REPERTORIUM

OP DE

KOLONIALE LITTERATUUR,

1595—1865.

I.

REPERTORIUM

OP DE

KOLONIALE LITTERATUUR,

OF

SYSTEMATISCHE INHOUDSOPGAAF

VAN HETGEEN VOORKOMT OVER DE

KOLONIËN,

(beoosten de Kaap)

IN MENGELWERKEN EN TIJDSCHRIFTEN,

van 1595 tot 1865 uitgegeven

IN NEDERLAND EN ZIJNE OVERZEESCHE BEZITTINGEN.

DOOR

J. C. HOOYKAAS,

in leven Commies bij het Dep. van Koloniën.

TER PERSE BEZORGD DOOR

DR. W. N. DU RIEU.

EERSTE DEEL.

I. HET LAND.

II. HET VOLK.

AMSTERDAM,

P. N. VAN KAMPEN & ZOON.

1877.

Toon mij wat er is,
Opdat ik wete wat ik hebben moet.

VOORREDE.

Neem het zooals het is,
Niet zooals het wezen kon.

Deze woorden schreef de Heer Hooykaas op een omslag, waarin hij de bouwstoffen voor zijne Voorrede verzamelde; ik zet ze aan het hoofd van deze regelen, waarmede ik, helaas! in de plaats van dezen onvermoeiden verzamelaar, zijn handboek bij het koloniale publiek wil inleiden, en er het ontstaan en de inrichting van meêdeelen.

Reeds voor een tiental jaren had de Heer Hooykaas het voornemen opgevat om op te treden als wegwijzer in den doolhof van bijdragen en verhandelingen, van berichten en mededeelingen betreffende de Koloniën in tal van periodieke geschriften en verzamelingen uitgegeven. Gebruik makende van de uitstekende hulpmiddelen, die hij als Commies van het Historische Bureau en de Bibliotheek van Koloniën op dat Departement ter zijner beschikking had, was hij reeds een eind gevorderd, toen hij op raad van Professor Millies besloot zijn plan eenigszins te wijzigen, en tevens voor een deel in te richten overeenkomstig het „Repertorium voor de Vaderlandsche Geschiedenis," dat ik in 1863—1864 met de Historische Commissie van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde heb uitgegeven. Bij de bewerking daarvan had ik den Heer Hooykaas een 1000-tal door ons verzamelde titels kunnen afstaan, overtuigd dat zij wel zoo goed door hem zouden worden geschikt en bewerkt, als wanneer wij ze in ons boek hadden opgenomen.

Met een bewonderenswaardige volharding heeft hij daarna zijn werk geheel op nieuw overgeschreven en zijn plan aldus uitgebreid, dat hij vooreerst verzamelde al wat over de Oost-Indiën — d. i. over alle koloniën met en beoosten de Kaap — van 1595 tot 1865 is geschreven in tijdschriften en verzamelingen, uitgegeven in Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen. Daarna hoopte hij op dezelfde wijze achtereenvolgens te bewerken wat de Engelsche pers heeft opgeleverd, wat de Fransche, de Duitsche en die van andere landen; later zouden de West en de Kust van Guinea met het overige gedeelte van Afrika aan de beurt komen.

Was voor het Repertorium der Vaderlandsche Geschiedenis alleen de lijst der

titels van de verhandelingen afgeschreven en systematisch geschikt naar de pers gezonden, de Heer Hooykaas had zijn taak veel breeder opgevat. Bij ondervinding wetende dat dikwerf het opschrift van een stuk niet beantwoordt aan zijn inhoud, had hij zich de moeite getroost alle stukken door te loopen, en achter den afgeschreven titel den inhoud tusschen haakjes nader op te geven, trouw opteekenende of het b v. was de inhoud van een missive dan wel een uittreksel. Hij voegde er bij den militairen of civielen rang, den adellijken of wetenschappelijken titel van den schrijver, de plaats waar en den dag wanneer een stuk bleek geschreven te zijn, omdat de kennis daarvan voor de waarde van het stuk niet altijd onverschillig is; evenzoo gaf hij geregeld de personen op met al hunne titels, aan wie brieven of missives waren gericht. De vergadering, waarin een stuk was voorgedragen, of de Notulen, waarin het vermeld is, verzuimde hij nooit op te teekenen, want dat kon zijn nut hebben. Vond hij op zijn weg de vermelding van iets, dat niet in den titel van het stuk werd verwacht, dan liet hij niet na daarvan een artikel te maken om op die verscholen bijdrage, hoe gering die ook was, de aandacht ter juister plaatse te vestigen. Niets werd versmaad, een berichtje van een paar regels uit den *Letterbode* b.v. kon bij andere aanwijzingen immers van groot gewicht zijn. Eerst werden de voorname tijdschriften, daarna de meer populaire en vergetene mengelwerken op dezelfde uitvoerige wijs behandeld; en kwamen daarin vertalingen of compilaties voor, dan werden de bron en de bewerker er bijgeschreven. Daar sommige tijdschrift-artikelen later in boeken zijn overgenomen, heeft hij te recht de vermelding van dien herdruk opgegeven. De land- en zeekaarten, alsook de platen, die hij vond, niet alleen in tijdschriften, maar ook in sommige boekwerken, werden opgenomen wegens het groote gemak van zulk een lijst; zelfs nam hij daarbij op de vermelding van aankondigingen en beoordeelingen van kaarten en platen, daaraan toevoegende de opgaaf van den maatstaf, den teekenaar, graveur, drukker en uitgever. Statistische bijdragen, zoover zij niet in andere regeeringslijsten zijn verschenen, nam hij getrouw op. Tractaten en contracten met inlandsche vorsten, waar ook vermeld, werden opgeschreven. De opgaaf van portretten, eerbewijzen en gedenkteekenen werd stipt overgenomen, evenals alle aanwijzingen van geraadpleegde stukken uit archieven; want de sleutel voor al zulke als 't ware weggeborgen kleinigheden kan groote diensten bewijzen. Niet alleen verhandelingen over koloniale aangelegenheden, maar ook beoordeelingen van werken of geschriftjes betreffende de koloniën teekende hij op, tot zelfs als „Berigt van uitgave," de aanhaling of verwijzing naar een koloniaal artikel. De breede lijst van op deze wijs geraadpleegde tijdschriften en mengelwerken — waarbij om genoemde rededen eenige boeken en brochures moesten opgenomen worden — strekke ten bewijze van den ontzettenden omvang van den verrichten arbeid; en dit is nog niet alles want een tweede lange lijst van tijdschriften en dergelijke bundels die

geheel te vergeefs geraadpleegd werden, kan ik om dat negatief resultaat, nog achterwege laten.

Deze groote uitvoerigheid in de bewerking was oorzaak, dat de Heer Hooykaas zijn taak met 1865 afgesloten hebbende, eerst in 1869 genoegzaam gereed was met het afschrijven en verzamelen van zijne stof; dit afgewerkte gedeelte kon hij toen ter uitgaaf aanbieden aan het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned. Indië te 's Hage, welk genootschap zich bereid betoonde deze lijvige „aanwijzing van inhoudsopgaven van de Koloniale Litteratuur" in hare werken op te nemen, wanneer een subsidie van regeeringswege aan de groote kosten zou tegemoet komen. Doch in dezelfde vergadering, waarin het Kon. Besluit werd voorgelezen, hetwelk die hulp verzekerde, werd de treurige mare medegedeeld, dat de ijverige bewerker van het Repertorium op 12 Maart 1870 was bezweken! Dit droevig bericht werd eenigszins getemperd door het besluit van het Instituut om Mevr. Hooykaas den afstand te verzoeken van het handschrift, waarvan de uitgaaf met gespannen verwachting werd te gemoet gezien. Zij heeft aan dezen wensch gevolg gegeven, en tevens aan de Bibliotheek van het Instituut gezonden de keurig ingebonden eerste bewerking van het Repertorium, waarvan ik reeds gewaagde, en die de Heer Hooykaas daarvoor bestemd had. Wat onder den titel van „Aanteekeningen op de Koloniale Litteratuur enz." in dien lijvigen foliant bijeengebracht was, kan blijken uit de Inhoudsopgave daarvan, die als Bijlage der 127e Bestuursvergadering in de Bijdragen 3e R. Dl. V, bl. XX—XXIII is uitgegeven.

Onderwijl werd de zorg voor de uitgave aan eene Commissie opgedragen, die evenwel bij nader onderzoek 1° de indeeling van het geheel wilde wijzigen, 2° de boekbeoordeelingen, waarbij vele verwijzingen en aanhalingen van geschriften waren gevoegd, niet wenschte te drukken, en 3° eene splitsing noodzakelijk achtte, omdat er vele bijzonderheden uit den inhoud der artikels waren behandeld als waren deze artikels, en „vele daarvan waren van weinig of geen belang voor den beoefenaar der koloniale wetenschap"; doch zulk een splitsing van onbeduidende aanteekeningen en wetenswaardige bijzonderheden werd onmogelijk geacht, en „de uitgaaf van het geheel voor onbestaanbaar gehouden met den wetenschappelijken naam van het Instituut; de groote moeite en vele kosten voor het voltooien en drukken mocht men niet besteden aan een werk van zulk een praktische onbruikbaarheid." Den 24sten September besloot het Instituut om deze redenen van de uitgaaf af te zien.

Had de Historische Commissie van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde met groote ingenomenheid den reusachtigen arbeid van den Heer Hooykaas gadegeslagen, zij meende toch, dat de bezorging der uitgaaf, haar daarna voorgesteld, niet op haren weg lag. Maar de belangstelling in het handschrift, dat toen aan mij was toevertrouwd, vermeerderde bij de Indische specialiteiten

hier ter stede zoo zeer bij nadere kennismaking, dat ieder het slechts betreurde, dat het werk nog niet gedrukt was; want ieder vond bij het doorbladeren de aanwijzing van zaken, waarnaar hij meermalen en vruchteloos had gezocht; algemeen verlangde men niets liever dan dat de onvermoeide Hooykaas ook na zijnen vroegtijdigen dood de gids zou zijn in den uitgestrekten doolhof van koloniale geschriften. Wel hadden wij allen in plaats van een Repertorium van Nederlandsche tijdschrift-artikels over onze èn andere koloniën, zulk een verzameling gewenscht van stukken enkel over onze Overzeesche Bezittingen, maar in onze èn in buitenlandsche bundels verschenen; doch in afwachting dat zulk een sleutel voor het arsenaal onzer koloniale periodieke litteratuur worde vervaardigd, zou het, naar ons oordeel, ondankbaar zijn dit boek te verachten, waaraan zoo onbegrijpelijk veel vlijt en arbeid is ten koste gelegd. In afwachting van beter, dat aan alle eischen eener wetenschappelijke boekbeschrijving beantwoordt, is inderdaad deze bibliographische hulp volstrekt niet te versmaden. Liever zouden wij naast de titels geene stukken uit den inhoud hebben vermeld, waardoor dit Repertorium in een blaffer is ontaard, maar dat meerdere dat wij bewerkt vonden, wilden wij toch volstrekt niet verwerpen; wat immers voor de studie of de liefhebberij van een ander van geen belang is, durven wij niet aan te wijzen. Onmogelijk is het evenwel door deze manier van werken geworden, dat een ander het weinige ontbrekende uit eenige niet gebruikte jaargangen zou bijwerken; in het stelsel van den verzamelaar zijn wij niet voldoende doorgedrongen, en daarom waren wij bepaald tegen een wijziging der indeeling. Aan besnoeiing of weglating van bepaalde tijdschriften of zekere artikelen konden wij niet denken, daar het bij gezet onderzoek bleek, dat de nauwkeurige bewerker voor alles zijn geldige reden moet gehad hebben. Dat het boek door dien grooten omhaal praktisch onbruikbaar zou moeten worden, kon geen onzer toestemmen, juist om de systematische indeeling; bovendien kan de gebruiker behoorlijk gevrijwaard worden voor teleurstellingen door de waarschuwing, dat hij zoowel groote verhandelingen als zeer kleine aanwijzingen dooreengemengd doch ter juister plaatse gedrukt zal vinden. Kortom, wij hadden alleen uit een mercantiel oogpunt bezwaar tegen de uitgaaf, en dachten er over het handschrift bij gedeelten te bewerken en in het licht te geven als Aanhangsel b.v. achter het Tijdschrift van Ned. Indië.

Doch toen dit bezwaar was opgeheven, heb ik het in December 1870 gewaagd mij het lot van dit koloniale weeskind aan te trekken, en de leiding op mij te nemen van de uitgaaf van dit handboek, uit volle overtuiging van het nut en gemak daarvan, doch, als vreemdeling op koloniaal gebied, steunende op de belangstellende medewerking van de mannen, wier kennis van Indische zaken de taak uitvoerbaar maakt.

In 1871 zijn bijna al de 24.000 titels, die de bewerker bij het afschrijven reeds in 104 groepen had ingedeeld, van elkaar geknipt en geordend naar tijd of

plaats, op de letter of op welke wijze het 't doelmatigst scheen; die van het IIIde Stuk, het Bestuur, heeft Professor P. A. van der Lith bijna geheel geschikt, de Heer A. C. Vreede die van de Nijverheid en Kultures, Professor W. F. R. Suringar die van de Botanie, en die van de Zoölogie de Heer W. Marshall, adsistent bij het Museum van Nat. Hist., terwijl die voor Geographie stelselmatig geordend zijn door Professor P. J. Veth, al hetgeen langzaam vorderde, naarmate de vele beroepsbezigheden en andere omstandigheden ons daartoe den noodigen tijd vrijlieten.

De lijst der geraadpleegde werken werd reeds in Augustus 1872 gedrukt, nadat de vroeger toegezegde subsidie door de Regeering ook aan onze bewerking was verzekerd. Doch toen wij de titels zelven ter perse zouden zenden, bleek dat eene inkorting van eenige overbodige bijvoegselen en samensmelting van overeenkomstige artikels een vereenvoudiging zou teweeg brengen, die plicht was en waardoor het boek in bruikbaarheid slechts kon winnen.

Daarom heb ik het geheele handschrift aan eene revisie onderworpen, die de uitgaaf van het werk weder deed vertragen. Veel van hetgeen de Heer Hooykaas om den wille der volledigheid had bijgevoegd, dat aan den inhoud der stukken ontleend is, heb ik gemeend weg te mogen laten, als rang en stand der schrijvers, en wanneer dit reeds genoegzaam blijkt uit den titel en de aanhaling, ook dag en plaats wanneer en waar zij schreven; verder de namen der schepen en der commandanten waarmede de reis is gedaan. Ik verzwijg ook wie een uittreksel uit een brief mededeelt, op welke maatstaf een kaart is geteekend, wie ze uitgaf als de vervaardiger wordt opgegeven; ik bekortte zooveel mogelijk de woordelijk afgeschrevene ellenlange prijsvragen; ik vereenigde de telkens voluit afgeschrevene jaarlijks terugkeerende titels, enz. Ik geef derhalve het Repertorium zooals de bewerker het had ontworpen, maar gemakshalve vereenvoudigd in woord en vorm; daarbij ben ik vooral door Professor Veth geholpen tot in het nazien der proeven, waarbij ook de heeren P. A. Tiele en H. C. Rogge mij welwillend hebben bijgestaan.

Beter dan vele anderen weet ik, dat aan dezen arbeid, ondanks al onze inspanning, veel gebrekkigs blijft kleven; ik ben ten volle overtuigd van de onvolkomenheid van deze bijdrage op bibliographisch gebied, maar durf mij vleien dat de beoefenaars van onze koloniale litteratuur er toch groot gemak van zullen hebben en er veel uit zullen leeren. Moge deze eerste aflevering op zulk een wijze door hen ontvangen worden, dat wij ons bij de bewerking van het vervolg, dat onverwijld ter perse wordt gelegd, gesteund zullen gevoelen door hunne sympathie.

Leiden, December 1873. W. N. DU RIEU.

ORDE

DER

LANDEN EN EILANDENGROEPEN,

WELKE, BEHOUDENS EENIGE UITZONDERINGEN, IN DIT WERK GEVOLGD IS.

AZIË.

Japan.
China.
Tartarije.
Achter-Indië.
Voor-Indië.
Perzië.
Arabië.
Indische Archipel.
  Eilandengroep van Malakka.
  „ „ Sumatra.
  „ „ Borneo.
  „ „ Java.
  Kleine Soenda-eilanden.
  Eilandengroep van Celebes.
  „ der Philippijnen.
  „ van Halmaheira
  „ „ Ceram.
  „ „ Nieuw Guinea.

AUSTRALIË.

Nieuw Holland.
Van Diemensland.
Pelew-eilanden.
Marianen.
Sandwichs-eilanden.
Marquesas- „
Gezelschaps- „
Vriendschaps- „
Nieuw Zeeland.

AFRIKA.

Binnenlanden.
Egypte.
Abyssinië.
Kafferland.
Kaap de Goede Hoop.
Eilanden beoosten Afrika.

OVERZICHT

VAN HET

EERSTE DEEL

VAN HET

REPERTORIUM.

I.

HET LAND.

II.

HET VOLK.

REPERTORIUM OP DE KOLONIALE LITTERATUUR.

1595 tot 1865.

ALPHABETISCHE LIJST

DER

GERAADPLEEGDE TIJDSCHRIFTEN EN ANDERE WERKEN.

(Met verklaring der gebezigde verkortingen. [1])

Aanteek. Molukk. 's Hage. 1856. — Aanteekeningen betreffende eene reis door de Molukken van Z. Exc. den Gouv. Gen. Mr A. J. Duymaer van Twist, in de maanden September en October 1855 — 's Hage. 1856. 8o.

Alg. Bibl. — Algemeene Bibliotheek, vervattende naauwkeurige en onpartijdige berigten van de voornaamste werken in de geleerde wereld, alom van tijd tot tijd uitkomende. — Amsterdam. Deel I—V. 1777—1786. 8o.

Alg. Lett. Maandschr. — Algemeen Letterlievend Maandschrift — Amsterdam. Deel VI, 1—8, 10—16; VII, 1—4, 8—16; VIII—XVIII, 1—11, 13—16; XIX. 1822—1835. — Rotterdam, Jrg. XXI—XXVI, 1—14; XXVII, XXVIII. 1837 — 1844. — Utrecht. XXIX, 1—5, 7—12; XXX; XXXI, 1—10, 12. 1845—1847. 8o.

Alg. Mag. — Algemeen Magazijn van Wetenschap, Kunst en Smaak. — Amsterdam. Deel I—V. 1785—1791. 8o.

N. Alg. Mag. — Nieuw Algemeen Magazijn van Wetenschap, Kunst en Smaak. — Amsterdam. Deel I—V. 1792—1799. 8o.

Alg. Mag. Ond. Opv. — Algemeen Magazijn voor Onderwijs en Opvoeding. Amsterdam. Deel I—V. 1819—1823. 8o.

N. Alg. Mag. Ond. Opv. — Nieuw Algemeen Magazijn voor Onderwijs en Opvoeding. — Amsterdam. Deel I—III. 1824—1826. 8o.

Almanak N. I. — Almanak en Naamregister voor Nederlandsch Indië. — Batavia. 1820—1865. 8o.

Amalg. — Amalgama. Nieuwe oeconomische bibliotheek. — Amsterdam. Jrg. I en II, 1. — 1836, 1837. 8o.

Amst. Lett. Maandschr. — Amsterdamsch Letterlievend Maandschrift. — Amsterdam. Deel I; II, 1—5, 7—12; III—V. 1817—1821. 8o.

N. Arch. Gen. — Nieuw Archief voor binnen- en buitenlandsche Geneeskunde in haren geheelen omvang, door Dr. J. van Deen. — Zwolle. Jrg. I—IV, 1—3. 1846—1851. 8o.

Arch. Z. Gen. — Archief. Vroegere en latere mededeelingen, voornamelijk in betrekking

---

[1]) De verkortingen door de Historische Commissie voor haar Repertorium vastgesteld, zijn ook in dit werk gebezigd.

tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. — Middelburg. Deel I—IV. 1856—1865. 8o.

Arriëns, Dagboek. 's Hage. 1853. — Dagboek eener reis door Bengalen in 1837 en 1838, met eenige vrijmoedige opmerkingen betreffende beginselen van koloniaal bestuur, door P. Arriëns. — 's-Hage. 1853. 8o.

Astrea. — Astrea. Maandschrift voor Schoone Kunsten, Wetenschappen en Letteren, verzameld door Dr. J. J. F. Wap. — Utrecht. Jrg. I—VI. 1851—1856. 4o.

L'Astrée. — L'Astrée. Recueil périodique des beaux arts, des sciences et de la littérature dans les Pays-Bas, par le Docteur Wap. — Utrecht. Jrg. I—III. 1851—1853. 4o.

Athen. — Athenaeum. Tijdschrift voor Wetenschap en Kunst. (Voortzetting van het Letterkundig Magazijn). — 's Hage. Jrg. I, 1. 1836. 8o.

Baane, Reis. Amst. 1826. — Reis door een gedeelte van de Nederlandsche Bezittingen in Oost-Indië, door J. C. Baane. — Amsterdam. 1826. 8o.

Bake, Kultuurstelsel, Utr. 1854. — Kunnen en moeten er veranderingen gebragt worden in het Kultuurstelsel op Java? door Mr. R. W. J. C. Bake. — Utrecht. 1854. 8o.

Baldaeus, Malabar. Amst. 1672. — Naauwkeurige beschrijvinge van Malabar en Choromandel, derzelver aangrenzende Rijken en het magtige eiland Ceylon. Door Philippus Baldaeus. Amsterdam. 1672. Folio.

Band. — De Band der Nederlandsche zamenleving. — 's Hage. Jrg. 1839. 8o. — Band der Maatschappelijke zamenleving. — 's Hage. Jrg 1840, 1, 3, 5, 6.

Bankroet. Amst. 1861. — Het bankroet van de firma Riesz, Lion & Co. in de tabakszaak van Rembang bewezen. — Amsterdam. 1861. 8o.

Bartholo, Ambtenaar. 's Hage. 1861. — De ambtenaar bij het binnenlandsch bestuur in Oost-Indië, meer bijzonder de kontroleur bij de landelijke inkomsten en kultuur. Eenige losse schetsen en opmerkingen door Bartholo. — 's Hage. 1861. 8o.

Bartholo, Wording. 'sHage. 1863. — De wording van het Kultuurstelsel. (de Gouv. Gen. J. van den Bosch en Mr. P. Merkus). Historische schets door Bartholo. — 's Hage. 1863. 8o.

Batavia. Amst. — Batavia, de hoofdstad van Neêrlands Indiën beschreven. — Amsterdam en Harlingen. IV deelen. 1782, 1783. 4o.

Bat. Zend. Blad. — Bataviaasch Zendingsblad. Evangelisch Kerkelijk Tijdschrift voor in- en uitwendige zending. Verantwoordelijk Redacteur G. J. Grashuis. — Batavia. Jrg. I, II, 1. 1863, 1864. 8o.

Baud, Ontslag van Kruseman. 's Hage. 1848. — Het ontslag van J. D. Kruseman als Direkteur Generaal van Financiën in Ned. Indië, nader toegelicht door J. C. Baud, ex-Minister van Koloniën. — 's Hage. 1848. 8o.

Begin en Voortgang. 1646. — Begin en Voortgangh van de Vereenighde Nederlantsche Geoctroyeerde Oost-Indische Compagnie. Gedruckt in den jaare 1646. II Dln. 4o oblong.

Bekking, Ontwikkeling. Rott. 1861. — De ontwikkeling der residentie Rembang. Eene wederlegging van het besluit van 12 April 1861, No. 1, door H. C. Bekking. — Rotterdam. 1861. 8o.

v. d. Berg, Geldsomloop. Bat. 1863. — De kwestie over den geldsomloop in Ned Indië, door N. P. van den Berg. — Batavia 1863. 8o.

Ber. Ned Maatsch. Pharm. — Berigten van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Pharmacie. — Amsterdam. Jrg. 1845—1852, 1-29. Tweede volgreeks. 1853, N. 1—1855, N. 16. 8o.

Beschouw. Bestuur N. I. 's Hage 1853. - Beschouwingen omtrent het bestuur van Nederlandsch Indië, naar aanleiding van het voorloopig verslag van de Commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nopens het ontwerp van wet tot vaststelling van het Reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch Indië. — 's Hage. 1853. 8o.

Beschouw. Indiën. Kamp. 1861. — Beschouwingen over Indiën, door een Zee-officier. — Kampen. 1861. 8o.

Beschouw. Java. Arnh. 1851. — Eenige beschouwingen over Java — Arnhem. 1851. 8o.

Beschouw. Kultuurstelsel. 's Hage. 1860. — Beschouwingen over de suikerkontrakten, het kultuurstelsel en het stelsel van vrijen arbeid op Java. Opgedragen aan de Maatschappij „Felix Meritis" te Amsterdam. — 's Hage. 1860. 8o

Bestuur, enz. Z. B. 1851. — Het bestuur van den afgetreden Gouverneur Generaal J. J. Rochussen, beoordeeld door het Dagblad de „Indiër". — Zalt-Bommel. 1851. 8o.

Biang-Lala. — Biang-Lala. Indisch Leeskabinet tot aangenaam en gezellig onderhoud. Onder redactie van W. L. Ritter en Mr. L. J. A. Tollens. — Batavia. Jrg. I—IV. 1852—1855. 8o.

Bibl. Theol. Lett. — Bibliotheek van Theologische Letterkunde. — Amsterdam. Deel IV, 4, 5, 6; V—IX, 1, 2. 1806—1811. 8o.

Blankenheym, Comp. Ostende, Leid. 1861. — Geschiedenis van de Compagnie van Ostende. Akademisch proefschrift van C. M. Blankenheym. Leiden. 1861. 8o.

Bleeker, Moluksche Arch. II. Bat. 1856. — Reis door de Minahassa en den Molukschen Archipel, gedaan in de maanden September en October 1855 in het gevolg van den Gouverneur Generaal Mr. A. J. Duymaer van Twist, door Dr. P. Bleeker. Tweede deel. — Batavia. 1856. 8o.

Bloemk. — Bloemenkorf van buitenlandsch vernuft, uitgestrooid op den Nederlandschen bodem, door P. G. Witsen Geysbeek. — Amsterdam. 1825, 1—3, 5—7, 9, 11, 12; 1826, 3—7, 9—12. 8o.

N. Bloemlezing. 's Hage. 1862. — Nieuwe Bloemlezing uit Rembangsche brieven. Overgedrukt uit het nieuwe Dagblad van 's Gravenhage. — 's Hage. 1862. 8o.

Blume, Antwoord. Leid. 1850. — Antwoord aan den Heer W. H. de Vriese, door C. L. Blume. — Leiden. 1850. 8o

Blume, Regt op verblijf Leid. 1858. — De toekenning van regt op verblijf in Nederlandsch Indië en de hoofdonderscheidingen in zijne bevolking, naar aanleiding van Art. 105, 106, 107 en 109 van het Regerings-Reglement voor Nederl. Indië. Akademisch proefschrift van Mr. H. A. Blume. Leiden. 1858. 8o.

Boekverslag. — Boekenverslag tot aanwijzing van den inhoud en de strekking van nieuwe uitkomende werken, zonder recensie. — Breda. Deel I en II 1836 en 1837. 8o.

Boekz. — De Boekzaal van Europe ontsloten. — Rotterdam. Deel I. 1692 12o. — De Boekzaal van Europa. Gesticht door P. Rabus. — Rotterdam. Deel II—VI. 1693—1695; VIII—XII. 1696—1698 12o. — Maendelijke uittreksels of de Boekzael der Geleerde Werelt. — Amsterdam. Deel I—XLVI. 1715—1738; CLXXXIV—CXCI. 1807—1810. 12o. — Boekzaal der geleerde Wereld of Tijdschrift voor Letterkundigen — Amsterdam 1816, Januarij—Junij. 12o. — Boekzaal der Geleerde Wereld en Tijdschrift voor de Protestantsche Kerken in het Koningrijk der Nederlanden. — Amsterdam. Julij 1816 tot Sept. 1817, November 1817 tot Januarij 1830, Maart 1830 tot Februarij 1832, April 1832 tot November 1835, Februarij tot April 1836, Junij 1836 tot April 1846, Junij tot Oct. 1846, Januarij 1848 tot Dec. 1850. 12o.

Boerhave, Tijdschr. — Boerhave. Tijdschrift voor genees-, heel-, verlos- en artsenijmengkunde, door G. C. van de Kasteele en L. S. A. Holtrop. — 's Hage en Amsterdam. Jrg. I—III. 1831—1841. 4o Nieuwe Serie. Jrg. I VI. 1841—1847. 8o.

Du Bois, Vies. La Haye. 1763. — Vies des Gouverneurs Généraux, avec l'abrégé de l'histoire des établissements Hollandais aux Indes Orientales, ornés de leurs portraits. Par J. P. J. du Bois. La Haye. 1763. 4o.

Booms, Bali. Breda. 1850 — Précis des expéditions de l'armée Neérlandaise des Indes Orientales contre les princes de Bali, de 1846—1849; par P. G. Booms. — Breda. 1850. 8o

v. d. Bosch, Betaalmiddel. 's Hage. 1850. — Een viertal verhandelingen over de belangrijkste quaestiën, thans omtrent Java aan de orde van den dag; door Mr. J. H Graaf van den Bosch. Eerste stuk, over het betaalmiddel. 's Hage. 1850 8o.

v. d. Bosch, Kultures. 's Hage. 1851. — Een viertal verhandelingen over de belangrijkste quaestiën, thans omtrent Java aan de orde van den dag; door Mr. J H. Graaf van den Bosch. Tweede stuk, over het stelsel van kultures en de verbeteringen, welke thans in de uitvoering daarvan zouden kunnen worden toegebragt, terwijl beter voor het lot van den Inlander zal worden gezorgd. 's Hage. 1851. 8o.

v. d. Bosch, Onderzoek. 's Hage. 1843. — Onderzoek naar de beginselen, waaraan de bezuinigingen en hoogere belastingen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor 1844 en 1845 voorgedragen, behooren getoetst te worden, en naar doelmatige middelen, die deze zouden kunnen vervangen, door J. Graaf van den Bosch. — 's Hage en Amsterdam. 1843. 8o.

Brendonck, Reis. Dordr. 1859. — Mijne reis naar Nederlandsch Indië, militaire loopbaan op Java en Bali, en mijn terugtogt naar het vaderland; door A. A. Brendonck. — Dordrecht. 1859. 8o.

Brief. Arnh. 1849. — Brief uit Batavia, over de Delftsche school en andere belangrijke zaken. — Arnhem. 1849. 8o.

Brief, Amst. 1860. — Een Brief uit Java. — Amsterdam. 1860. 8o.

Ten Brink, Een woord. — Een woord over het beheer van Indië, over de daarin wenschelijke veranderingen, en over de Indische financiën, na het tienjarig bestuur van den Baron G. A. G. P. van der Capellen; door Cand[s]. ten Brink, weleer chef van het Huis ten Brink en Reynst en Directeur der Javasche Bank te Batavia. 8o.

Brumund, Berigten. Amst. 1854. — Berigten omtrent de evangelisatie van Java, medegedeeld door J. F. G. Brumund, Predikant te Soerabaija. — Uitgegeven door H. A. G. Brumund, Predikant te Amsterdam. — Amsterdam. 1854. 8o.

Buddingh, Allerlei Bat. 1840. — Allerlei van S A. Buddingh, Theol. Dr. en Predikant te Batavia. — Batavia. 1840.

Buddingh, N. O. Indië. Rott. — Neêrlands Oost-Indië Reizen, gedaan gedurende het tijdvak van 1852—1857, door Dr. S. A. Buddingh — Rotterdam. III dln. 1859—1861. 8o.

Buitenman. — De Buitenman. Uitgegeven door J. F. Serrurier. — 's Hage. Deel I; II, 1, 2, 4; III, 1, 3, 4, 5; IV. 1820—1828. 8o.

v. d. Burg, Kolonisatie. Nijm. 1849. — Wenken aangaande Nederland's O. I. Bezittingen. Kolonisatie, als: middel tot behoud onzer O. I. Bezittingen, — tot wering van armoede en misdrijf in Nederland, — tot uitredding in het financie-wezen en tot duurzame welvaart van Ned. O. I. en het Moederland, door Joh. van den Burg. Nijmegen. 1849. 8o.

Bijdrage. Amst. 1841. — Bijdrage tot de kennis van den voormaligen en tegenwoordigen staat onzer O I. Bezittingen. — Amsterdam. 1841. 8o.

Bijdr. Bestuur Nederland. — Bijdragen tot de kennis van het Staats-, Provinciaal en Gemeentebestuur in Nederland. Uitgegeven door G. H. Betz, Mr. W. H. R. Boer en Mr. P. F. Hubrecht. — Rotterdam. Deel I—X. 1858—1865. 8o.

Bijdr. Godgel. Wetensch. — Bijdragen tot de beoefening en geschiedenis der godgeleerde wetenschappen. — Amsterdam. Deel II—XIV. 1814—1826. 8o.

Bijdr. M. G. — Bijdragen tot het menschelijk geluk. — Utrecht en Amsterdam. Deel I—VI. 1789—1791. 8o.

Bijdr. N. en Vr. Kol. — Bijdragen tot de kennis der Nederlandsche en vreemde Koloniën, bijzonder betrekkelijk de vrijlating der slaven. — Utrecht. Jrg 1844—1847. 8o.

Bijdr. R. W. — Bijdragen tot Regtsgeleerdheid en Wetgeving, verzameld en uitgegeven door C. A. den Tex en J. van Hall. — Amsterdam. Deel I—XII. 1826—1838. 8o.

N. Bijdr. R. W. — Nieuwe Bijdragen tot Regtsgeleerdheid en Wetgeving, verzameld en uitgegeven door C. A. den Tex en J. van Hall. - Amsterdam. Deel I—XV. 1851—1865. Sedert 1854 door J. van Hall en B. J. Lintelo de Geer; sedert 1858 door B. J. Lintelo de Geer en Van Boneval Faure. 8o.

Bijdr. Schoolw. — Bijdragen betrekkelijk den staat en de verbetering van het schoolwezen in het Bataafsch Gemeenebest. — Leiden. Deel I—IX. 1801 - 1809. 12o. — Bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voornamelijk met betrekking tot de lagere scholen in Holland. — Leiden. Deel I, II. 1810, 1811. 8o. — Bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voornamelijk met betrekking tot de lagere scholen in de Vereenigde Nederlanden. — Haarlem. Deel V. 1814. 8o.

N. Bijdr. Schoolw. — Nieuwe bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voornamelijk met betrekking tot de lagere scholen in de Vereenigde Nederlanden. Leiden. Jrg. 1815—1865. 12o.

Bijdr. T. L. V. Kunde N. I. — Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van

Nederlandsch Indië. Tijdschrift van het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. — 's Hage en Amsterdam. Deel I—IV. 1853—1856. Deel V—XII, of Nieuwe Volgreeks, Deel I—VIII. 1856—1864. 8o.

Bijenk. — De Bijenkorf. Tijdschrift voor den beschaafden stand. — Amsterdam. Deel I; II, 1—10. 1821, 1822. 8o.

Cat. Ind. Gen. 's Hage. 1864. — Catalogus der bibliotheek van het Indisch Genootschap te 's Gravenhage. — 's Hage. 1864. 8o.

Celebes. — Jaarboekje Celebes. Uitgegeven door K. Sutherland. — Makassar. 1864, 1865. 8o.

Chin. Aanteek. 's Hage. 1858. — Chineesche Aanteekeningen omtrent Nederlandsch Indië. 's Hage. 1858. 8o.

v. d. Chijs, Jakatra. Amst. 1860. — De Nederlanders te Jakatra. Uit de bronnen, zoo uitgegeven als niet uitgegeven, bewerkt door Mr. J. A. van der Chijs. — Amsterdam. 1860. 8o.

v. d. Chijs, O. I. Comp. Leid. 1857. — Geschiedenis der stichting van de Vereenigde O. I Compagnie, en de maatregelen van de Nederlandsche Regering betreffende de vaart op Oost-Indië, welke aan deze stichting vooraf gingen, door Mr. J. A. van der Chijs. Tweede vermeerderde druk. — Leiden. 1857. 8o.

Chr. Maands. — Christelijk Maandschrift voor den beschaafden stand. Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. — Amsterdam. Deel I—V. 1822—1826. 8o.

N. Chr. Maands. — Nieuw Christelijk Maandschrift voor den beschaafden stand. Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. — Amsterdam. Deel I—X 1827—1836. 8o.

Chr. Verz. — De Christelijke Verzamelaar, door en voor het volk. Onder redactie van T. M. Looman. Uitgegeven door de Vereeniging ter verspreiding der waarheid te Amsterdam. — Amsterdam. Deel I. 2—11; II—V, 1—9, 11, 12; VI—X, 1—4, 6—12. 1852—1861. 12o.

Conserv. partij. 's Hage. 1862 — De conservatieve partij, wat zij wil en immer gewild heeft op koloniaal gebied. — 's Hage. 1862. 8o.

Couperus, Art. 110 *R. R. 's Hage.* 1863. — De geest van Art. 110 van het Nederlandsch Indisch Regerings-Reglement, beschouwd als wettelijke grondslag voor de aanstaande Indische drukperswet; door Mr. J. R. Couperus. — 's Hage. 1862. 8o.

Courier B. Brab. — De Courier van Bataafsch Braband — Breda en Bergen op Zoom, 1796. I, 1—52; II, 53—60. 8o.

*v. d Crab, Moluksche Eil*n*. Bat.* 1862. — De Moluksche Eilanden. Reis van Z. Exc den Gouv. Gen. Ch. F. Pahud door den Molukschen Archipel, door P. van der Crab. — Batavia. 1862. 8o.

Croockewit, Banka. 's Hage. 1852. — Banka, Malakka en Billiton. Verslagen van Dr. J. H. Croockewit Hz. aan het bestuur van Neêrlandsch Indië, in de jaren 1849 en 1850. Uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië. — 's Hage. 1852. 8o.

Cybele. — Cybele. Tijdschrift ter bevordering van Land- en Volkenkunde. Uit de voortreffelijkste en nieuwste hulpbronnen in alle talen bijeenverzameld voor alle klassen van lezers. — Amsterdam. Stuk I—VII. 1826—1830. 8o.

v. Deventer, Bijdr. I. Z. B. 1865. — Bijdragen tot de kennis van het landelijk stelsel op Java, op last van Z. Exc. den Min. v. Kol. I. D. Fransen van de Putte, bijeenverzameld door S. van Deventer JSz Eerste deel. De wording van het stelsel. — Zalt-Bommel. 1865. 8o.

v. Diest, Banka. Amst. 1865. — Banka, beschreven in reistogten, door P. van Diest, mijn-ingenieur — Amsterdam. 1865. 8o.

Doeff, Herinn. Haarl. 1833. — Herinneringen uit Japan van Hendrik Doeff. — Haarlem. 1833. 8o.

Domkop. — De Domkop of Nationaal Volksboek — Amsterdam. Deel I—III. 1795, 1796. 8o.

v. Doorninck, Ned. Anonym 's Hage. 1866. — Bibliotheek van Nederlandsche anonymen en pseudonymen door Mr J I. van Doorninck. — 's Hage en Utrecht. 1866. 8o.

v. Doren, Boeroe, enz. Amst 1859. — Boeroe en Manipa. Aanteekeningen en geschiedkundige feiten, verzameld door J. B. J. van Doren. Amsterdam. 1859. 8o.

v. Doren, Bijdr. Amst. — Bijdragen tot de kennis van verschillende overzeesche landen en volken enz, door J. B. J. van Doren. — Amsterdam. II Dln. 1860, 1864. 8o.

v. Doren, Bij wien ligt de schuld. Amst. 1861. — Bij wien ligt de schuld van de gruwelijke gebeurtenissen te Bandjermasin, en het zich verspreiden van duizende fanatieke Mekkagangers op Java? Door J. B. J. van Doren. — Amsterdam. 1861. 8o

v. Doren, Fragm. Amst. — Fragmenten uit de reizen in den Indischen Archipel enz. door J. B J. van Doren Amsterdam. II Dln. 1854, 1856. 8o

v. Doren, Herinn. Amst. — Herinneringen en Schetsen van Nederlandsch Oost-Indië. Vervolg op de Fragmenten uit de reizen in die gewesten, door J. B. J. van Doren. Amsterdam. II Dln. 1857. 1860. 8o.

v. Doren, Matulesia. Amst. 1857. — Thomas Matulesia, het hoofd der opstandelingen op het eiland Honimoa, na de overname van het bestuur der Molukken door den Landvoogd J. A. van Middelkoop in 1817. Bewerkt door J. B. J. van Doren. — Amsterdam. 1857. 8o.

v. Doren, Molukko's. 's Hage. 1852. — Herinneringen der laatste oogenblikken van mijn verblijf in de Molukko's, door J. B. J. van Doren. — 's Hage. 1852. 8o.

v. Doren, Proeve. 's Hage. 1853. — Proeve der waarheidsliefde en opregtheid van het: „Tijdschrift voor Nederlandsch Indië", gerigt aan den Redacteur van hetzelve, door J. B. J van Doren. — 's Hage. 1853. 8o.

v. Doren, Terugkomst. Amst. 1865. — De terugkomst der Nederlanders, en de uitbreiding van hun gezag, op het eiland Borneo, ter nagedachtenis van den Baron van der Capellen, in leven Gouv Gen. over Nederlandsch Indië, bewerkt door J. B. J. van Doren. Volgens officiëele bronnen Amsterdam. 1865. 8o.

D. War. — Dietsche Warande. Tijdschrift voor Nederlandsche oudheden en nieuwere kunst en letteren, bestuurd door J. A. Alberdingk Thijm. —Amsterdam. Jrg. I—VII, 1—3. 1855 tot 1865. 8o.

v. Dijk, Mededeel. Amst. 1859. — Mededeelingen uit het Oost-Indisch Archief, door Mr. L. C D. van Dijk. — Amsterdam. 1859. 8o.

v. Dijk, Nederl Betrekk. Amst. 1862. — Neêrland's vroegste betrekkingen met Borneo, den Solo-Archipel, Cambodja, Siam en Cochin-china. Een nagelaten werk van Mr L. C. D. van Dijk. Met een levensschets en inleiding van Mr. G. W. Vreede. — Amsterdam. 1862. 8o.

v. Dijk, Zes jaren. Amst. 1858. — Zes jaren uit het leven van Wemmer van Berchem, gevolgd door: Iets over onze vroegste betrekkingen met Japan. Twee geschiedkundige bijdragen door Mr. L. C. D van Dijk. — Amsterdam. 1858. 8o.

Echo. — De Echo, aan leering en gezellig onderhoud gewijd. — Amsterdam Jrg. 1827, 1—21, 23; 1828; 1829, 1 3, 6, 8—10; 1830, 1, 2, 4—10, 12; 1831, 1—4, 6—8. 8o.

Econ. — De Economist. Tijdschrift voor alle standen, tot bevordering van volkswelvaart, door verspreiding van eenvoudige beginselen van staathuishoudkunde; door Mr. L. J. de Bruyn Kops. — Amsterdam. Jrg. I—XIV. 1852—1865. 8o.

Econ. Bijbl. — Het Bijblad van de Economist. Tijdschrift voor alle standen, tot bevordering van volkswelvaart, door verspreiding van eenvoudige beginselen van staathuishoudkunde, door Mr. J. L. de Bruyn Kops. — Amsterdam. Jrg. I—IX. 1857—1865. 8o.

Elout, Bijdr. 1851. — Bijdragen tot de kennis van het koloniaal beheer, getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den Minister van Staat Elout, Oud-Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië. — 's Hage. 1851. 8o.

Elout, Bijdr. 1861. — Bijdragen tot de geschiedenis van het koloniaal beheer, getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den Minister van Staat Elout, Oud-Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië. — 's Hage. 1861. 8o.

Elout, Bijdr. 1863. — Bijdragen tot de geschiedenis der onderhandelingen met Engeland, betreffende de Overzeesche Bezittingen, 1820—1824, getrokken uit de nagelaten papieren van wijlen den Minister van Staat Elout, Oud-Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië, Oud-plenipotentiaris der Nederlanden bij Zijne Groot-Brittannische Majesteit. — 's Hage. 1863. 8o.

v. Elten, Iets. 's Hage. 1835. — Iets over den voorgaanden en tegenwoordigen staat van Nederlandsch Indië, vergezeld van eene beoordeeling van twee vlugschriften, getiteld: „Kort overzigt der financiële resultaten van het stelsel van kultures onder den Gouv. Gen. J. van den Bosch," en „Blik op het bestuur van Nederlandsch Indië onder den Gouv. Gen. J. van den Bosch, voor zoover het door denzelven ingevoerde stelsel van Cultures op Java betreft." Met voorkennis van Z. Exc. den Luit. Generaal, Oud-Commissaris Gen. over Ned. Indië, J. van den Bosch, door N. van Elten, DJzn., kommies bij het Departement van Koloniën. — 's Hage en Amsterdam. 1835. 8o.

Eph. d. l'Opinion. — Les éphémérides de l'opinion, ou observations politiques, philosophiques et littéraires sur les écrits du temps. — Bruxelles. I, II. (1817?). 8o

Euph. — Euphonia; een weekblad voor den beschaafden stand. — Utrecht. Deel I, 8—32, 35—52; II; III, 1—37; IV, 5—52; V—XI, 1—30, 35—52; XII, 6—32, 34—52; XIII; XIV, 1—34, 40—52; XV, 1—13, 18—52; XVI. — 1814—1829. 8o.

Eur. Mercurius. — Europesche Mercurius, behelzende al het voornaamste 't geen, zoo omtrent de zaken van staat als oorlog, in alle de koningrijken en landen van Europa, en ook zelfs in verscheidene gewesten van d' andere deelen der wereld is voorgevallen. Op eene onverwarde en klaare historische manier beschreven, en met alle de daartoe authentijke stukken en bewijzen voorzien. — Amsterdam. Stuk I—XI. 1690—1700; Stuk XXVI—L. 1715—1739. 4o. — Nederlandsch Gedenkboek of Europesche Mercurius, berichtende de gesteltenissen der zaken van staat en oorlog, in alle heerschappijen en landschappen van Europa, benevens de aangrenzende gewesten. Verzien met alle placaten, edicten, manifesten, aanspraken, brieven en andere authentique stukken van den tegenwoordigen tijd. — Amsterdam en 's Hage. Stuk LI—LXVII. 1740—1756. 4o.

Fakkel. — De Fakkel, of bijdragen tot de kennis van het ware, schoone en goede, verzameld door J. P. Sprenger van Eyk. — Rotterdam. Jrg. I—III; V—XII. 1825—1827; 1829—1836. 8o.

Francis, Diensttijd. Leid. 1864. — Herinneringen uit mijnen diensttijd in Nederlandsch Indië voor eigen gebruik. Geen publiciteit. Gedrukt voor eigen rekening. — Leiden. Augustus 1864. 8o.

Francis, Levensloop. Bat. — Herinneringen uit den levensloop van een Indisch ambtenaar van 1815—1851. Medegedeeld in brieven door E. Francis. — Batavia. III Dln. 1856, 1860. 8o.

Fr. Patriot. — De Friessche Patriot. — Leeuwarden. I, 1786, 1—52; II, 1787, 1—50. 8o.

Gal. — Galerij van Romans en Verhalen. — Utrecht Deel I, 1—3. 1839. 8o.

Gedr. Stukk. — Stukken gedrukt voor de leden der Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal. Zittingjaar 1851—2 tot 1864—5. 's Hage, ter Landsdrukkerij. Folio. 1)

Gekortw. Faam. — De gekortwiekte Faam (Utrechtsch Akademieblad). — Amsterdam. 1825—1826, I—XV; 1827, XVI—XXIII. 8o.

Gelderland. — Gelderland. Tijdschrift voor Nederlandsche Letterkunde, onder redactie van Mr. W. van de Poll en C. v. E. van der Bilt la Motte. — Tiel. Jrg. I. 1852; Jrg. III—VI. 1854—1857. 8o

Gen. Bijdr. — Geneeskundige bijdragen. Door C. Pruys v. d. Hoeven, J. Logger, C. G. C. Reinwardt, G. Salomon, enz. — Delft. Deel I—III. 1826—1830. 8o.

Gen. Maandb. — Geneeskundig Maandboekje, verzameld door J. H. van Opdorp. — Breda. 1830, Januarij, Maart tot Junij, Aug., Sept.; 1831, Januari. 12o.

Gen. Tijds. N. I. — Tijdschrift der Vereeniging tot bevordering der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch Indië. — Batavia. Jrg. I—V. 1852—1857. 8o. — Geneeskundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Uitgegeven door de Vereeniging tot bevordering der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch Indie. Hoofdredakteur G. Wassink. — Batavia. Deel VI—XI, of Nieuwe Serie I—VI. 1859—1864. 8o.

Gerlach, Fastes milit. Z. B. 1859. — Fastes militaires des Indes-Orientales Neérlandaises, par A. J. A. Gerlach. — Zalt-Bommel. 1859. 8o.

---

1) Deze wel te onderscheiden van: „Handelingen van de Staten-Generaal. Bijlagen van het Verslag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Bijblad van de Nederlandsche Staatscourant." 's Hage, ter Landsdrukkerij. Folio.

Gezellige. Schied. — De Gezellige (Weekblad, te Schiedam bij W. Molenaar). Deel I, 1810, 1—4, 6—9, 14, 17—20, 22—28, 30—34, 37—40, 53, 54, 69, 70; 1811, 81—84, 86. 8o.

Gids — De Gids. Nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam. Deel I—IV. 1837—1840. 8o. — De Gids. — Amsterdam. Jrg. V—XI. 1841—1847. — Jrg. XII—XXVI, of Nieuwe Serie Jrg. I—XV. 1848—1862. — Jrg XXVII—XXIX, of Derde Serie Jrg. I—III. 1863—1865. 8o.

Gids d. Jeugd — De Gids der Jeugd. Godsdienstig-wetenschappelijk Tijdschrift voor het aankomend geslacht. — Amsterdam. Deel II—V. 1843—1846. 12o.

Globe. — De Globe. Keur van reisverhalen en merkwaardigheden van vreemde landen en volken. — 's Hage. Jrg. 1841, 1842. 8o.

Godgel. Bijdr. — Godgeleerde Bijdragen. — Amsterdam. Deel 1—XX. 1827—1846. Jrg. 1847—1850. 8o.

Godsdienstvr. R. C. — De Godsdienstvriend. Tijdschrift voor Roomsch-Catholieken. — Amsterdam. Deel I—VI; VII, 5,6. 1818—1821. 8o. — De Godsdienstvriend, door J. G. Lesage ten Broek. — 's Hage. Deel VIII—X; XIII—XV. 1822, 1823, 1824, 1825. 8o. — De Godsdienstvriend, Catholiek Tijdschrift. — 's Hage. Deel XVI, 1—6; XVII, 3; XVIII, 1. 1826—1827. 8o.

Godsdienstvr. R. C. Bijdr. — Bijdragen van den Godsdienstvriend tot nut van 't Algemeen. — Amsterdam. Jrg. 1819, 1, 2, 4, 5; Deel II, 1. 1825. 8o.

Gramberg, Pasoemah. Bat. 1865. — De inlijving van het landschap Pasoemah (met een schetskaartje), door J. S. G. Gramberg. — Batavia. 1865. 8o.

Gr. Maandschr. N. v. 't A. — Groninger Maandschr. tot Nut van 't Algemeen. Uitgegeven door het Departement Groningen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. — Groningen. Jrg. 1815—1817. 8o.

Gr. Nouv. — De Groninger Nouvellist, onder de zinspreuk: „Ridendo dicere verum quis vetat?" — Groningen. Deel VII, Januarij tot Junij 1749. 12o.

De Groot, Aanmerk. 's Hage. 1853. — Aanmerkingen op het ontwerp van wet, tot vaststelling van een reglement op het beleid der Regering van Ned. Indië, door Jhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg. — 's Hage. 1853. 8o.

De Groot, Beheer. 's Hage. 1862. — Over het beheer onzer Koloniën, door Jhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg. — 's Hage. 1862. 8o.

Gr. Plakaatboek. — Groot Placaetboek. Bijeengebragt door Mr. C. Cau, Deel I en II. 's Hage. 1658 en 1664. — Door Mr. S. van Leeuwen, Deel III. 's Hage. 1683. — Door J. Scheltus, Deel IV—VII. 's Hage 1705, 1725, 1746, 1770. — Door Mr. D. Lulius en Mr. J. van der Linden, Deel VIII. Amsterdam. 1795. — Door Mr. J. van der Linden, Deel IX. Amsterdam. 1796. Folio.

Gützlaff, a. m. Medechr. Amst. 1850. — Aan mijne medechristenen in Nederland. Afscheidswoord van Dr. K Gützlaff, met eenige aanteekeningen door H. C. Millies. — Amsterdam. 1850. 8o.

Halberstadt, Standbeeld. Leid. 1862. — Een standbeeld voor den Graaf van den Bosch, door A. Halberstadt. — Leiden. 1862. 8o.

Hand. Ind. Gen. — Handelingen en Geschriften van het Indisch Genootschap te 's-Gravenhage, onder de zinspreuk: „Onderzoek leidt tot waarheid." — Zalt-Bommel. Jrg. I—VII. 1854—1860. 8o.

Handb. R. R. Utr. 1857. — Handelingen der Regering en der Staten-Generaal, betreffende het Reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië. — Utrecht. Kemink & Zoon. III Dln. 1857. 8o.

Handelsoverzigt Samarang. 1860. — Overzigt des Handels te Samarang gedurende het jaar 1860. Uitgegeven door de Handelsvereeniging te Samarang. — Samarang. 1861 8o.

Handleiding. Leid. 1843. — Handleiding tot de aardrijkskunde van Nederland's Oost-Indische Bezittingen. Met eene kaart. Uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. — Leiden, Deventer en Groningen. 1843 8o

v. d. Hart, Reis, 's Hage. 1853. — Reize rondom het eiland Celebes en naar eenige der Moluksche Eilanden, gedaan in den jare 1850, door Z. M. schepen van oorlog Argo en Bromo,

onder bevel van C. van der Hart. Uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Neêrlandsch Indië. — 's Hage. 1853. 8o.

Harthoorn, Ev. Zend. Haarl. 1863. — De Evangelische Zending in Oost-Java. Een kritische bijdrage door S. E. Harthoorn. Met een begeleidend schrijven van Dr. A. Pierson. — Haarlem. 1863. 8o.

Hasselman, Beschouw. Z. B. 1860. — Beschouwingen omtrent het kultuurstelsel, eenige andere Indische aangelegenheden en vrijen arbeid op Java, door J. J. Hasselman, Oud-Resident van Djokjocarta. — Zalt-Bommel. 1860. 8o.

Hasselman en v. Vlissingen, Beschouw. Amst. 1859. – Beschouwingen omtrent de exploitatie der Wester-afdeeling van Borneo, door J. J. Hasselman en F. H. van Vlissingen. Amsterdam. 1859. 8o.

Hasselman, Partic. Industrie. Z. B. 1863. — Beschouwingen over de particuliere industrie in vergelijking met het kultuurstelsel. Door J. J. Hasselman. — Zalt-Bommel. 1863. 8o.

Hermes. — De Nederlandsche Hermes. Tijdschrift voor Koophandel, Zeevaart en Nijverheid. — Amsterdam. Jrg. I—IV. 1826—1829. 8o.

v. Herwerden, Indië. 's Hage. 1859. — Indië gelijk het geworden is, en Nederland gelijk het dreigt te worden, door J. D. van Herwerden. — 's Hage. 1859. 8o.

Hippocrates. — Hippocrates. Magazijn toegewijd aan den geheelen omvang van de Geneeskunde, beschouwd als wetenschap en kunst. Uitgegeven door C. A. L. Sander, J. J. Walop, G. H. Wachter Pz. enz. — Rotterdam. Deel I—VIII. 1814—1828. 8o.

Hist. Beschr. Reiz. -- Historische beschrijving der Reizen. — 's Hage en Amsterdam. Deel I—VII, IX, X, XII—XVII, XIX, XX. 1747—1765. 4o.

Hist. Dagbl. — Historisch Dagblad van de Republiek. Behelzende de handelingen van de representanten van het volk in alle de bijzondere gewesten. — Amsterdam. 2 en 5 Maart 1795. 8o.

Hist. Gen. Ber. — Berigten van het Historisch Genootschap (tot 1849 Gezelschap) te Utrecht. — Utrecht. Deel I—VII. 1846—1863. 8o.

Hist. Gen. Codex. — Codex diplomaticus Neêrlandicus. Verzameling van oorkonden betrekkelijk de vaderlandsche geschiedenis. Uitgegeven door het Hist. Genootschap, te Utrecht gevestigd. — Utrecht. Deel I—VI. 1848—1862. 4o. en 8o.

Hist. Gen. Kron. — Kronijk van het Historisch Genootschap (tot 1849 Gezelschap) te Utrecht. — Jrg. II—XXI. 1846—1865. 8o.

Hist. Verh. O. I. C. Arnh. — Historisch verhaal van het begin, voortgang en tegenwoordigen staat des koophandels van de generale Nederlandsche Geoctroyeerde O. I. Compagnie. — Arnhem. II Dln. 1768, 1772. 8o.

Hoek, Herstel. 's Hage. 1862. — Het herstel van het Nederlandsch gezag over Java en onderhoorigheden in de jaren 1816—1819, door Mr. J. H. J. Hoek. — 's Hage. 1862. 8o.

v. Hoëvell, Beschuldiging. Z. B. 1850. — De beschuldiging en veroordeeling in Indië, en de regtvaardiging in Nederland, van Dr. W. R. van Hoëvell. — Zalt-Bommel. 1850. 8o.

v. Hoëvell, Ind. Leven. Z. B. 1860. — Uit het Indische leven, door Dr. W. R. van Hoëvell. — Zalt-Bommel. 1860. 8o.

v. Hoëvell, Reis. Amst. — Reis over Java, Madura en Bali, in het midden van 1847, door Dr. W. R. van Hoëvell. — Amsterdam. Deel I en II. 1849, 1851. 8o.

v. Hoëvell, Togten. Z. B. 1853. — Togten van een Engelschman door den Indischen Archipel, voor Nederlandsche lezers bewerkt door Dr. W. R. van Hoëvell. — Zalt-Bommel. II Dln. 1853. 8o.

D. v. Hogendorp, Stukken. 's Hage. 1801. — Stukken, rakende den tegenwoordigen toestand der Bataafsche bezittingen in Oost-Indië en den handel op dezelve, kunnende dienen ter beantwoording der vraag: „Of de handel op Oost-Indië niet anders dan door eene Maatschappij, met een uitsluitend voorregt voorzien, en het bestuur over de bezittingen aldaar hebbende, kan gedreven worden." Uitgegeven door Dirk van Hogendorp, zijnde een vervolg op deszelfs Bericht wegens den tegenwoordigen toestand der Bataafsche bezittingen in Oost-Indië en den handel op dezelve. — Den Haag en Delft. 1801. 8o.

D. v. Hogendorp, Verzameling. Haag. 1801. — Verzameling van stukken, rakende de zaak

van Dirk van Hogendorp, Opper-koopman in dienst der O. I. Compagnie en Gezaghebber over Java's Oosthoek. — Den Haag. 1801. Folio.

C. S. W. v. Hogendorp, Coup d'Oeil. Brux. 1830. — Coup d'Oeil sur l'île de Java et les autres possessions Neérlandaises dans l'Archipel des Indes, par le comte C. S. W. de Hogendorp. — Bruxelles. 1830. 8o.

Holle, Ziekte padiegewas. Bat. 1863. — Bijdragen tot de kennis der ziekten en plagen van het padiegewas, getrokken uit de ter zake aan de regering door de gewestelijke autoriteiten op Java en de Buitenbezittingen ingediende rapporten, door K. F. Holle. — Batavia. 1863. 8o.

Holl. Maatsch. d. Wet. Verh. — Verhandelingen, uitgegeven door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. — Haarlem. Deel I—XXX. 1754—1793. 8o.

Holl. Maatsch. d. Wet. Nat. Verh. — Natuurkundige Verhandelingen van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. — Amsterdam. Deel I—XXIV. 1799—1844. 8o. — Tweede Verzameling. — Haarlem. Deel I—XXIII. 1841—1865. 4o.

Holl. Mag. — Hollands Magazijn. Uit de nieuwste schriften en verzamelingen, zoo der uitlandsche maatschappijen als van bijzondere geleerden, enz. — Haarlem. Deel I—III. 1750 tot 1761. 8o.

Holl. Mercurius. — Hollandsche Mercurius, behelzende het ghedenckweerdighste in Christenrijck voor-ghevallen. — Haarlem. Deel I—XLI. 1650—1690. 4o.

v. d. Honert, Verzam. — Verzameling van Arresten van den Hoogen Raad der Nederlanden, door Joan van den Honert, Thz.; voortgezet door Mr. J. C. M. van den Honert en Mr. C. C. F. d'Engelbronner. — Amsterdam en 's-Hage.
Burgerlijk Regt, Regt van Koophandel en Burgerlijke regtsvordering. Deel I—XXVIII. 1840—1865. 8o.
Gemengde zaken. Deel I—XX. 1841—1864. 8o.
Strafregt en Strafvordering. Deel I—XIII. 1840—1854. Jrg. 1846—1865. 8o.
Zegel, registratie en successieregten. Deel I—IV. 1840—1860. 8o.
Jagt en Visscherij. Deel I—VI. 1843—1865 8o.
Belastingen. Deel I—VIII. 1843—1863. 8o.

Honigbij, Chr. — De Honigbij, een Tijdschrift voor alle ware christenen; inzonderheid voor de bestuurders, leden en vrienden van de Nederlandsche Zendeling- en Bijbel-Genootschappen; door F. van Gogh. — 's Hage. Deel I—IV. 1815—1817. 8o.

H. Pol. Blixem. — De Heer Politieke Blixem. — Den Haag en Leiden. Deel I, 1—66; II, 57—64. 1802. 8o.

Iets. 's Hage. 1840. — Iets over de financiële aangelegenheden van het Rijk. — 's Hage en Amsterdam. 1840. 8o.

Ind. Arch. — Indisch Archief. Tijdschrift voor de Indiën, uitgegeven door Dr. S. A. Buddingh. — Batavia. Jrg. I en II. IV Dln. 1849—1851. 8o.

Ind. Bij. — De Indische Bij. Tijdschrift ter bevordering van de kennis der Nederlandsche volkplantingen en derzelver belangen. Uitgegeven door C. L. Blume. — Leiden. 1843. 8o.

Ind. Gen. Verslag. 1861—1865. — Indisch Genootschap. Verslagen en Algemeene Vergaderingen van 1861—1865. 8o.

Indiana. — Indiana. Verzameling van stukken van onderscheiden aard, over landen, volken, oudheden en geschiedenis van den Indischen Archipel. Door J. F. G. Brumund. — Amsterdam. Stuk I en II. 1853 en 1854. 8o.

Ind. Mag. — Indisch Magazijn. Een tijdschrift ter verzameling van opstellen en berigten over en van belang voor de natuur-, volken- en staatkunde van Nederlandsch Oost-Indië; uitgegeven onder medewerking van Indië's ingezetenen door E. de Waal. — Batavia. Eerste Twaalftal. 1844. 8o. — Indisch Magazijn, verzameling van wenken, opstellen en berigten aangaande Nederlandsch Oost-Indië; uitgegeven door E. de Waal. — Batavia. Tweede Twaalftal. 1845. 8o.

Instituut. — Het Instituut, of verslagen en mededeelingen, uitgegeven door de vier klassen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone kunsten. — Amsterdam. Deel I—VI. 1841—1846. 8o.

Inst. v. Ingenieurs. Not. — Koninklijk Instituut van Ingenieurs. Algemeen Verslag van

de werkzaamheden en notulen der vergaderingen. — 's Hage. Jrg. 1847—1853; 1854—1855. 8o.

Inst. v. Ingenieurs. Uittr. — Uittreksels uit vreemde Tijdschriften, ten dienste der leden van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. — 's Hage. Stuk I—VIII. 1848—1850. 8o. Jrg. 1850—1865. 4o.

Inst. v. Ingenieurs. Verh. — Verhandelingen van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. 's Hage. Stuk I—VII. 1848—1850. 8o. Jrg. 1851—1865. 4o.

Inst. Procesverb. — Procesverbaal van de Algemeene Vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, gehouden in Amsterdam. — I—VII, 1808—1814; X, 1817; XII, XIII, 1819, 1820; XVII, XVIII, 1824, 1825; XX—XXIV, 1827—1831; XXVI, XXVII, 1833, 1834; XXIX—XXXVIII, 1836—1845. 8o.

Inst. Procesverb. IV Kl. — Procesverbaal van de Vereenigde Zitting der vier Klassen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, gehouden te Amsterdam. 1814, 1833, 1841. 4o.

Inst. Tijds. W. en N. Wet. — Tijdschrift voor de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, uitgegeven door de Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. — Amsterdam. Deel IV en V. 1851 en 1852. 8o.

Inst. Verh. I Kl. — Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten te Amsterdam Deel I—VII. 1812—1825. 4o. — Nieuwe Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten te Amsterdam — Amsterdam. I—X. 1827—1844; XII, XIII. 1846—1848. 4o. — Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten te Amsterdam. — Amsterdam. Derde Reeks. Deel I—V. 1839—1852. 4o.

Inst. Verh. III Kl. — Gedenkschriften, in de hedendaagsche talen, van de Derde Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. — Amsterdam. Deel I—V. 1817—1836. 4o.

Inst. Verslag. I Kl. — Verslag der werkzaamheden van de Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. — Amsterdam. 1809, 1810, 1812—1816. 4o. — Verslag van de openbare vergadering der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten te Amsterdam. I—XII. 1817—1839. 4o.

Irene. — Algemeen zamenvattend maandwerk Irene, behelzende (nevens oorspronkelijke Nederlandsche bijdragen) eene keurlezing uit de buitenlandsche tijdschriften, in alle vakken van wetenschap en onderhoudende lectuur, door T. Olivier-Schilperoort. — Amsterdam. Stuk I, 1—3. 1821. 8o.

Iris. — Iris. Bloemlezing uit Buitenlandsche Tijdschriften — Rotterdam. Jrg. IX, 6—12; X, 1—5, 7—9, 11, 12; XI, 1—5, 7—12; XII, 1—7, 10—12; XIII—XV; XVI, 4—11; XVII, 1—3. 1838—1846. 8o.

Jaarb. Bat. Rep. — Jaarboeken der Bataafsche Republiek. — Amsterdam. Deel I—XIII. 1795—1798. 8o.

Jaarb. Isr. — Jaarboeken voor de Israëliten in Nederland. — 's Hage. Jrg. I—IV. 1835 tot 1838. 8o.

Jaarb. Kon. Instituut — Jaarboek van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. — Amsterdam. 1847—1851; 1857—1865. 8o.

s'Jacob, Kultuurondern. Amst. 1862. — Het wetsontwerp betreffende de Kultuurondernemingen in Nederlandsch Indië, ingediend aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, onderzocht en beoordeeld door Mr. E H. 's Jacob. — Amsterdam. 1862. 8o.

Jansen, Nadenken. 's Hage. 1849. — Nadenken over en behandeling van het „Iets over koloniale aangelegenheden van P. van Swieten"; door M. H. Jansen. — 's Hage. 1849. 8o.

Jansz, Java's Zendingveld. Amst. 1865. — Java's Zendingveld, beschouwd na de beoor-

deeling door S. E. Harthoorn in zijn werkje: »De Evangelische Zending in Oost-Java," door P. Jansz, Evangelie-Zendeling te Japara. — Amsterdam. 1865. 8o.

de Jonge, Opkomst, 's Hage. — De opkomst van het Nederlandsch gezag in Oost-Indië (1595—1610). Verzameling van onuitgegeven stukken uit het oud-koloniaal Archief. Uitgegeven en bewerkt door Jhr. Mr. J. K. J. de Jonge. — 's Hage en Amsterdam. Deel I—III. 1862—1865. 8o.

Journ. méd. Neérl. — Journal médical de la Neérlande, publié par une Société de médicins. — La Haye. Jrg. I, Januarij en Februarij 1844. 8o.

Junghuhn, Vervolg. Leid. 1850. — Vervolg der inlichtingen aangeboden aan het publiek over een geschrift van den heer C. L. Blume; door Fr. Junghuhn. — Leiden. 1850. 8o.

v. Kampen, Mag. — Magazijn voor Wetenschappen, Kunsten en Letteren. Verzameld door N. G. van Kampen. — Amsterdam. Deel I—X. 1822—1830. 8o.

v. d. Kasteele, Toelichting. Breda. 1860. — Toelichting tot het werk, getiteld: »Montrado," door F. C. S. van de Kasteele. — Breda, 1890. 8o.

de Katholieke. — De Katholieke. Letterkundig Tijdschrift voor godsdienst en wetenschappen. — Deventer. Jrg. 1822—1824. 8o.

Katholikon. — Katholikon. Een maandschrift ter verdediging van de waarheden der Roomsch-Katholijke godsdienst, voor den beschaafden stand uitgegeven door J. F. Budts. — Brussel Jrg. I, 1828, 1—11. 8o. — Katholikon. Tijdschrift voor beschaafde Roomsch-Katholijken, door J. F. Budts. — Breda. Jrg. II, 1829, 1—11; III, 1830, 1—8. 8o.

Katholijk. De Katholijk. Godsdienstig, geschied- en letterkundig Maandschrift. — 's Hage. Jrg. I—XXIV. 1842—1865. 8o.

v. Kattendijke, Dagboek. 's Hage. 1860. — Uittreksel uit het Dagboek van W. J. C. Ridder Huyssen van Kattendijke, gedurende zijn verblijf in Japan in 1857, 1858 en 1859. — 's Hage. 1860. 8o.

Keiser, Handboek. Bat. 1860. — Handboek, ten dienste der residenten, adsist.-residenten, secretarissen der residentiën en andere administratieve ambtenaren, die als zoodanig, en uit kracht van hunne administratieve bediening, op Java en Madura, het voorzitterschap van eenige regtbank bekleeden, of als griffier bij eenig regterlijk collegie werkzaam zijn, of wel eenige andere regterlijke functiën uitoefenen. Zamengesteld door Mr. G. J. Keiser. — Batavia. 1860. 8o.

Keppel, Togten. Amst. 1846. — Togten naar Borneo van Jacob Brooke, thans gevestigd te Sarawak, en van Britsche oorlogschepen, tot demping der zeerooverij; uitgegeven door den Britschen scheepskaptein Hendrik Keppel. Vertaald en met ophelderingen en teregtwijzingen vermeerderd. — Amsterdam. II Dln. 1846. 8o.

Keurbl. — Keurbloemen van vernuft en smaak. — Rotterdam. Deel I en II. 1822 en 1823. Jrg. 1824, 1. 8o.

Keur v. Meng. — Keur van nuttige en aangename Mengelingen. — Amsterdam. Jrg. I—X. 1819—1827. 8o. — Keur van Mengelingen. Nuttige en aangename lectuur voor den beschaafden stand. — Amsterdam. Jrg. 1842—1856. 8o.

N. Keur v. Meng. — Nieuwe Keur van nuttige en aangename Mengelingen. — Amsterdam. Jrg. 1828—1841. 8o.

Keyzer, Onze Tijd. 's Hage. 1860. — Onze Tijd in Indië. Beschreven in bundels, door Dr. S. Keyzer. — 's Hage. 1860. 8o.

Kist en Roijaards, Arch. — Archief voor kerkelijke geschiedenis, inzonderheid van Nederland. Verzameld door N. C. Kist en H. J. Roijaards. — Leiden. Deel I—XI. 1829 tot 1840. 8o.

Kist en Roijaards, N. Arch. — Nieuw Archief voor kerkelijke geschiedenis, inzonderheid van Nederland. Verzameld door N. C. Kist en H. J. Roijaards. — Leiden. Deel I en II. 1852 en 1854. 8o.

Kist en Roijaards, Ned. Arch. — Nederlandsch Archief voor kerkelijke geschiedenis. Door N. C. Kist en H. J. Roijaards. — Leiden. Deel I—IX 1841—1849 8o.

Kliniek. — Kliniek; Tijdschrift voor wetenschappelijke geneeskunde, uitgegeven door Dr. C. Gobée. — Utrecht. Deel I—IV. 1844—1849. 8o.

Koffijstelsel. Padang. 1862. — Het Koffijstelsel van Sumatra's Westkust door C. B. Overgedrukt uit de Sumatra-courant, N°. 34, 36, 37 en 38. Padang. 1862. 8o.

Kolon. Jaarb. — Koloniale Jaarboeken. Maandschrift tot verspreiding van kennis der Nederlandsche en buitenlandsche overzeesche bezittingen. — Zutphen en 's Hage. Jrg. I—IV. 1861—1864. 8o. Jrg. IV onder redactie van Robidé van der Aa.

Kopiist. — De Kopiist. — Batavia. Jrg. I. 2 Dln. 1842. 8o.

Koopman. — De Koopman, of bijdragen ten opbouw van Neêrlands Koophandel en Zeevaart. — Amsterdam. Deel I—VI. 1768—1776. 8o.

Krajenbrink, Partic. landbezit. Tiel. 1862. — Het particulier landbezit der Europeanen op Java, verdedigd tegen de beschuldiging van den Heer Mr. P. Mijer, en vergeleken met het landrentenstelsel in de gouvernements-residentiën; door J. A Krajenbrink. — Tiel. 1862. 8o.

Krajenbrink, Regt v. Eigendom. Tiel. 1863. — Het regt van eigendom der bezitters van particuliere landen op Java, met authentieke acten bewezen, door J. A. Krajenbrink. — Tiel. 1864. 8o.

Kruseman, Beschouw. 's Hage. 1840. — Beschouwing der kontrakten, in het jaar 1840, door het Departement van Koloniën gesloten met de Nederlandsche Handelmaatschappij, in verband met de grondwet, de billijkheid en de algemeene belangen van het Rijk; door J. D. Kruseman. — 's Hage. 1840. 8o.

Kruseman, Ontslag. 's Hage. 1848. — Het ontslag van J. D. Kruseman, als Directeur Generaal van Financiën in Neêrlands Indië, door authentieke stukken toegelicht. — 's Hage. 1848. 8o.

Kruseman, Vrijm. Gedacht. 's Hage. 1848. — Vrijmoedige gedachten over koloniale aangelegenheden, door J. D. Kruseman. — Tweede stuk. Noodzakelijkheid van de herstelling van het Indisch betaalmiddel op goede grondslagen, en aanwijzing van dezelve. — Derde stuk. Adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal over Art. 56 van het ontwerp der grondwet. 's Hage. 1848. 8o.

Lange, Banka. 's Bosch. 1850. — Het eiland Banka en zijne aangelegenheden, door H. M. Lange. — 's Hertogenbosch. 1850. 8o.

Lange, Sumatra's W. Kust. 's Bosch, 1852. — Het Nederlandsch Oost-Indisch leger ter Westkust van Sumatra (1819—1845), door H. M. Lange. — 's Hertogenbosch. II Dln. 1852. 8o.

Lauts, Bali. Amst. 1848. — Het eiland Bali en de Balinezen, door den Hoogleeraar G. Lauts. — Amsterdam. 1848. 8o.

Lauts, Geschied. N. I. Gron. — Geschiedenis van de vestiging, uitbreiding, bloei en verval van de magt der Nederlanders in Indië. Door den Hoogleeraar G. Lauts. — Groningen. V Dln. 1852—1860. 8o.

Lauts, Japan. Amst. 1847. — Japan in zijne staatkundige en burgerlijke inrigtingen en het verkeer met Europesche natiën, door den Hoogleeraar G. Lauts. — Amsterdam. 1847. 8o.

Leerschool. — De Leerschool. Tijdschrift voor kweekelingen. — Gorinchem. Jrg. I; II, 1—3. 1844, 1845. 8o. — De Leerschool. Tijdschrift voor aankomende onderwijzers en kweekelingen. — Gorinchem. Jrg. IV, V. 1847, 1848. 8o.

Leeskab. — Het Leeskabinet. Mengelwerk tot gezellig onderhoud voor beschaafde kringen. — Amsterdam. Jrg. 1834—1865. 8o.

v. Lennep, Brief. Amst. 1804. — Brief, geschreven te Batavia, den 10 Augustus 1803, bevattende onderscheide aanmerkingen op het, in anno 1802 uitgegeven werkje van Mr. S. C. Nederburgh, den titel voerende „Verhandeling over de vragen enz.," door David van Lennep, geassumeerd Lid van den Raad van Justitie te Batavia. — Amsterdam. 1804. 8o.

Letterb. — Algemeene konst- en letterbode, voor meer en min geoefenden. — Haarlem. Deel I—XI. 1788—1793. 4o. — Nieuwe algemeene konst- en letterbode, voor meer en min geoefenden. — Haarlem. Deel I—VI, VIII—XIV. 1794—1800. 4o. — Algemeene konst- en letterbode. — Haarlem. Jrg. 1801—1853. 8o. — Algemeene konst- en letterbode. — Haarlem en 's Hage. Nieuwe Reeks. Jrg. LXVI en LXVII. 1854 en 1855. 4o.

Letter. Hist. — De Letter-, Historie- en Boekbeschouwer, gevende maandelijks een

naauwkeurig bericht van de opkomst, voortgang en gesteldheid der Akademiën, enz., onder de zinspreuk: „Libere et Modeste" — Amsterdam. Deel I—IV. 1763—1764. 8o.

Letterk. Hand. — Handelingen der Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. 1767 - 1865. Folio en 8o.

Letterk. N. Werk. — Nieuwe Werken van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. — Dordrecht. Deel I—V. 1825—1841. 8o.

Letterk. Mag. — Letterkundig Magazijn van Wetenschap, Kunst en Smaak. — Amsterdam. Jrg. 1814; 1815, 3, 7, 10; 1816—1835. 8o.

Lettervr. Sluis. — Lettervruchten, ingezameld van wege het Departement Sluis (in Vlaanderen) der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen. — Sluis. Jrg. IV—VIII, 4, 5. 1826—1830. 8o.

Levensbeschr. v. ber. en gel. mann. — Levensbeschrijving van beroemde en geleerde mannen. Met hedendaagsche sterfgevallen en andere nieuwigheden. — Amsterdam. Deel I—IV. 1730—1733. 8o.

Levyssohn, Bladen. 's Hage. 1852. — Bladen over Japan, verzameld door J. H. Levyssohn. — 's Hage. 1852. 8o.

Levyssohn Norman, Br. heerschappij. 's Hage. 1857. — De Britsche heerschappij over Java en onderhoorigheden (1811—1816). Akademisch proefstuk van H. D. Levyssohn Norman. 's Hage 1857. 8o.

Lion, Drukpersproces. Z. B. 1854. — Een drukpersproces in Nederlandsch Indië, door H. J. Lion. — Zalt-Bommel. 1854. 8o.

Lion, Geldsomloop. Bat. 1861. — De geldsomloop in Nederlandsch Indië, door H. J. Lion. Batavia. 1861. 8o.

Lion, Hoe Indië, enz. 's Hage. 1861. — Hoe Indië geregeerd wordt, door H. J. Lion. Met zes bijlagen over spoorwegen in Nederlandsch Indië en Britsch Indië. — 's Hage. 1861. 8o.

Lion, Kultuurstelsel. Bat. 1858. — Het Kultuurstelsel en art. 56 van het Regerings-Reglement, door H. J. Lion. — Batavia. 1858. 8o.

Lion, Staatk. Leven. 's Hage. 1865. — Mijn staatkundig leven. Bijdrage tot de kennis der dagbladpers in Nederland, door Iz. J. Lion. — 's Hage. 1865. 8o.

Luzac, Holl. Rijkdom. Leiden. — Hollands Rijkdom. Uit het Fransch vertaald, vervolgens overzien, merkelijk veranderd, vermeerderd en van verscheiden misslagen gezuiverd, door Mr. Elias Luzac. — Leiden. IV Dln. 1780 - 1783. 8o.

Maandblad Sluis. — Maandblad voor het district van Sluis (in Vlaanderen). Uitgegeven van wege deszelfs Departement: „Tot Nut van 't Algemeen." — Sluis. Jrg. I—III. 1823 tot 1825. 8o.

Maands. B. Chr. — Maandschrift voor den beschaafden stand ter bevordering van Bijbelkennis en Christelijk leven. Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. — Amsterdam. Jrg. 1847—1859. 8o.

Maands. B. G. — Maandschrift voor Christenen, ter bevordering van Bijbelkennis en godsdienstig leven. Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. — Amsterdam. Jrg. 1860 en 1861. 8o.

Maands. Chr. — Maandschrift voor Christenen van den beschaafden stand. Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. — Amsterdam. Deel I—X. 1837—1846. 8o.

N. Maands. N. v. 't A. Gron. — Nieuw Maandschrift tot Nut van 't Algemeen. Uitgegeven door het Departement Groningen, behoorende tot de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. — Groningen. Jrg. 1809, 1—4, 6, 7, 9—11; 1810, 1 3, 6, 11, 12. 8o.

Mackay, Bestuur v. Daendels. 's Hage. 1861. — De handhaving van het Europeesch gezag en de hervorming van het regtswezen onder het bestuur van den Gouv. Gen. H. W. Daendels over Java en onderhoorigheden (1808—1811). Akademisch proefschrift van Mr. D. J. Baron Mackay. — 's Hage 1861. 8o.

Mag. Alg. Bel. — Magazijn van Algemeen Belang. — Amsterdam. Deel I, 1—5. 1808. 8o.

Mag. Handelsregt. — Magazijn van Handelsregt, verzameld en uitgegeven door Abr. de Vries en J. A. Molster. — Amsterdam. Deel I—VII. 1859—1865. 8o.

Mag. Mil. Wet. — Magazijn van Militaire Wetenschappen. — Arnhem. Jrg. 1793. 8o.

Mag. Wis. Nat. Wet. — Magazijn voor Wis- en Natuurkundige Wetenschappen. — Amsterdam. Jrg. I en II. 1825 en 1828. 8o.

Meded. Nat. Wet. en Kunst. — Mededeelingen uit het gebied van Natuur, Wetenschap en Kunst, verzameld en uitgegeven door Dr. L. Ali Cohen en Dr. G. Acker Stratingh. — Groningen. Deel I en II. Jrg. 1844 en 1846. 8o.

Meded. Zend. Gen. — Mededeelingen van wege het Nederlandsche Zendeling-genootschap. Uitgegeven door bestuurders van dat Genootschap. — Rotterdam. Jrg. I—IX. 1857—1865. 12o.

Mees, Muntwezen. Amst. 1851. — Het muntwezen van Nederlandsch Indië, door Mr. W. C. Mees. — Amsterdam. 1851. 8o.

Melvill, Moniteur. — Le Moniteur des Indes-Orientales et Occidentales. Publié par Ph. Fr. de Siebold et P. Melvill de Carnbée. — La Haye Tome I—III. 1846—1849. 4o.

Memorie Suikerkontraktant. Bat. 1860. — Memorie, behoorende bij het rekest van Suikerkontraktanten op Java, gerigt aan den Koning, gedagteekend 23 Februarij 1860. – Batavia. 1860. 8o.

Meng. R. C. — Mengelingen voor Roomsch-Catholijken. — Amsterdam. Deel I—V. 1807—1814. 8o.

Mentor Z. en D. — De Mentor. Weekblad voor Neêrland's zonen en dochteren uit den beschaafden stand. Ook onder den titel van: Weekblad aan de beoefening van Wetenschap, Deugd en Kunstmin gewijd. — 's Hage. Jrg. 1827, 1—30, 35–39, 44—48. 8o.

Meursinge, Mal. Leesb. III. *Leid.* 1847. — Maleisch Leesb. voor eerstbeginnenden en meergevorderden, door A. Meursinge. Derde Stukje. — Leiden. 1847. 8o.

Michiels, Sumatra's W. Kust. 's Bosch. 1851. — De toestand van Sumatra's Westkust in 1848. Uit de nagelaten geschriften van den Generaal Majoor A. V. Michiels. — 's Hertogenbosch. 1851. 8o.

Milit. Spect. — De Militaire Spectator. Tijdschrift voor het Nederlandsche leger. Onder directie van J. C. Rijneveld. — Breda. Deel I—XVI. 1833—1848. 4o. — Tweede Serie, Deel I—VIII. 1849—1856. 8o. — Derde Serie, Deel I—X. 1856—1865. 8o.

Milit. Spect. Bijblad. — Verzameling van wetten, besluiten, verordeningen, enz., het leger betreffende; alsmede de benoemingen, verplaatsingen en veranderingen bij het leger. Bijblad bij den Militairen Spectator, Tijdschrift voor het Nederlandsche leger. — Breda. Jrg. 1856—1865. 8o.

Milit. Spect. Meng. — Krijgskundige Mengelingen, meerendeels bijeengebragt uit de vroegere jaargangen van den Militairen Spectator, Tijdschrift voor het Nederlandsche leger. — Breda. Deel I—V. 1856—1860. 8o.

Millies, Muntw. Amst. 1852. — De Munten der Engelschen voor den Oost-Indischen Archipel, beschreven door H. C. Millies. — Amsterdam. 1852. 8o.

Mimersbron. — De Mimersbron. Tijdschrift voor jongelieden. — Amsterdam. Deel I. 1834. 8o.

Min. — Minerva, Letterkundig Tijdschrift voor Godsdienst, Wetenschappen en Kunsten. — Amsterdam. Jrg. 1818—1820. 8o.

Minerva. — Minerva. Tijdschrift voor Studenten. — Amsterdam. 1835—1836. 8o.

Miquel, Flora N. I. 1 *bijv. Amst.* 1860. — Flora van Nederlandsch Indië, door F. A. W. Miquel. Eerste bijvoegsel: Sumatra, zijne plantenwereld en hare voortbrengselen. — Amsterdam, Utrecht en Leipzig. 1860. 8o.

Mir. d. Arts. — Le Miroir des Arts. Feuille artistique des Pays-Bas. — La Haye. Jrg. I 1845. 8o.

Misleiding enz. 's Hage. 1861. — De misleiding der Natie door de liberale factie, bewezen in de Rembangsche kwestie. — 's Hage. 1861. 8o.

Mnemos. — Mnemosyne. Mengelingen voor wetenschappen en fraaije letteren; verzameld door Mr. H. W. Tydeman en N. G. van Kampen. X Dln. — Dordrecht. 1815—1821. — Mnemosyne, verzameld door H. W. en B. F. Tydeman, VIII Dln. — Dordrecht. 1822—1828. —

Mnemosyne., Mengelingen voor geschied- en letterkunde, verzameld door H. W. Tydeman, B. F. Tydeman en J. T. Bodel Nijenhuis. II Dln. — Leiden en Rott. 1829—1831. 8o.

Moeten Neêrland's Handel, enz. Amst. 1861. — Moeten Neêrland's handel, scheepvaart, scheepsbouw, nijverheid en onze eigene commissiehuizen in Indië ten gronde gaan? Eene vraag, beantwoord naar aanleiding van het voorloopig ontwerp-tarief voor Oost-Indië, dezer dagen aan de Kamers van Koophandel en Fabrieken door den Minister van Koloniën ter beoordeeling toegezonden. — Amsterdam. 1861. 8o.

de Mol v. Otterloo, Vrije arbeid. Utr. 1859. — De vrije arbeid te Rembang en Kedirie, getoetst aan de waarheid, door J. de Mol van Otterloo. — Utrecht. 1859. 8o.

Money, Java. Zutphen 1861. — Java, of hoe een kolonie moet bestuurd worden, door J. W. B. Money. Uit het Engelsch vertaald en van aanteekeningen voorzien door D. C. Steyn Parvé. — Zutphen. II Deelen. 1861. 8o.

Morbotter, Regeling Suikerkultuur. 's Hage. 1860. — De regeling der Gouvernements Suikerkultuur, beschouwd in verband met het daarover uitgebragte verslag door de drie overgeblevene leden van de Commissie van onderzoek, uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal; door H. F. Morbotter. — 's Hage. 1860. 8o.

Müller, Bijdr. Leid. 1846. — Bijdragen tot de kennis van Sumatra, bijzonder in geschiedkundig en ethnographisch opzigt; door Dr. Salomon Müller. — Leiden. 1846. 8o.

Muller, Katoennijverheid. Rott. 1857. — De Nederlandsche Katoennijverheid en het stelsel van bescherming in Nederlandsch Indië, beschouwd door Hendrik Muller Szoon. — Rotterdam. 1857. 8o.

Müller, Reizen. I. Amst. 1857. — Reizen en onderzoekingen in den Indischen Archipel, gedaan op last van de Nederlandsch-Indische Regeering, tusschen de jaren 1828 en 1836, door Dr. Salomon Müller. Nieuwe uitgave, met verbeteringen door den schrijver. Uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië. Eerste Deel. — Amsterdam. 1857. 8o.

Munnich, dit deden, enz. Utr. — Dit deden onze vaderen in de vorige eeuw aan het volksonderrigt op Ceylon; wat staat ons, Nederlanders, thans vooral op Java te doen? Door J. Munnich uit het Engelsch vertaald en voorgedragen in de vriendenvereeniging „Musis" te Batavia. Eerste gedeelte. — Utrecht. 1849. 8o. — Tweede gedeelte, uit het Engelsch vertaald door P. Munnich, van een naschrift voorzien, voorgedragen in de vriendenvereeniging „Musis" te Batavia, en uitgegeven door J. Munnich. Utrecht. 1850. 8o.

Mijer, Havens N. I. 's Hage. 1859. — Over het openstellen van kusthavens voor den algemeenen handel in Nederlandsch Indië, door Mr. P. Mijer. — 's Hage. 1859. 8o.

Mijer, Verzameling. Bat. 1848. — Verzameling van Instructiën, Ordonnantiën en Reglementen voor de Regering van Nederlandsch Indië, met de ontwerpen der Staatscommissie van 1803, en historische aanteekeningen, uitgegeven door Mr. P. Mijer. — Batavia. 1848. 8o.

Naamlijst. 's Hage. 1851. — Naamlijst van de hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur; van de Ministers van Staat en van de leden der Staten Generaal van de Vereenigde Nederlanden en van het Koningrijk der Nederlanden. 1813—1851. Met opgave van den tijd van benoeming en aftreding. — 's Hage. 1851. 8o.

Nahuys, Beschouw. 's Hage. 1848. — Beschouwingen over Nederlandsch Indië, gevolgd door eene nadere toelichting, door den Generaal-Majoor Baron Nahuys van Burgst. — 's Hage. 1843. 8o.

Nahuys, Herinn. 's Bosch 1858. — Herinneringen uit het openbaar en bijzonder leven (1799 1858) van Mr. H. G. Baron Nahuys van Burgst. — 's Hertogenbosch. 1858. 8o.

Nahuys, Offic. Rapp. I. Dev. 1835. — Verzameling van officiëele rapporten betreffende den oorlog op Java in de jaren 1825—1830, door den kolonel Nahuys. Eerste Deel. — Deventer. 1835. 8o.

Nat. Gen. Arch. N. I. — Natuur- en Geneeskundig Archief voor Neêrland's Indië. Redactie P. J. Godefroy, M. J. E. Muller, P. A. Fromm, P. Bleeker. — Batavia. Jrg. I—III. 1844—1846. 8o. · Redactie W. Bosch, P. A. Fromm, P. Bleeker, M. J. E. Muller, S. L. Heymann, J. Munnich. — Batavia. Jrg. IV, 1, 2. 1847. 8o.

Nat. Mag. — Nationaal Magazijn. — Utrecht Jrg. 1801, 1—7 8o.

Nat. Tijd. N. I. — Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Uitgegeven door de Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië. — Batavia. Jrg. I—III. 1850—1852. — Deel IV—X, of Nieuwe Serie I—VII, 1853—1856. — Deel XI—XIV, of Derde Serie I—IV, 1856 en 1857. — Deel XV—XX, of Vierde Serie I—VI, 1858—1860. — Deel XXI—XXV, of Vijfde Serie I—V, 1860—1863. — Deel XXVI—XXVIII, of Zesde Serie I—III, 1—3, 1864, 1865. — 8o.

Natuurkunde. — Natuurkunde. Tijdschrift inhoudende Physica, Chemie, Pharmacie, Natuurlijke historie, Statistiek, Literatuur. Uitgegeven van wege het genootschap Tot Nut en Vergenoegen te Arnhem. — Arnhem. Jrg. I. 1844. 8o.

Ned. Bibl. — Nederlandsche Bibliotheek. — Amsterdam. Deel VII. 1774—1780. 8o.

N. Ned. Bibl. — Nieuwe Nederlandsche Bibliotheek. — Amst. Deel I—VII. 1781—1787. 8o.

Ned. Bouwk. Mag. — Nederlandsch Bouwkunstig Magazijn. — Amsterdam. Deel I; II, 1, 2. 1839. 8o.

Ned. Jaarb. — Nederlandsche Jaarboeken. — Amsterdam. 1746; Deel I—XIX. 1747—1765. 8o. — Bijvoegsels. Deel XX—XXIII. 8o.

N. Ned. Jaarb. — Nieuwe Nederlandsche Jaarboeken. — Amsterdam. Deel I—XXXIII. 1766—1798. 8o.

Ned. Jaarb. R. W. — Nederlandsche Jaarboeken voor regtsgeleerdheid en wetgeving, verzameld en uitgegeven door Mr. C. A. den Tex en Mr. J. van Hall. — Amsterdam. Deel I—XII. 1839—1850. 8o.

Ned. Kruidk. Arch. — Nederlandseh Kruidkundig Archief. Uitgegeven door W. H. de Vriese, F. Dozy en J. H. Molkenboer. Jrg. I en II. Leiden 1848 en 1851. — Uitgegeven door W. H. de Vriese en F. Dozy. Jrg. III. Leiden 1855. — Onder redactie van W. H. de Vriese, W. F. R. Suringar en S. Knuttel. Jrg. IV. Leiden 1859; V, 1, 2. Amsterdam 1860, 1861. — Onder redactie van W. F. R. Suringar en M. J. Cop. Jrg. V, 3. Leeuwarden 1863. — 8o.

Ned. Kunstsp. — De Nederlandsche Kunstspiegel. — 's Hage. Jrg. I. 1845. 8o.

Ned. Lancet. — Nederlandsch Lancet. Tijdschrift aan de praktische chirurgie en oogheelkunde gewijd, door A. G. van Onsenoort, F. S. Alexander en J. B. Dompeling, onder medewerking van verschillende kunstgenooten. — Utrecht. Jrg. I—IV, 1—8, 10, 11; V, 2—6, 9—12; VI, 1—7, 9—11. — 1838—1844. 8o.

Ned. Meng. Nieuws. — Nederlandsch Mengelnieuws. — Amsterdam. Deel I en II. 1762—1765. 12o.

Ned. Mercurius. — De Maandelijkse Nederlandsche Mercurius. — Amsterdam. Deel I—XLVIII. 1756—1780; XLIX—LVII. 1781—1784. LVIII—LXXXIV. 1785—1804. LXXXVI en LXXXVII. 1806 en 1807. — 4o.

Ned. Regtspraak. — Nederlandsche Regtspraak. Bijeenverzameld en uitgegeven door Mr. A. Brocx en James Cohen Stuart. — 's Hage en Amsterdam. Deel I—LIV. 1839—1856. 8o. — Idem, vervolgd door Jhr. Mr. N. de Gijselaar. — 's Hage. Deel LV—LXVI. 1857—1860. 8o.

Ned. Stemm. — Nederlandsche Stemmen over godsdienst, staat, geschied- en letterkunde. — Amsterdam. Deel I—VI. 1834—1838 4o.

Ned. Tijds. Ond. Opv. — Nederlandsch Tijdschrift voor onderwijs en opvoeding. Uitgegeven ten voordeele van hulpbehoevende bejaarde onderwijzers en derzelver nagelaten betrekkingen. — Groningen. Jrg. VI—XI. 1849—1854. 8o.

Ned. Weekblad Gen. — Nederlandsch Weekblad voor geneeskundigen. — Amsterdam. Jrg. I—VI. 1851—1856. 8o.

Nederburgh, Echte Stukk. 's Hage. 1803. — Echte Stukken betreffende het volbragte onderzoek der verrigtingen van de generale commissie in 1791 benoemd geweest, enz.; door Mr. S. C. Nederburgh uitgegeven. — 's Hage. 1803. 8o.

Nederburgh, Verhandeling. 's Hage. 1802. — Verhandeling over de vragen „of en in hoe verre het nuttig en noodzakelijk zijn zoude, de Oost-Indische Bezittingen van dezen Staat, ofte sommigen derzelven, te brengen op den voet der West-Indische volksplantingen," enz. — 's Hage. 1802. 8o.

Nederland. — Nederland. Onder Redaktie van H. J. Schimmel, N. Donker, J. A. Molster, enz. Met medewerking van verschillende letterkundigen. — Amsterdam. Jrg. 1854, II en III. — Nieuwe Serie. Jrg. II—VI. 1855—1859. — Derde Serie. Jrg. I—IV. 1860-1863. — Jrg 1864, 1865. — 8o.

v. Nes, Beschouw. 's Hage. 1848. — Eenige beschouwingen over koloniale aangelegenheden, door Mr. J. F. W. van Nes. — 's Hage. 1848. 8o.

Netscher, Regt en onregt. 's Hage. 1864. — Regt en onregt, of de toestand der gewestelijke besturen in Indië tegenover de particuliere industrie, door F. H. J. Netscher. — 's Hage. 1864. 8o.

Nieuwsverz. — De Nieuwsverzamelaar, of nuttig en aangenaam mengelwerk, bevattende wetenschappelijke en onderhoudende mededeelingen der voornaamste zaken en voorvallen van den jare 1830. — Rotterdam. 1831. 8o.

Nosse, werkelijkheid. 's Hage. 1865. — De werkelijkheid van een Nederlandsch-Indischen droom, door J. J. Nosse. — 's Hage. 1865. 8o.

Not. Bat. Gen. N. I. — Notulen van de algemeene en bestuursvergaderingen van het Bataviaasch Genootschap van kunsten en wetenschappen. — Batavia. Deel I en II. 1862—1864. 8o.

Not. Maatsch. Nijv. N. I. — Notulen der bestuursvergaderingen van de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw. — Batavia. Julij — December, 1863. 8o. — Verslag over het jaar 1864, en Notulen der algemeene en bestuursvergaderingen van de Nederl. Ind. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw. — Batavia. 1865. 8o.

Nijhoff, Bijdr. — Bijdragen voor Vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde, verzameld en uitgegeven door Is. An. Nijhoff. — Arnhem. Deel I—VI. 1837—1848; VIII—X. 1852—1856. — Nieuwe Reeks. Deel I—III. 1859—1862. — Vervolgd door P. Nijhoff. Deel IV. 1865. — 8o.

Oecon. Court. — Oeconomische courant, (Tijdschrift) ter bevordering van nationale huishoudkunde, nijverheid, koophandel, zeevaart, enz. — Amsterdam. Deel I—VII. 1799—1803. 4o.

Oefenschool. — De Oefenschool. Tijdschrift voor jeugdige onderwijzers. — Amsterdam. Jrg. I—V, 1. 1839—1843. 8o.

Oef. Kw. Kennis. Meng. — Ochtendschemering. Nieuwe mengelingen van het letterlievend genootschap »Oefening Kweekt Kennis." — 's Hage. Jrg. 1837 en 1838. — Morgenrood. Mengelingen. Jrg. 1839. — Morgenrood. Nieuwe Mengelingen. Jrg. 1840. — Morgenrood. Jongste Mengelingen. Jrg. 1841. — Mengelingen Jrg. 1842—1851. — 8o.

Olijftak. — De Olijftak. Godsdienstig Tijdschrift. — Rotterdam. Deel I; II, 1, 2. 1836, 1837. 8o.

O. Ned. Patriot. — De ouderwetse Nederlandsche Patriot. — 's Hage. Stuk I—V. 1781—1783. 8o.

Ontw. Regl. Drukw. N. I. Rott. 1857. — Ontwerp van het Reglement op de drukwerken in Ned. Indië, met de daarbij behoorende Nota van toelichting. — Rotterdam. H. Nijgh. 1857.

Oosterling. — De Oosterling. Tijdschrift bij uitsluiting toegewijd aan de verbreiding der kennis van Oost-Indië. Verzameld en in het licht gegeven door J. Olivier Jz. — Kampen. Deel I—III, 1. 1835—1837. 8o.

Opvoeder. — De Opvoeder der jeugd. Een voortzetting van den Paedagoog, Magazijn van opvoeding en onderwijs in het Koningrijk der Nederlanden. — 's Hage. Deel I en II. 1830 en 1831. 8o.

Oud en Nieuw. — Oud en Nieuw, of het leerzame met het onderhoudende vereenigd. — Amsterdam. Deel I, — 1, 2 in 1830, 3, 4 en 5 in 1831. — 8o.

Paauw en Raaf. — De Paauw en Raaf. Maandschrift voor den zoogenaamden gemeenen man. — Groningen. Jrg. 1815. — 12o.

Pand. — Pandora. Lectuur voor den beschaafden stand. Verzameld en uitgegeven door B T. Lublink Weddik. — Amsterdam. Deel I—III. 1835—1840. 8o.

Penélopé. — Penélopé, of Maandwerk aan het vrouwelijk geslacht toegewijd. — Amsterdam. Deel I—IV. 1821—1827. — Jrg. 1834. — 8o.

Philopaedion. — Philopaedion. Tijdschrift voor de jeugd. — Amsterdam. Deel I—XI, 1. 1822—1832. 12o.

Pilaar en Obreen, Tijds. — Tijdschrift toegewijd aan het Zeewezen. — Tweede Reeks, onder redaktie van J. C. Pilaar en J. M. Obreen. — Medemblik. Deel I—IX. 1841—1849. — Onder redaktie van J. M. Obreen. — Medemblik en Amsterdam. Deel X en XI. 1850 en 1852. — 8o.

Plantae Jungh. — Plantae Junghuhnianae. Enumeratio plantarum, quas in insulis Java et Sumatra detexit Fr. Junghuhn. Fasc. I—IV. — Lugd. Bat. 1851—1855. 8o.

Pleitredenen, Hoevenaar. Z. B. 1854. — Pleitredenen gehouden in de zaak van H. P. Hoevenaar, administrateur van de suikerfabrijk Pangka, tegen de Regering van Ned. Indië, geintimeerde. — Zalt-Bommel. 1854. 8o.

Pol. Hollandais. — Le Politique Hollandais, ouvrage adressé aux Puissances de l'Europe, sur les affaires présentes. — Amsterdam. Tome I—VI. 1782—1784. 8o.

Pol. Hollandais. N. V. — De Politique Hollandais. Uit het Fransch in het Nederduitsch vertaald. — Amsterdam. Deel I, 1—14. (1782?). 8o.

Pol. Kruijer. — De Politieke Kruijer. — Amsterdam. Deel I—IX. 1783—1787. 8o.

Post N. Rhijn. — De Post van den Neder-Rhijn. — Utrecht. I—VII. 1781—1798. 8o.

Post N. Rhijn. Bijl. — Bijlagen tot de Post van den Neder-Rhijn. Door de schrijvers van het meergemelde weekblad. — Utrecht. 1, 2, 5—8, 10—13, 15, 16, 18, 19, 22. — 1783—1787. 8o.

Pract. Tijds. Gen. — Praktisch Tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang. Verzameld door Dr. A. Moll en Dr. C. van Eldik. — Gorinchem. Jrg. I—XXI. 1822—1842. 8o.

N. Pract. Tijds. Gen. — Nieuw Praktisch Tijdschrift voor de geneeskunde. Verzameld door Dr. C. van Eldik en Dr. S. J. Galama. Gorichem. Jrg. I en II. 1847 en 1848. — Verzameld door Dr. L. Ali Cohen. Jrg. XXVIII—XXXIII. of Nieuwe Reeks Jrg. I—VI. 1849—1854. — 8o.

Proeve v. Rec. — Proeve van een Recensent voor de negentiende eeuw tot aankweeking van ware verlichting in Nederland. — Delft. 1810. Eerste en Tweede Proeve. 8o.

Protestant. — De Protestant. Tijdschrift voor de Evangelische Christenheid in het Koningrijk der Nederlanden. — Dordrecht. Deel I—XI. 1819—1832. 8o.

Publ. Conv. Verg. Uitv. Bew., en Gewesten. — Volledige verzameling der Publicatiën voor de ingezetenen der Bataafsche Republiek. — Deel II—VII, strekkende ten vervolge der Volledige verzameling van Publicatiën, zoo van de provisionele representanten van het Volk van Holland en der Staten Generaal, als van die van het Provinciaal Bestuur en Provinciaal Committé van Holland, en der Nationale Vergadering, representerende het volk van Nederland, sedert het begin der revolutie in 1795, en van dezelve uitmakende het IX tot het XIV deel. — N° 1—225. Leiden. 1799—1801. 8o.

Publ. Conv. Verg., Wetg. Ligch., en Bestuur v. Holland. — Volledige verzameling der Publicatiën van de constituerende vergadering en het wetgevend ligchaam der Bataafsche Republiek. — Deel I, strekkende ten onmiddelijken vervolge der Volledige verzameling van Publicatiën, zoo van de provisionele representanten van het volk van Holland en de Staten Generaal, als van die van het Provinciaal Bestuur en Provinciaal Committé van Holland, en der Nationale Vergadering, representerende het volk van Nederland, sedert het begin der revolutie in 1795, en van dezelve uitmakende het VIIIe deel. — No. 1a—49a. Leiden. 1798. 8o.

Publ. Nat. Verg., en Bestuur v. Holland. — Volledige Verzameling der Publicatiën van het Provinciaal Bestuur en Provinciaal Committé van Holland, en de Nationale Vergadering, representerende het Volk van Nederland. — Deel IV—VII. No. 140—283. Leiden 1796—1798. 8o.

Publ. Stat. Gen. en Bestuur v. Holland. — Volledige verzameling der Publicatiën van de Provinciale Representanten van het Volk van Holland en de Staten Generaal sedert het begin der revolutie in 1795. — Deel I—III. No. 1—139. Leiden. 1795—1796. 8o.

Rapport Suikercommissie. 1853. — Stukken betreffende het onderzoek der (bij besluit van den Gouv.-Gen. van Ned. Indië, van 8 December 1853, No. 10) benoemde Commissie voor de opname der verschillende suikerfabrieken op Java. — 's Hage. Ter Lands Drukkerij. Folio.

Rapporten. Duink. 1791. — Rapporten van de Gecommitteerden G. J. Doys Baron van der Does, Mr. P. H. van de Wall, J. Rendorp, en Mr. H. van Straalen. — Duinkerken. 1791. 8o.

R. C. Bibl. — Roomsch-Catholijke Bibliotheek voor het Koningrijk der Nederlanden. — 's Hertogenbosch en 's Hage. Deel I—VI. 1821—1826.8o.

Rec. – De Recensent, Algemeen Letterlievend Maandschrift. Uitgegeven door Mr. J. I. D. Nepveu en Mr. C. L. Schüller. — Amsterdam. Jrg. 1851 tot 1857. 8o.

N. Rec. — De nieuwe Recensent. Tijdschrift voor wetenschap en smaak. — Amsterdam. Jrg. 1851—1861. 8o.

Rec. o. d. Rec. — De Recensent, ook der Recensenten. — Amsterdam. Deel I—VI, 1—4. 1806—1811; VII—XXXIV, 1814—1841; Jrg. 1842—1850. — 8o.

Reede Samarang. — De reede van Samarang. — Gedrukt bij G. C. T. van Dorp, te Samarang. 8o.

v. Rees, Bandjerm. Krijg. Arnh. 1865 — De Bandjermasinsche Krijg van 1859—1863; door W. A. van Rees. — Arnhem. 1865. II Dln. 8o.

v. Rees, Montrado. 's Bosch. 1858. — Montrado. Geschied- en Krijgskundige bijdrage betreffende de onderwerping der Chinezen op Borneo. Naar het dagboek van een Indisch officier over 1854—1856; door W. A. van Rees. Met een voorrede van P. J. Veth. — 's Hertogenbosch. 1858. 8o.

v. Rees, Wachia enz. Rott. 1859. — Wachia, Taykong en Amir, of het Nederlandsch Indisch leger in 1850; door W. A. van Rees. — Rotterdam, 1859. 8o.

Reformatie. — De Reformatie, Tijdschrift der Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland. — Amsterdam. Deel I—VIII. 1837—1840. 8o. — De Reformatie. Tijdschrift ter bevordering van Gods Koningrijk in Nederland. — Amsterdam. Tweede Serie, Deel I—VIII. 1841—1845. — 8o. Derde Serie, Deel I—III. 1845—1847. 8o.

Regenb. — De Regenboog. Keurbloemen van uitheemschen oorsprong. — 's Hage. Jrg. 1839, II, III en IV. 8o.

Regt N. I. — Het Regt in Nederlandsch Indie. Regtskundig Tijdschrift, uitgegeven door Mr. A. Prins, vervolgd door Mr. J. H. Donker Curtius, enz., enz., — Batavia. Jrg. I—X. Deel I—XX. 1849—1862. — Deel XXI. 1865. — 8o.

Regtsg. Bijbl. N. Bijdr. — Regtsgeleerd Bijblad, behoorende tot de Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving, verzameld en uitgegeven door C. A. den Tex en J. van Hall. — Amsterdam. Deel I—XV. 1851—1865. 8o. — Sedert 1854 door J. van Hall en R. J. Lintelo de Geer. — Sedert 1859 door R. J. L. de Geer en van Boneval Faure.

Regtsg. Bijbl. Ned. Jaarb. — Regtsgeleerd Bijblad, behoorende tot de Nederlandsche Jaarboeken voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving, verzameld en uitgegeven door C. A. den Tex en J. van Hall. — Amsterdam. Deel I, III—XII. 1839—1850. 8o.

Reinwardt's Reis. Amst. 1858. — Reis naar het oostelijk gedeelte van den Indischen Archipel in het jaar 1821; door C. G. C. Reinwardt. Uit zijne nagelaten aanteekingen opgesteld, met een levensberigt en bijlagen vermeerderd; door W. H. de Vriese. Uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië te Delft. — Amsterdam. 1858. 8o.

Republ. — De Republikein. – Amsterdam. Deel I—III. 1795—1797. 8o.

Res. Holl. — Resolutiën van de Heeren Staten van Holland ende West-Vrieslandt in Hun Edele Groot Mog. Vergadering genomen in den jaare 1593—1795. — Folio.

Res. Holl. Sec. – Secrete Resolutiën van de Edele Groot Mog. Heeren Staten van Holland ende West-Vrieslandt. — Deel I—XVII. 1653—1795. Folio.

Res. Holl. Stukk. — Stukken behoorende bij de Resolutiën van Holland en West-Vriesland. — 1581—1785. Folio.

Rhaps. — De Rhapsodist. — Amsterdam. Deel I—VI. 1771—1783. 8o.

N. Rhaps. — De nieuwe Rhapsodist, of verzameling van uitheemsche tijdschriften. Uit het Fransch vertaald. — Amsterdam. Deel I, 1 en 2. 1786. 8o.

v. Rhijn, Reis Ind. Arch. Rott. 1851. — Reis door den Indischen Archipel, in het belang der Evangelische zending; door L. J. van Rhijn. — Rotterdam. 1851. 8o.

Riesz, Kultuurstelsel. 's Hage. 1860. — Kultuurstelsel en vrije arbeid op Java, in verband tot het gesprokene in Felix Meritis, door C. H. F. Riesz. — 's Hage. 1860. 8o.

Ritter, Ind. Herinn. Amst. 1843 — Indische herinneringen, aanteekeningen en tafereelen uit vroegeren en lateren tijd, door W. L. Ritter te Batavia. — Amsterdam. 1843. 8o.

Ritter, Java. Leid. 1855 — Java. Tooneelen uit het leven, karakterschetsen en kleederdragten van Java's bewoners. In afbeeldingen naar de natuur geteekend door E. Hardouin; met tekst van W. L. Ritter, en een voorwoord van H. M. Lange. — Leiden. 1855. 8o.

de Rochemont, Bonische veldtogt. Soerabaja. 1860. — Tweede Bonische Veldtogt (1859—1860). Eenige bladen uit het Dagboek van J. J. de Rochemont. — Soerabaja. 1860. 8o.

Rochussen, Particul. Kultuurondernem. 's Hage. 1861. — Het wetsontwerp op particuliere cultuurondernemingen in Nederlandsch Indië, beoordeeld in verband met het gouvernements-cultuurstelsel; door den Minister van Staat enz. J. J. Rochussen. — 's Hage. 1862. 8o.

Rochussen, Toelichting. 's Hage. 1853. — Toelichting en verdediging van eenige daden van mijn bestuur in Indië, in antwoord op sommige vragen van Jhr. J. P. Cornets de Groot van Kraaijenburg; door J J. Rochussen. — 's Hage. 1853. 8o.

Roorda v. Eys., Handboek. Amst. — Handboek der Land- en Volkenkunde, geschied-, taal-, aardrijks- en staatkunde van Nederlandsch Indië, door P. P. Roorda van Eysinga. — Amsterdam. Boek I—III, 1—3. 1841 tot 1850. 8o.

Roorda v. Eys., Verbanning. 's Hage. 1865. — Mijne verbanning. De officiëele waarheid. Door S. E. W. Roorda van Eysinga. — 's Hage. 1865. 8o.

v. Rosenberg, Gorontalo. Amst. 1865. — Reistogten in de afdeeling Gorontalo, gedaan op last der Nederlandsch-Indische Regering, door C. B H. von Rosenberg. Uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië. — Amsterdam. 1865. 8o.

Rozenstruik. — De Rozenstruik. — Zalt-Bommel. Deel I en II. 1825 en 1826. 8o.

Schei- en Artsenijmengk. Bibl. — Schei-, artsenijmeng- en natuur-kundige Bibliotheek, bijeenverzameld door B. Meijlink. — Amsterdam. Deel I—XVIII. 1824—1834. 8o.

N. Schei- en Artsenijmengk. Bibl. — Nieuwe Schei-, artsenijmeng- en natuur-kundige Bibliotheek, bijeenverzameld door B. Meijlink. — Deventer. Deel I—III. 1836—1839. 8o.

Scheltema, Mengelw. — Geschied- en letterkundig mengelwerk van Mr. Jacobus Scheltema. — Amsterdam en Utrecht. Deel I—VI. 1817—1836. 8o.

Schouwb. v. in- en uitl. Letterk. — Schouwburg van in- en uitlandsche letter- en huishoudkunde. — 's Hage. Jrg. 1805—1810. 8o.

Schröder, Ber. en Verh. — Verzameling van berichten over eenige onderwerpen der navigatie, meest uit de Rapporten en Journalen van Nederlandsche Zeelieden getrokken, met aanmerkingen en andere waarnemingen vermeerderd en uitgegeven door de Commissarissen tot de zaaken, het bepaalen der lengte op Zee, en de verbetering der Zeekaarten betreffende. — Amsterdam. Deel I en II. 1788—1822. 8o. — Vervolgd onder den titel van: Berigten en Verhandelingen over eenige onderwerpen der Zeevaart, verzameld en vervaardigd door J. F. L. Schröder. — 's Hage. Deel III—V. 1823—1827. 8o.

Schröder, Verh. en Ber. — Verhandelingen en Berigten over eenige onderwerpen der zeevaartkunde, uitgegeven door J. F. L. Schröder. — Nieuwe Volgorde. Amsterdam. Deel I. 1837—1840. 8o.

Schröter, Bijdr. — De Leer des Bijbels, of Bijdragen van en voor Gereformeerde Christenen; bijeenverzameld door J. J. E. F. Schröter — Amsterdam. 1832, 1—5. 8o.

Schuld v. Bekking. 's Hage. 1861. — De schuld van H. C. Bekking in de Rembangsche kwestie bewezen uit zijne eigene verdediging en door feiten. — 's Hage. 1861. 8o.

Schull en v. d. Hoop, Bijdr. — Bijdragen tot Boeken- en Menschenkennis, verzameld door Mr. P. S. Schull en A. van der Hoop Jr. — Dordrecht. Jrg. 1832—1836. X Dln. 8o.

Schultze, Onderwijs, Amst. 1850. — Het onderwijs en de opleiding tot het Christendom, aangeduid als middel om de volken in de O. I. Bezittingen naauw en duurzaam aan Nederland te verbinden, door F. F. Schultze. — Amsterdam. 1850. 8o.

Schwaner, Borneo. Amst. — Borneo. Beschrijving van het stroomgebied van den Barito en Reizen langs eenige voorname rivieren van het Zuid-oostelijk gedeelte van dat eiland, door Dr. C. A. L. M. Schwaner, op last van het Gouvernement van Nederl. Indië, gedaan in de jaren 1843—1847. Uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land-, en Volkenkunde van Ned. Indië. — Amsterdam. II Dln. 1853, 1854. 8o.

de Serière, Loopbaan. Zwolle. 1849. — Mijn loopbaan in Indie. Door G. de Serière. — Zwolle. 1849. 8o.

de Siebold, Documents. la Haye. 1843. — Documents importants sur la découverte des îles de Bonin par des navigateurs Neêrlandais en 1639, par M. de Siebold. — La Haye. 1843. 8o.

Sloet, Tijdschr. — Tijdschrift voor Staathuishoudkunde en Statistiek, door Mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis. — Zwolle. Deel I—XII. 1841—1855. — Deel XIII—XXIV. of Tweede Serie I—XII. 1856—1864. — Deel XXV, of Derde Serie I. 1865. — 8o.

Smits, Zeemansgids. Bat. 1848. — Zeemansgids voor de eilanden en vaarwaters beoosten Java, gevolgd door eene Methode, om door hoekmeting nabij de oppervlakte der zee de hoogten van bergen en omgekeerd hunne afstanden te berekenen; door H. D. A. Smits. — Batavia. 1848. 4o.

Smulders, Tractaat 1824. *Utr.* 1856. — Geschiedenis en verklaring van het tractaat van 17 Maart 1824, te Londen gesloten tusschen Nederland en Groot-Brittannië, ter regeling van de wederzijdsche belangen en regten in Oost-Indië. Akademisch Proefschrift van Mr. C. M. Smulders. — Utrecht. 1856. 8o.

Soetens, Wet. Maands. — Wetenschappelijk Maandschrift. Door C. Soetens. — 's Hage. Jrg. I—V. 1833—1837. 8o.

v. Spall, Verslag Ceylon. Bat. 1863. — Verslag over de koffij- en kaneelkultuur op het eiland Ceylon in het jaar 1861, door P. W. A. van Spall. Van wege de regering uitgegeven door de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw. — Batavia. 1863. 8o.

v. Spall, Rapport Vischvijvers. Bat. 1864. — Rapport van den Inspecteur der kultures P. W. A. van Spall, omtrent hetgeen er van Regeringswege kan worden gedaan, om langs het geheele Noorderstrand (van Java), waar daarvoor de gelegenheid bestaat, het aanleggen van vischvijvers te bevorderen. Van wege de Regering uitgegeven door de Nederlandsche-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw. — Batavia. 1864. 8o.

Staat O. I. Comp. Amst. 1792. — Staat der Generale Nederlandsche Oost-Indische Compagnie, behelzende rapporten van de Heeren H. Ed. Gr. Mo. Gecommitteerden G. J. Doys Baron van der Does, Mr. P. H. van de Wall, Mr. J. Rendorp, en Mr. H. van Straalen, alsmede nader rapport van gemelde Heeren Gecommitteerden, en bijlagen, in dato 14 Julij 1791. — Amsterdam. II Dln. 1792. 8o.

Staathuishoudk. Jaarb. — Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje. Uitgegeven door de Vereeniging voor de Statistiek. — Amsterdam. Jrg. IX—XI. 1857—1859. — XIII—XVII. 1861—1865. 8o.

Staatk. Beschouw. 's Hage. 1850. — Staatkundige beschouwing gegrond op de Statistiek van Neêrland's handel, nijverheid en scheepvaart in Neêrland's Indië, in verband met het vraagstuk der scheepvaartwetten. — 's Hage. 1850. 8o.

Staatk. Hist. Holland. — Staatkundige Historie van Holland. — Amsterdam. Deel I—LXXXIV. 1756-1804. 4o.

Staatsman. — De Staatsman. — Utrecht. Deel I—V. 1772-1782. — 8o.

Star. — De Star, een Tijdschrift uitgegeven van wege de permanente Kommissie der Maatschappij van Weldadigheid. — Amsterdam. Deel I—VIII. 1819—1826. 8o.

Statist. Jaarb. — Statistisch Jaarboek voor het Koningrijk der Nederlanden. Uitgegeven door het Departement van Binnenlandsche Zaken. — 's Hage. Jrg I—XIII. 1851—1865. 8o.

Stemm. en Besch. — Stemmen en Beschouwingen over Godsdienst, staat, geschied-, en letterkunde. — Amsterdam. II Dln. 1839 en 1840. 8o.

Steyn Parvé, Beheer en Verantw. Z. B. 1852. — De toekomstige wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch Indië, ingevolge art 60 der grondwet, beschouwd in verband tot hetgeen daaromtrent thans is verordend in onze en in eenige vreemde Koloniën; door D. C. Steyn Parvé. — Zalt-Bommel. 1852. 8o.

Steyn Parvé, Brooke op Borneo. Haarl. 1859. — De Handelingen van Sir James Brooke op Borneo, getoetst aan de officiële Engelsche bescheiden en de bestaande traktaten; door D. C. Steyn Parvé. — Haarlem. 1859. 8o.

Steyn Parvé, Monopoliestelsel. 's Hage. 1850. — Het Koloniaal Monopoliestelsel getoetst aan geschiedenis en staathuishoudkunde; door D. C. Steyn Parvé. — 's Hage. 1850 8o.

Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht. Z. B. 1851. — Het Koloniaal Monopoliestelsel getoetst aan geschiedenis en staathuishoudkunde, door D. C. Steyn Parvé, nader toegelicht door den Schrijver. — Zalt-Bommel 1851. 8o.

Steyn Parvé, Munt- en Bankw. Z. B. 1852. — Geschiedenis van het Munt- en Bankwezen van Nederlandsch Indië, sedert de herstelling van het Nederl. gezag in 1816, vermeerderd met een overzigt van de bestaande muntstelsels in Britsch Indië, Ceylon, eenige Portugesche, Spaansche en Fransche Koloniën, in China, Cochin China, Arabië en Perzië; door D. C. Steyn Parvé. — Zalt-Bommel. 1852. 8o.

Stieltjes, Overzigt. 's Hage. 1864 — Overzigt van hetgeen met de spoorwegen op Midden-Java is voorgevallen, door T. J. Stieltjes. — 's Hage. 1864 Eerste en Tweede veel vermeerderde uitgave. 8o.

Stoom-spoorweg-vervoer. Leid. 1861. — Stoom-spoorweg-vervoer op Java. Memoriën des betreffende ingediend, en toelichtende voorrede (door L. van Vliet). — Leiden. 1861. 8o.

de Stuers, Mémoires. Leid. 1833. — Mémoires sur la guerre de l'ile de Java de 1825 à 1830, par le Major F. V. A. de Stuers. — Leide. 1833. 4o.

de Stuers, Sumatra's W. Kust. Amst. — De vestiging en uitbreiding der Nederlanders ter Westkust van Sumatra, door den Generaal Majoor Jhr. H. J. J. L. Ridder de Stuers. Uitgegeven door P. J. Veth. — Amsterdam. II Dln. 1849 en 1850. 8o.

de Sturler, Aanteek. Gron. 1847. — Vlugtige aanteekeningen op de »Beschouwingen over Nederlandsch Indië, door den Generaal Majoor Baron Nahuys van Burgst, 's Hage 1847;" door W. L. de Sturler. — Groningen. 1847. 8o.

de Sturler, Palembang. Gron. 1843. — Proeve eener beschrijving van het gebied van Palembang (Z. O. lijk gedeelte van Sumatra), door W. L. de Sturler. — Groningen. 1843. 8o.

de Sturler, Palembang. Gron. 1855. — Bijdrage tot de kennis en rigtige beoordeeling van den zedelijken, maatschappelijken en staatkundigen toestand van het Palembangsch gebied, door W. L. de Sturler. — Groningen. 1855. 8o.

Suermondt, W. Java. K. K. Maatsch. Amst. 1865. — West-Java-Koffij-kultuur-Maatschappij, toegelicht door G. Suermondt, H. Hope Loudon, c. s. — Amsterdam. 1865. — Benevens Supplement van den Eersten druk met voorrede. — 8o.

Swart, Verh en Ber. — Verhandelingen en Berigten betrekkelijk het Zeewezen en de Zeevaartkunde; verzameld en uitgegeven door Jacob Swart. Nieuwe volgorde. — Amsterdam. Deel XII—XXV. 1852—1865. 8o.

v. Swieten, Kolon. aangel. 's Hage. 1849. — Iets over Koloniale aangelegenheden, door P. van Swieten. — 's Hage. 1849. 8o.

Teyler, Godgel. Gen. — Verhandelingen rakende den natuurlijken en geopenbaarden godsdienst, uitgegeven door Teyler's Godgeleerd genootschap. — Haarlem. Deel I—XXXVI. 1781—1860. 4o.

Them. — De Themis. — Utrecht. Deel I, 1—11. 1839. 4o.

Themis. — Themis, Regtskundig Tijdschrift, door Mrs. H. D. Levyssohn, A. de Pinto, N.

Olivier, G. M. van der Linden. enz. — 's Hage. Eerste verzameling. Deel I, 2, 3. 1839; X—XIV. 1849—1853. 8o. — Tweede verzameling. Deel I—XII. 1854—1865. 8o.

Thorbecke, Herz. d. Grondwet. Leid. 1848. — Bijdrage tot de herziening der grondwet van Mr. J. R. Thorbecke. — Leid. 1848. 8o.

Timmermans, Wederlegging. Bat. 1860. — Wederlegging der beschouwingen van den gepensioneerden Kolonel Kroll. over het vonnis in mijne zaak, door L. F. J. Timmermans, Kapitein der Infanterie van het O. I. leger. — Batavia. 1860. 8o.

Tindal en Swart, Verh. en Ber. — Verhandelingen en Berigten betrekkelijk het Zeewezen en de Zeevaartkunde, verzameld en uitgegeven door Jhr. G. A. Tindal en Jacob Swart. — Nieuwe Volgorde. Amsterdam. Deel II —XI. 1841—1851. 8o.

Tooneelkijker. — De Tooneelkijker. — Amsterdam. Deel I—IV. 1816—1819. 8o.

Tromp en Verveer, Tijds. — Tijdschrift toegewijd aan het Zeewezen. Met goedkeuring van den Directeur Generaal voor de Marine, uitgegeven door A. E. Tromp en C. Verveer. — Amsterdam. Deel I—IV. 1831—1835. 8o.

Tydeman, Spoorwegen. Amst. 1863. — Hoe zullen op Java spoorwegen worden aangelegd? Proeve van beantwoording door Mr. J. W. Tydeman. — Amsterdam. 1863 8o.

Tijds. aank. ond. — Tijdschrift voor aankomende onderwijzers. — Breda. Deel I—XIV. 1836—1849. 12o.

Tijds. Binn. en Buit. Lett. — Tijdschrift voor binnenlandsche en buitenlandsche letterkunde. — Amsterdam. Deel I, II, III, 1823, 1824. 8o.

Tijds. Chr. Leven N. I. — Tijdschrift tot bevordering van christelijk leven in Nederlandsch-Indië; door A. A. T. Mounier. — Batavia. Jrg. 1855, 1856. 8o.

Tijds. Chr. Zin N. I. — Tijdschrift ter bevordering van christelijken zin in Neêrland's Indië. Uitgegeven door Dr. W. R. van Hoëvell. — Batavia. Jrg. I, 1—4. 1846 1847. 8o.

Tijds. Gen. Nijv. — Tijdschrift van het Genootschap ter bevordering der Nijverheid, gevestigd te Onderdendam. — Deel. I. 1, 1838; I en II. 1841; III, 1844; IV, 1. 1844. 8o.

Tijds. Hand. Nijv. — Tijdschrift voor Handel en Nijverheid, zamengesteld door eene Vereeniging van Vaderlandsche Geleerden en daartoe bevoegden. — Amsterdam. Jrg. I en II. 1844 en 1845. — Tijdschrift voor Handel en Nijverheid, zamengesteld onder hoofdredactie van Dr. C. F. Donnadieu. — Amsterdam. Jrg. III en IV. 8o.

Tijds. Handw. Fabr. — Tijdschrift voor den handwerksman en het fabrijkwezen in Nederland. Uitgegeven onder medewerking van verschillende Vaderlandsche industriëlen, door J. R. F. Nievergeld. — 's Hage. Deel II—IV, 1, 2. 1852—1854. 8o.

Tijds. Ind. T. L. V. kunde. — Tijdschrift voor Indische Taal-, Land-, en Volkenkunde, uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. — Batavia. Deel I—III. 1853—1855. — Deel IV—VI, of Nieuwe Serie I—III, 1855—1857. — Deel VII—IX, of Derde Serie I—III, 1858—1860. — Deel X—XIV, 1—4, of Vierde Serie I—V, 1—4. 1861—1864. — 8o.

Tijds. K. en W. — Tijdschrift voor Kunsten en Wetenschappen van het Departement der Zuiderzee. — Amsterdam. Jrg. I en II. 1812 en 1813. 8o.

Tijds. N. I. — Tijdschrift voor Neêrland's Indië. — Batavia. Jrg. I—IX. 1838—1847. — Uitgegeven door Dr. W. R. van Hoëvell. Batavia. Jrg. X, of Nieuwe Serie Jrg. I, 1. 1848. — Jrg. XI en XII. Groningen. 1849 en 1850. — Jrg. XIII—XXIV. Zalt-Bommel. 1851—1862. — Voortgezet door Dr. P. Bleeker. Nieuwe Serie. Jrg. I—III. Zalt-Bommel. 1863—1865. — 8o.

Tijds. N. I. Leger. — Tijdschrift voor het Nederlandsch Indisch Leger. — Soerabaja. Jrg. I, 1—8, 12, 13, 15—20, 24; Jrg. II, 5, 6, 12. 1864 en 1865. 8o.

Tijds. N. Lett. — Tijdschrift voor Nederlandsche Letterkunde, inhoudende Boekbeoordeelingen en Mengelwerk van onderscheiden aard. — Amsterdam. Jrg. 1835. 8o.

Tijds. Nijv. — Tijdschrift ter bevordering van Nijverheid, zamengesteld door A. H. van der Boon Mesch, G. Wttewaal, F. van Catz Smallenburg, G J. Verdam, enz. Uitgegeven door de Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij, en sedert 1837 door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid. — Haarlem. Deel I—XV. 1833—1852. — Deel XVI—XXII, of Tweede Reeks I—VII. 1853—1859. — Deel XXIII—XXVIII, of Derde Reeks I—VI. 1860—1865. — 8o.

Tijds. Nijv. N. I. — Tijdschrift voor Nijverheid in Nederlandsch Indië. Uitgegeven door de Nederlandsch Indische Maatschappij van Nijverheid. — Batavia. Deel I—V. 1854—1859. — Deel VI—XI, of Nieuwe Serie. I—VI. 1860—1865. — 8o.

Tijds. Ond. Opv. — Tijdschrift voor Onderwijzers, en ter bevordering der huiselijke opvoeding. — Groningen. Deel I—XI. 1833—1843. 8o.

Tijds. Slav. — Maandblad uitgegeven van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij — 's Hage. Jrg. I. 1855—1856. 8o. — Tijdschrift, uitgegeven van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij. — Jrg. II—VIII. 1856—1862. 8o.

Tijdsp. — De Tijdspiegel. — 's Hage. Jrg. 1846 en 1850. — Arnhem. Jrg. 1853—1865. — 8o.

Tijdstr. — De Tijdstroom. Maandschrift gewijd aan wetenschap, letteren, en kunst. — Tiel. Jrg. I—VI, VIII. 1858—1865. 8o.

Uitgez. Verh. — Uitgezochte Verhandelingen uit de nieuwste werken van de Societeiten der Wetenschappen in Europa en van andere geleerde mannen. — Amsterdam. Deel I—X. 1757—1765. 8o.

Ultramontaan. — De Ultramontaan. Tijdschrift voor Dompers en Ignorantijnen — 's Hage. Deel I—III. 1826—1828. 8o — De Ultramontaan. Catholijk Tijdschrift ter bevordering van ware verlichting. — 's Hage. Deel IV. 1829. 8o — De Ultramontaan. Godsdienstig, geschied- en letterkundig Tijdschrift. — 's Hage. Deel V. 1830. 8o.

Vaderl. — De Vaderlander. — Amsterdam. Deel I—IV. — 1776—1779. 8o.

Vad. Bibl. — Vaderlandsche Bibliotheek van wetenschap, kunst en smaak. — Amsterdam. Deel I—VIII. 1789—1796. 8o.

H. Vad. Bibl. — Hedendaagsche Vaderlandsche Bibliotheek van wetenschap, kunst en smaak. — Amsterdam. Jrg. 1805—1811. 8o.

N. Vad. Bibl. — Nieuwe Vaderlandsche Bibliotheek van wetenschap, kunst en smaak. — Amsterdam. Deel II, 1; III—VIII. 1798—1804. 8o.

Vad. Lett. — Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam. Deel I—VII. 1761—1767. 8o. — Nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam. Deel I—V. 1768—1771. 8o. — Hedendaagsche Vaderlandsche Letteroefeningen — Amst. Deel I—VII. 1772—1778. 8o. — Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam. Deel I—VII. 1779—1785. 8o. — Nieuwe Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amst. Deel I—V. 1786—1790. 8o. — Algemeene Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam Jrg. 1791—1811. 8o. — Tijdschrift van kunsten en wetenschappen van het Departement der Zuiderzee. — Amsterdam. Jrg. 1812—1813. 8o. — Vaderlandsche Letteroefeningen. — Amsterdam. Jrg. 1814—1860. 8o. — Vaderlandsche Letteroefeningen. — Gorinchem. Nieuwe Serie. 1861—1864. 8o.

Vad. Mag. — Vaderlandsch Magazijn van wetenschap, kunst en smaak. — Amsterdam. Deel I—V. 1801—1812. 8o.

Vad. Staatsb. — De Vaderlandsche Staatsbeschouwers, overwegende alles wat er binnen en buiten het Vaderland omgaat, en tot deszelfs belang betrekking heeft. — Groningen. Deel II, 5, 6; III, 2, 3; IV, 1, 5, 6. — (1787? — 1790?). 8o.

Valentijn. — Oud en Nieuw Oost-Indië; door François Valentijn. — Dordrecht en Amsterdam. V Dln. 1724—1726. Folio.

de Vaynes v. Brakell, Verdediging N. I. Amst. 1863. — De verdediging van Nederlandsch-Indië, gevolgd door eene Proeve van een stelsel van verdediging voor onze Bezittingen in den Indischen Archipel, door Jhr. R. G. B. de Vaynes van Brakell. — Amsterdam. 1863. 8o.

Ver. Chr. Stem. — De Vereeniging. Christelijke Stemmen. Hoofdredakteur O. G. Heldring. — Amsterdam. Deel I—XIX. 1847—1865. 8o.

Verh. Bat Gen. — Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der proefondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam. — Rotterdam. Deel I—XII. 1774—1798 4o.

N. Verh. Bat. Gen. — Nieuwe Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der proef-

ondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam. — Amsterdam. Deel I—III; V—VII; IX—XII. 1800—1865. 4o.

Verh. Bat. Gen. N. I. — Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van kunsten en wetenschappen. — Batavia. Deel I—XXI. 1792—1847. 8o. — Deel XXII—XXIX. 1849—1862. 4o.

Verh. Nat. Comm. Leid. -- Verhandelingen over de Natuurlijke Geschiedenis der Nederlandsche Overzeesche Bezittingen, door de Leden der Natuurkundige Commissie in Indië en andere schrijvers. Uitgegeven op last van den Koning door C. J. Temminck. Geredigeerd door J. A. Susanna. Gedrukt door J. G. la Lau. — Leiden. — Zoölogie 1839—1844. — Botanie 1839 - 1842. — Land en Volkenkunde 1839—1844. — Folio.

Verh. Kon. Akad. Wet. — Verhandelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen. — Amsterdam. Deel I—X. 1854—1864. 4o.

N. Verh. Utr. Gen. — Nieuwe Verhandelingen van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van kunsten en wetenschappen. - Utrecht. Deel I—VIII; X; XI. 1822—1838. 8o.

Verh. Z. Gen. — Verhandelingen uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der wetenschappen te Vlissingen. — Middelburg. Deel I—XV. 1769—1792. 8o.

N. Verh. Z. Gen. — Nieuwe Verhandelingen van het Zeeuwsch Genootschap der wetenschappen. — Middelburg. Deel I—V 1807—1835. 8o.

Verslag Amsterdam. — Verslag van den handel, scheepvaart en nijverheid van Amsterdam. Opgemaakt door de Kamer van Koophandel en Fabrieken aldaar. — Amsterdam. 1861—1865. 8o.

Verslag 1864 *Kamer K. N. te Batavia.* — Verslag over het jaar 1864, zamengesteld door de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Batavia. — Batavia. 1865. 8o.

Verslag Kolon. 's Hage. 1858. - Verslag aan den Koning uitgebragt, door de Staatscommissie, ingesteld bij 's Konings besluit van 16 Junij 1857 No. 90, op het adres van F. H. van Vlissingen en negen anderen betreffende Europesche Kolonisatie in Nederl. Indië. Uitgegeven op last van den Minister van Koloniën. — 's Hage. 1858. 8o.

Verslag Kon. Akad. d. Wet. Lett. — Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Afdeeling Letterkunde. — Amsterdam. Deel I—IX. 1856—1865. 8o.

Verslag Kon. Akad. d. Wet. Nat. — Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen. — Amsterdam. Deel I—III. 1853—1855. 8o. — Idem, Afdeeling Natuurkunde. — Amsterdam. Deel IV—XVII. 1856—1865. 8o

Verslag Landhuishoudk. Congres. — Verslag van het verhandelde op het Nederlandsch Landhuishoudkundig congres.

XVI.	gehouden te	Dordrecht,	den	18—22 Junij 1861.	Dordrecht. 1861. 8o.
XVII.	〃 〃	Middelburg,	〃	17—21 Junij 1862.	Middelburg. 1862. 8o.
XVIII.	〃 〃	Leeuwarden,	〃	23—26 Junij 1863.	Leeuwarden. 1863. 8o.
XIX.	〃 〃	Haarlem,	〃	20—24 Junij 1864.	Haarlem. 1865. 8o.
XX.	〃 〃	Assen,	〃	26 - 30 Junij 1865.	Assen. 1865. 8o.

Verslag Suez Kommissie 1856. *'s Hage.* 1859. — Verslag over de vermoedelijke gevolgen der doorgraving van de landengte van Suez voor den handel en de reederijen van Nederland. — 's Hage. 1859. 8o.

Verslag Watersnood 1861. *Bat.* 1862. — Verslag van de verdeeling der gelden, door de partikuliere liefdadigheid in Indië en Nederland bijeengebragt tot leniging der door den watersnood van 1861 in Midden Java veroorzaakte rampen. Uitgebragt door het comité van gedelegeerden. — Batavia. 1862. 8o.

Veth, Borneo's W. Afd. Z. B. — Borneo's Wester- afdeeling, geographisch, statistisch, historisch, voorafgegaan door eene algemeene schets des ganschen eilands, door P. J. Veth. — Zalt-Bommel. II Dln. 1854 en 1856 8o.

Veth, Bijdr. Amst. 1848. — Bijdragen tot de kennis van den politieken toestand van Nederlandsch Indië, door P. J Veth. — Amsterdam. 1848. 8o.

I. De openbaarheid in koloniale aangelegenheden.
II. De politieke demonstratie te Batavia in Mei 1848.

Veth, Verzameling. Leid. — Verzameling van officiëele stukken, betreffende het onderwijs van Rijkswege in Indische Taal-, Land- en Volkenkunde en de benoembaarheid van ambtenaren bij de Burgerlijke Dienst in Nederlandsch Indië. — Leiden. Jac. Hazenberg Czn. Eerste en Tweede Aflevering. 12o.

Vitalis, Suiker-industrie. 's Hage. 1862. — Opmerkingen omtrent den loop der suiker-industrie in den Nederlandsch O. I. Archipel; door L. Vitalis. — 's Hage. 1862. 8o.

v. Vliet, Autocratie. Rott. 1846. — Autocratie, of het bij de Indische regterlijke magt aanhangige proces tegen de Javasche Bank, door L. van Vliet. — Rotterdam. 1846. 8o.

v. Vliet, Bijdr. Rott. 1846. — Bijdragen tot de Kennis der Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen, door L. van Vliet. — Rotterdam. II. Dln. 1846. 8o.

v. Vliet, Ind. belang. 's Hage. 1850. — Indische belangen, door L. van Vliet. — 's Hage 1850. 8o.

I. Een paar vragen aan Mr. van Vloten, en aan den Heer Smissaert.

III. Proeve van wederlegging der bezwaren tegen het verkoopen van Indische domeinen.

v. Vliet, Proeve. Amst. 1853. — Proeve van beantwoording der vraag: welken invloed moeten de laatste aard- en zeebevingen in de Molukken geacht worden gehad te hebben op de produktie der specerijen? door L van Vliet. — Amsterdam. 1853. 8o.

v. Vliet, Verkoop. 's Hage. 1848. — Verkoop van Indische Domeinen. Een woord aan Mr. J. F. W. van Nes, door L. van Vliet. — 's Hage. 1848. 8o.

Vl. Indic. — Den Vlaemschen Indicateur ofte Aenwijser der wetenschappen en vrije kunsten. — Gend. Deel I—VIII. 1779—1782. 8o.

v. Vlissingen, Kultuurondern. Amst. 1859. — Cultuur- en industrie- ondernemingen op Borneo, toegelicht door den Luitenant Kolonel bij het O. I. Leger W. E. Kroesen en F. H. van Vlissingen. — (dd. Amsterdam, 3 Januarij 1859). 8o.

v. Vloten, Mededinging. Utr. 1852. — De mededinging tusschen de beetwortel- en rietsuikerproduktie met betrekking tot het eiland Java; door E. A. van Vloten. — Utrecht. 1852. 8o.

v. Vloten, Proeve. Amst 1851. — Proeve van een ontwerp van wet op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië, met eene daarbij behoorende Memorie van toelichting; door Mr. A. A. van Vloten. — Tweede herziene uitgave. Amsterdam 1851. 8o.

Volksb. — De Volksbode. Bijdragen ter bevordering van volkomene handelsvrijheid en van vermindering en billijker omslag der belastingen, onder medewerking van anderen, door L. van Vliet. — Amsterdam. Jrg. 1847. 8o.

Volksbode. — De volksbode. Een Tijdschrift tot Nut van 't Algemeen, door Mr. C. P. E. Robidé van der Aa en O. G. Heldring. — Arnhem. Jrg. I. 1839. 8o.

Vriend Landman. — De Vriend van den Landman. Verzameld en bewerkt door E. C. Enklaar. — Zwolle. Deel VI—XXIX. 1842—1865. 8o.

Vriend Vad. — De Vriend des Vaderlands. Tijdschrift uitgegeven van wege de permanente kommissie der Maatschappij van Weldadigheid. — Amsterdam. Deel I—XVI. 1827—1842. 8o.

Vrijm. Vriend. — De vrijmoedige school en huisvriend. — Groningen. Deel I—III. 1, 4 en 5. 1823—1825. 8o.

Waakz. — De Waakzame. Le Vigilant. — La Haye. Jrg. 1815, 1—23, 25—27, 30—52, 55,56, 58,64. — 1816, 2—9, 11 -14, 17—71, 73, 74, 76, 77. — Le Vigilant De Waakzame. — La Haye, 3e Serie. Deel I, 1—27. 1816. Deel II, 1—3. 1816. Deel II, 4—17. 1817. Folio.

de Waal, Aanteek. 's Hage. — Aanteekeningen over koloniale onderwerpen; door E. de Waal. — 's Hage. 8o.

I. De Opiumpacht op Java. 1864.

II. Het Ontwerp van wet op de in- en uitgaande regten in Ned. Indie. 1864.

III. Het Zoutmonopolie in Nederlandsch Indie. 1865.

IV. De kleine verpachte middelen op Java. 1865.

V De kleine verpachte middelen op Java. Tweede gedeelte, met eene statistieke schets van de verpachte middelen der Buitenbezittingen in Ned. Indie. 1865.

VI. Koloniale opmerkingen over het Nederlandsche spellingstelsel. — De wet van 23 April 1864 tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Ned. Indië. 1865.

de Waal, N. I. i. d. St. Gen. 's Hage. — Nederlandsch Indië in de Staten Generaal sedert de grondwet van 1814. Eene bijdrage tot de geschiedenis der koloniale politiek in Nederland, door E. de Waal. — 's Hage. III Dln. 1860, 1861. 8o.

de Waal, Oude Zaak. 's Hage. 1862. — Eene oude zaak, door E. de Waal. — 's Hage. 1862. 8o.

Waarheid in Liefde. — Waarheid in Liefde. Godgeleerd Tijdschrift voor beschaafde Christenen. — Groningen. Jrg. 1837—1858. 8o.

Waitz, XXI jaren. Arnh. 1864. — Een en twintig jaren in de Oost. Eene bijdrage tot de tropische gezondheidskunde, door F. A. C. Waitz. — Arnhem. 1864. 8o.

Wap, Gezantschap Ao. 1602. *Rott.* 1862. — Het gezantschap van den Sultan van Achin Ao. 1602 aan Prins Maurits van Nassau en de Oud- Nederlandsche Republiek; door Dr. Wap. — Rotterdam. 1862. 8o.

Wassenaer, Hist. Verh. — Historisch verhaal alder ghedenckwaerdichste geschiedenissen, die hier en daer in Europa voorgevallen zijn. Door Doct. Claes Wassenaar. — Amsterdam. Deel I—XVII. 1622—1630. — Vervolgd door Doct. Lampe. — Amsterdam. Deel XVIII—XXI. 1630—1635. — 4o.

Weber, Handl. Bat. 1863. — Handleiding voor eenige kultures op Java, met name de gambier, ramé, koffo, hennep, en de Bombyx Mori of tamme zijdeworm van Siam, benevens over de bereiding van papier, door L. Weber. — Batavia. 1863. 8o.

Weegsch. — De Weegschaal. — Rotterdam, Leiden en Amsterdam. Jrg. 1818—1832, 1—3. 8o.

Weekbl. Jeugd. — Weekblad van en voor de jeugd. — Amsterdam. No. 2, 3, 6—8, 11, 13—51. (1808?) 8o.

Weekbl. Kind. — Weekblad voor Kinderen. — Amsterdam. Deel I—III. Jrg.? 8o.

Weitzel, Bali. Gor. 1852. — De derde militaire expeditie naar het eiland Bali, in 1849. Door den Kapitein A. W. P. Weitzel. — Gorinchem. 1859. 8o.

Weitzel, Batavia in 1858. *Gor.* 1860. — Batavia in 1858. Schetsen en beelden uit de Hoofdstad van Ned. Indië. Door Kapitein A. W. P. Weitzel. — Gorinchem. 1860. 8o.

Weitzel, Lampongs in 1856. *Gor.* 1862. — Schetsen uit het oorlogsleven in Nederlandsch Indië. De Lampongs in 1856. Door den Majoor A. W. P. Weitzel. — Gorinchem. 1862. 8o.

N. Werk. Z. Gen. — Nieuwe Werken van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. — Middelburg. Deel I en II. 1839 en 1845. 8o.

Wesp. — Wespen. — Amsterdam. Deel I—III, 1 en 2. 1846—1849. 8o

Wet. Blad. — Wetenschappelijke Bladen. Eene bloemlezing van dergelijke werken uit het Buitenland, voor Nederland bewerkt onder toezigt van Mr. J. T. Buys en W. M. Logeman. — Haarlem. Jrg. 1856—1858; 1860—1862. 8o.

Wie is berispelijk? 's Hage. 1852. — Wie is berispelijk? Met een brief van den Heer J. C. Baud. — 's Hage. 1852. 8o.

de Wilde, Adres. Amst. 1838. — Adres aan Z. M. den Koning, wegens het voorgevallene ten aanzien van Soekaboemie, onder het bewind van den Gouv. Gen. van der Capellen. Met officiële bewijsstukken, door A. de Wilde. — Amsterdam. 1838. 8o.

Willer, Boeroe. Amst. 1858. — Het eiland Boeroe, zijn exploitatie en Halfoersche instellingen, beschreven door T. J. Willer; uitgegeven met bijdragen en toelichtingen in verband tot Europesche kolonisatie in Nederlandsch Indië, door Jhr. J. P. Cornelis de Groot van Kraaijenburg. — Amsterdam. 1868. 8o.

Wiselius, Wederlegging. Amst. 1803. — Wederlegging van het nader request en de zoogenaamde Memorie adstructief van Mr. H. C. Cras, U. Willink en D. M. van Gelder de Neufville aan het Staatsbewind der Bataafsche Republiek, ingediend van wege eenige participanten in de gewezen Oost-Indische Cpmpagnie, door Mr. S. Ipzn. Wiselius. — Amsterdam. 1803. 8o.

Woord over Grooff. 's Hage. 1846. — Een woord over den maatregel van den Gouv. Gen. van Ned. Indië ten opzigte van den Apostolischen Vicaris Grooff en zijne assistenten. — 's Hage. 1846. 8o.

v. d. Wijck, Bestuur du Bus. 's Hage. 1860. — De Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen onder het bestuur van den Kommissaris Generaal du Bus de Gisignies (1826—1830). Akademisch proefschrift van Jhr. Mr. H. van der Wijck. — 's Hage. 8o.

v. d. Wijck, Kolon. Staatk. II. 's Hage 1865. — Onze Koloniale Staatkunde. Vervolg door Jhr. Mr. H. C. van der Wijck. — Tweede aflevering. 's Hage. 1865. 8o.

Wijngaardr. — Vruchten ingezameld door de aloude Rederijkkamer „de Wijngaardranken", onder de zinspreuk: „Liefde boven al", te Haarlem. — Haarlem. Deel I—III. 1833—1840. 8o.

Zaadzaaijer. — De Zaadzaaijer, of Bijdragen ter aankweeking en sterking van godsdienst des harten en inwendig Christendom, verzameld en uitgegeven door Omikron. — Utrecht. Deel I—III. 1822—1831. 8o.

Zeeland. — Zeeland. Jaarboekje. Verzameld door H. M. C. van Oosterzee. — Middelburg. Voor 1855 en 1856. 12o.

Zon. — De Zon. Tijdschrift voor de onderscheidene standen in de Maatschappij. — Groningen. Jrg. 1823—1826. 8o.

I.

HET LAND.

REPERTORIUM OP DE KOLONIALE LITTERATUUR.

1595 tot 1865.

I.

REIZEN EN BESCHRIJVINGEN.

A. IN 'T ALGEMEEN.

1. J. van Wijk Roelandszoon, Geschiedenis der aardrijkskundige ontdekkingen. Het Hoogd. van Gaspari, Kries en Hassel vrij gevolgd. *N. Alg. Mag. ond opv.* I, 1824, 180, 327, II, 1825, 18.

2. J. van Wijk Roelandszoon, Overzigt van de aardrijkskundige ontdekkingen welke nog te doen zijn, en de zekerste middelen om dezelve te bewerkstelligen, volgens Maltebrun, *Nouvelles annales des voyages*, Tom. I. *Rec. o. d. Rec.* XIII, 1820, Meng. 293, 317, 412, 471.

3. J. van Wijk Roelandszoon, Algemeen overzigt der belangrijkste aardrijkskundige nasporingen en ontdekkingen sedert het einde van het tweede en tot het begin van het derde tiental jaren dezer eeuw. Gevolgd naar Sommer's *Taschenbuch*, 1824, met eenige aanteekeningen. *Rec. o d. Rec.* XVII, 1824, Meng. 270, 305, XVIII, 1825, Meng. 70.

4. Kort overzigt van eenige der jongste ontdekkingen met betrekking tot hare uitkomsten voor de aardrijkskunde, sedert de laatste 50 jaren (zakelijke inhoud van het rapport van den Kapitein t. z. Dumont d'Urville, uitgebragt aan de Maats. v. d. aardrijksk. te Parijs, naar aanleiding van het ontwerp-Buckingham, in de *Annales maritimes*, 1821, n°. 1). *Tromp en Verveer*, III, 1832, 70.

5. Chronologisch overzigt van de reizen rondom de wereld. *Pantheon*, Utrecht, 1853, 5de afl.

6. G. Lauts, Reizen rondom de wereld door Nederlanders (aanvulling en verbetering van n°. 5). *Letterb.* 1853, II, 275.

7. (J. van Reede,) Schets der Nederlandsche ontdekkingsreizen. *Leerschool*, 4 j. 1847, 191—196; vgl. 287.

8. Nieuwste reizigers en ontdekkingen op hunne reizen (Hornemann, Hunter, Malcolm, Olivier, Baudin). Uit het Hoogd. *Letterb.* 1802, I, 133, 146.

9. D. Buddingh, Overzigt van reizen in 1829. *Letterb.* 1831, I, 183.

10. Dr. Douglas, Verslag van de veelvuldige voordeelen, ontstaande uit de reizen ter ontdekkinge van landen en zeeën, in den laatsten tijd van de Engelschen ondernomen. *Vad. Lett.* 1787, II, 2, bl. 26.

11. Prijsvraag 31 Aug. 1816 uitgeschreven door de Maatsch. t. N. v. 't A.: „korte uittreksels uit Land- en Zeereizen door Nederlanders gedaan." *Boekz.* Sept. 1816. 335. — Verslag van 1 Aug. 1818 over de ingekomen antwoorden. *Boekz.* Sept. 1818, 347.

12. Prijsvraag 31 Aug. 1818 uitgeschreven door de Maatsch. t. N. v. 't A.: „een volledig overzigt van de belangrijke reizen der Nederlanders zoo te land als ter zee." *Boekz.* Sept, 1818, 350, Sept. 1819, 340, Sept. 1820, 348, Sept. 1821, 344. — Verslag over de ingekomen antwoorden. *Boekz.* Sept. 1822, 323.

13. Hernieuwde prijsvraag van Teyler's Genootsch. over het nut door de ontdekkingsreizen der laatste halve eeuw aangebracht, met verslag over de onvoldoende antwoorden op de eerste uitschrijving. *Letterb.* 1821, II, 337, 406.

14. Tekst van het »Placaet van de Staten Generael, dd. 27 Maert 1614, vervattende generael octroy voor diegenen, die eenige nieuwe Passagiën, Havenen, Landen ofte Plaetsen sullen ontdecken." *Gr. Placaetboek* I, 1658, fol. 563.

15. Beknopte afschetzing van den vorigen en hedendaagschen toestand des koophandels en oprechtingen der Vereenigde Nederlanden in de vier wereldsdeelen. *Vl. Indic.* VII, 1782, 113, 129, 145, 161, 177, 193, 209, 241, 273, 289, 305, 321, 337, 353, 369, 385, 400.

16. J. H. Haan, beantwoording der vraag: »welke bezittingen hebben Portugal, Spanje en Frankrijk buiten Europa?" *Tijdschr. aank. ond.* VII, 1842, 244.

17. Beschrijving van de bezittingen der Portugeezen in Indië en Oceanië, overgenomen uit de »Folhinha da Terceira" van den vicomte Sa de Baudeira. *Globe*, 1842, II, 13.

B. REIZEN OM DE WERELD EN DOOR HET ZUID-WESTEN NAAR OOST-INDIË.

18. Reize van Ferdinand Magalhanes of Magellaan, 1519—1522. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVII, 1758, 3.

19. Reize van den Ridder Francis Drake naar de Oost-Indiën door het Zuidwesten, 15 Nov. 1577 tot 26 Sept. 1580. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 157.

20. Reize van Pedro de Sarmiento naar de Oost-Indiën door het Zuidwesten, A°. 1580. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 163.

21. Verscheiden Reizen naar de Oost-Indiën door de Straat van Magellaan, A°. 1586—1626. (1. Thomas Candish, 2. Olivier van Noort, vgl. n°. 22, 3. Sebald de Weert, 4. Joris Spilberg, 5. Jacob l'Hermite). *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 165.

22. Reize van Olivier van Noort door het Zuidwesten naar de Oost-Indiën, 1598—1601. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVII, 1758, 8.

23. Stukken betreffende de reis van Olivier van Noort. (*a.* Twee resolutiën van de St Gen. op het verzoekschrift van Olivier van Oort of van Noort en Jacob Claessens van Ylpendam, voorgenomen hebbende eene reize te doen door de Straat van Magellaan. *b.* Resolutie op het verzoekschrift van Claes Jacobus Coeckebakker en Banninck Coeckebakker, voorgenomen hebbende eene reis te doen ondernemen naar de Straat van Magellaan. *c.* Resolutie van de St. Gen. waarbij aan Oliv. van Noort eene vereering wordt toegekend). De Jonge, *Opkomst* I, 1862, 242.

24. Tekst van twee verzoekschriften van Johan van der Veken, welke met Pieter van der Hagen c s. uitgerust heeft de expeditiën naar Oost-Indië door de Straat van Magellaan onder bevel van Mahu, de Cordes en Sebald de Weerd. De Jonge, *Opkomst*, I, 1862, 239.

25. Tocht naar het Zuidland, of reize van Jacob le Maire ter ontdekking van een nieuwen doortocht, bezuiden de Straat van Magellaan, 1615, 1616. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVII, 1758, 38.

26. Secrete ende partikuliere instructie voor Jaques le Maire op aenstaende reyse naert Zuyden. Medegedeeld door Dr. R. C. Bakhuizen van den Brink (in zijn artikel *Isaac le Maire*). *Gids*, 1865, IV, 46.

27. Reize van den kapitein Cowley rondom de wereld, 23 Aug. 1683 tot 22 Juli 1686. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 219.

28. Reize van Woodes Rogers naar de Oost-Indiën door het Zuidwesten, 1708—1711. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 241.

29. Reize van Roggeveen naar het Zuidland in 1722. *Hist. Beschr. d. Reizen*, XVIII, 1759, 427.

30. M., Bijzonderheden nopens een kritisch onderzoek door Fleurieu te Parijs van de reis en ontdekkingen van Mr. Jacob Roggeveen, en mededeeling van de redenen die O. Z. van Haren in *de Geuzen* opgeeft, waarom de schepen van Roggeveen en le Maire te Batavia zijn aangehouden. *Letterb.* 1801, I, 212.

31. Aanbeveling tot opsporing en uitgave van Roggeveens *Journaal*, overgenomen uit *Revue philosophique, politique et litéraire* en de *Allg. Geogr. Ephemeriden*. *Letterb.* 1807, I, 357.

32. J. van Wijk Roelandszoon, Iets over de reize om de wereld van Jacob Roggeveen (verslag der pogingen tot opsporing van het echte *Journaal* van Roggeveen). *Letterb.* 1836, I, 34.

33. G. Lauts, Verslag wegens het *Journaal* van Jacob Roggeveen (overzicht der nasporingen van J. van Wijk Rz., en mededeeling der ontdekking van het *Journaal* door P. Pous te Middelburg). *Letterb.* 1837, I, 258, 275. Zie ook *Letterb.*, 1839, II, 110.

34. Dagverhaal der ondekkingsreis van Mr. Jacob Roggeveen, met de schepen den Arend, Thienhoven en de Afrikaansche galei, in de jaren 1721 en 1722. *Nieuwe werken v. h. Zeeuwsch. Gen. d. Wetensch.* Dl. I, St. III, Middelb. 1838.

35. M. (Mr. P. Myer?), Overzigt van de ontdekkingsreis van Mr. Jacob Roggeveen in de jaren 1721 en 1722. *Tijdschr. v. Ned. Ind.* Jr. II, Dl. II, 1839, 145.

36. Brief van den Russischen vice-adm. von Krusenstern over de waarde der Ned. ontdekkingen, vooral van Schouten en Lemaire en van Roggeveen. *Tromp en Verveer*, IV, 1835, 5.

37. Ongemeene reisroute om de Zuid naar Oost-Indië in 1751 en 1755, medegedeeld door J. van Gogh (tekst van het oorspronkelijk verhaal van Schipper Cornelis van Swanenburgh, gevolgd door aanteekeningen van Jhr. C. A. Rethaan Macaré). *Hist. Gen., Kronyk*, XIII, 1857, 87.

38. Aanmerkingen over de reizen van J. Cook en het weinige nut dat men er van te wachten heeft. *Staatsman*, II, 1779, 1 st., bl. 136.

39. Uittreksel van eene reize door de kapiteins Cook, Clerke en Gore na den stille Oceaan in de jaren 1776—1780, met de schepen Resolution en Discovery, om ontdekkingen in het Noorder halfrond te doen. *Vad. Lett.* 1784, VI, 2, bl. 398, 542, 587, 638; 1785, VII, 2, bl. 19, 65, 116, 168, 208, 292, 337, 389, 434, 484, 539, 626, 662; 1786, I, 2, bl. 72, 149, 198, 246, 297, 344, 436, 474, 515, 560.

40. Togt door de wereld (overzicht van de reizen van Wilson, 1741—1783). *Amsterd. Lett. Maandschr.* IV, 1820, Meng. bl. 529.

41. Uittreksel van eene reis rondom de wereld, in de jaren 1785—1788, gedaan door de kapiteins Portlock en Dixon. *Vad. Lett.* 1789, IV, 2, bl. 436.

42. Berichten nopens de reis van 's Konings fregatten la Boussole en l'Astrolabe, gecommandeerd door den Graaf de la Pérouse en den burggraaf de Langle, 1 Aug. 1785—30 Sept. 1787. *Letterb.* I, 1788, 153. — Berichten sedert 1 Oct. 1787. *Letterb.* II, 1789, 90. — Mededeeling betreffende de terugreis. *Letterb.* IV, 1790, 57. — Mededeeling betreffende het verblijf te Batavia, Mei tot Juli 1789. *Letterb.* IV, 1790, 81. — Gissingen nopens het lot van de la Pérouse. *Letterb.* X, 1793, 102 — Mededeeling betreffende het verblijf op Java in 1794 en de ondervonden bejegening door de Ned. Ind. Regeering. *Letterb.* V, 1796, 55. — Nader en meer nauwkeurig bericht aangaande de voorgewende terugkomst van de la Pérouse (ter rectificatie van de mededeelingen omtrent het verblijf op Java in 1794) *Letterb.* VI, 1796, 39.

43. Eenige naarichten van de nog voortgezet wordende Reis rondsom de wereld, onder 't bevelhebberschap der Heeren de la Peyrouse en de Langle (*Journal d'Histoire Naturelle*). *Vad. Lett.* 1788, III, 2, bl. 226; 1789, IV, 2, bl. 207.

44. Beknopt bericht der reize van la Peyrouse rondsom de wereld, 1785—1788. *Vad. Lett.* 1798 2, bl. 516.

45. Opdracht door de Nationale Conventie van Frankrijk aan Millet Mureau, om alles bijeen te verzamelen wat betrekking heeft tot den tocht van de la Peyrouse. *Letterb.* XI, 1793, 138.

46. Uittreksel eener reize rondsom de wereld, in de jaren 1785, 1786, 1787 en 1788, door J. F. G. de la Pérouse, uitgegeven volgens besluit der Nationale Vergadering van 22 Grasmaand 1791, door M. L. A. Millet Mureau *Vad. Lett.* 1800, II, 12, 65, 105, 147, 198, 242, 304, 389, 440, 483, 528, 575, 617; 1801, II, 25, 78, 119.

47. Kort begrip van den tocht van de la Peyrouse om de waereld, getrokken uit de breedere beschrijving van deze reize in het Fransch uitgegeven. *Letterb.* X, 1798, 58.

48. Eenige nadere berichten nopends het lot van den ongelukkigen la Peyrouse, onlangs uit Indië ontvangen. (Mededeeling van Willaumes, bevelhebber der korvet le Léger, van de geruchten in Indië nopens de schipbreuk van l'Astrolabe en la Boussole). *Vad. Bibl.* VII, 1795, 2e st. 239.

49. Fransche scheepstocht in 1791 met de fregatten la Récherche en l'Espérance, onder bevel van d'Entrecasteaux, ter opsporing van de la Peyrouse. *Letterb.* VII, 1791, 158. — Mededeeling betreffende de geleerden die dezen tocht medemaken. *Letterb.* IX, 1792, 6. — Berichten nopens de reis. *Letterb.* IX, 1792, 6, 154 — Bericht nopens den tocht van d'Entrecasteaux

tot Sept. 1793 en later bericht van 1794, uit particuliere brieven van Parijs. *Letterb.* IV, 1795, 29. — Latere berichten tot 1795. *Letterb.* VI, 1796, 39.

50. Bericht nopens den zeetocht van den heer d'Entrecasteaux uit Parijs (brief van een zijner officieren dd. Amboina. Sept. 1793, bevattende het Journaal der reis sedert Febr. 1792, van de Kaap de Goede Hoop naar Nieuw-Holland, Nieuw-Guinea en Amboina. *Vad. Bibl.* VII, 1795, 2e st. 733.

51. Uittreksel eener reize om de la Peyrouse op te zoeken, gedaan in de jaaren 1791 tot 1794, ontleend uit het reisverhaal van M. Labillardière, een der natuurkundigen tot dezen tocht bestemd. *Vad. Lett.* 1801, 2, bl. 295, 339, 396, 432, 484, 528, 575, 614; 1802, 2, bl. 24, 125, 167, 210.

52. Wedervaren van den natuurkenner Riche en andere zijner geleerde tochtgenooten, op de vruchtelooze ontdekkingsreize van d'Entrecasteaux („voldoende en niet zeer bekende berichten" nopens het mislukken dezer reis, ontleend aan het *Rapport général des travaux de la Société Philomathique de Paris*, par Silvestre. Paris, 1798). *Letterb.* XIII, 1800, 154.

53. Bijzonderheden nopens het lot van de la Peyrouse aan de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1804, I, 445.

5 . Brief van J. F. de Froberville, inhoudende de bijzonderheden nopens het lot van la Peyrouse, hem medegedeeld door Dagelot, sterrekundige bij de onderneming (overgenomen uit *le Journal de Brest*). — *Waakz.* 1815, N°. 65.

55. Nadere berichten nopens de plaats waar de la Peyrouse met zijne tochtgenooten omkwam, volgens admiraal Manby. *Letterb.* 1825, II, 177.

56. Mededeeling betreffende de plannen der Britsche Regeering in Indië en de voorgenomen onderzoekingsreis van Kapt. Dillon met het schip The Research uit Calcutta, tot opsporing van het verblijf van la Peyrouse, naar aanleiding van nadere berichten omtrent zijn vermoedelijk lot. *Letterb.* 1827, I, 241. — Mededeeling van de resultaten der beide reizen van Dillon en de belooningen door den Koning van Frankrijk daarvoor uitgereikt. *Letterb.* 1829, I, 146.

57. Het lof van de la Pérouse (volgens mededeeling van William Botham uit een brief van John Russel, gedagt. Nieuw-Zeeland, 7 Nov. 1827, aan boord van the Research). *Letterb.* 1828, I. 277.

58. Tekst van het verslag, dd. Calcutta 9 Mei 1828, der Commissie van de Aziatische Maatschappij in Bengalen, benoemd tot onderzoek der voorwerpen door kapitein Dillon gevonden op het eiland Mannicolo en aangeboden als toebehoord hebbende aan de schepen van de la Pérouse. *Boekz.* Sept. 1833, 318.

59. Mededeelingen nopens een voorgenomen reis rondom de wereld onder bevel van den kapitein ter zee Don Alessandro Malaspina en den Luit t. z. Don Alessandro Belmonti, te Madrid ontworpen. *Letterb.* III, 1789, 7, 69. — Vertrek der expeditie 129. — Bijzonderheden betreffende de reis. *Letterb.* 1801. II, 289.

60. Thadaeus Haenke, de nieuwste reiziger rondom de wereld (beschrijving zijner reis van 30 Juli 1789 tot 1796, begonnen met de schepen la Discubierta en el Sutil, onder bevel van Don Alessandro Malaspina en Don Jozef de Bastamente.) *N. Vad. Bibl.* III, 1799, 2e st. 123.

61. Uittreksel uit de Courant van Madrid van 12 Dec. 1794, behelzende een kort verslag eener reis om den aardkloot door een Spaansch eskader (onder bevel van Don Al Malaspina, van 30 Juli 1789 tot 21 Sept. 1793). *Letterb.* III, 1795, 47.

62. Mededeelingen betreffende de voorgenomen reis rondom de wereld door kapt. Robers *Letterb.* IV, 1790, 49.

63. Berichten nopens de tweede reis rondom de wereld door den Eng. kapt. Bligh. *Letterb.* XI, 1793, 55.

64. Bijzonderheden nopens de voorgenomen reis rondom de wereld van het Engelsch schip Lady Nelson. *Letterb.* XIII, 1800, 113.

65. Voornemen van Alex. v Humboldt om zijn tocht om de wereld door de terugreis over de Philippijnsche eilanden en om de Kaap de Goede Hoop te voleinden. *Letterb.* 1802, II, 132.

66. Bijzonderheden van eene reis roudom de wereld van Don Francisco Balmis een Spanjaard, uit een brief gedagt. Madrid 24 Oct. 1806. *Vad. Lett.* 1807, 2, bl. 68.

67. Bericht dd Petersburg 24 Mei 1803 nopens de voorgenomen reis om de wereld met twee Russische schepen en nopens het personeel dat de reis zal medemaken. *Letterb.* 1803, II, 1. — Zending van aanbevelingsbrieven door het Bataafsch Gouvernement tot een goede ontvangst dezer schepen in Oost-Indie *Ald.* — Plan dezer reis met de Russischr schepen Nadeschda en Neva, onder commando van

Basanof en Krusenstern, en geldelijke voorwaarden waarop Dr. Horner van Hamburg de reis medemaakt. *Letterb.* 1803, II, 257.

68. Berichten nopens de reis om de wereld van het Russisch eskader onder von Krusenstern. *Letterb.* 1804, I, 97.

69. Brief van Dr. Horn'er aan den baron von Zach over de Russische ontdekkingsreis onder von Krusenstern, dd. 22 Nov. 1804, aan boord van de Nadyestda. *Letterb.* 1804, II, 68.

70. Berichten nopens de reis rondom de wereld door de twee Russische schepen onder bevel van von Krusenstern. *Letterb.* 1805, I, 49. — Voornemen van v. Krusenstern om in Augustus 1804 naar Japan te stevenen en vertrek van het schip Nadesyda. *Abl.* 49, 52. — Aankomst en ontvangst in Japan. *Letterb.* 1805, II, 129. — Uittreksel eens briefs van den kapit. luit. von Krusenstern dd. Peter-Pauls-Town in Kamschatka, 8 Aug. 1804. aan het Akademielid Schubert (overzicht zijner reis sedert Febr. 1804). *Letterb.* 1805, I, 50. — Berichten aangaande de Russische ontdekkingsreize uit een brief van Dr. Horner, dd. Peter en Paulshaven 27 Aug. 1804; overgenomen uit de *Monatl. Correspondenz* van von Zach, Febr. 1805. *Letterb.* 1805, I, 274. — Keizerlijke onderscheiding aan v. Krusenstern. *Letterb.* 1805, I, 385.

71. Uittreksel uit een brief van den Opperhofraad Tilesius aan den heer Rosenmüller te Leipzig, dd. St Catharina-eiland, 18 Jan. 1804, en uit een brief van Tilesius aan den heer Mertens te Jena, dd St Pieters en Paulus-haven, 29 Aug. 1804, betreffende den scheepstocht naar Japan onder von Krusenstern. *Letterb.* 1806, I, 334.

72. Eenige opehelderingen betrekkelijk de reis der Russen rondom de wereld, door den heer Horner aan den heer Depping medegedeeld (ter aanvulling van het reisverhaal van kapitein von Krusenstern, 1803—6). *Letterb.* 1813, II, 229.

73. Bijzonderheden nopens de voorgenomen nieuwe reis om de wereld door de Russen. *Letterb.* 1814, II, 229.

74. Bijzonderheden nopens de voorgenomen reis om de wereld door von Kotsebue. *Letterb.* 1815, II, 145. — Bijzonderheden nopens het personeel bestemd voor de reis om de wereld met het schip Rurik, onder bevel van Otto von Kotsebue; met mededeeling van het plan der reis. *Letterb.* 1816, I, 33. — Mededeeling van een uittreksel uit het dagboek van O. von Kotsebue, door Blumenbach, dd. 19 Juli 1817. *Letterb.* 1817, II, 145. — Bijzonderheden nopens von Kotsebue's terugkomst te Portsmouth van de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1818, II, 1. — Aankomst te Koppenhagen op 12 Juli 1818, met bericht nopens de uitkomst van den tocht. *Letterb.* 1818, II, 81.

75 Ongelukkige afloop der ontdekkingsreis van Otto v. Kotsebue, uit een brief aan zijn vader (van Dec. 1816 tot Juni 1818). Uit het Hoogd. door J. van Wijk Rdszn. *Rec. o. d. Rec.* XII, 1819, Meng. 187.

76. Verslag wegens de reis in 1818—1820 door Louis de Freycinet met 's Konings korvet l'Uranie, opgemaakt van wege het Ministerie van Marine. *Letterb.* 1821, I, 243, 258, 279.

77. Iets naders over de verongelukte expeditie van den kapitein Freycinet in 1819 (tekst zijner brieven aan den vice-admiraal de Lasseignes). *Rec. o. d. Rec.* XIV, 1821, Meng. 308.

78. Terugkomst van kapitein Freycinet van zijne ontdekkingsreis met 's Rijks Gabaar le Physicien te Havre. *Letterb.* 1820, II, 354.

79. Overzicht der Fransche ontdekkingsreis van Duperrey met de korvet la Coquille, 1822—1825. *Letterb.* 1825, II, 337.

80. Berichten nopens de reis van kapitein Duperrey dd. Mei 1824. *Letterb.* 1824, I, 211.

81. Extract der Voyage autour du monde de la corvette la Coquille sous Duperrey, 1822—1825, par P. Lesson. Route le long de la Nouvelle Guinée et séjour à la baie d'Offak de l'île de Waigioe, traversée à Boeroe et séjour à Cajéli. *Melvill Moniteur*, 1848/49, 17, 149, 217.

82. Expeditie tot onderzoek onder kapitein J. d'Urville met de korvet l'Astrolabe. *Letterb.* 1825, II, 403.

83. Verslag der reis van de korvet Astrolabe, voorgelezen aan de Kon. Akad. v. Wetenschappen te Parijs, door kapitein Dumont d'Urville, kommandant der expeditie (1826—1829). Naar het Fransch. *Tromp en Verveer*, IV, 1835, 179.

84 Bijzonderheden nopens de tweejarige reis om de wereld door den baron Wrangel met een Russische korvet. *Letterb.* 1827, II, 177.

85. Mededeeling omtrent de terugkomst te Havre op 19 Juli 1829 van het schip le Héros, onder bevel van kapitein Duhautcilly, na een reis om de wereld. *Letterb.* 1829, II, 81.

86. Overzicht van de driejarige reis om de wereld van de Russische korvetten Moller en Senjaewin, onder bevel der kapiteins Fenikowitsch en Lütke. *Letterb.* 1829, II, 241.

87. Bijzonderheden nopens de reis van het Russische schip Helena, onder bevel van den ridder Chromtschenko, van Aug. 1828 tot Juli 1830. *Letterb.* 1830, II, 185.

88. Mededeeling van het plan eener reis rondom de wereld door J S. Buckingham. Opgave omtrent het verslag over dit plan uitgebracht door Dumont d'Urville in de vergadering der Maatsch. t. bevord. d. Aardr. te Parijs, 3 Nov. 1830. *Letterb.* 1831, I, 2.

89. Kort verslag van de reis om de wereld door de corvet Bonite in 1836—1837, onder bevel van kapitein Auguste Vaillant. *Letterb.* 1838, I, 163.

90. Plan tot kapitein Dumont d'Urville's tweede reis rondom de wereld, met de oorlogskorvetten l'Astrolabe et la Zélée. *Letterb.* 1837, I, 151, III, 186.

91. Uittreksel uit een uitvoerig verslag der tweede reis om de wereld van Dumont d'Urville, door de Fransche Regeering openbaar gemaakt. *Letterb.* 1840, I, 499.

92. Nieuwe ontdekkingsreis van Dumont d'Urville in de jaren 1837—1840. Naar het Fransch van Louis Reybaud. *Globe,* 1841, III, 1.

93. J. M. Obreen, tweede ontdekkingsreis van den kapitein ter zee Dumont d'Urville met de korvetten l'Astrolabe et la Zélée 1837—1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* I, 1841, 13, 120.

94. J. Dumont d'Urville, Verslag omtrent den tocht der oorlogschepen l'Astrolabe et la Zélée naar den Zuidpool, voorgedragen in de verg van het Batav. Gen. 19 Juni 1839. *T. v. N. I.* Jaarg. III, Dl. I, 1.

95. J. van der Moore, Overzicht der reis van het fregat la Vénus, 1836—1839, onder kommando van kapitein A. du Petit Thouars. *Pilaar en Obreen, Tijdschr.* 1843, 81, 171, 251.

96. E. de Waal, Mededeelingen uit en over een artikel van L. Reybaud, *Voyage autour du monde de Mr. Abel du Petit Thouars sur la frégate la Vénus,* voorkomende in de *Revue des Revues,* 1843, nº. 5. *Ind. Mag.* 1e Twaalft. 1844, nº 7, 8 en 9, bl. 152.

97. Verslag van een reis rondom de wereld, gedaan door H. B. M. schip Sulphur, 1836—1842, onder bevel van Sir Edward Belcher. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII, 1847, 38.

98. Reis van den Prins Albert door N. P. Snow. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI, 1852, 109, 198, 288, 390, 477.

99. Ida Pfeiffer, een brief uit Berlijn (overzicht harer reizen). *Leeskab.* 1855, IV, 226.

100. Fransche tekst van den brief dd. Weenen 26 Jan. 1857 van W. Haidinger aan de Kon. Akad. v. Wetensch. betreffende de reis van het Oostenr. fregat Novara. *Versl. Kon. Ak. d. Wet. Nat.* VI, 1857, 44.

101. Reis om den aardbol door twee Oostenr. schepen, het fregat Novara en de korvet Caroline, vertrek uit Triest en eerste werkzaamheden. Uit den *Moniteur de la flotte. Swart, Verh.* 1857, 1e afd. 277.

102. Voorstel van Dr. P. Bleeker in de verg. van het Bat. Gen. van 28 Dec. 1857, tot verwelkoming der wetenschappelijke commissie aan boord der Novara bij aankomst te Batavia, en benoeming eener commissie tot dat einde. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde,* VIII, 3e S. II, 1859, 10, 96. — Bericht van Dr. Bleeker in de verg. van 19 Juni 1858 betreffende de aankomst der Novara en de ontvangst dier geleerden. *Ald.* 96. — Bijzonderheden nopens het verblijf te Batavia van de leden dezer expeditie. *Ald.* 289. *Nat. Tijd. N. I.* XVI, 4e S. II, 1858—1859, 219, 223, 234, 237, 272.

103. Engelsche tekst van den brief dd. Triest, 24 Dec. 1859, van Dr. K. Scherzer aan de Natuurk. Vereen. in N. I., ter mededeeling van een overzicht van den volbrachten tocht der Novara, en met verzoek om medewerking bij de uitgave van een werk over de verkregen resultaten. *Nat. Tijds. N. I.* XXI, 5e S. I, 1860, 439.

104. Brief van W. Haidinger te Weenen, ook tot erkenning van de hooge ingenomenheid der Oostenr. geleerden met de ontvangst der Novara in N. I. *Nat. Tijd. N. I.* XXII, 5e S. II, 1860, 78.

105. Voorgenomen medewerking der Nat. Ver. in N. I. bij de nasporingen der wetenschapp. comm. aan boord der Novara (Not. Nat. Vereen. 7 Aug. 1857). *Nat. Tijds. N. I.* XIV, 3e S., IV, 1857, 203.

106. Bgd., De togt van het Oostenr. fregat Novara tot Aug. 1857. Beschrijving van de te verrichten waarnemingen en werkzaamheden volgens mededeeling van Dr. Karl Schezver. *Tijdsp.* 1857, II, 265, 349.

107. De eerste Oostenr. reis rondom de wereld met het fregat Novara en de korvet Carolina. Met platen. *Leeskab.* 1858, II, 177, III, 10, IV. 1, 1859, III, 1, 161. — De resultaten der Novara-reis (kort overzicht). *Ald.*, 1862, IV, 228.

C. REIZEN VAN EUROPA NAAR AZIË, EN VAN AZIË NAAR EUROPA.

108. Eerste reize der Portugeezen naar de Oost-Indiën, onder 't bevel van Vasco de Gama, a° 1497. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 27.

109. Tweede reize der Portugeezen naar de Oost-Indiën onder bevel van Pedro Alvarez Cabral, a° 1500. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 67.

110. Derde reize der Portugezen naar de Oost-Indiën, onder 't bestuur van Juan de Nueva, a° 1501. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 86.

111. Tweede Reize van Vasco de Gama, a° 1502, of vierde reize der Portugeezen naar de Oost-Indiën. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 89.

112. J. Hageman JCz. Eerste landreis van Europeanen uit Indië naar Europa. Reize van Antonio Tenreiro van Ormuzd aan de Perz. golf naar Portugal, a° 1528. *Ind. Arch.* Jg. I, dl. I, 1849, 340.

113. Reize van Anthoni Jenkinson uit Rusland naar Bukharië, a° 1557—1560. *Hist. Beschr. Reiz.* XI, 1750, 148.

114. Eerste reize der Engelschen naar de Oost-Indiën, onder kaptijn James Lancaster, a° 1591. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 407.

115. Rampspoedige reize van kaptijn Benjamin Wood naar de Oost-Indiën, a° 1596. *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 436.

116. Verslag onzer oudste reisverhalen naar Indië. *Sloet, Tijds.* XXII, 129, 185, 361, XXIII, 28, 57.

117. P. A. Leupe, de reizen naar O. I. in de XVIIe eeuw. *Tindal en Swart,* 1855, 2e afd. 322.

118. Eerste reize der Hollanders naar de Indiën onder Houtman. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 16.

119. J. J. Dodt van Flensburg, Iets over de journalen van den eersten togt door de Nederlanders naar de Oost-Indiën gedaan (1595—1597). *Tindal en Swart, Verh.* VII. 94.

120. Stukken betrekkelijk den eersten scheepstocht der Nederlanders naar Oost-Indië, 1595. (Journaal gehouden op het schip Hollandia door den adelborst Frank van der Does 2 Apr. 1595—13 Juni 1597). *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 285, 287.

121. Reize naar de Oost-Indiën van kaptijn John Davis, a° 1528, als stuurman op een Hollands schip (de Leeuw of de Leeuwin, onder Corn. Houtman opper-commies). *Hist. Beschr. Reiz.* I, 1747, 438.

122. Tweede reize der Hollanders naar de Oost-Indiën, gedaan door van Neck. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 73.

123. Stukken betrekkelijk den tweeden scheepstocht der Hollanders naar Oost-Indië onder beleid van den admiraal Jacob Corneliszoon van Neck en de vice-admiralen Wijbrand van Warwijck en Jakob v. Heemskerck, 1598. (*a* Missive van v. Warwijck van 8 Jan. 1599. *b* Missive van id. dd. 20 Jan. 1600. *c* Journaal van v. Heemskerck, 1598—1600). *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 374.

124. Drie Reizen naar de Oost-Indiën, sedert het jaar 1599, tot het jaar 1601. 1°. Steven van der Hagen, 2°. Wolphart Harmansen, 3°. Cornelis van Veen. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 162.

125. Stukken betrekkelijk de scheepstochten van het jaar 1599. (*a* Brief van den admir. St. v. d. Hagen, dd. 22 Juli 1599. *b* Uittreksel uit een Journaal gehouden op het schip de Morgenster 6 Apr. 1599 tot 27 Febr. 1600. *c* Brieven van Cornelis van Heemskerck, de eerste omstreeks 30 Nov. 1600, de andere dd. 1 Maart 1602.) *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 454.

126. Reize van Paulus van Caerden naar de Oost-Indiën, a° 1599. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 127.

127. Tweede reis van Jakob van Neck naar de Oost-Indiën, a° 1600. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 139.

128. Stukken betrekkelijk den tweeden scheepstocht van van Neck, a° 1600 ondernomen. (*a* Brief van J. van Neck dd. 2 Apr. 1601, voor Bantam. *b* Brief van Pieter Walichsz uit Patane aan zijn broeder, dd. 4 Aug. 1602. c. Brief van den koopman Ro-

chus Pietersz. uit Bantam dd. 21 Nov. 1602). *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 475.

129. Reize van twee Hollandsche schepen naar 't Koningrijk Achin, a° 1600. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 153.

130. Stukken betrekkelijk den scheepstocht der Zeeuwen van het jaar 1601. (*a* Cort verbael overgegeven bij ende van wegen de Compagnie van Zeelant aan de E. Mogende Heeren Staten-Generaal. *b* Verbael gedaen aan de E. M. Heeren de Staten-Generaal door Jacob Boreel en Jacob de Waert). *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 483.

131. Stukken betrekkelijk de laatste groote onderneming der Vereenigde Hollandsche Compagniën vóór de oprichting van de algemeene Oost-Indische Comp. met octrooi, 1601. (I, betreffende de vloot van Jacob van Heemskerck: *a* Extract uit de instructie voor den admiraal Jacob v. Heemskerck. *b* Ordre der aenwyzinghe van de plaetsen om te negotieren. *c* Brieven van Jacob v. Heemskerck dd. 11 Mei en 17 Juni 1601, 3 Maart, 12 April, 4 Juli, 13 Juli, 23 Aug. en 7 Nov. 1602. *d* Instructi n van Jacob v Heemskerck voor Adriaan Schaeck, dd. 7 Juni 1602, en voor den koopman die door den admiraal Hans Schuurman te Bantam mogt gelaten zijn.—II, betreffende de vloot van Wolphart Harmansz, zie n°. 125. *e* Instructie voor onze vlote van vijff schepen, onder 't beleyt van den admiraal Wolffert Hermanssen. *f* Missive door de Bewindhebbers van de oude Comp. van Verre aan Adriaen van Veen op Banda, dd. 2 Nov. 1600. *g* Ongeteekende brief geschreven op het Jacht het Duyfken, inhoudende verhaal van den geheelen scheepstocht onder Wolphert Harmensz). *De Jonge, Opkomst,* II, 1864, 497.

132. Reize van Joris Spilbergen naar de Oost-Indiën, a° 1601. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 266.

133. Reize van kaptijn James Lancaster naar Oost-Indiën, a° 1601. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 1.

134. J. Hageman, J. Czn., Lijst van Eng. zeebevelhebbers, met opgave van het jaar hunner aankomst op Java (1602—1618). *Tijds. Ind. T. L. V. kunde,* VI, N. S. III, 1857, 336.

135. Reize van Wijbrand van Warwick na de Oost-Indiën, a° 1602. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 291.

136. Opnoeming van stukken betreffende de reis van Wijbrand van Warwick in 1602, voorhanden op het rijks-archief. *De Jonge, Opkomst,* III, 1865, 145.

137. Tweede reis van Steven v. d. Hagen naar de Oost-Indiën, a° 1603. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 305.

138. Uittreksels uit het dagboek gehouden door Hendrik Jansz. Craen, aan boord van het schip Gelderland, gezeild 18 Dec. 1603 uit Texel in eene vloot van 12 schepen, onder bevel van den adm. St. v. d. Hagen en den vice-adm. Corn. Bastiaansz. *De Jonge, Opkomst,* III, 1865, 164.

139. Reize van kaptijn Sir Henry Middleton in 1604, zijnde de tweede voor de Eng. Oost-Ind. Maatsch. gedaan. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 28.

140. Reize van kaptijn Colthurst in 1604 op de Ascension naar Bantam en Banda. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 33.

141. Reize van Cornelis Matelief naar de Oost-Indiën a° 1605. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 315.

142. Overzicht der reis van C. Matelief 1605—1607. *Resol. Holl.* 1608, 2e dr., 538.

143. Brieven geschreven bij Jacques l'Hermite de Jonge aan sijn vader, de voyagie onder den admiraal Cornelis Matelief betreffende (Mei 1606—Jan. 1607). *Begin en Voortgang,* 1646, II, Reis C Matelief, 140.

144. Tweede reis van Paulus van Caerden naar de Oost-Indiën, a° 1607. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1655, 374.

145. Reize van kaptijn William Keeling in 1607 naar Bantam en Banda, zijnde de derde gedaan voor de Eng. O. I. Maatsch. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 82.

146. Reize van kaptijn David Middleton naar Bantam en de Molukko's, a° 1607. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 120.

147. Reize van kaptijn Alex. Sharpey in 1608, zijnde de vierde gedaan voor de Eng. O. I. Maatsch. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 126.

148. Reize van Pieter Willemsz. Verhoeven naar de Oost-Indiën, a° 1608. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 382.

149. Aanteekeninghe uyt het Journael gehouden by Reynier Dierksz. van Nimmegen, Alias Krijsman, voor stuerman gevaren hebbende op het jacht de Leeuw met de pylen naer Jappan, ende vandaer weder thuys, onder de vloot van den admiraal Pieter Wil-

lemsz. Verhoeff, 1608—1610. *Begin en Voortgang*, 1604, II, Reis van Verhoeff, 68.

150. Reize van twee schepen van de vloot van Verhoeven naar Japan. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 402.

151. Reize van kaptijn David Middleton naar Java en Banda, a° 1609, zijnde de vijfde reize voor de Eng. O. I. Maatsch. gedaan. *Hist. Beschr. Reiz.* II, 1747, 153.

152. Reize van François Pyrard, de eerste der Franschen naar Oost-Indiën, 1601—1611. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 178.

153. J. C. Pilaar, over een oud Journaal. (Beschrijving van een H. S. getiteld: Jornael van 't jaer ons Heeren anno 1613 van Pieter Harmansse, stuerman op het schip genaempt Amsterdam, daer schipper op was Jan Corn. Maey ende die heer Gouv.-Gen. Gerrit Reynst, uitgevaren in 't jaer ons Heeren anno 1613. *Tromp en Verveer, Tijds.* III, 1832, 9.

154. Reize van Pieter v. d. Broeck naar de Oost-Indiën, a° 1613—1619. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 452.

155. Reize van Willem IJsbrandszoon Bontekoe naar de Oost-Indiën, a° 1618. *Hist. Beschr. Reiz.* XII, 1755, 418.

156. E. Netscher, overlandreis uit Indië naar Nederland in de XVIIde eeuw. (Uittreksels uit de resolutiën des kasteels van Batavia van 4 en 15 Jan. en 22 Juli 1620, houdende tekst der conditiën waarop Hendrik Bruystens, opperkoopman, en Jan Hendriks Sael, vrijman, overland naar Patria mogen vertrekken). *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde*, IV, N. S. I, 1855, 281.

157. Verhaal der reis van het eerste schip van wege den koning van Denemarken naar Ceylon gevaren, en van daar gearriveert te Pleymouth in Febr. 1622. *Wassenaer, Hist. Verh.* II, 1622, bl. 86. — Idem van een ander schip, mede naar Ceylon bestemd en teruggekomen in Denemarken in Mei 1622. *Ald.* III, 1623, 46.

158. Bericht over de retourvloot van 1637 onder Westerwolt. *Tindal en Swart*, 1853, 2e afd. 239.

159. Reize uit China naar Europa door den Jezuiet Grueber. *Hist. Beschr. Reiz.* XI, 1750, 182.

160. P. A. Leupe, Eene overlandreis uit Indië naar Nederland in 1674—1675 (geschiedk. aanteekeningen nopens de landreizen naar en uit Indië van den vroegsten tijd tot heden). *Bijdr. Ind. T. L. V. kunde*, N. V. VI, 89.

161. Daghregister van de Landreys, gedaen by my Joannes Leeuwenson, secretaris van de Ed. Heer Ryckloff van Goens, beginnende a° 1664. Medegedeeld door P. A. Leupe, *Bijdr. t. d. T. L. en V. kunde.* N. V. VI, 94.

162. Tekst van het Journaal gehouden door Nicolaas Jansz. Camstrup op het schip Blijdorp, schipper Haye Blauwhuizen, betreffende de schipbreuk van het schip op de reis van Texel naar Batavia en de lotgevallen der schipbreukelingen, 7 Aug. 1733—9 Oct. 1734. *Eur. Mercurius*, XLVI, 1735, I, 44. — Idem van dat gehouden door schipper Haye Blauwhuizen 13 Sept. 1733—4 Apr. 1734. *Ald.* 76.

163. Rampspoedige reistocht van het schip de Gerechtigheid, gevoerd door den kapt. Martinus Lop, van Batavia naar Holland. *Nederl. Jaarb.* VIII, 1754, 2, 1365. *Eur. Mercurius*, LXVI, 1755, I, 78.

164. Berigt ten einde a° 1757 te lande uit India te retourneeren, door een kundig reiziger opgegeven. *Hist. Gen. Kron.* XVI, 1860, 124, 114.

165. Fragment eener reize van Texel naar Batavia met het O. I. C. schip Morgenster, door J. C. Metzlar, weleer Pred. te Batavia, 4 Mei tot 13 Dec. 1774. *Vad. Lett.* 1816, II. 178.

166. Dr. Thunberg's dagverhaal eener reize naar Japan (Juni 1775—Mei 1776. Uit de *Philos. Transact.*) *N. Ned. Bibl.* I, 1781, 2 St. bl. 309.

167. Voornemen te Parijs tot eene Fransche wetenschappelijke reis naar de Indiën. *Letterb.* V, 1796, 41.

168. Kort bericht aangaande eene terugreize uit Indië over land, langs een tot hiertoe onbekenden weg, getrokken uit Theophile Mandar's Fransche vertaling van het Eng. werk van Thom. Howell en James Capper. *Letterb.* VIII, 1797, 52, 61.

169. Relation d'un voyage à Batavia, à bord du vaisseau le Belge, faisant partie de l'expédition envoyée aux Indes Orientales en 1815. *Eph. de l'opinion*, I, 199.

170. Uittreksel uit Johnson's beschrijving zijner terugreis uit Indië naar Europa (sedert 15 Maart 1817). *Lett. Mag.* 1822, 2e St. 621, 720.

171. Uittreksels uit de aanteekeningen van den Komm. Gen. v. Ned. Ind. C. F. Elout, op de reize van Java naar Nederland, Jan. tot Oct. 1819. *Elout Bijdr.* 1851, 95.

172. Inlichtingen omtrent de reize van Bengalen naar de Roode Zee en omtrent den overtocht naar Engeland door Egypte en de Middell. Zee (Overgen. uit *the Courier* van 26 Apr. 1820.) *Star*, II, 1820, 456.

173. Terugreis uit Oost-Indië van W. van Alvensleben in 1823. *Cybele*, IIe Stuk, 1826, I, IIIe Stuk, 1826, 79.

174. Aanteekeningen gehouden op eene reis naar het eiland Java in 1825, briefsgewijze medegedeeld door een vriend aan J. B. Christemeyer. *Euph.* XIII, 1826, 81, 102, 113, 131.

175. Tekst der brieven door graaf Carlo Vidua geschreven op zijn reis in 1827—1830 uit Indië en China. (Ontleend aan de *Lettere del conte Carlo Vidua*, uitg. door Caesare Balbi, 1834.) *T. v. N. I.* 5e jaarg. 1e Dl. Batavia, 1843, 310.

176. Bijzonderheden wegens de reis over land van kapt. John Croft Hawkins van Londen naar Bombay, 10 Nov. 1832 tot 10 Febr. 1833. *Letterb.* 1835, II, 258, 277.

177. De Oost-Indische reis (schets eener zeereis uit Europa naar O. Ind.). *Oosterling*, III, 1837, 151.

178. Van Londen naar Bombay (beschrijving van eene overlandreis in brieven, ged. Dec. 1839). *T. v. N. I.* 3e jaarg. 2e Dl. Batavia, 1840, 221.

179. J. Dupuy, Aanteekeningen gehouden op de zoogenaamde overlandreis uit Indië, in 1845. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1846, 27, 163, 227.

180. Reis van Z. M. schroefstoomschip Samarang, onder bevel van J. D. Wolterbeek. (Tekst van zijn verslag tot Kaap de G. H. 3 Maart 1848 en tot Batavia 1 Mei 1848.) *Pilaar en Olreen, Tijds.* IX, 1849, 7, 32.

181. Dr. F. Junghuhn, Terugreis van Java naar Europa met de zoogenaamde Eng. overlandpost in de maanden Sept. en Oct. 1848. Met platen. *T. v. N. I.* 13e jaarg. 1851, I, 193, 344, 425.

182. Dr. S. A. Buddingh, Dagboek mijner overlandreis van Rotterdam naar Java, via Southampton, in 1852. *Biang 'Lala*, 1e jaarg. 1852, I, 105.

183. Brieven geschreven op eene reis over land van Rotterdam tot Samarang, 24 Febr. tot 28 April 1854. *Rec.* 1854, Meng. 609.

184. Berichten van de reizigers Schlagintweit betr. hun wetenschappelijken tocht naar en door Br. Indië, sedert 20 Sept. 1854, volgens mededeeling van A. Petermann. *Letterb.* 1855, 238, 230.

185. Bericht nopens de terugkomst der gebroeders Hermann en Robert Schlagintweit, terwijl Adolf nog in O. I. is achtergebleven. *Letterb.* 1857, 231.

186. C. V. Zwaanhals, Verslag der reize van Z. M. schroefstoomschip Vice-Admiraal Koopman van Nederland naar Batavia. *Swart, Verh.* 1860, 2e afd. 155.

187. Reis naar O. I. van Z. M. schroefstoomschip Reteh, onder het bevel van Jhr. H. P. de Kock. Medegedeeld door J. A. P. J. de Roy van Zuidewijn. *Swart, Verh.* 1861, 2e afd. 253.

188. Kort verslag der reis van het schip Jacob Roggeveen van Texel via Newcastle naar Kema en verder naar Passaroeang en Menado. *Swart, Verh.* 1862, 1e afd. 318.

189. Extract uit het Journaal van het schip Java Packet, kapt. D. Crap Helligman, 30 Oct. 1862 uit Texel naar Batavia vertrokken. *Swart, Verh.* 1863, 1e afd. 102.

D. REIZEN NAAR EN DOOR VERSCHILLENDE WERELDDEELEN.

190. Uittreksel uit het »kort ende waerachtig verhael van tgheen seeckere vijf schepen van Rotterdam in 't jaer 1598, den 27 Junij van de straet Mageljaens varende, overkomen is tot den 21 Jan. 1600." (Betreffende de instelling eener broederschap van zeelieden door den admiraal Simon de Cordes.) *Sloet, Tijds.* XV, 518, 519.

191. Reize van Garcias de Nodal naar de Zuidlanden in 1618. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII, 1759, 348.

192. Reize van den Ridder John Narboronuh naar de Zuidzee, 26 Sept. 1669 tot 10 Juni 1671. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII, 1759, 185.

193. Reize van den kaptijn Wood door de straat van Magellaan, 26 Sept. 1669 tot Juni 1671. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII, 1759, 206.

194. Reize van den heer Frezier door de straat van le Maire, 23 Nov. 1711 tot 17 Aug. 1714. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII, 1759, 261.

195. Spaansche ontdekkingen in de Indische zee. *Tindal en Swart., Verh.* 1857, 1e afd. 455.

196. G. Lauts, Nederlandsche ontdekkingen in den Ind. Oceaan. *Bijdr. Ind. T. L. V. kunde*, N. V. II, 303.

197. Nieuwste reize naar de Zuidzee. (Journaal van 18 Dec. 1791 tot 19 Dec. 1792 van de expeditie der Eng. schepen *Providence* en *Assistance*, om den Broodboom uit de Zuidzee naar de West-Indiën over te planten.) *Vad. Bibl.* VI, 1794, 2e St. bl. 468.

198. Bijzonderheden nopens de voorgenomen reis naar de Zuidzee met de schepen le Naturaliste et le Géographe, onder bevel van kapitein Boudin. *Letterb.* XIV, 1800, 89, 117 noot. — Vertrek uit Havre. *Ald.* XIV, 1800, 145. — Berichten nopens de reis. *Ald.* 1801, I 322, II, 65; 1802, I, 146; 1804, I, 194.

199. J. van Wijk Roelandszoon, Verslag der reizen van den kapitein Lafond, uit het *Bulletin de la Société de géographie* te Parijs 1 Juni 1835. (Philippijnsche en Sandwichs-eil. Ned. O. Ind. en Australië). *Vriend Vad.* X, 1836, 742.

200. Nautische aanteekeningen nopens de terugreis van Z. M. brik Koerier, Kommandant van Braam Houckgeest, over Californië en om Kaap Horn naar Nederland. *Tindal en Swart*, 1851, 929, 1852, 18.

201. Aanteekeningen eener reis met Z. M. fregat Prins Frederik der Nederlanden, van Batavia uit bezuiden van Diemensland om, naar Sidney, de Westkust van Zuid-Amerika en de Sandwichs-eilanden en terug op Makassar, door van Braam Houckgeest. *Swart, Verh.* 1855, 1e afd. 281.

202. Verslag eener reis met het barkschip van Bosse van Rotterdam naar Nieuw-York, Batavia en terug, door N. van der Hoeven. *Swart, Verh.* 1856, 1e afd. 196.

203. Bedenkingen over Tartarye en Japan en de ontdekkingen der Russen aan de Oosterkusten van Azië en Wester- van America (1784). *Verh. Bat. Gen.*, IV, 2e dr., 1824, 265.

204. Beschrijving van een reis langs een nog onbekenden weg van Philadelphia naar Canton, in 1787 door het schip Alliance, kapt. Th. Read, en de ontdekking van Morris- en Alliance-Eiland. *Letterb.* 1789, II. 7.

205. Bijzonderheden nopens de voorspoedige reis van het Fr. schip de Bellona van Isle de France naar Bordeaux in 56 dagen. *Letterb.* 1802, II, 394.

206. Bijzonderheden nopens de reis van den plantenkenner Sieber naar de Kaap de Goede Hoop, Isle de France en Nieuw-Zuid Wallis. *Letterb.* 1825, II, 145.

207. Verhaal van den togt van den in 1617 tot Resident en Commandeur aangestelden Pieter van den Broeck met het schip Middelburg en 't jagt de Duif van Bantam over Mauritius, Madagascar en de Roode zee naar Suratte (Jan. 1617—Jan. 1618). Voorafgegaan van een overzigt zijner togten sedert 1605. *Staatk. Hist. Holland*, XXXVI, 1774, 88.

208. Reize van kapitein Strover met het schip Essex naar St. Helena, Batavia en China. Jan. 1788—Juli 1789. *Schouwb. v. in- en uitl. Lett.* 1810, Meng. 6, bl. 298.

209. Uittreksel van een brief van den heer Fritz aan zijn vader, houdende zijn dagboek aan boord van het schip van Lancastraux op de reis van de Kaap de Goede Hoop naar Amboina, 16 Febr. tot 30 Sept. 1792. *Vad. Lett.* 1795, II, 580.

210. Eenige bijzonderheden nopens de reizen (in Afrika en Azië) en den dood van Seetzen. *Vad. Lett.* 1816, II, 140.

211. Beschrijving der reis van Z. M. schip Evertsen van Madera tot Batavia in 1815 en 1816; in gemeenzame brieven van een jong Ned. zeeofficier. *Vad. Lett.* 1817, II, 230, 283.

212. Fragment uit de twaalfjarige reizen en lotgevallen van J. Th. van der Chijs (Kaap de Goede Hoop, Java en Mauritius, 1828—1835). *Vriend Vad.* IX, 1835, 225, 384.

213. Het verblijf te Hongkong van het barkschip Generaal de Stuers en de reis van daar naar Nieuw-Holland en van Nieuw-Holland naar Java, door F. Fokkens, *Tindal en Swart, Verh.* 1859, 1e afd., 180, 483.

E. REIZEN NAAR DE NOORDPOOL-GEWESTEN.

214. Geschiedkundig overzigt der Noordpool-expeditiën tot op John Ross. *Vad. Lett.* 1848, II, 397, 481.

215. Expeditiën naar het Noorden (sedert 1553). Uit de „*Brittannia.*" *Rec. o. d. Rec.* 1850, Meng. 171.

216. Iets van den sterrekundige Baron von Zach over de reizen naar de Pool, vertaald uit de *Correspondance Astronomique*, IVe cahier, 396. (Mededeeling van een betoog van Le Gentil, dat de reizen naar Indië door het Noorden even lang moeten duren, als die langs den gewonen weg om de Kaap de Goede Hoop.) *Rec. o. d. Rec.* XII, 1819, Meng. 388.

217. Voornaamste bijzonderheden eener reize naar de Noordpool, op bevel van Zijne Brittannische Majesteit, in den jaare 1773, ondernomen door C. J. Phipps. *Vad. Lett.* 1774, III, 2, 586.

218. Ontdekkingsreis der Engelschen naar de Noordpool; naar het Hoogduitsch door J. van Wijk Roelandszoon. Naar eene breedvoerige verhandeling daarover in de *Quarterly Review* van Februarij 1818. *Rec. o. d. Rec.* XI, 1818, Meng. 659.

219. Nieuwste berigt van de Engelsche expeditie naar de Noordpool, 10 Junij 1818, door kapitein Nairn. *Rec. o. d. Rec.* XII, 1819, Meng. 41.

220. Bijzonderheden van de Noordpool expeditie onder Franklin. *Letterb.* 1822, I, 17.

221. Berigt van den togt over land naar de Poolstreken, onder Franklin, uit de Courant van Montreal, 11 Sept. 1822. *Letterb.* 1823, I, 149.

222. Bijzonderheden betreffende de nieuwe onderneming van Engeland naar het Noorden, onder Parry en Liddon. *Letterb.* 1819, I, 386.

223. Mededeeling van het plan eener nieuwe ontdekkingsreis in de Noordpool-zeeën, door Parry. *Letterb.* 1821, I, 173. — Berigt van 't vertrek dezer expeditie. *Ald.* 337.

224. Uittreksel uit de ontdekkingsreis van Parry naar de Noordpool. *Philopaedion*, II, 1823, 52.

225. Verslag van den togt naar de Noordpool onder Parry. *Letterb.* 1823, II, 354, 370, 391, 405—97.

226. Mededeelingen betreffende een voorgenomen derde reis door Parry naar de Poollanden en zeeën. *Letterb.* 1824, I, 17. — Over 't doel dezer reis in overeenstemming met Lyon en Franklin. *Ald.* 193. — Mededeeling van Hodgson betreffende deze reis. *Ald.* 321; 1825, II, 33, 274. — Resultaten dezer reis. *Ald.* 369.

227. Plan der reizen van Parry over Spitsbergen naar de Noordpool. *Cybele*, IV, 1826, 145.

228. Bijzonderheid betreffende den mislukten togt van Parry naar de Noordpool. *Letterb.* 1827, II, 225.

229. Mededeeling van het plan van eene Amerikaansehe ontdekkingsreis naar de Noordpool onder Palme en Pendleton. *Letterb.* 1830, I, 33.

230. De ontdekkingen aan de Noordpool in de laatste jaren, uit „Deutsche Vierteljahrs-schrift." (1849—1856). *Wet. Blad.* 1858, II, 81.

231. Nieuwe togt naar de Noordpool, door Dr. Hages in 1860 te ondernemen. (Mededeeling van zijn reisplan, alsmede van opmerkingen en waarnemingen betreffende de mogelijkheid van het vinden van een doortogt, door Dr. W. Barth, Dr A. Petermann, enz.) Door A. S. *Vad. Lett.* 1859, II, 572.

232. De onmogelijkheid van een doortogt ten noordwesten naar den Stillen Oceaan bewezen. (Ontleend aan „A voyage to the *Pacific Ocean*, by Cook, Clerke and Gore etc.) *Vad. Lett.* 1784, VI, 2, 432.

233. Over de uitvoerbaarheid eener noordoostelijke of noord-westelijke doorvaart naar den Stillen Oceaan, met aanmerkingen daarover van Ross en Parry. (Uit het *Monthly Magazine* van Mei 1819.) *Rec. o. d. Rec.*, XIII, 1820, Meng. 59, 113, 245.

234. Berigten betreffende ontdekkingen, gedaan op bevel van de admiraliteit, ter opsporing van de *Baffinsbaai*, en van de uitvoerbaarheid van een' noordwestelijken doortogt, door J. Ross. (Uittreksel uit de *Quarterly Review*, 1819, XLI.) *Star*, I, 1819, 867, 970, 1052, 1055, 1060.

235. Verslag van den togt naar het Noordoosten, van wege het Engelsch Gouvernement ondernomen en volbragt onder Parry in 1819. *Letterb.* 1821, I, 53.

236. Iets over den uitslag van Parry's togt, door Maltebrun (ter wederlegging van zijn beweerden doortogt door het Noordwesten). *Letterb.* 1823, II, 148 en 275.

237. Mededeeling van het plan der reis van Ross naar de Noordpoolstreken. *Letterb.* 1829, I, 193.

238. Kapitein Ross. (Schets zijner reis tot het vinden van een noordelijken doortogt, 1829—1833.) *Leeskab.* 1834, I, 207.

239. Brief van Ross over zijne reis naar de Poolzeeën. *Letterb.* 1834, I, 19, 39.

240. Iets over de reis van Back naar het Noorden, tot het opzoeken van Ross. (Verslag loopende van 17 Februarij 1833 tot 7 Junij 1834.) *Rec. o. d. Rec.* XXXI, 1838, Meng. 206. — (Verslag van 7 Junij 1834 tot 17 Augustus 1835.) *Ald.* 293.

241. Iets over de jongste reis van J. Ross naar de Noordpoollanden. (Ontleend aan de Londonsche prachtuitgave dezer reis.) *Vriend Vad.* XI, 1837, 358. 407.

242. Back's terugkomst en verslag zijner laatste reis naar het Noorden. *Rec. o. d. Rec.* XXXI, 1838, Meng. 18.

243. De noordwestelijke doorvaart. (Beschrijving van 't Fort Simpson 16 December 1839, door Peter W. Dessa en Thomas Simpson.) *Leeskab.* 1840, IV, 194.

244. Bijzonderheden eener uitrusting onder bevel van J. Ross, tot opsporing van Franklin. *Letterb.* 1848, II, 113. —1849, II, 379.

245. Togt van Franklin naar de Noordpoolstreken, door P. M. Brutel de la Rivière. *Pilaar en Obreen, Tijds.* 1850, 190, 258.

246. Togten ter opsporing van Franklin. (Overzigt.) Met plaat. *Leeskab.* 1852. II, 1.

247. De laatste onderneming tot het opzoeken van Franklin. *Leeskab.* 1855, III, 185.

248. Bijzonderheden van de ontdekking door M'Clure van den Noordwestelijken doortogt. *Letterb.* 1854, 326. — 1855, 254.

249. Tekst der: „Instructie voor Brant IJsbrantsz. van Enckhuysen, omme die ryse bij Noorden om tondersoucken naer China," gearresteerd door de Staeten Generael 16 Mei 1594. *Hist. Gen. Kron.* XX, 1864, 204.

250. Benoeming van gecommitteerden tot het concipiëren van eene instructie voor de schippers Cornelis Cornelisz., Brant IJsbrantsz en Willem Barentsz., die met drie schepen de vaart achter Noorwegen om naar China zullen zoeken. *Resol. Holl.* 10 Mei 1594, 2e dr. fol. 324. — Aan B. de Moucheron daarvoor eene vereering, in geval van succes, te geven. *Ald.* 333. — Tekst der bede voor B. de Moucheron. *Ald.* 17 Mei 1594, 358.

251. Voorstel tot het hervatten van de vaart Noord om door Vaygat voorbij Tabyn naar China. *Res. Holl.* 31 October 1594, 653. — Gecommitteerden om met Z. Exc. Graaf Maurits over de onderneming te beraadslagen *Ald.* 24 Dec. 1594, 820; 4 Maart 1595, 76. — Rapport betreffende de koopmansgoederen door de steden te doen inschepen. *Ald.* 5 Mei 1595, 168. — Rapport betreffende vrijdom van tollen, convooyen en licenten. *Ald.*, 1—5 Mei 1595, 183; 15 Junij 1595, 238. — Tekst der Akte door Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en Westvriesland, gezonden aan de Burgemeesters en Regeerders van Dordrecht, Amsterdam, Haarlem, Leyden, Gouda, Rotterdam en Schiedam, alsmede aan Maelson, voor Hoorn en Enkhuizen, inhoudende voorschriften tot bevordering van de vaart Noord om naar de koningrijken van China en Japan. *Ald.* 11 Mei 1595, 191. — Geresumeerd de ordonnantie voor het scheepsvolk en de instructien voor de officieren en compagnien, alsmede van de articulbrieven. *Ald.* 7 Junij 1595, 230; 14 Junij 1595, 237. — Resolutie tot het schrijven van Brieven van Patenten in het Latijn, Slavonisch en Arabisch voor de schippers gedestineerd voor deze vaart. (NB. hierin hunne namen, alsmede die der schepen.) *Ald.* 10 Junij 1595, 234. — De Patenten gemaakt, alsmede vaststelling van den dag van uitzeiling uit Texel. *Ald.* 12 Junij 1595, 236. — Schrijven aan de gecommitteerde Raden ter Admiraliteit tot Amsterdam, betreffende de te nemen maatregelen voor het uitzeilen uit Maarsdiep op 24 Junij 1595, der schepen, gedestineerd voor deze vaart. *Ald.* 15 Junij 1595, 239. — Gearresteerd door de Staten Generaal de Instructien en Articulbrieven voor den Super-Intendant en schippers. *Ald.* 16 Junij 1595, 240.

NB. hierin Tekst van:

a. Instructie voor Brant IJsbrantsz van Enckhuijsen, waer na hij als opperstierman van het schip de Hoop hem sal hebben te reguleeren, omme de reise benoorden Rusland, Moscovien en Tartarien na het koningrijk van China en Japan te ondersoecken. *Res. Holl.* 16 Junij 1595, 241. — *b.* Ordonnantie en Articul-Brief by syne Excellencie als Admiraal-Generaal der geunieerde Neder-

landsche Provincien gemaakt en gearresteerd, waar na alle het scheepsvolk hen in haaren dienst en reise bij Noorden Rusland, Moscovien en Tartarien na het koningrijk van China en Japan gedestineert, sullen hebben te reguleeren, dd. 13 Junij 1595. *Ald.* 16 Junij 1595, 246. — *c.* Instructie voor Jan Huygen en François de la Dale, principaale Commisen, waar na sij hen sullen reguleeren in den koningrijk van China, en andere koningrijken en landen die besogt sullen worden bij de scheepen en jagten gedestineerd tot de voyage bij Noordenom door de Vaijgats of de straate bij Nassau, 16 Junij 1595. *Ald.* 16 Junij 1595, 252. — *d.* Instructie particulier voor Henderick Hartman, schipper of opperstierman van een Jagt, toegerust bij het Collegie van de Admiraliteit te Rotterdam, tot de voyage door de Vaijgat of straate van Nassau, 16 Junij 1595 *Ald.* 16 Junij 1595, 253. — *e.* Patente van Zijne Excellentie, 20 Junij 1595. *Ald.* 16 Junij 1595, 254, 256. — Verzending aan Maelson van de Instructien, den Articulbrief en het Patent. *Ald.* 20 Junij 1595, 258. — Geaccordeerd aan Mr. Christoffel Spindeler de som van vijftig ponden tot bevordering van zijne Reis Noord om naar China. *Ald.* 20 Junij 1595, 258.

252. Tekst der »Instructie voor Brant IJsbrantsz van Enchuysen, waer na hij als Opper-Stierman van het Schip de Hoop hem sal hebben te reguleren, omme de reijse benoorden Ruslandt, Muscovien ende Tartarien na het koninghrijck van China en Japan t' ondersoecken ende te vinden, benevens d' andere Schepen en Jachten daertoe gedestineert." 's Hage, 16 Junij 1595. (Zie No. 254, I.) *V. d. Chys, O. I. Comp.* Leiden 1857, 161.

253. Tekst der »Instructie particulier voor Henderick Hartman, Schipper of Opper-Stierman van een Jacht toegerust bij het Collegie van de Admiraliteit te Rotterdam, tot de voyage door de Vrijgat of Strate van Nassau, 16 Junij 1595. (Zie No. 254, II.) *v. d. Chys, O. I. Comp.* Leijden, 1857, 166.

254. Tweede reis door het Noorden naar China. (Zijnde tekst van: I. »Instructie voor Brant IJsbrantsz. van Enckhuyzen, waernae hij, als opperstierman van het schip genoempt de Hoope, hem sal hebben te reguleren, omme die reyse benoorden Ruslandt, Muscovien, Tartarien, naer het Coninckrijck van China en Japan tonderzoucken ēn te vinden, beneffens die andere schepen ēn jachten, daertoe gedestineert." Gearresteerd door de Staten Generaal in den Haag den 15 Junij 1595. (Zie No. 252). — II. »Instructie voor Henderick Hartman, schipper ofte opperstierman van een jachte, toegerust bij het Collegie van Admirltt. tot Rotterdam, totte voyage deur de Vaygats ofte Straet van Nassau." Gearresteerd door de Staten Generaal in den Haag den 15 Junij 1595. (Zie No. 253.) *Hist. Gen. Kron.* XXI, 1865, 293.

255. Gedifficulteerd het hervatten der vaart Noordom naar China voor de derde reize. *Res. Holl.* 1 Maart 1596, 54. — Voorgenomen derde reis achter Nova-Sembla om, en wijze waarop deze zal worden gedaan, of door het Vaygats. *Ald.* 12 Maart 1596, 91. — Afgezien van het voornemen om deze reis te ondernemen op 's Lands kosten, doch vaststelling eener premie tot aanmoediging eener particuliere onderneming. *Ald.* 13 Maart 1596, 93. — Uitloving eener premie van *f* 25000 en vrijdom van regten voor een zeker aantal jaren voor de goederen naar en uit China langs den gevonden weg in te voeren. *Ald.* 19 Febr. — 26 Maart 1596, 119; 11 April 1596, 147.

256. Toegestaan aan de Compagnie op China hun verzoek om gelijke vrijdom en assistentie als die aan de Compagnie op Java Major is geaccordeerd. *Res. Holl.* 30 Aug. 1599, 360.

257 Discours van den Hoogh-gheleerden Johannis Isaacius Pontanus, waerin hij voorkomt de teghenworpinghe der genen die dese ondersoeckinghe van te varen door het Noorden al te swaer maecken; ende met eene middelen voor slaet, schijnende de alder seeckerste om de 't selvighe tot een gheluckighe eynde te brenghen. *Begin en Voortgang,* 1646, I. Reis om 't Noorden, 68.

258 Request van verscheiden Kooplieden, Ingezetenen dezer Landen aan de Staten Generaal, om octrooi voor 25 jaren, om alleen te mogen varen benoorden naar Tartarije, China enz. — Verzoek om consideratie en advies. *Res. Holl.* 31 Julij 1664, 290. — Rapport van de consideratien en het advies over dit verzoek: wordende het advies gewacht van hh. gecommitteerden der O. I. Comp. *Ald.* 4 Oct. 1664, 384. — Request als boven; alsmede verzoek om consideratie en advies. *Ald.* 4 Dec. 1664, 525. — Request van Bewindhebberen der O. I. Comp. om octrooi, gedurende de loopende eeuw, om alleen te mogen varen benoorden om naar Japan, China, enz.; alsmede verzoek om consideratie en advies. *Ald.* 18 Dec. 1664, 552. — Request van Jacob Jelmersz Cocq, wonende te Amsterdam, om octrooi om alleen te mogen

bevaren de noordelijkste kanten van de kusten van Nova-Zembla, Tartarijen, China en Japan; alsmede verzoek om consideratie en advies. *Ald.* 29 Januarij 1665, 44.

259. Resolutie tot afwijzing van het verzoek van Theunis Strop om een fregat van 24 en een Buys of Hoeker van 6 of 8 stukken, om uit Holland benoorden de Noordkaap door de Straat van Nassau te varen naar China en Japan. *Res. Holl.* 26 Junij 1716, 420.

260. Verhandeling over den doortocht het Noorden om, met aanmerkingen over 't ijs bij de Poolen, door M. Le Duc de Croy. *Vad. Lett.* 1783. V, 2, 116, 158.

261. Iets over den togt om de Noordpool door de Engelschen onlangs ondernomen, gevolgd door een overzigt der vruchtelooze pogingen der Nederlanders. *Letterb.* 1818, I, 626. — Nadere berigten. *Ald.* 340, 354. II, 97; 1819, I, 19. -- Terugkomst van twee schepen Dorothea en Trent. *Ald.* 1818, II, 322.

262. Plan der wetenschappelijke reis op last van het Russisch Gouvernement, door O. von Kotsebue, tot het vinden van een doortogt noordoostwaarts. *Letterb.* 1823, I, 305. — Verdere berigten nopens dit plan. *Ald.* II, 161. — Betreffende de reis en 't resultaat. *Ald.* 1825, II, 1.

F. REIZEN DOOR EN BESCHRIJVINGEN VAN AZIË.

Algemeen.

263. Reizen van Broêr W. de Rubruquis in de oostelijke gedeelten der wereld, a°. 1253—1255. (Tartarije enz.) *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 17.

264. Reizen van den Jezuit Benedictus Goëz, uit Lahor in 't Rijk des Grooten Mogols, naar China, 1603—1606. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750 166.

265. Verhaal van de voyagiën van Bantam, naar de Cust van Koromandel en de andere quartieren van Indiën, door Paulus van Solt, 1605—1608. *Begin en Voortgang,* 1646. II. *Reiz. S. v. d. Hagen.* 40.

266. Reize van Henry Middleton naar de Roode Zee en Suratte, a° 1610. (6e Reize van de Engelsche O. I. Maatschappij.) *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 171. — Dagverhaal dezer reis. *Ald.* 222.

267. Reize van Anthony Hippon naar de kust van Koromandel, Bantam en Siam, in 1611. (7e Reize voor de Eng. O. I. Maatsch.) *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 275. — Dagverhaal dezer reis. *Ald.* 284.

268. Reize van John Saris naar de Roode Zee, de Molukkos en Japan, in 1611. (8e Reize voor de Engelsche O. I. Maatschappij.) *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 312.

269. Beschrijving van eene Reyze van Batavia naar Persia, door Johan van Leenen, beschreven door Erasmus Petter. (Oct. 1689—Oct. 1691.) *Valentijn* V, St. I, 250. — Beschrijving der terug-reyze van Spaham na Gemron en verder naar Batavia, door denzelfden. *Ald.* 258.

270. Verhaal eener Reize van Kamschatka naar Macao, in 1771, door Hyppolitus Stepanoff (uit de *Rheinische Beiträge* van Dec. 1781.) *Vad. Lett.* 1783. V. 2. 206.

271. Lotgevallen en reizen van Hippolyt Stepanoff uit Kamschatka naar Macao en van daar naar Batavia, door Jacob Caspar Metzlar. *Vad. Lett.* 1788. IV. 2. 210.

272. Mededeelingen betreffende de reis van Broughton naar Japan en Formosa. *Letterb.* 1801. II. 37.

273. Uittreksel uit het reisverhaal van een lid van het Russische Gezantschap, in Julij 1805 naar Pekin gezonden. *Vad. Lett.* 1808. 2. 119, 150.

274. Aanteekeningen op eene reize in Aziatisch Turkyen en Persien, in 1807 en 1808, door de Fransche Legatie. *Schouwb. v. in- en uitl. Lett.* 1808. 12. 704.

275. Bijzonderheden betreffende de voorgenomen reis van Leschenault de la Tour naar Pondichery, Malacca, Siam, Cambodja, Ava, Pegin enz. *Letterb.* 1815. I. 130.

276. Plan eener reis van A. von Humboldt naar den O. I. Archipel, Oost-Indie en Thibet, ondersteund door den koning van Pruissen. *Letterb.* 1818. II. 339.

277. Terugkomst van Leschenault de la Tour uit Indostan en Decan. *Letterb.* 1822, II. 273.

278. Opgave der reizen van den Metropolitaan Chrysanthes in Oost-Indie, Japan, China, Tibet en Perzie. *Letterb.* 1824. II. 17.

279. Reize van Manilla naar China, door Adolphe Barrot. 1837. Naar het Fransch. *Globe.* 1841. I. 1.

280. Extract uit het rapport, 3 Febr. 1845, van F. X. R. 't Hooft, betrekkelijk zijne reis van Soerabaya naar Macao, het bezoek der noordelijke havens van China en terugreis naar Batavia. *Tindal en Swart, Verh.* VI. 1.

281. Beschrijving eener reis van Soerabaya naar Hongkong, door F. Fokkens. *Swart, Verh.* 1857. 1e afd. 297.

282. Bijzonderheden wegens de Nicobaren en de Maldivische eilanden. *Tindal en Swart, Verh.* III. 679.

283. Verslag der reis van D. van Duivenboden van Java naar Japan. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 6.

284. Aanteekeningen van eene reis van Macao naar Batavia, door den gezagvoerder F. Molenaar. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 49.

285. Bijzonderheden betreffende het Amurgebied. (Naar W. Heine, *Die Expedition in die Seeën van China, Japan u. Ochotsk.* Band III. 212—331). *Sloet, Tijds.* XVII. 220.

Japan.

286. Beschrijvinghe van het machtigh Coninckrijck Japan, door Françoys Caron, Directeur des Compagnies Negotie aldaar, met aanteekeningen van Hendrick Hagenaer. *Begin en Voortgang.* 1646. II. *Reis Hagenaer.* 126.

287. Bijdragen tot de beschrijving van Japan, door J. C. M. Radermacher, a°. 1781. *Verh. Bat. Gen.* III. 2e dr. 1824. 135.

288. Japan en deszelfs bewoners, door K. *Philopaedion.* II. 1823. 197.

289. Beschrijving van Japan, naar Japansche bronnen bearbeid, door Klaproth. (Uit de *Bibliothèque Universelle.*) *N. Keur v. Meng.* 1834. 293.

290. Reize van William Adams naar Japan, benevens zijn verblijf aldaar, a° 1598—1600. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 432.

291. Tekst van de: »Dagelijksche aanteekening van 't voorgevallene op een Tocht naar Jedo a° 1702, den 11 Februari." *Valentijn.* V. St. II. 131.

292. Reisjournaal van Jacob Specx ende Pieter Segertsz van Patane naar Japan, 1611. *Begin en Voortgang,* 1646. II. *Reis Verhoeff.* 72.

293. Tekst van de: »Omstandige beschrijving der opreize van Nangasacki naar de Keizerlijke Hoofd-Stad Jedo, in Japan, in 1684, 1685 en 1686." *Valentijn,* V. St. II. 60.

294. Het verongelukken van 's Lands schip »De Admiraal Evertsen," en lotgevallen van het scheepsvolk na die schipbreuk; door X. *Lett. Mag.* 1834. 2 st. 155. — Rectificatie van bovengenoemd verhaal van X., door Q. M. R. Verhuell. *Ald.* 233. — Antwoord daarop. *Ald.* 283.

295. Beantwoording door N. v. d. Dusse en B. van Driel, der vraag: »Waar ligt het eiland Decima en wat weet gij van hetzelve?" *Tijdschr. aank. Ond.* XIII. 1848. 385.

296. Inassa. Begraafplaats der Europeanen en Chinezen bij Nagasakkie, te Japan. Aanteekeningen over wandelingen in de omstreken van Nagasakkie; door J. N. Grimmius. *Ind. Arch.* 1e J. I. 1849. 414.

297. Drie maanden op Decima. *Vad. Lett.* 1853. II. 185, 317, 564. 1855. II. 1. 365, 777.

China.

298. Verhandeling over China (landbeschrijvinge, met de burgerlijke en natuurkundige historie.) *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 327.

299. Bijzonderheden betreffende de Chinezen en het Chinesche Rijk, volgens de jongste bescheiden. *Vad. Lett.* 1799. II. 269.

300. China, naar de beschrijving van Abel-Rémusat, door J. Olivier, Jz. *Cybele,* VI. 1827. 37.

301. Reize van den Spaanschen Dominikaner D. F. Navarette, door China. A°. 1659. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 157.

302. Reize van Jan Francis Gemelli Careri door China. (1695—1697.) *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 230.

303. Iets over de vruchtelooze pogingen van Manning om tot het binnenste van China door te dringen. *Letterb.* 1815. I. 129.

304. Bijzonderheden van de reis door Karl Gützlaff langs de kustlanden van China. *Letterb.* 1832. II. 2.

304a. De schipbreuk van een Engelsche brik op de kust van China, 1840—41. Naar het Engelsch. *Globe.* 1842. II. 81.

305. Eene Russische en eene Chinesche stad, het grensstation Kiachta. *Leeskab.* 1842. II. 270.

306. Verslag van de wetenschappelijke reize van P. v. Tschichatscheff over den oostelijken Altai en door de naburige Chineesche grensdistrikten. *Letterb.* 1846. II. 3, 21, 35, 57, 70, 130, 179.

307. Iets over den Chineschen muur. *Vad. Lett.* 1826. II. 335.

308. Beschrijving van den grooten Chineschen muur, volgens den Archimandriet Hyacinthus. *Vad. Lett.* 1833. II. 163.

309. Nieuwe beschrijving van Peking, uit: „a Narrative of the British Embassy to China, in the years 1792—94, by Aeneas Anderson." *Vad. Lett.* 1796. II. 314.

310. Beschrijving van Peking. *Letterb.* IX. 1798. 131.

311. De stad Peking. *Rozenstruik.* I. 1825. *Meng.* 328.

312. Iets over China. (Beschrijving van Pekin). *Boekz.* Mei 1834, 628.

313. Bijzonderheden van Peking. *Vad. Lett.* 1838. II. 770.

314. Beschrijving van Peking; door A. van Velzen Jr. *Tijds. aank. ond.* XIV. 1849. 84.

315. Reize van vijf Fransche Jezuiten van Ningpo naar Peking, in 1687 en 1688. Verhaald door Louis le Comte. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 180.

316. Reize van den Jezuit Jean de Fontaney van Pe-king naar Nan-king, 1688. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 207.

317. Reize van Gerbillon van Pe-king naar Selingha, op den grenz van Rusland, A°. 1688. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 208.

318. Reize van Joachim Bouvet, Jezuit, van Pe-king naar Kan-tong, 1693. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 221.

319. Reize van Antoni Gaubil, Jezuit van Kan-tong naar Pe-king, 1722—23. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 286.

320. Reize naar de hoofdstad van China, door De Min. Met 1 plaat. *Globe,* 1842. III. 1.

321. Un voyage à Pékin. (Rev. Brit. 1843. Overzigt daarvan door E. de Waal.) *Ind. Mag.* I. Tw 1844. N°. 7, 8 en 9. 180.

322. Cort verhael van 't Eylant Formosa, ondersocht ende beschreven door Ds. Georgius Candidius, 27 Dec. 1628. *Begin en Voortgang.* 1646. II. *Reis W. Schram.* 55.

323. J. Klaproth, Description de l'île de Formosa, extraite de livres Chinois. *J. Klaproth, Mémoires relatifs à l'Asie. Paris.* 1826. I. 321—374.

324. Canton, met plaat. *Leeskab.* 1837. I. 1.

325. Dagboek eener reis naar China, in het jaar 1827, door Am. Meijer. (Macao, Canton.) *T. v. N. I.* 3 j. 2 d. Batavia. 1840. 181.

326. Het eiland Hong-kong. *N. Keur v. Meng.* 1841. 338.

327. Het eiland Chusan. *Keur v. Meng.* 1846. 310.

328. Eene wandeling om de muren van Kanton, door H. G. J. Reynvaan. *T. v. N. I.* 15 j. 1853. I. 208.

329. Eene wandeling door Kanton. *Vad. Lett.* 1860. II. 131.

330. Macao, het toevlugtsoord van Camoens. *Keur v. Meng.* 1844. 303.

331. Togt van Marco Polo, door een gedeelte van Manji of Zuid-China, A°. 1276. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 95.

332. Twéde togt van Gerbillon naar Nipcheu of Nerchinskoy, A°. 1689. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 233, 258.

333. Reize van Hypolitus Desideri naar Tibet, A° 1714. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 189.

334. Reis over het eiland Hainan en een gedeelte van het vaste land van China. 1819—20. *Lett. Mag.* 1823. 2 st. 252, 301.

335. De hoogste berg. (Beklimming van den Chika Piek der Himalaya, door Govard.) *Boekz.* Junij 1848. 742.

336. Bijzonderheden betreffende de reis van Herbert, in 1829, op de hooge streken van het Himmalaya-gebergte tot over den pas van Utadhura, aan de grenzen van Chineesch Tartarije. *Letterb.* 1830. I. 306. — Beoordeeling dezer reis van D. Buddingh dd. 's Hage, Maart 1831. *Ald.* 1831. I. 184.

337. Bijzonderheden betreffende de reis van Victor Jacquemont in het Himalaya-gebergte, Thibet en Chineesch Tartarije, 1831 en 1832. *Letterb.* 1833. I. 337.

338. Berigt van het koningrijk Thibet, door John Stewart, uit *The Philos. Transactions*. LXVII. II. 1777. *Vad. Lett.* 1778. VII. 2. 449, 553.

339. Brief van Dr. Espenberg (verblijf te Macao.) *Letterb.* 1806. II, 115.

340. Bijzonderheden nopens het rijk van Annam. *Swart, Verh.* 1857. 1 afd. 536.

Tartarije.

341. Reizen van Jan de Plano Carpini, in Tartarye, A°. 1246. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 4.

342. Reizen van Broêr Ascelin, naar de Tartaren, a° 1247. Uit de aanteekeningen van Broêr S. de St. Quintin. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 14.

343. Reize van Marco Polo, in Tartarije, a° 1272. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 64, 105.

344. Derde togt van Gerbillon naar Tartarije, a° 1691. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 280.

345. Vierde togt van Gerbillon naar Tartarije, a° 1692. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 308.

346. Vijfde togt van Gerbillon in Tartarije, a° 1696. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 313.

347. Zesde togt van Gerbillon in Tartarije, a° 1696. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 331.

348. Zevende togt van Gerbillon in Tartarije, a° 1697. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 344.

349. Agtste togt van Gerbillon in Tartarije, a° 1698. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 360.

Achter-Indië.

350. Schets van den tegenwoordigen staat van het half-eiland beoosten de Ganges; door J. C. M. Radermacher, 1783. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 225.

351. Bijzonderheden van het koningrijk Tonquin. Ontleend aan de »Histoire Naturelle, Civile et Politique du Tonquin, par M. l'Abbé Richard." *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 487.

352. Beschrijving van Assam, of Asam, landschap ten noordoosten van Bengalen, in Oost-Indien, naar *the Asiatic Researches* uit het Persiaansch, door Henry van Sittart. *Vad. Lett.* 1796. II. 548.

353. Het Birmansche Rijk. *Boekz.* April 1825. 438.

354. Tekst van de: »Remonstrantie ende verthooninge der gelegentheyt des coninckrijcks van Siam, mitsgaders haere handel ende wandel, ende waer de negotie meest in bestaet" (1634); medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* X. 1854. 176. Zie ook VIII. 1852. 336, 271.

355. Beschrijving van het koningrijk Siam en de daaraan grenzende gewesten, uit *Nederlandsche Reizen* enz. Deel III. Amst. 1784. *Vad. Lett.* 1784. VI. 1. 414.

356. Brief over het koningrijk Siam van Don Bruqueres, 1831, door J. van Wijk Roelandsz. *Vriend Vad.* VII. 1833. 477, 606.

357. Aanteekeningen betrekkelijk Siam, door Harry Parkes, medegedeeld in het geographisch genootschap te Londen. *Swart, Verh.* 1856. 1e Afd. 401.

358. Verslag van het verblijf der Nederlandsche ambassade te Bangkok, 1862; door J. van IJzeren. Aanbieding ter uitgave, waarvan is afgezien. (Not. Nat. Vereen. 26 April en 24 Mei 1862.) *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 453, 470.

359. Verhaal wegens het verongelukken van een O. I. C. schip, 12 Maart 1788, in de Chinesche zee; medegedeeld door B. *Vad. Lett.* 1821. II. 519.

360. Merkwaardigheden van Cochin-China (Saigon en Hué), ontleend aan: White's *voyage to Cochin-China*, 1824. *Rozenstruik.* II. 1826. *Meng.* 44, 47.

361. Bijzonderheden betreffende de reis van Dr. Richardson in het koningrijk Laos op het oostelijk schiereiland van Indië gelegen. *Letterb.* 1831. I. 129.

362. Beschrijving van het eiland Carnicobar, door G. Hamilton, uit: »The Asiatic Researches," Vol. II. *Vad. Lett.* 1793. II. 453.

363. Iets over de eilanden Andaman en het in bezit nemen daarvan door de Engelschen in 1791, uit de berigten van Symes, door R. G. Bennet; medegedeeld door J. van Wijk Roelandszoon. *Van Kampen, Mag.* III, 1824. 453.

Voor-Indië.

364. Schets van den tegenwoordigen staat

van het Hindostansche rijk en het half-eiland bewesten de Ganges; door J. C. M. Radermacher, 1783. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 197.

365. Reize van Lord Valence door de Indiën, 1802—1806. *Letterb.* 1807. I. 403.

366. Tooneelen in Indië: 1 en 2. Madras. *Leeskab.* 1834. I. 93 en 189. — 3. Mahabalipoeram. 4. Wandiwash. 5. Tanjore, Tondy, Ramisaram, Columbo. *Ald.* II. 24, 89, 211. — 6. Ceylon — 7. Benares, Cawnpore. — 8. Delhi, Kuttub-Minar, Hindwar; het Himalaya-gebergte. *Ald.* III. 1, 112, 185.

367. Verslag van het verblijf te Bombay enz. van F. de Winter. *Swart, Verh.* 1859. 1e afd. 421.

368. Hindostan. *Globe.* 1842. IV. 1.

369. Kasjmîr. Uit de „Illustration." *Vad. Lett.* 1857. II. 243.

370. De militaire wegen tusschen Rusland en Britsch Indië, door Ferrier, in de „Revue Britannique." *Vad. Lett.* 1858. II. 214.

371. Iets over de stad Delhi en het hof van den Grooten Mogol, uit „Sketches of India. London, 1816." *Vad. Lett.* 1818. II. 603.

372. Schets van Delhi, de hoofdstad des Grooten Mogols. Volgens Skinner. *Vad. Lett.* 1833. II. 446.

373. Verslag van het koningrijk Nepaul. Uit de „Observations made during a mission to Nepaul in the year 1793, by Kirkpatrick." *Vad. Lett.* 1814. II. 179, 386.

374. Het dal Nepaul. *Boekz.* Mei 1838. 608.

375. Beantwoording door K. van Leijen der vraag: „Zeg iets van den Ganges en der rivieren, die hij in zijnen loop opneemt." *Tijds. aank. ond.* XIII. 1848. 274. — Door M Struik en A. van Vierhouten. *Ald.* XIV. 1849. 270.

376. Beschrijving der bergstreken in het noordel. gedeelte van Indië. Uit het „Asiatic Journal," door J. van Wijk Rz. *Oosterling.* II. 1836. 2e ged. 87.

377. Beschrijving van den stad Cochin *Staatk. Hist. Holl.* XXIX. 1770. 173.

378. Natuur- en huishoudkundige beschouwing van Bengalen. *Lett. Mag.* 1821. 2 st. 60.

379. Beschrijving van Calcutta, in Bengalen, uit de „Travels in India, 1780—83, by W. Hodges." *Vad. Lett.* 1793. II. 450.

380. Bijzonderheden betreffende Calcutta en omstreken. *Vad. Lett.* 1827. II. 715, 767, 771.

381. Tooneelen in Indië, naar het Engelsch van H. Caunter. (Calcutta. Met plaat.) *Leeskab.* 1836. IV. 97.

382. Eene Indische stad. (Calcutta.) *Band.* 1839. 79.

383. Calcutta, par M. Th. Pavie, uit „Revue des Revues" 1843, N°. 4. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844, N°. 7, 8 en 9. bl. 157.

384. Britsch Indie. 2. De Indus. (Vertaling van een artikel uit de „Revue des Deux Mondes" van 1840.) *De Kopiist.* 1e j., 1e d. Batavia, 1842. 467, 549.

385. Britsch Indie. 3. Sindh. (Vervolg van 't zelfde artikel uit de „Revue des Deux Mondes" van 1840.) *De Kopiist.* 1e j., 1e d. Batavia, 1842. 556.

386. Mandoe, de Mohammedaansche hoofdstad van Malwah (in Hindostan.) *Globe.* 1841. III. 226.

387. Beschrijving van Ougein, de hoofdstad van Dowlut Rao Scindiah. *H. Vad. Bibl.* 1806. 2 st. 536.

388. Beschrijving van de stad Hhamed-Abad in Suratte. *Eur. Mercurius.* LIX. 1738. II. 68 noot.

389. Beschrijving van Suratte, uit de reisbeschrijving naar de Indiën, door Mr. Torens. *Letter. Hist.* I. Amst. 1763. 102.

390. Beschrijvinghe van Indiën, ende in 't besonder van 't Coninckrijck van Guseratten, staende onder de beheersinge van den Groot Machtighen Coninck Chaiahan: bijeengestelt door Johan van Twist. *Begin en Voortg.* 1646. II.

391. Beschrijving van de onderaardsche holen in Indië, en wel in Decan, omstreeks Aurangabad, in het gebergte Ellora. *Letterb.* 1805. I. 241.

392. Bombay. Naar het Hoogduitsch, door P. V. D. S. *Algem. Lett. Maandschr.* XXIII. 1839. *Meng.* 201.

393. Beschrijving van de stad Goa. *Staatk. Hist. Holland.* XXIX. 1770. 170.

394. Goa, de hoofdstad der Portugesche Bezittingen in Indie, uit *the Asiatic Journal. Globe.* 1841. II. 15.

395. Beschrijving van Madras of het Fort St. George, en van het omgelegen land, vol-

gens „Travels in India, 1780—83, by W. Hodges." *Vad. Lett.* 1794. II. 17.

396. Berigten betreffende het eiland Ceylon, volgens Eischels-Kroon, *Beschreibung. Letterb.* V. 1796. 51, 67.

397. Iets over het eiland Ceilon, door J. Haafner. *Vad. Lett.* 1802. II. 38.

398. Berigten betreffende het eiland Ceylon, volgens Robert Percival. *Vad. Lett.* 1803. II. 398, 452, 491, 726.

399. Iets over het eiland Ceylon, door J. d. B. P. te Z. *Philopaedion.* VII. 1828. 109.

400. Beantwoording door A. Stolk, der vraag: „Geef eene beschrijving van Ceylon." *Tijds. aank. ond.* VIII. 1843. 260.

401. Iets over Ceylon. Ontleend aan „Ceylon, an account of the Island, by J. Emerson Tennent." *Tijdstr.* 4e j. 1861. III. 42.

402. De Adamsberg op Ceilon. *Vad. Lett.* 1846. II. 494.

403. Iets omtrent het eiland Ceylon, door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 1, 219. — *Van Spall, Verslag, Ceylon. Bat.* 1863. 1, 219.

404. Iets over het eiland Diego Garcia, door Q. M. R. Verhuell. (Met kaart.) *Letterb.* 1823. I. 165, 179.

Perzië, Arabië.

405. Persië. *Weekblad Kind.* III. 333.

406. Bijzonderheden betreffende Perzië en de Perzen. Overgenomen uit de „Voyage dans l'Empire Ottoman, l'Egypte et la Perse, par G. A. Olivier." *Vad. Lett.* 1809. II. 682.

407. Aardrijks-, natuur- en zedekundige beschrijving van Perzië. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2 st. 263, 303, 361, 401, 451.

408. Perzië, door D. J. *N. Alg. Mag. ond. opv.* I. 1824. 29, 173, 412.

409. Overzigt der reis door Armenië en Perzië, ged. in de jaren 1805—6, door P. A. Jaubert. *Keur v. Meng.* 1823. 1.

410. Berigten nopens de voorgenomen reis van Klaproth in Perzië. *Schouwb. v. in- en uitl. Letterk.* 1808. *Meng.* 6. 367.

411. Bijzonderheden betreffende de reis en het verblijf in Perzië van Sir Gore Ousley sedert 1811. *Letterb.* 1815. II. 257.

412. Bijzonderheden betreffende de reis van William Ousley, door Perzië. *Letterb.* 1813. I. 417.

413. Extract uit eenen brief van Maurits von Kotzebue, uit Sultanie, 1817. *Keur v. Meng.* 7. 1818. 1.

414. Nog eene reis door Perzië, door Ker Porter, in 1817 en 1818. *Lett. Mag.* 1831. 2 st. 10.

415. Reizen door Persië, door Fraser en door Malcolm, in 1822. *Lett. Mag.* 1830. 2 st. 202.

416. Tafereel van oostelijk Persië, door Heidenstam, naar het Zweedsch, met aanteekeningen van Malte-Brun. *Cybele.* 1e stuk. 1826. 89.

417. Britsch Indië. I. Afghanistan, volgens de „Revue des Revues" van 1840, 1841 en 1842. *De Kopiist.* 1e j. 2e d. Batavia, 1842. 284.

418. Britsch Indië. II. Beloedsjistan en Sindh; door C. C., volgens „Das Ausland, Revue Britannique en Revue des Revues" voor 1842. *De Kopiist.* 1e j. 2e d. Batavia, 1842. 552.

419. Afghanistan; door G. H. N., ontleend aan het „Dublin University Magazine van 1 Mei 1842." *Alg. Lett. Maandschr.* XXVI. 1842. *Meng.* 377.

420. Van Herat naar Kandahar. Uit „Caravan Journeys and Wanderings in Persia, Afghanistan, etc.", by J. P. Ferrier, 1845. *Leeskab.* 1858. I. 158.

421. Tekst van het: „Cort verhael ende beschrijvinge van de stadt Gamron, gelegen in de golf van Persia, zoo mede van de steden Laer, Chiras en Spahan (Ispahan), waerop volgt de namen van de steden, dorpen ende rusthuysen, daer de caffelas des avonts onderslaen, die by alle coepluyden tusschen Gammeron ende de coninckiycke stadt Spahan doorgepasseert worden." (1634), door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* X. 1854. 191. Zie ook VIII. 1852. 271, 336.

422. Schets eener overlandreis. Een halve dag te Aden; door J. F. G. Brumund. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 209.

INDISCHE ARCHIPEL.

Algemeen.

423 Verhaal van de eerste uitrusting naar de Oost Indiën in 1593, de eerste grondslag van de O. I. Comp. *Staatk. Hist. Holl.* XXIV. 1768. 166—171; XXVII. 1769. 165—167.

424. Toegestaan aan Heyndrick Hudde, Reinier Pauw, c. s. te Amsterdam, hun verzoek om geschut, kruid en wapenen op de vier schepen, bestemd voor »eene reyze op de landen liggende voorbij Cabò de Bona Esperanza;" *Resol. Holl.* 17 Mei 1594. 356. (vgl. *De Jonge, Opkomst.* I 1862 94 Noot.) en 7 Febr. 1595. 43. — Toegestaan hun verzoek om twee halve canonnen tot de uitrusting der schepen naar Oost-Indië. *Ald.* 9 Sept. 1594. 576. — Toegestaan hun verzoek om kruid en wapenen en crediet bij de steden om aldaar geschut te leenen. *Ald.* 31 October 1594. 654. — Brieven van indemniteit voor Delft en Hoorn, betreffende het geschut aan de koopluiden tot equipage van de schepen naar Oost-Indië. *Ald.* 19 Dec. 1594. 773; 11 Maart 1595. 110. — Het uitloopen uit Texel op 2 April. *Ald.* 1595. 117. — Aan de Staten Generaal te zenden een Rapport van hetgeen in de groote Navigatie in 1595 tot 1597 naar de Oost-Indiën en Java Major gepasse rd is. *Ald* 4 Sept. 1597. 471. — Summier Rapport, alsmede resolutie tot gelijke ondersteuning voor een tweede reis. *Ald.* 26 Aug. tot 12 Sept. 1597. 510.

425. Tekst der »Instructie voor Jan Huygen ende Franchois de la Dale, waer na zij hen zullen reguleren, enz." 's Hage, 16 Junij 1595. *v. d. Chys, O. I Comp.* Leiden 1857. 165.

426. Toegestaan aan Gerard Bicker, Reynier Pauw, c. s., tot Amsterdam, hun verzoek om ondersteuning voor eene reis op Oost-Indiën en de Eilanden van dien, zoo als deze is verleend aan H. Hudde c. s. *Res. Holl.* 5 Sept. 1597. 476.

427. Toegestaan aan Johan van der Veecken en Pieter van der Hagen, tot Rotterdam, hun verzoek om ondersteuning voor de vaart op Java Major en Oost-Indië, op dezelfde wijze, zoo als deze is verleend aan andere koopluiden. *Res. Holl.* 23 Dec. 1597. 673. — Verklaring van verseekertheid voor Gorinchem, Woerden en andere, aangaande de leening van geschut aan de O. I. Comp. te Rotterdam. *Ald.* 7 Februarij 1598. 51. — Idem, speciaal betreffende de leening door Woerden gedaan aan de O. I C. te Rotterdam. *Ald.* 1 Maart 1598. 89. — Idem, speciaal betreffende de leening van geschut en kogels door Schoonhoven aan de O. I. Comp. te Rotterdam. *Ald.* 13 Maart 1598 109. — Beslissing nopens de wijze van uitvoeren van de toegezegde berekening. *Ald.* 16 Januarij 1598. 32. — Wijze van verrekening met Johan van der Veecken, speciaal betreffende het geschut door Gorinchem, Schoonhoven en Woerden geleend. *Ald.* 15 Junij 1612. 717.

428. Toegestaan aan de Bewindhebbers van de Nieuwe Compagnie voor de vaart op Oost-Indiën te Amsterdam, hun verzoek om vrijdom en subsidie *Res. Holl.* 16 Januarij 1598. 33.

429. Uitnoodiging aan de nieuwe Compagnien op Oost-Indiën om zich onder de oude te begeven; alsmede benoeming van gecommitteerden, om daarover met de koopluiden in besoigne te treden. *Res. Holl.* 30 Augustus 1599. 359; 6 Sept. 1599. 377. — Voorstel om al de compagnien op Oost-Indië tot ééne te brengen, op octroy voor ettelijke jaren. *Ald.* 17 Mei 1601. 161; 15-22 Mei 1601. 237. — Voorgenomen besogne van Gecommitteerde Raden met de Bewindhebbers der O. I Comp. te Amsterdam. *Ald.* 28 Aug-15 Sept. 1601. 345 en 350. — Last aan de Afgevaardigden ter generaliteit, tot het aanhouden in die vergadering op het beschrijven van Bewindhebberen der O. I. Compagnie om t' saamentlijk een goede politie op de navigatie en handelingen op de Oost-Indiën te maken. *Ald.* 22-31 Oct. 1601. 426. — Uitnoodiging aan de O. I. Compagnien te Dordrecht, Delft, Amsterdam, Rotterdam en Hoorn om gecommitteerden tegen 26 November 1601 in den Haag te zenden om te besogneren met Gedeputeerden uit de Staten. *Ald.* 9 November 1601 449 en 30 November 1601. 489. — Toezending aan de steden van Copie-Missive van de Staten Generaal om den 31 December 1601 Gecommitteerden der O I. schepen te zenden in den Haag *Ald.* 19 Dec. 1601. 509 — Last aan de afgevaardigden ter generaliteit tot behandeling van het eindbesluit in deze vereeniging en het vast te stellen octrooi. *Ald.* 12 Febr. 1602. 61. — Tekst der akte, geresolveerd bij de gecommitteerde Raden op de verkiezing van

de Bewindhebberen van de O. I. Compagnie. *Ald.* 16 Maart 1602. 117.

430. Deliberatie over het verzoek van de oude Compagnie voor de vaart op Oost-Indië, om uitstel van restitutie van het geleende geschut, alsmede om octroy om alleen op Bantam en daaromtrent te mogen handelen en varen. *Res. Holl.* 25 Aug.-9 Sept 1599. 400.

431. Beschikking op het verzoek van Abraham van den Beetz, voor plaatsing in dienst op de schepen gaande naar Oost-Indiën. *Res. Holl.* 28 October 1599. 512

432. Tekst van de »Instructie voor Guion la Fort, principal Comis op den Leuw van Zelant, en gedestineert naar de Oost-Indiën." Middelburg 6 Maart 1598. (Uit het Archief te Veere.) *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 226.

433 Tekst van de »Instructie ende Memorie voor Thomas Coymans, principal Comis op de Leeuwinne van Zelant, gedestineert naar de Oost-Indiën." Middelburg 6 Maart 1598. (Uit het Archief te Veere.) *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 228.

434. Tekst van de »Instructiën etc., gegeven door Balthazar de Moucheron, betreffende de niet voleindigde expeditie onder Joris Spilbergh. 1600. (Overgenomen uit het Archief te Veere.) *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 230.

435. Voorgenomen beraadslaging over de politie op de vaart en den handel op Oost-Indië. *Res. Holl.* 29 Aug.-22 Sept. 1600. 364. — Benoeming van gecommitteerden tot het concipieren der ordre op de Oost-Indische vaart. *Ald.* 8 November 1600. 399. — Vaststelling van het beginsel, daarbij aangenomen. *Ald.* 30 Oct.-11 Nov. 1600. 411; 17 Mei 1601. 161 en 15-22 Mei 1601. 237.

436. Tekst van de Instructie voor Cornelis Houtman. (Uit het Archief te Veere.) *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 222.

437. Extract uit eene Memorie voor den Admiraal Steven Verhagen ende Vice-Adml., mitsgaders den breeden-raedt deser vloote van twaelf schepen, welke de Bewindhebberen der generale Oost-Indische Comp. begeeren, dat hem den Admirl., Vice-Admirl. en breeden-raedt zal reguleeren, enz. 1603. *De Jonge, Opkomst.* III. 1865. 147.

438. Tekst van de »Instructie voor Steven v. d. Hagen." 1603. *De Jonge, Opkomst.* III. 1865. 146.

439. Extract uit eene: »Informatie van diversche landen en eylanden, gelegen naar Oost-Indiën om aldaer bequaemlick te handelen ende wat coopmanschap daer valt en daer best getrocken is," door Stalpaert van der Wielen. 1603. *De Jonge, Opkomst.* III. 1865. 149.

440. Lassen's blik op den Indischen Archipel, door W. R van Hoëvell, vertaald uit »Indische Alterthumskunde." 1843. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 399.

441. Oppervlakte der voornaamste eilanden, gelegen in den Nederl. Oost-Indischen Archipel, door P Baron Melvill van Carnbée, benevens oppervlakte der N. O. I. bezittingen. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 333 en 490.

442. Korte schets van de Bezittingen der Nederlandsche O. I. Maatschappij, benevens eene beschrijving van het koningrijk Jaccatra en van Batavia; door Mr. J. C. M. Radermacher en Mr. W. van Hogendorp. a° 1779. *Verh. Bat Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 1, 7, 16, 31. — A° 1781. *Ald.* III. 2e dr 1824 271.

443. Vragen van het K. Inst. v. T. L. en V. kunde v. N. I. »Aanvulling der gapingen in onze geographische en ethnographische kennis van de Ned. O. I. Bezittingen, vooral betreffende Sumatra, Borneo, Celebes." *Bijdr. T. L. en V.kunde v. N. I.* I. 1853. XI; III. 1855. XXV; IV. 1856. XXV. — *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 76.

444. Opmerkingen van den Chinees Ong-Hoë-Hoë, gedurende zijn verblijf in den Indischen Archipel. 1783—1793. Uit het Chineesch. *T. v. N. I.* 14e j 1852. II. 1 Mededeeling door Dr. H. C. Millies dat deze vertaling is die van het stuk door Dr. W. H. Medhurst te Shanghai en te Londen in 1849 en 1850 uitgegeven onder den titel van: »The Chinaman abroad: or, a desultory account of the Malayan Archipelago, by Ong-tae-hae." *Letterb.* 1857. 102.

445. Beantwoording der vraag: »Welke harde behandeling ondergingen Le Maire en Schouten door de Oost-Indische Maatschappij?" *Tijds. aank. ond.* XII. 1847. 179.

446. Brief van den g. g. Gustaaf Willem Baron van Imhoff aan Anson, d d. 16 Januarij 1744. *Hist. Gen. Kron* XIII. 1857. 273.

447. Mededeeling door Dr. W. R. van

Hoëvell betreffende de reis van den natuuronderzoeker Donati, in Neêrlands Indië (1760). *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 47.

448. Een drietal brieven uit Oost-Indië. (Reisverhaal 1829-31.) *Vriend Vad.* VII. 1833. 341.

449. Overzigt van de reis in de Nederl. O. I. Bezitt. door Z. K. H. Prins Willem Frederik Hendrik der Nederlanden, gedurende het jaar 1837, door Jhr. J. P. Cornets de Groot. *Tyndal en Swart, Verh.* VII. 309.

450. Verslag eener reis tot het opnemen der eilanden van den oostelijken Archipel, onder Belcher. (1843—1846.) *Pilaar en Obreen, Tijds.* IX. 1849. 175, 227.

451. Brieven ter aanbeveling van den Natuurkundige Fedor Jagor aan de hoofden van gewestelijk bestuur enz in Nederl. Indië, tot bevordering van het doel zijner wetenschappelijke reis, 1857. *Tijds. Ind. T. L. en V.kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 3.

452. Mededeelingen betreffende de wetenschappelijke reis van E. von Martens in den Indischen Archipel, 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 443; XXVII. 6e S. II. 1864. 391.

453. Apoloni Schot's verhaal van sijn voyagie gedaan van Bantam na Botton, Solor ende Tymor, 1613. *Begin en Voortgang.* 1646. II. *Reis. Verhaaff.* 116.

454. Schets van het eiland Celebes en de eilanden Floris, Sumbauwa, Lombock en Baly; door J. C. M. Radermacher. 1783. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 143.

455. Mijne bestemming naar Palembang. *v. Doren, Fragm.* I. 1854. 57.

456. Indische Schetsen. I. Uitstapje naar Hoetoemoerie (op Amboina.) II. Reisje van Solo naar Patjitan. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845 2e d. 105, 119.

457. Brief van J. B. Spanoghe over zijn reis van Batavia naar Timor. *Letterb.* 1832. I. 356.

458. Van Batavia naar Timor-Koepang (van E. Francis in 1831). *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 1. — Herdrukt met zijn uitstapje naar Madura in *Francis, Levensloop.* II. 113.

459. Herinneringen eener reis van Soerabaja naar Ambon, 1836; door H. J. Lion, ook betr. de Zuid-West eilanden. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 341.

460. Verslag eener reis naar Bima en Soembawa en naar eenige plaatsen op Celebes, Saleyer en Floris (Mei-Dec. 1847); door H. Zollinger. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850.

461. Aanteekeningen betreffende eene reis naar Bima, Timor, de Moluksche Eilanden, Menado en Oost-Java, door J Th. Bik. 1822. *Tijds. Ind. T. L. en V.kunde.* XIV. 4e S. V. 1864. 125.

462. Verhaal van een togt van Amboina naar Java, door N. N. *Biang Lala.* 3e j. 1854. II. 66, 97.

463. Brief van J. P. Freyss op eene reis van Soerabaja over Lombok, Sumbawa en Bima naar Macassar. *Ver. Chr. St.* V. 1851. 738.

464. Overzigt der Reize van den g. g. G. A. G. P. Baron van der Capelle naar het oostelijk' gedeelte van den Indischen Archipel, 1824. *T. v. N. I.* 2e j 2e d. Batavia 1839. 623.

465. Fragment uit een Reisverhaal. (I. Makassar, Banda, Batjan en Ternate.) *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 391. — Idem. (II. Kema, Menado, Lotta, Kakaskassan, Tomohon. Tondano, Rembokkan, Passo, Kakas. — III. Langowang, Tompasso, Belang, Batahan, Passang, Boengena, Tonsawah, Tombattoe, de Sepoetan, Amoerang, Kawangkowang, Sonder, Leiling, het meer van Lino. — Menado, Tanawangko, vertrek van Menado, Soerabaja.) *Ald.* II. 1, 69, 114.

466. Berigten betreffende de natuurkundige reis door de residentie Menado, Amboina en Makassar; door E. A. Forsten. *De Kopiist.* 1e j. 1e d. Batavia 1842. 681, en 2e d. 102.

467. Schetsen uit de oostelijke streken des Indischen Archipels 1828; door Sal. Müller. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. *L. en V. kunde.* 1839—1844. 87. — *Muller, Reizen.* Amst. 1857. II. 3. — Aanteekeningen op die schetsen door H. von Rosenberg, op zijne reis in 1858 naar de Z. W. kust van N. Guinea. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4e S. V. 1859. 419.

Eilandengroep van Malakka.

468. Lokale beschrijving van Malakka, volgens het rapport van H. Croockewit, Cz., in 1850 aan het Indisch Gouv. ingediend. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 293.

469. Beantwoording der vraag: „Wat weet gij van het schiereiland en de stad Malakka?" *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 272.

470. Aanteekeningen gehouden gedurende eene reis van Java over sommige der Engelsch Oost-Indische Bezittingen en Egypte, naar Europa; door P. Baron Melvill van Carnbée, 1845. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 211; 4e d. 126.

471. Over Malakka, Singapore, Prins Wales eiland, Provincie Wallesly enz. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 4e d. 243.

472. Reis van Abd' Allah ben Abd' Elkader van Singapoera naar Kelantan, uit het Maleisch vertaald door J. J. de Hollander. 1838. *Gids.* XV. j. N S. 4e j. 1851. I. 76.

473. Iets over de eilanden Poeloe Pinang, Malakka en Sincapoer in het bezit van het Engelsch Gouvernement Gedeeltelijk aan het journaal van een Fransch zeeofficier ontleend. *v. Doren, Bijdr.* II. 1864. 115.

474. Beschrijving van Pulo-Pinang, of Prins Wallis Eiland; door Larénaudière. *Lett. Mag.* 1823. 2e st. 101.

475. Uittreksel uit een brief over Malakka. *T. v. N. I.* 9 j. Batavia 1847. 2e d. 285.

476. Aanteekeningen over Singapore. 1841—43. *Swart, Verh.* V. 535.

477. De Britsche kolonie Singapore (Singhapoera), volgens J. Crawfurd en anderen. *Vad. Lett.* 1847. II. 267, 311.

Eilandengroep van Sumatra.

478. Beschrijving van Sumatra, voor zoo verre het tot nog toe bekend is, door J. C. M. Radermacher *Verh Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 49, 281. (Het offic. verslag van J. L. van Basel, 1761, aan den g g. J. Mossel ingediend, o. d. t. „Radicale beschrijving van Sumatra's Westkust.") *T. v. N. I.* 9e j. 1847. IV. 156, noot. *S. Muller, Bijdr.* Leid. 1846. 156, noot.

479. Schets van Sumatra. *Lett. Mag.* 1832. 2e st. 205.

480. Iets over het eiland Sumatra. *Oosterling.* I. 1835. 37, 124.

481. Natuurkundige beschrijving van Sumatra, door F. A. W. Miquel. *Miquel, Flora N. I.* 1e. Bijv. Amst. 1860.

482. Berigt van het eiland Sumatra en van een naburig eiland (Enganho), dat vermoedelijk nooit voorheen door een Europeaan bezocht is; uit brieven van Charles Miller, door Edward King, uit: *The Philos. Transact.* LXVIII. Part I. *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 267, 363

483. Fragmenten uit de reizen en onderzoekingen op Sumatra, gedaan op last der Nederlandsch-Indische Regering (1833-1838), door S. Müller en L. Horner, Leden der Nat. Comm. in N. I., en bewerkt door eerstgenoemde: I. Bezoek van eenige goudrijke plaatsen in het W. gedeelte van Mandaheling, 1838. *Bijdr. T. L. en V.kunde v. N. I.* II 1854. 212 — II. Reis van Pitjar-Kolling door Mandaheling naar Rau. *Ald.* 243. — III. Reis van Tapanoeli noordwaarts langs de kust tot Sokam, en bezoek der eilandengroep Marsalah. *Ald.* III. 1855. 65. — IV. Het kustland bij Padang. *Ald.* 193.— V. Reis van Padang over zee tot Indrapoera. *Ald.* 229. — VI. Reis van Padang over zee tot Tapanoeli. *Ald.* 313. — VII. Reis van Tapanoeli naar het binnenland door Angkolah naar Pertibi, in Padang-Lawas, en van daar terug naar Pitjar-Kolling. *Ald.* 347. — VIII. Reis van Kota Nopan over Ajer Nanali naar Natar, aan de Westkust. *Ald.* 374. —

484. Reizen over Sumatra. Uittreksel uit het dagboek van L. Horner (uit het Hoogduitsch vertaald door C. Visscher,) *Tijds. Ind. T. L. en V.kunde.* X. 4e S. I 1861. 17, 322, 309, 327, 339.

485. Fragmenten over Sumatra, door L. A. Osthoff. 1839. I. De door de Maleijers bewoonde landen, *a.* de benedenlanden; *b.* de bovenlanden van Padang. — II. De door Battaks bewoonde landen: *a.* Mandaheling en Ankola; *b.* de Battak Silindoeng; *c.* Baai van Tapanoeli. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 1.

486. Schetsen van het noordelijk gedeelte van Sumatra *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 4e d. 149, 157, 175, 210, 212.

487. Topographisch verslag van een reisje door het eiland Sumatra, door J. M. Joukes. Met afstandwijzers. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843 124, 138, 139, 142

488. Opgave van de afstanden tusschen de dorpen, gelegen op de landreis van Telok Betong naar Benkoelen, door H. Zollinger, 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 319.

489. Opmerkingen over het Rijk van Atjin, voor zoo verre het zich uitstrekt van den hoek van Sinkel tot aan Groot-Atjin, langs de Noordwestkust van Sumatra, gelijk ook over de, tusschen dien hoek en de baai van Tappanolie gelegen, onafhankelijke Staten Sinkel, Tapoes en Baroes, 1837; door W L. Ritter. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838.

454; 2 j. 1 d. Bat. 1839, 1, 67. (Dit stuk is het eerste gedeelte van het verslag aangaande eene zending in Maart 1837 van W. L. Ritter en W. H. R. van Loon, tot onderzoek van den peperhandel in de Atjinesche havens. *De Stuers, Vestiging*. I. Amst. 1849. CII; en II. Amst. 1850. 102, noot. Het is herdrukt in W. L. Ritter: „Indische herinneringen." Amst. 1843. 209. Uittreksel uit het 2e gedeelte van het verslag in: *De Stuers, Vestiging*. Dl. II. 102—121.)

490. Een zonderlinge stad (Atschin op Sumatra.) *Leeskab*. 1835. I. 278.

491. Reis naar Siak, door J. S. G. Gramberg: I. Van Batavia naar Benkalis; II. Benkalis; III. Siak; IV. Pekan Baroe. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde*. XIII. 4. S. IV. 1864. 497.

492. Het Rijk Siak Sri Indrapoera; door F. N. Nieuwenhuyzen. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde*. VIII. 3e S. I. 1858. 388.

493. Beschrijving van Indragiri in 1850. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 276; 15e j. 1853. I. 418.

494. Berigten betreffende Indragiri op de Oostkust van Sumatra. *T. V. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 540.

495. Togt op de Reteh-rivier ter onderzoeking van steenkolenlagen; door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 611.

496. Topographische schetsen van Sumatra; door H. L. Osthoff. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 134.

497. Iets over Sumatra's Westkust, naar een handschrift, getiteld: „Radikale beschrijving van Sumatra's Westkust; door Huibregt van Bazel," met toelichtingen, door B. W. Wttewael en wel het Derde Hoofdstuk: van de voordeelen der Westkust, de reedenen van derzelver vermeerdering en de middelen ter verbetering. *Sloet, Tijds.* XIII. 369, 433.

498. Beschrijving van het Nederlandsch grondgebied ter Westkust van Sumatra; door E. Francis. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 28, 90, 131, 203. Herdrukt in *Francis Levensloop*, 3e d. 39.

499. Geogr. en ethnogr. beschrijving van het distrikt Singkel, de landen liggende langs de Simpang Kanan en de Banjak-eilanden, benevens iets over de Simpang Kiri; door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde*. III. 1855. 397.

500. Beschrijving van de residentie Tapanoeli, Sumatra's Westkust; door P. Th. Couperus, 1852. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde*. IV. N. S. I. 1855. 216.

501. Overzigt van land en volk in Mandheling en Pertibie; door T. J. Willer, 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e D. 249.

502. Verslag van eene reis in het land der Bataks, in 't binnenland van Sumatra, ondernomen in 1824 door Burton en Ward; door Stamford Raffles. (Vertaald uit de: „Transactions of the Royal Asiatic Society," D. I.) *Bijdr. Ind. T. L. V. kunde*. N. V. I. 270.

503. Bijzonderheden van het verblijf van Ward en Burton in de Battasche landen op Sumatra; door J. H. Domis. *Vad. Lett.* 1835. II. 334.

504. Berigt betreffende de reis van Dr. F. Junghuhn in de Battalanden op Sumatra. *De Kopiist*. 1e j. 1e d. Batavia 1842. 689.

505. Beschrijving der Battalanden op Sumatra's Westkust; door A. L. Weddik. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 81.

506. Beklimming van den berg Ophir; door L. Horner. *Tijds. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 605; 3e j. 1e d. 1840. 71.

507. Reize van Richard Rowles naar Priaman, in de Union (1608—1610). *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 147.

508. Reize van kapt. Samuel Castleton naar Priaman, a° 1612. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 302.

509. Verslag van een togt van Padang naar de Boengas- en Setans- of Hout-baaijen, door P. van Oort en P. W. Korthals in 1834. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 451.

510. Aanteekeningen uit eenen brief van P. W. Korthals. (Beschrijving van Padang en omstreken.) *Vriend Vad.* IX. 1835. 703.

511. Namen der voornaamste Peperlanden op Sumatra en van hunne bestierders. *Valentijn*, V. St. I. 14.

512. Reis door de Padangsche Bovenlanden; door E. W. A. Lüdeking. *Biang Lali*. 2e j. 1853. II. 135.

513. Beschrijving van Bondjol. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 456.

514. Fragmenten eener beschrijving van

Sumatra's Westkust; door een Indisch ambtenaar. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 1.

515. Uitstapje van Solok, de hoofdkampong der XIII Kotta's, naar den berg Talang (Soelassie), ter Westkust van Sumatra, in 1843; door een der togtgenooten J. M. K. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 93.

516. Reis door de grensdistrikten der Padangsche Bovenlanden; door F. H. J. Netscher, 1851. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* VI. N. S. III. 1857. 166.

517. Schets van Benkoelen op de Westkust van het eiland Sumatra; door H. G. Nahuis, 1823. *Verh. Bat. Gen. N. I.* X. 1825. 209. Met voorrede en aanteekening door J. van Ouwerkerk de Vries. *v. Kampen, Mag.* VI. 1826. 87.

518. Aanteekeningen betreffende Benkoelen; door H. J. Domis. *Oosterling.* I. 1835. 424.

519. Iets over de afdeeling Benkoelen; door B...n. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 343.

520. Afstand van Benkoelen naar de onderscheidene onderhoorige stations; door E. Francis. 1833. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 433. Herdrukt in *Francis Levensl.* II. 92.

521. Benkoelen in 1833; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842 417, 423. Herdrukt in *Francis Levensl.* II. 79, 84.

522. Moko-Moko in 1840; door T. C. Bogaerdt (zijnde eene beschrijving van dit landschap en van zijne bevolking.) *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. II. 26.

523. De Lampongsche distrikten op het eiland Sumatra; door J. A. Du Bois, (1819—1833.) *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 245, 309, 321.

524. De Lampongs; door J. A. Du Bois. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 347; 19e j. 1857. I. 1, 107.

525. Beschrijving van de Lampongs; door J. H. Knoerle. *Oosterling.* I. 1835. 91.

526. De Lampongsche districten en hun tegenwoordige toestand; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 1, 121.

527. Topographische en geogr. beschrijving der Lampongsche distrikten; door F. G. Steck, 1853. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. IV. 69, 123.

528. Beschrijving van het riviergebied en de rivier Kemmering in de Lampongs; door F. Swent. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 357.

529. Opgave van de afstanden tusschen de kampongs en gehuchten, gelegen tusschen Telok Betong en Mengala in de Lampongsche districten; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 311.

530 Verslag eener reis in de Lampongsche distrikten; door J. C. Köhler. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* III. 1855. 495.

531. Verslag eener reis door een gedeelte der Lampongsche distrikten; door J. C. Köhler. (Beschrijving van de distrikten Sekampong en Telok-betong.) *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* V. N. S. II. 1856. 132.

532. Beschrijving van Telok Betong en deszelfs naaste omstreken. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. IV. 114.

533. Herinnering aan een reisje in de residentie Palembang. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 1.

534. Beschrijving van de Lampongsche kusten van eene Europeesche goudexploitatie aldaar door J. de Rovere van Breugel. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N V. I. 326.

535. Extract beschrijving eener reis naar het tusschen Benkoelen en Palembang gelegen onafhankelijke landschap Lebong, in 1857 ondernomen door F. G. Steck. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. IV. 31.

536. Brief van Fr. Schneither ten geleide eener door hem gestelde topographie van Palembang. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VII. 1858. 376. — Tekst der verslagen hierover *Ald.* VIII. 1858. 7. — Brief van Fr. Schneither, betreffende de plaatsing van een uittreksel zijner verhandeling in de verslagen der Akademie. *Ald.* VIII. 1858. 267.

537. Over eene topographische beschrijving van Palembang; door C. F. A. Schneider. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 144. — Oordeel der Direktie van de Natuurk. Vereen. in N. I. daarover. (Not. Nat. Vereen. 17 April en 9 Mei 1855.) *Ald.* 149. — Verzoek om inlichtingen betreffende de verlangde omwerking van deze topographie, door Fr. Schneider. *Ald.* 326.

538. Beschrijving van de landstreek Blida (nabij Palembang.) *Tijdschr. v. Ind. T. L. en V.kunde.* XIV. 6. Overgenomen in *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 311.

539. Beschrijving van de hoofdplaats van

Palembang; door J. J. van Sevenhoven, Comm. van het Ned. Gouv. aldaar. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. 41.

540. De stad Palembang; door F. J. B. Storm van 's Gravesande: volgens authentieke stukken. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* V. N. S. II. 1856. 448.

541. Schetsen van Palembang. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846, 3e d. 281, 322. Verbeteringen in *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 394.

542. Beschrijving van Pasumah Lebar en goenong Dempo in het Palembangsch gebied; door E. Presgrave. Uit het *Journal of the Indian Archipelago*). *Sloet, Tijds.* XVI. 109.

543. Iets over de Passumah-Landen op Sumatra; door J. W. Boers. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 553.

544. Schets van den Riouw-Lingga Archipel; door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 41, 303, 391.

545. Naamlijst der eilanden in de vaarwaters van Riouw, Singapore en Linga, en oppervlakte der eilanden van den Riouw en Linga Archipel. *Tindal en Swart, Verh.* VI. 466, 467.

546. Bijzonderheden betreffende de Hollandsche vrijhaven Riouw, in Oost-Indië. (Ontleend aan het *Coup d' oeil sur Java*, van C. S. W. van Hogendorp. Bruxelles 1830); door J. O. Jzn. *Rec. o. d. Rec.* XXIII. 1830. *Meng.* 440.

547. Vrijhaven van Rio, met kaart. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 7. bl. 70.

548. Beschrijving van het eiland Lingga; door C. van Angelbeek, uit zijn dagboek van 1819. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XI. 1826. 5.

549. Beschrijving van een gedeelte der residentie Riouw; door E. Netscher (bepaaldelijk van het eigenlijke rijk van Lingga en onderhoorigheden). *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* II. 1854. 118, 177. — Oordeel daarover. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 148 noot.

550. Benamingen van eenige punten en eilanden om en bij het eiland Linga, zoo in de inlandsche taal als op de kaarten. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 800.

551. Togtjes in het gebied van Riouw en onderhoorigheden; door E Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 209, 233, 357. Vgl. 507. — I. Het eiland Lingga. *Ald.* 233. — II. Soengei Boeloe. *Ald.* 245. — III. De baai van Sekana. *Ald.* 248. — IV. Reteh. *Ald.* 251. — V. Het rijk Siak (Bengkalis.) *Ald.* 357. — VI. Boekit Batoe. *Ald.* 362. — VII. Siak Sri Indrapoera. *Ald.* 365. — VIII. Pekan-Baroe. *Ald.* 373. — IX. De Karimon eilanden *Ald.* 376. — X. De eilanden groepen in de Chinesche zee. *Ald.* (XIV. 4e S. V. 1864. 1.) — XI. Het landschap Deli. *Ald.* 340.

552. De Anambas-, Natoena- en Tambelan-eilanden. Uittreksel uit laatstgenoemd geschrift van E. Netscher. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 122.

553. Schets van het eiland Banka. Met een kaart. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 125. — Aanmerkingen hierop door F. Epp. *T. v. N. I.* 9e J. Batavia 1847. 1e d. 117.

554. Beschrijving van het eiland Banka' in Ned. Indië. *Rec. o. d. Rec.* XXIII. 1830. *Meng.* 18, 62.

555. Beantwoording door A. J. L. Lempe, der vraag: „Men vraagt eene beschrijving van het eiland Bangka." *Tijds. aank. ond.* XIII. 1848. 275.

556. Verslag van het eiland Banka, door Thomas Horsfield, vertaald uit: „The Journal of the Indian Archipelago 1848," door P. J. Veth. *T. v. N. I.* 12e j. 1850. I. 192, 358; 13e j. 1851. 1e d. 50, 273, 388; 14e j. 1852. II. 321.

557. Skizze einer geographisch-statistische Beschreibung von Banka. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. 20. — Fransche vertaling hiervan in Ph. Fr. de Siebold, voyage au Japon. Edition française, par A. de Montry et E Fraissinet. Tome I. Paris, 1838. 38.

558. Afstandwijzer voor het eiland Banka; door H. M. Lange. *H. M. Lange, het eiland Banka.* 's Hertogenbosch, 1850.

559. Beschrijving van Banka, een gedeelte van den zakelijken inhoud, medegedeeld door P. Bleeker, van het rapport van W. C. van Braam, 1808. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 153.

560. Verblijf op het eiland Banka *v. Doren, Fragm.* II. 1856. 145

561. Poeloe-Simaloe, Hog-island der Engelsche zeekaart (of ons Varkens-eiland); door F. H. J. Netscher, 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* V. N. S. II. 1856. 397.

562 Batoe-Eilanden, ten westen van Sumatra gelegen; door L. Horner. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 313.

563. De Banjak-groep en hare bewoners, *v. Doren, Bijdr.* II. 1864. 199.

564. Bijdragen tot de kennis van het eiland Nias, volgens L. F. Donleben en John Christie, 1826. *Tijds. v. N. I.* Xe j. N. S 1e j. Batavia 1848. 1e d. 171.

565 Schets van het eiland Pulo-Nias, bij Sumatra; door K. v. A. *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 186.

566. Twee togten naar Nias (beschrijving van: I. de reis van L. F. Donleben van Goenoeng Sitoli naar Tello-dalem, Pohilli en Loeaha-Gondi, 1846, en II. de reis van C. J. Berghuis van Tapanoli op Sumatra naar Goenoeng Sitoli en Demoela, 1850.) *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 1, 8.

567. De Mantawei-eilanden ten westen van Sumatra, door P. J. Veth. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 201; 1850. I. 195; verbetering II. tegenover 286.

568. De Mentawei-eilanden en hunne bewoners; door H. von Rosenberg, met voorberigt van W. Vogler (Met kaart der eil. wier zuid. deel, de Poggy-groep, onder Benkoelen behoort. — Tekst van het verslag v. R. over zijne reizen in 1847 en 1849 naar die eil. gedaan). *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* I. 1853. 399.

569 Verslag van een onderzoek der Poggy-eilanden, in 1852 op 's Gouvernements last bewerkstelligd; door P. A. M. Hinlopen en P. Severyn, 1852. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* III. 1855. 319.

570. Verslag van het eiland Engano; door den djoeragan Boewang. Uit het Maleisch vertaald door A. S. Warmolts. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* II. 1854. 379.

571. Verslag van een in 1854 bewerkstelligd onderzoek op het eiland Engano; door J. van der Straaten en P. Severyn. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* III. 1855. 338.

572. Beschrijving van Engano en deszelfs bewoners; door H. von Rosenberg, uit berigten van inlanders en eigen waarnemingen. 1852. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* III. 1855. 370.

573. Het eiland Engano; door J. Walland, 1862-1863. *Tijds. Ind T. L. V.kunde.* XIV. 4e S. V. 1864. 93, 330.

Eilandengroep van Borneo.

574. Beschrijving van het eiland Borneo. *Hist. Beschr. Reis.* XVIII. 1759. 146.

575. Beschrijving van het eiland Borneo; door J. C. M. Radermacher, a° 1780, ontleend aan het verslag van W. A. Palm. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 43. — Bijvoegsels door denzelfden, a° 1781, volgens de aant. van J. B. Pilon, op zijne reis in 1780 gemaakt. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 277.

576. Sketch of Borneo, by the late Dr. Leyden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No. XI.

577. Tekst van het verslag van J. Hunt, in 1812 aangeboden aan Sir Thomas Stamford Raffles, over het eiland Borneo of Kalamantan. *Keppel, Togten.* Amst. 1846. II. 311.

578. Het eiland Borneo; door D. S. *Alg. Mag. ond. opv.* IV. 1822. 427.

579. Het eiland Borneo en zijne bewoners. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 220.

580. Discours van het Eylandt Borneo, ende 't gene daer voorghevallen is in 't jaer 1609, ghestelt door den coopman S. B(lommart). *Begin en Voortgang.* 1646. II. *Reis. Verhaaff.* 47, 98.

581. Algemeen overzigt van de ontdekking en den toestand van het eiland Borneo; door G. Müller, 1822—26, met aanteekening van C. L. Blume. *Ind. Bij,* I 1843. 197.

582. Iets over de nasporingen op Borneo van G. Müller; door C. L. Blume. *Ind. Bij,* I. 1843. 103 — Aank. van dit artikel. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 145.

583. Mededeelingen betreffende de reis in 1847 van C. Schwaner op Borneo, van Koetei naar Pontianak. *Tijds v. N. Ind.* X j. N. S 1e j. Batavia 1848. 1e d. 164.

584. Bijzonderheden betreffende de reis van C. A. L. M. Schwaner, door Borneo. *Tijds. v. N. Ind.* 1849. Gron 1e d. 144

585. Dr. Schwaner op Borneo. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 417.

586. Bijzonderheden betreffende de reizen van von Gaffron in 1846-47 en van Schwaner in 1847-48 van Banjermassing over land naar Pontianak, in verband met de beide reizen in 1824 en 1825 van G. Muller door Borneo van de Oost- en van de Westkust uit; door J H Croockewit, Hz. *Nat. T. N. I.* XI. 3 S. I. 1856. 286 noot.

587. Beschrijving van de N. O. kust van Borneo, volgens aanteekeningen van D. J. van den Dungen Gronovius, als ge-

zant der Ned. Reg. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 76 en 103 — Nog iets over Borneo's N. kust. *Ald.* 1849. Gron. 2e d. 423.

588. Beantwoording door M. der vraag: „Wat is u bekend van de N. O kust van het eiland Borneo?" *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 77.

589. Over het Rijk Eigenlijk Borneo, (Borneo Proper), uit de „Nouvelles Annales des voyages"; door N. G. van Kampen. *v. Kampen, Mag.* VI. 1826. 371.

590. Makassar. (Beschrijving van de Westkust van Borneo.) *Hermes.* 3e j. 1828. No 1, 2, 3. Uittreksel uit het algemeen rapport van J. H. Tobias, 1825. Zie *Veth, Borneo's W. Afd.* I. Z. B. 1854. Alphab. lijst XVII.

591. Aanteekeningen over de landen van het stroomgebied der Kapoeas van D. W. J. C. Baron van Lynden, 1847, en J. Groll, 1851. *Nat. Tijds.* 2e j. 1851. 537.

592. Statistieke aanteekeningen omtrent het stroomgebied der rivier Kapoeas (Wester-Afdeeling van Borneo); door O. van Kessel. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 165.

593. Reis van Poelopetak naar de binnenlanden van Borneo, langs de Kapoeasrivier; door J. F. Becker. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 318.

594. Gedetailleerde plaatsbeschrijving door W. E. Kroesen van de gronden aan F. H. van Vlissingen ter exploitatie afgestaan bij K. B. van 28 Dec. 1858, No. 120. *F. H. van Vlissingen, Kultuurondern. etc.* Amst. 1858. 9. — Extract daarvan in: *J. J. Hasselman* en *F. H. van Vlissingen, Beschouwingen, etc.* Amst. 1859. 9. — In zijn geheel in: *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 398.

595. Berigten betreffende de reis in de binnenlanden van Borneo langs de Kapoeas; door C. L. Hartmann, 1823. *Letterb.* 1825. II. 161.

596. Westkust van Borneo in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 1. 26.

597. Aanteekeningen betreffende de Wester-Afdeeling van Borneo; door R. C. van Prehn Wiese, op zijne togten in 1851 en 1852. I. van Pontianak naar Mampawa; II. van Sambas naar de Chinesche districten; III. het landschap Palo. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* X. 4e S. I. 1861. 104.

598. Verslag van een togt naar den Goenoeng Klam en het Pencing-gebergte, door J. H. Croockewit, Hz. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 279.

599. Verslag van een reisje naar het landschap Palo en naar Tandjong Datoe; door J. H. Croockewit, Hz. *T. Ind. T. L. V.kunde.* III. 1855. 387.

600. Schets van Montrado in 1861; door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 457.

601 Verslag eener reis naar Montrado (a° 1844.). *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 3e d. 63.

602. Een togt door het rijk Mempawa; door N. D. L. (a° 1846.) *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 65.

603. Matan, Simpang, Sockadana, de Karimata-eilanden en Koeboe; door H. von Dewall. *Tijds. Ind T. L. V.kunde* XI. 4e S. II. 1862. 1.

604. Beschrijving der reize naar Simpang en Matan, op Borneo's W.-kust, in 1822; door G Müller. Met aant. van C. L. Blume. *Ind. Bij,* I. 1843. 219.

605. Beschrijving van het rijk Matan, op Borneo's Westkust; door G. Müller. Met aant. van C. L. Blume. *Ind. Bij,* I. 1843. 283.

606. Beschrijving van het vorstendom Simpang, op Borneo's Westkust; door G. Müller. Met aant. van C. L. Blume *Ind. Bij,* I 1843. 259

607. Beschrijving van Succadana, op Borneo's Westkust; door G. Müller. *Ind. Bij,* I. 1843. 353.

608. Beschrijving van de Karimatasche eilanden, ter Westkust van Borneo, door G. Müller. Met aant. van C. L. Blume *Ind. Bij,* I. 1843. 360.

609. Aanteekeningen betreffende een gedeelte der Oostkust van Borneo; door J. Hageman, JCzn., (vooral betr. Tidoeng, Boeloengan, Berou en Sambilioeng). *Tijds. Ind. T. L. V kunde.* IV. N. S. I. 1855. 71. — Aanteekeningen betreffende de Noordoostkust van Borneo, van H. von Dewall; door J. Hageman, JCzn. (Ter aanvulling van bovenst) *Ald.* 423. - - Bijzonderheden nopens de uitgave. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 331.

610 Beschrijving van het landschap Berou, op de Oostkust van Borneo, met kaart; door O. W. Hora Siccama (bestaande uit de rijken: Goenoeng Teboer, Boeloengan en Tandjong, ook genaamd Batoepoetie en Sambalioeng. Ontleend aan het rapport van Th. van Capellen.) *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1847. 79.

611. Overzigt van het rijk van Koetei, op Borneo; door A. L Weddik, gevolgd door een »Extract uit de aanteekeningen van H. von Dewall, op eene reis van Bandjermassin naar Koetei, Passir, en van daar terug naar Bandjermassin." *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 78, 85, 123. — Vervolg van het extract uit de dagelijksche aanteekeningen; door H. von Dewall. *Ald.* 2e j. III. 1850. 442.

612. John Dalton en zijne berigten over Koeti en G. Müller. (Overzigt van zijn reis met Hecksler van Oct. 1827-1828; met een lijst van stukken ter aanvulling van de reeks artikelen, door hem geschreven over deze reis in de »Singapore Chronicle" en overgedrukt in het werk: »Notices of the Indian Archipelago; by J. H. Moor. Part. I. Singapore, 1837.") *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 273.

613. Geogr. aanteekeningen betreffende Tanah Boemboe (bestaande uit Tjangtoeng met Boentar-laut, Bengkala-an, Sampanahan, Menoenggoel en Tjengal, op de O.kust van Borneo); ontleend aan nagelaten geschr. van C. M. Schwaner, bewerkt door E. Netscher en H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* I. 1853. 346, 368.

614. Beschrijving van eenen togt naar de bovenlanden van Banjermassing, enz., in 1790; door P. A. Leupe. (Mededeeling met toel. van den tekst van: I. Berigt van den togt naar de Banjersche Bovenlanden, door F. J. Hartman, die dezen vergezeld van Kiai Karoe Toeda en twee Javanen ondernomen heeft. — II. Journaal gehouden door F. J. Hartman, naar de Banjersche bovenlanden en derzelver verdere beschrijving. — III. Berigt van Doeson en deszelfs staat; door F J. Hartman) *Hist. Gen. Kron.* XX. 1864. 331, 338, 341, 397.

615. Beschrijving van het westelijk gedeelte van de Z. en O.-Afd. v. Borneo, met kaart; door J. Pijnappel Gz, uit de rapporten van 1853 van von Gaffron. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. III. 243

616. Verslag der reis in de binnenwaarts gelegene streken van Doessoen Ilir; door C. Bangert, 1857. *Tijds. Ind. T. L V.kunde.* IX. 3e S III. 1860. 134.

617. Reis (in December 1846) naar Batoe Belian (Z. O.kust van Borneo), van C A L. M. Schwaner; door J. H Croockewit Hz. *Nat. T. N. I.* 3e j. 1852. 673.

618. Aanteekeningen betreffende het Rijk Bandjermasin, met kaart; door A. van der Ven. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* IX. 3e S. III. 1860. 93.

619. Beschrijving van Banjermassing, door J. A. Baron van Hohendorff (9 Junij 1757). *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. IV. 151.

620. Makassar. (Beschrijving van Banjermassing); door J. H. Tobias. *Hermes*, 3e j. 1828 N°. 13 bl. 3; Zie *Veth, Borneo's W.-Afd.* I. Z. B 1854. Alph. lijst XVIII.

621. Eenige reizen in de Binnenlanden van Borneo, door een ambtenaar, in 1824; door M. H. — Van Banjermassing naar Tabenio. *Tijds. v. N. I.* 1e j. 1e d. Batavia 1838. 401. — Van Tabenio naar de goudmijnen van Paleari. *Ald.* 409. — Van Tabenio terug naar Banjermassing. *Ald.* 1e j. 2e d. Batavia 1838 1. — Beschrijving van Banjermassing (in 1828) *Ald.* 4. — Togt van Banjer naar Becompay en de kleine Dayak *Ald.* 90. — Kotta-Ringin (Beschrijving). *Ald.* 183. — Togt naar de Vorstenlanden van Banjermassing in 1825. *Ald.* 193. — Gouvernementslanden in Banjermassing. *Ald.* 199.

622. Topographische schets van Mengkatip en Sihong (Z. en O.-Afd. van Borneo); door A. J. H. van der Mijll Dekker. *Gen. Tijds. N. I* X. N. S. V. 1863. 543.

623. Reis in het zuid. gedeelte van Borneo, met kaarten, door Salomon Müller. (1836) *Verh. Nat. Comm Leiden, L. en V.kunde,* 321; *Müller, Reizen.* I. Amst. 1857. 129.

624. Aanteekeningen betreffende een gedeelte van Borneo's Z.O.kust, uit het in 1836 gehouden dagboek van P W. Korthals. — (Beschrijving van de bezochte streken langs de Kahayan, Kapoeas en Banjer.) *Ned Kruidk. Arch.* I. 1848. 20.

625. Resultaten van een onderzoek naar den Baritostroom, ten opzigte zijner bevaarbaarheid door grootere vaartuigen; door C. A. L. M. Schwaner. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 394.

626. Reis langs de Kahajan in de Z. O. Afdeeling van Borneo. - (Uit het dagboek van H. G. Maks 1853.) *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III, 1857. 6.

627. Reis naar de Kapoeas en Kahajan in de Z. en O. Afdeeling van Borneo in 1859 door H. G. Maks. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* X, 4e S. I, 1861, 466. — Betreffende de uitgave, *Ald.* XI. 4e S. II. 1862. 397.

Eilandengroep van Java.

628. Uittreksel van eene beschrijving van Java (1834). — *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 201.

629. Beschrijvinghe van 't Eylant Java Major, ghenomen uit de Amsterdamsche Historie, beschreven door den Hoogh-gel. Johannes Isaacius Pontanus. — *Begin en Voortgang.* 1646. I. *Eerste Reis J. v. Spilbergen.* 58.

630. Beschrijving van Java, ontleend aan Raffles, „History of Java." — *Lett. Mag.* 1819. 2e st. 20, 62, 108.

631. Java, ten dienste van hen die over dit Eiland wenschen te reizen, door J. J. van Sevenhoven. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Batavia 1838. 217. en 2e j. 1e d. Batavia 1839. 321. — Overgenomen in *Rec. o. d. Rec.* XXXIII, 1840. *Meng.* 17, 73, 193.

632. Schetsen, ontworpen op eene nieuwe reis over Java, voor topogr. en natuurk. navorschingen, einde 1844. Met profielen en kaarten, door Franz Junghuhn. — Inhoud: Doel der reis en aard der schetsen. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 71. — 1e schets, van Buitenzorg naar Tjanjor. *Ald.* 77. — 2e schets, van Tjanjor naar Bandong. *Ald.* 83. — 3e schets, van Bandong naar Garoet (beklimming van den Goetoer). *Ald.* 123, 133. — 4e schets, van Garoet tot Tjikoewibie. *Ald.* 152. — 5e schets, Tjikorai. *Ald.* 157. — 6e schets, van Garoet naar Pawenang. *Ald.* 317. — 7e schets, van Pawenang tot Soemadang. *Ald.* 341. — 8e schets, van Soemadang tot Cheribon. *Ald.* 2e d. 3. — 9e schets, van Cheribon naar Solo. *Ald.* 26. — 10e schets, Solo. *Ald.* 205. — 11e schets, Blitar. *Ald.* 223. — Verbetering van drukfouten *Ald.* 248.

633. Reis van den Gouv. Gen. van Imhoff over Java. („Dagregister" op de reyse naar Java's Oostkust, 1746.) *Bijdr. T. L. Vkunde N. I.* I. 1853. 291.

634. Reizen op Java. Losse aanteekeningen uit mijn dagboek, door W. Hoezoo. *Meded. Zend Gen.* VII. 1863. 237.

635. De zieke reiziger, or rambles in Java and the straits in 1852, by a Bengal Civilian; vertaald door G. H. Nagel. Met platen. *Leeskabinet.* 1855. III. 81, 161; IV. 1.

636. De reis over Java in 1838, van den g. g. D. J. de Eerens. (Journaal dezer inspectiereis.) *T. v. N. I.* 21e j. 1859, I. 443.

637. Voorgenomen onderzoekingsreis op Java, door H. Zollinger. *Kopiist* 1e j. 1e d. Batavia, 1842. 690.

638. Oppervlakte van het eiland Java; door P. Baron Melvill van Carnbée. Volgens de berekening op de jongste Hydrogr. en Topogr. kaarten. — *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia. 1843. 156.

639. Reis naar Java. — Fragment uit de onuitgegeven correspondentie eens Nederl. Reizigers. (Reis van Anjer over land naar Batavia). *Opvoeder,* II, 1831. 61, 158.

640. Essay on the geography, mineralogy and botany of the western portion of the territory of the Native Princes of Java, by Thom. Horsfield. — *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2e dr. 1826. 175.

641 Mededeelingen van P. Bleeker, betreffende eene reis met P. J. Maier gemaakt naar Cheribon en de Preanger Regentschappen. (*Not Nat. Vereen.* 3 Junij 1854.) *Nat. Tijds. N. I.* VI, N. S. III, 1854. 358.

642. Onuitgegeven dagboek, geschreven op Java (1827—1830) door L. H. W. Baron van Aylva Rengers. Uit het Fransch vertaald door L. J. F. Janssen. *Bijdr. N. Vr. kol.* 1844. 79, 84, 143, 289, 363; 1845. 163, 263, 421; 1846. 260, 412, 519. — Overgenomen in den *Milit. Spect.* XII, 1844. 242.

643. Fragmenten eener reis over Java, door P Bleeker. Reis door Oostel. Java. *T. v. N. I.* 1849 2e d. 17, 117. — Reis langs de N kust van MiddenJava *Ald.* 177, 266; 1850 1e d. 1, 89 — Reis door de Binnenlanden van Midden-Java. *Ald.* 1850. 1e d 165, 245, 309, 397; 2e d. 1, 81, 141, 219.

644. Aanteekeningen op eene reis over Java, in 1839. (Batavia, Cheribon, Tagal, Banjoemas, Bagelen, Djokjokarta en Kadoe.) *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 171, 203.

645. Van Weltevreden over land naar Palimanang in de residentie Cheribon *v. Doren, Herinn.* II, 1860. 45. —Van Palimanang naar Tjamis en Noesa Kambingan *Ald* 185. — Reis van Tjamis over Radja-Galoe naar Palimanang en Indramajoe *Ald.* 205.

646. Reis over land van Samarang naar Weltevreden. *v. Doren, Fragm.* I, 1854. 269.

647. Reis over zee van Batavia naar Soerabaya in 1836. *v. Doren, Fragm.* II, 1856. 1.

648. Reis van Pasoeroewan naar Banjoewangin *v. Doren, Fragm.* II, 1856. 314.

649. Botanische reis van Teysmann door Midden-Java. *Nat Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 206. — Uittreksel uit 't dagver-

haal eener reis door Midden-Java, door J. E. Teysmann. *Ald.* VIII. N. S V, 1855. 195.

650. Bijzonderheden betreffende Soerabaya en Madura, door H. J Domis. *Oosterling,* II. 1836. 1e ged. 87, 97.

651. Uittreksel uit aanteekeningen op eene reize in Oost-Indië, door J. H. Janssen, in N.O. Java, bijz. van Samarang naar Pekalongan en Rembang en over zee naar Soerabaya *Oosterling,* I, 1835. 263.

652. Dagverhaal eener reis door den oosthoek van Java, in 1825, door N. van Meeteren Brouwer, met aanteekeningen van P. M. Brouwer. *Mnemos.* VIII. 1828. 297.

653. Natuurkundige reizen naar Oost-Java. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 482.

654. Beantwoording door H. Huigen, der vraag: „Welke is de grootste rivier van het eiland Java? waar vindt zij haren oorsprong, en hoe is derzelver loop? *Tijds. aank. ond.* IX. 1844. 244.

655 Over de rivier van Solo, in een' brief van Thomas Horsfield, 31 Maart 1806. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. N°. IV.

656. Reis naar de Ooster-streken van Java, door Thomas Horsfield, 20 Februarij 1807. *Verh. Bat. Gen. N I.* VII, 1814. N°. IV, 17.

657. Poeloe Sampoe en de zuidkust van Java, uit de *Bat. Courant.* v 18 Oct 1827. N°. 98. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N° 5 & 6, bl. 183.

658. Mededeelingen omtrent het bezoek van reizigers aan de vulkanen op Java, tot en met 1842, met teekeningen door F. Junghuhn. — I. Goenong Salak. *T. v N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 97, 100. — II. Goenong Pangerango (en Manellawangie.) *Ald.* 102, 107. — III. Goenong Gedé (in beperkten zin.) *Ald.* 112, 119. — IV. Goenong Tankoebang Prauw. *Ald.* 185, 195, 200. — V. Patoeha. *Ald.* 202, 205. — VI. Malabar. *Ald.* 206. — VII. Wajang. *Ald.* 208. — VIII. Zie hieronder bij de Geologie. — IX. Goenong Goentoer (Donderberg). *Ald.* 210, 218. — X. Kawa Manok. *Ald* 219. — XI. Papandajang. *Ald.* 220, 226. — XII. Telaga Bodas. *Ald.* 257, 262. — XIII. Galoeng Goeng. *Ald.* 264, 274. — XIV. Tjerimai (Berg van Cheribon). *Ald.* 614, 625. — XV. Slamat (Berg van Tagal). *Ald.* 745, 760. — XVI. Zie hieronder bij de Geologie. — XVII. Het gebergte Dieng. *Ind. Mag.* 1e Twaalftal N°. 4, 5 en 6 Batavia 1844. 43, 163. — XVIII. Goenong Sindoro. *Ald.* 287, 307. — XIX. Goenong Soembing. *Ald.* No. 7, 8 en 9, bl. 64, 88. — Kritiek op deze bijdragen; door J. E. Teysman. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 487. — Antikritiek; door F. Junghuhn. *Ald.* 662. — Beoordeeling door H. Zollinger van deze kritiek en antikritiek. *Ald.* 6e j. 2e d. Batavia 1844. 145.

659. Goenoeng Salak; door F. J. (Beschrijving.) *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Bat. 1838. 486.

660. Bantam in 1786. (Bedenkingen over den staat van Bantam; door J. de Rovere van Breugel.) *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N V. I. 107

661. Beschrijving van het koningrijk Bantam, 1787; door J. de Rovere van Breugel. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* N. V. I 309.

662. Bijdrage tot de kennis van het landschap Bantam, in het westelijk gedeelte van Java. (Uit een ongedrukt handschrift van C. L. Blume.) *Cybele,* VI St. Amst. 1827. 1.

663. Verslag eener reize naar den Westhoek van Java. Uit de *Bat. Courant* van 16 Augustus 1823. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 3 & 4. bl. 85.

664. Verslag eener reize naar den Westhoek van Java. Uit 2 brieven in de *Groninger-Courant,* door J C. van Hasselt. *Lett. Mag* 1825. 2e st 586.

665. Een reisje door de residentie Bantam, door J. F G. Brumund. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 687. — Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II 240. Zie ook *Ind. Mag.* Ie. Tw. 1844. N°. 4, 5, 6 bl. 107.

666. Reize van Edward Michelburne naar Bantam, a°. 1604. *Hist. Beschr. Reizen,* I. 1747. 70.

667. Beschrijving van Java, van Bantam, door Edmund Scott, a°. 1606. *Hist. Beschr. Reizen,* II. 1747. 38.

668. Brieven over Java, 1e Serie. Fragmenten uit het dagboek eener reis in Bantam in Julij en Augustus 1844. *T. v. N I.* 7e j. Batavia 1845, 1e d. 207, 213, 219, 223, 227, 353, 364, 367, 385, 390; 2e d. 383, 388, 391, 404, 418, 424; 3e d. 1, 11, 19, 22.

669. Bijzonderheden betreffende het meer Dano, bij Tjomas, in de residentie Bantam, door J. F. G. Brumund. 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia. 1840. 691. — Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II. 243.

670 Soemadang op de grenzen van het distrikt Lebak, in de residentie Bantam, door J. K. Hasskarl 1841. *T. v. N I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842 126

671. Bijdrage tot de kennis van Zuid-Bantam; door J. K. Hasskarl. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d Batavia, 1842. 221.

672. Beschrijving van een togt naar de Badoeïnen, in het zuiden der resid. Bantam, met kaart; door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 7e j. 4e d. Batavia, 1845. 342.

673. Reistogtje naar Buitenzorg, het Duizend-gebergte, Koeripan en in de omstreken van Batavia, 1824; door een Ambtenaar. (Het reisgezelschap bestond uit C. L. Blume, Zippelius, Latour en den schrijver). — *Rec. o. d. Rec.* XXIV. 1831. *Meng.* 436, 467.

674. Prijsvraag van het Bat. Gen. van Ned. Indië: Eene topographische en statistische beschrijving van Batavia in 1823, enz. Tegen Oct. 1825. *Verh. Bat. Gen. Ned. Ind.* IX. 1823, XVII. — Zie ook *Letterb.* 1824. I. 217.

675. Batavia en deszelfs omstreken, voorkomende in den Joodschen Wandelaar van Eugène Sue; toegelicht door A. C. Oudemans. *Letterb.* 1845. I. 91.

676. Batavia, de hoofdstad van Neerl. Ind., in drie Verhandelingen, voorgelezen in 't Departement van Kooph. en Zeev. der Maatschappij *Felix Meritis*, in den winter van 1793 en 1794; door Dirk van Hinloopen. *Vad. Mag.* I. 1801. 807. II. 1803, 63, 215

677. Beschrijving van Batavia, zooals de stad was in 1740, met platten grond. *Eur. Mercurius.* LII. 1741, II. 73.

678. Beschrijving van een gedeelte der Omme- en Bovenlanden der hoofdstad Batavia, in 't bijzonder van de ZW. en W. landen; door Andries Teisseire. *Verh. Bat. Gen. Ned. Ind.* VI. 1792.

679. Topogr. bijzonderheden betreffende de resid. Buitenzorg op Java. *Oosterl.* II. 1836, 2e ged. 65.

680. Een paar dagen te Buitenzorg; door K. *Biang Lala*, 1e j. 1852. II. 287.

681. Aangename herinneringen aan Buitenzorg op Java. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 177.

682. Acht dagen verblijf te Buitenzorg. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 199.

683. Beschrijving van de arragonietheuvels van Koeripan en hunne minerale wateren in de resid. Buitenzorg; door P. Bleeker in 1844, medegedeeld door P. J. Maier. *N. T. Nat. I.* 3e j. 1852. 461.

684. Een uitstapje naar den Pangerango en den Gedé, uit het dagboek van L. van der Bor. (1853). *Biang Lala*, 3e j. 1854. I. 102.

685. Een uitstapje naar den Solfatara van den Salakh; door H. Zollinger (Nov. 1845). *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 126.

686. Togt naar den Salakh, eene monographie; door H. Zollinger (1843). *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batav. 1844. 141; *Ald.* 3e d. 37. 60. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 221, 347.

687. Statistieke aanteekeningen over Krawang. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batav. 1839. 428, 442.

688. Aanteekening van eene reize naar den brandenden berg Tankoebang Prauw, in Segala Herang (resid. Krawang); door F. G. Valck. (Met G. Davison en G. W. Stauffenbeil, in Sept 1823). *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batav. 1843. 174.

689. Bezoek van den Tankoeban Prahoe na de eruptie van 27 Mei 1846; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 8e j. Batav. 1846. 2e d. 565.

690. Beschrijving van een togt naar den berg Tankoebang Prahoe in de Preanger Regentschappen (1832); door de leden der Natuurk. commissie P. van Oort en S. Müller. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1836. 131.

691. Hoe 't er vroeger in de Bataviasche bovenlanden en de Preanger Regentschappen uitzag; aanteekeningen van J. C. M. Rademacher, 1776—77. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 161.

692. Berigten betreffende de Preanger Regentschappen op Java gelegen; door A. de Wilde. *N. Hermes.* 4e j. 1829. N°. 6. 3; N°. 7. 3 en N°. 8. 3. — Beoordeeling door G. de Serière. Uit de *Jav. Cour.* v. 19 Dec. 1829, N°. 149, bijv. *Ind. Mag.* II. Tw 1845. N°. 11 en 12. bl. 23.

693. Aanteekeningen van een reisje over een gedeelte van Java; door P. van Oort en S. Müller (bepaald in de Preanger Regentschappen) 1833. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1836. 81

694. Verslag der reis van C. G. C. Reinwardt door de Preanger Regentschappen. *Letterb.* 1819. II 401; 1820. I. 113.

695. Het distrikt Djampang-Tengah, regentschap Tji-andjoer, Preanger Regentschap-

pen; door W. F. Hoogeveen. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* VII 3e S I 1858 493; Vgl. *ald.* VIII. 3e S. II. 1859. 104, 292.

696. Tjoeroek Penganten, met plaat. (Beschrijving van dezen waterval in de Afd. Bandong der Preanger Regentschappen). — *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 425.

697. Uittreksel uit een brief van C. G. C. Reinwardt (berigt van zijne tweede reize over den vulkaan Goenoeng Goentoer op Java). *Letterb.* 1820. I. 215.

698. Fragment uit het Dagboek eener reis over Java; bestijging van den berg Tjerimai (Tjermé), in de resid. Cheribon; door C. L. Blume (1824). *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 3 en 4. bl. 102.

699. Schets van het eiland Nousakambangan. *T. v. N. I.* le j. 2e d. Batav. 1838. 54.

700. Description de la residence de Pekalongan dans l'île de Java, par le Dr. Epp. (Met kaart). *Melvill, Moniteur,* II. 48.

701. Beschrijving van het Diëng-gebergte op Java; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 145, 151.

702. Merkwaardigheden van het Diëngsche gebergte; door S. A. Buddingh. (Het meer Mindjir, Tlogo Warna of het veelkleurige meer, Stikvallei of vallei des Doods, enz.). *Vad. Lett.* 1839. II. 750. — Overgenomen door L. J. van Sevenhoven in het *T. v. N. I.* 2e j. le d. Bat. 1839. 335. — Diëngsche gebergte; door S. A. Buddingh. 1838. (Overdruk van het bovengenoemde.) Buddingh, *Allerlei.* Batavia, 1840.

703. Beantwoording door T. v. W. der vraag: „Waar vindt men de Stikvalei op Java, ook wel Valei des doods of het dal des levensmoeden genoemd, en wat is daarvan bekend?" *Tijds. aank. Ond.* XII. 1847. 250.

704. Goea Oepas in het Diëng-gebergte, uit de *Jav. Cour.* van 30 Sept. 1830. N°. 115. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 11 en 12. bl. 140.

705. Een uitstapje naar het Praauw-gebergte. Uit de Javaansche Portefeuille van J. Munnich. (Reis op Midden-Java in 1842.) *Leeskab.* 1844, IV. 97, 204.

706. Beschrijving van de ligging en grondgesteldheid van Bagelen; door F. G. Valck (1830). *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 66.

707. Iets over de resid. Bagelen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862 II. 129.

708. Fragment uit een beschrijving van de resid. Bagelen, met platen; door F. C. Wilsen (1860). *Tijdschr. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4. S. II. 1862. 443.

709. Afstandswijzer van de voornaamste plaatsen in de resid. Bagelen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 131.

710. Beschrijving van de minerale bron Banjoe assin in het regentschap Poerworedjo (resid. Bagelen); door A. W. Kinder. Medegedeeld door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 33.

711. Beschrijving van Karang Bollong en de vogelnest-klippen aldaar (1845). *T. v. N. I.* 8e j. Batav. 1846. le d. 313.

712. Uitstapje van Poerworedjo naar den Goenong Wangie en de grenzen der residentie Bagelen (1837). *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 4e d. 380.

713. Het landschap of de residentie Kadoe. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 108.

714. Beklimming van den Soembing; door H. Uit de *Bat. Cour.* van 8 Julij 1820. N°. 28. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. bl. 76.

715. Een uitstapje naar Japara. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 28.

716. Journaal eener reis van Welerie naar het gebergte Praauw; door H. J. Domis (1825). *Verh. Bat. Gen. N. I.* XII. 1830. 357.

717. Vogelnestgrotten bij Wirosarie, in de afd. Grobogan, resid. Samarang; door Fromberg. *Ind. Arch.* le j. II. 1850. 158.

718. Berigt van een reisje naar en op den berg Marbaboe (berg van Salatiga), door F. van Boekhold (21 Oct. 1785). *Verh. Bat. Gen. N. I.* VI. 1792. — Berigt van een dergelijken togt, door denzelfden (18 Julij 1786). *Ald.* — Berigt van een togt op 10 Aug. 1786, vervolg van dien van 18 Julij 1786; door denzelfden. *Ald.* — Salatiga, Merbaboe en de zeven tempels; door H. J. Domis (naar aanleiding van het bovengenoemde). *Ald.* X. 1825. 107.

719. Opgave der landen, waaruit het Rijk van Soerakarta bestaat, en beschrijving van de Negoro; door D. L. Mounier. *T. v. N. I.* 6e j. le d. Batav. 1844. 330 — Verklaring door C. F. Winter, dat deze bijzonheden van hem afkomstig zijn. *Ald* 3e d. 18.

720. Soerakarta in bijzonderheden geschetst; door J. F. G. Brumund. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batav. 1843. 453 v.v. — Vgl. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3. S. II. 1859. 320.

721. Verhaal van een togtje naar de vallei van Sello en den Mar-Api; door P. Merkus, S. van de Graaff, H. Macgillavry en H. G. Nahuys, 1820. Medegedeeld door laatstgenoemde. Uit de *Bat. Cour.* van 14 Oct. 1820. — *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. bl. 127.

722. Verhaal van een togt door v. Prehn en Nahuys naar den berg Lawoe (Aug. 1818). *Letterb.* 1819. I. 182.

723. Een uitstapje naar Rembang. v. Doren, *Fragm.* II, 1856. 257.

724. Bijdragen tot de kennis van de residentie Soerabaja; door J. Hageman, J Cz. (Statist. beschrijving van 1813—1857.) *T. v. N. I.* 20e j. 1858 II. 85; 21e j. 1859. I. 17, 105; II. 129 en 22e j. 1860. I. 267.

725. Beschrijving van het eiland Bawean; door J. Alting Siberg. *T. v. N. I.* 8e j. Batav. 1846. 1e d. 279.

726. Nota over Bawean; door J. Hageman J Cz. (1859). *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 149.

727. Uitstapje van Soerabaya over land naar Pasoeroewan. v. Doren, *Fragm.* II. 1856. 285.

728. Beantwoording door A. J. R. der vraag: „Wat weet gij van de stad Soerabaya?" *Tijds. aank. Ond.* XI. 1846. 269.

729. Beschrijving van de Selo Mangleng in de residentie Kedirie op Java; door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 2e d. 232, 237.

730. Beklimming van den vulkaan Kloed in Sept. 1854; door F. Arriëns. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S IV. 1854. 453.

731. Eenige dagen in de residentie Pasoeroean. *Biang Lala.* 4e j. 1855 I. 53, 141; II. 42.

732. Herinneringen eener reis van Soerabaya naar Malang (April 1846); door P. de Chateleux. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 223, 431; II. 60.

733. Een togtje van Malang naar Ngantang, resid. Passoeroeang, door een 2en Luitenant Uit de *Bat. Cour.* van 15 Junij 1825. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 3 en 4. bl. 138.

734. Togt naar den Penangoengan; door D. S. Uit de *Bat. Cour.* van 4 Sept. 1819. N°. 36. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. bl. 43.

735. Gratie; door H. J. Domis. Uit de *Jav. Cour.* van 27 Nov. 1828. N°. 142. *Ind. Mag* II. Tw. 1845. N°. 9 en 10. 121.

736. Het Blaauw-water in Pasoeroewan; door H. J. Domis. Uit de *Jav. Cour.* van 12 Mei 1829. N°. 57. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 11 en 12. 41.

737. Iets over Lawang en omstreken; door Mr. P A. Schill. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia, 1842. 42.

738. Schetsen van Malang en omstreken; door J. Hageman J Cz. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853. 42.

739. Aanteekeningen op eene reize naar en in de omstreken van Malang, gedurende een verblijf aldaar van 1837 tot 1847; door L. Burer. *Biang Lala.* 1e j. 1852. II. 1, 105, 201.

740. Beklimming van den berg Smiroe op den 18en Oct. 1838; door G. F. Clignett. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batav. 1838. 446.

741. De berg Smiroe (verslag van een togt van 1836; tot aanvulling van dat door G. F. Clignett gegeven). *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 3e d. 158.

742. Verslag van F. Junghuhn van zijne beklimming in Sept. 1844 van den Smiroe. *T. v. N I.* 6e j. Batav. 1844. 3e d. 164.

743. Goenong Smeroe of Maha Meroe, de hoogste berg op Java (1844). *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 112.

744. Reizigers die den Goenong Smeroe, op Java, bezocht hebben sedert 1835. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 137.

745. Beschrijving van het Tingar-gebergte op Java, naar het Fransch van Leschenault de la Tour. *Lett. Mag.* 1819. 2e st. 164.

746. Lamadjang in Bezoeki. Uit de *Bat. Cour.* van 20 Oct. 1827 N°. 99. (Verhaal van een togt in dit district en van een bezoek aan de meren van Klakka en Pakkies). *Ind Mag.* II. Tw. 1845. N°. 7 en 8. bl. 1.

747. Over het meer Klakka, gelegen in het district Lamadjang (resid. Bezoeki); door H. J. Domis (1827). *Oosterling,* II. 1836. 2e ged. 55.

748. Banjoewangi; door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 241.

749. Banjoewangie en de zwavelberg aldaar in 1789 en 1790; door »een Oudgast." Uit de *Bat. Cour.* van 21 en 28 Oct. 1820. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. bl. 134.

750. Banjoewangie en zijne omstreken. v. Doren, *Fragm.* II. 1856. 339.

751. De berg Idjeng in Banjoewangi. Uit de *Bat. Cour.* van 15 Maart 1817 (Beschrijving der reis van Leschenault naar dien berg, overgenomen uit zijn brief, 30 Sept. 1805, in de *Annales du Mus. d'Hist. Natur.* Vol. XVIII). *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. bl. 2.

752. Bijzonderheden betreffende de beklimming in 1789 van den Idjin door C. de Harris; door C. J. Bosch, adst. resident. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 277.

753. Verhaal der beklimming in Oct. 1820 van den Idjin door P. v. d. Poel; door C. J. Bosch, adsist. resid. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 277.

754. Verhaal door C. J. Bosch van zijne beklimming van den Raoen en Idjin in 1844, in de adst. resid. Banjoewangi. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 492.

755. Beantwoording door A. de Heer en H. Laurusse, der vraag: »Waar ligt het eiland Bali, en wat weet gij van hetzelve?" *Tijds. aank. Ond.* XII. 1847. 167.

756. Het eiland Bali (volgens mededeelingen van Tomlin, in het *Mag. f. d. neueste Gesch. d. Evangel. Miss. u. Bibelges.*). *Alg. Lett. Maandschr.* XVIII. 1834. *Meng.* 359.

757. Essai d'une description des îles de Bali et de Lombok par M. P. Baron Melvill de Carnbée. (Met kaart) *Melvill, Moniteur.* 1846—47. 87, 169, 252, 280, 331.

758. Een uitstapje naar Balie; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 4e d. 1. *Ald.* 8e j. 1846. 4e d. 235.

759. Voorloopig verslag van Bali; door R. Friederich. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXII. 1849. — Denkbeelden omtrent Ind. geschiedenis en letterk., in een brief van C. Lassen aan R. H. Th. Friederich (bevattende eenige opmerkingen op dit voorl. verslag). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. Berigten, III.

760 Bali, fragment eener reisbeschrijving door J. F. G. Brumund. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 362.

761. Bali in 1597. Verhael van 't gheen mij op 't eylandt van Baelli (Bali) wedervaeren is; door Aernout Lintgens aan Jan Jansz. Kaerel, medegedeeld door P. A. Leupe. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. I. 203.

762. Verslag van het eiland Bali (bepaaldelijk van het vorstendom Bali Baliling); door Medhurst en Tomlin. Uit het »Journal of a Tour along the coast of Java and Bali &c.", gedrukt op de zendelingsdrukkerij te Singapore. *Vad. Lett.* 1832. II. 493, 536, 648; 1833. II. 347, 398.

763. Aanteekeningen, gehouden op eene reis over Bali, bijzonder in het vorstendom Baliling; door W. H. Medhurst (1829) *T. v. N. I.* 20e j. 1828. I. 193.

764. Togt naar den vulkaan Bator, op het eiland Bali; door R. F. de Seijff (1854). *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 119.

765. Bijdrage tot de kennis van de residentie Madoera; door J. Hageman J.C.zn. (Statist en hist. beschrijving sedert 1815—1856) *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 321. II. 1.

766. Bijdrage tot de kennis van het eiland Madura; door P. Bleeker (Schets der door hem in 1846 en 1848 bezochte streken) *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 265, 287.

767. Reis van Bangkalang over Pa-Makassan en Sumanap naar Soerabaya; door v. Doren, *Fragm.* II. 1856. 71.

768. Beschrijving der Kokos- of Keeling-eilanden; door A. van der Jagt (met het oog op de raadzaamheid eener inbezitneming ontleend aan een rapport aan het Ned. Gouv. Dec. 1829). *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 193.

769. Uittreksels uit een rapport van A. van der Jagt Pz. aan den Luit. G.-G. van N. I. over de Kokos-eilanden. *Tromp en Verveer, Tijds.* III. 1832. 1.

770. Beschrijving van de Kokos-eilanden. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 162.

771. Berigt betreffende het aandoen der Kokos-eilanden en die eilanden als noodhaven en tot herstelling van schade. *Tyndal en Swart, Verh.* IV. 126. V. 613.

Groep van de kleine Soenda-eilanden.

772. Schetsen uit N. I. (Verhaal van een togt in 1850). I. Een bezoek op het eiland

Rottie. *Vad. Lett.* 1853. II. 377. — II. Ombaay, Delie en de Noordwestkust van Timor. *Ald.* 465. — III. Koepang, Solor, Floris, Sandelwoud. *Ald.* 608. (Overgenomen in de *Biang Lala,* 3e j. 1854. d. I. 237, 253; d. II. 259).

773. Reizen naar Mangarai en Lombok (1854—1856); door J. P. Freyss (gevolgd door een overzigt van het eiland Flores). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3e S. III. 1860. 443, 505.

774. Verslag van eene reis naar Bima en Soembawa en naar eenige plaatsen op Celebes, Saleyer en Flores (1847); door H. Zollinger. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. — Extr. uit dat verslag. *T. v. N. I.* 15e j. I. 123. — Opm. naar aanleiding daarvan. *Sloet Tijds.* VIII. 225, 463.

775. Bijdrage tot de kennis van Solor, Allor, Rotti, Savoe en omliggende eilanden, uit een verslag opgemaakt door D. W. J. C. Baron van Lijnden. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 317, 388.

776. Bijdragen tot de kennis van Timor en eenige andere naburige eilanden (t. w. Rotti, Sawoe, Solor, Kambing en Samauw), in 1829 verzameld door de Natuurk. commissie in N. I. en beschreven door S. Müller. Met kaart. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. *L. en V.-kunde.* 135. Muller, *Reizen.* Amst. 1837. II. 82.

777. Schipbreuk van Edwards (op de reis in open booten tusschen de straat Endeavour en het eiland Timor, in 1792). *H. Vad. Bibl.* 1805. 2e st. 35.

778. Verhaal eener reis over de eilanden Bali en Lombok (1846); door H Zollinger. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXII. 1849.

779. Het eiland Lombok; door H. Zollinger (topographie). *T. v. N. I.* 9e j. Batavia, 1847. 2e d. 177; uit het Fransch vertaald door W. R. van Hoëvell. Zie *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 35.

780. Beschrijving van het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia, 1839. 659.

781. Het eiland Flores; door P. J. Veth. *T. v N. I.* 17e j. 1855. II. 153. — Aanvulling daarvan. *Ald.* 18e j. 1856. I. 159.

782. Berigt betreffende Geliting (noordkust van Flores); door J. N. Vosmaer (1860). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde,* XI. 4e S. II. 1862. 147.

783. Schipbreuk in de Moluksche zee, uit de *Bat. Cour.* v. 13 Mei 1820, N°. 20 (uit het dagboek van Mens, op de reis naar Banda, 8 Maart 1820, bevattende bijzonderheden betreffende Adanara en Solor). *Ind. Mag.* IIe. Tw 1845. N°. 1 en 2. bl. 61.

784. Beschrijving van het eiland Soemba of Sandelhout (volgens aanteek. van D. J. van den Dungen Gronovius). *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 277.

785. Bijdrage tot de kennis van het eiland Soemba of Sandelhout (Extracten uit het rapport, 31 Mei 1845, N°. 28, van C. Sluijter en uit dat van H. J. van Maldeghem). *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 48.

786. Beschrijving van het eiland Timor, voor zoo ver het tot nog toe bekend is; door W. van Hogendorp (1779). *Verh. Bat. Gen N. I.* I. 3e druk, 1825. 192 — Vervolg daarvan, waarbij beschrijving van eenige nabij gelegen eilanden (1780). *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e druk, 1826. 405. — Mededeeling met toelichting van eenige uittreksels uit deze beschrijving. *Hermes,* 4e j. 1829 N°. 1. 69.

787. Het eiland Timor. Door P. J. Veth. *Gids. N. S.* 8e j. 1855. I. 545. 695. II. 55.

788. Timor; door D. B. *T. v. N. I.* 14e j 1852. I. 199.

789. Aanteekeningen over het eiland Timor, vertaald door J. van Wijk Rz. *Kenrbl.* II. 1823. 267.

790. Beschrijving van Timor en onderhoorige eilanden; door J. D. K. *Oosterling.* II. 1836. 1e ged. 1.

791. Bijdrage tot de kennis van het eiland Timor en onderhoorigheden, grootendeels uit de aanteekeningen van J. B. Spanoghe. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 307.

792. Timor in 1831; door E. Francis (Beschrijving van het Nederlandsch gebied). *T. v N. I.* 1e j. 1e d. Batavia, 1838. 353, 371, en 1e j. 2e d. Batavia, 1838. 25. — Ook geplaatst in Francis, *Levensloop,* d. 2. 152.

793. Het Amanoebangsche rijk op Timor; door J. D. van den Dungen Gronovius. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 62.

794. Reis naar het rijk van Amanoebang op Timor, in Oct. 1850, een bijdrage tot de kennis van dat eiland; door D. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 153.

795. Beantwoording door R. v. A. der vraag: „Waar ligt het eiland Rotti, en wat weet gij er van?" *Tijds. Aank. onderw.* IV. 1839. 226.

Eilandengroep van Celebes.

796. Het eiland Celebes of Makasser; door D. S. *Alg. Mag. Ond. Opv.* V. 1823 345.

797. Beschrijving van het eiland Celebes of Macasser. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 93.

798. Het eiland Celebes volgens de togten en ontdekkingen van J. N. Vosmaer (litteratuur over dat eiland, gebrekkige kennis vooral der Oostkust, verhaal van Vosmaers leven, lotgevallen en verrigtingen, overzigt van onze verrigtingen ten aanzien van Kendari na het overlijden van Vosmaer). *Kol. jaarb.* 1862. 82, 129, 193, 277, 321.

799. De Sangirsche eilanden (gedeeltelijk naar het verslag in 1826 van A. J. van Delden). v. Doren, *Herinn* I. 1857. 89.

800. De Sangir-eilanden in 1825, met aanhangsel over de Talautsche eilanden (tekst van het verslag van A. J. van Delden, 1826; zie v. Doren, *Herinn.* I. 1867. 89. noot). *Ind. Mag.* Ie Tw. 1844. N°. 4, 5 en 6. bl. 356. N°. 7, 8 en 9. bl. 1.

801. Beschrijving van de Sangi-eilanden; door S. D. van de Velde van Cappellen (1856). *Meded. Zend. gen.* I. 1857. 44.

802. Beschrijving van het eiland Bangka (ten N. van Celebes) met kaart; door W. C. F. Goldman. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4e S. I. 1861. 144, 305.

803. Een blik op de Minahassa met kaart; door A. F van Spreeuwenberg (1842). *T. v. N. I.* 7e j. Batavia, 1845. 4e d. 161, 301. 8e j, Batavia. 1846. 1e d. 23.

804. Rapport van een togt van Kema naar Tagulnda, Siao, Sangir en de Talausche eilanden en van daar terug naar Amboina in 1846. *Tindal en Swart, Verh.* 1848. 388.

805. Fragmenten eener onuitgegevene beschrijving van de Minahassa; door N. Graafland. *Meded. Zend. gen.* VIII. 1864. 1. – (Fragment dezer beschrijving) *Ald.* IX. 1865. 104.

806. Schaal der onderlinge afstanden van de hoofdplaatsen der districten in de Minahassa volgens de laatste meting; door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v N. I.* 7e j. Batavia, 1845. 4e d. tegenover 192.

807 Algemeene afstandswijzer van de Minahassa onder de residentie Menado. *Meded. Zend gen* I. 1857, tegenover 276.

808. Het meer van Tondano en omstreken; door J. Grudelbach (1846). *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 399.

809. Menado of een pleiziertogtje naar het meer van Tondano en den waterval van Tonsea Lama. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 237.

810. Twee dagen te Langowan, fragment eener reis door de Minahassa; door J F. G. Brumund. *Tijds. Chr. leven N. I* 1e j. 1855. II 397 2e j. 1856. I. 133. — Van Langowan over Kakas en het meer van Tondano naar Rembokkan; door J. F. G. Brumund *Ald.* 1856. I. 269.

811. Tekst van de Instructie of „Lastbrief van Jan van der Wal, gaande over Batchian, Ouby en Balante, de zuidwal van de Gorontaalse bogt langs, en zoo voorts rond naar Tomini en Gorontalo, waar naar hij zich zal hebben te rigten" 1682); medegedeeld door P. A. Leupe. v. Rosenberg, *Gorontalo.* Amst. 1865. 137.

812. Tekst van het „Extract uit het Journaal van den Hoeker de Brandgans, gehouden bij Jan van der Wal, op deszelfs voyagie van hier (Ternate), over Batchian, Ouby en Xulla, naar de groote bogt van Tomini, om dezelve te ontdekken en carteren ter ordre van den Commissaris Robertus Padt-Brugge" (Aug.—Nov. 1682); medegedeeld door P. A. Leupe. v. Rosenberg, *Gorontalo.* Amst. 1865. 141.

813. Statist. aanteek. over de residentie Menado, volgens mededeelingen van D. F. W. Pietermaat en L. J. de Vriese (te zamengesteld door P. Mijer; zie v. Rhijn, *Reis Ind. Arch.* Rott., 1851 273, noot). — *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batav., 1840. 109.

814. Berigten betreffende de wetenschappelijke reis in de residentie Menado van S. H. de Lange. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 165.

815. Beschrijving der ligging van de goudmijnen van Gorontalo op Celebes, met kaart; door A. J. Bik. *T. v. N. I.* 7e j. Batav., 1845. 2e d. 90.

816. De Rijkjes Bolang-Mogondo, Bolang-Banka, Bintawoena, Bolang-itam, Kaidipan, Andagile en Bwool, op de N.kust van Celebes. v. Doren, *Bijdr.* I. 1860. 8.

817. De rijkjes Limbotto, Bone, Bolango, Boalemon, Attingola, Pariga en Moetong, behoorende onder Gorontalo. v. Doren, *Herinn.* I. 1857. 289.

818. Het landschap Bolaäng-Mongondouw; door J. G. F. Riedel (1857). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 266.

819. Schetsen van de rijken van Tamboekoe en Banggaai, op de O.kust van Celebes; door C. Bosscher en P. A. Matthijssen (tekst van twee hunner rapporten, d.d. 20 Maart 1853). *T. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 63, 90.

820. De Afdeeling Sandjai (Celebes); door J. A. Bakkers (Sept. 1860). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4e S. II. 1862. 265, 421.

821. Beschrijving met kaart van het Z.O. Schiereiland van Celebes, in het bijzonder van de Vosmaersbaai of baai van Kendari; door J. N. Vosmaer (1835) *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 61. — Bijzonderheden betreffende de uitgave zie *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4e S. I. 1861. 461; XII. 4e S. III. 1862. 136.

822. Macassar. (Beschrijving van dit Gouvernement, naar aanleiding van den laatsten oorlog aldaar). *Hermes.* 3e j. 1828. N°. 3. 40. N°. 7. 3. — Beoordeeling door G. de Serrière van deze beschrijving; uit de *Jav. Cour.* van Januari 1829. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 11 en 12. bl. 17.

823. Celebes; door O. G. Heldring. (Verhaal eener reis over land van Macassar naar Bonthain en Boelecomba; door J. P. Freyss in 1848). *Ver. Chr. St.* III. 1849. 379.

824. Een paar uren te Bima en een paar dagen te Makassar; door Just *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 236.

825. Bijzonderheden betreffende het verblijf van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden te Macassar in 1836. *Boekz.* Julij 1838 127.

826. Tanette en Barroe (Celebes); door J. A. Bakkers (Rapport, Aug. 1861, betreffende de in 1861 verrigte opneming.) *Tijds. I. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 209, 255, 293, 329.

827. Uittreksel uit het verhaal eener reis van Makassar naar Saleyer en Bima in 1848; door J. P. Freyss. *Ver. Chr. St.* IV. 1850. 16.

828. Aanteekeningen over het eiland Saleyer; door W. M Donselaar (1856). *Meded. Zend. Gen.* I. 1857. 277.

829. De eilanden Bonerate en Kalao; door J. A. Bakkers, Adst. resid. (Beschrijving, tekst van zijn verslag, A°. 1860). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4e S. II. 1862. 215, 425.

Groep van de Philippijnsche eilanden.

830. Beschrijving der Philippijnsche eilanden. *Hist. Beschr. Reizen.* XVIII. 1759. 15.

831. De Philippijnsche eilanden; vertaald door J. van Wijk Roelandsz. Uit „State of the Philippine Islands by Thomas de Comyn (Madrid 1820), translated from the Spanish with notes by William Walton. London, 1821.” *Rec. o. d. Rec.* XVI. 1823. *Meng.* 187, 238, 257.

832. De Philippijnsche Eilanden (grootendeels ontleend aan het werk van Bowring). *Kol. Jaarb.* 1861—62. 449

833. Beschrijving van het eiland Samar, één der Philippijnsche eilanden; door de Pagès *Vad. Lett.* 1785. VII. 1. 227.

834. Beschrijving van het eiland Panay, een der Philippijnsche Eilanden; volgens Lafond. Uit het „Bulletin de la Soc. de Géographie, Junij 1835”; door J van Wijk Roelandsz. *Vriend. d. Vad.* X. 1836. 746.

835. Beschrijving van den Sollokschen Archipel; door A. J. F. Jansen (1856). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 211.

836 Beschrijving van den Soolo-Archipel en van het zuidelijk gedeelte van Magindanao; door F. A. A. Gregory (1844). *T. v. N I.* 7e j. Batav., 1845. 2e d. 317; 4e d. 88.

837. Bijdrage tot de kennis van den Soeloeschen Archipel. Uit het verslag van J. D. van den Dungen Gronovius over zijne missie in 1848. *T. v. N. I.* 1850. II. 58.

838. Herinneringen aan een schipbreuk in de Solozee, in 1856; door Willem Witting. *Leeskab.* 1857. III. 177.

839. Doel van een togt naar de Solo-eilanden in het begin van 1863. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 185.

Eilandengroep van Halmaheira (Gilolo).

840. Discours van Apoloni Schot, aengaende de Molucques (1610). *Begin en voortgang.* 1846. II. *Reis Verhoeff.* 107.

841. Beantwoording door A. de Heer, te Goes, der vraag: Welke bijzonderheden der natuur vindt men op en bij de Moluksche of Specerij-eilanden? *Tijds. aank. Ond.* XII. 1847. 249.

842. Tekst van 't verslag, d.d. 3 Mei 1855 N°. 455, van den togt door eenige gedeelten van de residentie Ternate, door Jhr. C. F. Goldman (naar de eilanden Batjan, Obi, Salawatie en Nieuw-Guinea). *Tijds Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 203, 256.

843. De Moluksche Eilanden (Schets). *Philopaedium.* IV. 1825. 278.

844. Reis van de brik Egmond in 1852 van Amboina naar Batchian, Ternate, Menado, de bogt van Tomini en over Kema terug; door C. P. de Brauw. *Swart, Verh.* 1854. 1e afl. 237.

845. Opnoeming der landen van het Gouvernement der Moluksche Eilanden (volgens het rapport d.d. 5 Junij 1821 van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan). *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 240.

846. Aanteekeningen op eene reis aan de Noord- en Westkust van Halmaheira. *T v. N. I.* 18e j. 1856. II. 209.

847. Aanteekeningen betreffende het Noorder schiereiland van het eiland Halmahêra; door T. J. Willer (1847). *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 343.

848. De Halfoeren van Noord-Halmahera; door T. J. Willer (1847). Textueele overname van voorgaand officiëel stuk. Willer, *Boeroe.* Amst. 1858. 31.

849. Chronologische opgave der namen van hen, die den berg van Ternate hebben beklommen, 1686—1821; volgens W. H. de Vriese, door J. Pijnappel Gz. *Reinwardt's Reis.* Amst., 1858. 640, 487.

850. Veertien dagen verblijf te Ternate. v. Doren, *Herinn.* II. 1860. 220.

851. Tekst van het „Berigt aan Joan Henrik Thim, wegens het opperdeel van den Ternataanschen brandenden Berg, van Meindert de Roy, zo als dezelve van hem bezogt en ondervonden is, d.d. Ternate 15 October 1686. *Valentijn,* I. 1724. 6.

852. Verhaal van een togt naar den krater van den vulkaan van Ternate, een der Moluksche Eilanden; door Q. M. R. Verhuell (1818). *Letterb.* 1821. I. 210.

853. Overzigt van het eiland Ternate; door J. S. van Coeverden (1843). *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batav. 1844. 195.

854. Fragment mijner reizen door de Molukko's met kaart; door J. F. G. Brumund. Makjan en Batjan (bij gelegenheid der reis van den g. g. A. J. Duymaer van Twist, 1855). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 323.

855. Topogr. schets van het eiland Batjan; door J. G. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II 1856—1857. 303.

856. Verhaal van de beklimming in Junij 1854 door Corns. de Groot van den vuurberg Makjan; medegedeeld door J. F. G. Brumund. *Tijds. Ind T. L. V.-kunde,* V. N. S. II. 1856. 330.

Eilandengroep van Ceram.

857. Verhaal (met kaart) van eene reis, van Amboina naar de Zuidooster- en Zuidwester-eilanden, de Aroe-eilanden, Timor enz.; door S. J. G. Brennwald. *Vriend d. Vad.* II. 1828. 831.

858. Aanteekeningen op eene reis in het O. gedeelte van den Indischen Archipel; door J. F. G. Brumund (in Junij en Julij 1843, van Amboina naar Wahaay op de Noordkust van Ceram en naar de Aroe-eil.) *T. v. N. I.* 7e j. Batav., 1845. 2e d. 39, 251. — Ceram en de Aroe-Eil. Zakelijke inhoud van bovengenoemde aanteekeningen). *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1846. 494.

859 Het eiland Ceram en zijne bewoners: door J. B. J. van Doren. *Vad. Lett.* 1856. II. 453, 653.

860. Bijdrage tot de kennis van het eiland Ceram. *v. Doren, Herinn.* I, 1857. 302.

861. Reis naar de zuidwestkust van Nieuw-Guinea, de Goram- en Ceram-Laut eilanden en oostelijk Ceram; door P van der Crab (1863). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4 S. IV 1864. 531.

862. Aanteekeningen van eene reis over het gebergte van Ceram, van de zuid- naar de noordkust, of van de negorij Makarikin naar den post Wahaay; door R. Scherius. *T. v. N. I.* 8e j., Batav. 1846. 4e d. 156.

863. Mijn eerste uitstapje in de Molukkus: post van Wahaay, op de noordkust van Ceram. 1837. v. Doren, *Fragm.* I. 1854. 321.

864. Acht dagen verblijf te Wahaai, aan de noordkust van het eiland Ceram, in 1838. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 223.

865. Reis naar Banda en de voorname onderhoorige eilandengroepen, alsmede naar het Z. W. gedeelte van Nieuw-Guinea, door C. P. de Brauw in 1852. *Swart, Verh.* 1854, 1e. afd. 199.

866. Mededeelingen nopens de baai van Elpapoeti en het staatje Sahoelau op Ceram. *S. Buddingh, Ned. O. I.* II, 182.

867. Vraag van het K. Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I.: »eene topographische, ethnologische en klimatographische beschrijving van het N.-O. deel van het eiland Ceram, van den post Wahaai af tot den Oosthoek des eilands, en binnenlands tot het waterscheidend gebergte". *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. Ned. I.* I. 1853. 16. III. 1855. 30. IV. 1856. 31; overgenomen in *T. v. N. I.* 14 j. 1852. II. 79.

868. Bijdragen tot de kennis van het O. gedeelte van Ceram en omliggende eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855, 34.

869. Hoewamohel en een gedeelte van de W.-kust van Ceram. *v. Doren, Fragm.* I. 1854. 329.

870. Reede van Amahai in de Elpapoetie bogt op Ceram's Z.-kust; beschreven door G. P. J. Mossel. *Swart, Verh.* 1862, 1e. afd. 427.

871. Het eiland Bouro, met plaat. *Leeskab.* 1836. III. 118.

872. Blik op het eiland Boeroe. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 345.

873. Topogr. en administr. indeeling der regentschappen op Boeroe. *v. Doren, Herinn.* II. 1860. 17. *v. Doren, Boeroe en Manipa,* Amst. 1859. 24.

874. Beschrijving van het eiland Boeroe, voor zooveel betreft de hoofdplaats en binnenlanden van Kayeli en de vier kusten, volgens eene reis (in 1847), op last van A. L. Weddik; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e. j. I. 1849. 474, 537; II. 1850. 1. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1848. 85.

875. Bijdragen betreffende de gedaante van het terrein op het eiland Boeroe: *a.* Gesteldheid tusschen den berg Tamahoe en het meer van Wakoholo. *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 383. *b.* Gesteldheid tusschen de Zuidkust en het meer van Wakoholo; naar eene reis in 1825 naar het meer Wakoholo, door J. L. B. Engelhard. *Ald.* 383. *c.* Gesteldheid tusschen de N.-kust en het meer van Wakoholo. (Uittreksel uit het verhaal der reis in 1847 van J. B. Cleerens, door zijnen togtgenoot B. N. J. Roskott.) *Ald.* 388. Letterlijke mededeeling van dit verhaal. *Van Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851. 259. *d.* Gesteldheid tusschen het meer van Wakoholo en de vlakte van Baman. *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 394.

876. Kajeli of de hoofdnegorij van het eiland Boeroe. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 322.

877. Het meer Wakoholo, gelegen in het gebergte Kakoesiël, in het W. gedeelte van Boeroe (Memorie van Rochus Hollaar, betreffende zijn togt in 1721; alsmede het verhaal der togten in 1710 van Mars en van Conrad Keller; overgenomen uit *Valentijn* II. 19, 26 en 27.) *v. Doren, Herinn.* II. 1860. 1.; *v. Doren, Boeroe en Manipa.* Amst. 1859. 42.

878. Verhaal mijner zeereis van Ambon naar Boeroe, naar eene plaats Mefa geheeten, en terugreis naar Ambon, door den inlandschen onderwijzer Picauly; vertaald door B. N. J. Roskott 1842—43. *Meded. Zend Gen.* III. 1859. 198.

879. Iets over het eiland Amboina, met kaart. (Mededeeling der beschrijving van B. N. J. Roskott, a°. 1843.) *Med. Zend. Gen.* IV. 1860. 5, 168. — Aanteekeningen uit verschillende schrijvers, ter toelichting van het vorige stuk. (*G. de Serière, C. G. C. Reinwardt, P. Bleeker, C. v. d. Hart, S. Muller, enz.*) *Ald.* 186.

880. Naerder verhael van het Eylandt ende Casteel van Amboyna, beschreven door Fredrick Houtman, 1607. *Begin en Voortgang* 1646. II. *Reis C. Matelief.* 58.

881. Tekst der Missive van A. A. Ellinghuysen, aan den G. G. van N. I., Amboina, 20 September 1832. (Verslag van het verblijf van Carlo Vidua de Conzano op Amboina.) *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. *Bat.* 1843. 379.

882. Topographische beschrijving van het eiland Amboina; door C. A. Bensen. *Geneesk. Tijds. N. I.* III. 1854. 294

883. Herinneringen van Batoe Gadjah; door J. F. G. Brumund (Beschrijving van het verblijf van den Gouverneur der Moluksche eilanden, digt bij Amboina). *Indiana,* I. 1853. 198.

884. De omstreken van Amboina's hoofdplaats. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 209.

885. Hila, op de N.-kust van Hitoe gelegen. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 67.

886. Drie dagen verblijf te Laricke, op de N.W.-kust van Hitoe. *v Doren, Herinn.* I. 1857. 161.

887. Een uitstapje naar Saparoea op het eiland Honimoa. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 204. — Een bezoek aan den Radja (regent) van oud-Paperoe (op Honimoa). *Ald.* 299, 327. — Overzigt van het eiland Honimoa (Saparoea). *Ald.* II. 1864. 15. — Reis van Saparoea over Pilauw en Haroeko terug naar Ambon. *Ald.* 133.

888. Beantwoording door Jb. van der Bel Jr. der vraag: „waar ligt het eiland Noesa-Laut, en wat weet gij van hetzelve?" *Tijds. aank. ond.* XIII. 1848. 171.

889. Beschrijving van het eiland Amblaauw, volgens een reis gedaan in Januarij en Februarij 1847, op last van den gouv. van Borneo, A. L. Weddik; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 35. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 204.

890. Uittreksel uit aanteekeningen op eene reis in de Moluksche eilanden, bijzonder met betrekking tot Banda en Amboina (in 1824) door eenen Ambtenaar in het gevolg van Z.Ex. den Gouv. Gen. *Oosterling*, I. 1835. 13.

891. Reis naar Banda, de Ceram Laut eilanden, het Z. W. gedeelte van Nieuw-Guinea, de Aroe en de Z. W. eilanden, door Z. M. schoonerbrik Egmond, onder bevel van C. P. de Brauw. 1852. (Bevat een aantal handelsbijzonderheden.) *Swart, Verh.* 1854, 1e *afd.* 199.

892. Beschrijving der Bandasche eilanden, en de gesteldheid van derzelver bewoners; door J. Finn. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia, 1840. 385.

893. Beklimming van den Goenong Apie te Banda; door J. C. le Conge (in gezelschap van Willems, in April 1836. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 326.

894. Verhaal van eenen togt naar den krater van den vulkaan Goenong Apie, een der Bandasche eilanden; door Q. M. R. Verhuell (in April 1817). *Letterb.* 1820. I. 180.

895. De Goenong-Api van Banda, door Dr. F. Epp. (Beklimming op 3 Sept. 1843). *T. v. N. I.* 1850. I. 432.

896. Bijdragen tot de kennis van de Key-eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855, 23.

897. De Key-eilanden ten N. W. van de Aroë eilanden; door J. B. J. van Doren (1836). *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. VI. 238.

898. Statistieke aanteekeningen betreffende de Aroe-eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind T. L. V.-kunde.* II. 1854, 337

899. Beschrijving van de Aroe-eilanden; door Z. W. van Schreven. *Tijds. aank. ond.* XIV. 1849. 374.

900. Aanteekeningen betreffende de Goram- en de Arroö-eilanden. *v. Doren, Fragm.* I. 1854. 363.

901. Bijdragen tot de kennis der Zuid-Wester-Eilanden; door eenen zendeling. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 225.

902. Statistieke schets der Zuid-Wester eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II 1854. 419.

903. Aanteekeningen gehouden op eene reis naar de Zuid-Wester-eilanden; door H. C. van Eybergen (1862). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 193.

904. Bijdragen tot de statistieke kennis der Zuid-Wester en Zuid-Ooster eilanden; door G. de Serière. *Sloet, Tijds.* IV. 170.

905. Verhaal van de schipbreuk in 1837 van het stoomschip „Willem de Eerste" op de koraalplaat Lucipara; door J. B. J. van Doren, ontleend aan het officieël rapport van F. V. A. Ridder de Stuers. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage 1852, bl. 74. Hierin: Mededeeling van den tekst *a.* der dagorder, op de koraalbank (Lucapin Haay), dingsdag den 23sten Mei 1837, van F. V. A. Ridder de Stuers, aan de passagiers, enz. van het verongelukte stoomschip Willem I, tot dankbetuiging voor het gehouden gedrag gedurende hun verblijf op die koraalbank. *Ald.* Bijl. G. *b.* der dankbetuiging van de schipbreukelingen, klip Lucapin Haay, 8 Junij 1837, aan den kolonel F. V. A. de Stuers, voor den aanleg en de instelling van alles wat tot hunne redding, enz. heeft kunnen dienen. *Ald.* Bijl. H.

906. De koloniale oorlogsbrik „Nautilus" ter redding van 140 schipbreukelingen op de Lucipara's afgezonden in 1837. *v. Doren. Herinn.* I. 1857. 267.

907. Verslag van een bezoek op het eiland Kisser, een van de Sarawatti-groep in den Indischen Archipel. Uit eenen brief van G. W. Earl, naar het Engelsch, uit het „Journal of the Royal Geograph. Soc. of London" Vol. II, 1841. *Verh. en Ber. v. Tindal en*

Swart. IV. 1844. 25. Overzigt daarvan, gevolgd door opmerkingen van E. de Waal. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N°. 4, 5 en 6. bl. 117.

Eilandengroep van Nieuw-Guinea.

908. Prijsvraag uitgeschreven door het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen: „Eene geschiedenis der ontdekkingen op Nieuw-Guinea, en een overzigt van onze tegenwoordige kennis van dit eiland en zijne bewoners." Antwoord 1 Dec. 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II 189.

909. Tekst van het „Journael van Jan Carstensz op de ghedaene reyse van Nova Guinea bij hem ghehouden,mitsghaders copie van de Acte van overdracht, submissie ende ghetrouwicheyt, welcke d'inwoonderen van de eylanden Quey ende Aru nopende hare landen ende staet aen de Hoog Mog. Heeren Staten Ghen. &z. hebben ghedaen," Ao. 1623, voorafgegaan door eene historische toelichting; door Mr. L C. D. van Dijk (met kaart). *van Dijk, Mededeel.* Amst. 1859.

910. Ongelukkige togt van twee jachten, Amsterdam en Wezel, onder Gerard Pool, van Amboina naar Nieuw-Guinea, in 1636. *Valentijn,* II. *St.* II. 4. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 360.

911. Nieuw-Guinea, ethnographisch en natuurkundig onderzocht en beschreven in 1858 door een Nederlandsch-Indische commissie. Met bijlagen, 26 platen en atlas met 7 kaarten. (Hierin op 1—3 en 66—68, over de hoogst gebrekkige toerusting der commissie, met die exploratie belast; op 47, 120, 159, 160, 181 de onbekendheid der Papoea's van Nieuw-Guinea met het gebruik van zout bij het toebereiden hunner spijzen; op 77 en 78 voormalige vestiging der Engelschen te Doreh tusschen 1798 en 1803; op 80, 87, 99—102, 186—200, beschouwingen nopens den staatkundigen toestand der onderscheiden deelen van Nieuw-Guinea, zoo met betrekking tot den regeringsvorm, als ten aanzien van de verhouding onderling, tot de Moluksche vorsten en tot het Ned. Indisch gouv.) *Bijdr. Ind. T L. V.-kunde.* N. V., V.

912. Reis van Amboina naar de ZW. en N.kust van Nieuw Guinea, met Z.M. stoomschip Etna, onder bevel van G. Royer (met een voorwoord van G. Lauts). *Swart. Verh.* 1861. 1e afd. 341; 1862. 1e afd. 75.

913. Bijdragen tot de kennis van Nieuw-Guinea; door Salomon Müller. (Verslag der waarnemingen, door hem, Macklot, Zippelius, G. van Raalten en P. van Oort, leden der Nat. commissie in N.-Indië, op de reize naar en langs de Z.W.-kust van Nieuw-Guinea gedaan in 1828, door Z. M. korvet Triton en Z. M. koloniale schoener de Iris; — voorafgegaan door een overzigt van de voornaamste reizen, naar die streken ondernomen sedert 1511.) Met kaart. *Verh. Nat. Comm.*, Leiden, *L. en V.-kunde.* 1839—1844. *Müller Reizen,* I. Amst. 1857. 1.

914. Mededeelingen betreffende Nieuw-Guinea, getrokken uit het verslag van Alfred Wallace van zijn verblijf aldaar. *Sloet, Tijds.* XXI, 327. Zie hierover ook *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde* N. V., V 77, 78.

915. Berigten betreffende den togt van Z. M. korvet Triton en schoener Iris, onder bevel van D. H. Kolff Jr, naar en langs de kust van Nieuw-Guinea. *Letterb.* 1829. I. 294; II. 211, 321.

916. Bijdragen tot de kennis der Noord- en Oost-kusten van Nieuw-Guinea; door G. F. de Bruijn Kops, met kaart. (Mededeeling zijner opmerkingen betreffende land en volk, verzameld gedurende de zending van D. J. van den Dungen Gronovius in 1849.) *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 163.

917. Verbeteringen van eenige misstellingen, voorkomende in het Rapport van den Gouv.-Kommissaris voor de inbezitname van Nieuw-Guinea in 1828, den Heer A. J. van Delden; en van die in de „Bijdragen tot de kennis van Nieuw-Guinea," door Dr. Muller. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde.* V. 62.

918. Verslag van een kruistogt in 1836 door A. Anemaet in den Oosterschen Archipel, bewesten het eiland Nieuw-Guinea; door Q. M. R. Verhuell. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 299.

919. Brief, dd. Batavia 27 November 1852, inhoudende: „naauwkeurige opgaven uit onderscheidene aanteekeningen verzameld", voornamelijk volgens G. F de Bruijn Kops en A. Diezman, ter beschrijving van de Dorey-baai op Nieuw-Guinea, met het oog op de voorgenomen zending derwaarts van Ch. Ottow en J. G. Geisler. *Ver. Chr. St.* VII. 1853 495.

920. Extract uit een berigt van Fabritius (beschrijving van de Noordkust van Nieuw-Guinea, en meer bepaald Ambarbaki). *Ver. Chr. St.* IX. 1855. 719.

921 Bijzonderheden betreffende het verblijf van Z. M. stoomschip de Etna, op Nieuw-Guinea, sedert 2 Mei 1858. *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 335.

922. Voormalige vestiging der Engelschen te Doreh op Nieuw-Guinea tusschen 1798 en 1803, en over het tijdelijk verblijf aldaar in 1858 van den Engelschman Russell Wallace. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V., V. 77, 78.

923. Aantooning door J. Dornseiffen, van de oppervlakkige, ondoelmatige en te weinig ernstige zorg, waarmede de wetenschappelijke expeditie naar Nieuw-Guinea in 1858 werd uitgerust, getrokken uit het verslag dier expeditie in 1862 uitgegeven. *Gids,* XXVII j. 3e S. 1e j. 1863. III. 379.

924. Beschrijving van eene reis naar de Z. W. en N. O. kust van Nieuw-Guinea (in 1858); door H. von Rosenberg. 1e gedeelte, Reis naar de Zuid-Westkust en verblijf aldaar. *Nat Tijds. N. I.* XIX. 4e S. V. 1859. 399. — 2e ged. Reis naar Doreh en verblijf aldaar. *Ald* XXII. 5e S. II. 1860. 306. — 3e en laatste ged. Reis naar de Humboldt-baai, verblijf aldaar en terugreis naar Amboina. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 333. Bijzonderheden nopens de uitgave. *Idem.* XXIII. 5e S. III. 1861. 541.

925. Een togtje in de binnenlanden van Nieuw-Guinea (uit *Das Ausland*); medegedeeld door P. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. II, 47.

926. Verhaal eener reis naar de eilanden Misool, Salawattie, Batanta en Waigeoe; door H. von Rosenberg, van 2 Julij tot 30 Aug. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 272, 283, 363.

G. REIZEN DOOR EN BESCHRIJVINGEN VAN AFRIKA.

Binnenlanden.

927. Bijzonderheden betreffende eene Maatschappij, te Londen opgerigt, ter ontdekking van de binnenste deelen van Afrika. *Letterb.* I. 1788. 18.

928. Verslag van de oprigting des Genootschaps, om de ontdekking der binnenste deelen van Afrika voort te zetten; door Mr. Ledyard en Mr. Lucas (ontleend aan de „Proceedings of the Association for promoting the Discovery of the interior Parts of Africa." Niet in den handel). *Vad. Lett.* 1790. V. 2. 514, 610.

929. Mededeelingen betreffende de voorgenomen ontdekkingsreis op kosten van de Koninklijke Maatschappij te Londen, door Walwijn en H. Crammond, in Afrika. *Letterb.* IV. 1790. 73.

930. Berigt van de nieuwste ontdekkingen der Engelsche Reizigers in Afrika, in het binnenland; door Houghton. 1790—1791, door Mungoo Park, 1793—1795. *Vad. Lett.* 1799. 2. 328, 366, 398, 452.

931. Berigten betreffende de reis van Mungo Park in de binnenlanden van Afrika. *Letterb.* IX. 1798. 41; — 1806. II. 321; — 1807. I. 49, 226; — 1810. I. 369; — 1811. I. 354; — 1812. II. 33, 193; — 1815. I. 178.

932. Over de ontdekkingen in de binnenlanden van Afrika, door de Afrikaansche Societeit in Londen, uit onderscheiden stukken der „Allgem. Geogr. Ephemeriden;" door van Beek Calkoen. (Overzigt van de reizen van *Houghton* en *Mungo Park.*) *Letterb.* XI. 1799. 76.

933. Bijzonderheden betreffende de voorgenomen reis van wege de African Association te Londen door Park en Hornemann, naar de onbekende binnenlanden van Afrika. *Letterb.* VI. 1796. 211.

934. Berigten betreffende de aangevangen reis van Hornemann in de onbekende binnenlanden van Afrika. *Letterb.* XI. 1799. 33.

935. Uittreksel uit een brief van J. F. Blumenbach, betreffende den reistogt van F. Hornemann naar de binnenlanden van Afrika. *Letterb.* XII. 1799. 106.

936. Mededeelingen uit den brief dd. 6 April 1800 van Hornemann aan Banks, nopens zijne reis. *Letterb.* 1801. I. 353. Latere berigten. *Ald.* 1802. I. 133; II. 308, 326.

937. Voorgenomen terugkeer van F. Hornemann uit de binnenlanden van Afrika. *Letterb.* 1804. I. 457. — Terugkeer te Londen. *Ald.* II. 129.

938. Bijzonderheden betreffende een journaal

eener (waarschijnlijk verdichte) voetreis van Egypte naar de Kaap de Goede Hoop, door Waldeck. *Letterb.* 1822. I. 129, 306.

939. Besluit van de algemeene vergadering van 2 April 1824 van de Maatsch. ter bevord. van de Aardrijksk. te Parijs, tot uitloving eener medaille (3000 fr.) ter aanmoediging tot eene reize door Afrika. *Letterb.* 1824. II. 33. — Idem van 9000 francs aan den reiziger, die het eerst te Tombucto zal aankomen, van de etablissementen aan de Senegal. *Ald.* 1824. I. 215. — Mededeeling van verdere uitloving en uitdeeling. *Ald.* 1826. I. 237.

940. Blik op den tegenwoordigen staat der ontdekkingen in het binnenste van Afrika. (Uit de *Revue Encyclopédique*, door Jomard.) Nov. 1824 voorgelezen in de Société de Géographie te Parijs. *Star*, VII. 1825. 339.

941. Plan der voorgenomen reizen van Clipperton, Denham, Pierce, Laing, Browne en Cailliaud, in Afrika. (Tombuctoo enz.). *Letterb.* 1825. II. 241.

942. Mededeeling van het plan der voorgenomen reis van Denham door Afrika. *Letterb.* 1827. I. 193.

943. Bijzonderheden betreffende de nieuwe reis door de binnenlanden van Afrika; door Lander. *Letterb.* 1831. I. 49.

944. Binnenlanden van Afrika. Togt van Rebmann. *Ver. Chr. St.* X. 1856. 443.

945. Ontdekkingsreizen in Afrika (van: Livingstone, W. B. Baikie, A. Roscher, Kraft (Hadj Skander), L. Thürheim, Burton en Speke, enz.). *Vad. Lett.* 1859. II. 380

946. Bijzonderheden nopens de reizen van Overweg, Barth, Richardson en Vogel in het binnenland van Afrika. *Letterb.*, 1853, I. 145, II. 113.

947. Berigten nopens de reis van Barth en van Henry Waddington in Midden-Afrika. *Letterb.* 1854. 301, 410.

948. Afrika. (Ontdekkingsreis in de binnenlanden; door Barth, 1854). *Ver. Chr. St.* IX. 1855. 188.

949. Ontdekkingstogten in Midden-Afrika van H. Barth (Mededeeling van A. Petermann.) *Letterb.* 1855. 294. — Bijzonderheden zijner reis en voorloopige werkzaamheden in Europa voor de uitgave zijner ontdekkingen. *Ald.* 349, 358.

950. De reizen van H. Barth in Afrika. (Uit: *„Unsere Zeit”*). *Vad. Lett.* 1858. II. 179, 229, 610, 678; en 1859. II. 547, 581, 629.

951. Tombuctoe. Waarnemingen van H. Barth. (Uit het „Magasin Pittoresque”.) *Vad. Lett.* 1857. II. 151.

952. Tombuctoe. Bijzonderheden betreffende de Karavanen welke van en naar deze marktplaats uitgaan. *Rec. o. d. Rec.* XXIV. 1831. Meng. 548.

953. Binnenlanden van Afrika. Beschrijving van Tombuctoo; door Robert Adams. 1810—1815. *Vad. Lett.* 1817. II. 125.

954. Reis van Sidi Hamet door de woestijn naar de stad Tombuctoo. (Uit „James Riley's Travels to the interior parts of Africa. London 1816”). *Vad. Lett.* 1818. 2. 282. — Vervolg dezer reis van Tombuctoo naar de tot dusver onbekende stad Wassanah, en naar Marokko. *Vad. Lett.* 1818. 2. 315.

955. Zendelings-ontdekkingsreis in Afrika door Livingstone in 1849, 1850 en 1851. *Ver. Chr. St.* VII. 1853. 48.

956. Binnenlanden van Afrika. Togt van Dr. Livingstone, volgens berigten dd. 14 Jan. 1854. *Ver. Chr. St.* X. 1856. 443.

957. De jongste ontdekkingen in Midden Afrika, met kaart. Uit „National Review.” (Statistisch overzigt sedert 1850; door H. Barth en Livingstone). *Wet. Blad.* 1857. III. 59.

958. Ontdekking in Afrika van een groot meer in het binnenland; door Robert Livingstone, Oswel en Murray. *Rec. o. d. Rec.* 1850. *Meng.* 219.

959. Vertaling van een brief van E. Gabriël aan den Voorzitter van the Royal Geographical Society te Londen, bevattende bijzonderheden betreffende den togt van Livingstone van de Kaap de Goede Hoop door Midden Afrika. *Letterb.* 1854. 285. — Nadere berigten, door Sir Roderick Murchison in de Société géographique de France. *Letterb.* 1855. 358.

960. Reize door het binnenland van Afrika, door Livingstone. 1854. *Ver. Chr. St.* IX. 1855. 346.

961. Ontdekkingen in Midden Afrika van Livingstone. 1855. *Letterb.* 1856. 67.

962. Dr. Livingstone's opmerkingen over zijne reizen in het binnenland van Afrika, met het oog op de zendingszaak. *Chr. Verz.* VI. 1857. 211.

963. Dr. Livingstone's opgave der genomen maatregelen voor zijne reis in de binnenlanden van Zuid-Afrika. *Ver. Chr. St.* XII. 1858. 619, 680.

964. Bijzonderheden betreffende Livingstone's aankomst in de Kaapstad, en zijn

vertrek naar het binnenland. *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 328.

965. Zuid-Afrika; de zending van Dr. Livingstone. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 684.

966. Midden-Afrika; bezoek van Livingstone bij het meer Nyassa. *Ver. Chr. St.* XVII. 1863. 180.

967. Livingstone in Londen. Bijzonderheden over zijn terugkomst. *Ver. Chr. St.* XIX. 1865. 261.

968. Ontdekkingstogten in Midden-Afrika met de stoomboot „Pleyad" door P. M. N. 1854. *Letterb.* 1855. 163.

969. Ontdekkingstogten in Midden-Afrika. Mededeelingen door A. Petermann betreffende die van E. Vogel. *Letterb.* 1855. 301. 1856. 145. 1857. 146.

970. Ontdekkingstogten in Midden-Afrika, van Eduard Vogel, ontleend aan zijn verslag in het „Athenaeum Français" van 27 Jan. 1855. *Letterb.* 1855. 51.

971. Nieuwe ontdekkingstogt in Midden-Afrika. Mededeeling door A. Petermann over dien welke zal plaats hebben door Brun Rollet. *Letterb.* 1855. 170.

972. Ontdekkingstogten in Midden-Afrika; door W. Extracten uit een brief, 11 Dec. 1855. van E. Vogel. *Letterb.* 1856. 188.

973. Bijzonderheden betreffende de reis van John Campbell door Z. Afrika. *Letterb.* 1815. I. 130.

974. Berigten betreffende het binnenland van Zuid-Afrika; door Campbell. Medegedeeld door J. van Wijk, Roelandsz. *Alg. Lett. Maandschr.* VI. 1822. Meng. 536.

975. Verslag betreffende reizen in Zuid-Afrika, in dienst van het Londensche Zendeling-Genootschap; door John Campbell. (Uit de „Quarterly Review" van October 1822). *Star,* VII. 1825. 494.

976. Expédition du capitaine Harris, par M. Th. Pavie. (Uit de „Narrative of an expedition into Southern Africa," by captain Harris. Bombay 1838".) *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. n°. 7, 8 en 9. bl. 105.

977. De gewigtigste ontdekkingen in Zuid-Afrika in 1849, 1854 enz., volgens Anderson en Livingstone. Uit Peterman's „Mittheilungen." II. 1855. *Swart, Verh.* XVI. 1856. 339.

978. Het Ngami-meer en zijne stroomen, uit de: „Revue Brittannique". Uit de reis van Ch. J. Anderson naar het meer Ngami en in Zuid-Afrika. *Vad. Lett.* 1857. II. 210.

979. Verhaal van de schipbreuk van het schip Grosvenor, Kapit. John Coxon, op de kust van Afrika, a°. 1782, naar de verklaringen van Robert Price, Thomas Lewis, John Warmington, en Barrey Larey, vier der in Engeland teruggekeerden. *Vad. Lett.* 1783. V. 2. 602.

980. Dagverhaal van eene reis van de Kaap de Goede Hoop in de binnenlanden van Afrika, in 1790 en 1791, door Jacob van Reenen en anderen, om te ontdekken of er nog eenige van de schipbreukelingen van het schip Grosvenor in leven mogten zijn; door Edward Riou. (Zie G. Carter, *Schipbreuk van de Grosvenor.* Amsterdam 1801.) *Vad. Lett.* 1801 1. 579.

981. Verhaal van drie reizen, van de Kaap de Goede Hoop, in de zuidel. deelen van Afrika; door Francis Masson, 1e reize (1772—1773). *Vad. Lett.* 1777. VI. 2. 235, 236. — 2e reize (1773—1774). *Ald.* 274.— 3e reize (1774). *Ald.* 323.

982. Berigt eener reize in Afrika van de Kaap de Goede Hoop, in een brief van Andreas Sparrman. (Uit the „Philosophical Transact." Vol. LXVII, for the Year. 1777). *Vad. Lett.* 1778. VII. 2. 109.

983. Tekst der „Memorie voor Johannes Starrenburg, als Hoofd der Expeditie, en verderen Raad, om haar in den togt naar de Gonnemaas, Grigriquaas, Namacquasche Hottentos, enz. te dienen tot narigtinge; door W. A. van der Stel, 16 Oct. 1705. *Valentijn,* V. St. II. 90.

984. Tekst van het „Dagverhaal van Johannes Starrenburg, gehouden op zijn landtogt naar de Gonnemaas, Grigriquaas, Namacquasche Hottentos, enz. 7 Dec. 1705." *Valentijn,* V. St. II. 92.

985. Tekst van het „Dagregister van de voyagie naar het Amaquas land, onder Simon van der Stel, 25 Aug. 1685 tot 26 Jan. 1686." *Valentijn,* V. St. II. 54.

986. Berigten van Lichtenstein (a°. 1810) betreffende het lot van Cowen op zijne reis over land van de Kaap de Goede Hoop naar Mozambique. *Letterb.* 1811. I. 162. Latere berigten *Ald.* 1812. II. 345.

987. Berigt betreffende de binnenlanden van Mozambique, afkomstig uit de handschriften van Cuperus. *Sloet, Tijds.* XIII. 86.

Egypte, Abyssinië.

988. Postreize van Suez naar Caïro (uit het reisverhaal van Derby Griffith en zijne echtgenoote). *Vad. Lett.* 1845. II. 484, 524.

989. Berigt der lotgevallen van Eyles Irwin Esq. op een togt naar de Roode zee, de kusten van Arabië en Egypte, en door de woestijnen van Thebaïs, aan zijne brieven ontleend. *Vad. Lett.* 1780. II. 2. 376, 424, 562.

990. Verhaal van het lot eener Europesche caravane op de Landengte van Suez, 16 Junij 1779, en van den heer de St. Germain. *Vad. Lett.* 1780. II. 2. 464.

991. Het leven in Abyssinië (overzigt der reis van Mansfield Parkyns in dat land 1843—1849). *Leeskab.* 1854. III. 81.

992. Oordeel over de opneming, door Owen, van de oostel. kusten van Afrika. *Letterb.* 1827. I. 193.

Kafferland.

993. Verblijf eener Engelsche dame onder de Kaffers, tijdens de laatste oorlogen. Uit: „Adventures of Mrs. Colonel Somerset in Caffraria during the war, by J. D. Fenton, London, 1858.” *Vad. Lett.* 1859. II. 122.

994. Verhaal eener schipbreuk op de kust van het Kaffersland, in April 1829. In de Javasche Courant overgenomen uit: „Relation du naufrage du navire Français l'Eole sur la côte de la Caffrerie en Avril 1829.” *Vad. Lett.* 1832. II. 166, 214.

995. Berigt betreffende het land en de zeden der Kaffers, een wild volk in Africa. (ontleend aan „a Narrative of four Journeys into the Country of the Hottentots, and Caffraria, in the Years 1777, 1778 and 1779,” by William Paterson). *Vad. Lett.* 1789. IV. 2. 536.

996. Het distrikt van de Vaal-rivier in Zuid-Afrika. Uit „Ch. Barter, Zes maanden in Natal, Amsterdam, 1853.” *Leeskab.* 1854. I. 150.

997. De Hollandsche gemeenebesten in Zuid-Afrika. Beschrijving van den Oranje-Vrijstaat en de Transvaalsche Republiek. *Sloet, Tijds.* XIV. 311.

Kaap de Goede Hoop.

998. Beantwoording door M. Struik en A. van Vierhouten der prijsvraag: „wat weet gij van de Britsche kaapkolonie?” *Tijds. aank. ond.* XIV. 1849. 271.

999. Mededeelingen betreffende den toestand der kaapkolonie. *Sloet, Tijds.* XX. 344.

1000. Iets over de Kaap de Goede Hoop, volgens Barrow. *Oecon. Court.* V. 1802. 333.

1001. Eenige dagen aan de Kaap de Goede Hoop. *Rozenstruik,* I. 1825. *Meng.* 335.

1002. Berigten van binnenlandsche reistogtjes aan de Kaap de Goede Hoop, uit brieven van een voormalig Bataafsch ambtenaar aldaar, in 1805. *Schouwb. v. in- en uitl. Letterk.* 1806. *Meng.* 4. 229.

1003. Prins Hendrik der Nederlanden aan de Kaap. (Volgens couranten van de Kaap de Goede Hoop, van Mei 1838.) *Biang Lala,* 1e j. 1852. II. 48.

1004. George Augustus Frederick Ruxton, vooral zijn waarnemingen aan de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1849. II. 6, 18. — Ruxtons beschuldiging der Nederlanders wederlegd; door G. Lauts. *Ald.* 185.

1005. Extract uit de Kaapsche Courant van 27 Februarij 1802: reis der commissie door het Gouv. naar de binnenlanden gezonden, speciaal hun reis naar de Boetshoeanas (Briquas). *Letterb.* 1802. II. 1. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXXII. 1802. 335.

1006. Iets over de voorgenomen reis van Goldfuss, op kosten des konings van Pruissen, naar de Kaap de Goede Hoop, in het belang van het Berlijnsche en Erlanger Kabinet van Nat. Historie. *Letterb.* 1804. II. 321.

1007. Berigten van Lichtenstein, 1810, betreffende de reis door de Kaapkolonie van Nehdemann. *Letterb.* 1811. 1. 162.

1008. Aanteekeningen op eene reis naar het Lief-Engelenbad, aan de Olifants-rivier, nabij de Kaap de Goede Hoop, medegedeeld door de Jong van Rodenburgh. *Vad. Lett.* 1818, 2. 562.

1009. Ontdekkingstogt noordwaarts van de grenzen der Kaapkolonie (1761); door P. A. Leupe. (Hierin: *a.* Instructie, waerna Hendrik Hop en verdere personen, gaende ter ontdekkinge van 't binnenwaerts liggende land, sig gedurende desen weg sullen hebben

te gedragen, 10 Julij 1761; en *b*. Lijst der ammonitie-goederen, gereedschappen en snuysterijen, dewelke aen Hendrik Hop, op deese togt van Comp. wegen sijn meede gegeeven (11 Julij). *Hist. Gen. Kron*. VIII. 1852. 372.

1010. Bijzonderheden van het vergaan van het barkschip Geertruida, bezuiden de Kaap de Goede Hoop, in Augustus 1849. *Tindal* en *Swart*. *Verh*. 1850. 59.

Eilanden beoosten Afrika.

1011. Beantwoording door P. Koorn, der prijsvraag: »Madagaskar en hare bewoners". *Tijds. aank. ond*. IV. 1839. 225.

1012. De ontwikkelingsvatbaarheid van Madagascar. *Sloet*, *Tijds*. XVIII. 304.

1013. Overzigt der reis in 1665 naar Madagascar; door Rennefort. *Keur v. Meng*. 1e j. 1818. 144.

1014. Aanteekening betreffende het eiland Madagascar, uit de werken van Rennefort en J. de Bucquoy. *Koopman*, III. 1771. 336.

1015. Verhaal der vreemde avonturen van het N. O. I. Comp. schip Arnhem, 23 Dec. 1661— April 1663. *Holl. Mercurius*, XIV. 1663. 37.

1016. Bijzonderheden betreffende St. Joanna, een der Camora-eilanden, in den Indischen Oceaan. (Uit het Engelsch.) *Vad. Lett*. 1792. 2. 209.

1017. Beschrijving van Hinzuan, of Johanna, een eiland tusschen het Noord-einde van Madagascar en het Vasteland van Africa!; door Sir William Jones. *Vad. Lett*. 1793. 2. 21, 69, 110.

1018. Verhaal van het edelmoedig gedrag der bewoners van het eiland Madagascar jegens de schepelingen van het gestrande Eng. O. I. Comp. schip de Winterton, 8 Oct. 1793. *Letterb*. I. 1794. 143.

1019. Drie dagen verblijf op het eiland Bourbon, in 1829. *v. Doren*, *Bijdr*. I. 1860 80.

1020. Beantwoording door K. W. du Boeuf der vraag: »Welk eene merkwaardige plaats wordt er op het eiland Mauritius (Isle de France) gevonden?" (Beschrijving van den Souffleur) *Tijds. aank. ond*. X. 1845. 259.

1021. Beantwoording door Z. van der Vegt, der vraag: »Wat weet gij van den Souffleur op het eiland Mauritius?" *Tijds. aank. ond*. XIV. 1849. 264.

1022. Beschrijving van Isle de France (uit Sonnerat, Reize naar de O. I. en China, in 1774—1781); uit het Fransch vertaald door J. D. Pasteur. *Vad. Lett*. 1787. II 1. 207.

1023. Port-Louis (Ile de France, door de Engelschen Mauritius genoemd) en zijne omstreken. *v. Doren*, *Bijdr*. I. 1860. 92.

1024. Reis van Port-Louis (Ile de France) naar St. Marie aan de oostzijde van Madagascar gelegen. Met plaat. *v. Doren*, *Bijdr*. II. 1864. 73.

1025. Beschrijving van het eiland Mauritius. *Eur. Mercurius* L. 1739. I. 217.

1026. Bijzonderheden betreffende het kleine Zand-Eiland of Isle de Sable, vijftig mijlen van Madagascar; door Morel. *Vad. Lett*. 1779. I. 2. 399.

1027. Verblijf van Péron op het eiland Amsterdam. 1793—1795. *Bloemk*. 1825. I. 369.

1028. Verblijf van James Paine en Robert Proutfoot op het eiland Amsterdam bij St. Paulus, van Sept. 1826 tot Nov. 1827. Uit de »Nouvelles Annales des voyages," Août 1828. *Boekz*. Febr. 1829. 206.

Eilanden bewesten Afrika.

1029. Aanteekeningen betreffende het eiland St. Helena, door H. J. Domis, 1834. *Oosterling*, I. 1835, 441.

1030. Het eiland St. Helena Nova, door P. A. Leupe (verslag der vergeefsche pogingen onzer O. I. Comp. tot opsporing van dat eiland). *Tindal en Swart*, *Verh*. 1854. 2e afd. 38.

1031. St. Helena, beschrijving van het eiland, en tekst van het aldaar vigerend havenreglement. *Tindal en Swart*, *Verh*. 1850. 406, 432.

1032. Berigten over de eilanden Tristam d'Acunha, volgens eigene waarnemingen, en eenige latere opgaven uit het »Analectic Magazine," door een rustend Zee-Officier. Ter plaatsing medegedeeld door J. van Wijk, Roelandsz. *Rec. o. d. Rec*. XIII. 1820. *Meng*. 222.

II. REIZEN DOOR EN BESCHRIJVINGEN VAN AUSTRALIË.

Algemeen.

1033 Aanmerkingen, medegedeeld aan Natuurkundigen, die naar de Zuidzee en de Zuidpool-gewesten op reis gaan, voorgelezen in de Soc. der Nat. Hist. te Parijs, 29 Julij 1791, door Deodat de Dolmieu. *Vad. Lett.* 1792. 2. 200, 238.

1034. Ontdekking van eenige eilanden in de Zuidzee, door Don Jan Baptista Monteverde (1806) *Vad. Lett.* 1807. 2. 669.

1035. Verhaal van de noodlottige reize van Bligh in 1787 naar de Zuidzee. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1790. I. 225. *Letterb.* IV, 1790. 111.

1036. Berigt eener mislukking van het vervoeren van den broodboom uit Otaheiti naar de W.-I. uit: „A narrative of the mutiny on board of his Majesty's ship Bounty and the subsequent voyage of part of the crew in the ships boat, from the Friendly islands to Timor. Written bij Wm. Bligh. Londen. 1790." *Letterb.* VI. 1791. 126.

1037. Bijzonderheden betreffende de reis van Bligh van Otaheiti naar het W.-I. eiland St. Vincent, alsmede betreffende zijn togt door een straat tusschen Nieuw Guinea en Nieuw Holland. *Letterb.* X. 1793. 102. XI. 1793. 87.

1038. Bijzonderheden eener reis om den broodboom over te brengen, dd. 19 December 1792, uit het Engelsch. *Letterb.* XI. 1793 133.

1039. Mededeelingen betreffende de wetenschappelijke reis van Gebr. du Petithouares, voornamelijk in de Zuidzee. *Letterb.* IX. 1792. 6.

1040. Nieuwe Engelsche ontdekkings-reize naar de Zuidzee, onder Flinders (Berigt omtrent het doel dezer reis, door Baron Banks.) *Letterb.* 1801 I 289.

1041 Bijzonderheden betreffende de nieuwe zeereis van L. de Freycinet tot de kennis van de juiste gedaante van het zuider halfrond der aarde. *Letterb.* 1817. I. 67. Plan der reis *Ald.* II. 225.

1042. Bijzonderheden betreffende de nieuwe zeereis van Golownin naar de Zuidzee. *Letterb.* 1817. II. 17.

1043. Verslag der ontdekkingsreis van Otto von Kotzebue op den grooten Oceaan, door Charis. *Letterb.* 1820. I. 338, 355.

1044. Verslag eener reize naar de Zuidzee, aangevangen onder bevel van Marion du Fresne, en volbragt onder dat van du Clesmeur. (Uitgeg. door den Abbé Roschen uit de papieren van Crozet, a°. 1783.) *Vad. Lett.* 1784. VI 2. 76.

1045. Eerste ontdekking van het zuiderwerelddeel, door Binot Paulmier de Gonneville in 1504. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 296.

1046. Reize van Don Alvarez de Savedra, in 1526, naar de Zuidlanden. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 304.

1047. Reize van Juan Gaëtan en Bernard della Torre in 1542, naar de Zuidlanden. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII 1759. 307.

1048. Reize van Don Alvarez de Mendoza en Don Alvarez de Mindana naar de Zuidlanden in 1567. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759 308.

1049. Tweede Reize van Don Alvarez de Mindana in 1595 naar de Zuidlanden. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 311.

1050. Reize van Fernand de Quiros in 1606 naar de Zuidlanden. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 328.

1051. Reize van François Pelsart naar de Zuidlanden in 1629. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 353.

1052. Reize van Abel Jansen Tasman naar de onbekende Zuidlanden, 14 Aug. 1642 tot 15 Junij 1643. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 361.

1053. Journal met kaart der reis naar het onbekende Zuidland in den jare 1642, door Abel Jansz. Tasman, door Jacob Swart. (Bevat ook bijzonderheden omtrent Tasmans tweede reis in 1644.) *Tindal en Swart, Verh.* 1854, 2e afd. 75; 1856, 2e afd. 117; 1858, 2e afd. 73; 1859. 2e afd. 135; 1860, 2e afd. 75.

1054. Australie of Polynesië, door H. *Philopaedion,* I. 1822. 113.

1055. Schets van Australië of Polynesië,

door H. K. G. *Alg. Mag. ond. opv.* IV. 1822. 27.

1056. Treurig lot van eenige schipbreukelingen, op reis van Sydney naar Manilla; door Hendrik van Brakel, 15 Junij 1858 tot 1 Junij 1859. *Tijdstr.* 3e j. 1860. III. 61.

1057. Tekst van het Octroy verleend aan Arend Roggeveen c. s. om de Australische zee te bevaren. Extract uit het Register der Resolutiën van de H. M. Heeren Staten Gen. der Vereen. Ned. dd. 22 September 1676. *N. werken van het Zeeuwsch Gen. der Wetensch.* Ie Deel, 3e st. Middelburg, 1838.

1058. Zakelijke inhoud van het Request, aan de Staten Gen. door Arent Roggeveen te Middelburg gepresenteerd, om een octrooi voor het bevaren der Zuidzee tusschen de straat Magellanes en Nova Guinea, alsmede uitstel der resolutie hierop tot nader deliberatie. *Res. Holl.* 21 Januarij 1676, 2e dr. 21. — Verzoek om consideratie en advies aan de gecommitteerden tot de zaken van de zee en manufacturen *Ald.* 17 Julij 1676, 2e dr. 276. — Rapport dezer commissie, benevens voorstel ter generaliteit om Roggeveen het gevraagd octrooi voorwaardelijk te verleenen. *Ald.* 19 Sept. 1676, 2e dr. 450. — Voorstel van gedeputeerden der stad Amsterdam om in dit octrooi de bepaling op te nemen tot verpligting van Arent Roggeveen om cautie te stellen ook van niet te zullen bevaren de landen onder het octrooi der O I Comp. behoorende, en dat hij zich zal bepalen tot Nova Guinea incluis. *Ald.* 26 Nov. 1676, 2e dr. 578.

1059. Antwoord op eenige pointen uit name van zeker heer (G. Cuperus) in 't vaderland, voorgesteld door Anthony Hurdt en beantwoord door G. E. Rumphius (omtrent reizen naar Australië), met opmerkingen van de redactie. *Sloet, Tijds.* XIII. 125.

Nieuw-Holland

1060. Bijdrage tot de kennis van Australië. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 62.

1061. Australië. *N. keur v. Meng.* 1838. 321.

1062. Beschrijving van Nieuw-Holland, door C. 't Hoen. *Tijds. aank. ond.* VII. 1842. 156.

1063. Bijdrage betreffende Australië of Nieuw-Holland, van Diemensland, Nieuw Zeeland, en bijgelegen eilanden, door Fokkens. *Swart, Verh.* 1853, 1e afd. 7.

1064. Reis van Grey in Nieuw-Holland. 1839. *Pilaar en Obreen, Tijds.* I. 184·. 271.

1065. Berigt van eenen togt naar Nieuw-Holland, ten nutte der aardrijkskunde en natuurlijke historie, door Baudin. 1800—1804. *H. t ad. Bibl.* 1808 2 st. 131. *Lett. Mag.* 1814. 2e st. 80.

1066. Geogr. berigten betreffende Nieuw-Holland, in een verslag aan den Minister der Marine, door Rosily. (Resultaten der reis naar de Zuidlanden van de korvetten le Naturaliste en le Geographe. 1800—1804, en der werkzaamheden van Louis Freycinet.) *Letterb.* 1813. I. 100.

1067. Verslag van Jussieu over de resultaten der expeditie, die het Fransche Gouvernement in 1800 naar Nieuw-Holland zond onder bevel van Baudin. *Letterb.* 1804. II. 273

1068. Verhaal van de schipbreuk en het verblijf van A van den Brand onder de wilden van Nieuw-Holland (Melville-Eiland), door G. Heijmering (1839—1844) *T. v. N. I.* 7e j. *Batavia* 1845. 3e d 238

1069. Tekst van den lastbrief, dd. 29 Maart 1842, van de kommissarissen tot uitvoering der bevelen van den Lord Groot Admiraal van het vereenigd koningrijk Groot Brittannia en Ierland, G. Cockburn en W. Gordon, gegeven aan F. P. Blackwood, tot opneming van het vaarwater van straat Torres. *v. Hoëvell, Togten, Z. B.* 1853. II. 253. — Algemeen overzicht dezer reis 1842—1846. *Ald.* I Inleiding

1070 Overneming uit de „Revue phil. pol. et litt." en uit de „Allg. Geograph. Ephemeriden" van de vraag, dat, aangezien de Noord- en Westkusten van Nieuw-Holland, ondanks de moeite door Dampierre, Vancouver, d'Entrecasteaux, Baudin en Flinders gedaan, tot nog toe, slechts weinig bekend zijn, en van de menigvuldige reizen van Hollandsche schippers daarheen niets is openbaar geworden, behalve van die van Pelsart (in Thevenots verzameling), welke voor de aardrijkskundigen onbelangrijk is, men zou verlangen de bekendmaking der journalen dezer reizen vermoedelijk in de archieven der voormalige O. I. Comp. aanwezig, daar zulks voor de geographie zeer waarschijnlijk van groot nut zal zijn *Letterb.* 1807 I. 357.

1071 Iets over de reis van Willem de Vlamingh naar Nieuw-Holland in 1696. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. I. 184.

1072. Verslag eener reis (van Batavia uit via Timor), naar de N.kust van Nieuw-Holland in 1705; door Marten van Delft (waarin ook wordt vermeld de ontdekking van het land van de Leeuwin in 1622, en van het land van Nuyts in 1627. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. I. 193.

1073. Aanteekeningen op eene reis van Port Philip naar en door Straat Torres, in Junij 1856, door N. J. de Boer. *Swart, Verh.* 1858 le afd. 61.

1074. Reis van Sidney door Torresstraat naar Java, door F. Fokkens. *Swart, Verh.* 1858. le afd. 201.

1075. Iets van J. J. van Loon over zijne reis door Torresstraat in Junij 1862. *Swart, Verh.* 1862. le afd. 467.

1076. Aanteekeningen op de reis van Melbourne naar Java, door de Noordelijkste passage der Torresstraat in 1859, door N D de Boer *Swart, Verh.* 1862. le afd. 340.

1077. Mededeelingen betreffende de opneming van de N. W. kust van Nieuw-Holland door King, op last van het Eng. Gouv. *Letterb.* 1818. II. 449.

1078. Ontdekking van den mond van eenige rivieren in het binnenland van Australië; uit een brief van Nieuw Zuid-Wallis, medegedeeld door J. van Wijk Roelandszoon. (Verhaal van die gedaan door Sturt in 1830. Overgenomen uit de „Nouvelles Annales des voyages, Octobre 1830.") *Alg. Lett. Maandschr.* XV. 1831. *Meng.* 97.

1079. Ontdekkingen in Nieuw-Holland, door Sturt. 1828 en 1829. *Alg. Lett. Maandschr.* XVIII. 1834. *Meng.* 361.

1080. Overzigt van de uitkomsten der laatste ontdekkingen in Australië, uit: „Travels in North-West and Western Australia by George Grey". *Globe,* 1842. IV. 106.

1081. Een reis in het binnenland van Australië, met plaat, uit: „Journal of an expedition into the interior of tropical Australia, in search of a route from Sydney to the Gulf of Carpentaria," by Th. L. Mitchell. *Leeskab.* 1850. II. 112

1082. Verslag eener reis van Londen naar Sydney, door F. Fokkens. *Swart, Verh.* 1856. le Afd. 265

1083. Aanteekeningen betrekkelijk mijn verblijf te Sydney (vervolg op het verslag eener reis van Londen naar Sydney door F. Fokkens). *Swart, Verh.* 1857. le Afd. 346.

1084. Het inwendige van Nieuw-Holland. *Boekz.* Jan. 1840. 73

1085 Beschrijving van Nieuw-Zuid-Wallis en bijzonder van Botany-Bay, voor de volkplanting, uit Engeland derwaarts gezonden, bestemd. Uit het Eng. *N. Ned. Bibl.* VII. 1787. 2e St 502.

1086. Bijzonderheden betreffende de opneming van de binnenlanden van Australië door Throsby in 1821. *Letterb.* 1822. I 353.

1087. Beschrijving van Nieuw-Holland, bijzonder van de Oostkust, thans South-Wales geheeten, waar de Botany-baai gelegen is. (Uit het Eng. *Vad. Lett.* 1786. I. 2. 603. *Zon,* 1825. 257.

1088. Brief van James King, uit Nieuw-Zuid-Wallis. (Aug. 1827.) *Lett. Mag.* 1829. 2e St. 117.

1089. Togt van W. Hilton Howel en H Hume van Sidney naar Port Western, in N.-Zuid-Wallis. (3 Oct. 1824 tot 18 Jan. 1825.) *Letterb.* 1826. I. 131.

1090. Beantwoording door J. A. v. d. Sande en G. Vink der vraag: „wat is u bekend van Nieuw-Zuid-Wallis?" *Tijds. aank. ond.* VIII, 1843. 356.

1091 Berigten betreffende de ontdekkingen door Engelsche kolonisten van de Botany-baai aan gene zijde der Blaauwe Bergen op Nieuw-Holland. *Letterb.* 1815. I. 130.

1092. Overzigt der ontdekkingsreis van het Engelsche schip Rainbow in N.-Zuid-Wallis, uit brieven van Sidney dd. 7 Oct. 1828. *Letterb.* 1829. II 49.

1093. Brief van Baudin aan Jussieu, aan boord van de Corvet „Le Géographe", Nieuw-Holland, Port Jackson, den 20 Brumaire, XIe jaar, ter mededeeling van de moeijelijkheden op zijne reis ondervonden, en van zijne waarnemingen op Nieuw-Holland, meer bepaald aan de Botany-Bay. *Letterb.* 1803. II. 243.

1094. Ontdekkingen eener rivier van de eerste grootte in Nieuw-Holland in 1817 (Naar het Hoogduitsch, door J. van Wijk Roelandszoon). *Rec o. d. Rec.* XII 1819. *Meng.* 55.

1095. De Blaauwe bergen van Nieuw-Holland, door H. K. Welman (Schets der vruchtelooze pogingen om ze te beklimmen in 1789, 1790, 1796 en 1802) *Philopaedion* VII, 1828. 324.

1096 Vertaling van den tekst van het officiëel verslag dd. 10 Juni 1815 van den Gouvern. van Nieuw-Zuid-Wallis, Macquarie, betreffende zijn overtocht over de Blaauwe Bergen tot in het binnenste van Nieuw-Holland in 1815, uit de te Sidney Cove gedrukte Courant. *Letterb.* 1816. II. 17.

Van Diemensland.

1097. Ontdekking van van Diemen's Land aan de Zuid-Oostpunt van Australië gelegen. (Overzigt der waarnemingen van Tasman, Marion, James Cook, Bligh, Kanter, Cox, van Couver, d'Entrecasteaux, Labillardière, Hayes, Bass, Flinders, Baudin, Péron, John Bowen en Collins.) *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 172.

1098. Iets over de door de Engelschen nieuw gevestigde volksplanting op van Diemensland, door een ooggetuige. (Uit »the Asiatic Journal.") *Amst. Lett. Maandschr.* V. 1821. *Meng.* 360.

1099. Van Diemensland. (Uit de »Bibliothèque Universelle des sciences et belles lettres"; naar Dumont d'Urville, »Voyage autour du monde.") *Alg. Lett. Maandschr.* XVIII. 1834. *Meng.* 353.

1100. Aanteekeningen over van Diemensland, door G. B. P., in brieven medegedeeld uit zijn reisjournaal. *Rec. o. d. Rec.* XXVIII. 1835. *Meng.* 249, 345.

1101. Beantwoording door A. J. B. der vraag: »Wat is en waar ligt van Diemensland?" *Tijds. aank. Ond.* XI. 1846. 359.

1102. Beantwoording der vraag: »Wat is u bekend van van Diemensland. (Beschrijving)." *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 270.

1103. Hobart-Town en zijne omstreken (de Z. O. kust van van Diemensland), met plaat. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 148.

1104. Beschrijving van het eiland King, door Humboldt (gelegen in het midden van de W. opening der zeeëngte Basz, op gelijken afstand van het Land Diemen en van Nieuw-Holland). *Lett. Mag.* 1814. 2e St. 75.

De Pelew-eilanden.

1105. Eenige bijzonderheden van het bezoek door Mac Cluer gebragt aan de Pelew-eilanden, ter verdere ontdekking dier eilanden, en ter overbrenging van zulke gedierten en andere geschenken als nuttig voor de inwoneren, en aangenaam aan den Koning Abba Thulle, konden wezen. *Vad. Lett.* 1791. 2. 562.

1106. Berigt van de Pelew-eilanden, gelegen in het W. gedeelte van den Stillen Oceaan, uit de dagverhalen van Henry Wilson en eenigen zijner officieren, die in 1783 daar schipbreuk leden; door George Keate. *Vad. Lett.* 1788. III. 2. 523, 571, 602.

1107. Het eiland Tobi in den grooten Oceaan (op de kaarten, Nievils-, Johnstons- of Lord North-eiland genoemd), door Horatio Holden. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. *Meng.* 189.

1108. Verhaal van de schipbreuk enz. van twee Amerikaansche matrozen (op de Pelew-eilanden en op Tobi, in 1832—1834). *Vad. Lett.* 1842. II. 461, 499, 551.

1109. Uittreksel uit het Journaal, dd. 20 Dec. 1804, van Crocher, op zijn reis van Europa naar China, betreffende de ontdekking in de Stille Zee van een eiland, door hem Strongs Island genaamd. *Letterb.* 1806. I. 129.

De Marianen.

1110. Beschrijving der Marianes-eilanden. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 1.

1111. Beantwoording door W. van Drongelen der vraag: Wie de Marianen- of Dieven-eilanden ontdekt heeft, benevens eene beschrijving dier eilanden. *Tijds. aank. ond.* VII. 1842. 349.

Sandwichs-eilanden.

1112. Eene korte beschrijving van de Sandwichs-eilanden, door A. J. L. Lempe. *Tijds. aank. ond.* X. 1845. 175.

1113. De Sandwichs-eilanden en derzelver bewoners, door P. Koorn. *Tijds. aank. ond.* IV. 1839. 224.

1114. Het tegenwoordige Honoloeloe (residentie van den koning der Sandw.-eil.; volgens Anderson). *Leeskab.* 1855. II. 151.

Marquesas-eilanden.

1115. Beantwoording door D. A. K. der vraag: »Wat weet gij van de Marquesas-eilanden?" *Tijds. aank. ond.* II 1837. 67.

1116. Les îles Marquises, par H. N. (Beoordeeling door E. de Waal van dit artikel in het »Musée des familles", Janv. et Fev. 1843.) *Ind. Mag* I Tw. 1844, No. 7, 8 en 9. bl. 273.

1117. L'Archipel des Marquises, avec une carte, par M. Blumenthal. (Aankondiging door E. de Waal van dit artikel in de „Revue Britannique". Janvier 1843). *Ind. Mag.* I Tw. 1844, No. 7, 8 en 9. bl. 166.

1118. Les Marquises et leurs habitants, par M. Louis Reybaud. (Aankondiging en overzigt door E. de Waal van dit artikel in de „Revue Britannique", Avril 1843). *Ind Mag.* I. Tw. 1844, No. 7, 8 en 9. bl. 177.

Gezelschaps-eilanden.

1119. Het eiland Otahiti in de Groote Zuidzee, door eenen kundigen Spanjaard nauwkeurig beschreven en door George Forster uit het Handschrift vertaald, en uit zijne eigene Aanteekeningen opgehelderd. *N. Ned. Bibl.* V. 1785. 2e St. 212, 255.

1120. De Societeits-eilanden naar F. Gerstäcker. Maiaö. *Vad. Lett.* 1853. II. 1. Van Maiaö naar Otaheite. *Ald.* 49; Otaheite. *Ald.* 141.

Vriendschaps-Eilanden.

1121. Overzigt der reis van Coertzen en Eeg van 23 Augustus 1824 tot 1 Augustus 1825, met mededeeling omtrent het door hen ontdekte „Nederlandsch Eiland." *Letterb.* 1826. I. 103.

1122. Beantwoording door M. der vraag: „Waar liggen de Navigateur-eilanden, en hoe zijn zij aan dien naam gekomen?" *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 275.

1123. Reizen ter ontdekking door de Spanjaarden in 1789 en in 1792 en 1793, waarvan eene beschrijving te Madrid het licht zal zien. (Hierin berigt van de ontdekking der Babaco-eilanden in den Archipel der Vriendelijke eilanden.) Ontleend aan de „London Chronicle" van 5 Jan. 1797. *Vad. Lett.* 1797. 2. 117.

Nieuw-Zeeland.

1124. Beschrijving van Nieuw-Zeeland. (Volgens J. Hawkesworth.) *Vaderl. Lett.* 1775. IV. 1. 178.

1125. Lotgevallen van George Bruce, schoonzoon van den koning van Nieuw-Zeeland en der princesse zijne gemalin. *Vad. Lett.* 1811. II. 150.

1126. Beantwoording door Quintus der vraag: „Geeft eene beschrijving van Nieuw-Zeeland?" *Tijds. aank. ond.* VII. 1842. 350.

I. REIZEN NAAR DE ZUIDPOOLSTREKEN.

1127. Notices sur les trois voyages de découverte au pôle austral, ordonnés par les trois Gouvernements de France, d'Angleterre et des Etats-Unis d'Amérique par le Chevalier de la Jumélière. (Overzigt van dit artikel, in het „Musée des familles", Août 1843). *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. bl. 274.

1128. Berigt der ontdekkingsreize van de Astrolabe in 1826, 1827, 1828 en 1829, onder bevel van J. Dumont d'Urville. *Letterb.* 1830. II. 4. 21.

1129. De ontdekking van het nieuwe vaste land Adelia (in Januarij 1840), ontleend aan het verslag van den tocht naar de Zuidpool en in Oceanië, gedaan aan den Minister der Marine, door J. Dumont d'Urville, het bevel voerende over l'Astrolabe en la Zélée. *Letterb.* 1840. II. 210, 226, 243, 258.

1130. Verslag van een tocht naar de Zuidpool, etc, voorgedragen in de Vergadering van het Bataviasche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, den 19 Junij 1839, door J. Dumont d'Urville, chef der Expeditie naar de Zuidpool in Oceania. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. *Batavia* 1840. 1. — Tekst van een brief aan de uitgevers van de „Singapore Freepress", ter regtvaardiging van Weddell tegen de hem in dit verslag ten laste gelegden blaam, ten opzigte der waarheid zijner berigten omtrent zijnen doortogt naar de Zuidpool; met Naschrift van de redactie van de Singapore Freepress over de oogmerken van de expeditie van J. Dumont d'Urville. *Ald.* 18, 22.

1131. Bijzonderheden betreffende de ontdekking van het vaste land aan de Zuidpool door Ch. Wilkes in Januarij 1840, en door John Briscoe in 1830. *Letterb.* 1840. II. 306.

1132. Ontdekkingsreis naar de Zuidpool onder Stein. *Leeskab.* 1834. III. 270.

1133. Mededeeling van het plan en der zamenstelling van eene ontdekkingsreis naar de Zuidpool onder bevel van James Clarke Ross en Crozier. *Letterb.* 1839 II. 209.

1134. Zuidelijk magnetische expeditie onder

bevel van James Clarke Ross, tot 24 Dec. 1839. *Pilaar en Obreen, Tijds.* I. 1841 191.

1135. De expeditie naar de Zuidpool, uit het »Nautical Magazine for September 1841," medegedeeld door C (Tekst van het verslag van J. C. Ross, betreffende zijn togt.) *Globe,* 1841. IV. 158.

1136 Engelsche togt naar de Zuidpool, door J. van Wijk, Rz. (Uit het »Bulletin de la Société de Geographie" betreffende de reis van kapitein Ross in Nov. 1840 tot April 1841.) *Letterb.* 1841 II. 254.

1137. Ontdekkingen in de Zuidpool-streken. (Uittreksel uit een brief dd. 7 April 1841 van J. C. Ross.) *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 36.

1138. Togt van het Engelsche barkschip Pagoda naar de Zuidpool, door P. M. Brutel de la Rivière *Pilaar en Obreen, Tijds.* X. 1850. 323, 407.

1139. Ontdekkingsreis van King en Fitz-Roy, naar de Straat van Magellaan en het Vuurland. Eerste gedeelte, 1826—1830. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II, 1842. 414. — Tweede gedeelte, 1831—1836. *Ald.* IV. 1844. 361.

1140. Nadere berigten omtrent het nieuw ontdekte Zuidland, door J. van Wijk Roelandszoon. (Overneming uit het Edinburger »Philosophical Journal" van het berigt van E. Barnfield, betreffende zijn onderzoek (20 Dec. 1819 tot 24 April 1820) naar de waarheid der berigten van Smith en zijn scheepsvolk nopens de ontdekking van New South Shettland). *Rec. o. d. Rec* XIV. 1821. *Meng.* 476

II.

NATUURKUNDIGE AARDRIJKSBESCHRIJVING.

A. ASTRONOMIE.

1141. Sterrekunde. (Overzigt van het daarover voorkomende in de Fransche vertaling van A. Beaume der Asiatic Researches, uitgegeven door Ad. Duquesnoy. Parijs 1807; door Sedillot, uit den Moniteur van 1807). *Letterb.* 1808. II. 102, 174.

1142. Mededeeling door C. J. Matthes, van het opschrift: »Habes hic, astrophile, stellarum inerrantium ex certissimis D. Tych. Brahé observationibus, numero et dispositione prae aliis anno 1600 accommodatarum sphaeram accuratissime expolitam, et australibus asterismis quod novum a Frederico Houtmanno observatis exornatam. Auctore Guilielmo Janssonio Blaeu", en geplaatst op de hemelglobe van 1602, door J. P. E. Voute aan het phys. kabinet van het Athenaeum te Amsterdam ten geschenke gegeven. *Letterb.* 1852. II. I.

1143. Berigt der reize op order van den koning van Frankrijk gedaan, naar de Kaap de Goede Hoop, door den abt de la Caille, van Nov. 1750 tot Junij 1754; verslag zijner sterrekundige waarnemingen aldaar en op Isle de France, overgenomen uit »Histoire et Mémoires de l'Académie Royale des sciences, Année 1751." Edit. de Paris. 519 v.v. *Uitgez. Verh.* I. 1757. 333.

1144. Uittreksel uit het dagboek eener reize naar Perzië, van Maurits von Kotzebue (Verhaal van zijn onderhoud over astronomie en astrologie met Mirza Aw-

dul-Wehab, tweeden minister van den Schah *Alg. Lett. Maandschr.* II. 1818. *Meng.* 262.

1145. Tekst van den brief van E. Netscher, omtrent de beoefening der sterrekunde door de Maleijers, met toezending der oorspronkelijke berekeningen door Prins Tongkoe Hadji Ahmad te Riouw verrigt betreffende een zon-eklips. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 483. — Toezending door idem, bij brief dd. 9 Aug. 1861, van gelijke becijferingen door denzelfden Prins, betreffende een maan-eklips. *Ald.* 505.— Opmerkingen hierover van J. A. C. Oudemans en J. A. Krajenbrink. *Ald.* 484, 539. — Verzoek om een Hollandsche vertaling der berekeningen aan C. W. Walbulhm, en ontvangen antwoord. *Ald.* 505, 538. — Tekst van den brief, dd 29 Sept. 1861, van J. A. Krajenbrink, naar aanleiding van bovengenoemde berekeningen, over het belang van een onderzoek, of de primitive Siddhanta in den Maleischen Archipel nog volgens de Arabische vertaling aanwezig is. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 233. — Tekst van den brief, dd. 14 Oct. 1861, van E. Netscher, betreffende de terugzending der berekeningen van Prins Tongkoe Hadji Ahmad, en het geven van verlangde inlichtingen hierover. *Ald.* 260.

1146. Oordeel van de Directie der Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië over het betoonen van hare belangstelling in de oprichting van een sterrewacht te Leiden, daartoe verzocht bij brief van de Hoofdkommissie in Nederland. (Notulen Nat. Vereen. 23 Aug. 1855). *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 516.

1147. A. van Beek. Beschrijving van een Chineeschen zonne- en maanwijzer, met kompas. Met platen *Inst. Tijds. W. en N. Wet.* IV. 1851. 1

1148. Mededeelingen van P. Baron Melvill van Carnbée, betreffende de sterrekundige waarnemingen van J. M. Mohr te Batavia. *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 4e d. 172, 178.

1149. Johan Maurits Mohr (Mededeeling door P. A Leupe, van extract-resolutiën van Heeren XVII. 19 Oct. 1765, 15 Oct. 1770, en 19 Oct. 1773, betreffende het afzenden van mathematische en astronomische instrumenten aan dien predikant te Batavia.) *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 317.

1150. Iets over den Catalogus der zuidelijke sterren, opgemaakt door Frederick de Houtman; door G. Moll. (Voorgelezen bij de Eerste klasse van het Kon. Nederl. Instit. van Wet., Letterk. en Schoone Kunsten. (Mededeeling van aanmerkingen omtrent de waarnemingen van F. de Houtman van de zuidelijke sterrebeelden). *Lett.* 1836. I 2.

1151. Opmerkingen van J. Ab Utrecht Dresselhuis, betreffende de ontdekking der zuidelijke sterrebeelden; door Frederik de Houtman. *Vad. Lett.* 1841. II. 529.

1152. Lijst der Noordpoolsafstanden van eenige zuidelijke sterren, bepaald op de sterrewacht aan de Kaap de Goede Hoop, medegedeeld door Ths. Maclear. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXIV. 3e S. IV. 90.

1153. Opmerkingen over den oud-Javaanschen dierenriem, met plaat; door H. C. Millies. *Versl. Kon. Akad. d. Wet Lett.* VII. 1863. 297. — Zodiakbeker uit de residentie Kadoe; door C. Leemans (ter wederlegging van eenige bedenkingen in bovengenoemde verhandeling). *Ald.* VIII. 1865. 333. — Opmerking hierover van Dr. H. C. Millies in de vergadering van 14 Nov. 1864. *Ald.* VIII. 1865. 292. IX. 1865. 158.

1154. Verklaring en afbeelding van den zich thans te Parijs bevindenden ringvormigen Dierenriem van Denderah, benevens eene vergelijking van dat gedenkstuk met alle de bekende dierenriemen; door L. D. Ferlus. Uit het Fransch. *Vad. Lett.* 1822. 2. 664.

1155. Denkbeelden over den oorsprong des Indischen dierenriems (Zodiacus); door R. H. Th. Friederich. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 483.

1156. Bemerkungen über einige Bilder des Indischen Thierkreises nach alt-Javanische Monumenten, von R. H. Th. Friederich, 'sHage 3 Febr. 1863. (Met plaat.) *Versl. Kon. Akad. d. Wet Lett.* VII. 1863. 237. — Discussiën over deze verhandeling in de vergaderingen van 9 Maart en 13 April 1863 tusschen H. C. Millies en C. Leemans *Ald.* VII. 1863. 218, 245.

1157. Waarneming van de bedekking der

ster π Sagittarii door de maan, op den 21en April 1851; door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds. N. I* 2e j. 1851. 157.

1158. Waarneming van de bedekking der ster η Librae door de maan, den 1en Sept. 1851; door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 521.

1159. Opgave der plaats eener ster welke den 11en Mei 1854 te Batavia is bedekt, volgens berekening van J. A. C. Oudemans, ter aantooning van de noodzakelijkheid eener hernieuwde waarneming. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 151.

1160. Iets over de totale zonsverduistering, die den 21en Dec. 1843 zal plaats hebben; door C. Pieck. (Aanwijzing met bijgevoegde teekening.) *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batav., 1843. 581.

1161. Zon-eclips van den 15en April 1847, ten 3 u. 24 m. 44 s., waarvan de uitgang waargenomen is te Batavia; door J. Groll en H. D. A. Smits. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 375. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII. 1847. 354.

1162. De zon-eklips van 8 Julij 1861, waargenomen te Batavia, Muntok en Ambon; door J. A. C. Oudemans. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXVI. 6e S. 1. 322

1163. Waarneming van Mercurius bij zijnen uitgang van de zonneschijf, gedaan den 10en Nov. 1769 te Batavia op het observatorium; door J. M. Mohr. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XII. 1770. *Berigten* 131. *Vad. Lett.* 1771. V. I. 167.

1164. Waarneming van den overgang der planeet Mercurius over de zonneschijf, op den 12en Nov. 1861; door J. A. C. Oudemans. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I 1864. 337.

1165. Waarnemingen over den schijnbaren loop van Venus over de zonneschijf, in zijn begin, midden en einde, den 6en Junij 1761, met plaat; door J. M. Mohr, 1762. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* VII. 1e st. 1763. 380 *Letter. Hist.* III. *Amst.* 1764. 139.

1166. Waarneeming van Venus, bij haaren uitgang van de zonneschijf, gedaan den 4en Junij 1769, te Batavia op het observatorium, liggende op 6 gr. 12 min. zuider br.; door J. M. Mohr. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XII. 1770, *Berigten* 123. *Vad. Lett.* 1771. V. I. 167.

1167. Ontdekking eener nieuwe planeet, tusschen Mercurius en de zon; medegedeeld door J. A. C. Oudemans. (Gedeeltelijk medegedeeld in *Javabode* van 12 Sept. 1860, No 73. 168.) *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 473.

1168. Wat zijn kometen? door Paul Theodoor. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batav. 1842. 465

1169. Extract van een brief uit Batavia, dd. 6 April 1742, betreffende de waarneming aldaar op 2—8 Maart te voren van een staartster. *Eur. Mercurius* LIV. 1743. I. 173.

1170. Berigt van de komeet van het jaar 1759, in Batavia waargenomen; door P. H. Ohdem. (Waarnemingen van 6 April tot 31 Mei.) *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* VI. st 1. 1761. 421.

1171. Waarneming van een comeet, in April en Mey 1766, aan de Caap de Goede Hoop gedaan; door Is. Hs. Eksteen. *Holl. Maatsch. v. Wet. Verh.* XII 1770. *Berigten* 121. *Vad. Lett.* 1771. V. 1. 167.

1172. Mededeeling der waarneming van Busscher te Samarang op 6 Oct. 1825 van eene komeet op Java zigtbaar. *Letterb.* 1826. I. 254.

1173. De thans (3 Nov 1858) zigtbare komeet; door J. A. C Oudemans, Batav. 3 Nov. 1858 (zijne waarnemingen te Batavia). *Nat. Tijds N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 403.—Bijzonderheden betreffende de uitgave. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 341, 416.

1174. Iets over de sterresnuitsels of sterreschoten; door den Secret. van het Batav. Gen. van Kunsten en Wetensch. Fritze. *T v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 177.

1175. Vraag voor het jaar 1854, uitgeschreven door de Ned. Vereen. van N. I., waarbij verlangd wordt eene naauwkeurige opgave van den tijd waarop en de sterrebeelden waarin men de zoogenaamde vallende sterren in deze gewesten ziet verschijnen en verdwijnen. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 28 Op nieuw uitgeschreven voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 20. Weder voor 1856. *Ald* XI. 3e S. I. 1856. 33. en voor 1859. *Ald.* XX. 4e S VI. 1859—60. 39.

1176. Sterrekundige waarnemingen, van 3—

11 Mei 1777, gedaan ter bepalinge van de breedte en lengte van Cochin, op de kust van Malabar; door W. Smith, medegedeeld door A Moens. *Verh. Z. Gen.* VI. 1778. 625.

1177. Waarnemingen voor de astronomische plaatsbepaling van Batavia; door S. H. de Lange, Aug. tot Dec 1851. *Nat. Tijds. v. N. I.* 3e j. 1852. 310.

·1178. Astronomische waarnemingen gedaan ter bepaling der geographische ligging van Batavia; door S. H. de Lange en G. A. de Lange (1851 en 1853.) *Nat. Tijds. v. N. I.* VII. *N. S.* III. 1854. 255.

1179. Tijdbal te Batavia. (Plaatsing in Julij 1839 en voorloopige lengtebepaling.) *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842, 207.

1180. Discussion sur la longitude de Batavia et de quelques autres points principaux de l'île de Java, par M P. Baron Melvill de Carnbee. *Melvill, Moniteur,* 1848—49, le partie. 27.

1181. Astronomische waarnemingen van de lengte van Batavia. *Tindal en Swart, Verh.* 1852. 24.

1182. De tijdseinen der Nederlandsche Marine beschreven door F. Kaiser (hierin de maatregelen voor de verbetering der tijdseinen te Batavia en te Paramaribo). *Tindal en Swart, Verh.* 1860. 1e afd. 139, 220.

1183. Aanteckening betrekkelijk de tijdinrigting te Batavia; door Jacob Swart. *Tindal en Swart, Verh.* 1851. 176.

1184. Mededeeling betreffende de voorgenomen verbeterde inrigting van den tijdbal te Batavia, en de verdiensten in deze van J. Groll. (Uit de Javasche Courant van 1 Maart 1854.) *Letterb.* 1854. 142. — Mededeeling betreffende de doelmatige werking dezer verbeterde inrigting. *Letterb.* 1854. 182.

B. GEOGRAPHIE, GEODESIE, HYPSOMETRIE, ASTRONOMISCHE PLAATSBEPALING.

Algemeen.

1185. De verbetering en uitbreiding der aardrijkskunde, een der voordeelen van de reizen, ter ontdekking ondernomen; door Douglas. *Vad. Lett.* 1787. II 2. 27.

1186. Aardrijkskunde. (Overzigt van het daarover voorkomende in de Fransche vertaling van A. Beaume der «Asiatic Researches", door Ad. Duquesnoy, Parijs 1807; door Sedillot, overgenomen uit den Moniteur van 1807.) *Letterb.* 1808. II. 147, 174.

1187. Verslag der jaarlijksche medaille, door de Maatschappij ter bevordering der Aardrijkskunde te Parijs uitgeloofd voor de belangrijkste aardrijkskundige ontdekkingen of werken, uitgebragt door H. Jomard. *Letterb.* 1829. II. 228. Zie ook 1828 II. 386, 273 — Id. uitgebragt op 30 Maart 1832. *Ald.* 1832. II. 259.

1188. Mededeeling der prijzen uitgeloofd door de Maatschappij ter bevordering der Aardrijkskunde te Parijs *Letterb.* 1834. I. 65.

1189. Tafel, waarin de breedten en lengten van eenige der voornaamste ontdekkingen der Nederlanders met de waarnemingen van volgende zeelieden vergeleken worden, behoorende bij de verhandeling van R. G. Bennet en J. van Wijk Roelz. over de Nederlandsche ontdekkingen. *N. Verh. Utr. Gen.* VI 1830.

1190. Geographisch verslag over het jaar 1861, uitgebragt door de Société de Géographie te Parijs, en overgenomen uit de «Revue Maritime et Coloniale" van Feb. 1862, met opmerkingen door Jacob Swart. *Swart. Verh.* 1862, le afd 38. 1863, le afd. 38.

1191. Hoogte-meting met den barometer; door W. Rodbard. (Beschrijving, met mededeeling en uitlegging der tafels van Oltmanns.) *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. *Batavia* 1843. 420. — Verbetering van fouten in die tafel;

door P. J. Beijerinck. *T. v. N. I.* 9e j. 1847, 1e d. 345.

1192. Beantwoording door A. M. de Haan en door J. A. Vermeulen der vraag: „Wat zijn Buitenlandsche Bezittingen; en welke hebben wij in andere Werelddeelen?" *Leerschool*, I. 1844. 48.

1193. Beantwoording der vraag: „Welke zijn de Bezittingen der Nederlanders in de andere werelddeelen?" *Tijds. aank. ond.* I. 1836. 309.

1194. Verzoek, Leiden 13 Sept. 1843, dat Prof. G. Lauts een cursus te Leiden zou houden over de Aardrijkskunde van onze Overzeesche Bezittingen. *Letterb.* 1843. II. 161.

1195. Beoefening der aardrijkskunde in Nederland; door G. Lauts, 1847. (Schets van hetgeen gedurende de laatste twee jaren is verrigt, vooral wat betreft de N. O. I. Bezitt; voorafgegaan door opmerkingen over de onbekendheid hiermede in het Buitenland.) *Letterb.* 1848. I. 114. — Opmerkingen over deze schets; door J. T. Bodel Nyenhuis. *Letterb.* 1848. I. 193. — Antwoord van G. Lauts op deze opmerkingen. *Letterb.* 1848. I. 210.

1196. Rapport betreffende eene memorie, getiteld: „Memorie over de toepassing der photographie bij terrein-opnamen en in het bijzonder bij militaire verkenningen;" door Laussedat. Vertaald door W. F. Versteeg. *Nat. Tijds N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 459.

Azië.

1197. Sterrekundige bepaling (in Sept. en Nov. 1806) der juiste ligging van het kleine Japansche Eiland Decima; door Hugo van den Ende. *Letterb.* 1808. I. 93.

1198. Over de meting van een graad des Meridiaans, in het begin der voorgaande eeuw, in China, door de Jesuïten verrigt; door J. H. van Swinden. (Ter aantooning van de onvolledigheid van het berigt hierover van Du Halde in zijne „Description de la Chine.") *Letterb.* 1803. II. 99.

1199. De stad Hongkong zou den naam van Victoria dragen. *De Kopiist*, 1e j. 1e d. *Batavia* 1842. 676.

1200. Aardrijkskundige ligging van Chusan. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 223.

1201. Geographische schets der landen, die een leger, van de Kaspische Zee naar Indiën marscheerende, moet doortrekken, uit: „Th. Fr. Ehrmann's Geographisch-Historischer Versuch, Weimar 1808." *Rec. o. d. Rec.* III. 1808. 735.

1202. Hoogte der bergen in Indië (eene ontleding der Verhandeling van Webb over de methode zijner waarnemingen, dd. 30 Nov. 1817). *Letterb.* 1819. I. 102.

1203. De hoogste berg. (De „Everest" in het Himelaya-gebergte; resultaten der opmetingen door A. S. Wauch en T. G. Montgomery, medegedeeld in Petermann's Mittheilungen. Dec. 1858.) *Vad. Lett.* 1859. II. 195.

1204. Aardrijkskundige aanmerkingen etc. over Indië, op het verhaal van Plinius, door de Guignes. *Vad. Lett.* 1789. IV. 2 285.

1205. Natuur- en Aardrijkskundige beschrijving met kaart van Aziatisch-Indië, inzonderheid van de landschappen aan Indus en Ganges gelegen, benevens Dekan. *Star*, I. 1819. 157, 239, 301, 399, 504.

1206. Opgave betreffende een ontwerp van waterpassing of transversale doorsnede van het Indisch Schier-eiland, van de kust van Coromandel tot aan die van Malabar; door Leschenault de la Tour. *Letterb.* 1822. II. 273.

1207. Engelsche graadmeting in Oost-Indië. (Beschrijving door den Majoor Lambton uit Madras, dd. 7 Aug. 1803, van zijne methode en de verkregen resultaten.) *Letterb.* 1804. II. 163. — 1805. I 97.

1208. Lengte en breedte van Calcutta, Madras en Bombay (volgens mededeeling van Goldingham in de „Philosophical Transactions," 1822. II 408). *Schröder, Ber en Verh.* V. 1827, 2e afd. 189.

1209. Lengtebepaling der Pagode van Jaggernaut; door A. Yates in 1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 225.

1210. Namen der districten, waaruit de centrale provincie van Ceylon bestaat, en hoogte waarop de koffij-ondernemingen in ieder dier districten gelegen zijn; medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. *N. S.* IV. 1863. 244. *v. Spall, Verslag Ceylon Bat.* 1863. 244.

Indische Archipel.

Algemeen.

1211. Breedte en lengte, waarop alle de Comptoiren der Ned. O. I. Compagnie liggen,

het begin dier lengte genomen over de Piek van Teneriffe. *Hist. Beschr. Reiz.* XII. 1755. 543.

1212. Breedte en lengte van een aantal zeeplaatsen, eilanden, klippen, banken, enz. (de lengten berekend van den Meridiaan van Greenwich) in den Indischen Archipel, medegedeeld door P. Melvill van Carnbée. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 140, 289, 363.

1213. Breedte en lengte van eenige punten in den Indischen Archipel; medegedeeld door J. P. L. Groeneijk (ter aanvulling en verbetering van die van Melvill.) *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 155.

1214. Oppervlakte der voornaamste eilanden in den O. I. Archipel, en der Nederl. Bezittingen, berekend naar de beste hydro- en topographische kaarten en opnemingen; door P. Melvill van Carnbée. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 458.

1215. Tafel ter berekening der hoogte van bergen, door het meten der hoeken die hun toppen maken boven den horizont, benevens den afstand tot deze, alsmede daarbij behoorende beschrijving met kaart; door P. Melvill van Carnbée (medegedeeld bij missive, dd. Batavia 2 Feb. 1842.) *Tindal en Swart. Verh. en Ber.* IV. 1844. 1. — Mededeeling door E. de Waal van het oordeel van verscheidene zee-officieren in Indië over deze tafel. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 116.

1216. Nog iets over de hoogte der bergen in den Ind. Archipel, door P. Melvill van Carnbée. (Verbetering van onnaauwkeurigheden, volgens de waarnemingen van P. Koning, gevolgd door de mededeeling van de regels door Melvill gevolgd, bij het berekenen van de hoogte der bergen, welke aan boord van schepen gemeten zijn.) *T. v. N. I.* 6e j. Batavia 1844. 4e d. 50.

1217. Over de hoogte der bergen in den O. I. Archipel, door P. Melvill van Carnbée. (Lijst van de resultaten van al de gedane waarnemingen, met voorafgaande toelichting en opmerkingen; en opgave, ter vergelijking, van de hoogte van de voornaamste bergtoppen in andere werelddeelen.) *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia 1844. 502.

1218. Methode om door hoekmeting nabij de oppervlakte der zee de hoogte van bergen en omgekeerd hunne afstanden te berekenen; door H. D. A. Smits. *Smits, Zeemansgids.* Batav. 1848. — Mededeeling door hem der redenen van weigering tot plaatsing van deze verhandeling in het Tijdschrift voor het Zeewezen, van Pilaar en Obreen en later in dat van Tindal en Swart. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 2. — Zakelijke inhoud van bovengenoemde Verhandeling. Met kaart. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 1.

1219. Over de hoogte van eenige bergen in den Ind. Archipel, door H. D. A. Smits. Opgave zijner waarnemingen van 2 Aug. 1844, trigonometrisch bepaald, betreffende Java, Banka, Riouw en Linga. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batavia, 1844. 436.

1220. Tafel van verschillende breedten en lengten van onderscheidene plaatsen in de zeeën van Sooloo en Celebes en de straat van Macassar; door H. Martindall. (Uit „Nautical Magazine" Dec. 1845.) *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 272.

1221. Maatregelen tot verbetering van de kennis der aardrijkskunde van N. O. I. (Opmerkingen naar aanleiding der benoeming van S. H. de Lange tot geographisch ingenieur voor de dienst in O. I. bij Kon. Besl. van 24 Junij 1850, No. 50.) *Milit. Spect.* 2e Ser. III. 1851. 46.

1222. Herleiding van de waarnemingen van S. H. en G. A. de Lange, ter bepaling van de lengte van Menado, Kema, Boeton, Ternate en Makassar, gedaan in 1852 en 1853, door J. A. C. Oudemans. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 1.

1223. Mededeeling in de algemeene vergadering der Natuurk. Vereen. in N. I., gehouden op 16 Feb. 1854, door G. A. de Lange, van eenige merkwaardigheden uit de geschiedenis der groote geometrische opneming van Frankrijk, met het oog op de astronomische plaatsbepaling in den Ned. Ind. Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 30. VII. N. S. IV. 1854. 136.

1224. Onderzoek naar de ongelijke dikte der toppen van het universaal-instrument van Pistor en Martin, behoorende tot de werktuigen voor de sterrekundige plaatsbepaling in N. O. I, door G. A. de Lange. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 448.

1225. Mededeeling door P. M. N. van het plan eener stelselmatige opneming en in kaart brenging van Java en de overige bezittingen in den Ind. Archipel *Letterb.* 1855. 272.

1226. Overzigt der geogr. en topogr. verrigtingen gedurende onze heerschappij in den N. O. I Archipel; door R. F. de

Seyff, Nov. 1855. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 242, 341. — Overzigt van de topographische werkzaamheden in N. O. I. van 1856 tot 1859, door W. F. Versteeg. (Vervolg op bovenstaand overzigt, en wel betreffende de opneming van Cheribon 1854—56, Banjoemas en Noesa-Kambangan 1856—59, Bagelen 1857—59, Kadoe 1860, Benkoelen 1854—58, Zuid-Celebes in 1857; alsmede de vruchtelooze pogingen tot opneming van Passumah en Redjang.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 115. — Bijzonderheden over de uitgave. *Ald.* 95.

1227. Overzigt van de topogr. werkzaamheden in N. O. I., van 1856—1859, uit de Nederlandsche Staatscourant van 17 Julij 1860, No. 167, betreffende de opneming van Cheribon 1854—56, Noesa Kambangan 1856—57; Bagelen 1857—59; Banjoemas 857—60, Kadoe 1860, Benkoelen 1854—58, Zuid-Celebes 1857; alsmede de vruchtelooze pogingen tot opname van Passumah en Redjang. *Verh. en Ber. v. Jb. Swart.* 1860. Ie afd. 495.

1228. Over de bepaling der geogr. lengte door de waarneming van gelijke hoogten der maan en eener ster, door J. A. C. Oudemans, 1856. (Naar aanleiding der sterrekundige plaatsbepaling in den Ind. Archipel door S. H. en G. A. de Lange, en de bemoeijingen van F. Kaiser in deze.) *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 25.

1229. Brief dd. 's Hage 8 Julij 1864 Lett. F. No 22, van den Minister van Koloniën, met bijgevoegde missive van J. A. C. Oudemans, tot het doen van vragen, ter zake van de voorgenomen geodesische basismeting in N. I., van welke de tekst wordt medegedeeld in de gehouden beraadslaging van de vergadering van 24 Sept. 1864. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII. 1865. 333. — Nadere brief, dd. 2 Dec. 1864 Lett. Aaz. No. 7 hierover van den Minister van Koloniën. *Ald.* 409.

1230. Tafel aangevende de geogr. ligging van verschillende plaatsen in N. O. I. volgens de beste en laatste bepalingen. *Almanak N. I.* 1842 tot 1865.

1231. Tafel, aangevende de hoogte boven de oppervlakte der zee van een aantal punten in N. I., volgens de bepalingen van L. Hörner, F. Junghuhn, C. G. C. Reinwardt, P. Baron Melvill van Carnbée, J. K. Hasskarl, C. L. Blume, H. D. A. Smits, S. H. en G. A. de Lange, P. J. Maier, P. F. Uhlenbeck, H. Zollinger, Beete Jukes, J. D. van Herwerden, H. L. Osthoff, Ch. Elliott, S. Müller, P. J. B. de Perez, Keuchenius, Reed, J. A. C. Oudemans, E. A. Forsten, J. Modera, Dumoulin, Laplace, C. van der Wijk, etc. *Almanak N. I.* 1844 tot 1865.

1232. Hypsographische voorstelling van Java en Sumatra. (Verhouding der hoogte tot de lengte = 1: 50. Verhouding der lengte tot die der natuur = 1 : 3 000.000. S. Muller fecit. A. Bayly en J. M. Huart in lap. sculp.) *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXXIII.

1233. Verslag van de dienstreizen, ter bepaling van de geogr. ligging van Muntok, Palembang, Lucipara, Riouw, Singapore, Djambie, Moeara-Kompeh, Hoek Berikat, Hoek Toeing, Blinjoe, Ondiepwatereiland en eenige punten op Belitong, opgemaakt door J. A. C. Oudemans, hoofd-ingenieur van de geogr. dienst in N. I. (Batavia, 2 Mei 1863.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXVI. 6e S. I. 209, 437. (Hierin: I. Dienstreis van den adsistent, tijdelijk waarnemend ingenieur bij de geograph. dienst C. F. J. Jaeger, in 1861. Hierin: Eerste bijlage. Over het rektificeren van het prisma in den gebroken kijker van een universaal-instrument. Tweede bijlage. Bepaling van de gewigten der reizen volgens de waarschijnlijkheids-rekening. II. Dienstreis van den hoofdingenieur van de geographische dienst J. A. C. Oudemans, in 1862. III. Dienstreis van den adsistent bij de geographische dienst F. W. Voswinkel Dorselen, in 1862. Toevoegsel, zijnde aanteekening van F. W. Voswinkel Dorselen, betreffende een Zuidelijk en Noordelijk Ondiepwatereiland, en hunne geographische ligging, door J. A. C. Oudemans, Batavia, 28 Januarij 1864. *Ald.* 491.

1234. Over de physische geographie van den Ind. Archipel, uit het Engelsch en met aanteeken. door P. J. Veth. (Daarin de resultaten der reizen en onderzoekingen van R. Wallace in den Ind. Archipel. Het stuk is vertaald uit het XXXIIIe deel van het „Journal of the Royal Geographical Society", en is ook in Duitsche vertaling opgenomen in „Das Ausland" voor 1864, No. 51.) *T. v. N. I.* 1865. No. 8. 3e j. II. 1.

Eilandengroep van Sumatra.

1235. Bepaling van de hoogte en zigt-

baarste punten in de vaarwaters van Rhiouw, Singapore en Linga, door J. Vos. Met kaart. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 304.

1236. Barometer-waarnemingen 1834—39, verrigt op Sumatra; door Hörner, S. Müller en H. L. Osthoff, verzameld en berekend door H. L. Osthoff. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 153.

1237. Overzigt der namen onder welke Sumatra ondersteld is bekend te zijn geweest; door Jonathan Rigg. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batavia, 1844. 234.

1238. Verhandeling over de namen, onder welke het eiland Sumatra, van de vroegste tijden af, aan verschillende volken is bekend geweest; door S. Müller. *S Müller, Bijdr. Leid.* 1846. 1.

1239. Lengte en breedte van eenige plaatsen op en bij de Westkust van Sumatra. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 2e afd. 187.

1240. Beschrijving der ligging van punten op de Westkust van Sumatra, volgens de waarnemingen van J. Pearce. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 227.

1241. Hoogte-opgaven in de Lampongsche districten, volgens P. Baron Melvill van Carnbée en H. Zollinger, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia, 1847. 1e d. 9 en 11.

1242. Oppervlakte van de eilanden behoorende tot den Riouw- en Lingga-Archipel, berekend naar de kaart van P. Melvill van Carnbée; door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 379.

1243. Geogr. beschrijving van het eiland Banka; door Thomas Horsfield. Vertaald en met aanteekeningen voorzien door P. J. Veth. *T. v. N. I.* 1850. I. 371; 13e j. 1851. I. 50.

1244. Aanteekeningen omtrent de geographie van het eiland Billiton, door Corns de Groot. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* 14e jaarg. III. 1852. 140.

Eilandengroep van Borneo.

1245. Mededeeling door C. L. Blume, van een uittreksel uit een brief van 11 Dec. 1836, van Henrici, aan den g. g. D. J. de Eerens, inhoudende berigt van den stand der geogr. opneming van Borneo, gevolgd door een specificatie der onkosten aan die werkzaamheden verbonden. *Ind. Bij,* I. 1843. 106. Noot.

1246. Aardrijkskundige aanteekeningen over zuidelijk Borneo; door J. Hageman, Jcz. Sept. 1860. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 197, 261, 325.

1247. Afstand tusschen eenige plaatsen langs de Kapoeas, volgens den stroomdraad der rivier; door R. Everwijn. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVII. 4e S. III. 316 Noot.

1248. Naamsoorsprong van Pontianak. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia, 1847. 3e d. 392.

Eilandengroep van Java.

1249. Aanmerkingen over de aardrijkskunde van het eiland Java; door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein. (Kritisch overzigt van de bestaande bronnen ter zamenstelling eener goede beschrijving en kaart.) *Letterb.* 1818. I. 5, 20.

1250. Mededeeling door S. van Deventer J. S.z. van den tekst der Resolutie in Rade, 14 Junij 1825 No. 19, tot reorganisatie van de Direktie der Kadastrale meting op Java, van het daaraan verbonden personeel, en van de werkzaamheden. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 225.

1251. Opneming en meting der velden op Java. (Geschiedkundig overzigt, door S. van Deventer J. S.z. 1818—1827, Kadoe, Rembang, Samarang.) *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 399; 1865. N. S. 3e j. I. 69, 223.

1252. Mededeeling met toelichting, door S. van Deventer J. S.z. van den tekst van het besluit van den Kommissaris Gen. 11 Jan. 1827 No. 32, tot intrekking van de Direktie der Kadastrale meting op Java, alsmede tot oprigting van eene topograph. meting ter harer vervanging. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 227.

1253. Hoogten boven de oppervlakte der zee van onderscheidene plaatsen in den Ind. Archipel, medegedeeld door F. Junghuhn. 1e Afd. Java *De Kopiist,* 1e j. 2e d. Batav. 1842. 68.

1254. Geographische ligging der voornaamste punten van het eiland Java en eenige omliggende eilanden, volgens de laatste bepalingen, medegedeeld door P. Melvill van Carnbée. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844 234.

1255. Afleiding en beteekenis der namen van eenige plaatsen enz. op Java. Overgenomen uit de Java Gov. Gaz., 29 Febr. en

22 Aug. 1812. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 10, 11 en 12, bl. 242. — Kritiek hierover, door D. L. Monnier, Solo, April 1845. *Ald.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4, bl. 202. — Antwoord van E. de Waal. *Ald.* bl. 208.

1256. Beantwoording door J. W. Eikenaar, der vraag: „Welke zijn de voornaamste rivieren, meren en baaijen op Java?" *Tijds. aank. ond.* XIV. 1849. 179.

1257. Aardrijkskundig overzigt van Java op het einde der 18e eeuw, door J. Hageman J.Czn *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3e S. III 1860. 261, 333.

1258. Eene poging tot het opmeten der velden op Java, in 1827. (Hierin: 1o inhoud der Nota in 1827 van P. H. van Lawick van Pabst aan L. P. J. Burggraaf du Bus de Gisignies, inhoudende zijne voorstellen betreffende eene kadastrale opneming van Java, in verband met het landelijk stelsel en de belasting op de ongebouwde eigendommen; 2o. mededeeling van den tekst der rapporten daarvoor: I. van den resident der Preanger Regentschappen P. le Clercq, en II. van den Direkteur van 's Lands Middelen en Domeinen J. D. Kruseman, de laatste ook naar aanleiding der uitgebragte rapporten van de residenten van Batavia, de Preanger Regentschappen, Cheribon, Japara en Soerabaja. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 65.

1259. Mededeeling door F. Junghuhn zijner wijze van hoogtemeting en berekening op Java. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845, 1e d. 73.

1260. Opgave der geographische ligging van eenige punten gelegen tusschen de residentiën Cheribon en Batavia, door G. A. de Lange. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 446.

1261. Verbinding van Batavia met Cheribon, door G. A. de Lange. (Verslag van de uitkomsten der metingen.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 439. Waartoe behooren de volgende bijlagen: — A. Azimuthen uit de verschillende standpunten naar de zigtbare signalen en hunne afstanden in meters. *Ald.* 444. — B. Driehoeksnet *Ald.* 445. — C. Opgave der geographische ligging van eenige punten gelegen tusschen Cheribon en Batavia. 446. — D. Bepaling van het niveauverschil van eenige punten gelegen tusschen Cheribon en Batavia, afgeleid uit Zenith-afstanden. 447. — E. Bepaling der hoogte van eenige plaatsen, gelegen tusschen Cheribon en Batavia. 448.

1262. Opgave der hoogte van onderscheidene punten op en aan den grooten weg van Batavia naar Bandong en Soekaboemie, naar barometer-metingen berekend, door J. K. Hasskarl. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batav. 1840. 340. — Verbeterde en vermeerderde opgave daarvan. *Ald.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 365. — Kritische aanmerkingen op genoemde opgave, door R. *Ald.* 2e d. 409.

1263. Verrigtingen van de geographische ingenieurs in N. O. I., S. H. en G. A. de Lange, alsmede J. J. van Limburg Brouwer, gedurende het eerste kwartaal 1856, in de Preanger Regentschappen, Batavia, Cheribon en Banjoemas. Uit de Javasche Courant van 19 April 1856, No. 32. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 251.

1264. Verrigtingen der geogr. Ingenieurs in N. O. I., S. H. en G. A. de Lange, alsmede J. J. van Limburg Brouwer, van April—Julij 1856, in Banjoemas, Tegal, Bagelen en Noesa-Kambangan. Overgenomen uit de Javasche Courant van 8 Oct. 1856, No. 81. *Nat. Tijds. v. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—57. 269. — Idem, van 8 Julij tot 9 September 1856 in Banjoemas en Bagelen. Overgenomen uit de Javasche Courant van 25 Oct. 1856, No. 86. *Ald.* 271.

1265. Verrigtingen der geographische Ingenieurs in N. O. I., S. H. en G. A. de Lange, alsmede J. J. van Limburg Brouwer, van Sept.—Nov. 1856 in Banjoemas en Bagelen. Overgenomen uit de Javasche Courant van 28 Febr. 1857, No. 17. *Nat. Tijds. v. Ned. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 273

1266. Verslag van de verrigtingen der geographische Ingenieurs in N. O. I.; door G. A. de Lange. (Driemaandelijksch rapport zijner dienstreis in Bagelen, Kadoe en Samarang, Febr.—April 1857.) *Nat. Tijds. v. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 466.

1267. Verrigtingen der geographische ingenieurs in N. O. I.; door G. A. de Lange dd. Julij 1857. (Driemaandelijksch rapport betreffende hunne dienstreis in Banjoemas, Bagelen en Kadoe, April tot Junij 1857.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 206.

1268. Werkzaamheden van het personeel der geograph. dienst in N. O. I., in 1858. (Betreffende het lengteverschil van Weltevreden, Cheribon, Samarang, Soerabaja met Batavia, de bepaling van de lengte van Batavia, benevens de verrigtingen in Samarang.) Overgenomen uit de Javasche Courant van

8 Oct. 1859. No. 81. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXI. 5e S. I 1860. 426.

1269. Berigt betreffende de werkzaamheden van het personeel der geograph. dienst van Mei tot Dec. 1859. Bepaling der geograph. ligging van de stations des electro-magnetischen telegraafs op Java. Uit de Javasche Courant van 11 Feb. 1860 No. 12. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXI. 5e S I. 1860. 429

1270. Verslag van de bepaling der geographische ligging van die plaatsen op Java, waar telegraaf-kantoren gevestigd zijn, opgemaakt door den Hoofd-Ingenieur van de geograph. dienst in N. O. I. J. A. C. Oudemans (1859.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXIV. 1862. 5e S. IV. 1. (Over de uitgave zie XXIII. 5e S. III. 1861. 448.) Daartoe behooren de volgende bijlagen: 1. Bepaling van lengteverschillen met Cheribon, Junij 1859. *Ald.* 29. 2. Bepaling van lengteverschillen met Samarang, Junij en Julij 1859. *Ald.* 31. 3. Bepaling van lengteverschillen met Soerabaja, Julij en Aug. 1859. *Ald.* 34. 4. Bepaling van lengteverschillen met Samarang, Aug. en Sept. 1859. *Ald.* 36. 5. Onderzoek naar de buiging der kijkers van de gebruikte universaal-instrumenten, 1859 en 1860. *Ald.* 41. 6. Oplossing van het voorstel om de waarschijnlijkste waarden voor de gangen der beide chronometers te vinden, wanneer aan beide stations in den loop van den avond eenige tijdsbepalingen genomen zijn, en bovendien het verschil der gangen, door de seinen met den electro-magnetischen telegraaf, met hooge juistheid bekend is *Ald.* 47. 7. Onderzoek naar het personeel verschil tusschen de beide waarnemers, J. A. C. Oudemans en C. F. J. Jaeger, in 1858, 1859 en 1861. *Ald.* 49. 8. Opgave van de afzonderlijke waarden, voor de bepaalde lengteverschillen, gevonden door den electro-magnetischen telegraaf. *Ald.* 58. 9. Tijd, dien de seinen noodig hadden om over te gaan. *Ald.* 64. 10. Opgave der lengteverschillen, uit de tijdsbepalingen gevonden, voor plaatsen waar geen telegraaf-kantoor gevestigd is. *Ald.* 70. 11. Opgave der gevondene waarden der breedten, allen herleid tot de aangegevene kennelijke punten. *Ald.* 72. 12. Geographische ligging der in de jaren 1858 en 1859 sterrekundig bepaalde plaatsen. *Ald.* 75. 13 Over de geographische breedte van den top van den Lawoe, bepaald langs drie verschillende wegen. *Ald.* 77. 14. Behandeling van het voorstel, uit eenige zenithsafstanden nabij den Meridiaan en eenige in het Oosten of Westen tijd- en poolshoogte zoo naauwkeurig mogelijk te vinden, 1859. *Ald.* 81. 15. Lijst der Noordpoolafstanden van eenige zuidel. sterren, bepaald op de sterrewacht aan de Kaap de Goede Hoop; medegedeeld door Ths. Maclear. *Ald.* 90. — Naschrift, inh.: Verslag van het onderzoek van het gebrek in de nieuwere universaal-instrumenten van Pistor en Martins; door J. A. C. Oudemans. *Ald.* 94; vgl. 11.

1271. Hoogte-opgave van eenige bergen en plaatsen op Midden-Java; door P. Bleeker (volgens J. Junghuhn, Java, deszelfs gedaante, enz. *Amst.* 1850. I. 106). *T. v. N. I.* 1850. II. 235.

1272. Hoogte-opgave van eenige bergen en plaatsen op Oost-Java; door P. Bleeker, (mededeeling van die welke voorkomen in de „Bijdragen tot de kennis van de gebergte-systemen in Oostelijk Java;" door H. Zollinger" in het *T. v. N I.* 8e j. 1846, 1e d. 141, 155, 174 en 189). *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 144.

1273. Nasporingen omtrent Joartam en andere, thans verdwenen plaatsen op Oostelijk Java; door J. Hageman, J. Cz. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* XIV. 4e S V. 1864. 91.

1274. Staat van hoogten, met den barometer gemeten door L. Horner, gedurende zijne mineralogische reis in Bantam, van 1 Maart tot 22 April 1836. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844, No. 4, 5 en 6. 355. — Id. gedurende Maart 1837. *Verh. Bat. Gen. N I.* XVI. 1839. 59. — Verbetering van deze tafel, door J. K. Hasskarl. *T. v. N. I.* 4e j. 1842. II 222.

1275. Beklimming van den berg Karang in de residentie Bantam. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 653.

1276. Opgave van verschillende hoogten in Zuid-Bantam, gemeten door J. K. Hasskarl op de verscheidene wegen, als: I. Weg van Buitenzorg naar Lebak (in O. W. rigting). — II. Weg van Lebak naar Tjilangkahan (in N. Z. rigting). — III. Weg van Bodjongmaniek naar Lebaiboe aan de rivier Tjilieman, en weg tusschen de Tjilieman en de Bazar Goenong Kendang. — IV. Weg van Tjilangkahan de Zuidkust volgende naar Plamboean Ratoe, en weg naar den in het Noorden van de Wijnkoopsbaai gelegenen Goenoeng Halimoen. — V. Weg van de Zeekust naar Tjisoengsang, in N. rigting. — VI. Weg van Tjisoengsang naar de Zuidkust bij Baija, in

de rigting van N. N. O. naar Z. Z. W. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. *Batavia*, 1842. 223, 230, 231, 232, 238, 239, 240, 241. — Waarnemingen over den stand van den barometer en thermometer, gedaan bij deze hoogtemetingen, door J. K. Hasskarl. *Ald.* 256.

1277. Opgave door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein van de ligging van Batavia volgens Valentijn, Bellin, Bonne, de Manevillette, Stavorinus, Malte-Brun enz. *Letterb.* 1818. I. 7.

1278. Astronomische waarnemingen betreffende de lengte van Batavia, door S. H. de Lange en H. D. A. Smits. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart, N. V.*, 1852. *Amst.* 1852. 24.

1279. Waarnemingen betreffende de astronomische plaatsbepaling van Batavia, door S. H. de Lange, 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 310. — Astronomische waarnemingen ter bepaling der geographische ligging van Batavia, door S. H. de Lange en G. A. de Lange, 1853. *Ald.* VI. *N. S.* III. 1854. 255. — Waarneming van maans-zenithafstanden ter bepaling der geographische lengte van Batavia; door dezelfden, 1853 en 1854. *Ald.* 277, 300*a*.

1280. Vergelijking der waarde in de »Tables de la Lune" van Hansen aan den straal der maan toegekend, en de waarden, door de nauwkeurigste bepalingen gegeven; door J. A. C. Oudemans (bij zijne waarnemingen tot berekening der geographische lengte van Batavia, 1859). *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* X. 1860. 1.

1281. Hernieuwde bepaling van de lengte van Batavia, door J. A. C. Oudemans. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 327. — Bijzonderheden betreffende de uitgave. *Ald.* 428.

1282. Lengtebepaling van den tijdbal te Batavia, geplaatst op den Uitkijk, door middel der waargenomen eclipsen van den 1en en 2en Satelliet van Jupiter in 1843; door F. A. A. Gregory. 1844. *T. v. N. I.* 7e j. *Bat.* 1845, 1e d. 397.

1283. Lengte van den tijdbal te Batavia, afgeleid van die van den tijdbal te Calcutta; door H. D. A. Smits. (Mededeeling der waarnemingen van A. P. Klein.) *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 27. — Lengteverschil tusschen de tijdballen te Batavia en te Calcutta; door H. D. A. Smits. (Mededeeling der waarnemingen van A. J. Voet). *Ald.* 665.

1284. Opgave door H. Zollinger van de verschillende hoogtemetingen op den Salakh, op Java, 1843. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. *Bat.* 1844. 149.

1285. Hoogte van eenige plaatsen in het Krawangsche boven de oppervlakte der zee in Rijnlandsche voeten; door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 303.

1286. Over de hoogte en natuurlijke gesteldheid van eenige bergen in de Preanger-landen; door C. G. C. Reinwardt (benevens Tafel van de hoogte der voornaamste, in deze Verhandeling voorkomende plaatsen). *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. 1. *Letterb.* 1824. II. 170. — Het eerste gedeelte daarvan is ook overgenomen in *Reinwardts Reize*, Amst. 1858. 207.

1287. Verslag eener dienstreis der geogr. Ingenieurs van 10 Nov.—28 Dec. 1855 door de Preanger-regentschappen; door G. A. de Lange. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 69.

1288. Hoogte der bronnen te Tjipannas (volgens mededeeling van P. J. Maier). *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 165.

1289. Beschrijving van de wijze, waarop de bij Indisch besluit van 25 Dec. 1853, No. 10 bevolene opneming der residentie Cheribon plaats vond, van de grondslagen waarop die arbeid berustte en het nut daarvan, na zamenstelling der kaart te verkrijgen; door R. F. de Seyff, 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 366, 371. — Vervolg tot 1859; door W. F. Versteeg. *Ald.* XXII. 5e S. II. 1860. 116. — Opmerkingen daarover door P. M. N. *Letterb.* 1855. 272. 1857. 3.

1290. Verslag van de verrigtingen der geograph. Ingenieurs in de residentie Cheribon; door G. A. de Lange, in 1854. *Nat. Tijds. v. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 291. — Bijzonderheden daaromtrent (overgenomen uit het Regeeringsverslag over 1854.) *Letterb.* 1857. 3. — Overzigt van deze verrigtingen van 17 Maart tot 20 April 1854, benevens plan van voortzetting, medegedeeld door S. H. de Lange in de vergadering der Nat. Vereen. v. N. I. op 6 Julij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. *N. S.* IV. 1854. 531.

1291. Azimuthen uit de verschillende standpunten naar de zigtbare signalen en hunne afstanden in meters in de residentie Cheribon, door S. H. de Lange. (Bijlage van het verslag Batavia, dd. 18 Julij 1855.) *Nat. Tijds. N. S.* X. N. I. VII. 1856, 314. 390.

1292. Opgave der driehoeken genomen en gemeten in de residentie Cheribon in 1854; door G. A. de Lange (Bijlage van zijn verslag dd. Batavia, 8 Julij 1855). *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 320.

1293. Breedtebepaling door nabij den Meridiaan waargenomene Zenith-afstanden; door S. H. en G. A. de Lange. (Bijlage bij het verslag dd. Batavia 18 Julij 1855.) *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 331.

1294. Opgave der geografische ligging van eenige punten, bepaald in de residentie Cheribon; door G. A. de Lange, dd. Batavia 18 Julij 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 332.

1295 Geodesisch nivellement van de residentie Cheribon; door G. A. de Lange, dd. Batavia 1 October 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 333. — Bijlagen L^a. A. Bepaling van het niveau verschil door wederkeerig waargenomene Zenith-afstanden. *Ald.* 338. — L^a. B. Bepaling van het niveau verschil der bezochte punten in de residentie Cheribon, afgeleid uit de Zenith-afstanden op de signalen. *Ald.* 339. — L^a C. Bepaling der hoogte van eenige plaatsen in Cheribon. *Ald.* 344.

1296. Overzigt der verrigtingen van de geografische Ingenieurs, over het 1e kwartaal 1855. (S. H. en G. A de Lange). Overgenomen uit de Javasche Courant van 28 April 1855, No. 34. *Nat. Tijds. v. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 151.

1297. Bijzonderheden omtrent de triangulatie in Cheribon; medegedeeld door G. A de Lange, bij brief dd. op den top van den Tampomas 7 Dec. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856 431.

1298. Tekst der Nota betreffende de statistische opname in de residentie Cheribon in Sept. 1858. (Bij missive dd. 's Hage 22 April 1862 van den Minister van Koloniën G. H. Uhlenbeck aan de Tweede Kamer ingezonden als bijlage bij de inlichting op het Verslag der Commissie van Rapporteurs betreffende het Verslag O· I. over 1858.) *Gedr. Stukk.* 1861—62. LXXVI, No 2. 8.

1299. Mededeelingen omtrent den uitslag der in de residentie Cheribon plaats gehad hebbende opmetingen en verdere onderzoekingen, getrokken uit het daarover door V. P. G. de Serière in Sept. 1859 ingediende verslag. *Ald.* 1862—63, XCIII. No. 7. 6.

1300. Tekst van de „Nota, houdende nadere inlichtingen betreffende de statistische en kadastrale opname van de residentie Cheribon en Banjoemas" door den Minister van Koloniën I. D. Fransen van de Putte, dd 's Hage 12 Mei 1863, aan de Tweede Kamer ingediend bij de definitieve vaststelling van het IXe hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1863. *Gedr. Stukk.* 1862—63. XCIII. No 7.

1301. De statistische opname der residentie Cheribon; door P. Bleeker, dd. Jan. 1863 (n.l. mededeeling van de bijzonderheden harer uitkomsten 1851—58, met Naschrift, dd. Junij 1863 betreffende de uitgegeven Nota, dd. 's Hage 12 Mei 1863, van I. D. Fransen van de Putte, en zijn voornemen tot de statistische en kadastrale opname van alle residentiën van Java). *T. v. N. I.* 1863 N. S. 1e j. II. 1.

1302. Hoogte van den berg Tjermai, volgens barometer-waarnemingen van S. H. en G. A. de Lange. *Nat. Tijds N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 158.

1303. Mededeeling door S. van Deventer J.Sz. van den zakelijken inhoud van het verslag, dd. 17 Dec. 1824, No. 15, van P. van de Poel, betreffende het door hem gedaan onderzoek ten aanzien van de kaarten en archieven der onderscheiden metingen door C. L. de Vos verrigt, enz.; alsmede van de naar aanleiding van dit rapport gedane voorstellen en genomen maatregelen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. I. 223.

1304. Mededeeling betreffende den naamsoorsprong van Pekalongan *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 107.

1305. Oorsprong van den naam Bagelen; door A. van de Poel (alsmede namen der plaatsen, waar de Mantrie Domas hunnen zetel hadden). *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 173.

1306. Essay on the geography etc. of the Western portion of the Territory of the Native Princes of Java, addressed to the Hon. Th A. Raffles, by Thos. Horsfield. (Section II. Concise Geographical Sketch). *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2e dr 1826. 216.

1307. Hoogte-opgaven van verscheidene punten in en om het Ardjoeno-systeem op Java liggende; door H. Zollinger. (1845.) *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 141. — Overgenomen in *Nat Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 121.

1308. Beschrijving der ligging van het Fort bij Soerabaya. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II, 1842. 222.

1309. Hoogte-opgaven uit het systeem van de Tengger-bergen, op Java; door H. Zollinger (1845). *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 155. — Overgenomen in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 122.

1310. Hoogte-opgaven van plaatsen om en op het Ijang-gebergte op Java; door H. Zollinger (1845). *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 174. — Overgenomen in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 124.

1311. Hoogte-opgaven uit het Banjoewángische gebergte, op Java; door H. Zollinger (1845). *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 189. — Overgenomen in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 124.

Kl. Soenda-Eilanden.

1312. Beschrijving der ligging van het eiland Kangelang. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 223.

1313. Tabel van de hoogte der merkwaardigste punten op het eiland Sumbawa; door H. Zollinger, bepaald op zijne reis in Mei tot Dec. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 64.

1314. Naamsoorsprong van het eiland Timor; door G. Hymering. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 3e d. 13.

1315. Staat aantoonende de politieke en geographische verdeeling der Solor-eilanden; door D. W. J. C. Baron van Lijnden. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 326. — Idem van de eilanden Pantar en Allor. *Ald.* 335. — Idem van het eiland Rotti. *Ald.* 396. — Idem van het eiland Savoe. *Ald.* 408.

Eilandengroep van Celebes.

1316. Berigt betreffende de werkzaamheden van S. H. de Lange, van gouvernementswege medegedeeld. (nl. overzigt van de verrigtingen op zijne reis van Batavia naar de residentie Menado van 23 Januarij tot Maart 1852). *Nat. Tijdschr. v. N. I.* IIIe j. 1852. 639.

1317. Verslag der reis van S. H. de Lange en G. A. de Lange, van Batavia naar de residentie Menado en terug, van 23 Januarij 1852 tot 20 Maart 1853; door S. H. de Lange. (Tekst bij hunne waarnemingen tot bepaling der lengte en breedte van eenige punten, alsmede hoogtemetingen, gevolgd door „eenige opmerkingen, omtrent de bepaling van het niveau van sommige punten in de residentie Menado".) *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 1, 54. Bijlagen: Tabel A. Waarnemingen op de reis van Batavia naar Kema. *Ald.* 40. — C[1]. Opgave der driehoeken, welke ter bepaling van eenige punten in de residentie Menado berekend zijn. *Ald.* 48. — C[2]. Afstanden en azimuthen van eenige punten in de residentie Menado, afgeleid uit hunne geographische ligging. *Ald.* 51. — D. Opgave der geographische ligging van de punten, bepaald in de residentie Menado. *Ald.* 52. — I. Bepaling van het niveau van eenige punten in de residentie Menado door barometer-waarnemingen. *Ald.* 58. — I. Hoogteverschil tusschen den berg Klabat en Menado, opgemaakt uit barometer-waarnemingen. *Ald.* 62. II. Hoogte van eenige punten in de residentie Menado, enz *Ald.* 62.

1318. Waarnemingen gedaan te Menado ter bepaling van de geographische lengte dier plaats; door S. H. de Lange en G. A. de Lange dd. 1 Juli, 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 261. — Waarneming van maans-zenith-afstanden. *Ald.* 264. — Waarneming van maansdoorgangen. *Ald.* 267.

1319. Opgave van de namen der bergen in de Minahassa, volgens P. Baron Melvill van Carnbée, C. G. C. Reinwardt, P Bleeker, enz.; door J. Pijnappel Gz. *Reinwardts Reis.* Amst. 1858, 552 Noot.

1320. Namen der bergen van Tanette, benevens hunne approximatieve hoogte in Ned. ellen; door J. A. Bakkers 1861. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 328.

1321. Namen der bergen en heuvels van Barroe, benevens hunne approximatieve hoogte in Ned. ellen; door J. A. Bakkers. 1861 *Tijds. Ind. T. L V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 346.

Eilandengroep der Molukken.

1322. Overzigt van den staat onzer geographische kennis van de Molukken en der zoogenaamde Zuid-Ooster eilanden; door Salomon Müller. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. 127.

1323. Vergelijkende staat van de verschillende hooge bergen in de Molukkos, opgenomen en bepaald, door C. G. C. Rein-

wardt (1821); medegedeeld door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 181.

Nieuw G

1324. Opmerking dat de Dourga rivier op de Z.-W. kust van Nieuw-Guinea in vroeger tijd bekend was als een kanaal, onder den naam van Keerweêr. *Tromp en Verveer, Tijds.* II. 1832. 2e afd. 16.

1325. Opgave der ligging van vele plaatsen en eilanden van Nieuw-Guinea, in en om de Geelvinksbaai; door G. J. Fabritius. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 214.

Australië.

1326. Bijzonderheden betreffende de stichting op 1 Dec. 1820, door Macquarie, van eene nieuwe stad in Nieuw-Holland, Campbell-Town genaamd; met opgave der reeds gestichte steden door de Engelschen in dit werelddeel. *Letterb.* 1821. II. 289.

1327. Beschrijving der ligging van de Houtmans Abrolhos. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 68.

1328. Beschrijving der ligging van het eiland Rottenest, bij de W.kust van Nieuw-Holland. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 226.

1329. Aardrijkskundige ligging van verschillende plaatsen, aangedaan op reizen naar Nieuw Zeeland in 1822, 25, 26 en 27; door James Herd. Uit *Naut. Mag.* VII vol. I. *Tromp en Verveer, Tijds.* IV. 1835. 50.

1330. Beschrijving der ligging van de stad Auckland op Nieuw Zeeland. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 226.

1331. Bepaling van de ligging der Resolutionbaai op de Marquesas; door Kapit. Scott van the Samarang in 1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 228.

1332. Beschrijving der ligging van Rouzontou. *Pilaar en Obreen, Tijds* II. 1842. 225.

Afrika.

1333. Ontdekking van het groote meer Ngami in Z. Afrika. (Mededeeling van den brief van David Livingstone, van den oever van de rivier Zonga, 3 Sept. 1849, aan Arthur Tidman, over zijne ontdekking van dit meer; voorafgegaan door een overzigt van de pogingen sedert 1834 daartoe in het werk gesteld. *Letterb.* 1851. I. 99, 114.

1334. Betoog voor eene astronomische plaatsbepaling van de Kaap de Goede Hoop. Julij 1749. *Eur. Mercurius* LX. 1749. II. 56.

1335. Een nacht op den Tafelberg, naar het Engelsch. (Beschrijving van de beklimming.) *Leeskab.* 1841. I. 107.

1336. Beklimming van den Peter-Botte, op het eiland Mauritius (Isle de France), 7 Sept. 1832, met plaat. (Beschrijving van deze beklimming door Lloyd, Philpotts, Keppel en Taylor, medegedeeld uit een brief van laatstgenoemde; door Barrow aan het Royal Geographical Society, en uit dl. 3 van het Journal van dit genootschap met toelichting overgenomen.) *Leeskab.* 1834. I. 111. — Brief, dd. Hoorn 5 Maart 1834, van W. tot toelichting der gissing in bovengenoemd artikel betreffende den oorsprong der benaming van dezen berg. *Ald.* II. 87.

1337. „Piter-bot" op het eiland Mauritius (zou naar onzen eersten Gouv. Gen. van Ned. Indië zijn genoemd). *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 254.

C. KAARTEN.

Algemeen.

1338. Beoordeeling van: „Nieuwe Hand-Atlas der Aarde, in haren tegenwoordigen toestand, in 24 kaarten; door H. Frijlink, Amsterdam 1855". *Vad. Lett.* 1856. I. 276.

1339. Verslag, door C. Alewijn, van: „Heinrich Berghaus, Grosse Atlas der ausser-Europäischen Erdtheile". *Inst. Verslag.* I. Kl. IX. 1833. 28.

1340. Prijsvraag uitgeschr. door het Prov. Utrechtsche Gen. van Kunsten en Wet, te beantwoorden vóór Oct. 1822: betreffende de namen welke in Am., Austr., Ind. en de

Poollanden door de Nederlanders zijn gegeven aan sommige landen, zeeën, kapen, eilanden, enz., en de reizigers en ontdekkers door wie deze zijn gegeven. *Letterb.* 1821. II. 155.

1341. Prijsvraag, uitgeschreven door het Utrechtsch Genootschap, vóór 1 Oct. 1822 te beantwoorden, waarbij wordt gevraagd eene opgave en beoordeeling van de zee- en landkaarten, welke door Nederlanders vóór den jare 1650 zijn uitgegeven. *Letterb.* 1821. II. 155.

1342. Mededeeling door C. J. Matthes, van het opschrift: „En denuo Geographiae studiose, terrestrem contractiori forma globum; multo quam antehac unquam, emendatius et auctius confectum, et ventorum spiris navigantium commodo exquisitius adornatum, nec non navigationis curriculo, ab Oliverio van Noort Batavo, in orbem peracto natatum. Auctore Guilielmo Janssonio Blaeu", en geplaatst op de Aardglobe van 1602, door J. P. E. Voute aan het phys. kab. van het Athen. te Amst. ten geschenke gegeven. *Letterb* 1852 II. 2.

1343. Aanmerkingen over den Atlas, behoorende tot de Verhandeling van R. G. Bennet en J. van Wijk Rz., over de oude Nederlandsche ontdekkingen, Dordrecht 1829; door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein. (Hierin beoordeeling van: No. 5, Kaart van Nieuw-Holland, Nieuw-Guinea en omliggende eilanden; No. 6 en 7, Kaart van de Stille Zuidzee; No 8, Kaart van Japan. *Letterb.* 1830. I. 90, 102, 103. — Wederlegging dezer beoordeeling. *Ald.* 284, 294, 295.

1344. Kaart der Reyse (in 1642) van Abel Tasman, volgens zyn eygen opstel; door J. van Braam et G o. d. Linden, excud. cum privil. *Valentijn,* III, St. II, tegenov. 46.

1345. Aankondiging eener te Parijs uitgegeven nieuwe Hemel-, Historisch- en Cosmographische Wereldkaart, waarop al de reizen van Cook en andere zeereizigers die met hem den togt om den aardkloot gedaan hebben. *Letterb.* IX. 1792. 167.

1346. Aankondiging van: „Mappemonde philosophique et politique où sont tracés les voyages de Cook et de la Perouse, par L. Brion, père". *Letterb.* 1801. I. 144.

1347. Berigt door G F. Baron von Derfelden van Hinderstein der uitgaven van: „Atlas du voyage à la recherche de la Peyrouse par C F. Beautemps-Beaupré, Paris 1807". *Letterb.* 1830. I 93. Noot.

1348. Kaart met verklaring der ontdekkingsreize van W. J. Roggeveen, in 1721 en 1722; door J. de Kanter, Phil.z. *N. Werken van het Zeeuwsch Gen. der Wetensch.* 1e d. 3e St. Middelburg 1838.

1349. Berigt der aankondiging in de *Edinburgh Review* van 1843, van: „Map of the overland routes between England and India". *Ind. Mag.* I Tw. 1844, No. 7, 8 en 9. 277.

1350. Oordeel van G. Lauts over „Chart of the East Indian Islands, exhibiting the several passages between the Indian and Pacific Oceans, inscribed to the commanders and officers of the British ships, navigating those seas, by A. Arrowsmith." *Letterb.* 1849 I. 185.

1351. Voorgenomen uitgave te Lissabon van een kaart van hedendaagsch Portugal en zijne Buitenlandsche bezittingen in tien bladen. *Letterb.* 1805. I. 178.

1352. Oordeel van G. Lauts over den „Atlas der Nederlandsche Overzeesche Bezittingen, door Js. van den Bosch, 1818". behoorende bij zijn werk: „Nederlandsche bezittingen in Azia, Amerika en Afrika, in derzelver toestand en aangelegenheid voor dit Rijk, wijsgeerig, staath. en geogr. beschouwd. 's Hage en Amst. 1818". *Letterb.* 1849. I. 185. — Beoordeeling van dezen atlas, door R. F. de Seyff, 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 354.

1353. Algemeene Statistieke Kaart der Ned. Overzeesche Bezittingen in Azië, Afrika en Amerika, door P. Baron Melvill van Carnbée, 1849. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. tegenover 295. — Beoordeeling door P. M. N. van deze kaart. *Letterb.* 1855. 273.

1354. Beoordeeling van: „Atlas van het Koningrijk der Nederlanden, zijne Overzeesche Bezittingen en het Groot-Hertogdom Luxemburg, met Statistieke, Aardrijks- en Geschiedkundige Overzigten, door F. C. Brugsma. Groningen 1856." *Vad. Lett.* 1856. I. 766.

1355. Algemeene Land- en Zeekaart van de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen, met het Koningrijk der Nederlanden in Europa, op de schaal van 1:3,000,000, geteekend door A. J. Bogaerts, 1857. — Beoordeeling dezer kaart door J. Hageman JCzn. *T. v N. I.* 23e j. 1861. II 197, 203, 262. — De nieuwste kaart van N O. I.; door F. W. C. Krecke, te Utrecht. *Astrea.* VI. 1856 328. — Tekst der circulaire van den Minister van Oorlog, dd. 24 April 1857, No. 3 B. ter kennisgeving aangaande de uitgave dezer kaart. *Milit. Spect., Bijblad* 1857. 47.

1356. Beoordeeling door B. van: „Atlas van Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen, bewerkt onder toezigt van J. Dornseiffen." *Leeskab.* 1865. *Bibliogr. Alb.* 320.

Azië.

Japan.

1357. Aankondiging der uitgave van een zeer naauwkeurige kaart van Japan, door A. Relant. *Boekz.* II. 1716. 118. Berigt betreffende de uitgave. *Ald.* VI. 1718. 260.

1358. Opgave van: „Een groote kaart van Japan met Ned. en Japansche karakters, waarbij eene Hollandsche uitlegging" (ook zonder de Ned. karakters). *Letterb.* 1815. II. 283.

1359. Opgave van: „Een kleine kaart van Japan, met Japansche karakters." *Letterb.* 1815. II. 283.

1360. Bijzonderheden betreffende de vruchtelooze pogingen van von Siebold tot uitvoer uit Japan van een kaart van dat rijk. *Letterb.* 1829. II 211.

1361. Kaart van de westkust van Kiusu en Japan, uit de kaarten en opnemingen van Jhr. F. von Siebold, benevens de opmetingen van de Ned. zeeofficieren gedurende 1858—1859 in Japan, in kaart gebragt door H. O. Wichers. *H. v. Kattendijke, Dagboek,* 's Hage, 1860.

1362. Aanbieding, door J. van Gogh, eener algemeene Japansche kaart van het Keizerrijk. (Not. Nat. Vereen. 28 Dec. 1861). *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 286.

1363. Toezegging, door A. C. J. Edeling, van eenige Japansche kaarten aan de Nat. Vereen. N. I. (Not. Nat. Vereen. 11 Jan. 1862). *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 293. Aanbieding daarvan (Not. Nat. Vereen. 8 Maart 1862). *Ald.* 521.

1364. Opgave van: „Kaart van het eiland Jeso of Jesso." *Letterb.* 1815. II. 283.

1365. Opgave van: „Twee kleine en een groote platte gronden van de stad Jedo met Japansche karakters en Hollandsche uitlegging." *Letterb.* 1815. II. 284.

1366. Opgave van: „Eene plattegrond van de stad Nangasaki." *Letterb.* 1815. II. 284.

1367. Opgave van: „Een groote plattegrond en twee kleine van Osacca met Hollandsche uitlegging." *Letterb.* 1815. II. 284.

1368. Opgave van: „Kaart van Miako met eene Hollandsche uitlegging." *Letterb.* 1815. II. 283.

1369. Opgave van: „Afbeelding van het eiland Decima met Hollandsche namen." *Letterb.* 1815. II. 284.

1370. Opgave van: „Kaart van het gansche land van Luqui in Japansche karakters." *Letterb.* 1815. II. 283.

1371. Opgave van: „Kaart van een onbewoond eiland, in het Japansch Moe nin Sima genaamd" *Letterb.* 1815 II 283.

1372. Opgave van: „Eene kleine kaart van het land van Coraea." *Letterb* 1815. II. 283.

1373. Opgave van: „Kaart van het land van Coraea." *Letterb.* 1815. II. 283.

China.

1374 Beschrijving eener kaart van China, door een Chinees, ontleend aan „Histoire de l'Académie royale des Sciences." 1718. *Boekz.* XVIII. 1724. 538.

1375. Het keizerrijk van China, met Korea en de aangrenzende deelen van Tartarije, volgens de kaart, geligt door de zendelingen-Jezuiten van 1708—1717. (Lengte van het eiland Ferro en van Pe-king. J. v. Schley direx.) *Hist. Beschr. Reiz.* VIII 1749. 1

1376. Berigt der aankondiging in de *Edinburgh Review* van 1843, van „Map of China." *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9, bl. 279.

1377. Grondteekening van een gedeelte der groote muur, omtrent Yong-Ping-Fu, ondersteund van verscheiden sterktens. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 442.

1378. Grondteekening van Long-Mew-Hien bij de groote muur, onderhoorig aan Suenhoa-fu. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 442.

1379. Grondteekening der stad en haven van Makao; door N. B. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 7.

1380. Grondteekening der stad Peking, hoofdstad van China, op 39 graaden en 54 minuten Noorderbreedte. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 34.

1381. Eiland Formosa, met een gedeelte der kust van China; volgens de nieuwste kaarten en waarnemingen; door N. B. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 64.

1382. Grond der stad Nan-King, of Kyang-Ning-Fu, hoofdstad van het landschap Kyang-Naw, alsmede van de steden Su-Chew-Fu, Vusihyen en Hû-Chew-Fu of Hou Tscheou Fou. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 119, 194.

1383. Grondteekening van eenige steden van het landschap Hû-Quang. J. v. Schley direx. (Yong Chew Fû, of Yong Tcheou Fou; Vû Chang Fû of Vou-Tchang-Fou, hoofdstad; Whang Chew Fû, of Hoang-Tcheou-Fou). *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749 224.

1384. Grondteekening der stad Hang-Tcheou-Fou, of Hang-Chew-Fu, hoofdstad des landschaps Che-Kiang, uit Pater Du Halde. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 390.

1385. Grondteekening van Chin-Ywen-Fu, of Tchin-Ywen-Fou, in het landschap Quey-Chew of Koei-Tcheou. J v. Schley, direx. *Hist Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 415.

1386. Grondteekening van steden van het landschap Shensi of Shansi, schaal van eene gemeene Fransche mijl, 25 in een graad. J. v. Schley, direx. Si-ngan-Fu, hoofdstad; Tchang Lan of Tchouang Lan *Hist Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 412.

1387. Grondteekening van Law-Chew of Law-Tcheou, in het landschap Shen-Si, verblijfplaats des tweeden onderkonings van Shen-Si. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 415.

1388. Kaart van West-Tartarije, uit de kaarten der Jezuiten en de kaart des Russischen rijks van den heer Kyrillow. Op de Engelsche in dit bestek gebragt, door N. Bellin, 1749. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 204.

1389. Kaart van Oost-Tartarije, gelijk die geligt is door de Jezuiten, No 1709, 1710 en 1711. Op de Engelsche in dit bestek gebragt. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 233.

1390 Kaart voor de reizen van Rubriquis, Marco Polo, Jenkinson enz., gevoegd in de historische beschrijving der reizen. J v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XI. 1750. 17.

Indië.

1391. Kaart van de groote Siamse rivier Me-nam, ofte moeder der wateren, in haren loop met de invallende spruyten verbeeld. *Valentijn* III. St. II, tegenover 62.

1392. Kaart van de kusten van Persië, Guzaratte en Malabar, gemaakt naar de Fransche kaart van den Ooster-Oceaan, uitgegeven Ao. 1740, op bevel van de Maurepas. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* I. 1747. 41.

1393. Berigt der aankondiging in de *Edinburgh Review* van 1843, van: „Map of India, 1843, compiled chiefly from journeys executed by order of the Hon. East-India Company." *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9, bl. 276.

1394. Aankondiging, met vermelding van bijzonderheden, nopens de kaart van de landen van Kukan, Kanare, Malabaer, Madure en Kormandel, met het Wester gedeelte van het eiland Ceilon, in de Oost-Indische zee. Edente Hadr. Reelando. Uitgegeven bij Gerard van Keulen te Amsterdam. 1718. *Boekz.* VII. 1718. 219, 220.

1395. Tabula Indiae Orientalis et Regnorum adjecentium. J. van Braam et G. Onder de Linden. exc. *Valentijn* I. 1724 tegenov. 1.

1396. Nieuwe kaerten van 't Koninkrijk Bengale, op last van Mattheus van den Broucke, opgestelt door Joh. van Leenen. — J. van Braam et G. onder de Linden, excud. cum Privil. (Duytsche Mijlen 15 voor een graad). *Valentijn* V. 1. 1726, tegenover 146. — Bijzonderheden over de herkomst dezer kaart. *Boekz.* XXIV. 1727. 320.

1397. Iets over den Atlas van Bengalen door James Rennel 1781. *Letterb.* 1830. I. 338.

1398. Bijzonderheden betreffende de wijze van vervaardiging eener nieuwe kaart van het geheele Schier-eiland van Indië op last der Engelsche O. I. Comp. *Letterb.* 1805. I. 97.

1399. Kaartje van „Indiën of Hindostan" (schaal van vijf en twintig uren op een graad). J. van der Heij excud. 1819. *Star* I. 1819, tegenover 320.

1400. Iets over het plaatwerk: „A picturesque voyage to India, bij William Daniell Esq. 1801—1814". *Letterb.* 1838. I. 1.

1401. Iets over het plaatwerk: „Oriental Scenery, or views in Hindostan; bij Th. and William Daniell. London 1795—1808". *Letterb.* 1838. I. 1.

1402. Berigt omtrent de aankondiging in de *Edinburgh Review* van 1843, van: „Map of the Western provinces of Hindoostan,

the Punjab, Cabool, Sinde, etc." *Ind. Mag.* I Tw. 1844, No. 7, 8 en 9, bl. 277.

1403. Kaartje van het „Westelijk Schiereiland van Oud-Indië". M. L. Huart del. et lith. *Verh. Bat. gen. N. I.* XXVII. 1860.

1404. Berigt omtrent de aankondiging in de *Edinburgh Review* van 1843, van: „Map of the routes in India." *Ind. Mag* 1 Tw. 1844, No 7, 8 en 9, bl. 277.

1405. Beschrijving door A. 's Gravezande van de „Particuliere Kaarte van een gedeelte van de Malabaar, of de strekking des riviers van Chettua tot Coylang, door Joh. Wilh. de Graaf, 1772". *Verh. Z. Gen.* VI. 1778. 571.

1406. Kaart van de Pasdum en Wallawitti Corle, op ordre van Iman Willem Falck ten papiere gebragt. (Schaal van 1141 roeden van een uur). — Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seyff, Nov. 1855. *Nat. Tijds. v. N I.* XI. 3e S. I. 1856. 349.

1407. Aankondiging, met vermelding van bijzonderheden, van de „Paskaert van het Eilant Ceilon, voor dezen Tabrobana, bij de inwoonders genaemt Lankaun." *Boekz.* VII. 1718. 222.

Perzië. — Arabië.

1408. Berigt betreffende de uitgave eener kaart van Perzië door Adriaen Relant. *Boekz.* VI. 1718. 260.

1409. Beschrijving eener groote kaart van Perzië, door Ousely, uit te geven met Persisch en Engelsch schrift. *Letterb.* 1801 I. 4.

1410. Beschrijving in de *Edinburgh Review* van 1843, van: „Map of Affghanistan and the adjacent countries, from the latest surveys". *Ind. Mag.* 1 Tw. 1844, No. 7, 8 en 9, bl. 276.

1411. Situatie-schets van Aden (Fig. 16).— F. Junghuhn, *Terugreis van Java naar Europa*, Zaltbommel 1851. 51. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 349.

Indische Archipel.

Algemeen.

1412. Vraag voor het jaar 1855, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., om helpers aan eene verzameling geografische, hydrografische en geologische kaarten, zoowel gedrukte als in manuscript, betreffende deze bezittingen. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 22. — Deze vraag op nieuw uitgeschreven voor 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XI 3e S. I. 1856. 35. — Idem voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 41. — Idem voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 161. — Idem voor 1859. *Ald.* XX. 4e St. VI. 1859--1860. 39. — Een aantal kaarten aangeboden in antwoord op die vraag door W. C. von Schierbrand. *Ald.* IX. 1855. 316. — Tekst van het rapport door P. Baron Melvill van Carnbée uitgebragt over deze kaarten, van welke eene lijst wordt medegedeeld. (*Not. Nat. Vereen. v.* 4 Aug. 1855). *Ald.* 506. — Aanbieding, bij brief, door J. Hageman J.Cz. van een aantal land- en zeekaarten voor de verzameling der Nat. Vereen. N. I. *Nat. Tijds.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 326. — Tekst van het verslag door W. F. Versteeg over deze kaarten, waarvan tevens eene lijst wordt gegeven. *Ald.* 411. — Oordeel van het Bestuur der Nat. Vereen. over deze kaarten. (*Not. Nat. Vereen.* 13 Jan. 1859.) *Ald.* 416.

1413. Kennisgeving bij brief, dd. Buitenzorg 11 Augustus 1857, No. 219, van Corn. de Groot, van het Gouvts besluit tot het doen drukken op kosten van den lande van de kaarten en platen behoorende bij de Bijdragen tot de geologische en mineralogische kennis van N. I. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 4 (Vgl. *Ald.* 215, 223, 273, 432). — Mededeelingen betreffende de uitvoering van dit besluit. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 184, 215, 242, 259, 322, 376, 378, 388, 415, 457. — XXI. 5e S. I. 1860. 442. — XXII. 5e S. II. 1860. 78, 95, 399, 433. — XXIII. 5e S. III. 1861. 75. — XXIV. 5e S. IV. 1862. 251. — XXV. 5e S. V. 1863. 396. — XXVI. 6e S. I. 1864. 152, 411, 414.

1414. Kaart ten gebruike bij de geschiedenis van de opkomst van het Nederl. gezag in Indië. *De Jonge, Opkomst.* II. 1864.

1415. Overzigt door G. Lauts van de Kaarten van den Ned. Indisch Archipel, vervaardigd sedert 1813. *Letterb.* 1849. I. 184.

1416. Geographie en Cartographie van N. O.-I.; door P. M. N. (Een beoordeelend overzigt van hetgeen sedert 1840 in dit opzigt is verrigt). *Letterb.* 1855. 264, 272.

1417. Lijst der kaarten betreffende den N.-I. Archipel, gedurende de laatste twee jaren uitgegeven, door G Lauts, einde 1847. *Letterb.* 1848. I. 116.

1418. Gouvernements besluit van 17 Jan. 1860, No. 28, bij hetwelk het militair departement gemagtigd wordt tot kostelooze verstrekking aan het Bat. Genootschap van een exemplaar van al de bereids uitgegeven en nog uit te geven kaarten. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* X. 4e S. I. 1861. 22.

1419. Oordeel van H. von Rosenberg over kaarten van N. I., en vooral die van P. Baron Melvill van Carnbée, F. A. A. Gregory en G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 345, 375, 376, 378, 386, 387, 392, 395, 399, 402.

1420. Oordeel van P. P. Roorda van Eysinga, dd. de reede van Hellevoetsluis, 20 Mei 1843, over den Atlas van den Graaf van den Bosch *Alg. Lett. Maandschr.* XXVII. 1843. Boekb. 316.

1421. Carte des Isles de la Sonde et des Isles Moluques, par M. Bonne (Longitude du Meridian de Paris, et du Meridian de l'Isle de Fer. Echelles de Milles d'Hollande de 19 au degré, de Lieues com. de France de 25 au degré, et de Lieues mar. de France de 20 au degré). (1779?). *Raynal, Hist. Philos. Paris.* 1820. Atlas, No. 15. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart, medegedeeld door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1422. Kaart van N. O.-I. Bezittingen, uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. *Handleiding Leiden* enz. 1843. — Oordeel van G. Lauts over deze kaart. *Letterb* 1849. I. 187.

1423. Aankondiging van: „Kaart van den Indischen Archipel, door J. Walker, behoorende bij J. Crawfurd's beschrijving.'' *Letterb.* 1825. I. 64.

1424. Oordeel van G. Lauts over: „Map of the Indian Archipelago bij J. Walker. published 1 March. 1820." *Letterb.* 1849. I. 185.

1425. Carte de l'Ile de Java et des autres possessions orientales du Royaume des Pays-Bas; dressée par le comte C. S. W. de Hogendorp. *C. S. W. van Hogendorp, Coup d'Oeil.* Brux. 1830. — Oordeel van G. Lauts over deze kaart. *Letterb.* 1849. I. 185.

1426. Mededeeling betreffende het getal en de zamenstelling der speciale kaarten door Jn. Ts. Busscher; alsmede nopens het gebruik van deze kaarten gemaakt. *Letterb.* 1836. II. 115.

1427. Oordeel van G. Lauts over: „Algemeene kaart van N. O.-I.; volgens echte bescheiden, grootendeels in handschrift, berustende bij de archieven van het koloniaal bestuur te 's Gravenhage en te Batavia, mitsgaders uit mededeelingen van geleerden, beambten, zee- en land-officieren in N. O.-I., te zamengesteld door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein. Uitgegeven op last des konings. (Lengte beoosten den Meridiaan van Greenwich. Schaal 1 : 2.250.000). *Letterb.* 1849. I. 186, 187. — Overzigt van deze Alg. kaart in *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 222. — Vermelding door E. de Waal van deze aankondiging. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6, bl. 124. — Idem van P. M. N. *Letterb.* 1855. 265 — Bijzonderheden betreffende de zamenstelling dezer kaart en de verdiensten in deze van C. van der Wijck, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 361.

1428. Mededeeling betreffende de schaal waarop de kaart der N. O.-I. Bezittingen, door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein is vervaardigd; alsmede betreffende de bronnen waaruit deze kaart is zamengesteld. *Letterb.* 1836. II. 114.

1429. Berigt der uitgave van de „kaart der N. O.-I. Bezittingen, door von Derfelden van Hinderstein." *De Kopiist,* 1e j. 1e d. Batavia. 1842. 690.

1430. Beoordeeling door D. W. R. van Hoëvell van de: „Algemeene kaart van N. O.-I., te zamengesteld door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein, 1842." *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 599.

1431. Kaart van N. O.-I., door von Derfelden van Hinderstein. (Klagten over de kostbaarheid dezer kaart.) *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1847. 233.

1432. Beoordeeling door P. J. Veth van de kaart van N. O.-I., door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 206.

1433. Voorgenomen uitgave van eene kaart van den O.-I. Archipel door C. W. M. van de Velde. *T. v N. I.* 5e j. 2e d. Batav. 1843. 362.

1434. Kaart van N. O.-I., tot opheldering der zendingreis van L. J. van Rhijn, vervaardigd door J. C. Neurdenberg, 1849. *v. Rhijn, Reiz. Ind. Arch.* Rott. 1851.

1435. Carte générale des Possessions Néerlandaises aux Indes Orientales, par le Baron P. Melvill de Carnbée. *Melvill, Moniteur* 1846—47. *Gerlach, Fastes milit.* 261. 1849. — Oordeel van P. M. N. over deze Kaart. *Letterb* 1855. 265, 272. — Oordeel van G. Lauts over deze Kaart. *Letterb.* 1849. I. 187. — Beoordeeling dezer Kaart door R. F. de Seyff, dd. Batavia Nov. 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 364.

1436. Teekening van al de berghoogten in den O. I. Archipel. P. Baron Melvill van Carnbée del.; J. Schnell, sculp. (ook ter vergelijking der berghoogten in andere werelddeelen). *Tijds. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia 1844. — Bijzonderheden betreffende de uitgave dezer Kaart, medegedeeld door P. M. Netscher. *Letterb.* 1857. 27.

1437. Carte Hypsométrique de l'Archipel des Indes Orientales, par le Bar. P. Melvill de Carnbée. *Melvill, Moniteur* 1846—47, tegenover 48. — Bijzonderheden van de uitgave dezer Kaart, medegedeeld door P. M. Netscher. *Letterb.* 1857. 27.

1438. Mededeeling van het „Prospectus van eenen algemeenen atlas van N. O. I., uit officiëele bronnen en met goedkeuring van het gouvernement te zamengesteld, door P. Baron Melvill van Carnbée. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 48. — Beoordeeling van de eerste zes kaarten van dezen atlas. *Ald.* 18e j. 1856. I. 218. — Beoordeeling van dit plan van uitgave, door P. M. N. *Letterb.* 1855. 264, 273. — Ondersteuning der uitgave door het Indisch Gouvernement. *Ald.* 1857. 3. — Berigt omtrent de voortzetting der uitgave door W. F. Versteeg; overgenomen uit de Ned. Staatscourant van 3 Junij 1857. *Ald.* 178.— Opgave der reeds verschenen kaarten, medegedeeld door P. M. Netscher. *Ald.* 37.—Berigt omtrent de volledige uitgave. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 119. -- Verbetering van eenige fouten op de kaarten van Nieuw-Guinea. *Bijdr. T. L. en V. kunde v. N. I.* IX. N. V. V. 1862. 22, 64, 134. — Oordeel van J. Dorn Seiffen over deze verbetering. *Gids*, XXVIIe j. 3e S. 1e j 1863. III. 384. — Bijzonderheden betreffende de zamenstelling door W. F. Versteeg der twee kaarten van de residentie Rembang in dezen atlas. (Not. Nat. Vereen. 23 Sept. 1858). *Nat. Tijds. v. N. I.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 324. — Mededeeling, met toelichting, van de reeds verschenen kaarten tot 1856, alsmede van historische bijzonderheden sedert 1838 nopens de zamenstelling van dezen atlas, door J. P. Cornets de Groot. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 251. — Opgave van een nieuw berigt en prospectus aangaande dezen atlas. (Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859). *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 334.

1439. Mededeeling in de vergaderingen van 16 Febr. en 19 Julij 1854 en 28 Febr. 1855 der Nat. Vereen. in N. I., door P. Baron Melvill van Carnbée, van bijzonderheden nopens den uit te geven Atlas van N. O. I., waarvan hem de vervaardiging is opgedragen door het Gouvernement. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 32; — VII. N. S. IV. 1854. 114; — IX. N S. VI. 1855. 24. — Mededeeling door P. Bleeker in de vergadering van 28 Febr. 1856. *Ald.* XI. 3e S. II. 1856. 39.

1440. Opgave der kaarten, behoorende tot den Algemeenen Atlas van N. O. I., door P. Melvill van Carnbée, verschenen van 1853—1856. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 251.

1441. Beoordeeling door P. J. Veth van: „Algemeene Atlas voor N. O. I., uit officiëele bronnen en met goedkeuring van het Gouvernement zamengesteld door P. Baron Melvill van Carnbée en W. F. Versteeg, Batavia 1853—1862". *Gids.* XIXe j. N. S. 8e j. 1855. II. 158, 198; XXVIIe j. 3e S. 1e j. 1863. II. 164.

1442. Beoordeeling van: „Atlas van de Ned. Bezittingen in O I. geteekend onder toezigt van J. Pijnappel Gz. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 46. — *Letterb.* 1855. 264. — *Gids.* XIXe j. N. S. 8e j. 1855. II. 158. — *Vad. Lett.* 1856. I. 224. — *Leesk.* 1855. *Bibliogr. Alb.* 333. — Opmerkingen door P. J. Veth over de onthouding door het depᵗ. van koloniën aan J. Pijnappel Gzn. van een kaart van Timor, ten behoeve van de zamenstelling van zijn atlas der Ned. bezitt. in O. I. *Gids.* XIXe j. N. S. 8e j. 1855. II. 163.

1443. Algemeene Kaart van N. O. I., op de schaal van 1: 5,000,000, ontworpen naar de beste kaarten en bronnen, geteekend door W. Beyerinck, J. M Bruyn en J. F. W. A. Essers, gelithographeerd door F. J. Ensinck, 1847. — Beoordeeling dezer kaart, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 364. — Beoordeeling door J. Hageman, J.Cz., *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 262.

1444. Oordeel van G. Lauts over „kaart van de Ned. bezitt. in O I. Amst. 1842". *Letterb.* 1849. I. 186.

1445. Mededeeling door P. M. N. van bij-

zonderheden betreffende de: „Schoolkaart van N. O. I., naar de laatste bekende verbeteringen, medegedeeld door het Departement van Koloniën." *Letterb.* 1855. 273.

1446. Een schoolkaart van den Indischen Archipel. Beoordeeling van XIV en XV van de „Schoolkaart van N. O.-I., door C. A. Oehler en J Cronenberg. Batavia 186?" *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 322. Berigt van de uitgave. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 315.

1447. Hypsographische voorstelling van Java en Sumatra. Dr. Sal. Muller fecit. *Verh. Nat. Comm. Leiden. L. en V.-kunde.* 1839—1844. 83.

Eilandengroep van Malakka.

1448. Malakka's grondteyckeningh 1656 en 1663 (volgens de mededeeling van R. C. Bakhuizen van den Brink en J. K. J. de Jonge). *Hist. Gen. Ber.* VII. 1e st. 1859, tegenover 429. — Toelichting door P. A. Leupe dezer kaart. *Ald.* 427.

1449. Schets van Malakka en omstreken, door E. Netscher, dienende ter verduidelijking van het verhaal der twee belegeringen van Malakka 1756—1757 en 1784. *Tijds. Ind. T. L. en V.kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864, tegenover 290.

Eilandengroep van Sumatra.

1450. Carte de l'Archipel de Riouw, Singapore et Linga, par le Baron P. Melvill de Carnbée, 1848. *Melvill, Moniteur* 1847—1848. — Oordeel van P. M. N. over deze kaart. *Letterb.* 1855. 265, 272 — Bijzonderheden betreffende de uitgave dezer kaart, medegedeeld door P. M. Netscher. *Ald.* 1857. 26.

1451. Schetskaartje van de ligging van Rio. *Hermes* 3e j. 1828. No. 7, tegenover 70.

1452. Kaart van de voornaamste bergen in de vaarwaters van Sincapore en Linga; opgenomen door J. Vos. 1841. (schaal van 1 : 400,000). *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843, tegenover 304.

1453. Aantooning door S. Muller van onnaauwkeurigheden op: „Map of the island of Sumatra, constructed chiefly from surveys taken by order of the late Sir Th. St. Raffles." *Gids* I. 1837. *Boekb. en Wetensch. Bijdr.* 19, Noot.

1454. Carte de l'île de Sumatra par le Baron P. Melvill de Carnbée 1848. *Melvill, Moniteur* 1848—49. — Oordeel van P. M. N. over deze kaart. *Letterb.* 1855. 265, 272. — Verbetering eener fout. *Millies, Munten.* Amst. 1852. 28 Noot.

1455. Kaart van het middengedeelte van Sumatra. *De Stuers, Vestiging,* Amst. II. 1850. — P. J. Veth over deze kaart. *Ald.* 252.

1456. Platte grond van Kampong Daloe Daloe (1838). *De Stuers, Vestiging,* II. 1850. tegenover 130.

1457. Hoogte-kaart van Sumatra's westkust (1839). *Nat. Tijdschr. v. N. I.* jaarg. II. 1851.

1458. Bijzonderheden betreffende het lithographeren der Etappekaart van Sumatra's Westkust en daarbij behoorenden afstandswijzer. *Letterb.* 1856. 19.

1459. Carte du gouvernement de la Côte-Ouest de Sumatra. Théatre de la guerre dans les hauts-pays de Padang. *Gerlach, Fastes milit.* Z. B. 1859.

1460. Mededeeling door E. de Waal van de reeds verkregen resultaten van de opdragt in 1843 aan L. W. Beyerinck, met verpligting om binnen twee jaren gereed te zijn, van het vervaardigen van kaarten der verschillende landschappen van Sumatra's Westkust. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 264.

1461. Kaart van het Gouvernement Sumatra's Westkust, zamengesteld in 1843—1847, door L. W. Beyerinck, met hulp van C. Wilsen, O. von Kessel enz, overgebragt op de schaal van 1 : 500.000, onder toezigt van J. C. R. Steinmetz. Beoordeeld *Letterb.* 1855. 265, 272. (door P. M. N.) — *Milit. Spect.* 2e S. VI. 1854. 285. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 364 (door R. F. de Seijff). — Vermelding van de herkomst der details op de kaart van Sumatra's Westkust, vervaardigd door L. W. Beyerinck. Overgenomen uit het Reg. verslag over 1853. *Letterb.* 1856. 19.

1462. Kaart van een gedeelte der Westkust van Sumatra. *Lange, Sumatra's w.kust.* 'sBosch 1852. I.

1463 Vallée d'Alahan-Pandjang. (Gravé par A. J. Wendel, lith. de P. W. M. Trap). *Gerlach, Fastes milit.* Z. B. 1859.

1464. Kaart van de vallei van Alahan-Pandjang. Steendr. v. A. J. Bogaerts te

Breda. *Lange, Sumatra's w.kust.* 's Bosch 1852. II.

1465. Kaart van een gedeelte van Sumatra, voornamelijk de wegen en rivieren welke uit de Padangsche binnenlanden naar de oostkust afloopen, opgenomen door S. Muller en H. Hellbach. 1834. Steendr. van H. J. Backer. *Gids* I. 1837. *Boekb. en Wetensch. Bijdr.* tegenover 24. — Toelichting van de zamenstelling dezer kaart. *Ald.* 24.

1466. Kaart van het Maninkabosche rijk, geteekend in 1823, door Petermann. Opgave van deze kaart door R. F. de Seijff, 1855. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 357.

1467. Kaart van de Padangsche Boven- en Benedenlanden. *Lange, Sumatra's w.kust.* 'sBosch. 1852. I.

1468. Kaart van Padang en omstreken in 1828, door H. de Stuers *De Stuers, Vestiging.* Amst. I. 1849.

1469. Kaart van de baaijen Tjingko en Salida en van het mijngebergte aldaar; geteekend door S. Muller. *S. Muller, Bijdr.* Leid. 1846, tegenover 184.

1470. De kraters van den Goenoeng Merapi in Agam; door Sal. Muller 1836. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.kunde.* 1839 tot 1844. Plaat 86

1471. Geologische kaart van de kloof der Anee, tusschen Padang Pandjang en Kajoe Tanam, door P. van Dijk. (Schaal van 1 : 20.000), 1860. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. — Bijzonderheden betreffende de uitgave *Ald.* 95, 324, 374, 405.

1472. Geologische kaart der XX Kotta's, door O. F. U. J. Huguenin. (Schaal 1 : 150.000.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* VI. N. S. III. 1854, tegenover 223. — Bijzonderheden betreffende de uitgave dezer kaart. (*Not. Nat. Ver.* 5 Octob. 1854.) *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 219.

1473. Schets van de versterkte Doesoen Talang Doeruman op de grenzen van Benkoelen in 1857. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. tegenover 179.

1474. Schetsteekening van Reteh (expeditie Oct. tot Nov. 1858). *Milit. Spect.* 3e S. IV. 1859, tegenover 216.

1475 Schets van het terrein der krijgsverrigtingen tegen den Panglima Bezaar van Reteh. 1858. *Gids*, XXIIIe j. N. S. 12e j. 1859. II. tegenover 301.

1476. Schets der Reteh-rivier (betrekking hebbende op de expeditie in 1858). *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg 1861. Amst. 1861.

1477. Schets van het vijandelijk terrein en plaats gehad hebbende operatiën in het landschap Reteh in 1858. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1861. Amst. 1861.

1478. Kaart van Palembang en aangrenzende landschappen, gemaakt in 1839 op last van den gouv gen van N. I., door W. L. de Sturler. (Hierop »Positie der batterijen en werken aan de Pladjoe en Kombaroe veroverd 24 Junij 1821"). *de Sturler, Palembang.* Gron. 1843.

1479. Kaart van de residentie Palembang, gemaakt onder directie van C. A. de Brauw door L. Ullman. 1852. Opgave omtrent deze kaart door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 369.

1480. Plan de Goenong Maraksa. Gravé par A. J. Wendel. *Gerlach, Fastes milit.* Z. B. 1859, tegenover 611.

1481. Kaart van de rivier van Palembang. 1821. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. Tab. II.

1482. Kaart van de rivier van Djambi. (Schaal van 1 : 150 000; expeditie 1858). *Milit. Spect. Meng.* V. 1860, tegenover 163.

1483. Kaart van het landschap Pasoemah, oorsprong der Lematang en zijne voedende takken. *Gramberg, Pasoemah.* Bat. 1865.

1484. Croquis de la position des batteries de la Pladjoe et de Gombora et de la flotille Neêrlandaise au 24 Juin 1821, et Croquis de la position de la flotille au 27 Juin 1821. (Palembang). *Gerlach, Fastes milit. Z. B.* 1859.

1485. Kaart der onafhankelijke distrikten gelegen tusschen Palembang en Benkoelen: Semindo Daret en Semindo Oeloe Locas, Kesam Soeka Satoe en Doea, Makauw-Kauw en een gedeelte der Palembangsche Bovenlanden, geteekend, ingevolge Gouv. Besluit dd. 11 Jan. 1857, No. 90, door Roessner, op de schaal van 1: 100.000. 1859. — Over de zamenstelling dezer kaart, overgenomen uit de Ned. Staatsc. van 17 Julij 1860, No. 167. *Verh. en Ber. v. Jb. Swart,* 1860. Ie Afd. 498. — Idem door W. F. Versteeg. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 123 en 124.

1486. Kaart der Adsistent Residentie Benkoelen, opgenomen ingevolge Gouv. Besluit dd. 28 Mei 1854, No. 12, door F. G. Steck,

A. Rössner, A. Schleyer en F. Schliep, geteekend op het Topographisch bureau der Genie-Directie, door F. G. Rust en F. Schliep (Schaal 1: 100.000). — Opgave omtrent de bewerking dezer kaart, medegedeeld door R. F. de Seyff, 1855. *Nat. Tijds. v N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 369.

1487. Afdeeling Ommelanden van Benkoelen (Schaal van 1: 150 000). Uittreksel door P. van Dijk van de kaart der militaire opneming. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. conf. 182, 186. — Bijzonderheden over de vervaardiging dezer kaart. *Ald.* XVII 4e S. III. 1858—1859. 262, 266.

1488. Kolenveld van Boekit Soenoer (schaal van 1: 20.000); door P. van Dijk. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. conf. 186.

1489. Kaart der Lampongsche Districten onder directie der Genie, ingevolge Gouv. besluit, dd. 13 Nov. 1852, No. 3, geteekend door F. G. Steck, Pantel en Roessner, 1847 en 1853—54. (Op de schaal van 1: 100.000). — Opgave omtrent deze kaart door R. F. de Seyff, 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 369. — Bijzonderheden nopens de zamenstelling dezer kaart. (Overgenomen uit de Reg. verslagen van 1854 en 1853). *Letterb.* 1857, 3. 1856, 19.

1490 Tooneel des oorlogs gedurende de expeditie in de Lampongsche districten in 1856. (Schaal 1: 100 000.) *Milit. Spect. Menq.* V. 1860, tegenover 75.

1491. Kaart van het Eiland Banka (1819). *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. Tab. II. — Oordeel daarover van P. J. Veth. *T. v. N. I.* 1850. 372. Noot. — Bijzonderheden. *Ph. Fr. von Siebold. Nippon* I. 20, en *Ph. Fr. von Siebold, voyage au Japan. Edit. franç.* T. I. Paris 1818. 38.

1492. Kaart van het eiland Banka, zamengesteld in 1845 en 1846, door H. M. Lange. *H. M. Lange, het Eiland Banka etc* 'sHertogenbosch 1850. — Bijzonderheden. *Zijn voorwoord op dit Werk.* 7. — Oordeel van P. J. Veth. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 50. Noot.

1493 Kaart van het eiland Banka 1847. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d., tegenover 125.—Bijzonderheden *Ald.* 155. Noot. — Mededeeling door P. J. Veth over de zamenstelling dezer kaart, door H M. Lange. *Ald.* 13e j. 1851. I. 50. Noot. — Idem door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 202.

1494. Kaart van Noord-Bangka, volgens de opname van Akkeringa en van Diest, in verband met de triangulatie van Keuchenius. (Schaal 1: 500.000). *v. Diest, Bangka*-Amst. 1865.

1495. Kaart van een gedeelte van Banka. *Van Rees, Wachia.* Rott. 1859.

1496. Platte grond van Muntok, hoofdplaats van Banka, volgens de opname van E. C. Smets. *Lange, Banka.* 's Bosch, 1850.

1497. Geologische kaart van het eiland Blitong, door Corns. de Groot, volgens opnemingen door hem gedaan in 1851. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. III. 1852, tegenov. 140.

1498. Kaart der Mentawei-eilanden, geschetst door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853, tegenov. 402.

1499. Kaart van het eiland Nias, volgens eigene levé's, en voor een gedeelte naar die van den Luitenant L. F. Donleben, en naar stukken bij het Marine Departement berustende, door C. B. H. C von Rosenberg (Schaal van 1 : 250.000). Bijzonderheden (Not. 23 Julij 1857 en 28 Dec. 1857). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VII, 3e S. I, 1858, 450; VIII, 3e S. II, 1859, 5.

Eilandengroep van Borneo.

1500. Kaart van het eyland Borneo. J. van Braam en G. Onder de Linden exc., cum privilegio. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 236.

1501. Carte de l'île de Borneo, par P. Melvill de Carnbée. 1848. *Melvill, Moniteur* 1848—49. Over deze kaart *Letterb.* 1855, 265, 272.

1502. Kaart der verkenningsreizen op Borneo, gedaan door C. M. Schwaner, gedurende 1841—1848. Uitgegeven van wege het Kon. Inst. voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch Indië, 1853. *Schwaner, Borneo,* Amst. 1853. I.

1503. Bijzonderheden betreffende de zamenstelling van: „Schetskaart van het eiland Borneo," uit de Gouvernements archieven te zamengesteld door C. W. M. van der Velde. 1846. (Schaal 1: 830,000). *Veth, Borneo's W. Afd.* II. Z. B. 1856. 607, Noot.

1504. Bijdrage tot de geologische kaart der residentie Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo, naar de nasporingen van H. F. E. Rant en Corns. de Groot, door Corns. de Groot. (1856). *Nat. Tijds. v. N. I.* XIV. 3e S. IV.

1505. Kaart van de Zuider en Ooster Afdeeling van Borneo, naar de laatste bronnen bewerkt door W. A. van Rees. (Schaal van

1: 600,000.) *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* Arnh. 1865. I.

1506. Profil der aardlagen, op de oostelijke helling van den goenoeng Garoem genomen. (Z. en O. Afd. van Borneo.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* Jaarg. III. 1852.

1507. Schets van de landstreek Berou, door Th. van Capellen (1844). *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1847. 74.

1508. Schetskaartje van de delta der Koeteirivier. *Beschouw. Indië,* Kamp. 1861.

1509 Terreinschets van een gedeelte van Borneo, behoorende bij het verhaal van den tweeden togt der Koeteinezen naar de Boven Doesson. 1861—1862. *Milit. Spect.* 3e S. IX. 1864, tegenov. 45.

1510. Kaart van de Kust en Binnenlanden van Banjermasing, behoorende tot de Reize in het zuidelijke gedeelte van Borneo, door Salomon Müller. 1845. S Müller, del. P. Blommers, impr. à la Haye. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. *Muller, Reizen.* Amst. 1857. I.

1511. Schets van het rijk van Bandjermasin (Mei 1855.) *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX, 3e S. III, 1860, tegenov. 106.

1512. Togt van Amounthay naar Batoe Mandin, October 1860. Croquis van het terrein doorloopen door de kolonne van Oyen, in de maand October 1860. (Met platen der versterkingen bij Soengiedoewa, Kasambie, Layab en Batoe Mandin . *Milit. Spect.* 3e S. VII, 1862, tegenov. 33.

1513. Schets van het distrikt Balangan (Schaal van 1: 30.000). *Milit. Spect.* 3e S. VIII, 1863, tegenov. 347.

1514. Kaart der kleine Dajak-rivier, op de schaal van 1: 300.000, benevens plan van het fort Kwala-kapoeas, op de schaal 1: 2000. *Milit. Spect.* 3e S. IX, 1864, tegenov. 588.

1515. Kaart van Banjermasing, Martapoera en een gedeelte der Lawut-landen. 1845. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. *Müller, Reizen.* 1. Amst. 1857.

1516. Kaart van de kust en binnenlanden van Banjermasing, behoorende tot de Reize in het zuid. gedeelte van Borneo, door Salomon Müller. 1845. *Verh. Nat. Comm. Leiden. L. en V.-kunde.* 1839—1844 *Müller, Reizen.* I. Amst. 1857.

1517. Kaart van het oude Banjermassinsche rijk, door J. C. J Kempees. Bijzonderheden over deze kaart, door Ch. de Roy van Zuydewijn. *Milit. Spect.* 3e S. IX. 1864. 132.

1518. Kaart van het oude Bandjermasinsche rijk, Tanah Laut, Bekompay, Mengkatip, Siong en Patai, kleine Dajak en Doesoen. Vervaardigd op last van G. M. Verspyck (op de schaal van 1 : 400.000), door Ch. de Roy van Zuydewijn en C. W. von dem Borne. 1862. Gegraveerd en gedrukt door A. J. Bogaerts te Breda.

1519. Profiel van den heuvel Pengaron, door P. Baron Melvill van Carnbee. *T. v N. I.* 1849. 2e d. tegenover 336.

1520. Kaart van de districten Mattam, Mendawie, Sampit, Pemboean, Kotta, Waringin en de Pontianaksche Kapoeas van Sintang naar zee in het Z. W. gedeelte van Borneo, door H. von Gaffron. 1847. — Bijzonderheden. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 79. — Aantooning van wetenschappelijke waarde dezer kaart. *Veth, Borneo's W. afd.* II. Z. B. 1856, 607. – Mededeel. van bijzonderheden door J. Hageman JCz. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 198.

1521. Bijzonderheden over de zamenstelling der kaart van een gedeelte der westkust van Borneo, opgenomen en in kaart gebragt door Henrici. *Ind. Bij,* I. 1843. 106, Noot.

1522. Bijzonderheden over de zamenstelling en het gemaakt gebruik der kaarten van de westkust van Borneo, volgens de opnamen van G. Muller. 1824. *Ind. Bij.* I. 1843. 190, Noot.

1523. Kaart der afdeeling Borneo's westkust gebaseerd op de trigonometrische opnamen van Bloemendal, Moeth, Binkes, v. Hasselt, Uhlenbeck, waarbij is gebruik gemaakt van de opnamen van von Kessel, von Gaffron, Schwaner, v. Henrici, Groll, die van het N. I. Mijnwezen, en van alle, zoo oude als op dit tijdstip aanwezige kaarten, schetsen, rapporten en bijdragen in Tijdschriften. Te zamen gesteld door R. F. de Seijff, F. Cronenberg en geteekend door laatstgenoemden. (Schaal der kaart 1: 500.000). — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart. 1855. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 369.

1524. Bijdrage tot eene geologische kaart der residentie Wester Afdeeling van Borneo, door R. Everwijn, 1858. (Schaal van 1: 1.000.000). *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859.

1525. Kaart van de ligging der Chineesche Kongsies ter westkust van Borneo. *T.*

v. N. I. 9e j. Batavia 1847. 2e d., tegenover 385.

1526. „Chinesche Kongsies ter westkust van Borneo." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. tegenover 273.

1527. Kaart der Chinesche distrikten op Borneo's westkust. *v. Rees. Montrado.* 's Bosch 1858.

1528. „Schets van een gedeelte van de afdeeling Sambas." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II, tegenover 273.

1529. „Plan d'attaque van het gevecht bij Pamangkat, 21 Nov. 1850." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II, tegenover 273.

1530. „Schets van Pamangkat, en Plan d'attaque 12 Sept. 1850." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II, tegenover 273.

1531. Schets van Pamangkat. *v. Rees, Wachia.* Rott. 1859.

1532. „Kaart van Borneo's westkust, van Pontianak tot Sambas." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. tegenover 273.

1533. Schetskaart van den linkeroever der rivier Sambas, met de positie der schepen en de versterkingen der Chinezen, bij den aanval op 11 Sept. 1850, op de plaats zelve geteekend door A. F. Siedenburg. *Milit. Spect.* 2e S. III. 1851. tegenover 330. — Opheldering en betreffende deze kaart. *Ald.* 330.

1534 Bijzonderheden over eene figuratieve kaart (op de schaal van 1 : 25.000) van het gebied tusschen de Kapoeas en Serawak, door O. von Kessel en Ullmann. 1849. *Veth, Borneo's W. afd.* II. Z. B. 1856. 655.

1535. Schets van het stroomgebied der Kapoeas. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* jaarg. II. 1851.

1536. Bijzonderheden over de zamenstelling der kaart van de Kapoeas van af hare monding tot aan de uitwatering van de Mendallam, door M. E. F. L. von Schauroth (schaal 1: 200.000), behoorende bij het rapport van Mr. A. Prins, 24 April 1855. *v. Doren, Terugkomst.* Amst. 1865. 62.

1537. Geologische schets van Mandhor. (Schaal 1: 75.000.) Chromolith. Ageling en Mesker, Wiemans direx., Huart lith., door R. Everwijn. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXV. 5e S. V.

1538. Plan van Sedouw. (Schaal van 500 el.) *v. Rees, Wachia* enz. Rott. 1859.

1539. „Schets der rivieren Singkawang, Djientang en Sedouw." *T. v. N. I.* 15e j., 1853. II, tegenov. 273.

1540. „Schets van het terrein naar en om de Koeboe van Sedouw, zooals het was 7 Junij 1850." *T. v. N. I.* 15e j., 1853. II, tegenov. 273

1541. „Schets der verkenning van de kust van Borneo, tusschen Tandjong Batoe-Blat en de Singkawang-rivier." *T. v. N. I.* 15 j., 1853. II, tegenov. 273.

Eilandengroep van Java.

1542. „Kaart van Java en omliggende eilanden, ten gebruike bij een overzigt der verdediging;" door Gevers. (Schaal van 1 op 3.000.000.) *Milit. Spect.* 3e S. VII. 1862, tegenov. 604.

1543. Kaart der reisroute van W. R. van Hoëvell over Java, Madura en Bali. *v. Hoëvell, Reis.* I. 1849.

1544. Kaart van Java en Madura, op de schaal van 1: 1.000.000, door Le Clercq. Overzigt en beoordeeling dezer kaart, *Milit. Spect,* 2e S. II. 1850. 567. — Beoordeeling dezer kaart door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. 1. 1856, 364. — Aankondiging der uitgave. *Letterb.* 1856, 200.

1545. Berigt der uitgave van: „Kaart van Java en Madoera " (Behoorende bij de schoolkaart van N. O. I., door C. A. Oehler en J. Cronenberg) *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 315.

1546. Beoordeeling door G. F. Baron von Derfelden van Hinderstein van de kaart van Java, voorkomende in het werk getiteld: „J. S. Stavorinus, Reize van Zeeland over de Kaap de Goede Hoop en Batavia naar Samarang, Macassar, Amboina enz. 1774—1778. Leyden 1797." *Letterb.* 1818. I. 6, 20.

1547. Beoordeeling door P. Bleeker van de „Nieuwe kaart van 't eiland Java Major of Groot Java, verdeeld in seven byzondere bestekken, door François Valentyn, V. D. M." *T. v N. I.* 1849, 2e d. 48. — Nadere bijzonderheden betreffende deze kaart, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. N. I.* XI. 3e S. I. 1856, 347.

1548. Beoordeeling eener „Nieuwe kaart van Java, door H W. Daendels." Overgenomen uit de „Leipz. Liter. Zeit." Febr. 1816. N. 43. S. 339, 340. *Letterb.* 1816. II. 398.

1549. Aanwijzing eener verbetering, te maken op de kaart van Java van T. S. Raf-

fles. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845, 2e d. 421, Noot.

1550. A map of Java, chiefly from surveys made during the British Administration, constructed in illustration of an Account of Java, by Thomas Stamford Raffles Esq. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 353, 357. — Oordeel van G. Lauts over deze kaart. *Letterb.* 1849. I. 185. — Aanmerkingen van P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 406.

1551. Kaart van het eiland Java, verkleind door B. Sauerland en geteekend naar 't origineel door J. A. Latour. Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. S. I. 1856. 355.

1552. „Kaart van het eiland Java, te zamengesteld uit officiëele bronnen door C. W. M. van de Velde." (Schaal van 1: 700.000). Berigt omtrent deze kaart. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846, 2e d. 127. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart, medegedeeld door Jhr. J.P. Cornets de Groot. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 256. — Aankondiging en beoordeeling dezer kaart. *Letterb.* 1847. II, 314. — Mededeeling van bijzonderheden over de gravure dezer kaart door G. Lauts. *Letterb.* 1848. I. 119 — Aanmerkingen van P. Bleeker op deze kaart. *T. v. N. I.* 1850. I. 266, 406. — Oordeel van P. M. N(etscher) over deze kaart. *Letterb.* 1855. 265. — Bijzonderheden nopens de zamenstelling dezer kaart door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI, 3e S. I, 1856. 362, 363. — Teregtwijzende aanmerkingen op deze kaart door J. Hageman JCz. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 227. — Iets over deze aanmerkingen, door A. B. Cohen Stuart (taalkundige bedenkingen). *Ald.* 626.

1553. „Carte de l'île de Java par le Baron P. Melvill de Carnbee. 1847." *Melvill, Moniteur* 1846—47. — Oordeel over deze kaart, door P. M. N(etscher) *Letterb.* 1855. 265, 272.

1554. Oordeel van F. A. W. Miquel, over de geologische kaart van Java bij het werk van Raffles gevoegd. *Gids,* XVIIe j. N. S. 6e j. 1853. II. 663, Noot.

1555. Physische en politieke kaart van het eiland Java. *Ritter, Java.* Leyden 1855.

1556. Nouvelle carte de l'Isle de Java, dressée suivant les observations les plus récentes, faites par ordre de la Comp. Holl. des Indes orientales. *Batavia* I. Amst. 1782, tegenover 28. — Bijzonderheden over deze kaart door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1557. Aankondiging en beoordeeling van de kaart van het eiland Java op de schaal van 1 : 1.500.000. bij Fr. Buffa en Zonen te Amst., Steendr. van R. de Vries. *Letterb.* 1855 25. — Oordeel over deze kaart door P. M. N(etscher). *Ald.* 265

1558. Fransche tekst van een brief van A. von Humboldt, dd. Berlijn 18 April 1857, tot aanprijzing der kaart van Java van F. Junghuhn. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 102.

1559. Iets over de belangrijkheid van een atlas manuscript-kaarten van residentiën van Java in 1851, afkomstig van den Raad van Indië Jhr. J. P. Cornets de Groot, door P. M. N(etscher). *Letterb.* 1855. 273.

1560. Iets over de uitgave van eene Mineralogische kaart van Java, door Horsfield. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 645.

1561. Profil over het eiland Java van een aantal bergen, welke voor de zeevaart van belang zijn, door P. Melvill van Carnbee. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844, tegenover 16. — Mededeeling door E. de Waal van het oordeel van verscheiden zeeofficieren in Indië over deze kaart. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 117. — Bijzonderheden over de uitgave, medegedeeld door P. M. N(etscher). *Letterb.* 1857. 27.

1562. Aantooning door P. Bleeker van onnaauwkeurigheden op de bestaande kaarten van Java, en speciaal op die van F. Junghuhn, voor zoo veel betreft de ligging, alsmede de spelling en beteekenis der namen van eenige bergen. (*Not. Nat. Ver.* 3 Junij 1854.) *Nat. Tijds. v. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 359.

1563. Plaat voorstellende verschillende profielen van vulkanen op Java, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d.

1564. „Ile de Java. Carte de la partie principale du théatre de la guerre de 1825 à 1830 par F. V. A. de Stuers." *F. V. A. de Stuers, Mémoire.* Leyde 1833. — Oordeel van G. Lauts over deze kaart. *Letterb.* 1849. I. 186. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XV. 3e S. I. 1856. 358.

1565. Beoordeeling door L. van de „kaart

van het oorlogstooneel op Java, van 1825—1830, door H. M. Lange," voorkomende in de Ned. vertaling van het werk van F. V. A. de Stuers over dezen oorlog, 1847. *Vad. Lett.* 1849. I. 526.

1566. Kaart van het oorlogstooneel op Java van 1825—1830. Steendr. van A. J. Bogaerts te Breda (Schaal van 1: 500.000). *Milit. Spect.* 2e S. V. 1853.

1567. Carte de la partie principale du théatre de la guerre de Java de 1825 à 1830. *Gerlach, Fastes Milit.* Z. B. 1859.

1568. Insulae Javae pars occidentalis et pars orientalis, ed. Hadr. Relando te Amsterdam bij Gerard van Keulen. J. Keyzer fecit. — Aankondiging met vermelding van bijzonderheden nopens deze kaart. *Boekz.* VII. 1718. 219, 220. — Bijzonderheden over deze kaart door G. F. baron von Derfelden van Hinderstein. *Letterb.* 1818. I. 23. — Oordeel over deze kaart door R. F. de Seijff *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1569. Belofte van F. Junghuhn tot het geven in het *T. v. N. I.* van de kaarten en profielen behoorende bij zijne schetsen van Java op eene reis in 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 146, Noot, en 350, Noot.

1570. Figuren, behoorende bij de Fragmenten eener reis over Java, door P. Bleeker. Op drie bladen. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 17. (Fig. 1, de Ardjoeno en Penanggoengan, gezien van Tjandie. — Fig. 2, de Ardjoeno en Penanggoengan, gezien van Patoe. — Fig. 3, de Ardjoeno, gezien van de Pasangrahan te Nongko djadjar (Tengger, tusschen Tosarie en Wangkit). — Fig. 4, de Kawi, gezien van Wangkit. (Rug van den Toengangan, tusschen Pakkies en Nongko djadjar.) — Fig. 5, de Tengger, gezien van het Residentiehuis te Pasoeroean. Kruin in Z.Z.O. — Fig. 6, de Tengger, gezien van het meer van Gratie. Hoogste top in Z. — Fig. 7, de Tengger, gezien van Petallan, tusschen Ngadasaharie en Probolingo. — Fig 8, de Bromo en Widodaren, gezien van de Zandzee. — Fig. 9, de Eruptiekegels van den Tengger, gezien van den Tjemoro Lawang. — Fig. 10, de Batok, gezien van de Zandzee. — Fig. 11, de Semiroe-top, gezien van den weg van Tosarie naar de Zandzee. — Fig. 12, de Tengger en Semiroe, gezien van de Pasangrahan van Malang. — Fig 13, de Lamongan, gezien van het Residentiehuis te Pasoeroean. Hoogste top in O.Z.O. — Fig. 14, de Ringgit, gezien van het Residentiehuis te Bezoekie. Hoogste top in O N.O. — Fig. 15, de Baloeran, gezien van Soember Waroe. Hoogste top in Z.O. — Fig. 16, de Baloeran, gezien van Badjoel matie. — Fig. 17, de Telagawoerong-Baloeran, gezien van zee, op p. m. 1 paal afstand van de kust. — Fig. 18, de Idjen, gezien van Badjoel matie. Hoogste top in Z.Z.W. — Fig. 19, de Rantie (of Kokosan, volgens Zollinger), gezien van Bengaliengan (tusschen Badjoel matie en Banjoewangie). Top in W.)

1571. Figuren, behoorende bij de Fragmenten eener reis over Java, door P. Bleeker, op één blad. *T. v. N. I.* 1850. I, tegenov. 50. (Fig. 1, de Prahoe, Talerep en Sindoro, gezien van het strand te Samarang. — Fig. 2, de Soembing en Sindoro, gezien van het strand van Samarang. — Fig. 3, de Moeriah (Berg van Japara), gezien van paal 3 van Japara. — Fig. 4, de Moeriah, gezien 2 palen westelijk van Pati. Middelste top in W.N.W. — Fig. 5, de Moeriah, gezien van zee op p. m. 8 palen afstands van strand. Hoogste top in Z.W. — Fig. 6, het gebergte van de noordkust van Japara, van zee gezien op p. m. 8 palen afstands van strand. Hoogste top in Z.W. t. W. — Fig. 7, de berg van Lassum, gezien van het strand te Rembang. Hoogste top in O.N.O. t. O.)

1572. Nieuwe kaart van de 1e groote militaire afdeeling, uitmakende het westelijkste gedeelte van Java, strekkende van Java's westhoek tot de rivier Lozarie. 1835. — Idem van de 2e groote militaire afdeeling, uitmakende het middelste gedeelte van Java, strekkende van Oedjong Lozarie tot Toeban, 1835. — Idem van de 3e groote militaire afdeeling, uitmakende het oostelijkste gedeelte van Java, met Madura en de Sumanapsche eilanden, 1835. — Bijzonderheden over de zamenstelling door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 360.

1573. Aftekening der Expeditie van Govert Cnoll, uit Soerabaya, tot afhalinge van Pangerang Adepatti Anom, gemaakt door G. van Broekhuysen, 1708. *Valentijn,* IV. 1726, tegenover 198. — Bijzonderheden over de zamenstelling door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1574. Caart gemaakt ter ordre van Herman de Wilde, van den weg tusschen Samarang en Cartasoera, waargenomen in de optogt, gedaan in 1705. *Valentijn,* IV. Dordr. en Amst. 1726, tegenover 148. — Bijzonderheden over de zamenstelling door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1575. De telegraaflijnen op Java, ontworpen in 1856 (schaal 1:5.000.000). Bijzonderheden over de uitgave. *Letterb.* 1857. 142.

1576. Kaart van het eiland Java. Aanwijzing der geprojecteerde spoorweglijnen volgens de aangevraagde concessiën door Banck c. s. *Tydeman, Spoorwegen.* Amst. 1863. — Berigt omtrent de uitgave *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 258.

1577. Verzameling van kaarten en platen overgelegd bij den brief van den minister van koloniën I. D. Fransen van de Putte van 7 Dec. 1863, houdende inlichtingen op het adres van T. J. Stieltjes betrekkelijk den spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden. *Gedr. Stukken,* 1863—1864. LXXII. N. 4, 5 en 6.

1578 Verzameling van kaarten door T. J. Stieltjes, uitgegeven tot toelichting van hetgeen met de spoorwegen op Midden-Java is voorgevallen. *Stieltjes, Overzigt.* 's Hage, 1864, 1 en 2e uitgave.

1579. Profielen behoorende bij de Bijdrage tot de kennis van Zuid-Bantam, door J. K. Hasskarl. (I. Weg van Buitenzorg naar Lebak. — II. Weg van Lebak naar Tjilangkahan. — III. Weg van Bodjongmaniek naar Lebaiboe. — IV. Weg van Tjilangkahan naar Plamboean Ratoe. — V. Weg van de zeekust naar Tjisoengsang. — VI. Weg van Tjisoengsang naar de zuidkust bij Baya). *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia, 1842.

1580. Schets van een gedeelte van Bantam. *v. Rees, Wachia, enz.* Rott. 1859.

1581. Kaart van het terrein waarop gevonden worden de tegenwoordige verblijfplaatsen der Badoeïnen, met aanwijzing van den weg daarheen van Lebak naar Tjibeo of het hoofdverblijf van dezen volkstam. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia, 1845, 4e d. tegenover 342.

1582. Platte grond van de stad Bantam. *Valentijn,* IV. 1726, tegenover 214. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1583. Beoordeeling door P. M. N(etscher) van: Kaart der residentie Batavia, volgens de beste opnemingen te zamengesteld door P. baron Melvill van Carnbée (1853). *Letterb.* 1855. 264, 273.

1584. Kaart der rivieren, wegen, partikuliere landgoederen en van de verdere indeeling der residentie Batavia, zamengesteld onder toezigt van J. van Staveren, door J. C. Rappard, W. Beijerinck, F. G. Steck en Strauss. (1849—50. Schaal van 1:50.000). Bijzonderheden over de zamenstelling door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 365, 371. — *Letterb.* 1855. 272; 1856. 18.

1585. Kaart van de residentie Batavia, opgenomen op last der Regeering onder directie van kapit. J. van Staveren, door dezen, de luitenants J. C. Rappard, R. F. de Seyff, W. Beijerinck, F. G. Steck, von Below en von Schauroth, de adjudanten-onderofficieren der Infanterie Schönberg-Müller, von Hohberg, Panthel en Mickler, en den korporaal Strauss. (1849—50. Schaal 1: 50.000). — Bijzonderheden over de zamenstelling door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 365, 371. — Opmerkingen door P. M. N(etscher). *Letterb.* 1855. 272. — Bijzonderheden nopens de opname en zamenstelling, overgenomen uit het regeerings-verslag over 1853. *Letterb.* 1856. 18.

1586. Carte des environs de Batavia. *Batavia* I. Amst. 1782, tegenover 147. — Oordeel over deze kaart, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 348.

1587. Plan van Batavia en omstreken (op de schaal van 1:75000, gegrav. door C. Eckstein). *Weitzel, Batavia* in 1858. Gor. 1860.

1588. Plan van Batavia A° 1629 belegerd. F. Ottens fec. direxit. *Valentijn,* IV. 1726. 91. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1589. Platte grond der stad Batavia zoo als zij was in 1731. *Batavia,* I. Amst. 1782, tegenover 135. — Bijzonderheden over de uitgave, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v N. I.* XI. 3e S. 1856. 348.

1590 Plan der stad en 't kasteel Batavia. A. van Krevelt, sculpsit Vervaardigd in 1770 op hoog bevel, onder de regeering van P. A. van der Parra. *Batavia.* I. Amst. 1782. 115. — Bijzonderheden over de uitgave door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 348.

1591. Platte grond van Batavia en lijst van de namen der straten, grachten, enz. welke in den hierbij behoorenden platten grond met letters en cijfers zijn aangeduid. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia, 1840.

1592. Kaart der rivieren, wegen, partikuliere landgoederen en van de verdere indeeling van Buitenzorg, zamengesteld onder toe-

zigt van J. van Staveren, door F. G Steck en Schönberg-Muller. (1853. Schaal 1:50.000) -- Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S I. 1856. 365, 371. — Opmerkingen over deze kaart door P. M. N(etscher). *Letterb.* 1855. 272; 1856. 18, 19.

1593. Beschrijving van de kaart van de Jakatrasche en Preanger Bovenlanden, Ao. 1777, door J. C. M. Radermacher. *T. v. N. I.* 18e j. 1856, II. 178. — Oordeel over deze kaart. *T. v. N. I.* 18e j. 1856, II. 162.

1594. Kaart van de Preanger-Regentschappen. (1820.) — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 361.

1595. Schets, in welke de Preanger-vulkanen in hunne betrekkelijke ligging, in verband met elkander, en in de hierdoor veroorzaakte waterscheiding, juist zijn opgegeven, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batav. 1843. 190.

1596. Mededeeling van F. Junghuhn, betreffende de bewerking en de gravure zijner kaart van de Preanger-Regentschappen. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845, 1e d. 129, 181, 331.

1597. Geologische kaart der Tjiletoek-baai, volgens opname van O. F. U J. Huguenin. (Schaal 1: 50.000). *Nat. Tijdschr. v. N. I* XII 3e S. II.

1598. Profielen van den Goenong Salak op Java, door F J. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d Batavia. 1838. 506.

1599. Schets van het tooneel der vulkanische werking van den Gedeh in November en December 1840, door J. K. Hasskarl *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia, 1842.

1600. Kaart van den top van den Pangerango, door H. D. A. Smits. *Ind. Arch.* 1e j. I, 1849, tegenover 22.

1601. De krater van den Gedee, trigonometrisch opgenomen en in kaart gebragt door Sal Müller, 1836 *Verh. Nat. Com. Leid. L V.-kunde* 1839—1844. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart *Ned. Kruidk. Arch.* I, 1848. 133, noot.

1602. Java. De kraters van den Tankoebanprahoe, en het meir Tjimahie, door S. Müller, trigonometrisch opgenomen in 1832. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. pl. LXXIV.

1603. Teekening, voorstellende de loodregte doorsnede van den berg Tampomas in de Preanger-Regentschappen op Java. (Fig. 6.) *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845, 2e d. tegenover 17.

1604. Teekeningen van den Goenong Goentoer op Java, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 5e j 1e d. Batav. 1843, tegenover 210 en 214.

1605. Profielen van den vulkaan Goenoeng Goentoer door F. Junghuhn. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. N. 1, 2, 3, tegenover 332, 352.

1606. Java. Landstreek welke door de uitbarstingen van den Goenong Galoenggoeng, op 8 en 12 Oct. 1822 met slijk en steenen overdekt is geworden. *Verh Nat. Com. Leid., L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LXXXI.

1607. Kaart van den krater van den Patoeha, trigonometrisch opgenomen in 1833, S. Müller, del *Verh. Nat. Com. Leiden, L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LXX.

1608. Java. Heete modderwellen aan de noordwestzijde van den Goenong Papandajang. 1833. *Verh. Nat. Com. Leid., L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LXXX.

1609. Teekening van den Manellawangie op Java, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batav. 1843. 144.

1610. Kaart der post aan de Toentang (Java). (Schaal van 1op 100 000). Steendruk van A. J. Bogaarts, Breda. *Milit Spec.* 3e S. VII. 1862, tegenover 604.

1611. Kaart van de residentie Cheribon, opgenomen en zamengesteld in 1854—1856, onder leiding van den chef van het Topografisch bureau der genie-directie, door W. Beijerinck, met medehulp van K Wilsen, e. a. Geteekend door E. v. d. Borne e. a. naar de, door de geogr. ingenieurs S. H. en G. A. de Lange vastgestelde punten, ingevolge besluit van 25 Dec. 1853, N°. 10. (Schaal 1:100.000). — Bijzonderheden over de zamenstelling, overgenomen uit *de Staats Courant* van 17 Julij 1860. N° 167. *Verh. en Ber. van Jb. Swart.* 1860. I Afd. 495. — Idem, door W. F. Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II 1860. 116; — *Letterb.* 1856. 19

1612. Kaart van 't Fort de Beschermer, gelegen op Tsjeribon. Gemeten 14 Febr. 1708 door G. van Broekhuijsen. *Valentijn,* IV. 1726, tegenover 25 — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI 3e S. I. 1856. 347.

1613. Profiel van den berg Tjerimai van Cheribon af in het Z. W. ten Z. gezien. Junghuhn del. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batav., 1843. 614.

1614. Kaart van de Pagger op Tagal, gemeten 6 April 1708, door G. van Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726. 25. – Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1615. Kaart van den Slamat (berg van Tagal), door F. Junghuhn. *T v. N. I* 5e j. 1e d. Bat. 1843, 745, 753.

1616. Kaart van de residentie Banjoemaas, opgenomen en zamengesteld gedurende 1857, 58, 59 en 60, ingevolge Gouvernements besluit dd. 21 Febr. 1857, N°. 23, onder de leiding van W. C. von Schierbrand, door W. Beijerinck e. a. Geteekend door Bertrand, Schirmer en Frühling. (Schaal van 1:100.000.) — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart, uit de *Ned. Staats-Courant* van 17 Julij 1860. N°. 167. *Verh. en Ber. van Jb. Swart.* 1860. Ie Afd. 497. — Idem, door W. F Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 120.

1617. Afbeeldingen van de schans, gemaakt door den Capitein Bintang, tot Cartanagara, in de landstreek van Banjoemaas, achter den berg van Tagal, nadat hij de laatste slag tegen den landlooper Radin Parwata Sari in 1706 heeft gedaan, etc. *Valentijn*, IV. 1726. 30. — Bijzonderheden over de zamenstelling door R F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI 3e S. I. 1856. 347.

1618. Carte de Pékalongan, Résidence à l'île de Java, par F. Epp. *Melvill, Moniteur*, 1847—48.

1619. Kaart van het gebergte Dieng, opgenomen en geteekend (Maart 1840) door F. Junghuhn. *Ind. Mag.* 1844 Ie. Tw. N. 4. 5 en 6. 80.

1620. Kaart der residentie Bagelen, opgenomen ingevolge Gouvernem. besluit dd. 26 Mei 1857, N°. 4, onder de leiding van W. C. von Schierbrand, door R. F. de Seyff, K. Wilsen, e. a, geteekend door Schirmer, P. Frühling en Ostreig (op de schaal van 1: 100.000.) — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart uit de *Ned. Staats-Cour.* van 17 Julij 1860. N°. 167. *Verh. en Ber. v. Jb. Swart*, 1860 Ie Afd. 496. — Idem, door W. F. Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 121.

1621. Kaart van de residentie Kadoe, opgenomen ingevolge Gouvernem. besluit van 1 Jan. 1860. N°. 24, onder leiding van W. C. von Schierbrand, geteekend op de schaal van 1 tot 100.000, door F. K. Wilsen, J. Frühling en L. Donadieu. — Bijzonderheden over de zamenstelling, overgenomen uit de *Ned. Staats-Cour.* van 17 Julij 1860, N°. 167. *Verh. en Ber van Jb. Swart*, 1860. Ie Afd. 498. — Idem, door W. F Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 121, 122.

1622. Kaart, te zamengesteld door F. Junghuhn, voorstellende (Fig. I) de ligging der grensgebergten van Kadoe en de wijze hunner onderlinge verbinding; en (Fig. II—VI) Profielen van den Sindoro. *Ind. Mag.* Ie Tw. 1844. N°. 4, 5 en 6. 289.

1623 Kaart van de oude en nieuwe ontworpen Pagger tot Japara. Gemeten 1 Maart 1708, door G v. Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726, tegenover 28. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R F de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1624. Kaart van het terrein, van af bewesten de monding der Samarangsche rivier tot bezuiden het fort van Oenarang, gedeeltelijk in de rigting van den grooten postweg van Samarang naar Oenarang, en gedeeltelijk in die van het dal der Samarangsche rivier, met aangifte van de lijn, zijnde de as van den geprojecteerden spoorweg van af Samarang tot boven Oenarang, door G. H. Uhlenbeck en J. J. W. van Dolder. — Opmerkingen van T J. Stieltjes en J. Dixon daarover in de *Jav. Cour.* van 21 Sept. 1861, N°. 76, en daaruit overgenomen in *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861, 553, 555.

1625. Kaart van de vesting van Samarang, gemeten in 1708, door G v. Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726. 26. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1626. Kaart van de Pagger Goed Begin tot Damak. *Valentijn*, IV. 1726. 26 — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S 1856. 347.

1627. Kaart van de nieuw ontworpen pag-

ger op de Quaal of Cawala, gelegen aan de rivier van Damak, gemeten 12 Mei 1708, door G. v. Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726. 28. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1628. Oordeel van P. Bleeker over de juistheid eener kaart op groote schaal van de vallei van Ambarawa, in de residentie Samarang, bij de Directie der Genie te Batavia. *T. v. N. I.* 1850. I. 266.

1629. Kaart van de hoofdplaats der residentie Soerakarta (op de schaal van 1: 20 000 1857). *Tijds. Ind. T. L. en V-kunde.* VIII. 3e S. II, 1859, tegenover 320. — Toelichting bij de kaart van Soerakarta. *Ald.* 318. — Bijzonderheden over de uitgave dezer kaart, en de aanbieding tot overneming van exemplaren aan het Indisch gouvernement ten dienste van het Inlandsch onderwijs (Not. 16 Sept. 1858). *Ald.* 294.

1630. Platte grond van het fort en de wijken der Europeanen en Chinezen te Soerakarta. *T. v. N. I.* 1850. I.

1631. Beoordeeling door A. Waitz, van de teekening van den platten grond, waarop gelegen zijn de minerale wellen te Pablingan nabij Karang pandang (residentie Soerakarta) aan den westelijken voet van het Lawoegebergte, bekend gemaakt door Constant de Rebecque. *Ind. Mag.* Ie Tw. 1844. N°. 7, 8 en 9, 240.

1632. Kaart van de vesting op Rembang, gemeten 6 April 1708, door G. v. Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726, tegenover 30. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1633. Kaart van de vesting op Soerabaya, gemeten 20 Majus 1708, door G. v. Broekhuijsen. *Valentijn*, IV. 1726, tegenover 48. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1634. Carte de la rivière de Kedirie ou de Sourabaya, prise à la vue dans une reconnaissance et dessinée par Holgard. — Oordeel daarover door R. F. de Seyff, *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI 3e S. I. 1856, 356, 357.

1635. Opmerkingen omtrent het Broeboegebergte (residentie Soerabaja). Uit een schrijven van H. Zollinger. (Barometerhoogte en kompaspeilingen.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* X. N. S. VIII. 1856, 455.

1636. Teekening der stad Passaroewan, in 1707. *Valentijn*, IV. 1726, tegenover 196. — Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1637. Kaarte van de Pagger tot Passaroewan, alle van klapperboomen opgeregt, enz *Valentijn*, IV. 1726, tegenover 48. — Bijzonderheden over de zamenstelling dezer kaart, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 347.

1638. Figuren van den Goenong Smeroe of Maha Meroe op Java. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. tegenover 138, vgl. 127.— Deze figuren zijn: Fig. 1 en 2. De algemeene situatie van den berg en bijzonder van den top des Smeroe's. Fig. 3. Het zamenhangende Tengger-, Garoe- en Smeroe-gebergte, waarvan de Smeroe de uiterste zuidkegel is, in het oosten van af den Kawietop gezien. Fig. 4. De Z.W.kant van den Smeroe, van Madjang-Tengga gezien. Fig. 5. De Westkant van het Smeroe- en Garoe-gebergte; de lange uitgetande rug is de rand van den half kringvormigen muur van den Goembar. Fig. 6. De oostkant van het Smeroe-, Garoe- en Tengger-gebergte, van Lamadjang gezien. Fig. 7. De noordkant van den Smeroe van den zuidelijken ringmuur van den Tengger Ider-ider gezien. Fig. 8. De N.N.O. kant van den Smeroe van den top Boedhalemboe des Tenggers gezien. Fig 9. De Z.Oostelijke krater van den Smeroe, van zijn N.Westelijken top gezien. Fig. 10. Het Smeroe-, Garoe- en Goembar-gebergte, van den Ider-ider gezien; in het diepste midden van den concaven tusschenzadel, tusschen Ider en Goembar, ziet men de rano Kumbollo liggen.

1639. Geologische kaart van het eiland Bawean, door Corn. de Groot. *Nat. Tijds. v. N. I.* j. II 1851, tegenover 265, verg. 360.

1640 Opmerkingen door G. F. baron von Derfelden van Hinderstein, over Carte du détroit de Madura par Loriaux. (N. 4 in den Atlas der Reizen van Tombe, en Voyage de Tombe. Tome II. 53). *Letterb.* 1818. I. 23.

1641 Kaart van het eiland Madoera en onderhoorige eilandjes, door J. Hageman J.Cz. *T. v. N. I* 20e j. 1858. II, tegenover 25.

1642. Kaart van het district Sumanap. *v. Hoëvell, Reis.* II, 1851. tegenover 62.

1643. Kaart der expeditie tegen de zeeroovers, op de Z.W kust van het eiland Kan-

geang, door de landingsdivisie van Z M. Stoomschip Hekla, op 10, 11 en 12 Januarij 1851. *Indiana*, I. 1853, tegenover 67.

1644. Kaart van het eiland Bali. J. v. Braam en G. onder de Linden exc. cum privil. *Valentijn*, III St. II. tegenover 254.

1645. Kaart van het eiland Bali *Lauts, Bali, Amst.* 1848.

1646. Carte de Bali. A. J. Bogaerts, lith Breda, *Booms, Bali*. Breda. 1850.

1647 Kaart van het eiland Bali, geautographiëerd door C A. Eckstein. *Weitzel, Bali*. Gor. 1859.

1648. Derde Balische expeditie. Kaart van de marschen en operatiën op 15 en 16 April 1849, verzameld door de officieren der compagnie sappeurs te velde, Steck en Hille. Geautographiëerd door C A. Eckstein *Weitzel, Bali*. Gor 1859.

1649. Troisième expédition de Bali. Combats de Djaga Raga. Gravé par D. Heyse. *Gerlach, Fastes milit*. Z. B. 1859.

1650. Kaart van de positie van Kasoemba en Soenglalawas, aangevende de operatiën der troepen van de derde Balische expeditie in Mei en Junij 1849. *Weitzel, Bali*. Gor. 1859.

1651. Positie der Nederlandsche troepen bij den nachtelijken aanval der Baliërs te Kasoemba op 25 Mei 1849. *Weitzel, Bali*. Gor. 1859.

1652. Plan de la position Djagar-Aga (Bali) en 1849. *Booms, Bali*. Breda 1850.

1653. Opgave omtrent de kaart der Kokoseilanden, volgens de nieuwste opneming, op orde der Ned O I. regeering in 1829, voorkomende op blad V van de Algemeene kaart van O I., te zamengesteld door G. F. baron von Derfelden van Hinderstein. 1842. *T. v. N. I.* 19e j. 1857 II. 264, 314 noot.

Kleine Soenda-Eilanden.

1654 Kaart van de eilanden Balie en Lombok 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845, 2e d. tegenover 139. — Mededeelingen door W. R. van Hoëvell over de vervaardiging en herkomst dezer kaart. *T. v. N. I.* 7e j. Batav., 1845, 2e d. 201.

1655. Carte des îles Bali et Lombok par le Baron P. Melvill de Carnbee. *Melvill, Moniteur*. 1846—1847. — Oordeel daarover. *Letterb.* 1855. 265, 272.

1656. Kaart van de kust van Mangarei, eiland Floris of Ende. *Buddingh, Ned. Oost-Indië*. III. Rott 1861, tegenover 358.

1657. Kaart van een gedeelte der Noordkust van Flores, met deszelfs vroeger nimmer bezochte baaijen en schuilhoeken der zeeroovers, opgenomen tijdens eene expeditie in Nov. 1851, door P. Koning. Geteekend door W. F. de Bruyn Kops. Kon. lith. v. C. W. Mieling te 's Hage. *Indiana*, I. 1853, tegenover 67.

1658. Schets van de Expeditie in de baai van Rioem (op het eiland Flores, in 1857) *Verh. en Ber. van Tindal en Swart*. N. V. jaarg. 1860. Amst. 1860.

1659 Kaart van het eiland Timor, door G. H. Heymering. 1847. *T. v. N. I.* 9e j. Batav. 1847, 2e d. tegenover 1. — Berigt betreffende zamenstelling en herkomst. *Ald.* 243. — Oordeel daarover van J. Pijnappel Gz. *Reinwardt's Reis*. Amst., 1858, 355 noot.

1660 Kaart van het W. gedeelte van Timor, bevattende de bezittingen der Nederlanders en hunne bondgenooten aldaar, door Sal. Müller (1841). *Verh. Nat. Comm.* Leiden, *L. en V.-kunde*. 1839—1844. — *Müller, Reizen*. Amst., 1857. II.

1661. Geognostische schets van Timor's W. gedeelte en van de eilanden Kambing en Samauw. *Verh. Nat. Comm.* Leiden, *L. en V.-kunde*. 1839—1844. — *Müller, Reizen*. Amst., 1857. II.

1662. Kaart der residentie Timor, uit verschillende officiëele stukken te zamengesteld, op last van den Gouvern -Gen. van N. O. I. J. J. Rochussen, door J. C. R.r Steinmetz. Bijzonderheden over de zamenstelling, door R. F. de Seyff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 370.

1663. Kaartje van het eiland Rotti en van het Z.W. gedeelte van Timor, in betrekking tot de werkzaamheden van het Nederl. Zendelinggenoots., bewerkt door J. C. Neurdenburg. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott., 1851, tegenover 334.

Eilandengroep van Celebes.

1664. Kaart van het Eiland Celebes of Makassar. J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reizen*. XVIII. 1759. 98.

1665. Carte de l'île de Celèbes par P. Melvill de Carnbee. 1848. *Melvill, Moniteur*, 1848 tot 1849. — Oordeel daarover. *Letterb.* 1855. 265, 272.

1666. Schets van een gedeelte van het eiland Celebes, volgens kaart N°. 17 van Berghaus, door M. J. van Thienen. *Milit. Spect.* VIII. 1840.

1667. Kaart der noordelijke landen van het gouvernement Celebes en onderhoorigheden, geteekend onder directie van H. von Siwet en A. Raaymakers, door G. Schmidt e. a. (Schaal van 1: 50.000. 1857—59.) — Bijzonderheden over de zamenstelling, uit de *Ned. Staats-Cour.* van 17 Julij 1860. N°. 167. *Verh. en Ber. van Jb. Swart.* 1860. Ie Afd. 498. — Idem. door W. F. Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 124.

1668. Kaart der Zuider-districten van het gouvernement Celebes en onderhoorigheden, opgenomen onder leiding van M. von Schauroth, door de opmeters E. Panten, e. a. (Schaal 1: 50 000.) — Bijzonderheden over de zamenstelling, overgenomen uit de *Ned. Staats-Cour.* van 17 Julij 1860. N°. 167. *Verh. en Ber. v. Jb. Swart.* 1860. I Afd. 498. — Idem. door W F. Versteeg. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 124.

1669. Berigt der uitgave van: Kaart van de residentie Manado of van de N.kust van het eiland Celebes. *Letterb.* 1848. I. 116.

1670. Schets der ligging van de voornaamste goudmijnen op den N.O.hoek van Celebes, onder het gebied van den Resident van Menado, door A. J. Bik. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845, 2e d. tegenover 90.

1671. Kaart van de Minahassa op het eiland Celebes. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 4e d. tegenover 161.

1672. Kaart van de Menahassa van Menado, in betrekking tot den zendelingsarbeid; door J. C. Neurdenburg (1850). *v. Rhijn, Reise Ind. Arch.* Rott., 1851, tegenover 273.

1673. Berigt van het plan van uitgave van eene kaart van de Menahassa van Menado, bewerkt door N. Graafland. *Meded. Zendelinggen.* VI. 1862. 410. — Berigt der uitgave van: Inilah patah tanah Minahassa tertulis oleh N. Graafland. (Kaart der Minahassa door N. Graafland.) *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 255.

1674. Kaart van het meer van Tondano en omstreken. *Meded. Zend. Gen.* V. 1861, tegenover 151.

1675. Kaart van den landweg van Gorontalo naar Kwandang, door H. von Rosenberg. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865.

1676. Kaart van het terrein der krijgsverrigtingen tegen Tomori, op de Oostkust van Celebes. (Op 1:200.000 van de ware grootte). *Milit. Spect.* 3e S. I. 1856, tegenover 527.

1677. Kaartje, ter opheldering van het verslag van H. de Stuers over de expeditie tegen Tanette en Soepa (1824). *T. v. N. I.* 16e j 1854. II, tegenover 373.

1678. Berigt der uitgave van: Kaart van Boni, op last van J. v. Swieten (op de schaal van 1: 50.000), door F. G. Steck e. a. (1860). Geteekend (op de schaal van 1:100 000) door F. Cronenberg. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 120.

1679. Kaart van de Talautse Eylande. *Valentijn*, I. 1724. tegenover 37.

1680. Kaart van het eiland Sangir. *Valentijn*, I. 1724, tegenover 42.

1681. Schets van het eiland Bangka (Moluksche eilanden), in kaart gebragt door W. C. F. Goldman. (Schaal van 1: 40.000 of van 400 el op den duim.) *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde*, X. 4e S. I, 1861, tegenover 145.

Eilandengroep der Philippijnen.

1682. Kaart der Philippines. *Valentijn*, I. 1724, tegenover 148.

1683. Kaart der Nieuwe Philippijnsche Eilanden. *Hist. Beschr. Reizen.* XVIII. 1759. 76.

1684. Kaart van de baai van Manilha. *Valentijn*, I. 1734, tegenover 152.

Eilandengroep der Molukken.

1685. Kaart van de landvoogdij der Moluccos met de aangrenzende eilanden. *Valentijn*, I. 1724, tegenover 2.

1686. Carte des îles Moluques par le baron P. Melvill de Carnbée. *Melvill, Moniteur.* 1847—1848. — Oordeel daarover. *Letterb.* 1855. 265, 272.

1687. Kaart van het eiland Makjan. *Valentijn*, I. 1724, tegenov. 91.

1688. Kaart van het eiland Batsjan *Valentijn*, I. 1724, tegenover 125.

1789. Schets van Poeloe Batjan, van ouds genaamd Sekkie. Zamengesteld naar de zeekaart van Gregory, naar informatiën van den secretaris des sultans van Batjan, en naar eigen schetsen, door Corn. de Groot. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* V. N. S. II. 1856, tegenover 342.

1690. Kaartje van een gedeelte van de eilanden Ceram en Boeroe, met Ambon en de Uliasers, in betrekking tot het zendingswerk, door J. C. Neurdenburg. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott., 1851, tegenover 435.

1691. Kaart van het eiland Boeroe. *Valentijn,* II, tegenover 3.

1692. Schets van het eiland Boeroe. *Willer, Boeroe.* Amst., 1858

1693, Kaart van het Binnen-meir boven op het gebergte van Boero. *Valentijn,* II, tegenover 3.

1694. Kaart van het eiland Manipa. *Valentijn,* II, tegenover 32.

1695. Kaartje van de eilanden Amboina, Oma, Honimoa en Noessa-Laut, door J. P. J. van Doren, tot aanwijzing der voornaamste punten van den opstand, onder Matulesia in 1817. *v. Doren. Matulesia.* Amst., 1857.

1696. Kaart van de landvoogdij van Amboina met de elf onderhoorige eilanden. *Valentijn,* II, tegenover 1.

1697. Kaart van het eiland Amboina in het bijzonder. *Valentijn,* II, tegenover 96.

1698. Kaart van het eiland Amboina, door J. C Neurdenburg (1850). *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 437.

1699. Kaart van Amboina (met opgave der scholen en standplaatsen der zendelingen). *Meded. Ned. Zend.* IV. 1860

1700. Kaart van het eiland Oma. *Valentijn,* II, tegenover 32.

1701. Kaart van het eiland Honimoa. *Valentijn,* II, tegenover 32.

1702. Kaart van het eiland Noessa-Laoet. *Valentijn,* II, tegenover 32.

1703. Nieuwe kaart der eilanden van Banda, door François Valentijn. *Valentijn,* III, St. II, tegenover 6.

1704. Figuratieve kaart van Banda, door E. Francis (1847). *v. Doren, Molucco's.* 's Hage, 1852.

1705. Kaart der Z. W. eilanden van Banda. *Valentijn,* III, St. II, tegenover 36.

1706. Kaart van de Z. O. eilanden van Banda. *Valentijn,* III, St. II, tegenover 37.

Eilandengroep van Nieuw Guinea.

1707. Kaartje der Aroe- of Westereilanden, door v. d. Eynden. Medegedeeld door S. J. G. Brennwald. *Vriend des Vad.* II. 1828, tegenover 851.

1708. Kaart van een gedeelte der Z. en Z.W. kust van Nieuw Guinea, volgens de opnemingen, tusschen 1826 en 1835, door Sal. Müller, tot toelichting zijner Bijdrage tot de kennis van Nieuw Guinea. *Verh. Nat. Comm.* Leiden, *L. en V.-kunde.* 1839—1844; *Müller, Reizen,* I, Amst., 1857.

Australië.

1709. Kaart van Anthony van Diemensland. *Valentijn,* III. St. II, tegenover 52.

1710. Kaart vau Flinders-land, Napoleonsland en Grants-land, volgens Malte-Brun. *Letterb.* 1816. I, tegenover 179.

1711. Nieuwe kaart der Carolijnsche eilanden. *Hist. Beschr. Reizen.* XVIII. 1759. 80.

1712. Kaart van Staeten Landt (Nieuw-Zeeland), bezeilt en ontdekt onder het commando van Abel Tasman, 13 Dec. 1642. *Valentijn,* III. St. II, tegenover 53.

1713. Beschrijving eener oude wereldkaart vau de XVIe eeuw, speciaal dat gedeelte waarop de ligging der kusten van Nieuw-Holland wordt aangewezen. *Letterb.* IV. 1790. 81.

1714. Berigt der aankondiging in het Athenaeum van 1843, van: A complete map of the islands of New Zealand, from the gouvt. and other recent surveys. *Ind. Mag.* Ie Tw. 1844, N°. 7, 8 en 9, 301.

Afrika.

1715. Algemeene schets van Afrika, aanwijzende de route bij Barth's reizen, 1850 tot 1855 (benevens de routes van andere reizigers sedert 1769—1856) *Wet. Blad.* 1857. III, tegenover 59.

1716. Mededeelingen betreffende de uitgave eener kaart door Le Vaillant der door hem bezochte oorden in Afrika. *Letterb.* V. 1790. 58.

1717. Beoordeeling door P. M. N(etscher) van: Carte panoramique de l'isthme de Suez. Paris, Août 1855. *Letterb.* 1856. 173.

1718. Beoordeeling door P. M. N(etscher) van: Carte topographique de l'isthme de Suez, par Linant-Bey et Mougel-Bey. (Echelle 1: 250.000; 1855). *Letterb.* 1856. 173.

1719. Kaart van de Oostkust van Afrika van Kaap de Goede Hoop tot aan Kaap del Gada, gemaakt naar de fransse kaart van den Ooster-oceaan, uitgegeven A°. 1740, op bevel van de Maurepas, vermeerderd op bijzondere aanmerkingen en geschikt volgens sterrekundige waarnemingen. *Hist. Beschr. Reizen.* I, 1747, tegenover 407.

1720. Kaart van de O.kust van Afrika (van den 13en graad Z.Br. tot den 16en graad N. Br.), gemaakt naar de fransse kaart van den Ooster-oceaan, uitgegeven Ao. 1740, op bevel van de Maurepas, vermeerderd op bijzondere aanmerkingen, en geschikt volgens sterrekundige waarnemingen. *Hist. Beschr. Reizen.* II, 1747, tegenover 136.

1721. Gezigt (platte grond) van de Kaap de Goede Hoop. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 224.

1722. Grondteekening van de Fortres van Mozambique, getrokken uit „Faria," *Hist. Beschr. Reizen.* I. 1747. 90.

1723. Kaart van het eiland Diègo Garcia, Q. M. R. Verhuell fecit. *Letterb.* 1823, I, tegenover 165.

1724. Kaart van het eiland „Anzuany" (bij Madagascar). F. Otters, direx. *Valentijn* V, 2. 1726, tegenover 148, No. 44. — Bijzonderheden over de herkomst dezer kaart. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

1725. Kaart van het eiland Mauritius. *Valentijn* V, 2. 1726, tegenover 150, No. 41. — Bijzonderheden over de herkomst dezer kaart. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

D. GEOGRAPHISCHE PLATEN.

Algemeen.

1726. Mededeelingen betreffende de vervaardiging van platen bij de Reizen van Cook. *Letterb.* II. 1789. 158.

1727. Aankondiging van: Platen, Kaarten en Gezichten nog ontbrekende aan de reizen van Cook rondom de wereld. *Letterb.* 1805, II. 95, 224.

1728. Mededeeling van het plan van uitgave te Parijs van: „Album pittoresque du voyage de la Fregate la Thétis et de la Corvette l'Espérance," bestaande uit eene verzameling teekeningen betrekkelijk den togt om de wereld in 1824, 1825 en 1826, onder de bevelen van de Bougainville, verzameld door de la Touanne. *Letterb.* 1828 I. 186.

1729. Beoordeeling van: Twenty Engravings of Lions, Tigers, Panthers and Leopards, bij Th. Landseer. *Letterb.* 1823. II. 184.

Japan.

1730. Afbeelding van Decima. J. Lobatto ft. *Levyssohn, Bladen.* 's Hage 1852.

China.

1731. Plaat voorstellende: Gezicht van de stad Quang-Chew-Fû, of Kanton, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 10.

1732. Plaat voorstellende een gezicht op Canton, en wel de Europesche factorijen. *Letterb.* 1837. I, tegenover 6.

1733. De stad van Shan-Chew-Fû, uit Nieuhof. J. v. Schley direx. *Hist Beschr. Reiz* VIII. 1749. 12.

1734. Berg der Vijf-Peerdskoppen, bij Chan-Chew-Fû, uit Nieuhof, J v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 13.

1735. De stad van Nan-Hyong-Fû; uit Nieuhof, J. v. Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 14.

1736. Nan-Kang-Hyen, bij Kan-Chew-Fû, uit Nieuhof. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 14.

1737. Hu-Kew-Hyen, uit Nieuhof. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII 1749. 20.

1738. Gezicht van de stad Nanking, uit Nieuhof. J v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 21.

1739. De stad Tong-Chew, uit Ysbrand Ides, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 34.

1740. Gezicht van Peking, getrokken uit Nieuhof, J. v. Schley direx *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 36.

1741. Het dorp Lan-Tang, bij Ma-Kao, uit Nieuhof, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 50.

1742. Fu-Chew-Fu, of Hoksyew, hoofdstad van Fo-Kyen, uit Montanus, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 109.

1743. Gezigt der groote muur, van de zijde waardoor Ysbrand Ides in China quam, J. v. Schley direx. *Hist Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 262.

1744. Plaat voorstellende: I. De gelukkige vallei op Hongkong. II. Het Protestantsche kerkhof te Macao III De theetuin te Shanghai. C C. A. Last fec. *Leeskab.* 1859. III. tegenov. 171.

1745. Plaat voorstellende: „De haven van Hongkong." *Tijdsp.* 1857, I. tegenov. 222.

1746. Gezigt op de stad Tyvan en het fort Zeelandia op het eiland Formosa. *Holl. Mercurius,* XIII. 1662, tegenov. 108.

Indië.

1747. Plaat getiteld: „Eauweck, hoofdstad van Cambodia." *Valentijn* III. St. II. tegenov. 36.

1748. Plattegrond van „Judia, hoofdstad van Siam" *Valentijn* III. St II. tegenov. 60.

1749. Liefhebberij voor Aziatische kunst in Engeland: (Beoordeeling van O. I afbeeldingen, gezigten, landschappen, enz. van Hodges, Daniëls, Charles Cold, Harrel, S. G Reynveld en Turner). *Letterb.* XIV. 1800. 207.

1750. Beoordeeling door D D van: „Het beleg van Delhi. Afbeelding van de stad tijdens een uitval der belegerden, en van de positien der Engelsche krijgsmagt" *Vad. Lett.* 1858. I. 51.

1751. Plaat voorstellende: I. Luknow. II. Koninklijk paleis te Delhi. III. Moskee te Kanpoer. — *Leesk.* 1858. II, tegenover 8.

1752. Plaat voorstellende een gezigt op Calcutta. *Leesk.* 1836. IV, tegenover 98.

1753. Plaat voorstellende: I. Mausoleum van Sjah Dzjehan te Agra. II. Paleis van een Indischen vorst. III. Gouvernementsgebouw te Calcutta. C. C. A. Last fec. *Leesk.* 1858. II, tegenover 4.

1754. Plan van uitgave te Parijs van het plaatwerk „L'Inde Française" uitgevoerd door Geringer, Marlet en Chabrelie, met tekst van Eugène Burnouf. *Letterb.* 1828. I. 186.

Arabië.

1755. Plaat voorstellende een inham der baai van de Noordelijke zijde van het Schiereiland Aden. — *F. Junghuhn, Terugrei swan Java naar Europa.* Zaltb 1851. 52. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I 350.

Indische Archipel.

Eilandengroep van Malakka.

1756. Plaat voorstellende: De rivier van Singapoera. *v. Hoëvell Togten.* Z. B. 1853. II.

1757. Plaat voorstellende Singapora, van den gouvernementsberg gezien. C. C. A. Last fec. *Leesk.* 1855. III, tegenover 88.

1758. Plaat voorstellende: I. Singapore en II Gezigt nabij Singapore. C. C. A. Last fec. *Leesk.* 1855. III. tegenover 90.

Eilandengroep van Sumatra.

1759. Situatie van de kampong Daloe Daloe (Laatste bewegingen voorgevallen op 27 en 28 Dec. 1838. *Milit. Spect.* IX. 1841.

1760 Plaat voorstellende: Kotta Siantar, Mandheling. *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861. tegenover 254.

1761. Berigt betreffende de lithographie in Nederland van een plaat, voorstellende een gezicht op Bondjol *T. v. N. I.* 1e j. 1e d Batavia 1838. 132

1762 Plaat voorstellende: Bondjol, J. C. La Valette del. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d Batavia 1839

1763. Plaat voorstellende: Gezigt op de hoogten aan den linkeroever der rivier van Padang. *De Stuers, Vestiging* I. Amst. 1849, tegenover den titel.

1764. Plaat voorstellende: Fort van den Capellen bij Menangkatan in 1822 opgeworpen, in 1826 voltooid. *De Stuers, Vestiging.* I Amst. 1849. tegenover 64.

1765. Plaat voorstellende: Fort Tandjong Alam, opgeworpen in 1822. *De Stuers, Vestiging,* I. Amst. 1819. tegenover 67.

1766. Plaat voorstellende: Fort de Kock, of Boekit tinggi, in 1896 opgeworpen en voltooid. *De Stuers, Vestiging.* I. Amst. 1849, tegenover 92.

1767. Plaat voorstellende: Fort Soeroasso, in 1822 opgeworpen, in 1826 voltooid. *De Stuers, Vestiging,* I. Amst. 1849, tegenover 100.

1768. Plaat voorstellende: Gezigt op de Reede van Padang *De Stuers, Vestiging,* II. Amst. 1850, tegenover 167.

1769. Plaat voorstellende: Douanenkantoor en Gevangenhuis te Padang, gebouwd in 1826. *De Stuers, Vestiging,* II. Amst. 1850, tegenover 173.

1770. Plaat voorstellende: Reede van Padang. *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861, tegenover 155.

1771. Plaat voorstellende: Kayotanam, ingang der bergkloof. (Sumatra's Westkust). *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861. tegenover 167.

1772. Plaat voorstellende: de Goudmijnen in het gebergte Salida. S. Muller ad nat. del. *S. Muller, Bijdr.* Leid. 1846, tegenover 182.

1773. Bruinkolenlagen in het Palembangsche; door R. Everwijn. Doorsnede van het bruinkolen-terrein bij Poeloe Pangong, bij Darmah en bij Negrie Agong. *Nat. Tijdsch. v. N. I.* XXI, 5e S. I.

1774. Plaat voorstellende: een gedeelte van de rivier van Palembang, van de stad tot beneden het eiland Borang, dienende tot toelichting van het verhaal der expeditie in 1819. *Verh. Ber. Tindal en Swart, N. V.* VI, 1846, tegenover 318.

1775. Plaat voorstellende: Gezigt op Riouw. *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861, tegenover 8.

1776. Gezigten van Blitong: Gg. Belinda, — Gg Badauw en westelijke bergen, genomen van den top der Boe. Toengal — Het gebergte Tadjem, gezien van den top der Boe. Toengal — Gg. Pramoean van den top der Boe. Toengal. *Nat. Tijdsch. v. N. I.* j. III, 1852.

1777. Gezigten van Blitong. — *a.* Boekit Melantien; *b.* Poeloe Klamoa en de mond der rivier Tjeroetjoep, genomen van de benting. *N. T. N. I.* 3e j. 1852, tegenover 133.

Eilandengroep van Borneo.

1778. Plaat voorstellende: Fort te Sambas, gebouwd in 1823. *Veth, Borneo's W.-Afd.* Z. B. I, 1854, tegenover 94.

1779. Gezigt op de bergen, uit welke de Kapoeas zijnen oorsprong nemen zal. P. Lauters lith. *Ind. Bij.* I, 1843, tegenover 353.

1780 Plaat voorstellende: Ontmoeting van Georg Muller met de Dayakkers op 13 April 1824. P. Lauters lith. *Ind. Bij.* I, 1843, tegenover 176.

1781. Plaat voorstellende: Eene Dayaksche Kampong. *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861, tegenover 387.

1782. Plaat voorstellende: Kotta Karingan (Z. en O. Afd. Borneo). *Buddingh, N. O. Ind.* III. Rott. 1861, tegenover 421.

1783 De kolenmijn Oranje-Nassau op Borneo. 1856 Doorsnede der heuvels over de laag C met de projecten der werken in de lagen C en D. — Plan van den beganen grond met de projectie der werken onder den grond, zamengesteld uit het archief van het Mijnwezen; door Corn. de Groot. 1857. — M. L. Huart lith. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XIV, 3e S. IV.

1784. Borneo. — Het Dajaksche gehucht Palangai, in de rivier Bejadjoe. S. Müller en W. van Groenewoud del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LIII.

1785. Borneo. — Het Dajaksche dorp Goena, in de rivier Bejadjoe (kleine Dajak). Henrici ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LII.

1786. Plaat voorstellende: Danan Medara aan de Barito. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

1787. Plaat voorstellende: Goenoeng Bantan aan de Barito *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

1788. Plaat voorstellende: een gezigt op Banjermassin. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

1789. Plaat voorstellende: Gezigt op de Chineesche wijk te Banjermassin. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

1790. Plaat voorstellende: de kraton van den Sultan van Banjermassin. *Schwaner, Borneo.* Amst. 1. 1853.

1791. Plaat voorstellende: Pengaron; door C. C. A. Last. *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* I. Arnh. 1865. tegenover 66.

1792 Plaat voorstellende het Fort te Tabanio; door C. C. A. Last. *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* I. Arnh. 1865, tegenover 93.

1793. Plaat voorstellende: Lontontoeor; door C. C. A. Last *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* I. Arnh. 1865, tegenover 133.

1794. Gezicht op de kampong Loktoentoe-or tijdens Z. M. Stoomschip Onrust aldaar voor anker lag. *Milit. Spect.* 3 S. VIII. 1863, tegenover 603.

1795. Gezigt op de vijandelijke sterkte te Lahay. *Milit. Spect.* 3 S. VIII. 1863, tegenover 603.

1796. Plaat voorstellende: Martapoera; C. C. A. Last fec. *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* I. Arnh. 1865, tegenover 267.

1797. Plaat voorstellende: Goenong of Boekit Madang. C. C. A. Last fec. *v. Rees, Bandjerm. Krijg* I. Arnh. 1865, tegenov 293.

1798. Plaat voorstellende: De bentings te Ramonia. C. C A. Last fec. *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* II. Arnh. 1865, tegenov. 155.

1799. Plaat voorstellende: Goenong Tongka. C. C. A. Last fec. *v. Rees, Bandjerm. Krijg.* II Arnh 1865, tegenov. 191.

1800. Plaat voorstellende: De benting aan de Mantallat. C. C. A. Last fec. *v. Rees, Bandjerm. Krijg* II. Arnh. 1865, tegenov. 319.

Eilandengroep van Java.

1801. Gezigten van bergen, kraters, kusten en eilanden van Java, Sumatra en de straat Sunda, medegedeeld door Salomon Müller. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. 449

1802. Teekening van: Batavia. Ao 1629 belegerd. F. Ottens fec *Valentijn* IV. St. I 91.

1803. Plaat voorstellende de aardbeving, die zich tusschen 4 en 5 Jan. 1699 in en omtrent de stad Batavia deed gevoelen. *Eur. Mercurius,* X, 1699, II, tegenover 173.

1804 Afbeelding van de stad Batavia naar de origineele teekening van den jare 1740. *Eur. Mercurius,* LII. 1741, II, tegenover 73.

1805. Beoordeeling van een door Payen vervaardigde schilderij, voorstellende een Javaansch landschap, en wel nabij Buitenzorg. (Uit de Bat. Cour. v. 30 Jan. 1819). *Ind. Magaz* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 39.

1806 Plaat voorstellende gezigten op Java, en wel: I. Weltevreden; II. Javaansche wijk te Buitenzorg. C. C. A Last fec. *Leeskab.* 1859, III, tegenover 8.

1807. Plaat voorstellende I. Gezigt op den Penang-berg en II. Ander gezigt op den Penang-berg. C. C. A. Last fec. *Leeskab.* 1855, IV, tegenover 22.

1808. Plaat voorstellende: Berg Salok, gezien van den weg van Buitenzorg naar Dramaga. *Buddingh, N. O. Indië,* I. Rott. 1859, tegenover 38

1809 Java. De Goenong Gedee van de N.-zijde bij Patjet gezien. P. van Oort ad nat. del *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839--1844. Pl. LXII

1810. Java. De bergstroomen Tjipanas en Tjikoendoel, bij den Rawa Tjibewroem (zuidzijde). Grot ter oostzijde van den Rawa Tjibewroem. S. Muller en W. T. Gordon del. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. LXIII.

1811 Java. Kandang-Badak. Gezigt in den krater van den Poentjak Goenong Gedee, en op de zich noordwaarts voortzettende bergen. Tsjing wang ho ad nat del. *Verh. Nat. Comm. Leid L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXIV.

1812. Java. Krater van den Goenong Gedee, van de noordzijde gezien. J Bik ad nat. del *Verh. Nat. Comm. Leid L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl LXV.

1813. Java. Gebergte Seda-Ratoe (Noordzijde). Poentjak Goenong Gedee met een gedeelte van het Aloen-Aloen P. van Oort ad nat. del *Verh. Nat. Comm. Leid. L en V-kunde* 1839—1844. Pl. LXVI.

1814 Java De Goenong Gamoeroe (gebergte Gedee), van de zuid-zuid-oostzijde gezien. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXVIII.

1815. Java. De heuvelen Pasir Hajam, aan den Z O-voet van den Goenong Gedee. P.

van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839 –1844. Pl. LXIX.

1816. Java Hypsometrische voorstelling van den grooten weg, tusschen Tjandjor en Buitenzorg. (Dr. S. Müller fec.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. LXIX.

1817. Java. De Goenong Patoeha (N O.-zijde) (P. van Oort ad nat. del). *Verh. Nat. Comm Leid. L. en V-kunde.* 1839—1844. Pl. LXX.

1818. Java. De krater van den Goenong Patoeha van de O.-zijde gezien. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXI

1819. Plaat voorstellende een gezigt op Java, getiteld: Op weg naar den Pangerango, op Java (C. C. A. Last fec.). *Leeskab.* 1859. III, tegenover 10.

1820. Java. De Goenong Pangerango gezien uit het N.-W. van Buitenzorg. De Goenong Pangerango van den westkant bij Tjiboerajoet gezien P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl LXXII.

1821. Java. De Pasangrahan Tapos. Gedeelte der W.-zijde van den Goenong Mandalawangie. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839--1844. Pl. LXXIII.

1822. Java. Kawa Opas van den Goenong Tankoeban-Prahoe, van de N. O.-zijde gezien. (P. van Oort ad nat del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXV.

1823. Java. Kawa Ratoe van den Goenong Tankoeban-Prahoe, van de N.-O.zijde gezien. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXVI.

1824. Gezigt op den Goenong Tankoeban-Prahoe en het zuidelijk gedeelte van den Goenong Boerangrang. Het meer Tjimahie en het N.O. gedeelte van den Goenong Boerangrang. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXVII.

1825. Java. Tjoezoek Penganten van den bergstroom Tjimahin. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXVIII.

1826. Java. Uitbarsting van den Goenoeng Agoeng of Goentoen. De grot Sang-Yang Tikoro, in de Tjitaroem. (P. van Oort ad nat. del.). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl LXXIX.

1827. Java. Modderwellen bij den oorsprong der rivier Tjibodas, van de O.zijde gezien. (P. van Oort ad nat. del). *Verh. Nat. Comm. Leid. L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. LXXX.

1828. Plaat voorstellende: Hotel te Soemedang (C. C. A. Last fec.) *Leesk.* 1855. III, tegenov 173.

1829. Plaat voorstellende: I. Cheribon en II Een dorp in Keboemen (C. C. A. Last fec.) *Leesk.* 1855. III, tegenover 174.

1830. Plaat voorstellende: Theetuinen te Simpar in Tagal (C. W. M. van der Velde del.) *v. Hoëvell, Reis.* I. 1849, tegenov. 88.

1831. Plaat voorstellende: Een straat van Samarang. *Buddingh, N. O. Indië* I. Rott. 1859, tegenov. 162.

1832. Plaat voorstellende: Het waterkasteel te Djokjokarta. *Buddingh, N. O. Ind.* I. Rott 1859, tegenov. 252.

1833. Plaat voorstellende: De Karimon Eilanden (met aanduiding der plaatsen welke in Julij 1854 A. N. van den Berg bezocht, en waar hij tin vond). *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I, tegenover 158.

1834. Plaat voorstellende: De waterval Lierip (in Rembang). *Buddingh, N. O Ind.* II. Rott. 1860, tegenover 378.

1835. Plaat voorstellende: De rivier van Soerabaja (C. C. A. Last fec.) *v. Hoëvell, Togten* Z B. 1853. II.

1836. Plaat voorstellende: Een gezigt op het eiland Bawean: Telogo Kastobo, geteekend door J. Alting Siberg. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I, tegenover 159.

1837. Schets van het Buskruid-molen etablissement te Bodjong, nabij Samarang, geteekend door Baron van Reede van Outshoorn *Milit Spect* 3e S. I. 1856, tegenover 513.

1838. Java. Krater van den Goenong Dasar of Bromo. (v. Henrici ad nat. del.) *Verh. Nat. Com. Leid L. en V.kunde* 1839—1844. Pl. LXXXII.

1839. De kegel van den Smeroe, gezien te Widodarin, Residentie Passaruwang. J. C. La Valette del.), *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838.

1840. Plaat voorstellende: Banjoe-Wangie, op den Z. O. hoek van Java (J. Olivier Jz. del.) *Cybele* V. 1826.

1841. Plaat voorstellende: De Venus zeilende van Banjoe-Biroe. *v. Hoëvell, Reis* II. 1851, tegenover 214.

1842. Schets van het terrein langs den grooten weg naar Singa Radja (eiland Bali) met aanwijzing der stellingen en bewegingen der Land- en Zeemagt, gedurende de actien van 28 en 29 Junij 1846, opgenomen gedurende de manoeuvres. *Milit. Spect.* XVI 1848, tegenover 31.

1843. Teekening van de versterkingswerken der Balinezen voor Djaga Raga, door de Nederduitsche troepen veroverd 16 April 1849. *Milit. Spect.* 2e S. I. 1849, tegenov. 527.

1844. Plaat voorstellende: De Goenoeng Bator van de Zuidzijde gezien, alsmede doorsnede van W. naar O. (R. F. de Seyff del.) *Nat. Tijdschr. v. N. I.* VIII. N. S. V. 1855, tegenover 119.

1845. Plaat voorstellende: De Goenoeng Bator met de geheele inzinking van boven gezien. (R. F. de Seyff del.) *Nat. Tijds. v. N. I.* VIII. N. S. V. 1855, tegenov. 119.

Kleine Soenda-eilanden.

1846. Plaat voorstellende: Bima. (A. J. Bik del.) *Reinwardt's Reis*. Amst 1858, tegenover 314.

1847. Slijkvulkanen van Poeloe Kembing, in de straat Samauw (P. van Oort ad nat. del.) *Verh. Nat Com. Leid. L. en V. kunde.* 1839—1844. Pl. XLVII. — *Muller, Reizen.* Amst 1857. II. 302.

1848. Plaat voorstellende: Matara op de zuidkust van Ombaai. (A. J. Bik del.) *Reinwardt's Reis,* Amst. 1858, tegenov. 367, 643.

1849. Plaat voorstellende: Gezigt op Timor-Koepang. *v Rhijn, Reis. Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 527.

1850. Atapoepoe aan de Noordkust van Timor. (G. van Raalten ad nat. del.) *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXIV.

1851. Timor. De Fatoe Kauwnieki, in het landschap Amfoang. De rivier Oifetto in het landschap Amabie. (P. van Oort ad nat. del.) *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXVI.

1852. Timor. De Fatoe-Seinaan, in het landschap Amakono, rijk Sonabay. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. XXV.

1853. Timor. De Fatoe Baaf, in het landschap Amakono, rijk Sonabay. — De Fatoe Wati, in het landschap Molo, rijk Sonabay. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXVII.

1854. Timor. De Fatoe Soeanai, in het landschap Amakono, rijk Sonabay. De Fatoe Soeama in het landschap Amakono, rijk Sonabay. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXVIII.

1855. Berggezigten uit de binnenlanden van Timor. Netem Oelam, Fatoe, Nein-maan Netem Babenai, Fatoe Infeeni, Netem Fetie, Netem Moetis Allen gezien uit de vlakte Wienoto, in het landschap Amakono. P. van Oort ad nat del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXIX.

1856 Timor. De vlakte Wienoto met een gedeelte van den berg Mieomaffo. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXX.

1857. Timor. Gezigt, genomen op onzen togt door het landschap Molo. A. S. Mulder en W. van Groenewoud del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—44. Pl. XXXI.

1858. Timor. Het dorp Nasikoo, in het landschap Amarassie. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXXII.

Celebes.

1859. Plaat voorstellende: Negory Tondano op Celebes. J. T Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 561.

1860. Plaat voorstellende een gezicht op: Negory en het meer Tondano. *Buddingh, N. O. Ind.* II. Rott. 1860, tegenover 42.

1861. Plaat voorstellende: Gezigt op het meer van Tondano, genomen uit den nieuw aangelegden koffijtuin aldaar 1847. L. J. v. Rhijn del. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 321.

1862. Plaat voorstellende: Gezigt op de negory Tomohon, komende van Menado. 1847. L. J. v. Rhijn del. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 316.

1863. Plaat voorstellende: Gezigt op de baai van Amoerang, 1847. L. J. v Rhijn del. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch* Rott. 1851, tegenover 361.

1864. Plaat voorstellende. Woning van den zendeling-leeraar te Amoerang, 1847. L. J. v. Rhijn del. *v. Rhijn, Reis Ind Arch* Rott. 1855, tegenover 369.

1865. Plaat voorstellende: Kerk en woning van den zendeling-leeraar te Langowang, 1847. L. J v. Rhijn del. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch* Rott. 1851, tegenover 388.

1866. Plaat voorstellende: Kerk en pastorij der Christengemeente te Depok, 1847. L J v. Rhijn del. *v Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 52.

1867. Plaat voorstellende: Kerk en schoolgebouw te Laloempej, in de Menahasse van Menado. *Meded. Zend. gen.* I. 1857, tegenover 122.

1868. Plaat voorstellende: Kerk te Tomohon. C. C. A. Last fec. *Med. Zend. gen.* III. 1859, tegenover 121.

1869. Plaat voorstellende: Zendeling-woonhuis en kweekschool te Tanawangko. N Graafland del. *Med Zend. gen.* III. 1859, tegenover 282.

1870 Plaat voorstellende: Krater van den vuurberg Mahoba. A. J. Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 555.

1871. Plaat voorstellende: Gezigt op den omstreek van Gorontalo. *v. Rosenburg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl VI.

1872. Plaat voorstellende: Negory Gorontalo. J. T. Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 509.

1873. Plaat voorstellende: Gezigt op het land nabij de uitwatering der Bongka-rivier Kayoe nolle Katopassa Legies Emplacement der Kampong Bongka, mondingen der rivier en doode arm. *v. Rosenburg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. I.

1874. Plaat voorstellende: Gezigt op de Coupure of monding der Gorontalo-rivier. *v. Rosenburg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. V.

1875. Plaat voorstellende: Gezigt op den berg van Soemalatta. I van Noordoost uit zee gezien. II. Uit het hoofddorp gezien. *v. Rosenburg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. II.

1876. Plaat voorstellende: Gezigt op de Kibila van nabij de warme bronnen, de Kabyla-, de Pandjio-, de Bone-rivier *v. Rosenburg, Gorontalo.* Amst. 1865. Plaat III.

1877. Schets van het tijdelijk Kampement te Tampira, bij de expeditie tegen Tomori op de Oostkust van Celebes. *Milit. Spect* 3 S. I. 1856, tegenover 527.

1878. Plaat voorstellende: Machicouli's en verdedingsmiddelen, aangebragt op de stelling te Oessan Dau. *Milit. Spect.* 3 S. I. 1856, tegenover 527.

1879. Teekening van den aanval en de verovering van Badjoa, door de Nederlandsche troepen onder aanvoering van van Geen. M. J. van Thienen del. *Milit. Spect.* VIII. 1840.

1880. Schets der omstreken van Soepa, hoofdplaats van het vorstendom van dien naam op het eiland Celebes, ingenomen en de vestingwerken geslecht op 2 Junij 1825 door de Ned. troepen, onder de bevelen van van Geen. M. J van Thienen fec. *Milit Spect.* VIII. 1840.

1881. Plattegrond van: 't Casteel Rotterdam op Macassar. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 136.

1882. Celebes Gezigt op het fort Rotterdam te Makassar. P. van Oort en G. van Raalten ad nat. del. *Verh Nat. Com. Leid. L. en V.-Kunde.* 1839—1844. Pl. XIV.

1883. Plaat getiteld: Samboepo in 't verschiet. *Valentijn,* III. St. II, tegenover 138

1884. Samboepo in platte grond Afbeeldingen van de fortificatiën, soo van de beslooten plaatsen en woningen des konings van Macassar als de buyten ofte voorsteden daar anex, alles met A. B. C. in dese kaart gesteld. *Valentijn* III. St. II, tegenover 139.

1885. Celebes Gezigt op de rivier Goa bij Macassar. Q. M. R. Ver Huell ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XV.

1886. Celebes. Gezigt in de rivier Goa Q. M. R. Ver Huell ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. XVI.

1887. Celebes. Gezigt op den berg van Bonthain. P. van Oort en G. van Raalten ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XIV.

Eilandengroep der Philippijnen.

1888. Schets der versterkingen van het eiland Soloo. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848.

1889. Gezigt op Soloo. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst 1848.

1890. Plaat voorstellende: De stad Manilha *Valentijn,* 1724. I, tegenover 154.

1891. Plaat voorstellende: I. Het groote plein te Manilla. II. Het betooverde meer op Manilla. C. C. A. Last fec. *Leeskab.* 1859. III. tegenover 162.

Eilandengroep der Molukken.

1892. Plaat voorstellende de stad Ternate en Maleyo, benevens plattegrond van de Fortres Gamma-Lamma. *Valentijn,* I. 1724, tegenover 5. La. B. B. en C. C.

1893. Plaat voorstellende: De krater van den Vuurberg van Ternate; Q. M. R. Ver Huell del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 489.

1894. Plaat voorstellende een gezigt op Ternate. *Buddingh, N. O. Ind.* II. Rott. 1860, tegenover 77.

1895. Plaat voorstellende: De Pagger Defensie op Boero en Dorpen. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 9.

1896. Plaat voorstellende: de Dorpen op Manipa, bij de vesting Wantrouw. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 9.

1897. Plaat voorstellende: Cambello en de Vesting, benevens Plattegrond dezer vesting. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 9.

1898. Plaat voorstellende: Laala bij Compagnie's Sagoe bosch (op Ceram). F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 44.

1899. Plaat voorstellende: Lochoe, en de Fortres Overburg (op Ceram). F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 44.

1900. Plaat voorstellende: Het dorp Saway (op Ceram). F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 44.

1901. Plaat voorstellende: Nieuw Lissabatta. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 53.

1902. Plaat voorstellende: Keffing. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 53.

1903. Plaat voorstellende: Kamarien. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 53.

1904. Plaat voorstellende: Rarackit. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 53.

1905. Plaat voorstellende: Roemakay. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 53.

1906. Plaat voorstellende: Caybobo. F. Ottens fecit *Valentijn,* II, tegenover 53.

1907. Plaat voorstellende: De vesting Beverwijk op het eiland Noessa-Laoet, met de dorpen Sila en Leynitoe. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 83.

1908. Plaat voorstellende: De Fortres Duurstede op het eiland Honimoa, benevens Plattegrond der vesting Duurstede. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 83

1909. Plaat voorstellende: Haroeko, en de vesting Zeelandia. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 83.

1910. Plaat voorstellende: Plattegrond van het Casteel Victoria met de ringmuur, op Amboina. *Valentijn,* II, tegenover 96.

1911. Plaat voorstellende: Hila en de Fortres Amsterdam. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 100.

1912. Plaat voorstellende: De fortres Rotterdam op Larike. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 100.

1913. Plaat voorstellende: De Pas Baguwala en de vesting Middelburg. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 100.

1914. Plaat voorstellende: De stad Amboina, of Ambon. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 124.

1915. Plaat voorstellende: De Passar of Markt van Ambon. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 131.

1916. Plaat voorstellende: Het Oud Ziekenhuis of Raadhuis op Ambon. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, tegenover 131.

1917. De plattegrond van Amboina, zoo als het was in 1718. Vervaardigd op last van Adriaan van der Stel. *Valentijn* II, tegenover 282.

1918. Plaat voorstellende: Gezigt op het fort en de stad van Amboina. 1847. L. J. van Rhijn del. *v. Rhijn, Reis. Ind. Arch.* Rott. 1851, tegenover 507.

1919. Plaat N°. XXX, voorstellende: De stad Amboina in platten grond. F. Ottens fecit. *Valentijn,* II, Dordr. of Amst. 1724, tegenover 124. — Bijzonderheden daarover van Adriaan van der Stel. *Boekz.* XIX, 1724, 247; XXIV, 1727, 321.

1920. Het Fort Victoria vóór, en het gebergte achter de stad Amboina. P. van Oort ad. nat. del. *Verh. Nat. Com. Leiden, L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat. XIX.

1921. Plaat voorstellende: Een straat van Amboina. *Buddingh, N. O. Ind.* II. Rott. 1860, tegenover 141.

1922. Plaat voorstellende: De grot Batoe-Lobang op Amboina. Q. M. R. Ver Huell del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 427.

1923. Amboina Batoe-Gantong. Q. M. R Ver Huell ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. XX.

1924. Plaat voorstellende: Een gezigt op de vallei Batoe-Gadjah. *Buddingh, N. O. Ind.* II. Rott 1860, tegenover 139.

1925. Plaat voorstellende: Bandasche Eilanden. A. J. Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858, tegenover 379, vgl. 643.

1926. Plaat voorstellende: Het eiland Neira en het kasteel Nassau, mitsgaders Belgica. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II. tegenover 4.

1927. Schets van het fort Belgica te Banda Neira. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage. 1852, tegenover 40.

1928. Plattegrond van het fort Belgica te Banda Neira. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage. 1852, tegenover 40.

1929. Plaat voorstellende: Reede van Banda. *Buddingh, N. O. Ind.* II. Rott 1860, tegenover 299.

1930. Banda. De vulkaan Goenong-Api, Z. O.zijde en uit het N. O. gezien. Krater van den Goenong-Api. P. van Oort en Q. M. R. Ver Huell ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat XXII.

1931. Teekening van het droog gedeelte koraalplaat, op de klippen van Lucipara, tijdens het verblijf der schipbreukelingen van den Willem I. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage. 1852, tegenover 76.

1932. Teekening van de klippen van Lucipara en de vijf verwijderde eilandjes, volgens de ontdekkingstogt in 1837 van van Spreeuwenberg, schipbreukeling van den Willem I. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage. 1852, tegenover 97.

Nieuw Guinea.

1933. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich de kust van Nova Guinea (Cabo de Santa Maria), als gij er bij langhs seylt. *Valentijn* III St. II, tegenover 56.

1934. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich de kust van Nova Guinea, tusschen Cabo Santa Maria ende Anthoony Caens Eylandt als gij daarbij langhs seylt. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1935. Plaat getiteld: Aldus vertoont Anthony Caens Eylandt als het Noorden van u is. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 56.

1936. Plaat getiteld: Aldus vertoont Gerrit de Nijs Eylandt als het Noorden van u is twee mijlen. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1937. Plaat getiteld: Aldus vertoonen zich de Visschers Eylanden als zij Oost van u zijn vier mijlen. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1938. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich de kust van Nova Guinea als gij er bij langhs zeylt van Gerrit de Nijs Eylandt naar de Visschers Eylanden om de West. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1939. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich de kust van Nova Guinea als gij daar langhs zeylt van de Visschers Eylanden om de west. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1940. Plaat getiteld: Het Brandende Eyland als het Noord-West van u is. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1941. Plaat getiteld: De kust van Nova Guinea beoosten het eyland Jamma. *Valentijn* III. St. II, tegenover 56.

1942. Plaat getiteld: De kust van Jamma naar Moa. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 56.

1943. Plaat getiteld: De kust van Nova Guinea tot aan deze bogt. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenover 57.

1944. Plaat getiteld: De kust van Nova Guinea oft Salomon Sweers hoek. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1945. Plaat getiteld: Het land van Nova Guinea in de groote bocht daar wij vergeefs hoopten een doorgank te vinden naar Caap Keerweer. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1946. Plaat getiteld: Nova Guinea in de groote bogt neveus de Reeven. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1947. Plaat getiteld: De kust van Nova Guinea tusschen het brandende Eylandt om de West. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1948. Plaat getiteld: Het eylandt Takel als gij daarbij langhs zeylt. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1949. Plaat getiteld: 1. Het eylandt Samma; 2. Het eylandt Medemo, genaamt Cornelis Witgens Reede. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1950. Plaat getiteld: De kust van Nova Guinea omtrent Moa. F. Ottens fec. *Valentijn* III St II, tegenov. 57.

1951. Plaat getiteld: 1. Het eylandt Moa. 2. Het eylandt Inson, genaamt Johan Maatzuyker's Reede. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 57.

1952. Plaat getiteld: Swarte Swaane drift op het eyland Rottenest. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 70.

1953. Plaat voorstellende: De verradersbaai op Erroeb, eiland bij de Z. O. kust van Nieuw Guinea. C. C A. Last fec. *v. Hoevell, Togten* Z. B. 1853. I.

1954. Nieuw-Guinea. Landgezigt in de straat Saraweri Wourat. P. van Oort ad nat. delin. *Verh. Nat Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat I.

1955. Nieuw Guinea. Gezigt op het eiland Aidoema. P. van Oort ad nat pinx. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—44. Plaat II.

1956. Nieuw Guinea. Dorp aan den mond der rivier Oetanata. P. van Oort ad nat. pinx. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat II.

1957. Nieuw Guinea. Gezigt op den berg Lamantsjieri. P. van Oort ad nat. pinx. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839 —1844. Plaat III.

1958. Nieuw Guinea. Ontmoeting met de inboorlingen in de Prinses Marianne straat P. van Oort ad nat. pinx. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. IV.

Australië.

1959. Beschrijving eener kaart der ontdekkingen, door de Russen, alsmede door J. Cook in de Zuidzee gedaan. *Letterb.* III. 1789. 116.

1960. Plaat voorstellende Sydney in Nieuw Zuid-Wallis. C. C. Fuchs sculp. *Cybele.* VI. 1827.

1961. Plaat voorstellende een gezigt op Sydney. C. C. A. Last fecit. *Leesk.* 1850. II, tegenover 114.

1962. Plaat voorstellende het vaste land bezuyden den klippigen hoek. F. Ottens fecit. *Valentijn.* III. St II, tegenover 52.

1963. Plaat voorstellende het Staten Landt bezuyden den klippigen hoek. F. Ottens fecit. *Valentijn,* III. St. II, tegenover 52.

1964. Plaat getiteld: de Moordenaars Baai vertoont zich aldus, als gij daarin op 15 vadem ten anker legt. F. Ottens fecit. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 52.

1965. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich Abel Tasman's Baay, als gij er aldus in ten anker legt op 33 vadem. F. Ottens fecit. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 52.

1966. Plaat voorstellende twee gezigten op Nieuw-Zeeland. I: Auckland van de nieuwe werf gezien. II Goudveld in Nieuw-Zeeland. C. C. A. Last fecit. *Leesk.* 1854. I, tegenover 92.

1967. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich het Drie Koningen Eylandt, als gij het aan de N. W. zijde op 40 vademen van u heeft. F. Ottens fecit. *Valentijn* III. St. II, tegenover 53.

1968. Plaat getiteld: Ammocka, bij ons genaemt 't Eylandt Rotterdam. F. Ottens fecit. *Valentijn.* III. St II, tegenover 55.

1969. Plaat getiteld: Aldus vertoonen zich de Eylanden Masken, als gij die west van u hebt twee mijlen, door Le Maire alsoo genaemt om de gelijkhijt. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 56.

1970. Plaat getiteld: De Groene Eylanden, door Le Maire alsoo genaemt, omdat ze groen en schoon waeren; zy vertoonen zich aldus, als gij u oostelijk, zuyden en westelijk zuyt west van u hebt twee mijlen. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 56.

1971. Plaat getiteld: Aldus vertoont zich St. Jans Eylandt, als gij het noorden twee mijlen van u hebt. *Valentijn.* III. St. II, tegenover 56.

Afrika.

1972. Beschrijving van de plaat: View of Cape Town and Highlands, naar eene schilderij van Alex. Callander, door F. Jukes. *Letterb.* IV. 1795. 142.

1973. Beschrijving van de plaat View of Cape of Good Hope, naar eene schilderij van Alex. Callander, door F. Jukes. *Letterb.* IV. 1795 142.

1974. Plaat voorstellende gezigten in de Kaap-kolonie, als: Baine's kloof voorheen. C. C. A. Last fecit. *Leesk.* 1858. II, tegenover 182.

1975. Plaat voorstellende gezigten in de Kaap-Kolonie, als: I. Baine's Kloof thans. II. Landschap aan de Breede Rivier. C C. A. Last fec. *Leesk.* 1858. II, tegenover 184.

1976. Plaat voorstellende gezigten in de Kaap-Kolonie, als: I. Brand-valley. II Guidenthal. C. C. A. Last fec. *Leesk.* 1858. III, tegenover 12.

1977. Teekening van de Rivier van Maningaar op Madagascar. M. Balen del. *Valentijn.* V. 2. 1726. 148. N. 50a. — Bijzonderheden over de herkomst dezer teekening. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

1978. Teekening van de Hollantse Handelplaats, genaamt Fombetokke (op Madagascar). M. Balen del. *Valentijn.* V. 2. 1726. 150. N. 50c. — Bijzonderheden over de herkomst dezer kaart. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

1979. Teekening van het fort Frederik Hendrik op Mauritius. *Valentijn* V. 2. 1726. 153. N. 42a. — Bijzonderheden over de herkomst dezer teekening. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

1980. Teekening van Mauritius, Ooster-Haven enz. *Valentijn* V. 2. 1726. 152. N. 42. — Bijzonderheden over de herkomst dezer teekening. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

1981. Afbeelding van De Peter Botte op Mauritius, beklommen 7 Sept. 1832; door Lloyd. *Leesk.* 1834. I, tegenov. 113.

1982. Plaat getiteld: Het eyland St. Paulo. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 70.

1983. Plaat getiteld: Het eyland Amsterdam. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 70.

1984. Plaat getiteld: Het eyland Amsterdam. F. Ottens fec. *Valentijn* III. St. II, tegenov. 54.

E. HYDROGRAPHIE.

In 't algemeen.

1985. Over de verdiensten der Nederlanderen in het ontdekken van onbekende of schaarsch bezochte werelddeelen en gewesten, door M. Siegenbeek. 1594—1723. *v. Kampen, Mag.* II. 1823. 227.

1986. De Nederlandsche ontdekkingen, of bekroond antwoord op de vraag van het Prov. Utr. Genootschap: om eene verhandeling, waarbij de diensten der Nederlanders in dezen naar eisch worden vermeld, met opgaven, door welke ontdekkers en reizigers deze namen weleer zijn gegeven, en in welker reisbeschrijvingen of landkaarten daaromtrent meer berigten zijn te vinden, zoo mogelijk met bijvoeging van kaarten, waarop deze namen zijn verbeterd, door R. G. Bennet en J. van Wijk Roeldz. *N. Verh. Utr. Gen.* VI. 1830.

1987. Alphabetische lijst der Nederlandsche ontdekkingen, behoorende tot de verhandeling en bijgevoegde kaarten van R. G. Bennet en J. van Wijk Roeldz. 1595—1803. *N. Verh. Utr. Gen.* VI. 1830. 217.

1988. Bijdrage tot de ontdekkingen der Nederlanders, door G. Lauts: over de Journalen van Jacob van Roggeveen, Tasman en Willem Janssen of Willem Jansz. *Letterb.* 1835. II. 262.

1989. Waarnemingen over de temperatuur der zee, op onderscheiden diepten, door Peron, *H. Vad. Bibl.* 1808. 2e St. 251.

1990. Extracten uit het Journaal van C. de Jong, 1792—1796; op eene reize naar de Kaap de Goede Hoop. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 243.

1991 Berigt, betreffende het observeeren der lengte op zee, van J. Florijn, op de reize naar O.-I. en Caap de Goede Hoop. 1793—1796. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 260.

1992. Over de beste wijze, om uit Europa naar O.-I. te zeilen, en voornamelijk over de moussons, welke aldaar waaijen, door Th. Forrest. Uit het Engelsch, naar de Fransche vertaling. *Schröder, Ber. en Verh.* II. 1804—1822. 134.

1993. Over den loop der stroomen in het vaarwater van Nederl. naar Java, en van de miswijzingen in dit vaarwater, volgens de waarnemingen in 1817 en in 1821, door L Pieterse, *Schröder, Ber. en Verh.* III, 1823. 1e Afd. 268. IV. 1824. 1e Afd. 142.

1994. Uittreksel uit een journaal, gehouden op de reis van Hellevoetsluis naar Java, van 1 Dec. 1819 tot 3 Junij 1820, door J. le Jeune. Waarnemingen van de miswijzingen en den loop der stroomen. *Schröder, Ber. en Verh.* V, 1827. 1e Afd. 151.

1995. Extract uit het journaal van E. G. van der Plaat, gedurende de reis van Batavia over Fayal (Wester eilanden) naar Nederl. in Mei—Sept. 1841. Hydrographische waarnemingen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843, 166.

1996. Ligging van plaatsen, bepaald op de reis van kapt. E. Belcher (hydrographisch) 1843—1846. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IX. 1849, 140.

1997. Zeevaartkundige waarnemingen, uit verscheidene journalen van A. A. Buyskes: het aandoen van de Kaap de Goede Hoop, Ceylon en straat Malacca in 1789 en 1790; van den Kaapschen wal in 1802; en van straat Bali in 1804. *Schröder, Ber. en Verh.* II 1804—1822. 57, 77.

1998. Uittreksel uit een rapport van Willink, van zijn reis van Valparaiso tot Manilla; hydrographische opmerkingen. *Schröder, Ber. en Verh.* IV. 1824, 2e afd. 335.

1999. Tekst van het advies der Commissie tot het examineeren der zeeofficieren, betrekkelijk de reis van Z. M. fregat Maria Reigersbergen, kapt. ter zee Coertzen en Z. M. Korvet Pollux, kapt. luit. ter zee C. Eeg, naar Java, om kaap Hoorn en langs de kusten van Chili en Peru. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827, 1e afd. 128.

2000. Maury's Wind- en Stroom-kaarten en zeilaanwijzingen, door Buys Ballot, ter aantooning van hunne voordeelen voor de Nederl. schepen naar Australië of Java bestemd. *Letterb.* 1857. 106.

2001. Over de Passaatwinden en moussons, en den invloed daarvan op de zeevaart, in de Atl. en Ind. zee en op den grooten of Stillen Oceaan. *Lett. Mag.* 1818. 2 st. 12.

2002. Uitnoodiging van H. D. A. Smits, om scheepsjournalen te bekomen, van reizen van en naar Indië, om daaruit wind- en stroomkaarten, als die van Maury, zamen te stellen voor de Zuid-Atlantische en Indische Oceanen. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 356.

2003. Tafel van miswijzingen van het kompas tusschen de keerkringen, met opgave der reisbeschrijvingen en journalen, waaruit deze waarnemingen zijn ontleend. *Schröder, Ber. en Verh* III. 1823. 2e afd. 1.

2004. Het hydrographisch Departement van de Engelsche Admiraliteit en overzigt van zijne verrigtingen gedurende 1838—1847; rapport van den Schout bij nacht F. Beaufort, uit *Nautical Magazin. Swart, Verh.* 1850, 81.

2005. Mededeeling door Jacob Swart van de uitgegeven zeekaarten en boeken door het hydogr. Dep. der Eng. admiraliteit van Aug. 1857 tot Aug 1861. *Swart, Verh.* 1860, 1e afd. 386. 1861. 1e afd. 109. 1863. 1e afd. 83.

2006. Prijsvraag, waarbij gevraagd wordt de historie van 't eenvoudige zeekompas, uitgeschreven door het Bat. Gen. der proefondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam, uit naam van het Gen. van Kunsten en Wet. te Batavia, te beantwoorden voor 1 Maart 1785. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 2. 1430.

2007. De uitvinding van het Kompas (door de Chinezen). *Letterb.* 1810. II. 281. — Brief ter rectificatie van bovengenoemd stuk. *Ald.* 310.

2008. Het oude Chineesche Kompas, met afbeeldingen. *Leeskab.* 1836. IV. 221.

2009. Het kompas heeft in China het aanwijzingteeken aan de Zuidpool. *Letterb.* IX. 1798. 146.

2010. Zonderling Kompas: beschrijving van de inrigting van dat in Japan in de 4e eeuw onzer jaartelling in gebruik. *Leesk.* 1836. I. 96.

Azië.

Japan.

2011. Geruchten betreffende de geslaagde vaart om 't Noorden naar Japan. *Eur. Mercurius* LII, 1741. II. 14.

2012. Yokohama, de nieuwe Japansche haven en handelsplaats nabij Yodo, volgens Japanschen schets, toegelicht door J. Hoffmann 1862. Met twee kaarten. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. IV. 415.

2013. Zeilaanwijzingen, naar Hakodadi, Simoda en de Lieu-Kieu-eilanden, afkomstig van de N. Amerikaansche expeditie onder Perry naar Japan *Swart, Verh.* 1854, 1e afd. 487.

2014. Zeilaanwijzingen van de wateren van Japan naar de jongste berigten, door een oud zee-officier. *Swart, Verh.* 1859, 1e afd. 242.

2015. De Seto Uchi of Japansche Binnenzee; door Jacob Swart, zijnde het tooneel van het voorgevallene met de Medusa. Kaart dier zee in 1859 vervaardigd door het Etat Major van Z. M. Schroefschip Bali. *Swart, Verh.* 1863, 1e afd. 407.

2016. Tasman's ontdekkingstogt van 1639; door G. Lauts; opmerkingen, mededeeling van het berigt van Fr. Ph. von Siebold, in het Journal de la Haye, over de ontdekking van de Bonin-eilanden door Abel Tasman. *Letterb.* 1843. I. 130. — *de Siebold, Documents.* La Haye. 1843.

Voor-Indië.

2017. Over eene klip bij Trinconomalo. Extract uit eene missive, Madras 30 Sept. 1790, van J. O. Vaillant, inhoudende zijne waarnemingen. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 120.

2018. Zeilaanwijzing voor het binnenkomen der rivier Mutlah in de golf van Bengalen. *Swart, Verh.* 1856. 1e Afd. 312.

2019. Over een ijsberg, in de Ind. Zee gevonden; waarnemingen en opmerkingen van A. H. C. Staringh, 1789 en 1790. Met Plaat. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 109.

Indische Archipel.

Algemeen.

2020. Werkzaamheden van het personeel der geographische dienst in N. Indië. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 426, 429.

2021. Eenige berigten betrekkelijk de Oost-Indische hydrographie door Jacob Swart: wederoprichting of herstelling in 1838 van de Commissie tot het verbeteren der zeekaarten in N. O. I. en overzigt der verrigtingen dier Commissiën. *Swart, Verh.* II. 245, 496, 791. — Oprigting dier commissiën in 1821. *Tijds. N. I.* 4e j. I. 57. *Melvill, Moniteur.* 1848—49. 248.

2022. Benoeming van S. H. de Lange tot hydrographisch Ingenieur voor N. O. I. bij K. B. van 24 Junij 1850. No 50. *Tindal en Swart, Verh.* 1850. 485.

2023. Iets over de nu ontbonden kommissie der lengte, en over eene verzameling van kaarten door de eerste leden derzelve zamengesteld. *Tindal en Swart, Verh.* 1850. 760

2024. Regeling van de geogr. dienst in N. O. I., en van de zamenstelling en bezoldiging van het daartoe bestaand personeel, bij besluit van 18 April 1860 en berigt aangaande de werkzaamheden van het personeel der geograph. dienst van 1861. *Swart, Verh.* 1862. 2e afd. 287, 291.

2025. Nieuwe of verbeterde uitgaven van zeekaarten van sommige deelen van den Ind. Archipel van wegens de hydrogr. kommissie van Indië; door Swart. *Swart, Verh.* 1855. 1e afd. 125.

2026. Zeekaarten uitgegeven door de commissie tot het verbeteren der O. I. zeekaarten, te verkrijgen bij de Wed. G. Hulst van Keulen te Amsterdam. *Swart, Verh.* 1860. 1e afd. 422.

2027. Over het gebrekkige verbeteren en de onjuistheid der zeekaarten van N. O. I. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 369, 370.

2028 Oordeel van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I., over de verdiensten van J. J. Kingdom, in de uitbreiding en verbetering van de kennis der hydrographie in O. I. en mededeeling van twee zijner kaarten. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N V. jaarg. 1848. Amst. 1848. 397.

2029. Aantooning van hetgeen E. B. van den Bosch, gedurende zijn kommandement van Z. M. zeemagt in O. I. heeft verrigt ter bevordering der hydrographie. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 287, 1849. 2e d. 81.

2030. Berigten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen bij Missive van 30 Mei 1840, van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I.). Medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 245, 496. A. Rapport omtrent de stroomen en getijen in straat Banca, waargenomen door P. J. Danem Keuchenius, in 1839. *Ald.* 496. B. Uittreksel uit het Rapport van L. J. de Vriese, van eene reis van Amboina, benoorden Borneo om, naar Java, in 1840. *Ald.* 500. — C. Berigt omtrent den loop der

stroomen, in den Moluks chen Archipel, waargenomen door L. J. de Vriese, op eene reis in die wateren, van Julij tot Dec. 1839. *Ald.* 505. — D. Beschrijving van het vaarwater van Tjielatjap, zuidkust van Java, door J. A. G. Rietveld, in 1839, belast met het observeren der watergetijen aldaar. *Ald.* 508.

2031. Berigten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen bij Missive van 30 Mei 1840, van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I), medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 791. — A. Het op- en inloopen van het vaarwater naar Wahaaij, gelegen op de N. kust van Ceram, door E. G. van der Plaat 1839. *Ald.* 791. — B. Extract uit het Journaal van Z. M. korvet Nehalennia, gekommandeerd door E. G. van der Plaat, gedurende de reis van Amboina door de straat Patientie naar Ternate, in 1840. *Ald.* 794. — C. Uittreksel uit het Journaal van E. G van der Plaat, op eene reis van Ternate langs de Noordkust van Celebes, door de straat Makassar en de Javasche zee, naar Batavia in 1840. *Ald.* 801 — D. Opmerkingen omtrent sommige eilanden en daarbij zijnde gevaren in het vaarwater van Amboina, door de Moluksche passage benoorden Borneo om, door de straten Basselaan en Bolaboe naar het eiland Java, door L. J. de Vriese, 1840. *Ald.* 807.

2032 Berigten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen bij Missive van 5 Aug. 1843, van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I.). Medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. IV. Amst 1844. 518. — *a.* Ontdekking en plaatsbepaling door P. Sauvage ter Sumatra's Westkust van een rif, (waarschijnlijk de Karang Siboejong Gedang) *Ald.* 518. — *b.* Ontdekking en plaatsbepaling door G. Willink, ter Sumatra's Westkust van een rif. *Ald.* 519. — *c.* Opgave van A. Robertson van de ontdekking en plaatsbepaling op 15 Dec. 1842, in de nabijheid van Po. Pannen van een rif (ter Sumatra's Westkust.) *Ald.* 519 — *d.* Ontdekking en plaatsbepaling door S. van Soest, op 30 Oct. 1842. ter Sumatra's Westkust van klippen. *Ald.* 519, 520. — *e.* Ontdekking en plaatsbepaling door N. J. C. van Voss, op 10 April 1843, ter Sumatra's Westkust, van eene zandbank en verkleuring van water. *Ald.* 520.

2033. Berigten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I.), medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. IV. Amst. 1844. 747. — *a.* Ontdekking en plaatsbepaling door A. Wachendorff van Rijn, ter Sumatra's Westkust op 18 Maart 1843, van eene verkleuring van water; en op 8 Junij 1843 van een klip. *Ald.* 747, 748. — *b.* Rapport van M. Langenberg Kool, betrekkelijk de klip beoosten het eiland Leyden, op de reede van Batavia. *Ald.* 748. *c.* Ontdekking en plaatsbepaling op 12 Julij 1843, van een rif of bank bij Oedjong toan ter Sumatra's Westkust. *Ald.* 749, 750. — *d.* Mededeelingen door J. van Cats de Raet, betreffende zijne waarnemingen op 7 Junij 1843 van een bankje in straat Banka (Noordkust Celebes), door hem in 1841 ontdekt. *Ald.* 750. — *e.* Ontdekking en plaatsbepaling door J. van Cats de Raet, op 31 Aug. 1843, in de nabijheid van Obie-Major van eene droogte. *Ald.* 751. — *f.* Mededeeling aangaande de Lucipara- en Schildpads-eilanden (in de Molukko's), zamengesteld uit de verschillende opgaven van Z. M. Schooner Circe, Z M. Brik Meermin, Z. M. Stoomschip Phoenix en Z. M. Brik Vliegende Visch. Met een kaartje der Lucipara-eilanden. *Ald.* 752.

2034. Rapporten betrekkelijk de O. I. Hydrographie (ontvangen bij onderscheidene missiven van de commissie tot verbetering der zeekaarten in de O. I.), medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. V. Amst. 1845. 627. — A. Rapport eener Reize, onder bevel van W. J. Schuler, van Amboina benoorden Borneo langs naar Batavia, in 1845. *Ald.* 627. — B. Rapport der terugreis van Makassar naar Batavia, onder bevel van J. W. F. Frucht, in 1842. *Ald* 6. 32. — C. Mededeeling betrekkelijk een ankerplaats in de Portugeesche baai, in de baai van Amboina, door D. van der Hart. *Ald.* 635. — D. Lengte- en Breedtebepalingen, op eene Reis naar en in de Molukko's, van Aug. 1843 tot 1844, door F. A. van den Berg. *Ald.* 636. — Plaatsbepalingen in de Molukko's in 1843, door F. A. Nieuwenhuizen. *Ald.* 638. – F. Lengten en Breedten van verschillende plaatsen en punten van eilanden beoosten Java, gedurende den kruistogt van 28 Maart tot 28 Julij 1843 gevonden, door Washington. *Ald.* 640. — G. Plaatsbepalingen, gedaan gedurende den kruistogt in Maart tot Junij 1844, beoosten Java, door P. J. Clijver. *Ald.* 644. — H. Plaats-

bepalingen van eenige eilanden beoosten Java, gedurende de expeditie tegen de zeeroovers, van 15 Febr tot 1 Julij 1844, door A. J. van der Burg. *Ald.* 646. — I. Bepalingen van Breedten en Lengten, waargenomen op eene reis beoosten Java in 1843, door F. N. Nieuwenhuizen *Ald.* 646. — K. Plaatsbepalingen beoosten Java, gedaan ter reede van Soerabaija, 2 Julij 1844, onder J. Spanjaard. *Ald.* 648. — L. Plaatsbepalingen beoosten Java, gedaan in 1844 door George Gobius. *Ald.* 650 — M. Plaatsbepalingen beoosten Java, 30 Dec. 1843 door F. H. R. 't Hooft. *Ald.* 652. — N. Plaatsbepalingen beoosten Java, door E. Fraser, in 1843. *Ald.* 654. — O. Plaatsbepalingen beoosten Java, gedaan onder bevel van P. J. Clijver, gedurende 1843. *Ald.* 656. — P. Plaatsbepalingen, gedaan in Aug. 1843, door C. F. Gevers. *Ald.* 660. — Q. Plaatsbepalingen, gedaan 15 Aug. 1843, onder Lt. Muller. *Ald.* 662. — R. Plaatsbepalingen, gedaan 15 Aug. 1844, onder F. H. R. 't Hooft. *Ald.* 664. — S. Bepalingen, gedaan onder C. F. Gevers. *Ald.* 665. — T. Aanteekeningen betrekkelijk het vaarwater van Makassar naar Parre Parre en Palo, alsmede eenige plaatsbepalingen, voor Makassar aannemende 119$_0$ 26′ 20″ O. L., door F. A. A. Gregory. *Ald.* 666. — U. Voorstel van het plaatsen van bakens op de reede van Makassar, door F. H. R 't Hooft. *Ald.* 680. — V. en W. Zie de volgende afdeeling. — X. Bepaling van Breedte en Lengte van eenige punten op de W. kust van Sumatra, tusschen Tappanoly en Singkal, waargenomen onder bevel van J. C. G. Vieweg, in 1844. *Ald.* 696. — Y. Eenige aanteekeningen, getrokken uit het Rapport van J. F. A. Coertzen. Over de N. kust van Comodo en in Straat Mangarye. *Ald.* 700. — Z. Kanaal bij Sabatoe, (berigten betreffende het graven van dit kanaal. 27 Jan. 1845). *Ald.* 705.

2035. Rapport van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, van hare verrigtingen gedurende het afgeloopen jaar 1845, alsmede eene opgave van de in dit jaar aan de zeekaarten van dit gewest gemaakte verbeteringen, en der ingezonden bijdragen in het belang der hydrographische kennis van den Indischen Archipel. *Verh en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VI. Amst. 1846. 738.

2036. Rapporten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen bij missive van 6 Nov. 1846, N°. 21, van de commissie tot verbetering der zeekaarten in de O. I.). Medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart* N. V. VII. Amst. 1847. 478. — *a.* Opnemingen van het rif bezuiden Gili Radja in 1844 en 45. *Ald.* 478. — *b.* Opnemingen van de Arends- en Salombo-eilanden. *Ald.* 479. — *c.* Klip ter reede van Banjoewangie, onderzocht door J. A. van Ommeren *Ald.* 480. — *d.* Ontdekking en plaatsbepaling, door J. H. Mathijsen, 26 September 1846, van een bankje bij Tanjong Bedodang (Bedoelang) in Straat Madura *Ald.* 481. — *e.* Opmerking betreffende de eilanden Rotterdam en Schiedam (N. kust van Java). *Ald.* 481. — *f.* Ontdekking en plaatsbepaling, door N. Gansneb, genaamd Tengnagel, van eene klip op de reede van Batavia *Ald.* 481. — *g.* Resultaat van het nader onderzoek door M. Aldon van de Blas Mateur-klip, in Straat Gaspar. *Ald.* 482 — *h.* Plaatsbepaling van een klip in Straat Gaspar. *Ald.* 482. — *i.* Ontdekking en plaatsbepaling van eene bank benoorden Bintang. *Ald.* 483. — *j.* Plaatsbepaling van eene bank ten Z. O. van Bintang. *Ald.* 483. — *k.* Ontdekking door Blackwood, op 7 Aug. 1845, van een bank nabij de N. O. kust van Lingan, en plaatsbepaling van een gedeelte van het Pollusrif. *Ald* 483. — *l.* Bebakening der reede van Riouw. *Ald.* 484. — *m.* Resultaten van een nader onderzoek van de Minerva-droogte. *Ald.* 486.

2037 Berigten betrekkelijk de O. I. Hydrographie, (ontvangen bij Missive van 27 Sept. 1847, van de commissie tot verbetering der zeekaarten in O. I.), medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848 Amst. 1848. 156, 388. — Ontdekte gevaren in den Oost-Indischen Archipel: *a.* Ontdekking en plaatsbepaling door N. J. C. van Voss, op 11 April 1847, ter Sumatra's Westkust, van een rif. *Ald.* 156. — *b.* Ontdekking en plaatsbepaling op 30 April 1847, in straat Macclesfield, van een rif. *Ald.* 157. — *c.* Ontdekking en plaatsbepaling door R. Prino op 1 April 1847, ter Sumatra's Westkust, van een rif. *Ald.* 157. — *d.* Onderzoek op 11 Augustus 1847, door Theedens van het rif Karang Bappang *Ald.* 157. — Opgave van ontdekte gevaren, medegedeeld in de missive van de commissie ter verbetering der Indische zeekaarten, Lr. CZ. No. 14, 14 Augustus 1846. — *e.* Ontdekking door Z. M. Schooner Kameleon, ter reede van Banjoewangie, van een klip; en zeilaanwijzing om deze te vermijden. *Ald.* 158. — *f.* Ontdekking en plaatsbepaling door N. Gansneb genaamd Tengnagel van een klip bij de eilanden Schiedam en Onrust. *Ald.* 158. —

g. Rapport (Amboina 1 October 1846), van eenen togt van Kema naar Tagulanda, Siao, Sangir en de Talousche eilanden, en van daar terug naar Amboina, gedaan in 1846 door C. F. Stavenisse de Brauw. (Met vier kaartjes). *Ald.* 388.

2038. Verslag der commissie tot verbetering der Indische zeekaarten betreffende hare verrigtingen gedurende 1847, alsmede betreffende de verbeteringen, welke in die jaren aan de zeekaarten zijn toegebragt. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. 554. — Idem voor 't jaar 1848. *Ald.* 1849. 675. — Idem voor 't jaar 1849. *Ald.* 1851. 37. — Idem voor 't jaar 1850. *Ald.* 1852. 26. — Idem voor 't jaar 1851. *Ald.* 1853. 253, 258. — Idem voor 't jaar 1852. *Ald.* 1854. 1, 14.

2039. Overzigt der werkzaamheden van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten gedurende 1852. *Letterb.* 1854. 343. — Idem over 1853. *Ald.* 1856. 43.

2040. Extract uit het verslag van de werkzaamheden der commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, gedurende het jaar 1853, in het belang der hydrographische kennis van den Indischen Archipel. Ingezonden door het Departement van Koloniën. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1854, 2e afd. Amst. 1854. 183, 193. — Uittreksel hiervan, overgenomen uit het regerings-verslag over 1853. *Letterb.* 1854. 182.

2041. Overzigt van de hydrografische verrigtingen in den Indischen Archipel gedurende de laatste jaren, 1821—1853. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* VII. N. S. IV. 1.

2042. Verslag van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, omtrent de verrigtingen gedurende 1854, in het belang van de hydrographie van de N. O. I. Bezittingen. Ingezonden door het Departement van Koloniën. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* jaarg. 1855. 1e afd. Amst. 1855. 193.

2043. Opgaven der in 1854 bekend gewordene of nader bepaalde gevaren, zoomede der veranderingen in de kustverlichting en bebakening aangebragt. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* IX. N. S. VI. 439. — *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde,* IV. N. S. I, 1855 167, 177. — *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1855. 1e afd. 1855. 203.

2044. Extract uit het verslag van de commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, omtrent de plaatsgegrepen verrigtingen in het belang van de hydrographie van N. I. gedurende 1855. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1856, 1e afd. Amst. 1856. 284. — Opgaaf der in 1855 bekend geworden of nader bepaalde gevaren; zoomede der veranderingen in de kustverlichting en de bebakening aangebragt. *Ald.* 294. — Ander extract uit hetzelfde verslag. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3. S. I. 421, 432. — *Tijds. Ind. T. L. en V-.kunde.* V. N. S. II. 1856. 407, 417.

2045. Verslag der commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, omtrent de verrigtingen gedurende 1856, 1857, 1858, 1859 en 1860, in het belang der hydrographie van N. I. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V jaarg. 1857, 1e afd. Amst. 1857. 367. 1858, 1e afd. Amst. 1858. 348, 355. 1859, 1e afd. Amst. 1859. 370, 377. 1860. 1e afd, Amst 1860. 479, 489. 1861, 1e afd. Amst. 1861. 266, 271. — Uitvoeriger extracten uit dezelfde verslagen. *Tijds. v. Ind. T. L. en V.- kunde.* VII. 3e S. 1. 1858. 97. X. 4e S. 1. 26, 34, 36, 44, 46, 56.

2046. Overzigt van de topogr. werkzaamheden in N. O. I. van 1856—1857, overgenomen uit de Ned. Staatscour. van 1860. No. 167. *Tindal en Swart, Verh.* 1860, 1e afd. 495. — Id. door W. F. Versteeg. *Nat, Tijds. N. I.* XXII. 115.

2047. Extract uit het verslag der commissie tot verbetering der Ind. zeekaarten van 1861 en 1862. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 386.

2048. Mededeeling uit het verslag der werkzaamheden van de commissie ter verbetering der Indische zeekaarten, over 1862 (o. a. opgave van eenige ontdekte reven of ondiepten) *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1863. 1e afd. Amst. 1863. 264.

2049. Klippen in den N. O. I. Archipel, door P. Melvill van Carnbée ter verbetering van Horsburgh's India Directory. *Pilaar en Obreen, Tijds.* V, 1845, 55, 111, 181

2050. Aenwijsinge van meest alle custen, Drooghten ende Reden, om door gansch Indien te seylen 1638. *Begin en Voortgang* 1646. II. Beschrijving, J. v. Twist. 84.

2051. Discoursen ofte Verhalen, den zeevaart, ende voornamentlycke den Oost-Indieen, soo in 't generael als besonder betreffende: te samen ghebracht uyt verscheyde soo Portugesche, als andere oude ende nieuwe schrijvers. *Begin en Voortgang.* 1646. I. Tweede Reis van Neck. 32.

2052. Memorie opgesteld door **Petrus Plancius**, getiteld: „Van de O. I. zeevaart ende haren eygenschappen ende aenmerkingen," benevens van de „Naerder verklaringe van de O. I. vaert." *De Jonge, Opkomst.* I. 1862, 184, 194.

2053. Extract uit het journaal van **J. W. van Hamel**; waarnemingen over de ligging van verscheidene plaatsen in den Ind. Archipel, tevens dienende tot verbetering der O. I. Comp. zeekaarten, 1791 en 1792. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 239.

2054. Zeevaartkundige waarnemingen van **J. J. Melvill van Carnbée**, uit zijn journaal, gehouden op eene reize naar O. I. 1802—1806, het aandoen van het eiland Engano, de westkust van Java; reis van Batavia naar Samarang; het aandoen van de Kaapsche wal, van het land van de Eendracht, aan de westkust van N. Holland; van de eilanden Sumbawa en Lombok; langs de Javasche kust; ter rhede van Batavia; voor het naauw der zeeëngte van Soerabaja. *Schröder, Ber. en Verh.* II. 1804—1822. 223.

2055. Berigt aangaande het eiland Money, de zuidkust van Java, en de vaart van Batavia naar Macassar op het eiland Celebes, door **J. Koopman**, uit de aanteekeningen van Junij 1820. *Schröder, Ber. en Verh.* III. 1823. 2e afd. 183.

2056. Bepaling der ligging van eenige punten, in de zee van Java en de Moluksche eilanden voorkomende, volgens de waarnemingen van **de Jager** 1804 vergeleken met die van **Vaillant, Melvill, Koopman, Feteris**, enz. *Schröder, Ber. en Verh.* V, 1824, 2e afd. 273, 285.

2057. Extract uit het journaal van **E. G. van der Plaat**, op eene reize van Ternate, langs de Noordkust van Celebes, door straat Macassar en de Java zee, naar Batavia. Maart 1840; hydrographische waarnemingen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 98.

2058. Extract uit het journal van **E. G. van der Plaat**, gedurende een kruistogt van Riouw naar de westkust van Borneo en terug, in Junij en Julij 1840. (hydrographische waarnemingen). *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 404. — Id. van eene reize van Soerabaija over Timor Koepang naar de Moluccos, in Sept., Oct. en Nov. 1839. (hydrographische waarnemingen). *Ald.* 320. — Id. van eene reis van Riouw naar Sincapore, en terug door de straten Riouw en Banca naar Batavia, in Nov. en Dec. 1840. (hydrographische waarnemingen). *Ald.* III. 1843. 103.

2059. Over de getijden in N. O. I., door **H. D. A. Smits**, Resultaten van zijn onderzoek gedurende Mei 1849, voorafgegaan door de mededeeling van bijzonderheden nopens de in 1839 op verzoek van het Britsch gouvernement ter zake onzerzijds gedane waarnemingen. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851, 365. Zakelijke inhoud der voorlezing over dit onderwerp, door hem gehouden in de vergadering der Nat. Vereeniging op 24 Sept. 1851. *Ald.* 530. — Mededeeling door **P. Bleeker** van bijzonderheden nopens de wetenschappelijke waarde dezer „Nieuwe Theorie." *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I, 1853. 27.

2060. Vraag om naauwkeurige waarnemingen van de getijden in N. O. I. in 1854 uitgeschreven en herhaald in 1855—1859 door de Nat. Vereen. in N. I, *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 28. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 20. XI. 3e S. 1856. 33. XIII. 3e S. III. 1857. 139. XVI. 4e S. II. 1858—1859. 160, en XX. 4e S. VI. 1859—1860. 39.

Sumatra.

2061. Opname van Sumatra's westkust, tusschen Poelo Biberang en Singkel, door **J. P. L. Groeneyk** en **A. E. Harteveld** in 1841, medegedeeld door **J. P. L. Groeneyk**. Met kaart. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 177.

2062. Bijzondere handelwijze ter opneming van een vaarwater, tusschen de banken buiten de rivier van Palembang gelegen, in October 1819, medegedeeld door **L. Pieterse**. *Schröder, Ber. en Verh.* IV. 1824. 1e afd. 219.

2063. Opmerkingen betreffende het aandoen van de O. kust van Sumatra, door **Duhaut-Cilly**. *Tromp en Vermeer, Tijds.* IV. 1835. 2e afd. 16.

2064. De vijf vadem banken in de Java zee nabij straat Banka, door **P. A. J. Bloys van Treslong Prins**, (hydrographische waarnemingen.) *Pilaar en Obreen. Tijds.* VI. 1846. 258.

2065. Waarnemingen aangaande de klippen Frederik Hendrik, Carang Hadjes en Carang Brams, en de Amalias- en Mintows-Bank, in de straat van Banca, gedaan door **J. Schröder**. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 1e afd. 202.

2066. Aanteekeningen betrekkelijk het vaarwater in straat Banka, en de daarvoor bestaande kaarten, door P. Melvill van Carnbée, met kaart. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 25.

2067. Extract uit het journaal van E. G. van der Plaat, op eene reis door straat Banca naar Riouw, in Mei 1840: zijne hydrographische waarnemingen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 400.

2068. Beschrijving der straten Riouw, Bolang en Tioen, opgenomen en in kaart gebragt onder directie van E. G. van der Plaat, in 1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 15.

2069. Bepaling der ligging van eenige reven in de Lampongbaai, door de officieren aan boord van Z. M. schroefkorvet Madura, onder bevel van C. J. Berghuis. *Tindal en Swart, Verh.* 1857. 1e afd. 199.

2070. Mededeeling van de waarnemingen en peilingen, verrigt door C. J. Berghuis gedurende 1850 bij de Batoe eilanden. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 89.

Borneo.

2071. Bijzonderheden betreffende de baai van Padang Tikar, in het Koeboesche, (W, Afd. v. Borneo), door H. von Dewall. en zijn oordeel over de bevaarbaarheid der water-communicatie met de Kapoewas, 1855. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XI. 4e st. II. 1862. 96, 140.

2072. Over het zeilen van den hoek van Salatan af, tot voor de rivier van Banjermassin; beschrijving van N. P. Blommendaal. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 2e afd. 192.

2073. Over de bank bezuiden Borneo, bij kaap of hoek Salatan; observatiën van N. P. Blommendaal. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 2e afd. 190.

Java.

2074. Over den loop der stroomen in de straat Sunda, en het uitwerken in de West-Mousson, door A. C. Edeling. *Tromp en Verveer, Tijds.* II. 1832. 223.

2075. Berigt betreffende het stooten op eene klip in straat Sunda, eenige voorvallen op eene reis van Java naar Nederland, alsmede het met goed gevolg aandoen der Cocos-eilanden, als noodhaven, ter herstel van avarij, door J. J. Duintjer. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 232. — Toelichting, door van Meurs en Co. *Ald.* 347.

2076. Over het aandoen van Java, door A. C. Edeling. *Tromp en Verveer, Tijds.* II. 1832. 145.

2077. Baken om en nabij de reede van Batavia, volgens berigt in de Batav. Cour. van 24 Julij 1824, van J. Peereboom. *Schröder, Ber. en Verh.* IV. 1824. 1e afd 141.

2078. Inhoud van het rapport betreffende het plaatselijk onderzoek, door P. Dibbetz in 1853, naar het vaarwater aan de zuidkust van Java op de hoogte van Poeger, residentie Bezoeki (bij Noesa Plaroe), met het oog om van Poeger een afschepingsplaats te maken. *Letterb.* 1856. 19.

2079. Over de ligging der boeijen bij het uit- en inzeilen van het zeegat van Soerabaija, om zonder loods tot voor Sedaija door te zeilen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 169. — Verbetering hierv. *Ald.* VIII. 1848. 32.

2080. Het in- en uitzeilen van het gat van Tjilatjap. *Swart Verh.* 1862. 1e afd. 187.

2081. Bepalingen van de uitgestrektheid der reeden van Pangoel, Patjitan en Wijnkoopersbaai, en omtrent het vertuigen en openkluizen houden der schepen te Soerabaija. Ind. Staatsblad 1862. N°. 33 en 37. *Swart Verh.* 1862, 1e afd. 262.

2082. Mededeeling van de waarnemingen op 22 Januarij 1802, voor 's konings schip The Arrogant, nopens de ligging van een ontdekte bank op 5° 12′ Z. Br. en 113° O. L. *Letterb.* 1803. I. 351.

2083. Aanteekeningen voor straat Baly, tot Januarij 1844: hydrographie. *Pilaar en Obreen Tijds.* IV. 1844. 379.

2084 De Sonburgh's en de Eendragtsklip in straat Madura, door Jacob Swart; toelichting van het vijfde blad der kaart van het eiland Java en omliggende eilanden en vaarwaters door P. Melvill van Carnbée. *Tindal en Swart, Verh.* 1859. 1e afd. 466 — Opmerkingen van Edeling hierover alsmede zijne explicatiën over de waarde onzer Indische zeekaarten. *Ald.* 1860. 1e afd. 554.

2085. Nieuwe ontdekking van een groep eilanden in de Zuidzee: de Kokos-eilanden. *Vad Lett.* 1835. II. 448.

2086. Zeilaanwijzingen van Java naar Ma-

kassar, door G. P. J. Mossel. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 198.

Kleine Soenda-eilanden.

2087. Aanteekeningen en plaatsbepalingen, betrekkelijk een gedeelte der N. W. kust van Timor naar Lomblen of Quella, Solor, de zuidkust van Floris, door straat Sappie tot de baai van Bima, door F. A. A Gregory. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 172.

2088 Rapport van het ontzeilen van Z. M. Schooner-brik Lansier, op een tot heden onbekend Rif beoosten Sandelbosch-eiland 1847, met kaart. *Tindal en Swart, Verh. en Ber.* VIII 1848 713. — Vragen en opmerkingen betreffende dit rapport. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IX, 1849. 118.

2089. Mededeelingen door H. J. van Maldeghem, van de opmetingen in 1845 verrigt van het eiland Soemba of Sandelhout door P. F. Uhlenbeck *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 51.

2090. Plaatsbepaling door F. H. R. 't Hooft, in 1843, van de baai Laboeang Boadjak op de N. W. kust van Flores. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 307.

2091. Aanteekeningen over de baai van Timor-Coupang: extract uit het journaal, 14 October 1828, van J. Modera. *Tindal en Swart, Verh. en Ber.* II. 1841. 196. — Aanteekeningen betrekkelijk de baai van Timor Koepang, door F. A. A. Gregory in 1838 naar aanleiding van die van J. Modera. *Pilaar en Obreen, Tijds.* I. 1841. 157.

2092. De straat Allas, overgenomen uit het Naut. Magazine, April 1838, bij gemis der Annales Maritimes: hydrographische beschrijving. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844 375.

2093. Boeka-baai op het eiland Rotti volgens de waarnemingen van den walvischvanger Spratley, met kaart. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 186.

Celebes.

2094. Opgave van eenige ankerplaatsen op de N. en N. W. kust van Celebes. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 170.

2095. De baai van Gorong Talo, door J. Spanjaard: waarnemingen in 1845 en 1846, met kaart. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 184.

2096. Aanwijzing betrekkelijk het vaarwater van het eiland Tannekeke, zoo ook uit het Westen komende, tusschen de twee noordelijkste eilanden van de Drie Gebroeders door, naar de reede van Makassar, door A C. Edeling, met twee kaarten. *Tromp en Verveer,* III. 1832. 121.

2097. Over de ligging van de bank de Bril, bezuiden Celebes: mededeeling met toelichting van het Rapport, 30 April 1825, van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, naar aanleiding der schipbreuk aldaar van den zeekapitein Mackay. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 1e afd. 143.

2098. Straat Macassar. Brief van Th. Johnson, van het schip Recovery, 27 Februarij 1842: hydrographische waarnemingen ter verbetering der bestaande kaarten. Uit Naut. Mag. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 382

2099. Hydrograph. aanteekeningen op een togt in 1850 langs de Oostkust van Celebes, door P. van der Velden Erdbrink. *Swart, Verh.* 1853. 1e afd. 238.

Philippijnsche eilanden.

2100. Ligging der stad Soloo: hydrogr. plaatsbepaling, volgens Fransche waarnemingen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 74.

2101. Hydrogr. opgaven omtrent gevaren in de zeeën van Sooloo en Celebes en de straat van Macassar, door H. Martindall. Uit Naut. Mag. Dec. 1845. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 267.

2102. De baai van Manilla, door W. J. C. Huyssen van Kattendijke: beschrijving der reede, versterking, voordeelen voor den handel en de scheepvaart, alsmede opmerkingen betreffende de rivier de Pasis. *Swart, Ber. en Verh.* 1858. 1e afd. 161.

Molukken.

2103. Hydrograph. plaatsbepaling van de Wolfklip en Hunter eilanden, door J. P. L. Groeneijck, op een reis van Ternate naar Goenong Telle in 1839, en van Amboina naar Batavia in 1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 232.

2104. Recovery-eilandje, Gilolo passage en gevaren ten N. van Batavia. Brief van Johnson van de Recovery, 17 Febr. 1842: ontdekking en plaatsbepaling, op zijne reis

van Bombay naar China Uit Naut. Mag. Mei 1842. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 412.

2105. Uittreksel van een brief van den commandeerenden officier op de Molukken, 19 Aug. 1802, ter mededeeling van de ligging van een onbekende bank ten Noorden van het eiland Manjery op 7° 38′ Z. Br. en 120° 45′ O. lengte, alsmede van die van een ontdekt eiland op 7° 52′ N. Br. en 113° 7′ O. L. *Letterb.* 1803. I. 350.

2106. Verslag over de Wolfrots, in de Moluksche wateren, door C. F. Stavenisse de Brauw: hydrograph. plaatsbepaling. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII. 1847. 17.

2107. Extract uit het journaal van E. G. van der Plaat, op eene reis van Amboina door straat Patientie naar Ternate, Jan. en Feb. 1840: zijne hydrograph. waarnemingen. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 10.

2108. De baai van Wahaai op het eiland Ceram, met kaart: beschrijving volgens de waarnemingen van kap. Hunter in 1839. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 184, 277.

2109. Bijzonderheden betreffende de aanspoeling in April 1838 te Natal, op Sumatra's Westkust, van een flesch met brief in Julij 1837 bij de schipbreuk van de Lucipara. *T. v N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 144.

2110. Reede van Amahai in de Elpepoetih bogt op Ceram's Z.kust, door G. P. J. Mossel, met kaart. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 427.

Nieuw Guinea.

2111. Zeevaartkundige opmerkingen gedurende een reis van Amboina naar de W. en N. kust van Nieuw Guinea, gedaan in Maart tot Julij 1858. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 83.

2112. Bijzonderheden betreffende de opname van de Prinses Marianne- of Dourgastraat, vroeger „Dourga-rivier," aan het Z. W. gedeelte van Nieuw Guinea, door M. Langenberg Kool. *Letterb.* 1836. I. 162. — Opheldering wegens de ontdekking van Prinses Marianna's straat en Fredrik Hendriks-eiland, door G. Lauts, ter verbetering van voornoemde bijzonderheden. *Ald.* II. 226.

2113. Over eenige eilanden ten N. O. van Nieuw Guinea, door Hunter; zeevaartkundige beschrijving. *Pilaar en Obreen, Tijds.* V. 1845. 195.

2114. Reis van Z. M. Schooner Circe, naar Nieuw Guinea met kaarten, door J. M. J. Brutel de la Rivière: hydrograph. waarnemingen, gedurende deze reis van Amboina uit, tijdens de zending van D. J. van der Dungen Gronovius naar Nieuw Guinea in 1849 en 1850. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI. 1852. 353.

2115. Verbetering van eenige fouten op de door P. Melvill van Carnbée vervaardigde kaarten van Nieuw Guinea. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. V. 64. — Zie hierover J. Dornseiffen, *Gids.* 1863. 384.

Afrika.

2116. Aanteekening van een klip, of schakel klippen, in Baai Falso, op de kust van Afrika, bij kaap de Goede Hoop, en tot nog toe in onze zeekaarten onbekend, Ao. 1796, uit eene Missive van S. Oudkerk Pool. *Schröder, Ber. en Verh.* I. 1788—1802. 329.

2117. Beschrijving van eene nieuw gevonden haven in de mond van de rivier de Knijsna, in de nabijheid van de Kaap de Goede Hoop, door J. Goodridge. 1818. *Schröder, Ber. en Verh.* II. 1804—1822. 173.

2118. Rennells aanmerkingen over de stroomen in de nabijheid van de Kaap de Goede Hoop. *Schröder, Ber. en Verh.* II. 1804—1822. 263.

2119. Proeven omtrent de lengte, hoogte en snelheid der golven in de nabijheid der Kaap de Goede Hoop. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 275.

2120. Over de ligging van eene zeer gevaarlijke rots onder water, in het vaarwater van de schepen, welke om het Kaapsche rif naar de Algoabaai varen, rapport van Walker, 1818. *Schröder, Ber en Verh.* II. 1804 —1822. 179.

2121. Tafelbaai, uit the Naut. Mag.: aanwijzingen voor het binnenloopen bij nacht. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 411.

2122. Over het aandoen der havens van de Kaap de Goede Hoop. *a.* Het inloopen der Tafel-baai, door W. F. Owen en J. Brance, *b.* Over het inloopen der Simonsbaai, door Brown. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 179.

2123. Beschrijving met bijbehoorende schets van de rivierwerken in de Tafelbaai, Kaap de Goede Hoop, zoo als die voorgesteld zijn door het Eng. gouv. aan dat der Kaapkolonie. Medegedeeld door P. J. Buyskes. *Swart, Verh.* 1857. 1e afd. 432.

2124. Zeilaanwijzingen voor Recif-licht en de Algoa-baai. *Swart, Verh.* 1857. 1e afd 202.

2125. Haven-instructien voor de Algoa-baai, uit Naut. Mag. Nov 1848. (hydrographische). *Pilaar en Obreen, Tijds.* IX. 1849. 116.

2126. Uittreksel uit het dagboek van Wilson, 11 Aug. 1815, inhoudende de beschrijving zijner ontdekking van een keten rotsen op 28° 19' Z. Br en 42° 4' O. L v. Greenwich ten Z. W. van Kaap Santa Maria, van Madagascar, volgens Auguste Louvel in het Journal de Brest. *Waakz.* v. 19 Febr 1816. No. 42.

2127. Over de Seychella-eilanden enz., uittreksel uit eene verhandeling over deze en andere omliggende eilanden, van F. Moresby, uit Naut. Mag. Sept. en Nov. 1842. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 195.

2128. Beantwoording der vragen betreffende de ontdekking van het eiland Nieuw Amsterdam, door L. C. D. van Dijk, met teekening: uit journalen van 1632 en 33. *Letterb.* 1854. 158. — Nog iets over de ontdekking van dat eiland, door denzelfden. *Ald.* 1854. 191.

2129. Beschrijving van het eiland St. Paul tusschen Afrika en Nieuw Holland, door J. J. Melvill van Carnbée, uit diens journaal van 1802—1804. *Schröder, Ber. en Verh.* II. 1804—1822. 211.

Australië.

2130. Naam der straat tusschen Nieuw Holland en Nieuw Guinea, door G Lauts, zijnde een voorstel van Lauts om de Torresstraat voortaan te noemen Cook's straat. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 225.

2131. Mededeeling van de bijzonderheid wegens de ligging van het eiland Amsteldam, in 1642 door Abel Jansz. Tasman ontdekt. Overgenomen uit de »Natuur en Aardrijksk. Beschrijving der Vriendelijke Eil. in de groote zuidzee, volgens de nieuwe ontdekkingen, door F. L. Walter. *Boekz* CLXXXVI. 1808 169

2132. Seringapatam-rif N. W. van Nieuw Holland, Crighton-eiland, en Loyalty-groep. Brief van Edwin Courtenay 15 April 1842: ontdekking en plaatsbepaling. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 267.

2133. De N. O. passage door Torresstraat naar het Engelsch, door J Vos van Marken. *Swart, Verh.* 1858. 1e afd. 133.

2134. Zeilaanwijzingen voor het O. inkomen naar Westport en voor de ankerplaatsen vóór Kaap Woolamai en het O. einde van Philips eiland, Provincie Z. Victoria, N. Holland *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 439.

2135. Opmerking betrekkelijk een ankerplaats, beoosten aan den punt, de N. O. hoek van het Kangaran eiland, bezuiden Nieuw Holland, door D. D. Borchers. *Swart, Verh.* 1856. 1e afd. 209

2136. Verhandeling over de ontdekking van de Z. W. kust van Nieuw Holland, of van Flinders-land, Napoleonsland en Grantsland; door Malte-Brun met eene kaart. I. Grenzen der ontdekkingen vóór 1798. II. Ontdekkingen van de straat van Bass. III. Reis van Grant. IV. Reizen en ontdekkingen van Flinders. V. Reis der Franschen onder Baudin en Hamelin. *Letterb.* 1816. I. 179, 196, 216.

2137. Tekst der instructie of lastbrief voor Abel Jansen Tasman in 1644; medegedeeld door Jacob Swart met aanteekeningen. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 65. — Mededeeling door E. de Waal van bovengenoemde uitgave. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 121.

2138. Nog iets over Frederik de Houtman, door J. Ab Utrecht Dresselhuis: opmerkingen betreffende den man van Madagascar, en de ontdekking van Nieuw Holland. *Vad. Lett.* 1841. II. 529. — Over de Nederlandsche ontdekkers Willem Janssen en Dirk Hartog, door G. Lauts: aantooning van hunne ontdekking van Nieuw Holland, tevens teregtwijzing van J. Ab Utrecht Dresselhuis in bovengenoemde aanteekeningen. *Letterb.* 1841. II. 276. — Heeft Fred. de Houtman een gedeelte van Nieuw Holland ontdekt? door J. Ab. Utrecht Dresselhuis, tot toelichting van zijne aanteekeningen tevens antwoord op de bovengenoemde teregtwijzing. *Ald.* 402.

2139. Berigt aangaande de Magnetometrische, Geogr., Hydrogr. en Geol. ontdekking en waarnemingen, door James Ross van Diemensland, 7 April 1841: verslag uit zijn eigene dépèches *Letterb.* 1842. I. 376, 387.

2140. Mededeeling met toelichting, door J. van Wijk Roelandsz, van een' brief van von Krusenstern aan A. von Humboldt, ter mededeeling zijner opmer-

kingen over de ontdekkingen van von Bellinghousen en van Biscoe, dat aan elkander zou verbonden zijn het Alexandersland, Grahamsland, het land Peter I, de Schetslands-eilanden enz.; met naschrift van A. von Humboldt uit de Annalen der Erdkunde von Berghaus, April 1833. *Letterb.* 1833. II. 227.

2141. De Houtman's Abrolhos in 1727, door P. A. Leupe, eene beschrijving dezer droogten en eilanden met een kaart alsmede verhaal van den schipbreuk in 1727 aldaar van het Zeeuwsche schip Zeewijk onder den schipper Jan Stijns. *Swart, Verh.* 1857. 2e afd. 211.

2142. De ontdekking van het Gerritsland, benevens aanmerkingen op eene nieuwe Engelsche miskenning door R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandszoon, daar deze ontdekking door Nederlanders is geschied, tegen de Quart. Rev. van April 1824. *Letterb.* 1826. I. 324.

Zuidzee en Zuidpoollanden.

2143. Opgaven van verschillende sedert de laatste jaren gedane ontdekkingen in den grooten Oceaan; medegedeeld door J. C. Pilaar 1822—1827. *Tromp en Verveer, Tijds.* II. 1832. 2e afd. 49; III. 1832. 2e afd. 15.

2144. Ontdekking van een nieuw eiland: Brismades-eiland, door Wood. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 604.

2145. Nieuwe ontdekkingen in den grooten Zuider Oceaan, uit het journaal van John Biscoe, 1833. *Tromp en Verveer* IV. 1835. 67. — Brief van von Krusenstern aan A. von Humboldt, omtrent deze ontdekkingen in het Zuiden. *Ald.* 81.

2146. Mededeeling van de waarnemingen van Simpson, in het N. en Z. van de Stille Zee: eiland Kennedy, en de groep Eilanden van Exter of Duff. *Letterb* 1803. I. 306.

2147. Berigt betreffende eenige in den grooten Oceaan nieuw ontdekte eilanden, door von Krusenstern: aantooningen der misslagen in deze ontdekkingen, gemaakt op hunne reizen door Edmond Farming van 1792 tot 1832; door Benjamin Morell 1822—1831, J. P. M. Willinck 1823 en 1824, en Duhant-Cilly 1826—1829. *Letterb.* 1840. II. 26, 44 en 52.

2148. Over eenige onderzoekingen in den Oceaan; door G. F. de Bruyn Kops, naar aanleiding der verkregen resultaten van het bepaalde onderzoek van de ontdekkingen van Maury, verrigt door Walsh, 1849. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854 427.

2149. Ontdekking van een nieuw eiland in den stillen Oceaan op 150 3′ Z. Br. en 176° 11′ O. L. van Greenwich, door Hunter op 20 Julij 1823. Overgenomen uit de Asiatic Miror van Oct. 1823. *Boekz.* Dec. 1824. 775.

2150. Rapport van C. Eeg, aan Melvill van Carnbée, aangaande de ontdekking van een eiland in de groote Zuidzee: het Nederlandsche eiland in 1825. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 1e afd. 119.

2151. Nieuwe eilanden in de Zuidzee door de Nederlanders ontdekt; door R. *a.* het eiland Frederiksoord en Prinses Marianna, door Willink; *b.* van het Nederlandsch eiland, door C. Eeg. *Cybele* III. 1826. 154.

2152. Ontdekking der eilanden Frederiksoord en Prinses Marianne, door J. P. M. Willinck. *Vad. Lett.* 1836. I. 433.

2153. Het wedervinden van het eiland Karlshof overwogen door R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandsz. Toelichting van deze bewering van O. von Kotzebue van het door Roggeveen in 1722 ontdekte eiland. *Letterb.* 1825 II. 150.

2154. De eer van den Ned. zeereiziger Jacob Roggeveen, gehandhaafd tegen het Examen critique van C. P. Claret Fleurieu, gevoegd achter de Voyage autour du Monde, par E. Marchand, Tome V. 375 sqq. door R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandsz. *Rec. o. d. Rec.* XXII. 1829. *Meng.* 326, 375.

2155. Iets over den togt van Jacob Roggeveen, door C. Verveer. Betoog, dat de Archipel van Roggeveen en die der Navigateurs van Bougainville, een en dezelfde eilanden-groep is. *Tromp en Verveer, Tijds.* II. 1832. 1. Zie over deze kwestie den brief St. Petersburg 1 Julij 1831. van von Krusenstern. *Ald.* IV. 1835. 8, 10.

2156. Zeevaartkundige beschouwing van een gedeelte der Marquisa's eilanden, uit het journaal van H. T. Tengbergen, 1825 enz., op eene reis om de wereld. *Tromp en Verveer* III. 1832. 179.

2157. De stille Zuidzee en de Ned. ontdekkingen daarin gedaan, benevens een blik op de toekomstige bestemming dier zee; door Swart. *Tindal en Swart, Verh.* 1851. 257.

2158. Tekst der akte, actum in het schip Eendragt, 12 Feb. 1616, waarbij de straat of nieuwe doortogt tusschen de landen Mauritius en Statenland den naam van Passage of straat Le Maire is gegeven. *N. Verh. Utr. Gen.* VI. 1830. 76.

2159. Jacob Le Maire en zijne ontdekking van eenen nieuwen doortogt in de Zuidzee, de straat van Le Maire, volgens mededeelingen, door W. C. Ackersdijck. *Fakkel*, X. 1834. 5.

2160. Aanmerkingen op de zeevaart-aardrijksk. ontdekkingen door Le Maire en Schouten in 1616 en door Roggeveen in 1722 gedaan, door von Krusenstern *Letterb.* 1817. II. 145.

2161. Gedachten over een verkeerde opgave in de journalen van Schouten en Le Maire, met betrekking tot hunne ontdekkingen van de Barnevelds-eilanden en Kaap Hoorn, aan den zuidelijksten hoek van het Vuurland gelegen; door R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandszoon. *Letterb.* 1826. I. 298.

2162. Nieuwe ontdekkingen in de zuidelijke IJszee, uit het journaal van J. Biscoe, in 1831 en 1832, medegedeeld met naschrift, door J. van Wijk Roelandsz. *Letterb.* 1833. II. 322, 342, 357.

2163. Over het nieuwe vaste land, door J. Biscoe, ontdekt in 1831 en 1832, door hem genoemd: Enderby's land, Adelaides-eiland en Graham's land, gevolgd door aanmerkingen op het verslag van Biscoe. Beide door J. van Wijk Roelandsz. vertaald medegedeeld uit het Bullet. de la Soc. de geogr. No. 119, Mars 1833. *Letterb.* 1833. I. 406.

2164. Iets over de geschiedenis der ontdekkingen der Zuidpool-landen. Tekst van „eene merkwaardige ontdekking, in de Zuider Oceaan, door den ouden Nederlandschen zeeman T H.", inhoudende het verhaal zijner waarnemingen in 1702 en 1703 betreffende Nieuw Holland, medegedeeld uit de Hollandsche Wijsgeer V. 1762. 56. No. 247, naar aanleiding van hetgeen over dé ontdekking van dit vaste land in 1819 is bekend gemaakt, door Eyriès en Malte-Brun in de Nouvelles Annales en in Précis de la Géogr. universelle. V. *Boekz.* Nov. 1819. 596. — Ontdekking der landen van de Zuidpool, door B.; toelichting van bovengenoemd artikel. *Ald.* Mei 1820. 557.

F. HYDROGRAPHISCHE KAARTEN.

In 't algemeen.

2165. Verslag aangaande de kaarten behoorende bij de verhandeling van R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandsz., over de Ned. ontdekkingen, 1°. van Spitsbergen; 2°. Mauritius of Jan Mayen-eiland; 3°. Nova Zembla; 4°. Nieuw Nederland; 5°. Straat Magellaan, straat Le Maire, Kaap Hoorn, enz.; 6°. van den grooten Oceaan of zoogenoemde Stille Zuidzee; 7°. Nieuw Zeeland, Anthony van Diemensland, en Nieuw Holland; 8°. van Japan, Jedso, Sachalin, enz. *N. Verh. Utr. Gen.* VI. 1830. 185.

2166. Over de nuttigheid van het verbeteren onzer Hollandsche zeekaarten, naar de Engelsche en Fransche, door J. van Iperen: aantooning der gebreken, en ontwerp van verbetering bijzonder van de Atl. zee. *Verh. Bat. Gen. N. I* I. 3e dr. 1825. 85 — Id. door J. C. M. Radermacher, bepaldelijk die van de Indische zee, 1780. *Ald.* II. 3e dr. 1826. 197.

2167. Opgaven der kaarten, welke bij het depôt der zeekaarten te Batavia ten dienste der zeevaart verkrijgbaar zijn, door P. Melvill van Carnbée: Geogr. register van alle kaarten in Feb. 1845 aldaar aanwezig. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 127, 187, 273. — Depôt van zeekaarten te Batavia: overzigt van dezen catalogus. *Bijdr. N. I. kol.* 1847, 264

2168. Lijst der kaarten uitgegeven door P. Melvill van Carnbée, medegedeeld door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XIII 3e st. III. 1857. 28.

2169. Kaart der Reyse van Abel Tasman, volgens zijn eigen opstel. J. van Braam en G. onder de Linden excud. cum Privil. *Valentijn*, III. 2. Dordr. 1726 — Beoordeeling door Malte-Brun. *Letterb.* 1816 I. 180 — Over de uitgave *Boekz.* Mei 1820. 562.

2170. Kaart van de reizen van Abel Jansz. Tasman, gedaan in 1642 en 1644, in 1859 uitgegeven door Jacob Swart.

J. C. Zurcher sculps. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. jaarg. 1860. Amst. 1860.

2171. Trek van de Royal Charter in 59 dagen van Plymouth naar Melbourne. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. jaarg. 1857. Amst. 1857, tegenover 88.

2172 Berigt der uitgave van: »Zee- en Land-kaart, waarop de dagelijksche vorderingen eener zeereis van Ned. naar N. O. I. door een deskundig passagier naauwkeurig zijn aangeteekend." *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 315.

2173. Kaart van »route van zeilschepen, met en zonder hulpstoomvermogen, op de reis naar Java en terug, om de Kaap de Goede Hoop of door het ontworpen kanaal van Suez, door J. van Gogh. 1856." *Verslag Suez kommissie* 1856. 's Hage 1859.

2174. Kaart van »route van stoomschepen met vol vermogen, op de reis naar Java en terug, om de Kaap de Goede Hoop of door het ontworpen kanaal van Suez, door J. van Gogh. 1858." *Verslag Suez kommissie.* 1856, 's Hage 1859.

Azië.

Japan.

2175. Het gevoelen van von Krusenstern over de Japansche kaarten, door Ph. Fr. von Siebold in Europa overgebragt; hydrographische beschouwing. *Letterb.* 1835. II. 35.

2176. Kaart van de eilanden van Japan, en van 't Half-eiland Korea; met de kusten van China, van Pekin tot Canton; door N. Bellin. J. v. Schleij dir. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747 353.

2177. Schets betrekking hebbende op het gebeurde in de straat van Simonoseki op 11 Julij 1863. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. jaarg. 1864. Amst. 1864.

China.

2178. Oordeel van Jacob Swart over de kaarten I en II van James Horsburgh, »Eastern passages to China", en berigt nopens de verbetering dier kaarten. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. II. Amst. 1841. 252, 795 enz.; en N. V. IV. Amst. 1844. 752, 755.

2179. Overzigt van: »Chart of the Coast of China from the Canton-river to the Yang Tze Keang, by J. Walker." *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* IV. 1844. 226.

2180. Aankondiging van het Plan der reede van de stad Chapoo, gelegen op de kust van China, op 30° 36′ N. Br. en 121° 3′ O. L., door Collingson opgenomen. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart,* IV. 1844. 227. Vgl. *Ind. Mag* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2181. Overzigt van de kaart der Woodsang-rivier van het meer Tiew Shang tot Poushang, door Kellett en Collingson. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart,* IV. 1844. 227. Vgl. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2182. Beoordeeling van de kaart van het eiland Chusan, op de Chinesche kust, door Collingson. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* IV. 1844. 227. Vgl. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2183. Overzigt van de kaart der Kweshan-eilanden, gelegen op de kust van China, door Collingson. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart,* IV. 1844. 227. Vgl. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2184. Kaart der rivier van Canton. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842.

2185. Kaart van 't inkomen der rivieren van Kanton, geschikt volgens de nieuwste waarnemingen, door N. B., J. v. Schleij direx *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 3.

2186. Kaart van de kusten van Cochinchine, van Tunquin, en gedeeltelijk van de Chinesche kust. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747 381.

Voor-Indië.

2187. Aankondiging der uitgave bij Gerard van Keulen te Amsterdam van »een zeemanskaart van de kusten van Malebaar, Madura en Kormandel." *Boekz.* XIII. 1721. 750.

2188. Kaart van de golf van Bengale, gemaakt na de Fransche kaart van den Ooster-Oceaan, uitgegeven op bevel van de Maurepas 1740. J. v. Schleij direx. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 275.

2189. Aankondiging der uitgave bij Gerard van Keulen te Amsterdam van een »zeemanskaart van Ceilon." *Boekz.* XIII. 1721. 750.

Indische Archipel.

Algemeen.

2190. Voorbeeld van meerdere volledigheid der oude Hollandsche kaarten van Indië dan de tegenwoordige. *Letterb.* 1803. I. 350.

2191. Volledig stel kaarten voor het bevaren van den N. O. I. Archipel, door P. Melvill van Carnbée. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. 342.

2192. Lijst der kaarten betreffende den N. O. I. Archipel, gedurende de laatste twee jaren uitgegeven, door G. Lauts, 1847. *Letterb.* 1848. I. 116.

2193. Opgave van de waarde aan Ned. Ind. zeekaarten, welke jaarlijks uit het Depôt te Batavia naar Singapore worden gezonden. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 288.

2194. Staat aantoonende de kaarten en zeemansgidsen, op voorstel der kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten, uitgegeven, 1840 tot 1853. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* VIII. N. S. IV. 16.

2195. Prijslijsten der voornaamste en nieuwste kaarten en beschrijvingen van den Ned. O. I. Archipel, verkrijgbaar bij het depôt van zeekaarten te Batavia. *Almanak N. I.* 1848 tot 1865.

2196. Lijst der kaarten, ingezonden bij het jaarlijksch verslag der verrigtingen van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, over 1847. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. Jaarg. 1848. Amst. 1848. 568. — Idem over 1850. *Ald.* 1852. 32. — Idem over 1851. *Ald.* 1853. 260. — Idem over 1852. *Ald.* 1854. 11. Overgenomen in *Letterb.* 1854. 343. — Idem over 1853. *Ald.* 1854. 190 en *Letterb.* 1856. 44. Idem over 1854. *Ald.* 1855. 200. en *Nat. Tijdschr v. N. I.* IX N. S. VI. 466. *Tijds. I. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 175. Idem over 1855. *Ald.* 18˙6 291. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e St. I. 429. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X 4e S. I. 32. — Idem over 1856. *Ald.* 1857 367. *Tijds. Ind. T. L V.-kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 98. — Idem over 1857. *Ald.* 1858. 352. *Tijds. Ind. T. L V.-kunde.* X. 4 S I. 32. — Idem over 1858. *Ald.* 1859. 375. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* X. 4 S. I. 42. — Idem over 1859. *Ald.* 1860. 486. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S I. 53.

2197. Gouvernements besluit van 17 Jan. 1860 No. 28, bij hetwelk de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten gemagtigd wordt tot verstrekking aan het Batav. Genootschap van een exemplaar van al de bereids uitgegeven en nog uit te geven kaarten. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 22. — Lijst der verstrekte zeekaarten. Not. 2 Junij 1860. *Ald.* 309 Missive, 11 Januarij 1861 No. 6, der bovengenoemde commissie aanbiedende een exemplaar der door haar in 1860 uitgegeven kaarten. *Ald* XI. 4 S. II. 1862 414.

2198. Lijst der in 1860 en 1862 uitgegevene kaarten, bijlage bij het jaarlijksch verslag der verrigtingen van de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten over 1860. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart,* N. V. jaarg. 1861. 1e afd. Amst. 1861. 271. 1863. 1e afd. Amst. 1863. 265.

2199. Brief, Batavia 26 Oct. 1859 No. 51 van J. H. G. Jordens, aanbiedende eene zeekaart van den Indischen Archipel met Boegineesch schrift, gevonden in een door zeeroovers bewoonde kampong aan de baai van Sekana, en blijkbaar eene kopij van eene oude Hollandsche zeekaart. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 438.

2200. Bijzonderheden betreffende de kaart van Oost Indië te Amsterdam bij P. Goos, medegedeeld door G. F. P. van Derfelden van Hinderstein. *Letterb.* 1830. I. 91 Noot.

2201. Kaart van de eilanden van Java, Sumatra, Borneo enz., van de straaten van Sunda, Molukka en Banda, van de golf van Siam enz., door Bellin. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 288.

2202. Opgaven omtrent gevaren, welke in het bestek der kaart van de vaarwaters tusschen Sumatra en Borneo, 1e gedeelte, door P. Melvill van Carnbée vallen; van wege de commissie ter verbetering der Indische zeekaarten, medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart,* N. V. VII. Amst. 1847. 483.

2203. Berigt der uitgave van: Kaart van het vaarwater en de eilanden tusschen Sumatra en Borneo, eerste gedeelte door P. Melvill van Carnbee 1843, uitgegeven door Jacob Swart. *Letterb.* 1848. I. 117. — Verbeterde editie dezer kaart 1855; bijzonderheden nopens de uitgave door P. Netscher. *Ald.* 1857. 26, alsmede nopens de uitgave van het tweede gedeelte van die kaart door P. Melvill van Carnbee 1844, en van het derde gedeelte door H. D. A. Smits 1845. *Ald.* 26.

Maleisch Schiereiland.

2204. Beoordeeling door P. Melvill van Carnbee, van de kaart van Poelo Pinang of Prince- of Wales-eiland, door T. Woore, 1832. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4 d. 137. Noot.

Sumatra.

2205. Berigt, betreffende eene oude Hollandsche kaart van het eiland Sumatra, te Amsterdam bij Johannes van Keulen uitgegeven, 1753. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 249, 250.

2206. Opmerkingen betreffende de kaart van de Sumatra-Westkust, door H. L. Osthoff, 1839, uitgegeven in 1841, verbet. in 1843. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. IV. Amst. 1844. 518, 520, 750.

2207. Beoordeeling van: The western coast of Sumatra, compiled from various authorities by J. Horsburgh, 1832. *Tromp en Verveer, Tijds.* IV. 1835. 2e afd. 11.

2208. Berigt betreffende: A chart of the West-coast of Sumatra, and isles adjacent, containing the navigation from Acheen head to Flat point, correctly delineated from the best authorities, with various additions, by J. W. Norie. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 249.

2209. Berigt betreffende: Chart of the West-coast of Sumatra, between Rigas and Diah by J. D. Gilles, 1834, a new edition, published bij Henry Whipple, Salem Massas. 1838. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 251.

2210. Berigt betreffende: The west coast of Sumatra from Anoloboo to Sinkel, principaly by C. M. Endicott, Salem 1833, a new edit. by H. Whipple. 1838. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 250.

2211. Kaart van een gedeelte der Westkust van Sumatra van Poeloe Biberang tot Singkel, door J. P. L. Groeneyk en A. E. Hartevelt. 1841. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VI. 1846. tegenover 177.

2212. Kaart van een gedeelte der Westkust van Sumatra, van Tapanoely tot Sinkel, door P. Dibbitz; herzien door J. C. G. Vieweg e. a. 1844. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. V. Amst. 1845.

2213. Rapport omtrent de verrigtingen, ter herziening van de kaart van het gedeelte der Westkust van Sumatra, van Tappanoly tot Singkel, opgenomen door P. Dibbitz. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. V. Amst. 1845. 684.

2214. Kaart van de Westkust van Sumatra, van Padang tot Taboejong, door H. L. Osthoff, op eene schaal van 0,000002, bevattende de plans der reeden van Priaman, Aijer Bangies, Natal, Tiko en Taboejong. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 245, 246.

2215. Oordeel van de commissie tot het verbeteren der O. I. zeekaarten over de bestaande kaarten, benoorden Taboeijong, op de Westkust van Sumatra, en opgave der genomen maatregelen tot verbetering; medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. V. Amst. 1845. 684. Noot.

2216. Kaart van de Lampong-baai en een gedeelte der Zuidkust van Sumatra, opgenomen door P. A. J. Bloys van Treslong Prins en J. J. Boelen. Van wege de commissie tot verbetering der O. I. zeekaarten, uitgegeven door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VII. Amst. 1847. — Berigt over de uitgave. *Letterb.* 1848. 117.

2217. Gedeelte van de rivier van Palembang van de stad tot beneden het eiland Borang, behoorende bij de beschrijving der expeditie in 1819. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VI. Amst. 1846.

2218. Straat Riouw opgenomen door W. H. Ditlof Tjassens, P. A. J. Blois van Treslong Prins en J. van Gogh, in kaart gebragt door J. van Gogh, 1840. Hierop ook eene kaart van de binnen reede van Riouw. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. tegenover 15. — Aankondiging en overzigt van voornoemde kaart, uitgegeven door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* IV. 1844. 225. — Melding van deze aankondiging. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2219. Plan der baai van Riouw, opgenomen in 1837, door P. Melvill van Carnbee. *Pilaar en Obreen, Tijds.* V. 1845.

2220. Kaart der Z. en O.-kust van Linga, door P. Melvill van Carnbee, 1844. *Pilaar en Obreen, Tijds* V. 1845.

2221. Plan van den Zuidingang der straat Banka; V. Pistorius delin. 1832. *Ph. Fr. von Siebold.* I. Tab. I

2222. Plan van de Reede van Muntok, J. W. Burslen delin. 1827. *Ph. Fr. von Siebold.* I. Tab. I.

2223. Kaart der reede van Muntok en vaarwaters daarheen, op 1/200.000, gevolgd naar eene opname van J. Schröder in 1824, en medegedeeld door P. Melvill van Carnbee. *Pilaar en Obreen, Tijds* IV. 1844. tegenover 33.

2224. Overzigt van: Kaart van de Gasparstraten volgens opnemingen van J. Stolze e. a., zamengesteld door H. L. Osthoff, 1840, uitgegeven door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* IV. 1844. 225. — Melding van deze aankondiging. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2225. Opgave van gevaren in straat Gaspar, welke niet voorkomen op de kaart van H. L. Osthoff. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. VII. Amst. 1847. 482. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125.

2226. Kaart van de reede van Tjeroetjoep op de W.kust van Blitong, opgenomen door H. A. Modderman e. a. 1851. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* jaarg. III. 1852. 133

2227. Kaart van de eilanden bezuiden Padang, opgenomen door A. A. Bouricius en E. H. Boom. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 245 en 246.

Borneo.

2228. Berigt van kaarten van de eilanden Carimata en Souratou, bij de Z. W.kust van Borneo, opgenomen door F. A. Fokke en van de Westkust van het eiland Billiton, tusschen Borneo en Banca, opgenomen door Stolze in 1823. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 1e afd. 139.

Java.

2229. Mededeeling door E. de Waal van bijzonderheden betreffende de uitgave van de kaart van het eiland Java en omliggende eilanden en vaarwaters, te zamen gesteld door P. Melvill van Carnbee in 1842, uitgegeven door Jacob Swart. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5 en 6 117. — Berigt der uitgave. *Letterb.* 1848. I. 118. 1857. 26. — Verbeterde uitgave van deze kaart in 1849 en 1855. Bijzonderheden nopens deze uitgave, medegedeeld door P. M. Netscher. *Letterb.* 1857. 26.

2230. Verbeteringen, toe te brengen aan de kaart van Java, door P. Melvill van Carnbee. Van wege de commissie ter verbetering der Indische zeekaarten, medegedeeld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VII. Amst. 1847. 478.

2231. Kaart van de Javazee en aangrenzende vaarwaters, door H. D. A. Smits en P. Melvill van Carnbee. Batavia, 1853—54. Bijzonderheden over de zamenstelling en uitgave, medegedeeld door P. M. Netscher. *Letterb.* 1857. 3, 26, 37.

2232. Verbeterde zeekaart van de Javasche zee, strekkende van de reede Batavia, N.waarts tot de Z. O. punt van 't eiland Banka; en verder O.waarts tot de rivier Banjermassing, waarvan het gedeelte langs Java's N.kust ten grootsten deele door den teekenaar zelven is opgenomen en het overige uit de beste zeekaarten en door goede observaties verbeterd en te zamen gesteld, door Jn. Ts. Busscher. Over de zamenstelling, door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3 S. I. 1856. 351.

2233. Berigt deruitgave van: Straat Sunda en W.kust van Java, opgenomen door J. A. G. Rietveld en E. H. Boom. Van wege de commissie tot verbetering der O I. zeekaarten, uitgegeven door Jacob Swart 1844, verbeterd in 1846 *Letterb.* 1848. I. 117.

2234. Aankondiging deruitgave bij Gerard van Keulen te Amsterdam van een zeemanskaart van de straat Sunda. *Boekz.* XIII. 1721. 750.

2235. Aankondiging der uitgave bij Gerard van Keulen te Amsterdam van een zeemanskaart van Groot Java. *Boekz.* XIII. 1721. 750.

2236. Verbeterde zeekaart van straat Sunda tot de reede Batavia, nl. het gedeelte der kust Java begrepen tusschen Batavia en Anjer, volgens de meetingen, door den teekenaar verrigt in 1810, en het verdere gedeelte tot Java's W.punt alsmede het gedeelte van Sumatra en de in straat Sunda liggende eilanden en droogtens volgens de beste zeekaarten, door Jn. Ts. Busscher. Over de zamenstelling dezer kaart medegedeeld door R. F. de Seijff 1855. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3 S. I. 1856. 351.

2237. Schetsen betrekkelijk de reede van Batavia, in 1650, 1680, 1753, 1840. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1853. Amst. 1853.

2238. Aankondiging der uitgave bij Gerard

van Keulen te Amsterdam van een zeemanskaart van: de reede van Batavia en omtrek. *Boekz.* XIII. 1721. 750.

2239. Berigt der uitgave van eene: kaart der reede van Batavia, van wege de commissie tot verbetering der zeekaarten. *De Kopiist,* 1e j. 1e d. Batavia 1842. 690.

2240. Berigt der uitgave van: kaart van de reede van Batavia, met verschillende vaarwaters naar dezelve, opgenomen door B. G. Escher e. a. 1840. Uitgegeven door Jacob Swart. *Letterb.* 1848. I. 117. — Bijzonderheden nopens de nieuwe uitgave van deze kaart in 1856. Ald. 1857. 9.

2241. Berigt betreffende de: kaart van de Wijnkoopsbaai. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2242. Berigt betreffende de: kaart van de Zandbaai. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2243. Verbetering door O. F. U. J. Huguenin der kaart van de Zandbaai, 1837. Van wege het Dep. van Marine, uitgegeven door Jacob Swart. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XII. 3e S. II. 120 Noot.

2244. Kaart van 't inkomen en de reede Tjipattat, gelegen aan de W.zijde van Noessa Cambang, opgenomen door J. T. Busscher 1809. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2245. Berigt betreffende de: kaart van de westelijke zeegaten van de baai van Segara Anakan, bij Noesa Cambangang, door P. J. B. de Perez. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2246. De baai Segara-Annakkan of de Kinder-zee, met het daarvoor gelegen eiland Noessa Kambang, gelegen aan Java's Zuiderzee-strand, volgens de jongste opneming in 1809, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2247. Kaart van 't inkomen en de reede Tjalatjap, opgenomen door Jn. Ts. Busscher. 1809. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2248. Berigt betreffende de kaart van Tjilatjap, door P. J. B. de Perez. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2249. Hydrogr. kaart van het zeegat van Tjilatjap, opgenomen door P. J. B. de Perez, nader herzien door J. A. C. Rietveld 1839, uitgegeven door Jacob Swart. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 362.

2250. Het zeegat en de reede van Tjilatjap, trigonometrisch opgenomen door J. Groll, 1848. Uitgegeven te Batavia, 1853. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 362.

2251. Berigt betreffende de: kaart van de baai van Patjitan, door F. J. A. Hugenholtz en A. J. Voet. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2252. Plan van de baai van Patjitan op de Z.kust van het eiland Java, door F. J. A. Hugenholtz en A. J. Voet, 1826. *Verh. en Ber. van Schröder.* N. V. I. Amst. 1837—40.

2253. Kaart van de baai van Patjietan, naar het oorspronkelijke van H. C. Cornelius, gekopieerd door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2254. Kaart van de Patjitanbaai, door P. J. B. de Perez, 1841. Uitgegeven door Jacob Swart. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 363.

2255. Berigt betreffende de kaart der baai Segoro Wedie, op de Z.kust van Java, door B. G. Escher. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 253.

2256. Zeekaart van Java's Zuider stranden, begrepen tusschen De Hoek Kaboe en de rivier Poeger, door Hk. Pr. Dd. Kortzius e. a. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2257. De passage tusschen de hoek Moria en het eiland Mandalique, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 350.

2258. Kaart van de reede Banjoewangi, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2259. Mededeelingen van Jacob Swart, betreffende drie door hem uitgegeven kaarten: van de straten Madura en Baly, van de straat Sunda, en van de Noordkust van Java. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. II. Amst. 1841. 254.

2260. Verbeterde zee-kaart van het gedeelte der N.kust-Java, begrepen tusschen Samarang en Sourabaija, waaronder mede begrepen zijn de eilanden Krimon-Java en de Baviaan, benevens de verdere eilanden en droogtens langs dit gedeelte der kust gelegen, door Jn. Ts. Busscher. 1806. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2261. Kaart van het Lootsmans vaarwater van Oedjong Panka tot Soerabaija, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2262. Kaart der vaarwaters van Soerabaija naar de opname van M. H. Jansen e. a. in 1843, 1846 en 1847. *Melvill, Moniteur* 1848—49.

2263. De reede Bonang en Lassem tot Rembang, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2264. De reede Rembang, met de aldaar bewesten gelegene eilanden en droogtens, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2265. De reede Japara, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2266. De laadplaats Quaal-Damak en de rivier Boeloes'an, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2267. De reede Joana, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2268. De reede Samarang, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat Tijdschr. v. N. I* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2269. Het eiland Baviaan, met de omliggende eilanden en droogtens, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. Ind.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2270. De Archipel van Krimon Java, opgenomen in 1806, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI 3e S. I. 1856. 351.

2271. Verbeterde zeekaart van het gedeelte der N.kust Java, tusschen Batavia en Samarang, waaronder de eilanden Krimon-Java, het Boompies-eiland, met de daarnaast liggende reeven, en de verdere droogtens, except het riff van Zedary, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden nopens de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2272. De reede Pakkalongang en de laadplaats Oeloedjamie, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI 3e S I. 1856. 351.

2273. De klip en de reede Tagal, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2274. De bogt en het riff van Cheribon, opgenomen in 1802, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2275. De reede Cheribon, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI 3e S. I. 1856. 351.

2276. De laadplaats Indramaijoe, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2277. De Karrang Chedoelangs en de laadplaats Pamanoekan, opgenomen in 1807, door Jn. Ts. Busscher Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door

R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI 3e S I. 1856. 351.

2278. Nieuwe kaart van de reede Batavia strekkende van de hoek Ontong Java tot de hoek van Krawang, opgenomen door J n. Ts. Busscher. Bijzonderheden over de zamenstelling, medegedeeld door R. F. de Seijff. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 351.

2279. Kaart der Kokos- of Keeling-eilanden, opgenomen door A. van der Jagt. 1829. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. tegenover 322.

2280. Mededeelingen en opmerkingen door Jacob Swart, betreffende de kaarten der Kokos-eilanden. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 126 Noot en 143 Noot.

2281. Berigt van de uitgave der kaart: Kokos-eilanden, 1832. Naar Fitz Roy e. a. verbeterd en op nieuw uitgegeven, door Jacob Swart, 1843. *Letterb.* 1848. I. 118.

Kleine Soenda-eilanden.

2282. Aankondiging en overzigt van: Kaart van de eilanden beoosten Java, volgens de waarnemingen van J. Horsburgh e. a.; te zamengesteld door C. W. M. van der Velde, 1839. Uitgegeven door Jacob Swart, 1842. Op 0.000.001. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 224. — Melding van deze aankondiging. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 125. — Berigt der uitgave. *Letterb.* 1848. I. 118. — Opmerkingen over deze kaart van P. J. Veth. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 155 noot.

2283. Beoordeeling van de: Kaart van de eilanden en vaarwaters beoosten Java, te zamengesteld door H. D. A. Smits, 1848. Uitgegeven Batavia 1848. *Pilaar en Obreen. Tijds.* IX. 1849. 201.

2284. Berigt door P. J. Veth der uitgave van de kaart, getiteld: De eilanden beoosten Java van Bali tot Timor, volgens de laatste waarnemingen en berigten te zamengesteld door Jacob Swart, 1853. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 154. *Gids* XIXe j. *N. S.* 8e j. 1855. II. 158.

2285. Plan van de operatiën van de zee- en landmagt voor Baliling (Balie). Op 28 Junij 1846. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VI. Amst. 1846.

2286. Schetskaart van het gevecht met de roovers, Januarij 1851 (bij het eiland Kangeang). *Pilaar en Obreen. Tijds.* XI. 1852. tegenover 133.

2287. Schets der baai van Bima (eiland Sumbawa), zamengesteld door M. L. Moggenstorm *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V V. Amst. 1845.

2288. Kopiekaart van van de Velde voor Sandelbosch en Sauvo. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. Jaarg. 1848. Amst. 1848.

2289. Ware bevondene ligging van de N.W.kust Sauvo en O.kust Sandelbosch. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. Jaarg. 1848. Amst. 1848.

2290. Opmerking van P. J. Veth betreffende de kaarten van Flores en wel over hare afwijkingen. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 157 Noot, 159 Noot en 160 Noot.

2291. Plan der baai van Timor Koepang, door F A. A. Gregory en W. T. Baars, 1838. *Pilaar en Obreen Tijds.* I. 1841, tegenover 157.

2292. Schets der Boeka-baai op het eiland Rotti. *Pilaar en Obreen. Tijds.* II. 1842, tegenover 186.

Celebes.

2293. Kaart van de Filippijnse, Celebes en Molukse eilanden, J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 341.

2294. Berigt omtrent de kaart van de straat Makassar van H. D. A. Smits. Bijzonder 1o. van de uitgave te Batavia. 1851—52. 2o. nopens de zamenstelling van: kaart van de O.kust van Celebes met aangrenzende vaarwaters, door H. D. A. Smits en P. Melvill van Carnbee. Batavia 1855. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 665. 3e j. 1852. 336.

2295. De Gorontalo rivier N. $^1/_2$ W. $2^1/_2$ mijl. Geteek. door G. A. de Lange. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VII. Amst. 1847.

2296. Zeekaart van de Bocht van Tomine, beseylt a°. 1682. Vervaardigd door J. van der Wal. Uitgegeven 's Hage 1865. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. — Geschiedkundige aanteekeningen over deze kaart, door P. A. Leupe. *Ald.* 135. — Vergelijking der plaatsnamen, op de kaart voorkomende, met die van latere schrijvers over dien Bogt, door denzelfde. *Ald.* 150. — Eilanden en Reven op deze kaart in de Bogt voorkomende, door denzelfde. *Ald.* 154. — Opmerkingen over die zeekaart, door J. M. Obreen. *Ald.* 156. — Benamingen betrekking hebbende op de golf

van Tomini, *a.* volgens de kaart van 1855; *b.* volgens de kaart van von Derfelden; *c.* volgens de kaart van 1682; door denzelfden. *Ald.* 160. Aantooning der belangrijkheid van die kaart. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 162.

2297. Kaart van de O.kust van Celebes met aangrenzende vaarwaters, door H. D. A. Smits en P. Melvill van Carnbee. Batavia. 1855. Bijzonderheden nopens de zamenstelling en uitgave dezer kaart door P. M. Netscher. *Letterb.* 1857. 3, 26, 37.

2298. Kaart der Vosmaer's baai of Kendari, opgenomen door J. N. Vosmaer, ontdekt 9 Mei 1831. *Verh. Bat. Gen.* N. S. XVII. 1839, tegenov. 184. — Beoordeeling dezer kaart *Letterb.* 1835. II. 33.

2299. Kaart van een gedeelte der W.kust van Celebes van Macasser tot Parre Parre, door F. A. A. Gregory. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart* N. V. V. Amst. 1845. — Aanteekeningen betrekkelijk die kaart. *Ald.* 666.

2300. Beoordeeling van: kaart der W.kust van Celebes, van Macassar tot Laykam, opgenomen 1841. Uitgegeven Bat. 1848. *Pilaar en Obreen. Tijds.* IX. 1849. 201.

2301. Kaart van een gedeelte der Z.W.kust van Celebes, kunnende dienen tot het opzeilen der reede van Makassar, door A. S. Edeling e. a., 1830. Amst. 1832, door W. Huijgens. *Tromp en Verveer. Tijds.* III. 1832. tegenover 122.

2302. Plan der reede van Macassar en omliggende eilanden 1832. door denzelfden. *Tromp en Verveer, Tijds.* III. 1832. tegenover 122.

2303. Plan van de baai van Taroena (W.-kust Sangir); door H. Budde en L. Schuijt Korver, 1846. Uitgegeven door J. Swart. Schaal van 1 à 10.000. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848.

2304. Plan van de baai van Manganitoe, W.kust Sangir, door H. Budde, G. A. de Lange en C. Schwartz 1840, uitgegeven door Jacob Swart. Schaal van 1 à 10.000. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V jaarg. 1848. Amst. 1848

2305. Schets van de ankerplaats aan de Z. O. zijde van het eiland Salibaboe, door C. W. F. Moeth en G. A. de Lange, uitgegeven door Jacob Swart. Schaal 1 à 10.000. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848.

2306. Schets van de doorvaart tusschen het eiland Tagulanda, en de nabij hetzelve gelegene kleine eilanden Roeang en Passigie, door C. F. Stavenisse de Brauw en L. Schuijt Korver, uitgegeven door J. Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg 1848. Amst. 1848.

2307. Berigt der uitgave van: Schetskaart van de eilanden ten Z. en Z. O. van Saleijer, door P. F. Uhlenbeck. De schaal is 1 : 400.000. *Letterb.* 1848. I. 118. — Opmerkingen betrekkelijk deze kaart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. V Amst. 1845. 682.

Philippijnsche eilanden.

2308. Beoordeeling door F. A. A. Gregory, van Spaansche kaarten, van den Soolo-Archipel, van het eiland Soolo en eenige daarbij gelegen eilanden, een schets van den platten grond van de stad Soolo, en een gezigt van die stad. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845 4e d. 80.

Molukken.

2309 De O. I. Maatschappij voorziet hare schepen, naar de Moluksche eilanden zeilende, van geheime zeekaarten dier streek. Januarij 1781. *N. Nederl. Jaarboek.* XVI. 1781. I. 52.

2310. Berigt der uitgave van de kaart der Moluksche eilanden en vaarwaters, benevens een blad met verschillende plannen, door F. A. A. Gregory, uitgeg. door Jacob Swart. *Letterb.* 1848. I. 118. — Aantooning en verbetering van eenige fouten op deze kaart. *v. d. Crab, Moluksche Eil. Bat.* 1862. 59.

2311. Mededeelingen door H. J. Lion, betreffende eene kaart van de baai van Wahaai op Ceram, te zamengesteld in 1828, door J. L. P. Engelhard, hare naauwkeurigheid, en uitgave in Engeland *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 365.

2312. Kaart der baai van Wahaai op Ceram, door Hunter. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. tegenover 184. — Toelichting van deze kaart. *Ald.* 277.

2313. Plan der reede Wahaaij, opgenomen door J. E. de Man 1840. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. tegenover 277.

2314. Lucipara-eilanden in de Banda-zee.

Uitgegeven door Jacob Swart, ontworpen, door W. H. Rombout van Loon. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. IV. Amst. 1844. 752.

2315. Kaarten van de kust van het Key-eiland en het eiland Wammer, door J. J. Kingdom, hare wetenschappelijke verdiensten en uitgave door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848. 397.

2316. Schets van de kust tusschen Har en Ely op Key-eiland en de ankerplaats voor hetzelve, door J. J. Kingdom en J. C. P. Saurman, uitgegeven door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848

2317. Kaart van het eiland Wammar en een gedeelte van Wokam, met de passage tusschen deze eilanden, door J. J. Kingdom en J. C. P. Saurman, uitgegeven door Jacob Swart. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1848. Amst. 1848.

Nieuw Guinea.

2318. Kaart behoorende bij het journael van Jan Carstensz, op de ghedaene reyse van Nova Guinea 1623. *van Dijk, Mededeel.* Amst. 1859.

2319. Figurative schets der N.kust van Nieuw Guinea, door J. M. J. Brutel de la Rivière. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI. 1852. tegenover 353.

2320. Schets van een gedeelte der N.kust van Nieuw Guinea, behoorende bij het verslag van G. F. de Bruyn Kops over zijne waarnemingen op de reis van 1849. *Nat. Tijds. v. N. I.* 1e j. 1850 tegenov. 163.

2321. Plan van Dory. Nieuw Guinea, door J. M. J. Brutel de la Rivière. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI. 1852. tegenover 353.

Afrika.

2322. Kaart van Zuid-Afrika met onderscheidene plans (de Tafelbaai, de Valschbaai, de Houtbaai, de Algoabaai, naar W. W. P. Rice), volgens W. F. Owen e. a.; te zamengesteld door Jacob Swart. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. VII. Amst. 1847. — Berigt der uitgave. *Letterb.* 1848. I. 118.

2323. Schets van de Tafelbaai en daarin ontworpen haven-werken, zooals die voorgesteld zijn door het Eng. Gouv. aan de Kaapkolonie. Overgenomen uit de Cape of Good Hope Government Gazette van 30 December 1856. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. j. 1857. Amst. 1857.

2324. Kaart van alle de bekende eilanden op de kust van Zanguebar en van Madagascar, welke op den vaart naar O.-I. gevonden worden. Na die van de Maurepas vermeerderd. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 2.

2325. Berigt der uitgave van: de eilanden Ascension en St. Helena, naar G. A. Bedford, G. Thoms, F. W. Austen en J. Purdy, door Jacob Swart, 1847. *Letterb.* 1848. I. 118.

Australië.

2326. Beoordeeling door P. M. Netscher van de zeekaart, getiteld: De zuidkust van Nieuw-Holland, van het Edel'sland tot Port Macquarie en de Solitary-eilanden, volgens de laatste waarnemingen te zamengesteld door Jacob Swart. *Letterb.* 1854. 404.

2327. Mededeeling betreffende de kaarten van de landen van Nuijts en van van Diemen, vervaardigd door d'Entrecasteaux. *Letterb* 1813. I. 101.

2328. Oordeel van G. F. von Derfelden van Hinderstein, over de General Chart of Terra Australis, explored by M. Flinders. Lond. 1822. *Letterb.* 1830. I. 90.

2329. Oordeel van G. F. von Derfelden van Hinderstein, over de Carte de l'Australie, partie Sud Ouest de l'Oceanie, par Bruè. Paris 1826. *Letterb.* 1830. I. 90.

2330. Berigt door J. van Wijk Rzn. over de uitgave van Map of the Pacific Ocean drawn from a great number of printed and M. S. Journals, by A. Arrowsmith, *Letterb.* 1820. I. 285 Noot.

2331. Kaart van de droogten en eilanden alwaar het schip Zeewijk op gebleven is. Ao. 1727. Naar het oorspronkelijk van J. Stijns, door M. C. Koning. 1857. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. jaarg. 1857. Amst. 1857.

2332. Bijzonderheden over de belangrijkheid van de Chart of Bass's Strait, surveyed by Flinders. 1798—1799. (1800). *Letterb.* 1816. I. 182.

Zuidpoolgewesten.

2333. Beoordeeling van den atlas der reis naar de Zuidlanden van de korvetten le Naturaliste, le Geographe en de goelet la Cazuarina van 1800—1804, uitgegeven en vervaardigd door Louis Freycinet en Bernier. *Letterb.* 1813. I. 101, 102.

2334. Kaart der ontdekkingen in de Zuidpoolstreken met de korvetten de Astrolabe en de Zélée, onder Dumont d'Urville in Januarij en Februarij 1840. *Pilaar en Obreen. Tijds.* I. 1841, tegenover 13.

2335. Gunstige beschikking op het request van Willem Jansz, burger tot Amsterdam, tot intrekking van het verbod tegen de uitgave der kaart van de nieuw gevonden passage bij de Australsche compagnie. *Res. Holl.* 10 Augustus 1618. 2e dr. 728.

G. HYDROGRAPHISCHE PLATEN.

Azië.

China.

2336. Bergen en straat van Sang-Wan-Hab, door J. v. Schley. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 11.

Indische Archipel.

2337. Gezigten op de O.kust van Sumatra, van den 1en tot den 4en Hoek. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon* I. Tab. I.

2338. Gezigt van Muntok. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. Tab. I.

2339. Gezigt uit zee op: 1o. Goenoeng Parmasan, W.Z.W.zijde. F. Junghuhn. *Terugreis van Java naar Eur.* Z. Bomm. 1851. 7. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 199. 2o. Goenoeng Manoembing, Z.zijde *Ald.* 8. *T. v. N. I. Ald.* 200. 3o. Muntok. *Ald.* 11. *T. v. N. I. Ald.* 203. 4o. den berg van Bintang. Z.zijde en het oostelijke strand van Poeloe Patingit of Mars-eiland. *Ald.* 11. *T. v. N. I. Ald.* 203. 5o. den berg van Bintang Z. W.zijde *Ald.* 12. *T. v. N. I. Ald.* 204. 6o. den zoogenaamden Goudberg, welke tusschen Pedir en Atjin ligt. *Ald.* 34. *T. v. N. I. Ald.* 226.

2340. Banda Neira, van de reede gezien; oostelijke opening der Bandastraat. Een gedeelte van groot Banda Noordzijde. Omtrekken van Poeloe Manok, Groot Key, Poeloe Damme en Poeloe Seroea, P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat XXIII.

2341. Doorsnede der straat Sunda, van de Tandjong Koelon op Java tot den berg Radjabasa op Sumatra, Lengte = 1 : 230000. Hoogte en diepte = 1 : 40000. — Gezigten van eenige eilanden en kuststreken in de straat Sunda. S. Muller en Keultjes fec. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V. kunde.* 1839—1844. Pl. XXXIV en XXXV.

2342. Ontong Java. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 362.

2343. Een gedeelte der W.kust van het eiland Boeton. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.kunde.* 1839—1844. Pl. XIX.

2344. Het Drie Koningen-eiland. J. van Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 363.

2345. Anamocka of 't eiland Rotterdam, J. van Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 365.

2346 Het Brandende eiland. J. van Schley, direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 367.

2347. Het eiland Moa, of Maatzuikersreede, het eiland Inson. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr.* XVIII. 1759. 367.

2348. Het eiland Takei, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII 159. 367.

2349. Het eiland Jamna, het eiland Modemo. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reis.* XVIII. 1759. 367.

2350. De Moordenaarsbaay. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 363; 365, 367.

2351. Nieuw-Guinea. Binnenlandsch ge-

bergte. I. Gezien op 4° 43′ 35″ Z. Br. en 136° 19′ 47″ O. L. II Gezien op 4° 33′ Z. Br. en 136° 7′ 27″ O. L.; P. van Oort, ad nat. del. *Verh. Nat. Com. Leid. L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. IV.

2352. Nieuw Guinea, noordelijke opening van de straat Princes Marianne. Gezigt op de monding der rivier Oetanata. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Com Leiden L. en V.-kunde.* 1839—1844. Plaat I.

Afrika.

2353. Gezigt van Mozambique, uit Herbert, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* I. 1747. 34.

2354. Het eiland Amsterdam, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 365.

2355. Het eiland Amsterdam en het eiland St. Paul, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 373.

2356. Facsimile eener teekening van Anthonie van Diemen, uit het Journaal zijner reize naar Indië 1632—33, medegedeeld door L. C. D. van Dijk, met opschriften; en dus vertoont zich het eiland St. Paulo, als het Z.Z.W. van u is 5½ mijlen. Aldus vertoont zich Nieuw Amsterdam eiland, liggende ruim 10 mijlen Noorden van St. Paulo, als men tusschen beide is 4½ mijlen van de wal. Noorden wel zoo westelijk van u. *Letterb.* 1854. tegenov. 158.

Australië.

2357. Van Diemensland, J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* XVIII. 1759. 362.

Zuidpoollanden.

2358. Gezigt op den berg Terror en den brandenden berg Erebus op het, door J. C. Ross in 1841 ontdekte gedeelte der aarde: Victoria-Land. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart.* N. V. 1848. Amst. 1848.

H. METEOROLOGIE.

In 't Algemeen.

2359. Weerkunde: overzigt van hetgeen daarover voorkomt in de Fransche vertaling van A. Beaume, der Asiatic Researches, door Sedillot. *Letterb.* 1808. II. 172, 174.

2360 Iets over meteorologie, door P. L. Onnen 1841: nl. 1°. beschouwing over meteorologie in het algemeen; 2°. opgave van de noodige werktuigen; en 3° tabel, benevens opgave, hoe het doelmatigst tot algemeen nut kan gewerkt worden. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 265. — Opmerkingen van J. K. Hasskarl betreffende voornoemde regelen. *Ald.* 371.

2361. Nieuwe theorie van den dampkring, door H. D. A. Smits, met meteorologische bijdragen, 1848—49. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 4, 20, 42, 62, 106. — Natuurkundige aanmerkingen op de nieuwe theorie des dampkrings van H. D. A. Smits, door J. H. Croockewit H.z., *Ald.* 181. — Mededeeling door P. Bleeker van bijzonderheden nopens de wetenschappelijke waarde dezer nieuwe theorie. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 26.

2362. Verslag aan de eerste klasse van het Kon. Ned. Instituut, betrekkelijk twee barometers, bestemd ter verzending aan C. Swaving in N. O. I., door F. J. Stamkart. *Inst. Verh.* I. kl. I. 1849. CXXXVII.

2363. Vergelijking van den aneroïden barometer met een reis-barometer, gedurende een uitstapje naar het Krawangsche, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 155.

2364. Over den aneroïde-barometer, door T. Arriëns, mededeeling van de gunstige resultaten met dit instrument verkregen, en van de mislukte poging om daarvan gebruik te maken tot het meten van hoogten. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 213.

2365. Zakelijke inhoud van den brief van T. Arriëns, betreffende een zelf-opteekenenden windrigting- en windkracht-meter, en de waarnemingen daarmede te verkrijgen.

Not. Nat. Ver. 28 Dec. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 182. — Bijzonderheden over deze verhandeling, advies van J. Groll over de plaatsing. *Ald.* 326, 330.

2366. Beschrijving van een zelfregistrerenden regenmeter, door T. Arriëns, met afbeelding. *Nat. Tijds. N. I.* X. N S VII. 1856. 267.

2367. Verslag van het door het K. N. I. opgedragen onderzoek omtrent de zes psychrometers, ter verzending naar N. O. I. bestemd, door F. J. Stamkart. *Inst. Verh.* I. kl. I. 1849. CLXIV.

2368. Bijzonderheden betreffende meteorologische waarnemingen met werktuigen van eigen vinding, door T. Arriëns. Not. Nat. Vereen. 3 Oct. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 76.

2369. Het stroomen van den Oceaan, een veld van onderzoek, door Jansen, met model-journaal en uitnoodiging van Maury tot invulling. *Tindal en Swart, Verh.* 1853. 1e afd. 105.

2370. Verslag van het verhandelde en bepaalde op de Marine-conferentie te Brussel, betrekkelijk eenige algemeene meteorolog. waarnemingen op zee, volgens het stelsel van Maury, medegedeeld door J. Swart, met model-journaal. *Tindal en Swart, Verh.* 1853. 1e afd. 389.

2371. Toegezegde medewerking door W. C. von Schierbrand, in het doen drukken van grafische voorstellingen, betrekkelijk meteorolog. waarnemingen. Not. Nat. Vereen. 28 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 139.

2372. Iets over de waarneming der Ned. zeelieden, en de toepassing daarvan, op de vaart naar Java, door J. van Gogh. *Swart Verh.* 1857. 1e afd. 372.

2373. Barometer-waarnemingen verrigt op eene reis van Ned. naar N. O. I. in 1842, door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds N. I.* 1e j. 1850. 76.

2374. Meteorologische waarnemingen gedaan door J. K. Hasskarl op drie reizen van en naar N. O. I. in 1843—1846, medegedeeld door R. van Rees. *Inst. Verh.* I. kl. XIII. 1848. 63. — Bijzonderheden over de zamenstelling en bewerking dezer tabellen. *Jaarb. Kon. Instituut.* 1847. 42.

2375. Meteorologische waarnemingen, gedaan op eene reis van Ned. naar Java, van 1845, door J. K. Hasskarl. *Nat. Gen. Arch. N I.* 3e j. 1846. 1.

2376. Meteorologische waarnemingen, gedaan op eene reis uit Nederl. naar Java, in 1846, door P. Buddingh en A. J. van den Burg, te zamengesteld door F. J. Stamkart. *Inst. Verh.* I. kl. III. 1850. CXCVIII. — Bijzonderheden over deze waarnemingen. *Jaarb. Kon. Instituut.* 1847. 42.

2377. Meteorol. waarnemingen, gedaan op eene reis uit Ned. naar N. O. I. in 1848—1849, door J. H. Croockewit Hz., en bewerkt door F. J. Stamkart *Inst. Verh.* I. kl. V. 1852. CCXXXV.

2378. Meteorol. waarnemingen, gedaan gedurende eene reis van Ned. naar Java, door J. van Heyningen, 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 62.

2379. Barometer-waarnemingen, verrigt gedurende eene reis van Ned. naar Java 1850, door D. L. Wolfson, medegedeeld door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 445.

2380. Weêrkundige waarnemingen, verrigt gedurende eene reis van Nederl. naar Java, door S. H. de Lange, 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 451.

2381. Meteorol. waarnemingen, gedaan op eene reis van Nederl. naar Java 1851, door T. Arriëns. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II 1853. 203.

2382. Bijzonderheden over de meteorolog. waarnemingen, gedaan gedurende eene reis van Nederl. naar Java 1859, door J. Hoogland. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 520.

2383. Brief van H. J. Domis, ter mededeeling zijner dagelijksche waarnemingen, nopens den stand van den thermometer, op zijne reis van Padang naar Londen, van 1 Aug. 1834 tot Jan. 1835 *Letterb.* 1836. I. 108.

2384. J. K. Hasskarl, meteorologische waarnemingen, gedaan op eene reis van Java naar Nederl., medegedeeld door W. Wenckebach. *Instituut,* IV. 1844. 299. — Zakelijke inhoud daarvan. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 118.

2385. Tabel der dagelijksche waarnemingen, gedaan op het O. I. Comp. schip De Hoop, met een originelen kwikthermometer, op de reis van de Kaap de Goede Hoop naar Batavia 1752. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* I. 1754. 777.

2386. Meteorol. waarnemingen, gedaan op eene reis van de W.kust van Z.-Amerika

naar Java, van Aug. tot Dec. 1854, door J. K. Hasskarl. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 357. — Aanteekeningen daarover *Ald.* 385.

2387. Over de roode sneeuw, gevonden bij gelegenheid van de ontdekkingsreize naar de Noordpoollanden, in 1818 door de schepen Isabella en Alexander, getrokken uit de Quarterly Review 1819 No. XLI. *Star.* I. 1819. 1060.

2388. Berigt betreffende de hoogte van barometer en thermometer, de gesteldheid van weêr en wind, en hoogte van het water aan het zeehoofd en in de rivieren in 1779 op Batavia, en van weer en wind tot Kaap de Goede Hoop in 1779 en te Nangasaki in 1778 en 1779. Uitvoerige staten. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 381, 396, 400.

Azië.

Japan.

2389. Verslag van F. J. Stamkart en R. van Rees, op de tabellen van weêrkundige waarnemingen, gedaan op Decima in Japan, 1850—51; alsmede op die te Banjoewangie, Palembang, Banjermassing, Amboina, Padang en Tjilatjap, door J. J. Lindgreen, J. M. van Leer, J. Wolff, M. A. Schmitz, Hollanders, J. Kroon, Hebert en Brückner. Not. 29 Jan. 1853 *Versl. Kon. Acad. d. Wet. Nat.* I. 1853. 4. — Maatregelen om deze waarnemingen te stellen ter beschikking van het Meteorol. Instituut te Utrecht. Not. 29 April en 27 Mei 1854. *Ald.* II. 1854. 122, 199.

2390. Opgave van het Indisch besluit, 9 Dec. 1859 No. 5, bepalende dat voortaan de Consul generaal der Nederlanden in Japan zal zenden een exemplaar van tabellen der op Japan gedane meteorologische waarnemingen, aan de Nat. Vereen. in N. O. I. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 458. XXV. 5e S. V. 1863. 391.

2391. Meteorol. waarnemingen, gedaan op Decima bij de stad Nangasaki, op Japan 1845–48. Te zamengesteld door F. J. Stamkart. *Inst. Verh.* I. kl. I. 1851. CCXV.

2392. Meteorol. waarnemingen, op het eiland Decima, gedurende eene zonsverduistering op 11 Dec. 1852, door J. A. G. A. L. Basslé. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 451.

2393. Staten aantoonende de meteorol. waarnemingen, dagelijks gedaan op het eiland Decima, gedurende Nov. en Dec. 1857, 32° 45′ N. B. en 129° 51′ O. L., door J. L. C. Pompe van Meerdervoort *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 498. — Bijzonderheden nopens zijne missive omtrent zijne waarnemingen. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 371.

Perzië.

2394. Klimaat en jaargetijden van Perzië. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2 st. 266.

Voor-Indië.

2395. Afschrift van een gedeelte van een brief van Fleming Martin 1 Okt. 1765, over de hitte in Bengale; Philosophic. Transact. Vol. LVII. *Vad. Lett.* 1770. III. 2 186.

2396. Aardtemperatuur in O. I.; mededeeling der waarnemingen van Caledott te Trevandrum, van Mei tot Aug. 1842 en vergelijking met de luchttemperatuur. Uit de Edinb. new philos. journ Oct 1843 tot Jan. 1844. *Meded. Nat. Wet. en Kunst.* I. 1844. 141.

Indische Archipel.

Algemeen.

2397. Overzigt der correspondentie gevoerd tusschen de Ministers van Binnenl. Zak. en Kol. en de Eerste klasse van het Kon. Ned. Instituut, over een plan om magnetische en meteorologische waarnemingen te doen plaats hebben in N. O. I., naar aanleiding van het verzoek van P. L. Onnen om de noodige instrumenten in N. O. I. *Instituut.* I. 1841. 26. III. 1843. 177. *Jaarb. Kon. Instituut.* 1849. 109.

2398. F. J. Stamkart, wenken omtrent magnetische waarnemingen in N. O. I., gedaan door C. M. Elliot, benevens overzigt zijner magnetische opneming van den Indischen Archipel, geplaatst in Proceedings of the Royal Society, London No. 75. 906; gevolgd door opmerkingen over een magnet. observatorium op Java. *Inst. Tijds. W. en N. Wet.* IV. 1851. 228.

2399. Brief van den Min. van Kolon. ter kennisgeving van de aanbeveling van de zaak

der weêrkundige waarnemingen in N. O. I. Not. 26 Febr. 1853. *Verh. Kon. Acad d. Wet. Nat.* I. 1853. 22.

2400. Brief van het Kon. Ned. Meteorol. Instituut te Utrecht, 19 Feb. 1854, tot uitnoodiging aan de Nat. Vereen. in N. I. om op te zenden de weêrkundige waarnemingen uit N. O. I., benevens genomen maatregelen om hieraan te voldoen. Not. Nat. Vereen. 17 April 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 143.

2401. Bijzonderheden betreffende de met. waarnemingen, 10 Nov. 1854, verpligtend gemaakt voor de eerst-aanwezende officieren van gezondheid op de verschillende posten in Ned. O. I. *Gen. Tijds. N I.* V. 1857. 629 Noot.

2402. Aantooning van het belang der meteorol. waarnemingen in N. O I., door M. H. Jansen 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S III. 101.

2403. Mededeelingen over de voor magnetische bepalingen zoo belangrijke ligging van de N. O. I. Bezittingen, door C. H. D. Buys Ballot, gedaan in de vergad. van 30 Oct. 1858. *Versl. Kon. Acad. d. Wet. Nat.* VIII. 1858. 350.

2404. Brief, 's Hage 23 Jan. 1858 Lett. A. No. 34, van den Minister van Koloniën, over het door A. von Humboldt uitgedrukte verlangen, dat het net van meteorol. en magnet. waarnemingen, op zijne voorstellen op een groot gedeelte des aardbols daargesteld, ook tot N. O. I. mag worden uitgestrekt. *Versl. Kon. Acad. d. Wet. Nat.* VII. 1858. 379. — Antwoord aan den Min. van Kol., ontworpen door R. van Rees, F. J. Stamkart en C. H. D. Buys Ballot, en vastgesteld in de vergadering van 27 Feb. 1858. *Ald.* VIII. 1858. 4. — Inhoud van den brief, 's Hage 2 Sept. 1859 Lett. A No. 25, van den Minister van Koloniën, ter kennisgeving van de benoeming van P. A. Bergsma, tot het doen van zoodanige waarnemingen, overeenkomstig de wenken door de Natuurk. Afdeeling gegeven *Ald.* X. 1860. 52.

2405. Zakelijke inhoud van het rapport van J. A C. Oudemans, over de van P. L. Onnen ontvangen tafels, voor de berekening van weêrkundige waarnemingen. Not. Nat Vereen. 7 Sept 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 517.

2406. Vraag in 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., betrekkelijk den invloed der maansphasen op het weder en in het bijzonder op de regens, betreffende N. O I. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI 1855. 20. — Bijzonderheden over de voorgenomen beantwoording dezer vraag, door T. Arriëns, medegedeeld bij brief 27 Junij 1855. *Ald.* 330. — Deze vraag is weder uitgeschreven in 1856, 1857, 1858 en 1859. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 33. XIII. 3e S III. 1857. 39. XVI 4e S. II. 1858—59 160 en XX. 4e S. VI. 1859—60. 39.

2407. Vraag in 1856 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. O. I., betrekkelijk het Ozongehalte van den dampkring in N. O. I. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 37. — Idem voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 43. — Idem voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859 161. — Idem voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 40.

Maleisch Schiereiland.

2408. Mededeeling door P. Melvill van Carnbee van een staat, aantoonende het resultaat van dagelijksche waarnemingen met barometer en thermometer, 1820—1826 te Singapore, door C. E. Davis: gemiddelden 's maands van den barometerstand in Eng. duimen, en van den thermometer-stand in graden Fahr. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 223.

Sumatra.

2409. Overzigt der weêrkundige waarnemingen verrigt te Singkel, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 421.

2410. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Singkel in 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 590.

2411. Staat, aantoonende de hoogste, laagste en gemiddelde standen van thermometer, waargenomen te Kotta Generaal Cochius, Jul.—Dec. 1838, door G. Wassink. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 534. — *T. v. N. I.* 1846. IV. 286.

2412. Bijzonderheden, betreffende een reeks van weêrkundige waarnemingen gedurende 25 achtereenvolgende maanden te Padang, gehouden door D. J. Uhlenbeck. Not. Nat. Vereen. 7 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 132.

2413. Staat, aantoonende de dagelijksche waarnemingen met den thermometer, psychrometer en barometer te Padang, gedurende

Jul. en Aug. 1845, door A. F. W. Stumpff. *Nat. Gen. Arch. N I.* 4e j. 1847, tegenover 194.

2414. Stand van den thermometer te Agam, van Mei tot Julij 1837, medegedeeld door een Indisch Ambtenaar. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 1

2415. Overzigt der weerkundige waarnemingen, verrigt te Fort de Kock in 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 411. — Idem. van Jan.—Junij 1860, door E. W. A. Ludeking. *Ald.* 1862. 148.

2416. Overzigt der weêrkundige waarnemingen verrigt te Benkoelen, gedurende 1853 *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 429.

2417. Staat, aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteorologische waarnemingen te Benkoelen 7,6 meters boven de zee in 1854. *Gen. Tijds. v. N. I* V. 1857. 595.

2418. Meteorologische waarnemingen over 1856; gemiddelde stand van den thermometer; staat der maandelijksche opgaven te Palembang, Tebing-tingi, Lahat en Moeara-Kompeh. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859, tegenover 157.

2419. Staat, aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteorologische waarnemingen op de hoofdplaats Palembang, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 437.

2420. Staat, aantoonende de dagelijksche waarnemingen te Palembang van 15 Mei tot 29 October 1854, door L. Lindman. *Gen. Tijds N. I.* IV. 1855 767.

2421. Staat, aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteorologische waarnemingen op de hoofdplaats Palembang, gedurende 1857. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859, tegenover 624. — Idem. gedurende 1858 door E. A. Lange. *Ald.* IV. 1862. 454.

2422. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Tebing Tingir, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV 1855. 450. — Idem gedurende 1854. *Ald* V 1857. 614.

2423. Uittreksel van de verhandeling van Fr. Schneither, opgemaakt door C. D. H. Buys Ballot, uitkomsten van meteorologische waarnemingen te Lahat op Sumatra, district Palembang. 1847–1852. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VIII. 1858. 331.

2424. Overzigt der weêrkundige waarnemingen verrigt te Lahat, gedurende 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 622.

2425. Meteorologische waarnemingen in de Lampongsche districten in 1845, door H. Zollinger, alsmede mededeeling van die door J. E. H. Juch. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 122, 123.

2426. Staten, aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende den thermometerstand te Telok Betong, over het jaar 1852, 1853 en het eerste half jaar 1854, door G. F. Wienecke. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 629.

2427. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Telok Betong (Lampongs), gedurende 1852 tot ult° Maart 1854, door G. F. Wienecke. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 627. — Idem gedurende 1853. *Ald.* 433. — Idem gedurende 1854. *Ald.* V. 1857. 599.

2428. Maandelijksche rekapitulatie op thermometer-waarnemingen, verrigt in 1852 te Riouw, door C. Boon van Ostade, medegedeeld door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 387.

2429. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Muntok, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 460.

2430. Staat der gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteorologische waarnemingen, gedaan te Muntok in 1854, door J. J. Lindgreen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 629, 860.

2431. Staat van den gang der maandelijksche en dagelijksche temperatuur te Muntok op het eiland Bangka, in 1858, door S. Kurz. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 146.

2432. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt op Nias door F. L. Rohder, van 18 April tot ult°. December 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 594.

Borneo.

2433. Overzigt van weêrkundige waarnemingen, verrigt te Sambas, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 480.

2434. Staat, aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers, betreffende de meteorologische waarnemingen te Sambas, gedurende 1854, door J. H. le Pique. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 668.

2435. Gemiddelde stand van den thermometer te Montrado in 1861, medegedeeld door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 458.

2436. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Singkawang, (Borneo's W.kust) gedurende 1858, door A. B. Sonnemann Rebentisch. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 504.

2437. Overzigt der meteorologische waarnemingen te Bandjermasin, $^1/_3$ meter boven de zee, van 1° Aug. 1854 tot ult°. Julij, door C. Helfrich. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 351.

2438. Meteorol. waarnemingen, gedaan te Banjermassing, door J. Wolff, Schale, C. Helfrich, M. A. de Vogel, enz. gedaan 1850—1858, medegedeeld door F. W. C. Krecke. *Ned. Meteorol. Jaarb.* 1859 achter folio 339.

2439. Staat, aantoonende de maandel. meteorol. waarnemingen gedaan te Pangaron, Z.O.kust van Borneo, Dec. 1852 tot Julij 1854, door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N I.* IV. 155. 722.

2440. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Pangaron, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 472.

2441. Staat der gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteorologische waarnemingen. te Pangaron, gedurende 1854, door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 662.

2442. Thermom.-waarnemingen, op marsch gedaan 16, 17 en 18 Junij 1860, door J M. C. E. le Rutte, bij de togt der kolonne Benschap, van Pengaron naar Ambawang. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 41.

2443. Gemiddelde thermometer-stand te Samarinda, O.-kust van Borneo, in 1855. Observatien van J. Wolff. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 259. — Over de uitgave. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 68, 106.

Java

2444. Voorgenomen mededeeling door F. Junghuhn, van zijne meteorologische waarnemingen op Java in 1844. *T. v. N. I* 7e j. Batav. 1845. 1e d. 124, 2e d. 246.

2445. Verslag omtrent de voortzetting der weêrkundige waarnemingen op Java. Betreffende hetgeen door de Eerste klasse van het Kon. Ned. Instituut is gedaan, ook ter verdere uitbreiding dezer waarnemingen, sedert 1844 *Inst. Verh* 1e kl. XIII. 1844. CXIV. Met bijlagen: A. Handleiding voor het doen van meteorol. waarnemingen in O. I., te zamengesteld door W. Wenckebach. *Ald.* CXVII. — B. Voorschriften met daarbij behoorende teekening, ter vervaardiging van een toestel ter bepaling van het gehalte aan koolzuur in den dampkring, de wijze van inrigting van den aspirator van Brunner, door W. Wenckebach, (ook genaamd anthracometer). *Ald.* CXXIII. — C. Verslag door F. J. Stamkart, van het onderzoek van de meteorol. instrumenten, ten behoeve van C. Swaving naar N. O. I. te zenden. *Ald.* CXXV.

2446. Bijzonderheden, betreffende het voorstel in de Natuurk. Vereeniging in N. O. I. gedaan door J. A. Krajenbrink, tot het doen van meteorol. waarnemingen op Java, en tot het oprigten eener kommissie met de direktie daarover belast. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854, 482. — VIII. N. S. V. 1855. 182.

2447. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Serang (Bantam), gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 141.

2448. Waarnemingen te Batavia gedaan, door J. C. Kriel, op den thermometer en barometer van Prins, op iederen dag van 1758 en van 1759 tot ult°. Junij. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* VI 2e St. 1762. Berigt 9.

2449. Observatiën omtrent weer en wind, barometer en thermometer, door J. C. M. Radermacher op zijne reis in de Jakatrasche Bovenlanden. 1777. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 177.

2450. Stand van den thermometer te Batavia op 2 Nov. 1822. *Letterb.* 1823. I. 117.

2451. Buitengewone koude te Batavia en te Samarang in Junij 1826. Uit de Bat. Court. v. 12 Julij 1826, n. 28. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. n°. 5 en 6. 44.

2452. Uitkomsten der waarnemingen met thermometer, psychrometer en barometer, gedurende het jaar 1846, gedaan te Weltevreden, 4,5 el boven de zee, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 73. — Idem gedurende 1847. *Ald.* 279. — Idem gedurende 1848. *Ald* 2e j. 1851. 280.

2453. Berigt wegens de weersgesteldheid te Batavia, gedurende den West-moesson, Maart 1848. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 161.

2454 Gemiddelde maandelijksche meteorologische waarnemingen, gedaan aan den tijdbal te Batavia, gedurende 1858, 1859, 1860 en het begin van 1861, door D. O. Schwencke. *Nat. Tijds. v N. I.* XXIII. 5e S III. 1861, XXIV. 5. S. IV. 1862. – Toelichting dezer

waarnemingen. *Ald.* 229. — Advies van J. A. C. Oudemans hierover. Not. Nat. Ver. 5 Nov. 1861. *Ald.* 246.

2455. Opgave der maximum- en minimumstanden van barometer en thermometer, met hunne gemiddelde en maandelijksche oscillatiën; verder van de regendagen, gevallen regen, regenuren en uitdamping, betrekkelijke vochtigheid en water in dampvorm in den dampkring, waargenomen bij den tijdbal te Batavia, van 1 Aug. 1858 tot 31 Julij 1860, door D. O. Schwencke. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861.

2456. Opgave van buitengewone fluctuatiën van den barometer op 9 Nov. 1859 en van eene buitengewoon drooge lucht op 13 Sept. 1860, waargenomen aan den tijdbal te Batavia, door D. O. Schwencke. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861.

2457. Thermometer-stand op het eiland Onrust, gedurende Oct., Nov. en Dec. 1844, geobserveerd door M. T. F. Wachenfeld. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 179.

2458. Belangrijkheid van de meteorol. waarnemingen van P. L. Onnen te Buitenzorg, en van dergelijken arbeid in N. O. I., met verzoek tot medewerking. *De Kopiïst.* 1e j. 1e d. Batavia 1842. 682.

2459. Mededeeling door E. de Waal, dat de meteorol. waarnemingen te Buitenzorg zullen worden voortgezet door A. Roozeboom en die te Soerabaija zullen worden verrigt door P. L. Onnen. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. n°. 4, 5 en 6. 265.

2460. C. Swaving. Proeve eener climatographische plaats-beschrijving der hoofdpl. Buitenzorg. Beschrijving zijner meteorol. waarnemingen gedurende 1842—1848. *Inst. Tijds. W. en N. Wet.* IV. 1851. 77, 105.

2461. Meteorol. waarnemingen te Buitenzorg, door P. L. Onnen, sedert 16 Sept. 1841 tot ult°. Aug. 1842, medegedeeld door W. Wenckebach. *Inst. Verh.* 1. kl. X. 1844. I. XVIII. — *Inst.* II. 1842. 169. — Beproeving der werktuigen daarbij gebruikt, door W. S. Swart. *Inst. Verh.* I. kl. X. 1844. XV. — *Inst.* II. 1842. 182. — Bijzonderheden over deze tabellen van P. L. Onnen, en hun onderzoek en bewerking door W. Wenckebach, R. van Rees en G. J. Mulder. *Instituut.* III. 1843. 176. — Vervolg der meteorol. waarnemingen te Buitenzorg, door P. L. Onnen, sedert 1°. Sept. 1842 tot Jan. 1844. *Ald* XII. 1846. XXXVIII. — Vervolg, als boven, doch voortgezet door A. Roozeboom, 1° Febr. tot ult.° Nov. 1844. *Ald.* LXX. — Vervolg, als boven, doch voortgezet door C. Swaving, van 1° Julij 1845 tot ult°. Junij 1846. *Ald* XIII. 1848. XC. — Vervolg van 1° Julij tot ult°. Dec. 1846. *Ald.* I. 1849. CLII. — Vervolg van 1° Jan. 1847 tot ult°. Junij 1848. *Ald.* III. 1850. CLXVII. — Bijzonderheden over de waardering van deze waarnemingen, door Dove in het Monatsber. der Königl. Preuss. Acad. der Wissensch. zu Berlin, Marz 1846. *Jaarb. Kon. Instituut.* 1847. 41.

2462. Meteorologische waarnemingen, verrigt te Tjikadjang, regentschap Soekapoera, Preanger regentschappen, hoogte 3815 rhijnl. voeten boven de zee, 1859, door K. F. Holle. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S II. 1860. 305.

2463. Beschrijving der weêrsgesteldheid in de residentie Cheribon in 1851, 1852 en 1853, door B. E. J. H. Becking. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 212.

2464. Overzigt van de weêrsgesteldheid in de residentie Banjoemas, gedurende 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 208.

2465. Staat van den stand van den thermometer en den barometer van S. Rooseboom, in Mei 1825, waargenomen op eenige plaatsen in de residentiën Samarang en Pekalongan. Overgenomen uit de Bat. Court. v. 12 Julij 1826, n°. 28. *Ind. Mag.* II Tw. 1845, n°. 5 en 6. 46.

2466. Aanteekeningen van den stand van den thermometer en den barometer van S. Rooseboom, door H. J. Domis, op zijne reize in de residentiën Samarang en Pekalongan 1825. *Oosterling* II. 1836. 2e ged. 43.

2467. Aanteekeningen over Samarang, (weerkundige, gemaakt in 1824 en 1825). uit de Bat. Court. v. 14 Julij 1827, N° 57, *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. 136, 139.

2468. Psychrometer-waarnemingen te Samarang en te Medinie in Samarang in 1844, gedaan door F. A. C. Waitz. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. 209; No. 7 en 8. 219.

2469. Overzigt der meteorol. verschijnselen, gedurende elke der maanden van het tweede halfjaar 1844 in de vallei van Platoengan, waargenomen door C. C. W. Mandt *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 301.

2470. Meteorol. waarnemingen in elk der maanden 1857 bij het Bad-etablissement te Pelatoengan, door C. C. W. Mandt. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 515.

2471. Opgave van de thermometer-waarnemingen in elke der maanden van 1848, gedaan te Salatiga, in de residentie Samarang, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 271.

2472. Meteorol. waarnemingen te Willem I, maand April 1846, 442 el boven zee, waargenomen door Bousquet en G. H. Uhlenbeck, medegedeeld door J. J. A. Keurenaer. *Inst. v. Ingenieurs Verh.* 1851—1852, tegenover 69.

2473. Opgave van de thermometer-waarnemingen in elke der maanden van 1848, gedaan binnen de vesting Willem I te Ambarawa in de residentie Samarang, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 259.

2474. Gemiddelde temperatuur gedurende 1848 te Willem I, door P. Bleeker, resultaten der dagelijksche waarnemingen voor de verschillende maanden. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 171.

2475. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Kedirie, gedurende 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 490.

2476. Opgave door T. Arriëns van de waargenomen luchtverschijnsels in de residentie Kedirie, in Feb. en Sept. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 459.

2477. Uitkomsten der waarnemingen met den thermometer, psychrometer en hygrometer, gedurende 1851, gedaan te Simpang bij Soerabaja, door E. Kreyenberg. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 340. — Idem gedurende 1852. *Ald.* IV. N. S. I. 1853. 627.

2478. Staat, aantoonende de uitkomsten der waarnemingen met den thermometer en hygrometer, gedurende 1853, gedaan te Simpang bij Soerabaja, door E. Kreyenberg. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855, tegenover 314.

2479. Tekst van een rapport der in het hospitaal te Simpang gedane meteorol. waarnemingen, door E. Kreyenberg. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 294.

2480. Hoogste (dagelijksche) waterstand in het W.-Vaarwater van Soerabaja, tusschen de tweede O.-baak en tweede W.-baak in 1856 en 1857, door D. O. Schwencke. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861.

2481. Halo, waargenomen te Soerabaja, door H. A. Sirks. Met plaat. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 147. — Over de uitgave. *Ald.* 432.

2482. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Sumanap, gedurende 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 491.

2483. Zakelijke inhoud van het verslag van P. A. Bergsma, over de waarde der meteorol. waarnemingen, door J. A. W. Pott, te Soemanap gedaan, van Apr. 1862 tot Apr. 1863. Not. Nat. Vereen. 11 Julij 1863 *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 449. — Zakelijk inhoud der missieve van Pott, in antwoord hierop. *Ald.* 459.

2484. Meteorol. beschouwing over de residentie Passaroeng, door J. G. X Broekmeijer. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1854. 8.

2485. Overzigt der weerkundige waarnemingen, verrigt te Pasaroean, gedurende 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 494.

2486. Resultaten van de waarneming van den thermometer-stand, door F. Epp, te Banjoewangi 1847. *T. v. N. I.* 1842. 9e d. 244.

2487. Weêrkundige waarnemingen te Banjoewangi, door J. J. Landgreen, van Oct. 1849 tot Maart 1851, uitgewerkt door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 344.

2488. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Banjoewangie, gedurende 1854. *Gen. T. N. I.* V. 1857. 487.

2489. Meteorol. waarnemingen, gedaan te Rogodjampi in Banjoewangi, door H. Zollinger, gedurende 1857 en 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 427. In het Nederduitsch vertaald, door J. A. C. Oudemans. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 117.

2490. Zakelijke mededeeling der missieve van J. G. C. Ross, bij een extract-journaal der waarnemingen, gedurende den storm, in April 1863, op de Kokos-eilanden. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI 6e S. I. 1864. 459. XXVII. 6e S. II. 1864. 442. — Idem van het verslag van P. A. Bergsma hierover. Not Nat. Vereen. 26 Sept. 1863. *Ald.* XXVI. 478.

Kleine Soenda-eilanden.

2491. Meteorol. waarnemingen op het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 302.

2492. Verslag door H. Zollinger van zijne meteorol. waarnemingen, op het eiland Sumbawa, Mei tot Dec. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I* XXIII. 1850. 84.

2493. Meteorol. waarnemingen, gedaan te Lawaaijong op het eiland Solor van 1 Oct. tot 21 Nov. 1852, door J. C. J. Hellmuth. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 219, 222.

Celebes.

2494. Luchtgesteldheid van Menado, mededeelingen van D. F. W. Pietermaat, en L. J. de Vriese. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 112.

2495. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Menado, gedurende 1854, door C. W. F. Mogk. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 695.

2496. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Maros, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 492.

2497. Overzigt der weêrkundige waarnemingen, verrigt te Makasser, gedurende 1853. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 488.

2498. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Makasser, gedurende 1854, door F. A. M. Schmitz. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 678.

2499. Meteorol. waarnemingen in elk der maanden 1856 te Makassar. *Gen. Tijds.* VI. N. S. I. 1859. 187.

2500. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Bonthain, gedurende 1854, door W. Hubers van Assendraad. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 691.

2501. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Boelekomba, gedurende 1854, door H. L. Bensbach. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 693.

Molukken.

2502. Opgave door M. E. Verstege van de naauwkeurige waarnemingen, door Coldenhoff, betrekkelijk den thermometer op het eiland Ternate in elk der maanden van 1824 tot 1835. *Letterb.* 1844. I. 365.

2503. Meteorol. waarnemingen, gedaan te Amboina, door G. Wassink van Sept. 1844 tot Junij 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845 tegenover 559.

2504. Waargenomen thermometerstanden, zoo mede winds- en weêrsgesteldheden te Amboina, gedurende Sept. en Oct. 1844. door G Wassink 1844. *Nat. Gen Arch. N. I.* 2e j 1845. tegenover 182.

2505. Beschrijving der weêrsgesteldheid in de afdeeling Amboina en onderhoorigheden, gedurende 1851 en 1852, door J. Hartzfeld. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 246, 248.

2506. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Amboina, gedurende 1854, door F. Schmitt. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 700.

2507. Overzigt der meteorol waarnemingen te Amboina, gedurende 1856, door O. G. J. Mohnike *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 199.

2508. Staat aantoonende de gemiddelde maandelijksche cijfers betreffende de meteor. waarnemingen te Amboina, gedurende 1857, door O. G. J. Mohnike. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 644.

2509. Over de onnaauwkeurigheid van de weêrkundige waarnemingen te Amboina gehouden *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 191.

Afrika.

2510. Meteorol. ofte weêrkundige waarnemingen, winden en klimaat, genomen aan de Kaap de Goede Hoop in 1751 en 1752, door de la Caille. Vertaald uit het Fransch volgens de mededeeling door J. N. S. Allamand. *Holl. Maatsch. der Wet. Verh.* II. 1755. 93.

2511. Mededeelingen betreffende een onbeschrijfelijke hitte en een hevigen Z. O. wind aan de Kaap de Goede Hoop in 1791, *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. I. 820.

2512. Inhoud der brieven, 29 Aug. 1829, uit de Kaap de Goede Hoop ontvangen, door Lichtenstein te Berlijn, over de groote koude aan het uiteinde van Afrika. *Letterb.* 1830. I. 255.

2513. Sneeuw op het eiland Bourbon, waarneming van 3 Julij 1838. *Letterb.* 1840. II. 55.

Bijzondere verschijnselen.

Regen.

2514. Vergelijkende tabel van de hoeveel-

heid gevallen regen, op onderscheidene plaatsen van het eiland Java en te Decima in Japan, medegedeeld door J. C. van der Wijck: maandelijksche opgaven gedurende 1845, 1846 en 1847 der waarnemingen te Weltevreden, door van Krippendorff en van Deventer; te Samarang (Pontjol), door van Staveren en Sossen; te Gombong (Generaal Cochius), door Bouwensch en Deeleman. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 279.

2515. Regenwaarnemingen te Padang Pandjang, door P. van Dijk, April 1860 tot Maart 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. — Over de uitgave. *Ald.* 226.

2516. Over het aantal onweder- en regendagen op Java, door H. Zollinger, gedurende 1841—1855. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 225.

2517. Regendagen in westelijk Java, gedurende het derde trimester van 1845, volgens aanteekeningen gehouden te Warong Goenoeng en Petier in de residentie Bantam. *Nat. Gen Arch. N. I.* 2e j. 1845. 698.

2518. Regendagen in westelijk Java, residentiën en afdeelingen Batavia, Buitenzorg, Tjanjor en de Lampongsche districten, Julij tot Dec. 1845, door H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch N. I.* 3e j. 1846. 120.

2519. Zware regens in Jan. 1826. Uit de Bat. Court. van 31 Jan. 1827. Berigten over die gevallen te Batavia, en in de residentie Rembang, Japara en Joana. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No 5 en 6. 74.

2520. Gevolgen van stortregens op Java in 1832. Uit de Jav. Court. v. 9 en 11 Feb. 1832. Berigten over de schade, veroorzaakt door overstroomingen. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 168.

2521. Waargenomen regendagen, ter hoofdplaats Batavia van 1829 tot en met 1850. Tabellarische overzigten, medegedeeld door J. Tromp. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 467.

2522. Vergelijking van de hoeveelheid regen, gevallen te Buitenzorg met die van eenige andere plaatsen, door C. Swaving, nl. maandelijksche opgaven over 1841 tot 1846, verkregen door P. L. Onnen, A. Rooseboom en C. Swaving, vergeleken met die waargenomen in Nederland, België, Zwitserland, Frankrijk en Japan. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 3e d.

2523. Tabel van de hoeveelheden gevallen regen te Buitenzorg, op Java, in elke maand van 1842—1848, door C. Swaving. *Ind. Tijds. W. en N. Wet.* IV. 1851. 105.

2524. Recapitulatiestaat der regendagen, waargenomen in het Noorderkwartier (stad) der residentie Batavia (in elk der maanden 1829—1842), door J. Tromp. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 254.

2525. Zware regens in Sjeribon. Uit de Bat. Cour. v. 31 Jan 1824. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 95.

2526. Opgave door P. Bleeker van het aantal regendagen in elk der maanden van 1847 en 1848 te Ambarawa, in de residentie Samarang *T. v. N. I.* 1850. I. 260.

2527. Aantal regendagen in elke maand gedurende 1847 en 1848 te Willem I, door P. Bleeker. *Gen. Tijds. N. I.* 1852. 172.

2528. Regendagen in oostelijk Java. Verslag door H. Zollinger, van zijne waarnemingen gedurende het eerste halfjaar 1845. *Nat. Gen. Arch N. I.* 2e j. 1845. 546.

2529. Regentabel over 1860 en 1861, aantoonende de hoeveelheid (d. i. perpendiculaire hoogte) regen, gevallen in de onderscheidene lokaliteiten (in de Preanger-Regentschappen), opgemaakt door F. Junghuhn. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V 1863. — Bijzonderheden over de uitgave. *Ald.* 320. — Idem over 1862. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 133. — Idem over 1863. *Ald.* XXVII. 6 S. VI. 1864. 368.

2530. Opgave van den gevallen regen te Pamakassan, residentie Madura, volgens zelfregistrerenden regenmeter, door T. Arriëns (op iederen dag van Jan.—April 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1859. 437. — Tekst van een brief van Arriëns, betreffende deze opgaven. Not. Nat. Vereen. 30 Maart 1859. *Ald.* XX. 4 S VI. 1859—1860. 98. — Idem gedurende 1859. *Ald.* XXIII. 5 S. III. 1861. XXIV. 5 S. IV. 1862 269. — Idem gedurende 1860. *Ald.* 283. — Idem gedurende 1861. *Ald.* 283.

Overstroomingen.

2531. Beschrijving van de onheilen veroorzaakt door een aardbeving en daarop gevolgde overstrooming op Simabara (in Japan), welke van 10 Febr.—21 Mei 1792 gewoed hebben. *Nederl. Jaarb.* XXIX. 1797. I. 205.

2532. Ongeluk bij het zuiveringsfeest in den Ganges te Hurdwar voorgevallen, volgens mededeeling in het Journal des Voyages, Févr. 1821. *Keur v. Meng.* 1821. 200.

2533. Berigten betreffende de onheilen veroorzaakt door de overstroomingen van den Ganges in Bengalen. *Letterb* 1823. I. 117.

2534. Berigten uit Oost-Indië, over de schade in 1823 veroorzaakt door overstroomingen en stormen in Britsch Indië. *Keur v. Meng.* 1824. 166.

2535. Overstroomingen op Midden Java, op het laatst van 1822 en in het begin van 1823, uit de Bat. Cour. v. 4, 11, 18, 25 Jan. en 22 Febr. 1823. Berigten nopens die in de residentiën Kadoe en Soerakarta. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 52.

2536. Berigt betreffende de verwoestingen, aangerigt door overstroomingen in verschillende residentiën van Java. Dec. 1831 en Jan. en Febr. 1832. *Letterb.* 1832. I. 431, II. 15.

2537. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur van O.-I., door F. Junghuhn (1843). Opmerkingen over de oorzaken der ongewoon sterke en aanhoudende regens in eenige centrale landschappen van O.-Java. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 4, 5 en 6. 96.

2538. Weldadigheid en watersnood op Java en in Nederland. Adhaesie aan de beschouwingen van het Bataviaasch Handelsblad van 1861, No. 6, over de wijze van ondersteuning der noodlijdenden door den watersnood van 1861 op Midden-Java enz. *T. v. N. I.* 23 j. 1861. I. 383.

2539. Tekst van het voorstel van het Comité van gedelegeerden tot verdeeling der gelden tot leniging der door den watersnood van 1861 op Midden-Java veroorzaakte rampen, om van het overschot der gelden een reservefonds tot leniging van eventuele rampen van dergelijken aard in O.-I. te vormen. *Versl. Watersnood.* 1861. Batav. 1862. 26, 34. — De uitkomsten der partikuliere weldadigheid tot leniging der watersnoodrampen. *T. v. N I.* 24 j. 1862. II. 191.

2540. Tekst van den brief, Pamakasan, 10 Aug. 1861 van N. A. T. Arriëns, handelende over de oorzaak der jongste watervloeden op Java. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 518.

2541. Zware regens en overstroomingen in Bantam, uit de Batav. Cour. v. 22 Febr. 1823. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 58.

2542. Gevolgen van regens in Bantam, uit de Jav. Cour v. 6 Febr. 1830. No. 15. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 108.

2543. Overstroomingen in Sjeribon, uit de Bat. Cour. v. 31 Jan. 1824. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 95.

2544. Overstrooming in de Preanger Regentschappen, 16 Maart 1821, uit de Bat. Cour. v. 7 Apr. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 160.

2545. Overstroomingen in de Preanger-Regentschappen, uit de Bat. Cour. v. 3 Jan. 1824. No. 1. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 94.

2546. Overstroomingen te Samarang, uit de Jav. Cour. v. 9 Maart 1833. No. 29 en v. 5 April 1833. No. 41. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 176.

Hagel.

2547. Hagelweer te Magelang, res. Kadoe, uit de Bat. Cour. v. 21 Febr. 1824. *Ind Mag.* II Tw. 1845. No 3 en 4. 95.

2548. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur van O.-I. in 1843, door F. Junghuhn. Waarnemingen en opmerkingen betreffende de hagelbuijen van 21 Oct. te Tjanjor, en 7 Nov. te Buitenzorg. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 4, 5 en 6. 96.

2549. Zeldzaam verschijnsel in het weder te Wonosobo, uit de Bat. Cour. v. 28 Junij 1826. Bijzonderheden over den storm en het hagelweder aldaar op 12 te voren. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 5 en 6. 43.

2550. Beschrijving der hagelbui, welke op 12 Nov. 1859 te Tjoeroek-Lontar (Loewie Liang), afd. Buitenzorg, is gevallen, door A. A. Wolterbeek. *Nat Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 456. — Tekst van het rapport van J. A. C. Oudemans, hierover (Not. Nat. Vereen. 10 Mei 1860) *Ald.* 104. — Zakelijke inhoud van den brief 11 Julij 1860 van Wolterbeek hierover en verrigtingen in deze van J. A. C. Oudemans. *Ald.* 394 en 398.

2551. Berigt van E. Netscher te Riouw, betreffende een hagelbui op 5 Aug. 1862 te Manda op Sumatra's oostkust, medegedeeld door A. C. J. Edeling. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1864. 434.

Onweders.

2552. Prijsvraag uitgeschreven tegen 1 Mrt 1751 door het Bat. Gen. der proefonderv. Natuurk. te Rotterd. voor rekening van het Bat. Gen. van K. en W., over luchtverhevelingen

van de natuurlijke electriciteit afhankelijk, en over de middelen om huizen, schepen en personen tegen den schadelijken invloed daarvan te beveiligen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 5. — Bekrooning van M. van Marum. *Ald.* III. 2e dr. 1824. Voorber. 8.

2553. Verhaal der uitbarstingen eener luchtverhevelinge nabij Benares, in O.-I., en van het vallen eeniger steenen ten zelfden tijde, op den afstand van circa 14 mijlen van die stad, door John Lloyd Williams. *Vad. Lett.* 1802. 2. 614.

2554. Uitwerking van den bliksem, aan boord van het fregat Eurydice, bij eenen praaltogt van Soerabaya naar Batavia, 21 Jan. 1826, volgens berigt van kapt. Waardenburg. *Schröder, Ber. en Verh.* V. 1827. 1e afd. 234.

2555. Natuurkundige verhandeling waarin de Calappusboomen als natuurlijke afleiders van den bliksem beschouwd en verdedigd worden, voorgelezen op 8 Maart 1790, bij de openbare vergadering van het Bat. Gen. v. K. en W., door G. P. le Dulx. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 1. — Uittreksel uit deze verhandeling. *Letterb.* IX. 1792. 35.

Winden.

2556. Verhandeling over de winden door Lartigue, uit de Annales Marit. et Colon. *Pilaar en Obreen, Tijds.* V. 1845. 212, 284, 378, 421. VI. 1846. 57, 139, 219, 294, 375. VII. 1847. 53.

2557. Circulaire van de commissie tot verbetering der Ind. zeekaarten, omtrent de waarneming der winden in den Ind. Archipel, 11 Dec. 1851. *Nat. Tijd. N. I.* 2e j. 1851. 666.

2558. Bericht betreffende de eigenschappen der land- en zeewinden, waaijende langs de kusten van Java, inzonderheid te Batavia, volgens eene veeljarige bevindinge, door M. Semeijns. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* II. 1755. 413.

2559. Verhandeling over de natuurlijke oorzaak der algemeene en beurthoudende passaatwinden of moussons, door M. Semeijns. Met kaart. *Holl Maatsch. d. Wet. Verh.* III. 1757 183.

2560. Beantwoording der vraag: Wat verstaat men door moussons, en van waar komt die naam? *Tijds. aank. ond.* II. 1837. 67.

2561. Beschrijving van het opkomen der mousson ter reede van Madras, benevens van haren duur aldaar. *Leeskab.* 1834. I. 94. — 2. Einde van den mousson, ter reede van Madras. *Ald.* 189.

2562. Tafereel van de werking der kwade moussons te Madras. *Vad. Letter.* 1845. II. 440.

2563. Bedenkingen over den samum en andere heete winden, in Indië, Perzië, enz. *Lett. Mag.* 1831, 2e S. 717.

2564. De baroeboe of broeboes, welke geregeld jaarlijks in de noordelijke streken van Macasser waait, door D. F. Schaap, *v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 112.

Hoozen, Stormen en Orkanen.

2565. Brief van Ellis aan Mann, over den oorsprong der orkanen. *Vad. Lett.* 1791. 2e j. 551.

2566. Over de stormgolven en stormstroomen van orkanen. Uit Nautic. Mag. Nov. 1846, door H. Piddington, overgenomen uit zijn Horn book of Storms for the Indian and China Seas. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII. 1847. 202.

2567. Het boek der stormen, door H. Piddington. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 309, 375.

2568. Merkwaardige dwarrelwind, waargenomen op 1 Oct. 1841 op den Tarka-post aan de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1842 I. 95.

2569. Mededeeling 12 Dec. 1834 van bijzonderheden nopens een windhoos op 3 j. l. te Ambarawa, bij Salatiga waargenomen. *Letterb.* 1835. I. 303.

2570. Beantwoording door A. J. Bos der vraag: Wat weet gij van de Duivelsstem op Ceylon? Mededeeling uit Haafner en Wolf. *Tijds. aank. ond.* II. 1837. 272.

2571. De Duivelsstem op Ceylon, beschrijving met bewering, dat dit geluid het huilen van eene waterhoos zou zijn. *Boeks.* Nov. 1820. 633.

2572. Beschrijving van eenige waterhoozen waargenomen op 24 Mei 1788, 8 Jan. 1789 en 12 April 1789, uit het dagboek eener reize naar en van O. I., door F. Buchanan. *Lett. Mag* 1823. 2e St. 663.

2573 Beschrijving van een waterhoos op de kust van Nieuw-Zeeland, waargenomen

volgens Forster in zijn »Reis rondom de wereld." *Kenr v. Meng.* 1842. 186.

2574. Bijzonderheden betreffende een vreeselijken storm in China, overgenomen uit het dagblad van Peking van 26 en 27 Junij 1830. *Letterb.* 1831. II. 280.

2575. Typhon in de Chineesche zee, uit een brief, Hongkong 22 Julij 1847, uit de Lond. Ill. News. 20 Nov. 1847. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 119.

2576. Verhaal van een vreeselijken orkaan, die in Oct. 1754 op de kust van Bengalen heeft gewoed. *Eur. Mercurius.* LXVI. 1755. II. 7.

2577. Berigt betreffende den zwaren storm op 27 en 28 Nov. 1715 te Negapatnam, op de kust van Choromandel, benevens de schade en destructie daardoor veroorzaakt. *Valentijn,* V. St. I. 18.

2578. Berigten betreffende een orkaan op de kust van Choromandel in het laatst van 1754. *Eur. Mercurius.* LXVI. 1755. II. 10.

2579. Mededeeling uit Maddipollam 22 Mei 1787, van de schade aldaar veroorzaakt door een storm, uit de Calcutta courant. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXIV. 1788. 86.

2580. Mededeeling uit Cockinarah 24 Mei 1787, van de schade aldaar veroorzaakt door een storm, uit de Calcutta courant. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXIV. 1788. 86.

2581. Mededeeling uit Madras 1 Junij 1787, van de schade door een storm aldaar veroorzaakt, uit de Calcutta courant. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXIV. 1788. 85.

2582. Mededeeling uit Tranquebar 13 Junij 1787, van de schade door een orkaan aldaar veroorzaakt, uit de Calcutta courant. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXIV. 1788. 85

2583. Zeldzaam natuurverschijnsel, waargenomen te Klappa Nongal, res. Buitenzorg; beschrijving en beantwoording der vraag of dit een hoos of ook een typhon heeft kunnen zijn. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batav. 1840. 705.

2584. Bijzonderheden betreffende een zware orkaan in de residentie Kadoe op 25 Sept. 1860, uit het Bat. Handelsblad van 17 Oct. 1860 No. 83. *Nat. Tijds. N. I* XXII. 5e S. II. 1860. 501.

2585. Bijzonderheden betreffende een hevigen orkaan in de residentie Samarang, op 4 Oct. 1860, medegedeeld uit de Jav. Court. van 17 Oct. 1860. No. 83. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 502.

2586. Bijzonderheden betreffende een geweldigen storm in de residentie Menado, op 10 Dec. 1859, medegedeeld uit de Jav. Court. van 8 Feb. 1860. No. 11. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 404.

2587. Hevige stormen van 12 Jan. tot begin Feb. in de Molukkos, in den nacht van 21 op 22 April op het eiland Rotti en op Timor, door F. Junghuhn. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 4, 5 en 6. 99.

2588. Mededeelingen betreffende de uiterste ellende waarin de bewoners van het gouv. van Banda zijn gedompeld door de uitwerksels van een hevigen orkaan op 2 April 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XIV. 1779. 2. 722.

2589. Samoaansche eilanden, verwoesting door een orkaan op 5 April 1850. *Ver. Chr. St.* V. 1851. 727.

2590. De stormen nabij de Kaap de Goede Hoop in verband beschouwd met de temperatuur der zee, door J. van Gogh. Met platen en tabellen. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VIII. 1858. 225.

2591. Berigt van een hevigen orkaan, aan de kust van Isle de France, in Feb. 1771, uit Rochon's reize naar Madagaskar en de O. I. eilanden. *Letterb.* X. 1793. 183.

2592. Brief 20 Mei 1773, over verschrikkelijke stormen en afgrijselijke onweerwinden op Isle de France en Bourbon. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXV. 1773. 145.

2593. Verslag van de schrikkelijke orkanen, aan welke Isle de France onderhevig is, uit de Voyage à Madagascar, par Rochon. *Vad. Lett.* 1792. 2. 422.

2594. Voorteekenen en verwoestingen van eenen orkaan op Isle de France, naar het Fransch door D. van der Swan. *Philopaedion.* X. 1831. 190.

Buitengewone natuurverschijnselen.

2595. Waarneming over de ware damphef-fingen op een eiland benoorden Batavia, medegedeeld door M. Semeyns, 15 Mei 1730. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* II. 1755. 419.

2596. Tekst van het verslag van het onderzoek van den te Soemanap gevallen bloedregen op 13 Feb. 1863, door E. Kreijenberg, medegedeeld bij brief 28 Junij 1863,

door J. Hageman JCz. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 446, 442.

2597. Steenregen in O. I. op 5 Dec. 1814 in Bengalen. *Letterb.* 1816. I. 207.

2598. Luchtspiegeling in Perzië en de zonderlinge verschijnselen hierdoor veroorzaakt. *Leeskab.* 1836. III. 188.

2599. Buitengewone verdunning der lucht op de Nilghuerris. *Vad. Lett.* 1837. II. 327.

2600. Vraag voor het jaar 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. O. I., om herhaalde waarnemingen en naauwkeurige beschrijving van het zodiakaal licht, zoo als het zich in deze gewesten vertoont. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 28.— Idem voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 20. — Idem voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 33. — Idem voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 39. — Idem voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859 160. — Idem voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859 – 1860. 39.

2601. Mededeeling betreffende eene verduistering te Delhy, hoofdstad van Indostan, op den middag van 10 Junij 1789 en 16 Sept. 1785. *Letterb.* IV. 1790. 96

2602. Waarneming van eene verbazende duisternis, bij een onweêr te Lucknow, in O. I. *Vad. Lett.* 1813. 2. 322.

2603. Beschrijving van een zeldzaam natuurverschijnsel op 21 Feb. 1850, waargenomen door H. von Dewall in de O. afdeeling van Borneo. *Nat. Tijds N. I.* 1e j. 1850. 465.

2604. Beschrijving van een natuurverschijnsel te Gorontalo op 26 Junij 1857 waargenomen, uit de Jav. Court. van 3 Oct. 1857. No. 79. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 420.

2605. Ongewoon luchtverschijnsel, waargenomen te Timbanganten, in de Preanger Regentschappen op 13 Feb. 1857, uit de Jav. Court. van 28 Feb. 1857. No. 17. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 268.

III.

NATUURLIJKE HISTORIE.

A. GEOLOGIE.

Indische Archipel.

2606. Bijdragen tot de natuurlijke historie. Verslag anno 1780, van de gedane en medegedeelde ontdekkingen in de drie rijken der natuur in onze Oostersche Volkplantingen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 283.

2607. Bijdragen tot de natuurlijke historie, uit de nagelaten schriften van F. v. Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 361.

2608. Register der geslachten van de drie rijken der natuur, van het systema naturae van Linnaeus tot No. 1228 van de Vegetabilia, vervolgens naar den Herbarius Amboinensis, door J. C. M. Rademaker, in het Maleisch, Hollandsch en Latijn. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 60.

Azië.

2609. Figuur 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 en 15, voorstellende de geologische structuur van het schiereiland Aden, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 368. — Vgl. F. Junghuhn, *Terugreis van Java naar Europa.* Zalt-Bommel 1851. 70.

2610. The rocks of Pulo Ubin, with some remarks on the formation and structure of hypogene rocks and on the metamorphic theory by Richardson Logan 1846. *Verh. Bat. gen. N. I.* XXII. 1849.

2611. Sketch of the geology of Jasinga, by Rigg. 1837. *Verh. Bat. gen. N. I.* XVII. 1839. 121.

2612. Geologische beschrijving van Malaka; uittreksel uit een rapport van H. Croockewit Cz. 1850, aan het Indisch Gouv. ingediend. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 293.

2613. De studie der geologie in Nederland, door W. C. H. Staring, waarin opmerkingen over de gesteldheid en beoefening der geologie van Nederl. Indië. *De Gids.* XXVIIe j. 3e S. 1e j. 1863. IV. 193, 199, 207. — De beoefening der geologie van Nederlandsch Indië. (Overneming van bovengenoemde opmerkingen.) *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 427.

2614. Bijdragen tot de geologische en mineralogische kennis van Nederlandsch Indië, door de ingenieurs van het mijnwezen I-XXVI. *Nat. Tijds. v. N. I.* Jaarg. II 1851. 262 en verder. Deze stukken zijn afzonderlijk op de onderwerpen geplaatst. — Bijzonderheden nopens de uitgaven dezer bijdragen. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 469; XXII. 5e S. II. 1860. 102, 405, 409.

2615. Aanmerkingen gehouden op eene reis door eenige districten der Padangsche Bovenlanden, betreffende de physische en geognostische gesteldheid der N. W.kust van Sumatra, door H. Burger. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1836. 157.

2616. Geologische aanteekeningen betreffende Banka. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 139.

2617. Over het voorkomen van zandsteen op Billiton, door J. H. Croockewit Hz.; mededeeling der resultaten van het onderzoek van J. R. E. van Laer en E. H. D. Buys Ballot van de gezondene specimina. *Nat Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 416.

2618. Geologische gesteldheid van de Batoe eilanden, ten westen van Sumatra gelegen, door L. Horner. 1838. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 316, 322.

2619. Profil der aardlagen op de oostelijke helling van den Goenoeg Garoem, Z. O. afd. van Borneo, door C. A. L. M. Schwaner 1846. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852, tegenover 683.

2620. Verslag van een geologisch onderzoek van het Z. O. gedeelte van Borneo, door L. Horner, 1837. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 87.

2621. Geognostische tabel der rotssoorten van den berg Pangaron, door H. von Gaffron, verkregen door het aanleggen der dwarsgaanderij Oranje Nassau aldaar. *Nat. Tijds.* VI. N. S. III. 1854. 145.

2622. Vraag van het Kon. Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I., over de verandering van de kust van het eiland Java, door aanwas of afspoeling enz. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I 1853. bl. XI. — III. 1855. bl. XXV. IV. 1856. bl. XXVI.

2623. Geologisch verband tusschen Java en Sumatra. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. 1e d. 393.

2624. Het voorkomen van diluviale gronden op Java, door W. C. H. Staring, voorafgegaan door een overzigt der tegenwoordige kennis van de geologische zamenstelling van Java. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII. 1865. 52.

2625. Geologische uitstapjes in de omstreken van Buitenzorg, voornamelijk op den Salak, door C. A. L. M. Schwaner, November 1842 tot December 1843. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 369.

2626. Omschrijving der verschillende grondsoorten aangetroffen bij de artesische putboring op het koraal-eilandje Onrust, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 73.

2627. Onderzoek en beschrijving van de specimina der aardsoorten, welke bij de artesische putboring in het fort Prins Frederik, te Weltevreden, zijn verzameld, door P. Bleeker. *Nat Gen. Arch. N. I.* 1844, 24. —

2628. Geognostische mededeeling en beschouwingen betreffende Batavia, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 306.

2629. Wensch naar het onderzoek van de aardsoorten, gevonden bij de artesische putboring op het eiland Onrust, nabij Batavia. (Not. Nat. Vereen. 6 Julij 1854). *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 1854. 531.

2630. Scheikundig onderzoek van modder, achtergebleven in de overstroomde vallei der hoofdplaats Banjoe-Mas in Februarij 1861, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 217.

2631. Aanteekeningen aangaande het Diënggebergte en omstreken, res. Banjoemas en Bagelen, gehouden tijdens de topographische opneming, in Juli, Aug. en Sept. 1859, door W. H. A. Mickler, ter aanvulling van Junghuhn's geognostische opgaven, geplaatst in zijn werk „Java." *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 54. — Bijzonderheden nopens de uitgave van deze aanteekeningen. *Ald.* 74, 85.

2632. Zakelijke inhoud van den brief van C. de Groot, betreffende aard-soorten van Pekalongan. (Not. Nat. Vereen. 22 Maart 1860). *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 79,

2633. Karang-Bollong, door F. Epp: geognostische waarnemingen. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 325.

2634. Tabel aantoonende de resultaten van een onderzoek van de specimina der grondsoorten verkregen bij de artesische putboring in het midden der stad Samarang tot een diepte van 75 Ned. ellen. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 20.

2635. Vergelijking der grondsoorten verkregen bij de artesische putboring te Samarang en te Batavia, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 21.

2636. Mededeeling door P. Bleeker van de grondsoorten verkregen bij eene artesische putboring op het landgoed Peterongan in het distrikt Samarang van de residentie van dien naam in 1848. *T. v. N. I.* 1850. I. 247.

2637. Bijdragen tot de kennis van de gebergte-systemen in oostelijk Java, door H. Zollinger 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 125. Inhoud: I. Overzigt. II. Het systeem der Ardjoeno, 133. III. Het systeem der Tengger-bergen, 143. IV. Het Ijang-gebergte, 158. V. Het gebergte-syst. van Banjoewangie, 175.

2638. Uiteenzetting door P. Bleeker van zijn gevoelen omtrent de vorming van den Tengger op Java, alsmede overzigt van de door andere schrijvers daarover openbaar gemaakte meeningen. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 47.

2639. Vraag voor het jaar 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. over de hoeveelheid slib, welke door de Kalimas en Solo-rivier, in oostelijk Java, jaarlijks in zee wordt afgevoerd. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 22. — Herhaald voor 1856. *Ald.* 1856. 35. Voor 1857 *Ald.* 1857. 41. Voor 1858. *Ald.* 1858—59. 163. Voor 1859. *Ald.* 1859—60. 41.

2640. Iets over de geologische verhouding tusschen Java en Madura, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 107.

2641. Geologische aanteekeningen betreffende Bali, door H. Zollinger in 1845; hierbij een staat aantoonende de analogie in de bouworde van het oostelijke bergsysteem van Java en Bali. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 39, 44. Zie ook 3e j. Bat. 1846. 1e d. tegenover 132.

2642. Natuurkundige reis van H. Zollinger: zijne waarneming, dat het gebergte van Lombok een dergelijk systeem is, als de gebergtesystemen van Oost-Java en Bali. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 597.

2643. Geologische formatie van het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 192.

2644. Verslag van de geologische gesteldheid van het eiland Sumbawa, door H. Zollinger, volgens zijne waarnemingen op de reis van Mei tot Dec. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 55.

2645. Bijdragen tot de geologische kennis van Timor, door C. F. A. Schneider. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 87. — Bijzonderheden nopens de uitgave. Idem XXIII. 5e S. III. 1861. 516, 527—529. XXV. 5e S. V. 1863. 335.

2646. Geologische toestand van het Ned. gebied van Timor in 1829. Medegedeeld door Francis. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Bat. 1838. 375.

2647. Advies van Corns. de Groot betreffende de verhandeling van F. Schneider, getiteld: Bijdragen tot de geologische kennis van Timor Koepang. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II 1858—1859. 447.

2648. Geognostische schets van Timor's westelijk gedeelte, en van de eilanden Kambing en Samauw, door C. Schwaner, bewerkt onder toezigt van S. Müller. Met kaart. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. 301. — *Muller, Reizen.* Amst. 1857. II. 291.

2649. Verzoek door de Nat. Vereen. in N. I. aan D. A. J. B. de Graaf, om opgaven van de aardlagen te Makasser, gevonden bij het boren van den artesischen put aldaar. Not. 3 Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 361. — Brieven van A. van der Hart met de verlangde grondsoorten. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 123. 481. IX. N. S. VI. 1855. 316. — Aardlagen, gevonden bij de boring van een artesischen put te Makassar, zijnde tekst van bovengenoemden brief, dd. 6 December 1854. No. 2241, inhoudende de verlangde inlichtingen omtrent deze aardsoorten. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 485.

2650. Prijsvraag van het Bataafsch Genootschap der proefondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam, getiteld: Eene geologische beschrijving van het eiland Banda. *N. Verh. Bat. Gen.* XII. 1865. XLV.

2651. Bijzonderheden nopens een dondersteen, gevonden op Goenoeg Api, en aangeboden door P. C. Lans, medegedeeld door J. J. Altheer, 5 Januarij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 106.

Australië.

2652. Waarnemingen en opmerkingen nopens de wording van van Diemensland, Nieuw-Holland en Timor, door Peron, gemaakt bij de Fransche ontdekkingsreize onder Baudin. *H. Vad. Bibl.* 1808. 2e st. 255.

2653. Catalogus der geologische bestanddeelen van Nieuw-Holland, door Ferdinand van Sommer. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXII. 1849.

2654. Geologische mededeelingen uit de laatste ontdekkingsreizen, namelijk uit die van Ross naar de Zuid-Poolstreken, van B. Jukes met de Fly naar Torrestraat en Australië, en van E. Belcher met den Samarang naar Laboan. *Letterb.* 1849. II. 36, 56.

2655. Het oudste vasteland der aarde, Australië. Resultaten der wetenschappelijke onderzoekingen van F. Hochstetter, op de Novara, 1858. *Vad. Lett.* 1859. II. 529.

B. VULKANEN EN UITBARSTINGEN.

Algemeen.

2656. Lijst der thans daadlijk brandende bergen in de vier werelddeelen. Naar het Fransch. *Vad. Lett.* 1786. I. 2. 283.

2657. Rapport door A. H. van der Boon Mesch, uitgebragt 28 Mei 1864, over de vulkanische aschsoorten, afkomstig van den Merapi, enz. gevolgd door een tabel van de uitkomsten der quantitatieve ontleding van verschillende vulkanische aschsoorten in Ned. Indië, en van den Aetna. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII. 1865. 206.

Azië.

2658. De vulkanen van Chebuda. Uit de Calcutta Governments Gazette. (Beschrijving). *Rec. o. d. Rec.* XXIII. 1830. Meng. 448.

Indische Archipel.

2659. Chronologisch overzigt der uitbarstingen van vulkanen in Neêrland's Indië, door F. Junghuhn, opgegeven volgens aangehaalde bronnen, 1506—1844. — B. Uitbarstingen van vulkanen. — C. Vulkanische verheffingen en verzakkingen. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 30. — Chronologisch overzigt der: B. Berguitbarstingen, en C. Bergvallen, verheffingen en verzakkingen, door J. Hageman J.Czn. van 15 Januarij 1845 tot 28 October 1849, aanhangsel op bovengenoemd overzigt. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851. 144, 145.

2660. Berigten over berguitbarstingen, vermeld in de Bataviasche Kolon. Courant, de Java-Government Gazette, de Bataviasche Courant en de Javasche Courant, van 1810 tot 1830, verzameld door A. W. P. Weitzel.

Nat. Tijds. N. I. XVIII. 4e S. IV 1859. 152.

2661. Berigten over berguitbarstingen vermeld in de Javasche Couranten van 1831 tot 1840, verzameld door M. Th. Reiche. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 245.

2662. Berigten over berguitbarstingen, vermeld in de Javasche Couranten van 1841 tot 1850, verzameld door W. F. Versteeg. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 283.

2663. Over de vuurbergen van den Indischen Archipel, door C. G. C. Reinwardt, hunne gesteldheid en uitwerkselen. *v. Kampen, Mag.* V. 1826. 71.

2664. Oproeping en beleefd verzoek aan Nederlandsch-Indië's ingezetenen, door F. Junghuhn, tot mededeeling van bijdragen betreffende vulkanische uitbarstingen, en andere gebeurtenissen in de natuur. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 1, 2 en 3. 358. No. 4, 5 en 6. 100. — Aan den Lezer; door de Redactie. Ondersteuning door de Redaktie van het T. v. N. I., en door de Directie van het Bat. Gen. in N. I., van genoemd verzoek. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 27.

2665. Inlassching tusschen de XIe en XIIe schets eener reis over Java, in 1844, door F. Junghuhn, zijnde eene optelling van alle Oost-Indische vulkanen, voor zoover ze tot heden toe bekend zijn. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 371.

2666. Over de zamenstelling van de vulkanische asschen, uitgeworpen door eenige vuurbergen van den N. Ind. Archipel, door D. W. Rost van Tonningen; resultaten van het scheikundig onderzoek, verrigt 1e door P. J. Maier van die van den Goenoeg Goentoer, 2e door K. W. van Gorkom van die van den Lamongan, en van die opgevangen te Arosbaja op het eiland Madoera en 3e door Rost v. Tonningen van die van den Merapi, den Vuurberg van Ternate, en den vuurberg Taboekan op de Sangi-eilanden. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI, 1859—1860. 248.

2667. Bijzonderheden nopens een aschregen, waargenomen door P. van Bleiswijk Ris, op 14 April 1856, op 4° 26′ N.Br. en 95° 17′ O.L., Not. Nat. Ver. 19 Julij, 20 Aug. en 9 Oct. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 477; XII. 3e S. II. 1856—1857. 245, 254. — Scheikundig onderzoek van een vulkanische asch, door D. W. Rost v. Tonningen, 11 November 1856, van den genoemden aschregen. *Ald.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 471.

2668. Verhandeling over de onderlinge gemeenschap van de vulkanen in den Ind. Archipel. *A. A. Brendonck, Mijne Reize,* enz. Dordr. 1859. 18. Noot.

2669. Vraag voor 1857, uitgeschreven door de Natuurkundige Vereeniging in N. Indië: Opgave van berg-uitbarstingen, welke in den Ind. Archipel zijn waargenomen geworden. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 161. — Voor 1859. *Ald.* 1859—1860. 40.

2670. Verzoek van de Natuurkundige Vereeniging in N. I. aan de Regering om eene geregelde toezending door de hoofden van gewestelijk bestuur in Nederl. Indië van de berigten aangaande plaats hebbende berguitbarstingen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 76. — Circulaire door de Regering gerigt aan de hoofden van gewestelijk bestuur op en buiten Java, omtrent de toezending van zulke berigten. Not. Nat. Vereen. 1 Nov. 1860. *Ald* 91. — Toezending door de Regering, aan de Nat. Vereeniging, van de ingekomen berigten. *Ald.* 131, 145, 156, 217, 434, 442, 448, 452, 468, 475, 481, 488, 493, 504, 516, 530. XXIV. 5e S. IV. 1862. 224, 237, 240, 253, 268, 284, 290, 299, 446, 469, 470, 478, 489, 516. — Voorgenomen zamenstelling door M. Th. Reiche van een overzigt dezer berigten. Not. Nat. Vereen. 20 Maart 1861. *Ald.* 217. — Aanteekeningen omtrent berguitbarstingen, waargenomen in den Ind. Archipel, gedurende het laatste gedeelte van 1860 en het jaar 1861, verzameld door M. Th. Reiche, te zamengesteld uit bovengenoemde berigten. *Ald.* XXV. 5e S. V. 1863. 135. — Vervolg op de aanteekeningen enz., door denzelfde, gedurende 1862. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 64. — Vervolg op de aanteekeningen, enz., door W. F. Versteeg, gedurende 1863. *Ald.* XXVII. 6e S. II. 1865. 115, 123. — Bijzonderheden nopens de uitgaven. *Ald.* XXV. 5e S. V. 1863. 318; XXVI. 6e S. I. 1864. 412; XXVII. 6e S. II. 1864. 414. — Vervolg-opgaven der toezending door de Regering aan de Nat. Ver. N. I. van de ingekomen berigten. *Ald.* XXV. 5e S. V. 1863. 317, 320, 340, 351, 372, 387, 390, 395; XXVI. 6e S. I. 1864. 159, 415, 418, 424, 436, 450, 457, 461, 477, 442; XXVII. 6e S. II. 1864. 384, 392, 395, 398, 402, 406, 417, 434, 438, 441, 453, 457, 459, 469.

2671. Prijsvraag van het Bataafsch Genoot-

schap der proefonderv. wijsbeg. te Rotterd. over de vulkanen en de vulkanische verschijnsels in den O. Ind. Archipel, alsmede eene verklaring van de wording dier vulkanen. *N. Verh. Bat. Gen.* XII. 1865. LXXIX.

Sumatra.

2672. Een paar aanteekeningen omtrent vuurbergen op Sumatra, door J. du Puy: opgave der vulkanen en beschrijving van de eruptie op 23 Julij 1822 van den Merapi in de Padangsche Bovenlanden. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 110.

2673. Mededeeling betreffende de werking van den Merapi op Sumatra's westkust gedurende Augustus 1854. Uit de Jav. Cour. van 30 Sept. 1854 No. 78. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 331.

2674. Uitbarstingen van den vuurberg Merapi in de Padangsche Bovenlanden, gedurende October en November 1855. Mededeelingen uit de Jav. Cour. van 14 Nov. en 15 Dec. 1855 No. 91 en 100. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 450.

2675. Mededeeling door A. F. W. Stumpff van zijn berigt van de werking op 22 April 1845 van den Goenong Talang in de Tigablas Kotta gelegen. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 117.

2676. Bijzonderheden nopens de uitbarsting in den nacht van 24 op 25 Nov. 1833 van den vuurspuwenden berg Boekit-Kaba gelegen in de Palembangsche districten Sundang Klingie en Sundang Blietie, grenzende aan het district van Benkoelen, Redjang. *Letterb.* 1834. II. 29.

Java.

2677. Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Natuurkundige Vereeniging in N. Indië, over een scheikundig onderzoek van de uitwerpselen der vulkanen op Java. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 161. Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI 1859—1860. 40.

2678. Bijdragen tot de geschiedenis der vulkanen in den Indischen Archipel tot en met het jaar 1842, door F. Junghuhn. Eerste Afdeeling Java: Geschiedenis der uitbarstingen van: I. Goenong Salak. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 99. II. Goenong Pangerango en Manellawangie. *Ald.* 107. III. Goenong Gedé in beperkten zin. *Ald.* 116. IV. Goenong Tankoebang Prauw. *Ald.* 200. V. Patoeha. *Ald.* 205. VI. Malabar. *Ald.* 206. VII. Waijang. *Ald.* 208. VIII. Bijzonderheden nopens een namelooze kawa of solfatara, gelegen regt in het oosten van de Malabar, midden tusschen dezen en den Goenong Goentoer, alsmede nopens een berg of bergstreek met name Goenong Kiamis, met een krater Kawa Karaha genaamd, gelegen in de nabijheid van den Goenong Goentoer, volgens C. G. C. Reinwardt en A. H. van der Boon Mesch. *Ald.* 209. — Opmerkingen van F. Junghuhn hierover. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 1e d. 151. IX. Goenong Goentoer, Donderberg. *Ald.* 5e j. 1e d. 215. X. Kawa Manok. *Ald.* 219. XI. Papandaijang. *Ald.* 224. XII. Telaga Bodas. *Ald.* 262. XIII. Galoeng Goeng. *Ald.* 265. XIV. Tjerimai, Berg van Cheribon. *Ald.* 624. XV. Seamat, Berg van Tagal. *Ald.* 760. XVI. Radja Djampangang, opmerkingen naar aanleiding der mededeelingen van F. Horsfield, die dezen berg Rogge Jambangan noemt. *Ind. Mag.* 1e twaalftal No. 4, 5 en 6. Batavia 1844. 43. XVII. Het gebergte Dieng. *Ald.* 82. XVIII. Goenong Sindoro. *Ald.* 306. XIX. Goenong Soembing. *Ald.* No. 7, 8 en 9. 88. — Kritische aanmerkingen op deze bijdragen, door J. E. Teysmann. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 487. — Kritiek hierop, door F. Junghuhn. *Ald.* 662. — Beoordeeling door H. Zollinger van deze kritiek en antikritiek. *Ald.* 6e j. 2e d. Batav. 1844. 145.

2679. Bericht nopens het springen en instorten van een brandenden zwavel-berg, met het droevig gevolg van dien, op het eiland Java, in de maand Augustus 1772, door J. M. Mohr, betreffende den Papandajang, in het landschap Sackapoera, op de grenzen van het Cheribonsche, in de Jacatrasche bovenlanden, met bijzonderheden nopens de eruptie van den Kellôt of Golôt bij Passarouang in 1586, en van den Lawoe, ten zuiden van het landschap Kadoe op 1 Mei 1752. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XIV. 1773. Berigten 82.

2680. Beschrijving van de eruptie van den Goenong Salak op Java, in den nacht van 4 en 5 Januarij 1699, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 504.

2681. Mededeelingen over de geologische gesteldheid van den Salakh op Java, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 6e j. 3e d. Batavia 1844. 54.

2682. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur

van N. I. over 1843. A. Voortgezette kronijk der vulkanen, door F. Junghuhn. Goenoeng Goentoer. Met profilen, gevolgd door een verhaal der eruptien van 24 Mei 1840, en van 14 November 1841, te zamengesteld uit de waarnemingen van A. J. P. A. D. Bosch. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 1, 2, 3. 332, 353. — Goenoeng Goentoer. Uitbarsting van 25 November 1843. *Ald.* No. 4, 5, 6. 84. — Goenoeng Gedeh. *Ald.* 88. — Goenoeng Lamonggang. *Ald.* 91.

2683. Over de gesteldheid van het gebergte Gedé, door C. L. Blume; uittreksel uit zijn dagboek van de beklimming van dezen vulkaan in April 1824. *Verh. Bat. Gen. N. I.* X. 1825. 55.

2684. Geologische gesteldheid van den vulkaan Gedé op Java, door L. Horner. 1836. Met profilen in den tekst. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 1.

2685. Aschregen te Buitenzorg. Berigten uit de Jav. Cour. v. 30 Aug. 1832, nopens die op den 29sten te voren gevallen uit den Gedeh. *Ind. Mag.* II Tw. 1845 No. 11 en 12. 173.

2686. Berigt uit Batavia, nopens de uitbarsting van den Gedé, op 11, 14 en 22 November, alsmede op 1 December 1840 en volgende dagen. *Letterb.* 1841. I. 270.

2687. Uitbarsting van den berg Gedeh, gedurende de maanden November en December 1840, door J. H. Hasskarl Met eene schets. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 241.

2688. Buitengewone uitstorting van dampen uit den Gedeh op 23 Januarij 1845. Berigt uit de Jav. Cour. van 29 Jan. 1845. *Nat. Gen. Arch.* 2e j. 1845. 160.

2689. Uitbarsting van den Gedeh 28 Mei 1852. Berigt uit de Javasche Courant van 9 Junij 1852, gevolgd door de mededeelingen hierover van Friederich. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 337.

2690. Buitengewone werking van den Gedeh op 14 Maart 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 203.

2691. Togtje in Krawang in November 1826. Uit de Bat. Cour. van 17 Januarij 1827. No. 3. Beschrijving der kraters of kawa-Domas, Ratoe en Lanang van de Tangkoeban Prahoe. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845 No. 5 en 6. 54.

2692. Beschrijving van een reistogtje naar en in den krater van den vuurberg Tangkoeban-Prauw, in de provincie Krawang op Java; in November 1828. Batavia 4 Januarij 1829. *Rec. o. d. Rec.* XXIII. 1830. Meng. 231.

2693. Tankoeban Prahoe. Uit de Jav. Cour. v. 5 Mei 1829. No. 54. Berigten van de eruptiën op 1—5 April van de kraters Ratoe en Domas. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 40.

2694. Mededeelingen door S., Poerwakerta 26 Febr. 1845, betreffende de eruptie uit den Kawa Domas van den berg Tankobang Prahoe op 4 tot 8 April 1829. *T. v. N. I.* 7 j. 1845. I. 421.

2695. De Tankoeban Prahoe in Oct. 1850, door P. Bleeker. Waarnemingen. *Nat. Tijds. N. I.* 1 j. 1850. 154.

2696. Kronijk van de uitbarstingen van den Goenoeng Goentoer in de residentie Preanger Regentschappen op Java, door F. Junghuhn. 1803—1843. *T. v. N. I.* 7 j. 1845. I. 144.

2697. Scheikundige ontleding van een vulkaansch zand en een ijzererts uitgeworpen door den Goenoeng Goentoer in den nacht tusschen 6 en 7 April 1803, door T. Horsfield. *Verh. Bat. Gen. in N. I.* VII. 1814. — Hiervan afwijkende analysen der vulkanische asch, uitgeworpen door den Goenoeng Goentoer op 4 Jan. 1843, door P. J. Maier, toegelicht door F. Junghuhn. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 1, 2 en 3. 347.

2698. Verslag, Batavia 15 Nov. 1818, nopens de uitbarsting en ontbranding van den Goenoeng Goentoer in het district Trogong van het regentschap Bandong der Preanger Regentschappen in October 1818, volgens de waarnemingen van C. G. C. Reinwardt. *Letterb.* 1819. I. 241.

2699. Uitbarsting van den Goentoer in Oct. 1818. Togt van C. G. C. Reinwardt naar dien berg. Uit de Bat. Cour. v. 7 Nov. 1818. No. 45. Verslag van zijn onderzoek aangaande deze werking en de gesteldheid van den vulkaan. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 28.

2700. Bijzonderheden nopens de uitbarsting en veroorzaakte onheilen van den Goenoeng Goentoer op 14 Junij 1825, in het district Bandong van de Preanger Regentschappen op Java. *Letterb.* 1825. II. 349.

2701. Uitbarsting van den Goentoer in Junij 1825. Uit de Bat. Cour. v. 22 Junij 1825. Bijzonderheden, ingewonnen door den

resident R. L. J. van der Capellen. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No 3 en 4. 153.

2702. Uitbarsting van den Goentoer. Uit de Bat. Cour. v. 22 Mei 1827. No. 35. Berigt nopens die op 13 te voren. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 5 en 6. 106.

2703. Werking van den Goentoer. Uit de Jav. Cour. v. 22 Nov. 1828. No. 140. Berigt nopens die op 6 te voren. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 9 en 10. 121.

2704. Uitbarsting van den vulkaan Goentoer in de Preanger Regentschappen. Bijzonderheden nopens die waargenomen op 24 Mei 1840. *Letterb.* 1840. II. 365.

2705. Chemische analyse der vulkanische asch, uitgeworpen door den Goenoeng Goentoer, 25 Nov. 1843, verzameld te Buitenzorg door F. Junghuhn; door J. Maier, April 1844. *Nat. Gen. Arch.* 1e j. 1844. 116.

2706. Aantooning door P. Bleeker dat de Goenoeng Goentoer is een eruptie-kegel met ringmuur, in tegenstelling met de bewering van F. Junghuhn. Not. Nat. Vereen. 3 Junij en 6 Julij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI N. S. III. 1854. 360, 529.

2707. Verslag der verschrikkelijke uitbarsting van den berg Galoengoeng, op het eiland Java, in het jaar 1822. Tekst van het rapport van den resident R. J. L. v. d. Capellen. *Cybele.* VII. 1830. 67.

2708. Uitbarsting van den Galoenggoeng in Oct. 1822. Mededeeling: 1°. Uit de Bat. Cour. v. 22 Febr. 1823, van het rapport van R. L. J. v. d. Capellen, nopens de verwoestingen, aangerigt op 8 en 12 Oct. te voren en nopens de middelen tot leniging van dezen ramp; met bijlage „Aantooning van het getal menschen en de hoeveelheid vee, kampongs, rijstvelden en koffijtuinen, welke bij de uitbarstingen van het Galoenggoenggebergte in het regentschap Soemedang op 8 en 12 Oct. des verleden jaars zijn omgekomen, vernield of beschadigd geworden." — 2°. Uit de Bat. Cour. v. 2 Aug. 1823, van de rekening en verantwoording van de giften. — 3°. Uit de Bat. Cour. v. 7 Aug. 1824 van de nadere rekening en verantwoording van de giften. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 59, 76, 80.

2709. Bijzonderheden nopens de uitbarsting van den berg Galoenggoeng in het regentschap Sumadang van de Preanger Regentschappen in Oct. 1822. *Letterb.* 1823. I. 117, 238.

2710. Verhaal van de eruptie van den berg Tjermai in Cheribon op 11 Aug. 1772. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXIV. 1773. 178.

2711. Uitbarsting van den berg Slamat, op Java, in Maart en April 1860, en aschregen in de residentie Tagal en Banjoemas. Uit de Jav. Cour. v. 21 April 1860. No. 32. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 136.

2712. Uitbarstingen van den Mer-Api, op Midden-Java op het laatst van 1822 en in het begin van 1823. Uit de Bat. Cour. v. 4, 11, 18, 25 Jan. en 22 Febr. 1823. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 52.

2713. Nieuwe uitbarsting van den Mer-Apie in 1823. Uit de Bat. Cour. v. 19 April 1823. Berigt nopens die op 6 April. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. 83.

2714. Merapin. Uit de Jav. Cour. v. 10 Jan. 1833. No. 5. Berigten nopens de eruptie op 25 Dec. te voren. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 173.

2715. Beschrijving van de uitbarsting van den vulkaan Merapi op 6 Sept. 1846, door P. Bleeker. *Tijds. N. I.* 1850. I. 313. — Overgenomen in *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 464 noot.

2716. Bijzonderheden nopens de uitbarsting van den vuurberg Merapin, in het midden van Java gelegen, in Julij 1863, door W. F. Versteeg. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1865. 123.

2717. Over de uitbarsting der oostelijke vulkanen op Java in 1586 (A° Jav. 1506): door J. Hageman JCz., 7 April 1859. Mededeeling der vragen, 21 Maart 1859 van den geoloog Hohr, en der antwoorden 28 Maart 1859 hierop gegeven. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4 S. V. 1859. 441.

2718. Vulkanische werkingen in Oost-Java, 1826. Uit de Bat. Cour. van 18 en 25 Oct. 1826. Eruptie van den Pakoewodja op 11 Oct. in het gebergte Praauw en van eene in het gebergte Kloet. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 5 en 6. 47.

2719. Meerdere werking der vulkanen Keloed en Bromo op oostelijk Java. Uit het Batav. Handelsbl. v. 12 Nov. 1859. No. 91. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 401.

2720. Iets over de groote uitbarsting van den Kloed, residentie Kedirie, op 16 Mei 1848, door J. Hageman JCz. Aanteekening van 7 Junij 1848 door H. von Dewall op zijne derde reis langs de Oostkust van Borneo, bij Passir gemaakt, betreffende het onder-

aardsch gebulder bij dien vulkaan; gevolgd door bijzonderheden nopens de uitgestrektheid van het geluid bij de uitbarsting van den Tambora op Sumbawa op 5 April 1815. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 486.

2721. Aanbieding, door H. J. Haverman te Kedirie, van zand, asch en slakken van de uitbarsting van den berg Keloed op 4 Januarij 1864; benevens eenige bijzonderheden. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 441, 459.

2722. Bijzonderheden nopens de uitbarsting van den berg Kloed in Oost-Java, in den nacht van 3 op 4 Januarij 1864, uit officiëele berigten door W. F. Versteeg. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1865. 125, 127, 406.

2723. Bromo, Tenger en Smiroe. Uit de Jav. Court. v. 25 Dec. 1830, No. 152 en van 4 Januarij 1831, No. 2. Berigten nopens de eruptie op 15 en 16 December 1830. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 11 en 12. 148.

2724. Opgave door P. Bleeker van de voornaamste uitbarstingen van den Bromo, in de residentie Pasoeroean, op Java, voor zoover daarvan melding is gemaakt. *T. v. N. I.* 1849. II. 50.

2725. Bijdragen tot de kennis van het Tengersch-gebergte, enz., door J. D. van Herwerden: zijn vulkanische toestand, meer bepaald eene studie van den Bromo. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XX. 1844. — Oordeel van F. Junghuhn, 15 Sept. 1844, over deze verhandeling. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 226. — Beoordeeling door P. Bleeker, 1846 (?) van deze verhandeling. *Ald.* 1849. II. 49.

2726. Bromo. Uit de Jav. Court. v. 19 Nov. 1829, No. 136. Berigten nopens de eruptie op 5, 6 en 8, te voren. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 71.

2727. Beschrijving van de eruptie van den vulkaan Brama in Pasoeroean op 11 Nov. 1829, door H. J. Domis, 28 Sept. 1830. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 355.

2728. Beschrijving door J. D. van Herwerden van de erupties in 1842 van den Bromo in de residentie Pasoeroean op Java. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XX. 1844. 30. — Overgenomen door P. Bleeker in zijn: „Fragmenten eener reis over Java." *T. v. N. I.* 1849. II. 50.

2729. Uitbarsting van den vulkaan Bromo, in de residentie Pasoeroean, in Maart 1858. Uit het Pasoer. Nieuws- en Advert. Blad. Maart 1858. — *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 469. — Idem in October 1858. Uit hetzelfde Blad, van October 1858. *Ald.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 421.

2730. Mededeelingen betreffende de meerdere werking van den Bromo, en aschregen in de residentie Pasoeroean, uit de Java-Bode van 30 Junij 1860, No. 52. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 498.

2731. Overzigt der berguitbarstingen op Java in 1856, door J. Hageman J.Czn. met opgave der couranten waaruit genomen, Lamongan en Smeroe. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 210. Idem in 1857. Bromo en Smeroe. *Ald.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 270.

2732. Lamongan en Smiroe. Uit de Jav. Court. van 17 Februarij 1829, No. 21. Beschrijving van de uitbarsting des eersten en de werking van den laatsten. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 11 en 12. 31.

2733. Uitbarstingen van den Smeroe op Java sedert 1818. *T. v. N. I.* 1849. I. 135.

2734. Smiroe. Uit de Jav. Court. 12 Mei 1832, No. 57. Berigten nopens de eruptie op 18 April te voren. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 11 en 12. 172.

2735. Werkzaamheid van den berg Semiroe in Januarij 1845, door H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch.* 2e j. 1845. 543.

2736. Vermoedelijke uitbarsting van den Smeroe in Oostelijk Java, in September 1856. Uit den Java-Bode van 20 September 1856, No. 76. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 267.

2737. Uitbarsting van den vulkaan Smeroe in Oostelijk Java, in Augustus en Sept. 1857. Uit den Java-Bode van 16 September 1857, No. 74. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 419.

2738. Mededeelingen betreffende de werking van den Smiroe op Oostelijk Java, in Maart en April 1860. Uit de Jav. Court. v. 5 Mei 1860, No. 36. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 136. — Idem gedurende Junij 1860, en waargenomen aschregen in Melang. Uit het Bat. Handelsblad van 23 Junij 1860. No. 50. *Ald.* 497.

2739. Instorting van den top van den Lamongan, en opening van een nieuwen krater, tusschen 13 en 15 Sept. 1849. Mededeelingen van P. Toutenhoofd. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 87.

2740. Werking van den Lamongan, gedu-

rende Maart 1856. Uit den Java-Bode van 29 Maart 1856, No. 26. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 246.

2741. Werking van den Lamongan, gedurende Junij 1856. Uit den Java-Bode van 21 Junij 1856, No. 50. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 481.

2742. Brief van J. Hageman J.Czn., met berigten betreffende een aschregen te Soerabaja en te Probolinggo op 28 Febr. 1859. Not. Nat. Vereen. 30 Maart 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 103, 250.

2743. Uitbarsting van den Lamongan, in de res. Probolinggo op 1 Maart 1859. Mededeeling uit de Oostpost 1859, No. 19. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 104, 249.

2744. Tekst van den brief van T. Arriens, inhoudende zijne waarnemingen betreffende een aschregen op Madoera, van den Lamongan. (Not. Nat. Vereen. 30 Maart 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859— 1860. 99, 250.

2745. Toezending door J. Hageman J.Czn. van vulkanisch zand van den Lamongan; benevens verzoek aan D. W. Rost van Tonningen om een onderzoek er van. (Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 144.

2746. Uitbarstingen der vulkanen Idjin en Rauw (Banjoewangi), door C. J. Bosch; officieele rapporten dd. Januarij, Februarij en Mei 1817 van den resident Roos, alsmede bijzonderheden nopens de uitbarstingen sedert 1638. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 265.

2747. Werking van den berg Rauw, in de residentie Bezoeki. Mededeeling uit de Jav. Court. v. 14 Dec. 1859, No. 100. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 403.

2748. Mededeeling betreffende de meerdere werking van den Raoen, en aschregen in de adst. residentie Banjoewangi. Uit de Java-Bode van 12 Sept. 1860, No. 73. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 500.

2749. Aanbieding, door D. J. van Swieten, van asch, afkomstig van het Raon-gebergte, verzameld bij de eruptie op 2 Julij 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 460.

2750. Mededeelingen uit de Bat. Court. v. 15 Maart 1817, nopens het onderzoek door Leschenault van den vulkaan Idjeng in Banjoewangie, uit zijn brief, 30 Sept. 1805, geplaatst in de Annales du Mus. d'hist. natur. vol. XVIII. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 9.

2751. Berigten, Batavia 15 Maart 1817, nopens de uitbarsting van den berg Idjeng, vooral in den nacht van 23 op 24 Januarij 1817. *Letterb.* 1817. II. 221.

2752. Iets over den Goenoeng Baloeran of Telaga Waroe, in Oost-Java, door H. Zollinger. Duitsche tekst eener beschrijving, overgenomen uit een brief aan P. Bleeker en door dezen toegelicht. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 269.

Kleine Soenda-Eilanden.

2753. Berigten nopens de uitbarsting van den berg Tomboro, op het eiland Sumbawa. Uit een brief 29 Mei 1815, door een koopman van Batavia. *Letterb.* 1815. II. 415.

2754. Belangrijke bijzonderheden, omtrent de plaats gehad hebbende uitbarsting van den berg Tambora op Sumbawa in April 1815. Uittreksel uit een partikulieren brief, in de Java Cour. v. 27 Mei 1815. *Vad. Lett.* 1817. II. 11.

2755. Vuurspuwende berg. Overname uit de „Bibliothèque Univers." van Julij 1817, van waarnemingen gedaan te Makasser en te Bima van 5—19 April 1815 nopens eene uitbarsting op Sumbawa van den vulkaan Tomboro. *Keur v. Meng.* 1e j. 1818. 13.

2756. De vuurberg Tomborogo, op Sumbawa, door D. S. Schets van de uitbarsting in 1815. *Alg. Mag. Ond. Opv.* V. 1823. 47.

2757. Narrative of the effects of the eruption from the Tomboro Mountain in the island of Sumbawa on the 11 and 12 of April 1815. Communicated by J. T. Ross, Bat. 28 Sept. 1815. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2e dr. 1826. 343.

2758. Beschrijving van de verschrikkelijke uitbarsting van den Goenoeng Tomboro op het eiland Sumbawa in het jaar 1815, door Vollmer, volgens de vertaling van J. Olivier Jz. *Boekz.* Mei 1837. 587.

2759. Tambora, vier jaren na de bekende uitbarsting. Uit de Bat. Cour. v. 22 Julij 1820, No. 30, uit eenen brief van J. C. Vetter, te Bima, 16 October 1819, waarin zijne beschrijving van de algemeene verwoesting van Tambora en Pekat. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 83.

2760. Verslag van den berg Tambora en

zijne uitbarsting in het jaar 1815, door H. Zollinger. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 148.

2761. Hongersnood op Balie. Uit de Bat. Cour. v. 26 Oct. 1816. Berigten nopens deze ramp, als gevolg van de uitbarsting der vulkanen op Sumbawa. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 1.

2762. Werkzaamheid van den vulkaan Lobetolle op het eiland Lomblen, door P. Bleeker, 6 October 1849. Uit het Journaal van G. Vogelpoot. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 153.

2763. Vulkanische uitbarsting op Poeloe Komba of Batoetara; waarnemingen gedurende October 1849 tot Augustus 1850, door G. Vogelpoot, L. Nicolson en J. E. de Man. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 87.

2764. Uitbarsting van den vulkaan op Poeloe Komba, op 2 Mei 1851, volgens waarnemingen van T. Hansen. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 523.

2765. Eruptie van den vulkaan van Poeloe Komba, volgens waarnemingen, in Julij 1852, van J. van der Straaten. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 639.

Eilandengroep van Celebes.

2766. Uitbarsting van eenen vuurspuwenden berg Aboe op de Sangir-eilanden, door C. A. Rethaan Macaré. „Extract uyt het Taboekan's dagregister, onder 10—16 Dec. des jaars 1711." *Hist. Gen. Kron.* XV. 1859. 57.

2767. Uitbarsting van den vulkaan Awoe op groot Sangir, gedurende Maart 1856. Uit de Jav. Cour. v. 23 April en 17 Mei 1856. No. 33 en 40 en uit den Javabode van 16 April en 14 Mei 1856. No. 31 en 39. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 246.

2768. Uitbarsting van den Awoe op groot Sangir, door A. F. J. Jansen. Uit de Jav. Cour. van 11 Junij 1856. No. 47. Uittreksel uit zijn offic. rapport. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 373. — Vulkanische verschijnselen op de Sangi-eilanden. Vervolg op het bovenstaande. Uit de Jav. Cour. v. 26 Aug. 1857. No. 68. *Ald.* XIV. 3e S. IV. 1857. 212.

2769. Nederland, de Sangir-eilanden en de weldadigheid. Bijzonderheden uit het verslag van den resident van Menado, A. F. J. Jansen, nopens de verwoesting van groot Sangir in Maart 1856; met aansporing tot hulpbetoon hier te lande onder veroordeeling der koude oproeping van den Minister van Koloniën P. Mijer en de gewone achterlijkheid daarin hier te lande nog in 1852, ten aanzien der Molukkos bewezen, en met verwijzing tot de uit Ned. Indië betoonde weldadigheid aan de hulpbehoevenden alhier bij den jongsten watersnood. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 268.

2770. Te verwachten uitbarsting van den werkenden vulkaan van het kleine eiland Roeang, bij het eiland Tagoelandang, res. Menado. Uit de Jav. Cour. v. 15 Nov. 1856. No. 92. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 503.

Molukken.

2771. Bijzonderheden nopens de uitbarsting van den vulkaan van Albay op Manilla, op 1 Febr. 1814. *Letterb.* 1815. I. 127, 190.

2772. Brief, 23 Aug. 1673, van den landvoogd van Ternate, Cornelis Francx aan Willem Maatzuiker, fiskaal van Banda, over de eruptie van den berg Gammacanorre, op het eiland Gilolo, op 20 Mei te voren. *Valentijn* I. 1724. 331. — Tekst van een extract uit dezen brief. *Holl. Mercurius.* XXV. 1674—5. 177.

2773. Bijzonderheden nopens de eruptie van den vulkaan op Ternate in Aug. 1770. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXX. 1771. 208. — Idem op 25 Oct. 1773. *Ald.* XXXVIII. 1775. 146.

2774. Opmerkingen wegens de uitbarstingen van den Ternataschen berg op 23, 25 en 27 Junij 1831, 15 Junij 1833 en 4 Januarij 1835, door Coldenhoff. *Letterb.* 1844. I. 367.

2775. Mededeeling door J. B. J. van Doren van officiële berigten betreffende de uitbarsting van den berg Ternate op 2, 3 en 14 Febr. 1840, alsmede op 25 en 26 Maart 1839. *v. Doren, Herinn.* II. 1860. 282.

2776. Opgave door J. S. van Coeverden, Dec. 1843, van de voornaamste uitbarstingen van den berg Ternate. *T. v. N. I.* 6e j. 1844. 202.

2777. Bijdrage tot de kronijk der aardbevingen en vulkanische verschijnselen in Ned. Indië, door C. A. L. M. Schwaner. Chronologisch overzigt van 1817—1847 van de eruptiën van den berg van Ternate, te zamen gesteld uit de beantwoording van vraagpunten gedaan door den Algem. Secret. in 1847 aan

het bestuur te Ternate. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 295.

2778. Uitbarsting van den berg van Ternate op 27 Nov. 1849 en op 20 Febr. 1850. Uit de Jav. Cour. v. 24 Aug. 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 86.

2779. Chemisch onderzoek der vulkanische asch van den vuurberg van Ternate, uitgeworpen op 30 April 1850, door D. W. Rost van Tonningen, Weltevreden 30 Maart 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 275.

2780. Uitbarsting van den vuurberg van Ternate op 15 en 19 November 1850. Uit de Javasche Courant van 11 Junij 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 343.

2781. Meerdere werking van den berg van Ternate, gedurende Dec. 1858, Jan. en Febr. 1859. Mededeelingen uit de Jav. Cour. van 2 Februarij, 2 en 30 Maart 1859, No. 10, 18 en 26. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 441.

2782. Mededeelingen betreffende de werking van den berg van Ternate. Uit het Bat. Handelsblad v. 4 Aug. 1860, No. 62. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 499.

2783. Extract uit een brief van den Gouverneur Jacob van Schoonderwoert en de leden van Politie te Ternate, aan hunne Hoog-Edelheden de hooge Indische Regering te Batavia, gedateerd 30 April 1761, over de uitbarsting van den berg Makian op 22 September 1760. Medegedeeld door J. Pijnappel Gzn *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 639.

2784. Bijzonderheden nopens de vulkanische uitbarsting in Dec. 1861 op het eiland Makjan. Uit officiëele berigten, door M. Th. Reiche. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 133; XXVII. 6e S. II. 1865. 124.

2785. Extract uit het Bandaas Dagregister; behelzende het droevig en niet min aanmerkelijk voorval, op den 22sten Mey des jaars 1696 door den Goenong Api veroorzaakt. *Valentijn* III. St. II. 18.

2786. Bericht, gedaan van Maurits Hendriksz. van der Spelt, matroos op 't Fluitschip Oosthuyzen, nopens de redenen, die hem hebben bewogen den Brandenden berg te beklimmen, den Goenong Api, en wat hij wijders daarop heeft aangemerkt, 24 Mei 1696. *Valentijn* III. St. II. 19.

2787. Tekst van het »waaragtig verhaal en omstandig bericht, rakende de zeldzame wonderen, die Jan Buston, vaandrig van 't kasteel Hollandia, in 't opklimmen van den vuurberg, Goenong Api, alsmede op de uiterste hoogte, benevens mij aangemerkt heeft," door A. Feilingius, 29 Mei 1696. *Valentijn* III. St. II. 20.

2788. Mededeelingen, betreffende de uitbarsting van den Goenoeng Apy op het eiland Banda-Neira, 19—29 April 1765 tot October 1766. *N. Nederl. Jaarb.* I. 1766. I. 420; II. 1767. I. 559. *Maandel. Ned. Mercurius,* XX. 1766. 176.

2789. Bijzonderheden, Batavia 12 Junij 1773, van de schade veroorzaakt op Banda, door de woede van den brandenden berg op 6 Februarij te voren. *Maandel. Ned. Mercurius,* XXXVII. 1774. 4.

2790. Merkwaardig berigt wegens eene uitbarsting des vuurbergs op het eiland Banda, van 11 tot 21 Junij 1820, uit een brief, Banda, 21 Junij 1820, van C. Sipkes. *Star.* III. 1821. 140.

2791. Brief wegens de uitbarsting van den vulkaan Goenong Api, in Junij en Julij 1820: dagboek der waarnemingen van 11 Junij tot 22 Julij 1820. *Letterb.* 1821. I. 130. 148. — Mededeeling uit Batavia, 3 November 1820, van berigten van Banda tot 25 September 1820 betreffende de eruptiën van den Goenoeng Api sedert 8 Augustus 1820. *Ald.* 303.

2792. Uitbarsting van den brandenden berg op Banda, 11 Junij—22 Julij 1820. Uit de Batav. Cour. van 29 Julij en 19 Aug. 1820, No. 31 en 34. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 90, 97.

2793. Verdere geschiedenis van den Goenoeng Api op Banda. Uit de Bat. Cour. v. 5 Junij en 14 Augustus 1824. Bijzonderheden nopens een nieuwen krater op 22 April te voren, alsmede de erupties tot 28 Junij. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4. 96.

2794. Bijzonderheden nopens de eruptie van Goenong Apie op 22 April 1824. *T. v. N. I.* 2e j. 2e dr. Batavia 1839. 629.

2795. Meerdere werking van den vuurberg op Banda, gedurende Februarij 1860. Uit de Jav. Cour. v. 5 Mei 1860, No. 36. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 137.

2796. Werking van den Goenoeng Api in December 1855 en Januarij 1856. Uit de Jav. Cour. van 22 Maart 1856. No. 24. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 245.

Australië.

2797. Vulkaan op Nieuw-Holland, door

J. van der Veen, volgens waarneming van M. Mackie. *Philopaedion* IX. 1830. 548.

2798. Verslag wegens den vuurberg op het eiland Tanna ten Oosten van Nieuw-Holland. Uit de reize van J. Cook. *Vad. Lett.* 1786. I. 2. 600.

2799. Vulkaan op Owhyhee. Beschrijving van den eigenlijken zetel van den haard des vulkaans Mownakea, Kirauea genoemd, volgens Malden. *Boekz.* Nov. 1827. 647.

2800. De krater van Kirauea op Owaihi, een der Sandwichs-Eilanden. Beschrijving door den zendeling Ellis, gevolgd door die van Byron, na zijn bezoek in Junij 1825. *Letterb.* 1827. II. 9, 11.

2801. De vuurspuwende berg Keraouia, op de Sandwich-Eilanden. Verslag van C. Steward, nopens de gesteldheid van dezen berg en zijne uitbarstingen in 1825. *Vad. Lett* 1829. II. 269, 352.

2802. Iets over de vorming van het eiland Owahi. Beschrijving van den krater van den Kiranea, volgens Chase en Tacker, in Mei 1838. *Globe,* 1841. III. 230.

Africa.

2803. Verhaal van eene reize naar den vuurbrakenden berg op het eiland Bourbon, den 27n en 28n October 1768, door Cremont; beschrijving van dien berg. Uit het Fransch. *Vad. Lett.* 1770. IV. 2. 107.

Natuurlijk Vuur.

2804. Beschrijving van het Heilig vuur, door de Javanen Morro Api genoemd, in de vlakte van Mangar, in de res. Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 34.

2805. J. Hageman JCz., over uitstroomingen van koolwater-stof-gaz te Larangan-Tokol, op het eiland Madura. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 468. — Nadere inlichtingen omtrent de op Madura ontdekte ontvlambare gaz-bronnen. *Ald.* 488.

2806. Mededeelingen door W. F. Versteeg, betreffende de vermelding op oude kaarten van Java, van een zoogenaamd eeuwig vuur, in de residentie Rembang. Not. Nat. Vereen. 24 Junij 1858 tot 16 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 256. 259. *a.* Rapport, 23 Aug. 1858, van H. A. F. de Vogel. *b.* Van H. A. Steyn Parvé, met beschrijvingen der Kajangan-Api of vuurwellen van Bodjonegoro. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 320. — Discussiën naar aanleiding dezer inlichtingen. Not. Nat. Vereen. 23. Sept. 1858. *Ald.* 324.

C. AARDBEVINGEN.

Azië.

2807. Bericht van eene zeer zware aardbeving en daarop gevolgde alvernielende water-overstrooming, dewelke op Simabara, een schiereiland in het keizerrijk Japan, van den 10n Februarij tot den 21n Meij 1792 aanhoudende geweest is. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXIV. 1794. 100.

2808. Beschrijving van een zeer zware aardbeving op Simabara, een schiereiland in het keizerrijk Japan, welke van 10 Februarij tot 21 Mei 1792 gewoed heeft. *N. Nederl. Jaarb.* XXIX. 1794. I. 205.

2809. Aardbeving in Japan, waardoor de hoofdstad Jedo is verwoest. Uit de Jav. Court. van 16 Januarij 1856. No. 6. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 452.

2810. Verhael van d'Aertbevinge in China, en de keijzerl. Hooft-Stadt Pequing, op 23 Augusti 1679, mitsgaders d'omleggende plaetsen. *Holl. Mercurius.* XXXI. 1680. 165.

2811. Bijzonderheden nopens de aardbeving in China van 11—28 Julij 1720, volgens een brief uit Peking, 12 Jan 1721. *Eur. Mercurius.* XXXIII. 1722. I. 241.

2812. Bijzonderheden nopens de aardbeving in China, van September en October 1730. *Eur. Mercurius,* XLII. 1731. II. 91. — Idem. in 1731 en 1732, volgens een brief van Peking, 30 Maart 1733. *Eur. Mercurius,* XLV. 1734. I. 187.

2813. Aardbeving in China, uit het dagblad van Peking, van 26 en 27 Juni 1830. *Letterb.* 1831. II. 287.

2814. Mededeeling uit de Courant van Peking, van 15 Januarij 1835, van bijzonderheden nopens de aardbeving van 28 Junij tot 10 Julij 1834 in China waargenomen. *Letterb.* 1835. I. 429.

2815. Berigten betreffende zware aardbevingen van Bengalen in April 1763. *Maandel. Ned. Mercurius.* XVI. 1764. 186.

Indische Archipel.

2816. Oproeping en beleefd verzoek aan Nederlandsch-Indië's ingezetenen, door F. Junghuhn, tot mededeeling van waarnemingen betreffende aardbevingen. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 1, 2 en 3. 358. No. 4, 5 en 6. 100. — Aan den Lezer door de Redaktie. Ondersteuning van dit verzoek. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 27.

2817. Verzoek der Redaktie van het Nat. Tijds. v. Ned. Indie, om mededeelingen nopens vulkanische verschijnselen, en meer bepaald aardbevingen, in den Indischen Archipel. *Nat. Tijds. v. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 364; VII. N. S. IV. 1854. 332.

2818. Verzoek van A. Perrey, te Dijon, 1855, om mededeelingen betreffende aardbevingen in den Ned. Ind. Archipel. Not. Nat. Vereen. 19 Maart 1857. *Nat. Tijds. v. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 251. 4e S. II. 92.

2819. Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Natuurkundige Vereen. in Ned. Indië, over de opgave van de aardbevingen, welke in den Indischen Archipel zijn waargenomen geworden. *Nat. Tijds. v. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44. — Herhaald voor 1858. *Ald.* 4. S. II. 161. — Voor 1859. *Ald.* VI. 40.

2820. Verzoek aan de Regeering om een geregelde toezending door de hoofden van gewestelijk bestuur in Ned. Indie, van de berigten aangaande aardbevingen. Not. Nat. Vereen. 3 Oct. 1860. *Nat Tijds. v. N I.* XXII. 5e S. III. 1861. 76. — Regeeringscirculaire hierover aan de hoofden van gewestelijk bestuur. Not. Nat. Vereen. 1 Nov. 1860. *Ald.* 91.

2821. Berigten over aardbevingen, vermeld in de Bataviasche Koloniale Courant, de Java-Government Gazette, de Bataviasche courant en de Javasche Courant, van 1810—1830, verzameld door A. W. P. Weitzel. *Nat. Tijds v. N. I.* XVIII 4 S. IV. 1859. 152.

2822. Berigten over aardbevingen, vermeld in de Javasche Couranten van 1831—1840, verzameld door M. Th. Reiche *Nat. Tijds. v. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1856. 245.

2823. Berigten over aardbevingen, vermeld in de Javasche Couranten van 1841—1850, verzameld door W. F. Versteeg. *Nat Tijds. v. N I.* XVIII 4 S. IV. 1859. 283.

2824. Aardbevingen in den Indischen Archipel in 1853, uit de Javasche en andere Couranten medegedeeld. *Nat. Tijds. v. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 635. — In 1854. *Ald.* III. 161, 535. IV. 331. V 189. — In 1855. *Ald.* VI. 334, 336, 518. VII. 450. — In 1856. *Ald.* 3. S. I 245. 481. II. 266, 503. III. 266. — In 1857. *Ald.* III. 266, 461. IV. 211, 419 4. S. I. 255. — In 1858. *Ald.* I. 257, 258 469. III. 267, 420 IV. 441. — In 1859. *Ald* IV. 443. V. 453. 5. S. I 396, 398, 399, 403, 406. — In 1860. *Ald* II. 137, 497.

2825. Toezending door de regeering aan de Nat. Vereeniging van de ingekomen berigten betreffende aardbevingen. 1860—64. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXIII. 5. S. III. 1861. 131 vlg. IV. 224 vlg. V. 317 vlg 6. S. I. 159 vlg. II. 384 vlg. — Overzigt dezer berigten door M. T. Reiche. *Ald.* III. 1861. 217.

2826. Aanteekeningen omtrent aardbevingen en andere natuurverschijnselen, waargenomen in den Indischen Archipel, gedurende 1860 en 1861, door M. Th. Reiche *Nat. Tijds. v. N. I.* XXV. 5. S. V. 1863. 108. — Vervolg over 1862 *Ald.* 6 S. I. 64. — Vervolg over 1863 door W. F. Versteeg. *Ald.* II. 110. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Nat. Tijds. v. N. I* XXV. 5. S. V. 1863. 318. XXVI 6. S. I. 1864. 412. XXVII. 6. S. II. 1864. 414. — Toezending dezer Aanteekeningen aan A. Perrey te Dijon *Nat. Tijds. v. N. I.* XXV. 5. S. V. 1863. 369.

2827. Mededeeling uit Batavia van bijzonderheden nopens de aardbeving op 24 November 1833 te Benkoelen, Palembang, Singapore en op Java waargenomen. *Letterb.* 1834. I. 399.

2828. Aardbeving te Batavia, op Sumatra en elders in 't laatst van 1833. Uit de Jav. Cour. v. 11 December 1833, No. 124. Berigten nopens die te Batavia, te Palembang en te Singapore op 24 November. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 205.

2829. Aardbeving in Westelijk Java en Zuidelijk Sumatra op den 9n Januarij 1852. — Bijzonderheden deels betreffende Bantam, Batavia en Buitenzorg, deels volgens J. E. H. Juch betreffende de Lampongs. *Nat. Tijds. v. N. I.* 3e j. 1852. 119.

2830. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur van Nederl. Indië. Jaar 1843, door F. Junghuhn. B. Aardbevingen. — 1. Op Nias en op een gedeelte der tegenoverliggende Z. W. kust van Sumatra, met name te Baros, in den nacht van 5 op 6 Januarij. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. 4, 5 en 6. 91. — 2. Te Kedirie op Java, op 15 Maart. *Ald.* 95.

Eilandengroep van Sumatra.

2831. Een paar aanteekeningen omtrent aardbevingen op Sumatra: door J. du Puy te Padang op 10 Febr. 1797, Sept. 1822, Maart 1824 en 29 Febr. 1828, en te Benkoelen in Mei 1818. *Tijds. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 110.

2832. Iets over de aardbevingen, waargenomen ter Sumatra's Westkust, in Januarij en Februarij 1843, door F. van Ketwich, met den staat der waarnemingen door F. Junghuhn verrigt te Singkel. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 1e j. 1844. 338.

2833. Observatien omtrent aardbevingen en vulkanische verschijnselen op Sumatra's Westkust, van April 1845 tot en met April 1846, door A. F. W. Stumpff. *Tijds. v. N. I.* 8e j. 1846. II. 425.

2834. Aardbeving ter Sumatra's Westkust, op 11 November 1852 te Singkel en te Sibogha op Nias. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 201.

2835. Aardbeving ter Sumatra's Westkust, op 11 Oct. 1853. Uit de Javasche Courant van 26 Nov. 1853. No. 95. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 365.

2836. Bijzonderheden nopens de aardbeving te Padang, op 24 Nov. 1833. *Letterb.* 1834. I. 254.

2837. Mededeeling door A. F. W. Stumpff, van de waarneming eener hevige aardbeving te Padang, op 24 Nov. 1833 *T. v. N. I.* 7e j. 1845. IV. 156.

2838. Mededeeling door A. F. W. Stumpff van naauwkeurige en volledige observatiën betreffende aardbevingen te Padang in 1843 en 1844. *T. v. N. I.* 7 je. 1845. II. 117.

2839. Aardbevingen in Padang, op 14 en 15 Maart 1851. Uit de Jav. Cour. van 12 April 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851 180.

2840. Aardbeving in de Padangsche Bovenlanden op den 20n Junij 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 863.

2841. Bijzonderheden nopens een aardbeving op 4 Januarij 1860, ter hoofdplaats Benkoelen. Uit de Jav. Court. van 11 Febr. 1860. No. 12. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXI. 5. S. I. 1860. 406.

2841*a*. Berigt nopens de verwoestingen te Benkoelen, aangerigt door eene aardbeving, op 24 Nov. 1830. *Letterb.* 1834. I. 399.

2842. Aardbeving in de Lampongsche Distrikten, op 4 Mei 1851, door J. E. H. Juch. *Nat. Tijds. v. N. I.* 2e j. 1851. 344.

2843. Aardbevingen in de Lampongsche Distrikten in 1852, op 21 en 23 Julij, in den nacht van 20 op 21 Dec., alsmede op 24 en 28 Dec. door J. E. H. Juch. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 202.

2844. Aardbeving in de Lampongsche Distrikten, op 15 Junij 1853. Uit de Javasche Courant van 29 Junij 1853. *Nat. Tijds. v. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 415.

2845. Aardbeving te Brahoe, eiland Engano, en zeebeving, op 27 Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 339.

2846. De aardbeving op 29 Maart 1839, te Muntok op Banka. *Letterb.* 1839. II. 111.

2847. Aardbeving op Banka, op 27—28 Febr. 1850, door F. H. W. Kuypers. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 86.

2848. Bijzonderheden nopens de aardbevingen te Samarinda, op 30 Oct. 1857, door J. Wolff. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858 –1859. 69.

Eilandengroep van Java.

2849. Chronologisch overzigt der aardbevingen in Neêrlands Indie in vergelijkende zamenstelling met elkander, door F. Junghuhn, met aangehaalde bronnen, 1506—1844. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 30.

2850. Chronologisch overzigt der aardbevingen op Java, door J. Hageman JCz., van 5 Febr. 1845 tot 26 Julij 1848. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851. 140.

2851 Chronologisch overzigt der gebeurtenissen in de natuur van Java in 1850, door

J. Hageman JCz. Aardbevingen met opgave der Javasche Couranten, waarin de betrekkelijke berigten. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 463. — Gedurende 1851. *Ald.* 3 j. 1852. 117. — Gedurende 1852. *Ald.* IV. N. S. I. 1853. 198. — Gedurende 1853. *Ald.* V. N. S. II. 1854. 543. — Gedurende 1854. *Ald.* VIII. N. I. V. 1855. 338. — Gedurende 1855. *Ald.* XI. 3 S. I. 1856. 483. — Gedurende 1856. *Ald.* XIV. 3 S IV. 1857. 210. — Gedurende 1857. *Ald.* XVII. 4 S. III. 1858—1859. 269.

2852. Berigt wegens de zware aardbeving van den 22n Januarij 1780, op Java; door J. C. M. Radermacher; met aanteekeningen betreffende vorige aardbevingen sedert 1684. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e d. 1826. 369.

2853. Brief, 29 Sept. 1859, van T. J. van Bloemen Waanders, betreffende aardbevingen, waargenomen op Java in 1847 en 1848. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859 -1860. 330.

2854. Eenige statistieke opgaven omtrent aardbevingen, op Java gevoeld, van 1840 tot 1857; door J. Hageman JCz. I. Naar solaire en geographische rekening voorgevallen. II. Naar lunaire en geographische rekening. III. Op de uren van dag en nacht. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 417.

2855. Aardbevingen op Java, in Oct., Nov. en Dec. 1852. Uit de Jav. Court. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 860.

2856. Aardbeving in West-Java, op den 30n en 31n Maart 1855. Waarneming in Bantam en de Lampongs. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 152.

2857. Aardbevingen in Midden-Java, op het laatst van 1822 en in het begin van 1823. Uit de Bat. Court. van 4, 11, 18 en 25 Jan. en 22 Febr. 1823. Berigten nopens die in de residentiën Kadoe en Soerakarta. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4. 52.

2858. Berigt uit Batavia, 15 Jan. 1840, van de aardbeving op den 4n waargenomen in de Oostelijke residentiën van Java. *Letterb.* 1840. I. 351. — Mededeeling van een nader berigt uit Batavia, met uitvoerige bijzonderheden nopens deze aardbeving, en wel in de residentiën Samarang, Japara, Banjoemas, Djokjokarta, Bagelen en Kadoe. *Ald.* 381

2859. Berigt uit Batavia, te Londen aangebragt, alsmede dat voorkomende in de Javasche Courant van 11 Oct. 1834, betreffende de aardbeving te Batavia, op 10 Oct. 1834. *Letterb.* 1835. I. 126. — Berigt uit Batavia, 14 Oct. 1834, betreffende de aardbeving op den 10n te voren, te Batavia, Bantam, Krawang, Buitenzorg en in de Preanger Regentschappen. *Ald.* 159, 189.

2860. Opmerking nopens de aardbeving in de Preanger Regentschappen, Buitenzorg en Batavia, waargenomen op 2 Oct. 1818. *Letterb.* 1819. I. 245.

2861. Bijzonderheden nopens de aardbevingen te Tjiamis, op 17 Mei 1854, alsmede nopens die in de residentiën Cheribon en Preanger Regentschappen, in den loop van 1853, volgens mededeelingen van J. F. W. A. Lange, P. Bleeker en P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 363.

2862. Bijzonderheden nopens een zeebeving te Anjer, op 22 Julij 1860. Uit de Java-Bode van 28 Julij 1860, No 60. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 498.

2863. Brief uit Batavia den 10n Febr. 1699 van B. Phoonsen, over de schrikkelijke aardbeving, die zich tusschen den 4n en 5n Jan. in en omtrent de stad Batavia deed gevoelen. *Eur. Mercurius,* X. 1699. II. 173.

2864. Beschrijving van de aardbeving te Batavia, op 24 Aug. 1757. *Nederl. Jaarb.* XII. 1758. 1. 525.

2865. Mededeelingen betreffende een sterke schudding van aerdbeving te Batavia, op 22 Jan. 1780. *N. Nederl. Jaarb.* XV. 1780. 2. 887.

2866. Aardbeving te Batavia. Uit de Jav. Court. van 3 Nov. 1831. No 131. Berigten nopens die op 31 Oct. *Ind Mag.* II. Tw. 1845, No. 11 en 12. 167.

2867. Bijzonderheden nopens de aardbeving te Batavia, op 28 Jan. 1833. *Letterb.* 1833. II. 128.

2868. Aardbeving te Batavia. Uit de Jav. Court. van 31 Jan 1833. No. 14. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 176.

2869 Aardbeving te Batavia, op 6 Maart 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 163.

2870 Aardbeving te Batavia, op 4 Mei 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 180.

2871. Aardbeving te Batavia, op 29 Aug. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 523.

2872. Aardbeving te Batavia, in den nacht van 30 op 31 Maart 1855. *Nat Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 339.

2873. Aardbeving te Buitenzorg, op 5

Maart 1845. Waarnemingen van Swaving. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 164.

2874. Aardbevingen in den Indischen Archipel. Mededeeling betreffende die te Buitenzorg op 28 October 1854. Uit de Javabode van 4 Nov. 1854, No. 88. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 485.

2875. Over den invloed der aardbevingen op magneten door C. de Groot; waarnemingen te Buitenzorg. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. 1855. 336.

2876. C. de Groot, waarnemingen betreffende de aardbeving te Buitenzorg op 3 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II 1860. 137.

2877. Aardbevingen, op 3 en 6 April en 3, 6 en 25 Mei 1842, in de residentie Krawang op Java. *T. v. N. I.* 7e j. 1845 I. 421.

2878. Opmerkingen door J. A. Kraijenbrink, betreffende een aardbeving op 15-16 Dec. 1854 te Tagalwaroe en te Tollokdjambe in de residentie Krawang. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 503

2879. Bijzonderheden nopens een aardbeving te Tjiewiede in de Preanger Regentschappen op 29 Feb. 1833, door P. van Oort en S. Muller. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1836. 112.

2880. Bijzonderheden nopens eene aardbeving op 18 Oct. 1854 te Tjikadjang, Regentschap Bandong, door A. Gevers. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S IV. 1854. 332, 469.

2881. De magneet, een middel om op handen zijnde aardbevingen te voorspellen, door P. F. H. Fromberg. Ontleend aan de verhandelingen der Fransche Akademie en overgenomen in Das Ausland, 1853, No. 2, uit de Shipping Gazette van 3 Januarij. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 366. — Berigt van A. Gevers, over de beproefde toepassing van dit middel. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 332. 469.

2882. Mededeeling door K. F. Holle van zijne waarnemingen betreffende aardbevingen gedurende 1859 te Tjikadjang, Regentschap Soekapoera, Residentie Preanger Regentschappen. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 305.

2883. Aardbeving op Java, waargenomen in de Residentie Cheribon in April 1842, alsmede van de aldaar waargenomen berginstortingen en inzakkingen. *Letterb.* 1842. II. 238.

2884. Aanteekeningen van de aardschuddingen, waargenomen te Indramajoe in 1847, door S. L. P. D. Niepce, 16 Nov. tot 27 Dec. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 482.

2885. Aardbeving in de Residentie Cheribon op 22 Maart 1852. Uit de Javasche Courant van 14 April 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 337.

2886. Aardbevingen in de Residentie Cheribon op 28 Oct., 1, 2 en 30 Nov. 1853. Uit de Javasche Couranten van 19 Nov. en 14 Dec. 1853, No. 93 en 100. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 364.

2887. Aardbeving te Banjoemas, op 20 Maart 1847. Uit de Javasche Courant van 31 Maart 1847 *Nat Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 123.

2888. Aardbeving in Banjoemas, op 29 Sept. en 3 Oct. 1851. Uit de Javasche Couranten van 15 en 18 Oct. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 523.

2889. Aardbeving te Banjoemas, in den nacht van 12 op 13 Sept. 1852. Uit de Javasche Court. van 22 Sept. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 639.

2890. Aardbeving te Tjilatjap, op 27 Jan. 1853. Uit de Javasche Court. van 9 Febr. 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 203.

2891. Aardbeving te Magelang, op 31 Mei, in Kadoe. Uit de Bat. Court. van 22 Mei 1824. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4. 98.

2892. Aardbeving te Djokjo, 29 Maart 1818. Uit de Bat. Court. van 11 April 1818. No. 15; door H. G. Nahuys. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 16.

2893. Aardbeving in Samarang en Japara, 25 Sept. Uit de Bat. Court. van 6 Oct. 1821. *Ind Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 166.

2894. Aardbeving te Kedirie, op 30 Junij 1845. Uit de Jav. Court. van 13 Aug. 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 545.

2895. Aardbeving in de Residentie Kedirie, te Blitar, op 26 Jan. 1846. Uit de Jav. Court. van 7 Febr. 1846 *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 120.

2896. Aardbeving in Madioen en Kediri, op 20 en 21 Sept. 1850. Uit de Javasche Court. van 5 Oct. 1850, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 153.

2897. Aardbeving in Kediri, op 24 Jan. 1851. Uit de Jav. Court. van 15 Febr. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 462.

2898. Aardbeving in de residentiën Madioen en Kediri en in de afdeeling Patjitan, den 27n Jan. 1852. Uit de Jav. Court. van 11 en 21 Febr. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 120.

2899. Aardbeving te Kediri, op 2 Julij 1852. Uit de Jav. Court. van 28 Julij 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 484.

2900. Vulkanische verschijnselen in den Indischen Archipel. De aardbevingen op 3 Mei 1854, in de residentiën Kediri en Bezoekie. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 363.

2901. T. Arriëns, bijzonderheden nopens de aardbevingen in de Residentie Kediri, op 4 Mei, 12 Julij, 10 en 18 Sept. en 12 Oct. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 459.

2902. Aardbeving te Modjokerto, op 5 Febr. 1845; door H. A. Tromp. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 162.

2903. H. A. Tromp, drie aardbevingen op 5 Febr. 1845, in de afdeeling Modjokerto, van de Residentie Soerabaija op Java. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 288.

2904. Aardbeving in district Modjo-redjo, afdeeling Modjokerto, Residentie Soerabaija, op 26 Maart en 3 April 1847. Uit de Jav. Court. van 21 April 1847. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 123.

2905. Aard- en zeebeving op Madura, 29 Dec. 1820. Uit de Bat. Court. van 20 Jan. 1821. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 159.

2906. Mededeelingen, betreffende een aardbeving te Bezoeki, Banjoewangi en Boleling, op 17 Febr. 1848. *T. v. N. I.* 10e j. 1848. I. 161.

2907. Nog iets over de aardbeving op Bali, van 17 Febr 1848, door R. H. T. Friederich; de door hem waargenomen aardbeving te Kassiman in Badong. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 339.

Kleine Soenda-Eilanden.

2908. Aardbeving op 28 Nov. 1836 en volgende dagen, te Bima op Sumbawa. *Letterb.* 1837. II. 334.

2909. Aardbeving te Larantoeka, op de Oost-kust van Flores, door J. F. A. Hartsteen; mededeeling zijner waarnemingen op 5 en 28 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 226.

2910. Copye eens briefs uyt 't Eylant Zelor, op 't Fort Henricus, in O. I., den 2e Sept. Anno 1694, nopens de aardbeving op 20 Febr. 1648 en volgende dagen. *Holl. Mercurius.* I. 1650. 26.

Eilandengroep van Celebes.

2911. Aard- en zeebeving op Celebes Z. kust. 29 Dec. 1820 en 4 Jan. 1821. Uit de Bat. Court. van 28 April 1821. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 161

2912. De aardbeving op 28 en 29 Nov. 1836 te Makasser. *Letterb.* 1837. II. 334.

2913. Aardbeving te Menado, op 8 Febr. 1845. Uit de Javasche Courant van 21 Mei 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 335.

2914 Aardbeving te Menado, op 3 Sept. 1853. Uit de Javasche Courant van 3 Dec. 1853. No. 97. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 65.

2915. Extract uit het Taboecan's dagregister, onder den 10n tot den 16n Dec. 1711, door A. Dulee, met het verhaal van dezelfs zware aardbeving, en verdere gevolgen van dien op Sangir. *Valentijn.* I. 1724. 53.

Molukken.

2916. Aardbevingen in de Molukken in het laatst van 1851. Bijzonderheden nopens die op 27 Aug. en 8 Oct. te Ternate, alsmede van die op 20 Nov. te Amboina en in de afdeelingen Saparoea, Haroeko, Hila en Larieke, de laatste getrokken uit den brief hierover, 29 Nov. 1851, van J. Hartzfeld. Uit de Javasche Court. van 11 en 21 Febr. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 118.

2917. Officiëele berigten nopens de aard- en zeebevingen, welke het gouvernement der Molukkos hebben geteisterd, van 19/26 Nov. tot 23/30 Dec. 1852. van Vliet, *Proeve,* Amst. 1853. 24.

2918. Aardbeving in de Molukken, op het einde van 1852 en in de eerste maanden van 1853. Uit de Jav. Court. van 26 en 27 Jan. en 6 April 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 201.

2919. Waarnemingen van zeebevingen, benoorden Halmaheira en bewesten Ternate, op 13 Dec. 1858. Uit de Jav. Court. van 2 Febr. 1859. No. 10 *Nat. Tijds. N. I.* XVIII 4e S. IV. 1858. 441. — Idem bij Ternate op 28 Junij 1859. Uit de Jav. Court. van 30 Julij 1859. No. 61. *Ald.* XIX. 4e S. V. 1859. 457.

2920. Verhaal van de aardbevingen op Ternate, van April—Aug. 1770. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXX. 1771. 205.

2921. Waarnemingen van Coldenhoff betrekkelijk de aardbevingen op het eiland Ternate, in elke der maanden van 1824 tot 1835. *Letterb.* 1844. I. 365.

2922. De aardbevingen op 14 en 15 Febr. 1840, op Ternate. *Letterb.* 1840. II. 127.

2923. Aardbeving te Ternate, op 6 Junij 1850. Uit de Javasche Courant van 24 Aug. 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 86.

2924. Aardbeving op Ternate, op 28 Nov. en 30 Dec. 1850. Uit de Jav. Court. van 11 Junij 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e. j. 1851. 343.

2925. Extract uit een brief, geschreven door den Gouv. Jacob van Schoonderwoert en de Leden van Politie te Ternate, aan de hooge Indiaansche Regeering te Batavia, 30 April 1761, over de aardbevingen op het eiland Makian in 1760. Medegedeeld door J. Pijnappel Gz. *Reinwardt's Reis,* Amst. 1858. 639.

2926. Aardbevingen op het eiland Batjan, op 24 en 25 Nov. 1854, en te Buitenzorg, op 20 Jan. 1855, door C. de Groot. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 152.

2927. Verhaal van de schrikkelijke aardbeving in Amboina, Ao 1671, 1673 en 1674, voorgevallen. *Valentijn* II. 230. *Holl. Mercurius,* XXVI. 1675—6. 111. — Textueel overnomen uit Valentijn, *van Doren, Herinn.* II, 1860, 169, en *van Doren, Boeroe* enz. Amst. 1859. 181.

2928. Beschrijving van de aardbeving op Amboina, in Aug. 1754. *Nederl. Jaarb.* IX. 1755. 2. 814.

2929. Naauwkeurig relaas eener schrikkelijke aardbeving te Amboina, op 18 Aug. 1754. *Eur. Mercurius,* LXVI. 1755. II. 5.

2930. Bijzonderheden nopens een zware aardbeving op Amboina op 18 Aug. 1754. *Hist. Beschr. Reiz.* XIII. 1756 48 Noot.

2931. Omstandig verhaal van de zwaare en langdurende schuddingen eener aardbeving op Amboina, van 30 Maart tot 9 Junij 1777. *Maandel. Ned. Mercurius,* XLIV. 1778. 205.

2932. Aardbeving op Ambon, Maart en April 1830. Uit de Jav. Court. van 22 Mei 1830. No. 60. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 121.

2933 Bijzonderheden nopens de aardbeving op 1 Nov. 1835, op Amboina. *Letterb.* 1836. I. 303.

2934. Bijzonderheden nopens de aardbeving op 21 Jan. 1837 en volgende dagen waargenomen op Amboina, Saparoea, Haroeko en Noessa-laut *Letterb.* 1837. II. 207.

2935. F. H. W. Kuypers, aanteekeningen betreffende aardbevingen op Amboina in 1843. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 67.

2936. Aardbeving te Amboiua, op 20—22 Julij 1845. Uit de Jav. Courant van 3 Sept. 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 516.

2937. Aardbevingen op Amboina, gedurende Oct. 1850. Uit de Jav. Court. van 4 Dec. 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 303.

2938. Bijzonderheden nopens de aardbevingen op Amboina, gedurende 1851, door J. Hartzfeld. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 247.

2939. Beschrijving der aardbeving van 26 Nov. 1852, op Amboina en op Saparoea; door J. Hartzfeld. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 249.

2940. Aardbevingen in de Molukken, gedurende April 1853, in de residentie Banda en op het eiland Amboina. Uit de Jav. Court. van 29 Junij 1853. No. 52. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 415.

2941. Bijzonderheden nopens de verschrikkelijke aardbeving op Banda Neira, op 1 Sept. 1763. *Maandel. Ned. Mercurius.* XVI. 1764. 187. XX. 1766. 179.

2942. Bericht uit Banda, nopens een aardbeving op 12 Sept. 1763 op de eilanden. *Letter. Hist.* III. Amst. 1764. 412.

2943. Officiëele berigten nopens de schade veroorzaakt door de aard- en zeebevingen, welke de Banda Eilanden hebben geteisterd, van 19/26 Nov. tot 23/30 Dec. 1852. van Vliet, *Proeve,* Amst. 1853. 24, 35, 37.

2944. Aardbeving op Banda, op 4 Sept. 1853. Uit de Jav. Court. van 26 Nov. 1853. No. 95. *Nat. Tijds. N. I.* N. S. II. 1853. 365.

Africa.

2945. Berigt wegens een aardbeving van 4—7 Dec. 1809, aan de Kaap de Goede Hoop, voornamelijk op het Bossen- of Pinguin-eiland, ook wel het Zegel-eiland genaamd, en gelegen in de Tafelbaai. *Letterb.* 1810. I. 191. 206. 1811. I. 161.

D. BERGVALLEN EN VERHEFFINGEN.

2946. De wording der eilanden, bepaald die ten Noordoosten van Borneo, door A. Dalrymple, medegedeeld door C. Morton. *Vad. Lett.* 1770. III. 2. 74.

2947. Het ontstaan van een nieuw eiland, in den Belgaalschen zeeboezem, genaamd Edmondstone. Uit de Unterhalt. aus dem Geb. der Naturw. *Irene. I,* No. 1 Julij 1821. 47.

Indische Archipel.

2948. Chronologisch overzigt der berginstortingen van een niet-vulkanischen oorsprong in Neêrlands Indië. In vergelijkende zamenstelling met elkander, door F. Junghuhn, opgegeven volgens aangehaalde bronnen, 1506—1844. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. I. 30.

2949. A. C. J. Edeling, de langzame rijzing van een gedeelte der westelijke kuststreek van Sumatra, en wel in de nabijheid van Ajer Bangies. Not. Nat. Vereen. 20 Maart 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 226.

2950. Grondverzakking in Sintang. Uit de Jav. Court. v. 24 Dec. 1859 No. 103. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 452.

2951. Chronologisch overzigt der gebeurtenissen in de natuur op Java in 1850, door J. Hageman J.Cz. Bergvallen, verheffingen en verzakkingen. Met opgave der Javasche couranten, waarin de berigten zijn opgenomen. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 464.

2952. Bijzonderheden nopens de instorting voor een gedeelte van den berg Geger-Bintang, res. Buitenzorg en van den Goening-Bonkok op Java in Jan. en Febr. 1832. *Letterb.* 1832. II. 431.

2953. Aardinstortingen in de Preanger Regentschappen. Uit de Bat. Court. v. 7 April 1821. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 160. — Idem. Uit de Bat. Court. v. 1 Maart 1823. *Ald.* No. 3 en 4. 82. — Idem. Uit de Bat. Court. v. 3 Januarij 1824. No. 1. *Ald.* 94. — Idem. Uit de Jav. Court. v. 27 April 1830. No. 49. *Ald.* No. 11 en 12. 120.

2954. Bijzonderheden nopens eene aardinstorting op 22 December 1833 in het distrikt Panembang, behoorende tot het regentschap Limbangan in de Preanger Regentschappen. *Letterb.* 1834. I. 400.

2955. Instorting van een berg in de Preanger Regentschappen op 29 Augustus 1844. Uit de Javasche Courant van 21 September 1844. No. 76. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 485.

2956. Berigten, Batavia 15 Maart 1817, nopens het instorten van een berg in het distrikt Gabang van de residentie Cheribon op 27 Februarij 1817. *Letterb.* 1817. II. 222.

2957. Berigten, nopens het instorten van een berg in het distrikt Talaga in den nacht van 4 op 5 Maart 1817. *Letterb.* 1817. II. 222.

2958. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur van Nederlandsch Indië 1843, door F. Junghuhn. Verrijzing op 17 Februarij van twee rotsen uit zee, aan de Zuidzijde van het eiland Gilie-Genting, aan de Z.O. kust van Madura. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 4, 5 en 6. 95.

2959. Berginstorting in Sjeribon van den Goenoeng Loewoer op 17 Febr., en nopens soortgelijke inzakking in het distrikt Talaga, in den nacht tusschen 4 en 5 Maart. Uit de Bat. Court. v. 15 Maart 1817. No. 11. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 1 en 2. 2.

2960. Instorting van een gedeelte van den berg Telo Majo, in het distrikt Ngassinan, op de grenzen van Ambarawa in de residentie Kadoe, op 2 Februarij 1834. *Letterb.* 1834. II. 29.

2961. Poeloe Penganten, of visschers-eiland in tweeën gescheiden. Uit de Bat. Court. v. 5 Februarij 1820. No. 6. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 47.

2962. Bodemverheffing bij Ambarawa, in den nacht van 1 op 2 Januarij 1845, waarnemingen van H. C. van der Wijck. Uit de Javasche Courant van 22 Januarij 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 160.

2963. Bergscheuringen en instortingen in Soerakarta, van den Parodo, Toeren, Sombo, Toemper, Mang Lie, Tanges, Goeroom en Boentollo. Uit de Bat. Court. v. 11 April 1818. No. 15. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 15,

2964. Opheffing van den bodem der baai van Patjitan, ten gevolge van aardbevingen in October 1859. Uit de Javasche Court. v. 5 Nov. 1859. No. 89. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 401.

2965. Nieuwe gebeurtenissen in de natuur van Nederl. Indië 1843, door F. Junghuhn. Instortingen op 23 April in het regentschap Sidaijoe, residentie Soerabaija, distrikt Tambangan. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 4, 5 en 6. 99.

2966. Aardstorting op Tidore in Junij 1857, door J. H. Tobias. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858, 353. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 85.

2967. Mededeeling betreffende het ontstaan van twee nieuwe eilandjes in de Molukko's, in de nabijheid van het eiland Key, zoo het schijnt in verband met de plaats gegrepen aardbevingen op 26 November 1853. Uit de Oostpost van 28 December 1853. *Letterb.* 1854. 74.

2968. Bijzonderheden nopens twee uit zee verrezen eilanden in de nabijheid van het eiland Groot Key, residentie Banda in 1853. Uit de Jav. Court. v. 4 Januarij 1854. No. 1. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 161. — Over een nieuw uit zee opgerezen eiland in de nabijheid der Key-eilanden, rapport van J. C. Oudraat. *Ald.* 159.

2969. Ontdekking van drie zandbanken tusschen de eilanden Trando en Kauwer, behoorende tot de Key-eilanden, welke zich waarschijnlijk door de aard- en zeebevingen van 1853 hadden gevormd. Uit de Javasche Court. van 5 April 1854. No. 27. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 162.

2970. Nieuw opgerezen eiland, Maja genaamd, bij de kust van Nieuw-Holland, ten gevolge van een aardbeving; bijzonderheden, overgenomen uit een dagblad van Calcutta. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839, Meng. 324.

E. VULKANISCHE EN MINERALE WELLEN.

I. MODDERWELLEN.

2971. Lijst der Oost-Indische moddervulkanen, door F. Junghuhn *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 379.

2972. Verzoek van Forchhammer te Kopenhagen om slijk of aarde uit de slijkvulkanen van den Ned. Ind. Archipel, gevolgd door aanwijzing der vindplaatsen in Nederlandsch Indië, door J. C. Bernelot Moens. Not. Nat Vereen. 26 Sept. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 477.

2973. Toezending, door S. E. W. Roorda van Eysinga, van een opsomming der op Java voorkomende modderwellen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 413.

2974. Toezending, door A. J. L. van Hemert, van een kist met gassen en modder uit de zich in de afdeeling Grobogan bevindende modderwellen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 431.

2975. Modderwellen in de residentie Samarang, uit de Bat. Court. v. 17 April 1827 No. 20. Verslag van een reisje van H. J. Domis naar de modderwellen Djoko Peké, Loro Djina en Djoko Toewa, in het distrikt Poerwodadi, met beschrijving dezer bronnen. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. 94. — Zonder de Inleiding overgenomen in *Oosterling.* II. 1836. 2e ged. 45.

2976. Aanteekeningen, volgens mededeeling van Stoll, betreffende de modderwellen in het distrikt Kradenan, in het regentschap Grobogan van de residentie Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 33, 34.

2977. Beschrijving der modderwel of slijkvulkaan van Koewoe, in het distrikt Kradenan, regentschap Grobogan, residentie Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 31.

2978. De slijkvulkaan van Koewoe. Beschrijving. *v. Doren, Fragm.* I. 1854. I.

2979. Mededeeling, door P. Bleeker van de resultaten van het door P. J. Maier bewerkstelligd quantitatief scheikundig onder-

zoek van het water der modderwellen van Koewoe, Bledoek genaamd, in het regentschap Grobogan, residentie Samarang, keukenzout bevattend. *Tijds. v. N. I.* 1850. I. 33.

2980. Modderwellen van Kesongo, in het Samarangsche distrikt Wiero Sarie, door C. F. E. Praetorius. Uit de Bat. Court. v. 14 Aug. 1827. No. 70. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. 143.

2981. Mededeelingen door P. Bleeker, betreffende de modderwellen van Poeloengan en Kalanganjer in de residentie Soerabaija. *T. v. N. I.* 1849. II. 21, 22.

2982. Opgave door J. Hageman J.Czn. van modderbronnen in de afdeeling Soemanap op Madura. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 333.

2983. Mededeeling door J. Esser, van de afzending van flesschen modder uit verschillende modderwellen op Timor. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 402, 414.

II. MINERALE EN WARME WELLEN.

Azië.

2984. Over het soortelijke gewigt en de hoeveelheid vaste deelen van verschillende zeewaters, door D. W. Rost van Tonningen, op reis van Nederland naar Java op verschillende hoogten verzameld in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850 441.

2985. Scheikundig onderzoek van twee minerale wateren van Japan, door P. J. Maier, *a.* de minerale bron Oeresino; *b.* de minerale bron Takiwo; met beschrijving van Mohnike. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 477.

2986. Bijzonderheden nopens een warme bron bij de kampong Boeloeporon in Limbaja, behoorende tot het grondgebied van Goa, door W. Huberts van Assenraad. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 466.

Indische Archipel.

2987. Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië naar scheikundige onderzoekingen van rivier-, bron- en putwateren van verschillende plaatsen in Ned. Indië, in verband met de geaardheid des bodems van de onderzochte wateren. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44.

2988. Verzoek, naar aanleiding der opgaven van H. C. v. d. Wijck, aan de hoofden van gewestelijk bestuur in Ned. Indië, om soortgelijke opgaven van minerale bronnen in de gouvernementen, residentiën en adsist. residentiën onder hun beheer. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 356. — Tekst der circulaire tot dat einde. Not. Nat. Vereen. 23 Dec. 1858. *Ald.* 381. — Ontvangen antwoorden hierop: *a.* van F. H. J. Netscher uit Pekalongan. *Ald.* 441. *b.* van R. Wijnen uit de Lampongs. *Ald.* XX. 4e S. VI. 91. *c.* van H. J. W. van Lawick van Pabst uit Rembang. *Ald.* 91. *d.* van P. C. Wijnmalen uit Celebes. *Ald.* 98. *e.* van G. C. Schonck uit Banjoemas. *Ald.* 104. *f.* van H. A. van der Poel uit Bezoeki. *Ald.* 104. *g.* van C. Castens uit Japara. *Ald.* 104. *h.* van F. N. Nieuwenhuijzen uit Soerakarta. *Ald.* 105. *i.* van A. A. M. N. Keuchenius uit Buitenzorg. *Ald.* 106. *k.* van C. F. Boudriot uit Tagal. *Ald.* 102. *l.* van D. C. Noordziek uit Patjitan. *Ald.* 113. *m.* van H. von Gaffron uit Sintang. *Ald.* 130. *n.* van W. B. Bergsma uit Rembang. *Ald.* 134. *o.* van A. E. H. van der Poel uit Kediri. *Ald.* 145. *p.* van C. P. Brest van Kempen uit Djokjokarta. *Ald.* 146. *q.* van A. J. F. Janssen uit de Minahassa. *Ald.* 146. *r.* van H. D. A. van der Goes uit Banda. *Ald.* 151. *s.* van A. Meis e. a. van Sumatra's W.kust. *Ald.* 151. *t.* van A Meis uit Padang enz. *Ald.* 164, 190, 221. *u.* van R. Scherius uit Probolingo. *Ald.* 166. *v.* van D. C. A. van Hogendorp uit Samarang. *Ald.* 173. *w.* van C. Wiggers uit Madioen. *Ald.* 193. *x.* van C. F. Goldman e. a. uit de Molukko's. *Ald.* 209, 211. *y.* van J. J. Altheer uit Banka. *Ald.* 259. *z.* van P. F. Couperus uit Palembang. *Ald.* 333, 374. *aa.* van O. van Rees uit Bagelen. *Ald.* 332 *bb.* van R. Wijnen uit de Lampongs. *Ald.* XXII. 5e S. II. 66.

2989. Voorstel van G. F. de Bruyn Kops tot het plaatsen in het Tijdschrift der Nat. Vereen. van een beknopt voorschrift bij het verzamelen van minerale wateren in Ned. Indië. Zamenstelling van zoo-

danige handleiding, door P. J. **Maier**. Not. Nat. Vereen. 11 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 187.

2990. Vraag voor 1858 uitgeschreven door de Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië, naar de uitkomsten, tot dusverre verkregen door het scheikundige onderzoek van minerale wateren in Nederlandsch Indië. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 169. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 46.

2991. Voorgenomen zamenstelling door P. J. **Maier** van een algemeen werk over de minerale wateren in Nederlandsch Indië, benevens besluit van het Bestuur der Nat. Vereen. N. I. tot toezending van al de Nota's. Not. Nat. Vereen. 30 Maart 1859. *Nat. Tijds. N I.* XX. 4e S VI. 1859—1860. 115.

Eilandengroep van Sumatra.

2992. Kwalitatief onderzoek van twee bronnen van Bondjol, benevens eenige in hare nabijheid voorkomende mineralen, door A. G. **Veltman**. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 177. — Overgenomen en toegelicht door E. W. A. **Ludeking**. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 16.

2993. Beschrijving der warme bronnen van Manindjoe in de Padangsche Bovenlanden, door P. **van Dijk**. *Nat. Tijdschr. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 159.

2994. Toezending door C. **de Groot**, van mineraal water van Manindjoe, in de Padangsche Bovenlanden, verzameld door den mijn-ingenieur P. **van Dijk**. Not. Nat. Vereen. 22 Dec. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI 1859—1860. 459. — Beschrijving der bronnen door P. **van Dijk**. *Ald.* XXII. 5e S II. 1860 159. — Verslag van P. J. **Maier**, betreffende het scheikundig onderzoek der bronwaters van de nabijheid van het meer Manindjoe, in de Padangsche Bovenlanden. *Ald.* XXIII. 5e S. III. 1861. 221.

2995. Het water van Siminoeng, door J. J. **Altheer**, scheikundig onderzocht. *Nat. Tijds. N. I* X N. S VII 1856 463.

2996. Zakelijke inhoud van den brief van E. C. F. **Happé**, betreffende bijzonderheden nopens een zoutwaterbron in het distrikt Kikim, ads. res. Tebing-Tingi, res. Palembang. Not. Nat. Vereen. 9 Febr 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 336.

2997. Brief van A. **Pruys van der Hoeven**, aangaande minerale wateren in 't landschap Redjang, Palembangsche Bovenlanden. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 69. — Brief, inhoudende eene omschrijving omtrent de ligging enz., van de rivier Ajer-Poetih, en van de bron aan den voet van den berg Kaba, in de Redjang. *Ald.* 217. — Scheikundig onderzoek van het water eener heete bron, aan den voet van den berg Kaba, nabij de Doeson Kesambeh, in het landschap Redjang, Palembangsche Bovenlanden, door P. J. **Maier**. *Ald.* 378. — Scheikundig onderzoek van water van de rivier Ajer-Poetih, waaraan de Doeson Kesambeh gelegen is, door P. J. **Maier**. *Ald.* 382. — Brief van A. **Pruys van der Hoeven**, met toezending van water, uit de rivier Ajer-Poetih. *Ald* XXIV. 5e S. IV. 1862. 292.

2998. Mededeelingen van H. **Zollinger** betreffende warme bronnen in de Lampongsche districten. *T. v N. I.* 9e j. 1847. I. 12.

2999. Mineraal water van Kalianda in de Lampongsche distrikten, door D. W. **Rost van Tonningen**, scheikundig onderzocht *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 525.

3000. Mineraal water van Telokh Betong, in de Lampongsche distrikten; qualitatieve scheikundige zamenstelling, volgens P. J. **Maier**. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j 1846. 294.

3001. Warme bron in de vallei van Telokbetong, in de Lampongs. Uit de Jav. Court. v. 22 Julij 1851. Plaatsbepaling. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 536.

Eilandengroep van Borneo.

3002. De zoutbron aan de Spaukrivier, landschap Sintang, residentie Westerafdeeling van Borneo, door J H. **Croockewit** Hz. April 1855. *Nat. Tijds. N. I* XII. 3e S. II 1856—1857. 86. — Scheikundig onderzoek van een mineraal water afkomstig van het eiland Borneo, door D. W. **Rost van Tonningen**; d. i. het bovengenoemde. *Ald.* 90. — Scheikundig onderzoek van bronwater van Sepauk, Westerafdeeling van Borneo, door S. A. **Bleekrode**. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 332. — Nota omtrent het bronwater van Sepaoek, Westerafdeeling van Borneo, door P. J. **Maier**. Vergelijking van bovengenoemde beide analysen Not. Nat. Vereen. 11 Junij 1864. *Nat. Tijds. N I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 442.

3003. Verzoek om een scheikundig onderzoek van fleschen zout- benevens mineraalwater, afkomstig uit Sintang, (Not. Nat. Vereen. 26 Mei 1859) *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—60. 158. — Verslag van A. G. Veltman, van dat onderzoek. (Not. Nat. Vereen. 24 Aug. 1859). *Ald.* 233

Eilandengroep van Java.

3004. Scheikundig onderzoek van water uit de Java-zee, door P. J. Maier. *Nat. Tijds.* 1e j. 1850. 130.

3005. Plaatsen op Java waar zich koolstofzuur ontwikkelt, zoogenaamde stikgrotten. Medegedeeld door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 4e j., 1842. II. 108.

3006. De warme bronnen van Java, door F. Junghuhn; opgave, met natuur-, aardrijks-, en geneeskundige opmerkingen. *T. v. N. I.* 4e j., 1842, II. 98.

3007. Prijsvraag, 8 Mei 1847, van het Bat. Gen. in N. I. „Eene beschrijving der minerale bronnen op Java met natuur-geneeskundige topographie van derzelver onmiddelijke omstreken en opgave van de qualitatieve en quantitatieve scheikundige zamenstelling van derzelver wateren.” *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXI, 1846-47, 1e ged. 38. — Herhaald 27 April 1852. *Ald.* XXIV, 1852. 15.

3008. Scheikundig onderzoek van 27 op Java voorkomende minerale wateren, door P. J. Maier. 1846—1852. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 33, 115, 282, 387. *Ald.* 2e j. 1851. 41, 287, 637. *Ald.* 3e j. 1852. 33, 175, 461. *Ald.* IV, N. S. I. 1853. 399.

3009. Mededeelingen door P. J. Maier, op 9 November 1853, in de vergadering der Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indie, betreffende de jodium houdende minerale bronnen van Java, met aantooning van de mogelijkheid eener bereiding daaruit in het groot van jodium en keukenzout. *Nat. Tijds. N. I.* V, N. S. II. 1853. 265

3010. Voorstel van H. Haaze, tot het nemen van proeven om de minerale wateren op Java als meststof dienstbaar te maken; gevolgd door opmerkingen van P. Bleeker. Not. Nat. Ver. 6 Julij 1854. *Nat. Tijds. N. I* VI. N S. III, 1854. 527, 529.

3011. Uitnoodiging door de Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië aan alle hoofden van gewestelijk bestuur op Java, tot het zenden aan haar van opgaven nopens het aanwezen van minerale bronnen; zulks naar aanleiding der verkregen opgaven van den resident der Preanger, H. C. v. d. Wijck. *Nat. Tijds. N. I* XIV. 3e S. IV. 1857. 227.

3012. Verzoek aan de Nat. Vereen. om de Regering de bijzonderheden te willen mededeelen, welke bij haar bekend zijn, omtrent de op Java aanwezige keukenzoutbronnen, met opgave zoo mogelijk van het zoutgehalte. Opdragt van deze taak aan W. F. Versteeg. Not. Nat. Vereen. 25 April 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 452. — Tekst van de „Opgave, met toelichting der keukenzout bevattende minerale bronnen op Java, zoo ver die onderzocht zijn, tezamengesteld door W. F. Versteeg.” Not. Nat. Vereen. 24 Mei 1862. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 473.

3013. Vergelijkende tafel, aantoonende het verschil in zamenstelling van eenige minerale wateren op Java en die van Homburg vor der Höhe. Gebangan, Assinan, Selocaton (Platoengan), Sisipan (in Buitenzorg), Tjipannas (in Preang. Reg.), Tjibeokh (in Bantam), Tjipannas (in Bantam), Tieris (in Probolinggo). *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847, tegenover 256.

3014. Beknopte beschrijving van verscheidene minerale wateren van Java, scheikundig onderzocht door A. Waitz. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 7, 8 en 9 233. — 1o De wateren van Tassik-malaijoe in de Preanger Regentschappen. *Ald.* 234. — 2o. Warm water eener wel aan den voet van den berg Boerangrang, tusschen de rivieren Tjimai en Tjiboran. (Preanger Reg.) *Ald.* 236. — 3o. Water eener 14.5° Fahr. heete wel aan de Noordzijde van den berg Tjermai, res. Cheribon. *Ald.* 237. — 4o. Warme bron aan den oostvoet van den berg Tjermai, nabij de dessa Johannury, res. Cheribon. *Ald.* 238. — 5o. Water van het riviertje, hetwelk 1000 voet beneden den krater van den berg Papandaijang opwelt. (Preanger Reg.) *Ald.* 239. — 6o. De minerale wellen te Pablingan, nabij Karangpandong (res. Soerakarta). aan den w. voet van het Lawoe-gebergte, omtrent 2000 voet boven zee gelegen. *Ald.* 240. — 7o. De minerale bron van Selokaton (Plantoengan). Res. Samarang. *Ald.* 247. — 8o. De staal-bron van Banjoe-koening, residentie Samarang. *Ald.* 251.

3015. Minerale wateren van Tjipannas en Tjiradjas, door C. L. Blume, 1821. Opmerkingen nopens de bruikbaarheid van dien te Tjipannas (Preanger Res.), beschrijving en scheikundig onderzoek van dien te Tjiradjas (Krawang.) *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 1 en 2. 162.

3016. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater uit de solfatara van Tjitrap in Noord Banten; door J. J. Altheer. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 347.

3017. Over eene solfatara nabij Tjitrap in het Noorden der residentie Banten; door C. A. Rensen. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854, 286. — Rectificatie. *Ald.*, 109; zie ook 123 en VI. N. S. III. 1854. 520.

3018. Warme bron in het distrikt Sadjira, residentie Bantam. Uit de Jav. Cour. v. 17 November 1855, No. 92. Bijzonderheden nopens het onderzoek door P. Swart, alsmede nopens het geneeskundig gebruik van het water. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 462.

3019. Scheikundig onderzoek van het mineraal water van Sadjira, in de residentie Bantam, door J. J. Altheer. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 217.

3020. Beschrijving eener minerale bron bij Krio in Bantam, door J. G. T. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 351.

3021. De minerale wateren van Tjipannas in de residentie Bantam en haar gebruik, door A. A. Gelpke, gevolgd door quantitative en qualitative chemische analyse, door P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 434.

3022. Bijzonderheden nopens de warme bronnen bij Tjipanas, in de residentie Bantam, door J. F. G. Brumund, 14 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1840. II. 693. — Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II. 244.

3023. Mineraal water van Wanantaka, in de residentie Bantam, scheikundige zamenstelling, volgens P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 127.

3024. Bijzonderheden nopens de zwavelbron Tjibiok in de residentie Bantam, door J. F. G. Brumund. *T. v. N. I* 3e j. 1840. II. 694. — Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II. 245.

3025. De minerale wateren van Tjibeokh in de residentie Bantam en haar gebruik, door A. A. Gelpke, gevolgd door de chemische analyse door P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 440.

3026. Beschrijving der minerale bronnen van Tjibeok in de residentie Bantam. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 395. — Ook geplaatst in 15e j. 1853. II. 62.

3027. Iets over koolzuurhoudende bronnen op de landen Tjitaijam en Sawangan, residentie Batavia, door P. Bleeker: waarnemingen en opmerkingen. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 145.

3028. Scheikundig onderzoek van putwater, op een erf aan de westzijde van het Koningsplein te Batavia, door P. J. Maier: een zwak ijzerhoudend mineraal water. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 461.

3029. Scheikundig onderzoek van het artesische putwater op het koraaleilandje Onrust, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 73.

3030. Indische bijzonderheden. 3. Het warme bad, door J. C. M., beschrijving eener warme bron op het landgoed Tjitrap, boven Batavia. *Vad. Lett.* 1816. II. 619.

3031. Het mineraal water van Sisippan in de residentie Buitenzorg, nabij Pondokh Gedeh. Ligging der bronnen, door P. Bleeker, en chemische analyse, door P. J. Maier in 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 13.

3032. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater van Sisippan in de residentie Buitenzorg nabij Pondok Gedeh, door P. J. Maier, in Sept 1850, dienende mede ter verbetering van eenige fouten in de onder No 3031 genoemde analyse. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 282. — Mededeeling van de resultaten van het onderzoek, benevens vergelijking met die van eenige Europesche minerale wateren. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 66. — Nog iets over genoemd water, door P. J. Maier: opgave van zijne waarnemingen en scheikundig onderzoek bij zijn bezoek in November 1851, tot aanvulling van het voorgaande *Ald.* 2e j. 1851. 524.

3033. Scheikundig onderzoek van twee warme minerale bronnen, ontspringende omtrent drie palen bezuiden het gezondheidsetablissement te Gadok, op het land Tjikoppo, afd. Buitenzorg, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 429.

3034. Scheikundig onderzoek van een mineraal water, afkomstig van Tjipamingies in Buitenzorg, door D. W. Rost van Tonningen. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 253 *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 127 en 95. — Bijzonderheden nopens het hierop genomen Indisch besluit, 18 October 1855, waarbij van de exploitatie dezer bron voor zoutbereiding wordt afgezien. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 402.

3035. De arragoniet-heuvels van Koeripan en hunne minerale wateren in de ads. res. Buitenzorg, door P. J. Maier, Batavia 10 Mei 1852. Scheikundig onderzoek. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 461.

3036. Opgave door P. F. H. Fromberg van minerale bronnen in de adsistent residentie Krawang. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 220.

3037. Bronnen in het district Segalaherang, afdeeling Krawang, door J. G. Stauffenbeil: Batoe-Kapoer, Tjipabla, Tjipannas, Tjiberoeboe en Tjiratjas, met de waarnemingen van C. L. Blume en F. G. Valck in 1824 van laatstgenoemde bron. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 449.

3038. Scheikundig onderzoek van het water der warme bronnen Ajer Batoe Kapor in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 48.

3039. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bron Tjipabla in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 637.

3040. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bron Tjipannas in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 644.

3041. Scheikundig onderzoek van het water der warme bron Tjiberoeboe in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 52.

3042. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater, voorkomende in de solfatara Tjiberoeboe, in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 293.

3043. Beschrijving der minerale bronnen, welke nabij Tjiratjas in de residentie Krawang worden gevonden, door C. L. Blume. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 451.

3044. Scheikundig onderzoek van het water der warme bronnen te Tjiratjas, in de residentie Krawang, door P. J. Maier, in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 41.

3045. Bijzonderheden nopens het water eener warme bron bij de kampong Tjie Ampel, in de ads. res. Krawang, gezonden door J. A. Krajenbrink. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855 505. X. N. S. VII. 1856. 387. — Scheikundig onderzoek eener jodiumhoudende watersoort van de Tagal Waroe landen, door J. J. Altheer. *Ald.* 387. — Mededeelingen en beschouwingen van J. A. Krajenbrink over deze bron, en de uitvoerbaarheid eener exploitatie voor zoutbereiding. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 401.

3046. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bronnen Ajer Assin, in de residentie Krawang, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 299.

3047. Scheikundig onderzoek van mineraal water voorkomende in de Kawa Domas, eene solfatara van den Tankoeban Prahoe, door P. J. Maier in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 287.

3048. Scheikundig onderzoek van het water uit het kratermeer van den Telaga Bodas en van het minerale water in de voornaamste solfatara, door P. J. Maier, en bijzonderheden nopens zijn bezoek op 1 September 1844, met J. P. van Meverden, en op 2 November 1851 met P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 141.

3049. Opgave der warme en zoute bronnen in de residentie Preanger Regentschappen, door H. C. van der Wijck. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 220.

3050. Chymicale ontleding van het warme water, dat aan den voet van den zoogenaamden Blaauwen Berg ontspringt, bij den inlander onder den naam van Tjipannas bekend, hetwelk in het jaar 1744, op de reize van G. W. v. Imhoff naar de bovenlanden ontdekt is, door S. C. Kriel en J. Scott, en over het geneeskundig gebruik er van, 1816. *Verh. Bat. Gen.* N. I. VIII. 2e dr. 1826. 87.

3051. De minerale wateren te Tjipannas, Preanger Regentschappen, chemische analyse, door P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 89. — Idem verbeterd onderzoek in 1851. *Ald.* 3e j. 1852. 175, 181, 189.

3052. Scheikundig onderzoek van het mineraal water, voorkomende in de solfatara van den Goenoeng Waijang, residentie Preanger Regentschappen, afdeeling Bandong, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 150.

3053. Scheikundig onderzoek van het mineraal water, voorkomende in de solfatara Kawa Manuk, residentie Preanger Regentschappen, afd. Bandong, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 123.

3054. Scheikundig onderzoek van twee warme minerale bronnen, voorkomende in de nabijheid van den pasangrahan te Goenoeng Pasir Kiamis, afdeeling Bandong, residentie

Preanger Regentschappen, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 87.

3055. Scheikundig onderzoek van water uit het kratermeer van den Patoea en der in zijn water voorkomende zwavelmelk, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 325. — Verbetering van drukfouten. *Ald.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 272.

3056 Warme minerale bronnen, gelegen in het plateau van Pengalengan, residentie Preanger Regentschappen, door P. J. Maier, scheikundig onderzocht. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 384.

3057. Scheikundig onderzoek van het water van warme minerale bronnen, voorkomende op de Noord Noord-Oostelijke helling van den Gedeh, ter hoogte van 6775 Rijnl. voeten, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 184.

3058 Scheikundig onderzoek van het water der warme minerale bron, gelegen op de grensscheiding van Lembang en Djamboedwipa, residentie Preanger Regentschappen, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 471.

3059. Berigt van eene met vaste lucht bezwangerde bronwel in het regentschap Parakan-Moentjan, in het oostelijk gedeelte der Jacatrasche Preanger landen; scheikundige waarnemingen nopens het water, door Th. Horsfield. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No. VIII.

3060. Scheikundig onderzoek van het mineraal water aan den N. O. voet van het Palimanang gebergte, res. Cheribon, door P. J. Maier; beschrijving der bron, door J. A. Krajenbrink. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1858. 481. — Nieuw scheikundig onderzoek van dit water, door P. J. Maier, 18 Mei 1854; en mededeeling zijner nadere waarnemingen betreffende de bron en het water. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 379. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 44.

3061. Bijzonderheden nopens de ontdekking door Schönberg Mulier van eene zoutwaterbron in Cheribon, tusschen Medja en Medjalengka, nabij de doekan Goenoengwindoe. Not. Nat. Ver. 1 Nov. 1854. — *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 468.

3062. Scheikundig onderzoek van twee minerale bronnen, gelegen aan den oostelijken voet der Tjerimai, nabij de dessa Sankanoerip, residentie Cheribon, door P. J. Maier. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 247. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 390.

3063. Scheikundig onderzoek van twee warme mineraalbronnen, nabij Koeningan in de residentie Cheribon, door P. J. Maier. I. warme mineraalbron te Koeningan; II. mineraalbron genaamd Sissipan. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 1. 9.

3064. Bijzonderheden nopens een mineraalbron op de Noordzijde van den Passir Tjisampi, behoorende tot het Kendang gebergte in de res. Cheribon, door J. W. F. Hardy. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N S. VI. 1855, 396.

3065. Zwavelbronnen op het Diang-gebergte en beschrijving van warme bronnen te Tlogo Lerie, alsmede van de zwavelbron Kawak Driengoe of Kalmoes-kolk, door S. A. Buddingh. *Vad. Lett.* 1889. II. 751. 757. 760.

3066. Scheikundig onderzoek van eenige in de residentie Bagelen voorkomende mineraalwateren, door J. C. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 126.

3067. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater Banjoe-assin, in het regentschap Poerworedjo, residentie Bagelen, door P. J. Maier in 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852 33. — Bijzonderheden nopens het zoutgehalte van dit water. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 403.

3068. Mededeeling der waarnemingen betreffende de bron Banjoe-Asin, in het distrikt Loanoe, res. Bagelen, door A. W. Kinder de Camarecq en F. C. Wilsen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 403.

3069. Kwantitatieve analyse van een mineraalwater, afkomstig uit eene bron nabij de dessa Pesantren in het regentschap Temangoong, residentie Kadoe, door D. W. Rost van Tonningen. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 406 *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854 131.

3070. Een uitstapje naar Gebangan, Assinan en Pelatoengan in September 1845, door P. A. Fromm. Beschrijving der bronnen. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j 1846. 494.

3071. Uitkomsten van het quantitatief scheikundig onderzoek van het mineraalwater van Pelantoengan, Gebangan en Ngassinan, in het regentschap Kendal, residentie Samarang, door R. Fresenius, G. J. Mul-

der en P. J. Maier. *Tijds. v. N. I.* 1850. 1e d. 13.

3072. Verzoek aan J. E. de Vrij om advies nopens het scheikundig onderzoek van het artesisch bronwater der put op het paradeplein te Samarang, bewerkstelligd door P. G. Wijers. Not. Nat. Vereen. 11 Febr. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 115. — Zakelijke inhoud van het verlangde advies en verzoek aan P. J. Maier, om een nader advies. Not. Nat. Vereen. 11 Maart 1858. *Ald.* 184. — Zakelijke inhoud van het advies van Maier. Not. Nat. Vereen. 25 Maart 1858. *Ald.* 194.

3073. Scheikundig onderzoek van water van den artesischen put, in de kampong Pasawangan te Samarang, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 213. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 460.

3074. Scheikundig onderzoek van water van eenen artesischen put, geopend binnen den ringmuur van het Roomsch-Katholijke weeshuis te Samarang op Java, door P. J. Maier. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 110. — Uittreksel uit bovengenoemd verslag. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 219.

3075. Warme bronnen te Selocaton (Plantoengen) in de afdeeling Kendal, residentie Samarang, door P. Bleeker. I. Beschrijving volgens C. Krebs. II. Scheikundig onderzoek van A. Waitz, Jan. 1840. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j 1844. 149.

3076. Over eenige warme bronnen en over eene solfatara in de afdeeling Soemedang op Java, door J. van Vollenhoven. 1. Heete zoutwaterbron in het distrikt Tjonggeang, aan den N. O. voet van den Tampomas. 2. Eene warme zoutwaterbron op den N. O. voet van den Tampomas, door J. van Nes. 3. Warme bronnen van Tandjongsari. 4. Over eene solfatara, op de helling van den Tampomas. 5. Zoutwater wel te Tjiroeijah, in het distrikt Tjibeurum. 6. Warme zoutbron te Pangiran. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 275. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 439, 446.

3077. Mededeeling door A. Waitz, Junij 1844, dat hij de minerale bronnen te Selokaton in 1839 het eerst heeft ontdekt en scheikundig onderzocht, blijkens zijn rapport van Januarij 1840. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. 250, 325. — Ontdekking der minerale bronnen te Selokaton, door Esche, Samarang 2 December 1844, ter wederlegging van het beweren van A. Waitz, en ter aantooning dat de eer daarvan toekomt aan Odenthal en aan C. A. Perret. *Ald.* No. 10, 11 en 12. 221. — Minerale wateren te Selokaton, door A. Waitz, Samarang 26 Februarij 1845, in antwoord aan Esche. *Ald.* II. Tw. 1845. No. 11, 12. 211.

3078. Mineraalwater van Gebangan, in het distrikt Kendal der residentie Samarang, door P. Bleeker; scheikundig onderzoek door R. Fresenius te Giessen, alsmede beschrijving der bron door C. C. W. Mandt, en vergelijking der bestanddeelen der wateren van Gebangan en Selocaton, zooals die door R. Fresenius en A. Waitz worden opgegeven. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 1e j. 1844. 152. — Twistgeschrijf hierover van P. J. Maier en A. Waitz. *Ald.* 327, 333, 617. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No 7, 8 en 9. 323.

3079. Mededeeling door E. de Waal van de verkrijgbaarstelling in Nederland van Gebangan's water, op raad van G. J. Mulder. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 274.

3080. Mededeeling van de qualitatieve analyse, door G. J. Mulder, van het Gebangan's water uit Samarang, en vergelijking met eenige Europesche wateren, alsmede verkrijgbaarstelling te Rotterdam. *Letterb.* 1845. I. 289, 303.

3081. Nog iets over het mineraalwater van Gebangan: de uitkomsten van het scheikundig onderzoek verkregen, door G. J. Mulder, als verschillende met die van Fresenius; overgenomen uit de brochure: „Gebangan's water, eene jodiumhoudende watersoort van Neêrlandsch Indië," door G. J. Mulder, Rotterdam 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 694.

3082. Het Gebangan-water in Samarang, een artikel van uitvoer naar Europa. *T. v. N. I.* 1850. I. 14.

3083. Scheikundig onderzoek van het minerale water te Gebangan, in de residentie Samarang, door P. J. Maier in 1846. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 115. — Bijzonderheden nopens het zoutgehalte van dit water. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 403.

3084. Verslag van P. A. Fromm van zijn bezoek met C. C. W. Mandt en A. E. Wasklewicz van de bron te Assinan. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 686, ook geplaatst in 3e j 1846. 503.

3085. Mededeeling van het qualitatief en quantitatief chemisch onderzoek, door P. J. Maier, van het mineraalwater van Assinan. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 689.

3086. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bron te Assinan, in de residentie Samarang, door P. J. Maier in 1846. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 44.

3087. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bron te Pelantoengan, in de residentie Samarang, door P J. Maier in 1846. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 35.

3088 Mineraalwater der Kali Pawong, nabij Banjoe-Koening in de residentie Samarang; beschrijving der bron, en scheikundige analyse van A. Waitz. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 336.

3089. Beschrijving van de minerale bronnen van Banjoekoening in de residentie Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 251. — Overgenomen in *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 528.

3090. Mededeeling door P. Bleeker van een qualitatief scheikundig onderzoek der minerale wateren van Banjoekoening in de residentie Samarang. *T. v. N. I.* 1850. I. 251.

3091. Chemische analyse van het water uit den artesischen put te Willem I (Ambarawa) door P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 296.

3092. Brief van H. Haase, met beschrijving van de minerale wateren en bronnen in de afdeeling Ambarawa, en wel die te Tjandidoekoe, Klotok, Kalipawon bij Banjoe-Koening, en te Gedongsongo, gevolgd door opmerkingen van P. Bleeker. Not. Nat. Vereen. 6 Julij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 526.

3093. Mineraalwater van Djattie-Rongo in Samarang; scheikundige analyse door C. A. Perret. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 337.

3094. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater van Pablingan, residentie Samarang, door H. W. Rovers. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 576.

3095. Scheikundig onderzoek van het water der modderwellen te Koewoe, Bledoek genaamd, in de residentie Samarang, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 127. — Bijzonderheden nopens het zoutgehalte. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 403.

3096. Scheikundig onderzoek van het minerale water te Njonno, in de residentie Samarang, regentschap Grobogan, distrikt Selo, op Soerakarta's grondgebied, door P. J. Maier in December 1846. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 124. — Bijzonderheden nopens het zoutgehalte. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 403.

3097. Togtje naar den berg Lawoe, in Augustus 1818 gedaan, door R. van Prehn en H. G. Nahuijs: onderzoek der minerale bronnen aldaar. Uit de Bat. Court. v. 5 Sept. 1818. No. 36. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 25.

3098. Mededeeling door F. A. Nieuwenhuijzen, betreffende een warme bron te Pradjan, regentschap Bojolalie, gevonden door S. E. W Roorda van Eysinga. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 417. — De minerale bron Bradjan, door P. J. Maier, scheikundig onderzocht. *Ald.* 474.

3099. Scheikundig onderzoek van het water uit den put gelegen in de nabijheid van het garnizoens hospitaal te Djokdjokarta, door D. Eekma. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858 181.

3100. Scheikundige analyse van een mineraalwater, afkomstig uit de residentie Rembang, distrikt Ngawi, afdeeling Blora, door D. W. Rost van Tonningen. *Gen. Tijds. N. I.* II 1853. 412. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 137.

3101. Verslag van A. G. Veltman, betreffende zijn scheikundig onderzoek van mineraal water uit Rembang. Not. Nat. Vereen. 24 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 233.

3102. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater der bron Prajan, gelegen in de residentie Madioen, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 46.

3103. Beschrijving door A. G. Wildeman, van een warme bron, bijgenaamd Banjoe-anget, en van een koudwaterbron, beide in het distrikt Semanten van de ads. res. Patjitan, bij brief van D. C. Noordziek. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 430.

3104. Opgave der warme en der zoute bronnen in de residentie Soerabaja, door H. C. van der Wijck. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* 4e S. II. 1858—1859. 352.

3105. Scheikundig onderzoek van negen keukenzout bevattende minerale wateren, af-

komstig van bronnen, gelegen in de distrikten Petambahan, Lingkir en Goenong-Kending in de residentie Soerabaja, door A. Scharlée en J. C. Bernelot Moens, Mei 1863. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXVI. 6e S. I. 347 vlg.

3106. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bronnen in de nabijheid der dessa Moloong, nabij Soerabaija, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* le j. 1850, 394. — Bijzonderheden nopens het zoutgehalte. *Ald.* XXVI. 6e S. I, 1864. 356.

3107. De minerale bronnen van Kedong Waroe in de residentie Soerabaja, door Corns. de Groot: waarnemingen in December 1850, gevolgd door het scheikundig onderzoek van het water door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* le j. 1850. 473.

3108. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater uit de modderwel, voorkomende op een paal afstands van de dessa Laban, distrikt Goenong Kending, regentschap Soerabaja, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 389.

3109. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater eener bron in de nabijheid der dessa Molong, 12 palen van Soerabaija verwijderd, door P. J. Maier. 1855. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 419. Noot.

3110. Chemische analyse van het Molongwater in het distrikt Goenong Gending, res. Soerabaija, door E. F. G. Kreijenberg. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 640.

3111. Brief 1 Julij 1859, van K. Buwalda, betreffende zijn in 1857 verkregen concessie tot exploitatie der jodiumhoudende bronnen Molong, in het distrikt Goenong Gending, res. Soerabaija, met prijsopgaven der verkregen produkten. *Gen Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 640. — Vroegere opgaven van die producten. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858--1859. 261, 327.

3112. Ontleding van een mineraalwater van de dessa Moloong, in de nabijheid van Soerabaja, door H. C. Dibbits. Met naschrift van G. J. Mulder. Overgenomen uit de „Scheikundige Verhandelingen en onderzoekingen, uitgegeven door G. J. Mulder. Dl. II stk. 2. Rott. 1858, blz. 173.” *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 276.

3113. Over het badzout en de moederloog verkregen uit het jodiumhoudend water van de dessa Molong op Java, door E. H. Baumhauer, scheikundig onderzocht met F. Seelheim. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 326.

3114. Mededeelingen door P. Bleeker betreffende de jodium-houdende bronnen van Goenong-Saharie, door de inlanders Pelantoengan en Ayer-poelie genaamd, in de residentie Soerabaija. *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 18

3115. Mededeeling door P. Bleeker van het door P. J. Maier bewerkstelligd quantitatief scheikundig onderzoek van het mineraalwater van Pelantoengan in Soerabaija. *T. v. N. I.* 1850 I. 32, Noot.

3116. Scheikundig onderzoek van het water der minerale bron, genaamd Pelantoengan, te Goenong Sahari nabij Soerabaija, door P. J. Maier, in 1848. *Nat. Tijds. N. I.* le j. 1850. 387.

3117. Scheikundig onderzoek van het minerale water uit de warme bron Padjit, in de afdeeling Modjokerto, door E. Kreijenberg. *Nat. Tijds. N. I.* le j. 1850. 470.

3118 Minerale wateren op het eiland Madura. Beschrijving der bron te Ajer Pannas, door H. Verschoor. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 333.

3119. Opgave door J. Hageman J.Czn. van minerale bronnen in de afdeeling Soemenep op Madura. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 333.

3120. Mededeelingen door J. Alting Siberg, betreffende de warme bronnen op het eiland Bawean. *T. v. N. I.* 8e j. 1846. I. 282.

2121. Mededeeling door Corns. de Groot van zijne waarnemingen in 1851 omtrent vijf minerale bronnen op het eiland Bawean. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 272. — Scheikundig onderzoek van die wateren, door J. P. van Rouveroy van Nieuwaal. *Ald.* 3e j. 1852. 609. 847.

3122. Scheikundig onderzoek van twee bronwateren en een bron afzetsel van Bawean, door A. G. Veltman *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV 1859. 417.

3123. Scheikundig onderzoek van eenige minerale wateren, uit de gebergten van Ngantang, afd. Malang, res. Pasoeroean, door J. J. Altheer, als van Sigoriti, Koekoesan, Grindi en Djatus. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855, 457. XXVI. 6e S. I. 1864. 404.

3124. Warme bronnen te Singoriti in de residentie Pasoeroewan. Scheikundige analyse der beiden soorten van warm mineraalwater. *Nat. Gen. Arch. N. I.* le j. 1844. 337.

3125. Beschrijving van de minerale warme bron van Sangoriti, in de afdeeling Malang, res. Pasoeroewan, en van de ondervonden werking van het bronwater in 1846, door P. de Chateleux. Met Naschrift der Redactie over de onbekendheid en het zeldzame gebruik van de minerale bronnen op Java. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 436. II. 61.

3126. Scheikundig onderzoek van het afzetsel uit het water der warme bron Sigoriti, afdeeling Malang, residentie Pasoeroewan, door J. J. Altheer. *Nat. Tijds. N I.* VIII. N. S. V. 1855, 329.

3127. Balneologisehe bijdragen tot de kennis der werking der minerale-bronnen van Singosari en Singoriti, aan de oosthelling van het Kawigebergte, in het regentschap Malang, door C. G. C. F. Greiner, 6 October 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 154.

3128. Warme bronnen bij Tiries, Probolinggo. Waarnemingen van H. Zollinger, alsmede de qualitatieve analyse van het water. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 170.

3129. Quantitatieve scheikundige zamenstelling van het minerale water van Tiries, volgens het onderzoek door P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 125.

3130. Mededeeling uit de Bat. Cour. v. 15 Maart 1817, van het onderzoek door Leschenault, van de Witte rivier, door de Javanen Soengi Poeti genaamd, in Banjoewangi, in een brief 30 Sept. 1805, opgenomen in de *Ann. du mus. d'hist. natur.* Vol. XVIII. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 1 en 2. 3, 6.

3131. Opgave door F. Epp van een warme zwavelwel bij Banjoewedan op Bali. *T. v. N. I.* 1849. II. 244.

3132. Warme bronnen in de kleine baai Banjoewedan, een inham der St. Nicolaasbaai aan de Noordkust van het eiland Bali, door R. F. de Seyff; de ligging en het water. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 334.

3133. Scheikundig onderzoek van het mineraalwater Banjoewedan in straat Bali, door J. J. Altheer. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 101.

3134. Mineraalwater in de modderwellen op Poeloe Kambing en Poeloe Semauw, door P. J. Maier. Scheikundig onderzoek. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 156.

3135. Scheikundig onderzoek van de minerale wateren, voorkomende nabij Kalnao en Oiassa op het eiland Samao, door P. J. Maier en J. C. Bernelot Moens. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 388. — Idem met Naschrift van Maier betreffende het voorkomen van meerdere minerale wellen, volgens J. W. E. Arndt. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S II. 1860. 52.

3136. Mededeelingen van A. F. J. Jansen, nopens de voornaamste warme minerale bronnen in de Minahassa. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 369

3137. Beschrijving van de warme bronnen te Ayer Panas. *v Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. 72.

3138. Warme bron in de negorij Passo, in de Minahassa, ligging en eigenschappen van het water. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 602.

3139. Beschrijving van de warme bronnen nabij de kampong Boné. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. 104.

3140. Toezending van water uit eene warme bron, voorkomende tusschen de Kampongs Malawa en Malempong, in de bergregentschappen der Noorderdistrikten, benevens Nota van Gersen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 421.

3141. Minerale wateren van Maros op Celebes; twee warme bronnen, door E. F. van Bentheim Teeklenburg Rheda. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 342.

3142. Scheikundig onderzoek van een mineraalwater, afkomstig van eene warme bron gelegen in de Oosterdistrikten van Celebes, door S. A. Bleekrode Jr., met beschrijving van deze bron en haar water, door A. H. Swaving. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 372.

3143 Bijzonderheden nopens een bezoek door C. F. Goldman en A. C. M. Schreuder, gebragt aan de heete bronnen van Atori op Batjan, benevens uittreksel uit het rapport van laatstgenoemden. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 1854. 153

3144. Opgave nopens warme bronnen op de Noord- en West-kust van Halmahera. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 211.

Africa.

3145. Naamsoorsprong en bijzonderheden

van het Lief-Engelenbad aan de Olifantsrivier, weinige dagreizen van de Kaap de Goede Hoop. Kaapstad den 4 April 1818. Medegedeeld door de Jong van Rodenburgh. *Vad. Lett.* 1818. II. 571.

III. PETROLEUMBRONNEN.

3146. Verzoek aan de hoofden van gewestelijk bestuur in N.-I., om opgaven van aardoliebronnen in de gouvernementen, residentiën en adsist. residentiën onder hun beheer. Not. Nat. Vereen 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859, 356. — Circulaire dienaangaande. Not. Nat. Vereen. 23 Dec. 1858. *Ald.* 381. — Ontvangen antwoorden: *a.* uit Pekalongan, van F. H. J. Netscher. *Ald.* 441. *b.* uit Rembang van H. J. W. van Lawick van Pabst. Not. Nat. Vereen. 10 Maart 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 91. *c.* uit Soerakarta, van F. N. Nieuwenhuyzen. Not. Nat. Vereen. 30 Maart. 1859. *Ald.* 105. *d.* uit Samarang, van D. C. A van Hogendorp. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald.* 173. *e.* uit Madioen van C. Wiggers. *Ald.* 193.

3147. S. E. W. Roorda van Eysinga, de wenschelijkheid van boringen naar petroleum in Ned.-Indië, benevens oordeel hierover van de Nat. Vereen. Not. Nat. Vereen. 28 Nov. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 391. — Verzoek der Nat. Vereen. N. I. aan de Regeering omtrent het doen van boringen naar aardolie. *Ald.* 400, 410.

3148. Exploitatie van aardolie op Java door F. Junghuhn, 1863, met consideratien en advies omtrent de doelmatigheid van het gedaan voorstel omtrent de verkrijging eener meer volledige kennis der localiteiten, waar aardolie gevonden wordt, alsmede om door boringen eene grootere hoeveelheid bergolie op Java te verkrijgen. *Tijds. v. Nijv. en Landb. in N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 357.

3149. Petroleum of aardolie en haar voorkomen in Nederlandsch-Indië, door W. H. de Greve, te zamengesteld uit de rapporten over dat onderwerp van de hoofden van gewestelijk bestuur, enz. *Tijds. v. Nijverh. en Landb. in N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 281.

3150. Petroleum-ontginning in Nederlandsch Indie en in het bijzonder op Java. Opgaven en beoordeeling der bijdragen van W. H. de Greve, F. Junghuhn, J. Reesink en J. C. Bernelot Moens over dit onderwerp, opgenomen in het Tijdschrift voor Nijv. en Landb. in Nederl. Indië, Deel XI. N. S. VI. Bat. 1865. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 546.

3151. Beschrijving der aardolie of der bronnen bij Bali-boekit, in de residentie Palembang, door R. Everwijn. Uit de Jav. Court. van 12 Junij 1858. Nr. 47. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 476.

3152. Toezending van aardolie, gevonden door G. J. Gersen, in de afdeeling Lematang-Oeloe en Ilier. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 448. — Beschrijving van eene aardharslaag ter zelfder plaatse gevonden. — *Ald.* 517.

3153. Mededeeling door D. J. van den Dungen Gronovius, betreffende de aardoliebronnen in de afdeeling Piroen, op de N.-O.kust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. I. 108.

3154. Onderzoek eener aardolie, voorkomende in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo tusschen Lampeon en Priengin, door J. C. Bernelot Moens. *Tijdschr. v. Nijv. en Landb. in N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 364.

3155. Scheikundig onderzoek der aardoliewellen, in de residentie Krawang, door P. J. Maier, in 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 302.

3156. Mededeeling betreffende aardoliebronnen bij Palimanan, in het regentschap Madjalengka van de residentie Cheribon, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 4e j. 1842. II. 109.

3157. Mededeeling door J. A. Krajenbrink, betreffende de exploitatie door Inlanders eener aardolie-bron bij Madja, in de resid. Cheribon. *T. v. N. I.* 1e j. 1846. I. 52.

3158. Nota omtrent eene rijke aardoliesoort voorkomende op Java, op de grenzen van het distrikt Tjakijana en Banjer Watoe lemboe, in de adst. residentie Poerbolingo, res. Banjoemas, door J. Reerink. *Tijds. v. Nijverh. en Landb. in N. I.* XI. N S. VI 1865. 362.

3159. Mededeeling betreffende een aardoliebron op het land Selokaton in het regentschap Kendal van de residentie Samarang, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 4e j. 1842. II. 124.

3160. Aardolie en aardwas op Java. Uit de Bat Cour. v. 28 Junij 1827, No. 50. Verslag van F. E. Praetorius, van zijne waarnemingen nopens die, gevonden en gewonnen in de res. Rembang. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 5 en 6. 133.

3161. Mededeelingen door P. Bleeker nopens de aardolie-wellen van Goenong Saharie, Pelantoengan genaamd, en anderen, in de residentie Soerabaija. *T. v. N. I.* 1849. II. 19.

3162. Opgave van de aardoliebronnen in de residentie Soerabaja, door H. C. van der Wijck. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 352.

3163. Aardolie van Ceram, aangeboden door H. von Rosenberg. Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 336.

3164 Voorgenomen toezending door C. F. Goldman, van eene oliesoort, naphta, welke om de oost van Ceram gevonden is. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 366.

F. MINERALOGIE.

I. IN HET ALGEMEEN.

Azië.

3165. Japansche mineralen en steenen, volgens het alphabet, verzameld door F. v. Wurmb. Uit zijne nagelaten schriften. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2 d. 1824. 397.

3166. Zakelijke inhoud van den brief van J. L. C. Pompe van Meerdervoort, ter aanbieding van mineralen van Japan, door hem verzameld. Not. Nat. Vereen. 12 Mei en 9 Junij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX 4e S. VI. 1859—60. 143, 168. — Verslag van J. C. Bernelot Moens, over de bepaling der mineralen van Japan, hierboven genoemd. Not. Nat Vereen. 22 Sept. 59. *Ald.* 265.

3167. Bijdrage tot de kennis van eenige Chineesche mineralen en kunstproducten, door S. Bleekrode. Beschrijving van die te Canton aangekocht en aan de verzameling van mineraliën der Kon. Akademie te Delft geschonken. I. Delfstoffen, die tot verfstof dienen. Beschrijving, benevens scheikundige, mineralogische of technische opmerkingen. *Lett.* 1847 I. 376, 395, 408. II. 8, 44.

Indische Archipel.

3168. Indische mineralen, volgens het alphabet, verzameld door F. v. Wurmb. Uit zijne nagelaten schriften. 1784, *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e d. 1824. 394.

3169. Natuurkundige reis van F. Junghuhn. Opgave der mineraliën door hem verzameld en gezonden aan het Bataviaasch Genootschap van K. en W. voor zijn Museum. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 631.

3170. Overzigt van de voornaamste proeven omtrent mijnontginning sedert een tiental jaren, 1850—1862, in Nederlandsch Indië genomen, met uitzondering van Bangka en Blitong, van de redenen waarom zij niet zijn doorgezet, en van de mijnontginningen van welke men voor de toekomst nog gunstige resultaten verwacht, door C. de Groot, Buitenzorg, 25 Februarij 1863. *Gedr. stukken* 1862—63. LIV, No. 25. — Iets over het mijnwezen in Nederlandsch Indië, naar aanleiding van bovengenoemd overzigt, en aantooning van de belangrijkheid der uitkomsten van de onderzoekingen der mijningenieurs in Ned. Indië. *T. v. N. I* 1863. N. S. 1e j. II. 123.

3171. Rijkdom van Sumatra aan goud, zilver, diamanten, tin en steenkolen, volgens het onderzoek gedaan door natuur- en delfstofkundigen, in dienst der Ned. Ind Regering. *Leeskab.* 1841. III. 278.

3172. Inleiding tot de geologie van Sumatra's Westkust, door P. van Dijk. Met eene kaart. IJzer, koper, lood, tin. Bijzonderheden nopens de goudwasscherijen. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 145.

3173. Onderzoek van lood-, koper-, kwik- en ijzerertsen en van kolen, door H. W.

Schwanenfeld ter Westkust van Sumatra aangetroffen, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 831. — Aanvulling door C. de Groot, omtrent een onderzoek betreffende looderts, kwikerts, marmer en mergel, en aluin. *Ald.* VI. N. S. III. 1854. 252. — Nieuw onderzoek van kwikerts van Sumatra, en onderzoek van kortelings ontdekte kopererts en aldaar, door P. J. Maier. Chemische analyse van tin, toegezonden uit de Padangsche Bovenlanden. *Ald.* IV. N. S. I. 1853. 577.

3174. Mededeelingen door P. J. Maier op 9 November 1853 in de vergadering der Nat. Vereen. in Nederl. Indië, betreffende eenige ertsen en mineralen in de Padangsche Bovenlanden gevonden, en ter tentoonstelling te Batavia ingezonden: kwik-, lood-, koper-, ijzer- en tin-erts, benevens kolen en goud. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 269.

3175. Bijzonderheden nopens een delfstof, gevonden te Batang-Kapas, medegedeeld door M. Th. Reiche. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 438.

3176. Zakelijke inhoud van den brief, 5 April 1860, van A. J. F. Hamers, betreffende een witte delfstof in het distrikt Redjang. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 96.

3177. Zakelijke mededeeling der miss. 27 Maart 1864, van J. S. G. Gramberg, over ertsen in de res. Palembang, met toezending van twee mineralen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 419. — Zakelijke mededeeling der nota van J. C. Bernelot Moens over deze mineralen. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1864. *Ald.* 433.

3178. Mededeeling omtrent ertsen, bruin ijzersteen en zwavellood, van Riouw, door P. J. Maier. Not. Nat. Vereen. 17 Julij 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 487, 485.

3179. Mineralogische beschrijving van het eiland Banka, door T. Horsfield. Vertaald en met aanteekeningen voorzien door P. J. Veth. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 273, 388, 14e j. 1852. II. 321.

3180. Mineralen van Belitong, aangeboden door H. D. Slegt, bepaald door P. J. Maier Not. Nat. Vereen. 9 Julij 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 453.

3181. Over het onderzoek, ingesteld in 1849 door Diederichs, van zand van Borneo, inhoudende goud, kwik en platina. *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 446.

3182. Westerafdeeling van Borneo, door R. Everwijn. Met kaart. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVII. 4e S III. 284. A. Onderzoek naar ijzer-, koper- en tin-erts in het landschap Palo in 1857. *Ald.* 285. B. Onderzoek naar kopererts in de nabijheid van Boedokh in 1857. *Ald.* 291. C. Algemeen overzigt van de gedane mijnbouwkundige onderzoekingen in deze residentie en wat verder naar mijne meening te doen valt. Kolen, steenzout, koper, tin. ijzer, antimonium, diamanten, goud. *Ald.* 296. D. Omstandigheden waaronder de onderzoekingen werden verrigt. *Ald.* 314. Tekst der Noot van P. J. Maier op deze bijdragen. Not. Nat. Vereen. 27 Mei 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 221.

3183. Chemisch onderzoek van zwart zand en een zwart mineraal van de Zuidoostkust van Borneo en Poeloe-Lawut, door O. F. U. J. J. Huguenin in Dec. 1850, met mededeelingen van W. Ihne. *Nat. Tijds. v. N. I.* Jaarg. III. 1852. 113.

3184. On the mineralogy of Java. Essay I. Account of the island from its western extremity to the mountain of Sumbing, situated near the longitude of Samarang. April 1812 by T. Horsfield. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2e dr. 1826. 141.

3185. Essay on the mineralogy etc. of the Western portion of the territory of the native princes of Java, by T. Horsfield. Section III, Mineralogical Remarks. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII, 2e dr. 1826. 240.

3186. Mineralogische waarnemingen in Zuid-Bantam, door J. K. Hasskarl. Buitenzorg, 20 April 1842. Ter aanvulling van het Verslag van eene mineralogische reis in de residentie Bantam op Java, door L. Horner, voorkomende in de Verh. Bat. Gen. in N. I. XVII. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia, 1842. 223.

3187. Opgave van de metalen en mineralen in de Lampongs, door J. A. du Bois: goud, tin en zwavel. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 324.

3188. Verzoek, bij brief 29 Junij 1861, van de N. I. Maatsch. van Nijv., om inlichtingen betreffende de belangrijkheid van erts, gevon-

den in de afdeeling Galoe, van de res. Cheribon. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 453. — Rapport van A. A. Backer Overbeek, over dit ijzer-pyriet. *Ald.* 489.

3189. Bijzonderheden nopens eene verzameling mineralen uit het rijk van Djokjokarto, toegezonden door J. F. Krämer, 3 Dec. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 269.— Verzoek van C. de Groot om nadere bijzonderheden. *Ald.* 291. -- Antwoord van Krämer. *Ald.* 519.

3190. Brief van J. H. G. Jordens, betreffende ertsen, steen- en aardsoorten van Karimon, Boaja en Mapar. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 373.

3191. Mededeeling door W. F. Versteeg betreffende mineralen, aangeboden door A. J. L. van Hemert, uit Grobogan, Samarang. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 434.

3192. Mededeelingen betreffende de minerale voortbrengselen van het Nederlandsch gebied van Timor, door Francis: goud, koper, enz. *T. v. N. I.* le j. le d. Batavia 1838. 387.

3193. Nota omtrent eene goud-, wismuth-, koper- en ijzer-bevattende ertssoort, door P. J. Maier, voorkomende te Sumalatta, in de ads.-res. Gorontalo. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 246.

3194. Vraag voor 1857. uitgeschreven door de Nat. Vereen. in Ned. Indië, over rotssoorten en mineralen van Hitoe en Leitimor, met opgave van alle bijzonderheden welke tot een nadere geognostische en oryktognostische kennis van het eiland Amboina kunnen bijdragen. *Nat. Tijds. v. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 161. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 40.

II. AFZONDERLIJKE MINERALEN.

3195. Scheikundig onderzoek van zwavel, afkomstig van den berg Talang, Sumatra's W.kust, en van den berg Tangkoeban Prahoe, ads. res. Krawang, door J. H. Croockewit Hz. Voorafgegaan door een rapport van F. W. H. Kuypers over de exploitatiekosten. *Nat. Tijds N. I.* V. N. S. II. 1853. 463. — Over Sumatrasche zwavel, rectificatie. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 160.

3196. Voorkomen van bijzonder schoon gekristalliseerd bergkristal in den Goenoeng Parang, door P. J. Maier. *Nat. Tijd. N. I.* le j. 1850. 466.

3197. Mededeelingen in de bestuursvergadering der Nat. Vereen. in N. I. op 25 Maart 1854, door P. J. Maier, van bijzonderheden nopens glimmerschiefer, afkomstig van den bergketen Goenoeng Ratoes, Z.O.lijk gedeelte van Borneo. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 157.

3198. Mica membranacea in Grissee, hoedanigheid en gebruik, door H. J. Domis. Uit de Jav. Court. v. 19 Mei 1831, No. 60 *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N. 11 en 12. 166.

Kalk enz.

3199. Zonderling natuurverschijnsel in Perzië. Beschrijving van het ontstaan van een soort van doorschijnend marmer, waarvan de praalgraven in Perzië worden gebouwd. *Boeks.* Nov. 1822. 634.

3200. Rapport van C. Rodenburg, nopens een door hem in de residentie Kadoe, in 1843, gevonden soort marmer, alsmede het advies van F. Junghuhn hierover. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 277.

3201. Bijzonderheden nopens marmer in Patjitan, door D. C. Noordziek Not. Nat. Vereen. 27 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 372. — Verslag van W. F. Versteeg over dit marmer. *Ald.* 392. — Nota over marmer en graniet, de bevinding van het Patjitan-marmer en eene ontginning van steengroeven in N. I. voor gouvernementsrekening, door C. de Groot. *Ald.* 410.

3202. Voorkomen van dubbelspaath (kalkspaath) in de Preanger Regentschappen, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 181.

3203. Analyse van de arragonit van Java, voorkomende op het landgoed Koeripan, residentie Buitenzorg, door J. Lastdrager. *T. v N. I.* 2e. j. 2e. d. Batavia 1839. 226. — Scheikundig onderzoek, door P. J. Maier. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 460.

3204. Zakelijke inhoud van den brief, betreffende gips van Telokbetong en Samangka; benevens voorgenomen onderzoek hiervan, door P. J. Maier. Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 140. — Advies van J. C. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald.* 181.

3205. Zakelijke inhoud der missive, 12 Julij 1862, van H. de Bruijn, over het voorkomen van gips in de residentie Tagal. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 329.

3206. Mededeeling, door J. C. Bernelot Moens, van de resultaten van zijn onderzoek omtrent gips van Madoera; opmerkingen over zijn industriëele waarde. Not. Nat. Vereen. 14 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 193.

3207. Brief, Batavia 17 Augustus 1861, van W. C. von Schierbrand, betreffende de bruikbaarheid van het in Ned. Indië te vinden kalkmergel; met verzoek om nadere inlichtingen aan de Nat. Vereen. in N. I., benevens maatregelen dien ten gevolge genomen. *Nat. Tijds N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 506, 530. — Brief, Lembang 19 Sept. 1861, van F. Junghuhn, over het voorkomen op Java van mergelaarde geschikt voor hydraulische kalk. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 225. — Brief, Muntok 20 Nov. 1862, van C. F. Schneider, over het voorkomen in verschillende gedeelten in Ned. Indië van mergel voor hydraulische kalk, en van pouzzolaanaarde. *Ald.* 277.

3208 Voorgenomen scheikundig onderzoek, door J. A. Bleekrode Jr., van de mergelsoorten, ontvangen bij de Nat. Vereen. N. I. Not. Nat. Vereen. 23 Aug. 1862, 13 Dec. 1862, 27 Dec. 1862. *Nat. Tijds. N. I* XXV. 5e S. V. 1863. 335, 387, 392, 395.

3209. Over het voorkomen van mergelsoorten in de res. Palembang. Not Nat. Vereen. 2 Aug. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 330.

3210. Zakelijke inhoud der missive, Tjilatjap 12 Julij 1862, van C. Helfrich, betreffende zijn onderzoek naar mergelsoorten en pouzzolaanaarde in de resid. Banjoemas. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 328. — Zakelijke inhoud der missive 25 Oct. 1862, van H. de Bruyn betreffende het vruchteloos onderzoek naar mergelsoorten in de res Banjoemas. *Ald.* 363.

3211. Verzoek van W. C. von Schierbrand, om inlichting nopens de geaardheid van de kalkmergel-rots op het eiland Noessa-Kambangan. Not. Nat. Vereen. 10 Maart 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 90. — Bereidverklaring door F. Junghuhn tot het geven der verlangde inlichtingen en scheikundige analysen. Not. Nat. Vereen. 14 April 1859. *Ald.* 119.

3212. Brief, Poerworedjo 1 October 1861 No. 2859, van A. W. Kinder de Camarecq, over het voorkomen van mergellagen in de res. Bagelen. *Nat. Tijds. N. I* XXIV. 5e S. IV. 1862. 238. — Zakelijke inhoud van het voorloopig rapport van P. J. Maier over deze aarde, zijnde een hydraulisch cement. Not. Nat Vereen. 14 Dec 1861 en 15 Maart 1862. *Ald.* 278, 441. — Scheikundig onderzoek van aarde, voorkomende in de res. Bagelen, afdeeling Koeto Ardjo, en aan de Nat. Vereen. in Nederl. Indië toegezonden, door P. J. Maier, benevens van kalksteen, afkomstig van Karang-Bollong. *Ald.* XXV. 5e S. V. 1863. 81. — Scheikundig onderzoek van eenen kalksteen, afkomstig van Rangka (Karang-Bollongsche gebergte) in de res. Bagelen, door M. H. J. Kollmann, Keboemen Maart 1862. *Ald.* XXV. 5e S. V. 1863. 209. Zie ook XXIV. 5e S. IV. 1862. 454, 469, 480.

3213. Brief Djokjokarta, 13 October 1862, van G. Weynschenk, over het voorkomen van mergelsoorten in die residentie. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S V. 1863. 329.

3214. Over het voorkomen van mergelsoorten in de res. Samarang, door D. Maarschalk. Not. Nat. Vereen. 13 Sept 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 340. — Nota, Batavia October 1862, van D. Maarschalk, over het voorkomen van waterkalksteen, bij Willem I, in de res. Samarang en de proefnemingen daarmede. *Ald.* 363. — Resultaten van het scheikundig onderzoek er van, door J. van Gorkom. *Ald* 365.

3215. Zakelijke inhoud van den brief, 25 Januarij 1862 No. 271, van D. C. Noordziek, betreffende zijn onderzoek naar mergel en pouzzolaan-aarde in de res. Madioen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 299. — Zakelijke inhoud van het rapport, van P. J. Maier hierover. Not. Nat. Vereen. 22 Febr. 1862. *Ald.* 512.

3216. Over het voorkomen van mergelsoorten in de residentie Soerabaija. Not. Nat. Vereen. 2 Aug. en 13 Sept. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 330, 340.

3217. Aanteekeningen, omtrent eenige in den loop des jaars 1850 in de fabriek Phoenix, te Soerabaija, genomen proeven met op Java aanwezige delfstoffen, door C. G. von Dentzich en W. Smith, met plaat. Kalkmergelsteenen van Goenong Saharie voor krachtig hydraulisch cement. *Inst. v. Ingenieurs,* Not. 1852—1853. 36.

3218. Aanteekening van de kosten van de hydraulische kalk van Goenong Saharie, volgens de proeven genomen op het nieuwe maritime etablissement te Soerabaija, door W. G. C. Geil. *Inst. v. Ingenieurs,* Not. 1852—1853. 48.

3219. Over het voorkomen van Welierangsche tras in de residentie Pasoeroean. Not. Nat. Vereen. 2 Aug. en 13 Sept. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 330, 340.

3220. Tekst van den brief, Menado 8 Sept. 1862 No. 111, van E. V. J. Waersegers, over het voorkomen eener mergelsoort in het distrikt Langowang, afdeeling Tondano. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 376.

3221. Scheikundig onderzoek van eene soort van pouzzolaan-aarde, voorkomende op Java, bij Tenger-Agong, door S. A. Bleekrode Jr., 31 Dec. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 429.

3222. Scheikundig onderzoek van pouzzolane aarde afkomstig van den berg Weliran in Oost-Java, door J. H. Croockewit, 28 Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 137. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 473.

3223. Scheikundig onderzoek van op Java in de Preanger Regentschappen voorkomend obsidiaan, door P. J. Maier, alsmede van de in die residentie voorkomende witte pijpaarde. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 301.

3224. Mededeeling door P. J. Maier, betreffende een proef van cementbereiding met tufsteen van Tenger-Agong, res. Krawang. Not. Nat. Vereen. 9 Julij 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 454.

3225. Analyse van het bazalt van den Gedé op Java, door A. H. van der Boon Mesch. Overgenomen uit zijne "Disputatio Geologica etc. Leiden 1826." *Letterb.* 1828. II. 236.

Aluin.

3226. Opmerking van F. Junghuhn, over de hoedanigheid der aluinaarde op Java, en over het gebruik er van te maken bij verschillende takken van kunst en industrie. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 258.

3227. Scheikundig onderzoek van eene aluinsoort, gevonden door P. J. Maier, op 12 Sept. 1844, in eene solfatara van den Goenoeng Waijang in de Preanger, door D. W. Rost van Tonningen, 2 November 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 137.

3228. Het aluminium door J. A. van Eijk. Overgenomen uit "de Volksvlijt," 1859. bl. 9. Physische en chemische eigenschappen benevens bewerking. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 183. — Nog iets over het aluminium, door J. A. van Eijk. Vervolg, ontleend aan een brochure van H. St. Claire Deville. *Ald.* 211.

Klei en klei-eters.

3229. Vraag, uitgeschreven voor 1854, door de Nat. Vereen. in N. I., over de aardsoorten, welke na roostering door de inlanders gegeten en onder den naam van ampo verkocht worden, en talrijke infusoriënschalen bevatten. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 25. Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 17. Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 30. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 36. — Bijzonderheden uit den brief, Serang 20 Sept. 1855, van M. J. H. Kollmann, ter gedeeltelijke beantwoording dezer vraag. *Ald.* X. N. S. VII. 1856. 419.

3230. Eetbare aardsoorten en geophagie; door J. J. Altheer. Scheikundig onderzoek van de tanah-ampohsoorten, afkomstig van Bantam, Batavia, Samarang, Kediri, Berbek, Ngawi, Oranje Nassau en Samarinda; gevolgd door de opgaven van reisbeschrijvers en natuuronderzoekers omtrent de geophagie, en de gezondheid der zoogenaamde eetbare aarde. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 83.

3231. Scheikundig onderzoek der delfstof, die sommige arbeiders in het steenkolen etablissement Oranje Nassau op Borneo eten, door J. J. Altheer. Koolschiefer of bitumieuse schieferthon. *Gen. Tijds. N. I.* III.

1854. 187. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. III. 1854 379.

3232. Mededeeling door O. Mohnike, van bijzonderheden nopens eene aardsoort, welke volgens H. von Dewall, door den stam Mogon der Dajaks, boven Samarinda, tot voedsel wordt gebruikt. Benevens verzoek aan den resident der Z. en O. Afd. van Borneo, om een plaatselijk onderzoek. Not. Nat. Vereen. 9 Jan. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 186. — Verslag van het verlangde plaatselijk onderzoek, door J. Zwager van de aardsoort genaamd tanah blop of tanah lijat, welke door den stam der Modangs van de Dajakhs boven Samarinde, als een lekkernij wordt gebruikt; benevens toezending van zulke aarde. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 514.

3233. Klei door menschen gegeten. Mededeeling volgens Leschenault de la Tour, nopens het gebruik der ampo op Java. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. Meng. 239.

3234. Tekst der Nota, omtrent ampo-soorten, welke in eenige gedeelten der residentie Bantam worden aangetroffen, door M. J. H. Kollmann. *Nat. Tijds. N. I* XI. 3e S. I. 1856. 231.

3235. Geophagen in den Indischen archipel. Mededeeling door G. Wassink van den tekst der: Beschrijving en onderzoek van eenige aard- (ampoh-) soorten, uit de residentie Kedirie, die door inlanders gegeten worden, door J. J. Altheer, Dec. 1855. *Gen. Tijds.* N. S V. 1857. 808.

Kaolin.

3236. Brief van J. H. Tobias, ter aanbieding van aardsoorten, kaolin, van Linga. Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 143. — Resultaat van P. J. Maier, dat het is beeldsteen, agalmatoliet. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald.* 178.

3237. Aanbieding, door J. Hageman JCz, van een verweerde steensoort van den berg Broeboe, door hem voor kaolin gehouden. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 187. — Rapport, 20 Nov. 1857, van P. F. H. Fromberg, met de uitkomsten van zijn onderzoek. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 63.

IJzer.

3238. Over het gebruik van de boussole in de nabijheid van ijzer of ijzererts, zoo op den beganen grond als onder den grond in mijnen, door C. de Groot. *Tijds. Nijv. N. I.* II 1855. 285.

3239. Metalen op het Maleische Schiereiland. Aantooning van zijn rijkdom aan ijzererts, doch vooral aan tinerts. *Letterb.* 1849. I. 22.

3240. Bijzonderheden nopens titaanhoudend ijzerzand van Telokbetong, Lampongs, aangeboden door F. B. J. M. Huijsers, 1 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 352.

3241. Advies van A. G. Veltman over het titaanhoudend magneetijzerzand van Telokbetong in de Lampongs, gezonden door F. B. J. M. Huijsers. Not. Nat. Vereen. 24 Febr. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 86.

3242. Bijzonderheden nopens den brief van 17 Junij 1855, van A. Meijer, betreffende ijzererts, gevonden bij de kampong Seatbintang op Riouw. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 326.

3243. Toezending, 11 Sept. 1861, door E. Netscher, van ijzererts van Bintang. *Nat. Tijds. N. I* XXIII 5e S. III. 1861. 539. — Rapport, 18 Nov. 1861 van A. A. Backer Overbeek over dit erts. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 259.

3244. IJzererts van Goenoeng Bessi, westerafdeeling van Borneo, door P. J. Maier. Scheikundig onderzoek, voorafgegaan door opgaven betreffende het aanwezen en de vroegere exploitatie. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 164. — Oordeel, 26 Jan. 1858, van R. Everwijn, over bovengenoemde opgaven. *Ald.* XVII. 4e S. III. 1858—1859 286. Noot — Nota van P. J. Maier, ter wederlegging. Not. Nat. Vereen. 27 Mei 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 221.

3245. Toezending door C. C. Hardenberg van mineralen, o. a. klei-ijzersteen, door den sultan van Sambas verzameld. Verzoek aan P. J. Maier en C. de Groot om advies over de waarde. Not. Nat. Vereen. 10 Maart 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859--1860. 89. — Brief van 6 April 1859, van C. de Groot, ter mededeeling van advies hierover, alsmede van P. J. Maier. *Ald.* 118.

3246. Mededeeling aangaande het ijzererts, gevonden ten N. van kampong Tambaga in Tanah Laut, bij den heuvel Pematang dâmar en bij Pontijn, Z. O. kust van Borneo, en aangaande het verder voorkomen van ijzer in het zuiden van Borneo, ook in verband met de mogelijkheid van exploitatie, door H. von Gaffron. *Nat. Tijds. N. I.*

V. N. S. II. 1853. 225. — Mededeeling, Buitenzorg 3 November 1855, door. C. de Groot, van de uitspraak van G. J. Mulder, omtrent de hoedanigheid van dat ijzererts, gedaan 30 April 1847 aan de direktie der Ned. Handelmaatschappij. *Ald.* X. N. S. VII. 1856. 288.

3247. Scheikundig onderzoek van ijzererts, voorkomende in de ads.-res. Krawang, door J. H. Croockewit Hz., voorafgegaan door bijzonderheden nopens dit erts, door P. F. H. Fromberg. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 219.

3248. Onderzoek naar mangaanerts, voorkomende te Tjikangkareng, regentschap Soekapoera, res. Preanger-Regentschappen, door O. F. U. J. Huguenin, 31 Maart 1860. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 218.

3249. Gedegen ijzer van Kadoe, door J. J. Altheer, Batavia 14 Julij 1856. Verslag betreffende het scheikundig onderzoek, voorafgegaan door de Nota, 16 September 1855, van D. F. Schaap, over den oorsprong van dit ijzer. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e. S. II. 1856—1857. 99

3250. Brief, Batavia 9 Julij 1857, van G. A. de Lange, inhoudende bijzonderheden nopens ijzererts van Kadoe, gezonden door den resident D. F. Schaap. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV 1857. 180.

3251. Beschrijving van eenen zonderlingen in het zuidelijk Africa gevonden ijzerklomp, door M. van Marum, volgens de toezending van J. A. de Mist en de berigten van A. Dankelman, benevens kritiek der beschouwingen van J. Barrow, in zijn „Account of travels into the interior of South Africa. London 1801." *Holl. Maatsch. d. Wet. Nat. Verh.* II. 2e st. 1804. 257. — Opmerkingen van J. G. S. van Breda in de vergadering van 29 November 1862 over dezen ijzerklomp. *Versl. Kon. Akad. d. Wet.* XV. 1863. 118.

3252. Mededeeling in de vergadering van 28 Maart 1863, door E. H. von Baumhauer, van de scheikundige analyse van de zoogenaamde Kaapsche meteoor-ijzermassa. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 360.

3253. Scheiding van het nikkel van kobalt, mangaan, ijzer en van andere metalen, door W. R. Severing. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 641.

3254. Brief, 19 April 1861, over een scheikundig onderzoek van chroomerts, afkomstig uit de vallei van Atapoepoe, op het eiland Timor. Not. Nat. Vereen. 15 Mei en 4 Julij 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 454, 480. — Brief, Banjoe Mas 24 Junij 1861, van O. Brummer, inhoudende inlichtingen naar het voorkomen van dit erts. *Ald.* 479. — Brief, Batavia 1 Aug. 1861, van A. A. Backer Overbeek, inhoudende de resultaten van zijn scheikundig onderzoek van dit erts. *Ald.* 494. — Zakelijke inhoud van de brieven, 19 Sept. 1861 en 2 Febr. 1862, van G. J. Wienecke, over zijn onderzoek naar het voorkomen van dit erts op Timor. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 241, 446.

3255. Zakelijke inhoud van den brief van C. F. Goldman, betreffende chroomerts van Amboina, met brief hierover van C. F. A. Schneider; benevens verzoek aan P. J. Maier om zijn advies. Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 139. — Tekst van het verlangde advies van Maier. Not. Nat. Vereen. 9 Junij 1859. *Ald.* 163. — Toezending van chroomijzer van Amboina, 2 Mei 1860. *Ald.* XXII. 5 S. II. 1860. 365.

Tin.

3256. Bijzonderheden nopens tinerts, herkomstig van Soengei-koening, vroeger Oostdistrikt van Rau, op Sumatra's westkust. Not. Nat. Vereen. 9 Dec. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 370.

3257. Bijzonderheden nopens tinaarde in den omtrek van Tebing-tinggi aangetroffen en toegezonden door C. L. Schröder, 22 Mei 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 480. — Missive, 10 Julij 1862, van J. C. Bernelot Moens, inhoudende zijne bevinding aangaande dit erts. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 315. — Oordeel van C. de Groot over dit zoogenaamde tinerts. Uit de Jav. Cour. v. 22 Oct. 1862. *Ald.* 467.

3258. Zakelijke inhoud van den brief van J. H. Tobias ter aanbieding van tinerts, afkomstig van de Karimon eilanden. Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 144. — Berigt van P. J. Maier, over de resultaten van zijn onderzoek. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald.* 178. — Toezending, 13 Junij 1860, door J. H. Tobias, van tinertsen, gevonden op de Karimon eilanden. *Ald.* XXII. 5 S. II. 1860. 368. — Brief, Riouw 23 Julij 1861, van E. Netscher, ter aanbieding van tinerts van Groot Karimon, afkomstig uit de exploitatie

van A. N. van den Berg; benevens berigt van C. de Groot hierop bij brief, 4 Sept. 1861. *Ald.* XXIII. 5 S. III. 1861. 504, 516. — Brief, Batavia 15 Sept. 1861, van J. C. Bernelot Moens, inhoudende de resultaten van zijn onderzoek der bovengenoemde ertsen. *Ald.* 540.

3259. Prijsvraag van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem voor Jan. 1846 naar eene geologische en geographische beschrijving van het terrein, waarin op Banca het tinerts voorkomt, van de wijze, waarop het tin uit dit erts bereid wordt, als ook eene opgave der verbeteringen, die daaraan zouden kunnen worden toegebragt. *Letterb.* 1845. II. 77. — Herhaald voor Jan. 1848. *Ald.* 1846. II. 48.

3260. Mededeeling nopens de ontdekking van tinerts op Billiton en van de resultaten van het voorloopig onderzoek van dit erts. *Letterb.* 1854. 247.

3261. Eiland Blitong, Billiton, door C. de Groot. Soerabaja 9 Maart 1852. Met kaarten en platen. Onderzoek naar aanleiding der gevraagde concessie tot exploitatie. *Nat. Tijds. v. N. I.* j. III. 1852. 133.

3262. Onderzoek naar tinerts in het landschap Kandawangan, door R. Everwijn. Pontianak 19 Maart 1856. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3 S. I. 449.

3263. Onderzoek naar tinerts in de landschappen Soekadana, Simpang en Matan, en naar antimonium-erts op de Karimata-eilanden, door R. Everwijn, in Mei, Junij en Julij 1854. *Nat. Tijds. v. N. I.* IX. N. S. VI 58.

3264. Bijzonderheden nopens tinhoudend zand uit de rivier Djegading, rijk Djembrana, eiland Bali, aangeboden door A. H. G. Blokzeijl bij brief van 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 334, 345.

3265. Tin van het eiland Ceram. Mededeelingen nopens de ontdekking door C F. A. Schneider, op het gedeelte der zuidkust, genaamd Batoe tambaga. *Nat. Tijds. v. N. I.* 2 j. 1851. 668. — Geognostisch uitstapje naar de zuidkust van Ceram, genaamd Batoe tambaga, door C. F. A. Schneider. O. a. over steenkolen en tin, met verbetering zijner vroegere mededeelingen. *Ald.* 3 j. 1852. 101.

3266 Bijzonderheden over het rapport van P. J. Maier nopens het negatief resultaat van zijn onderzoek van tinerts op Ceram's zuidkust gevonden, en waarover handelt het rapport van 31 Maart 1854 van J H. Croockewit en dat van 17 Junij 1854 van C. F. A. Schneider. Not. Nat. Vereen. 6 Julij en 2 Aug. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 525. VII. N. S. IV. 1854. 120.

Antimonium.

3267. Over de Ijosirome der Japanezen, door P. J. Maier. Scheikundig onderzoek van dit metaal, bestaande uit antimonium-metaal, gemengd met eenige zwavel-antimonium, met toelichtend schrijven gezonden door den Japanschen scheikundige O. W. Keyemon. *Nat. Tijds. N. I.* 1 j. 1850. 384

3268. Mededeeling in de bestuursverg. der Nat. Vereen. in N. I. op 25 Maart 1854, door P. J. Maier, van bijzonderheden nopens het antimonium-metaal, afkomstig van Sarawak, benevens zijn prijs te Sarawak en te Sambas. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 157.

Koper.

3269. Uit een partikulieren brief: ontdekking van koper- en kwikerts ter westkust van Sumatra. *Tijds v. N. I.* 15 j. 1853. II 271.

3270. Mijnbouwkundig onderzoek der koperertsen in de residentie Padangsche Bovenlanden, door O. F. U. J. Huguenin, 22 Dec 1853. Koperertsen in Batipo en in de XX Kotta's, alsmede over lood- en ijzerertsen. Met kaart. *Nat. Tijds. v. N I.* VI. N. S. III. 223. — Aanhangsel, door C. de Groot, 23 Dec 1853. Mededeeling van het onderzoek van H. W. Schwanefeld in de Padangsche Bovenlanden naar looderts, kwikerts, marmer, mergel en aluin. *Ald.* 252.

3271. Kopererts in Sambas op Borneo. Resultaten van het scheikundig onderzoek door P. J. Maier van dat, ontdekt door een natuurkundige van wege J. Brooke. *Nat. Tijds. N. I.* 2 j. 1851. 346 — Scheikundig onderzoek van koperzand uit het gebergte Tampi, nabij de groote Penitirivier, in de afd. Sambas, door P. J. Maier. Voorafgegaan door het verslag eener zending tot onderzoek van koperzand aldaar, door A M. E. van Deventer. *Nat. Tijds. N. I.* 3 j. 1852. 536.

3272. Berigt nopens het voorgenomen onderzoek naar het aanwezen van koper in het Tampigebergte, door R. Everwijn. Overgenomen uit de Jav. Cour. *Letterb* 1854. 94.

3273. Onderzoek naar kopererts bij het gebergte Tampi aan de Penitirivier en verdere

reis door een gedeelte der landschappen Mandor en Mampauwa in den loop van 1854, door R. Everwijn, 10 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 53.

3274. Verslag van de verrigte onderzoekingen naar kopererts in het gebied van Mandhor, gelegen in de Wester Afdeeling van Borneo, door R. Everwijn, Buitenzorg 26 Julij 1862. Met eene kaart. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 403.

3275. Mededeeling door P. J. Veth, van uittreksels uit het rapport, Koepang 15 Aug. 1849, nader aangevuld bij eene Nota, 22 Jan. 1850, van A. G. Brouwer, betreffende zijn onderzoek van den koperrijkdom van Timor. *Gids.* XIX. N. S. 8e j. 1855. II. 62. — De koperrijkdom van Timor en A. G. Brouwer, door S. Bleekrode. Zijn ongunstig oordeel over deze onderzoekingen toegelicht. *T. v. N. I.* 1850. II. 201.

3276. Mededeeling door M. Th. Reiche, betreffende de voorgenomen bevordering van Regeringswege van het onderzoek naar koper- en andere mineralen op het eiland Timor. Not. Nat. Vereen. 14 Maart 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 411.

3277. Toezending, 9 April, door den res. van Timor, R. Wijnen, van kopererts, afkomstig van het rijk Groot-Sonnebait, uit de rivier Lajang. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II 1864. 430.

3278. Kopererts gevonden digt bij de steenkolenbeddingen op Batsjan, door W. R. Severing. Scheikundig onderzoek. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I 1853. 204.

3279. Kopererts van Batjan. Bijzonderheden nopens het voorloopig onderzoek, door A. C. M. Schreuder, van kopererts, gevonden op de N.O. kust van Batjan. Uit de Jav. Cour. v. 3 Jan. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 191.

Lood.

3280. Scheikundig onderzoek van looderts van Mandheling, Sumatra's Westkust, door J. H. Croockewit Hz. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 475.

3281. Lood en koper van Sumatra, zijnde zuiver zwavellood uit de XIII Kotta's en twee kopererts en uit de XX Kotta's, namelijk malachiet en koperlazuur. Volgens toezending van H. W. Schwanefeld. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 184.

3282. Metallisch bismuth, op het eiland Banka gevonden, door J. H. Croockewit Hz. in 1849. Bijzonderheden en scheikundig onderzoek, door D. W. Rost van Tonningen. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 89.

Kwikzilver.

3283. Kwikmijnen op Sumatra, door G. Wassink, Batavia 11 Maart 1852. Mededeeling van het dienaangaande gedane onderzoek, door A. van der Hart en F. H. J. Netscher, *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 108. — Kwikerts en kwik van Sumatra, scheikundig onderzocht door A. Scharlée, 19 Mei 1852. *Ald.* 322.

3284. Over het voorkomen van kwikzilver in Demak, res. Samarang. Zijnde eene geschiedkundige Nota hierover sedert 1804, door A. J. F. Jansen. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 470.

Goud.

3285. Prijsvraag van de Ned. Maatsch. ter bev. van nijverh. voor Sept. 1848, over eene analytische beschrijving van het goudhoudend zand, hetzij op Borneo, of op Celebes, of elders in de O. I. Bezittingen. *Letterb.* 1844. II. 270. — *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1844. 333. *Tijds. Nijv.* VIII. 1844. 685. — Toelichting door S. Bleekrode. *Ald.* XIII. 4e st 1849 319

3286. Brief, Soekadama 6 Nov. 1860, van A. L. H. A. Nagel, over wit en zwart goudhoudend zand uit de rivier Sepoetih, in de Lampongsche distrikten. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III 1861. 109. — Tekst van het verslag, Batavia 6 Maart 1862, van J. L. Warnas. *Ald.* 219.

3287. Brief, Batavia 25 Nov. 1861, van Winsser, de Lange & Co., betreffende onderzoek naar het aanwenden in het Z. O. gedeelte van Borneo van kwik bij het afscheiden van goud uit platina-erts. Verzoek om nadere inlichting. Not. Nat. Vereen. 14 Dec. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 270.

3288. Verslag van een onderzoek naar de aangelegenheden der goudgroeven in het landschap Landak, door R. Everwijn. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 396. *Tijds. Nijv. N. I* I. 1854. Uittr. 316.

3289. Zakelijke inhoud van den brief, 16 Januarij 1855, van H. C. van der Wijck, nopens het vinden van goud in Tjilatjap, benevens de rapporten van F. Junghuhn

en P. J. Maier hierop betrekkelijk. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 188. — Verzoek aan P. J. Maier tot het maken van een opstel uit deze aanteekeningen. Not. Nat. Vereen. 21 Febr. en 7 Maart 1855. *Ald.* 337 en IX. N. S. VI. 1855. 132.

3290. Bijdrage tot de kennis van het goudbevattend kustzand van Tjilatjap, door P. J. Maier, Batavia 1 Jan. 1859. Mededeeling van bescheiden sedert 1847 hierover. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 379.— *a.* Brieven, Banjoemas, 26 Dec. 1854 en 16 Jan. 1855, van den resident H. C. van der Wijck. *b.* Rapport, Tjilongkerang 23 Julij 1847, van F. Junghuhn. *c.* Brief, Tjilatjap 20 Julij 1847, van D. C. Noordziek. *d.* Artikel uit de Konst- en Letterbode 1844. II. over de wijze van onderzoek van goudhoudend zand. *e.* Rapport, Weltevreden 24 Jan 1848, van P. J. Maier, over zijn scheikundig onderzoek. *f.* Brieven, 16 Dec. 1847 en Pengalengang 19 Febr. 1848, van F. Junghuhn. *g.* Verslag van P. J. Maier, betreffende een nader scheikundig onderzoek.

3291. Bijzonderheden nopens stofgoud, een smaragd en robijntjes, gevonden in de res. Kedirie, en toegezonden door H. J. Staverman, 2 Julij 1861. Not. Nat. Vereen. 17 Julij 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 489. — Brief, Pesantren 20 Augustus 1861, van H. J. Staverman, over het voorkomen van goud nabij de dessa Melihan, res. Kedirie, in antwoord op de gevraagde inlichtingen bij brief 21 Julij 1861. No. 115, door de Nat. Vereen. N. I. *Ald.* 514.

3292. Bijzonderheden nopens het rapport 3 Januarij 1830, van Macklot, nopens zijne mineralogische nasporingen op Timor, met name naar goud en koper, en de eventuele utilisatie daarvan, alsmede mededeeling der overwegingen in Indië en in Nederland, naar aanleiding van het rapport, door P. J. Veth. *Gids.* XIXe j. N. S. 8e j. 1855. I. 726, 731.

3293. Brief van P. van der Crab, over goudhoudend zand op de zuidkust van Ceram. Not. Nat. Vereen. 6 Febr. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 156.

Platina.

3294. Mededeelingen omtrent het voorkomen van platina op Borneo, door D. W. Rost van Tonningen. Not. 5 Mei 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 333.

3295. Brief, Batavia 14 Mei 1861, van Winsser, de Lange & Co., inhoudende verzoek om een scheikundig onderzoek van platina, toegezonden door C. F. Koch, uit Martapoera. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 453. — Zakelijke inhoud van den brief, Martapoera 2 Junij 1861, van Koch, omtrent de wijze van voorkomen van dit metaal. *Ald.* 458. — Tekst van het verslag, Batavia Augustus 1861, van P. J. Maier, omtrent zijn scheikundig onderzoek van platina-erts, afkomstig van Martapoera. *Ald.* 498.

3296. Scheikundig onderzoek van zand van Manado, door J. J. Altheer, hetwelk vermoed werd platina-houdend te zijn, ingezonden door A. J. F. Jansen, October 1854. *Nat. Tijds. N. I* VII. N. S. IV. 1854. 329, 474, 489.

G. PALAEONTOLOGIE.

Steenkolen enz.

3297. Over veenlagen in de kuststreken van tropische gewesten, door J. C. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 10 Sept. 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 470.

3298. Steenkolenvorming. Mededeelingen van de uitkomsten der onderzoekingen, overgenomen uit Bot. Zeit. 1852. 256. *Nat. Tijds.* VI. N. S. III. 1854. 168.

3299. Vraag, uitgeschreven voor 1854, door de Nat. Vereen. in N. I., over de overblijfselen van planten en dieren, welke in de thans reeds van vele deelen van den Archipel bekende kolenbeddingen voorkomen. *Nat. Tijds. N. I.* VI, N. S. III. 1854. 25. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 17. Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 30. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 36. Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—59. 162. Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI 1859—60. 40.

3300. Prijsvraag van de Holl. Maatsch.

der Wetensch. te Haarlem, voor Jan. 1854, over eene beschrijving der fossile flora van eenige steenkolenbeddingen op Borneo, en hare vergelijking met de tegenwoordige planten aldaar. *Letterb.* 1852. II. 95. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 868.

3301. Prijsvraag van de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, voor Jan. 1854, over eene geographische en geologische beschrijving der steenkolenformatiën in Zuid-Borneo, res. Banjermassin, benevens eene vermelding van de bewerking en eene ontwikkeling van de verbeteringen in de exploitatie. *Letterb.* 1852. II. 95. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 868. — Herhaald voor 1856. *Ald.* 1854. 249.

3302. Mededeeling uit een brief van Goeppert van zijn oordeel over de fossiele kolen, door F. Junghuhn ontdekt op Java en Borneo, welke tot de beste soorten van bruinkolen behooren, en in velerlei gebruik gelijk staan met de wezenlijke steenkolen, benevens zijne vergelijking met Duitsche kolensoorten. *Letterb.* 1851. I. 18.

3303. Prijsvraag, uitgeschreven door de Hollandsche Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, voor Jan. 1851, naar eene geologische beschrijving der beddingen op het eiland Java, waarin fossilen voorkomen. *Letterb.* 1849. II. 93. — Herhaald voor 1853. *Ald.* 1851. II. 43.

3304. Prijsvraag, uitgeschreven door de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, voor Jan. 1856, over de fossilen uit de tertiaire kolenbeddingen van een der eilanden van den archipel, zooals Göppert die van Java beschreef, ten einde het geologiseh tijdperk der formatie te bepalen. *Letterb.* 1854. 258.

Sumatra.

3305. Zwartkolen in en nabij de baai van Tapanoelie, door P. van Dijk, 13 Oct. 1859. Met twee kaarten. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 41.

3306. Ontginbare kolenlagen in de Ommelanden van Benkoelen, door P. van Dijk. Met twee kaartjes. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXII. 5e S. II. 181. — Aanhangsel door C. de Groot: geraamde jaarlijksche produktie van het kolenveld van Boekit Soenoer, eigenschappen der Benkoelenkolen, onderzocht door J. P. Schlosser; eigenschappen der Borneo-kolen. Uitkomsten der analyse, gemaakt door K. Ritter von Hauer, der kolen van Borneo en van Benkoelen. *Ald.* 213.

3307. Onderzoek naar kolen in de res. Palembang, door R. Everwijn, in 1858. Met eene teekening. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXI. 5e S. I. 81.

Borneo.

3308. Mededeeling door F. A. A. Gregory van het scheikundig onderzoek in Nov. 1844, van eenige steenkolensoorten van Borneo, door C. A. Dekker Veenstra. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 159—163.

3309. Geologisehe berigten over de steenkolen op Borneo. Beschrijving der lagen door C. A. L. M. Schwaner. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 147.

3310. Geologische opmerkingen over de kolen van Borneo, door J. H. Kloos, bevattende een beoordeelend overzigt van al hetgeen over dit onderwerp is bekend gemaakt, voorafgegaan door een betoog over de toezending naar de musea in Nederland van alle versteeningen en steensoorten van Nederl. Indië. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 294.

3311. Quantitatieve analyse van de verschillende steenkolen van Laboan. Medegedeeld uit het verslag der expeditie met de Samarang onder E. Belcher. *Letterb.* 1849. II. 60.

3312. Mededeeling van het oordeel van R. Everwijn over de door hem ontdekte steenkolen in elk der landschappen Salimbouw, Djonkong en Boenoet. Uit de Jav. Cour. *Letterb.* 1854. 94.

3313. Voorloopig onderzoek naar kolen in de landschappen Salimbouw, Djonkong en Boenoet, in de res. Wester-Afdeeling van Borneo, door R. Everwijn. *N. T. v. N. I.* VII. N. S. IV. 379.

3314. Geognostische tabel van de steenkolenmijnen in den berg Pengaron, Z. O. kust van Borneo, volgens H. von Gaffron. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 337.

3315. Onderzoek naar kolen aan de rivier Assam-Assam, in de Tanah Laut, res. Zuid- en Ooster Afd. van Borneo, door H. F. E. Rant. *Nat. Tijds. v. N. I.* X. N. S. VII. 277.

3316. Z. en O. Afd. van Borneo, door Corn. de Groot. Met 2 platen. *Nat. Tijds. v. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1. — *A.* De Gouvernements kolenontginning. *a* Poging tot ontginning te Riam. *b.* De kolenmijn Oranje-Nassau in goenoeng Pengaron. — Lijst van de aardlagen in de heuvels van Pengaron voorkomende, opgenomen in de dwarsgaanderij No 1, der kolenmijn Oranje-Nassau, door H. F. E. Rant. Opbrengst der mijn Oranje-Nassau

en de daarvoor gedane uitgaven gedurende 1848—1852. *c*. Beproeving der kolen van de mijn Oranje-Nassau, als stoomkolen, in 1852. *d*. Beproeving der kolen van laag *F*. van de mijn Oranje-Nassau, als smeedkolen, in 1853 en 1854. *Ald*. 2—40. — *B*. Over de geognostische gesteldheid langs de oevers van de Riam-Kiwa, de rivier van Martapoera en die van Bandjermasin van Riam tot de Schans van Tuijll en der landstreek, afgestaan aan de concessie van Banjoeïrang. *Ald*. 40—56. — *C*. Over de geognostische gesteldheid van poeloe Datoc en boekit Timah, op de kust van Tanah-Laut *Ald*. 56—60. — *D*. Over kolen, voorkomende op tandjong Batoe, poeloe Soewangi en poeloe Laut, zoomede over het ijzerzand op het strand van Pagattan en poeloe Laut. *Ald*. 60—78. — *E*. Over het voorkomen van kolen in Koetei, op de Oostkust van Borneo. *Ald*. 78—86.

3317. Over de waarde van eenige Nederlandsch-Indische kolensoorten, door P. van Dijk: kolen van de mijn Oranje-Nassau, concessie Banjoeïrang, van Telok Dah aan de Kapoeas-rivier, en van Tandjong Ganting, binnenland van Benkoelen. *Nat. Tijds. v. N. I.* XV. 4e S. I. 139. — Twistgeschrijf over de koolformatie van Borneo naar aanleiding van dit en het voorgaande stuk, van S. Bleekrode, Corn. de Groot en P. van Dijk. *Ald*. XVII. 4. S. III. 1858—59. 249, 390. XIX. 4. S. V. 1859. 313. XX. III. 5. S. II. 1861. 29, 370, 531.

3318. De steenkolen in het rijk van Bandjermasin. Verslag van C. A. L. M. Schwaner van zijn in 1844 gehouden onderzoek van de steenkolenmijnen in dit rijk. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 129.

Java.

3319. Verslag van een mineralogische reis in de residentie Bantam op Java, door L. Horner, speciaal tot onderzoek der aldaar voorkomende steenkolen, in Maart 1837. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 29.

3320. Verslag van eene mineralogische reis in de residentie Bantam, door L. Horner, tot onderzoek der steenkolenbeddingen. Overzigt der geologische gesteldheid van het doorgereisde terrein, verslag van zijn onderzoek der Lebaksche steenkolenlagen. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 334.

3321. Onderzoek naar de kolen, gevonden langs het strand der Meeuwenbaai, res. Bantam, door Akwasi Boachi. Febr. 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* IX. N. S. VI. 49.

3322. Zakelijke inhoud van het verslag van C. de Groot, omtrent kolen en aardhars op het land Passier, in de Ommelanden van Batavia. Not. Nat. Vereen. 23 Dec. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 388. — Berigt nopen het plaatselijk onderzoek, door C. de Groot en J. P. Schlosser, in Oct. 1858. Uit de Jav. Court. van 17 Nov. 1858. No. 92. *Ald*. XVII. 4e S. III. 1858—1859. 423. — Herhaald onderzoek dezer kolenaardhars, door C. de Groot, in Dec. 1858, doch met negatief resultaat. Uit de Jav. Court. van 12 Jan. 1859. No. 4. *Ald*. XVIII. 4e S. IV. 1859. 447.

3323. Steenkolen in Buitenzorg. Uit de Jav. Court. van 7 Mei 1859. No. 37. Mededeelingen nopens het aanwezen en de eigenschappen van steenkolen op het land Bolang, behoorende aan F. H. C. van Motman. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 452. — Opmerkingen van P. Bleeker en G. F. de Bruyn Kops, betreffende de mineralen van dit landgoed. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald*. XX. 4e S. VI. 1859—1860. 170. — Berigten nopens het onderzoek door C. de Groot en J. P. Schlosser, der kolenlagen op het land Bolang en op de aangrenzende partikuliere landen Djamboe en Janlappa, in Julij en Dec. 1859. Uit de Jav. Court. van 26 Oct. 1859. No. 86 en 21 Jan. 1860. No. 6. *Ald*. XXI. 5e S. I. 1860. 408. 418.

3324. Onderzoek naar het aanwezen van steenkolen in het terrein aan de Tjiletoekbaai, residentie Preanger-Regentschappen, door Aquasie Boachi. Oct. 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e. S. I. 461.

3325. Onderzoek naar het aanwezen van steenkolen in het terrein aan de Tjiletoekbaai, res. Preanger-Regentschappen, door O. F. U. J. Huguenin, Mei 1856. Met een kaart. *Nat. Tijds. v. N. I.* XII. 3e S. II. 110.

3326. Bijdragen tot de geologische en mineralogische kennis van Nederl. Indie, door C. de Groot. I, Eiland Bawean. — Met kaart. — Resultaten van zijn onderzoek, berigt van 20 Febr. tot 15 April 1851, meer bepaald over de steenkolen aldaar. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 262.

3327. Bijzonderheden nopens steenkool van het eiland Bawean, aangeboden door T. W. Schröder, 3 Oct. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 334.

3328. Mededeelingen betreffende het onderzoek, door W. O. P. Arntzenius,

naar het voorkomen en de ontginbaarheid van steenkolenlagen in de res. Djokjokarta, van 13 Oct. 1862 tot 28 Jan. 1863. Uit de Jav. Court. van 12 Nov., 13 Dec. 1862, van 10 Jan. en 11 Febr. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 468.

3329. Onderzoekingen door F. C. H. Liebert, den 5n April 1853, van steenkolen en kwik in Samarang, en steenkolen in Kadoe. *Nat. Tijds. v. N. I.* IV. N. S. I. 435.

3330. Eiland Madura, door C. de Groot, Mei 1853. Onderzoek naar steenkolen, aardhars en aardolie, verrigt in Febr. 1851 en Mei 1852. *Nat. Tijds. v. N. I.* IV. N. S. I. 445.

3331. Onderzoekingen naar steenkool in de afd. Maros of Noorderdistrikten van het Gouv. Celebes en onderhoorigheden, door S. Schreuder. *Nat. Tijds. v. N. I.* VIII. N. S. IV. 388.

3332. Mededeeling van de resultaten van het onderzoek naar den mineralogischen rijkdom van het eiland Batjan, voor zoo ver de steenkolen betreft. Uit de Jav. Court. van 7 Jan. 1854. *Letterb.* 1854. 74.

3333. Berigt der ontdekking van koolmijnen aan de Kaap de Goede Hoop. Uit het Engelsch. *Vad. Lett.* 1802. 2. 290.

3334. Iets over de aardharsen, door F. C. Radijs, Batavia 25 Oct. 1842. Opgave van de algemeene kenmerken der verschillende soorten, met aanwijzing van de voordeelen van hare aanwending. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 228.

3335. Toezending, Julij 1863, door J. S. G. Gramberg te Palembang, van bruinkool uit die residentie. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 454. — Rapport van S. A. Bleekrode Jr., hierover. Not. Nat. Vereen. 12 Sept. 1863. *Ald.* 460.

3336. Mededeeling, door J. A. Krajenbrink, betreffende het aanwezen van bruinkolen op zijn landgoed Telokdjambi, in Krawang. Not. Nat. Vereen. 9 Junij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e. S. VI. 1859—1860. 163.

3337. Rapport van M. Th. Reiche, uitgebragt Batavia Maart 1856, met ingelascht verslag van J. J. Altheer, van zijn scheikundig onderzoek eener delfstof, zijnde gebleken koolschiefer te zijn, gevonden ter Westkust van Sumatra, te Oeloe Soengie Njals, in het district Battang-Kapas in de Zuidelijke afd. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 247.

Diamant.

3338. Beschrijving der diamant-mijnen te Soengi-Roentie, in Banjermassin in 1824, *T. v. N. I.* 1e. j. 2e d. Batavia 1838. 81.

3339. Over den handel der diamanten in de Indiën. Beschrijving uit »Tavernier, relation de six voyages", en uit »Tavernier voyage aux Indes". *Schouwb. v. in- en uitl. lett.* 1809. Boekb. 1. 51.

3340. Bijzonderheden nopens den grooten diamant in het bezit des Rajahs van Mattan op het eiland Borneo, en nopens de pogingen tot aankoop. *Vad. Lett.* 1817. 2. 340.

3341. Mededeelingen betreffende een kostbaren ring bij de Engelsche Oost. Ind. Comp. te koop. *Letterb.* V. 1790. 45.

Fossielen.

3342 Ontdekking van mammouthsbeenderen in het Birmansche Rijk. *Letterb.* 1828. I. 317.

3343. Vraag voor 1854, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. over toezending van fossile planten en dieren van de meest verschillende punten van den Archipel, voor haar Museum, vergezeld van aanteekeningen betreffende plaats van voorkomen. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III, 1854. 28. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 20. Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 33. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e. S. III. 1857. 39. Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—59. 162. Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 41.

3344. Mededeelingen betreffende fossielen, op het eiland Banka gevonden, door P. H. van Diest. Uit de Jav. Court. van 13 Dec. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. 1863. 470.

3345. Prijsvraag, 8 Mei 1847, van het Bat. Gen. in N. I. »Eene opsomming der petrefacten van Java, met volledige beschrijving van het terrein, waarin deze voorkomen." *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXI. 1846—47. 1e ged. 31. — Op nieuw uitgeschreven, 27 April 1852. *Ald.* XXIV. 1852. 15.

3346. Bijzonderheden nopens de petrefakten, afkomstig van het distrikt Kongo onder Bandong, toegezonden door A. W. Kinder, 15 Aug. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 131.

3347. Opgave van fossiele schelpen uit Sumedang, toegezonden door A. W. Kinder. Not. Nat. Vereen. 25 Maart 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 157.

3348. Bijzonderheden nopens een petrefakt, door A. W. Kinder uit Sumadang gezonden. Not. Nat. Vereen. 5 Jan. 1856. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 438.

3349. Beweerde opdelving van beenderen en schedels van reuzen van den berg Patiajam in Japara, volgens een Maleisch verhaal, geschreven te Pati in 1850 en volgens een verhaal van den overleden Oud-Regent van Pati, in 1814 gedaan. Medegedeeld door J. Hageman JCz. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 276, 277. — Briefwisseling hierover van J. A. Krajenbrink. Not. 10. Dec. 1856. *Ald.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 489. — Id. van D. C. A. van Hogendorp, C. S. A. Thurkow, E. Netscher en F. Junghuhn. Not. 4 Febr. 9 Maart, 26 Juni en 23 Juli 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 237, 252, 454. XIV. 3e S. IV. 1857. 186, 188, 215.

3350. Vraag voor 1857, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., over de in de kalkbergen van de res. Japara gevonden groote opeenstapelingen van beenderen van zoogdieren, welke veel op die van olifanten gelijken; bepaling der formatie, toezending van monsters. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 43. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 163. Voor 1859, *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860 41.

3351. Zakelijke mededeeling, door W. F. Versteeg, over fossiele beenderen van zoogdieren, bij Sanggiran, distr. Kaleoso, res. Soerakarta, gevonden. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 399. 430.

3352. Nota, 25 Nov. 1857, van A. Sloet van Oldruitenborgh, over fossiele zoogdierbeenderen van Ketoegeoen, op de helling van den Goenong Pandan, in de res. Madioen. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 70. — Berigt van J. Hageman JCz., over deze beenderen. Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1857 en 26 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 187, en XVI. 4e S. II. 1858—1859. 71.

3353 Bijzonderheden nopens eene verzameling petrefakten, door J. E. van Leeuwen, bijeengebracht en afkomstig van de kalkbergen van Pangool in Patjitan. Not. 4 Feb. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 19.

3354. Bijzonderheden nopens een versteening van Bolang, door G. F. de Bruyn Kops. Not. Nat. Vereen. 26 Junij 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 473.

3355. Bijzonderheden nopens petrefakten, door A. A. Wolterbeek, te Bolang-ilier verzameld. Not. Nat. Vereen. 28 Dec. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 182.

3356. Toezending, door J. L. de Jeeger, van fossiele zoogdiertanden van Bonthain Not. Nat. Vereen. 22 Sept. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 264. — Advies hierover van F. Junghuhn. *Ald.* 385.

3357. Aanbieding door A. C. J. Edeling van petrefakten, afkomstig van het eiland Saleijer. Not. Nat. Vereen. 25 Jan. 1862 en 22 Febr. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 297, 512.

Koraal- en Kalkbergen.

3358. Algem. beschouwingen over het ontstaan van kalk, en den groei der schulp- en koraalbanken in de zee der heete gewesten, in betrekking tot den O. I. Archipel, door C. G. C. Reinwardt. Voorgedragen bij de 1e kl. van het kon. Nederl. Instituut van Wetensch., Letterk. en Schoone kunsten. 1831. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 121. — Overzigt dezer voorlezing. *Letterb.* 1833. I. 347.

3359. Review of the theory of coral formations, set forth by Ch. Darwin, in his book entitled: Researches in geology and natural history, by J. C. Ross, zijnde uittreksels uit dat werk, met de wederlegging door Ross. *Nat. Tijds. N I.* VIII. N. S. V. 1855. 1.

3360 Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar een verzameling van de verschillende soorten van polypenstokken, waaruit de koraalriffen in deze gewesten zijn opgebouwd. Zij noodigt daarom uit tot de toezending van koralen van de verschillende gedeelten van den Ind. Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 45. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 168. Voor 1859. *Ald* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 46.

3361. Uitnoodiging van wege de Nat. Vereen. N. I., ten behoeve van A. C. J. Edeling, aan eenige leden der Vereen. tot het verzamelen van koralen in den Ind. Archipel. Not. Nat. Vereen. 11 Oct. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 352.

3362. Iets over de kalkbergen in de res. Cheribon, door P. J. Maier, ontdekt door J. A. Krajenbrink. Scheikundige analyse. *Nat. Gen. Arch. N. I* 2e j. 1845. 332.

3363. Iets over den kalksteen, gevonden in het oostelijk gedeelte der res. Cheribon, door J. A. Krajenbrink, Julij 1845. Met kaartje en plaatje. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 51.

3364. Scheikundig onderzoek van koraalkalk, door D. W. Rost van Tonningen. 1853, in den omtrek van Pelantoengan, res. Samarang, verzameld. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 638.

3365. Brief, Soerabaja 3 Nov. 1861, van J. Hageman JCz., inhoudende zijne opmerkingen, gemaakt gedurende eene reis van Junij tot Oct. 1861, op Oostelijk Java, over kalkbergen, kalkheuvels en kalkbanken aldaar. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 254.

3366. Een nieuw werelddeel. Over de krachtige koraal-werkzaamheid in de Zuid Zee, volgens het Engelsch Tijdschrift the Globe. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 169.

II. B O T A N I E.

1. A L G E M E E N.

Verzamelen en verzenden van planten.

3367. Lessen en raadgevingen voor het verzamelen en overzenden van planten in de Bezittingen der Ned. O. I. Comp. Batavia 15 Sept. 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* 3e d. 1825. Naberigt XIV.

3368. Beschrijving en lijst eener welgeslaagde verzending van levende planten naar Java, door H. C. van Hall. *Letterb.* 1842. I. 312.

3369. Besluit en te nemen maatregelen nopens de toezending uit Japan, China, Oost-Indië, enz., van zaden en planten, ten behoeve der Nederl. horticultuur. *Tijdschr. v. Nijv.* XV. 4e st. 1852. 52. — Verslag nopens de uitgebreide correspondentie hierover. *Ald.* XVI. 2e R. I. 1853. 5e st. 134.

3370. Handleiding tot het verzenden van zaden en levende planten, en het bewaren van herbaria of het droogen van planten, door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 623.

3371. Handleiding tot het verzenden en droogen van planten, door J. E. Teysmann. *Tijds. Nijverh. N. I.* III. 1856. 491. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 540.

3372. Eenige opmerkingen en wenken tot beantwoording der vraag: Hoe kunnen personen, die geene opzettelijke beoefenaars van de natuurwetenschap zijn, de kennis der Nederl.-Ind. produkten bevorderen? door W. H. de Vriese. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e VI. 1859—1860. 353. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 330.

Lijsten van planten.

3373. Register der geslachten van de drie rijken der natuur, naar den twaalfden druk van het Systema Naturae van Carolus Linnaeus tot No. 1228 van de Vegetabilia, vervolgens naar den Herbarius Ambonensis door J. C. M. Radermacher, in het Maleisch, Hollandsch en Latijn. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 60.

3374. Plantkunde. Overzigt van het daarover voorkomende in de Fransche vertaling door A. Beaume van de Asiatic Researches, uitgegeven door Ad. Duquesnoy, Parijs 1807, door Sedillot, uit den Moniteur van 1807. *Letterb.* 1808. II. 171. 174.

3375. Lijst van niet meer gebruikelijke plantennamen in: „Reinwardt's Reis in den Ind. Archipel, in het jaar 1821", met de nieuwe

onderweg uitgevallen namen, die daarvoor in de plaats zijn gesteld, door F. A. W. Miquel en J. Pijnappel Gz. *Reinwardt's Reis*. Amst. 1858. 644.

3376. Overzigt door P. Bleeker, der nieuwe genera en species, voorkomende in de botanie der Verhandelingen over de Natuurlijke Geschiedenis der Ned. Overzeesche Bezittingen, bewerkt door P. W. Korthals. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 1e j. 1844. 406.

3377. Index specierum plantarum in voluminibus I ad XIV Diarii societatis scientiarum Indo-Neërlandicae descriptarum. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 425. — Brief van den bewerker J. E. Teysmann. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 25.

3378. De Inlandsche plantennamen, bijeenverzameld en in alphabetische orde gerangschikt door G. J. Filet, met de botanische benaming en den naam der nat. familie. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4e S. V. 1859. 1. — Bijzonderheden nopens de zamenstelling en uitgave. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 8, 67, 86, 326, 333, 220, 163, 246.

Vegetatie.

3379. Verhandeling over den invloed der luchtstreken op de gedaante en natuur der plantgewassen, door L. Reynier, uit Journal de Physique. *Vad. Lett.* 1795. 2. 473. 529, 571.

3380. Vlugtige beschouwing van het geboomte in Azië, Afrika, Perzië, China, Cochinchina, Japan, Siam, Britsch Indië, Malakka, Ceilon, Philippijnsche eilanden, Oost-Indische Archipel en Zuid-Afrika. *Lett. Mag.* 1825. 2e st. 432, 473, 519, 570, 622.

3381. Over het begrip en den omvang eener Flora Malesiana, door H. Zollinger. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 293. — Bijzonderheden nopens de vertaling in het Nederduitsch, door J. C. W. van Heeckeren tot Waliën. Not. Nat. Vereen. 17 Jan. 1857. *Ald.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 499.

3382. Gedachten over plantenphysiognomie in het algemeen, en over die der vegetatie van Java in het bijzonder, door H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 23.

3383. Tekst der redevoering over de natuurlijke vruchtbaarheid van den grond der Oost-Indische eilanden, vooral van het eiland Java, en over de waarschijnlijke oorzaken daarvan, door C. G. C. Reinwardt. Voorgedragen in de 1e kl. van het Kon. Nederl. Instituut, 12 Oct. 1826. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 101.

3384. Prijvraag van het Bat. Genoots. der proefond. wijsbeg. te Rotterdam, over eene beschrijving van de ontleedkundige en mikrochemische zamenstelling, en van de levensgeschiedenis van een of meer soorten eener plantenfamilie, in Nederland of in eene zijner koloniën. *Nat. Verh. Bat. Gen.* XII. 1865. XLV.

3385. Iets over de voeding der planten. Beschrijving der genomen proeven en mededeeling der verkregen resultaten. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 213.

3386. Zaadregen in Indië, waargenomen op 24 Maart 1840, in het gouv. van Bombay, volgens een brief van Aston. *Letterb.* 1841. I. 220.

Verzamelaars.

3387. Berigten, Tranquebar 20 Jan. 1790, betreffende de botanische studiën van Rottler in Oost-Indië. *Letterb.* VI. 1791. 49.

3388. Ontdekking door Roxburgh, van nog onbekende planten in Oost-Indië. *Letterb.* VI. 1791. 49.

3389. Verslag van de botanische onderzoekingen en proefnemingen van Th. Horsfield in Ned. Indië. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. Voorberigt III.

3390. Oordeel over de teekeningen door J. A. Bik van merkwaardige Javaansche gewassen. Uit de Batav. Court. van 30 Jan. 1819. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 1 en 2. 39.

3391. Mededeelingen betreffende het doel der botanische zending van J. Pierot naar Java, en omtrent de ondersteuning van de Regeering. *Letterb.* 1840. II. 194.

3392. Over eenige nieuwe planten enz., der Malayo-Moluksche Flora, door P. Bleeker. Uittreksels uit eenige monographiën van Decaisne, C. A. Meijer, C. Montagne en L. R. et Ch. Tulasne, in de Ann. des sciences natur. Janvier 1843—Mei 1844. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 72.

3393. Analecta botanica Indica seu commentationes de variis stirpibus Asiae Australioris, scripsit F. A. G. Miquel. Pars I. Stirpes quaedam Borneënses. *Inst. Verh.* 1e *Kl.* III. 1850. 1. — Pars II. Thymelaearum, Palmarum, Pandanearum, Graminearum, Cycadearum et Filicum species selectae. Met

platen. *Ald.* IV. 1851. 13. — Pars III, vel posthuma. Novae vel rariores species dicotyledoneae. *Ald.* V. 1852. 1.

3394. Mededeeling door J. K. Hasskarl, uit Flora of Botanische Zeitung van Regensburg, 1851. 481, 561 en 1852. 113, van den tekst zijner beschrijvingen, getiteld: *a.* Over de plaatsing van het geslacht Chloopsis Bl. in het plantenstelsel. *b.* Over Polygonum microcephalum D. C. *c.* 1. Over Naegelia Moritzi en eene nieuwe soort van dat geslacht, Naegelia tomentosa Hasskl. 2. Monochoria Junghuhniana Hasskl., eene nieuwe soort der Pontederiae. 3. Over Sanseviera flexuosa Bl. En. I. II. schlt. syst. VII. 360, en hare vruchten en zaden. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 540. 335.

3395. Brief van J. K. Hasskarl, over nieuwe geslachten en soorten van planten. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* IV. 1856. 135.

3396. Uittreksel van eenen brief van J. K. Hasskarl, ter mededeeling zijner botanische waarnemingen. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* V. 1857. 93.

3397. Brief van A. H. Bisschop Grevelink, met botanische bijzonderheden betreffende Acacia chrysocoma Miq., Acacia leucophlaea Wld., Parkia intermedia, en drie soorten van het geslacht Sonneratia Linn. fil., benevens het advies van H. Zollinger. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 382, 428.

3398. Observationes phytographicae, praecipue genera et species nova nonnulla respicientes. Auctore H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 372, 599. 2e j. 1845. 1, 200, 562.

3399. Brief van H. Zollinger, met verslag zijner reis van Soerabaija naar Malang, bepaald betreffende zijne botanische waarnemingen in Soerabaija en Pasaroean. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 483. — Vervolg betreffende Bezoekie. *Ald.* 2e j. 1845. 165. — Vervolg betreffende Soerabaija, Pasoeroean en Bezoekie. *Ald.* 548.

3400. Florae Archipelagi Indici species novae. Diagnosen, overgenomen uit „Zollinger's systematisches Verzeichniss der im Indischen Archipel in den Jahren 1842—1848 gesammelten sowie der aus Japan empfangenen Pflanzen. Zurich 1854." Zijnde: Algae, Fungi, Musci, Polypodiaceae, Lycopodiaceae. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 44.

3401. Observationes botanicae novae, door H. Zollinger. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 145.

3402. Berigt nopens eene aanbieding aan de Regeering, door de „Vereen. voor de Flora van Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen" om te bewerken de kruidkundige verzameling door C. A. L. M. Schwaner nagelaten. *Letterb.* 1851, II. 130.

3403. Verslagen over den toestand van het Herbarium van planten uit de Nederl. Overzeesche Bezittingen van de Vereen. voor de Flora van Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen, gedaan in 1851 en volgende jaren. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 209, 249, IV. 1859. 182, 449. — Opmerkingen van P. W. Korthals in de VII alg. bijeenkomst dier Vereeniging, op 16 Julij 1852. *Ald.* III. 1855. 258.

3404. Mededeelingen betreffende het door P. W. Korthals te geven verslag omtrent de Vereen. voor de Flora van Nederland en zijn Overzeesche Bezittingen. *Ned. Kruidk. Arch.* IV. 1859. 164, 226. 422.

3405. Nota van S. Binnendijk, over de gedroogde planten, ter bepaling toegezonden, door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 12 April. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 89.

3406. Mededeeling door J. E. Teysmann, dat J. Amann, volgens eigen verklaring, den naam draagt van Sulpiz Kurz. Not. Nat. Vereen. 23 Jan. 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 403.

Plantentuinen.

3407. Waarnemingen uit 's Lands Plantentuin te Buitenzorg, door J. K. Hasskarl. I. Over de vorming der vruchten van Katjang Tana. — II. Over Katjang Manilla. *Tijds. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 146, 149.

3408. Adnotationes de plantis Horti Bogoriensis, auct. J. K. Hasskarl. Zijnde kort overzigt van phytographische adnotaties, geplaatst in „van der Hoeven en de Vriese, Tijdschr. van Nat. Gesch. en Physiol. XII. 2" met aanteekeningen *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 700.

3409. Nieuwe plantensoorten in 's Lands plantentuin te Buitenzorg, door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. *Nat. Tijds N. I* 2e j. 1851. 303. 3e j. 1852. 326. IV. N. S. I. 1853. 393.

3410. Plantae novae horti Bogoriensis in Insula Java, auctoribus J. E. Teysmann et S. Binnendijk. 1852—1853. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 391.

3411. Tweede Katalogus der in den Botanischen tuin van het groot militair hospitaal te Weltevreden aangekweekt wordende planten. Opgemaakt door G. J. Filet. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 19.

3412. Eenige kritische onderzoekingen van planten in 's Lands plantentuin te Buitenzorg, door J. K. Hasskarl, 25 Julij 1855. *Ned. Kruidk. Arch.* IV. 1859. 1.

3413 Retzia sive observationes botanicae, quas in primis in Horto Botanico Bogoriensi mensibus Februario ad Julium 1855, fecit J. K. Hasskarl, cognom. Retzius. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. I.

3414. Plantae novae in Horto Bogoriensi cultae, auctoribus J. E. Teysmann et S. Binnendijk. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 305. XXV. 5e S. V. 1863. 399. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIII. 5e S. III. 1861. 482. XXIV. 5e S. IV. 1862. 455. 512.

3415. Enumeratio plantarum in Horto Botanico nosocomiali Bataviensi cultarum. Auct. G. Wassink. Catalogus van den plantentuin bij het militair hospitaal te Weltevreden, vervaardigd met medewerking van J. A. Scharlee. *Nat. Tijds. N. I.* 2e. j. 1851. 656.

3416. Bijzonderheden nopens den toestand van den Hortus Botanicus bij het militair hospitaal te Weltevreden, gedurende 1854, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 115.

II. IN BEPAALDE LANDSTREKEN.

Azië.

3417. Synopsis plantarum oeconomicarum universi regni Japonici. Auctore Ph. Fr. de Siebold, Dezima mense Novembri 1827. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XII. 1830. 1.

3418. Beschrijving van twee nieuwe soorten van palmboomachtige gewassen uit Japan en van de Kaap de Goede Hoop, met eenige aanmerkingen omtrent de bloemen van de varens en dergelijke planten, door K. P. Thunberg. Uit het Latijn vertaald door M. Houttuynen. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XX. 2e. st. 1782. 419.

3419. Voyage du horticulteur R. Fortune en Chine, 1843. Overzigt door E. de Waal van dit artikel uit de Revue Britannique, Nov. 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. 198.

3420. Verslag eener reis naar Siam, door J. E. Teysmann, 25 Febr. tot 15 April 1862, vooral betreffende de botanie van het land. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 149. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 491.

3421. Nota van in het Koningrijk Siam voorkomende planten, door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 198.

3422. Lijst van eenige Siamesche plantennamen, door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 206.

3423. Overzigt van Perzië's voornaamste gewassen. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2e st. 455.

Eilandengroep van Sumatra.

3424. Geschiedkundig overzigt van hetgeen voor het botanisch onderzoek van Sumatra is verrigt, 1770—1858. *Miquel, Flora N. I.* 1e Bijv. Amst. 1860. Inleiding X.

3425. Lijst van boomen en planten, gevonden in de res. Riouw, op de Oostkust van Sumatra en omliggende landen, door G. F. de Bruyn Kops. Maleische en systematische benaming, benevens beschrijving, nut, gebruik, voorkomen, enz. *Tijds. Ind. T. L. V. Kund.* II. 1854. 271.

3426. Blik op de natuurlijke gesteldheid en vegetatie van een gedeelte van Sumatra's Westkust, door P. W. Korthals. *Ned. Kruidk. Arch.* I 1848. 58.

3427. Dagverhaal eener botanische reis over de Westkust van Sumatra, door J. E. Teysmann, *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 249.

3428. Bijdragen tot de kennis der Flora van Sumatra, inzonderheid van de omstreken van Padang op deszelfs Westkust en van het,

tot dusverre, nog weinig bekende gebied der Batta's, naar aanleiding van de onderzoekingen van F. Junghuhn, medegedeeld door W. H. de Vriese. Beschrijving der geslachten en soorten van het gebied dezer Flora. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 1. — Species novae Florae Sumatranae, getrokken uit voorgaande verhandeling. *Nat. Gen. Arch.* N. S. IV. 1847. 17.

3429. Opgave door J. Teysmann, van de planten en plantenvoortbrengselen van de Padangsche Bovenlanden, aangeboden door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 323.

3430. Lijst der planten in de ads.-res. Agam, hun botanische en Maleische naam, gevolgd door een vergelijkende naamlijst van eenige dier plaatsen, door E. W. A. Ludeking, 25 Julij 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 21. 31.

3431. Botanische reis over Banka en in de Palembangsche binnenlanden, door J. E. Teysmann, van 8 April tot 20 Aug. 1857. Met beschouwingen over verbetering van produktie en kultuur. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 1.

3432. Korte schets der vegetatie van het eiland Bangka, door S. Kurz, 1857 en 1858, gevolgd door *a.* een opgave der bekende planten van Bangka; *b.* aanteekeningen van inlandsche plantennamen van Bangka, door J. E. Teysmann, met eenige latere bestemmingen verrijkt; *c.* Alphabetisch register van de planten-familiën. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 142. 157, 236, 255. — J. E. Teysmann, over de zamenstelling van bovengenoemde schets. *Ald.* 386, 392.

3433. Opsomming der vaatkryptogamen van het eiland Bangka, door J. Amann. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. III. 1861. 399. XXIV. 5e S. IV. 1862. 354. (J. Amann is de pseudonym van Sulpiz Kurz. *Ald.* XXVII. 6e S. II. 1864. 15, Noot.) — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIII. 5e S. III. 1861. 493.

3434. Opgave der gedroogde planten, als herbarium van Banka aangeboden door J. J. Altheer. Not. Nat. Vereen. 8 Maart 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 435.

3435. Lijst der te Muntok voorkomende species uit het plantenrijk, door J. J. Lindgreen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 845.

3436. Aanbieding door F H. Deissner, van een aantal planten, verzameld door J. Amann, in den omtrek van Batoeroessah, eiland Banka. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 334. — Brief, 13 Nov. 1858, van J. Teysmann, betreffende zijne bevindingen over dit herbarium. *Ald.* 349. — Aanbieding door J. Amann eener tweede verzameling gedroogde planten van Banka. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Ald.* 350. — Advies van J. E. Teysmann, daarover. *Ald.* 410.

Borneo.

3437. Aanteekeningen over Borneo's Zuid-Oostkust, medegedeeld door P. W. Korthals, betreffende zijne waarnemingen over de vegetatie aldaar. *Letterb.* 1837 II. 244. — Opmerkingen hierover. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 29, Noot.

3438. Uittreksel uit eenen brief van P. W. Korthals, ter mededeeling van zijne ontdekkingen, waarnemingen en opmerkingen, betreffende de planten op Borneo, gedaan gedurende zijn verblijf en zijne reizen op dat eiland. 1836. *Letterb.* 1837. I. 387.

Eilandengroep van Java.

3439. Brief van J. C. van Hasselt, ter mededeeling zijner waarnemingen betreffende de planten van Java, gevolgd door een opgave der in teekening gebragte Fungi van Java. *Letterb.* 1824. I. 227.

3440. Uittreksel uit een brief van Junghuhn, ter mededeeling zijner waarnemingen over de vegetatie op Java. *Letterb.* 1837. II. 275.

3441. Schetsen van de natuur op Java, betreffende den plantengroei, vrij overgenomen uit »Fr. Junghuhn, Topographische und Naturwissenschaftliche Reisen durch Java. Magdenburg 1845." *Rec. o. d. Rec.* 1847. Mag. 434.

3442. Bezending van meer dan 300 soorten van zaden van Java, voor den Kruidtuin te Gent, door J. van Doren. *Letterb.* 1829. I. 65.

3443. Florae Javae species novae. Diagnosen, getrokken uit het werkje: »Moritzi, Verzeichniss der von H. Zollinger auf Java gesammelten Pflanzen. Solothurn 1845—1846." *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 24. 141.

3444. Nieuwe plantensoorten van Java en Sumatra. Opgave der nieuwe species, beschreven in: »Plantae Junghuhnianae, Fasc. I. L. B. 1851." *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 669.

3445. Physiognomie der flora van Javasche bergtoppen, benevens Aanhangsel, inhoudende Diagnosen van onbeschreven planten, waarbij aan de physiognomie der Javasche bergtoppen-flora gedacht wordt, door F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 7 j. Batav. 1845. 1 d. 161, 184.

3446. Physiognomie van de flora der toppen van Javasche bergen, benevens plantenbeschrijvingen door F. Junghuhn. 14 Augustus 1844. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 20.

3447. Diagnoses et adumbrationes stirpium nonnullarum novarum vel non satis cognitarum florae Javanicae Alpinae indigenarum. Calendis Decembris anni 1838, auct. F. Junghuhn. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 34.

3448. Beschrijving van de flora der residentie Bantam, door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 981.

3449. Algemeene schets van den staat der vegetatie en kultuur van Zuid-Bantam, door J. K. Hasskarl. *T. v. N. I.* 4 j. 2 d. Batavia. 1842. 223.

3450. Algemeene schets van den staat der vegetatie en derzelver producten van Batavia, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 5 j. 2 d. Batav. 1843. 640; 6 j. 1 d. Bat. 1844. 451; 6 j. 2 d. Bat. 1844. 97. — Overgenomen in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1 j. 1844. 44, 171. (Die van Samarang komt met deze overeen, volgens M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia. 1845. 3 d. 326.)

3451. Beschrijving van eenige gewassen, waargenomen op een togt naar den Salak, in 1822, door C. L. Blume. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. 127.

3452. Waarnemingen, voornamelijk van botanischen aard, aangaande den berg Gédé op Java, door P. W. Korthals, Mei 1836. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 117.

3453. Beschrijving van de vegetatie van den Talasch op Java, door H. Zollinger, 1843. *T. v. N. I.* 6 j. 2 d. Batavia. 1844. 153, 172; 3 d. Batavia. 1844. 39, 49, 60.

3454. Relatio plantarum Javanensium iterfactione usque in Bandong recognitarum a F. Noronha. 1791. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2 dr. 1827. 64.

3455. Enumeratio specierum plantarum hucusque in insula Nusa Kambangan repertarum, A. P. Bleeker. Grootendeels getrokken uit de werken van C. L. Blume. *T. v. N. I.* 1850. II. 237.

3456. Essay on the botany of the western portion of the territory of the native Princes of Java. By Thd. Horsfield. Section IV, Catalogue of the Plants observed during the preceding tour, Aug. — 4 Nov. 1817. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2 dr. 1826. 297.

3457. Iets over de natuurlijke geschiedenis van Madoera, door H. Zollinger. Over de botanische gesteldheid van het eiland *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 243.

3458. Zakelijke inhoud van het verslag, door S. Binnendijk, over planten, uit een herbarium, verzameld door P. M. van Laren, in Kediri. Not. Nat. Vereen. 26 Jan. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S I. 1860. 325.

3459. Uittreksel uit het dagverhaal eener botanische reis door Oost-Java, Karimon Java en Bali Boleling, door J. E. Teysmann. Van 11 Junij tot 13 October 1854. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 111.

Oostelijke Indische Archipel.

3460. Opgave van planten, gezien gedurende een kort verblijf op het eiland Bali, door H. Zollinger, ter aantooning van hare overeenstemming met die van Java. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 588.

3461. Over de vegetatie van het eiland Lombok, door H. Zollinger. *Tijds. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 198, 307.

3462. Verslag van de vegetatie van het eiland Sumbawa, door H. Zollinger, volgens zijne waarnemingen gedurende de reis van Mei tot December 1847. *Verh. Bat. Gen N. I.* XXIII. 1850. 70.

3463. Lijst van planten bij Bima op het eiland Sumbawa waargenomen, medegedeeld uit een brief van J. B Spanoghe. *Letterb.* 1832. I. 360.

3464. Overzigt van het plantenrijk in de Minahassa op Celebes, door A. F. van Spreeuwenberg. 1842. *Tijds. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 196.

3465. Vraag voor het jaar 1856, uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in N. Indië, naar eene opsomming der planten, welke tot nu toe van de verschillende Moluksche eilanden zijn bekend geworden. *Nat Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856 36. — Herhaald voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 42. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II 1858—

1859. 164 — Voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 43.

3466. Botanische schets van Batjan, door J. G. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. 1856—1857. 309.

3467. Verslag van P. Harting, F. A. W. Miquel en J. van der Hoeven, over een uit de zee opgehaald organisch voorwerp, over gronden door diepzee-loodingen in de Banda zee opgebragt, en over passaat-stof. Met plaat. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XI. 1861. 286.

3468. Opgave der prijsvraag van de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, over eene botanische beschrijving van het eiland Ambon. Te beantwoorden voor 1853. *Letterb.* 1850. II. 318. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 315. — Herhaald voor 1854. *Letterb.* 1852. II. 93. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 866.

3469. Korte karakterschets der flora van Amboina, door C. L. Doleschall *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 139

3470. Geschenk van P. Bleeker aan de Natuurk. Vereen. in Ned. Indië der teekeningen en manuscripten, nagelaten in 1829 door A. Zippelius, en betrekking hebbende op de flora van Nieuw Guinea, Timor, Banda, Amboina, Celebes enz. Opzending naar C. L. Blume te Leiden ter uitgave, en correspondentie hierover. Not. Nat. Vereen. N. I. v. 24 Sept. 1851, 11 Junij 1856, 26 Junij 1857, 25 Novemb. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 530; IV. N. S. I. 1853. 5; XI. 3e S. I. 1856, 468; XIII. 3e S. III. 1857. 459; XVI. 3e S. II. 1858—1859. 363; XX. 4e S. VI. 1859—1860. 128, 138. — Bijzonderheden nopens deze nalatenschap en hare uitgave. Bleeker, *Moluksche Arch.*, Bat. 1856. I. 285.

3471. Uittreksel uit eenen brief van A. Zippelius, 9 October 1828, inhoudende zijne plantenkundige waarnemingen en opmerkingen naar en langs de kust van Nieuw Guinea. *Letterb.* 1829. I. 294.

Australië.

3472. Stirpes Novo-Hollandas a Ferd. Müllero collectas determinavit F. A. G. Miquel. *Ned. Kruidk. Arch.* IV. 1859. 97.

3473. Zending van een kruidkenner uit Engeland naar Botany-baai, ten behoeve van den koninkl. kruidtuin te Londen. *Letterb.* III. 1789. 97.

3474. Bijzonderheden nopens de proefneming met plantbollen van Botany-baai en Port Jackson in het Nat. museum der Nat. hist. te Parijs. *Letterb.* XII. 1799. 1.

Afrika.

3475. Verslag van de vergiftige planten en dieren omstreeks de Kaap de Goede Hoop. Uit Paterson's Narrative of four journies into the country of the Hottentots etc. *Vad. Lett.* 1790. V. 2. 13.

3476. Verslag nopens eene proefneming in 1788 met de aankweeking, in de nabijheid van Haarlem, van bloembollen, zaden, alsmede heesters en andere plantgewassen, overgebragt van de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* I. 1788. 196.

3477. Brief, Julij 1855, van R. B. van den Bosch, ten geschenke aanbiedende eene verzameling Kaapsche planten, aan het Herbarium der Vereen. voor de flora van Nederl. enz. *Ned. Kruidk. Arch.* IV. 1859. 58.

3. PLANTENFAMILIES.

Spoorplanten.

3478. Plantarum cellularium species novae ex Archipelago Malayo Neerlandico. Getrokken uit de „Cinquième centurie de plantes cellulaires exotiques nouvelles" par C. Montagne. In de Annal. des Scienc. Nat. 3e Serie, 1845. Botan., Août et Decemb. *Nat. Gen. Arch.* 4 j. 1847. 9.

3479. Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in Ned. Indië, over eene beschrijving der wieren, welke langs de kusten van Java worden aangetroffen. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 45. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 165. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 43.

3480. Vraag voor het jaar 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., getiteld „De Vereeniging verlangt onderzoekingen naar het jodiumgehalte der wieren van de Java-zee." *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 27.—Voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 19.— Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 32.— Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 38.— Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858. 163. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 42.

3481. Zakelijke inhoud van den brief van A. le Jolly, aan natuurkundigen in Nederlandsch Indië, om hem te doen geworden, des verkiezende in ruil tegen andere planten uit Oost-Indië, speciaal wieren. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 236.

3482. Fungi Archipelagi Malayo-Neerlandici novi. Getrokken uit de »Champignons exotiques" van J. H. Léveillé, geplaatst in de Annal. des Scienc. Natur. 3e Serie. Bot. Tom. II, 1844 en Tom. III, 1845. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 596; 3 j. 1846. 608.

3483. Fungi novi ex archipelago Malayo-Neerlandico. Getrokken uit de »Descriptions des Champignons de l'herbier du Museum de Paris," par J. H. Léveillé, geplaatst in de Annal. des Scienc. Natur. van Febr. en Mrt. 1846. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4 j. 1847. 1.

3484. Praemissa in floram Cryptogamicam Javae insulae. Fasc. I, continet enumerationem fungorum, quos in excursionibus per diversas Javae regiones hucusque observavit F. Junghuhnius. Acc. tabulae lithogr. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 1.

3485. Lichenes exposuerunt C. Montagne et R. B. van den Bosch. Febr. 1856. *Plantae Jungh.* Fasc. IV, 1855. 427.— Berigt van F. A. W. Miquel en W. H. de Vriese, aangaande de nieuwste onderzoekingen der lichenes van Ned. Ind. door R. B. van den Bosch en C. Montagne. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 53.

3486. Species lichenum Javanensium novae collectionis Zollingerianae. Auct. Hepp. *Nat. Tijds. v. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 141.

3487. Collemaceae. Exposuerunt C. Montagne et R. B. van den Bosch. Febr., 1856. *Plantae Jungh.* IV. 1855. 491.

3488. Characeae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 169.

3489. Synopsis hepaticarum Javanicarum, adjectis quibusdam speciebus hepaticarum novis extra-Javanicis. Partim descripsit iconibusque illustravit C. M. van der Sande-Lacoste. Met platen. *Verh. Kon. Akad. d. Wet.* V. 1857.

3490. Muscorum hepaticorum species novae Javanenses; door Gottsche. Mededeeling van zijne bepalingen, alsmede van zijne diagnosen der nieuwe soorten van levermossen, door H. Zollinger vroeger op Java verzameld. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 573.

3491. Over eene studie der Javaansche hepaticae van C. M. van der Sande Lacoste. Medegedeeld door F. Dozy. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* IV. 1856. 202. — Verslag van F. Dozy en F. A. W. Miquel over deze verhandeling, 25 April 1856. *Ald.* V. 1857. 47. — Bespreking, door F. Dozy, van de uitgave dezer studie, in de XIe jaarl. vergadering der Vereeniging voor de Flora van Nederland en zijn Overzeesche Bezittingen op 25 Julij 1856. *Ned. Kruidk. Arch.* IV. 1859 213.

3492. Hepaticae. Exposuit C. M. van der Sande Lacoste. *Plantae Jungh.* IV, 1855. 508.

3493. Novas species hepaticarum ex insula Java detexit F. Junghuhn; descripsit C. M. van der Sande Lacoste. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 415. — *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII 1856. 393. — Addendae speciebus novis hepaticarum Javanicarum Herbarii Junghuhniani, auct. C. M. van der Sande Lacoste. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 521.

3494. Musci frondosi ex Archipelago Indico. Overgenomen uit de »Musci frondosi ex Archipelago Indico et Japonico auct. F. Dozy et J. H Molkenboer". Geplaatst in de Annal. des Scienc. Nat. 3e Serie, Tom. II. Botan 1844. *Nat. Gen. Arch N. I.* 2 j. 1845, 620.

3495. Musci frondosi. Exposuerunt F. Dozy et J. H. Molkenboer. *Plantae Jungh.* III. 1854. 312.

3496. Synopsis hymenophyllacearum. Auctore R. B. van den Bosch. *Ned. Kruidk. Arch. N. I.* IV, 1859. 341. —Hymenophyllaceas novas, cum ab aliis, tum a semet ipso distinctas, ceu synopseos supplementum, exposuit R. B. van den Bosch. *Ald.* V. 2e St. 1861. 135. — Hymenophyllaceas novas exposuit R. B. van den Bosch. Post mortem edid. W. F. R. Suringar. *Ald.* V. 3e St. 1863 135. — Addenda ad primam supplementi partem. *Ald.* 199.

3497. Hymenophyllaceae Javanicae, sive descriptio hymenophyllacearum Archipelagi Indici iconibus illustrata, auctore R. B. van den Bosch, Maart 1860. Met platen. *Verh. Kon. Akad. v. Wet.* IX. 1861.

3498. Inleiding tot de kennis der hymenophyllaceae; door R. B. van den Bosch. Hierin over die van Java. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* VIII. 1858. 401.

3499. Brief van R. B. van den Bosch ter aanbieding zijner Verhandeling over de hymenophyllaceae Javanicae. Not. 7 Jan. 1860. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* X. 1860. 186. — Verslag van C. L. Blume en C. A. J. A. Oudemans over deze Verhandeling, 28 Januarij 1860. *Ald.* X. 1860. 210. — Brief van R. B. van den Bosch, met bedenkingen op dit rapport. *Ald.* X. 1860. 304. — Over de kosten van uitgave dezer Verhandeling en correspondentie hierover. *Ald.* X. 1860. 245, 301, 302.

3500. Epimetrum ad Indicem seminum Horti Academici Lugduno Batavi. Anni 1849. Angiopteris Teysmanniana Nobis. Auctore G. H. de Vriese. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. 1e ged. 228. — Anni 1850. Angiopteris Presliana Nobis, Angiopteris Hypolenea Nobis. *Ald.* II. 1851. 2e ged. 284. — Anni 1851. Marattiaceae Indiae Batavae Orientalis, imprimis Junghuhnianae cum Herbario Musei Caesar. Vindobonensis, Musei Parisiensis, Societatis Linn. Londinensis, Hookeri, Lessertii, Reinwardtii, Miquelii, Preslii, cet. comparavit et enumeravit G. H. de Vriese. Sept. 1851. *Ald.* III. 1855. 183.

3501. Berigt van W. H. de Vriese, betreffende de varens in Oost Indië. 28 Mei 1853. Naar aanleiding van een reusachtige plant aangebragt in 1847. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* I. 1853. 139.

3502. Lycopodineae. Exposuit A. Spring. 1850. *Plantae Jungh.* III. 1854. 271.

Zaadplanten.

3503. Coniferae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* Fasc. I. 1851. 1.

3504. Opmerkingen over gnetum en eenige Coniferae, door P. W. Korthals. *Letterb.* 1837. II. 290.

3505. Over de Cycadeeën in Nieuw-Holland; door F. A. W. Miquel. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* XV. 1863. 363.

3506. Cycadeae. Exposuit F. A. G. Miquel *Plantae Jungh.* II. 1852. 170.

3507. F. A. W. Miquel, over eenige nieuwe of zeldzame Cycadeeën in den Hortus Botanicus te Amsterdam. O.a. die, afkomstig uit 's Lands Plantentuin te Buitenzorg gevonden door J. E. Teysmann. *Inst. Tijds. W. en N. Wet.* I. 1848. 33, 103, 197.

3508. Aroideae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 99.

3509. Commelynaceae. Exposuit J. K. Hasskarl. *Plantae Jungh.* II. 1852. 136.

3510. Eenige aanmerkingen over de waarde der bloembekleedselen van de Glumaceae Brtl. en over de verdeeling van deze klasse van gewassen, door J. K. Hasskarl. *Nat. Gen. Arch.* N. S. 3e j. 1846. 185.

3511. Vraag voor het jaar 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., over eene opsomming der Gramineën van Java. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 27. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 19. — Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 33. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III 1857. 39. Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 164. — Voor 1859. *Ald.* XX 4e. S. VI. 1859—1860. 42.

3512. Gramineae. Exposuit L. H. Buse. Februarij 1854. *Plantae Jungh.* III. 1854. 341.

3513. Lemnaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 169.

3514. Bijdrage tot de kennis der Oost-Indische Orchideën en het maaksel (de organisatie) van hare bevruchtingswerktuigen, door C. L. Blume. Met platen. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VII. 1858. 100.

3515. Nieuwe plantensoorten behoorende tot de orde der Orchideën, door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. Plantengroep door de inlanders Angrek genoemd. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 487.

3516. Palmae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 156.

3517. Orde der Palmboomen, door F. van Wurmb. Anno 1779. *Verh. Bat. Gen. N.* I. I. 3e dr. 1825. 234.

3518. Orde der Palmboomen. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen.* N. S. IV. 2e dr. 1824. 381.

3519. Natuurlijke historie van eenige Palmboomen. Naar het Hoogduitsch. Sagopalm, arekapalm, kokospalm, waaijerdragende wijnpalm en de broodvruchtboom. *Lett. Mag.* 1821. 2e st. 584, 644.

3520. Vraag voor het jaar 1858, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. Indië, over de beschrijving der Pandaneën van eenig gewest van den Indischen Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 169. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 46.

3521. Pandaneae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 166.

3522. Aegicereae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 200.

3523. Amarantaceae. Exposuit J. K. Hasskarl. *Plantae Jungh.* II. 1852. 128.

3524. Vraag voor het jaar 1856, uitgeschreven door de Nat. Vereen in N. Indië, over een scheikundig onderzoek van de vruchten en zaden der planten, behoorende tot de familie der Anacardiaceae, hoofdzakelijk wat den aard en het gehalte aan vetten betreft. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 37. — Herhaald voor 1857 *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 43. — Voor 1858. *Ald.* XVI 4e S. II. 1858—1859. 165. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 43.

3525. Nova genera Apocynearum Indicarum. Auctore F. A. G. Miquel. *Versl. Kon. Akad. d. Wet Nat.* VI. 1857. 191.

3526. Artocarpeae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 43.

3527. Artocarpeae. Exposuit F. A. G. Miquel. April 1853. Suppl. ad pag. 46. *Plantae Jungh.* III. 1854. 292.

3528. Bijdrage tot de kennis van de Balanophoreën in het algemeen en het geslacht Rhopaloenemis Jungh in het bijzonder, door H. R. Göppert. Overgenomen uit de Nova Acta Acad. Caes. Leop. Carol. Nat. Cur., door C. A. J. A. Oudemans. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 90.

3529. Byttneriaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. Jan. en Julij 1853. *Plantae Jungh.* III. 1854. 288, 298.

3530. Casuarineae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I 1851. 6.

3531. Celtideae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 68.

3532. Bijdrage tot de kennis der Chrysobalaneae van Ned. O.-I., door P. W. Korthals. Door den schrijver in 1839 uit zijne aanteekeningen zamengesteld. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 379. *Nat. Tijds. N. I.* VII N. S. IV. 1854. 206.

3533. Compositae Determinavit F. A. G. Miquel *Plantae Jungh.* IV. 1855. 495.

3534. Cupuliferae Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 8.

3535. Voorloopige mededeeling aangaande de uitkomsten, verkregen bij eene herziening van eenige Javaansche Cupuliferen, bijeengebragt op den berg Malawar en toegezonden door F. Junghuhn, door C. A. J. A. Oudemans. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 203.

3536. Aanbieding 28 Sept. 1861 door C. A. J. A. Oudemans van zijne Annotationes criticae in Cupuliferas nonnullas Javanicas. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 31. — Verslag van W. H. de Vriese en R. B. van den Bosch over deze verhandeling, 30 Nov. 1861. *Ald.* XIII. 1862. 66, 145.

3537. Over eenige soorten van de familie der dipterocarpeae, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Botanie. 1839—1842. 45. — De groeiplaats van Dipterocarpus Baudii; ontleend aan het op reis gehouden dagboek van P. W Korthals. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 134.

3538. Dipterocarpeae. Exposuit G H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 80.

3539. Ebenaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852 203.

3540. Elaeagneae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 173.

3541. Epacrideae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 84.

3542. Over de geographische verspreiding der Ficeae, met een nader onderzoek omtrent de soorten, welke in Amerika, noordelijk van de landengte van Panama voorkomen, door F. A W. Miquel. *Versl. Kon. Akad. d. Wet Nat* XIII. 1862. 382.

3543 Goodenovieae. Ad auctoritatem Musei Caesarei Vindobonensis, Parisiensis, illustr. Roberti Brownei, Guil. J. Hookeri, Joan. Lindleji, Franc. Lessertii, Lud. Preissii, Fred. Lud. Splitgerberi aliorumque, proposuit G. H. de Vriese. Figuris illustravit Q. M R. Ver-Huell. Scriptio oblata Societati Scientiarum Batavo-Harlemensi, festum seculare celebranti, d. XXI. m. Maji anni 1852. Met platen. *Holl. Maatsch. d. Wet. Nat. Verh.* 2e S. X. 1854.

3544. Gunneraceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 70.

3545. Guttiferae. Exposuit F. A. G. Miquel. Jan. 1853. *Plantae Jungh.* III. 1854. 290.

3546. Laurineae. Exposuit F A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 173.

3547. Observationes phytographicae praecipue genera et species nova nonnulla respicientes. Series Secunda. Leguminosae, auct. H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 51.

3548. Leguminosae. Exposuit G. Bentham. *Plantae Jungh.* II. 1852. 205. — Additamentum secundum schedulas Fr. Junghunnii, auctore W. H. de Vriese. *Ald.* 270.

3549. Verhandeling over de op Java, Sumatra en Borneo verzamelde Loranthaceae, door P. W. Korthals. Voorafgegaan door een opgave dergenen, die over deze gewassen in de laatste tijden geschreven hebben. Met platen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 197. — Bijzonderheden nopens de uitgave dezer verhandeling. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* X. 4e S. I. 1861. 461; XII. 4e S. III. 1862. 136.

3550. Loranthaceae. Exposuit J. H. Molkenboer. *Plantae Jungh.* II. 1852. 107.

3551. Bijdrage tot de kennis der Indische Magnoliaceae, door P. W. Korthals. Leiden 1838. *Ned. Kruidk. Arch.* 1851. 2e ged. 93.

3552. Malvaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. Maart 1853. *Plantae Jungh.* III. 1854. 279, 299.

3553. Bijdrage tot de kennis der Indische Melastomaceae, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Botanie. 1839—1852. 218.

3554. Melastomaceae. Examen a Molkenboerio inchoatum continuavit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* IV. 1855. 413.

3555. Moreae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 42.

3556. Myristiceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 170.

3557. Myrsineae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 186.

3558. Bijdrage tot de kennis der Myrtaceae, door P. W. Korthals. Anno 1838. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 185.

3559. Nelumbiaceae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 79.

3560. Nepentheae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 167.

3561. Nymphaeaceae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 79.

3562. Papaveraceae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 78.

3563. Papilionacearum quarundam Javanicarum descriptiones accuratiores, auct. J. C. Hasskarl. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 58, 183, 341.

3564. Piperaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 14.

3565. Piperaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. April 1853. Suppl ad pag. 14. *Plantae Jungh.* III. 1854. 294.

3566. Polygalaceae. Exposuit J. K. Hasskarl. *Plantae Jungh.* II 1852. 123.

3567. Polygoneae Juss. Exposuit A. J. de Bruyn Julij 1853. *Plantae Jungh.* III. 1854. 302

3568. Primulaceae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 86.

3569. Ranunculaceae. Exposuit G. H. de Vriese. *Plantae Jungh.* I. 1851. 71.

3570. Bijdrage tot de kennis der Ranunculaceae van Ned. O.-I., door P. W. Korthals. Leiden 1838. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 207.

3571. Overzigt der Rubiaceën van de Ned. Oost-Indische kolonie, door P. W. Korthals. Leiden 1838. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. 2e ged 99, 145.

3572. Sapindaceae. Has usque ad Datisceas determinavit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* IV. 1855. 395.

3573. Sapotaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 201.

3574. Sterculiaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. Julij 1858. *Plantae Jungh.* III. 1854. 295.

3575. Overzigt der Sterculiaceae en Buttneriaceae van de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen; door P. W. Korthals. Leiden. 1839. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 18.8. 301.

3576 Styracifluae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* II. 1852. 170.

3577. Bijdrage tot de kennis der Ternstroemiaceae; door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Botanie. 1839—1842. 93.

3578. Tiliaceae. Exposuit F. A. G. Miquel. Julij 1853. *Plantae Jungh.* III. 1854. 299.

3579. Umbelliferae Exposuit J. H. Molkenboer. *Plantae Jungh.* I. 1851. 89.

3580. Urticeae. Exposuit F. A. G. Miquel. *Plantae Jungh.* I. 1851. 18.

3581. Aanteekeningen op de familie der

Violarieae van den Indischen Archipel; door P. W. Korthals. *Ned. Kruidk. Arch.* I. 1848. 356.

3582. Violarieae. Exposuit L. A. J. Burgersdijk. *Plantae Jungh.* II. 1852. 118.

4. SOORTEN OF GESLACHTEN VAN PLANTEN.

3583. Waarnemingen aangaande den wasdom van den bloemstengel eener Agave lurida, in 's Lands plantentuin te Buitenzorg in 1845; door J. E. Teysmann. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. 1e ged. 193.

3584. Aeschynanthus Boschianum D. Vr. Overgenomen uit de Verhandeling van W. H. de Vriese, getiteld: „Plantarum Javanicarum, nuper in hortum Amstelodamensem introductarum sylloge", geplaatst in het Tijdschrift v. Nat. Gesch. en Physiol. Dl. XI, St. 3 en 4. 1844. p. 336. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 699.

Ahornboom zie *Platanus.*

3585. Altingia excelsa Malaice, et Javanice Rasamala. Lignum Papuanum Rumphii. Herbar. Amboin. Vol. II, pag. 57. (1791). Auct. F. Noronha. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 41 en *Voorber.* 28. — De voortreffelijke Altingia in het Maleisch en Javaansch genaamd Rasamala, en bij Rumphius Lignum Papuanum. Vertaling van de voorgaande beschrijving. 1791. *Verh. Bat. Gen N. I.* V. 2e dr. 1827. 48.

Amorphophallus zie *Cycas circinalis.*

Antjar zie *Upas.*

3586. Over de ontwikkeling van warmte in planten. Physiologische bijdrage van K. Hasskarl. Waarnemingen in Nov. en Dec. 1837, benevens een overzigt van de litteratuur over dit onderwerp. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. — Verslag van de onderzoekingen van K. Hasskarl, aangaande de warmte-ontwikkeling bij de Aroïdeae; door J. H. Molkenboer. Zijnde een overzigt, met toelichting van bovengenoemde Verhandeling, aangevuld met waarnemingen in Maart 1841 gedaan. *Letterb.* 1842. II. 216, 228.

3587. Beschrijving van Azaola Leerii (Balam tandoek), door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 116.

Balam tandoek zie *Azaola.*

(*Heilige*) *Bankenboom* zie *Kebyrbor.*

3588. Het Bamboe. Overgenomen uit: „Kussendrager, Beschrijving van het eiland Java." Groningen, 1841. 102. *Rec. o. d. Rec.* 1843. *Meng.* 119.

3589. Banianenboom in het Residentschap Bombay. Mededeeling der beschrijving volgens Heber van dezen boom: „Kuveor-Bur" geheeten en staande op een eiland van de Nerbudda-rivier. *Letterb.* 1831. II. 429.

3590. Over eenige soorten van het geslacht Bauhinia; door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden, Botanie, 1839—1842. 77.

3591. Opgave, met toelichting, van het artikel, getiteld „Botanical Description of the Benjamin Tree of Sumatra, by J. Dryander," geplaatst in Transact. of the Royal Soc. of Lond. Vol. LXXVII for 1787. Part. II. *Letterb.* I. 1788. 44.

3592. Voorgenomen scheikundig onderzoek door P. J. Maier, van de kleurstof, als blanketsel gebruikt, uit een zoogenaamd Chineesch dames-toiletboekje. Not. Nat. Vereen. 29 April 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 352.

3593. De echte Benzoïn- en Kamferboom van Sumatra; beschreven door M. Houttuyn. Met plaat. Volgens mededeeling en toezending van J. C. M. Radermacher. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XXI. 1784. 257.

Bohon Upas zie *Upas.*

Boschia zie *Cleisocratera.*

3594. Besscheria Minahassae. Een nieuw geslacht der Ficeën uit de Minahassa; door W. H. de Vriese en J. E. Teysmann. *Nat Tijds N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 212.

3595. De Broodboom. *Lett. Mag.* 1816. 2e St. 348.

3596. Cardamom van Ceylon. Uit Buchn. Repert. XXIX. p. 315. Toelichting voor de juiste kennis van deze plant. *Natuurkunde,* 1 j. 1844. 242.

3597. Revisio critica Casuarinarum. Auct. F. A. W. Miquel. *Inst. Verh.* I. Kl. XIII. 1848. 267.

3598. Over eene Casuarina op Sumatra, ontdekt door F. Junghuhn, beschreven door W. H. de Vriese. Overgenomen door P. Bleeker uit het Tijdschr. v. Nat. Gesch. en Physiol. Dl. XI, St. 2. 1844, 113—117. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2 j. 1845. 55.

3599. Bijdrage tot de geslachten Cleisocratera, Boschia en Maranthes, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Botanie, 1839—1842. 256.

3600. Bijdrage tot de geslachten Crotoxylon en Tridesmis; door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden Botanie. 1839—1842. 175.

Cubbhir-burr zie *Kebyrbor.*

3601. Eenige opmerkingen aangaande den stam van Cycas circinalis, vooral met betrekking tot de afbeeldingen daarvan, voorkomende in het IIIe deel van den Hortus Malabaricus; door W. H. de Vriese. *Inst.* I. 1841 217. — Tweede gedeelte. Naar aanleiding van een stengel van de genoemde plant, ontvangen uit Java. *Ald.* III. 1843. 93.

3602. Over eene verhoogde temperatuur bij den mannelijken bloei van Cycas circinalis, waargenomen in 's Lands plantentuin te Buitenzorg; door J. E. Teysmann. Zijnde dagboek zijner gedane waarnemingen gedurende Julij 1849; voorafgegaan door een overzigt van de waarnemingen door verschillende natuurkenners van de Lamarck tot K. Hasskarl. *Ned. Kruidk. Arch.* II 1851. 172. — Nieuwe waarnemingen over eene verhoogde temperatuur bij de mannelijke bloem van Cycas circinalis en den Spadix van Amorphophallus campanulatus, waargenomen in 's Lands Plantentuin te Buitenzorg op Java; door J. E. Teysmann. Vervolg op bovengenoemde, en waargenomen in December 1848 en Junij, Julij en Augustus 1850. *Letterb.* 1851. I. 82.

3603. Vervolg dezer waarnemingen van 23 tot 29 Julij, en 6 tot 27 Aug. 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1 j. 1850. 109.

3604. De Doorn-Rol-palm; door F. van Wurmb. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 297.

Dryobalanops zie *Kamferboom.*

3605. Iets over de Durians. Uit het Fransch door G. van de Linde, Hz. *Philopaedion,* VIII. 1829. 333.

Eiken zie *Quercus.*

3606. Over eene zijdelingsche bloemontwikkeling aan den stam van Fourcroya tuberosa Ait., waargenomen in 's Lands plantentuinen te Buitenzorg, door J. E. Teysmann. *Ned. Kruid. Arch.* II. 1851. 1e ged. 191.

3607. Beschrijving van den Gatip-boom, door T. Horsfield. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No. VI.

3608. Mededeeling, door E. Netscher, van bijzonderheden nopens den Getehboom of wilde notenmuskaatboom, in de res. Kediri. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 245. — Advies van J. E. Teysmann. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Ald.* 322.

3609. Over eenige merkwaardigheden der natuur, medegedeeld door D. Sluiter. De Nieuw-Hollandsche Gomboomen. *Lett. Mag.* 1823. 2e st. 251.

Hippocratea zie *Salacea.*

3610. Mededeelingen van W. H. de Vriese aan de eerste klasse van het kon. Ned. Instituut 24 Mei 1851, betreffende den Kamferboom van Sumatra, inzonderheid naar aanleiding van hetgeen dienaangaande door F. Junghuhn is waargenomen. *Ned. Weekbl. Gen.* I. 1851. 273. — Verslag der mededeelingen van W. H. de Vriese van 29 Dec. 1855 in de Afd. wis- en natuurk. wetenschappen der Kon. Akad. v. Wet., over een nieuw onderzoek betreffende den Kamferboom van Sumatra en Borneo. *Ned. Weekbl. Gen.* VI. 1856. 69. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* IV 1856 183.

3611. Adnotatio de flore Dryobalanopsidis camphorae Colebr. Auctore G. H. de Vriese. *Versl. en Med. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* IV. 1856. 201. — Uitkomsten van een nieuw onderzoek betreffende den Kamferboom van Sumatra en Borneo. Medegedeeld door W. H. de Vriese 29 Dec. 1855, tot toelichting van bovengenoemde Adnotatio. *Ald.* IV. 1856. 183. Overgenomen in *Letterb.* 1856. 7.

3612. Geschiedenis van den Kamferboom van Sumatra, volgens op dat eiland gedane onderzoekingen van F. Junghuhn, 10 Junij 1851. Met plaat. *Ned. Kruidk. Arch.* III. 1855. 1. — Aanteekeningen betreffende den Kamferboom, door A. L. Weddik, volgens eigen waarneming op Sumatra gemaakt. *Ald.* 33.

Zie verder onder *Benzoin.*

3613. Iets over den Kaoutschoukboom van het koningrijk Assam, in Azië, door W. Griffith. Resultaten van het onderzoek eener van gouvernementswege ingestelde commissie. *Letterb.* 1840. I. 171.

Kapok (wilde) zie *Randoe Alas.*

3614. Beschrijving van den boom Kebyrbor, op het eiland Kebyr, bij Baroath, in het district van Maysur aan de westkust van het schiereiland van Indië. Uit eene voorlezing van Copland te Bombay. *Boekz.* 1822. 473.

3615. Reusachtige boom op het eiland Kebyrbor in Oost-Indië, medegedeeld door Copland. *Letterb.* 1823. II. 174.

3616. De grootste boom van de wereld. Beschrijving van de Kubbihr-burr of heilige rankenboom op het eiland Jatterah, liggende in de rivier Nerbudda. Overgenomen uit de gedenkschriften van Forbes. *Letterb.* 1822. I. 111.

3617. Kiara lawang. Uit de Jav. Cour. v. 8 Febr., 3 en 19 Maart 1831, No. 17, 27 en 34. Mededeelingen betreffende een verbazend grooten boom, nabij Tjiepattat, op Java, tegenover Noesa Kambangan. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 160.

Lignum papuanum zie *Altingia.*

3618. Beschrijving van den Mahwahboom, door C. Hamilton. Uit de Asiat. Researches or Transact. of the Soc. in Bengal. *Vad. Lett.* 1792. 2. 196.

Miranthes zie bij *Cleisocratera.*

3619. De krullende Moespalm, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* 2e dr. 1824. 263.

3620. Over het geslacht Nauclea en eenige verwante geslachten, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Botanie. Leiden. 1839—1842. 150.

3621. Over het geslacht Nepenthes, door P. W. Korthals. *Verh. Nat Comm.* Leiden. Botanie. 1839—1842.

Notenmuskaatboom (wilde) zie *Geteh.*

Omphacarpus zie bij *Praravinia.*

Patma zie *Rafflesia Patma.*

3622. Verzoek om mededeelingen over den oorsprong der plant, genaamd Penghawar Djambi, door J. K. Hasskarl. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 154, en 4e j. 1e d. Batavia 1842. 127. — Mededeelingen over den oorsprong dezer plant, alsmede hare beschrijving, door H. *Ald.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 263.

3623. Teregtwijzing van C. L. Blume's naamsverwarring van Pinus Merkusii, door W. H. de Vriese. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. 139. — Overgenomen in C. L. Blume, Antwoord enz. Leiden 1850. 35.

3624. Waarom bloeit in ons vaderland de Pisang zoo zelden? Medegedeeld door V. S. 16 Febr. 1791. *Letterb.* VI. 1791. 59.

3625. Berigt van de vroegtijdige vruchtbaarheid eens Pisangs in Holland. *Vad. Lett.* 1782. IV. 2. 102.

Pisonia sylvestris zie *Widjojo koesoemo.*

3626. Iets over den Oosterschen Platanus of ahornboom, in Perzië, door Malte-Brun. *Letterb.* 1810. I. 296.

3627. De heesterachtige Poelpalm, door F. van Wurmb. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 301.

Poison tree zie *Upas.*

Pohon Upas zie *Upas.*

3628. Over de geslachten Praravinia en Omphacarpus, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Botanie. Leiden. 1839—1842. 189.

3629. Beschrijving van Quercus fagiformis, ki-ara anakboom, door F. Junghuhn. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 122.

3630. Bijdrage tot de kennis der eiken van den Indischen Archipel, door P. W. Korthals. *Verh Nat. Comm.* Botanie. Leiden. 1839—1842. 194.

3631. Bijdrage tot de kennis onzer Javaansche eiken, door C. L. Blume. Met platen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. 203.

3632. De Patma op Noesa Kambangan, door C. L. Blume. I. Iets over de planten onder den naam van Patma, bij de Hindostaners en de Javanen bekend. Uit de Bat. Cour. v. 9 Maart 1825. No. 10. II. Beschrijving van de Patma der Javanen. Uit de Bat. Cour. v. 23 Maart 1825 No. 12. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4. 179, 183.

3633. Eenige bijdragen tot de natuurlijke geschiedenis der Rafflesia Patma, door H. Zollinger. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 2e j. 1845. 553. — *Nat. Tijds. v. N. I.* e j. 1850. 429. — Over eene nieuwe soort van Rafflesia, door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. Met afbeeldingen. *Nat. Tijdsch. v. N. I.* 1e j. 1850. 425. — Voorloopig berigt over eene nieuwe

soort van Rafflesia, Rafflesia Rochussenii Teysm. et Binnend. op Java ontdekt door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. *Letterb.* 1851. I. 387. — Bijdrage tot de kennis der vrouwelijke bloem van Rafflesia Rochussenii, door J. E. Teysmann en S. Binnendijk, zijnde vervolg op hunne bovengenoemde beschrijving, getoetst aan die van R. Arnoldi R.Br. *Nat. Tijdsch. v. N. I.* 2e j. 1851. 651.

3634. Ontdekking door J. E. Teysmann en S. Binnendijk, op Java, van een nieuwe woekerplant, door hen genaamd Rafflesia Rochussenii. *Astrea.* I. 1851. 136. — *l'Astréa.* I. 1851. 40.

3635. Nadere bijdrage tot de kennis van de voorstelling van Rafflesia Arnoldii R.Br. in 's Lands plantentuin te Buitenzorg, door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 277. — Mededeeling betreffende de ontwikkeling dezer plant, volgens berigten van Teysmann. *Versl. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 58.

3636. Een boom op Java, door A. B. Met plaat. Beschrijving van de Randoe-Alas, of wilde kapok-boom, bij de dessa Kradenang in de res. Pekalongan. *Tijdsp.* 1850. I. 440.

Rasamala zie *Altingia.*

3637. Descriptio arboris Ranghas. 1791. Auct. F. Noronha. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 57 en Voorberigt. 28.

3638. Beschrijving van den boom, genaamd Ranghas. 1791. Vertaling van de voorgaande verhandeling van F. Noronha. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 60.

3639. Rhodoleiae (Champ.) generis hactenus dubii characterem, adjectâ specie Sumatranâ, exposuit F. A. G. Miquel. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 122.

3640. Bijdrage tot de geslachten Salacia en Hippocratea, door P. W. Korthals. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Botanie. 1839—1842. 181.

3641. Een woord over den boom Sambinoer op Sumatra betrekkelijk deszelfs botanische bepaling volgens C. L. Blume, eerste gedeelte, door F. Junghuhn, met een naschrift van W. H. de Vriese. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. 261, 276. — Antwoord aan W. H. de Vriese, door C. L. Blume. *Letterb.* 1850. II. 99, 114. — Inlichtingen, aangeboden aan het publiek, over zeker geschrift van C. L. Blume, en antwoord aan dien heer, door F. Junghuhn. *Letterb.* 1850. II. 232, 240. — Opheldering van de inlichtingen van F. Junghuhn, door C. L. Blume. *Letterb.* 1850. II. 258, 274. — Een woord over den Sambinoer boom van Sumatra, betrekkelijk deszelfs botanische bepaling volgens C. L. Blume, tweede gedeelte, door W. H. de Vriese; repliek op het bovengenoemd antwoord. *Ned. Kruidk. Arch.* II. 1851. Bijvoegsel.

3642. Opmerkingen over het Oost-Indische Sawochout, door H. C. van Hall. Uit een technisch en botanisch oogpunt. *Instituut.* VI. 1846. 147.

3643. De Tacca Culat van Rumphius wedergevonden. Mededeeling van de waarnemingen van C. L. Blume betreffende deze plant. *Letterb.* 1826. I. 333.

3644. Beschrijving van den Talipot-palmboom op Ceylon, door Johnstone. *Leeskab.* 1834. II. 220.

3645. Iets over eene verklaring van water in de Chineesche zee, veroorzaakt door wiersoorten, Trichodesmium erythraeum. Mededeeling der resultaten van het mikroskopisch onderzoek van G. Dareste. Naar diens: »Mémoire sur la coloration de la Mer de Chine", in Ann. Scienc. nat. 4e Série. Tom. I. 1854. 81. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 337.

Tridesmis zie *Crotoxylon.*

3646. Over het geslacht Tupeia, door P. W. Korthals. Kenmerken en beschrijving, met afbeelding van Tupeia Reinwardtiana. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 185.

3647. De natuurlijke historie van den Bohon-Upas, of vergift-boom van het eiland Java, door N. P. Foersch. Uit het Engelsch, medegedeeld door C. *N. Ned. Bibl.* IV. 1784. 2e st. 250.

3648. Beschrijving van den vergif-boom, Bohon-Upas, op het eiland Java, door N. P. Foersch. *Vad. Letter.* 1784. VI. 2. 256.

3649. Aanmerkingen over de beschrijving van den vergifboom, in het Maleisch genoemd Pohoon-Upas, die, volgens N. P. Foersch, op het eiland Java te vinden zoude zijn, door J. M. van Rhijn, grootendeels ontleend aan het berigt van hem en W. A. Palm, over dezen boom, ten behoeve van het Bat. Genootschap van K. en W. te zamengesteld, met de correspondentie in 1785 hierover gevoerd door W. A. Palm en den Soesoehoenan. *Vad. Lett.* 1789. IV. 2. 104. 153.

3650. Kort berigt nopens den zoogenaamden Bohon-Upas, of vergiftboom van het

eiland Java, uit een brief van Thunberg aan Murray, tot bevestiging van hetgeen de wondheeler N. P. Foersch verhaalt. *Vad. Bibl.* II. 1790. 2e st. 517.

3651. An essay on the Oopas or Poison tree of Java, addressed to T. S. Raffles. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No. X.

3652. De Bohon-Upas, door J. van der Veen, te beschouwen als een fabelachtig verhaal van Foersch in 1780. *Philopaedion.* IX. 1830. 468.

3653. De Bohon-Upas. Mededeelingen omtrent den Upas-boom op Java en zijn giftstof, ontleend aan „Davidson Trade and Travels in the far East." *Vad. Lett.* 1847. II. 142.

3654. Afbeelding van Antjar, Pohon-Upas of Pohon-Antjar, Antiaris Toxicaria. *v. Hoëvell, Reis.* II. 1851, tegenover 193.

3655. Proeven in Frankrijk genomen door Magendie en Delille, met het extract van Uepas Trantel, medegebragt van Java en Borneo door Lechenaud. *Letterb.* 1809. II. 403.

Varinga zie *Waringe.*

3656. De Oost-Indische Vijgeboom. *Boekz.* Aug. 1821. 198.

3657. De Vijgeboom uit Nieuw-Holland, door W. Macnab. Beschrijving van zijne behandeling gedurende 1810—1819 van een exemplaar in 1789 naar Engeland overgebragt. *Rec. o. d. Rec.* XIV. 1821. Meng. 209.

3658 Over bijzonderheden en het karakter der wilde Vijgeboom-bosschen in Oost-Indië, door C. G. C. Reinwardt. *Instituut.* V. 1845. 193.

3659. Over de Afrikaansche Vijgeboomen, door F. A. W. Miquel. Met platen. *Inst. Verh.* 1e *Kl.* I. 1849. 111.

3660. Beschrijving van de Breedbladige Varinga, of Waringe-Boomen. *Vad. Lett.* 1775. IV. 1. 212.

3661. Iets over de Widjojo Koesoemo, Pisonia Sylvestris Teysm. Binnd. door J. E. Teysmann. Beschrijving van dezen boom van Noesakambangan. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 348.

3662. Voorloopig berigt over eene nieuwe Wolffia, door F. A. W. Miquel, Wolffia Schleideni Miq. *Ned. Kruidk. Arch.* III 1855. 425. — *Nat Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 399.

3663. Zollingeria, een nieuw geslacht der Artemisieae, door C. H. Schultz. Overgenomen uit de Flora van 1854 No. 11. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 464.

3664. De Zeekokosnoot op het eiland Praslin, een der Drie Broeders of Sechellen. *H. Vad. Bibl.* 1806. 2e st. 293.

I. ZOÖLOGIE.

1. ALGEMEEN.

3665. Index specierum animalium in voluminibus I ad XIV Diarii Societatis Scientiarum Indo-Neêrlandicae descriptarum. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 439. — Idem, in voluminibus XV—XIX. *Ald.* XIX 4e S. V. 1859. 466.

3666. Brief, van J. F. Schuurmans Stekhoven, om inlichtingen aangaande het opzamelen van vogels, viervoetige dieren, insekten, enz., benevens antwoord hierop. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 216. 442.

3667. Lessen en raadgevingen voor het verzamelen en overzenden van dieren in de Bezittingen van de Ned. O. I. Comp., Bat. 15 Sept. 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* 3e dr. 1825. Naberigt. XIV.

3668. Voorstel van G. F. de Bruyn Kops, tot plaatsing in het Tijdschrift der Nat. Vereen. van een beknopt voorschrift van hetgeen valt te observeren bij het bewaren van voorwerpen uit het dierenrijk in den Ind. Archipel. Not Nat Vereen. 11 Maart 1858.

Nat. Tijds. N. I. XVI. 4e S. II. 1858—1859. 187.

3669. Overzigt van Perzië's merkwaardigste dieren. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2e st. 455.

3670. Verhandeling over de zoölogische geographie van den Ind. Archipel, door R. Wallace, vertaald en met toelichting overgenomen door P. J. Veth uit het „Journal of the Proceed. of the Linnean Society, Zoölogical Papers, 1860." *Gids.* XXVIIIe j. 3e S. 2e j. 1864. II. 160, 164.

3671. Proeven van natuur-beschrijving van den Ind. Archipel, speciaal betreffende de dierenwereld. Medegedeeld door P. J. Veth, zijnde uittreksels uit brieven van L. Doleschall in „Verhandl. der K. K. Zoölog.-Bot. Gesells. in Wien, 1854, 1855, 1862." *Gids.* XXIXe j. 3e S. 3e j. 1865. I. 134.

3672. Brief, Singapore 1 Sept. 1860, van F. de Castelnau, aan de Natuurk. Vereen. in N. I., om medewerking voor een Collection zoölogique des Indes. Toezegging daartoe. Not. Nat. Vereen. 6 Sept. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 416.

3673. Medewerking van G. A. M. M. von Ellenrieder, en H. von Rosenberg *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 81. 133, 152. — Nader verzoek van F. de Castelnau. *Ald.* 496. — Toezegging van medewerking der Ind. Reg. *Ald.* 501.

3674. Overzigt van de werkzaamheden van A. Duvaucel in Bengalen, Sumatra, enz., van 1818—1823, en zijne verzamelingen van dieren voor het Parijsche Museum. *Letterb.* 1825. II. 1.

3675. Aantooning, volgens opgave van S. Muller, van het onderscheid der dierenwereld op Sumatra en Java, en meer bepaald in de Lampongsche districten en Bantam, door H. Zollinger. Sept. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 33.

3676. Over de fauna van de Lampongsche distrikten, door J. A. du Bois. *Tijds. v. N. I.* 14 j. 1852. I. 326.

3677. Fauna der res. Riouw, met inbegrip der Oostkust van Sumatra en omliggende landen, door G. F. de Bruyn Kops. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* II. 1854. 480.

3678. Overzigt van de verzameling van vogelen, viervoetige dieren, kruipende dieren en insecten van het eiland Java, gezonden door J. van Doren. *Letterb.* 1829. I. 65.

3679. Beschrijving van de fauna en derzelver producten van Batavia, door P. Bleeker. *Tijds. v. N. I.* 6e j. Batavia 1844. 4e d. 272 en 7e j. Batavia 1845. 3e d. 381. Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844, 523; 2e j. 1845. 497.

3680. Verslag van het dierenrijk op het eiland Sumbawa, door H. Zollinger, volgens zijne waarnemingen op de reis gedurende Mei tot Dec. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 76.

3681. Over de fauna van het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 202.

3682. Overzigt van het dierenrijk in de Minahassa op Celebes door A. F. van Spreeuwenberg. *Tijds. v. N. I.* 7 j. Batavia 1845. 4e d. 193.

3683. Toezending door H. A. Bernstein te Ternate van de zoölogische nalatenschap van P. Diard, aan de Nat. Vereen. aangeboden. Not. Nat. Vereen. 12 Dec. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 394. — Zijn advies over de wetenschappelijke waarde dezer stukken, benevens beslissing hierop genomen Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1864. *Ald.* 456, 460.

3684. On the natural history of the Aru-Islands, by A. R. Wallace. Overgenomen uit Annals and Magaz. of Nat. Hist. Vol. XX. No. 121. Jan. 1858. Zijne waarnemingen in 1857. *Nat. Tijds N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1829. 356.

3685. Brief van H. von Rosenberg, betreffende de reptiliën, visschen en crustaceën, benevens vogels door hem bijeengegaard, gedurende den laatsten onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea. *Nat. Tijds. N. I.* XVI 4e S. II. 1858—1859. 333.

3686. Vraag, uitgeschreven voor 1858, door de Natuurk. Vereen. in N. I., over toezending van zoetwaterdieren van Nieuw-Guinea. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 169. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 46.

3687. Een blik in de dierenwereld van Australië. *Tijdstr.* 5e j. 1862. II. 33.

3688. Waarnemingen betreffende de natuurlijke historie van Nieuw-Holland, door Lesson, in 1824. *Lett. Mag.* 1827. 2e st. 110.

3689. Wat mag de natuurhistorie verwachten van de jongste Fransche ontdekkingsreize, onder Baudin naar Nieuw-Holland. Mededeeling door Bertuch over den rijkdom

der zoölogische verzamelingen, medegebracht deor Peron, gevolgd door eene »Algemeene tabelle dezer zoölogische verzamelingen." *H. Vad. Bibl.* 1808. 2e st. 256.

3690. Dierwereld van de Zuidpoolstreken. Bijzonderheden nopens de Aptenodytes, Nothotenia, Sphyraena. *Letterb.* 1848. I. 213.

2. ZOOGDIEREN. MAMMALIA.

(*De titels van elke groep zijn in chronologische orde geplaatst*).

3691. Opgave der O. I. dieren uit de Menagerie op het Loo, en gezonden naar Parijs. *Letterb.* VI. 1796. 201.

3692. Aanmerkingen over de leerzaamheid der apen, olyphanten, buffels en ossen, uit W. Smellie's Philosophy of Nat. Hist. door R. Arrenberg. *Vad. Lett.* 1797. 2. 328, 370, 419.

3693. Uittreksel uit een brief van J. C. van Hasselt, met een overzigt zijner ontdekkingen in de klasse der zoogdieren op Java. *Letterb.* 1823. II. 341.

3694. Over de zoogdieren van den Indischen Archipel, door S. Muller, met een tabel tot overzigt hunner verspreiding en verwantschap. *Verh. Nat. Comm.* Leiden, Zoölogie. 1839—1844.

3695. Opsomming der thans bekende zoogdieren van den Indischen Archipel, uit de »Zoölogy of the voyage of H. M. ship Samarang. London 1850." *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 443.

3696. Zoogdieren van Banka, door P. Bleeker. Lijst der 22 soorten van dat eiland bekend. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 527.

3697. Opsomming der thans bekende zoogdiersoorten van Amboina, door P Bleeker, Julij 1856. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 61. Noot.

3698. Aanmerkingen over de apen, baviaanen en meerkatten, doormengd met zonderlinge bedenkingen over hunne gelijkenissen naar den mensch. Uit de Natuurlijke Hist. van de Buffon. *Vad. Lett.* 1769. II. 2. 70, 361.

3699. Kort berigt wegens de ontleding van verscheidene Orang-Outangs, en inzonderheid van die in de diergaarde van den prinse van Oranje gestorven is, in 1777, door P. Camper. *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 18.

3700. Brief van van Marum, over eene Orang-Outang, uit Samarang overgezonden; vergelijking met die van Borneo in 1776. *Letterb.* XI. 1793. 153.

3701. Berigt wegens een wijfjes-aap van de soort van den Orang-Outang, de Jocko, door Sonnini *Vad. Lett.* 1808. 2. 381.

3702. Voorloopige schets door A. Bonn, van een beschrijving der onderscheidende kenmerken van den Orang-Outang van Borneo, in 1794 waargenomen, en vergelijking met die van P. Camper. *Inst. Verslag* 1e *Kl.* 1814. 17.

3703. Iets over Aap en Olifant, karaktertrekken van een Orang-Outang van Borneo en van Olifanten in Britsch Indië, de laatste volgens Forbes. *Vad. Lett.* 1823. II. 747.

3704. Beschrijving van het Pongo-wijfjen. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 361.

3705. Berigt nopens eenen ongemeenen Orang-Oetang, gedood op de Westkust van Sumatra. Voorlezing in 1825 in het Aziatisch Genootschap te Calcutta door Abell. *Lett. Mag.* 1826. 2e st. 8.

3706. Beschrijving van de groote Borneosche Orang-Outang of de Oost-Indische Pongo, door F. van Wurmb, 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 137.

3707. Zeereis van eenen Orang-Outang van Borneo. Uit de Rev. Britt. Août 1828. Beschrijving volgens Abell. *Rec. o. d. Rec.* XXI. 1828. Meng. 490.

3708. Iets over den onlangs gestorven, Orang-Outang van Borneo, in den plantentuin te Parijs, met bijzonderheden nopens

een Orang-Outang op Sumatra. *Vad. Lett.* 1837. II. 103.

3709. Bijdragen tot de nat. hist. van den Orang Oetan, Simia Satyrus, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden. 1839—1844.

3710. Ontleedkundige beschouwing van een volwassen Orang-Oetan, Simia Satyrus Linn. van het mannelijk geslacht, door G. Sandifort. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden. 1839—1844. 29.

3711. Zeldzaam groote Orang-Oetan. Beschrijving van een, gevangen bij Pontianak op Borneo in 1844 *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 1e d. 113. — Orang-Oetan van bijzondere grootte (overgenomen uit bovengenoemde beschrijving). *Nat. Gen. Arch.* 2e j. 1845. 171.

3712. De Orang Outang, een stom mensch. Waarnemingen omtrent een levend exemplaar gedurende de reis uit Indië naar Engeland. *Keur v. Meng.* 1850. 190.

3713. Monographisch overzigt van het geslacht Semnopithecus, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Zoölogie. 1839—1844. 57.

3714. Beschrijving van de wou-wouwen, door J. van Iperen en F. Schouman. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 235.

3715. Beschrijving van de Kahau, eene langstaartige aap, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 217.

3716. Beschrijving van den langgestaarten aap van Muskate. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 365.

3717. Apen in de Indische bosschen. Beschrijving volgens Hofmeister van de Hanuman-apen op de Ghager-keten. *Letterb.* 1848. I. 214.

3718. Eenige opmerkingen omtrent den aap Cynopithecus Niger J. Geoffr., door C. Hergt. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 337.

3719. Brief van J. G. T Bernelot Moens, over een aapsoort op het eiland Batjan, benevens opmerkingen van P. Bleeker naar aanleiding hiervan Not. Nat. Vereen. 26 Junij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 457.

3720. Natuurlijke historie der vleermuis, bijzonder der vleermuis op het eiland Madagaskar, volgens de nieuwste waarnemingen. *N. Ned. Bibl.* I. 1781. 2e st. 296.

3721. C. J. Temminck, over eenige geslachten van zoogdieren, een deel der fauna van Japan uitmakende. Hoofdtrekken en meer breedvoerige beschrijving van *a.* apen en *b.* vleugelhanden (chiroptera). *Instituut.* 1841. 208.

3722 Reusachtige vledermuizen. Bijzonderheden nopens de vliegende honden op het eiland Panician, een der Philippijnen, door de inlanders aldaar genoemd Panike en door Meijen Pteropus pyrrhocephalus. Overgenomen uit „Meijen, Reis om de aarde." II. 279. *Rec. o. d. Rec.* XXXIV. 1851. *Meng.* 499.

3723. Iets over Coelops Frithi Blyth, door A. Bernstein. Beschrijving ter verbetering van die van Blyth. *Nat. Tijds N. I* XIV. 3e S. IV. 1857. 97, 179.

3724. Correspondentie van P. Bleeker met C. L. Doleschall, over een vledermuissoort, de Vespertilio pictus Pall. Not. Nat. Vereen 5 Oct. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 220.

3725. Beschrijving en afbeelding van eenen nieuwen eekhoren, door H. C. van der Boon Mesch, van den kraagdragenden eekhoren, sciurus redimitus, uit de verzameling dieren door J. P. van Braam in Oost-Indië bijeengebragt. *Inst. Verh* I. kl. II 1829. 241.

3726. Over de tot heden bekende eekhorens (sciurus) van den Indischen Archipel, door S. Müller en H. Schlegel. Met platen. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden 1839—1844. 85. — Diagnosen der tot heden bekende soorten van sciurus des Indischen Archipels. Getrokken uit bovengenoemde verhandeling. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j 1845. 82.

3727. Over eenige nieuwe soorten van eekhoorns van den Indischen Archipel, door C. J. Temminck. Een drietal soorten van sciurus, vertaald uit zijne „Esquisses zoologiques sur la côte de Guiné. 1e part. Leiden 1853." *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 343.

3728 Sciurus nigrovittatus Horsf. van Banka. Bijzonderheden nopens deze species van eekhoorns, aangeboden door D. F. Scharp. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852 348

3729. Bijdrage tot de natuurlijke geschiedenis der vliegende eekhorens (pteromys), door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden. 1839—44. 103.

3730. Missive van D. C. Noordziek, over

eene bijzondere soort van veldmuizen in de res. Madioen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II 1864. 428.

3731. Beschrijving van de padi-muis. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 373.

3732. Bijzonderheden nopens een Nycticebus javanicus Gr. = Stenops javanicus v. d. Hoev., van Ketimbang, aangeboden door A. W. F. H. Tuckermann. Not. Nat. Vereen. 28 April 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 134.

3733. Brief van W. Vrolik over het vermeend verschil in inwendig maaksel tusschen den Stenops javanicus en den Stenops tardigradus. *Instituut.* IV. 1844 247.

3734. Over aan den Indischen Archipel eigene soorten van Stenops, door P. Bleeker. Alsmede betreffende Tarsius spectrum. Overgenomen uit de verhandeling van J. van der Hoever, getiteld: Bijdrage tot de kennis van de lemuridae of prosimii, en geplaatst in het Tijdschr. v Nat. gesch en physiol. Dl. XI. 1844. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 78.

3735. Brieven van F. G. M. van Cattenburch, inhoudende beschrijving van twee exemplaren van Tarsius spectrum Geoffr., door de Lampongers genoemd Kraboekoe, welke tevens worden aangeboden. *Nat Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II 1864. 383, 394.

3736. Beschrijving van een merkwaardig insekten-etend zoogdier, Hylomys suillus, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden. 1839—1844. 153.

3737. Gevecht tusschen een' leeuw en een' olifant te Liverpool; benevens eenige bijzonderheden, rakende de afgerigtheid van een' anderen olifant, thans te Parijs. *Vad. Lett.* 1832. II. 278.

3738. Iets betreffende de natuurlijke geschiedenis van den leeuw, zijn slecht gehoor, vasten slaap en vreesachtigheid. Uit de te Londen uitgekomen »Researches in South Africa by J. Philip." *Boekz.* Oct. 1829 515.

3739 De Afrikaansche leeuw. Beschrijving van de wijze, waarop hij zich oefent in het bespringen eener prooi, alsmede bijzonderheden nopens het verslinden van zijn slagtoffer. Uit »R. Moffat, Herinneringen uit Zuid-Afrika." *Rec. o. d. Rec.* 1849. *Meng.* 308.

3740. De leeuw van Zuid-Afrika. Uit Farmers Magazine. Aug. 1825. *Vad. Lett* 1825. II. 476.

3741. Leeuwen in den Indostan wedergevonden. Overgenomen uit het Asiatic annual Register van 1812. *Letterb.* 1815. I. 13.

3742. De leeuw zonder manen. Volgens W. Smee in Guzuratte. *Boekz.* Jan. 1835. 73.

3743. Vruchtbaarheid van tijgers, waarneming in Rembang. Uit de Javabode van 25 Julij 1855. No. 59. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 522.

3744. Gevecht tusschen twee tijgers en eenen leeuw in den Tower te Londen, 3 Dec. 1830. *Vad. Lett.* 1831. II. 34.

3745. Beschrijving van een tijgergevecht in Bengalen. *Letterb.* 1829. II. 72.

3746. Merkwaardige bijzonderheden uit de natuurlijke historie van den tijger, door Obsonville. *N. Ned. Bibl.* IV. 1784. 2e st. 332.

3747. Iets wegens een' koninklijken tijger (zijne vervolging van een wilden buffel). Uit een' brief van Sunderbund. Oct. 1804. *Vad. Lett.* 1811. II. 35.

3748. Natuurlijke historie van den tijger, uit: »General Zoölogy, or Systematic Natural History, by G. Shaw." *Vad. Lett.* 1803. 2. 26.

3749. Stalen uit Oost-Indische nieuwspapieren van 1815. Woede eener tijgerin in het district Ramgur. *Vad. Lett.* 1817. II. 578.

3750. Ontleding der spieren van de onderkaak bij een Felis pardus Linn., afkomstig van Java, door G. Sandifort. *Inst. Verh.* I. kl. 1825. 261.

3751. Berigt wegens een zwarten panther, door de la Metherie. Uit Journ. de Phys. Juillet 1788. *Vad. Lett.* 1788. III. 2. 557.

3752 Natuurlijke historie van de tijgerkat van de Kaap de Goede Hoop, door J. R. Forster. Uit de Philos. Transact. *N. Ned. Bibl.* II. 1782. 2 st. 106.

3753. Over den luipaard van de Kaap de Goede Hoop. Uit eene reis naar Zuid-Afrika, door C. J. Latrobe. *Vad. Lett.* 1820. 2. 758.

3754. Veranderd instinct der katten. Geschiktheid der Europesche huiskat om zich in Indië van slangen meester te maken, in

plaats van muizen. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. *Meng.* 322.

3755. De kaapsche kat. Felis capensis Linn. Cape cat Pennant. *Lett. Mag.* 1815. 2e st. 447.

3756. Beschrijving van de cheta, jagt-luipaard, door J. Fleming. *Vad. Lett.* 1802. 2. 363.

3757. De hyaena. Uit de Engelsche reis naar Abyssinië van J. Bruce en de Bijvoegselen van J. F. Gmelin te Leipzig, 1791. *N. Alg. Mag.* I. 1792. 752.

3758. Korte natuurlijke geschiedenis der hyaena. *Schouwb. v. in- en uitl. Letterk.* 1807. *Meng.* 395.

3759. Wilde honden in Indië. Bijzonderheden nopens hun jagt of aanval op elanden en zelfs tijgers, volgens Bewan. Ontleend aan Neue Notizen van Froriep. X. 216. *Rec. o. d. Rec.* XXXIII. 1840. Meng. 331.

3760. Nieuwe soort van wilde honden in Indië. Beschrijving van den Colsum, volgens Sykes, met opgave der gewesten waar hij gevonden wordt. *Letterb.* 1835 I. 58.

3761. Buitengewoon krachtbetoon van eenen Indischen hond in zijn gevecht met een tijger en een wild zwijn, door C. Vreede. *Vad. Lett.* 1840. II. 567.

3762. Een Indische hond, uit Lahore naar Engeland overgebragt. *Vad. Lett.* 1848. II. 795.

3763. Beschrijving van een vleeschetend zoogdier uit de familie der civetkatten, Potamophilus barbatus, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm.* Zoölogie. Leiden. 1839—1844. 115.

3764. Over eene nieuwe soort van civetkat van Borneo, viverra Boiei, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. Zoölogie. 1839—1844. 121.

3765. Dierlijke natuurdrift. Beschrijving der eigenschappen van de Indische ichneumon op Ceylon en van zijne vijandschap tegen de slangen. *Vad. Lett.* 1829. II. 588.

3766. Beschrijving van de Monguhs, Manguste, Ichneumon, Pharao's muis, en zijne vijandschap tegen de slangen, in Indostan *Vad. Lett.* 1840. II. 537.

3767. Leerzaamheid van otters, meer bepaald van die in de bovenlanden van Hindostan, volgens het verhaal van Heber in zijne Reizen van Calcutta naar Bombay. 1828. *Rec. o. d. Rec.* XXIV. 1841. Meng. 132.

3768. Grijze otter, die omstreeks Batavia gevonden wordt, door F. van Wurmb. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 285.

3769. Mededeeling door P. Bleeker, van bijzonderheden nopens een Sigoen, Mydaus Meliceps. Not. Nat. Vereen. 7 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 134.

3770. De geslurpte Rob, of Zee-olifant. Uit eene Reisbeschrijving naar de Zuidzee-eilanden. *H. Vad. Bibl.* 1809. 2e st. 633, 684.

3771. Olifant. Uit het Lexicon Hieroglyphicum Sacro-Profanum van D. M. Koning. Amsterdam. Beschrijving, namen, gebruik, aard, zinnebeeld bij verschillende volken. *Boekz.* XI. 1720. 599.

3772. Eenige bijzonderheden tot de Nat. Hist. van den Olyfant behoorende. Uit „Ayeen Akbery, or the Institutions of the Emperor Akber. Uit het Persiaansch overgezet, door F. Gladwin." *Vad. Lett.* 1789. IV. 2. 244.

3773. Over den Oliphant. Uit een Engelsche vertaling van een werk, voor 200 jaren in het Persiaansch, door Gladwin, in de Indiën geschreven. *Alg. Mag.* 1790. IV. 265.

3774. Ophelderingen van de nat. hist. des Olyphants, ontleend uit de Philosoph. Essays of Foucher d'Obsonville. *Vad. Lett.* 1794. 2. 366.

3775. Bijzonderheden nopens de Oliphanten uit de Menagerie op het Loo, en hun transport naar Parijs. *Letterb.* VI. 1796. 201, 121. IX. 1798. 99.

3776. Iets over de Hollandsche Olyphanten, van Ceylon, thans te Parijs. Uit het Fransch. *Vad. Lett.* 1798. 2. 245.

3777. Proef met muzijk op Oliphanten genomen, te Parijs. Medegedeeld door J. C. de Jongh. *Letterb.* X. 1798. 130.

3778. Iets over de aandoenlijkheid der Olifanten voor de muzijk. *Vad. Lett.* 1812. 2. 479.

3779. Natuurkundige beschrijving van den Olifant, Elephas Maximus L. *Lett. Mag.* 1814. 2e st. 444.

3780. Berigt aangaande den Bengaalschen Olifant, die te Genève den 31n Mei gedood is. *Vad. Lett.* 1820. 2 658.

3781. De Olifant, zijn veelzijdig nut en bruikbaarheid. *Vad. Lett. Maandschr.* XI. 1827. Meng. 639.

3782. De Olifant van Franconi, te Parijs; zijne zeldzame afgerigtheid. *Vad. Lett.* 1829. II. 461.

3783. Vernuft van eenen Olifant. *Vad. Lett.* 1829. II. 656.

3784. Schranderheid en behendigheid der Olifanten in Bengalen. *Letterb.* 1829. I 412.

3785. Miss Djeck, vermaarde Olifant, in haar leven en bedrijf geschetst. *Vad. Lett.* 1838. II. 37, 83.

3786. Een nieuw en treffend voorbeeld van de schranderheid des Olifants in Oost-Indië. *Vad. Lett.* 1840. II. 623.

3787. Nieuwe bijdragen tot de natuurlijke geschiedenis van den Olifant. Uit „Forbes' Eleven years in Ceylon. London 1840." *Vad. Lett.* 1840. II. 773, 802.

3788. De Olifanten aan het hof van Ava. Met Plaat. Hunne dressuur tot dansers. *Tijdsp.* 1858 I. 457.

3789. Mededeeling, Batavia 15 October 1852, van bijzonderheden nopens de verzending van twee Sumatrasche Olifants-geraamten naar Leyden. *Letterb.* 1852. II. 417. 1854. 329.

3790. Bijdrage tot de geschiedenis van de Olifanten, voornamelijk van Elephas Sumatranus, door H. Schlegel. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 101.

3791. Over het voorkomen van Olifanten en tijgers op Borneo, door H. von Rosenberg. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 469.

3792. De Olifanten op Sumatra; de verwoestingen welke zij aanrigten, en aanbeveling om ze af te rigten tot transportmiddel. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II 291.

3793. Mededeelingen betreffende de voorgenomen aanbieding aan Z. M. den Koning, van een jongen levenden Olifant, van Palembang, door de Nat. Vereen. N. I. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1864, 28 Mei 1864, 25 Junij 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 435, 437, 447.

3794 Over de Ossen van den Indischen Archipel door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 195.

3795. Over het Rundvee en zijne verschillende soorten, rassen en veredeling, door G. J. Hengeveld. Hierin o. a. beschrijving met afbeelding, van de: *a* Sylhetaansche os; *b.* Sundasche os; *c.* Zebu of Indisch rund; *d.* Karbau of Buffel der Indische eilanden; *e.* Kaspische buffel; *f.* Yak of Knorbuffel. *Tijds. Nijv.* XV. 1852. 208, 302, 306, 319. 450. XVI. 2e R. I. 1853. 55, 95.

3796. De Antilopen in Afrika en de verwoestingen welke deze dieren aanrigten. *Rec. o. d. Rec.* XXX. 1837. Meng. 571.

3797. De trekbokken in Zuid-Afrika en de verwoestingen, welke deze soort van Antilopen aanrigten. *Rec. o. d. Rec.* XXXIII. 1840. Meng. 331.

3798. Korte beschrijving van het Kameelpaard, overgenomen uit de „Voyage de M. Le Vaillant, dans l'intérieur de l'Afrique, 1780—1785". *Letterb.* IV. 1790. 26.

3799. De Giraffe of Kameelpardel. *Boekz.* Dec. 1827. 790.

3800. De Giraffe te Schönbrun. *Boekz.* Januarij 1829. 60.

3801. Over de herten van den Indischen Archipel; door S. Muller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 209.

3802. Missive, Ambon, 26 Dec. 1862, No. 46, van H. von Rosenberg, met beschrijving van een hertshoorn van bijzonderen vorm, afkomstig van Ceram. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 159.

3802*. Lof aan de maatregel van Gouv. Cleerens tot overbrenging van Herten naar de Molukkos, welke dieren in de bosschen van Wammer en Wassier tieren. *Sloet, Tijds.* XI. 431.

3803. Een witte Kidang; gevangen in de bosschen van Pancajene op Celebes, door D. F. Schaap. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 115.

3804. C. L. de Lange, Nog een witte Kidang, gevangen in de bosschen van het district Ngawen, in de res. Rembang in 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 293.

3805. Voorbeelden op Java van eene vermenging tusschen Kidangs en Tjillings. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 342. — Wederlegging van deze voorbeelden. *Ald.* 416.

3806. Beschrijving van het dwergbokje van het eiland Java; door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 223.

3807. Brief, Peking 18 September 1750, van A. Hallerstein, over eene afbeelding van

den Hiam Chamsu of het wijfje van het Muskusdier. Uit de Philosoph. Transactions. Met plaat. *Holl. Mag.* II. 1e S. 1756. 56

3808. Mededeelingen van W. Vrolik in de verg. van 21 Junij 1851, betreffende twee geraamten van Moschus Javanicus. *Ned. Weekblad Gen.* I. 1851. 295. — *Jaarb. Kon. Instituut.* 1851. 25.

3809. Natuurlijke historie van den Zebra, met mededeeling der waarnemingen van Forster en J. Barrow. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803. 2e st. 677.

3810. Bijzonderheden nopens den overvoer uit Bengalen naar Holland van een levenden Rhinoceros. *Eur. Mercurius.* LII. 1741. II 151.

3811. Waarneming over den Rhinoceros of Neushoorn; door S. Gmelin, zoowel over den Aziatischen als Afrikaanschen. Uit het Latijn. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* IX. 3e st. 1767. 632.

3812. Beschrijving en natuurlijke historie van den Neushoorn uit Bengalen, die eenige jaren te Versailles levendig bewaard is; uit het Hoogduitsch van H. Sanders. *N. Ned. Bibl.* VI. 1786. 2e S. 123.

3813. Over den Rhinoceros, overgenomen uit de Engelsche reis naar Abyssinië van J. Bruce en de Bijvoegselen van J. F. Gmelin, Leipz. 1791. *N. Alg. Mag.* I. 1792. 741.

3814. Natuurkundige beschrijving van den eenhoorigen Rhinoceros, of Aziatischen Neushoorn. (Rhinoceros Unicornis L.). *Lett. Mag.* 1814. 2e S. 405.

3815. Natuurlijke historie van den Rinoceros of het Neushoorn-dier. *Vad. Lett.* 1814. II. 641.

3816. Berigten en bedenkingen betreffende eene eerst voor weinige jaren ontdekte soort van Rhinoceros, door E. Horne, volgens waarnemingen van Campbell in het zuiden van Afrika. *Lett. Mag.* 1824. 2e S. 381.

3817. De wasdom der Rinocerossen, volgens Hodgson in 1825 in Nipal. *Letterb.* 1828. II. 221.

3818. Temming van den Rhinoceros, ontleend aan: „Topography of Assam, by John M' Cosh, Calcutta 1837". *Rec. o. d Rec.* XXXII. 1839. Meng. 324.

3819. Bijdragen tot de natuurlijke historie der Rhinocerossen van den Indischen Archipel, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden 1839—1844. 183.

3820. Over de wilde Zwijnen van den Indischen Archipel; door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden 1839—1844. 169.

3821. Beschrijving van een Dojong of zoogenaamde Meermin, door J. F. G. Brumund 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 255.

3822. Verbazende Zeekoe aan de Kaap de Goede Hoop in het kabinet van Valette aldaar, uit het dagboek van Krieger. *van Kampen, Mag.* IV. 1825. 245.

3823. Over een vermoedelijk Walvischachtig zoogdier van buitengewone grootte, gezien op 36° 19 Z. B. 3° 47' O. L. Extract uit het journaal van B. D. Breuning, op reis van Rotterdam naar Batavia, 20 Mei 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 523.

3824. Telegrammen op 12 April 1863 van N. A. T. Arriens en de Nat. Vereen. betreffende het stranden van een Walvisch, Balaenoptera longimana, te Pekalongan. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 423, 434. — Brieven over de verzending van het skelet naar Leyden. *Ald.* 440, 445.

3825. Beschrijving van een groot viervoetig dier, tot heden onbekend bij de natuurkundigen, door J. C. Delamethrie: Bradypus-Ursinus, of Beer-Luiaard uit Bengalen. Uit Journal de Phys. Febr. 1792. Met Afb. *Vad. Lett.* 1792. 2. 420.

3826. Brief van de Luc, 18 April 1792, over zeker viervoetig dier: Bradypus-Ursinus, of Beer-Luiaard uit Bengalen. *Vad. Lett.* 1792. 2. 590.

3827. Beschrijving van den Bradypus-Ursinus, of Beer-Luiaard uit Bengalen van Pennant en Shaw, medegedeeld door R. Wilding. *Vad. Lett.* 1792. 2. 593.

3828. Beschrijving van den Philander. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 369.

3829. Beschrijving eener nieuwe soort van vleeschetende buideldieren, Phascogalea Melas, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 159.

3830. Over de, op de Oost-Indische eilanden levende soorten van het geslacht Hylogalea, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 159.

3831. Beschrijving van de Kangaroo. *Letterb.* 1803. I. 35.

3832. Beschrijving van den Kangaroo van Nieuw Zuid-Wales. Uit het Engelsch van White. *Vad. Lett.* 1791. 2. 429.

3833. Ontleedkundige nasporingen omtrent Dendrolagus inustus, door W. Vrolik, met platen. *Verh. Kon. Akad. d. Wet.* V. 1857.

3834. Over drie buideldieren uit de familie der Kengoeroe's, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 129.

3835. Beschrijving van den Ornithorhynchus Paradoxus, of zonderbaar zoogend vogelbekdier, van Nieuw-Hollandia, door J. Calkoen. Met platen. *Holl. Maatsch. d. Wet. Nat. Verh.* II. 1e st. 1803. 177.

3836. Over den Ornithorinchus of vogelbekdier, door B. Met afbeeldingen. *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 140.

3837. Het vogel-bekdier. *Rozenstruik.* II. 1826. Meng. 169.

3838. Over den Ornithorynchus of het vogel-bekdier, door J. van der Baan. *Philopaedion.* X. 1831. 534.

3839. Het vogel-bekdier, Ornithorhynchus Paradoxus. Naar het Hoogduitsch, door P. V. D. S. Waarnemingen van G. Bennet in Nieuw-Zuid-Wales en Nieuw-Holland, 1832—1833. *Alg. Lett. Maandschr.* XXVI. 1840. Meng. 249.

3840. Het snaveldier van Nieuw-Holland. Zijn aard en leefwijs. *Vad. Lett.* 1826. II. 460. — Overgenomen door P. V. D. S. *Alg. Lett. Maandschr.* XXIV. 1840. Meng. 251.

3841. Iets over den Ornithorynchus; opmerkingen van Verreaux nopens dezen vogel op Tasmansland. *Letterb.* 1848. II. 31.

3842. Over de Echidné of het stekeldier, door B. *Mag. Wis. Nat. Wet.* II. 1828. 15.

3843. De mieren-egel, Echidna hystrix, L'échidné épinena van Nieuw-Holland. Berigten afkomstig van Prosper Gasnot, 1842. *Boekz.* Maart 1850. 343.

3844. Tekst van het „Bericht" of den brief Cabo de Goede Hoop, 8 April 1791, van H. Cloete, tot staving der aanwezigheid aldaar van Eenhoornen, door K. K. Reitz. *Verh. Z. Gen.* XV. 1792. Voorberigt. LV.

3845. De Eenhoorn van Latter, uit de Quarterly Review van Dec. 1820, ter beschrijving van dit dier, hetwelk in de binnenlanden van Thibet leeft. *Letterb.* 1821. I. 232.

3846. Over eenige merkwaardigheden der natuur, medegedeeld door D. Sluyter. De Eenhoorn. Volgens berigten van Latter. *Lett. Mag.* 1823. 2e st. 468.

3847. De Eenhoorn. Beschrijving door E. Ruppel bij brief dd. 3 Mei 1824, gevolgd door kritische opgave van von Zach, van de overleveringen betreffende den Eenhoorn. *Boekz.* Mei 1825. 375.

3848. Iets over den vermeenden Eenhoorn van het Himmaleh-gebergte. Waarnemingen en opmerkingen van Hodgson en Abel betreffende den Chiru of Antilope der Bhoteahs. *Letterb.* 1826. II. 366.

3849. De Eenhoorn. Naar het Hoogduitsch door P. V. D. S. Met aanteekeningen van den vertaler, zijnde een overzigt van al hetgeen over de geschiedenis van dit dier is medegedeeld in onderscheiden boeken en tijdschriften. *Alg. Lett. Maandschr.* XXIII. 1839. Meng. 497.

3850. Over den Eenhoorn der ouden. Naar het Hoogduitsch, door P. V. D. S. Waarnemingen omtrent zijn bestaan in Afrika en Azië. *Alg. Lett. Maandschr.* XXIII. 1839. Meng. 737.

3851. Iets over een oud schilderstuk, met betrekking tot den Eenhoorn, door P. V. D. S. uit het Kunst-Blatt van 25 Junij 1839, No. 51. Nopens de zonderlinge attitude en beteekenis gegeven aan dit schilderstuk. *Alg. Lett. Maandschr.* XXV. 1841. Meng. 297.

---

3. VOGELS. AVES.

3852. Bijzonderheden nopens de verzameling vogels van Le Vaillant. *Letterb.* IX. 1798. 82.

3853. Zakelijke inhoud van den brief van de Castelnau aan Natuurkundigen in Ned. Indië, om hem vogels uit deze gewesten te doen geworden. Not. Nat. Vereen. 27 Mei 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 228.

3854. Vraag van 1857 uitgeschreven door de Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië naar eene opsomming der thans van den Indischen Archipel bekende vogels, met bijvoeging bij elken soortnaam van de synoniemen en van het eiland en de plaats van voorkomen. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3 S. III. 1857. 44. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 168. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1869—1850. 45.

3855. Opgave der soorten van Borneosche vogels door J. H. Croockewit Cz., in Koesan verzameld. Not. Nat. Vereen. 5 Mei 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 335.

3856 Opsomming der bekende soorten van de vogelfauna van Amboina, door P. Bleeker, dd. Julij 1856. *Bleeker, Moluksche Arch.* II Bat. 1856. 61 Noot. — Idem van Ceram. *Ald.* 202 Noot.

3857. Bijdrage tot de ornithologie van Nieuw-Guinea, door H. von Rosenberg, dd. Ambon Julij 1862. Zamengesteld uit zijne aanteekeningen gedurende de exploratietogt in 1858, alsmede uit die van Dumoulin en van A. R. Wallace. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 222. — Bijzonderheden nopens de bewerking. *Ald.* XX. 4 S. VI. 208; XXIII 5 S. III. 1861. 482; XXIV, 5e S. IV. 1862. 249.

3858. Tweede Oölogische bijdrage, door H. A. Bernstein. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 1.

3859. Natuurlijke historie der Kakatoës. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1782. IV. 2. 485.

3860. Natuurlijke historie der Papagaaijen. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1782. IV. 2. 450.

3861. Overzigt der Papegaaisoorten, Psittaciden, van den Indischen Archipel, door H. von Rosenberg, 7 April 1851. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 138. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862, 272, 480, 445, 454, 459. — Beschouwingen over dit overzigt, door H. A. Bernstein. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 292.

3862. Eclectus Cornelia Bonap. eene nieuwe soort van de Molukken. Beschrijving overgenomen uit het artikel „on the Lorine genus of Parrots Eclectus, with the description of a new species, Eclectus Cornelia, by C. L. Bonaparte," in Ann. and Magaz. of Nat. Hist. Sec. Ser. Vol. VI. 1850. 223—227. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 347.

3863. Beschrijving eener nieuwe soort van Koekkoek in Afrika, de Honigwijzer geheeten, of Cuculus Indicator, in eenen brief van A. Sparrman, dd. Gottenburg, den 16 Sept. 1776. Uit the Philos. Transact. Vol. LXVII for the year 1777. Met afb. *Vad. Lett.* 1778. VII. 2. 109, 113.

3864. Beschrijving van eenen wonderbaren vogel van Afrika, den „Honingwijzer" aan de Kaap de Goede Hoop. *Vl. Indic.* VII. 1782. 71.

3865. Over monorchie of het voorkomen van eenen enkelen testiculus bij Centropus medius Mull. en Centropus affinis Horsf., door H. A. Bernstein. Met eene plaat. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 27.

3866. De groote IJsvogel van het eiland Java, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. N. I.* III. 2e dr. 1824. 243.

3867. Over de Neushoornvogels, Buceros, van den Indischen Archipel, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden 1839—1844. 21.

3868. Indische bijzonderheden. De vogelnestjesberg op het landgoed Tjitrap, boven Batavia, door J. C. M. Beschrijving, inzameling, handel, soorten, gebruik. *Vad. Lett.* 1816. II. 618.

3869. De Salanganen, waarnemingen van Poivre in 1741 op zijne reis naar China, in den Ned. Ind. Archipel betreffende deze kleine zwaluwen, hunne nestjes, hun inzame-

ling, gebruik, uitvoer naar Cochinchina en China benevens den handel daarin. *Boekz.* Julij 1821. 65. — De Salangani, door M. E. van Harlingen. Dezelfde mededeeling als boven. *Philopaedion.* VII. 1828. 115.

3870. Indiaansche vogelnesten. Beschrijving, denkbeelden van den Chinees betreffende het bruik, nestrotsen op Java en ten Oosten van Borneo. *Vad. Lett.* 1830. II. 406.

3871. Mededeeling door C. G. C. Reinwardt van zijne waarnemingen gedurende zijn verblijf op Java, omtrent den aard en oorsprong van de eetbare vogelnestjes, welke in den Oost-Indischen Archipel worden ingezameld. *Inst. Verslag I. Kl.* XI. 1837. 45.

3872. De eetbare vogelnesten op Java en hunne inzameling. *Globe.* 1845. III. 232.

3873. Beantwoording door K. J. v. T. te W. der vraag over de eetbare vogelnestjes, welke de koelies op Java, Borneo enz. inzamelen. *Tijds. Aank. Ond.* IX. 1844. 158.

3874. Mededeelingen betreffende de productie, soorten en tijd van inzameling van vogelnestjes op Java. Ontleend aan „Olivier's Reize. 1827. 193" en aan „Daendels O. I. Bezittingen." *N. Hermes.* 3e j. 1828. No. 3. 95. — Beoordeeling door G. de Serière van deze mededeelingen. Uit de Jav. Cour. van Januarij 1829. *Ind Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. 22.

3875. Beschrijving der vogelnestjes, door J. Hooyman. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2 dr. 1824. 91.

3876. De nestjes-zwaluw van het eiland Java, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 247.

3877. Beschrijving en afbeelding van eenen nieuwen Pastor, door H. C. van der Boon Mesch. Pastor Corythaix, afkomstig uit de verzameling dieren van J. P. van Braam. *Inst. Verh. I. Kl.* II. 1829. 245.

3878. Scissirostrum, een nieuw geslacht van vogels van Celebes, overgenomen uit „Description d'un nouveau genre d'oiseaux appartenant à la famille des Sturnidae, sous-famille des Lamprotorninae, par F. de La Fresnaye, Mag. de Zoöl. 1845, livr. 3 en 4. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 609.

3879. Natuurlijke historie der Paradijsvogelen. Volgens De Montbeillard. *Vad. Lett.* 1777. VI. 2. 101.

3880. Beschrijving van den Paradijs-vogel, aan het Bataviaasch Genootschap bezorgd, door A. Cornate, 1791. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 105.

3881. On the great bird of paradise, Paradisea Apoda, Linn., Burong mati, dead bird, of the Malays, by A R. Wallace. Uit Annals and Mag. of Nat. Hist. Vol. XX, No. 120. Waarnemingen gedurende zijn verblijf op de Aroe-eilanden in 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 377.

3882. Over eenen nieuwen Paradijsvogel en eenige andere nieuwe vogels, door H. A. Bernstein. *a* Schlegelia nov. gen. Paradis. *b.* Arachnothera vagans nov. sp.; *c.* Zosterops fusca nov. sp.; *d.* Corrus Megarhynchus nov. sp.; *e.* Ptilopus Ochrogaster nov. sp. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 79.

3883. Overzigt der in den Indischen Archipel levende soorten van het geslacht Pitta, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844.

3884. Over eene merkwaardige anomalie in den oorsprong der arteriae carotides, waargenomen bij Pitta Cyanura Vieill. door H. A. Bernstein. Met eene plaat. *Nat. Tijd. N. I.* XIX. 4e S. V. 1859. 353.

3885 Vreemdigheden van den vogel Baya, of Indiaanschen Dikbek, door At'har Ali' Khan, van Delhi, uit de Asiatic Researches. *Vad. Lett.* 1794. 2. 59.

3886. De Oost-Indische Kernbijter. *Vad. Lett.* 1833. II. 577.

3887. De gouden Arend uit de Eng. reis naar Abyssiniën van J. Bruce en de Bijvoegselen van J. F. Gmelin, Leipzig 1791. *N. Alg. Mag.* I. 1792. 759.

3888. Over de Vischarenden, Pandion, van den Indischen Archipel, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 41.

3889. Over eenen nieuwen roofvogel van het ondergeslacht Lophotes: Falco Lophotes Reinwardtii, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 35

3890 De Kuiken-dief van het eiland Java; door F. van Wurmb. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 293.

3891. De Havik van het eiland Java; door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 231.

3892. Over den Secretaris-vogel; door D. Tollenaar Jz. *Philopaedion* VI. 1827. 186.

3893. Over den Wespenbuizert van Oost-Indië, Falco (Pernis) ptilorhynchus; door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie*. Leiden. 1839—1844. 49.

3894. Bijzonderheid aangaande den Giervogel. Briefsgewijze medegedeeld door M. Bles, van Moergestel, Chef der Holl. O. I. Comp. ter kuste van Cannara, op Barsaloor. *Letterb.* IV. 1790. 90.

3895. Beschrijving van de kleine Hoornuil. Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen N. I.* IV. 2e dr. 1824. 376.

3896. De Nacht-uil van het eiland Java; door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 235.

3897. Natuurlijke historie van den Kasuaris; volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1773. II. 2. 16.

3898. Bijzonderheden nopens den Kasuaris; door P. Camper. *Vad. Lett.* 1775. IV. 2. 59.

3899. Antikritiek door J. B. J. van Doren, tegen den schrijver in de Groninger Cour. van 18 Aug. 1856, betreffende eene aanteekening over den Casuaris op Ceram, voorkomende in zijne Beschrijving van dat eiland. *Vad. Lett.* 1856. II. 653.

3900. Beschrijving van den Kasuaris; volgens Valmont de Bomare. *Vad. Lett.* 1769. II. 1. 67.

3901. Nieuwe vogel-soorten van Mysool en Salawatti, Nieuw-Guinea; door H. von Rosenberg. Met plaat. (Casuarius Kaupii, en Plyctolophus macrolophus). *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 42. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 134.

3902. Aanmerkingen over de monsteragtige vogels, Dod-aars, Gehaperde Zwaan of Walg-Vogel; den Eenzamen Vogel; den vogel van Nazare; door Morel. *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 397.

3903. Over het uitgestorven vogelgeslacht Didus Ineptus, door G. Lauts; resultaten van zijn onderzoek in oude reisbeschrijvingen van hetgeen wordt verhaald van den vogel Dodo, Dudu, of Dronte, op Mauritius. *Schull en v. d. Hoop, Bijdr. Meng.* IV. 1835. 74.

3904. Prijsvraag uitgeschreven voor 1851 door de Holl Maatsch. der Wetens. te Haarlem, over den Dodo. *Letterb.* 1849 II. 94. — Herhaald voor 1853. *Ald.* 1851. II. 43.

3905. Natuurlijke historie van den Dodaars of Walgvogel; den Eenzamen Vogel, en den Vogel van Nazare; volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1773. II. 2. 117.

3906. Over den Dodo, den Solitaire en den gewaanden Nazar-Vogel; door Hamel, uit het Bull. de la Classe Phys. Math. de l'Acad. des Sciences de St. Pétersbourg. T. VII, No. 5, 6. Geschiedenis van zijne bekendwording en uitroeijing, tevens ter verbetering van de verhalen van anderen. *Letterb.* 1849. I 67, 82, 100, 114. — Beschrijving van de Dod-aersen; overgenomen door P. H. Tydeman uit: C. Plini Secundi, des wydt-vermaerden Natuer-kondigers vyf Boecken, Amst. 1681. *Ald.* 131. — Beschrijving van de Dronte of Dodaers, overgenomen door P. A Leupe, uit de Merkwaardige reize van Joan Nieuhof. Amst. 1682. *Ald.* 1849. I. 161.

3907. Vogelnesten van zes en twintig voet in den omtrek, van den vogel Moa op Nieuw-Zeeland en Nieuw-Holland. *Vad. Lett.* 1845. II. 404.

3908. De Juno-vogel van Malakka; door F. van Wurmb. 1780. *Verh Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 289.

3909. Beschrijving van den Junovogel van Malakka. *Vad Lett.* 1785. VII. 1. 386.

3910. Natuurlijke historie van de Poule Sultane of de Porphyrio, volgens De Buffon. *Vad. Lett* 1787. II, 2. 11.

3911. Beschrijving van den violetkleurigen Wulp van Madagascar. Naär „Voyage à Madagascar et au Brésil, par F. Cauche. Paris 1651 133". *Vad. Lett.* 1785. VII. 2. 475.

3912. Natuurlijke historie van de Sneppen, en bijzonder van de Houtsnep, volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1785. VII. 2. 197.

3913. Natuurlijke historie van de Snepjes, volgens De Buffon. *Vad Lett.* 1785. VII. 2. 240.

3914. De kleine witte Reiger van het eiland Java; door F. van Wurmb. 1781. *Verh Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 239.

3915. Natuurlijke historie der Reigeren. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1785. VII. 2. 10.

3916. Aanmerkingen over vogelsoorten, die betrekking hebben tot de Eendvogelen en talingen, o. a. die van de Philippijnsche eilanden, Madagascar, Nieuw-Zeeland, enz. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1794. 2. 11.

3917. Natuurlijke historie van den Fregatvogel. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1788. III. 2. 214.

3918. Over de Visch-jagers, een nuttig en behendig soort van vogelen in China, hunne wijze van afrigting. *Letterb.* II. 1794. 123.

3919. Chineesche merkwaardigheid. Dezelfde mededeeling over de Vischjagers, volgens J. C. Hüttner. *Oecon. Court.* II. 1800. 46.

3920. Beschrijving van de Leu-tze of vischvangende vogel van China. *Letterb.* IX. 1798. 147.

3921. Natuurlijke historie der Keerkringvogelen. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1788. III, 2. 16.

3922. Natuurlijke historie der Onweersvogelen, de Blaauwe, op Nieuw-Zeeland. Volgens De Buffon. *Vad Lett.* 1795. 2. 14.

3923. Natuurlijke Historie der Onweersvogelen, de Kaapsche. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1794. 2. 283.

3924. Natuurlijke Historie der Pinguins en Manchots, of de vogelen zonder vleugelen. Volgens De Buffon. *Vad. Lett.* 1798. 2. 99, 136.

3925. Mededeelingen van H. von Rosenberg en G. F. de Bruyn Kops, nopens een Catarractes chrysocoma op de reede van Batavia. Not. Nat. Vereen. 10 Maart 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S VI. 1859—1860. 90.

4. KRUIPENDE DIEREN. REPTILIA.

3926. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over Reptiliën, verzameld op Japan, en aangeboden door P. Knuttel en J. K. van den Broek. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1851—1859. 204.

3927. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over Reptiliën, verzameld in Bengalen bij Calcutta en Benares, en toegezonden door Th. Cantor. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 206.

Indische Archipel.

(*Plaatselijk alphabetisch.*)

3928. Voorloopige mededeeling door P. Bleeker, van de resultaten van zijn onderzoek der Reptiliën van den Indischen Archipel. Not. Nat. Vereen. 17 Julij 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 331.

3929. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan, van de door hem tijdens zijn reis in de Molukken te Amboina verzamelde Reptiliën. Not. Nat. Vereen. 1 Dec. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 427.

3930. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker van Reptiliën, aangeboden door E. W. A. Ludeking, en verzameld in de afdeeling Agam, Padangsche Bovenlanden. Not. Nat. Vereen. 8 Oct. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* VI. 4e S. II. 1858—1859. 26.

3931. Verslag van P. Bleeker, nopens Reptiliën van Agam, Padangsche Bovenlanden, der Nat. Vereen. door E. W. A. Ludeking aangeboden. Not. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. v. N. I.* XX. 4e S. VI 1859—1860. 325.

3932. Lijst der Reptiliën in de ads. res. Agam, door E. W. A. Ludeking. 25 Julij 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 47.

3933. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over de verzameling Reptiliën, gevangen in de omstreken van Ambarawa, en toebehoorende aan C. A. M. M. von Ellenrieder. Not. Nat. Vereen. 27 Mei 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 230.

3934. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker omtrent Reptiliën van Amboina, door H. von Rosenberg, op zijne reis naar Nieuw Guinea verzameld. Not. Nat. Vereen. 13 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II 1858—1859. 423.

3935. Opsomming van de bekende soorten van Reptiliën van Amboina, door P. Bleeker. *Bleeker, Molukksche Arch.* II Bat. 1856. 62. Noot. — Idem van Ceram. *Ald.* 203. Noot.

3936. Over de Reptiliën-fauna van Amboina, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 39.

3937. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Ampatlawang, aangeboden door H. J. Alken. Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 334.

3938. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Anjer, aangeboden door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 13 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 423.

3939. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën uit de omstreken van Gombong, in de res. Bagelen, aangeboden door F. H. Deissner. Not. Nat. Vereen. 12 April 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII 5e S. II. 1860. 85.

3940. Verslag van P. Bleeker over eene verzameling van Reptiliën van Bali, der Nat. Vereen. aangeboden door P. L. van Bloemen Waanders. Not. 24 Junij 1858, 15 Julij 1858 en 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVI. 4e S. II. 252. 267. XX. 4e S. VI. 1859—1860. 207.

3941. Over eenige reptiliën van het eiland Banka, verzameld en aangeboden door J. J. Lindgreen en J. F. Gijsbers, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 233.

3942. Verslag van P. Bleeker, omtrent soorten van reptiliën van het eiland Banka, aangeboden door C. W. F. Mogk. Not. Nat. Vereen 9 Febr. en 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 331. II. 1860. 97.

3943. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, vanj reptiliën van Bankalis, aangeboden door J. J. W. E. van Riemsdijk. Not. Nat. Vereen. 8 Dec. 1859 *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 416.

3944. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over reptiliën van Batjan, aangeboden door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 208.

3945. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over reptiliën van Biliton, aangeboden door A. Hendriks. Not. Nat. Vereen. 15 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 261.

3946. Verslag van P. Bleeker, nopens reptiliën van Bintang, der Nat. Vereen. door E. F. Meijer aangeboden. Not. 10 Sept. en 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* 4e S. II. 1858 - 1859. 16. 46.

3947. Verslag van P. Bleeker omtrent reptiliën van Boni, aangeboden door J. T. van Bloemen Waanders, gevolgd door een opgave van de thans bekende reptiliën van Celebes. Not. Nat. Vereen. 12 April 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 81.

3948. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over reptiliën van Bonthain, aangeboden door J. L. de Jeeger. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 332.

3949. Lijst der bekende reptiliën van Borneo, door P. Bleeker. Not. 27 Januarij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 438.

3950. Recherches sur la faune erpétologique de Borneo, par A. C. J. Edeling. *Nat. Tijd. N. I.* XXVI. 6e S. I. 482.

3951. Verslag van P. Bleeker nopens reptiliën van Westelijk Borneo, der Nat. Vereen. door J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch aangeboden. Not. 22 Oct. 1857, 11 Maart 1858 en 27 Januarij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 37, 188, 433.

3952. Lijst der thans bekende reptiliën van Borneo en Laboean, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 436.

3953. Zakelijke inhoud van het verslag van A. C. J. Edeling, omtrent reptiliën van Barabei, in de Z. en O. afd. van Borneo, verzameld door E. Benjamins. Not. Nat. Vereen. 14 Nov. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 388.

3954. Bepaling door P. Bleeker van reptiliën te Buitenzorg, verzameld door O. J. U. F. Huguenin en H. von Rosenberg. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 47—49.

3955. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Bui-

tenzorg. Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I 1860. 331.

3956. Over de Reptiliën-fauna van Ceram, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1869. 35.

3957. Reptiliën van Gedong-Kebo, res. Kadoe, verzameld door J. G. Th. Bernelot Moens, bepaald door A. C. J. Edeling. Not. Nat. Vereen. 10 Sept. 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 471.

3958. Opsomming der soorten van Reptiliën, tot dusverre van het eiland Java bekend geworden, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 235.

3959. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Reptiliën van Oost-Java, aangeboden door J. G. X. Broekmeijer en J. Hageman Jcz. Not. Nat. Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 310.

3960. Opgave der Reptiliën van Midden-Java en Manado, aangeboden door J. W. E. Arndt. Not. Nat. Vereen. 9. Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 314.

3961. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Japara, aangeboden door H. Raat. Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860. *Nat. Tijds. N I.* XXI. 5e S. I. 1860. 335.

3962. Zakelijke inhoud van het verslag van A. C. J. Edeling, omtrent Reptiliën uit de Lampongsche districten, verzameld door R. W. Deidel. Not. Nat. Vereen. 9 Mei 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 425.

3963. Verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Makassar, aangeboden door J. R. A. Bauer. Not. Nat. Vereen. 12 April 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II 1860 80.

3964. Bijzonderheden nopens de Nota van H. von Rosenberg betreffende Reptiliën van Nieuw-Guinea en Amboina, door hem verzameld op zijn jongsten onderzoekingstogt. Not. Nat. Vereen 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 360.

3965. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Fort de Kock, verzameld door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 23 Dec. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 388.

3966. Verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van Nieuw-Guinea, verzameld tijdens den jongsten onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea, en aangeboden door H. D. A. van der Goes en H. von Rosenberg. Not. Nat. Vereen. 13 Jan. 1859 *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 420.

3967. Zakelijk inhoud van het verslag van P. Bleeker over Reptiliën van Ngawi, verzameld door J. T. van Bloemen Waanders en F. W. Sijthoff. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 358.

3968. Zakelijke inhoud van het verslag, door P. Bleeker gedaan, omtrent verzamelingen van Reptiliën van Palembang, gezonden door L. Lindmann en P. L. van Bloemen Waanders Not. Nat. Vereen. 4 Aug. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 511.

3969. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker van eene verzameling van Reptiliën van Riouw, aangeboden door E. F. Meijer, benevens opgave der thans bekende soorten. Not. Nat. Vereen. 24 Febr. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 86.

3970. Zakelijke inhoud van het verslag van A. C J. Edeling, omtrent Reptiliën van Sambas, aangeboden door J. Zwager. Not. Nat. Vereen. 23 Mei 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 433.

3971. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over eene verzameling van Reptiliën van Siak, aangeboden door E. F. Meijer. Not. Nat. Vereen. 24 Febr 1859. *Nat. Tijds N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 88.

3972. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker over Reptiliën van Sinkawang, westkust v. Borneo, aangeboden door J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch. Not. Nat. Vereen. 22 Oct. 1857 en 11 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 37, 188.

3973. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Reptiliën van Sintang, verzameld door A. Thepass. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 200.

3974. Berigt omtrent eenige Reptiliën van Sumatra, Borneo, Batjan en Boero, door P. Bleeker. Lijst der bekende soorten. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 470.

3975. Opsomming der tot dusverre van het eiland Sumatra bekend gewordene Rep-

tiliën, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 260. XXI. 5e S I. 1860. 284.

3976. Zakelijke inhoud van het verslag van A. C. J. Edeling, omtrent Reptiliën van Sumatra, verzameld door E. P. Tombrink, te Lahat. Not. Nat. Vereen. 14 Nov. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 388.

3977. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker, over Reptiliën van Sumatra's Westkust, uit de omstreken van Fort de Kock, aangeboden door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858, 8 Maart en 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1869. 241. XXI. 5e S. I. 1860. 437. XXII. 5e S II. 1860. 102.

3978. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over Reptiliën uit de omstreken van Tandjong, aan de Samangka-baai, verzameld door C. F. W. Hunnius. Not. Nat. Vereen. 11 Aug. 1859. *Nat. Tijds N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 220.

3979. Verslag van P. Bleeker, omtrent Reptiliën van het eiland Timor, aangeboden door G. Wassink, gevolgd door een opgave der thans bekende soorten. Not. Nat. Vereen. 12 April 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 86

3980. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Reptiliën vau Wonosobo, aangeboden door J. W. E. Arndt. Not. Nat. Vereen. 19 Aug. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 301.

3981. Iets over de natuurlijke geschiedenis der Krokodillen, door J. van der Hoeven. *Vad. Lett.* 1822. II. 242.

3982. Over de natuurlijke eigenschappen van de Krokodil. Beschrijving door de Jezuiten gemaakt van een exemplaar in Siam. *N. Ned. Bibl.* VI. 1786. 2e st. 505.

3983. Jagt op een Krokodil, in de Ganges gedood. *Boekz.* April 1818. 473.

3984. Alligatoren, eene soort van Krokodillen, door H. Beschrijving van hun roof op menschen, uit een brief, Calcutta 23 Mei 1819. *Amst. Lett. Maandschr.* IV. 1820. Meng. 154.

3985. Berigt betreffende den grooten Oost-Indischen Crocodil, onlangs van Java ontvangen, door M. van Marum. *Letterb.* 1820. I. 230.

3986. Belangrijke ontdekking aangaande den Krokodil, door E. Home. Betreffende een klier aan de onderkaak. welke iets afscheidt, waarop de visschen afkomen. *Letterb.* 1828. I. 91.

3987. Indische bijzonderheden. De Kaymans onschadelijk voor den inlander, of Javaan, door J. C. M. *Vad. Lett.* 1816. II. 620.

3988. Beschrijving van de openbuikige Crocodil van de rivier Ganges, met een smallen en engen bek. Uit het Engelsch. *Ned Bibl.* V. 1777. 2e st. 335.

3989. Over de Krokodillen van den Indischen Archipel door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839 –1844.

3990. Iets over den kop van Crocodilus (Gavialis) Schlegelii S. Müll. De spitskoppige krokodil van Borneo, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 313.

3991. Zakelijke inhoud van den brief, van A. J. Anderson, betreffende een Kaaiman op de Kokos-eilanden, tot dusver aldaar onbekend. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 260.

3992, Het onderscheid der Salamanderen van de Hagedissen in 't algemeen, en van de Gekkoos in 't bijzonder, door M. Houttuijn. Met plaat. *Verh. Z. Gen.* IX. 1782. 305.

3993. Beschrijving door P. Bleeker, van Aipysurus margaritophorus Blkr. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 49.

3994. Bericht van een Chameleon aan de Kaap de Goede Hoop, gezonden aan de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, door A. E. van Braam Houckgeest. Amst. 25 Junij 1765. Zijne waarnemingen in 1760 en 1761. *Holl. Maatsch. der Wet. Verh.* IX. 3e st. 1767. 637.

3995. Iets over het Kameleon, door K. J. v. T. te W. Uit het Engelsch. *Tijds. aank. Ond.* VIII. 1843. 322.

3996. Beschrijving door P. Bleeker, van Hemidactylus Ludekingii Blkr. Not. Nat. Vereen. 8 Oct. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 27.

3997. Beschrijving door P. Bleeker, van Hemidactylus Meyeri Blkr. Not. Nat. Vereen.

12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 47.

3998. Beschrijving door P. Bleeker, van Hemidactylus platarus Blkr. Not. Nat. Vereen. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e. S. II. 1858—1859. 31.

3999. Lygosoma brachypoda Dum. et Bibr., uit de Lampongs, door A. C. J. Edeling. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 408.

4000. Over de in den Indischen Archipel levende, hagedisachtige dieren van het geslacht Monitor, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 37.

4001. Beschrijving der Amboinsche Haagdis, door J. A. Schlosser. *Vad. Lett.* 1770. III. 1. 177.

4002. Over eenige merkwaardigheden der Natuur. Medegedeeld door D. Seinter. De Oedombo. *Lett. Mag.* 1823. 2e st. 251.

4003. Over het stemorgaan van Platydactylus Guttatus Cuv., den Gekko, door C. L. Doleschall. Ontleedkundig onderzoek. Met afbeelding. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 147. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 475.

4004. Beschrijving door P. Bleeker, van Polypedates Junghuhnii. Blkr. Not. Nat. Vereen. 11 Junij 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 469.

4005. Verslag van de natuurlijke historie der slangen, onlangs uitgegeven door de La Cepède. *Vad. Lett.* 1790. V. 2. 194.

4006. Bijzonderheden nopens de wijze van overvoer op het fregat Maria Reigersbergen, van een slang van Java naar Nederland. *Letterb.* 1818. II 178.

4007. De groote Adder van het eiland Java, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen N. I.* III. 2e dr. 1824. 249.

4008. Vraatzucht der slangen. Ontleend aan: „Narratives of a voyage of his Majesty's late ship Alceste etc. London 1817.” *Rec. o. d. Rec.* XI. 1818. Meng. 390.

4009. De zoogenaamde betooverende kracht der slangen, volgens Le Vaillant, D. Coxe, Chew, Gordon en Michaëlis. *Boekz.* Januarij 1828. 59.

4010. Iets over de fascinatie of betooveringskracht der slangen in Australië, door J. J. Crawfurd. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d 295.

4011. Herinneringen eener reis van een Duitsch officier in Engelsche dienst, in Britsch Indië, betreffende slangen. *Vad. Lett.* 1846. II. 699.

4012. Getemde slangen in Indië; wijze waarop het temmen plaats heeft door de Indiaansche goochelaars, volgens Hutton. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. Meng. 524. — Slangen door opium gevoederd, dezelfde waarneming van Hutton. *N. Keur v. Meng.* 1838. 376.

4013. Verzoek aan G. Weynschenk te Djokjokarta, om toezending van slangen en meer bepaald giftslangen uit die residentie. Not. Nat. Vereen. 9 Mei 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 425. — Toezending. *Ald.* 441. — Verslag van A. C. J. Edeling daarover. Not. Nat. Vereen. 22 Aug. 1863. *Ald.* 457. — Toezending door A. N. Dom van meerdere soorten. *Ald.* 481.

4014. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker omtrent slangen uit de omstreken van Anjer, verzameld door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 24 Aug. en 13 Oct. 1859 *Nat. Tijds. N. I.* 4e S. VI. 1859—1860. 240. 333.

4015. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over slangen van Koetei op Borneo's Oostkust, aangeboden door J. Wolff. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II 1858—1859. 44.

4016. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over slangen van Montrado, Borneo's Westkust, aangeboden door G. J. Filet. Not. Nat. Vereen. 25 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 196.

4017. Zakelijke inhond van het verslag van P. Bleeker over slangen van Koetei, aangeboden door J. Wolff. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 206.

4018. Iets over de slangen enz. in de rivier den Ganges in Indië, volgens Heber. *N. Keur v. Meng.* 1832. 373.

4019. De gifslangen van den Indostan. *Vad. Lett.* 1840. II. 532.

4020. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over slangen, verzameld in de omstreken van Buitenzorg, en aangeboden door W. Kock. Not. Nat. Vereen. 25 April

1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 207.

4021. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over de bekende echte gifslangen van Java. Not Nat. Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 2e S. II. 1858—1859. 311.

4022. Slangen van Buitenzorg, verzameld door J. Semmelink, bepaald door A. C. J. Edeling. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1864. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 434.

4023. Verslag van de vergiftige slangen omstreeks de Kaap de Goede Hoop uit „Paterson's Narrative of four Journies into the Country of the Hottentots etc." *Vad. Lett.* 1790. V. 2. 13.

4024. Zakelijke inhoud van het verslag van A. C. J. Edeling, omtrent slangen van Martapoera, verzameld door E. Benjamins. Not. Nat. Vereen. 11 Julij 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864 446.

4025. Verslag van P. Bleeker, nopens slangen van Ngawi res. Madioen, der Nat. Vereen. door J. T. van Bloemen Waanders aangeboden. Not. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 358.

4026. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker van slangen, verzameld in de omstreken van Ngrowo in de residentie Kediri, en toegezonden door D. C. Noordziek. Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 190.

4027. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over slangen van Rau, Sumatra's Westkust, aangeboden door J. A. James. Not. Nat. Vereen. 8 Dec. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 416.

4028. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker omtrent slangen van Sintang, aangeboden door H. A. Thepass. Not. Nat. Vereen. 24 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 363.

4029. Beschrijving van de slang Acrochordus Javanicus, door G. J. Kneppelhout. Met plaat. *Holl. Maatsch. d. W. Nat. Verh.* VIII. 1817. 234

4030. De slang Anaconda op Ceylon Uit het Engelsch van R. Edwin. *Euph.* IV. 1817. 3, 419, 432.

4031. Merkwaardige slang. Beschrijving van een te Calcutta op 24 Oct. 1823 waargenomen, waarschijnlijk eene Anakonda. *Boekz.* Sept. 1824. 325.

4032 Sterke verslindzucht en verduwingskracht van de slang, Boa Constrictor geheeten en van Borneo medegebragt. Ontleend aan „Narrative of a voyage in H. M.'s late ship Alceste to the Yellow Sea etc. by John M'Leod, London 1818." *Letterb.* 1818. I. 153.

4033. Over de brilslangen van den Indischen Archipel, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 69.

4034. Cylindrophis rufa van Weltevreden, door A. C. J. Edeling. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 425.

4035. Over de slangen van het geslacht Elaps, welke den Indischen Archipel bewonen, door H. Schlegel en S. Müller *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 63.

4036. Beschrijving door P. Bleeker van Elaps tetrataenia Blkr. en van Elaps Thepassi Blkr. Not. Nat Vereen. 20 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 201.

4037. Beschrijving der kleuren van een levende Elaps furcatus, door A. C. J. Edeling. Not. Nat. Vereen. 14 Nov 1863 *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 388.

4038. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Gonyosoma Jansenii Blkr., een nieuwe slang van Menado, aangeboden door A. J. F. Jansen. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 242.

4039. Vergiftige zeeslang. Mededeeling in den „Madras Spectator" door Bland, nopens een sterfgeval ten gevolge der beet van een Coluber laticaudatus Linn, door Shaw Hydrus Colubrinus genoemd, met beschrijving van een exemplaar. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. Meng. 95.

4040. Over de slangensoorten van het geslacht Homalopsis, uit den Indischen Archipel, door H. Schlegel en S Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 59.

4041. Beschrijving door P. Bleeker van Lycodon ophiteoides Blkr. Not. Nat. Vereen. 27 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 436.

4042. Bijzonderheden nopens eene soort van slangen uit het geslacht Naja, gevangen

bij Calcutta, uit het „India Medical Journal." *Vriend. Vad.* XII. 1838. 68.

4043. Aanteekening over een nadere beschrijving van een individu der grootste tot nu bekende giftslangen uit het geslacht der Naja's, door A. W. M. van Hasselt. Naja ingens van Borneo of Sumatra. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VII. 1858. 200.

4044. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Pareas Waandersi, de zoogenaamde vliegende slang van Bali. Not. Nat. Vereen. 12 Jan. 1860 *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 470.

4045. Over de in den Indischen Archipel voorkomende soorten van het slangengeslacht Trigonocephalus, door S. Müller en H. Schlegel. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 49.

4046. Tropidonotus quincunciatus Schl., door A. C. J. Edeling. Bijzonderheden. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 433.

4047. Bijzonderheden nopens de zwaarte van een Schildpad uit Canton te Boston medegebragt door Waters. *Letterb.* 1803. II. 241.

4048. Prijsvraag voor 1852 van de Holl. Maatsch. der Wet. te Haarlem, getiteld: eene Zoölogische beschrijving der verschillende Schildpadden van den Indischen Archipel. *Letterb.* 1850. II. 317. *Nat. Tijds. N. I.* I. 1850. 315. — Herhaald voor 1854. *Letterb.* 1852. II. 93. *Nat Tijds. N. I.* III. 1852. 866.

4049. Over de Schildpadden van den Indischen Archipel, en beschrijving eener nieuwe soort van Sumatra, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 29.

4050. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over Schildpadden van Banka, aangeboden door F. H. Deissner. Not. Nat. Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 316.

4051. Twee reusachtige Landschildpadden in het museum te Parijs, overgezonden van Mauritius, door J. Desjardins. *Letterb.* 1839. II. 270. — Groote Landschildpadden uit Mauritius ontvangen, door G. J. van Klinkenberg. Vergelijking met bovengenoemden. *Ald.* 1840. I. 285.

4052. Zeemonsters in de baai van Bengalen. door Foley, uit zijn brief dd. 25 Nov. 1834, geplaatst in het Dagblad der Aziat. Maatsch. van Bengalen van Jan. 1835. *Leeskab.* 1836. I. 192.

---

5. TWEESLACHTIGE DIEREN. AMPHIBIA.

4053. Uittreksel uit brieven van J. C. van Hasselt, met overzigt der ontdekkingen in de klasse der amphibiën gedaan door hem en H. Kuhl. *Letterb.* 1823. I. 360. II. 230, 242, 264.

4053*. Brief, Batavia 14 Maart 1857, van P. Bleeker, ten geleide van een aangeboden „Prodrome d'une Faune Erpéto Zoölogique de l'Archipel Indiën. 1e partie". *Versl. Kon. Akad. d. Wetensch. Nat.* VII. 1858. 19 — Verslag van H. Schlegel en J. van der Hoeven omtrent deze verhandeling. *Ald.* VII. 1858. 69.

4054. Een vreemd natuurverschijnsel te Magattan, res. Madioen, waargenomen, door J. A. Caspersz, Magattan 1845: glinsterende kikvorschen, gekko's en duizendpooten. *Biang Lala.* 2e j. 1853. I 288.

4055. Vraag, voor het jaar 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar eene opsomming en beschrijving der kikvorschachtige reptiliën van een der groote Soenda-eilanden. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855 22. — Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. 1856. 35. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 41.

4056. Description d'une nouvelle espèce du genre Megalophrys, le Megalophrys Chysii, par A. C. J. Edeling. Met plaat. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 265.

4057. Beschrijving door P. Bleeker van Bufo gymnauchen Blkr. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 46.

4058. Beschrijving door P. Bleeker van Enicognathus javanicus Blkr. Not. Nat. Vereen. 27 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 437.

4059. Beschrijving door P. Bleeker, van Epicrium monochrous Blkr. Not. Nat. Vereen. 11 Maart 1858. *Nat. Tijds N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 188.

4060. Opmerkingen van P. Bleeker, nopens een zeldzaam reptiel, vermoedelijk Epicrium glutinosum Wagl. in de res. Bantam, naar aanleiding van een brief, Tjiandjoer 24 Sept. 1857. van H. C. van der Wijck. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 24.

4061. Brief van J. L. C. Pompe van Meerdervoort, inhoudende zijne waarnemingen betreffende den grooten Japanschen Salamander. Not. Nat. Vereen. 10 Nov. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 386.

6. VISSCHEN. PISCES.

(*De titels over de Visschen in het algemeen zijn geplaatst in alphabetische volgorde der plaatsnamen.*)

4062. Voorstel van G. F. de Bruyn Kops, tot het plaatsen in het Tijdschrift der Nat. Vereen. van een beknopt voorschrift van hetgeen valt te observeren bij het bewaren van visschen in den Ned. Ind. Archipel. Not. Nat. Vereen. N. I. 11 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 187.

4063. Brief, Batavia 18 Aug. 1860, van P. Bleeker, aan de Directie der Kon. Natuurk. Vereen. in N. I., betreffende de regeling van de ontvangst en verzending van verschillende verzamelingen visschen uit den Indischen Archipel, te Batavia verwacht wordende. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 414. — Zakelijke inhoud van zijn brief, 15 Aug. 1861, over de bovengenoemde verzendingen, en genomen maatregelen dien ten gevolge. Not. Nat. Vereen. 16 Oct. 1861. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 233, 288.

4064. Bijzonderheden nopens de toezending door P. Bleeker, aan het Museum voor natuurlijke historie te Leiden, van verzamelingen van visschen, reptiliën, crustaceën en mollusken, uit den Ned. Ind. Archipel. *Letterb.* 1854. 393. 1856. 46. 1857. 11.

4065. Over het stelsel der visschen, door P. Bleeker. Not. Nat. Vereen 22 Dec. 1859. *Nat. Tijds. N. I* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 261.

4066. Overzigt der tot nu toe van den Molukschen Archipel bekend gewordene vischsoorten, door P. Bleeker, Julij 1856. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 345.

4067. Geographisch overzigt der thans, April 1852, bekende vischsoorten van de Moluksche eilanden, door P. Bleeker. *N. T. v. N. I.* jaarg. III. 1852. 240.

4068. Species piscium Molucoensium hucusque cognitae. Auct. P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. v. N. I.* VI. N. S. III. 463.

4069. Notices ichthyologiques, I—X, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 123.

4070. Index specierum piscium Malayo-Moluccensium in voluminibus I, II et III Diarii Societatis Scientiarum Indo Batavae descriptarum, adjectis locis habitationis. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 877. — Idem Vol. IV. *Ald.* IV. N. S. I. 1853. 648; Vol. V. *Ald.* V. N. S. II. 1853. 547; Vol. VI. *Ald.* VI. N. S. III. 1854. 544; Vol. VII. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 498; Vol. VIII. *Ald.* VIII. N. S. V. 1855. 552; Vol. IX. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 527.

4071. Index specierum piscium in voluminibus I ad X Diarii Societatis Scientiarum Indo Batavae descriptarum. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 472. — Vol. XI et XII. *Ald.* XII. 3 S. V. 1856—1857 510.

4072. Index descriptionum specierum piscium Bleekerianarum in voluminibus I ad XIV Diarii Societatis Scientiarum Indo Ba-

tavae. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3 S. IV. 1857. 447.

4073. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Molukschc eilanden. — Visschen van Amboina en Ceram; door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* jaarg. III. 1852. 229. — Tweede bijdrage over Amboina. *Ald.* 545; Derde bijdr. *Ald.* IV. N. S I. 91; Vierde bijdr. *Ald.* V. N. S. II. 317; Vijfde bijdr. *Ald.* VI. N. S. III. 455; Zesde bijdr. *Ald.* VIII. N. S. V. 391.

4074. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan van vischsoorten van Amboina, aangeboden door F. W. Schröder. Not. Nat. Vereen. 8 Oct. en 26 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. N. S. II. 1858—1859. 28, 61.

4075. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Amboina, verzameld door D. S. Hoedt. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. v. N I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 204.

4076. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Amboina, aangeboden door O. Mohnike. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. v. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859- 1860. 331.

4077. Aanteekening van P. Bleeker, ter verbetering van misslagen, begaan door Al. Guichenot en R. Kner in hunne bepaling van nieuwe geslachten van visschen van Amboina en de Kokoseilanden *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 81.

4078. Treizième mémoire sur la faune ichthyologique de l'île d'Amboine; par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 19.

4079. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van de Aroe-eilanden, aangeboden door O. Mohnike. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 332.

4080. Notice sur la faune ichthyologique des îles Arou par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVI. 1864. 366.

4081. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Bali, met beschrijving van eenige nieuwe species, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4082. Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Bali, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 291. — Derde bijdrage 1858. *Ald.* XVII. 4e S. III. 141; Vierde bijdrage. *Ald.* XXII. 5e S. II. 1860. 239.

4083. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker over visschen van Bali, aangeboden door P. L. van Bloemen Waanders. Not. Nat. Vereen. 24 Junij, 15 en 28 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 252. 266; XX. 4e S. VI. 1859—1860. 205.

4084. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Banda eilanden, door P. Bleeker *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. II. 1851. 225. — Nieuwe bijdrage. *Ald.* III. 1852. 643; Derde bijdrage. *Ald.* VI. N. S. III. 89; Laatste bijdrage. *Ald.* XI. 3e S. 1. 93.

4085. Visschen van Banka, door P. Bleeker. Opgave der soorten uitmakende de verzending van J. H. Croockewit Hz. met beschrijving van eenige nieuwe. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 159.

4086. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Banka, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. III. 1852. 443, — Nieuwe bijdrage. *Ald.* III. 1852. 715; Nalezingen. *Ald.* V. N. S. II. 175.

4087. Verslag van eenige verzamelingen van zee- en zoetwatervisschen van het eiland Banka, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 415.

4088 Berigt omtrent eenige vischsoorten van Toboali, eiland Banka, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 273.

4089. Bepaling van vischsoorten van Banka, der Nat. Vereen. door F. W. Dolge aangeboden. Not. 24 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 251.

4090. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Banka, aangeboden door F. W. Dolge. Not. Nat. Vereen. 24 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 252.

4091. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Banka, aangeboden door F. H. Deissner. Not. Nat. Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 316.

4092. Negende bijdrage tot de kennis der visch-fauna van Banka, door P. Bleeker. 1859. *Nat Tijds. v. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 359; Tiende bijdrage. *Ald.* XXI. 5e S. I. 135; Elfde bijdrage. *Ald.* XXII. 5e S. II. 107.

4093. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Batjan, door P. Bleeker.

1854. *Nat. Tijds. v. N. I.* VII. N. S. IV. 359. — Tweede bijdrage 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 191; Derde bijdrage 1855. *Ald.* 491.

4094. Verslag van eene nieuwe verzameling visschen van Batjan, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 381.

4095. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, gedaan over eene verzameling visschen van Batjan, ontvangen van C. F. Goldman, en van eene andere van Makassar, ontvangen van J. C. J. van Oven. Not. Nat. Vereen. 30 Aug. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 133.

4096. Visschen, waargenomen te Laboeha, eiland Batjan, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 253.

4097. Sixième mémoire sur la faune ichthyologique de l'île de Batjan, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 99.

4098. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Batjan, aangeboden door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 209.

4099. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Batoe-eilanden, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* VIII. N. S. V. 305. — Tweede bijdrage. *Ald.* IX. N. S. VI. 65; Derde bijdrage, 1856. *Ald.* XII. 3e S. II. 229.

4100. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker, gedaan over een drietal verzamelingen van vischsoorten, en wel van de Batu-eilanden, gezonden door H. Schwenck, van Amboina door D. J. Hoedt, van Sumatra's Westkust, van Tikoe, door M. Th. Reiche. Not. Nat. Vereen. 28 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 140.

4101. Bijdrage tot de kennis der vischfauna van Bawean, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 351. — Tweede bijdrage 1860. *Ald.* XXII. 5e S. II. 1860. 243.

4102. Nalezingen op de ichthyologische fauna van Bengalen en Hindostan, door P. Bleeker. Met platen. *Verh. Bat. Gen.* XXV. 1853. XXVI 1854—1857.

4103. Visschen van Billiton, door P. Bleeker. Opgave der soorten van de verzending van J. H. Croockewit Hz., en beschrijving van een nieuwe soort. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. I. 1850. 478.

4104. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Blitong (Billiton) met beschrijving van eenige nieuwe soorten van zoetwatervisschen, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. III. 1852. 87. — Derde bijdrage. 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 283; Vierde bijdr. 1857. *Ald.* XV. 4e S. I. 219.

4105. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over visschen van Biliton, aangeboden door A. Hendriks. Not. Nat. Vereen. 15 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 261.

4106. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Biliton, verzameld door .... Kruijmel. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 201.

4107. Tweede bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Bintang, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. v. N. I.* X. N. S. VII. 345.

4108. Zakelijke inhoud van het verslag, door P. Bleeker gedaan, over nieuwe vischsoorten van de wateren van Bintang, gezonden door H. Raat en Walbeehm. Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 189.

4109. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Bintang, aangeboden door E. Netscher, E. F. Meijer en H. Raat. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 45.

4110. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Boeroe, door P. Bleeker. 1856. *Nat. Tijds. v. N. I.* XI. 3e S. I. 383. — Tweede bijdr. *Ald.* XIII. 3e S. III. 55; Derde bijdr. 1860. *Ald.* XXII. 5e S. II. 109.

4111. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Badjoa, (Boni) verzameld door B. Schreuders. Not. Nat. Vereen. 28 April 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 129.

4112. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker over vischsoorten van Badjoa (Boni) verzameld door E. Netscher. Not. Nat. Vereen. 12 Mei en 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S VI. 1859—1860. 140, 197.

4113. Visschen van Borneo, door P. Bleeker. Betreffende die bekend gemaakt door Richardson, en de verzamelingen door J. Wolff toegezonden. *Nat. Tijds. v. N. I.* Jaarg. I. 1850. 161.

4114. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Borneo, met beschrijving van 16 nieuwe soorten van zoetwater-visschen, door P. Bleeker. 1850. *Nat. Tijds. v. N. I.* Jaarg. I. 1850. 1. — Nieuwe bijdrage. *Ald.* 259; Derde bijdrage. *Ald.* II. 1851. 57; Vierde bijdrage. *Ald.* 193; Vijfde bijdrage. *Ald.* 415; Zesde bijdrage. *Ald.* III. 1852. 407. Zevende bijdrage. 1853. *Ald.* V. N. S. II. 427; Achtste bijdrage. 1854. *Ald.* VIII. N. S. V. 151; Negende bijdrage. 1855. *Ald.* IX. N. S VI. 415.

4115. Verslagen van P. Bleeker, nopens vischsoorten van Westelijk Borneo, der Nat. Vereeniging door J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch aangeboden. Not. 11 en 25 Maart 1858; 27 Januari 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 188, 195, 433.

4116. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Montrado, Borneo's W.-kust, aangeboden door G. J. Filet. Not. Nat. Vereen. 25 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 196.

4117. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over zoetwater-visschen van Sintang (Borneo), verzameld door A. Thepass. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 199.

4118. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over nieuwe vischsoorten van Borneo, aangeboden door J. W. Roelandt. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 331.

4119. A contribution to the knowledge of the ichthyological fauna of Celebes, by P. Bleeker. *Journ. of the Ind. Arch. etc.* III. 1849. 65.

4120. Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Celebes, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* jrg. II. 1851. 209 — Derde bijdr. *Ald.* III. 1852. 739 — Vierde bijdr. 1853 *Ald* V. N S. II. 153. — Vijfde bijdr. 1854. *Ald.* VII. N. S. IV. 225. Zesde bijdr. *Ald.* 449. Zevende bijdr. 1855. *Ald* VIII. N. S. V. 435. Achtste bijdr. *Ald.* IX. N. S. VI. 281.

4121. Opsomming der tot heden bekend gewordene vischsoorten van Celebes, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 337.

4122. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan over verschillende verzamelingen van visschen van Celebes en Sumatra, ingezonden door P. L. van Bloemen Waanders, S. Serlé, J. C. van Oven, A. J. F. Jansen en C. F. W. Mogk. Not. Nat. Vereen. 14 Junij 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N S. VI 1855. 323.

4123. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan over een verzameling visschen van Menado, ontvangen van C. F. W. Mogk. Not. Nat Vereen. 5 October 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 219.

4124. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker van vischsoorten van Bonthain, aangeboden door J. L. de Jeeger. Not. Nat. Vereen. 13 October 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 332.

4125. Berigt omtrent eenige vischsoorten, nieuw voor de kennis der fauna van het eiland Ceram, door P. Bleeker. 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 508.

4126. Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Ceram, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* jrg. III. 1852. 689. — Derde bijdr. 1853. *Ald.* V. N. S. II. 233.

4127. Vischsoorten, nieuw voor de kennis der fauna van het eiland Ceram, door P. Bleeker, 1856, 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 486. XII, 3e S. II. 508.

4128. Zesde bijdrage tot de kennis der vischfauna van Ceram, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 228.

4129. Visschen van de Duizend-eilanden, door P. Bleeker, 1855. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 314.

4130. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Floris, door P. Bleeker, 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 311.

4131. Bijdrage tot de kennis der vischfauna van den Goram-Archipel, door P. Bleeker, 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 197.

4132. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Halmaheira (Gilolo), door P Bleeker, 1853. *Nat. Tijds. N. I* VI. N. S. III. 49. — Nieuwe bijdr. *Ald.* 105.

4133. Uittreksel uit een brief van J. C. van Hasselt, 29 Oct. 1822, ter mededeeling van de algemeene resultaten der ich-

thyologische ontdekkingen op Java door hem en door H. Kuhl gedaan. *Letterb.* 1823. I. 315, 329. — Vervolg. *Ald.* II. 130.

4134. Faunae ichthyologicae Javae insularumque adjacentium genera et species novae, auctore P. Bleeker. (Diagnoses excerptae ex Bijdragen in Verh. Bat. Gen. N. I. XXIII. 1850). *Nat. Tijds. N. I.* jrg. I. 1850. 98.

4135. Specierum piscium Javanensium novarum vel minus cognitarum diagnoses adumbratae, auct. P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 415.

4136. Descriptiones specierum piscium Javanensium novarum vel minus cognitarum diagnosticae, auct. P. Bleeker, 1856—57. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 323.

4137. Enumeratio specierum piscium, quas in itinere per Javam orientalem observavit P. Bleeker. (Familiae. Species. Locus. Nomina Indigena). *T. v. N. I.* 1849. 2d. 141. — Item per Javam centralem. *Ald.* 1850. II. 230.

4138. Enumeratio specierum piscium Javanensium hucusque cognitarum, auct. P. Bleeker. (Met bijvoeging der Maleische, Soendasche en Javaansche namen, alsmede met aanhaling der waargenomen plaatsen van voorkomen, en der bestaande beschrijvingen). 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 359.

4139. Over eenige vischverzamelingen van verschillende gedeelten van Java, (Lebak, Bantam, Buitenzorg, Tjikoppo, Tjipannas, Tjiandjoer, Karangbollong, Prigi), door P. Bleeker, 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 475.

4140. Bepaling van vischsoorten van Anjer (res. Bantam), der Nat. Vereen. door T. H. Eysinger aangeboden. Not. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N I.* XVI. 4e S. II. 45.

4141. Zakelijke inhoud van verslagen van P. Bleeker omtrent vischsoorten van Anjer, aangeboden door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 13 Jan. en 24 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 424; XX. 4e S. VI. 1859—1860. 241.

4142. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan over een drietal kleine verzamelingen van zoetwater-visschen van Java, t.w. van Ambarawa, Garoet en Patjitan. Not. Nat. Vereen. 13 Dec. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 483.

4143. Ichthyologische waarnemingen, gedaan op verschillende reizen in de residentie Banten, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 309.

4144. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker, gedaan over een verzameling zoetwater-visschen, verzameld te Tjibiliong en Perdana, in de res. Bantam, en ontvangen van . . . Kalfsterman. Not. Nat. Vereen. 1 Nov. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 468.

4145. Verslag van P. Bleeker nopens vischsoorten gevangen bij Tanara (res. Bantam). Not. Nat. Vereen. 9 Aug. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 316.

4146. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Tanara. Not. Nat Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 316.

4147. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over visschen uit het meer Dano, in de res. Bantam, verzameld door J. G. T. Bernelot Moens. Not. Nat. Vereen. 24 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 241.

4148. Species piscium Bataviensium novae vel minus cognitae auct. P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 191.

4149. Diagnostische beschrijvingen van nieuwe of weinig bekende vischsoorten van Batavia, door P. Bleeker, 1853. Tiental I—VI.. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 451.

4150 Mededeeling van bijzonderheden nopens de aanbieding door P. Bleeker aan het Ned. Ind. Gouvernement van eene verzameling van visschen van Batavia, alsmede van andere plaatsen van den Ned. Ind. Archipel (ontleend aan het verslag van 1852). *Letterb.* 1854. 319.

4151. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Buitenzorg, aangeboden door H. von Rosenberg. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 48.

4152. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan over eene verzameling visschen van de rivier van Bandjermasin, ontvangen van C. Helfrich. Not. Nat. Vereen. 1 Nov. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 470.

4153. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van

Banjoemas, aangeboden door G. C. Schonck. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 241.

4154. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Banjoewangi, aangeboden door H. Zollinger. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 47.

4155. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, omtrent vischsoorten van Japara, aangeboden door S. A. Thurkow. Not. Nat. Vereen. 13 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 406.

4156. Tekst van het verslag van P. Bleeker omtrent zoetwater-visschen van Gombong, in de res. Bagelen, aangeboden door P. Bruyn van Rozenburg. Not. Nat. Vereen. 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 100.

4157. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan van een verzameling visschen, gevangen in de Kali maas bij Soerabaya en gezonden door J. Hartzfeld. Not. Nat. Vereen 27 Junij 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 327.

4158. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over vischsoorten van Ngawi, res. Madioen, verzameld door J. T. van Bloemen Waanders en F. W. Sijthoff. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 357.

4159. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over de visschen van het meer Pandjalloe, gezonden door F. Junghuhn. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III 1857. 256.

4160. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan van een verzameling vischsoorten van Pasoeroean, ontvangen van S. van Deventer J.Szn. Not. Nat. Vereen. 13 Dec. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 482.

4161. Tekst van den brief, 14 Junij 1860, uit Sumadang en Soekapoera, van W. A. Jellinghaus, betreffende een diertje, genaamd Songkeat, in den buik van den visch genaamd Benter, aangetroffen in het riviertje Tjiherang, distrikt Tjilokotot, regentschap Bandong. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 373.

4162. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan van vischsoorten gevangen in de rivier Tjitarum, nabij Tjikao en gezonden door A. L. N. de Stuers. Not. Nat. Vereen. 7 Aug. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 201.

4163. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Midden- en Oost-Java, met beschrijving van eenige nieuwe species, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850.

4164. Verslag van eenige verzamelingen van visschen van Oost-Java (res. Soerabaya, Kediri, Pasoeroean, Probolingo, Bezoeki en Banjoewangi), door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 391.

4165. Verslag omtrent eenige vischsoorten gevangen aan de zuidkust van Malang in Oost-Java, door P. Bleeker. 1855. Van de verzameling gezonden door den ads. res. O. van Polanen Petel. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 81.

4166. Visschen van Java's zuidkust, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 159.

4167. Over eenige vischsoorten gevangen bij Prigi (res. Kediri) aan Java's zuidkust, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 244.

4168. Verslag van P. Bleeker omtrent vischsoorten gevangen bij Prigi, aan de zuidkust van Java, aangeboden door C. G. C. F. Greiner. Not. Nat. Vereen. 12 April 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 88.

4169. Over eenige vischsoorten van de Zuidkust-wateren van Java, Patjitan en Karangbollong, door P. Bleeker. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4e S. V. 329.

4170. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Patjitan, aangeboden door D. C. Noordziek. Not. Nat. Vereen. 9 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 315.

4171. Verslag van P. Bleeker, nopens vischsoorten, gevangen bij Tjilatjap aan Java's zuidkust, der Nat. Vereen. door H. Fievez aangeboden. Not. v. 7 Aug. en 22 Oct. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 201; XVI. 4e S. II. 37.

4172. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Karangbollong aan de zuidkust van Java, verzameld door F. J. Schultze. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 202.

4173. Over eenige nieuwe visschen van de Kokos-eilanden, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S IV. 353. — Tweede bijdr *Ald.* 37. — Derde bijdr. *Ald.* VIII. N. S. V. 445. — Vierde bijdr. 1855. *Ald.* 445. — Vijfde bijdr. 1858. *Ald.* XV. 4e S. I. 457.

4174. Zakelijke inhoud van verslagen van P. Bleeker over vischsoorten, verzameld bij de Kokos- of Keeling-eilanden, en aangeboden door J. G. C. Ross en A. J. Anderson. Not. Nat. Vereen. 25 April en 10 Junij 1858; 12 Mei en 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 205, 240; XX. 4e S. VI. 1859—1860. 142, 202.

4175. Notice sur quelques poissons de l'île Grand-Key, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVI. 1864. 362.

4176. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Madura, met beschrijving van eenige nieuwe soorten, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4177. Visschen van de Natoena-eilanden, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 163.

4178. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Nias, door P. Bleeker. 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 211.

4179. Notice sur quelques poissons de l'île de Noussa-Laut, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVI. 1864. 364.

4180. Mededeeling van de toezending door F. G. Beckman van vischsoorten, verzameld gedurende den jongsten onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859 365. — Bijzonderheden hieromtrent. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 122. — Verslag van P. Bleeker hierover. *Ald.* XXII. 5e S. II. 1860. 98.

4181. Aanbieding bij brief, Amboina 1 Nov. 1858, door D. S. Hoedt, van vischsoorten, verzameld te Doreh op Nieuw-Guinea. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 356.

4182. Bijzonderheden nopens de Nota van H. von Rosenberg, betreffende vischsoorten van Nieuw-Guinea en Amboina, door hem verzameld op den jongsten onderzoekingstogt. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 360.

4183. Mededeeling van de toezending door H. D. A. van der Goes van vischsoorten, verzameld gedurende den jongsten onderzoekingstogt naar Nieuw-Guinea Not Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 365.

4184. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van het eiland Groot-Oby, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 431.

4185. Iets over de vischfauna van het eiland Pinang, door P. Bleeker. (Beschrijving van Hexanematichthys leptocassis Blkr.; gevolgd door een opsomming van de thans van Pinang bekende vischsoorten). *Versl. Kon. Akad. d. Wet Nat.* XII. 1861. 64.

4186. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Riouw, door P. Bleeker. Lijst der 75 vischsoorten toegezonden door G. F. de Bruyn Kops, met opgave waar hare beschrijvingen zijn gepubliceerd, gevolgd door de beschrijving van eenige nieuwe species. *Nat Tijds. N. I.* II. 1851. 469.

4187. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten van Riouw, aangeboden door E. F. Meijer. Not. Nat Vereen. 24 Febr. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S VI. 1859—1860. 87.

4188. Visschen van Saparoea, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 469.

4189. Deuxième Notice sur la Faune ichthyologique de l'île Saparoua, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVI. 1864 359.

4190. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van de Sangi- of Sangireilanden, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 369.

4191. Overzigt der thans (Maart 1854) bekende vischsoorten van de kleine Soenda-eilanden, Bali, Sumbawa, Floris, Solor, Timor, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 314.

4192. Visschen van Solor, door P. Bleeker. Beschrijving der verzameling van Reiche. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. II. 1851. 347.

4193. Visschen van Solor, door P. Bleeker. Opgave der bekende soorten. 1853. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. III. 1852. 490. — Verv. bijdr. enz. *Ald.* V. N. S. II. 67.

4194. Diagnostische beschrijvingen van nieuwe of weinig bekende vischsoorten van Sumatra door P. Bleeker. Tiental I—IV. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. III. 1852. 569. — Tiental V—X. 1853. *Ald.* IV. N. S. I. 243. — Nieuwe Tientallen. *Ald.* V. N. S. II 495.

4195. Overzigt der ichthyologische fauna van Sumatra, met beschrijving van eenige nieuwe soorten, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 49.

4196. Nalezingen op de vischfauna van Sumatra. Visschen van Lahat en Sibogha, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 257.

4197. Zakelijke inhoud van het verslag, door P. Bleeker gedaan over vischverzamelingen van Oelakan, op Sumatra's Westkust, van C. W. B. Voigt; van de Lematang-Enim rivieren in de resid. Palembang, van P. S. Bloemen Waanders; van de Kokos-eilanden, van J. C. Ross, en van Amboina van Thepass. Not. Nat. Vereen. 22 Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 517.

4198. Verslag van P. Bleeker nopens vischsoorten van Benkoelen, der Nat. Vereen. door J. A. W. van Ophuijsen aangeboden. Not. 25 April 1858, 10 Junij, 23 Julij 1858 22 Maart 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 210, 239, 243, 273. XXII. 5e S. II. 1860. 65.

4199. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker, over visschen van Djambi, aangeboden door F. J. P. Storm van 's Gravesande. Not. Nat. Vereen. 15 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 264.

4200. Verslag van P. Bleeker nopens vischsoorten van Palembang, der Nat. Vereen. door R. V. Heyliger aangeboden. Not. 9 Aug. en 14 Oct. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 315, 338.

4201. Verslag van P. Bleeker, nopens vischsoorten van Palembang, der Nat. Vereen. door E. A. Lange en G. A. van Delden aangeboden. Not. 15 Julij, 25 Nov. en 23 Dec. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 263, 356, 384.

4202. Verslag van P. Bleeker nopens vischsoorten van Palembang, der Nat. Vereen. door F. J. P. Storm van 's Gravesande aangeboden. Not. 15 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 263.

4203. Visschen van Tikoe, Sumatra's Westkust, door P. Bleeker. 15 Maart 1855. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. 345.

4204. Zakelijke inhoud van verslagen, door P. Bleeker, gedaan over vischsoorten uit de zee bij Tikoe, hem gegeven door E. W. A. Ludeking van Sumatra's Westkust. Not. Nat. Vereen. 14 Mei 1857, 8 Oct. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 443. XVI. 4e S. II. 1858—1859. 26.

4205. Verslagen van P. Bleeker nopens vischsoorten van Priaman, der Nat. Vereen. door H. Diepenhorst aangeboden. Not. 14 Oct. 1858 en 28 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 337. XX. 4e S. VI. 1859—1860. 198.

4206. Verslag van P. Bleeker nopens vischjes, door de inlanders genoemd Tindjan Kassik, uit de rivier van Priaman, der Nat. Vereen. door G. T. James aangeboden. Not. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 211.

4207. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over visschen uit de omstreken van Tandjong, aan de Samangka-baai, verzameld door C. F. W. Hunnius. Not. Nat. Vereen. 11 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 219.

4208. A contribution to the knowledge of the ichthyological fauna of Sumbawa, by P. Bleeker. *Journ. of the Ind. Arch.* II. 1848. 632.

4209. Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Sumbawa, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 113. — Derde bijdrage. 1859. *Ald.* XIX. 4e S. V. 434.

4210. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Ternate, door P. Bleeker. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 131.

4211. Nieuwe bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Ternate en Halmaheira (Gilolo), door P. Bleeker. 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV N. S. I. 595.

4212. Zakelijke inhoud van het verslag, door P. Bleeker gedaan, over een verzameling vischsoorten van Ternate ontvangen, van C. F. Goldman. Not. Nat. Vereen. 12 Nov. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 474.

4213. Vijfde bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Ternate, door P.

Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 295.

4214. Over eenige nieuwe visschen van Ternate, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 155.

4215. Zevende bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Ternate, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 357. — Achtste bijdr. *Ald.* XII. 3e S. II. 191.

4216. Neuvième article sur la faune ichthyologique de l'île de Ternate, par P. Bleeker. *Verh. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 95. — Dixième notice. *Ald.* XV. 1863. 262.

4217. Vraag voor 1856 uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in N.-Indië, omtrent de zoetwater-vischfauna van het eiland Timor. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 36. — Herhaald voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 42. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 168. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 45.

4218. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Timor, door P. Bleeker. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. III. 1852. 159. — Nieuwe bijdrage. 1854. *Ald.* VI. N. S. III. 203.

4219. Verslag omtrent eenige vischsoorten van Timor-Koepang en Timor-Delhi, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 387.

4220. Vierde bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Timor; visschen van Atapoepoe, door P. Bleeker. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. III. 129. Vijfde bijdrage. 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 542. Zesde bijdrage. 1860. *Ald.* XXII. 5e S. II. 1860. 247.

4221. Beschrijving van eenige Japansche visschen en andere zee-schepselen, door M. Houttuyn, verzameld door C. Thunberg, en toegezonden door J. C. M. Radermacher. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XX. 2e st. 1782. 311.

4222. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Japan, door P. Bleeker. 1851. Beschrijving der verzameling, door O. G. J. Mohnike medegebragt. *Verh. Kon. Akad. d. Wet.* I. 1854. 3.

4223. Nalezingen op de ichthyologie van Japan, door P. Bleeker. 1853. *Verh. Bat. Gen.* XXV. 1853. — Nieuwe nalezingen. 1854. *Ald.* XXVI. 1854—1857.

4224 Faunae ichthyologicae Japonicae species novae auct. P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 395.

4225. Sur une nouvelle espèce de poisson du Japon, appartenant à un nouveau genre, par P. Bleeker. Met plaat. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 257.

4226. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over vischsoorten in de wateren van Japan verzameld, door J. L. C. Pompe van Meerdervoort. Not. Nat. Vereen. 24 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 120, 234.

4227. Notice sur la faune ichthyologique de Siam, par P. Bleeker. 1863. Met plaat. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVI. 1864 352.

4228. Zakelijke inhoud van het verslag van P. Bleeker over de zoetwater-vischfauna van Siam, naar aanleiding van het schetsboek van Siamsche visschen van F. de Castelnau. Not. Nat. Vereen. 30 Maart. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 101.

4229. Visschen van Straat Malakka, Prince of Wales Island en Singapore, door P. Bleeker. Medegedeeld uit „Th. Cantor's catalogue of Malayan Fishes. Calcutta. 1850." *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 480.

4230. Visschen van Singapore volgens „Th. Cantor's Catalogue of Malayan Fishes. Calcutta. 1850." Medegedeeld door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. II. 1851. 173.

4231. Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Singapore, door P. Bleeker. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. III. 1852. 51. — Tweede bijdrage. 1858. *Ald.* XV. 4e S. I. 241; Derde bijdrage. 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 416.

4232. Mededeeling omtrent vischsoorten, nieuw voor de kennis der fauna van Singapora, door P. Bleeker, gevolgd door „Species piscium Singapurenses hucusque cognitae." *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 28, 36.

4233. Zakelijke inhoud van de verslagen van P. Bleeker over visschen nieuw voor de fauna van Singapoera, naar aanleiding van het schetsboek van visschen van Singapore van F. de Castelnau, en van visschen door hem aangeboden. Not. Nat. Vereen.

11 en 24 Aug. 1859. 9 Febr. en 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860 216, 236. XXI. 5e S. I. 1860. 334. XXII. 5e S. II. 1860. 101

4234. Notices sur une collection de poissons de la Nouvelle Hollande faite à Port-Jackson, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 442.

4235. Over eenige visschen van van Diemensland, door P. Bleeker, 1854. Met plaat. Beschrijving der verzameling door J. W. Goetzee overgezonden, benevens overzigt van de vischfauna van van Diemensland, en een algemeen overzigt van de geheele vischfauna van Australië. *Verh. Kon. Akad. d. Wet.* II, 1855.

4236. Zakelijke inhoud van het verslag door P. Bleeker gedaan over eenige vischsoorten, outvangen van J. W. Goetzee, van van Diemensland. Not. Nat. Vereen. 2 Aug. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 121.

4237. Over eenige vischsoorten van de Kaap de Goede Hoop, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 49.

4238. Prijsvraag voor 1850 van de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, over eene beschrijving der zoetwater-visschen van eenige groote rivieren van Java, van Borneo of van Sumatra. *Letterb.* 1848. II. 143. — Herhaald voor 1852. *Ald.* 1850. II. 270. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 315.

4239. Brief, 29 April 1860, van G. M. Verspyck, over het voorkomen van een levenden visch in eene kokosnoot, alsmede van de in het Maleisch gestelde en beëedigde verklaring, dd. 29 April 1860 van drie inlanders, die het feit bevestigen, gevolgd door de Nederd. vertaling, door C. W. Walbeehm. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 357, 371.

4240. Verslag van P. Bleeker nopens visschen, Sogo-prono, van de Zuidkust van Java, welke men in de Vorstenlanden van Java boven de slaapplaatsen zou leggen, om de voortteeling te bevorderen, der Nat. Vereen. door G. T. James aangeboden. Not. 25 April 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 211.

4241. Muzijkale visschen, ontleend aan „John White's voyage to Cochin-China. 1824." *Rozenstr.* II. 1826. Meng. 44.

4242. Zonderlinge Indische visch. Bijzonderheden nopens eene kleine soort op het eiland Bombay. *Leeskab.* 1835. III. 278.

4243. Gedeeltelijke mededeeling van den brief, dd. Weenen 16 Oct. 1855, van J. Hyrtl, betreffende twee vischsoorten, hem door P. Bleeker toegezonden. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 437.

4244. De Meermin. Uittreksel uit een brief van Philip aan de Kaap, den 26 April 1822, zijnde beschrijving van een exemplaar in bezit van kapt. Eades van Boston. *Boekz.* Jan. 1823. 71. *Letterb.* 1823. I. 91. — Brief uit Batavia aantoonende de valschheid dezer voorgewende Zeemeermin, op grond van het onderzoek van J. C. van Hasselt. *Ald.* 1824. I. 87.

Visschen in alphabetische volgorde.

4245. Acanthurus Scopas CV, beschreven door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. II. 1851. 348.

4246. Beschrijving van vier Oost-Indische zeevisschen, behoorende tot het geslacht Amphacanthus, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 9.

4247. Overzigt der uit de Sunda- en Moluksche zeeën bekende visschen van de geslachten Amphiprion, Premnas, Pomacentrus, Glyphisodon, Dascyllus en Heliases, door H. Schlegel en S. Müller. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844. 17.

4248. Antennarius Lindgreeni, eene nieuwe soort van Banka, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 192.

4249. Antennarius notophthalmus, eene nieuwe soort van de Meeuwenbaai, res. Bantam, door P. Bleeker. 1853. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 543.

4250. Bijdrage tot de kennis der Balistini en Ostraciones van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. 1851. Met. afb. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4251. Over eenige nieuwe soorten van Belone en Hemiramphus van Java, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I 1850. 93.

4252. Over eenige nieuwe soorten van Blennioïden en Gobioïden van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. 1850. Met afb. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1853. 236.

4253. Bijdrage tot de kennis der Blennioïden en Gobioïden van den Soenda-Molukschen Archipel, met beschrijving van 42 nieuwe soorten, door P. Bleeker. 1853 *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4254 Bijdrage tot de kennis der Blootkakige Visschen van den Soenda-Molukschen Archipel, met beschrijving van eenige nieuwe soorten, door P. Bleeker. 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4255. Over twee nieuwe soorten van Callionymus van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 28.

4256. Carcharias (Prionodon) amblyrhynchos, eene nieuwe haaisoort, gevangen nabij het eiland Colombo, door P. Bleeker. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 467.

4257. Bijdrage tot de kennis der Chaetodontoïden van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1849. *Verh. Bat. Gen* XXIII. 1850.

4258. Bijdrage tot de kennis der Chirocentroïdei, Lutodeiri, Butirini, Elopes, Notopteri, Salmones, Echeneoïdei en Ophidini van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1851. *Verh. Bat. Gen* XXIV. 1852.

4259. Mededeeling door P. Bleeker van zijne verdeeling der Cobitinen, met opgave der kenmerken van ieder geslacht. Not. Nat. Vereen. 19 Aug. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S II. 1858—1859. 302.

4260. Sur les genres de la famille des Cobitioïdes, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 32.

4261. Description de quelques espèces de Cobitioïdes et de Cyprinoïdes de Ceylan. par P. Bleeker. 1862. Met platen. *Holl. Maat. d. Wet. Nat. Verh.* 2e S. XX 1864.

4262. Vraag voor 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. naar soorten van karperachtige visschen, Cyprinoïdes, van Celebes, van de Moluksche eilanden en van Bali, Sumbawa, Floris en Timor. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 27. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 19. — Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856 32. — Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 38. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 166. — Voor 1859. *Ald.* XX 4e S. VI. 1859—1860, 44.

4263. Conspectus systematis Cyprinorum, auct P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1850. 421.

4263. Notice sur les noms de quelques genres de la famille des Cyprinoïdes, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* 1863. 261.

4265 Description de quelques espèces nouvelles de Cyprinoïdes du Ceylan, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 239.

4266. Dactylopterus cheirophthalmus, van de Banda-eilanden, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N I.* VII. N. S. IV. 494.

4267. Diagramma haematochir, eene nieuwe soort van Ternate, door P. Bleeker 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 175.

4268. Diagramma polytaenioïdes, eene nieuwe soort van Solor, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S III. 376.

4269. Bijdrage tot de kennis der visschen met doolhofvormige kieuwen van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker, 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850.

4270. Descriptions of two species of Indian Eels, by Cantor. Communicated by P. Bleeker. With plates. *N. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 227.

4271. Eleotris Tolsoni, eene nieuwe soort van Java's Westhoek nabij de Meeuwenbaai res. Bantam, door P. Bleeker. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 542.

4272. Exocoetus hexazona, eene nieuwe soort van Banka, door P. Bleeker. 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 206.

4273. Aanbieding door H. Chevallier. van een vliegenden visch Exocoetus unicolor Val. van Cochin-China. Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* 5e S. I. 1860. 331.

4274. Glyphisodon Westermanni, une nouvelle espèce de Java, par P. Bleeker. 1862. *Versl. Kon. Akad. d Wet. Nat.* XV. 1863. 30.

4275. Tooneelen in Indië. De Haaijen ter reede van Madras, hun talrijkheid en vraatzucht. *Leeskab.* 1834. I. 191.

4276. Bijdrage tot de kennis der Haringachtige visschen van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4277. Nog iets over het geslacht Heterophthalmus Blkr., door P. Bleeker, naar aanleiding der beschrijvingen door Pallas en door Lacépède van Sparus palpebratus of Bodianus palpebratus. Not. Nat. Vereen. 24 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 253.

4278. Holacanthus pseudannularis. Eene nieuwe soort van Batavia, door P. Bleeker. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 169.

4279. Over eenige nieuwe soorten van Homaloptera v. Hass., Balitora Gray, van Java en Sumatra, door P. Bleeker. 1852. *Nat. Tijds. N I.* IV. N. S. I. 155.

4280. Beschrijving van een visch van Batavia, Jaculator genaamd. In een brief van J. A. Schlosser. Amst. 22 Febr. 1763. In »Philos. Transact. Vol. LIV." *Vad. Lett.* 1767 VII. 2. 76 — Nader berigt uit Philos. Transact. Vol. LVI. *Ald.* 1768. I. 2. 349.

4281. De Jaculator, een visch van Java, door J Mitchell. Uit het Edinb. New Philos. Journal. *Vad. Lett.* 1828. II 767.

4282. Nog iets over den Jaculator, door C. ten Hoet Jz. Bestrijding dat J. Mitchell de eerste ontdekker van dit vischje is. *Vad. Lett.* 1829. II. 61.

4283. Beantwoording door J. van der Bel Jr. der vraag: »Wat weet gij van den Spuitvisch?" *Tijds. aank. ond.* XIII. 1848. 282.

4284. Notice sur le genre Ichthyophis Less. et sur l'Ichthyophis Tigrinus et l'Ichthyophis Pantherinus de Lesson, par P. Bleeker *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 460.

4285. De Pauwoog-visch, Julis Argus, volgens Bennet, uit de verzameling van T. S. Raffles, ontleend uit: »Blätter aus der Gegenw." 1835. 152 *Rec. o. d. Rec.* XXIX. 1836. Meng. 89.

4286. Labroideorum Ctenoideorum Bataviensium diagnoses et adumbrationes, auct. P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXI. 1e ged. 1846—47.

4287. Overzigt der te Batavia voorkomende gladschubbige Labroïden, met beschrijving van 11 nieuwe species, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4288. Conspectus generum Labroideorum analyticus, auct. P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII 1862. 94.

4289. Synonyma Labroideorum Indo-Archipelagicorum hucusque observatorum revisa, adjectis specierum novarum descriptionibus, auctore P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII 1862. 274.

4290. Cheilinoïdes, een nieuw geslacht van gladschubbige Labroïden van Batavia, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 71.

4291. Verslag over een zeldzaam vischje Lophius Histrio geheeten, door A. E. van Braam Houckgeest ontdekt in 1770 op zijne reize naar de Oost-Indiën, omtrent de kust van 't Land der Eendragt. *Holl. Maatsch. d. Wet.* XV. 1774. Ber. 20. 27. Zie ook *Vad. Lett.* 1775. IV. 1. 79.

4292. Over de plaatsing in het stelsel van de Luciocephaloïden, door P. Bleeker. Not. Nat. Vereen. 24 Nov. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* 4e S. VI. 1859—1860 395.

4293. Bijdrage tot de kennis der Maenoïden van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850.

4294. Over eenige nieuwe geslachten en soorten van Makreelachtige visschen van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* I. 1850. 341.

4295. Bijdrage tot de kennis der Makreelachtige visschen van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1850, 1852. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4296. Inlichtingen van P. Bleeker betreffende een Meervalachtigen visch, in West Java ikan lika, in midden Java ikan kelaling en in Bengalen vaghari geheeten, en in de wetenschap bekend onder den naam van Pimelodus Bagarius of Bacharius Buchanani Blkr. *Nat Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 498.

4297. Over eenige nieuwe soorten van Megalops, Dussumieria, Notopterus en Astronesthes, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 417.

4298. Van den vliegenden visch, Milvus genaamd, door R. A. van Hoëvell *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 275.

4299. Conspectus specierum Mugilis Archipelagi Indici analyticus auct. P. Bleeker. Not. 23 Julij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 275.

4300. Bijdrage tot de kennis der Muraenoïden en Symbranchoïden van den Indischen

Archipel, door P. Bleeker. 1852. *Verh. Bat. Gen.* XXV. 1853.

4301. Description d'une nouvelle espèce du genre Nemacheilus, par P. Bleeker (van Ceylon). *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 254.

4302. Bijdrage tot de kennis der Notacanthini van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850

4303. Aanbieding door C. M. H. Kroesen van jeugdige voorwerpen van Ophicephalus micropeltes K. v. H. gevangen in de rivieren van Westelijk Borneo. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 241.

4304. Beschrijving van een nieuwen zoetwater-visch van Borneo, Osteoglossum formosum, door S. Müller en H. Schlegel *Verh. Nat. Comm. Zoölogie.* Leiden. 1839—1844.

4305. Vraag voor 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., over de levende visschen van de grootte van Oxybeles Brandesii, die in de ligchamen van zeesterren en tripangs geraken en daar voortleven. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 21. — Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 35. — Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 40. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 167. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 45.

4306. Mededeeling, door A. J. Anderson, van waarnemingen aangaande de soort van Fierasfer of Oxybeles, die in de Tripang der Kokos-eilanden gevonden wordt. Not. Nat. Vereen. 23 Junij en 10 November 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 183, 338.

4307. A few remarks concerning a parasitic fish, found in the Holothuria of the Cocos-Islands by A. J. Anderson. Eene nadere mededeeling opzichtelijk het vroeger medegedeelde. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 253. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 218.

4308. Iets over visschen levende in zeesterren, en over eene nieuwe soort van Oxybeles; door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 162, 495

4309. Mededeelingen van P. Bleeker, betreffende Oxybeles Brandesii Blkr. in voorwerpen van Culcita discoidea Ag., hem van Amboina toegezonden door D. S. Hoedt. Onderzoek door C. L. Doleschall, van dit verschijnsel. Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 189; XV. 4e S. I. 1858. 163.

4310. Oxybeles Brandesii Blkr. Een nieuwe soort van Ophidini van Banda Neira, door P. Bleeker. Met afbeelding. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. I. 1850. 276

4311. Bijzonderheden nopens een berigt over Oxybeles gracilis Blkr., van C. L. Doleschall. Not. Nat. Vereen. 27 Aug. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 4.

4312. Notice sur les genres Parasilurus, Eutropiichtys, Pseudeutropius et Pseudopangasius, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 390.

4313. Nieuwe bijdrage tot de kennis der Percoïdei, Scleroparei, Sciaenoïdei, Sparoïdei, Maenoïdei, Chaetodontoïdei en Scomberoïdei van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. II. 1851. 163.

4314. Bijdrage tot de kennis der Percoïden van den Malayo-Molukschen Archipel, met beschrijving van 22 nieuwe soorten; door P. Bleeker. 1848. *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4315. Beschrijving door P. Bleeker, van Petroskirtes Heyligeri Blkr. Not. Nat. Vereen. 14 Oct. 1858. *Nat. Tijds. N. I* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 340.

4316. Pharyngognathorum Siluroideorumque species novae Javanenses. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 4e j. 1847. 155.

4317. Bijdrage tot de kennis der Plagiostomen van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4318. Bijdrage tot de kennis der Pleuronecteoïden van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. 1850. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4319 Over eenige nieuwe soorten van Pleuronecteoïden van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. I. 1850. 401.

4320. Sur quelques genres de la famille des Pleuronecteoïdes, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII. 1865. 422.

4321. Sur une nouvelle espèce de Puntius à épine anale dentelée par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII 1865. 198.

4322. Iets over den Reversus Indicus, of Indischen jachtvisch; door R. A. van Hoëvel. *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 222.

4323. Iets over de geslachten der Scaroïden, hunne Indisch-Archipelagische soorten, door P. Bleeker. *Versl. Kon Akad. d. Wet. Nat.* XII. 1861. 228.

4324. Bijdrage tot de kennis der Sciaenoïden van den Soenda-Molukschen Archipel, met beschijving van 7 nieuwe soorten, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850.

4325. Bijdrage tot de kennis der Scleroparei van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXII. 1849.

4326. Over eenige nieuwe soorten van Scleroparei van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds v N. I.* 1e jaarg. I. 1850 17.

4327. Stelsel der Siluren, door P. Bleeker. Not. Nat. Vereen. 22 Oct 1857. *Nat. Tijds. N. I* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 38.

4328. Siluroideorum Bataviensium conspectus diagnosticus, auct. P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen* XXI. 1e ged. 1846—47.

4329. Overzigt der Siluroieden. welke te Batavia voorkomen, door P. Bleeker. *Nat. Gen. Arch. v. N. I.* 3e j. 1846. 135.

4330. Siluroideorum Bataviensium species nuperrime detectae; auct. P. Bleeker. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846 284.

4331. Nieuwe bijdrage tot de kennis der Siluroieden van Java, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXI. 1e ged. 1846—47.

4332. Description de trois espèces nouvelles de Siluroïdes de l'Inde Archipélagique par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 70.

4333. Bijdrage tot de kennis der Snoekachtige visschen van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIV. 1852.

4334. Bijdrage tot de kennis der Sparoïden van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850—1857.

4334*Bijdrage tot de kennis der Sphyraenoïden van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. 1854. *Verh. Bat. Gen.* XXVI. 1854—1857.

4335. Sycidium Parvei Blkr., eene nieuwe soort van de Preanger Regentschappen, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* IV. N. S. I. 426.

4336. Opmerkingen van P. Bleeker betreffende Sycidium cynocephalus CV. of Ikan Menga van Tjikadjang, aangeboden door K. F. Holle. Not. Nat. Vereen 26 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 156.

4337. Sur une nouvelle espèce de Synaptura du Cap de Bonne Espérance par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 456.

4338. Syngnathus tapeinosoma, eene nieuwe zeenaald van Anjer, res. Bantam, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* VI. N. S. III. 375.

4339. Bijzonderheden nopens de wijze van voortteeling van de Welsen of Wentelaars. *Letterb.* V. 1796. 58.

4340. Over drie nieuwe soorten van Tetraödon van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. v. N. I.* j. 1. 1850. 96.

4341. Bijdrage tot de kennis der Teuthieden van den Soenda-Molukschen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXIII. 1850.

4342. Notice sur les genres Trachelyopterichthys, Hemicetopsis et Pseudocetopsis, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 400.

4343. Notice sur le genre Trachinus Art. et ses espèces, par P. Bleeker. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIV. 1862. 113.

4344. Verslag van eenige proeven op den Trilrog of Kampvisch, genomen door T. Todd, in de omstreken van de Kaap de Goede Hoop. *Lett. Mag.* 1820, 2e st. 722.

4345. Opmerkingen van P. Bleeker, nopens een vischsoort: Troeboek, van Bankalis, aangeboden door J. J. W. E. van Riemsdijk. Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—59. 241.

4346. Bijdrage tot de kennis der Troskieuwige visschen van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Verh. Bat. Gen.* XXV. 1853.

7. WEEKDIEREN. MOLLUSCA.

4348. Zakelijke mededeeling der miss. van E. la Porte te Bordeaux, omtrent zijne aanbieding van eene verzameling Conchyliën en genomen beslissing hierop. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 384, 420, 428, 435.

4349. Nieuwe Mollusken van den Indischen Archipel. Mededeeling der diagnosen, getrokken uit artikels van H. en A. Adams, alsmede van L. Pfeiffer, in de Proc. Zoöl. Soc. of Lond. 1850, en in de Ann. of Nat. Hist. Sec. Ser. VI. en VII. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 349.

4350. Eenige nieuwe Conchyliën van den Malayo-Molukschen Archipel; beschrijvingen, ontleend aan het Mag. de Zoöl., d'Anat. comp. etc. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 299.

4351. Opgave van nieuwe soorten van Mollusken uit den Indischen Archipel, volgens E. von Martens. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 463.

4352. Zakelijke inhoud van den brief van V. de Robillard te Port Louis op Mauritius, aan Natuurkundigen in Ned. Indië, om hem te doen geworden land-, zee- en rivierschelpen van de Soenda-eilanden, en speciaal van Sumatra en Java, voorts van Borneo, Celebes en de Molukken. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858 –1859. 229.

4353. Voorstel van J. L. la Porte, ainé, te Bordeaux, 1858, aan Natuuronderzoekers in Ned. Indië, tot ruiling van land-, zee- en zoetwater schelpen te huis behoorende in Indië, China en Oceanië, tegen anderen uit Europa, Afrika, Amerika of de Antillen. *Nat Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 427. — Hernieuwde pogingen en betoonde medewerking in deze. Not. Nat. Vereen. 22 Dec. 1859 en 6 Sept. 1869. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 458. XXII. 5e S. II. 1860. 413.

4354. Opsomming van de bekende soorten van Amboina's Weekdieren, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 67. — Idem van Ceram. *Ald.* 202. Noot.

4355. Uittreksel uit eenen brief van J. C. van Hasselt, met overzigt van zijne ontdekkingen in de klasse der Mollusca van Java. *Letterb.* 1824. 1. 20, 34, 54.

4356. Opsomming der bekende land- en zoetwater-weekdieren van Java. Ontleend aan: »Die Land- und Süsswasser-Mollusken von Java, nach den Sendungen des Herrn H. Zollinger beschrieben von A. Mousson." *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 141.

4357. Over eenige nieuwe land- en zoetwater-mollusken van Java. door H. Zollinger. Opgave van eenige soorten, met aanduiding van het eiland en de lokaliteit in Ned. Indië, waar deze gevonden worden ter aanvulling der verzamelingen toegezonden aan A. Mousson. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4e S. IV. 1859. 423.

4358. Iets over de hoogte-verbreiding en het voorkomen van land- en zoetwater-mollusken op Java en de Soenda-eilanden, door H. Zollinger, uit het »Vierteljahrs. der Naturfors. Gesells. in Zürich, Jahrg. II. Hft. 3", door H. L. Janssen. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 387. XXI. 5e S. I. 1860. 316.

4359. Nieuwe land- en zoetwater-weekdieren van Sumbawa en Celebes. Ontleend aan: »Die Land- und Süsswasser-Mollusken von Java; nach den Sendungen des Herrn H. Zollinger beschrieben von A. Mousson." *Nat. Tijds. N. I.* Jaarg. I. 1850. 151.

4360. Opgave door W. M. Smit, van Konchilien van Sumatra's Westkust (Tikoe) en van de bergen Merapi en Singalang, aangeboden door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 13 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859– 1560. 324.

4361. Verslag door W. M. Smit, omtrent Konchiliën van Sumatra, aangeboden door E. W. A. Ludeking. Not. Nat. Vereen. 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 97.

4362. Waarnemingen op eenige minbekende Mollusca bij Isle de France, door J. B. G. M. Bory de St. Vincent, ontleend uit diens »Voyage dans les quatre principales Isles dans la Mer Africaine." *Vad. Lett.* 1805. II. 551.

4363. Helix regalis Bens., eene nieuwe soort van Serawak. Overgenomen uit »Characters of

several new East Indian and South African Helices etc, by W. H. Benson;" geplaatst in Ann. and. Mag. of Nat. Hist. No. XXVII. Maart 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j 1850. 162.

4364. Description de quelques fragments de deux Cephalopodes gigantesques, par P. Harting. Met platen. *Verh. Kon Akad. d. Wet.* IX. 1861.

4365. Prijsvraag voor 1844, uitgeschreven door het Batav. Genoots. van K. en Wet: »Is de soort van inktvisschen (Poulpe), ook in deze gewesten gewoonlijk in de schelp der Argonauta gevonden, de werkelijke maker en eigenaar daarvan, of is zulks een parasiet?" *Tijds. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia. 1842. 314; *Letterb.* 1842. II. 354. — Herhaald voor 1846. *Verh. Bat. Gen. N I.* XIX. 1843. XII.

4366. Mededeeling van J. G. T Bernelot Moens, van een extract Journaal van 10 Junij 1858, betreffende myriaden inktvisschen, behoorende tot de Loligines. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 300.

4367. Uitloving eener premie voor 1847 door de Holl. Maatsch der Wet. te Haarlem van *f* 300 voor het eerste volkomen exemplaar van een Spirula Peronii, en eene som van *f* 100 voor het tweede. *Letterb.* 1843. II. 59. — Herhaald voor 1848. *Ald.* 1846. II. 180. — Voor 1850. *Ald.* 1848. II. 173.

4368. Nautilus Pompilius. Bijzonderheden nopens een exemplaar, overgezonden door J. C. Meder. *Letterb.* 1840. II. 412.

4369. Opgave van de prijsvraag voor 1843 door de Holl. Maatsch. der Wet. te Haarlem, naar nieuwe waarnemingen op den Nautilus Pompilius. *Letterb.* 1841. II. 28. — Herhaald voor 1844. *Ald.* 1842. II. 11.

4370. Nautilus Pompilius, zijnde opmerkingen van Owen nopens een volledig exemplaar. *Letterb.* 1833. I. 45.

4371. Overzigt der pogingen tot het verkrijgen van een volledigen Nautilus Pompilius; de toezending van twee exemplaren van Amboina aan de Holl. Maatsch der Wet. te Haarlem. *Letterb.* 1843. I. 65.

4372. Uitloving eener premie voor 1847 door de Holl. Maatsch. der Wet. te Haarlem, van *f* 500 voor het eerste volledige exemplaar van den Nautilus umbilicatus, en *f* 200 voor een tweede. *Letterb.* 1843. II. 59. — Herhaald voor 1848. *Ald.* 1846. II. 108. — Voor 1850. *Ald.* 1848. II. 173.

4373. Zakelijke inhoud der voorlezing over den Nautilus Pompilius, door P. Bleeker in de vergadering der Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië op 24 Sept. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 533.

4374. Brief, 26 Aug. 1842, van de besturende Leden van het Batav. Gen. van K. en W. aan G de Serière, tot dankbetuiging voor de toezending van een exemplaar van den Nautilus Pompilius. *De Serière, Mijn Loopbaan.* Zwolle. 1849. 8. — Verzoek om een tweede exemplaar. *Ald.* 12.

4375. Bijdrage tot de ontleedkundige kennis aangaande Nautilus Pompilius L., vooral met betrekking tot het mannelijk dier, door J. van der Hoeven. Met platen. *Verh. Kon. Akad. d. Wet.* III. 1856. — Toelichting. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* IV. 1856. 16.

4376. Aanbieding door M. Th. Reiche van een exemplaar van den Nautilus Pompilius, afkomstig uit de Moluksche eilanden. Not. Nat. Vereen. 10 Jan. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S V. 1863. 396.

4377. Korte beschrijving van eenen Ambonschen Trompet-horen, door H. *Lett. Mag.* 1829. 2e st. 487.

4378. Beschrijving van eenen zeldzamen Zeehoren van het geslacht der tepelbakken, gevonden bij het eiland Key, bij Banda, door Gerrit van Olivier. 1814. Met platen, *Holl. Maatsch. d. Wet. Nat. Verh.* VIII. 1817. 241.

4379. Buitengemeen groote parel op Java, met bijzonderheden nopens den verkoop te Madras in 1816. *Letterb.* 1817. I. 360.

4380 Berigt van Gray betreffende parelen uit China. Medegedeeld door H. M. E. C. v. B. uit de Annals of Philos. 1825. *Letterb.* 1826. I. 381.

4381. Over een nieuw Mollusken-geslacht, Pyrosoma. Door Perron op zijne reizen ontdekt. *H. Vad. Bibl.* 1809. 2e st. 502.

8. GELEDE DIEREN. ARTHROPODA.

4382. Aangenaam huiselijk leven in Engelsch Indië; schets van het groot aantal en verscheidenheid van insecten aldaar. *Leeskab.* 1854. IV. 79.

4383. Insecten tot spijze: op Java eene soort van kevers en sprinkhanen, in de Molukken en elders een palmworm. *Rec. o. d. Rec.* 1847. Meng. 487.

4384. Voorstel van G. F. de Bruyn Kops, tot het plaatsen in het Tijds. der Nat. Vereen. in N. I. van een beknopt voorschrift van hetgeen valt te observeren bij het bewaren van insekten in Ned. Indië. Not. Nat. Vereen. 11 Maart 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II 1858—1859. 187.

4385. Zakelijke inhoud van den brief van F. de Castelnau te Kaapstad, aan Natuurk. in Nederl. Indië, om hem insekten uit deze gewesten te doen geworden. Not. Nat. Vereen. 27 Mei 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 228.

4386. Brieven van G. Frauenfeld en Felder, te Weenen, aanzoek doende bij de Natuurk. Vereen. in Ned. Indië, om van Java eenige natuur-voorwerpen, vooral insekten, te mogen ontvangen. Not 8 Maart 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 438

4387. Brief van den Direkteur van het Bat. Genoots. van K. en Wet., aan het Bestuur der Kon. Nat. Vereen. in N. I, betreffende het verzoek van J. Geo. Thomson, te Calcutta, om aanwijzing van een persoon in N. I., die insekten en kapellen voor hem kan verzamelen, benevens besluit hierop genomen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S III. 1861. 150.

4388. Brief, 10 Dec. 1860, van J. Geo. Thomson te Calcutta, houdende verzoek om inlichting, of te Batavia zich iemand bezig houdt met het verzamelen van insekten en kapellen. *Tijds. Ind. T. L. V. Kunde.* XI. 4e S. II. 1862 409.

4389. Aanbieding door P. A. van Rees, namens W Mac Leag, te Sydney, van Australische insekten, met verzoek om dito van Java in ruiling, en genomen maatregelen dien ten gevolge. Not. Nat. Vereen. 8 Aug. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 452.

4390. Genomen maatregelen tot bevordering der ruiling van insekten, voorgesteld door H. Edwards te Melbourne. Not. Nat. Vereen. 23 Julij 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 451.

4391. Lijst van insekten in de ads. res. Agam, door E. W. A. Ludeking. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 54.

4392. Opsomming der bekende soorten van insekten van Amboina, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 65, 66.

4393. Iets over het karakter der Insektenfauna van Amboina, door C. L. Doleschall. Opgave en aanteekeningen, geschreven naar aanleiding der „Reis door de Minahassa en den Molukschen Archipel, door P. Bleeker. II. Bat. 1856". *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 287.

4394. Waarneming omtrent de insecten, welke in het Bengaalsche, Kormandelsche en Siamsche Gomlak gevonden worden, door E. P. Swagerman. Met Plaat. *Verh. Z. Gen.* VII. 1780. 227.

4395. Vraag, uitgeschreven door de Ned. Ind. Maats. van Nijv. en Landb., om mededeelingen en toezending van schadelijke insecten, enz. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861.

4396. Zakelijke mededeeling van den brief van W. H. de Vriese, over de toepassing der entomologie op de kultures. Not. Nat. Vereen. 3 Oct. 1860. *Nat. Tijds N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 65.

4397. Vraag voor 1854, uitgeschr. door de Nat. Vereen. in N. I., naar beschrijvingen en afbeeldingen van de insekten, welke de voornaamste kultures op Java schadelijk zijn, alsmede aanwijzing van de meest geschikte middelen om die insekten schadeloos te maken. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 26. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 18; Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 31; Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 37; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 165; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 43.

4398. Vraag, voorgesteld door het Best. van het te houden XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelb. No. 92, naar middelen tegen de ontwikkeling van schadelijke insecten in het rijstgewas. *Versl. Landhuishoudk. Congr.* XVII. Middelb. 1862. 19, 95, 191, 216; *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 170.

4399. Alphabetische opgave van insecten, welke als voor den rijstbouw schadelijk zijn opgenoemd en wier nadere beschrijving wenschelijk wordt geacht. *Holle, Ziekte Padigewas.* Bat. 1863. 206; *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 210.

4400. Iets over een achttal soorten van ongedierte, dat op Banka schade op de rijstvelden aanrigt, door J. F. R. S. van den Bossche. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 305.

4401. Verzoek van de N. I Maats. v. Nijv. en Landb. om eene wetenschappelijke bepaling van eenige insekten, welke voor het rijstgewas schadelijk zijn, benevens opdragt dier taak aan C. A. M. M. von Ellenrieder. *Nat. Tijds. N I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 455. — Diens rapport. *Ald.* 508, 475.

4402. Verdelging van schadelijke insekten. Uit de Volksvlijt, 1854 No 3. Mededeeling der handelwijze van F. V. Raspail. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 252.

4403. Aloë-oplossing tegen rupsen, overgenomen uit „de Vriese's Tuinbouw-Flora". I 191 en „de Volksvlijt". I. 252. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 485.

4404. Zakelijke inhoud van de missive van J. des Amorie van der Hoeven, betrekkelijk de aanwending van zeker preparaat tot verdrijving van muskieten. Een soort van kaarsen of koekjes, Man hoen hioe genaamd. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 302.

4405. Brief, Batavia 25 Mei 1861, van C. A. M. M. von Ellenrieder, aan de Nat. Vereen. in N. I., over de leefwijze en eigenschappen van het insekt Semoet graman, en hulpmiddelen aangevende om zijn schadelijken invloed in de koffijtuinen te weren. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 461. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 308. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 483.

4406. Iets over Semoet graman, door F. K. Voorneman. Bijzonderheden nopens de schade door deze insekten veroorzaakt aan de koffijboomen in de res. Samarang. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 307.

4407. Mededeelingen omtrent insekten die voor de kultures schadelijk zijn, zooals aan het rijstgewas en de koffijboomen, de Semoet graman, enz. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 305.

4408. Vraag voor 1854, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar afbeeldingen en beschrijvingen van de verschillende soorten van Witte Mieren van den Indischen Archipel, enz. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 1854. 27. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI 1855. 19; Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 32; Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 38; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 166; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 44.

4409. Prijsvraag, van het Bat. Gen. v. Kunst. en Wetens., naar middelen tegen de witte mieren. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Bat. 1842. 315; *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIX. 1843. bl. XIV. — Iets over de Witte Mieren, door E. de Waal, tot toelichting van bovengenoemde prijsvraag, gevolgd door eene beschrijving dezer insecten, en van eene lijst der bekende middelen tot hunne wering. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 1, 2, 3. 58.

4410. Verhandeling over de vernietiging der Witte Mieren, door middel van gaz-inspuiting, door A. de Quatrefages. Uit Annal. d. Sciences natur. 3e S. XX. No. 1. *Tijds. Nijv. N. I.* 1. 1854. Uittr. 15.

4411. Opmerkingen van Sykes, over drie soorten van Mieren in Britsch Indië, medegedeeld door Kirby. *Vad. Lett.* 1837. II. 343.

4412. Bijdrage tot de natuurlijke geschiedenis der Mieren, door S. A. Buddingh. *T. v. N. I.* 1e j. 1838. I. 36; *Vad. Lett.* 1838. II. 261; *Buddingh, Allerlei.* Bat. 1840.

4413. Bijdragen tot de kennis der Bijenteelt in Ned. Indië: *a.* in de res. Timor, door J. Esser. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 251; *b* in de Lampongsche districten. door F. M. G. van Cattenburgh. *Ald.* 253; *c.* in eenige districten van de Preanger Regentschappen, door W. F. Hoogeveen. *Ald.* 262.

4414. Eenige opmerkingen over de Hout-tor (Koembang) van Benkoelen, door Brilman. *Tijds. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 360.

4415. Bijdrage tot de natuurlijke geschiedenis der Houthommel, Xylocopa violacea, door H. Zollinger. Terechtwijzingen en bijvoegselen van voorgaand artikel. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 295.

4416. Beschrijving van den Andol Andol, een kever in de omstreken van Soerabaya, op Java, door J. Lastdrager. *Tijds. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia. 1839. 224.

4417. Bijdragen tot de kennis der Orthoptera, door W. de Haan. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie*. Leiden. 1839—1844. 45, 238.

4418. Berigt omtrent de Djati-rups, door G. Schilthuis. Waarnemingen gedurende 1860 in de res. Rembang. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S II. 1861. 184.

4419. Bijdragen tot de kennis der Papilionidea, door W. de Haan. *Verh. Nat. Comm. Zoölogie*. Leiden. 1839—1844.

4420. Diagnoses specierum novarum e genere lepidopterum diurnorum Adolias, insulas Indiae Orientalis inhabitantium, scripsit S. C Snellen van Vollenhoven. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 270.

4421. Bijzonderheden nopens het exemplaar van de Actias (Saturnia) Maenas, Doubleday, te Buitenzorg gevangen. *Letterb.* 1855. 277.

4422. Vraag voor 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar tweevleugelige insekten van den Indischen Archipel: afbeeldingen en exemplaren. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 27. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 19; Voor 1856. *Ald.* 3e S. I. 1856. 32; Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 38; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II 1858—59 166; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 44.

4423. Mededeeling door C. A. M. M. von Ellenrieder, betreffende zijn onderzoek van Dipteren, Hymenopteren en Hemipteren van den Indischen Archipel, benevens zijn verzoek om medewerking aan de Nat. Vereen., welke hem wordt verleend. Not. Nat. Vereen. 24 Aug. 1859. *Nat. Tijds N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 239.

4424. Eerste bijdrage tot de kennis der Dipterologische fauna van Ned. Indië, door C. L. Doleschall. Met platen. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII 1856 403 — Bijzonderheden nopens de teekening en uitgave dezer afbeeldingen. Not. Nat. Vereen. 14 Junij en 1 Dec. 1855, en 5 Jan. 1856. *Ald* IX. N. S. VI. 1855. 320; X. N. S. VII. 1856. 427, 440. — Tweede bijdrage. *Ald.* XIV. 3e S IV. 1857. 377; Derde bijdrage. *Ald.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 73.

4425. Beschrijving van eenige nieuwe soorten van Diptera uit den Indischen Archipel en Japan, door S. C. Snellen van Vollenhoven. Met plaat. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 8.

4426. Over eene merkwaardige soort van tweevleugelige insecten, Antidoxion Fulvicorne, door S. C. Snellen van Vollenhoven. Met plaat. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 1.

4427. Eerste bijdrage tot de kennis der Hemipteren van den Indischen Archipel, door C. A. M. M. von Ellenrieder. Met platen. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 130.

4428. Vraag voor 1855, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar eene opsomming en beschrijving der Hymenopteren van eenige bepaalde streek van den Indischen Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 22. — Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 35; Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 41; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 167; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 45.

4429. Inlandsch middel tegen wandluizen. Uit de Bat. Court. van 2 Junij 1827. *Ind. Mag.* 1845. II. Tw. No. 5, 6. 111.

4430. Heteropteryx Mülleri van Borneo, door J. C. Bernelot Moens. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 861.

4431. Catalogue of the Homopterous insects collected at Serawak, Borneo, by A. R. Wallace, with descriptions of new species, by Francis Walker. Uit „Journal of the Linn. Soc." Vol. I. Zoöl. No. 4. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4e S. V. 1859. 361.

4432. Het Schuimbeestje van Madagascar, op den Moerbeziënboom. *Rec. o. d. Rec.* XXX. 1837. Meng. 191.

4433. Vraag, uitgeschreven voor 1858, door de Natuurk. Vereen. in N. I. naar eene beschrijving der Aphiden, plantenluizen, van eenig gewest van den Ind. Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 169. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 3e S. VI. 1859—1860. 46.

4434. Iets tot de natuurlijke historie van het insect Coccus Lacca, welke het gom-lak, of Gummi Lak, voortbrengt, volgens J. Kerr. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803, 2e st. 18. — Oordeel van A. H. van der Boon Mesch, over deze beschrijving. *Tijds. Nijv.* II. 1834. 213.

4435. Bijzonderheden nopens eene soort van schildluis, Coccus Lacca genoemd, welke gevonden wordt op het vaste land van Indië

en op de eilanden van den Oost-Indischen Archipel. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. Meng. 325.

4436. Verslag van P. J. Maier, over het stoklak, gevormd door den Coccus lacca Kerr., Coccus ficus Fabr., en de bereiding tot industriële doeleinden, volgens J. E. Teysmann. Not. Nat. Vereen. 17 April 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 442, 452, 460.

4437. Vraag voor 1857, uitgeschreven door de Natuurk. Vereen in N. I, naar eene opsomming en beschrijving der Arachniden van eenig gedeelte van Nederl. Indië. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 44 — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 168; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 46.

4438. Bijdrage tot de kennis der Arachniden van den Ind. Archipel, door C. L. Doleschall. Met platen. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 399.

4439. De groote tuinspin van het eiland Java, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen.* N. S. III. 2e dr. 1824. 257.

4440. Mededeeling van E. W. A. Ludeking, betreffende Mygale Sumatrense en haren beet. Not. Nat. Vereen. 14 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 191.

4441. Trombidium Borneënse, eene soort van parasieten, voorkomende bij eene eigenaardige huidziekte der Dajakkers; mikroskopisch onderzoek van J. C. Bernelot Moens. Met plaat. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV 1862. 811.

4442. Goudachtig gevlakte Teek, op de groote adder van het eiland Java gevonden, door F. van Wurmb. 1781. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 255.

4443. Opgave der bekende soorten van Amboina's schaal- en schelpdieren, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 64. Noot.

4444. Mededeeling door P. Bleeker betreffende twee te Batavia zeer zeldzame Crustaceën, gevangen bij het eiland Onrust. Not. Nat. Vereen. 2 Aug. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI N. S. IV. 1854. 121.

4445. Vraag voor 1856 uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in Ned. Indië, naar Crustacea van Celebes. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 4e S I. 1856. — Herhaald voor 1857 *Ald.* XIII. 3e S. III. 1857. 52; Voor 1858 *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 167; Voo 1859. *Ald* XX. 1e S. VI. 1859—1860. 45.

---

9. WORMEN. VERMES.

4446. Vraag voor 1854, uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar bloedzuigers van den Indischen Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 26. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 18; Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 32; Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S. III 1857. 37; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 165; Voor 1859 *Ald.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 43.

4447. Bijzonderheden nopens den brief van J. van der Hoeven om inlichtingen omtrent de ingewandswormen, welke in Ned. O.-Indië bij den mensch voorkomen, en in het bijzonder omtrent de bandwormen; en antwoord van P. Bleeker hierop. Not. Nat. Vereen. 23 Sept. 1856. *Nat Tijds. N. I.* XII. 3e S. II 1856—1857. 249

---

10. STEKELHUIDIGE DIEREN. ECHINODERMATA.

4448. Opsomming der bekende soorten van Zeesterren en Zeenetels van Amboina, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 72.

4449. Vraag voor 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. naar de Tripangsoorten van den Indischen Archipel. *Nat. Tijds. N.* I. IX. N. S. VI. 1855. 21. — Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I 1866. 34; Voor 1857. *Ald* XIII. 3e S. III. 1857. 40; Voor 1858. *Ald.* XVI. 4e S. II. 1858—1859 166; Voor 1859. *Ald.* XX. 4e S VI. 1859—1860 44.

4450. Lijst der Tripangsoorten in Ned. Indië, met hare benamingen in het Makassaarsch, Maleisch en Hollandsch, door J. N. Vosmaer. 1835 *Verh. Bat. Gen.* N. S. XVII. 1839. 162.

---

11. COELENTERATA.

4451. Opmerkingen van P. Bleeker nopens Polypen van een nieuw rif in straat Doeri, toegezonden door G. Wassink Not. Nat. Vereen. 10 Junij 1858. *Nat Tijds. N. I* XVI 4e S. II. 1858—1859. 238. — Nadere inlichtingen van G. Wassink. Not. Nat. Vereen. 10 Febr. 1859. *Ald.* 447.

4452 Over eenige nieuwe soorten van Zeeveders of pennatulina (Polypi natantes) van den Indischen Archipel, door P. Bleeker. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1850. 398.

12. PROTOZOA.

4453. Mededeeling door G. F. de Bruyn Kops, betreffende sponsbanken nabij het eiland Kompol op den Z. W. hoek van Borneo, ontdekt door H G. Slegt Not. Nat. Vereen. 28 Mei 1864 *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6e S. II. 1864. 438.

4454. Mededeeling door W. M. Smit van bijzonderheden nopens de afbeeldingen van zee-infusoriën en crustaceën, vervaardigd door Mevr. S. Stapert geb. Koning. Not. Nat Vereen 8 Sept 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 247.

4455. Het zoogenaamde witte water, ayer poetie, door H. D. A. Smits Mededeeling van de waarneming gedaan in Aug. 1850, op de reis naar Amboina. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 88.

II.

HET VOLK.

I.

BEVOLKING.

A. BEVOLKINGSSTATISTIEK.

Azië.

4456. Opmerkingens nopens de beduchtheid van Oostersche natiën voor volkstellingen. *Sloet, Tijds.* VIII. 227.

4457. Bedenkingen over de volkrijkheid van China, in vergelijking met Europeesche landen. *Vad. Lett.* 1783. V. 2. 17.

4458. Mededeelingen betreffende de verbazende volkrijkheid van China. *Letterb.* III. 1795. 105; IX. 1798. 146.

4459. Bevolking van China, uit het Asiat. Journal van Junij 1833. De officieele volkstelling in 1813, volgens de administratieve en staatkundige verdeeling van het rijk; voorafgegaan door de genoemde bevolkingssterkte volgens verschillende schrijvers. *Letterb.* 1834. I. 319.

4460. Iets over het Chinesche rijk; statistisch overzigt. *Star,* VIII. 1826, 851.

4461. Bevolking van China, opgaven van Macartney, Martucci en Thomas, overgenomen uit het „Bull. des sc. géogr. Paris, Sept. 1828.” *Vad. Lett.* 1829. II. 316.

4462. Rijkdom en bevolking van China. Uit de Rev. Brit. Toelichting van een statistiek overzigt van de uitgestrektheid, de bevolking, het burgerlijke beheer en de getalsterkte des legers, in iedere provincië, enz. volgens Thoms, Crawfurd, Starenton en Majoribanks, aangevuld door John Marshall. *Athen.* I. 1836. 45.

4463. Bevolking van de Britsche Bezittingen in Indië. *Alg. Lett. Maandsch.* XV. Meng. 129.

4464. Uitgestrektheid en bevolking van Britsch Indië, en tevredenheid der landbouwende klasse aldaar met het Engelsch bestuur. *Sloet, Tijds.* XIII. 222, 220.

4465. Uitgestrektheid en bloei van de stad Calcutta, in Bengalen; getal huizen en inwoners. *Boekz.* Dec. 1826. 829.

4466. Bevolking van Calcutta in 1822. *Vad. Lett.* 1827. II. 721.

Indische Archipel.

4467. Iets over de Nederlandsche koloniën. Statistiek overzigt van de bevolking en productie, ontleend aan „J. van den Bosch, Nederl. Bezitt. in Azië, Amerika en Afrika.” *Alg. Mag. Ond. Opv.* I. 1819. 299.

4468. Staat, aantoonende de bevolking en oppervlakte van Nederlandsch Azië. *Hermes,* 3e j. 1828. No. 5. 70.

4469 Staat der bevolking van den Indischen Archipel en de Nederlandsche bezittingen aldaar; alsmede van Java sedert

de compagnie. 1845. *Melvill, Monit.* I. 69, 70. II. 25, 383.

4470. Bevolkingscijfers van Ned. O. I. op ult°. Dec. 1860, volgens het kolon. Regeeringsverslag. *Econ. Bijblad,* 1863. 150.

4471. Eindrapport der subcommissie, over een plan der Regeering betrekkelijk periodieke tellingen van de bevolking en den veestapel in Ned. Indië. *Tweede verslag der Rijkscom. voor Stat.* 1861. 66.

Eilandengroep van Malakka.

4472. Statistische opgave door P. Melvill van Carnbee, van de bevolking van het grondgebied van Malakka, Naning er onder gerekend, in 1818, 1834 en 1842. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4 d. 135. — Idem van de stad Malakka in 1832. *Ald.* 136.

4473. Statistische opgave door P. Melvill van Carnbee van de bevolking van Poelo Pinang en Prince of Wellesley Province, volgens de telling van 1844, en globale opgaven volgens die van 1822 en 1833. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 141.

4474. Staat der jaarlijksche vermeerdering der bevolking van Singapore, 1824 tot 1842; door P. Melvill van Carnbee. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 217. — Bevolkingsstaat volgens de telling van 1841—1842. *Ald.* 218. — Getal vreemdelingen, militairen enz. in Dec. 1840. *Ald.* 218. — Vergelijkende staat der tellingen in 1836 en 1842. *Ald.* 219.

Eilandengroep van Sumatra.

4475. Opgave der landschappen, districten, kampongs en huisgezinnen, in de afd. Pertibie, door T. J. Willer, tijdens onze vestiging aldaar. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 250.

4476. Staat der bevolking in de residentie Tapanoeli, Sumatra's W.-kust, op ult°. Dec. 1851. Medegedeeld door P. Th. Couperus. *Tijds. T. L. V.kunde.* IV. N. S. I. 1855. 234.

4477. Staat, aantoonende de bevolking van de adst. resid. Mandaheling en Ankola, op Sumatra's W.-kust, op ult°. Dec. 1856; door A. P. Godon. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 38.

4478. Opgave der landschappen en hunne uitgestrektheid, der districten, kampongs en huisgezinnen, uitmakende de afd. Mandheling; door T. J. Willer. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 257.

4479. Staat der bevolking op Poeloe Simaloe in 1854. Medegedeeld door F. H. J. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde* V. N. S. II. 1856. 403.

4480. Statistieke lijst van de bevolking enz. in de stad Benkoelen: alsmede van zes districten in de res. Benkoelen; door J. H. Knoerle, 12 April 1832. *Oosterling,* I. 1835. tegenover 98.

4481. Staat van de bevolking van de res. Palembang op ult°. Dec. 1856. Medegedeeld door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* VI N. S. I. 1859. 156.

4482. Staat der bevolking in de Palembangsche Bovenlanden in 1831; door C. F. E. Praetorius. *Ind. Bij.* I. 1843. 447.

4483. Staat der kampongs langs den weg van Palembang naar Tebingtiengie, door J. M. Joukes. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 138. — Idem langs de rivier Moesie. *Ald.* 139. — Idem langs den weg van Tebingtiengie door het Blitiesche naar Benkoelen. *Ald.* 142. — Idem langs den weg van Tebingtiengie door de Ampatlawang naar Benkoelen. *Ald.* 144. — Idem langs den weg van Moeara Rawas naar Padang. *Ald.* 146.

4484. Staat der bevolking der stad Palembang op 1°. Jan. 1855; door F. J. B. Storm van 'sGravesande. *Tijd. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 452.

4485. Bevolkingstabellen volgens de nieuwste telling van de Lampongsche districten. Medegedeeld door H. Zollinger. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 132.

4486. Opgave door H. Zollinger van het getal inwoners in de kampongs en gehuchten Telok Betong en Mengala in de Lampongsche districten. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 311.

4487. Staat van de bevolking der res. Rio in 1839. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 490.

4488. Staat der bevolking van de resid. Riouw in 1839 en 1849. Medegedeeld door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 382.

4489. Opgave van de overledenen onder de

Europeanen en hunne afstammelingen in de res. Rio in elk der jaren 1840 t/m 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 429.

4490. Staat der bevolking van de res. Rio in 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 420.

4491. Staat der bevolking van het gouvernementsgebied Tandjong pinang, in 1852; door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 128.

4492. Mededeeling door P. J. Veth van de resultaten eener bevolkingsstatistiek van het eiland Banka in 1815, door M. H. Court, alsmede van een over 1823 door P. F. von Siebold. *T. v. N. I.* 1850. I. 371. Noot.

4493. Uebersichtstafel der Bevölkerung der Insel Banka im Jahre 1823. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. 24. — Tableau de la population de l'île de Banka, en 1823. *Ph. Fr. de Siebold, Voyage au Japon. Edit. franç. par A. de Montry et E. Fraissinet.* Tome I. Paris 1838. 48.

4494. Bijdrage tot de kennis van de statistiek der bevolking van de eilanden Banka en Billiton; door P. Bleeker, over 1848. *T. v. N. I.* 1850. II. 348, 391.

4495. Aanteekeningen omtrent de bevolking van het eiland Billiton; door J. H. Croockewit Hz. 1850. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* I. 1853. 77.

4496. Bevolkingsstaat van de Batoe-Eilanden volgens J. H. Zorn, medegedeeld door L. Horner, 20 Januarij 1838. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 338.

4497. Lijsten van de Maleische kampongs, benevens het getal van huizen en van familiën aldaar gevestigd, in de districten van het eiland Nias. Medegedeeld door J. Christie, 20 Jan. 1826. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 187, 188.

4498. Bevolkingsopgave van het eiland Nias volgens zijne indeeling in landschappen; door L. F. Donleben 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 174.

4499. Staat, aantoonende de bevolking op de Mentawei-Eilanden in 1849; door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* I. 1853. 406.

Eilandengroep van Borneo.

4500. Bevolkingsstaat der verschillende rijken op de Westkust van Borneo. Getrokken uit het rapport, dd. 30 Oct. 1825 van J. H. Tobias. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 12, 22.

4501. Staat, aantoonende de calculatieve opname van den jare 1825 van de bevolking: Dajakkers, Maleijers, Chinezen, Boeginezen en Arabieren, verspreid in de 64 landschappen of Rijken ter Westkust van Borneo; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 3.

4502. Gedetailleerde opgave der bevolking van de hoofdplaats Sambas, ter Westkust van Borneo, in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 31.

4503. Staat der bevolking in de adsistent residentie Montrado in 1861. Medegedeeld door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 460, 487.

4504. Gedetailleerde opgave der bevolking van de hoofdplaats Mampauwa, ter Westkust van Borneo, in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 31.— Idem van de hoofdplaatsen Landak, Tajang en Succadana of Nieuw-Brussel in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 32.

4505. Staat, aantoonende de bevolkingssterkte van het landschap Landakh, volgens opgaven van 1822, 1824 tot 25, 1845, 1848 en 1858. Medegedeeld door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 414.

4506. Mededeeling met toelichting door J. Groll, van de bevolking in elk land, behoorende tot het stroomgebied van de Kapoeas in 1847, door D. W. J. C. van Lijnden. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 583.

4507. Districts-gewijze opgave van de Dajaksche bevolking van het Rijk van Pontianak in 1817; volgens mededeeling van J. van Boekholtsz. *T. N. I.* 1850. II. 171.

4508. Gedetailleerde opgave der bevolking van de hoofdplaats Pontianak, ter Westkust van Borneo, in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 28.

4509. Staat der bevolking van het rijk Tajang, op Borneo in 1822. Volgens mededeeling van D. J. van der Dungen Gronovius. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 345. — Idem van het rijk Sangouw. *Ald.* 347. — Idem van het rijk Sekadouw. *Ald.* 349. — Idem van het rijk Sintang. *Ald.* 351.

4510. Staat der Dajaksche bevolking in Simpang in 1855; door H. von Dewall.

Tijds. Ind. T. L. V.kunde. XI. 4e S. II. 1862. 98. — Idem der Maleische bevolking *Ald.* 98.

4511. Bevolkingstaat van Soekadana, met het beroep en den landaard der inwoners; op 24 Nov. 1855 door J. C. Twijsel. Medegedeeld door H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 106.

4512. Staat, aantoonende de sterkte der bevolking van Matan in 1822; door G. Müller. *Ind. Bij,* 1. 1843. 302.

4513. Staat der bevolking van Matan, getrokken uit den bevolkingstaat van G. P. te Winkel, den 8sten Nov. 1852, met de veranderingen tot 1855; door H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 48.

4514. Staat der bevolking van de Zuid- en Oostkust van Borneo, volgens eene telling van 1853; door C. Helffrich. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 349.

4515. Specifieke staat der bevolking van het rijk Koetei, in 1846; door H. von Dewall. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849, tegenover 161.

4516. Statistieke aanteekeningen betreffende Tanah Boemboe, bestaande uit de rijkjes: Tjangtoeng met Boentan-laut, Bangkala-an, Sampanahan, Menoenggoel en Tjengal, op de O.kust van Borneo; uit de papieren van C. A. L. M. Schwaner; bewerkt door E. Netscher en H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* I. 1853. 359.

4517. Staat der bevolking in de landschappen Koessan, Batoe Lietjien, en het eiland Laut-Poelau in 1847. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851, tegenover 214.

4518. Kampongsgewijze opgave der Maleische bevolking langs de rivier van Bandjermasin in 1870, volgens H. W. Muntinghe. *T. v. N. I.* 1850. II. 168.

4519. Opgave der bevolking van de verschillende gouvernements-landen te Banjermassing in 1824. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 199.

4520. Overzigt der bevolking van de res. Banjermassing; door J. Hageman, J.Czn. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 103.

4521. Staat der bevolking langs de Kahajan in de Z.- en O.-Afd. van Borneo in 1853, door H. G. Maks, en vergelijking met de opgave van C. A. L. M. Schwaner. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* VI. N. S. III. 1857. 32.

Eilandengroep van Java.

4522. Opgave der landschappen op Java en Madura, hunne uitgestrektheid, getal zielen en dorpen in 1815; door J. Hageman J.Czn. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 446.

4523. Bevolking van Java en Madura. — Opgaven van verschillende volkstellingen sedert 1755. Uit de statistiek van 1832. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 154. — Idem in de residentiën gedurende 1826 tot 1831. *Ald.* 162.

4524. Bevolking van Java en Madura op het einde van 1861. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 459. — Idem van 1862. *Ald.* 1865. N. S. 3e j. II. 229.

4525. Over de waarde van eene nauwkeurige statistieke kennis der bevolking van Java; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 265, 266.

4526. Staat, aantoonende de toename of vermindering der bevolking op Java, sedert 1795, in elk der jaren 1802, 1807, 1815, 1824, 1826—1830, 1832, 1834, 1837, 1838, 1845—1860; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 193.

4527. Iets over de toename der Europesche bevolking op Java. Statistieke opgaven van 1813—1861. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 312.

4528. Vermeerdert de landbouwende bevolking op Java? door J. A. Caspersz. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851. 66.

4529. Vermindering der bevolking van Java, onder het bestuur van J. J. Rochussen. Teregtwijzing van het door E. Jurien de la Gravière in de Revue des Deux Mondes, Jan. 1853 beweerde. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 78. — Brief van J. J. Rochussen, tot wederlegging van bovengenoemde teregtwijzing. *Ald.* 304. — Antwoord op deze wederlegging. *Ald.* 372.

4530. Statistisch-ekonomische onderzoekingen en beschouwingen op koloniaal gebied; door P. Bleeker, 1863. — Over de bevolkingstoename op Java. *T. v N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 191.

4531. Algemeene staat der Inlandsche bevolking van Java, over de jaren 1845, 1846, 1847 en 1848; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 205.

4532. Staat der jaarlijksche procentsgewijze toename der bevolking in elke der residentiën op Java in de tijdvakken van 1832—1859 en 1850—1859; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 197. — Idem in de afzonderlijke jaren 1851—1859. *Ald.* 196.

4533. Statistisch-ekonomische beschouwingen op koloniaal gebied; door P. Bleeker. II. Over de digtheid der bevolking op Java. — Vergelijking van Java met eenige Europesche staten en provinciën, in 1815, 1830, 1845 en 1860. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 226. — Idem over 1862. *Ald.* 1865. N. S. 3e j. II. 369.

4534. Bijdragen tot de statistiek der bevolking van Java; verzameld door P. Bleeker. I. Algemeene bevolkingstaat der residentiën van Java in 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 39, 157. Noot; 4e d. 15. Noot. II. Bevolking der res. Bezoekie in 1845. *Ald.* 143. III. Id. der res. Passaroean. *Ald.* 158. 165. IV. Id. der res. Soerabaya. *Ald.* 166. V. Id. der res. Kedirie. *Ald.* 180. VI. Id. der res. Rembang. *Ald.* 186; 2e d. achter 176. VII. Id. der res. Madioen. *Ald.* 195. VIII. Id. der res. Patjitan. *Ald.* 204. IX. Id. der res. Japara. *Ald.* 206. X. Id. der res. Samarang. *Ald.* 321. XI. Id. der res. Kadoe. *Ald.* 330. XII. Id. der res. Pekalongan. *Ald.* 335. XIII. Id. der res. Soerakarta. *Ald.* 339. XIV. Id. der res. Djokjokarta. *Ald.* 343. XV. Id. der res. Begalen. *Ald.* 346. XVI. Id. der res. Banjoemaas. *Ald.* 354. XVII. Id. der res. Tagal. *Ald.* 359. XIII. Id. der res. Cheribon. *Ald.* 2e d. 97. XIX. Id. der res. Preanger-Regentschappen. *Ald.* 105. XX. Id. der ads. res. Krawang. *Ald.* 120. XXI. Id. der ads. res. Buitenzorg. *Ald.* 124. XXII. Id. der res. Batavia. *Ald.* 4e d. 1. XXIII. Id. der res. Bantam. *Ald.* 6. XXIV. Id. van Java. *Ald.* 15. XXV. Europesche bevolking van Java. *Ald.* 16. XXVI. Verhouding tusschen de geslachten en leeftijden van deze bevolking. *Ald.* 17. XXVII. Chinesche bevolking van Java. *Ald.* 18. XXVIII. Verhouding tusschen de geslachten en leeftijden van deze bevolking. *Ald.* 19. XXIX. Inlandsche bevolking op Java. *Ald.* 20. XXX. Verhouding tusschen de geslachten en leeftijden van deze bevolking. *Ald.* 21. XXXI. Arabische, Maleische en Boegineesche bevolking van Java. *Ald.* 22. XXXII. Verhouding tusschen de geslachten en leeftijden van deze bevolking. *Ald.* 23. XXXIII. Algemeen ethnologisch overzigt der bevolking van Java. *Ald.* 24. XXXIV. Algemeene ethnologische verhouding tusschen de geslachten en leeftijden der bevolking van Java. *Ald.* 25.

4535. Toezegging eener bevolkingsstatistiek van Java over 1849, en mededeeling van een vergelijkende opgave der Javaansche bevolking in 1845 en in 1848 in de res. Japara, Patjitan, Bagelen, Pekalongan en Banjoemaas; alsmede opgaaf der redenen van het bevel tot staking der volkstellingen. *T. v. N. I.* 1850. I. 383.

4536. Algemeene bevolkings-statistiek der res. Bantam, in 1844. Voorafgegaan door globale bevolkingsopgaven over de jaren 1780, 1815, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831 en 1832. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 11.

4537. Beoordeelende vergelijking der bevolkingsopgaven van de res. Bantam, van T. S. Raffles, P. P. Roorda van Eijsinga, R. J. L. Kussendrager en P. Melvill van Carnbee. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 12—14.

4538. Tafel I. Sterfte- en geboorteverhoudingen in de districten der res. Bantam in 1844. — Tafel II. Vergelijkende seriën, naar de grootste sterfte- en vruchtbaarheid-verhoudingen. — Tafel III. Staat der bevolking op het einde van 1844. — Tafel IV. Staat van geboorten, huwelijken en sterfgevallen. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 3e d.

4539. Nog eenige statistische bijzonderheden betreffende de res. Bantam op het einde van 1844. Getal buffels, koeijen en paarden; opbrengst van den landbouw in 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 19, 20.

4540. Staat der bevolkingssterkte der res. Bantam op ult°. 1853, alsmede opgave der geboorten en sterfgevallen in dat jaar, benevens hunne onderlinge verhouding; door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 1016.

4541. Opgave der bevolking van de afdeeling Anjer in de res. Bantam, volgens de nieuwste telling. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 371.

4542. Bevolking-statistiek van de afdeeling Anjer, in de res. Bantam, in 1844. *T. v. N. I.* 1845. 1e d. 385.

4543. Staat der bevolking van de afd. Serang in de res. Bantam, op 1°. Jan. 1844, districtsgewijze aangetoond. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 225, 353. — Idem van de afd. Serang en Tjikandie, over 1844. *Ald.* 353.

4544. Bevolking-statistiek van de afd. Pandeglang, in de res. Bantam, in 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 1. — Idem van de afd. Tjiriengien. *Ald.* 2e d. 391. — Idem van de afd. Lebak. *Ald.* 404.

4545. Lijst der huisgezinnen, ult°. Dec. 1779, in de stad Batavia en Ommelanden, waaronder geen Compagnies-dienaren als de gequalificeerden die bij het Naamboekje staan, gerekend worden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 390.

4546. Bevolkingsstatistiek van Batavia; door P. Bleeker. Verschillende staten van 1813 tot 1844 van Batavia en omstreken. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 445. Ook geplaatst in *Nat. gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 195.

4547. Bevolking van Batavia, volgens de telling van 1824. *Opvoeder,* I. 1830. 191.

4548. Statistieke berekening van de gemiddelde sterfte der christenen in de res. Batavia per jaar; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 6e j. Batavia 1844. 4e d. 311.

4549. Staat der bevolking (Inlanders en Chinezen) van de afd. Tangerang en Toasia in het Westerkwartier van Batavia, op ult°. Jan. 1844; alsmede gespecificeerde aantooning der sterfte. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845 1e d. 213. Noot; 217, 218.

4550. Bijzonderheden nopens de toenemende populatie van Batavia in 1624. *Wassenaer, Hist. Verh.* VIII. 1625. 112.

4551. Doodlijsten van de stad Batavia, van 1759—1778. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 377, 380.

4552. Lijst der gedurende 1773 in de hoofdplaats van Neêrlands Indiën overledenen. *Maandel. Ned. Mercurius,* XXXVI. 1774. 207.

4553. Staat, aantoonende de in 1779, op Batavia, binnen de Posten, overledenen, de hospitalen ongerekend. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 395.

4554. Lijst der overledenen in 1782 op Batavia en andere bijgestelde plaatsen. *Maandel. Ned. Mercurius,* LV. 1783. 37. — Idem in 1783. *Ald.* LVII. 1784. 33. — Idem in 1784. *Ald.* LIX. 1785. 177. — Idem in 1785. *Ald.* LX. 1786. 180. — Idem tot Sept. 1787. *Ald.* LXV. 1788. 34. — Idem in 1787. *Ald.* LXVI. 1789 62, 84. — Idem in 1788. *Ald.* LXVI. 1789. 149.

4555. Lijst der getrouwden op Batavia in 1784. *Maandel. Ned. Mercurius,* LIX. 1785. 127. — Idem in 1785. *Ald.* LX. 1786. 179. — Idem tot Sept. 1787. *Ald.* LXV. 1788. 33. — Idem in 1787. *Ald.* LXVI. 1789. 61. — Idem in 1788. *Ald.* LXVI. 1789. 149.

4556. Geboorten, huwelijken en sterfgevallen onder Europeanen en hunne afstammelingen te Batavia van 1816 tot 1832. Uit de Jav. Court. van 13 Junij 1833, No. 70. *Ind. Mag.* II. Tw 1845. No. 11 en 12. 185.

4557. Geboorten, huwelijken, echtscheidingen en sterfgevallen onder Christenen en Joden te Batavia, van 1 Oct. 1828 tot ult°. 1829. Uit de Jav. Court. v. 13 Maart 1830. No. 30. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 110.

4558. Bevolkingstaat van de adst. res. Buitenzorg op het einde van 1816. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 81. — Maand-Staten van geboorten, huwelijken en sterfgevallen van 1846. *Ald.* 82.

4559. Globale opgave van de bevolking der res. Preanger Regentschappen in 1831, 1836, 1841, 1845 en statistiek van 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 87. — Idem der geboorten, sterfgevallen, huwelijken en echtscheidingen in 1846. *Ald.* 87. — Opgave der bevolking naar de volksstammen. *Ald.* tegenover 87.

4560. Staat der Inlandsche bevolking in 1858 in elk der regentschappen van de res. Cheribon, volgens hun geslacht en leeftijd; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1853. N. S. 1e j. II. 3. — Idem der huisgezinnen en bedrijven. *Ald.* 4. — Idem der inlandsche mannen naar ambt en stand. *Ald.* 5.

4561. Staat der sterfte- en geboorte-verhoudingen in de res. Tagal, over de jaren 1841—1846; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 183. — Idem onder de Javanen. *Ald.* 190 — Gespecificeerde bevolkingstaat op het einde van 1846. *Ald.* 1848. 1e d. 99. — Globale opgaaf der geboorten, huwelijken en sterfgevallen in 1846. *Ald.* 100.

4562. Comparatieve staat der bevolking van de res. Tagal in 1847, 1848, 1849 en 1850; door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 15e j. 1853 I. 374. — Idem der huwelijken, geboorten en sterften in 1848, 1849 en 1850. *Ald.* 374.

4563. Staat der sterfte- en geboorte-verhoudingen onder de Javanen in het regentschap Tegal van 1841—1846; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 186. — Gespecificeerde bevolkingstaat in 1846. *Ald.* 185.

4564. Staat der sterfte- en geboorte-verhoudingen ter hoofdplaatse Tegal, over 1841—1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 181.

4565. Bevolkingsstaat van het regentschap Brebes in 1845 en 1846 naar den landaard; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 180. — Staat der geboorte- en sterfteverhoudingen over 1841 tot 1846. *Ald.* 180.

4566. Staat, aantoonende de sterfte- en geboorteverhoudingen onder de Javanen in het regentschap Pamalang van 1841—1846; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 190. — Bevolkingsstaat in 1845 naar den landaard. *Ald.* 189.

4567. Bevolkingsstaat der res. Banjoemas, onder ult°. 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. tegenover 200. — Idem, naar den landaard in 1846, door P. Bleeker. *Ald.* 1850. II. 89. — Idem. der sterfgevallen in 1846—1848 bij de Javanen. *Ald.* 89. — Idem der geboorten in 1846—1848. *Ald.* 90.

4568. Bevolkingsstaat van de res. Pekalongan in 1845 en 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 109—113. — Idem, naar den landaard in 1846, door P. Bleeker. *Ald.* 1849. 2e d. 262. — Idem der geboorte- en sterfteverhoudingen volgens den landaard in 1846. *Ald.* 263.

4569. Bevolkingsstaat van het regentschap Pekalongan in 1846, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 265.

4570. Bevolkingsstaat van het regentschap Batang in 1846, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 269.

4571. Staat der sterkte van de Javaansche bevolking van Bagelen in de verschillende regentschappen in 1843, 1846, 1847 en 1848, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 17. — Idem der sterfgevallen van 1843—1848 bij de Javanen. *Ald.* 18. — Idem der geboorten van 1846—1848. *Ald.* 19.

4572. Staat van de uitgestrektheid en het getal dessa's van elk der afdeelingen, regentschappen en districten van de res. Bagelen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 130. — Idem der inlandsche bevolking in 1843. *Ald.* 131.

4573. Bevolkingsstaat van de res. Kadoe in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 221. — Idem der geboorten, sterfgevallen en huwelijken in 1846. *Ald.* 1848. I. 212.

4574. Opgaven door M. J. E. Muller betreffende de volkstelling in 1842 van Samarang naar den landaard *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 337.

4575. Opgave van de mortaliteitsverhouding der bevolking in de res. Samarang in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 1e d. 3. — Bevolkingsstaat in 1847 naar den landaard. *Ald.* 2.

4576. Bevolkingsstaat van het regentschap Kendal, res. Samarang, in 1847, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 1e d. 12. — Geboorte- en sterfteverhouding in 1847. *Ald.* 12.

4577. Staat der bevolking van Samarang, afd. Samarang met Serondol, van 1834—1843, door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. tegenover 327. — Geboorte- en sterfteverhouding van 1832—1843. *Ald.* 327. — Beide zijn herdrukt in *Nat. Gen. Arch.* 3e j. 1846, tegenover 83.

4578. Bevolkingsstaat van het regentschap Samarang, in de res. van dien naam, in 1846 en 1847, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 1e d. 15. — Geboorte- en sterfteverhouding. *Ald.* 15. — Indische bevolking in 1847. *Ald.* 16.

4579. Burgerlijke stand te Samarang. 1834—1843; door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. tegenover 327. — Herdrukt in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846, tegenover 83.

4580. Dessa'sgewijze opgaaf van het getal Javaansche huisgezinnen en Javanen in het district Ngoengroengan (Oenarang), in de res. Samarang, in 1847, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 249. — Idem in het district Tengaron. *Ald.* 311.

4581. Bevolkingsstaat van het regentschap Demak, in de res. Samarang, in 1847, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 25. — Idem van het regentschap Grobogan in 1847. *Ald.* 29. — Geboorte- en sterfteverhouding. *Ald.* 29.

4582. Dessa'sgewijze opgaaf van het getal Javaansche huisgezinnen en Javanen in het district Salatiga in de res. Samarang, in 1847, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 272. — Idem in het district Ambarawa. *Ald.* 252.

4583. Bevolkingsstaat van de res. Japara naar den landaard in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 35. — Idem onder ult°. 1846. *Ald.* 35. — Sterfteverhouding in 1845. *Ald.* 35.

4584. Bevolkingsstaat van het regentschap Japara, in 1845, naar den landaard, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 39.

4585. Bevolkingsstaat van het regentschap Koedoes, in de res. Japara, in 1845, naar den landaard, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 37. — Idem van het regentschap Pati. *Ald.* 41. — Idem van het regentschap Djewana. *Ald.* 42.

4586. Bevolkingsopgave van de res. Rembang, in het laatst van 1845. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 406. — Idem naar den landaard over 1845; door P. Bleeker. *Ald.* 1850 I. 46.

4587. Bevolkingsstaat van het regentschap Rembang in 1845 naar den landaard; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 48.

4588. Bevolkingsstaat van het regentschap Blora, in de res. Rembang, in 1845 naar den landaard; door P Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 190. — Idem van het regentschap Bodjonegoro. *Ald.* 189.

4589. Bevolkingsstaat van de adst. res. Toeban, in de res. Rembang, in 1845 naar den landaard; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 90.

4590. Tienjarig overzigt van de bevolking van de res. Madioen van 1835 tot 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 169. — Idem der huwelijken, geboorten en sterfgevallen. *Ald.* 170.

4591. Bevolkingsstaat van de res. Madioen in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 181. — Idem naar den landaard *Ald.* 180. — Idem der Javaansche bevolking in 1845—1848. *Ald.* 180. — Idem der geboorte- en sterfgevallen bij de Javanen, in 1846—1848. *Ald.* 180.

4592. Bevolkingsstaat van het regentschap Patjitan in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 412. — Idem der sterfgevallen, geboorten, huwelijken enz. *Ald.* 412.

4593. Bevolkingsstaat van de res. Kediri in 1845 naar den landaard; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 170. — Idem van de Javaansche bevolking. *Ald.* 171. — Idem van de bevolking, geboorte en sterfte in 1846—1848, naar den landaard. *Ald.* 172, 173.

4594. Globale opgave der bevolking in 1844 in de afd. Ngrowo van de res. Kediri. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 58.

4595. Bevolkingsstaat van de res. Soerabaja, (behalve Madura), in 1845 naar den landaard; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 104. — Idem in 1846. *Ald.* 1849. Gron. 1e d. 412.

4596. Bevolkingsstatistiek van Soerabaja in 1857; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* V. 1859. 137.

4597. Bevolkingsstaat van het regentschap Sedajoe, in de res. Soerabaja, in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 91. — Idem van de regentschappen Gresik en Lamongan. *Ald.* 96.

4598. Opgave van de bevolking naar den landaard in de afdeelingen Soerabaja, Modjokerto en Grissee in de res. Soerabaya, in 1826, 1832, 1836, 1840, 1845, 1848, 1852 en 1856; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 85.

4599. Bevolkingsstaat van het regentschap Modjokerto, in de res. Soerabaya, in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 167.

4600. Zeer uitvoerige bevolkingsstatistiek van elk der districten van de afdeeling Soerabaya in 1831, 1832, 1836, 1845, 1849 t/m 1858; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 136. — Idem in 1813, 1831, 1836, 1838, 1845—1857. *Ald.* 20e j. 1858. II. 86.

4601. Bevolkingsstaat van het regentschap Soerabaya in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 113.

4602. Zeer uitvoerige bevolkingsstatistiek van de stad, voorsteden en ommelanden van Soerabaja, 1850—1857; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 88; 21e j. 1859. I. 17, 105. II. 129.

4603. Opgave van het vermoedelijk getal inwoners naar den landaard op het eiland Madura in 1707, 1755, 1813, 1815, 1826, 1832, 1834, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1852 en 1856; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 324. — Overzigt der bevolking in 1856. *Ald.* 349, 351. — Idem van de totalen van 1851 tot 1856. *Ald.* 352.

4604. Vergelijkende staat der bevolking van Madura in 1815 en 1845; door P. Bleeker. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 283.

4605. Distriktsgewijze opgave van het getal Madurezen, welke de geheele Noord-Oostkust van Java bewonen in 1846; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 324.

4606. Opgave naar den landaard van de bevolking van de afd. Soemenep, op het eiland Madura in 1815, 1845, 1847, 1852 en 1856; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 327 en 336. — Statistiek overzigt *Ald.* 335.

4607. Opgave naar den landaard van de bevolking van de afd. Pamekasan op het eiland Madura in 1815, 1840, 1846, 1852, 1856; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 338, 340. — Idem van de afd. Bankalang in 1815, 1834, 1840, 1845, 1852, 1856. *Ald.* 343, 345.

4608. Algemeen statistisch overzigt der bevolking van de kleine eilanden van Madoera in 1815, 1845, 1852 en 1855; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 4. — Opgave naar den landaard. *Ald.* 1.

4609. Getal dessa's, huizen en zielen van elk der drie districten op het eiland Bawean in 1845; door J. Alting Siberg. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 292, 295, 297. — Opgave naar den landaard volgens de telling van 1845. *Ald.* 303. — Ethnologische bevolkingsstaat in 1845. *Ald.* 13e j. 1851. I. 159.

4610. Bevolkingsopgave van de res. Pasoeroean in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 26.

4611. Staat der bevolking van de res. Passoeroean op ult. Dec. 1853; door J. G. X. Broekmeijer. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 11. — Idem der geboorten in 1853. *Ald.* 11. — Idem der overledenen. *Ald.* 11.

4612. Staat der bevolking van het regentschap Bangil, in de res. Pasoeroean, in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 24. — Idem van het regentschap Pasoeroean in 1845. *Ald.* 30. — Idem van het regentschap Malang in 1845. *Ald.* 35.

4613. Bevolkingsstaat van het regentschap Probolinggo in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 122.

4614. Bevolkingsstaat van de res. Bazoekie in 1845; door P. Bleeker. (Volgens de regentschappen, uitgestrektheid, kampongs en dessa's). *T. v, N. I.* 1849. 2e d. 118.

4615. Staat. aantoonende de bevolking van de afd. Bondowoso, Bezoeki; door C. J. Bosch, in 1792, en in ieder jaar van 1827 tot 1847; met bijvoeging door de Redactie van de jaren 1849—1854. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde.* VI. N. S. III. 1857. 495.

4616. Bevolkingsstaat van het regentschap Bazoekie in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 127.

4617. Bevolkingsstaat van het regentschap Banjoewangie in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 135.

4618. Statistiek overzicht van Banjoewangie, over 1845, door J. Hageman J.Cz. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 318.

4619. Bevolkingsstaat in 1846, van de ads. res. Banjoewangie, door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 254.

4620. Raming door H. Zollinger in 1845, van het bevolkingscijfer van Bali. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 49.

Kleine Soenda-eilanden.

4621. Bevolkingsstaat van het eiland Lombok, volgens rassen en oorsprong, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. 320.

4622. Opgave volgens D. J. van den Dungen Gronovius, van het getal huizen in elk der negeriën op het eiland Soemba of Sandelhout. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 282.

4623. Gedetailleerde opgave door E. Francis, van de bevolking van Timor en onderhoorigheden in 1831. *T. v. N. I.* 1e j. 1 d. Bat. 1838. 391. — Idem van de oppervlakte. *Ald.* 392.

4624. Opgave der bevolking naar den landaard van de hoofdplaats Koepang en omstreken op Timor. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 307.

4625. Statistieke opgaven behoorende tot het verslag nopens den toestand der bevolking van het eiland Rotti, over 1863, door A. Jackstein. *Kol. Jaarb.* 4e j. 1864. 283.

Eilandengroep van Celebes.

4626. Opgave der bevolking in het gouvernement Celebes en onderhoorigheden, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859 192.

4627. Aantooning der vermoedelijke sterkte der bevolking op de Sangir-eilanden in 1825. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 370.

4628. Bevolkingsstaat der Minahassa in 1825, en in ieder jaar van 1854 tot 1860. *v. d. Crab, Moluks. Eil.* Bat. 1862. 353. — Idem der inlandsche bevolking op ult. 1850. *Ald.* 354. — Idem der geboorte en sterfte van 1855 tot 1860. *Ald.* 356. — Idem der huwelijken van Christenen en inlanders van 1855 tot 1860. *Ald.* 355.

4629. Staat der bevolking in de Minahassa van Menado, onder ult. Dec. 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 20.

4630. Staat der bevolking van de rijkjes Gorontalo, Limbotto, Bone, Bolango, Attingola en Boalemo, op ult. 1860. *v. d. Crab, Moluk. Eil.* Bat. 1862. 379.

4631. Staat van het getal inwoners van de Banggaai-eilanden en van het distrikt

Batoei, op de oostkust van Celebes, door C. Bosscher en P. A. Matthijssen. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde*. II. 1854. 94.

4632. Staat, aantoonende het getal inwoners van het rijk van Tomboekoe, benevens de namen der negorijen en het aantal huizen in iedere negorij. door C. Bosscher en P. A. Matthijssen. 20 Maart 1853. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde*. II. 1854. 71.

4633. Staat der bevolkingssterkte, het getal kampongs en huizen in de afd. Sandjai (Celebes) in 1860, door J. A. Bakkers. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde*. XI. 4e S. II. 1862. 300, 279, 359. — Idem in het rijk Barroe in 1861. *Ald*. XII. 4e S. III. 1862. 262, 347, 350. — Idem in het rijk Tanette in 1861. *Ald*. 270, 274, 283.

4634. Bevolkingsstaat van het eiland Bonerate, in 1860, door J. A. Bakkers. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde* XI. 4e S. II. 1862. 252. — Idem van het eiland Kalao. *Ald*. 253.

Eilandengroep van Halmaheira.

4635. Algemeene Staat der bevolking op 1 Jan. 1847 in het gouv. der Molukken. (De res. Menado niet mede gerekend). *Ind. Arch*. 1e j. II. 1850. tegenover 276.

4636. Globale opgaven van de sterkte der bevolking in iedere afd. en eilanden van de res. Ternate in 1829, 1840, 1852 en in ieder jaar van 1855 tot 1860. *v. d. Crab, Moluk. Eil*. Bat. 1862. 302. — Idem in 1860. *Ald*. 303. — Bevolkingsstaat der res. in 1828, 1840, 1850 en 1856—1860. *Ald*. 268.

4637. Staat der bevolking in de res. Ternate, op 1 Jan. 1855. *Aanteek. Moluk*. 's Hage 1856. 64.

4638. Aantooning der bevolking van Ternate in 1819, naar het rapport van 5 Junij 1821, door H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I*. 18e j. 1856. I. 242.

4639. Opgave door J. S. van Coeverden, van het getal Europeanen, Inlandsche Christenen, Chineezen, vreemde Oosterlingen en slaven op Ternate Dec. 1843. *T. v. N. I*. 6e j. 2 d. Bat. 1844. 209.

4640. Globale opgave van de sterkte der bevolking in iedere afdeeling en eilanden van het rijk van Tidore in 1829, 1840, 1852 en in ieder jaar van 1855 tot 1860. *v. d. Crab, Moluk. Eil*. Bat. 1862. 322. — Idem der bevolking in 1860. *Ald*. 323.

4641. Staat, aantoonende de bevolking van het distrikt Galela op de Oostkust van Halmahera. *T. v. N. I*. 18e j. 1856. II. 221. — Idem van het distrikt Tabello. *Ald*. 224. — Idem van het distrikt Kaoe. *Ald*. 226.

Eilandengroep van Ceram.

4642. Afdeelingsgewijze opgave van de bevolking der res. Amboina in 1803, naar het rapport van 5 Junij 1821 van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I*. 18e j. 1856. I. 241. — Idem op ult. Dec. 1819. *Ald*. 241.

4643. Staat der bevolking in de res. Amboina op ult. Dec. 1855. *Aanteek. Moluk*. 's Hage 1856. 96.

4644. Algemeene bevolkingsstaten der res. Amboina, op het einde van 1854 en 1855, volgens de afd., herkomst, stand en geloof. *Bleeker, Moluk. Arch*. II. Bat. 1856. 11, 12.

4645. Staat der bevolking van de res. Amboina, op ult. 1857, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I*. VI. N. S. I. 1859, tegenover 643.

4646. Staat, aantoonende de bevolking van de res. Banda, in 1840, 1843, 1845, 1847, en in elk jaar van 1849 tot 1860. *v. d. Crab, Moluk. eil*. Bat. 1862, tegenover 43.

4647. Staat der bevolking in de res. Banda, op ult. Dec. 1854. *Aanteek. Moluk*. 's Hage 1856. 134.

4648. Staat van de bevolking der res. Banda, over het jaar 1856, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I*. VI. N. S. I. 1859, tegenover 207.

4649. Opgaaf der overledenen op Groot-Banda, Neira en Poeloe-Ay, van 1829—1844. *v. Doren, Molukko's*. 's Hage 1852. Bijl. A.

4650. Aantooning der bevolking van Banda, in elk der jaren 1816—1819, naar het rapport, 5 Junij 1821, door H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I*. 18e j. 1856. I. 242.

4651. Staten der bevolking van de Banda-eilanden in ieder jaar van 1816 tot 1819, van 1852 tot 1854, alsmede in 1840 en 1847. *Bleeker, Moluk. Arch*. II. Bat. 1856. 244, 246.

4652. Vergelijkende Staat der zielsbeschrijving van de eigenlijke Banda-groep, over de jaren 1839 en 1845. *v. Doren, Molukko's*. 's Hage 1852. Bijl. B.

4653. Bevolkingsstaat van de res. Amboina over de jaren 1855—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil*. Bat. 1862. tegenover 157.

4654. Bevolking der Amboinsche eilanden in 1770, 1834, 1840, 1846. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 13.

4655. Zamentrekking der bevolking van de eilanden Saparoea, Haroekoe, Nocsa Laoet en Ceram, over het jaar 1844. *Tijds. Chr. Zin. N. I.* 1e j. 1846. I. 151.

4656. Bevolkingsstaat der eilanden Saparoea, Haroekoe en Nussa-laut op ult. 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Batavia 1862. 199.

4657. Lijst van de totalen der bevolking van de verschillende negerijen op het eiland Ceram in 1836, volgens T. J. Willer. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 210.

4658. Gedetailleerde opgaaf der volkstelling van 1840 op het eiland Ceram; alsmede globale opgave der bevolking, in 1843 en in 1846. *Vad. Lett.* 1856. II. 454.

4659. Bevolkingsstaat van Ceram op ult. 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 178. — Idem van Oost-Ceram op Jan. 1860. *Ald.* 60, 63.

4660. Staat, aantoonende de bevolking, mitsgaders de verdeeling en de negorijen op de eilanden, behoorende onder Oost-Ceram en hare hoofden, alsmede op Oost-Ceram zelve; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* IV. N. S. I. 1855. 35, 38.

4661. Staat der negorijen, welke zoo binnen'slands als langs de stranden onder het gebied van den post Wahaai op Ceram's Noordkust behooren, 1 Dec. 1846; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 273.

4662. Staat van de sterkte der Alfoersche bevolking van het eiland Boeroe in 1845, volgens T. J. Willer. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 20. — Idem in 1845, 1854 en 1855. *Ald.* 24.

4663. Staat der bevolking van het regentschap Tagalisa, op Boeroe; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 29. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 159.

4664. Staat van de Halfoersche bevolking van het regentschap Kajélie op Boeroe; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 565. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 159.

4665. Staat van de sterkte der bevolking der hoofdplaats Kajélie op Boeroe, op het einde van 1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat 1856. 18.

4666. Staat der bevolking van het regentschap Loemaété, op Boeroe; door T. J. Willer. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 572. — Idem van het regentschap Waai Sama. *Ald.* 577. — Idem van het reg. Foggi *Ald.* II. 1850. 19. — Idem van het reg. Lelialie. *Ald.* 32. — Idem van het reg. Licella. *Ald.* 23. — Idem van het reg. Massarete. *Ald.* 1. — Deze zes staten zijn ook herdrukt in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 165, 169, 191, 202, 194, 176.

4667. Staat der bevolking van het eiland Amblaauw; door T. J. Willer, April 1847. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. tegenover 36. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. tegenover 205.

4668. Staat der bevolking van ieder der negorijen van het eiland Amboina, in 1629, 1700, 1834 en 1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 81, 84.

4669. Opgave der inlandsche bevolking van de afd. Amboina, onder ult. 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 156. — Idem van de afd. Hila. *Ald.* 231.

4670. Staten der bevolking van het eiland Haroeko in 1629, 1708, 1770, 1803, 1846, alsmede in ieder jaar van 1833 tot 1840 en van 1850 tot 1855. *Bleeker, Moluksche Arch.* II Bat. 1856. 171, 173. — Idem van het eiland Saparoea in dezelfde jaren. *Ald* 183. — Idem van Noessalaut. *Ald.* 193.

4671. Staat, aantoonende de bevolking, mitsgaders de verdeeling en de voornaamste negorijen op de Zuid-Wester Eilanden en hare hoofden, in 1852, door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* II. 1854. 455.

4672. Staat, aantoonende de voornaamste eilanden der Aroe-groep, benevens de voornaamste negorijen en het aantal van hare bewoners en huizen, in 1850, door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* I. 1853. 323.

Australië.

4673. Beknopt statistiek overzigt van Australie 1857—1859. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 122.

4674. Proeven over de bevolking der aarde. Naar het Fransch van Adr. Balbi, door J. van Wijk Rz. Tegenstrijdige statistieke opgaven betreffende Australie sedert het begin dezer eeuw. *Rec. o. d. Rec.* XXIV. 1831. Meng. 76.

4675. Bevölkerung der Australischen Kolonien, 1861, uit Petermann's Mittheilungen.

1862. 36. *Swart, Verh. en Ber.* 1862. 1e afd. 430.

4676. Nieuw-Zuid-Wallis. Statist. opgave der bevolking in 1833, volgens the Asiatic Journal, Aug. 1834. *Godgel. Bijdr.* VIII. 1834. 890

4677. Korte statistiek der bevolking, handel, scheepvaart, enz. van New-South-Wales. 1840—1849. *Swart, Verh.* 1851. 770.

Afrika.

4678. Lijst van overledenen aan de Kaap de Goede Hoop in 1784. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 6. — Idem der gehuwden in 1784. *Ald.* 6.

4679. Staat, aantoonende het aantal ingezetenen, slaven en Hottentotten, volgens hun geslacht en leeftijd, voorkomende in de officiëele opgave aan het Britsch Gouvernem. van de distr. Swellendam 31 Maart 1801, Graaf Reinet 22 Dec. 1800, Kaap de Goede Hoop 1800, en Stellenbosch en Drakenstein 1798. *Letterb.* 1802. I. 220.

4680. Bevolking van de Kaap de Goede Hoop, volgens de tellingen in 1798, 1806, 1810, 1814. 1818, 1819, 1821. 1822 en 1823, door Colebrooke. *Letterb.* 1824. I. 399.

4681. Staat van de bevolking aan de Kaap de Goede Hoop, kort voor het weder afstaan door de Engelschen aan de Bataafsche Republiek. *Oecon. Court.* VI. 1803. 21.

4682. Opgave der bevolking naar den landaard, en het getal huizen van de Kaapstad in 1823; volgens Colebrooke. *Letterb.* 1824. I. 399.

4683. Bevolking der Kaapstad aan de Kaap de Goede Hoop, 1 Maart 1826. *Star.* VIII. 1826. 848.

4684. Kaap de Goede Hoop, de verdeeling en de bevolking op het einde van 1828. *Boekz.* Sept. 1830. 344.

4685. Bevolking van het eiland Bourbon, volgens de telling van 1817 en 1717. *Letterb.* 1818. II. 238.

B. ANTHROPOLOGIE.

Rassen.

4686. Natuurkundige nasporingen over de meerdere of mindere waarschijnlijkheid, dat het menschelijk geslacht van éénen stam afkomstig zij, door J. L. G. Schroeder van der Kolk. Uit het Tijdschr. Waarheid en Liefde. 1845. 1e st. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1 d. 91.

4687. Iets over de onderscheidene rassen in de menschen-soort, volgens L. de Grandpré. *Vad. Lett.* 1803. 2. 210.

4688. De verschillende menschen-rassen in den Indischen Archipel. Onderzoek naar den vermoedelijken oorsprong, en het onderscheid dezer rassen, ter bestrijding van het beweren van Forster. *T. v. N. I.* 4e j. 1 d. Bat. 1842. 497. — Beoordeeling, door H. C. Millies, van deze verhandeling. *Rec. o. d. Rec.* 1843. Boekb. 317.

4689. Prijsvraag, uitgeschreven door de Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, voor 1841, naar eene beredeneerde beschrijving en onderlinge vergelijking der menschenrassen van den Nederl. O. I. Archipel. *Letterb.* 1839. I. 411. — Herhaald voor 1843. *Ald.* 1841. I. 412. Voor 1852. *Ald.* 1850. II. 302. Voor 1854. *Ald.* 1852. II. 92. Ook geplaatst in *Nat. Tijds. N. I.* I. 1850. 315. III. 1852. 865.

4690. Vraag van het K. Inst. v. T. L. en V. kunde v. N. I, naar portretten van inlanders, van alle mogelijke stammen in den Ind. Archipel, in kleuren, en face en en profil. *Bijdr. T. L. en V. Kunde v. N. I.* I. 1853. bl. X. III. 1855. bl. XXIV. IV. 1856. bl. XXIV. Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 76.

4691. Brief van K. Scherzer en E. Schwarz, met uitnoodiging, om naar eene voorgeschrevene methode, metingen te doen op het ligchaam van verschillende individuen van onderscheidene rassen, en het verzoek om de uitkomsten daarvan over te maken aan de Keiz. Akademie der Wetensch. te Weenen. Not. 9 Junij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 166.

4692 Over de kunstmatige vormsverande-

ring van het hoofd en andere ligchaamsdeelen bij verschillende volkeren, o. a. in China en op de Nicobaren-Eilanden, door Von Jäger. Met aanteekeningen van A. Sasse. *Vad. Lett.* 1859. II. 485.

4693. Over de opvoeding der kinderen bij de Otahiten; kunstmatige vervorming van het hoofd bij de geboorte. *Mag. Alg. Bel.* I. 1808. 251.

4694. Algemeene aanmerkingen over de bewoners der eilanden in de groote Zuidzee; rassen, invloed van het klimaat en andere physische oorzaken van hun onderling verschil. *N. Ned. Bibl.* IV. 1784. 2e st. 321.

4695. Proeve nopens de verschillende gedaante en kleur der menschen, door J. C. M. Radermacher. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 115.

4696. Schets van de onderscheidene groepen van Madagascar tot het Paasch-eiland, en van Formosa tot Nieuw-Zeeland, door J. Crawford. *Letterb.* 1849. II. 43, 60, 74, 90, 138.

4697. Physische karakter-beschrijving der Japanezen, door O. Mohnike. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 655.

4698. Oorsprong der Maleijers, uit The Asiatic Journal. Vol XII. 117. Bat. 12 Mei 1815. Herkomst van de verschillende menschen-rassen in den Nederl.-Ind. en Philippijnschen Archipel, met mededeeling der verschillende daarover geraadpleegde schrijvers. *Lett. Mag.* 1827. 2 st. 165.

4699. Eenige aanteekeningen over de Sumatrasche volkstammen, door C. Swaving. Bijdrage tot de ethnographische anthropologie. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5e S. V. 1863. 295.

4700. Mededeelingen betreffende den oorsprong der Atjinezen, door W. L. Ritter, in 1837. *T. v. N. I.* 1e j. 2e dr. Bat. 1838. 458.

4701. Opmerkingen en mededeelingen betreffende den ligchaamsbouw der Niassers, Boeloearezen en Pageërs, door L. Horner. 20 Jan. 1838. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Bat. 1840. 342, 370.

4702. Aantooning door W. L. Ritter, van het ongerijmde der verdeeling van het Dajaksche menschen-ras door J. Kögel. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3e d. 211.

4703. Aantooning van het verschil in het uiterlijk voorkomen tusschen de Soendanezen en Javanen, door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 4e. j. 2e dr. Bat. 1842. 134.

4704. Anthropologische aanteekeningen, betreffende de afdeeling Tjiriengien, in de res. Bantam. 1844. Aantooning van het verschil in de physische eigenschappen van den Javaan, den Maleijer en den Soendanees. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2e d. 388.

4705. De Javaan, door S. Keijzer; zijn uitwendig voorkomen. *Vad. Lett.* 1854. II. 504.

4706. Beschrijving van het uiterlijk voorkomen van de Badoeïnen in het zuiden van de res. Bantam, door W. R. van Hoëvell. 1845. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 369.

4707. Aanteekeningen omtrent Nieuw-Guinea, door G. J. Fabritius. Physiek voorkomen van de papoes en bewoners van de Geelvinksbaai. *Tijds. Ind. T. L. V. Kunde.* IV. N. S. I. 1855. 209.

4708. Eenige bijzonderheden nopens de Kalangs op Java, uit de vermenging van een hond en een vrouw ontstaan, volgens overlevering, door J. J. Meinsma, *Bijdr. Ind. T. L. V. Kunde.* N. V. VI. 378.

Schedels enz.

4709. Mededeeling door C. Swaving, nopens een schedelmeter vervaardigd door E. Frank. Not. Nat. Vereen. 2 Mei 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 448.

4710. Eerste bijdrage tot de kennis der schedels van volken in den Ind. Archipel, door C. Swaving. Met platen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 241, 289. — Afmetingen en beschrijving van 14 schedels van Bandjareezen van Borneo. *Ald.* 261. — Idem van 7 schedels van Dajaks van Borneo. *Ald.* 277. — Idem van 20 schedels van Javanen uit het Oostelijk en Middengedeelte van Java. *Ald.* achter 288. — Idem van 14 schedels van krankzinnige Soendaneezen, uit het Westelijk gedeelte van Java. *Ald.* 289. — Over den schedel van den Boeginees, Makasaar en Menadonees. *Ald.* XXIV. 5e S. IV. 175, 189. — Afmetingen. *Ald.* 193. Beschrijving van de schedels van Celebes, 8 Boeginezen, 6 Makassaren, 4 Menadoneezen. *Ald.* 106, 206, 208. — Afmetingen bij 10 schedels van Dajaks van Borneo en andere schedels van Nieuw-Guinea, Amboina en Ceram, bij 16 schedels van Chinezen, bij 19 schedels van volkstammen van Celebes en omliggende eilan-

den. *Ald.* Achter 216. — Afmetingen bij 17 schedels van Sumatrasche volkstammen, bij 6 schedels van zeeroovers van Magindanao en Soeloe-eilanden, bij 12 verschillende vrouwenschedels uit den Ind. Archipel. *Ald.* vóór 217.

4711. Mededeeling door C. Swaving, van bijzonderheden nopens twee schedels van Siamezen. Not. Nat. Vereen. 26 April 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 453.

4712 Afmetingen van schedels van inboorlingen van Java, Sumatra, Nias, Borneo, Celebes, de Moluksche eilanden en Nieuw Guinea, door P. Bleeker. Tabellen, benevens omschrijving van 78 schedels, gevolgd door de mededeeling van de schedelafmetingen van Papoe's en Alfoeren, volgens Garnot en S. Müller. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 498.

4713. Opmerking van L. Horner, betreffende de schedels der Niassers, Dajaks, Alfoeroe's, Maleijers, Boeginezen en Javanen. *T. v N. I.* 3e j. 1e d. Bat. 1840. 344.

4714. C. Swaving, belangrijkheid van het bezit van Dajaksche en Alfoersche schedels. Not. Nat. Vereen. 20 Maart 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 227. — Toezending door P. van der Crab, te Ternate, van schedels. Not. Nat. Vereen. 4 Julij 1861. *Ald.* 480, 493, 512.

4715. Aanbieding van schedels van Dajaks, door L. F. Praeger. Not. Nat. Vereen. 9 Febr., 8 Maart 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 330. 437.

4716. Bijzonderheden nopens drie Dajaksche schedels, ontvangen van N. Hofstede, te Montrado. Not. Nat. Vereen. 4 Oct. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 227.

4717. Aanbieding door F. von Faber, van een Dajak-schedel, afkomstig uit Landakh, ter Borneo's Westkust. Not. Nat. Vereen. 15 Maart, 12 April 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 441, 449.

4718. Beschrijving van een O. I. Idiotenschedel van eene vrouw, Riela genaamd, gesproten uit het onvermengde Bataviaasch-Maleische ras. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XVII. 1865. 210.

4719. Over den om zijn' vorm hoogst merkwaardigen schedel eener Maleische vrouw, geboortig uit de Kampong Pondokh-Petoeng, in de Bataviasche Ommelanden, zuider-kwartier, door C. Swaving. Not. Nat. Vereen. 17 Julij 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 489.

4720. Tafel van afmetingen van vijf schedels van Soendanezen en Javanen. Medegedeeld door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d Batavia 1842. 136.

4721. Vergelijkende beschrijving van den schedel van den Javaan, met dien van den Maleijer en den Soendanees, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 179.

4722. Afmetingen van 8 schedels van inboorlingen van Java, Celebes en Amboina, door J. W. E. Arndt. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 1854. 215.

4723. Toezending door P. van der Crab, te Ambon, van een paar schedels van Alfoeren. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 259, 278.

4724. Mededeeling door J. G. F. Riedel, te Tanah-Wangko, van zijne pogingen tot bekoming van schedels van Alfoeren. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 271.

4725. Over den schedelbouw der Papoea's en der Alfoeren, door W. Vrolik. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 246.

4726. Mededeeling door C. Swaving, van bijzonderheden nopens twee schedels van bergbewoners van Nieuw-Guinea. Not. Nat. Vereen. 5 Nov. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 246.

4727. Afmetingen der schedels van Nieuw-Guinea en Nieuw-Holland, beschreven door G. Sandifort en medegedeeld door S. Müller. *S. Müller, Reizen en Onderzoek. in den Ind. Arch.* I. Amst. 1857. 123—126.

4728. Pogingen tot het erlangen van preparaten ven hersenen van verschillende menschenrassen in den Indischen Archipel, op het verzoek van W. Vrolik. Not. Nat. Vereen. 23 April 1857 en 23 Sept. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3e S. III. 1857. 437; XVI. 4e S. II. 1858—1859. 328.

4729. Beschrijving van den voet eener Chinesche vrouw. Uit een rapport in de Kon. Societeit van Londen. *Vad. Lett.* 1830. II. 300.

4730. Indische bijzonderheden. De Patriarch Bappe Sanjah, door J. G. M. Voorbeelden van hoogen ouderdom onder de Inlanders en Europeanen te Batavia en in de Bovenlanden op Java. *Vad. Lett.* 1816. II. 617.

4731. Mededeelingen betreffende den hoogen ouderdom en het aantal afstammelingen van Raden Mochamed Tahier, volgens zijn zoon, den Regent van Lebak. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 3e d. 484.

4732. Groote vruchtbaarheid van eene tuinmansvrouw te Madras. Mededeeling uit the Asiatic Journal. *Letterb.* 1835. II. 32.

4733. Iets over de vruchtbaarheid van het Kaukasische ras in tropische gewesten, ten betooge van de mogelijkheid van Europesche kolonisatie in Nederl. Indië. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II 42.

4734. Een geslacht-register van Europesche afstammelingen, van meer dan drie generaties oud, thans te Soerakarta nog in leven. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 116.

4735. Hooge ouderdom en vijftig-jarig huwelijk van Jan de Mey te Colombo. 1770. *N. Nederl. Jaarb.* VI. 1771. I. 499.

4736. Sterfte onder de menschen op Java. Uit de Jav. Court. van 18 Maart 1818, No. 12, en van 25 Maart 1818. Berekeningen van den levensduur in Europa en in Oost-Indië, vooral te Batavia en op Java. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 51.

4737. Over de geringe sterfte onder Europeanen van rijpen leeftijd in heete gewesten. Uit de Jav. Court. van 13 Julij 1830, No. 81. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11. en 12. 123.

4738. Zes en veertig dagen levend in een graf. Uit de Jav. Court. van 28 Oct. 1830. Toelichting door H. J. Domis, van den Maleischen tekst met Hollandsche vertaling van een politie-rapport, Samarang 15 Mei 1821, van den Regent van Samarang Adi Mongolo, gevolgd door een naschrift van de Redactie der Jav. Court. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 142.

4739. H. M. Twedell, voorbeeld van levendig begraven in Indië, te Dschaisulmir, van een man, die, na een maand opgegraven, ongedeerd werd bevonden, volgens Boileau. Uit het Ind. Journaal voor genees- en natuurkunde. *Rec. o. d. Rec.* XXX. 1837. Meng. 338.

4740. Voorbeeld van levend begraven in Indië, van een man te Dschaisulmir, welke zich voor weken en maanden lang laat begraven, zonder nadeel voor zijn leven of gezondheid. Uit het Ind. Journaal voor genees- en natuurkunde. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Bat. 1838. 174.

4741. De familie Erie. Beschrijving van dit reusachtig geslacht, op de Sandwich-eilanden. *Leeskab.* 1839. I. 285.

4742. Beschrijving van een dwerg van zonderling maaksel, geboren op Bali in 1740, en genaamd Kitip, door F. von Wurmb. *N. Vad. Bibl.* VI. 1802. 2e st. 250.

4743. Waarnemingen omtrent de Kimos, of de Pigmeën, van het eiland Madagascar. Uit de „Voyage à Madagascar, par l'Abbé Rochow." *Vad. Lett.* 1793. II. 231.

4744. Beschrijving van een misvormd kind, met afbeelding, door H. van den Heuvell en F. A. C. Waitz. *Verh. Bat. Gen. N. I.* X. 1825. 133.

4745. Een Maleische Albino te Grissee. Door Newbold in het Journal of the As. Soc. of Bengal. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. Meng. 550.

4746. Beschrijving van een witten neger of „Karkerlak" van het eiland Bali, door J. van Iperen. 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 215. — Idem van een blanke negerin uit de Papoesche eilanden. *Ald.* II. 1826. 125.

4747. Maleijers met eene blanke huid. Waarnemingen van Bennet op Sumatra, van eene huidziekte. *Vriend Vad.* IX. 1835. 381.

4748. De Siamesche aaneenverbonden tweelingen. *Letterb.* 1829. II. 284.

4749. De Siamesche tweelingbroeders. Met eene afbeelding. Uit het Med. and Surg. Journ. van Boston in N. Amerika. *Vad. Lett.* 1830. II. 178 — Nog een enkel woord, rakende de Siamesche tweelingbroeders. Mededeelingen van Coffin, Hunter en Warren. *Ald.* 255.

4750. Nog iets over de Siameesche tweelingen. Waarnemingen van J. Warren te Boston. *Letterb.* 1829. II. 379. — Idem uit het Verslag van Dr. Bolton aan de Kon. Maatsch. te London. *Ald.* 1830. II. 306.

4751. Iets naders over de Siameesche tweelingen, Chang en Eng. *Vad. Lett.* 1836. II. 92.

4752. Berigt nopens het lot der Siamesche tweelingen Sheng en Eng. in N. Amerika. *N. Keur v. Meng.* 1840. 376.

4753. Bijzonderheden betreffende twee aaneengewassene meisjes, te Coimvatore op Madras. Uit v. Froriep's Notz. u. s. w. Mrt. 1822. No. 28. Medegedeeld door A. Moll. *Pract. Tijds. Gen.* I. 1822. 371.

4754. Waarnemingen door den Zweed Keoping. van menschen met staarten, op een der Nicobarische eilanden in 1647 aangetroffen, en wederlegging hiervan door N. Fontana. *Vad. Lett.* 1795. 2. 59.

4755. Aantooning door W. L. Ritter, van het ongerijmde van het beweren door J. Kögel, nopens het bestaan van Dayaks van beiderlei geslacht, met staarten. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3e d. 210.

4756. Nasporingen omtrent menschen met staarten op de N. O. kust van Borneo. Uit de aanteekeningen van H. von Dewall, 1848, medegedeeld door J. Hageman JCzn., zijnde negatief resultaat. *Tijds. Ind. T. L. en V. Kunde.* IV. N. S. 1. 1855. 456.

4757. Uitnoodiging van de Kais. Leopoldinisch-Carolinische Akademie der Naturf. aan de Nat. Vereen. N. I. om de juistheid te bepalen van een berigt, in „Das Ausland", betreffende het aanwezen op Borneo, van menschen met staarten. Not. Nat. Vereen. 26 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 157. — Brief van C. Helfrich, met de vérlangde inlichtingen. Not. Nat. Vereen. 23 Junij 1859. *Ald.* 171. — Verslag van H. von Gaffron, te Sambas, over menschen met staarten op Borneo, en over de mogelijkheid eener vermenging van menschen met apen. *Ald.* 227.

4758. Iets over menschen met staarten, door B. J. A. W. Brilman. Mededeeling betreffende een individu, te Soerabaja in 1832, afkomstig uit de res. Pasoeroean. Met naschrift der redaktie. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Bat. 1842. 409.

4759. Berigt, uit de „Leipz. Alg. Zeitung" van 7 Oct. 1838, betreffende het voorkomen van menschen met staarten op Java. *T. v. N. I.* 4e j. 1 d. Bat. 1842. 128. — Veronderstelling van W. L. Ritter, dat de schrijver van dit berigt is: J. Kögel. *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 3e d. 210, 220.

C. GEZONDHEIDSTOESTAND EN ZIEKTEN.

I. KLIMAAT.

4760. Beschouwingen over de invloeden van het tropische klimaat; door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 735.

4761. Brief, München 5 Aug. 1862, van S. Friedmann, over de intensiteit der tropenziekten. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 453.

4762. Antwoord op de vraag over de meerdere sterfte op de uitgaande schepen der Nederlandsche Oost-Indische Maatschappij, vooral van hier tot aan de Kaap de Goede Hoop, door G. G. ten Haaff. *Verh. Bat. Gen.* III. 1777. 1. — Idem door D. Schuurman. *Ald.* 45. — Idem door J. F. Muller. *Ald.* 87.

4763. Prijsvraag uitgeschreven door het Bat. Gen. van K. en W., aangaande de ongezondheid der O. I. gewesten, in het bijzonder van Java, voor het ligchaamsgestel van den Europeaan, zijn levensregel op reis en bij zijne aankomst. Te beantwoorden vóór 1 Oct. 1825. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. XV. *Letterb.* 1824. I. 216.

4764. Prijsvraag, uitgeschreven door de Holl. Maatsch. der Wet. te Haarlem, over voorschriften om de gezondheid zulker menschen te behouden, die uit dit gansch verschillend climaat, in Oost-Indiën aankomen. Te beantwoorden vóór 1788. — *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XXI. 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 651; 1783. 2. 973. — Herhaald voor 1793. *Ald.* XXVI. 1791. 1. 611.

4765. Iets over den invloed van het klimaat dezer gewesten op den Europeaan; door C. Swaving. — I. De uitwerking der warmte op den nieuw aangekomen Europeaan. (Het 1e gedeelte dezer verhandeling, Bat. Januarij 1844, ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch.* No. 7, 1e j. 1844. 81). — II. De invloed van het geographisch en physisch klimaat op het organisme volgens de nationale afkomst, leeftijd, geslacht, temperament, constitutie, leefwijze, enz. — III. De oorzaken, die het acclimatisatie-proces storen. — IV. De beste leefwijze van den Europeaan vóór, gedurende en na het acclimatisatie-proces. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia 1844. 210; 7e j. Batavia 1845. 4e d. 92, 222; 8e j. Batavia 1846. 4e

d. 319. — Aanvulling van deze artikelen; door D. F. Schaap. *Ald.* 8e j. Bat. 1846. 4e d. 112.

4766. De invloed van Java's klimaat op den gezonden Europeaan, en gezondheidsregelen voor den nieuw uitgekomene; door C. Swaving. Aanvulling van de voorgaande verhandeling. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 161.

4767. Een woord over acclimatisatie; door S. L. Heijmann. *Nat. en Geneesk. Arch. v. N. I.* 3e j. Batavia 1846. 311. — Repliek hierop door F. A. C. Waitz. *Ald.* 8e j. 1846. 3e d. 397. — Antwoord hierop door S. L. Heijmann. *Ald.* 4e d. 119. — Wederantwoord hierop door F. A. C. Waitz. *Ald.* 389.

4768. Beantwoording door F. A. C. Waitz, Batavia, Sept. 1846, der vragen: 1. Is de mensch, even als de plant en het dier, aan ééne bepaalde luchtstreek gebonden, en staat hij op vreemden grond gelijk met van elders aangebragte broeikasplanten? — 2. Sterven Europeanen op Java uit? — 3. Offert de Europeaan, naar Oost-Indië verhuizende, met mathematische zekerheid, drie-vijfde van zijn leven op. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 381. — Aanmerking hierop door P. Bleeker. *Ald.* 4e d. 116.

4769. Beoordeeling van deze beschouwingen; door W. Bosch. Batavia Nov. 1846. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 237. — Ook geplaatst in *Nat. en Geneesk. Arch.* 3e j. 1846. 584. — Wederlegging van de stellingen van W. Bosch; door F. A. C. Waitz. *Ald.* 382.

4770. Waar is 't beter? In Indiën of in Nederland? Brief van H. W. van Waeij, over het gunstige klimaat van, en de goedkoope levenswijze op Java, met opgave van den hoogen ouderdom, welken Europeanen en Javanen op dat eiland bereiken. *T. v. N. I.* 23 j. 1861. II. 314.

4771. De uitwasemingen der Keerkring-eilanden en derzelver invloed op den mensch. *Globe* 1841. II. 171.

4772. Prijsvraag uitgeschreven voor 1783 door het Batav. Gen. van K. en W. over het zitten in het schijnsel der maan in Oost-Indië als gevaarlijker dan in Europa, over de daaruit ontstane kwalen en de middelen ter genezing. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. Voorberigt 14; IV. 2e dr. 1824. Voorberigt 12.

4773. Prijsvraag uitgeschreven voor 1791, door het Bat. Gen. Proefond. Wijsbeg. te Rotterdam, over de gewone ongesteldheden of ziekten, die de Europeanen, welke eenen tijd lang in de Oost-Indiën gewoond hebben, en in Europa terugkomen, doorgaans medebrengen of krijgen. Welke zijn de oorzaken daarvan en de middelen tot herstel? *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 2. 1023; *Letterb.* III. 1789. 76. — Herhaald voor een onbepaalden tijd. *Ald.* II. 1794. 76.

II. GENEESKUNDIGE PLAATSBESCHRIJVING.

Azië.

4774. Bijzonderheden nopens een epidemie in Japan in 1773. *Maandel. Ned. Mercurius* XXXVIII. 1775. 61.

4775. Verslag over de Gouvernements geneeskundige dienst op het eiland Desima en in Japan over 1857 en 1858, door J. L. C. Pompe van Meerdervoort. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 495. — Idem gedurende 1859. *Ald.* IX. N. S. IV. 1862. 536. — Idem gedurende 1860 en 1861. *Ald.* V. 1863. 527.

4776. Medisch-topographische beschrijving van Siam, door J. van IJzeren. Not. Nat. Vereen. 26 April 1862 en 24 Mei 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 453, 470.

4777. Verhaal van een hongersnood in Hindostan in 1812. *Vad. Lett.* 1833. II. 114.

4778. Bijzonderheden nopens de epidemie in Bengalen, in 1770. *Maandel. Ned. Mercurius* XXX. 1771. 117; XXXI. 1771. 3.

Indische Archipel.

4779. Volksziekten in Nederlandsch-Indië; door G. Wassink. Beschrijving van: *a.* cholera; *b.* oogziekten; *c.* koortsen; *d.* influenza; *e.* natuurlijke pokken. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 416, 581.

4780. Welke gepaste maatregelen zijn er tegen de volksziekten in den Indischen Archipel gedurende de laatste jaren genomen? Door C. Swaving. *Ned. Weekbl. Gen.* VI. 1856. 289.

4781. Brief, Batavia 4 Jan. 1840, van P. van Swieten, over de betrekkelijke juistheid en waarde van de bescheiden betreffende de sterfte in het Indisch leger, berustende bij het Milit. Dept. van 1816—1832. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 117. — Nog iets over de sterfte onder de Europesche militairen van het Indisch leger van 1816—1832; door P. Bleeker, (mededeeling met toelichting van den inhoud van dezen brief.) *Nat. Gen. Arch.* 3e j. 1846. 300.

4782. Fragmenten voor eene geneeskundige statistiek van het leger in Neêrlands Oost-Indië; door P. Bleeker. — I. Staat der ziekte en sterfte in de militaire hospitalen, infirmeriën, garnizoenen, enz. op Java en de buiten-etablissementen van 1816—1828. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 140. — II. Idem van de Europeesche militairen van 1829—1843. *Ald.* 274. — III. Idem van de Afrikaansche, 1832—1844. *Ald.* 3e j. 1846. 108. — IV. Verbeterde staat der sterkte van Europeesche militairen van 1819—1843. *Ald.* 3e j. 1846. 111.

4783. Staat der gedurende de jaren 1825, 1826 en 1827 in Oost-Indiën aanwezige, geneeskundig behandelde en overleden Europeesche militairen; door E. A. Fritze. Overgenomen uit de Verh. Bat. Gen. v. K. en W. XIII. Batavia 1830. *Letterb.* 1831. I. 12.

4784. Korte schets der legerziekten, waargenomen tijdens de Celebesche expeditie en de jongste onlusten op Java, tot 30 Junij 1827; door C. F. A. Degenhardt. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XII. 1830. 255.

4785 Vijfjarig overzigt van het aantal door de geneeskundige commissie tot onderzoek en afkeuring van militairen in de drie militaire afdeelingen op Java en ter Sumatra's Westkust afgekeurde militairen, van 1856 tot 1860. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 564.

4786. Uittreksel uit het rapport van den Inspecteur der geneeskundige dienst van de zeemagt over 1853 en 1854. *Swart, Verh.* 1855 2e afd. I. 1856. 2e afd. 62.

Eilandengroep van Sumatra.

4787. Militaire geneeskunde; door G. Wassink. Uittreksel uit het verslag der Djambische expeditie in 1858 door J. Wrede, voor zooveel betreft het genees- en heelkundige gedeelte. *Gen. Tijds. N. I.* XIII N. S. III. 1860. 322.

4788. Geneeskundig topographische schets van Sibogha, Westkust van Sumatra; door J. J. de Wilde. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 105

4789. Schets eener geneeskundige topographie van Kotta Generaal Cochius, zoo als zij was op het einde van 1838; door G. Wassink. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 520.

4790. Natuur- en geneeskundige topographische schets der ads. residentie Agam, door E. W. A. Ludeking. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. I. 60.

4791. Geneeskundig topographische schets van de hoofdplaats Palembang, door L. Lindman. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 753.

4792. Geneeskundig topographische schets der Ampat Lawang, Res. Palembang; door J. F. Buning, Dec. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 620. — Geneeskundig verslag der expeditionnaire kolonne in de Ampat Lawang, Junij 1859 tot April 1860; door J. F. Buning. *Ald.* 187.

4793. Geneeskundig verslag van de expeditionnaire kolonne in de Rawa, binnenlanden van Palembang, van 30 Julij tot 18 Dec. 1855. door C. A. M. M. M. von Ellenrieder, *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1869. 405.

4794. Mededeelingen betreffende den gezondheidstoestand der Lampongs, door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 324.

4795. Geneeskundig topographische schets van Telok-Betong en onderhoorigheden (Lampongsche distrikten), door G F. Wienecke. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 617.

4796. Geneeskundige topographie van Muntok; door J. J. Lindgreen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 839.

4797. Geneeskundig topographische schets van het eiland Billiton, door A. Hendriks. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 518.

Eilandengroep van Borneo.

4798. Beschrijving eener reis naar de Boven-Kapoeas, van 24 April tot 4 Mei 1862; door C. F. W. Hunnius. (Geneeskundig verslag) *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 174.

4799. Militaire geneeskunde; door G. Wassink. Uittreksel uit het verslag van E. van Hengel, over de expeditie naar de Boven-

Melawie, adst. res. Sintang, en handelende over de levenswijze, den toestand, de behandeling en de geneeskundige verpleging der troepen, die daaraan hebben deelgenomen. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 629

4800. Geneeskundig verslag van een togt in het rijk van Koetei, met eene kolonne sterk 90 man, van 5 Aug. 1861 tot 29 Jan. 1862; door A. C. Hoogeveen. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 52.

4801. Schets eener geneeskundige plaatsbeschrijving van de Zuid- en Oostkust van Borneo; door C. Helfrich. *Gen. Tijds N. I.* VII. N. S. II. 1859. 321.

4802. Geneeskundig verslag van den togt der kolonne Benschop, van Pengaron naar Ambawang, Z. en O. Afd. van Borneo, van den 16 tot en met 24 Junij 1860; door J. M. C. E. le Rutte. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 23.

4803. Geneeskundig verslag van de expeditie tegen Latoentoer, Z. en O. Afd. van Borneo, 27 Jan. tot 3 Maart 1860; door M. van Andringa. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 838.

4804. Geneeskundig verslag van den togt der kolonne van Vloten naar Tongka, in de Karrauw-landen, Z. en O. Afd. van Borneo, 17 Sept. tot en met den 14 October 1861; door G. Luchtmans. *Gen. Tijds. N. I.* X. N.S. V. 1863. 1.

4805. Togt naar Tongka, in Oct. 1861; geneeskundig verslag door A. J. H. van der Myll Dekker. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 350.

4806. Schets eener geneeskundige plaatsbeschrijving van Tamiang-Lajang, gelegen in distrikt Pattai, Z. en O. Afd. van Borneo; door P. C. van Goens. 13 Dec 1860. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 99.

4807. Geneeskundig-topographische schets van de distrikten Amandit en Nagara, Z. en O. Afd. van Borneo, volgens de rapporten van M. van Andringa, A. J. R. Natan en A. J. van der Burg. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 559.

4808. Geneeskundige plaatsbeschrijving der adst. resident. Martapoera; door E. Benjamins. Not. Nat. Vereen. 14 Maart en 9 Mei 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 411. 424.

4809. Geneeskundige plaatsbeschrijving van het distrikt Margasari, Z. en O. Afd. van Borneo, door C. H. E. Deelken, 1 Jan. 1862. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 87.

4810. Schets eener geneeskundige topographie van Oranje Nassau, steenkolenmijn in de Z. en O. Afd. van Borneo; door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 718.

4811. Staat, aantoonende het cijfer der zieken, herstelden en overledenen onder de werklieden en militairen in de kolenmijn Oranje Nassau, Dec. 1852 tot Julij 1854; door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 740.

4812. Herinnering van den brand in de kolenmijn Nassau, op Borneo, gedurende de maanden Februarij tot Mei 1854. Uit een geneeskundig oogpunt beschouwd, door C. G. C. F. Greiner, 8 Dec. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 45.

4813. Schets eener geneeskundige plaatsbeschrijving der afdeeling Tanah-Laut, Z. en O. Afd. van Borneo, door H. van Lokhorst. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 224.

Eilandengroep van Java.

4814. Summier rapport der behandelde zieken bij de civiele geneeskundige dienst in de onderscheidene residentiën van de eilanden Java en Madura over 1846; door W. Bosch. Met kaartje. *Gen. Tijds. N I.* I. 1852. 439. — Idem over 1847. *Ald.* II. 1853. 137. — Idem over 1848, met een aanhangsel van die op de Buiten-etablissementen en Japan. *Ald.* II. 1853. 300, 363. — Omschrijving van het civiele summier zieken-rapport over de civiele geneeskundige dienst op Java, Madura en de Buiten-etablissementen over 1853; door G. Wassink. *Ald.* III. 1854. 345, 447. — Idem over 1854. *Ald.* IV. 1855. 781, 910. — Idem over 1855. *Ald.* V. 1857. 1101, 1183. — Idem over 1856. *Ald.* VI. N. S. I. 1859. I. 131. — Idem over 1857. *Ald.* 469, 586. — Idem over 1858. *Ald.* IX. N. S. IV. 1862. 671, 742.

4815. Geneeskundige topographie der Antillen, der Sundaeilanden, en speciaal van Java, enz, door Hombron. *Tindal en Swart, Verh.* VI. 110, 367, 722.

4816. Kaartje, aantoonende den loop der epidemie in 1846 onder de inlandsche bevolking op Java. Medegedeeld door W. Bosch, Batavia 9 Oct. 1847. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 455.

4817. Summier ziekenrapport der militaire geneeskundige dienst op Java en Madura, over

1848, door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* VI N. S. I. 1859. 687. — Idem over 1849. *Ald.* VII. N. S. II. 1859. 441. — Idem over 1850. *Ald.* VIII. N. S. III. 1860. 1. — Idem over 1851. *Ald.* X. N. S. V. 1863. 79. — Idem over 1852. *Ald.* 107. — Omschrijving van het militair summier ziekenrapport van Java, Madura en de Buitenbezittingen over 1853; door G. Wassink. *Ald.* IV. 1855. 75, 94. 374. — Idem over 1854. *Ald* V. 1857. 1, 500. — Idem over 1855. *Ald.* VII. N. S. II. 1859. I 133. — Idem over 1856. *Ald.* VIII. N. S. III. 1860. 33, 167. — Idem over 1857. *Ald.* 505, 627. — Idem over 1858. *Ald.* IX. N. S. IV. 1862. 255, 410. — Idem over 1859. *Ald.* X. N. S. V. 1863. 247, 281. — Idem over 1860. *Ald.* 299, 329, 429. — Idem over 1861. *Ald.* XI. N. S. VI. 1864. 165, 201. — Idem over 1862. *Ald.* 219, 251. — Idem over 1863. *Ald.* Supplement.

4818. Overzigt van den gezondheidstoestand der bevolking in 1846 in de res. Preanger-Regentschappen. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 98. — Idem in de res. Tagal. *Ald.* 107. — Idem in de res. Pekalongan. *Ald.* 120. — Idem in de res. Banjoemas. *Ald.* 206, 210. — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 223. — Idem in de res. Japara. *Ald.* 373.

4819. Opgave der oorzaken van de toenemende ongezondheid van Bantam in 1768, 1804 en 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e. d. 239.

4820. Natuur- en geneeskundige topographie der res. Bantam, door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 967.

4821. Beoordeeling van de verschillende meeningen over de oorzaken van de ongezondheid van Anjer, met aanbeveling van middelen tot verbetering. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 374.

4822. Eenige beschouwingen omtrent Anjer, door J. G. Th. Bernelot Moens; geneeskundige plaatsbeschrijving. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 417.

4823. Prijsvraag voor 1780, van het Bat. Gen. in N. I., over de oorzaken der meeste vooral epidemische, of gewone ziekten van Batavia, inzonderheid van de rotkoorts. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. Voorberigt 34 en Deel II. 3e dr. 1826 Voorberigt 11. — Verslag van het ingekomen antwoord, en bekrooning van J. A. Duurkoop. *Ald.* I. 3e dr. 1825. Naberigt X, XXVII. — Bekroond antwoord door J. A. Duurkoop. 1780. *Ald.* II. 3e dr. 1826. 313.

4824. Berigt aan de Kaap de Goede Hoop, nopens een zware sterfte onder de Europeanen ter hoofdplaats Batavia in 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1319.

4825. Prijsvraag uitgeschreven door de Holl. Maatsch. der Wetens. te Haarlem, voor 1793 over de meerdere ziekte en sterfgevallen van de nieuwelings uit Europa te Batavia aangelanden, over den invloed der thans drooge grachten der stad daarop, en voor te stellen verbeteringen. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 611. *Letterb.* I. 1788. 4. — Herhaald voor 1794. *N. Nederl. Jaarb.* XXVIII. 1793. 1. 951 en XXIX. 1794. 1. 724. *Letterb.* I. 1794. 186.

4826. Batavia, de hoofdstad van Neerl.-Indië. Tweede verhandeling, gelezen in Felix Meritis in 1793, door D. van Hinloopen, o. a. over de waarschijnlijke oorzaken van het verval en de ongunstige gesteldheid der inwoners. *Vad. Mag.* II. 1803. 63, 83. — Idem, derde Verhandeling, o. a. middelen ter verbetering. *Ald.* II. 1803. 215.

4827. Prijsvraag, uitgeschreven voor 1783 door het Bat. Genootsch. der Proefond. Wijsbeg. te Rotterdam, uit naam van het Gen. van K. en W. te Batavia, over den aard van verschillende schadelijke en verstikkende uitdampingen van moerassen, modderpoelen, secreten, riolen, gast- of zieken- en gevangenhuizen, mijnen, putten, graven, wijn- en bierkelders, doovekolen, enz. en over middelen daartegen. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 848.

4828. Prijsvraag, uitgeschreven voor 1785 door de Holl. Maatsch. der Wetens. te Haarlem, op verzoek en op kosten van het Bat. Gen. van K. en W. in Nederl. Indië, over het beste middel, om eene sterkere schuring en afvoering der vuile stoffen van Batavia te verkrijgen en te onderhouden, en aan de stad een zuiverder en gezonder lucht te bezorgen. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XXI. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 5. en III. 2e dr. 1824. Voorberigt 7; *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 2. 981 en XVIII. 1783. 2. 969 — Herhaald voor een onbepaalden tijd. *Ald.* XXV. 1790. 2. 1546; XXVI. 1791. 1. 598; XXVII. 1792. 1. 552 en XXVIII. 1793. 1. 956. XXIX. 1794. 1. 729. *Letterb.* VI. 1790. 21; VII. 1791. 185. — Verslag nopens de ontvangen antwoorden. *Ald.* XXVI. 1791. 1. 599. XXVIII. 1793. I. 956.

4829. Prijsvraag van het Bat. Gen. voor 1779 in N. I., over de beste wijze van begraven der lijken, in plaats van in de kerken en op de kerkhoven dezer stad Batavia, op eenen genoegzamen afstand. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 30. — Zakelijke inhoud van het uitgebragt verslag op het ingekomen antwoord. *Ald.* II. 3e dr. 1826. Voorberigt 9.

4830. Eene bijdrage tot de leer der ver rottings-verschijnselen in de vrije lucht van lijken, die uit het water opgehaald zijn; door C. Swaving. Waarnemingen in het stadsverband te Batavia. *Ned. Weekblad Gen.* V. 1855. 35.

4831. Gezondheid of ongezondheid van Batavia, mededeeling door E. de Waal van de hoofdpunten der artikels over dit onderwerp van Benevolus, Benevolus alter en een bewonderaar van Benevolus, geplaatst in de Java Government Gazette van 1, 15 en 29 Julij, 12 Aug., 2 Sept. en 4 Nov. 1815. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 10, 11, 12. 314.

4832. Twee woorden over Batavia. Uit de Bat. Court. van 20 Mei 1820, No. 21. Over de oorzaken en de middelen tot vermindering van de ongezondheid der stad en omstreken. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 103.

4833. Uittreksel uit eenen brief van d'Engelbronner te Batavia. Verslag der aldaar voorkomende ziekten en hare behandeling. *Ned. Lancet*, VI. 1843 –1844. 115.

4834. Mededeelingen en beschouwingen van P. Bleeker, betreffende den gezondheidstoestand van Batavia. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia, 1843. 288.

4835. Bijdrage tot de medische topographie van Batavia; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batav. 1843. 281, 640, 657 Noot. 6e j. 1 d. Bat. 1844. 451; 6e j. 2e d. Bat. 1844. 97; 6e j. Bat. 1844. 4e d. 272; 7e j. Bat. 1845. 3e d. 381; 8e j. Bat. 1846. 2e d. 445, 488. Ook geplaatst in *Nat. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 1. 169, 523; 2e j. 1845. 497 en 3e j. 1846. 195.

4836. Batavia, uit een hygiënisch gezigtspunt beschouwd, door G. Wassink, Bat. 5 Maart 1859. De oorzaken waaraan de ongezondheid wordt toegeschreven, en de middelen om die stad gezond te maken. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 715.

4837. Tijding van Batavia aan de Kaap de Goede Hoop, betreffende eene epidemie op het eiland Onrust, met vermelding der oorzaak. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 821.

4838. Iets over de ongezondheid van het eiland Onrust; aantooning der oorzaken. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 486.

4839. Iets over de vermeende ongezondheid van het eiland Onrust; door H. Schillet, rapport, Julij 1845, ter aantooning van het tegendeel, onder zekere voorwaarden. *Pilaar en Obreen, Tijds.* X. 1850. 270.

4840. Aanteekeningen over Samarang. Uit de Bat. Court. van 14 Julij 1827, No. 57. Betreffende de aldaar geheerscht hebbende ziekten gedurende 1824 en 1825. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 5 en 6. 137, 140.

4841. Staat, aantoonende het getal zieken, uit het garnizoen van Samarang naar het militair hospitaal gezonden, 1834—1843. Tienjarige sterftestaat van het Militair hospitaal aldaar; door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. tegenover 327. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch.* 3e j. 1846. tegenover 83.

4842. Ziekten, gedurende 1843 in het militair hospitaal te Samarang in behandeling, door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1 d. tegenover 327. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch.* 3e j. 1846. tegenover 83.

4843. Vergelijking tusschen de gezondheids- en mortaliteitsverhoudingen van de garnizoenen te Samarang, Willem I, Salatiga, Soerakarta, Djokjokarta en Poerworedjo, in 1848; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 83.

4844. Aantooning van het verschil tusschen de mortaliteit in 1848 onder de garnizoenen van Samarang, Willem I, Salatiga en Soerakarta, op Java; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 404.

4845. Staat, aantoonende het verschil tusschen de sterfteverhouding in de garnizoenen van Samarang en Willem I, in 1847 en 1848; door P. Bleeker, 10 Febr. 1849. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 182. — Idem van het verschil der ziekten. *Ald.* 183.

4846. Aantooning van het verschil tusschen de ziekten en mortaliteit te Willem I en te Samarang, gedurende 1848; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 263.

4847. Bijdrage tot de geneeskundige topographie van Willem I; door P. Bleeker, 10 Febr. 1849. *Gen. Tijds. N. I.* 1852. 165.

4848. Aantooning van het verschil tusschen

de ziekten en mortaliteit onder de Europeesche en inlandsche militairen van Willem I, in de res. Samarang, gedurende 1848; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 264.

4849. Geneeskundige topographie van Samarang; door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 314; en 8e j Bat. 1846. 1e d. 327, 2e d. 507. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 430; 3e j. 1846. 83, 257.

4850. Mededeelingen en beschouwingen van M. J. E. Muller, betreffende den gezondheidstoestand van Samarang. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 3e d. 317; 8e j. Bat. 1846. 1e d. 327.

4851. Staat der ziekten, onder behandeling geweest, gedurende 1848, te Willem I; door P. Bleeker, 10 Febr. 1849. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 181.

4852. Staat der ziekten en sterfgevallen in het garnizoen te Willem I, naar de maanden van het jaar 1848; door P. Bleeker, 10 Febr. 1849. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 188.

4853. Staat der ziekten, voorgekomen bij de militairen van het garnizoen te Willem I, gedurende 1848; door P. Bleeker, 10 Febr. 1849. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 184. — Idem bij de inlandsche militairen. *Ald.* 185. — Idem bij de Afrikaansche. *Ald.* 187.

4854. Opmerking over de gelegenheid als gezondheid van Salatiga; door F. van Boekhold, 1786. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VI. 1792. — Aanteekeningen van H. J. Domis over Salatiga, naar aanleiding van dit verslag. *Ald.* X. 1825. 107.

4855. Opgave van de gezondheids- en mortaliteitsverhouding in de res. Djokjokarta in 1846, 1847 en 1848; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 9.

4856. Epidemische ziekte in Rembang, 1819 en 1820. Uit de Bat. Court. van 22 April 1820, No. 17. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 56.

4857. Overzigt van den gezondheidstoestand der bevolking in 1846 in de res. Madioen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 1. 169, 180.

4858. Mededeelingen betreffende de endemische ziekten onder de bevolking van de res. Grissee, in 1822, getrokken uit het verslag van A. D. Cornets de Groot. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 83.

4859. Geneeskundige plaatsbeschrijving der res. Pasoeroean; door J. G. X. Broekmeijer. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 1.

4860. Epidemie in den Oosthoek. Uit de Jav. Court. van 19 Mei 1831. No. 60. Waarnemingen van H. J. Domis. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 164.

4861. Ziekte in Banjoewangie. Uit de Jav. Court. van 9 Sept. 1828. No. 108. Bijzonderheden nopens die ziekte veroorzaakt door eene buitengewone uitwerping van zwaveldampen van den Merapie. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. 115.

4862. Togt naar Beliling (Bali). Ter uitlevering van den Pambekel Njoman Tjempol, 1858; door G. Wassink. Betreft den gezondheidstoestand der troepen. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 573.

Oostelijke Indische Archipel.

4863. Mededeelingen betreffende den gezondheidstoestand en de ziekten van de bevolking op het eiland Lombok; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. 303.

4864. Geneeskundig verslag van Larantoeka (eiland Flores) over 1862; door J. Semmelink. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 57.

4865. Geneeskundig-topographische schets van Lawahiang (op het eiland Solor); door J. C. J. Hellmuth. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 217.

4866. Geneeskundige topographische schets van Bonthain; door W. Hubers van Assenraad, 22 Jan. 1856. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 205.

4867. Geneeskundige beschouwing van het eiland Batjan; door J. G. Bernelot Moens. Met beschrijving der inlandsche geneeskunde. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 338.

4868. Eenige opmerkingen omtrent den slechten gezondheidstoestand der op het eiland Batjan overgebragte Tomoriërs; door J. G. Th. Bernelot Moens, 1856 en 1857. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 439.

4869. Militair summier ziekenrapport van de afdeeling Amboina en onderhoorigheden over de jaren 1851 en 1852, door J. Hartsfeld. *Gen. Tijd. N. I.* III. 1854. 243.

4870. Geneeskundig verslag van de expeditie naar Cerams Z. en O.-kust van Sept. tot 30 Nov. 1860, door J. Semmelink,

21 Nov. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. V. 1862. 581.

4871. Beknopt verslag omtrent de te Amboina gedurende 1838 heerschende ziekte, door P. F. Schindele. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 159

4872. Geneeskundig-topographische schetsen van Amboina, door F. Epp. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 285, 449.

4873. Gezondheidstoestand te Amboina. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 491. 1845. 173, 555.

4874. Verslag der bij de civiel geneeskundige dienst te Amboina gedurende 1859 waargenomen ziekten, door O. G. J. Mohnike. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 464.

4875. Prijsvraag uitgeschreven voor 1785 door het Bat. Gen. van K. en W. over de meest grasserende ziekten in het beklagelijk volkverslindend Banda, hare oorzaken en middelen tot herstel. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. Voorberigt 17.

4876. Verslag der bij de civiel geneeskundige dienst te Banda, gedurende 1859, waargenomen ziekten, door G. J. Filet. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 441.

III. ZIEKTEN.

Koorts.

4877. Antwoord op de vraag over besmettelijke rotkoorts, febris maligna putrida, op de uitgaande Oost-Indische schepen, door J. Veirac. *Verh. Z. Gen.* VI. 1778. 3. — Idem door B. Hussem. Ald. 111.

4878. Proeve eener beschrijving der te Batavia voorkomende moeraskoortsen, gewoonlijk Bataviasche koortsen genoemd, door J. d'Engelbronner. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 391, 648. — De Bataviasche koortsen. Resultaten der lijkopeningen. Zakelijke inhoud van bovengenoemde verhandeling *N. Pract. Tijds. Gen.* XXIX. N. R., 2e j. 1850. 990.

4879. Iets over de Bataviasche koorts, welke, over het algemeen, voor de aldaar uit Europa aankomende personen zoo gevaarlijk en noodlottig is, benevens aanbeveling van de oprigting van een hospitaal te Weltevreden, voor de nieuw aangekomenen uit Europa. *Hermes*, 2e j. 1827. N. 1. 52.

4880. Korte aanteekening over eene algemeene ziekte, doorgaans genaamd de knokkel-koorts, door D. Bylon, Batavia, 19 Julij 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3 dr. 1826. 345. Zie ook 7.

4881. Ruptura lienis na febris biliosa, waarneming van A. E. Waszklewicz. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 134.

4882. Uittreksel uit echte bescheiden wegens de ziekten op Java, inzonderheid wegens de febris endemica Bataviae, medegedeeld door C. Pruys van der Hoeven. *Gen. Bijdr.* I. 1826. *Verh.* 171.

4883. Koorts-epidemie in het Cheribonsche gedurende 1853 door B. E. J. H. Becking, *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 204.

4884. Beschrijving der koorts-epidemie in het Cheribonsche van af de laatste maanden van 1852 tot aan den 1sten April 1854, door B. Feist. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 666.

4885. Oorzaken der koortsen en sterfte in 1839 te Tjielatjap. *Verh. en Ber. van Tindal en Swart, N. V.* II. Amst. 1841. 516.

4886. Hoe de dood niet wilde wachten op een Gouvernementsbesluit. De kettinggangers te Tjilatjap in 1855, allen aan de koorts bezweken. *T. v. N. I.* 19 j. 1857. I. 427.

4887. Beschrijving der Amboinsche koorts sedert 1835 geheerscht hebbende, door F. Epp. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 100. — De Amboinsche koorts. Zakelijke inhoud van bovengenoemde verhandeling *N. Pract. Tijds. Gen.* XXIX. N. R. II. 1850. 689.

4888. Mededeeling door E. de Waal der ontvangen ongunstige tijdingen van Amboina nopens de aldaar heerschende koortsen gedurende Augustus, September en October 1843, alsmede nopens de oprichting van een reconvalescenten-huis in de Amboinsche bovenlanden. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 275.

4889. Waarneming der febris endemica Amboinensis, door C. F. Gröger. Ontleend aan het geneeskundig verslag omtrent de in het eerste semester 1845 te Amboina behandelde zieken *Nat. Gen Arch. N. I.* 3e j. 1846. 421.

4890. Rapport der bevindingen en verrigtingen van 3—17 Maart 1861, bij het heerschen

eener koorts-epidemie onder het detachement te Hila, door P. W. A. Beijer. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 823.

Dysenterie.

4891. Prijsvraag, 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., over den Indischen buik- of bloedloop en de behandeling door de inlanders. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825, Voorberigt 21. — Verslag nopens het ingekomen antwoord. *Ald.* Naberigt VI.

4892. Fluxus ventris of de buikloop, door Wolf. Anno 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 355.

4893. Klinische waarnemingen over eenige indikaties bij de behandeling van dysenterie, door W. F. L. Vogler. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 702.

4894. Bijdrage tot de kennis van chronische dysenterie en enterohelkose. door A. E. Waszklewicz, Aug. 1855. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 1062.

4895. Klinische waarnemingen over chronische dysenterie, door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II 1859. 469.

4896. Epidemie van eene catarrhaal-rheumatische dysenterie in de regentschappen Ponorogo, Ardjowinangon en Soemorotto, res. Madioen, in Januarij en Februarij 1844. Mededeeling der oorzaken. door N. T. Reiche. *Nat. Gen. Arch.* 1e j. 1844. 158.

4897. Metastase bij dysenterie door A. Ledeboer. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. 1863. 153.

Cholera.

4898. Prijsvraag, voor Oct. 1825, van het Bat. Gen. in N. I. over de ziekte genaamd cholera morbus. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX 1823. XVI. *Letterb.* 1824. I. 216.

4899. Over de cholera morbus der Indiën, door A. Moreau de Jonnes, uit het Nouv. Journal de Médic. van Beclard, enz. T. X. en getrokken uit den Courrier de Londres van 19 Maart 1821. Medegedeeld door E. J. Thomassen a Thuessink, zijnde verslag omtrent deze ziekte op Isle de France en Bourbon van November 1819 tot Maart 1820; alsmede overzigt van den voortgang der cholera morbus in Britsch Indië van Aug. 1817 tot Oct. 1820, met naschrift over hare uitbreiding over Ned. Indië, Perzië en China. *Vad. Lett.* 1824. II. 165.

4900. Bijdrage ter beantwoording der gewigtige vraag: Is de cholera morbus besmettelijk? zoo ja: Is de oorzaak der besmetting in den dampkring of in het menschelijk ligchaam gelegen? Ingezonden door J. Olivier Jz., zijnde overzicht der waarnemingen in Britsch en Ned. Indië, van Johnson, Daum, Sydenham, Saunders, Curtis, Paisley en anderen. *Rec. o. d. Rec.* XXIV. 1831. Meng. 335.

4901. Discussiën in de tweede gewone vergadering der Geneeskundige Vereen. in N. I., op 5. Junij 1851, over het denkbeeld, dat de cholera als een typose moet beschouwd worden, tusschen A. E. Waszklewicz, H. A. Schreuder, W. Bosch, D. Peereboom Voller, A. J. D. Steenstra Toussaint en G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 118.

4902. Rapporten over de epidemische cholera, welke in geheel Hindostan en op het schiereiland van Indië sedert Aug. 1817 gewoed heeft, van „J. Johnson, de invloed der keerkrings-luchtstreken op Europ. gestellen." I. Amst. 1824. *Vad. Lett.* 1826. I. 203.

4903. Begin, voortgang, toevallen en genezing der cholera morbus, zooals zij zich, sedert het jaar 1817, in Bengalen vertoonde, door J. R. Vos. *Verh. Bat. Gen. N. I.* X. 1825. 147.

4904. Beschrijving van den voortgang der Aziatische cholera in Britsch en Nederl. Indië van 1817—1822, voorkomende in het Berigt van de werkzaamheden der eerste klasse van het Kon. Ned. Inst. 1831—32. *Letterb.* 1834. II. 232, 349. *Inst. Verh.* 1e *Kl.* IX. 1833. 16.

4905. Iets over de cholera morbus, waargenomen in het begin van 1820 te Malakka, en in Julij van 1821 langs de kust van Java, door J. van Dissel Jz. *Vad. Lett* 1824. II. 414, 452.

4906. Verslag van de cholera morbus, waargenomen aan boord van Z. M. Korvet van oorlog, het Zeepaard, in de Oostindiën, in de maand Junij 1821, door J. M. Daum. Uit „J. Johnson, de invloed der keerkringsluchtstreken op Europ gestellen." I. Amst. 1824. *Vad. Lett.* 1826. 203.

4907. Brief van H. van den Bosch, ter mededeeling zijner opmerkingen nopens een berigt omtrent de cholera morbus, welke

op het eiland Java heerschte voornamelijk te Batavia en te Samarang als ook op andere plaatsen, opgenomen in een der Bataviasche Couranten van 1821. *Letterb.* 1822. I. 274.

4908. Eenige waarnemingen omtrent de cholera orientalis door H. Schillet, gedurende 1821—1824. Medegedeeld door E. A. Fritze. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 117.

4909. De cholera morbus; opmerkingen nopens deze ziekte in Oost-Indië sedert 1818. *Echo.* 1831. 30.

4910. Kort verslag aangaande de cholera-morbus op Java, door M. J. E. Muller. Zijne waarnemingen gedurende 1829 en 1830. Medegedeeld door E. A. Fritze. Met platen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 1.

4911. Extract uit een Rapport van Rochard. Middelen die men aangewend heeft om de Aziatische cholera tegen te gaan, gedurende eene reis in Indie in 1842. Uit de Ann. Marit. & Col. *Pilaar & Olreen ,Tijds.* IV. 1844. 164.

4912. Merkwaardig cholera-verschijnsel. Uit de Bat. Court. v. 30 Oct. 1827. Waarnemingen in de dessa Toetor, distrikt Porang, res. Pasoeroean *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 5 en 6. 185.

4913. Aantal cholera gevallen op Java, en Borneo, en Celebes, in een woord in Ned. Indië. *Ned. Weekblad Gen.* I. 1851. 258, 298, 347, 398, 430, 530. II. 1852. 80, 160, 11, 21, 30, 120, 210. III. 1853. 58, 78, 188, 195, 238, 524. IV. 1854. 50. VI. 1856. 10.

4914. Algemeen rapport der in de 1e militaire afdeeling voorgekomen cholera-lijders in 1851, door G. Wassink. A. Civiel summier rapport, betreffende de residentiën Batavia, Bantam, Cheribon, Indramaijoe, Krawang en Buitenzorg. B. Militair summier rapport, van 26 April tot 24 November, betreffende de garnizoenen Batavia, Bantam, Cheribon, Indramaijoe, Buitenzorg en Telok Betong. C. Verslag van de in het hospitaal te Weltevreden aan cholera asiatica bezweken lijders in 1851. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 1, 27, 97.

4915. Staat der in de verschillende residentiën in de 1ste militaire afdeeling van Java voorgekomen cholera-lijders in 1851, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854 tegenover 30.

4916. Staat der in de residentiën Bantam, Cheribon, Indramaijoe, Buitenzorg en de afdeeling Krawang onder de bevolking voorgekomen cholera-lijders over 1851, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854, tegenover 26.

4917. Staat der cholera-lijders in de residentie Batavia en voorsteden van 22 April tot den 7den Junij 1851, door G. Wassink, Batavia 24 Junij 1852. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854, 13. — Idem der bevolking en verhouding der cholera-lijders. *Ald.* 14.

4918. Statistiek verslag van de 117 cholera-lijders, Javanen en Chinezen, opgenomen in het stadsverband te Batavia van 24 April tot 24 Junij 1851, met eenige opmerkingen en lijkschouwingen door D. Peereboom Voller en C. Swaving. *Ned. Weekblad Gen.* II. 1852. 11, 21 ,31.

4919. Staat der ware cholera-lijders, welke in het hospitaal te Weltevreden zijn opgenomen en hersteld of overleden gedurende 1851, van 26 April tot 24 November, door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854, 28. — Nominatieve staat derzelfde lijders. *Ald.* 31. — Idem der lijders aan prodromi van cholera, zoogenaamde twijfelachtige gevallen. *Ald.* 65.

4920. Staat aantoonende het getal door de cholera aangetaste personen in de Lampongsche districten, in de jaren 1852 en 1853, door G. F. Wienecke. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 652.

4921. Rapport van de cholera-lijders, die door de Japansche geneesheeren behandeld zijn. Opgemaakt te Nagasaki in December 185? door den 1sten keiz. off. v. gezondh. Mats Moto Lyvozun. Medegedeeld door J. L. C. Pompe van Meerdervoort. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 548.

4922. Regels voor de behandeling der cholera morbus door Alexander, te Poeloe Pinang, in the Prince of Wales Island's Gazette van 29 Oct. 1819, op gezag van het Gouvernement bekend gemaakt. *Vad. Lett.* 1824. II. 416. — Toepassing dezer methode door J. van Dissel Jz. — Ald. 455.

4923. Wat deed men in Bengalen en in Siam bij het heerschen der cholera? Indisch bijgeloof en geneeswijze. *Vad. Lett.* 1834. II. 276.

4924. Maatregelen van voorzorg en tot verpleging der Javanen, bij het uitbarsten der cholera in 1851 door het Gouvernement genomen. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 68.

4925. Nog een middel tegen de cholera. Brief van W. G. Maxwell, over het koolzure natron als radikaal geneesmiddel in Britsch Indië. *N. Pract. Tijds. Gen.* XXVIII. N. R. I. 1849. 771.

4926. Mededeeling door J. van Dissel Jz., der voorbehoedmiddelen tegen besmetting bij sectio cadaveris van aan cholera morbus gestorvenen te Malakka en op Java. *Vad. Lett.* 1824. II. 660. Noot.

Beri-Beri.

4927. Opmerkingen door L. Lindman, over de weinige litteratuur over de beri-beri. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 131. — Beri-beri Rectificatie van de Redaktie van bovengenoemde opmerkingen, en opgave der schrijvers, welke over dit onderwerp hebben geschreven, met mededeeling van citaten uit Bontius en Valentijn. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 514.

4928. Over eene met de beri-beri verwante ziekte op het eiland Saparoea; waarnemingen van M. O. Robinow. *Nat. Gen. Arch. N. I.* le j. 1844. 491.

4929. Waarnemingen der beri-beri van K. L. Meijer te Bonthain en C. F. Gröger te Amboina. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 430.

4930. Gevallen van de beri-beri,in Ned. Indië: Opgave van K. L Meijer te Bonthain, C. F. Gröger te Amboina, en M. O. Robinow op Saparoea. in het Nat. Gen. Arch. N. I. *N. Pract. Tijds. Gen* XXIX. N. R. II. 1850. 694.

4931. Beschrijving der op het eiland Banka waargenomen beri-beri gedurende 1853; door L. Lindman. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 131.

4932. Uitvoerige beschouwing omtrent de voorgekomen gevallen van beri-beri, in het Stadsverband en hospitaal voor zieke kettinggangers te Batavia gedurende 1856, door C. Swaving. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 17.

4933. Iets over beri-beri, door H. L. Oudenhoven. *Ned. Tijds. Geneesk.* 1858. 577.

4934. Beschouwingen omtrent de ziekte beri-beri, door J. G. F. Bernelot Moens. Wederlegging van de beide voorgaande artikelen. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. II. 1859. 366.

4935. Klinische waarnemingen. Beri-beri, door G. Wassink. Ontleend uit het geneeskundig verslag van het groot militair hospitaal te Weltevreden over 1858, opgemaakt door H. Holländer. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 490.

4936. Brief van C. Swaving, ter mededeeling zijner aanteekeningen met bijbehoorende tabellen en planteekeningen over een in Ned. Indië heerschende ziekte, beri-beri geheeten. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* IX. 1859. 439.

4937. Waarneming omtrent beri-beri, medegedeeld door K. W. Hamilton of Silvertonhill. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 192.

4938. Klinische waarnemingen, beri-beri. door A. H. Thepass *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 354.

4939. Klinische waarnemingen. Beri-beri, door G. Wassink, mededeeling met aanteekening van de waarnemingen door J. R. A. Bauer en S. Hartog, en getrokken uit hunne verslagen van de militair geneeskundige dienst van Makassar en Djambi. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 472.

4940. Chemische analyse van bloed van beri-beri lijders. bewerkstelligd door A. Scharlée. *Gen. Tijds N. I* VIII. N. S. III. 1860. 496.

4941. Beri-beri onder de mijnwerkers in het districtt Soengei Slan, eiland Banka, door E. F. J. van Kappen, December 1860. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 510.

4942. Mededeelingen over beri-beri, door G. Wassink. Waarnemingen te Telok Betong in de Lampongs in Augustus 1861 door T. H. Eisinger, in Januarij 1862 door J. H. Le Pique. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 817.

4943. Algemeene beschouwingen over beri-beri, door J. H. Le Pique. Aug. 1862. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 1.

4944. Waarneming over beri-beri, door A. E. Neeb, 17 April. 1863. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 16. — Vervolg, Telok Betong 3 Julij 1863. *Ald.* 139.

4945. Waarnemingen van beri-beri, door J M. de Jongh, te Tanah-Laoet, van April tot 21 Augustus 1863. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864 325.

Pest. Typhus.

4946. Mededeeling der oorzaak, waardoor de pest nooit in de Indiën, in China en in de zuidelijke gedeelten van Afrika regeert. Overgenomen uit »R. Bradley, The Plague

at Marseille considered. etc. London. 1721." *Boekz.* XII. 1721. 426.

4947. De Mahamurri, of de pest van Gurhwal in Britsch Indië; door C. Swaving, zijnde vertaling, met aanteekeningen, van het „Medical report on the Mahamurri in Gurhwal in 1849—50; by D. Renny," geplaatst in de Calcutta Review No. XXXI, Sept. 1851. *Ned. Weekbl. Gen.* III. 1853. 297. — De Indische Pest; door A. H. Israëls. Historische beschrijving van deze ziekte, ontleend aan Hirsch, Die Typhus der Neuzeit, en geplaatst in Virchow's Archiv f. Pathol. u. Physiol. Bd. VIII, H. IV. (dienende tot aanvulling van bovengenoemd opstel.) *Ald.* 337, V. 1855. 21. — Een nader berigt nopens de Mahamurree van Gurhwal of Indische pest; door C. Swaving. Oorsprong en loop der ziekte, ontleend aan „Mahamurree or Indian Plague, its origin, progress and eradication, Reports of Drs. C. R. Francis and F. Pearson," geplaatst in de „Indian Annals of Medical Science" No. 2, April 1854. *Ald.* V. 1855. 21. 31.

4948. Beschrijving eener epidemie van typhus, waargenomen in het militair hospitaal te Palembang, gedurende 1855; door L. Lindman. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 901.

4949. Typhus-epidemie in de Padangsche Bovenlanden. Oorzaken en aangerigte verwoestingen in 1843 en in 1844. *Nat. Gen. Arch.* le j. 1844. 159.

4950. Verslag over eene typhus-epidemie in de Padangsche Bovenlanden, door F. Schmitt. *Nat. Gen. Arch. N. I.* le j. 1844. 497.

4951. Epidemie van cerebro-spinaal typhus te Padang, in het tweede semester van 1845, door A. F. W. Stumpff. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 92. 191. — Statistieke opgave dezer typhus-epidemie in 1845—1846. *Ald.* tegenover 206.

4952. Typhus in Oost-Indië, zijnde opgave van bovengenoemde artikelen van Schmitt en Stumpff. *N. Pract. Tijds. Gen.* XXIX. N. R. II. 1850. 694.

Huidziekten.

4953. Framboesia, pattéh, patték of nambi en boeboel in den Maleischen Archipel, benevens beschouwingen over panno en „blah" der handen en voeten; door E. A. Lange, November 1854. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 781.

4954. Framboesia in het Zuidwesten van Sumatra, door W. Vogler. Waarnemingen omtrent deze ziekte in Benkoelen, aldaar bekend onder den naam van nambie, en op Java gewoonlijk padheh genoemd. *Gen. Tijds. N. I.* II 1853. 244.

4955. Iets over een vreemden vorm van huidziekte, de huidklei of cascadoe, welke bij eenige eilandbewoners van den Molukschen Archipel wordt waargenomen; door J. L. C. Pompe van Meerdervoort. *Ned. Tijds. Geneesk.* 1859. 629. — Beschouwing dezer mededeeling ter wederlegging; door J. G. T. Bernelot Moens. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 604.

4956. Over eene huidziekte der Dajaks, door C. F. W. Hunnius, J. B. Dumont en J. C. Bernelot Moens. *Gen. Tijds. N. I.* IX N S. IV. 1862. 803.

4957. Mededeelingen door W. L. Ritter betreffende de huid- en krop-ziekte onder de Dajaks op Borneo. *T. v. N. I.* 6e j. Bàtav. 1844. 3e d 212.

4958 Berigt eener lijkopening bij een geval van elephantiasis; door P. A. Fromm, in Augustus 1842. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 246.

4959. Elephantiasis labiorum pudendi majorum; door C. Swaving, te Batavia. *Ned. Weekbl. Gen.* III. 1853 555.

4960. Klinische bijdragen door E. F. Meijer. Met platen. Elephantiasis labii pudendi majoris sinistri. Met naschrift, met het oog op dezelfde gegevens van Swaving in het bovengenoemde artikel. Met platen. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 160.

4961. Elephantiasis graecorum; door F. C. Schmitt. Met afbeelding. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 516.

4962. Scheikundig onderzoek van bloed eener aan psoriasis lijdende inlandsche vrouw, door P. J. Maier met J. R. A. Bauer verrigt. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 44.

4963. Klinische waarnemingen. Bijdragen tot de behandeling der lepra door C. G. C. F. Greiner, Aug. 1860. Met naschrift van G. Wassink over de middelen aangewend ter genezing. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 222.

4964. Klinische waarnemingen. Lepra behandeld met Hura Crepitans; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 340.

4965. Klinische waarnemingen. Lepra behandeld met Hura Crepitans, door C. D. Th. Husemann. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 487.

4966. Mededeelingen betreffende het onderhoud van het Leprozen-gesticht op Ternate, en zijn toestand gedurende 1841; door J. S. van Coeverden. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batav. 1844. 216.

Pokken en Vaccine.

4967. Mededeelingen betreffende de vaccinatie door Rhemann in China en zijne verzameling Chinesche geneesmiddelen. *Letterb* 1806. I. 289.

4968. Toeneming der vaccinatie in China, en stichting eener inrichting in Canton voor de verbreiding in de naburige provinciën. *Letterb.* 1807. I. 33.

4969. Over de koepok-inenting in China. Invoering en uitbreiding. *Vad. Lett.* 1807. 2. 352.

4970. Mededeeling door H. Petty gedaan betreffende de resultaten van de invoering der vaccine in Oost-Indiën en China. *Letterb.* 1806. II. 51.

4971. Verslag nopens de resultaten der vaccine in Oost-Indiën, het getal gevaccineerden, hun volkstam enz. gedurende 1 Sept. 1803 tot 30 April 1804; volgens mededeeling van Carro. *Letterb.* 1805. II. 98.

4972. De vaccinatie al voorlang in het Oosten bekend. Mededeeling eener „Vertaling van een Memorandum van Nawaub Mirza Mehedi Ali Khan, tegenwoordig te Bombay." *Vad. Lett.* 1805. 2. 10.

4973. Inenting der koepok-stof bij de Hindo's. Beschrijving van deze kunstbewerking, bij de aanhangers van de godsdienst van Boanny; door den Nabab Mirza-Mehady-Ali Can, geplaatst in het „Asiatic annual register" en vertaald overgenomen uit de Bibliothèque Britannique No. 273. *Letterb.* 1807. II. 3.

4974. Beschrijving van de wijze van vaccinatie onder de inlanders van Bengalen. Volgens E. Ives. *Vad. Lett.* 1775. VI. 1. 222.

4975. Zonderlinge wijze van inenting der kinderpokjens, in Bengalen gebruikelijk, volgens Cossigny. *N. Vad. Bibl.* III 1799. 2e st. 472.

4976. Wijze van inenting in Indostan door de Braminen. Uit „Carver's new Universal Traveller 1781." *Vl. Indic.* VI. 1781. 231. *N. Ned. Bibl.* I. 1781. 2e st. 399.

4977. Bijzonderheden nopens de inenting der koepokken in Azia onder de Hindoo's door de bezorging van het Jennersch Genootschap te London. *Letterb.* 1804. I. 441.

4978. Verslag van de invoering der koepokken in Indië. Volgens Keir, uit The Monthly Magazine for Dec. 1803. *Vad. Lett.* 1804. 2. 69.

4979. Iets betreffende de koepokken. Staat aantoonende het getal gevaccineerde Braminen, Hindoos, Christenen, Muselmannen, Europeanen en Persianen in Bombay gedurende December 1804. Overgenomen uit de Bombay-Courier, Vol. XIV. No. 648. *H. Vad. Bibl.* 1807. 2e st. 90.

4980. Verslag nopens de resultaten der vaccine in Engelsch Oost-Indië gedurende herfstmaand 1808 tot herfstmaand 1809. *Letterb.* 1810. I. 81.

4981. De koepok-inenting in Indië: invoering en uitbreiding in Hindostan; verdiensten van den zendeling Dubois. Uit het Dagblad van Calcutta. *Vad. Lett.* 1820. 2. 769.

4982. Weldadige uitwerkselen der vaccine in Hindostan sedert hare invoering in 1812. Overgenomen uit het derde Deel der Transact. of the Litt. Soc. of Bombay. *Letterb.* 1824. I. 88.

4983. Bijzonderheden nopens de vorderingen der koepokinenting in Perzië, op de kust van Koromandel, aan de Kaap de Goede Hoop, en op Ceylon. *Letterb.* 1816. II. 177.

4984. Mededeelingen, 30 Junij 1780, bebetreffende den voortgang der vaccine op Java, op Mallabaar en op de kust van Cormandel, alsmede op Sumatra. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e d. 1826, Voorberigt 18. III. 2e dr. 1824, Voorberigt 17.

4985. Aanprijzing der vaccinatie te Batavia door W. van Hogendorp. *Vad. Lett.* 1780. II. 531.

4986. Redevoering aan de ingezetenen van Batavia, na zijne terugkomst van Samarang, overhandigd door W. van Hogendorp, ter aanmoediging van de inenting. Februarij 1780. *Verh. Bat Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 201.

4987. Prijsvraag voor Junij 1780 van het Bat. Gen. in Ned. Indië, over de inenting der kinderziekte, in de Oostersche volkplantingen van onzen Staat. *Verh. Bat. Gen. N. I.*

d. 3e dr. 1825, Voorberigt 31. Verslag der ingekomen antwoorden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II 3e dr. 1825, Naberigt VIII. — Herhaal voor 1781. *Ald.* II. 2e dr. 1826, Voorberigt 13.

4988 .Antwoord op voornoemde vraag door Lambertus Bicker, met goud bekroond. 1784. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 1. — Idem door P. M. van Nielen, met zilver bekroond. 1784. *Ald.* 61.

4989. Indisch vooroordeel tegen de vaccine; die door den Inlander beschouwd wordt als het middel voor het Engelsche bestuur om de belastingschuldigen te kenmerken. *Boekz.* Januarij 1829. 64.

4990. Verslag van den staat der koepokinenting op Java, door C. G. C. Reinwardt, (bijzonder gedurende 1818 en 1819.) *Letterb.* 1820. II. 194.

4991. Benoeming van C. L. Blume tot inspecteur der koepokinenting in Ned. Indië. *Letterb.* 1822. II. 337.

4992. Verbetering van de koepokinenting in Ned. Indië. Over het toestaan eener vermeerderde uitgaaf van *f* 30,000 's jaars. *T. v. N. I.* 1850. I. 238.

4993. Vaccine-verslag 1851 van Java en Madura benevens de Buitenbezittingen en Japan; door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 55.

4994. Staat der vaccine in de residentie Palembang, in 1851, tevens de verhouding in betrekking tot de bevolking aantoonende, door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 85.

4995. Berigt van Padang nopens het heerschen der kinderziekte op Sumatra's Westkust, resultaten van de vaccine onder de Europeanen en Inlanders. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 421.

4996. Staat der vaccine ter Sumatra's Westkust in 1851, tevens de verhouding in betrekking tot de bevolking aantoonende door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 81.

4997. Opgave van het getal gevaccineerde kinderen in de residentie Rio in elk der jaren 1840 tot 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 429.

4998. Staat der vaccinatiën en revaccinatiën in het district Muntok van 1 Januarij 1850 tot ult. 1854; door J. J. Lindgreen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 888.

4999. Mededeeling door C. Hupe betreffende de gezindheid de. Dajakkers voor de vaccine. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 247. Noot.

5000. Staat aantoonende de verhouding van het gezamenlijke getal vaccinatiën en revaccinatiën tot de bevolking en de geboorten op Java en Madura gedurende 1851, door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 79. — Idem van de gemaakte vaccinatiën in verband met het aantal aanwezige kinderen. *Ald.* 80.

5001. Overzigt van de voorgekomene gevallen van variolae op Java en Madura, gedurende 1851. Medegedeeld door W. Bosch. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 79.

5002. Opgave van het getal gevaccineerden in de verschillende residentiën op Java gedurende 1829, door P. Meijer. *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 626.

5003. Berigt nopens den aard der kinderziekte te Batavia, in hoever men met de inenting derzelve gevorderd is, en wat daarbij is waargenomen, door J. van der Steege. Batavia 2 November 1778. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 49. — Nader berigt. *Ald.* 232.

5004. Staat aantoonende het getal gevaccineerden in de Preangerlanden op het eiland Java van 1 Junij 1815 tot ult. 1825. *Oosterling.* I. 1835. 370.

5005. Staat aantoonende het getal gevaccineerden in de residentie Preanger Regentschappen in 1816, 1826, 1836 en 1846. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 99.

5006. Opgave van het getal gevaccineerden in de residentie Tagal in 1846. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 107.

5007. Opgave van het getal gevaccineerden in de residentie Banjoemas in 1846. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 210.

5008. Opgave van het getal gevaccineerden in de verschillende afdeelingen van de residentie Bagelen gedurende 1846. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1 j. Batavia. 1848. 1e d. 353.

5009. Berigten nopens den voortgang of uitbreiding van de koepok-inenting te Samary (Samarang?) gedurende het jaar 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. I. 421.

5010. Getal gevaccineerden in de afdeeling

Samarang gedurende 1842, door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 345. Ook geplaatst in *Ned. Gen. Arch. N. I.*

5011. Mededeelingen door M. J. E. Muller betreffende den toestand der koepok-inenting in de res. Samarang. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 344.

5012. Overzigt van het getal gevaccineerden in de residentie Madioen gedurende 1846 volgens de regentschappen, het geslacht en de uitkomst. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 181.

5013. Opgave van het getal gevaccineerde kinderen in de residentie Grissee in elk der jaren 1816—20, getrokken uit het verslag over 1822 van A. D. Cornets de Groot. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 84.

5014. Overzigt van den toestand der koepok-inenting in de adsist. residentie Banjoewangi sedert 1809 tot en met 1846, door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 250.

5015. Opgave door F. Epp van het getal gevaccineerde kinderen in de adsistent residentie Banjoewangi, in elk der jaren 1816 tot 1846. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 251.

5016. Opgave van het getal gevaccineerden in de afdeeling Soemenap van het eiland Madura in 1854, 1855 en 1858, door J. Hageman J. C.zn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 329.

5017. Mededeeling door E. de Waal, dat de kinderpokken op Nederlandsch Timor hebben opgehouden, en dat de bevolking afkeerig blijft van de invoering der vaccine. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 275.

5018. Bijzonderheden nopens de verspreiding der vaccinatie op de Philippijnsche eilanden en in China door den Spaanschen wondarts F. Balmis. die voor deze verspreiding een reis om de wereld doet sedert 30 November 1803. *Letterb.* 1807. I. 241.

5019. Bijzonderheden nopens de zending door den koning van Spanje van kundige en bekwame personen, met den geneesheer D. F. Xavier di Balmis aan het hoofd, naar de Philippijnsche eilanden tot invoering van de vaccine aldaar. *Letterb.* 1803. II. 369.

5020. Kort verslag van de koepok-inenting aan de Kaap de Goede Hoop; door L. A. van Meerten, te zamen gesteld uit de rapporten nopens de invoering en den uitslag dier kunstbewerking, sedert Nov. 1803. *Letterb.* 1805. I. 117.

5021. Tekst van de Akte van admissie tot de uitoefening der koepok-inenting, afgegeven aan den chirurgijn C. W. Wedemeijer, Kaap de Goede Hoop den 22 December 1803, door den Directeur en Chef van het Hospitaal, R. de Klerk Dibbetz, benevens de geneesheeren, gecommitteerd tot het opperbestuur van de inenting der vaccine in de kolonie van de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1805. I. 120.

5022. Berigt wegens de invoering der vaccine aan de Kaap de Goede Hoop, door Perron, overgenomen uit het Journal de Med. Chir et Pharm. Tome IX. 17. Met een „Bijvoegsel van den Vertaler" over de verdere verdiensten in deze van den geneesheer R. de Klerk Dibbetz. *Vad. Lett.* 1808. 2. 17.

Inwendige ziekten.

5023. Encephalomalacosis van een Europeaan in het hospitaal te Samarang waargenomen in Julij tot November 1846. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 250.

5024. Encephalitis of Meningitis, door F. W. F. Scholl. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 67.

5025. Steenachtige concrementen in de plexus chorioidei, waarneming van O. G. J. Mohnike. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 133.

5026. Paresis et anaesthesia der onderste ledematen tengevolge van commotio cerebri et medullae spinalis, door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 511

5026. Bijdrage tot de pathologische anatomie. Hydatides in de hersenen, door A. F. W. Stumpff. *Nat. Gen. Arch. N. I* 3e j 1846. 104.

5027. Afzetting van zwart pigment op de arachnoidea der medulla oblongata, eigenaardig aan de Maleische volksstammen, door O. Mohnike. *Gen. Tijds. N. I* III. 1854. 496.

5028. Onderzoek van de arachnoidea medullae oblongatae op zwart pigment bij personen van het Maleische ras, door L. Lindman. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 656.

5029. Angina diphtheritica faucium door G. Luchtmans. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 273.

5030. Angina diphteritica, door A. E. Waszklewicz. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 792.

5031. Angina diphtheritica faucium, door J. A. James. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 785.

5032. Angina pectoris, neuralgia cardiaca, door J. Alken. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 796.

5033. Klinische bijdragen: hartziekten, behandeld door E. W. A. Ludeking. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 168.

5034. Spekachtige ontaarding van het hart. Waarneming van J. Munnich. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 136.

5035. Insufficientia valvularum art. pulmon. door J. Alken. *Gen. Tijds. N. I.* N. S. III. 1860. 488.

4036. Insufficientia orificii aortae, door J. R. A. Bauer. Ziektegeschiedenis van den Europeeschen fuselier Joncke, in het hospitaal te Makassar opgenomen den 31n October 1860. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 171.

5037. Een vreemd ligchaam in het hart, door F. C. Schmitt. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 165. — Beschrijving van het bovenvermelde praeparaat; door J. Alken. *Ald.* 169.

5038. Waarneming van aneurysmata, spurium circumscriptum et spurium diffusum, aortae abdominalis; door J. G. H. Broekmeijer. Met plaat. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 126.

5039. Empyema in cavo pleurae dextrae. Medegedeeld door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 241.

5040. Tuberculosis pulmonum acuta, waargenomen bij een eenjarig kind; door E. P. Tombrink. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 501.

5041. Iets over malaxis splenitica, met spontane bersting der milt; door P. A. Fromm. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 207.

5042. Ruptura lienis spontanea; door C. Swaving. *Ned. Weekbl. Gen.* IV. 1854. 341. 351.

5043. Prijsvraag, 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. der K. en Wet. over de verstoppingen der ingewanden gemeenlijk „de koek" gezegd te Batavia. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 22.

5044. Geval van leverfungus, waargenomen door J. Munnich. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 470.

5045. Abcessus hepatis door A. G. Wildeman. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 352.

5046. Bijzonder spoedige genezing van een leverabces; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 747.

5047. Phthisis renalis et lithiasis totius systematis uropoëtici; door J. J. M. van Leer. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 285.

5048. Ziekten van de werktuigen tot af- en uitscheiding der pis; door D. Doijer Jz. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 52.

5049. Desorganisatie der linkernier; door J. A. James. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 741.

5050. Ulcus simplex perforans intestini; door J. Alken. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 158.

5051 Waarneming van eene zeldzame wormziekte bij een slavenkindje te Batavia, door B. J A W. Brilman. *Vad. Lett.* 1827. II. 450.

5052. Neoplasma in cavo abdominis retro peritoneale, adhaerens ad columnam dorsalem; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 749.

5053. Peritonitis cum strangulatione ilei atque jejuni intestinorum, ruptura membranae jejuni et coli serosae; door E. W. A. Ludeking. *Gen. Tijds. N. I.* III 1854. 339.

5054. Onderzoek van jodium-houdende urien; door J. W. Rovers. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 360.

5055. Moeras-koliek, door L. F. Praeger. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 483.

5056. Aanteekeningen omtrent marasmus bij de Kettinggangers te Willem I waargenomen in 1858, door C. Helfrich. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 289.

5057. Gangraena senilis; door E. W. A. Ludeking. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 322.

5058. Over de vrijwillige of eigenlijdige versterving, sphacelus spontaneus, welke in eenige streken van de Nederlandsch Oost-Indische Bezittingen, inzonderheid op Java, bij de troepen te velde geheerscht heeft; door A. A. Gelpke. *Ned. Lancet, I.* 1838—9. 461.

5059. Koolschiefer-eters op Borneo; door G. Wassink. Beschrijving der ziekte, ontstaan door het gebruik dezer delfstof onder de bevolking van het steenkolen-etablissement Oranje-Nassau op Borneo. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 182.

5060. Hydrophobia spontanea (?) s. rheumatica (?); door F. Scholl. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 522.

5061. Berigt wegens eene doodelijke watervrees, door Jacobus van der Steege. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 169.

5062. Berigt wegens eene watervrees, veroorzaakt door de in eene hevige woede toegebragte beet van een mensch; door G. L. P. Le Dulx. 1791. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 93.

5063. Dyscrasia farciminosa, maliasmus sive malleus humanus Fuchs., waargenomen door E. W. A. Ludeking, 15 November 1853. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 286.

5064. Klinische waarnemingen. Malliasmus, door L. O. de Visser. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 409.

5065. Een geval van galachtige dyscrasie doodelijk eindigende met morbus maculosus Werlhofii, door C. Swaving. *Ned. Weekbl. Gen.* IV. 1854. 519.

5066. Aphthae tropicae waargenomen door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 3;5.

5067. Ziekten door overvoeding bij de convicts in Australië, door Rennie. *Ned. Weekbl. Gen.* VI. 1856. 346.

5068. Klinische bijdragen, door G. Wassink. Etherisatie en Chloroformisatie. Waarnemingen betreffende de toepassing, invloed en uitwerking. *Gen. Tijds N. I* I. 1852. 469. — Anesthesie door chloroforme-inademing; door H. A. Schreuder. (Vervolg op het bovengenoemde.) *Ald.* 499.

5069. Klinische waarnemingen. Simulatie en aggravatie; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 1232.

5070. Was het toeval? door S. A. Buddingh. Mededeelingen en beschouwingen over de plotselinge stomheid van W. Halzen, en zijn plotseling herstel. *T. v. N. I* 3e j. 2e d. Batavia. 1840. 449.

Krankzinnigheid.

5071. Geregtelijk-geneeskundige stellingen over den moordlust of mata-glap bij een Inlander, door C. Swaving. *Regt. N. I.* 4e j. 1852. VII. 125. — Beschouwingen bij de lezing dezer geregtelijk-geneeskundige stellingen; door D. Doijer. *Ald.* 261.

5072. Eenige gevallen van ware en voorgewende of twijfelachtige mata-glap, furor transitorius; door W. Verwey, naar aanleiding van het bovengenoemde. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 487. — Mata-glap door W. Vogler. Vergelijking en kritiek der bovengenoemde stellingen. *Ald.* II. 1853. 95.

5073. Een woord over mataglap, door G. E. Voorhelm Scheevoogt. Een beoordeelend overzigt der twee voorgaande artikels van C. Swaving en D. Doijer. *Ned. Weekblad. Gen.* II. 1852. 498.

5074. Pathologisch-anatomische afwijkingen van het darmkanaal, in betrekking tot de neiging tot zelfmoord bij Afrikanen; door L. Lindman. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 761.

5075. Zelfmoord eener barende vrouw; door C. Swaving. *Ned. Weekbl. Gen.* III 1853. 92.

5076. Beschouwingen over het voorkomen van krankzinnigen op de hoogvlakte te Malang; door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 274.

5077. Bijdrage tot de geschiedenis der hersenziekten; door A. E. Waszklewicz. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 402, 544.

5078. Bijdrage tot de leer der zielsziekten: waarnemingen betreffende den inlander Soero; door W. Vogler. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 591.

5079. Bijdrage tot de geregtelijke geneeskunde, zielsziekte van den Dajak Monas; door C. F. W. Hunnius. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 307.

5080. Bijdrage tot de geregtelijke geneeskunde, door J. A. James, verstandsverbijstering. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 668.

5081. Chloroform, inwendig toegediend bij monomanie, door B. Feist. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 320.

IV. HEELKUNDE.

5082. Bijdrage tot de leer der kysten; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 197.

5083. Verwonding van de Inlandsche vrouw Sina. Medegedeeld door J. F. Buning. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 213.

5084. Klinische waarnemingen; door E. F. Meijer. Amputatiën na geschoten wonden. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 177.

5085. Klinische bijdragen van E. F. Meijer: *a.* beenkankroid; *b.* hemeralopie; *c.* onderbinding van de art. cruralis; *d.* vulnus sclopetarium cruris, osteitis-fractura-nekrosis. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 669.

5086. Belangrijke verwonding, waargenomen in het groot hospitaal te Weltevreden; door J. Einthoven. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 218.

5087. Extirpatie tumoris fibrosi; door E. J. van Rappen. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 345.

5088. Extirpatio van een groot gezwel aan de opperkaak; door R. O'Shaughnessy, te Calcutta. Met plaat. Overgenomen uit Calcutta Quarterly Journal, Junij 1838. *Boerhaave,* 1. 1838—9. 70.

5089. Een zeer zeldzaam gezwel van een' Inlander in Bengalen; medegedeeld door J. R. Vos. Met twee platen. *Hippocrates,* VII. 1827. 288.

5090. Bijdrage tot de leer der beengezwellen; door H. A. Schreuder. Met platen. Beschrijving en epikrise, voorafgegaan door officiëele rapporten. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 405.

5091. Bericht aangaande een Singalees, die, op het eiland Ceilon, iets van datgeene aan zijn hoofd had, hetwelk naar de Plica Polonica of Poolsche vlecht geleek, medegedeeld door J. C. Metzlar. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XXIV. 1787. 459.

5092. Epitheliaalkanker; door D. Doijer. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 680.

5094. Verblijf van eenen levenden bloedzuiger in den neus van een tienjarig kind. Medegedeeld door W. Hubers van Assenraad. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 251.

5095. Speekselsteen in den ductus whartonianus; door E. A. Lange. Met afbeeldingen. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 531. — Scheikundig onderzoek van dat speekselsteentje, door J. J. Altheer. *Ald.* 535.

5096. Bijdragen tot de anatomie en physiologie van den fungus medullaris; door A. F. W. Stumpff. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845, 118. 182.

5097. Beschrijving eener rachitome; door H. A. Schreuder. Met afbeelding. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 232.

5098 Geneeskundige waarnemingen van eenige symptomatische ziektevormen bij gevoeligheid van sommige doornachtige uitsteeksels der ruggewervelen voorkomende. Eene bijdrage tot de kennis der ziekten van de ruggegraat, het ruggemerg en deszelfs bekleedselen; door W. Bosch. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 368, 461.

5099. Exarticulatio humeri dextri, na verwonding; door G. Luchtmans. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 127.

5100. Klinische waarnemingen; door F. C. Schmith: *a.* verwonding van den nervus vagus; *b.* irritatio spinalis. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 72.

5101. Geval eener breukoperatie; door S. L. Heijmann. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 72.

5102. Operatie eener beklemde breuk; medegedeeld door J. J. B. Spoelstra. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 315.

5103. Beschrijving van eene breukoperatie van eenen Soendanees, door J. W. E. Arndt. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 431.

5104. Klinische waarnemingen. Contusio organorum abdominalium, peritonitis cum exsudatione; door E. A. Lange. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 315.

5105. Observations sur les plaies pénétrantes de l'abdomen. Un instrument tranchant peut-il traverser d'avant en arrière l'abdomen sans blesser les intestins? Par W. Bosch. Naar aanleiding van het verhandelde hierover in eene vergadering in 1836 van de civiele

geneeskundige Vereeniging te Batavia. *Journ. Med. Neérl.* I. 1844. 77.

5106. Eene doordringende buikwonde, gunstig afgeloopen onder zeer ongunstige omstandigheden; door G. Voorsluys van Elk. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. 610.

5107. Genezing van belangrijke verwondingen, medegedeeld door A. J. D. Steenstra Toussaint: 1. verscheuring van het kniegewricht; 2. doordringende buikwonde; 3. belangrijke verwonding door een schot met drie kogels. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 145.

5108. Doordringende buikwond met uitzakking van de dunne darmen en het groote net; door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 715.

5109. Waterzucht van den linker eijerstok. Eene die geheele buikholte innemende eijernest-kystoide, in wier wand eene tanden, haren, vet, beenstuk en huid bevattende kyste, alsmede een colloïdhoudend kystosarcoma bestaan. Beschreven en aangetoond in de vergadering der civiele geneeskundige vereeniging te Batavia, 27 Augustus 1852; door C. Swaving. *Ned. Weekblad Gen.* III. 1853. I.

5110. Berigt omtrent eenen merkwaardigen uroliet; door W. Cramer. Met afbeelding door J. J. Altheer. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 897.

5111. Klinische bijdragen door G. Wassink: twee steenoperaties, benevens chemisch onderzoek der beide blaassteenen door D. W. Rost van Tonningen. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 390

5112. Klinische bijdragen door D. Doijer Jz. Met plaat. Steenoperaties, gevolgd door het scheikundig onderzoek van een blaassteen, door A. Scharlée, en van twee blaassteenen door D. W. Rost van Tonningen. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 114, 121, 131.

5113. Strictura uretrae et fistula urinaria scrotalis et perinaei; door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 981

5114. Over de irradiatie-verschijnselen bij irritatie-toestanden der urethra, door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 890.

5115. Klinische bijdrage, medegedeeld door J. M. C. E. le Rütte. Nieuwe behandeling van den druiper. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 266.

5116. Bijdragen tot de kennis der pisweg-vernaauwingen, door F. W. M. Hoogenstraten. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 516.

5117. Bijdrage tot de leer der syphilis; door E. F. Meijer. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 512.

5118. Carcinoma medullare et scirrhus testiculi sinistri; door E. W. A. Ludeking. *Gen. Tijds N. I.* V. 1857. 732.

5119. Sarcoma-fibrosum testiculi, castratio; door J. B. Dumont. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 288.

5120 Bal-kankroïd; door E F. Meijer. *Gen. Tijds N. I.* III. 1854. 274.

5121. Beschrijving van een gezwel aan de linker kleine schaamlip en van eene opzetting der andere schaamdeelen; door J. W. E. Arndt. Met afbeelding. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 345.

5122. Sarcomateus gezwel op het os coccygis bij een pasgeboren kind, waarneming van C. M. Lenz. *Nat Gen. Arch N. I.* 4e j. 1847. 134.

5123. Geval van onderschepping der arteria Iliaca externa met zeer gunstig gevolg; door P. A. Fromm. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 227.

5124. Korte medeelingen omtrent de Guineaworm, Filaria Medinensis; door J. S. G. Gramberg. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 632.

5125. Amputatio cruris, reunio per primam intentionem; door J. M. C. E le Rütte. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 294.

5126. Pes equinus door de tenotomie volkomen hersteld, door H. A. Schreuder. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 362.

5127. Kloekhartige daad van een' Maleijer, door F. H. J. Netscher. Verhaal van het eigenhandig afzetten van den linker voet, door Si Magat, timmerman uit de negorij Poelassan. *Biang Lala.* 2e j. 1853. I. 19.

5128. Kwetsuren en manslag, uit het positief geregtelijk-geneeskundig standpunt; door F. C. Donders. *Regt N. I.* 2e j. III. 1850. 13.

5129. Visa reperta. Medegedeeld door W. A. J. Bernard. *a.* Tebing Tinggi 4

Maart 1858 van den Inlandschen fuselier Siman; *b.* 27 Dec. 1857, van Meulman, administrateur der suikerfabrijk te Pesantren; *c.* Tebing Tinggi, van den Inlandschen fusilier Tanie. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 323.

5130. Klinische waarnemingen. Bijdrage tot de medicina forensis; door C. A. Bensen, Serang, 25 Julij 1855. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 998.

5131. Militaire geneeskunde in N. O. I.; door G. Wassink. Beschrijving, met afbeelding, van de verbandtasch, zoo als die bij het leger te veld in N. O. I. is ingevoerd sedert 1849, 3e Balische expeditie. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 1002.

5132. Iets over de getah pertja; door P. L. Onnen. Waarnemingen en opmerkingen betreffende de heelkundige instrumenten daaruit vervaardigd. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 310.

Oogheelkunde.

5133. Iets over de voornaamste oorzaken der gezigtsverzwakking, amblyopia amaurotica, waaraan vele Europeanen in Oost-Indië lijden; door F. A. C Waitz. *Rec o. d. Rec.* XXIV. 1831. Meng. 394.

5134. Zorg voor de blinden in Japan. Overgenomen uit „Japan in schetsen door G. F. Mijlan, 1830." *Boekz.* Jan. 1833. 75.

5135. Het Amerikaansche hospitaal te Canton, voor ooglijders, uitsluitend ten behoeve der Chineezen, door het Amerikaansch zendelinggenootschap gesticht; met Parker aan het hoofd. *Rec. o. d. Rec.* 1843. Meng. 309.

5136. Klinische bijdragen, behandelde oogziekten; door D. Doijer Jz. Met platen. *Gen. Tijds N. I.* III. 1854. 127.

5137. Aanbieding van eene bijdrage van C. L. van der Burg, omtrent het zelf waarnemen der bewegingen van de iris. (Not. Nat Vereen. 28 Dec. 1861.) *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 256. — Beoordeeling van deze bijdrage. (Not. Nat. Vereen. 25 Jan. 1862.) *Ald.* 297. — Nadere inlichtingen. *Ald.* 300.

5138. Eenige opmerkingen van een waargenomen vorm van retinitis, door C. L. van der Burg. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 828.

5139. Verslag der oogziekten te Tanara, res. Bantam, door A. E. Neeb, 14 Augustus tot 24 October 1861, benevens mededeeling door G. Wassink van berigten sedert 1 Dec. 1861 tot 1 Maart 1862. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 63. — Mededeeling door G. Wassink van de oorzaken dezer oogziekte. Ontleend aan het Bataviaasch Handelsblad v. 8 Julij 1863 No. 34 Bijv. *Ald.* XI. N. S. VI. 1874. 153.

5140. Twee waarnemingen op het gebied der ophthalmologie, door C. L. van der Burg. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 140.

V. VERLOSKUNDE, ENZ.

5141. Bijdrage tot de verloskunde in Oost-Indië, door C. G. C F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 650.

5142. Overzigt der verloskundige praktijk van af den 5n September 1835 tot den 18n Maart 1855, geadsisteerd door de stadsvroedmeesteresse te Batavia. *Gen. Tijds. N. I.* IV 1855. 744.

5143. Iets over de verloskunde onder de inlanders op Java en op Amboina; door F. Epp. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 317.

5144. Bijdrage tot de kennis van Inlandsche verloskunde door E. W. A. Ludeking; over de noodzakelijkheid van het bestaan van het verloskundig instituut voor Inlandsche vrouwen te Batavia. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 546.

5145. Febris puerperalis; door J. N. Stevens. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 61.

5146. Waarneming eener mola aquosa cum placenta; door K. Schmidtmuller. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 476. — Kritiek op deze waarneming. *Ald.* 624.

5147. Sectie-berigt van een kindje oud acht maanden, door H. L. Benjamins. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI 1864. 303.

5148. Prijsvraag opgegeven door het Bat. Gen. der K. en Wet. 8 Maart 1790, over het beste voedsel voor jonge kinderen, die niet van de moeders of minnen gezoogd worden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. Voorberigt. 22. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 2594. *Letterb.* VI. 1791. 1. — Herhaald vóór

1 Junij 1793. *Ald.* XXVII. 1792. I. 547. — Verslag nopens de ingekomen antwoorden. *Ald.* XXX, 1795. 5. 4208. *Letterb.* III. 1795. 193. — Bekroond antwoord op deze prijsvraag, door C. Terne. *Verh. Bat. Gen N. I.* VII. 1814. No. 1.

5149. Opmerkingen van J. F. G. Brumund over de voedingswijze van de jonge kinderen der Javanen, als de oorzaak van veelvuldige sterfte onder hen. *Indiana* II. 1854. 171.

VI. VERGIFTIGING.

5150. Zonderlinge manier van vergiftiging, bij de Javanen zeer in zwang; door G. Voorsluys van Elk. *Nat. Gen Arch. N. I.* 3e j. 1846. 611.

5151. Proces-verbaal van een plaats gehad hebbend onderzoek naar vergift door A. Scharlée. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 417.

5152. Scheikundig onderzoek van verdachte groenten, Sajor, door S. A. Bleekrode. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864 147.

5153. Geregtelijke geneeskunde. Drie vergiftigingen. Medegedeeld door J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 371.

5154. Geregtelijke geneeskunde. Visum repertum, door A H. Thepass, vergiftiging van den Maleischen bediende Djobang, te Sintang. *Gen. Tijds N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 362.

5155. Beknopt uittreksel van twee procesverbalen, betreffende het geregtelijk scheikundig onderzoek van verdachte stoffen, vergiften, door A. Scharlée en A. G. Veltman. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 157. — Idem van twee andere verdachte stoffen. *Ald.* 397.

5156. Over het gebruik van vergiftigde boog-pijlen in Oost-Indië (Poggi-eilanden), door A. W. M. van Hasselt. *Versl. Kon. Akad. d Wet. Nat.* VIII. 1850. 316. — Bijvoegsel. *Ald.* X. 1860. 68. — Tweede mededeeling over het gebruik van vergiftigde boogpijlen in Oost-Indië (Mentaweh-eilanden). *Ald.* XI. 1861. 221.

5157. Aanbieding, 25 Januarij 1863, door J. A. van der Chijs, van vergift van de Tasemboom, waarmede de Batang Loepar-Dajaks hunne blaaspijltjes vergiftigen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 1864. 158. — Mededeeling door J C. Bernelot Moens van de resultaten van zijn onderzoek (Not. Nat. Vereen. 26. Maart 1864). *Ald.* XXVII. 6e S. II. 1864. 416.

5158. Voorloopige mededeeling in de vergadering van 25 Februarij 1863, door A. W. M. van Hasselt, over eene verzameling van vergiftige blaaspijlen, pijlvergiften, enz. afkomstig uit Borneo, voornamelijk uit Banjermassing, en daar te lande Ipoe en Siren genoemd. *Versl. Kon. Akad d. Wet. Nat.* XV. 1863. 316.

5159. Bijzonderheden nopens gedroogde giftplanten van Zuid Borneo, aangeboden door J. Motley met Nota's. Not. Nat. Vereen. 14 en 28 April 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 122, 128, 156. *Ald.* 156. — Verhandeling van W. H de Vriese, Soerabaya 14 Dec. 1859, over deze giftplanten. *Ald.* XXI. 5e S. I. 1860. 300.

5160. Voorbeeld van buitengewoon opiumgebruik in Perzië van Mohammed Riga Khan volgens mededeeling van den Engelschen gezant Malcolm. *N. Keur van Meng.* 1830. 372.

5161. Klinische waarnemingen; door F. W. F. Scholl, opiumvergiftiging, en abscessus hepatis. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 500.

5162. Klinische waarnemingen: Opiophagen. Medegedeeld door E. F. Meijer. Gevallen van geheele genezing; gevolgd door een beschrijving van de ontleedkundige veranderingen in het lijk van de habitueele opiophagen. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 260.

5163. Proces-verbaal van eene poging tot vergiftiging door opium, dat met rottekruid vermengd was, door A. E. Waszklewicz, en and. *Gen. Tijds. N. I.* I. 1852. 110.

5164. Scheikundig onderzoek van den Toeba-wortel. Een vergiftigingsmiddel, door J. F. H. Hirschman. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 663.

5165. Over de Bengaalsche vergiftige netel. Uit een brief van de Leschenault uit

Calcutta aan de Jussieu te Parijs. *Boekz.* Jan. 1822. 62.

5166. Over de bereiding en aanwending van het Upas-gif in Oost-Indië; door Lilienfeld. *Vriend Landman.* XVIII. 1854. 638.

5167. Recept ter bereiding van vergif van Strychnos tieute (tjetek), door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 176. — Bijzonderheden medegedeeld door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. II. 247.

5168. De slangenbeker van Ceylon; door A. W. M. van Hasselt. Beschrijving van dezen houten beker, in het bezit van J. Boelen, en medegebragt van Ceylon in 1783. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 116.

5169. Mededeeling door F. Epp van het voorschrift voor Antjar-gift in Banjoewangie. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. II. 246.

5170. Recept ter bereiding van vergif van Antiaris toxicaria (antjar), door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 175.

5171. Recept ter bereiding van vergif van Antiaris toxicaria (antjar). Medegedeeld door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. II 246.

5172. Drie vergiftigingsgevallen met Jatropha Curcas en Jatropha Multifida; door J. G. Th. Bernelot Moens. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. 1863. 196.

5173. Proefnemingen met de Cicca Disticha bij de inlanders bekend onder den naam van Tjermel, zijne vergiftige eigenschappen, door H. Holländer. *Gen. Tijds. N. I.* VI. VI. N. S. I. 1859. 330. — Scheikundig onderzoek naar de giftige bestanddeelen van den wortel der Cicca Disticha; door J. J. Altheer. *Ald.* 337. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. III. 1858—1859. 347.

5174. Geregtelijke geneeskunde. Vergiftiging met Koetjoeboeng, Datura Stramonium, medegedeeld door D. Sigal. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 378.

5175. Opmerking omtrent de al of niet giftige eigenschappen der Boewa Kamirie, vruchten van Aleurites Molucana, door J. G. Th. Bernelot Moens. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 273.

5176. Eenige waarnemingen bij lood- en zinkmijn-arbeiders gedaan; door J. C. Ploem in 1847. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 202.

5177. Klinische waarnemingen. Intoxicatio arsenicalis chronica door C. W. B. Voigt. *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 524.

5178. Kort ziekteverhaal van een slangenbeet, door J. Semmelink. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 121.

5179. Slangenbeet met doodelijken afloop door A. H. Thepass. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 565.

5180. Doodelijke gevolgen van een slangenbeet, door C. C. W. Mandt. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 956.

5181. Giftige slangenbeet, zijne uitwerking en middelen tot genezing; door W. M. Smit, naar aanleiding der waarnemingen van A. A. Wolterbeek. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 342, 329. — Nota van A. A. Wolterbeek, over giftslangen en tegengiften tegen haren beet. (Not. Nat. Vereen. 22 Dec. 1859). *Ald.* 462.

5182. Oordeel van P. Bleeker over de genezing van giftige slangenbeten door den rhinoceroshoorn. (Not. Nat. Vereen. 9 Sept. 1858.) *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 313. — Idem, door A. H. Thepass, dd. Willem I, Jan. 1861. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 573.

5183. De rhinoceros-hoorn. Uittreksel uit een brief van P. W. Hofland. Mededeelingen van de gunstige uitwerking van dezen hoorn als geneesmiddel van den slangenbeet. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 110. — De Rhinoceros-hoorn. Zijnde overneming van bovengenoemd uittreksel, gevolgd door mededeelingen betreffende de menigvuldige en welgeslaagde aanwending van dit middel door de bewoners der Soenda-eilanden, zijne handelswaarde in 1848 en 1849, benevens het gebruik er van door een Chinees in Bengalen. *Biang Lala.* 1e j. 1852. I. 93.

5184. Nog iets over den rhinoceroshoorn en de genezing van den slangenbeet, door L. J. S. Tollens, mededeeling van: *a.* het relaas van J. P. Heijs, eene genezing door aanwending van dit middel, in Dec. 1852; *b.* van een brief, ter aantooning, dat dit uitwendig geneesmiddel reeds in 1802 aan de

Kaap de Goede Hoop bekend was. *Biang Lala*, 2e j. 1853. I. 36.

5185. Korte uiteenzetting van den aard des middels in den rhinoceroshoorn gezocht tot genezing van verwonding door vergiftige slangenbeet, door A. W. M. van Hasselt. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* XII. 1861. 130.

5186. Bestrijding van het beweren nopens de geneeskracht van den rhinoceroshoorn tegen slangengift, door C. C. W. Mandt. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 959.

D. MAATSCHAPPELIJKE TOESTAND.

KARAKTER, BESCHAVING EN WELVAART.

Azië.

5187. Eene geschiedkundige en wijsgeerige aanmerking over Asiën. Naar Heynig, in „der Genius der Zeit, 21e B., 1800." — Aantooning dat Asiën altijd hetzelfde blijft, dat hier een eeuwig mechanismus in alle dingen voortduurt, dat zijn volken altijd op denzelfden trap van beschaving staan blijven, en alles schijnen geworden te zijn, wat zij konden en moesten. *Vad. Mus.* III. 1805. 551.

5188. Iets wegens den stam der Esquimaux, in de ontdekkings-reize van Ross genoemd Noordpool-Hooglanders, uit the Quart. Review 1819, No. XLI. *Star.* I. 1819. 1055.

5189. Iets over de Aziatische vrouwen. Uit het Engelsch. *Vad. Lett.* 1813. II. 759.

5190. De Mongolen; door Bayle St. John. *Vad. Lett.* 1845. II. 580, 621.

Japan.

5191. Verhandeling over de afkomst der Japanners, eene bijdrage tot de kennis van landen en volken in Azië; door Ph. Fr. von Siebold. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 183.

5192. Uittreksel uit een verhaal over de Japansche natie van C. P. Thunberg. Schets van hun maatschappelijken toestand en beschaving. Uit „Novelle Letterarie." *N. Rhaps* I. 1e st. 1786. 75.

5193. Iets over de Japanezen; karakterbeschrijving. *Lett. Mag.* 1817. 2e st. 91.

5194. Japan, toestand der volksbeschaving volgens Golownin. *Tijds. Ond. Opv.* II. 1834. 58.

5195. De Japanners, uit the Quart. Review. Schets van hunne beschaving en maatschappelijken toestand. *Leeskab.* 1835. IV. 193.

5196. Een brief uit Japan, door P. Knuttel, Dzn. Schets van het Japansche volkskarakter en van het stelsel van afzondering. *Biang Lala.* 2e j. 1853. I. 44.

5197. Drie maanden op Decima. Beschrijving van de wijze van leven en van de bezigheden der Nederlanders op Decima, in de XIXe eeuw. *Biang Lala.* 3e j. 1854. I. 193.

5198. Overeenkomsten tusschen de Japanezen in Azië, de Baskiërs in Europa, en de Muyzcas in Zuid-Amerika. Uittreksel der verhandeling van Paravey, vertaald overgenomen uit de „Ann. de Philos. Chrét., 5e Année, No. 56." *Ned. Stemm.* IV. 1836. 205

China.

5199. Redenen die ten bewijze strekken dat de Chineesen eene Egyptische volksplanting zijn, met eenige aanmerkingen over den ouderdom der wereld. Uit brieven van de Mairan aan den Jesuïtschen zendeling Parrenin te Peking, in „Hist. de l'Acad Roy. des Sciences 1759." *Vad. Lett.* 1767. VII. 2. 272.

5200. Bedenkingen over den tegenwoordigen staat van China, 1784. Schets van den maatschappelijken toestand, karakter, beschaving en welvaart der Chinezen in hun eigen land alsmede op Java. Het eerste volgens Pauw, 1773. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 247.

5201. Iets over de Chinezen. Karakterbeschrijving. *Lett. Mag.* 1817. 2e st. 39.

5202. Iets over China. Schets van den maatschappelijken toestand der bevolking. *Cybele.* VI. 1827. 114.

5203. De Chineezen. Schets van hunnen maatschappelijken toestand en beschaving. *Weekblad Kind.* II. 353.

5204. De vijf deugden der Chineezen. Karakterbeschrijving. *Boekz.* April 1837. 475. Junij 1841. 759.

5205. Lof der Chineezen Uit „the Quart. Review". *Vad. Lett.* 1840. II. 494.

5206. Bijdragen tot de kennis van het rijk van China, van den maatschappelijken toestand der Chineesche natie en hunne verhouding jegens de Europeanen, door J. van der Vinne. *T. v. N. I.* 4 j. 2 d. Batavia 1842. 257, 321.

5207. Iets over China en de Chineezen. Karakterbeschrijving der bevolking, tegenover elkander en tegenover de Europeanen. *Kenr v. Meng.* 1844. 313.

5208. Drie jaren in China. 1843—1846. Beschrijving van den maatschappelijken toestand der Chineezen, volgens „R. Fortune's Three years wanderings in China". *Vad. Lett.* 1848. II. 225, 283.

5209. De tegenwoordige en de vroegere toestand van het Chinesche rijk. Uit de „Westminster Review". Maatschappelijke inrigting en beschrijving van het volkskarakter. Uit „Meadows, The Chinese and their rebellions". *Wet. Blad.* 1858. II. 262.

5210. In China ziet men geene bedelaars. *Letterb.* IX. 1798. 130.

5211. Iets over Chinesche lombardbriefjes, door J. Hoffman. *Bijdr. T. L. en V. kunde N. I.* IV. 145.

5212. Beschrijving van den maatschappelijken toestand der vrouwen in China. *Boekz.* Mei 1834. 629.

5213. Beschrijving der tuinen en lusthuizen van den keizer van China, nabij Peking, naar „Attiret, Lettres édif. et cur." Tom. 27. *Vad. Lett.* 1766. VI. 2. 74

5214. Beschrijving van den aanleg van Chineesche tuinen, volgens C. C. L. Hirschfeld. *Vad. Lett.* 1779. I. 1. 445.

5215. Iets over de Joden in China, hun herkomst, toestand, taal en godsdienst. Uit brieven van de zendelingen Ignaz Kögler, Goozani, Domenge en Gaubil, door M. *Jaarb. Isr.* 4 j. 1838. 129.

5216. Joden in het Hemelsche rijk. *Ver. Chr. St.* V. 1851. 802. — Nadere bijzonderheden. *De Heraut, een stem voor Israel tot Israel.* 2 j. N. 9 en 10.

5217. Een Joodsche kolonie in China, herkomst, toestand, taal, zeden, gebruiken enz. *N. Rec.* 1858. Meng. 460.

5218. De Joden in China, volgens „Huc, Christianity in China, Tartary and Thibet". *Chr. Verz.* VIII. 1859. 183.

5219. Vergelijking tusschen de bestemming des Israelitischen en die des Chineeschen volks. Hun invloed op de naburige volken enz. *Alg. Lett. Maandschr.* XXIII. 1839. Meng. 216.

5220. Berigt wegens een geheim genootschap in China, uit Leschenault, Natuurkundige waarnemingen op den togt naar de Zuidlanden. Beschrijving van het genootschap bekend onder den naam van Thian-Thée-Ohé of Hemel-Aarde-Vereenigd; de wetten en maatregelen tegen dat genootschap in China, en zijne stichting op Java. *H. Vad. Bibl.* 1811. 2 st. 702.

5221. Verslag van geheime genootschappen in China. I. Genootschap van Hemel en Aarde, later genoemd: Genootschap der vereenigde Drie, of der Drieëenheid, of Broeders der Drieëenheid, en II. Genootschap van de Koningin des Hemels of Genootschap der Moeder. *Vad. Lett.* 1829. II. 408.

5222. De geheime genootschappen (Tien-Ti-Huih) der Chinezen. Naar het Hoogduitsch door P. V. D. S. Uittreksel van de memorie, 18 Januarij 1840, van Newbold; eene beschrijving speciaal van het Genootschap der Triaden, der Magten des Hemels, der Aarde en der Menschen; zijne ceremoniën, werkzaamheden en uitbreiding in Britsch en Nederlandsch Indië; alsmede beschrijving van het verzamelingshuis te Malacca in 1835. *Alg. Lett. Maandschr.* XXVII. 1843. Meng. 361.

5223. Bijdrage tot de kennis der geheime genootschappen van de Chinezen, bepaaldelijk het Tiên-Ti-Hoei, door J. Pijnappel Gz. naar „the Taw Tae Hoey in Singapore by T. Braddell," in „the Journal of the Ind. Archipelago VI. 1852. Sept. 545." — *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* II. 1854. 127. —

5224. Het Hemel-Aarde-verbond. Tiên-Ti-Hoei, een geheim genootschap in China en onder de Chinezen in Indië, naar Milne's en Morrison's mededeelingen, gehandhaafd

tegen E. H. Röttger's Geschichte der Brüderschaft des Himmels und der Erde. Berlin 1852, door J. Hoffman. *Bijdr T. L. V. kunde N. I.* I. 1853. 260.

5225. Statuten van het Hemel-Aarde-verbond. Medegedeeld door J. Hoffman, volgens eene vertaling te Batavia in 1846 gemaakt. *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* I. 1853. 280.

5226. Het formulier van eed van het Hemel-Aarde-Verbond in 36 artikelen. Medegedeeld door J. Hoffman. Volgens de vertaling van Tomlin, in het Journ. of the Royal Asiatic Soc., vol VI, 137. — *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* I. 1853. 283. — Afwijkend formulier, uit Chinese Repository XVIII, 284. — *Ald.* II. 1854. 303.

5227. Reglement voor het Tiên-Tí-Hoei, of het Hemel-Aarde Verbond. Medegedeeld door J. Hoffman. Volgens de vertaling van Tomlin, in het Journal of the R. As. Soc. Vol. VI. 139. — *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* I. 1853. 286.

5228. Publicatie, Buitenzorg 8 Nov. 1851, van den Gouv. Gen. A. J. Duijmaer van Twist, houdende prohibitieve bepalingen betreffende de geheime genootschappen onder de in Ned. Indië gevestigde Chinesche bevolking. (Ind. Staatsblad N. 65). — *Bijdr. T. L. V.kunde. N. I.* I. 1853. 289.

5229. Bijdragen tot de kennis der geheime genootschappen van de Chinezen, bepaaldelijk het Tiên-Ti-Hoei, door J. Hoffman. *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* II. 1854. 292.

5230. Volledig verhaal van de stichting van het Hemel-Aarde-Verbond in 1674, door J. Hoffman, gedeeltelijk volgens the Overland-China-mail, N. 75. Aug. 6. 1853, en the Chinese Repository. Vol. XVIII. June 1849. N. 6. 288. *Bijdr. Ind. T. L. V.kunde* II. 1854. 293.

5231. Mededeeling door J. Pijnappel Gz. van de krachtdadige fnuiking der geheime Chinesche genootschappen door J. Brooke en zijne erkenning dat men te Singapore onder de Britsche wetgeving niet bij magte is daartoe. Overgenomen uit „A visit to the Indian Archipelago by H. Keppel. London 1853. Vol II. 126—130." — *Bijdr. T. L. V.kunde N. I.* II. 1854. 143.

5232. Het genootschap Thien-Thy-Foey; door J. J. Langenhoff. Met plaat. — *Tijds. Ind. T. L. V.kunde* VII. 3 S. I. 1858. 473. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XII. 4. S. III. 1862. 214.

5233. Geschiedenis van het ontstaan en de uitbreiding van het „Hemel en Aarde-Verbond" der Chinezen, dat later optrad onder den naam van het „Drieheids Verbond", en ook onder dien van het: „Verbond voor de opkomst der rechtvaardigen"; met beschrijving eener vergadering in 1858 gehouden van de leden van het „Drieheids-Verbond" in de Chinesche districten ter westkust van Borneo; door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde* XIII. 4 S. IV. 1864. 479.

5234. Bijzonderheden nopens het Chinesche eedgenootschap Sam Tjam Hoei. — *Regt N. I.* 8 j. XVI. 355.

5235. Vrijmetselarij in China. Opmerkingen over de geheime genootschappen der Chinezen, volgens Scherzer en Daumer.— *Katholiek.* 1862. XLII. 187.

5236. Het Socialisme en Communisme in China. — *Sloet, Tijds.* XVI. 221.

Achter-Indië.

5237. De Kariërs in Achter-Indië. Schets van deze stammen. *Globe.* 1841. III. 160.

5238. Waarnemingen over de inwoonders van het Garrow-gebergte in Indië, gedaan door John Elliot gedurende een openbaar gezantschap, in de jaaren 1788 en 1789. Uit The Asiatic Researches. Vol. III. *Vad. Lett.* 1795. 2. 26.

5239. De Kieaans van Arrakan. Schets van dit bergvolk, getrokken uit het reisberigt „Twee jaren in Ava". *Alg. Lett. Maandschr.* XII 1828. Meng. 577.

5240. Birma. Naar het Engelsch van J. Smith. Beschrijving van het karakter en de beschaving der Birmanen. *Globe.* 1842. I. 161.

5241. Beschrijvinge van de regeeringe, macht, religie, costuymen, traffycque ende andere remarcquable saecken, des Coninghrycks Siam. Gestelt in den jaere 1636 door J. Schouten. *Begin en Voortgang.* 1646. II. Reis Hagenaar, 203.

5242. Iets over Siam. Uit de Revue Encyclopédique van Februarij 1826. Schets van den toestand en de beschaving der bevolking, ontleend aan „G. Finlayson, The mission from the Bengal to Siam and to Hue. London 1825." *Star.* VIII. 1826. 538.

5243. Over Siam en de Siamezen. Door K. Gutzlaff. Schets van hun karakter, maatschappelijken toestand en beschaving. *Lett. Mag.* 1831. 2 st. 154.

5244. Het koningrijk Siam, door M***. Schets van den toestand der bevolking. *Tijds. v. Ned. Lett.* 1835. II. Meng. 208.

5245. Siam. Wereldlijke en geestelijke toestand. Schets met het oog op de evangelisatie. *Ver. Chr. St.* XVIII. 1864. 778.

5246. Notice sur les Mantras, tribu sauvage de la Péninsule Malaise, par Borie, 1857. *Tijds. Ind. T. L. V.kunde* X. 4 S. I. 1861. 413. — Bijzonderheden nopens de uitgave. (Not. Nat. Vereen. 25 April 1858.) *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 202.

5247. De Orang Benoea's of wilden op Malakka in 1642. Extract uit de Memorie door den eersten gouvern. v. Malakka Johan van Twist, gevolgd door het „Rapport van den Ontfangher Jan Jansz. Menis, wegens de wilden, verhoudende in de geberchten boven in de rivieren van Malacca," medegedeeld door P. A. Leupe. *Bijdr. T. L. V.kunde* N. V. IV. 127, 129.

5248. De stad Malacca. Schets van den toestand in 1819, getrokken uit het dagboek van den Maj. Krieger. *Van Kampen, Mag.* IV. 1825. 243.

5249. Geschiedkundig bericht wegens de Cochin-Chineezen. Karakter, beschaving, maatschappelijke toestand. *Letter. Hist.* II. Amst. 1763. 451.

Voor-Indië.

5250. De Zendvolken. Door G. H. van Senden. Maatschappelijk bestaan en ontwikkeling. *Vad. Lett.* 1847. II. 705, 757.

5251. De Indiërs, door G. H. van Senden. Maatschappelijk bestaan en ontwikkeling. *Vad. Lett.* 1848. II. 145.

5252. Hedendaagsche kennis van het Oude Indië; door de Redactie. Staatkundige en maatschappelijke ontwikkeling, naar „A. Weber, Indische Skizzen. Berlin 1857;" en „Ph. Soupé, Essai critique sur la littérature Indienne. Paris 1856." — *Tijdstr.* 1e j. 1858. I. 267.

5253. Verdeeling der Indianen in stammen of kasten. Beschrijving van die der Braminen, der Schatriërs, Patriërs of Setreas, der Wassiërs, Wanigers of Weinjas, en der Schutres of Sudras. *Boekz.* Dec. 1820. 760.

5254. Het kastenwezen in Britsch-Indië. *Sloet, Tijds.* XVI. 97.

5255. Oost-Indië. Het vooroordeel der kasten vervalt. *Ver. Chr. St.* III. 1849. 801.

5256. De Paria's in Indië. *Philopaedion.* I. 1822. 119.

5257. Over de beschaving van Indië van de gunstige zijde beschouwd, door N. G. van Kampen. Schets van haar ouden toestand, meer bepaald in Hindostan. *Van Kampen, Mag.* I. 1822. 83. — Idem, Over de beschaving van Indië, van de ongunstige zijde beschouwd. *Ald.* II. 1823. 75.

5258. De Hindoes. Beschrijving van hun maatschappelijken toestand. *Philopaedion.* III. 1824. 184, 261.

5259. Vergelijking van de Indostanners en de Chinezen. Aantooning der oorzaken van het onderscheid in hun natuurlijk en zedelijk karakter. *Vad. Bibl.* VIII. 1796. 2 st. 264.

5260. De Hindoe-Chinesche volkeren. Overgenomen uit de Edinburgh Review van Februarij 1826. Verslag van hun toestand en magt. *Rec. o. d. Rec.* XX. 1827. Meng. 244, 290.

5261. Ongelukkige toestand der vrouwen in Indië, volgens Ward. *Boekz.* Januarij 1822. 65.

5262. Gedrag der Hindoos omtrent hunne vrouwen. Naar het Engelsch door C. Looijen. *Alg. Lett. Maands.* XXIII. 1839. Meng. 727.

5263. De vrouwen in Hindostan, volgens Heber. De minachting waarmede zij worden bejegend door de inboorlingen. *Rec. o. d. Rec.* XXXIV. 1841. Meng. 559.

5264. Toestand der vrouwen in Hindostan. Hare vrijheid en onafhankelijkheid, volgens „Spry's Modern India". *Rec. o. d. Rec.* 1848. Meng. 308.

5265. De vrouwen in Indië. Naar het Engelsch van O. T. *Leeskab.* 1850. III. 231.

5266. Schets van de beschaving en ontwikkeling der vrouw in Indië. *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 402.

5267. Plagen over Noordelijk Hindostan. Overzigt der volksrampen in 1862 en 1863. *Ver. Chr. St.* XVIII. 1864. 503.

5268. Kollekten ten behoeve der slagtoffers van den Indischen opstand in Groot-Brittannië. *Ver. Chr. St.* XII. 1858. 621, 681.

5269. Nena Sahib, een weldoener en leniger van smarten. (Voorstel om Nena Sahib na zijne gevangenneming ter bezigtiging te stellen, ten voordeele van ongelukkigen door den Indischen opstand). *Vad. Lett.* 1858. II. 55.

5270. De rijkdom van Indië. Opgaven nopens dien van den keizer Jehangair. *Leesk.* 1835. IV. 94.

5271. Karakterbeschrijving der Hindoes van Calcutta. *Vad. Lett.* 1827. II. 721

5272. Korte beschrijving van den godsdienst, gewoonten enz. der bewoners van het gebergte, in de nabijheid van Rajemahaal, die voor de oorspronkelijke bewoners der lagere landen gehouden worden, waaruit zij door de Hindoes verdreven zijn. *Boekz.* Aug. 1824. 181.

5273. Les Thugs de l'Inde. Overzigt door E. de Waal van dit artikel geplaatst in de Revue Brittannique, Mai 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. 178.

5274. De Khoonds. Schets van deze menscheneters. *Ver. Chr. St.* III. 1849. 801.

5275. De Tudas, een tot hiertoe onbekende menschenstam bij de rivier de Ganges in Indië. Beschrijving van hun maatschappelijken toestand. *N. Keur v. Meng.* 1834. 339.

5276. De menscheneters in Indië. Naar het Engelsch. Mededeeling van bijzonderheden nopens de Kuteis, welke de blaauwe bergen van Chittagong onveilig maken, en de Goands, die in de boschrijke bergen van Nagpour huizen. *Rec. o. d. Rec.* XXX. 1837. Meng. 486.

5277. De Goands. (Schets). *Rozenstruik.* I. 1825. Meng. 429.

5278. Oorsprong van de Pindariërs of Pindharezen. Uit the Quarterly Review. 1818. N. XXXVI. Beschrijving van dezen volksstam. *Slar.* I. 1819, 607.

5279. Bijzonderheden aangaande de Bheels. Ontleend aan het verhaal van Seely en zijne reize naar den tempel van Ellore. *Rozenstruik.* I. 1825. Meng. 188.

5280. De Sipahi. Beschrijving van den inlandschen soldaat in Indië. *Vad. Lett.* 1845. II. 797.

5281. Verslag van de Parsees, een zonderling volk van Bombay. Uit »Moor's Narration of the operations of Captain Little's Detachment". *Vad. Lett.* 1796. 2. 589.

5282. De Parsen in Oost-Indië. Beschrijving van dezen volksstam en wel voornamelijk te Guzuratte, Suratte en Bombay. *Gezellige, Schied.* I. No. 69 en 70, 1810. 523, 531.

5283. De Parsi's. Karakterbeschrijving, beschaving en maatschappelijke toestand van dezen volkstam in Westelijk Hindostan en voornamelijk te Bombay en Suratte. *Keur v. Meng.* 1845. 46.

5284. De »Beni-Israël" in Bombay, herkomst en toestand van deze Indische Israeliten, ontleend aan »K. Graul, Reise nach Ost-Indiën etc. Leipzig 1854," overgenomen uit »Magazin für die Lit. des Auslandes." *Letterb.* 1854. 388. — De »Beni-Israël »in Indië, hun verschil in zeden en gebruiken met de Joden in andere werelddeelen, ontleend aan I. J. Benjamin. »Een jaar in Oost-Indië 1849—1850. Algiers 1854," overgenomen uit het Israël. Weekblad van 26 Jan. 1855. *Letterb.* 1855. 44.

5285. Britsch-Indië. Eene merkwaardige natie. (Toestand der Israelieten in Bombay). *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 197.

5286. Geschiedkundige narichten betreffende de blanke en zwarte Jooden te Cochin, op de kust van Malabar, uit briefwisselinge, door Adrianus 's Gravezande. Met plaat. *Verh. Z. Gen.* VI. 1778. 517. — Vervolg en Naschrift. *Ald.* IX. 1782. 515, 545.

5287. Iets over de Joden in Malabar. Mededeeling door M. van zijne historische nasporingen nopens den toestand, aard en gewoonten dezer Joden. *Jaarb. Isr.* 3e j. 1837. 410.

5288. Verslag van de inwoonderen op het eiland Ceylon. Overgenomen uit »Percival's Acoount of the island Ceylon". *Vad. Lett.* 1804. 2. 206, 354, 447, 643.

5289. Narigt over de Veddahs, een wilden volkstam in het binnenste van Ceylon. Uit eenen brief van Sommerville, door G. Finlayson. *Keur v. Meng.* 1820. 12.

5290. De Vedah's, wilden in het binnenste van Ceilon. *Boekz.* April 1839. 470.

5291. De Rhodias op Ceylon. Bijzonderheden nopens deze Paria's der maatschappij aldaar. *Rec. o. d. Rec.* 1842. Meng. 95.

Perzië. Arabië.

5292. Bijdragen tot de volkenkunde, door D. Sluiter. De bewoners van het Perzische rijk, hun toestand, stammen enz. *Lett. Mag.* 1823. 2 st. 291.

5293. De Perzen. Hun karakter en beschaving. *Weekblad Kind.* III. 241, 249,

5294. Schets van het karakter der Persiërs. *N. Ned. Bibl.* I. 1781. 2 st. 327.

5295. Vreemde volken in Perzië. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2 st. 451.

5296. De Joden in Perzië, door K. Overgenomen uit »Missionary Journal of J. Wolff. *Alg. Lett. Maandschr.* XIV. 1830. Meng. 561. — De Joden in Perzië (Schets als boven). *N. Chr. Maands.* IV. 1830. 418. — De Joden in Perzië. (Vertaling van dezelfde schets). *Lett. Mag.* 1831. 2 st. 131.

5297. Kort berigt van de Wechabiten. Schets van dit volk in Perzië, volgens Smith. *Gezellige, Schied.* I. N. 54. 1810. 400.

5298. Perzië. De Nestoriaansche Christenen en hun maatschappelijke toestand. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 118.

5299. Waarneemingen over het character, den godsdienst, de wijsbegeerte en de weetenschappen der Arabieren, door Jones. Uit the Asiatic Researches, or Transactions of the Soc. in Bengal. Vol. II. *Vad. Lett.* 1792. 2. 601.

5300. Merkwaardige voorbeelden van het aanbelang en den invloed der vrouwen in het Oosten, (Arabië) met eenige bijzonderheden haare kleeding, character en zeden betreffende. Ontleend uit »Richardson, On the Language etc. of Eastern Nations". *Vad. Lett.* 1782. IV. 2. 84.

5301. Stalen uit Oostindische Nieuwspapieren van 1815. — 2. Arabierslist. *Vad. Lett.* 1817. II. 580.

Indische Archipel.

5302. De Andamanen. Beschrijving van hun maatschappelijken toestand, volgens Stockoes. *H. Vad. Bibl.* 1806. 2 st. 167.

5303. Beantwoording door Z. W. van Schreven der vraag: »Waar liggen de Andamanische eilanden, en wat weet gij van derzelver bewoners, de Andamaners?" *Tijds. aank. Ond.* XIII. 1848. 273.

5304. Berigt van de Nicobarsche eilanden en derzelver inwoonderen. Door N. Fontana. Uit the Asiatic Researches. Vol. III. *Vad. Lett.* 1795. 2. 58.

5305. Verhandeling over de gelegenheid en den tegenwoordigen staat der Nederlandsche koloniën, en de Kaap de Goede Hoop, en over de voordeelen, welke deselve aan deze Republiek zou kunnen verschaffen. Welvaart en maatschappelijke toestand en middelen tot verbetering. *Bijdr. M. G.* IV. 1790. 145.

5306. De vooruitgaande welvaart van Nederlandsch Indië, getoetst aan de tabellen van den Minister van Koloniën, door W. Bosch. *T. N. I.* 19e j. 1857. II. 348. 20e j. 1858. I. 62.

5307. De bevordering van welvaart in den Indischen Archipel, buiten Java, door J. P. Freyss. Aantooning van de noodzakelijkheid van een goed verband in de werking van gezag, wetenschap, nijverheid en de zendingszaak. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 65.

5308. Gedachten over den invloed der Europesche Christelijke beschaving op den Indischen Archipel, in verband met de regeringsbeginselen voor Nederl. Indië. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 247.

5309. Zakelijke inhoud van het besluit van den Gouv. Gener. van Ned. Indië, 12 April 1837. betreffende de verpligting tot het aannemen door alle Christenen en Joden in Ned. Oost-Indië van een vasten geslachtsnaam en voornamen, alsmede betreffende hunne inschrijving in de registers van den Burgerlijken Stand. *Jaarb. Isr.* 4e j. 1838. 53.

5310. Gedachten over de toepassing der beginselen van Europesche staathuishoudkunde op Nederlandsch Indië, door W. Batavia Maart 1848. Het hemelsbreed verschil van de oeconomische orde van Europa met die van Indië. *Ind. Arch.* 1e j. 1850. II. 75. — Is de wetenschap der staathuishoudkunde uitgesloten van de Indische maatschappijen? door D. C. Steyn Parvé. Wederlegging van 't voorgaande. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 240. — Nog iets over de toepassing der beginselen van Europesche staathuishoudkunde op Nederlandsch Indië, door R. W. J. C. Bake. Soerabaja Jan. 1850. Aanvulling van bovengenoemd artikel van W. met aanbeveling aan het Indisch gouvernement van de bevordering der statistiek. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 315. - Uit welk gezigtspunt moet de toepassing der staathuishoudkunde op Indië worden beschouwd? door J. A. Krajenbrink. Cheribon Maart 1850. Wederlegging van beide bovengenoemde artikels. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 73.

5311. Over den toekomstigen rijkdom der volkeren, in verband gebragt met de plannen der Regering tot ontwikkeling der Rijksbezittingen. *Sloet, Tijds.* XVI. 437.

5312. Redeneringen der Maleijers over onderwerpen van staathuishoudkundigen aard. Maleische tekst. *Meursinge, Mal. Leesb.* III, Leid. 1847. 33.

5313. De afstamming en verspreiding der Maleijers. Uit The Edinb. Review 1813, No. 45. zooals dit artikel is geplaatst in de „Java-Government Gazette" van 11 en 18 Maart 1815. ·Wederlegging van de stellingen, in de Inleiding van de Maleische Spraakkunst door W. Marsden te Londen 1812. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 10, 11 en 12. 262.

5314. De volkenkunde van den Indischen Archipel en Australië; door J. Beete Jukes. Schets van de natuurlijke, verstandelijke en zedelijke karaktertrekken van het Maleisch-Polynesische, het Papoesche en het Australische ras. *v. Hoëvell, Togten,* Z. B. 1858. II. 229.

5315. De Maleische volkstam. Overzigt van zijne geschiedenis en tegenwoordigen toestand. *Rec. o. d. Rec.* 1842. Meng. 356, 410.

5316. De Maleijers volgens hunnen oorsprong, hunne verspreiding, hunne kolonisatiën, hun karakter, hunne instellingen, den trap hunner beschaving en vorderingen. *Vad. Lett.* 1847. II. 545, 595.

5417. Prijsvraag uitgeschreven voor 1854 door de Holl. Maats. der Wet. te Haarlem, naar eene geschiedenis van den Maleischen volksstam, zijn vermoedelijken oorsprong, zijne takverdeeling, verbreiding en lotgevallen, bijzonder in het vóór-Mohammedaansche tijdvak. — *Letterb.* 1852. II. 111. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852, 869. — Herhaald voor 1856. *Ald.* 1854. 258.

5318. Wraak der Maleijers. Beschrijving van een „Amocklooper." *Boekz. Junij* 1818. 743.

5319. Beschrijving van het karakter der verschillende volken van den Indischen Archipel, door Th. St. Raffles. Uit „The Investigator." *Hermes.* 2e j. 1827. No. 2. 8.

5320. Bijdragen tot de kennis van het Inlandsch karakter, geput uit lijfstraffelijke regtsgedingen. Bijgeloof, fanatismus, bedrog, zinsverbijstering (Mata Glap). *Regt N. I.* 2e j. IV. 1861. 62.

5321. Over den maatschappelijken toestand der vrouwen in Nederlandsch-Indië. *De Kopiist.* 1e j. 1e d. Batavia 1842. 325.— Het stuk van mijn' vriend over den maatschappelijken toestand der vrouwen in Nederlandsch Indie. Wederlegging van het voorgaande. *Ald.* 434, 532.

5322. Brief van een onderwijzer over de „Indische kinderen." Hunne vatbaarheid voor wetenschappelijke ontwikkeling. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 212. Zie ook 24e j. 1862. II. 50.

5323. Waarnemingen en opmerkingen over de positie en vatbaarheid voor ontwikkeling der in Ned. O. Indië geboren Europesche en half-caste kinderen; door E. W. A. Ludeking, 25 Julij 1860. Met toelichting door D. G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 76.

5324. Hoe moeijelijk Nederlanders in Indië worden toegelaten. Bezwaren over de bestaande voorschriften nopens de toelating en het verblijf van Nederlanders in Ned.-Indië. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 444.

5325. Klagten over de belemmering in het toelaten van Nederlanders op Java, die er door belet worden hunne nijverheid aan de koloniën dienstbaar te maken; door „Een Inwoner van Batavia." Met toelichting door „De Redaktie." *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 187.

5326. Uitbreiding van het Nederlandsche element in Indië. Betoog van J. P. Cornets de Groot, van de noodzakelijkheid hiervan. Overgenomen uit „Het eiland Boeroe, zijne exploitatie en Halfoersche instellingen, door T. J. Willer, enz." *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 136.

5327. „Waarom verspert men voor Nederlanders den weg naar Indië meer dan voor vreemdelingen?" Klagten hierover, speciaal met het oog op het vereischte bewijs van goed gedrag ook voor vrouwelijke personen. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 268.

5328. Onnoodige belemmeringen der communicatie met de Vorstenlanden. Wensch tot afschaffing der bepalingen, dat Europeanen een pas van den Gouverneur-Generaal behoeven, om in de Vorstelanden te worden toegelaten, terwijl de Chinezen zulk een pas op ieder residentie-kantoor bekomen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 309.

5329. Hoe een Nederlander in zijn eigen koloniën gerecipieerd wordt; door P. F. Voorbeeld van een Nederlandsch Handelaar, P. V. A., in Australië gevestigd en daar als Nederlander geen pas kunnende erlangen, die te Anjer, bij gemis van dien pas, niet zou zijn toegelaten, en mitsdien de reis naar Batavia, via Singapore, moest maken. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 419.

5330. Misbruiken van 't ministerie van buitenlandsche zaken te 's Gravenhage; door „Een uit Indië teruggekeerd Nederlander". Veroordeeling dat van ingezetenen van Ned. die de kolonie met een driejarigen pas van den Gouv.-Gen. verlaten hebben, wordt gevorderd het nemen van een buitenlandsch paspoort voor hunne reizen. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 442.

5331. De afschaffing van het passenstelsel: door V. L. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 236.

5332. Request van J. van Steeland, geb. in Oost-Indië, burger te Gorinchem, om brieven van naturalisatie, etiam quoad honores. *Res. Holl.* 21 Julij 1729. 2e dr. 636.

5333. Request, van E. Craaivanger, geb. in Oost-Indië, burger en inwoner der stad Delft, om brieven van naturalisatie in forma, etiam quoad honores. *Res. Holl.* 12 Augustus 1729, 2e dr. 689.

5334. Request, van P. Focanus, geb. in Oost-Indië, burger en inwoner van Delft, om brieven van naturalisatie in forma, etiam quoad honores. *Res. Holl.* 12 Mei 1730. 1e dr. 349.

5335. Request, van M. P. Sadelijn, geb. in Oost-Indië, burger der stad Schiedam, om brieven van naturalisatie, met de clausule ad honores in optima forma. *Res. Holl.* 12 Mei 1730, 1 dr. 350.

5336. Request, van W. van Tets, geb. in Oost-Indiën, wonende te Alkmaar, om brieven van naturalisatie met de clausule ad honores in optima forma. *Res. Holl.* 16 Febr. 1732, 1e dr. 54. — Nader request. *Ald.* 2 Maart 1734, 1e dr. 95. — Consideratiën van President en Rade van den Hove. *Ald.* 13 April 1734, 1e dr. 206. — Declaratoir aan W. van Tets, dat hij in alles wordt gehouden als een geboren Hollander. *Ald.* 14 Mei 1734, 1e dr. 267.

5337. Request, van W. Hogerwaard, Heer van Waverveen, om brieven van naturalisatie quoad honores in ordinaria forma, voor zijn zoon A. F. Hogerwaard, geb. in Oost-Indiën. *Res. Holl.* 25 October 1732. 1e dr. 687. — Declaratoir hierop. *Ald.* 24 Julij 1734. 1 dr. 521.

5338. Request van W. Hogerwaard, Heer van Waverveen, om brieven van naturalisatie quoad honores in ordinaria forma, voor L. J. van Tels, geboren in Oost-Indië. *Res. Holl.* 14 November 1732. 1 dr. 135. — Declaratoir hierop. *Ald.* 19 November 1734. 1 dr. 716.

5339. Request van P. J. van Cloon, Raad en Oud-Burgemeester der stad Schiedam, om brieven van naturalisatie ad honores voor zijn zoon D. van Cloon, geboren in Oost-Indiën en Gouv. Gen. aldaar. *Res. Holl.* 15 Januarij 1734. 1 dr. 27.

5340. Request van C. J. Pieraard, geb. in Oost-Indiën en wonende te Amsterdam, om brieven van naturalisatie ad honores in amplissima forma. *Res. Holl.* 21 Mei 1733. I. 1 dr. 518.

5341. Request van de voogden van A. C. Houttuyn, geb. in Oost-Indiën, om brieven van naturalisatie ad honores voor hun pupil. *Res. Holl.* 21 Mei 1733. I. 1 dr. 518. — Declaratoir hierop. *Ald.* 15 Oct. 1734. 1 dr. 639.

5342. Declaratoir, dat H. F. Ketelanus, geb. in Oost-Indiën, in alles zal worden gehouden en erkend alsof hij een geboren Hollander was. *Res. Holl.* 28 October 1734. 1 dr. 671.

5343. Request van W. Dekker, Heer van Urshem, geboren in Oost-Indiën en wonende te Rotterdam, om brieven van naturalisatie ad honores. *Res. Holl.* 9 Julij 1733. II. 1. dr. 796. — Declaratoir hierop. *Ald.* 14 Julij 1735. 1 dr. 471.

5344. Declaratoir, dat C. Chastelain, geb. in Oost-Indiën, in alle opzigten zal worden gehouden en erkend alsof hij een geboren Hollander was. *Res. Holl.* 21 Julij 1745. 1 dr. 488.

5345. Declaratoir, dat D. C. Pielat, geb. in Oost-Indiën, in alles zal worden gehouden en erkend alsof hij een geboren Hollander was. *Res. Holl.* 16 Nov. 1735. 1 dr. 665.

5346. Declaratoir, dat A. Slicher en J. A. Oets, beiden geb. in Oost-Indië, in alle opzigten zullen worden gehouden en erkend, alsof zij geboren Hollanders waren. *Res. Holl.* 20 Januarij 1736. 1 dr. 52.

5347. Declaratoir, dat J. J. Thierens en J. A. Thierens, beiden geb. in Oost-Indiën, in alle opzigten zullen worden gehouden en erkend, alsof zij geboren Hollanders waren. *Res. Holl.* 15 Maart 1736. 1 dr. 214.

5348. Request van S. van Steeland, geb. in Oost-Indiën, burger en poorter binnen Delft, om brieven van naturalisatie, etiam quoad honores. *Res. Holl.* 17 Augustus 1729. 2 dr. 690. — Declaratoir hierop. *Ald.* 30 Maart 1736. 1 dr. 249.

5349. Missive van President en Raden van den Hove op het request van L. van Schinnen, geboren in Oost-Indië, om gehouden te worden voor een geboren Hollander. *Res. Holl.* 20 December 1737. 1 d. 728.

5350. Rapport ter Generaliteit uitgebragt op het Request van C. de Jonge, Secunde en Hoofdadministrateur des Comptoirs van Bengalen, om brieven van legitimatie in communi forma voor zijne drie kinderen: Cornelis, Cornelia en Christiaan, op Bengalen bij twee vrije vrouwspersonen geprocreëerd. *Res. Holl.* 15 Febr. 1742. 1 dr. 119.

5351. Confirmatie van de Brieven van venia aetatis door den Gouverneur Generaal en Raden van Nederlandsch Indië verleend aan D. Rooleeuw. *Res. Holl.* 17 Februarij 1751. I. 1 dr. 119.

5352. Advies van Gecommitteerde Raden op het Request van J. Tonneman, geb. te Ternate van eene vrije vrouw, om brieven van legitimatie in amplissima forma. *Res. Holl.* 15 April 1778. I. 1 dr. 426. — Resolutie hierop. *Ald.* 19 Mei 1778. I. 1 dr. 546.

5353. Arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden van 27 Mei 1857, waarbij is beslist dat Art. 138 van het Burg. Wetboek, nopens de huwelijken welke buiten 's lands zijn voltrokken, niet is toepasselijk op een huwelijk in Ned. Indië aangegaan, omdat de Koloniën van den Staat een deel uitmaken van het koningrijk der Nederlanden. *V. d. Honert, Verzam. Strafregt en strafvordering.* 1857. 211.

5354. Authorisatie van den Hoogen Raad tot verbanning van C. Dias de Ferrera uit Oost- en West-Indië. *Res. Holl.* 30 Julij 1647. 2e dr. 186.

5355. Een balling in Nederlandsch Indië. Verhaal der onregtmatige toepassing van art. 47, R. R., op L. J. Pietersz, een inlandsch kind, te Saparoea, betreffende ontzegging van verblijf in bepaalde gedeelten van Ned. Indiën voor hen, die aldaar zijn geboren; zijnde de Regering later op dezen maatregel terug gekomen. 1849—1855. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 15.

5356. Zeven bannelingen, onder den Gouv.-Gen. H. W. Daendels, Verhaal van de verwijdering in 1811 van C. A. Canter Visscher, J. W. Morrees, Baggers, Caulier, J. F. Fauny, Brandel, Brusz naar Soekaradja, en van de opheffing dier ballingschap door den Gouv.-Gen. J. W. Janssens. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 145.

5357. Besluit Batavia 19 Januarij 1846. Lr. A. van den Gouv.-Gen. v. N. Indië J. J. Rochussen ter verwijdering uit Ned.-Indië van den Bisschop J. Grooff, en zijne assistenten J. D. Escherich, A. Keuvels, B. Kerstens en J. van den Brand. *Een woord over J. Grooff.* 's Hage 1846. 14. *J. J. Rochussen. Toelichting.* 's Hage 1853. 92. — Bannissement van den Bisschop Grooff. (Toelichting van zijnen maatregel.) *Ald.* 85. — Verdediging van dezen maatregel. *Wesp.* II. 1848. 6. — Mededeelingen en opmerkingen nopens de aanleiding. *Ald.* 8. — Verdediging van het besluit van den Gouv.-Gen. tot het weder in functie stellen der gesuspendeerde R. K. priesters H. J. Cartenstat, A. Grube en J. A. van Dijk. *Ald.* 11. — Veroordeeling van het artikel: „Vervolgingen op Java. Mgr. Grooff verbannen," geplaatst in den „Noord-Brabander" van 31 Maart 1846. *Ald.* 12. — Toelichting van deze veroordeeling, naar aanleiding van beschuldigingen, geplaatst in de Noord-Brabander van 16 Mei 1846 en in de Arnhemsche Courant van 17, 28, 29 April, 11, 19, 26 en 28 Mei, 27 Junij en 15 Nov. 1846, alsmede naar aanleiding van de houding van dezen Bisschop in Nederland. *Ald.* 41, 47, 51, 80, 103. — Explicatie van den Min. v. Kol. J. C. Baud in de Tweede Kamer, over den kerkelijken toestand in Nederl. Indië, naar aanleiding der kwestie van J. Grooff. *Mon. d. Ind.* I. 1846—47. 2de part. 76. — Beoordeeling der discussiën in de Tweede Kamer over bovengenoemd besluit. *Wesp.* II. 1848. 191, 193, 195, 197. — Uitdrijving van den Roomschen Bisschop en vier priesters uit Nederlandsch Indië. Geschiedkundige beoordeeling met betoog op de noodzakelijke verandering in het stelsel der betrekking tusschen Kerk en Staat. *Reformatie,* 3 S. II. 1846. 199.

5358. De uitzetting van den Apostolischen vicaris van Nederlandsch Indië, J. Grooff, Bisschop van Canea, en van zijne assistenten B. Kerstens, A. Heuvels, J. van den Brand en J. D. Escherich. Geschiedkundig overzigt en beoordeeling, met terugblik sedert zijne komst op Java in April 1845. *Katholiek.* 1846. IX. 242. — De zaak der Katholieke Kerk in Nederlands Oost-Indië, ten vervolge op het bovenge-

noemde, bepaald het kon. besluit van 5 Mei 1846. *Ald.* 310. — Lijst der ingekomen bijdragen tot een eeregeschenk aan J. Grooff. *Ald.* IX. 355, 420.

5359. Alweder eene uitzetting. Over de intrekking, bij besluit van den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist, van 27 Mei 1853, No. 9, der akte van tijdelijk verblijf in Ned. Indië van E. Glaser, die hem bij besluit van 4 Maart 1843, No. 6, was verleend. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 294.

5360. Rekwest, 31 Dec. 1851, van H. J. Lion, aan den Gouv. Gen. van N. Indië, verzoekende verlof om Java te verlaten. *Lion, Drukpersproces.* Z. B. 1854. 49. — Afwijzing van het verzoek, wegens het aanhangig drukpersproces van den rekwestant. *Ald.* 51.

5361. Besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië L. A. J. W. Baron Sloet van de Beele, 3 Sept. 1864, No. 2, waarbij de Ingenieur S. E. W. Roorda van Eysinga uit 's Lands dienst wordt ontslagen, en hem het verblijf in N. Indië, uitgezonderd het eiland Groot Banda, wordt ontzegd. Medegedeeld door den Min. v. Kolon. *Gedr. Stukk.* 1864—65. LXVI. No. 2. Herdrukt in *S. E. W. Roorda van Eysinga, Mijne verbanning,* 's Hage 1865. 72. — Tekst van dit besluit, zooals het is medegedeeld aan den delinquent. *Ald.* 70. — Besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië, 3 Sept. 1864, No. 3, waarbij aan J. J. Nosse, handelaar in drukwerken te Soerabaja, het verblijf in N. Indië is ontzegd. Medegedeeld door den Min. van Kol *Ald.* No. 3. — Tekst van dit besluit, zoo als het is medegedeeld aan den delinquent. *J. J. Nosse, de Werkelijkheid.* 's Hage 1865. 34. — De uitzetting der heeren Roorda van Eysinga en Nosse getoetst aan de wet; door H. J. Lion, Djokjokarta 24 Sept. 1864. Tekst van het artikel in het Bataviaasch Handelsblad van 5 en 12 Oct. 1864, No. 106 en 109. *Ald.* 27. — De besluiten tot verbanning en interneering in Ned. Indië, door V. J., 20 Nov. 1864. Veroordeeling van bovengenoemde maatregelen tegen Roorda van Eysinga en Nosse. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 462. — Verslag der Comm. van Rapp. in de Tweede Kamer, 19 Dec. 1864, voor de besluiten van den Gouv. Gen. van N. Indië, betrekkelijk S. W. E. Roorda van Eysinga en J. J. Nosse. *Ald.* No. 4. — NB. de leden dezer commissie waren: G. M. van der Linden, W. Wintgens, J. J. Rochussen, J. van Swieten en A. F. X. Luyben. — De vrijheid van drukpers in Indië en de Tweede Kamer. — Bestrijding der uitzetting van Roorda van Eysinga en Nosse; met beoordeeling der gehouden discussiën hierover op 16 Maart 1865 in de Tweede Kamer. *Ald.* 1865. N. S. 3e j. I. 321.

5362. De demonstratie der ingezetenen van Batavia, op 22 Mei 1848. *a.* De publicatie van den Heer Rochussen van 27 October 1848: 1o. Indruk in Nederland van deze publicatie; — 2o. Aantooning van den aard der mededeelingen door den Gouv. Gen. aan den Koning gedaan in zijn brief van 26 Mei 1848, No. 158, X; — 3o. Ontleding van de Missive van den Min. van Marine en Koloniën 31 Aug. 1848 Lt. A. No. 358 Ri. geheim, aan den Gouv. Gen.; — 4o. Opgave van de dagteekeningen der berigten over deze demonstratie aan den Gouv. Gen. ingezonden; — 5o. Missive van den Gouv. Gen., Batavia 20 Mei 1848, aan den Resident van Batavia, inhoudende vergunning tot het houden van de zamenkomst op 22 Mei 1848 van Nederl. ingezetenen van Batavia, gevraagd door J. T. Canter Visscher en P. C. Ardesch. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 84. — *b.* De Singapore Free Press over de publicatie van 27 Oct. 1848; door A. X. Vertaling van het artikel voorkomende in haar nummer van 9 Nov. 1848; met Naschrift. *Ald.* 159. — *c.* De terugkomst in zijn vaderland van den Indischen jongeling, die het voorregt eener Europesche opvoeding heeft genoten, met het oog op de toepasselijkheid der bestaande bepalingen op het regt van verblijf. *Ald.* 290. — *d.* De publicatie van den heer Rochussen van 27 Oct. 1848 en de Tweede Kamer der Staten-Generaal. *Ald.* 2e d. 79.

5363. Politieke demonstratie te Batavia in Mei 1848. *a.* Brief, Batavia 19 Mei 1848, van P. C. Ardesch aan den resident van Batavia, P. van Rees, ter kennisgeving van zijn voorgenomen handelingen in de vergadering op den 22n te houden. *Veth, Bijdr.* 1848. II. 10. (Ook geplaatst in *Brief,* Arnhem 1849. 7. Insgelijks met eigen toelichting in *v. Hoevell, Beschuldiging* Z. B. 1850. 71.) — *b.* Brief van den Gouv.-Gen. J. J. Rochussen, Batavia 20 Mei 1848, aan den resident van Rees. *Ald.* 11. (Ook geplaatst in *Brief,* Arnhem 1849. 8; en in *v. Hoevell, Besch.* 78.) — *c.* Redevoering van W. R. van Hoevell in de vergadering van 22 Mei 1848. *Ald.* 15. — Idem, met toelichting in *van Hoevell, Besch.* 80, 22. — *d.* Adres aan den Koning, Batavia 25 Mei 1848. *Ald.* 20 en in *v. Hoevell, Besch.* 85. — *e.* Request, Batavia, 25

Mei 1848, van W. R. van Hoevell c. s., aan den Gouv.-Gen. ter aanbieding van dit adres aan den Koning, alsmede ondersteuning er van bij Z. M. *Ald.* 24; *v. Hoevell, Besch.* 88 — *f.* Confidentiëele brief, Batavia 22 Mei 1848, van W. R. van Hoëvell aan den Gouv. Gen. ter mededeeling zijner voornemens ten opzigte der te houden vergadering. *v. Hoevell, Besch.* 82. — *g.* Notariëele verklaringen 10, 11 en 12 Aug. 1848; door C. W. F. von Lutzow, A. Robertson en J A. Martens, op verzoek van W. R. van Hoëvell onder aanbod van eede gedaan, ten opzigte van het onderzoek en het ondervragen van hen door den resident van Batavia, O. van Rees, in de zaak van 22 Mei 1848. *Ald.* 89, 91, 92. — Idem als boven, door J. van Lennep, 10 Aug. 1848. *Ald.* 98. — De demonstratie te Batavia in Mei 1848; door K. Beoordeeling met het oog op de brochure van Prof. Veth, hierover. *Tijdsp.* 1848. II. 364.

5364. Verhaal door W. R. van Hoevell van hetgeen hij in de zaak van 22 Mei 1848 gedaan heeft. *v. Hoëvell, Beschuldiging.* Z. B. 1850. 13.

5365. Getrouw en volledig verhaal der politieke demonstratie, die in Mei 1848 te Batavia heeft plaats gehad; door W. R. van Hoëvell. *Veth, Bijdragen,* II. Amst. 1848. 8.

5366. Een woord uit Batavia aan W. L. de Sturler, door H. Aanmerking op diens beschuldigingen, ter zake van de demonstratie te Batavia op 22 Mei 1848. *T. v. N. I.* 1851. I. 343.

5367. Verdediging door den Oud-Gouv.-Gen. van N. Indië J. J. Rochussen van zijne genomen maatregelen ter zake van de gebeurtenissen te Batavia in Mei 1848. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 103.

5368. Een blik op de gevolgen der staatkundige gebeurtenissen op Java in Mei 1848, door J. W. T. naar aanleiding van de „Bijdragen tot de kennis van den politieken toestand van Ned. Indië, door P. J. Veth. I en II. Amst. 1848." *Rec. o. d. Rec.* 1849. Boekb. 73.

Eilandengroep van Sumatra.

5369. Beschrijving der Batta's op Sumatra. Volgens Miller, medegedeeld door E. King, in Philos. Transact. Vol. LXVIII. Part. I. *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 269—272.

5370. Uittreksel uit eenen brief, geschreven in de Oost-Indië. — De Batta's, hun oorsprong, toestand, beschaving en letterkunde, godsdienst en het menscheneten. *Keur v. Meng.* 1823. 76.

5371. Eene bijzondere soort van Kanibalen, onder de Batta's in Sumatra, hun afkomst van de Hindo's, hun wreedheid, gevoel van eer en waarheidsliefde. *Boekz.* Dec. 1823. 765.

5372. Beschrijving door T. J. Willer van de verschillende standen onder de Battahs in Mandheling en Pertibie. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 271. — Idem van hunne ligchamelijke, intellectuëele en zedelijke geaardheid. *Ald.* 262. — Idem van het lot hunner vrouwen. *Ald.* 288.

5373. Overzigt der welvaart in Mandheling, vóór de overheersching der Padries, door T. J. Willer. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 385.

5374. Fragmenten betreffende de stammen der Loeboes en Oeloes in de afdeeling Mandaheling op Sumatra, uit de reizen in 1833 tot 1838, van S. Müller en L. Horner. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 213, 236, 251, 262. Overgenomen in *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 56.

5375. Iets over de Loeboes en Oeloes in de binnenlanden van Sumatra. Naar mededeeling van T. J. Willer, door E. Netscher. *Tijds. v. Ind. T. L. en V.-kunde* IV. N. S. I. 1855. 56. — Nog iets over de Loeboes en Oeloes in de binnenlanden van Sumatra, door W. A. Henny. Wederlegging van het voorgaande artikel. *Ald.* 401. — Bijdrage tot de kennis der Loeboes op Sumatra, door A. P. Godon. Hunne verhouding tegenover de Mandahelingsche Hoofden, enz. Geschreven naar aanleiding van bovengenoemde artikels. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 261.

5376. Beschrijving van den toestand der Orang-Oetan of Bosch-Maleijers in het rijk van Siak en onderhoorigheden, door J. S. G. Gramberg. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 503.

5377. Mededeelingen betreffende het Genootschap van Weldadigheid te Padang. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 102. Noot.

5378. Aanteekeningen omtrent de verschillende volkstammen in de residentie Palembang. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 307.

5379. Aanteekeningen omtrent de verschillende standen onder de bevolking in de re-

sidentie Palembang. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 293.

5380. Beschrijving van het karakter der Palembangers. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 312, 316, 317.

5381. De Orang-Koeboes (Koeboes-volk) in de binnenlanden van Palembang; door J. E. de Sturler. Uit de Bat. Court. van 28 April 1827. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 5 en 6. 102.

5382. De Koeboes: door J. W. Boers. Beschrijving van dezen volkstam in de binnenlanden van Palembang. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 286; 4e j. 1e d. Bat. 1842. 504. Noot.

5383. Karakterbeschrijving en herkomst der Blidanezen, in de nabijheid van Palembang. Uit het Tijdsch. van Ind. Taal. Land. en Volkenk. XIV. 6. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. 1. 311.

5384. Aantooning der oorzaken van de afnemende welvaart op Palembang; door C. F. E. Praetorius. Getrokken uit zijn verslag van 1832 over die residentie. *Ind. Bij,* I. 1843. 377.

5385. Mededeelingen betreffende de verschillende stammen, welke de Passumah-Landen op het eiland Sumatra bewonen; door J. W. Boers. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batav. 1839. 562.

5386. Mededeelingen betreffende de bevolking van Benkoelen en haar maatschappelijken toestand in 1833, door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batav. 1842. 434. — Ook geplaatst in *Francis, Levensloop.* Batav. 1856. II. 95.

5387. Mededeelingen betreffende de bevolking van Benkoelen en haren maatschappelijken toestand in 1843; door L. van der Vinne. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batav. 1843. 562.

5388. Beschrijving van den maatschappelijken toestand der bevolking in de Lampongs, door J. A. du Bois, resident 1819—1833. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 89.

5389. Aanteekeningen betreffende den maatschappelijken toestand van de bevolking in de Lampongsche districten; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 8e j. Batav. 1846. 1e d. 137.

5390. Oorzaken der geringe bevolking in de Lampongs; door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 319.

5391. Blik op de Lampongsche distrikten en hunne bevolking. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 166.

5392. Iets over de Lampongsche districten. Schets van de beschaving en maatschappelijken toestand der bevolking. *Leeskab.* 1860. II. 128.

5393. Beschrijving der wijze waarop de Soekoe's in een tioe of stad in de Lampongs ontstaan; door J. A. du Bois. Met afteekening. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 101.

5394. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I., naar eene omstandige beschrijving der verschillende bevolkingen, die den Archipel bezuiden de Straat Singapoera, en dien van Lingga en bijhoorende eilanden bewonen. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XVI; III. 1855. XXX; IV. 1856. XXX. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 79.

5395. Beschrijving van de oorspronkelijke stammen op de Riouwsche eilanden; de Orang-benoea, -baroet en -tamboes, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* II. 1854. 135, 160.

5396. Korte schets van het eiland Lingga en deszelfs bewoners, medegedeeld door C. van Angelbeek, uit zijn dagverhaal, gedurende zijn verblijf in 1819. *Verh. Bat. Gen.* *N. I.* XI. 1826. 1.

5397. Nota van E. Netscher, houdende dat in de distrikten Kediala en Mapoer, op Banka, nog heidenen gevonden worden, die varkensvleesch nuttigen en bij begrafenissen bijzondere plegtigheden in acht nemen. Not. 7 Julij 1860. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* X. 4e S. 1. 1861. 319. — De Orang-Lom of Belom op het eiland Banka. *Ald.* II. 1862. 388. — Verzoek aan den res. van Banka, J. F. R. S. van den Bossche, om ophelderingen nopens de Orang-Lom. Not. 2 Maart 1861. *Ald.* 420.

5398. Karakterbeschrijving van de Orang-Sika op Billiton. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 120.

5399. Karakterbeschrijving en afstamming van de Niassers, volgens L. F. Donleben en John Christie. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batav. 1848. 1e d. 176, 184. — Rectificatie betreffende hunne afstamming; door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 316.

5400 Het eiland Nias, karakter, beschaving en toestand der bevolking, door H. J. Domis. *Oosterling.* II. 1836. 2e ged. 113.

5401. Beschrijving van den maatschappelijken toestand van de bevolking op het eiland Nias. *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 707.

5402. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I. naar een vertoog over de afkomst der inheemsche bevolking van het eiland Nias. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XV; III. 1855. XXX; IV. 1856. XXX. -- Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 78.

5403. Het eiland Pulo-Nias, bij Sumatra; maatschappelijke toestand en beschaving der bevolking, door K. v. A. *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 186.

Borneo.

5404. Beschrijving van de vijf hoofdrassen der bevolking van Borneo; door O. von Kessel. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 166.

5405. Beschrijving der volkstammen van de Beroessoes, Tidoengs, Tinggalans of Daut's, Mentarang's, Semataloen's, Poenans, Kennjah's en Baaoh's, in het landschap Tidoeng, op de N. O. kust van Borneo. Uit de aanteekeningen van H. von Dewall, medegedeeld door J. Hageman J.Czn. 1849. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 438. — Idem van de Badjau's, Metiemai's, Segai's, Segai-Kelai's, Segai-Segakh's, Bassap's en Kajau's in de landschappen Boeloengan en Berou, op de N. O.-kust van Borneo. *Ald.* 445.

5406. Karakterbeschrijving, door C. M. Schwaner, der bevolking van Tanah-Boemboe, bestaande uit de rijkjes Tjangtoeng met Boentar-laut, Bangkala-an, Sampanahan, Menoenggoel en Tjengal, op de O.-kust van Borneo. Medegedeeld door E. Netscher en H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* I. 1853. 368.

5407. Het district Poeloepetak, Z. en O.-kust van Borneo; beschrijving van den toestand der bevolking, door J. F. Becker. Medegedeeld door A. L. Weddik. *Ind. Arch.* 1e j. 1849. 421.

5408. De Banjerezen in 1824, hunne beschaving en karakter, door M. H. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batav. 8, 88.

5409. Mededeelingen betreffende het karakter van de Dajakkers, ter Z. O.-kust van Borneo; door J. B. de Callonne. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 421.

5410. Beoordeeling en wederlegging door W. J. Ritter, van het artikel voorkomende in „de Globe," 1843. III. getiteld: „De Dajakkers van Borneo. Naar het Hoogduitsch van J. Kögel." *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 3e d. 210.

5411. Opmerkingen nopens het karakter der Dajak's, gemaakt op een togt door het rijk Mempawa in Oct. 1846, door N. D. L. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 69.

5412. Engelsche berigten over Borneo, ontleend aan het werk: Spencer St. John, Life in the forests of the far East, London 1862, handelende over verschillende stammen der Dajakkers. *Sloet, Tijds.* XXIII. 153.

5413. Aankondiging van het tweede deel van Borneo's W. Afdeel. door P. J. Veth; met betoog aan het slot over de versterking van de oorspronkelijke Dajaksche bevolking tegenover de Maleijers en Chinezen, alsmede vrees dat Banjermassing weder onder het gezag van een Maleisch Sultan zal gebragt worden. *Sloet, Tijds.* XIX. 108, 116, 119.

5414. Iets over de Dajakkers, Beajous, van Banjermassing op Borneo; hunne zamenleving, toestand, beschaving en karakter, door M. H. Halewijn. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 279.

5415. Bijdrage tot de kennis van de afdeeling Groote Dajak, door P. W. C. Potthast. Schets van den maatschappelijken toestand, de beschaving en het karakter der bevolking, benevens mededeelingen, betreffende den stam der Olo Ot. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIV. 4e S. V. 1864. 324.

5416. Beschrijving door H. von Dewall van den maatschappelijken toestand der Dajaksche en Mohamedaansche bevolking van Matan, Simpang, Soekadana, de Karimata-eilanden en Koeboe, in de W. Afd. v. Borneo. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XI. 4e S. II. 1862. 6, 39, 41, 63, 90, 107.

5417. Beschrijving van den maatschappelijken toestand der Dajakkers, Maleijers en Chinezen en andere volken op de W.-kust van Borneo. Getrokken uit het rapport, 30 Oct. 1825, van J. H. Tobias over Borneo's Westkust. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 12. 24.

5418. Mededeelingen betreffende den maatschappelijken toestand der Dajakkers, Maleijers, Arabieren, Boeginezen en Chinezen ter Westkust van Borneo; door E. Francis. 1832. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 6, 12, 14, 18, 19.

5419. Opmerkingen over den verkeerden en

nadeeligen invloed der Maleijers op de Dajaks; door C. Bangert, gemaakt op zijne reis in 1857 in de binnenwaarts gelegene streken van Doessoen Ilir. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* IX. 3e S. III. 1860. 160, 172, 208. 217.

5420. Bijdrage tot de kennis der Maleijers ter Westkust van Borneo; hun oorsprong, verdeeling, geaardheid en beschaving, door G. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 226.

5421. Mededeeling met toelichting van den Nederduitschen en Maleischen tekst van het verdrag of der Acte van het verhandelde tot regeling der betrekkingen tusschen Maleische en Boegineesche nederzettingen aan de Koetei-rivier. *Beschouw. Indiën.* Kampen 1861. 28. 36, 50.

5422. Verslag wegens de Nederlandsche bezittingen op de N.-Westkust van Borneo. Getrokken uit de Singapore Chronicle. Beschrijving van den toestand en het karakter der bevolking. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 9, 40; No. 10, 45.

5423. Bijdrage tot de kennis der binnenlandsche rijken van het Westelijk gedeelte van Borneo, getrokken uit de verslagen van D. J. van den Dungen Gronovius, 1822, tijdens de zending van den Gouvts. Kommissaris voor Borneo J. H. Tobias. Inhoud: Landak, Tajang, Sangouw, Sekadouw, Sintang, onafhankelijke rijkjes: Silat, Kapoeas, Melawi, Ambouw en Malo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 338.

5424. Beschrijving van het karakter en den maatschappelijken toestand der bevolking in het rijk Bandjermasin, door wijlen A. van der Ven, Mei 1855. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* IX. 3e S. III. 1860. 116.

5425. Opmerkingen en aanteekeningen gehouden op eene reis op de rivier van Banjermasin in Julij en Aug. 1846; door A. L. Weddik. Betreffende den toestand der bevolking aldaar. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 17.

Eilandengroep van Java.

5426 Over den ouden goeden tijd. Voorlezing in de Soerabajasche afdeeling der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, 6 Sept. 1852; door J. Hageman J.Czn. Schets der Europesche Maatschappij op Java in de XVIIe en XVIIIe eeuw. *Biang Lala.* 2e j. 1853 I. 2.

5427 Tafel aantoonende de tegenwoordige (1842) Regenten op Java en derzelver afkomst; voorafgegaan door een schets van den adel en de aristocratie op Java, door C. F. E. Praetorius. *Ind. Bij.* I. 1843. 41 en 37.

5428. Lees hier!!!! Door een Onderwijzer Kweekeling. Schets van den Europeschen onderwijzer op Java. *Biang Lala.* 3e j. 1854. II. 256.

5429. Over het beginsel der wering van het particulier Europeesch element op Java. *Sloet, Tijds.* XII. 359, 360.

5430. Gallomanie en Gallophobie. Opmerkingen over den socialen invloed der Franschen op Java. *De Kopiist.* 1e j. 2e d. Batavia. 1842. 441.

5431. De welvaart der Javanen, volgens de Ministeriëele verslagen; door W. Bosch. Ontleding van het Minist. verslag van 1854, voor zooveel de feiten betreft ter beantwoording der vraag: of de beweerde welvaart van de inlanders thans op hechtere grondslagen rust dan vóór 1850. *T. v. N. I.* 19e j 1857. I. 365; II. 64. — P. Mijer en de Verhandeling van W. Bosch. Tegenstelling van de beweringen van dien Minister op 18 Dec. 1856, over de welvaart van den Javaan uitgesproken, met bovengenoemde Verhandeling. *Ald.* II. 61.

5432. Een argument van den heer H. Stolte; door K. Dat de door hem beweerde toenemende consumtie van lijnwaden het bewijs zou geven van de meerdere welvaart der bevolking op Java, tegengesproken. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 156.

5433. Een woord over de welvaart der bevolking op Java, door W. Bosch. *Econ.* 1860. 343.

5434. Prijsvraag, uitgeschreven voor 1836 door het Prov. Utrechtsch Genootschap van K. en W. over den maatschappelijken toestand der bewoners van Java op den tijd, toen de Hollanders begonnen zijn betrekkingen met hen aan te knoopen, en bezittingen op hun eiland te verkrijgen. *Letterb.* 1835. II. 220. — Herhaald voor 1838. *Ald.* 1837. II. 381. — Herh. voor 1842. *Ald* 1841. II. 206. — Herh. voor 1846. *Ald.* 1845. II. 414; *Ned. Jaarb. R. W.* VII. 1845. 736. – Herh. voor 1848. *Ald.* 1846. II. 427; *Hist. Gen.* Kron. II. 1846. 129. — Herh. voor 1850. *Ald.* 1849. II. 316

5435. Prijsvraag, uitgeschreven voor 1855, door de Holl. Maatschappij der Wet. te Haarlem, naar een onderzoek en vergelijking van den invloed, dien de Hindosche, Mohamme-

daansche en Christelijke volkeren op de geestelijke en zedelijke ontwikkeling en beschaving, den maatschappelijken toestand en de welvaart der bewoners van Java hebben geoefend. *Letterb.* 1853. II. 78.

5436. Iets over de mogelijkheid van het pauperismie of toenemende armoede onder de landbouwers op Java, door J. A. Caspersz. *Ind. Arch.* 2e j. VI. 1851. 135.

5437. Beschrijving van de maatschappelijke inrigting op Java, door J. J. van Sevenhoven. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Batav. 1838. 229.

5438. Beschrijving van den maatschappelijken toestand van de bevolking op Java. 1834. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842 213.

5439. Een dag uit het leven van een Bataviaschen jager. Bijzonderheden nopens den toestand van den Javaan op de partikuliere landen der Europeanen en Chinezen. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 154.

5440. De heer P. Mijer en de heer J. C. Baud over de ontwikkeling der Javaansche maatschappij. Opmerkingen over hunne denkbeelden van den maatschappelijken toestand van den Javaan, door hen uitgesproken in de Tweede Kamer. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 67.

5441. De bescherming der Inlandsche bevolking op Java. Eene onregtmatige vordering van heerendiensten op de onder het Britsch Tusschenbestuur verkochte landen. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 32.

5442. Een programma van den heer A. J. Duymaer van Twist, maar ook niets meer dan een programma. Lof aan het Indisch besluit van 11 Augustus 1851, No. 1, tot stipte naleving der bestaande bepalingen tegen geldafpersing, knevelarij, enz. der Javaansche bevolking; doch het besluit op zichzelf niet voldoende geoordeeld. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 362.

5443. De Javaan wordt mishandeld. Tegen Multatuli, met betoog, dat het doelmatiger zou zijn de middelen van redres aan te toonen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 126.

5444. De vrije arbeid en de zedelijke ontwikkeling van den Javaan; door G. H. v. S. Mogelijkheid onder een stelsel van dwang, naar aanleiding der brochure: „Wat kan den Javaan tot vrijen arbeid vormen? Door Hermes." Overgedrukt uit den Javabode. Batavia 1859. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 299.

5445. Een bewijs dat de Javaan geen vrijen wil kan hebben en zonder oordeel des onderscheids handelt; door Vox Indiae. (J. Munnich). Wederlegging van het beweren dienaangaande van J. J. Hasselman in zijne brochure: Beschouwingen over Java, enz. Tiel 1864. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 164. — Zie S. E. W. Roorda van Eysinga, in het Soerabajaasch Handelsblad van 11 Jan. 1868. No. 5.

5446. Verslag der discussiën in de vergadering van het Indisch genootschap, op 27 December 1856, over de vraag: Wat leert de ondervinding omtrent de arbeidzaamheid en de vatbaarheid tot ontwikkeling van den Javaan; ook in betrekking tot de hem toegedachte ontheffing van verpligten arbeid? *Hand. Ind. Gen.* III. 1856. 317. — Kort resumé van deze discussiën. *Ald.* IV. 1857. 109. — Uiteenzetting door J. P. Cornets de Groot, van hetgeen deze vraag kan toelichten. *Ald.* III. 1856. 320, 337. — Opmerkingen door Cornets de Groot hierover. Zie *de Groot, Besch.* 's Hage 1862. 201. — Bijdrage tot toelichting van dit vraagstuk, door een lid van het Indisch Genootschap, 18 Febr. 1857. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 73. — Opmerkingen van J. J. Hasselman, betreffende deze zijne bijdrage. *Hasselman, Besch.* Z. B. 1860. 58.

5447. W. Bosch, over de arbeidzaamheid der Javanen. Mededeeling eener karakterschets door hem. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 224.

5448. Een oud schrijver over de arbeidzaamheid der Javanen. Overneming van een der aanteekeningen op de Memorie van B. van der Oudermeulen, gemaakt door D. van Hogendorp, geplaatst op pag. 367 van zijne „Stukken, enz. rakende Oost-Indië enz. 's Hage 1801." *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 168.

5449. Nader bewijs, dat de negers somtijds evenzoo goed bekwaamheden bezitten, als de blanken; door J. C. Metzlar. Waarnemingen op Java en Sumatra's Westkust, in 1776—1783. *N. Vad. Bibl.* VI. 1802. 2e st. 410.

5450. Aanteekeningen omtrent den trap van beschaving en geleerdheid, waarop zich het Inlandsche kind op Java bevindt. *De Oosterling* 1. Kampen 1834. 258.

5451. Opmerkingen betreffende het gebrek aan vatbaarheid der Inlandsche kinderen op Java voor ontwikkeling en beschaving van

het denkvermogen; door S. A. Buddingh. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 254.

5452. Opmerkingen betreffende de oorzaken van de weinige vatbaarheid voor ontwikkeling en beschaving van het denkvermogen der Inlandsche kinderen op Java; door F. Schultze. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842 102. — Antwoord op deze opmerkingen; door S. A. Buddingh. *Ald.* 229.

5453. Over de geschiktheid der zoogenaamde de Inlandsche kinderen voor opleiding en ontwikkeling, met het oog op de resultaten van het Parapatan-weezen-gesticht. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 332.

5454. Twee Indische kinderen in Indiën opgevoed. De voorbeelden van P. P. C. O. Ondaatje en C. F. Winter aangevoerd ten bewijze, dat het de Inlandsche kinderen aldaar niet aan intelligentie ontbreekt. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 211.

5455. Vreemdsoortige stijl door een zoogenaamde Sinjo te *** op Java. *Biang Lala.* 1e j. 1852. I. 204.

5456. Prijsvraag uitgeschreven voor 1783 door het Batav. Genootschap van K. en W. om het zedelijk karakter der Javanen te verbeteren, zoodat zij voor hen zelven gelukkiger en voor de algemeene zamenleving nuttiger worden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. Voorberigt 14; IV, 2e dr. 1824. Voorberigt 11.

5457. Uittreksels uit eenige aanteekeningen nopens den Javaan in het Oostelijke gedeelte van het eiland Java; door F. van Boeckholtz, 1775. Zijn karakter, zedelijke toestand en beschaving. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VIII. 2e dr. 1826. 75.

5458. Karakter der Javanen voor zoo veel betreft hun eerbied voor Jan Compagnie en den Chef er van, den Prins van Oranje. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 212.

5459. Karakterbeschrijving van den Javaan; Mei 1839. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 188.

5460. Karakterbeschrijving van den Javaan; door C. F. (lees J. F. W.) Walraven van Nes. *T. v. N. I.* 6e j. Batavia 1844, 4e d. 135; 1845, 1e d. 120.

5461 Karakterbeschrijving van den Javaan; door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 311.

5462. Veroordeeling van de karakterschets van den Javaan gegeven door H. van Blommestein in zijne brochure „Java en de Javanen. 1851." *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 222.

5463. Indrukken, herinneringen en gedachten betreffende het karakter en het maatschappelijk leven der Javanen. Medegedeeld door J. F. G. Brumund. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 253, 273, 356.

5464. Schets van het karakter, den toestand en de beschaving van den Javaan; door S. E. Harthoorn, Sept. 1855. *Meded. Zend. Gen.* I. 1857. 185. — Zie ook het door hem medegedeelde in zijn jaarverslag van 1857. *Ald.* IV. 1860. 107.

5465. Karakterbeschrijving van de Javanen, Blambangers, Madurezen, Balinezen en Mandarezen in Banjoewangie; door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 248, 251.

5466. Opmerkingen over beschaving, zoo met betrekking tot den Javaan, als onder het tropisch klimaat in 't algemeen. *Sloet, Tijds.* XX. 220.

5467. Bijdragen tot de kennis van het Javaansche volkskarakter. *Regt N. I.* 10e j. XIX. 204.

5468. Java en de Javanen, karakterschets der Javanen, alsmede der Europeanen te Batavia. *Euph.* XIII. 1826. 623. — Ook iets betrekkelijk Java en de Javanen; door F. A. C. Jr. Verbetering van eenige „ongerijmdheden" in bovengenoemde schets. *Ald.* XIV. 1827. I. 13.

5469. Is alles maar gewoonte? Medegedeeld door S. E. Harthoorn. Waarnemingen en opmerkingen nopens het karakter van den Javaan, op een togtje in de binnenlanden van Java, met het oog op de behoefte aan Evangelisatie. *Ver. Ch. St.* XI. 1857. 249.

5470. Iets over de Javanen, in betrekking tot de evangelie-prediking in Oostelijk Java, door D. J. ten Zeldam Ganswijk, 1855. Karakter, toestand en beschaving. *Meded. Zend. Gen.* I. 1857. 89.

5471. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I., over de stammen onder de Javanen die dezelfde taal spreken, maar zich van hen onderscheiden door bijzondere plegtigheden bij huwelijken, geboorten en sterfgevallen, Kalang, Pinggir en Gadjahmati genoemd. *Bijdr. T. L. V.-kunde. v. N. I.* I. 1853. XIV; III. 1855. XXVIII; IV. 1856. XXVIII. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 78.

5472. Onderzoek naar de oorzaken van het onderscheid in voorkomen, kleeding, zeden en gewoonten, taal en karakter tusschen de Soendanezen en eigenlijke Javanen; door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 132. — Beoordeeling door D. L. Mounier van dit onderzoek. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 3 en 4. 198.

5473. Môdjô-Warnô en Samarang. Uittreksel uit een verslag van W. Hoezoo. Tegenstelling van den Javaan der hoofdplaats en dien van de dessa. *Meded. Zend. Gen.* IX. 1865. 277.

5474. Uitlegging der benamingen voor Inlanders: Toepassen en Mardijkers, op Java gebruikelijk. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 339.

5475. De Kommissaris Generaal Du Bus de Gisignies over de Orang menoempang op Java, die niet in de belastingen deelen, en voor het snijden van den rijstoogst zouden worden gebezigd. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 344.

5476. Bijdrage tot de kennis van de Badoeis, een Sundaschen volksstam van het landschap Bantam in 1822. Een fragment uit een nog ongedrukt handschrift van C. L. Blume. *Cybele,* VIe stuk. Amst. 1827. 1. — Gedeeltelijk overgenomen door J. Olivier, Jz., in zijne *Land- en zeetogten in Ned. Ind.* I. Amst. 1827. 396.

5477. Beschrijving door C. L. Blume van de Badoeïs in het zuid-oostelijk gedeelte der residentie Bantam, zijnde resultaten van zijn bezoek in 1822. Uit de Batav. Couranten van 16 Febr. tot 30 Nov. 1822. *Ind. Mag.* 2e twaalft. Batavia 1845, n°. 3 en 4. 5. — Beoordeeling door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 4e dr. 337.

5478. De Heidenen of Badoewienen van Bantam. Verslag van J. B. Spanoghe in 1823. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 295.

5479. Bijdrage tot de kennis der Badoeïnen, in het zuiden der res. Bantam; door W. R. van Hoëvell. — Met kaart en platen. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845, 4e d. 335.

5480. Overneming, gevolgd door een kritiek der Redactie, van een beschrijving van den maatschappelijken toestand der bevolking in het rijk van Bantam, voorkomende in de „Revue de Paris" van Febr. 1845. *T. v. N. I.* 1e j. Batavia 1845, 4e d. 458.

5481. Het gebergte Tinger op Java. Beschrijving van den volkstam der Badoeïs. *Globe.* 1841. II. p. 201.

5482. Beschrijving van de bevolking van het Tingar-gebergte op Java. Naar het Fransch van Leschenault de la Tour. *Lett. Mag.* 1819. 2e st. 168.

5483. Togtje naar het Tengersche gebergte; door Y. Bezoekie, toestand der bevolking. Uit de Bat. Court. v. 24 Junij 1820. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 70.

5484. Aanteekeningen over het gebergte Tinger; door H. J. Domis. Afkomst, zedelijke toestand en zamenleving der bevolking. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 323. — Beschrijving als boven. Medegedeeld door L. J. F. Jansen uit het dagboek, geschreven gedurende een verblijf op Java van 1827—1830, door L. H. W. van Aylva Rengers. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1846. 428.

5485. Mededeeling door L. Burer van zijne waarnemingen omtrent de Tengerezen, gedaan op een uitstapje in 1837 naar het Tengersche gebergte. *Biang Lala,* 1e j. 1852. II. 207, 215.

5486. Besluit van de Hooge Regering te Batavia, 6 Januarij 1783, tot het doen eener algemeene collecte zoo te Batavia, als op Java, Cheribon en Bantam, ten behoeve der noodlijdenden door de verovering der Engelschen van Negapatnam, en Trinconomala, en door het opbreken van het door ons geoccupeerde Tutecorijn. *Maandel. Ned. Mercurius,* LVI. 1784. 152; *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. I. 1180. — Bedrag van het gecollecteerde *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. I. 1180. 1184 *Maandel. Ned. Mercurius.* LVI. 1784. 152, 183.

5487. Mededeelingen betreffende de vestiging in Ned. Indie in 1819 van eene „Hoofdkommissie van Weldadigheid, te Batavia, met Subkommissiën in de onderscheidene Gouvernementen en Residentiën." *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 537. — Hun toestand in 1821. *Ald.* 4e j. Batavia 1842. 1e d. 58.

5488. Hulp in nood. Eene stem uit Batavia, betreffende den watersnood van 1861 op Midden-Java, en de zending van H. C. van der Wijck. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 404.

5489. Inhoud van eene order van 24 May 1686 voor het nieuw gebouwde armenhuys dezer stede (Batavia), door Camphuys uit-

gevaardigd. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 49.

5490. Aanstelling van den krankbezoeker Lette, in plaats van den absentent J. Boterkoper, tot regent van het Armenhuis te Batavia. Aug. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2e d. 1297.

5491. Aanstelling tot binnen-regentesse van het wees- en armhuis te Batavia van C. de Waal, weduwe J. van Iperen. Batavia Dec. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1304.

5492. Benoeming tot buiten-regenten en -regentessen van het wees- en armenhuis te Batavia van de fungerende diaconen F. H. Vroom en A. Agerbeek, en hunne huisvrouwen. Batavia Maart 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2012.

5493. Aanstelling tot binnen-moeder van het weeshuis te Batavia van M. C. de Waal, Wed. Blom. Batavia Jan. 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1690.

5494. Op haar verzoek ontslagen als buiten-regentesse van het weeshuis te Batavia A. Robberts, Wed. Poelman. Batavia Nov. 1787. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 1. 324.

5495. Aanstelling tot buiten-regentessen van het weeshuis te Batavia van A. Daniels, Wed. J. Vos, en van M. G. van der Grijp, geb. van Rooijen. Batavia Nov. 1787. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 1. 324.

5496. Weeshuis te Parapattan. Toestand gedurende Maart 1838 tot Maart 1839, overgenomen uit het zesde jaarlijksche verslag. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 141.

5497. Weeshuis te Parapattan; door S. A. Buddingh. Beschouwingen over eene verandering van het stelsel van opvoeding der weesjongens, en over hunne opleiding tot den handwerkstand. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 253. — Parapattan Orphan Asylum; door W. H. Medhurst. Wederlegging der voorgaande aanmerkingen. *Ald.* 456. — Bedenkingen op de aanmerkingen van S. A. Buddingh; door F. Schultze. *Ald.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 101. — Antwoord aan W. H. Medhurst en F. Schultze; door S. A. Buddingh. *Ald.* 229.

5498. Examen der weeskinderen in het Parapatan-gesticht; door M. Gunstige staat van het gesticht. *T. v. N. I.* 1850. II. 129.

5499. Mededeelingen en beschouwingen betreffende het voorstel in 1848 van het collegie van Boedelmeesteren te Batavia, tot oprigting van een weeshuis voor onchristen ouderlooze kinderen, en de kwestie daarover met de Indische Regering. *T. v. N. I.* 1849. II. 342.

5500. Teleurgestelde hoop op eene inrigting voor de opvoeding van onchristen weezen te Batavia; door De Redactie. *T. v. N. I.* 1850. I. 300.

5501. Iets over vrijen arbeid op het terrein van Christelijke liefde. Brief van J. Th. Canter Visscher, met een voorstel om een weeshuis te Batavia voor onchristenen een middel te doen zijn tot vorming van goede huisbedienden. Alsmede adhaesie van de Redaktie aan dit voorstel. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 320. — Op welke wijze tot stijving der Indische schatkist wordt bijgedragen. Brief van J. Th. Canter Visscher, tot toelichting van het voorstel van 1848 en de afwijzing er van door de Indische Regeering; gevolgd door opmerkingen over de onthouding aan dit collegie der belasting op de kollaterale successiën onder onchristenen ten behoeve dier onchristenen. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 385.

5502. Bekendmaking, 27 Aug. 1746, der oprigting te Batavia van een Bank van Leening; mededeeling der Conditiën. *Nederl. Jaarb.* I. 1747. 1. 422.

5503. Mededeeling betreffende den toestand van den Koelie te Batavia. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 177.

5504. Proeve van eerlijkheid der Koelie's te Batavia, door B......s.. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 179.

5505. Bepalingen omtrent de verhouding tusschen de landeigenaren en de Javaansche ingezetenen in de Ommelanden van Batavia. Plakkaat van 31 Dec. 1773, en de interpretatiën in de biljetten van 23 Maart 1779 en 24 Sept. 1793; in het plakkaat 6 April 1752, 11 Dec. 1780, 15 Dec. 1780, 6 Febr. 1795, 5 Maart 1806 en 25 Maart 1806. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 259.

5506. Beschrijving van het volkskarakter der ingezetenen van de residentie Buitenzorg; door C. S. W. van Hogendorp. 1822. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 333.

5507. Herinneringen van Buitenzorg, en wel bijzonder betreffende den aard en toestand der bevolking aldaar. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 176.

5508. Beschrijving van den volks-staat in de landschappen, de Preanger Regentschappen genoemd, op Java gelegen; door A. de Wilde. *N. Hermes.* 4e j. 1829. No. 6. 3. No. 7. 3, 50. No. 8. 3.

5509. Beschrijving van den toestand der Inlandsche bevolking in de Preanger-landen op het eiland Java. *Oosterling.* I. 1835. 415.

5510. Het oordeel van den Heer E. Jurien de la Gravière over het lot van den Javaan, voorkomende in de Revue des Deux Mondes van Jan. 1853. Speciaal over de ellende der bevolking in de Preanger Regentschappen. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 221.

5511. Opmerking van W. R. van Hoëvell, dat over de Biraïs in Cheribon nimmer iets is vermeld. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845, 4e d. 335. Noot.

5512. Beschrijving van het volkskarakter der ingezetenen van de res. Tagal; door J. Hulft van Hoorn. 1822. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 331.

5513. De ware kanker, die aan de welvaart der Indische bevolking knaagt. Extract uit eene Nota van 31 Jan. 1849 aan het Ind. Gouv., over de oorzaken van den achterlijken toestand der bevolking in de res. Tagal. *T. v. N. I.* 1850. II. 475.

5514. Over de bestraffing van Chinezen, inboorlingen enz. te Tagal, wegens het niet groeten van den vlaggestok voor het Residentiehuis. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 163.

5515. Karakterbeschrijving van de bewoners van Bagelen, door F. G. Valck, 18 September 1830. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 72.

5516. Beschrijving van den maatschappelijken toestand en de beschaving der bevolking van de res. Bagelen, door F. C. Wilsen, 15 Julij 1860. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4. S. II. 1862. 443.

5517. Mededeelingen betreffende het geslacht der Kentois in de res. Bagelen op Java; door A. van de Poel. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3e d. 173.

5518. Mededeeling door P. Bleeker, dat, terwijl overal elders op Java de bevolking toeneemt, die vermindert in Bagelen en Banjoemas, door epidemiën, en verhuizing. *T. v. N. I.* 1850 II. 14.

5519. Japara en Glappen. Fragment en brief; door L. Opmerkingen over den achteruitgang van Japara, met aanbeveling van de vrije particuliere industrie als middel tot herstel. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 46.

5520. Mededeelingen door M. J. E. Muller betreffende den maatschappelijken toestand der bevolking van Samarang. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 339, 342, 362—370, 379, 380.

5521. Mededeeling van een advies van den handel te Samarang in 1851, o. a. nopens de verarming der inlandsche bevolking en de algemeene mindere welvaart, met aanbeveling van de middelen daartegen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 334.

5522. Mededeelingen betreffende het Proveniers- of Oude Mannenhuis te Samarang in 1820; door P. Mijer. *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 632. — Idem in 1822. *Ald.* 4e j. Batavia 1842, 1 d. 196.

5523. Mededeelingen betreffende het Bedelaars-gesticht, het gesticht voor oude mannen, het weeshuis der Hervormde gemeente, en het weeshuis der R. C. gemeente te Samarang; door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 509.

5524. Extract uit de registers der weeshuizen te Samarang. 1834—1844; door M. J. E. Muller. Getal jongens en meisjes op den 1en van ieder jaar, bijgekomen, ontslagen, overleden en zieken in 't jaar. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1 d. tegenover 327. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846 tegenover 83.

5525. Ranglijst van de leden der keizerlijke familie te Soerakarta. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 473.

5526. Beschrijving van de verschillende trappen van adel onder de Javanen te Soerakarta; door C. F. Winter. *T. v. N. I.* 5e j. 1 d. Batavia 1843. 722.

5527. Beschrijving van de bevolking der hoofdplaats Soerakarta, karakter en toestand van den Javaan *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 463.

5528. Mededeelingen betreffende de staathuishoudelijke inrigting der Javanen te Soerakarta; door D. L. Mounier. — Indeeling der bevolking op de Negoro. Over de Edelen. *T. v. N. I.* 6e j. 1 d. Batavia 1844. 330, 332. — Berigt aangaande de hulp in dezen door C. F. Winter. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3 d. 18.

5529. Mededeelingen betreffende de be-

kwaamheid van den regent van Madioen in de schoone kunsten, alsmede zijne beschaving, 1842. *T. v. N. I.* Batavia. 1845, 2e d. 124.

5530. Eene begrooting; door J. G. Groenewald. Budget van een man, die met vrouw en drie kinderen moet leven van *f* 1200.— 's jaars te Soerabaja. *Biang Lala.* 2e j. 1853. II. 241.

5531. Overzigt van den toestand van het gesticht voor noodlijdende en gebrekkige inlanders, opgerigt om de bedelarij uit de hoofdplaats Soerabaja en het geven aan verminkte leprozen en met afzigtelijke kwalen behebte personen langs de wegen te weren. 1844, 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 420.

5532. Overzigt van den toestand van het Diakonie-Weeshuis te Soerabaja in 1844, 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. I d. 420.

5533. Beschrijving van het volkskarakter der ingezetenen van de residentie Grissee; door A. D. Cornets de Groot. 1822. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 330.

5534. Mededeelingen betreffende den toestand der bevolking alsmede nopens hunne geestgesteldheid en het volkskarakter van de residentie Grissee in 1822, getrokken uit het verslag van A. D. Cornets de Groot. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 81, 84, 103.

5535. Aanteekening door H., Batavia Junij 1850, dat de schaarsche bevolking der residentie Kediri gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan het opium schuiven. *T. v. N. I.* 1850. II. 213.

5536. Karakterbeschrijving van den Madurees; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. I. 323, 345.

Kleine Sunda-eilanden.

5537. Overzigt door W. R. van Hoëvell van de mededeelingen van Abdullah bin Mohamed el Mazri, betreffende de vier Kasten op Bali. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 194.

5538. Voorloopig verslag van de kastenverdeeling op Bali; door R. Friederich. 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1850. 14.

5539. Korte aanteekening over Bali in 1812. Overgenomen uit the Java Gouv. Gazette 29 Febr. 1812. Betreft de herkomst der bevolking. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 10, 11 en 12. 240.

5540. Opmerkingen door H. Zollinger in 1845, betreffende den maatschappelijken toestand der bevolking op Bali. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 54.

5541. Beschrijving van het volkskarakter op Bali, en van de verschillende bestanddeelen, waaruit de Boelelengsche maatschappij bestaat; door P. L. van Bloemen Waanders, Mei 1856. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 122, 135.

5542. Karakterbeschrijving der Balinezen, door P. L. van Bloemen Waanders en J. F. G. Brumund. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 138; XIII. 4e S. IV. 1864. 374.

5543. Schets van den huiselijken, zedelijken, intellectuelen en godsdienstigen toestand der bevolking op Sumbawa. door H. Zollinger; volgens zijne waarnemingen gedurende de reis van Mei tot December 1847. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 122. 167, 176.

5544. Aanteekeningen betreffende de bevolking en hare hoofden op het eiland Soemba of Sandelhout van D. J. van den Dungen Gronovius. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 279.

5545. Beschrijving van het Sandelhouteiland; karakter, beschaving en toestand der bevolking. *Oosterling.* II. 1836. 1e ged. 63.

5546. Beschrijving van de volkstammen op Timor, Timorezen, Beloenezen en Koepangnezen; door D. B. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 205.

5547. Overzigt van den toestand der bevolking van Timor en onderhoorigheden in 1831, door Francis. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Batavia 1838. 392, en 1e j. 2e d. Batavia 1838. 25.

Eilandengroep van Celebes.

5548. Vergelijking van den tegenwoordigen toestand der volken van Celebes met dien van Europa in de middeleeuwen; door W. C. H. toe Water. *T. v. N. I.* 3e j. 1 d. Batavia. 1840. 561. — Kritiek hierop. Zie *T. v. N. I.* 6e j. 1 d. Batav. 1844. 566.

5549. Eenige aanmerkingen over namen en titels op Celebes. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia 1844. 564.

5550. Eenige bijdragen tot de kennis van den toestand der afdeeling Gorongtalo (eiland Celebes) door Scherius. *Tindal & Swart, Verh.* VII. 399.

5551. Aard en karakter der bevolking van de res. Menado, door D. F. W. Pietermaat en L. J. de Vriese. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 117.

5552. Oorsprong, zeden en gewoonten der Orangs-Badjoe en Orangs-Bantik, op de Noord-Westkust van Celebes, voorafgegaan door het berigt dienaangaande van R. Padbrugge, 1683—1687. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 20.

5553. Berigten omtrent den stam der Orang-Badjos, op het Z. O.-schiereiland van Celebes; door J. N. Vosmaer, 20 Junij 1835. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 113.

5554. Over de vorderingen der beschaving op de Noordelijke landtong van Celebes (Minahassa), door A. R. Wallace, uit The Athenaeum van 15 Oct. 1864. Met discussiën hierover tusschen J. Crawfurd, Vambery en Wallace, uit The anthropological Review, Nov. 1864. *Meded. Zend. Gen.* VIII. 1864. 463.

5555. Beschrijving van den volkstam der Bantikkers in de Minahassa op Celebes, door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 23.

5556. Mededeeling door A. F. van Spreeuwenberg van de beschrijving in 1682 van den volkstam der Badjorezen in de Minahassa op Celebes, door R. Padbrugge, alsmede van die in 1842 door den Radja Antouw. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. 35.

5557. De Alfoer in de Minahassa op Celebes in het algemeen beschouwd; door A. F. van Spreeuwenberg. 1842. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 304.

5558. De Makassers, hun moed en eerzucht; en het voorgevallene met den Graaf de Forbin. *H. Vad. Bibl.* 1805. 2e st. 41.

5559. Schets van den toestand der bevolking op de Sangir- en Talautsche eilanden in 1825. *Ind. Mag.* I. Tw. No. 4, 5 en 6. 368. No. 7, 8 en 9. 27.

5560. Beschrijving van den toestand der bevolking op de Talautsche eilanden. *Ver. Chr. St.* XV. 1861. 395. — Mededeelingen door Tauffmann nopens dien toestand. *Ald.* 349.

Eilandengroep der Philippijnen.

5561. Reisaanteekeningen over de onbeschaafde volkstammen der Philippijnsche eilanden, zijnde het reisverhaal van Semper uit Manilla in 1860, overgenomen uit de Zeitschrift für allgem. Erdkunde, N. Folge, B. X. S. 249. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 709. — Idem uit Manilla in 1861, overgenomen uit id. XIII. 4. *Ald.* 4e j. 1864. 607 — NB. Op pag. 615—617 en op 621 zijn bijzonderheden vermeld omtrent de Spaansche bemoeijenis met den volkstam der Yorrotes.

Eilandengroep van Halmaheira.

5562. Schets van den maatschappelijken toestand der bevolking op het Noorder-schiereiland van Halmahêra, door T. J. Willer. Oct. 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 348, 359. — Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 44.

5563. De tegenwoordige toestand der Molukko's. Opsomming der volksrampen welke de Molukko's in den jongsten tijd hebben getroffen. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 415.

5564. De liefdadigheid in Nederland voor de ongelukkigen in Indië. Aanbeveling van de algemeene loterij te 's Hage, ten voordeele der noodlijdenden op Banda en Ternata. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 70. — Wat deed Indië voor Nederland en wat doet Nederland voor Indië? door N. N. *Ald.* 161. — Bijzonderheden nopens het verrigte in dezen tot leniging. *Hand. Ind. Gen.* II. 1855. 288.

Eilandengroep van Ceram.

5565. Het Kakihansch verbond op het eiland Ceram; door von Schmid. Oorsprong, zamenstelling en werking, plegtigheden. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batav. 1843. 25, 490. — Beoordeeling door P. van der Crab. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 218.

5566. Het Kakihan-verbond op Ceram, door W. A. van Rees. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 68.

5567. Bijzonderheden nopens het Kakianverbond op Ceram, medegedeeld door A. van Ekris. *Meded. Zend. Gen.* V. 1861. 319.

5568. Het Ceramsche Kakian-verbond, door A. van Ekris. *Meded. Zend. Gen* IX. 1865. 205.

5569. Mededeelingen betreffende den toe-

stand der Alfoeren en strandbewoners op de Noordkust van Ceram; door J. F. G. Brumund in 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batav. 1845. 2e d. 46—50, 54, 57—63.

5570. Aard der Inheemsche bevolking op Banda, en dwangarbeid ter harer opleiding aanbevolen. *v. d. Crab, Molruksche Eil.* Bat. 1862. 43.

5571. Eene bijdrage tot de kennis der Alfoeren van het eiland Boeroe, naar de mededeelingen van den Inlandschen onderwijzer Picauly, anno 1843. *Meded. Zend. Gen.* III. 1859. 195.

5572. Staat, aantoonende den algemeenen toestand der Mahomedaansche inboorlingen te Kajéli, op Boeroe, bij den aanvang van 1847; door T. J. Willer, Ambon April 1847. Met toelichting. *Ind. Arch.* 1e j. 1849, tegenover 541. — Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858 tegenover 138.

5573. Een paar woorden over Amboina. Schets van den toestand in 1817, getrokken uit het Dagboek van den Maj. Krieger. *v. Kampen, Mag.* IV. 1825. 229.

5574. Het eiland Amboina en zijne bewoners; toestand der bevolking. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 182.

5575. Beschrijving van den toestand en het karakter der Amboinezen; door B. N. J. Roskott, in 1843. *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 18, 168.

5576. Beschrijving van den toestand en het karakter der Amboinezen; door P. Bleeker, in 1855. *Bleeker, Molruksche Arch.* II. Bat. 1856. 75, 156. — Overgenomen in *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 206, 209.

5577. Karakterbeschrijving der Amboinezen; door S. Müller, in 1828. *Verh. Nat. Comm.* Leiden. L. en V.-kunde 1839—1844. 112. — Overgenomen in *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 202.

5578. Karakterbeschrijving van den Ambonees; door P. van der Crab. *v. d. Crab, Molruksche Eil.* Bat. 1852. 158.

5579. Karakterbeschrijving van de Amboinezen; door C. A. Bensen *Gen. Tijds. N. I.* III. 1854. 312.

5580. Karakterbeschrijving van den Christen-Amboinees, door C. G. C. Reinwardt, in 1821. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 457. — Overgenomen in *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 192.

5581. Karakterbeschrijving van den Christen-Amboinees; door C. van der Hart, in 1850. *v. d. Hart, Reize.* 's Hage 1853. 132. — Overgenomen in *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 194.

5582. De Amboinees; door H. C. van der Wijck. Zijn karakter, ontwikkeling en beschaving, speciaal van den Christen-Amboinees; ter zijner verdediging tegen G. de Serière en B. N. J. Roskott. *Bijdr. T. L. en V.-kunde N. I.* 1. 1852. 70. — Overgenomen in *Meded. Zend. Gen.* IV. 1860. 195. — Herdrukt o. d. titel: De uitwerking van het Christendom op Amboina, naar H. C. van der Wijck; door G. *Waarheid in Liefde.* 1853. 184.

5583. Eenige opmerkingen over de Amboinsche Christenen, betreffende hunne luiheid en de behandeling die zij ondergaan. *Ver. Chr. St.* XV. 1861. 199.

5584. Mededeeling van W. L. Ritter, dat de Mohammedaansche Amboinezen in 1644 gemeenlijk Mooren werden genoemd. *T. v. N. I.* 6e j. Batav. 1844. 3e d. 96. Noot.

5585. Aanteekeningen betreffende den stoffelijken, zedelijken en staatkundigen toestand van de bevolking der Zuid-Wester-Eilanden, door H. J. Lion, gemaakt op eene reis in 1836. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 356.

5586. Karakterbeschrijving en schets van den maatschappelijken toestand der bevolking op de Z. W.-eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 438.

Eilandengroep van Nieuw-Guinea.

5587. Verzoek om mededeelingen nopens de overblijfselen van een volkstam, die men zegt op de Mapia- of St. Davids-eilanden te wonen. Not. 28 Januarij 1860. *Tijds. T. L. V.-kunde.* X. 4e S. I. 1861. 17, 318. — De St. Davids- of Mapia-eilanden, benoorden Nieuw-Guinea; door Jungmichel, Januarij 1860. *Ald.* XI. 4e S. II. 1862. 155.

5588. Nieuw-Guinée, door H. K. G.....g. Karakter en toestand der bevolking, en wel van de Papuers, Haraforers en Badschners. *Alg. Lett. Maandschr.* VI. 1822. Meng. 135.

5589. Ethnologische schets van de Humboldt-baai (N. Guinea), door H. von Rosenberg. Met plaat. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 346.

5590. Mededeelingen betreffende den toestand der Alfoeren en strandbewoners op de Aroe-eilanden; door J. F. G. Brumund. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 74, 86, 87, 260—267, 276 –281, 286—291.

Australië.

5591. De Europeanen op de eilanden der Stille Zuidzee; door H. I. Onbeschaafd Australië. II. Beschaafd Australië, maatschappelijke toestand der Inlandsche en Europesche bevolking. *Chr. Versl.* IX 1860. 73, 175.

Nieuw-Holland.

5592. Over de oorspronkelijke bewoners van Nieuw-Holland. Uit R. Dawson's Present State of Australia. Hun karakter. *Rec. o. d. Rec.* XXVII. 1834. Meng. 523.

5593. Berigten omtrent de inboorlingen van Nieuw-Holland of Australië, hun karakter, beschaving en toestand, benevens hunne verhouding tot de Europeanen. *N. Keur v. Meng.* 1831. 257.

5594. Iets over de inboorlingen van Nieuw-Holland, door J. v. d. B. Karakter, beschaving en toestand. *Tijds. aank. ond.* XIII. 1848. 130.

5595. Bijzonderheden nopens het karakter en de beschaving van twee inboorlingen van Nieuw-Holland te London aangebragt. *Letterb.* X. 1793. 185.

5596. Een nieuwe volkstam ontdekt in Australië. Bijzonderheden ontleend aan de Morning Chronicle. *N. Rec.* 1858. Meng. 573.

5597. Nieuw-Holland. Nieuwe volksstammen ontdekt in het binnenland. *Vcr. Chr. St.* XVIII. 1864. 309.

5598. Over de inboorlingen van het King George'sland, op Nieuw-Holland; door J.V.V. *Alg. Lett. Maandschr.* XVII. 1833. Meng. 529.

5599. Bijzonderheden nopens het karakter en de beschaving van een inboorling van Botany-baai bij zijne terugkomst uit Engeland. *Letterb.* IX. 1798. 14.

5600. Nieuwe berigten van Port-Jackson nopens den toestand der Inlandsche bevolking en haar verkeer met de nieuwe kolonisten. *Vad. Bibl.* II. 1790. 2e st. 81.

5601. Een paar karakteristieke trekken der wilden van Nieuw-Zuid-Wallis, volgens Collins. *H. Vad. Bibl.* 1805. 2e st. 399.

5602. Aanmerkingen over de regeering, den godsdienst, het huwelijk en de zeden der Inboorlingen van Nieuw-Zuid-Wallis. Uit D. Collins' Account of the English Colony in New-South-Wales. *Vad. Lett.* 1807. 2. 581, 618.

5603. Iets over de bewoners van Nieuw-Zuid-Wallis. Gevolgd naar het Hoogduitsch, door E. T. Maatschappelijke toestand, ontwikkeling en beschaving. *N. Maandschr. N. v. 't A. Gron.* 1809. 77.

5604. Toestand der bevolking van Nieuw-Zuid-Wallis, sedert 1792 tot in 1809; door D. D. Mann. *Letterb.* 1813. II. 486.

5605. Nieuw-Zuid-Wallis, maatschappelijke toestand der bevolking, overgenomen uit de Nouv. Ann. des voyages. *Rec. o. d. Rec.* XXIX. 1836. Meng. 411.

5606. Nieuwste berigten wegens Nieuw-Zuid-Wallis en Van Diemensland, toestand der Inlandsche en Europesche bevolking sedert 1823, volgens Oxley en Uniacke, en de nieuwste ontdekkingsreizen, uitgegeven door B. Field te Londen in 1826. *Cybele* VI. 1827. 121.

5607. Melbourne, nog niet lang geleden. Maatschappelijke toestand der bevolking. Ontleend aan: Life in Victoria by W. Kelly. London 1859. *Leeskab.* 1860. I. 71.

5608. Nieuw-Holland. Maatschappelijke toestand der bevolking van Adelaide. *Reformatie.* VIII. 1840. 56.

5609. De hoofdstad Adelaide en hare bevolking, hare stichting en tegenwoordige toestand. *v. Doren, Bijdr.* II. 1864. 173.

5610. Dienstboden-nood in Australië, en maatregelen om hierin te voorzien. Met afbeelding. *Leeskab.* 1865. II. 180.

5611. Over den maatschappelijken toestand der Engelsche strafkoloniën. *Rec. o. d. Rec.* 1842. Meng. 91.

Van Diemensland.

5612. Tasmanie vóór veertig jaar. Vroegere toestanden sedert 1819, volgens G. Thomas Lloyd. *Leeskab.* 1862. III. 77.

Zuidzee-Eilanden.

5613. De vermeerdering van wijsgeerige

en godsdienstige bespiegelingen; en: De voordeelen den ontdekten te beurtgevallen. Uit de reizen ter ontdekking van landen en zeeën in den laatsten tijd van de Engelschen ondernomen, door Douglas, bepaaldelijk de Friendly-, Society- en Sandwich-eilanden. *Vad. Lett.* 1787. II. 2. 71 en 76.

5614. Zonderling aanwassend vermogen van een der Zuidzee-eilanden. Toeneming in getalsterkte en in beschaving van de bevolking van het eiland Owhyhée sedert 1790. *Letterb.* 1805. II. 189.

5615. De voortgangen der beschaving op de Sandwich-eilanden, uit Turnbull's reize rondom de Wereld. Maatschappelijke toestand der bevolking. 1800—1804. *Schouwb. v. in- en uitl. Lett.* 1810. Meng. 2. 88.

5616. De Sandwich-eilanden. Uit het Morgenblad van Aug. 1822. Gunstige invloed van Christendom en onderwijs en van den handel der Engelschen en Amerikanen op de beschaving dier eilanden. *Rec. o. d. Rec.* XVI. 1823. *Meng.* 287.

5617. De Sandwich-eilanden, toestand der bevolking, volgens A. Barrot. *Vad. Lett.* 1840. II. 287, 335.

5618. De Sandwich-eilanden. Uit Ruschenberger's Reis rondom de wereld. De Koninklijke familie, bevolking, oorzaken der vermindering. *Vad. Lett.* 1843. II. 339, 342.

5619. Hoe de Engelschen de Sandwichs-eilanden beschaven. Heillooze invloed der Engelschen op de eiland-bewoners, volgens E. Montegut in de Revue des Deux Mondes van 15 December 1856. *Katholiek.* 1857. XXXI. 302.

5620. Onkunde der Otaheiteren. *Vad. Lett.* 1794. 2. 400.

5621. Berigten nopens de sterke ontvolking van het eiland Othaithy. *Letterb.* 1805. II. 190.

5622. Berigten over de toenemende beschaving op Otaheite in 1818. *Keur v. Meng.* 1820. 328.

5623. Beschrijving der Inwoonderen van Taiti, of George's eiland. Uit Bougainville's Reize rondom de wereld. *Vad. Lett.* 1773. II. 2. 408.

5624. Aardrijkskundige bijzonderheden, uit G. H. von Langsdorff, Bemerkungen auf einer Reise um die Welt, 1803—1807. Frankf. a. Main 1812. Toestand der bevolking o. a. op de Washington's-eilanden, vooral op Nukahiwa, op het Paasch-eiland, op de Sandwichs-eilanden, en in Japan. *Rec. o. d. Rec.* IX. 1816. Meng. 399, 435.

5625. De Koning van Tongataboe, of de schrijfkunst. Verhaal van W. Mariner van diens denkbeelden over deze kunst. *Vad. Lett.* 1826. II. 379.

Nieuw-Zeeland.

5626. Iets over de Nieuw-Zeelanders, uit de »Imperial Magazine." Algemeene toestand. *Boekz.* Oct. 1821. 475.

5627. Berigt omtrent twee Nieuw-Zeelanders: Emetsi en Tjali, en hun verblijf in Bremerhaven in 1838 en 1839. *N. Keur v. Meng.* 1839. 129.

5628. List en wreedheid der Nieuw-Zeelanders; berigten van 11 Junij 1821 tot 28 Februarij 1822. *Boekz.* Mei 1849. 555.

Afrika.

5629. Uittreksel uit eene reis in Zuid-Afrika, van den zendeling Campbell. Omtrent de Boschmannen, de Corannas, Marootrers, Latakoos en Bootchuanes. *Keur v. Meng.* 1823. 129.

5630. De Beetjuanas in Zuidelijk Afrika. Naar het Hoogduitsch van H. Lichtenstein. Hun maatschappelijke toestand, hunne stammen, beschaving, karakter, enz. *H. Vad. Bibl.* 1800. 2e st. 81, 173, 124. 223.

5631. Berigt nopens de Hottentotten in de Kaapkolonie van 1691, afkomstig uit de handschriften van Cuperus. *Sloet, Tijds.* XIII. 93.

5632. Verdediging der Wilden; levenswijze der Hottentotten en die der Europeanen, in een brief van den Hottentot Quayha. *Vad. Lett.* 1780. II. 2. 37.

5633. De tegenwoordige staat der Hottentotten, uit »An Account of travels into the Interior of Southern Africa, in 1797 and 1798; by J. Barrow." *Vad. Lett.* 1801. 2. 651.

5634. De Hottentotten aan de Kaap de Goede Hoop; door S. C. *Philopaedion.* V. 1826. 118.

5635. Iets over de Boschjesmannen aan de Kaap de Goede Hoop. Mededeeling der waarnemingen van A. Smith nopens hun oorsprong en karakter, uit zijne verhandeling, geplaatst in de »South-African Almanack and

Directory for the year 1830." *N. Keur v. Meng.* 1831. 168.

5636. Boschjesmannen in Nederland; door C. E. v. K. Met mededeeling en beoordeeling van de beschrijvingen van dezen volkstam door K. Gutzlaff, Desmoulins, A. W. Coles en de la Caille. *Tijdsp.* 1854. II. 46.

Kafferland.

5637. Bijdragen tot de volkenkunde, door D. Sluiter: de Kaffers. *Lett. Mag.* 1823. 2e St. 630.

5638. De Kaffers; door R. P. Schets van hun toestand. *Philopaedion.* V. 1826. 40.

5639. Aanteekeningen over de Kaffers. Ontleend aan »Kay's Travels and Researches in Caffraria". Hun maatschappelijke toestand. *N. Keur v. Meng.* 1835. 134.

5640. Beschrijving der Kaffers; door H. Schroven. *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 273.

5641. De Zula-Kaffers. Naar het Hoogduitsch van F. Krausz. *Globe,* 1842. III. 81.

Kaap de Goede Hoop.

5642. Eenige aanmerkelijke bijzonderheden betrekkelijk tot de Nederlandsche volkplanting aan de Kaap de Goede Hoop. Maatschappelijke toestand der bevolking, zoo als die is beschreven door een Fransch Officier in 1771. Vertaald door J. v. d. S. *Ned. Bibl.* I. 1774. 2e st. 378.

5643. Schetsen van de Kaap, door een Engelsch Officier. Waarnemingen in 1833—1834, nopens de genoegens en rampen, welke de Kaapstad oplevert. *Leeskab.* 1835. 1. I.

5644. Bijzonderheden nopens het verleenen van het burgerregt aan den Franschman Dumesnil in 1781 aan de Kaap de Goede Hoop. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1313.

5645. Schets van de leevenswijze en huishouding eens boers, in de landen op eenigen afstand van de Kaap de Goede Hoop gelegen, uit: »An Account of Travels into the Interior of Southern Africa, in 1797 and 1798, by J. Barrow." *Vad. Lett.* 1801. 2. 653.

5646. Een brief uit den Oranje-Vrijstaat; door L. 20 October 1861. Beschrijving van den maatschappelijken toestand der bevolking. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 560.

5647. Mededeeling uit een brief van J. W. van der Rijst, over den zedelijken en godsdienstigen toestand der gekleurde bevolking der Kaapkolonie, meer bijzonder in de nabijheid van Calvinia. *Ver. Chr. St.* XII. 1858. 203.

Eilanden beoosten Afrika.

5648. Beantwoording door Z. W. van Schreven der vraag: Op Madagascar woont een klein volk: Quimos of Kimos; wat weet gij daarvan? *Tijds. aank. ond.* XIV. 1849. 181.

5649. Brief over eene natie van dwergen, op het eiland Madagascar, door de la Lande, volgens waarnemingen van Commerçon. *Ned. Bibl.* I. 1774. 2e st. 547.

5650. Berigt over de familie van de Grenvilles op Mauricius of Isle de France, uit »Grant's History of Isle de France." *Vad. Lett.* 1801. 2. 352.

E. SLAVERNIJ, EMANCIPATIE, PANDELINGSCHAP.

I. SLAVERNIJ.

Asië.

5651. Slavenhandel in China. Bijzonderheden nopens den handel in vrouwen en kinderen op de kust van Fokien naar Formosa. Overgenomen uit the Canton Register. *Rec. o. d. Rec.* XXXIV. 1841. Meng. 315.

5652. Verkoop van kinderen in Opper-Indië. *Leeskab.* 1835. III. 275.

5653. Het verkoopen van kinderen door hunne eigen moeders, op de kust van Mallabaar, volgens Forbes. *Letterb.* 1822. I. 382.

Indische Archipel.

5654. Inhoud van het plakaat van 4 Mei 1622, betreffende de behandeling en den verkoop van slaven in Ned. Indië. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 53.

5655. Over de deelneming aan den slavenhandel door predikanten in Ned. O.-Indie. A°. 1627. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 52.

5656. Tekst van het „Placaet" van de Staten Generaal, van 23 Mei 1776, aangaande de slaven, die uit de Coloniën hier te lande komen. *N. Nederl. Jaarb.* XI. 1776. I. 506.

5657. Proeve over den slavenhandel en de slavernij in Neerlands Indië. Benevens een ontwerp, om dien eerloozen handel ten eersten te verbieden, en ook de slavernij zelve in der tijd geheel af te schaffen; door D. van Hogendorp, 2 Julij 1796. *Van Hogendorp, Stukk.* 's Hage 1801. 453.

5658. Iets over den slavenstand in Neerlands Indië. Schets van den toestand bij den Europeaan en bij den Chinees. *Ritter. Ind. Herinn.* Amst. 1843. 281.

5659. Circulaire van 1848 door het Hoog Geregtshof tot regt verstand der wijziging, welke die nieuwe wetgeving heeft gebragt in de slaven-reglementen. *Regt N. I.* 6e j. XI. 440.

5660. Iets over den slavenstand van Nederlandsch Oost-Indië. Door A. Verkoop en behandeling. *Gids.* XIII. j. N. S. 2e j. 1849. I. 89.

5661. Iets omtrent de slaven in Nederlandsch Oost-Indië, door S. van Deventer JSz. Overzigt der wettelijke bepalingen tot bescherming, met aantooning van hun geheel exceptioneel gunstigen toestand. *Warnasarie,* 1849. 106. — Veroordeeling door H. D. A. Smits van bovengenoemd „Iets". *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 108. — Brief van S. van Deventer JSz. tot toelichting van zijn „Iets" in antwoord op de veroordeeling. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 256.

5662. Is de vermindering der slaven in N. I. daaraan toe te schrijven, dat de kinderen, door slaven bij vrije vrouwen verwekt, geene slaven zijn? Repliek van W. R. van Hoëvell aan het „Goudsch Kronijkske" van 1850, N°. 40 en 41, betreffende de daarin voorkomende artikelen, gewijd aan: „den slavenstand in Nederlandsch Oost-Indië." *T. v. N. I.* 1850. II. 474.

5663. De eerste publicatie van A. J. Duymaer van Twist. Junij 1851. Goedkeuring van den maatregel ten opzigte van den slavenhandel in N. I. betreffende het vervoer van kinderen. Met aansporing tot emancipatie. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 217.

5664. Een driedubbele moord, als uitvloeisel der bestaande slavernij, of liever van het uitstel der emancipatie, door L. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 229. — Brief aan de Redaktie; door V. L., tot rectificatie, zijnde het verhaal van het gebeurde met Tjioe en A. N. te Batavia in December 1853. *Ald.* II. 145.

5665. De slavernij in Nederlandsch Indië. Vroeger en thans, en aandrang tot bespoedigde emancipatie. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 266.

5666. Neerlands Oost-Indië. Slavenhandel. Lofspraak op de weigering van den Java-Bode om advertentiën betrekkelijk den verkoop van slaven te plaatsen. *Ver. Chr. St.* VIII. 1854. 706.

5667. Schets van den toestand der slavernij onder de Bataks op Sumatra. *Lett. Mag.* 1832. 2e st. 218.

5668. Bijzonderheden nopens de slavernij in de ads. res. Mandaheling en Ankola op Sumatra's Westkust, 1847—1857; de middelen waardoor die wordt gevoed; alsmede tekst der op 18 Februarij 1856 vastgestelde voorschriften ten opzigte der slavernij. Door A. P. Godon. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 26.

5669. Gedeeltelijke mededeeling, met opmerkingen, van den tekst van een vonnis van den Raad van Justitie te Padang van 24 Mei 1847, waarbij zekere vrouw is veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf en geldboete, wegens mishandeling harer pandelingen. *Ver. Chr. St.* IX. 1855. 435.

5670. Mededeeling, dd. Padang 1 October 1858, betreffende de veroordeeling van de Maleische vrouw Sie Intan tot den slavenstand door den Landraad te Padang. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 388. — Eene onjuistheid in den 21en jaargang van het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië; door T. H. der Kinderen. Zijnde een brief van J. C. van Schuijlenburch met den tekst van het werkelijk in deze uitgeproken vonnis op 12 April 1856, gevolgd door eenige opmerkingen over deze onjuistheid. *Regt Ned. Indië,* IXe j. XVIIe d. 1859. 243. — Een brief aan de Redaktie uit Padang, tot teregtwijzing eener onjuiste mededeeling met den tekst der uitspraak van het vonnis. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 318.

5671. Beschrijving van de slavernij in de Lampongs, 1819—1835, door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 329.

5672. Mededeelingen volgens D. J. van den Dungen Gronovius, Anno 1822, betreffende den slavenhandel in de onafhankelijke rijkjes Silat, Kapoeas, Melawi, Ambouw en Malo op Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 354.

5673. Mededeeling van de slaven-advertentie van Speet, voorkomende in de Javasche Couranten. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 304.

5674. Slaven. Mededeeling van de advertenties van J. Speet en anderen, voorkomende in de Javasche Couranten, omtrent het verkoopen en verhuren van slaven. *T. v. N. I.* 1849. Gron 1e d. 384.

5675. Slaven. Mededeeling van de advertenties van E. S. Voute & Co. en van J. Speet, voorkomende in de Javasche Couranten, omtrent het verkoopen van slaven. *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 447.

5676. Teregtwijzing door G. Lauts, van de bewering van M. E. van der Meulen in „Pantheon” afl. 5 bl. 134, betreffende den toestand der slaven op Java. *Letterb* 1853. II. 277.

5677. Vonnis van den Raad van Justitie te Soerabaya, benevens arrest in revisie van het Hoog Geregtshof in N. Ind., 13 Dec. 1853, in zake van menschenroof op Java, met slavenhandel. *Regt N. I.* 5e j. IX. 1854. 207, 216.

5678. Slavenhandel. Bijzonderheden nopens een geval te Batavia in Sept. 1843, en de maatregelen door de Regering genomen tegen den schuldigen gezagvoerder der Portugesche bark Margarida. Overgenomen uit de Ned. Staats-Courant van 31 Mei en 12 Julij 1844 en 23 Aug. 1844. *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1844. 280, 342.

5679. Opgave der bepalingen vervat in het Plakaat van 4 Mei 1622, omtrent het verkoopen, vervoeren en onderwijzen van slaven binnen Batavia. *T. v. N. I.* 6e j. 1e. d. Bat 1844. 206. — Bijzonderheden nopens de handhaving en intrekking van dit plakaat. *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1846. 293.

5680. Aard en wezen der slavenbevolking van Batavia. Uit de Bat. Cour. van 26 Aug, 2 en 9 Sept. 1820. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 1 en 2. 112.

5681. Overzigt van den toestand der slaven in de residentie Japara gedurende 1846. *T. v. N. I.* 10e j N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 373.

5682. De laatste publieke vendutie van slaven van C. P. te Koedoes op last en ten voordeele van 't Gouvernement. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 273.

5683. Mededeelingen door M. J. E. Muller, betreffende den toestand der slavernij in Samarang. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 379, 380.

5684. Slavenbevolking te Samarang, 1835—1844; door M. J. E. Muller. Geslacht, geboorte, sterfte, aangebragt, vertrokken of vrijgegeven. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. tegenover 327. — Ook geplaatst in *Nat. Gen. Arch. N. I.* 3e j. 1846. tegenover 83.

5685. Slavenhandel in Ned. Indië; door D. Over inkoop van slaven te Koepang, die te Soerabaya worden verkocht. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 215.

5686. Aanteekeningen betreffende den slavenhandel op Bali, door W. H. Medhurst. 1829. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. I. 206.

5687. Mededeelingen van P. Gunther betreffende den slavenhandel op de Sangir- en Talautsche eilanden; gevolgd door opmerkingen van O. G. Heldring. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 129.

5688. De getrouwe slaaf. Mededeeling, door J. C. Metzlar, van de redding van Mevrouw R........., door haren slaaf van Makasser, bij den opstand van Chinesche zeevarenden op het Oost-Indisch te huisvarend schip Java. *Vad. Lett.* 1796. 2. 41.

5689. Vonnissen van den Raad van Justitie te Makassar, 3 en 17 Augustus 1853, dat de registratie den slavenstand bewijst. *Regt N. I.* 5e j. IX. 1854. 364, 359. — Arrest in hooger beroep van het Hoog Geregtshof van Ned. Indië, 31 Aug. 1854, waarbij is aangenomen het beginsel, dat de registratie van slaven geen volkomen bewijs daarstelt van lijfeigenschap, maar het tegenbewijs is toegelaten. *Regt N. I.* 5e j. X. 1855. 512.

5690. Mededeelingen uit officieele bescheiden, dat het eiland Soeloe in de Philippijnen is de groote slavenmarkt in den Indischen Archipel. *Rev. Col.* 2e S. t. III. 1849. 140.

5691. Beschrijving van den toestand der huisslaven op Banda, door „Een Inteekenaar op het Tijdschrift voor N. I.” *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 293.

5692. Opgave van de presente perkvolken in de perken op Banda-Neira, Groot Banda en Poeloe-Ay, op den 1 April 1845. Namen

der perken, getal huisslaven, perkslaven en bannelingen. *v. Doren, Moluccos.* 's Hage, 1852. Bijl. C.

5693. Opgave van het aantal slaven op Amboina in ieder jaar van 1834—1840, en van 1851—1855, alsmede in 1846. *Bleeker, Molukscke Arch.* II. Bat. 1856. 139.

5694. Vonnis van den Raad van Justitie te Amboina, benevens arrest, in hooger beroep, van het Hoog Geregtshof in Ned. Indië, 17 Julij 1851, tot veroordeeling van een Chinees op Amboina, wegens mishandeling eener slavin, met bevel tot verkoop zijner slaven, en verbod om ze ooit weder te mogen houden. *Regt N. I.* 4e j. VIII. 1853. 217, 220.

5695. Zuidzee-Eilanden. Menschenroof ten behoeve der bergwerken in Peru. *Ver. Chr. St.* XVIII. 1864. 505.

Afrika.

5696. Resultaten der hervorming van den toestand der fellahs in Egypte. *Econ. Bijbl.* 1863. 124.

5697. De slavernij op de Oostelijke Kust van Afrika. Naar het Fransch. *Tijdsp.* 1850. I. 136, 199.

5698. Belangrijk verslag, wegens de slaven aan de Kaap de Goede Hoop.. Uit „Walks and sketches at the Cape of Good Hope. etc. By R. Semple.” *Vad. Lett.* 1804. 2. 75.

5699. Anekdote uit de Kaapstad betreffende den handel in slavinnen. *Vad. Lett.* 1821. 2. 768.

5700. De behandeling der Negers op de Fransche eilanden, volgens een officier, gedurende zijn verblijf op Isle de France. Ontleend aan: „Voyage à l'Isle de France, à l'Isle de Bourbon, au Cap de Bonne Espérance etc., avec des observations nouvelles sur la nature des hommes, par un officier du Roi. Amsterdam. 1774.” *Rhaps.* IV. 1775. 395.

II. EMANCIPATIE.

5701. Engelsche bemoeijenis tot uitroeijing van den slavenhandel. *Econ. Bijbl.* 1861. 237, 238.

5702. Inhoud der publicatie van den Engelschen Gouverneur, Graaf Cornwallis, tot afschaffing van den slavenhandel in Bengalen, met uitloving van premiën voor de ontdekking van overtreders dezer publicatie. *Letterb.* IV. 1790. 13.

5703. De Engelsche willen den slavenstand afschaffen, en doen tevens den slavenhandel voortduren. door geregelden aanvoer van Bali naar Mauritius, door G. Lauts. *Scholl en v. der Hoop, Bijdr.* Meng. II. 1833. 254.

5704. Beschouwingen over den invloed van de vrijverklaring der slaven in de suikerkoloniën, door Ramon de la Sagra. *Sloet, Tijds.* II. 75, 155, 291.

5705. Redevoering van A. de Lamartine over de emancipatie in de Fransche koloniën, ook in verband met onze volkplantingen. *Sloet, Tijds.* I. 3e st. 36.

5706. De l'esclavage dans l'Inde Neêrlandaise, par W. L. Ritter. *Melvill, Moniteur.* I. 38.

5707. Prijsvraag uitgeschreven voor 1784 door het Batav. Genootschap van K. en W., over de middelen, om de huisdiensten te Batavia, ten geheele of gedeeltelijke, in stede van slaven, door Christen-Inlanders te doen verrigten. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. Voorberigt. 15; IV. 2e dr. 1824. Voorberigt. 14.

5708. Bevrijding uit slavernij van eenige Engelsche onderdanen, Maleijers, inboorlingen van Poeloe Pinang en het vaste land van Malacca, in 1843 door de N. I. Regering. Overgenomen uit de Ned. Staats Courant van 2 April en 2 Aug. 1844 en 14 Oct. 1844. *Bijdr. N. I. Kol.* 1844. 275, 341, 403.

5709. Slavernij op Java. Over de wenschelijkheid der afschaffing van de slavernij in Nederlandsch Indië, naar aanleiding van den invoer der Java-suiker op den voet van de door vrijen arbeid verkregene in Engeland toegelaten. *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1844. 278.

5710. Kennisgeving door J. Th. Bik, landeigenaar in res. Batavia, aan den Resident, dat de kinderen, die uit zijne slaven, na den 1 Januarij 1849 zullen geboren worden, zullen zijn vrijgeboren menschen. *Vad. Lett.* 1849. I. 311.

5711. Emancipatie der slaven in Indië Over hare wenschelijkheid, naar aanleiding der vrijlating van slaven door den landeige-

naar J. Th. Bik. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 303. — Opmerkingen betreffende deze handeling van J. Th. Bik. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 288.

5712. De emancipatie der slaven in Nederlandsch Indië, naar aanleiding van de brochure: „Beschouwingen over de emancipatie der slaven in Nederlandsch Oost-Indië, zoodanig als die is voorgesteld in de verhandeling van W. R. van Hoëvell. Door een ingezeten van Java. Nieuwediep 1849." *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 146.

5713. Brief van J. W. Arnold aan W. R. van Hoëvell, ten betooge dat geene voorzorgen vereischt worden in het belang der vrijgemaakte slaven op Java. *T. v. N. I.* 1849 2e d. 151.

5714. Nog iets over de emancipatie der slaven in Nederlandsch-Indië, door „Een Inteekenaar op het Tijdschrift voor N. I." Beschouwingen over de wijze van uitvoering, en de bezwaren daaraan verbonden; gevolgd door aanmerkingen van „de Redactie." *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 288.

5715. De afschaffing der slavernij in N. I. door N. N. Brief over de opgigting van een Maatschappij in Nederland tot het vrijkoopen der slaven in N.-Indië. *T. v. N. I.* 1850. II. 377.

5716. Noodzakelijkheid van het afschaffen der slavernij in N. I.; door „De Redaktie." Over inkoop van slaven te Palembang die te Batavia worden verkocht, en over den opkoop van jonge meisjes door een Chinees bij den hongersnood in het Samarangsche, ten einde die voor de tooneelvoorstellingen op te leiden. *T. v. N. I.* 1850. I. 301, 304.

5717. P. van Rees en de slavernij. Verschoonend oordeel over den resident van Batavia, wegens zijne medewerking tegen de slavernij in Ned. Indië. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 79.

5718. Eene slavin en het Openbaar Ministerie; door Z. K. Wederregtelijke onthouding gedurende twee jaren aan eene slavin van de vrijheid, waarop zij regt had. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 448.

5719. De afschaffing der slavernij in Nederlandsch Oost-Indië. Overzigt van het verhandelde tusschen de Regering en de Tweede Kamer der Staten Generaal van 24 November 1858 tot 23 Februarij 1859, over de wet dd. 7 Mei 1859 tot regeling dezer afschaffing, geplaatst in het Nederlandsche Staatsblad 1859 N°. 33, en in het Ind. Staatsblad 1859 N°. 46. *Tijds. Slav.* 5e j. 1859—60. 91.

5720. Bijzonderheden nopens het in de Kamer der Pairs van Portugal verworpen voorstel, door den Graaf de Larradio en den Burggraaf Sa da Bandeira in October 1844 gedaan, tot afschaffing der slavernij in de Portugesche Bezittingen in Azië. *Bijdr. N. en Vr. Kol.* 1844. 435.

5721. Brief, Soerabaija 19 October 1859, van W. H. Nash, consul van Portugal, inhoudende verslag van de wijze van uitvoering der wet tot afschaffing der slavernij in Nederl. Oost-Indië. Overgenomen uit de Annales d'Afrique. *Ver. Chr. St.* XV. 1861. 66.

5722. Brief van M. Noome Jz. inhoudende verslag der slaven-emancipatie en hare gevolgen aan de Kaap de Goede Hoop. *Ver. Chr. St.* VIII. 1854. 565.

5723. Bijzonderheden nopens de aanzoeken bij den Resident van Menado C. Bosscher, van de Radja's van Gorontalo, Limbatto, Bone, Bolango en Boalemo, tot afschaffing van de slavernij en het pandelingschap in hunne landen. Overgenomen uit het Dagbl. van Z.-Holl. en 's Gravenhage van 14 Febr. 1861. *Tijds. Slav.* 7e j. 1861—2. 17.

5724. Het eiland La Réunion. O. a. over de emancipatie en de emigratie van koelies, en over den oeconomischen en financiëlen toestand van het eiland, dat 's jaars 20 millioen franken aan het vaderland zou opbrengen. *Kolon. Jaarb.* 1861—1862, 153, 155—158, 160—162.

5725. Ontwikkeling der vrij gemaakte bevolking op La Réunion. *Sloet, Tijds.* XXI. 156, 157.

III. PANDELINGSCHAP.

5726. Het wad of pandelingschap bij de Germanen in aansluiting en verband met hetgeen bij het rapport der Staats-Commissie voor kolonisatie is gezegd nopens het pandelingschap in Indië. *Sloet, Tijds.* XVI. 408.

5727. Het pandelingschap in Indië. Mededeeling van den tekst van het vonnis van den Raad van Justitie te Padang 28 October (?) 1853, in deze, waarbij is aangenomen dat het pandelingschap voor het tegenwoordige

niet meer wettelijk in Ned. Indië bestaat, bij gemis der door het R. R. gewilde regeling op dat stuk. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 337. — NB. Dit vonnis is overgenomen uit *Regt N. I.* 5e j. 1854. IX. 150. — Het pandelingstelsel en zijne gevolgen. Beschouwingen en berigten van de westkust van Sumatra over dit stelsel naar aanleiding van dit vonnis. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 54.

5728. Nota's van A. L. Weddik, A. J. Andresen, J. G. A. Gallois en T. J. Willer, betreffende de geschiedenis van het pandelingschap in Nederlandsch Indië, met aanwijzing der middelen, welke de afschaffing dier instelling kunnen bevorderen. Met drie Nota's. *Verslag Kolon.* 's Hage 1858. 178, 181, 195, 213. — Het pandelingschap. De verderfelijke gevolgen dezer instelling, naar aanleiding van bovengenoemde Nota's. *Ver. Chr. St.* XIII. 1859. 172.

5729. Aantooning door Z., Padang 7 Julij 1855, van misbruiken bij het pandelingstelsel op Sumatra's westkust. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 215.

5730. De pandelingen op Sumatra's westkust. Aanmerkingen, naar aanleiding van bovenstaande aantooning, op den maatregel, waarbij sedert de pandelingen tot vrije lieden, doch tevens huurlingen zijn verklaard. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 313.

5731. Beschrijving en geschiedenis van het pandelingstelsel op het eiland Nias. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848, 1 d. 172. 182, 184, 186, 191.

5732. Blik op den slavenhandel op Nias en den uitvoer van pandelingen aldaar. Beschrijving; met mededeeling van den tekst van het voorstel dienaangaande tot verbetering van C. J. Berghuis, Augustus 1850. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 1. 19.

5733. Invoering van het Reglement op het pandelingschap van de res. Z. & O. Afd. v. Borneo voor zoo ver die onder ons regtstreeks gezag staat. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 120.

5734. Het pandelingschap in Sambas, uit een brief, Sambas, December 1854, van R. C. van Prehn. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 28. — Het pandelingschap in Sambas; door R. C. van Prehn Wiese. (Bijna eensluidend met het vorige). *Ald.* X. 4e S. I. 1861. 133.

F. LANDVERHUIZING EN KOLONISATIE.

Algemeen.

5735. Aanmerkingen over de volkplantingen. Overgenomen uit „Schmits, Principes de la Légation Universelle." *Vad. Lett.* 1776. V. 2. 426.

5736. Wenken en raadgevingen bij ontginning, in de keerkringsgewesten, tot blijvende etablissementen voor militairen of kolonisten, door H. W. van der Waeij. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 184.

5737. Onderzoekingen betreffende het koloniewezen door Roscher te Göttingen. *Sloet, Tijds.* VI. 74, 201, 274, 367; VII. 20, 164, 306, 411; VIII 20, 137.

5738. Overbevolking en kolonisatie. *Sloet, Tijds.* XV. 230.

5739. Staat van de landverhuizing in Europa (ook met het oog op Nederland). *Sloet, Tijds.* XII. 14.

5740. Rede van P. van Vlissingen, gehouden in de Vereeniging van Volksvlijt, over het vervoer der landverhuizers en het leiden van den stroom er van via Nederland. *Econ.* 1855. 210.

5741. De wetgeving op de landverhuizing, met betoog van het belang en tot bevordering van de deelneming van onzen handel en onze scheepvaart aan het vervoer der landverhuizers. *Sloet, Tijds.* XIX. 75.

5742. Vertaling der Engelsche passagierswet van 1849, of wet op het vervoer van landverhuizers, en van de nieuwe Noord-Amerikaansche wet op het vervoer van passagiers in schepen. *Tindal & Swart, Verh.* 1855. 1e afd 43, 357.

5743. Iets over het vervoer van landverhuizers, door H. A. van der Speck Obreen; naar aanleiding van het wetsontwerp omtrent den doortogt en het vertrek van landverhuizers in 1856 bij de Tweede Kamer ingediend. *Tindal & Swart, Verh.* 1857. 1e afd. 99.

Chinesche Nederzettingen.

5744. De Chinezen in de verstrooijing; hunne emigratie en hun toestand buiten

China; 1°. de Chinesche koelies; 2°. de vrije Chinesche emigratie. *Vad. Lett.* 1859 II. 149. 153. 159.

5745. Landverhuizing der Chinezen. Overzigt van de wijze waarop zij emigreren en de plaatsen van bestemming, 1853—1856; alsmede aanbeveling er van voor onze O. I. bezittingen. *T. v. N. I.* 18 j. 1856. II. 101.

5746. De Chinesche landverhuizing, hare oorzaken, de wijze waarop zij plaats heeft, haar invloed. *Sloet, Tijds.* XVI. 78.

5747. Lijst van schepen met landverhuizers van China naar San Francisco, Australië, de West-Indië en Callao vertrokken, van October 1853 tot Junij 1855, met statistische opgaven. *T. v. N. I.* 18 j. 1856. II. 103.

5748. Opgave van de voornaamste punten van het kontrakt, 11 Junij 1856, door den president van Venezuela met A. L. Guzman gesloten voor de bevordering van de Chinesche landverhuizing naar dat land. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 111.

5749. Karakterschets der Chinesche mijnwerkers op Malaka, alsmede de positie der Chinezen en der Chinesche mijnwerkers, hun loon, en de wijze waarop zij op Malaka verkregen worden. Uittreksel uit een rapport van H. Croockewit Cz. in 1850 aan het Indisch Gouvernement ingediend. *T. v. N.I.* 13e j. 1851. II. 298, 302.

5750. Plan van D. J. van den Dungen Gronovius, anno 1838, tot Europesche kolonisatie op de eilanden van den Indischen Archipel, speciaal op Soemba, niet in den eigenlijken zin, maar van Nederlanders als hoofden der onderneming en van inboorlingen van den Archipel en Chinezen als werklieden en arbeiders. Toegelicht door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 308.

5751. Historische schets van de Chinezen in Nederlandsch Oost-Indië van 414 tot 1847; door H. C. Millies. *Gützlaff, aan mijne Medechr.* Amst. 1850. 4.

5752. Bijdrage van J. T. Canter Visscher betreffende de Chinezen in Nederlandsch Indië. Historisch overzigt sedert 1617 van de voornaamste nederzettingen van dat volk, van hunne politieke verhouding tot het Gouvernement, en van de denkwijze van anderen over hun karakter. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 118, 210.

5753. Staat aantoonende de sterkte der Chinesche bevolking in de verschillende gouvernementen en residentiën van Nederlandsch Indië, onder ult. Dec. 1855, volgens officieele bescheiden, door J. T. Canter Visscher. *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 161.

5754. Verslag der discussiën in de vergaderingen van het Indisch Genootschap op 16 Sept. en 5 Oct. 1857, over de vraag: „Hoedanig wordt geoordeeld over de voor- en nadeelen van het Chineesch element in Nederlandsch Indië." *Hand. Ind. Gen.* IV. 1857. 209.

5755. Verslag der discussiën in de afdeeling koloniale landbouw van het XIV Nederl. Landhuishoudk. congres, te Winschoten van 21—25 Junij 1859 gehouden, over de voor- en nadeelen van het Chineesch element in Nederl. Indië. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 133, 135.

5756. Beschouwingen van H. van Alphen, 9 Aug. 1862, over het Chineesch element en onze eigene stelling in Indië, naar aanleiding van: „Twee brieven over de Chinezen en hun landbezit op Java. Tiel. 1861." *Gids.* XXVII j. 3e S. 1e j. 1863. I. 138.

5757. Betoog voor eene kolonisatie van Chinezen in de Palembangsche binnenlanden, in het belang der katoenkultuur, door J. E. Teysmann, 11 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4e S. IV. 1859. 63.

5758. Staat aantoonende het getal Chinezen in de residentie Rio in 1849, volgens de eilanden en distrikten, het geslacht en den leeftijd. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 421.

5759. Opgave door S. G. F. Fraenkel van het getal Chinesche mijnwerkers op Banka in 1841 en 1842. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Bat. 1844. 69.

5760. Karakterbeschrijving van de Chinesche mijnwerkers op Banka, door S. G. F. Fraenkel. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Bat. 1844. 71, 74, 80.

5761. Beschrijving van den toestand en de geaardheid van de Dajaks, de Chinezen, de Maleijers en de Europeanen op Borneo. Uittreksel uit het rapport nopens de reis in Nov. 1847—Jan. 1848 van Z. M. schoener Aruba, naar Pontianak en opwaarts de Kapoeasrivier. *T. v. N. I.* 14 j. 1852. II. 188.

5762. Karakterbeschrijving der Chinezen op Borneo. *W. A. van Rees, Montrado,* 's Bosch 1858. 48. — Overgenomen in het *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 339.

5763. Bevolkingstaat van het aantal Chi-

nezen in het landschap Landakh, Julij 1857, volgens geslacht, leeftijd en beroep. Medegedeeld door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 417.

5764. Berigt wegens eene Chinesche volkplanting, gevestigd op de Westkust van Borneo, tusschen Mampawa en Sambas. Getrokken uit de correspondentie van een Engelsch kapitein, en overgenomen uit het Calcutta Journal, 1819, en de Nouv. Annales des voyages de Malte-Brun et Eyriès. Tom. V. *Star.* III. 1821. 49.

5765. Beschrijving van den toestand der Chinezen, alsmede van hunne kongsies in de adsistent-residentiën Pontianak en Sambas op de Westkust van Borneo; door W. L. Ritter. Februarij 1840. *De Kopiist.* 1e j. 2e d. Bat. 1842. 337.

5766. Mededeelingen betreffende het doel en de inrichting of zamenstelling alsmede de wetten en instellingen der kongsies of Maatschappijen der Chinezen ter Westkust van Borneo, in 1832; door E. Francis. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Bat. 1842. 19.

5767. Mededeelingen betreffende de inrigting of zamenstelling en de wetten en instellingen der kongsies of Maatschappijen der Chinezen te Montrado op de Westkust van Borneo in 1844. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1844. 3e d. 66.

5768. Geschiedenis van het te Montrado in 1856 onder de Chinezen opgerigte „Genootschap van menschlievendheid en overeenstemming," alsmede tekst van het Reglement van dit genootschap. Medegedeeld door M. von Faber. 1861. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 478.

5769. Een togtje naar Mandor. Extract uit een brief, Pontianak Januarij 1853, door R. C. van Prehn, over den toestand der Chinezen bij de mijn-etablissementen aldaar. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 11.

5770. Opgave door J. F. W. van Nes van de placaten en resolutiën tot verbod van den invoer van Chinesche nieuwelingen op Java, van 1690 tot 1833. *T. v. N. I.* 13 j. 1851. I. 239.

5771. Inhoud der publicatiën van 6 April 1764 en van 29 Junij 1802, betreffende het toezigt op het verblijf der Chinezen in de binnenlanden van Java. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 250.

5772. Bijzonderheden nopens de Chinezen, Arabieren, Makassaren op Java, alsmede over de Heidenen op het Tengersche gebergte en over de Badoeïs in het Bantamsche. Uit de Statistiek van 1832. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1839. 164.

5773. Bedenkingen tegen den tegenwoordigen politieken toestand der Chinezen op Java. Medegedeeld door J. F. W. van Nes. — *a.* Extract uit het Advies van den Raad van N. I., 4 Julij 1837, op het Rapport van A. J. Bik. *T. v. N. I.* 13 j. 1851. I. 248. — *b.* Consideratiën en advies eener commissie in 1837 over eenige punten door den Raad van N. I. voorgesteld. *Ald.* 247, 249. — *c.* Inhoud van het verslag in 1838 van den Raad van N. I. op bovengenoemd rapport. *Ald.* 294. — *d.* Inhoud der voorstellen in 1839 door den Gouverneur-Generaal van N. I. aan den Minister van Koloniën gedaan. *Ald.* 13 j. 1851. I. 297. — *e.* Tekst der nota, 6 April 1840, door J. J. van Sevenhoven Z. M. den Koning aangeboden, ter aantooning van de bezwaren tegen de vestiging der Chinezen in het westerkwartier van Batavia. *Ald.* 13e j. 1851. I. 298. — *f.* Inhoud der beschouwingen van den Minister van Koloniën, J. C. Baud, op al de bovengenoemde stukken. *Ald.* 13e j. 1851. I. 300.

5774. Iets over de toeneming der Chinesche bevolking op Java. Statistieke opgaven van 1815—1861. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 373.

5775. De Chinezen op Java, door J. F. W van Nes. Geschiedkundige beantwoording der vragen: „In welke betrekking staan de Chinezen tot ons, en welke regten kunnen zij van ons vorderen?" *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 239, 292.

5776. Over de Chinezen op Java, hun maatschappelijken toestand en karakter, met het oog op de vrees voor een eventueelen opstand tegen ons gezag; door H. C. van der Wijck. *Beschouw. Java. Arnh.* 1851. 38.

5777. Het Chinesche Gouvernement en de Chinezen op Java. Aantooning van het gevaarlijke van het Chinesche element op Java, uit den invloed welken de majoor der Chinezen Beh Ingtjoe, te Samarang zich had weten te verwerven door het voorgeven, dat de keizer van China hem over al de Chinezen op Java had gesteld. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 50.

5778. Nadeelen door de Chinezen in de dessa's op Java veroorzaakt. *T. v. N. I.* 1850. II. 216.

5779. De Chinezen als geldschieters der Javanen beschouwd. Mededeeling van de verschillende wijzen, waarop de Chinezen zich, door zoogenaamden padihandel, van den oogst des landmans weten meester te maken; maar bepaald in Buitenzorg en in de Bataviasche omlanden. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 58.

5780. Een Chinesche parvenu op Java. Met eene plaat. *T. v. N. I.* 15 j. 1853. I. 357.

5781. Hoe men de Chinezen te Batavia ontzag poogt in te boezemen voor het Gouvernement; door V. R. Over eene wenschelijke fnuiking der Chinezen in Ned. Indië; doch afkeuring hunner doellooze krenking en vernedering te Batavia. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 176.

5782. Iets over den oorsprong en de eerste uitbreiding der Chinesche volkplanting te Batavia, tot Junij 1625, door P. M. Cuningham van Alphen. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Bat. 1842. 70. — Vgl. *Regt N. I.* 1e j. 1850. II. 340.

5783. Aanprijzing door F. Epp van eene kolonisatie van Balinezen en Chinezen in de adsistent residentie Banjoewangie op Java, met mededeeling van grondslagen daarvan. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 240.

5784. Ongeregeldheden te Makassar, door Veritas. Het voorgevallene met de Chinesche landverhuizers te Makassar in 1855, met opgave van de oorzaken, welke dit hebben te weeg gebracht. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 449.

5785. Bijzonderheden nopens de toegenomen Chinesche landverhuizing naar Australië. *Sloet, Tijds.* XIII. 428.

5786. Over eene kolonisatie op Nieuw Guinea met Chinezen. *Sloet, Tijds.* XVI. 94.

Kolonisatie in Azië.

5787. Bijzonderheden nopens het eiland Formosa en de vroegere Hollandsche vestiging aldaar, zoomede betoog der wenschelijkheid, dat daarvan een Engelsche kolonie gemaakt worde. *Tindal & Swart, Verh.* IV. 91.

5788. Een uittreksel, uit het Engelsch vertaald, van een vertoog, ten opschrift hebbende: „De tegenwoordige staat en de uitzigten in de toekomst van de (Europesche) Kolonisatie enz. in (Britsch)Indië. London 1828;" door P. de Haan Pz. *Hermes*, 3e j. 1828. N°. 9. 3; N°. 10. 3.

5789. Immigratie van Europeanen van Britsch-Indië en ontwikkeling der katoenkultuur aldaar. *Econ. Bijblad.* 1862. 117.

5790. Mislukte Deensche kolonisatie op de Nicobaren *Melvill, Moniteur.* 1846/47. 2e partie. 79.

Indische Archipel.

5791. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I., naar eene nederzetting, in oude tijden, van eene boeddhistische volkplanting in Padang-lawas en in de vallei van Groot-Mandheling op Sumatra, met aanwijzing van den invloed, welken die nederzetting op de reeds gevestigde bevolking dier streken gehad heeft, welke, immers wat Mandheling betreft, onmiskenbaar schijnt. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XVI. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II 78; *Bijdr. T. L. en V.-kunde N. I.* III. 1855. XXX. *Ald.* IV. 1856. XXX.

5792. Bespiegelingen over de Maleiers, door Jonathan Rigg. Batavia 26 Februarij 1844. Hunne volksverhuizing naar en verspreiding over den Indischen Archipel. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batavia 1844. 222.

5793. Denkbeelden van H. J. Lion over Europesche kolonisatie in den Indischen Archipel. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. 185.

5794. Mededeeling door J. Hageman JCzn., dat de Gouv. Gener. van Ned. Indië P. Both 36 vrouwen uit Holland medebragt voor volkplantingen in Indië. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 307.

5795. Memorie, gemerkt „Archief van het Rijk N°. 86," inhoudende het geschiedkundig onderzoek omtrent de vroeger genomen proeven van volkplanting, in 't Rijks Archief ingesteld. Met veertien bijlagen. 1618—1752. *Verslag Kolon.* 's Hage 1858. 132.

5796. Overzigt van hetgeen over de quaestie van kolonisatie in Nederlandsch Indië in het algemeen bij de Regering en de Staten-Generaal behandeld is, alsmede van hetgeen daarover door de drukpers is openbaar gemaakt; door J. P. Cornets de Groot, voorgelezen in de algemeene vergadering op 28 Februarij 1857 van het Indisch Genootschap. (1818—1857). *Handel & Geschr. Ind. Gen.* 4e j. 1857. 2. — Geschiedkundig overzigt der Regeringsbeginselen en openbare meening omtrent Europesche kolonisatie in Nederlandsch Indië; door J. P. Cornets de

Groot van Kraaijenburg. 1617—1857. — (Zijnde een vermeerderde en verbeterde omwerking van bovengenoemd overzigt). *Willer en Cornets de Groot, Het Eiland Boeroe* Amst. 1858. 253. — Toelichting door J. P. Cornets de Groot van deze beide stukken. *Cornets de Groot. Beheer,* 's Hage 1862. 206.

5797. Opgave van het vertrek in 1623 van verscheidene Nederlandsche familiën naar Batavia, om zich aldaar te vestigen. *Staatk. Hist. Holland.* XII. 1776. 4. — Bijzonderheden hieromtrent. *Wassenaer, Hist. Verh.* IV. 1623. 100.

5798. Tekst van het „Advijs, gegeven aan de heeren Seventhienen van de geoctroijeerde Oost-Indische Compagnie, aangaande de Nederlandsche Coloniën in Indië; door Joan Maetsuycker. In 't Casteel Batavia, 18 Januarij Anno 1651." (Over eene Europesche kolonisatie). *Verslag Kolon.* 's Hage 1858. 157.

5799. Tekst der voorwaarden, op welke de Bewindhebbers der O. I. Comp. besloten hebben luiden van den landbouw, 't zij alleen, 't zij met hunne vrouwen en kinderen, naar Oost-Indië te zenden. *Nederl. Jaarb.* II. 1748. 2. 959.

5800. Inhoud van het plakkaat van 6 April 1752, houdende bepalingen voor militairen en zeevarenden, welke in Indië op hun verzoek tot den landbouw worden toegelaten; met opgave van het doel dier bepalingen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 248.

5801. Terugkeer van Anthonius de Wichmans, raad in de Vroedschap te Vere, naar Indië zijn vaderland. Febr. 1756. *Nederl. Jaarb.* X. 1756. I. 193, 417.

5802. Lijst der personen, welke in den jare 1773 uit Indiën naar 't Vaderland vertrokken. *Maandel. Ned. Mercurius,* XXXVI. 1774. 208.

5803. Lijst der gedurende 1773 op de reize uit Nederland overledenen. *Maandel. Ned. Mercurius* XXXVI. 1774. 208.

5804. Voorgenomen verblijf te Batavia voor den tijd van twaalf maanden, van den geweezen opper-koopman en secretaris van den Raad van Justitie te Batavia, G. J. Welgevaaren. Februarij 1781. *N Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1285. — Permissie om tot 1783 daar te verblijven. *Ald.* 1291.

5805. Echte lijst der repatrieerende persoonen van Batavia in 1784. *Maandel. Ned. Mercurius.* LIX. 1785. 179.

5806. Te verwachten aankomst te Batavia van Judith la Combe, huisvrouw van Laurens Lussen, met twee kinderen. Zeeuwsche kamer-brief van 12 Mei 1785. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1657.

5807. Te verwachten aankomst te Batavia van Paulina Constantia, weduwe J. H. D. Hofman. Zeeuwsche Kamerbrief van 12 1785. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1657.

5808. Prijsvraag voor 1783, uitgeschreven door het Batav. Genoot. van K. en W. over de beste middelen om, gedurende de tegenwoordige ontvolking van Europa, de Europeanen in onze Oost-Indische koloniën te vermenigvuldigen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826, voorberigt 14; IV. 2e dr. 1824, voorberigt 11.

5809. Oordeel van S. van Deventer J.Sz. over het Rapport van den Commissaris-Generaal L. P. J. du Bus de Gisignies, over het stelsel van kolonisatie, 1 Mei 1827. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. 1. 218.

5810. Betoog van de noodzakelijkheid, om door middel van kolonisatie kapitalen en industrie uit Europa naar Indië over te brengen. Uit het Engelsch vertaald door P. de Haan, Pz. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 9. 31, 35; No. 10. 3, 12.

5811. Bijzonderheden uit het advies van J. van den Bosch, over het stelsel van kolonisatie, 6 Maart 1829. *E. A. v. Vloten, De Mededinging,* enz. Utr. 1852. 57.

5812. Plan eener Europesche kolonisatie in de Ned. O. I. Bezittingen, door J. H. van den Bosch, maar speciaal op Java. *v. d. Bosch, Betaalmiddel.* 's Hage 1850. 53.

5813. Kolonisatie in Indië; door O. Aanbeveling van Europesche kolonisatie in Ned. Indië, met vermelding van eenige aldaar genomen proeven. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 338.

5814. De Tweede Kamer en de Regering over kolonisatie in Indië. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 451.

5815. Verslag der discussiën in het Indisch Genootschap op 29 Febr. 1856 over de vraag: van waar het verschijnsel, dat, betrekkelijk, zoo weinig Nederlanders naar de Koloniën gaan? *Hand. Ind. Gen.* III. 1856. 1. — Kort resumé dezer discussiën. *Ald.* IV. 1857. 104.

5816. Verslag der discussiën in de verga-

dering van het Ind. Genootschap, op 28 Febr. 1857. over kolonisatie in Ned. Indië in het algemeen, in verband met de toelating van Nederlanders en vreemden aldaar. *Hand Ind. Gen.* IV. 1857. 1. — Kort resumé dezer discussiën. *Ald.* 111.

5817. Adres, Amst. 15 April 1857, van F. H. van Vlissingen en negen anderen aan den Koning, betreffende eene Europesche kolonisatie op de Nederlandsche Oost-Ind. Bezittingen, buiten Java en Madura *Verslag Kolon.* 's Hage 1858. I. — Konink. besluit van 16 Junij 1857, No 9, houdende instelling eener Staats-Commissie omtrent dit onderwerp. *Ald.* XIX. — Aanspraak van den voorzitter der Staats-Commissie J. J. Rochussen, in de eerste vergadering op 7 Julij 1857. *Ald.* XXII. — Herdrukt in *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 106. — Verslag der Staatscommissie aan den Koning, 24 Dec. 1857. *Verslag Kolon.* 1858. 1. — Nota van bezwaren en bedenkingen van de Staatscommissie, 8 Oct. 1857. *Ald.* 103. — Memorie van beantwoording dier nota, 28 Oct. 1857. Met twee bijlagen. *Ald.* 106.

5818 Kolonisatie in Neerlands Oost-Indië. Overzigt van een oordeel over het rapport der Staats-Commissie voor kolonisatie. *Econ. Bijblad* 1858. 309.

5819. Waarom heeft J. J. Rochussen de Staats-Commissie ontbonden (bij Kon. besluit van 5 Julij 1858, No. 71)? *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II 126.

5820. De stelling, dat Ned. Indië niet geschikt is voor Europesche kolonisatie verdedigd door H. A. Blume. *Blume, Regt op verblijf N. I.* Leyden 1858. 21.

5821. Europesche kolonisatie in Nederl. Indië; door W. Q. Naar aanleiding der brochures van E. C. Enklaar en B. P. G. van Diggelen, Kampen 1857. Aantooning van het onpraktische hiervan; doch met aanprijzing van eene ruime openstelling van Ned. Indië voor Nederlanders. *N. Rec.* 1858. Boekb. 189, 226.

5822. Wenken omtrent koloniseren; door H. W. van Waey. Aanwijzing van oorzaken der ziekten en sterften, welke bij kolonisatie in Ned. Indië, buiten Java en Madura, hebben geheerscht, en wenken ter vermijding daarvan. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 388.

5823. Een woord over de kolonisatie onzer Oost-Ind. Bezittingen; ten gunste van de gezondheid en de levenskans van Europeanen aldaar, gedurende de laatste veertig jaren; door W. Bosch. *Gids.* XXIIe j. N. S. 11e j. 1858. I. 165.

5824. Behandeling door G. Wassink, Batavia 10 Sept. 1862, der kwestie over het uitvoerlijke van Europesche kolonisatie in Ned. Indië, met beroep op alle deskundigen. *Gen. Tijds. N. I.* X. N. S. V. II. Overgenomen in *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 117.

5825. Aanbeveling van Japansche kolonisatie in den Ned. Ind. Archipel. *Sloet, Tijds.* XX. 171, 172.

5826. Aanprijzing van eene Europesche nederzetting aan de Sandakan-baai op de Noord-Oost-kust van Borneo, en ontwikkeling van een plan daarvoor. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 240. — Oordeel van J. Pijnappel Gz. hierover. *Ald.* 2 d. 423.

5827. Brief van J. Wolff betreffende het klimaat en de gesteldheid van Koetei (Borneo), met het oog op eene eventuele kolonisatie van Europeanen. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4e S. II. 1858—1859. 68.

5828. Eenige wenken, rakende overbevolking en kolonisatie naar onze eigene koloniën, met het oog op Borneo, Timor en Ceram. *Vad. Lett.* 1846. II. 387.

5829. Invallende gedagten ende aanmermerkingen over Colonien welkers noodzakelijkheid tot verseekering van deese landen al in voortijden bij d' Heeren Seeventienen, is begreepen, door C. Chastelein, 30 Junij 1705. — Wat men jegenwoordig van deselve, vooreerst zoude kunnen aanvangen te doen. — Over eene Europeesche kolonisatie, speciaal met het oog op den staat van zaken in de Ommelanden van Batavia. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. 63.

5830 Uittreksel uit een brief, Brussel Oct. 1820, van G. H. van Hogendorp aan C. T. Elout, bevattende zijn oordeel over de zwarigheden tegen het koloniseren van Java met Europeesche landbouwers. *Elout, Bijdr.* 1851, 119. — Uittreksel uit een brief, 20 Oct. 1820 van C. T. Elout, in antwoord op de gemelde zwarigheden. *Ald.* 121.

5831. Uittreksel uit een rapport, Anno 1821, van C. T. Elout, over een verzoekschrift van A. de Wilde, eigenaar van Goenong Parang, gelegen op Java in de Preanger Regentschappen, voor zooveel betreft het verzoek, om op zijn landgoed te mogen over-

breengen eenige nijvere huisgezinnen uit Europa, maar bijzonder ook inwoners van Bali en andere Oostersche eilanden. *Elout, Bijdr.* 1851. 126 — Mededeeling met toelichting van het Kon. besluit, 11 Julij 1821, No. 61, waarbij dit verzoek voorwaardelijk wordt toegestaan. *Oosterling.* 1. 1834. 314. — Herdrukt door *A. de Wilde, Adres.* Amst. 1838. 63.

5832. Missieve, 25 Mei 1826, No. 14, van L. P. J. du Bus de Gisignies aan de Indische Regering, advies vragende over de doelmatigheid eener kolonisatie van Europeanen op Java, zijnde Bijlage A van het Rapport van du Bus, 1 Mei 1827. La. P². *Gedr. Stukk.* 1850—51. II. No. 114. 4. — Herhaald bij bovengenoemden tekst. *D. C. Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 128. — Gemotiveerd afkeurend advies, 10 Junij 1826, No. 29, van G. F. Meylan, op bovengenoemde missieve, Bijlage C. *Ald.* 9. — *Steyn Parvé.* 134. — Missive, 16 Junij 1826, No. 18, van du Bus aan de Ind. regering, aandringende op antwoord. *Ald.* 23. — Idem. 149. — Consideratiën en advies van J. D. Kruseman, der Indische Regering ingediend, Batavia 25 Sept. 1826, No. 65, inhoudende o. a. algemeene gronden ten voordeele eener kolonisatie. Bijlage K. *Ald.* 28. — Idem. 155. — Advies door J. C. Goldman der Indische Regering, 15 Dec. 1826 aangeboden, met ontwikkeling der gronden voor eene kolonisatie. Bijlage L. *Ald.* 35. — Idem. 163. — Advies van H. W. Muntinghe, Batavia 11 Nov. 1826 omtrent het antwoord door de Indische Regering in te zenden. Bijlage M. *Ald.* 44. — Idem 175. — Antwoord der Indische Regering, Batavia 29 Dec. 1826, No. 1712, op de vorige missive, conform het Advies van H. W. Muntinghe. Bijlage N. *Ald.* 50. — Idem 181. — Consideratiën en advies, Soerakarta 28 Jan. 1827, No. 162, van H. M. de Kock op bovengenoemde adviezen. Bijlage O. *Ald.* 51. — Idem 182. — Consideratiën en advies, Batavia 2 Sept 1826, van de Factorij der Nederl. Handelmaatschappij op het advies, 10 Junij 1826, No. 29, van den Directeur G. F. Meylan. Bijlage Q. *Ald.* 54. — Idem 184. — Overweging der Hoofd-Commissie van Landbouw over de onderwerpelijke zaak, 15 Febr. 1827, No. 1. Bijlage R. *Ald.* 58. — Idem 189. — Rapport, Buitenzorg 1 Mei 1827, Lett. P¹*, van L. P. J. du Bus de Gisignies, handelende over het stelsel eener kolonisatie op Java. Ingezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als Bijlage tot de Memorie van Beantwoording op het verslag over 1851. Met Bijlagen. *Ald.* No. 113. — Idem 53. — Advies, 's Hage 13 Mei 1828, No. 113, van C. T. Elout, over dit rapport van Du Bus. *Elout, Bijdr.* 1851. 129 — Mededeeling met toelichting. *Steyn Parvé.* 54, 243. - Mededeeling met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, der Nota van J. van den Bosch, betrekkelijk een stelsel van kolonisatie voor Java. *Steyn Parvé.* 274, 68. — Gedeeltelijke mededeeling met toelichting, van den tekst dezer Nota van J. van den Bosch. *Steyn Parvé.* 173. — Advies, 's Hage 6 Maart 1829 van J. van den Bosch over het stelsel van kolonisatie van Du Bus. *Ald.* No. 115. — Mededeeling met toelichting van dit advies. *Steyn Parvé.* 294, 70. — Tekst der korte aanteekeningen van C. T. Elout, bij de Pro Memorie van J. C. Baud op dit rapport, 6 Maart 1829. *Elout, Bijdr.* 1851. 197. — Gedeeltelijke mededeeling met toelichting. *Steyn Parvé.* 73.

5833. Europesche Kolonisatie in Nederlandsch Indië, speciaal op Java. Zijnde mededeeling met aanteekeningen van de Redactie, van den tekst van het Rapport, 15 Febr. 1827, van de Hoofd-Kommissie van Landbouw over dat onderwerp aan de Indische Regering. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 14.

5834. Mededeeling door O. G. Heldring van een uittreksel uit eenen brief van Nov. 1847, geschreven uit Batavia, inhoudende bijzonderheden nopens de plateaux op Java, bepaald met het oog op eene eventuele Europesche kolonisatie. *Ver. Chr. St.* II. 1848. 646.

5835. Aanbeveling tot oprichting van een Maatschappij voor Kolonisatie op Java. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 285.

5836. Gevoelen van F. Epp, dat eene Europesche kolonisatie op Java zeer uitvoerlijk is, mits beginnende op de hooge bergplateaux en van daar afdalende. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 328.

5837. Kolonisatie op Java, naar aanleiding der brochure: Wenken aangaande Neerlands Oost-Indische Bezittingen. Kolonisatie als Middel tot behoud, enz., door Joh. van der Burg. Nijmegen 1849. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 277.

5838. Aanprijzing van landbouwende Europesche kolonisatiën op Java en op Borneo; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850 II. 153.

5839. Aanprijzing van O. G. Heldring voor een kolonisatie op Java van Europeanen, met afstand van grond, en met den Javaan als lijfeigene. *Ver. Chr. St.* VI. 1852. 474

5840. Oordeel van F. Junghuhn over het bergklimaat op Java, in vergelijking met dat van Zuid-Amerika, in verband met de meening van A. von Humboldt en J. van Swieten dienaangaande, voor zooveel betreft Europesche kolonisatie. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e S. I. 1858. 71.

5841. Aanbeveling van een plan van kolonisatie van Nederlandsche oud-soldaten op Java, naar aanleiding van de oproeping door H. J. van Buren, in de Rott. Court. van 24 Maart 1860, No. 72, tot versterking van het Ned. element in het Ind. leger. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 260.

5842. Verslag van den toestand der etablissementen of nederzettingen van John Ross en Alex. Hare op de Kokos- of Keeling-eilanden, ontleend uit een rapport aan het Ned. Ind. Gouvt. Dec. 1829 van A. van der Jagt. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 300, 314.

5843. Bijzonderheden nopens de volkplanting door Hare gesticht op de Kokoseilanden met Maleijers van Borneo. *Vad. Lett.* 1835. II. 453.

5844. Mededeelingen betreffende de vestiging op de Kokos-Eilanden van A. Hare in 1823, en van J. Ross in 1827. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 160.

5845. Ontwerp eener Europesche kolonisatie der Molukkos, voorkomende in het rapport, 5 Junij 1821, van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 330.

5846. Aanbeveling eener Europesche kolonisatie in de Molukkos, door J. F. G. Brumund. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 391.

5847. Verhandeling over het aanleggen van Europesche volkplantingen in Indië; door H. C. van der Wijck, met aanbeveling van de Bovenlanden van Menado. *Beschouw. Java.* Amst. 1851. 53.

5848. Vroegere en latere berigten, voorstellen en maatregelen, betreffende eene kolonisatie van Boeroe. 1818—1857. *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 371.

5849. Exploitatie van Boeroe, door T. J. Willer, Dec 1849. Voordeelen van dat eiland, hetzij voor koloniale ontwikkeling, hetzij voor Nederlandsche kolonisten. *Tijds. T. L. V.-kunde N. I,* II. 1854. 403. — Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 213.— Nadere toelichtingen, 12 April 1857, vervolg op bovenstaande. *Ald.* 227.

5850. Aanprijzing van eene kolonisatie van Boeroe door Europeanen, door P. Bleeker, ter adhaesie aan de beweringen dienaangaande van T. J. Willer. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 41.

5851. De gesteldheid van Boeroe voor Europesche kolonisatie of liever exploitatie, en de geringheid der bevolking van dat eiland. *Buddingh, Ned. O. I.* II. Rott. 1860. 286, 288.

5852. Denkbeelden van C. F. Goldman, nopens een kolonisatie-plan van Boeroe en Ceram. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 346.

5853. Gemotiveerde uitspraak van W. H. de Vriese over kolonisatie op Boeroe, Ceram, Batjan en Halmaheira. Not. Nat. Vereen. 3 Oct. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 77. — Aantooning van het belang van Ceram, Halmaheira, Batjan en Boeroe, voor kultuur en Europesche kolonisatie, door J. E. Teysmann, in zijn verslag, Buitenzorg Nov. 1860, over de in 1860 gedane reis in de Molukken. *Ald.* 304, 341, 314, 334.

5854. Iets over colonisatie in de Nederl. Oost- en West-Indische Bezittingen; door H. P. Scholte. Zijne verrigtingen om de landverhuizing uit Nederland, in plaats van naar Noord-Amerika, te leiden naar Oost-Indië, en meer bepaald naar Ceram. *Reformatie.* 3e S. III. 1847. 172.

5855. Kolonisatie van bedeelden op het eiland Ceram; door S...... Aanwijzing eener kolonisatie van Nederlandsche armen op Ceram, met opgave van grondslagen daarvoor. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 83.

5856. Aantooning van den uitstekenden gezondheidstoestand van Ceram en de geschiktheid van dit eiland voor eene Europesche kolonisatie; door G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 598. Noot.

5857. J. E. Jellesma's stichting Damej, te Isal, op Noord-Ceram, zoo als zij door B. N. J. Roskott bevonden en beschreven is in Nov. 1847. *v. Rhijn, Reis Ind. Arch.* Rott. 1851. Bijl. B.

5858. Aanbeveling tot kolonisatie op Banda, in verband met de aanstaande emancipatie, door vrijmaking der werkslaven en aanvoer van vrouwen uit Bali. *Sloet, Tijds.* XIII. 223.

Kolonisatie in Australië.

5859. De kolonisatie van tropisch Australië, door R. A. Uitvoerig overzigt der ontdekkingsreizen op Nieuw-Holland, meer bepaald met het oog op kolonisatie. *Kol. Jaarb.* 4e j. 1864. 133.

5860. Bijzonderheden nopens een vertoog over de groote voordeelen, welke ontstaan zouden uit de vestiging eener volkplanting in Nieuw-Holland, en bepaaldelijk op de hoogte van Pieter Nuytsland, aangeboden omtrent 1720, door zekeren Purry aan den Gouv.-Gener. C. van Zwol, en de afwijzing van dit voorstel. *Boekzaal,* Mei 1820. 562. Noot.

5861. De Engelsche kolonie in Nieuw-Holland, hare stichting en ontwikkeling. Naar Péron. *Vad. Lett.* 1818. 2. 169. 220.

5862. Kolonisatie op Nieuw-Holland en van Diemensland, uit de Quarterly Review van Oct. 1825. Aanwijzing der gunstige uitkomsten, naar aanleiding der werken van W. C. Wentworth, Edward Curr en Barron Field. *Star.* VIII. 1826. 347, 493, 753.

5863. Overzigt van den tegenwoordigen toestand der Engelsche koloniën in Australië. Naar het Engelsch. *Globe.* 1842. I. 81.

5864. Nieuwe koloniën in Australië. Bijzonderheden nopens de aangevangen kolonisatie van het Noorden van Nieuw-Holland. *Leeskab.* 1864. II. 76.

5865. Berigt nopens de vestiging door den Engelschen kapitein Sterling van eene nieuwe kolonie te Port Raffles, op de Noordkust van Nieuw-Holland. *Hermes,* 3e j. 1828. No. 3. 100.

5866. Eene onlangs, April 1832, ontdekte kolonie in Nieuw-Holland, aan de Noordkust in de Raffles-baai, van nakomelingen van Hollanders. *N. Keur v. Meng.* 1834. 373. — De Hollandsche Koloniën. Verhaal derzelfde ontdekking. *Leeskab.* 1834. III. 96.

5867. Drie honderd Hollanders op de Noordkust van Nieuw-Holland; door H. van Blommestein. Mededeelingen nopens een berigt te Samarang in 1836, betreffende het verblijf van een 300-tal Hollandsche kolonisten op de Noordkust van Nieuw-Holland, afstammelingen van vroegere schipbreukelingen. *T. v. N. I.* 13e j, 1851. II. 361.

5868. Beknopt aardrijks-, staat- en handelkundig overzigt van den tegenwoordigen staat der Engelsche Bezittingen in Nieuw-Zuid-Wallis. *Oecon. Court.* VII. 1803. 41, 49, 57, 65, 72.

5869. Jongste berigten uit Nieuw-Zuid-Wallis. Gunstige toestand dezer koloniën in 1818. *Keur v. Meng.* 1820. 326.

5870. Staat van Nieuw-Wallis. Statistisch overzigt van de ontwikkeling van deze volkplanting, Nov. 1819. *Letterb.* 1820. I. 106.

5871. Tekst van een brief, Port-Jackson, 21 Dec. 1793, inhoudende verslag van den staat der volkplanting aan Botany-baai. *Letterb.* IX. 1798. 14.

5872. Nieuwe volksplanting op Nieuw-Holland. Verslag der kolonisten nopens hare vestiging in 1837, op de Zuidkust, met Adelaide als hoofdstad, hare uitbreiding en tegenwoordigen staat. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. Meng. 328.

5873. Getal landverhuizers in 1843 van Bremen vertrokken naar Adelaïde in Zuid-Australië. *Letterb.* 1845. I, 128.

5874. Nieuwe volksplanting der Engelschen, op de Z. W.-kust van Nieuw-Holland, aan de Leschenault-haven, uit de Annales Maritimes, Dec. 1841. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 425.

5875. Handel in vrouwen. Bijzonderheden nopens de werving te Parijs, door Engelsche agenten, van vrouwen, met bestemming naar Australië; alsmede nopens de verkregen resultaten. *N. Rec.* 1858. Meng. 823.

5876. Landverhuizing van de Inlandsche bevolking van Tasmania of van Diemensland naar het eiland Flinders, onder leiding van Robinson; en wenschen naar een dergelijke kolonisatie in Ned. Indië. *Sloet, Tijds.* XV. 135.

5877. Sandwichs-eilanden. Afneming der Inboorlingen, tegenover het toenemend aantal Europeanen. *Ver. Chr. St.* XV. 1861. 348.

5878. Bijzonderheden nopens de vestiging van een aantal Britsche matrozen op Otaheiti. *Letterb.* V. 1796. 41.

5879. Bijzonderheden nopens het terugvinden van den matroos J. Adams, met eenige lotgenooten, op een onbewoond Otahitisch eiland, en betreffende de volkplanting aldaar door hen gesticht. *Letterb.* 1816. I. 1.

5880. Nieuw ontdekte volkplanting in de Zuidzee, op Pitcairn-eiland, door Staines,

27 Sept. 1814; alsmede geschiedenis en beschrijving van deze volkplanting onder den Engelschman John Adams. *Vad. Lett.* 1816. II. 385.

5881. Het eiland Pitcairn, of zonderlinge volkplanting. Verhaal van haar ontstaan door Engelsche matrozen. *Boekz.* Junij 1823. 699.

5882. Iets over het Pitcairn's eiland in de Stille Zee. Ontleend aan een verslag van Julij 1849 betreffende deze kolonie sedert 1831. *Vad. Lett.* 1851. II. 174.

5883. Een nieuw gelukkig eiland in de Stillen Oceaan. Geschiedenis van de volkplanting onder John Adams op Pitcairn-eiland. *Leeskab.* 1853. IV. 114.

5884. Fransche kolonisatie-plannen in Nieuw Caledonie. Resumé der gesteldheid van Nieuw Caledonie met opzigt tot kolonisatie en besluit, Port de France, 5 Oct. 1862, betrekkelijk de vervreemding van Domeingronden van Nieuw-Caledonië. *Kolon. Jaarb.* 4e j. 1864. 739.

5885. Verslag eener zeer zeldzame verhuizing eens Schotschen edelmans (met 60 huisgezinnen) naar Nieuw-Zeeland, in 1783, uit de London Magazine, for Febr. 1785. *Vad. Lett.* 1785. VII. 2. 460.

5886. Jongste berigten uit Nieuw-Zeeland. Gunstige toestand der volkplanting, door den zendeling Marsden aangelegd in het Noordelijk gedeelte. *Keur v. Meng.* 1820. 328.

5887. Overzigt der Engelsche kolonisatie van Nieuw-Zeeland. Ontleend aan een rapport in het Engelsche Parlement uitgebragt. *Globe.* 1841. I. 122.

5888. Engelsche veteranen voor de kolonie in Nieuw-Zeeland. Proefneming van kolonisatie met gepensioneerde militairen. *Milit. Spect.* XV. 1847. 194.

Kolonisatie in Afrika.

5889. Iets naders omtrent J. van Riebeek. Medegedeeld door P. A. Leupe. Zijne brieven, 5 Maart en 17 Mei 1657, betreffende de vestiging aan de Kaap de Goede Hoop. *Hist. Gen. Kron.* IX 1853 454.

5890. Reglement ter Vergaderingh van de Seventhienen, gearresteert 28 Aug. 1670, waarop de Cameren sullen vermogen de luyden en familiën te transporteren nae de Cabo de Bonne Espérance, 't eiland Mauritius, Batavia off Ceylon. *Verslag Kolon.* 's Hage 1858. 165, 167.

5891. Missive, 26 Febr. 1688, van de Bewindhebbers der O I. Comp aan de Staten-Generaal, over het zenden van eenige arme gevlugte Piemontoische Dalluyden naar de koloniën, om zich aldaar met den landbouw te erneren. *Res. Holl.* 12 Maart 1688. 2e dr. 202. — Verzoek om consideratie aan gecommitteerden over bovengenoemde verzending, alsmede op het reglement, gemaakt om eenige van de voorn. Piemontoische Dalluiden naar de Kaap de Bonne Espérance te transporteren. *Ald* 332. — Rapport van den pensionaris Heinsius; besluit hierop genomen; Reglement, suivant lequel la dite Compagnie aura pouvoir de transporter au Cap de Bonne Espérance les Refugiés de France, et des Valées de Piedmont; Serment, que doivent prester les personnes qui vont au Cap de Bonne Esperance. *Ald.* 344, 346.

5892. De volkplanting van Port-Natal. Uit de brieven van eenen inwoner der Kaapstad. Aanleiding tot deze vestiging, en hare ontwikkeling, 1834 –1840; gevolgd door het verslag van J. P. Lietsman, betreffende den tegenwoordigen toestand. *Globe.* 1842. III. 161, 191.

5893. Brief, Winburg (Zuid-Afrika), 29 Jan. 1851, van D. van Velden, ter aanbeveling eener Nederlandsche landverhuizing naar de Tafel-baai of naar de Natal-baai. *Ver. Chr. St.* VI. 1852. 58. — Berigten nopens de verhuizing van Nederlanders naar de Kaap, met mededeeling van den zakelijken inhoud van een kontrakt voor landelijken arbeid, tusschen Neethlingh en een Nederlander. *Ald.* 128. — Berigt nopens het vervoer uit Nederland naar de Kaap van vrouwelijke dienstboden, en voorgenomen overzending van knapen en meisjes uit de weeshuizen. *Ald.* 196.

5894. Mededeeling, met opmerkingen, door O. G. Heldring, van den brief, Graaf Reinet, 18 Nov. 1852, van Mt. Noome Jz., ter aantooning van de behoefte aan werklieden aan de Kaap de Goede Hoop, en van de voordeelen eener landverhuizing en kolonisatie aldaar van Nederlanders. *Ver. Chr. St.* VII. 1853. 510; 1854. 200.

5895. De Kaap-Kolonie. Tekst van den brief, Pieter Maritzburg, 13 Oct. 1853, van D. van Velden aan O. G. Heldring, omtrent de beste wijze van landverhuizing en kolonisatie met Nederlanders aan de Kaap de Goede Hoop. *Ver Chr. St.* VIII. 1854. 608.

5896. Prospectus van het Committée in Nederland en aan de Kaap de Goede Hoop, tot verplaatsing van jonge lieden uit de Koloniën van Weldadigheid, de diaconiën en weeshuizen in Nederland naar Zuid-Afrika; benevens brief, Kaapstad 24 Julij 1855, van O. J. Truter, Sr. tot toelichting. *Ver. Chr. St.* X. 1856. 329.

5897. Brief, Kaapstad 28 Julij 1855, van een Nederlandschen landverhuizer naar de Kaap de Goede Hoop. Zijn aankomst en vestiging. *Ver. Chr. St.* X. 1856. 336.

5898. Alleenlijk, dat er geen bedelaar in uw midden zij; door O. G. Heldring. Aanprijzing van een Nederlandsche landverhuizing naar Zuid-Afrika, met brieven, Pine-Town Nov. 1855, inhoudende een schets van de ontginningen en van de behoefte aan arbeiders aldaar. *Ver. Chr. St.* XI. 1857. 615

5899. Berigt van O. G. Heldring, betreffende de uitrusting en het vertrek naar de Kaap de Goede Hoop van een aantal jeugdige emigranten. *Ver. Chr. St.* XI. 1857. 203. — Verslag van F. W. A. Beelaerts van Blokland, secretaris der Kaapsche Kommissie, nopens de aankomst, ontvangst en bestemming dezer jeugdige emigranten. *Ald.* 561. — De jeugdige Kapenaars; door O. G. Heldring. Berigt nopens hun ontvangst en verblijf aldaar. *Ald.* XIII. 1859. 177.

5900. Landverhuizing. Brief. Natal, Maart 1858, van J. Colenbrander, tot aanprijzing van de emigratie uit Nederland naar Zuid Afrika, en maatregelen door hem voorgesteld tot bevordering. *Ver. Chr. St.* XIV. 1860. 173.

5901. Over de Nederlandsche landbouw-emigratie-maatschappij voor Natal, onder directie van J. Colenbrander. *Econ.* 1860. 139.

5902. Bijzonderheden nopens eene vrouwenvereeniging hier te lande, tot bevordering der landverhuizing vooral voor vrouwen en meisjes naar Amerika, Zuid Afrika en Australie *Econ.* 1861. 384.

5903. Volkplanting op het eiland Tristan d'Acunha, gesticht door Glass, in 1817, volgens het verhaal van den kapitein Kotzebue. *Alg. Lett. Maandschr.* XIV. 1830. Meng. 617.

5904. De volkplanting op Tristan d'Acunha, gesticht door Glass. Haar toestand in 1842. *Leeskab.* 1842. III. 270.

5905. Verhaal van den tocht naar Madagascar, tot het oprigten eener Koninglijke vastigheid op dat eiland, aan den Graave van Benyowsky, Colonel eener bende vrijwilligers, in 1772 toevertrouwd. Zie *Benyowsky's Reizen.* IVe deel. Haarlem 1792. Vgl. *Vad. Lett.* 1793. I. 399.

5906. Verslag van de onderscheidene pogingen door de Franschen aangewend, om vastigheden op Madagascar te bekomen. Zie *Rochon, Reis door Madagascar en de Oost-Indiën.* Dordrecht. Vgl. *Vad. Lett.* 1795 I. 620.

5907. De Fransche volkplantingen op Madagascar. Zakelijke inhoud van het rapport over hun toestand, door het Fransche Ministerie van Marine, geplaatst in het vierde deel der Statistieke Aanteekeningen over de Fransche koloniën. *Globe.* 1842. I. 57.

5908. Ongunstige uitkomst der zoogenaamde vrije Afrikaansche immigratie op La Réunion, met aanbeveling tot voorzigtigheid in ons West-Indië. *Sloet, Tijds.* XVIII. 303.

5909. Lotgevallen van eenige Oost-Indievaarders. Een Robinsoniade. Verhaal van de stichting der kolonie op Pine's eiland, door English en Georg Pine, na hunne schipbreuk in 1569 bij dat eiland, tot 1667. Getrokken uit het verhaal hiervan te London in 1668 gedrukt. *H. Vad. Bibl.* 1807. 2 st. 562.

G. ETHNOGRAPHISCHE PLATEN.

Azië.

Japan.

5910. Straf-oefeningen in Japan. Cochin, fil. delin. J. v. Schley soulp. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 364. — Krijgs-tocht der Japanners, door den zelfden. *Ald.* 367.

5911. Plaat, voorstellende gevecht tusschen de geallieerde vloot en de batterijen van Simonoseki, 5 Sept. 1864. Naar eene oorspronkelijke teekening. *Tijdsp.* 1865. I. tegenover 133.

5912. Plaat, voorstellende den oven met

de benoodigde gereedschappen voor de bereiding van kamfer in Japan. *Nat. Tijds. v. N. I.* jaarg. III. 1852. vgl. 633. — Idem van den oven, waarin zwavelzuur potasch bereid wordt, enz. *Ald.* vgl. 632.

China.

5913. Praal-Boog te Kanton. Uit Nieuhof. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 9.

5914. Porseleine-Toren, te Nanking. volgens Nieuhof. J. v. Schley dir *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 23. — Gezigt van een straat in Nan-King. *Ald.* 24.

5915 Keizerlijke-Gehoorzaal. Uit Nieuhof. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 43. — Feest in de gehoorzaal. *Ald.* 268. -- Ambassadeur ten gehoor geleid. *Ald.* 120.

5916. Doorbroke Rotsen, door kunst gemaakt. Uit Nieuhof. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 16.

5917. Tempel van Pau-Lin-Shi. Uit Nieuhof. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 22. — Tempel van Kon-Jan-Siam. *Ald.* 12.

5918. De vliegende brug. Uit Kircher. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 213.

5919. Plaat, voorstellende Optogt bij het feest der lantaarnen. Steendr. v. H. J. Backer. *Globe.* 1841. I. tegenover 29.

5920. Bedevaart om een vruchtbaar jaar te bekoomen. Uit IJsbrand Ides. J. v. Schley dir. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 34.

5921. Chineesse lijkstaatsi. Uit du Halde. J. v. Schley sculp. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 243.

5922. Plegtige staatsi van een bruid, die naar 't huiz haares mans gevoerd werd. J. v. Schley sculp. *Hist. Beschr. Reiz.* VIII. 1749. 273.

5923. Plaat, voorstellende gemeene Chinezen en Chinesche Bonzen. *Globe.* 1842. III. tegenover 1.

5924. Plaat, voorstellende Chinesche hoofden, in Borneo's W. Afd. Steendr. v. P. W. M. Trap. *Veth, Borneo's W. Afd.* Z. B. II. 1856. Vignet. Zie 122. Noot. — Idem, Wapenen en vaandels der Chinezen. *Ald.* I. 1854. 324.

5925. Plaat, voorstellende Een Chinesche parvenu op Java. 's Hage E. Spanier. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. tegenover 357.

5926. Plaat, voorstellende Een Chinesche priester te Batavia Geteekend door E. Hardouin. *Ritter, Java* Leyden, 1855. 133. — Idem, De Chinesche smid te Batavia. *Ald.* 227.

Achter-Indië.

5927. Olifanten aan het hof van Ava. C. C. A. Last lith. *Tijdsp.* 1858. I. tegenover 457.

Voor-Indië.

5928. Plaat, voorstellende De Hindoesche Moeder. Steendr. van H. J. Backer. *Gids.* I. 1837. Meng. tegenover 22.

5929. Plaat, voorstellende: Een Mahomedaansche fakir, in Hindostan. Steendr. van Desguerrois en Co. *Amalg.* 1837. I. tegenover 336.

5930. Plaat, voorstellende: De Tempel van Sassoor in Deccan. Steendr. van H. J. Backer. *Globe.* 1842. IV, tegenover 15.

5931. Klijne Indiaanse Vaartuigen, in gebruik op de Kust van Malabar. J. v. Schley direx. *Hist. Beschr. Reiz.* I. 1747. 44.

5932. De koning van Kochin op zijnen elefant, vergezeld van zijne Nairos. J. v. Schley sculp. *Hist. Beschr. Reis.* I. 1747. 92.

5933. Gehoorgeving van den Samoryn. Cochin filius inv. J. v. Schley sculp. *Hist. Beschr. Reis.* I. 1747. 49.

5934. Plan ter bespringing van Calcutta in 1759, gezonden uit Bengale, get. Robert James, Secretaris. *Nederl. Jaarb.* XXII. Bijvoegsels 1760—1765. tegenover 1581.

5935. Plaat, voorstellende: Audiëntie der Prinsen van Oude te Southampton. C. C. A. Last. *Tijdsp.* 1856. II. tegenover 280.

5936. Plaat, voorstellende: Het Mausoleum van Lucknow. Steendr. van Desguerrois en Co. *Amalg.* 1836. II. tegenover 528.

5937. Plaat, voorstellende: I. Een regendag op het eiland St. Paulus. II. Een Inlandsch huis op Ceylon, van binnen. C. C. A. Last. *Leeskab.* 1858. IV. tegenover 8.

Perzië.

5938. Plaat, voorstellende: Een vuuraanbidder, in Perzië. Steendr. van Desguerrois en Co. *Amalg.* 1836. II, tegenover 314.

5939. Plaat voorstellende: Een Arabier op Java. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden 1855. 59.

5940. Plaat voorstellende: Praalgraf voor Sjeich Jozef. C. C. A. Last. Steendr. van P. Blommers te 's Hage. *Leeskab.* 1858. III. Tegenover 12.

Indische Archipel.

5941. Plaat voorstellende: De Tijgernood te Singapore. C. C. A. Last lith. *Leeskab.* 1865. IV. Tegenover 184.

5942. Aanbeveling der uitgave van het plaatwerk: Zestig gezigten uit Nederl. Indië; plaatwerk met tekst van C. W. M. van de Velde. *Ned. Kunstsp.* 1e j. 1845. 63.

5943. Plaat voorstellende: Maleijers. Steendr. van P. Blommers. *v. Hoëvell, Togten.* Z. B. 1853. II.

5944. Plaat voorstellende: Maleijers, Padangsche Bovenlanden. Steendr. van C. W. Mieling. *Buddingh, N. O.-Indië.* III. Rott. 1861. Tegenover 173.

5945. Plaat voorstellende: Maleische vrouwen, een bezoek afleggende. Steendr. van C. W. Mieling. *De Stuers, Vestiging.* I. Amst. 1849. Tegenover 33.

5946. Plaat voorstellende: Een Maleisch dorp met kerk. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

Eilandengroep van Sumatra.

5947. Plaat voorstellende: Penghoeloe der XIII Kotta's. *De Stuers, Vestiging.* II. Amst. 1850. tegenover 137.

5948. Plaat voorstellende: Atjinezen. *De Stuers, Vestiging.* II. Amst. 1850. tegenover 102.

5949. Plaat voorstellende: Een Battak. J. C. Lavalette. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1839.

5950. Plaat voorstellende: Huis van een hoofd, Padangsche Bovenlanden. Steendr. van C. W. Mieling. *Buddingh, N. O.-Indië.* III. Rott. 1861. tegenover 174.

5951. Berigt nopens de lithographie in Nederland van een plaat, voorstellende: Wapenen, kleedingstukken enz. der Padaries. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Bat. 1838. 132.

5952. Plaat voorstellende: Een Padarie. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1839.

5953. Plaat voorstellende: Eenige wapens en gereedschappen van de bevolking van Palembang. *De Sturler, Palembang.* Gr. 1843. tegenover 183.

5954. Aankondiging der uitgave van de afbeelding der overwinning van de Palembangsche batterijen; door P. Le Comte. *Tromp en Verveer, Tijds.* III. 1832. 2e afd. 31.

5955. Plaat voorstellende: Inlandsche vrouw uit de binnenlanden van Palembang. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 161.

5956. Planche de la chaloupe de Gey. Expeditie Palembang. *Gerlach, Fastes Milit.* Z. B. 1859. tegenover 266.

5957. Teekening voorstellende: De wijze waarop in een tioe of dorp in de Lampongs de Soekoe's ontstaan, door J. A. Du Bois. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. tegenover 101.

5958. Plaat voorstellende: Inwoners der Pagei-Eilanden. Kon. Steendr. van C. W. Mieling. *De Stuers, Vestiging.* II. Amst. 1850. tegenover 199.

5959. Gezigten van Blitong. Graf op den top van goenong Tadjem Laki-Laki. Lith. Degens. Bat. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. tegenover 133.

Eilandengroep van Borneo.

5960. Borneo. Kleederdragt, matten, gereedschappen ten gebruike bij de goud- en diamantwassching, pagajen. enz. T. C. Bruining del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LVI. — Lijkhuisjes, afgodsbeelden en andere heilige voorwerpen. S. Müller en T. C. Bruining del. *Ald.* Pl. LX. — Draagkorven, mandjes en siriedoozen. T. C. Bruining del. *Ald.* Pl. LVIII. — Speelen werktuigen, hoeden, mutsen, oor- en armringen benevens andere versierselen. T. C. Bruining del. *Ald.* Pl. LVII.

5961. Afbeelding van het kongsie-huis te Mandor. 1822. *Veth, Borneo's W. Afd.* Z. B. 1854. I. 323.

5962. Plaat voorstellende: Woning der zendelingen te Karangan. *Veth, Borneo's W. Afd.* Z. B. II. 1856. 623.

5963. Plaat voorstellende: Eene diamantmijn bij Lasson. Kon. lith. van C. W. Mieling. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

5964. Plaat voorstellende: De goudmijn van Pontayn. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

5965. Plaat voorstellende: Een hertenjagt in de nabijheid van Martapoera. Kon. lith. van C. W. Mieling. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853.

5966. Plaat voorstellende Dajaks. *Veth, Borneo's W. Afd.* Z. B. II. 1856. 254.

5967. Plaat voorstellende: Sigau, hoofd der Daijakkers. G. Severeyns lith. *Ind. Bij.* 1843. tegenover 321.

5968. Plaat voorstellende: Dajak van Landak. *Veth, Borneo's W. Afd.* Z. B. I. 1854. Vignet.

5969. Borneo. Een Dajakker in krijgsdos uit het hooger gedeelte der rivier Doeson. S. Muller en W. T. Gordon, del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XLIX.

5970. Plaat voorstellende: Een Dayaksche woning van binnen. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

5971. Plaat voorstellende Dayaksche dansers. *Buddingh, N. O.-Indiën.* III. Rott. 1861. tegenover 424.

5972. Plaat voorstellende. Een Bilian feest der Dayakkers van Soengie Pattay. *Schwaner, Borneo.* Amst II. 1854.

5973. Plaat voorstellende: Dajaksche draagstoel en tampajans. *Veth, Borneo's. W. Afd.* Z. B. II. 1856. 337.

5974. Een Dajaksch boschveld, in de rivier Doeson. S. Muller en W. van Groenewoud. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde* 1839—1844. Pl. XLVIII. — Bejadjoe-Dajakkers, ter jagt. Henrici et W. T. Gordon, del. *Ald.* Pl. LI. — Bejadjoe-Dajakkers, zich ten veldarbeid begevende. *Ald.* Pl. L.

5975. Voorwerpen uit de landstreken der Dajakkers en des Sultans van Banjermassing. S. Muller et Henrici del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LXI. — Wapens, werk- en speeltuigen der Dajakkers en Banjerezen T. C. Bruining del. *Ald.* Pl. LIX.

5976. Plaat, voorstellende een Dajaksche ijzersmelterij aan de Barito. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853. — Een Dajaksche Kampong aan de Barito. *Ald.* — Een vlot op de Barito. *Ald.* II. 1854.

5977. Hertenjagt bij Martaraman, in de Sultanslanden op Borneo. S. Muller en W. T. Gordon del., J. M. Kierdorff impr. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LV.

5978. Plaat voorstellende: Een Bilianfeest ter genezing eener zieke vrouw in de Doessoen. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

5979. Plaat voorstellende: Eene Kampong in de nabijheid van Bandjermasin. *Schwaner, Borneo.* Amst. I. 1853. — Idem: Banjaresche kleeding van een vorstelijk persoon. *Ald.* — Idem: Banjaresche volkskleeding. *Ald.*

5980 Woning van het districtshoofd Achmed te Pannjarattan. S. Muller en W. van Groenewoud del. *Verh. Nat. Comm.* Leid *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LIII.

5981. Maleisch boschveld te Habalang, in de Lawut-landen op Borneo, S. Muller en W. van Groenewoud del., J. M. Kierdorf impr. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. LIV.

5982. Plaat voorstellende: De Kotta Karingan aan de Kapoeas Moeroeng van binnen gezien. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

5983. Plaat voorstellende: Kotta Baroe aan de Kapoeas Moeroeng. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854. — Het verbranden der lijken aan de Kapoeas Moeroeng. *Ald.*

5984. Plaat voorstellende: Een dans der Ot-Danomsche mannen. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

5985. Plaat voorstellende: Ngadjoes van Zuidelijk Borneo. *Schwaner, Borneo.* Amst. II. 1854.

Eilandengroep van Java.

5986. Plaat voorstellende: Een Regent op het eiland Java. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 113. — Een Javaansch opperhoofd in jagtkostuum. *Ald.* 145.

5987. Plaat voorstellende: Een hadji op Java. *Keijzer, Onze Tijd.* 's Hage. 1860.

5988. Plaat voorstellende: Een Javaansch priester. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 107.

5989. Plaat voorstellende: Javaansche bedevaartgangers (in hun Ihraam). *Keijzer, Onze Tijd.* 's Hage. 1860.

5990. Plaat voorstellende: Een Javaan. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 95. — Javaansche Rongging (man) door denz. *Ald.* 211. —

Javaansche Ronggeng (vrouw). Door denz. *Ald.* 211. — Eene Javaansche vrouw. Door denz. *Ald.* 103.

5991. Plaat voorstellende: Een bruiloftsoptocht op Java. *Buddingh, N. O.-Indië.* I. Rott. 1859. tegenover 22.

5992. Plaat voorstellende: De Soendanesche bruidegom. Geteekend door E. Hardouin te Batavia. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 149.

5993. Plaat voorstellende: Eene Bataviasche bruid. Geteekend door E. Hardouin. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 53. — De Njei of Inlandsche huishoudster, door denz. *Ald.* 17. — Eene badende slavin, door denz. *Ald.* 71.

5994. Plaat voorstellende: Eene slavenvendutie. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. tegenover 184.

5995. Plaat voorstellende: Een Javaansche bediende. Geteekend door E. Hardouin. *Ritter, Java,* Leiden. 1855.

5996. Plaat voorstellende: Een Javaansch matroos. Geteekend door E. Hardouin. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 189. — De Djajang Sekar, door denz. *Ald.* 237. — Koelies, door denz. *Ald.* 137. — De kettingganger, door denz. *Ald.* 203. — Danseres aan een Javaansch hof, door denz. *Ald.* 169. — De Tôpeng babakan, door denz. *Ald.* 125.

5997. Plaat voorstellende: Eene begrafenis op Java. *Buddingh, N. O.-Indië.* I. Rott. 1859. tegenover 269.

5998. Plaat voorstellende: De hoenderverkooper. Geteekend door L. Hardouin. *Ritter, Java.* Leiden. 1855. 181. — De Kong-a-hianspeler, door denz. *Ald.* 111. — Een amfioenkit, door denz. *Ald.* 17.

5999. Plaat voorstellende: Een warong op Java. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. tegenover 54. — Eene wajang-vertooning op Java. *Ald.* 8e j. Bat. 1846. 2e d. tegenover 7. — Titelplaat in verkleind formaat van Javasche oudheden, voorstellende o. a. drie Inlanders bezig met een vlieger op te laten. *Ald.* 14e j. 1852. I. tegenover 287.

6000. Plaat voorstellende: De verschillende werktuigen, waarmede artesische putten geboord worden. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Bat. 1843.

6001. Platen voorstellende: De suikerrietpers van H. Bessemer. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. tegenover 267.

6002. Afbeelding van een nieuw toestel tot suikerbereiding, door H. van Blommestein. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 2e d. tegenover 117.

6003. Teekening van een project van een indigo-fabriek, met een filtreerbak, door H. W. van Waey. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. tegenover 68.

6004. Teekening door G. van Beest Holle van een toestel om het indigowater door middel van stoom te koken. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* VII. N. V. III. 1860. tegenover 110. — Idem van het plan van een op te rigten karbouw-molen voor het kloppen van indigowater. *Ald.* VII. N. V. III. 1860. tegenover 109.

6005. Platen voorstellende: Front van een cochenille pakhuis op Java van voren gezien. Doorsnede om de inrichting der droograkken te zien. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. tegenover 271. — Schets van den platten grond van een cochenille pakhuis op Java, met ovens, pakkamer en loods, en voorzien van naar buiten uitschuivende droograkken. G. Herber lith. *Ald.*

6006. Schets van de dekking en dubbele dekking der nopals op Java. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. 244, 255.

6007. Plaat voorstellende: Lichttoren in Straat Sunda, bij Anjer. *Inst. v. Ingenieurs Not.* 1851—52. tegenover 172.

6008. Besnijdenis des Konings van Bantam. Cochin fil. inv., J. v. Schley sculp. *Hist. Beschr. Reiz.* II. 1747. 63.

6009. Platen voorstellende de muzijkinstrumenten tjaloeng, ketjapé, tarawangsa, bij de Badoeinen in Bantam. Herber del. Gekleurd. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. tegenover 428, 429.

6010. Afbeelding der plechtige lijkstatie van Jacob Mossel, Gouverneur-Generaal op Batavia, den 19 May 1761. B. Mourik excudit. *Maandel. Ned. Mercurius.* XIII. 1762. tegenover 38.

6011. Plaat voorstellende: De Willemskerk te Batavia. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. tegenover 142.

6012. Plaat voorstellende: Het gebouw voor de tentoonstelling te Batavia. *Inst. v. Ingenieurs. Not.* 1852—1853. tegenover 149.

6013. Afteekening van den regenmeter te Buitenzorg, door P. L. Onnen. *T. v. N. I.* 4e j. Bat. 1842. 1e d.

6014. Plaat voorstellende: De bazar te Buitenzorg. *Buddingh, N. O.-Indië*. I. Rott. 1859. tegenover 49.

6015. Verplaatsing van een kinaboom te Tjibodas op den G. Gedé door Fr. Junghuhn. (Condaminea N°. 51, voorstellende de nieuwe, verbreede kuil, waarin zij verplaatst is.) Bat. 1860. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXI. 5e S. I.

6016. Plaat voorstellende: De waterval in de Preanger Reg. Tjoeroek Penganten. *T. v. N. I.* 14 j. 1852. I. tegenover 426.

6017. Plaat voorstellende: De troepen van den Sulthan van Djokdjokarta op Garebek Moeloed. *T. v. N. I.* 19 j. 1857. I, tegenover 301.

6018. Plaat, voorstellende het residentiehuis te Soerabaja. *van Hoevell, Reis*. I. 1849. tegenover 168.

Kleine Soenda-Eilanden.

6091. Plaat voorstellende: Den strijd bij Djaga Riga. *Gerlach, Fastes Milit.* Z. B 1859. tegenover 596.

6020. Plan van de huizen en de plaats te Ampanan op het eiland Lombok, alwaar een der vrouwen van den Goesti zich ter zijner eere heeft laten krissen. Medegedeeld door H. Zollinger. Met beschrijving. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. tegenover 346.

6021. Plaat voorstellende: Graven op Bima. A. J. Bik del. *Reinwardt's Reis*. Amst. 1858. tegenover 323.

6022 Plaat voorstellende: Oude vorstelijke graven bij de negory Bima. *Buddingh, N. O-Indie*. II. Rott. 1860. tegenover 24.

6023. Timor en Rotti. Stalen van stoffen voor vrouwelijke kleedingstukken, versierselen en merkteekens. T. C. Bruining ad nat. in lap. inc. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839 -1844. Pl. XXXIX.

6024. Timor en Solor. Wapenen, gereedschappen en andere voorwerpen der inboorlingen van Timor en Solor. T. C. Bruining ad nat in lap. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XLI.

6025. Sirie-doozen en ander huisraad der Timorezen. T. C. Bruining ad nat. in lap. inc. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XL.

6026. Plaat voorstellende: Vrouw van Timor. A. J. Bik del. *Reinwardt's Reis*. Amst. 1858. tegenover 347.

6027. Ethnographische tafereelen uit de binnenlanden van Timor. Onze legerplaats in de vlakte Wienoto. Eene groep inlanders uit het landschap Molo. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XXIX. — Dans der Timorezen in het landschap Amarassie. *Ald.* Pl. XXXVIII. — Heraut van Amarassie. *Ald.* Pl. XXXIV. — Man en vrouw uit Amarassie. *Ald.* Pl. XXXVI. Inlandsche schans bij Toeboropo in Amarassie; woning van den vorst van Amabie bij Koepang. *Ald.* Pl. XXXVII. — Voorvechter uit Amfoang. *Ald.* Pl. XXXV. — Woningen der inlanders uit het westen van Timor. *Ald.* Pl. XXXIII.

6028. Plaat voorstellende: Graf van den Keizer van Bakanassi op Timor. A. S. Bik del. *Reinwardt's Reis*. Amst. 1858. tegenover 342. — Plaat voorstellende: Timorees van Koepang, door denz. *Ald.* 346.

6029. Voorvechter van het eiland Solor. S. Muller et T. C. Bruining in lap. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839 - 1844. Pl. XLV. — Dans der inboorlingen van het eiland Solor. G. van Raalten ad nat. del. *Ald.* Pl. XLVI.

6030. Mannen en vrouwen van het eiland Rotti. P. van Oort ad. nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XLIII.

6031. Wapenen en andere voorwerpen der inboorlingen van Rotti en Sawoe. T. C. Bruining ad nat. in lap. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XLII. — Voorvechter van het eiland Savoe. P. van Oort ad nat. del. *Ald.* Pl. XLIV.

Eilandengroep van Celebes.

6032. Plaat voorstellende een bamboesbrug op den weg van Tondano naar Menado. *Buddingh, N. O.-Indië*. II. Rott. 1860. tegenover 37.

6033. Plaat voorstellende: Slavin van Menado. A. J. Bik del. *Reinwardt's Reis*. Amst. 1858 tegenover 596. Zie 643.

6034. Heilige boom, steenen en offerplaats van den Alifoerheiden, Minahassa. N. Graafland del. *Meded. Zend. Gen* IX. 1865. tegenover 104.

6035. Celebes. Vorstelijke begraafplaats bij Bontualak. Q. M. P. Ver Huell ad. nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde*. 1839—1844. Pl. XVII.

6036. Platen voorstellende: Goudmijn, goudwasscherij, en werktuigen daarvoor te Gorontalo. J. T. Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. tegenover 527. Zie 643.

6037. Plaat voorstellende: Bewoond huis in de hoofdkampong Bone. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. III.

6038. Platen voorstellende: Danser en danseres van den Radja van Gorontalo. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. I, II.

6039. Plaat voorstellende: *a.* Kapsel eener dansmeid; *b.* statiehoed van den Radja van Gorontalo; *c.* hoofddeksel eener danseres. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. IV.

6040. Plaat voorstellende: Kapala Soldadoe van den Radja van Gorontalo. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. Pl. III.

6041. Plaat voorstellende: Makassaarsche man en vrouw. Elliger Jun. del et fecit. *Valentijn.* III. st. II. tegenover 136.

6042. Een visscher van Boeton. Kooplieden van Boeton. Een Christen van Amboina. Visschers van Amboina. P. van Oort en G. van Raalten ad nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl. XVIII.

Eilandengroep van Halmaheira.

6043. Mededeeling door W. R. van Hoëvell betreffende de verzameling teekeningen door A. J. Bik vervaardigd op zijn reis door de Molukko's. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Bat. 1839. 94.

6044. Plaat voorstellende: De werktuigen nani en satrani bij de sagobereiding in de Molukkos, door de Stuers. *T. V. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. tegenover 368. — Plaat voorstellende: Den distillatietoestel voor den geestrijke drank in de Molukkos bekend onder den naam van koolwater, door denz. *Ald.* 378.

6045. Plaat voorstellende: Een Mistice vrouw. *Valentijn.* I. st. II. 1724. tegenover 18.

6046. Platen voorstellende: Lijfwacht van den Sultan van Tidore; — Boki van Tidore; — Graven op Tidore J. T. Bik del. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. tegenover 496, 497. Zie 643.

Eilandengroep van Ceram.

6047. Plaat voorstellende: Het oud huis van den Ambonschen landvoogt. F. Ottens fecit. *Valentijn.* II. st. I. tegenover 133. — Een Amboinees met zijn schild en zwaard, alsmede een Boeginees met een rond schild. *Ald.* 182.— Speeltuigen der Amboinezen, alsmede voorstelling der wijze, waarop zij die bespelen. *Ald.* tegenover 164. — De Ambonsche Hongi of de Cora-Cora vloot. F. Ottens fecit. *Ald.* 184. — Een Theeng op Amboina. F. Ottens fecit. *Ald.* tegenover 133, zie 266. — Gouden armringen, voorhoofd-, oor- en haarcieraden der Amboinezen enz. *Ald.* tegenover 170.

6048. Plaat voorstellende: Ruine van eene Christenkerk te Saparoea. *Buddingh, N. O.-Indie* II. Rott. 1860. tegenover 195.

6049. Kustbewoners van het eiland Ceram. P. van Oort ad nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. XXI

6050. Plaat voorstellende het gebouw op Ceram, dienende tot opneming van leden in het Kahihansch verbond; de trompet, waarop geblazen wordt bij plechtigheden en het kruis of tjap der Kahihan. Medegedeeld door von Schmid. *T. v. N. I.* 5e j 2e d. Bat. 1843. 25.

6051. Plaat voorstellende: De woning van den Nederlandschen Resident te Bouro, en eene Moskee te Bouro. *Leeskab* 1846. III. tegenover 119.

6052. Plaat voorstellende: Het volk van Moa, Jamma, en de andere omliggende eilanden. in haar fatsoen, kleeding en vaartuig. F. Ottens feeit. *Valentijn.* III. st. II. tegenover 57.

6053. Plaat, voorstellende der Manipesen dracht. *Valentijn.* II. st. I. tegenover 32.

Eilandengroep van Nieuw Guinea.

6054. Plaat voorstellende: Volkeren van Nova Guinea en hun vaartuigen. *Valentijn.* III. st. II. tegenover 56.

6055. Papoe uit de Humboldt-baai. Nieuw Guinea. H. von Rosenberg del. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. tegenover 346.

6056. Versierselen enz. der Papoeas van Nieuw Guinea. T. C. Bruining in lap. inc. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844 Pl IX. X. XI

6057. Plaat voorstellende: Eene woning op Nieuw Guinea. C. C. A. Last lith. *van Hoevell, Togten.* Z. B. 1853. I.

6058. Nieuw Guinea. Inwoners van het district Lobo. P. van Oort en G. van Raalten ad nat. del. *Verh. Nat. Comm.* Leid. *L. en V.-kunde.* 1839—1844. Pl. VIII. —

Bewoners van het dorp Oeta, door denz. *Ald.* Pl. VII. — Inboorlingen der Straat Prinses-Marianne. Bewoners van het dorp Oeta, door denz. *Ald.* Pl. VI. — Inboorlingen der Staat Prinses Marianne, door denz. *Ald.* Pl. V.

6059. Plaat voorstellende: Kano's van Erroeb, eiland bij de Z. O. Kust van Nieuw Guinea. C. C. A. Last lith. *v. Hoevell. Togten.* Z. B. 1853. I.

6060. Plaat voorstellende: Een gedeelte van het verdek der korvet Triton, op hare reis naar Nieuw Guinea. P. van Oort ad nat. pinx. *Verh. Nat. Comm.* Leid. L. en V.-kunde. 1839—1844. Pl. XI.

Australië.

6061. Plaat voorstellende: Dienstbodennood in Australië. C. C. A. Last lith. *Leeskab.* 1865. II. tegenover 180.

6062. Aankondiging van Webber's Gezigten van de Zuidzee-eilanden en het vervolg van Boydell daarop. *Letterb.* 1798. 123.

Afrika.

6063. Afbeelding van het verongelukken van het O. I. Comp.schip de Jonge Thomas, aan de Kaap de Goede hoop, den 1 Junij 1773. B. Mourik excudit. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXV. 1773. tegenover 120.

6064. Afbeelding der plechtige lijkstatie van den baron van Rheede van Oudshoorn tot Nederhorst aan de Kaap de Goede Hoop, den 17 April 1773. B. Mourik excudit. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXV. 1773. tegenover 32.

6065. Plaat voorstellende: Boschjesmannen in Nederland. C. C. A. Last lith. *Tijdsp.* 1854. II. tegenover 46.

6066. Plaat voorstellende: Hutten van Hottentotten. C. C. A. Last lith. *Leeskab.* 1858. III. tegenover 12.

6067. Plaat voorstellende: Het korps vrijwilligers der Kaapkolonie in Stellenbosch. C. C. A. Last lith. *Leeskab.* 1858. II. tegenover 182.

6068. Plaat voorstellende: Een Afrikaansch soldaat bij het leger in Nederl. Indië. Geteekend door E. Hardouin te Bat. *Ritter, Java.* Leid. 1855. 43.

6069. Teekening van het Koninklijk Hof Tanant Arivo, op Madagascar. *Valentijn.* V. 2. 1726. 151. N°. 50ª. — Bijzonderheden nopens de herkomst dezer teekening. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

6070. Teekening van de begraafplaats der Grooten op Madagascar. M. Baale inv. P. Tanjé sculps. *Valentijn.* V. 2. 1726. 149. N°. 50*b*. — Bijzonderheden nopens de herkomst dezer teekening. *Boekz.* XXIV. 1727. 321.

II.

ZEDEN EN GEWOONTEN.

ALGEMEEN.

Azië.

Japan.

6071. Beschrijving der Japansche plegtigheid Jesumi. door den Jesuit Charlevoix. *Vad. Lett.* 1766. VI. 2. 326.

6072. Beantwoording door R. v. A. der vraag: Wat is u bekend van de Japanezen? Aard, levenswijze, zeden en gewoonten *Tijds. Aank. Ond.* I. 1836. 188.

6073. Gewoonten en plechtigheden der Japannezen. *Vad. Lett* 1840. II. 487.

6074. De Japannezen. Uit het supplement op het Algemeen Aardrijkskundig Woordenboek van J. van Wijk Rz.; hunne zeden en gewoonten. *Vriend Vad.* XVI. 1842. 561.

China.

6075. Eenige bijzonderheden wegens het koningrijk Tunquin. Zeden en gewoonten. Uit de Encyclopédie Tom. XV. *Vad. Lett.* 1770 IV. 2. 344.

6076. Eenige merkwaardige bijzonderheden rakende de Chineezen. Zeden en gewoonten. *Vad. Lett.* 1774. II. 2. 225.

6077. Eenige bijzonderheden, de gewoonten en zeden der Chineezen betreffende. Door Mackintosh. *Vad. Lett.* 1796. 2. 456.

6078. Eenige merkwaardigheden nopens China, en de zeden en gewoonten der Chinezen. Getrokken uit "G. Staunton's Account of the Embassy to China." *Letterb.* IX. 1798. 129, 141, 146.

6079. Chinesche zeden. Volgens den Russischen reiziger Dobell. *Vad. Lett.* 1831. II. 28.

6080. Bijzonderheden uit de leefwijze van den voornamen stand in China, nieuwelings medegedeeld door F. J. F. Meijen in zijn reisverhaal van 1831—33. *Vad. Lett.* 1835. II. 194.

6081. Zeden en gewoonten van de Chinesche mijnwerkers op Banka, door S. G. F. Fraenkel. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Bat. 1844. 71.

6082. Tegenstrijdigheden tusschen Europa en China. Volgens Pater Eustève, aangetoond in de Europesche en Chinesche gewoonten, gebruiken en denkwijzen. *Vad. Lett.* 1845. II. 655.

6083. Schets van de zeden en gewoonten der Chinezen te Batavia en elders in O.-Indië, ontleend aan Valentijn door H. C. Millies. *Gützlaff, aan mijn Medechr.* Amst. 1850. 42.

6084. Chinesche zeden. Verhaal van de talenten en deugden van den onderwijzer der jeugd Yang, het bloeijende talent, bijgenaamd "het volmaakte licht." *Vad. Lett.* 1852. II. 156.

6085. Chinesche zeden. I. beschrijving van de regeering des keizers; II. aanklagt over knevelarij en regtspraak van den keizer. *Vad. Lett.* 1853. II. 700.

6086. China. Een stad zooals er weinig zijn. Schets der zeden van de bevolking van Nankin, volgens den zendeling Roberts. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 557.

Perzië.

6087. Opmerkenswaardige gelijkvormigheid tusschen de gewoonten en zeden der oude Persen, en die der hedendaagsche Abyssiniers. Uit de "Travels to discover the sources of the Nile, 1768—1773, by J. Bruce." *Vad. Lett.* 1790. V. 2. 434, 561.

6088. Karakter en zeden der Perzen. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2e st. 369, 401.

6089. Het Perzisch gezantschap in London en hunne gewoonten in 1810. Uit Morier's tweede reis naar Perzië. Londen 1818. *Rec. o. d. Rec.* XII. 1819. Meng. 874.

6090. Over de Engelsche zeden. Door den Perzischen gezant te London, Mirza Abul Hassan, medegedeeld in een brief, 19 Mei 1810, aan een Engelsch edelman. *Keur v. Meng.* 1820. 330.

6091. Haji Baba's avonturen, op eene reis, als gezantschaps-secretaris, van uit Perzië, over Smirna, naar London. Door N. uit Morgenblatt, Junij 1828 en getrokken uit "Adventures of Haji Baba of Ispahan in England by J. Morier." Schets van de zeden en het karakter der Perzen. *Euph.* XVI. 1829. I. 33, 52. — Briefwisseling tusschen den vizier van Perzië, en den schrijver van Haji Baba's avonturen, door N., Teheran 21 Mei 1826 en London 10 Sept. 1826. Bijlage tot bovengenoemde schets. *Ald.*

6092. Vorstelijke dieverij in Perzië; wijze van paarden te koopen. *Boekz.* Julij 1828. 72.

6093. Perzische gewoonten en gebruiken. *N. Keur v. Meng.* 1841. 201.

Voor-Indië.

6094. Zeer gewigtige bijzonderheden, den aart en zeden der Hindoes betreffende. Uit "Sketches chiefly relating to the history, religion, learning and manners of the Hindoos." *Vad. Lett.* 1792. 2. 29, 72.

6095. Berigt wegens de zeden der Hindoos. Door E. Hamilton. *Vad. Lett.* 1798. 2. 150.

6096. Eenige buitengewone bijdragen en gewoonten der Hindoes, door J. Shore. *Vad. Lett.* 1802. 2. 393, 662.

6097. Over de zeden der Indous. Naar het Fransch van Jouy. *Vad. Lett.* 1812. 2. 451, 506.

6098. De zeden der Hindus vlak strijdig bevonden met het deswege, op bevooroordeeld gezag, aangenomen gevoelen. Uit het Engelsch van A. Fraser Tyttler. *Vad. Lett.* 1816. II. 666.

6099. Groote waarde van het water in de heete luchtstreeken. Gewoonten der Hindoes volgens Clarke. *Vad. Lett.* 1836. II. 564.

6100. De zeden, gebruiken, enz. der Hindoes. *Oosterling.* III. 1837. 1.

6101. Geschiedkundig fragment ten aanzien van de zeden, gebruiken, godsdienstplegtigheden, huwelijken, opvoeding en onderwijs der Indianen. Naar het Fransch onuitgegeven werk over Indostan van Legoux de Flaix. *Schouwb. v. in- en uitl. Lett.* 1805. Meng. 1. 83.

6102. Levenswijze van een Madrasse dame. Volgens Graham. *Vad. Lett.* 1814. II. 464.

6103. Iets over Kalkutta, en de zeden en gewoonten der inwoners van Bengalen. Uit de herinneringen van eenen jongen zeeman, op eene reis naar de kusten van Koromandel en Bengalen in 1816 en 1817. *Boekz.* Dec. 1824. 770.

6104. Bijzonderheden nopens de levenswijze der Europeanen te Calcutta. *Vad. Lett.* 1827. II. 718.

6105. Dienstboden in Indië, hun aantal, werkzaamheden en loon bij den Europeaan in Bengalen. *Alg. Lett. Maandschr.* XIII. 1829. Meng. 284.

6106. Reis in Engelsch Indië, door R. Heber. Levenswijze, zeden en gebruiken der Europesche en Inlandsche bevolking. *Cybele.* VII. 1830. 1.

6107. Brieven eener jonge dame uit Oost-Indië. Madras. Uit het „Comic offering" voor 1834. Levenswijze der Europeanen aldaar. *Alg. Lett. Maandschr* XVIII. 1834. Meng. 164.

6108. Aangenaam huiselijk leven in Engelsch Indië. Schets der levenswijze. *Biang Lala.* 4e j. 1855. I. 281.

6109. De Parsen op het eiland Bombay, hunne zeden en gewoonten. *N. Keur v. Meng.* 1831. 321.

6110. Verslag van de gewoonten der onderscheidene Indiaansche natiën, welke de paarl-visscherij op het eiland Ceylon bijwonen en verrigten. Uit „Percival's Account of the Island of Ceylon." *Vad. Lett.* 1803. 2. 687.

6111. Allerlei. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten in het koningrijk Candy op Ceylon. *Gezellige,* Schied. I. No. VI. 1810. 46.

6112. Beschrijving van de zeden en gewoonten der inwoonderen van het eiland Car Nicobar. Door G. Hamilton. Uit the Asiatic Researches. Vol. II. *Vad. Lett.* 1793. 2. 453.

Indische Archipel.

6113. Tekst van den „Voortreffelijken brief van zeker Nederlands opperhoofd, daarin beknopt de manieren van leven, en vele heerlijke raatslagen werden gegeven, aan diegenen die naar Indië willen reyzen." *Baldaeus, Malabar.* Amst. 1672. 173.

6114. Fragmenten, betreffende den Indischen Archipel en omliggende gewesten; uit het dagboek van eenen opper-officier, majoor Krieger, die aldaar verscheidene jaren heeft doorgebragt. Beschrijving van de zeden en gewoonten der inwoners, op de kust van het eiland Borneo; alsmede van de zeden der Alfourezen op Ceram, enz. *v. Kampen, Mag.* IV. 1825. 223, 230.

6115. Aanteekeningen gehouden op eene reize in Oost-Indië, en gedurende een veeljarig verblijf in onderscheidene Nederlandsche etablissementen aldaar, door Joh. Olivier Jz. Tafereelen van de levenswijze, zeden en gebruiken, van de onderscheidene stammen, door welke Ned. Indië bevolkt is, alsmede van de Europeanen aldaar. 1817—1836. *Cybele.* IV. 1826. 1. V. 1826. 79.

6116. Opmerking door D. F. S. Batavia, Oct. 1839, betreffende de levenswijze der Europeanen in Indië. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Bat. 1839. 222.

6117. Bijzonderheden nopens de zeden en gewoonten der Maleijers, door G. N. Ontleend aan „Hikajat Abdallah" in 1843 voltooid en in 1849 te Singapore gelithographieerd. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 73, 297 en 305.

Eilandengroep van Sumatra.

6118 Zeden en gewoonten der Atjinezen, Pedirezen en Maleijers op de Noord-Westkust van Sumatra, door W. L. Ritter. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Bat. 1838. 457.

6119. Aanteekeningen betreffende de zeden, gewoonten en instellingen der Loeboes op Sumatra, door A. P. Godon, 's Hage 17 October 1863. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 263.

6120. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I., getiteld: Men verlangt eene naauwkeurige beschrijving der gewoonten en vooral van de taal der nog overgeblevene Loeboes, in het binnenland der Westkust van Sumatra. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XVI. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 79; *Bijdr. T. L. en V.-kunde. N. I.* III. 1855. XXX; IV. 1856. XXX.

6121. Zeden der Bataken, een volksstam op het eiland Sumatra. *Boekz.* Dec. 1832. 782, 785.

6122. Eenige berigten aangaande de Batta. Door J. H. Domis, resident van Soerabaya. Beschrijving van de gewoonten der Batta's. *Vad. Lett.* 1835. II. 329.

6123. Zeden en gewoonten van de Batta's, woonachtig in het Noordelijk gedeelte van het Nederlandsch grondgebied ter Westkust van Sumatra. Medegedeeld door E. Francis in 1837. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1839. 203.

6124. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de Battahs in Mandheling en Pertibie, door T. J. Willer, Penjaboengan Augustus 1845. Woning, voedsel, kleeding, wapenen, huisraad, huwelijk, alsmede opgave der voorwerpen van den toehor van Kotta Siantar, begrafenisfeesten, eigennamen, opvoeding, eed, menscheneten, uitspanningen. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 2e d. 298, 313.

6125. Gebruiken en instellingen der Maleijers, (adat) op Sumatra. Vertaald uit een Maleisch handschrift, door een Indisch Ambtenaar. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 13.

6126. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde van N. I., naar de voorouderlijke wettelijke gebruiken (hadat) zooals die bij de diverse bevolkingen in het gebied der Westkust van Sumatra bestaan, met vermelding van de oorspronkelijke spreuken, waarin die hadat vervat is, in de landtaal. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XVI. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14 j. 1852. II. 79; *Bijdr. T. L. en V.-kunde N. I.* III. 1855. XXX; IV. 1856. XXX.

6127. Zeden en gewoonten der Maleische bevolking gevestigd langs de stranden van het Nederlandsch grondgebied ter Westkust van Sumatra en in de afdeeling Padangsche Bovenlanden. Medegedeeld door E. Francis, 1837. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1839. 110, 138.

6128. Beschrijving van de volksgebruiken bij de ontginning eener goudmijn in de afdeeling XIII Kota's, van de Padangsche Bovenlanden, door P. Th. Couperus, resident aldaar. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde v. N. I.* II. 1856. 129.

6129. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten, der bevolking in het rijk van Indragirie op de Oostkust van Sumatra. *T. v. N. I.* 4e j 1e d. Bat. 1852. 542.

6130. Oud volksgebruik in het rijk van Jambi bij de troonsbeklimming van den vorst; door J. W. Boers. Rembang den 1n Maart 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Bat. 1840. 372.

6131. Zeden en gebruiken in de Palembangsche bovenlanden, door C. F. E. Praetorius, uit zijn verslag van 1832. *Ind. Bij.* I. 1843. 413, 431.

6132. Aanteekeningen omtrent de zeden en gewoonten van de bevolking in de residentie Palembang. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 3e d. 292.

6133. Bijzonderheden nopens de zeden en gebruiken van de bevolking van de Passumah-landen op Sumatra, medegedeeld door J. W. Boers. Batavia, 27 October 1839. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Bat. 1839. 566.

6134. Mededeelingen betreffende de voorvaderlijke instellingen en gebruiken van de bevolking in Benkoelen, door E. Francis. 1833. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Bat. 1842. 440. Ook geplaatst in *E. Francis, Levensloop.* II. Bat. 1856. 99.

6135. Zeden en gewoonten van de bevolking van Benkoelen en onderhoorigheden. Medegedeeld door E. Francis, 1837. *T. v. N. I.* 2e j. 1e. d. Batavia 1839. 142.

6136. Korte aanstippingen nopens de afdeeling Benkoelen door B...n. Zeden en gewoonten der bevolking. *T. v. N. I.* 2e d. Batavia. 1838. 347.

6137. Aanteekeningen betreffende de zeden en gewoonten van de bevolking in de Lampongsche districten door H. Zollinger. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia. 1857. 1e d. 125, 135.

6138. Beschrijving door J. A. du Bois, van de zeden en gewoonten der bevolking van de Lampongsche distrikten. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 253, 262, 265, 309.

6139. **Beschrijving van de zeden, gebruiken, spelen enz. der bevolking van den Riouw-Lingga Archipel.** door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 69, 78, 334, 548.

6140. **Schets van de levenswijze, de zeden en gebruiken der Maleijers in de residentie Riouw,** door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 128.

6141. **Over de levenswijze der Maleische Rayats of Orang-laut, wier voornaamste verzamelplaatsen zijn in den Riouw Archipel.** *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 604.

6142. Schets van de zeden en gewoonten der Orang-laut of Rajat's en der Orang-goenong op het eiland Banka, door T. Horsfield. Vertaald en met aanteekeningen voorzien door P. J. Veth. *T. v. N. I.* 1850. I. 363.

6143. **Aanteekeningen omtrent de bevolking van Billiton,** door L. Schepern; zeden en gebruiken. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3e S. III. 1860. 56.

6144. **Mededeelingen betreffende de zeden en gebruiken, kleeding, wapening, enz. der Niassers,** door L. Horner, Padang. 20 Jan. 1838. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 345, 349

6145. **Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de Niassers,** door L. F. Donleben, 1846. *T. v. N. I.* Xe j N. S. 1e j. Batavia. 1848. 1e d. 177—180.

6146. **Zeden en gewoonten van de verschillende bewoners der onderscheidene eilanden, voornamelijk de Batoe-eilanden, behoorende tot het Nederlandsch grondgebied ter Westkust van Sumatra.** Medegedeeld door E. Francis, 1837. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia. 1839. 215.

6147. Beschrijving van het paleis van den Pengoeloe Si Ono Loboh. op Tanah massa, een der Batoe eilanden, met mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten dezer eilanders, door C. J. Berghuis. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 92.

6148. Beschrijving van de zeden en gewoonten van de bevolking der Mentawei-eilanden, door H. von Rosenberg, volgens zijne waarnemingen in 1847 en 1849. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853. 409.

6149. Beschrijving van de zeden en gebruiken van de bevolking der Poggi-eilanden door P. A. M. Hinlopen en P. Severijn, in hun verslag, Sept. 1851. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. 320, 327.

6150. Beschrijving van de zeden en gebruiken van de bevolking van het eiland Engano, door J. van der Straaten en P. Severijn, in hun verslag Padang 27 Julij 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1858 348, 361.

6151. Beschrijving van de zeden en gebruiken van de bevolking van het eiland Engano, door H. von Rosenberg, uit berigten van Inlanders, en uit eigen waarnemingen, in Sept. 1852. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. 374.

Eilandengroep van Borneo.

6152. Bijzonderheden betreffende de zeden en gewoonten der Dayakkers of Koppensnellers van Borneo, volgens mededeeling van L. Hartmann. 1823. *Letterb.* 1825. II. 161.

6153. Iets over de Dayakkers, hunne zeden en gewoonten. Overgenomen uit den M. S. *T. v. N. I.* 1e j. 1831. I. 40.

6154. Uittreksel uit een brief van Sambas. 30 Dec. 1836, over de Dayakkers. Ontvangst van een Europeesch zendeling. *T. v. N. I.* 1e j. 1838. I. 47.

6155. Korte verhandeling over de zeden en gewoonten enz. der Dayakkers, door C. Hupe. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia. 1846. 3e d. 142, 245.

6156. Het opperhoofd der wilden. Een tafereel der zeden van Borneo. Wilde Dayakkers, genaamd Manketta's, in het midden van het eiland. *Vad. Lett.* 1860. II. 670.

6157. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten der Dayakkers, Maleijers en Chinezen ter Westkust van Borneo, door E. Francis. 1832. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Bat. 1843. 7, 14, 18, 22.

6158. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten der Dayakkers van Seribas op Borneo's Westkust, door W. L. Ritter. 1840. *De Kopiist.* 1e j. 2e d. Bat. 1842. 352.

6159. Zeden en gewoonten der bevolking van het rijk Landak op Borneo, volgens mededeeling van D. J. van den Dungen Gronovius. 1822. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 342.

6160. Opmerkingen omtrent de zeden, gewoonten, levenswijze, enz. van de Dajak's, gemaakt op een togt door het rijk Mempawa in October 1846, door N. D. L. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 69.

6161. Een togt naar den Grooten Dayak. Brief, 27 Augustus 1836, van A. Hendriks. inhoudende eene beschrijving der zeden en gewoonten dezer bevolking. *Milit. Spect.* VI. 1838. 15.

6162. Iets over de Dayaks van Banjermassing, hunne zeden en gewoonten, woning, kleeding, kostbaarheden, feesten. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 1e d. 225.

6163. Zeden en gewoonten der Banjerezen in 1824 door M. H. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia. 1838. 10.

6164. Beschrijving van de volksgebruiken langs den Kahajan in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. Uit het Dagboek van H. G. Maks. 1853. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 7.

6165. Beschrijving der zeden en gewoonten van de volksstammen in het rijk van Koetei, door H. von Dewall, volgens zijne aanteekeningen gemaakt op eene reis van 1 Nov. 1846 tot 2 Sept. 1847. Medegedeeld door A. L. Weddik. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 85, 123; 2e j. III. 1850. 442.

6166. De Kaleng of Oettang. Beschrijving van dit gebruik bij sommige Dayaksstammen in Koetei en Beron, alsmede in Boeloengan op de N. O. Kust van Borneo. Uit de aanteekeningen van H. von Dewall. Medegedeeld door J. Hageman Jczn. 1849. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 457.

6167. Aanteekeningen van J. Dalton betreffende de zeden en gewoonten der inboorlingen van Koetei, gemaakt op zijne reis in 1827 en 1828 *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 276.

6168. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de bevolking van den Soeloeschen Archipel getrokken uit het verslag van D. J. van den Dungen Gronovius over zijne missie in 1848. *T. v. N. I.* 1850. II. 65.

Eilandengroep van Java.

6169. Beschrijving van de bewoonderen van Java, Bantam en van de Chineezen aldaar. 1602—1605. Door E. Scot. *Hist. Beschr. Reis.* II. 1747. 38.

6170. Inhoud van eenige placaten van J. P. Koen in het belang der openbare zeden en wel van die van 18 en 28 Augustus, 28 October en 11 December 1620, 20 Junij 1622, 18 Mei 1623 en 25 Julij 1628. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 21, 23.

6171. Tekst van de Ordonnantie of van het Plakaat tegen de pracht en prael, door den Gouverneur-Generaal en de Raden van Indië, gearresteerd den 30 December 1754. *Nederl. Jaarb.* IX. 1755. 2. 947. — *Eur. Mercurius.* LXVI. 1755. II. 2.

6172. Uittreksel uit drie gemeenzame brieven van een jong Nederlandsch zee-officier. *Vad. Lett.* 1817. II. 232. — Beschrijving van de aankomst, ontvangst en het verblijf te Batavia met bijzonderheden nopens de levenswijze, en van de kleeding der Europesche en Inlandsche vrouwen op Java. *Ald.* 285, 326.

6173. Bijzonderheden nopens de zeden en gebruiken der Javanen. Uit Raffles' History of Java. *Lett. Mag.* 1819. 2e st. 20, 62, 108.

6174. Beschrijving van de zeden en gebruiken der Javanen, Chinezen en andere Aziatische bewoners van Java. Uit de onuitgegevene correspondentie eens Nederlandschen reizigers. *Opvoeder.* II. 1831, 161.

6175. Ontmoetingen en opmerkingen van eenen reiziger in Nederlandsch Indië, bij zijne aankomst op Java, vooral ten aanzien van de leefwijze der Europeanen aldaar. *Oosterling.* III. 1837. 67.

6176. De Hollandsche taal, door Jan de Hollander. Klagten, naar aanleiding van eene beschrijving door R. von Carlowits van zijne „Wanderungen in Java;" over het spreken van vreemde Europesche talen op Java. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia. 1847. 1e d. 111.

6177. Vraag van het Kon. Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I., getiteld: welke zijn die zeden en gewoonten en vooroordeelen der Javanen, wier kwetsing de Europeaan op Java in zijn omgang met den Inlander behoort te vermijden. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XII. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 77; *Bijdr. T. L. V.-kunde N. I.* III. 1855. XXVI; IV. 1856. XXVI.

6178. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten en de vooroordeelen der Javanen wier kwetsing de Europeaan op Java, in zijn omgang met den inlander behoort te vermijden. *Bijdr. T. L. en V.-kunde N. I.* VI. IV.

6179. Mededeeling, gevolgd door een kritiek der Redactie, van een beschrijving der zeden en gewoonten van de bevolking van het rijk van Bantam, voorkomende in de Revue de Paris van Februarij 1845. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 458.

6180. Uittreksel uit een particulieren brief eener dame van Batavia van Mei 1827. Levenswijze, tooneelvertooning, Europeesch feest, Chinesche begrafenis. *Vad. Lett.* 1838. II. 237.

6181. Twee woorden over Batavia. Uit de Batav. Cour. van 11 Maart 1820. No. 11. Beweerde ongezelligheid onder de Europesche bevolking. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. 98.

6182. Mededeeling betreffende de zeden en gewoonten der bevolking van Samarang, door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 3e d. 340—347, 354—379.

6183. Beschrijving van de levenswijze der militairen in de vesting Willem I te Ambarawa, in de residentie Samarang door P. Bleeker. 1848. *T. v. N. I.* 1850. I. 261.

6184. Instellingen, gewoonten en gebruiken der Javanen te Soerakarta, door C. F. Winter. Soerakarta 1842. *T. v. N. I.* 5e j 1e d. Bat. 1843. 459, 564, 690.

6185. Bijdrage tot de kennis van de zeden en gewoonten der Javanen. Uittreksels uit het verslag over 1822 door A. D. Cornets de Groot, over zijne residentie Grissee vervaardigd, en medegedeeld door F. G. Valck. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 257, 346, 393; 15e j. 1853. I. 81. — Aanteekeningen door G. op deze bijdrage. *Ald.* 14e j. 1852. II. 433.

6186. Naar Trawas en omstreken. Uitstapje derwaarts in de residentie Soerabaja, dienende tot beschrijving van de levenswijze, de zeden en gebruiken der Javanen. Door J. F. G. Brumund. *Indiana.* II. 1854. 164.

6187. Een bezoek aan den Sultan van Madura Tjokro-Adi-Ningrat. *v. Doren, Fragm.* II. 1856. 45.

6188. Mededeeling der ceremoniën door den Javaan in acht genomen, bij zijn bezoek van de bosschen op Poeloe Sampoe, onder de residentie Pasoeroean. Uit de Bat. Cour. van 18 October 1827. No. 93. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No 5 en 6. 184.

6189. Berigt wegens de zeden en gewoonten der opgezetenen van den berg Brama en bijgelegen volken op het eiland Java, uit een brief van A. van Rijck. 26 Mei 1785. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No II.

6190. Beschrijving van de zeden en gewoonten der bewoners van het gebergte Tingger. De Brama in 1827, door H. J. Domis, 28 September 1835. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIII. 1832. 328.

6191. Aanteekeningen nopens de zeden en gebruiken der bevolking van het Tenggersch gebergte, Bromo, door J. D. van Herwerden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XX. 1844. — Oordeel van F. Junghuhn over deze verhandeling. *T. v. N. I.* 7e j. 1845. II. 226.

6192. Schets der zeden en gewoonten van de bevolking op het Tengersche gebergte, door IJ. te Bezoeki. Uit de Bat. Cour. van 24 Junij 1820. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 73.

6193. Beschrijving van de zeden en levenswijze der bewoners van den Bromo in 1830. Medegedeeld door L. J. F. Janssen, uit het onuitgegeven dagboek, gedurende een verblijf op Java, van 1827—1830 door L. H. W. van Aylva Rengers. *Bijdr. Ned. Kolon.* 1846. 428.

6194. Gewoonte te Banjoewangie. Medegedeeld door B. B. C. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Bat. 1838. 205.

6195. Beschrijving der zeden en gewoonten van de Balinezen, door H. A. van den Broeck, 1818. *Oosterling.* I. 1835. 186.

6196. Balie Badong. Zeden en gewoonten van vorst en volk. Volgens mededeelingen van een verdienstelijk Inlander. Uit de Jav. Cour. van 3 Julij 1828. No. 79. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 9 en 10. 78.

6197. Mededeelingen door H. Zollinger in 1845 betreffende de zeden en gewoonten der bevolking op Balie. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 4—17, 30—23, 46—48; 8e j. Batavia. 1846. 4e d. 235.

6198. Aanteekeningen betreffende de zeden en gewoonten der bevolking van Beliling, door W. H. Medhurst. 1829. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. I. 199.

6199. Aanteekeningen omtrent de zeden en gebruiken der Balinezen, inzonderheid die van Boeleleng, door P. L. van Bloemen Waanders. Rapport Mei 1856, aan de Indische Regeering. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 105.

Oostelijke Indische Archipel.

6200. Eenige woorden over de gebruiken en zeden van de inwoners van het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 2e d. 356.

6201. Aanteekeningen betreffende de zeden en gewoonten der bevolking op het eiland Soemba of Sandelhout, van D. J. van den

Dungen Gronovius. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 284.

6202. Overzigt van de levenswijze der bevolking op Timor en onderhoorigheden in 1831, door E. Francis. *T. v. N. I.* 1e j. 2. Bat. 1838. 27.

6203. Zeden en gewoonten op het eiland Timor, door G. Heymering. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 3e d. 121, 273, 288.

6204. Zeden en gewoonten van de bevolking op Timor, door D. B. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 210.

6205. Beschrijving van de zeden en gewoonten der Inlandsche bevolking in het Portugeesch gedeelte van Timor, door A. de Castro, 28 Augustus 1860. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4e S. II. 1862. 465.

6206. Zeden en gewoonten op het eiland Rottie, door G. Heymering. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Bat. 1843. 531, 623; 6e j. 1e d. Bat. 1844. 81, 353.

6207. Beschrijving der zeden en gewoonten van de Solorezen, Sawonezen, Rottinezen en Timorezen en Koepangnezen. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 309, 311, 312, 313.

6208. Beschrijving van de zeden, gewoonten, kleeding enz. van den Solorees, door J. C. J. Hellmuth. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 239.

6209. Beschrijving door A. F. van Spreeuwenberg, 1842, van de zeden en gewoonten der Alfoeren in de Minahassa op Celebes, alsmede van het huwelijk, de echtscheiding en begrafenisplegtigheden. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 304, 324, 328.

6210. Mededeelingen door A. F. van Spreeuwenberg betreffende de zeden en gewoonten van de Bantikkers, de Badjorezen, en de Mahomedanen in de Minahassa in Celebes. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. 32, 38, 42.

6211. Schetsen van de Minahassa-Alfoeren, hunne zeden en gewoonten. *v. Doren, Fragm.* II. 1856. 105.

6212. Een tweetal brieven uit Oost-Indië, 29 Junij 1833. Beschrijving door een predikant van zijn levenswijze te Makassar. *Vriend Vad.* X. 1836. 455.

6213. Schets van de zeden en gewoonten der bevolking op de Sangir- en Talautsche eilanden in 1825. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. 376; No. 7, 8 en 9. 1, 27.

6214. Beschrijving der heidensche zeden en gewoonten onder de Sangirezen en de genomen maatregelen in 1860 en 1861 tot hunne verbetering, door den zendeling E. Steller. *Ver. Chr. St.* XVI. 1862. 483.

6215. Manilla, de hoofdstad der Philippijnsche Eilanden. Uit „Quinze Ans de Voyages autour du Monde, par G. Lafond de Lurcy." Levenswijze, zeden en gebruiken der inwoners. *Globe.* 1842. III. 58.

6216. Aanteekeningen betreffende de levenswijze, de zeden en gewoonten der bevolking op de Noord- en Westkust van Halmahera. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 211.

6217. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de bevolking op Ternate, met beschrijving van hunne feesten, door J. S. van Coeverden. Ternate, Dec. 1843. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Bat. 1844. 210.

6218. Aanteekeningen nopens de zeden, gewoonten en gebruiken, benevens de vooroordeelen en bijgeloovigheden der bevolking van de eilanden Saparoea, Haroekoe, Noessa Laut en van een gedeelte van de Zuidkust van Ceram, in vroegeren en lateren tijd, door van Schmid. Passoeroean 17 Oct. 1843. *T. v. N. I.* 5e j. Bat. 1843. 491, 583.

6219. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de Alfoeren en stadbewoners op de Noordkust van Ceram, door J. F. G. Brumund in 1843. *T. v. N. I.* Bat. 1845 2e d. 46, 58, 64—69.

6220. De Alfoeren van het eiland Ceram, hunne zeden en gewoonten. *v. Doren, Fragm.* I. 1854. 137.

6221. De bewoners van Groot Ceram en zijne stranden, hunne zeden en gewoonten. *v. Doren, Herinn.* I. 1857. 363.

6222. Aanteekeningen en invallen nopens Ambon, en de gebruiken en levenswijze aldaar, door N. N. *Biang Lala.* 3e j. 1854. II. 66.

6223. Herinneringen uit Lettij, door G. Heymering. 1828—1831. Zeden en gewoonten der Inlandsche Christenen. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. 75, 381.

6224. Schets van de zeden en gewoonten der bevolking op de Zuid-Wester Eilanden, door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 440.

6225. Bijzonderheden nopens de zeden en gewoonten der bevolking van de Zuid-Wester Eilanden, door eenen zendeling. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 226.

6226. Mededeelingen betreffende de zeden en gewoonten van de Alfoeren en de Strandbewoners op de Aroe-Eilanden, door J. F. G. Brumund. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2e d. 74, 81—89, 252—256, 260, 264, 267, 273, 275, 283.

Australië.

6227. Zeden en gewoonten van de wilden van Nieuw Holland. *Amalg.* 1836. I. 332.

6228. Beschrijving van de zeden en gewoonten der wilden van Nieuw Holland, Melville eiland, door G. Heymering, volgens de mededeelingen van A. van den Brand. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 3e d. 251.

6229. Aanteekeningen over den oorsprong, de zeden, gewoonten en adat's der eerste bewoners van Nieuw Holland. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 40.

6230. Zondagsgesnap uit Australië, door een Duitscher. Zeden en gewoonten der Europeanen aldaar. *Leeskab.* 1854. II. 177.

6231. Schetsen over de stad Melbourne en hare bewoners, door G. G. Batten. Levenswijze van het werkvolk. *Biang Lala.* 4e j. 1855. I. 105.

6232. Beschrijving van de zeden en gewoonten der inwoonderen van de eilanden, Latrones of Ladrones of Dieven-Eilanden geheeten. Uit het Engelsch. *Vad. Lett.* 1768. I. 2. 442.

6233. De inwoners der Dieven eilanden, zeden en gewoonten volgens mededeelingen van J. Arago. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Bat. 1840. 335.

6234. Beschrijving der geschenken van den koning van Owhyhea, een eiland in de Zuidzee door kapitein Van couver te London medegebragt voor den koning van Engeland. *Letterb.* VIII. 1797. 210.

6235. Vrije schuilplaatsen in de Sandwicheilanden. Uit het reisverhaal van Ellis. Beschrijving van deze zoogenaamde Pohoena's. *Cybele.* VI. 1827. 142.

6236. Bijzonderheden nopens de zeden en gewoonten der bevolking op de Sandwicheilanden, volgens de beschrijving van A. Barrot. *Vad. Lett.* 1840. II. 287, 335.

6237. De Societeits-eilanden. Naar F. Gerstäcker. Levenswijze, zeden en gebruiken der bevolking op Maiao en Otaheite. *Biang Lala.* 4e j. 1855. II 71, 93.

6238 Berigt aangaande een der Marquesas-eilanden in de Zuidzee, en een inboorling van hetzelve, in 1799 naar Engeland overgebragt. Uit het Engelsch. Zeden en gewoonten der bevolking. *Letterb.* 1807. II. 84, 100, 115.

6239. Over het karakter en de zeden der Otaheiters. Uit eene nieuwe reize van Turnbull. *H. Vad. Bibl.* 1809. 2e st. 81.

6240. De tegenwoordige Otaheiters, door D. Sluyter. Amsterdam 1824. Zeden en gebruiken na de invoering van het Christendom. *Philopaedion.* IV. 1825. 48.

6241. Zeden op Otaheiti. *Bloemk.* 1826. II. 222.

6242. Beantwoording door P. Fret, der vraag: Wat weet gij van de zeden en gewoonte der Nieuw Zeelanders? *Tijds. Aank. Ond.* I. 1834. 312.

6243. Beantwoording door R. v. A. der vraag: Wat is u bekend van de zeden en gewoonten der Nieuw-Zeelanders? *Tijds. Aank. Ond.* III. 1838. 71.

Afrika.

6244. Tooneelen uit Abyssinië, door G. H. N. Uit »Major Harris's Highlands of Aethiopia, London 1843." *Alg. Lett. Maandschr.* XXVIII. 1844. Meng. 308.

6245. Verblijf van den Engelschen officier Farewellte Port-Natal, en beschrijving van de barbaarsche zeden der inwoners, en van hunnen Koning Chaca 25 Mei 1825. *Boekz.* Junij 1826. 755.

6246. Zeden der bewoonderen van de Kaap de Goede Hoop, en der volksplantelingen op het land. Uit »an Account of Travels into the Interior of Southern Africa, 1797 and 1798. by J. Barrow" *Vad. Lett.* 1802. 2. 79.

6247. Zeden der bewoonderen van de Kaap de Goede Hoop. enz. *Zon.* 1826. 521, 544.

6248. Berigt wegens de zeden der Kaffers, een wild volk in Afrika. Uit »A narrative of four Journeys into the country of the Hottentots and Caffraria, in 1777, 1778 and 779," by W. Patterson. *Vad. Lett.* 1789. IV. 2. 536.

6249. Iets over de Kaffers omstreeks de Kaap de Goede Hoop. Zeden en gebruiken, ontleend aan: Roger's herinneringen op eene reis door het land der Kaffers. *N. Keur van Meng.* 1834. 318.

6250. Macomo, generaal der Kaffers. Uit reisontmoetingen van A. W. Cole. Zijn onderhoud met dit opperhoofd. *Leeskab.* 1852. III. 110.

6251. Eenige bijzonderheden betreffende zeden en gebruiken der inwoners van Madagaskar, volgens Chapelier en Epidarist Colin. *Lett. Mag.* 1820. 2e st. 398.

KLEEDING, WONING, ENZ.

6252. Merkwaardige verscheidenheden van smaak, in vrouwelijke schoonheid en kleeding in Oost-Indië, China en Japan. *Vad. Bibl.* IV. 1792. 2e st. 45.

6253. Japansche staatkunde. Verandering in de kleeding bij eene nieuwe staatsregeling. Verhaal van Gallitzin in zijne »Reize naar Japan." *Vad. Lett.* 1821. 2. 439.

6254. Jongste berigten over Japan, hun kleeding, voedsel en feesten. *Rozenstruik.* I. 1825. Meng. 181.

6255. Chinesche zeden. Volgens de reisbeschrijving van den Rus Dobell. Kleeding, veelwijverij en hazardspelen. *Boekz.* Oct. 1830. 473.

6256. Overzigt van de Chinesche kleedingstukken in het kabinet van von Hupsch te Keulen. *Letterb.* I. 1788. 178.

6257. Chinesche zeden en gewoonten. Beschrijving der modes. *Boekz.* April 1828. 466.

6258. Chinesche huizen. *Vad. Lett.* 1860. II. 59.

6259. Gebruik van den koedrek onder de Hindoes tot bekleeding van het binnenste hunner huizen. *Rec. o. d. Rec.* XIX. 1826. Meng. 275.

6260. Huisraad der Hindoes. *Leeskab.* 1836. I. 95.

6261. De Khan of Kiarvanserai. *Philopaedion.* X. 1831. 403.

6262. Perzische gebruiken, door J. V. D. V. Het slapen op de daken der huizen, en de duiventeelt. *Alg. Lett. Maandschr.* XVIII. 1834. Meng. 204.

6263. Mededeelingen betreffende de verschillende wijzen waarop de hoofddoeken in den Ned. Ind. Archipel worden gedragen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 288.

6264 Iets over het versieren der menschenhuid, of het prikschilderen, door C. M. *Vad. Lett.*, 1820. 2. 530.

6265. Opgave van de rijksornamenten, die bij den thans (1795) te Mangasa wonenden koning van Goa zijn. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 135.

6266. Bijzonderheden nopens de wijze waarop de Javanen hunne tanden schuren en zwart maken, door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 1e j. 1838. I. 100. Noot.

6267. Vraag van het K. Inst. v. T. L. en V.-kunde van N. I. naar de kleeding der bevolking van de eilanden buiten Java. *Bijdr. T. L. en V.-kunde van N. I.* I. 1853. XV. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 78; *Bijdr. T. L. V.-kunde. N. I.* III. 1855. XXIX; IV. 1856. XXIX.

6268. Een raket op de Moessie te Palembang. Beschrijving van de in- en uitwendige gedaante dier woningen. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. 392.

6269. Ontvangst uit Indië van een sabel, gesnelden kop en gordel der Dayakkers van Borneo. *Letterb.* 1825. II. 161.

6270. Beschrijving van den grooten diamant te Mattam op Borneo, door H. von Gaffron, 12 Febr. 1849, gevolgd door eenige historische bijzonderheden. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 165.

6271. Beschrijving van den grooten diamant en van de rijkskleinooden van Matan, door H. von Dewall. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4e S. II. 1862. 55.

6272. Staat, aantoonende de in Barroe aanwezige ornamenten, rijkssieraden, in 1861, door J. A. Bakkers. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S III. 1862. 353.

6273. Opgave van de rijkssieraden van het vervallen rijk van Bandjermasin, en hunne bestemming, 19 Junij 1861. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 122. — Rapport der commissie uit het bestuur van het genootschap, tot opneming dier rijkssiera-

den, 10 Augustus 1861. *Ald.* 136. — Gouvt. besluit, 26 November 1861. No. 2, waarbij de rijkssieraden in bewaring worden gegeven aan het Genootschap ten behoeve van zijn museum. *Ald.* 219.

6274. Mededeelingen betreffende het costuum van den Gouverneur-Generaal van N. I. met beschrijving van dat, vastgesteld bij besluit van 26 Julij 1802. *T. v. N. I.* 5e j. 1843. II. 58, 66.

6275. De Javaan, door S. Keyzer. I. Zijn kleeding en woning. *Vad. Lett.* 1854. II. 497. — II Het familieleven van den Javaan. *Ald.* 673.

6276. Beschrijving door W. R. van Hoëvell in 1845 van de kleeding van een hoofd der Badoeinen in het zuiden van de residentie Bantam. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 345.

6277. Beschrijving door W. R. van Hoëvell in 1845 van de kleeding, de woningen en het huisraad en de zeden van de Badoeïnen in het zuiden van de residentie Bantam. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 4e d. 371, 373, 396.

6278. Verklaring van eene verzameling koeloeks, staatsie-hoofddeksels, door den pangeran adhipati Ario Mangkoe Negoro te Soerakarta geschonken aan het Batav. Gen. van K. en W. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* X. 4e S. I. 1861, 25.

6279. Beschrijving door H. Zollinger in 1845 der kleeding van verschillende hoofden op Balie. *T. v. N. I.* Bat. 1845. 4e d. 7, 9, 10, 13, 24; 8e j. Bat. 1846. 4e d. 235.

6280. Beschrijving van de kleeding van den Madurees, door J. Hageman J.Czn *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 323.

6281. Beschrijving van het kostuum van den radja van Amabi op Timor, bij het bezoek van S. Muller in 1828. *Gids*, XIX j. N. S. 8e j. 1855. II. 87.

6282. Plegtigheden en gemeenzame gebruiken, woning, kleeding en wapening van de bevolking in de residentie Menado. Mededeelingen door D. F. W. Pietermaat en L. J. de Vriese. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Bat. 1840. 121. 135.

6283. Opgave van de rijksornamenten der Makassaren. 1795. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 134.

6284. Opgave en beschrijving van de rijkssieraden van Boni. *de Rochemont.* 2e *Bonische Veldtocht.* Soerabaija. 1860. 62.

6285. Staat, aantoonende de in Tanette aanwezige ornamenten, rijkssieraden, in 1861, door J. A. Bakker. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 292.

6286. Bijzonderheden nopens den zegelring en hoedband ten teeken hunner bediening gegeven in 1617 aan de leden van den Landraad in Amboina. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 127.

6287. Beschrijving van de kleeding van den koning van Hoetoemoerie op Amboina. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2e d. 106.

6288. Beschrijving door W. L. Ritter van de kleeding der Europeanen op Amboina in 1644. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3e d. 64.

6289. Beschrijving van de kleeding van de Orang-Kaja's op Oedjier en Wokkam, door J. F. G. Brumund. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2e d. 81, 82, 252, 253.

6290. Otaheitsche vrouwen, hare kleeding en dans. *Vad. Lett.* 1864. N. S. I. 79.

VOEDING.

Maaltijden.

6291. Beschrijving van een Chineesch gastmaal. Uit het onuitgegeven verhaal eener reize naar China, door den Rus Iwan-Iwanow-Tschudrin. *Vad. Lett.* 1811. II. 79. — *Lett. Mag.* 1814. 2e st. 451.

6292. Chineesch gastmaal te Maimatchin. Een staatsiebezoek van een Russisch generaal bij een voornamen Chinees en Dsargutschei uit het Travellers Magazine. *Vad. Lett.* 1840. II. 357.

6293. Een Chineesch gastmaal te Canton, door den koopman Sam-Qua. *Rec. o. d. Rec.* 1844. Meng. 42.

6294. Een Chineesch middagmaal te Ning-Po. Overgenomen uit The Times. *Leesktb.* 1858. III. 70.

6295. Chinesche gulzigheid. *Amalg.* 1836. I. 96.

6296. Uittreksel uit het dagboek van M. von Kotzebue, gehouden op zijne reize met het Russisch gezantschap naar Perzië, in 1817. Verhaal van zijn middagmaal gehouden bij den Sardaar, stadhouder in Eriwan. *Amst. Lett. Maandschr.* II. 1818. Meng. 216.

6297. Beschrijving van een Perzisch gastmaal, door Morier, secretaris van het Engelsche gezantschap in Perzië in 1809, in Schiraz gegeven. *Alg. Lett. Maandschr.* X. 1826. Meng. 523.

6298. Tekst der resolutie, 21 Augustus 1618, op het schaften te Jacatra en te Bantam. Bijdrage tot de kennis van de leefwijze van den gemeenen Nederlander in Indië in het begin der XVIIe eeuw. *v. d. Chijs, Jakatra.* Amst. 1850. 12, 204.

6299. Prijsvraag voor 1782 uitgeschreven door het Bat. Gen. van Kunst. en Wet., over het invoeren van meerder gebruik van rundvleesch onder den inlander op Java, ten einde de zoo hoog noodige buffels te besparen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. Voorber. 13. — Herh. voor 1785. *Ald.* IV. 2e dr. 1824. Voorber. 16.

6300. Lust de inlander vleesch? Door C. L. C. v. C. Betoog, dat de Javaan gaarne niet alleen buffel- maar ook rundvleesch eet, alsmede tot adhaesie van het daarover voorkomende in de brochure: „De vermeerdering van Java's bevolking, beschouwd als de grootste bron van rijkdom voor Nederland, door W. Bosch, Rott. 1851." *Bianq Lala.* 1e j. 1859. II. 152.

6301. Een warong op Java en een bezoek daarvan. Met plaat. *T. v. N.* 15e j. 1853. I. 54.

6302. Onbekendheid der Papoeas van Nieuw-Guinea met het gebruik van zout bij het toebereiden hunner spijzen. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde. N. I.* V. 47, 120, 159, 160, 181.

6303. De Sandwich-eilanden. Uit „Ruschenberger's Reis rondom de wereld." Een gastmaal. Kindermoord. *Vad. Lett.* 1843. II. 339, 342.

6304. De koninklijke familie van Lattakoo aan den maaltijd. Uit „Campbell's Reizen in Zuid-Afrika." *Vad. Lett.* 1817. II. 142.

6305. Een maaltijd aan de Kaap de Goede Hoop. Opgave der geregten volgens Lichtenstein. *Leeskab.* 1834. I. 91.

Menschen-eters.

6306. Menschen-eters van Sumatra. Beschrijving van deze gewoonte onder de Battaks, ontleend aan „Mission to the East-Coast of Sumatra in 1823; by J. Anderson. Londen 1826." *Cybele.* III. 1826 152. *Rozenstruik.* II. 1826. Meng. 226. *Letterb.* 1826. II. 62.

6307. Kannibalen op het eiland Floris. Menschen-eters. *T. v. N. I.* 9 j. Batavia 1847. 4 d 147.

6308. Zuidzee-eilanden. Menschen-eters. Poging van den ingeboren Evangelist Taunca tot afschaffing van dit gebruik op Nieuw Caledonie. *Ver. Chr. St.* IV. 1850, 51.

6309. Menschen-eters op de Fidji-eilanden. Naar het Fransch. Door A. B. volgens kapitein Dillon. *Alg. Lett. Maandschr.* XIV. 1830. Meng. 310.

6310. Menschen-eters in Nieuw-Zeeland. Volgens den Engelschen zendeling Leigh. *Boekz.* Sept. 1821. 334.

Drank.

6311. Hachich, de champagnewijn van het Oosten. Beschrijving van het gebruik en de uitwerking. *Vad. Lett.* 1838. II. 341.

6312. Dronkenschaps-woede bij de Chinezen. Opmerkingen over hun opium-rooken. *Volksbode* I. 1839. 19.

6313. Zonderlinge wijze van zich dronken te drinken bij de bewoners van de bergen in het landschap Petchit, in het binnenste van Hindostan. *Letterb.* 1819. II. 318.

6314. Plakkaten van den 14 November 1620, waarbij de herbergiers en tappers worden gewaarschuwd, om aan geen Comp.'s dienaren „op geloof te tappen," aangezien de arresten die zij op de gagien der dienaren, ter oorzake daarvan, zullen leggen, niet valied en zonder waarde zouden beschouwd worden. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Bat. 1844. 181.

6315. De soldaten en de jenever. Berigt van J. v. Swieten over Europesche kolonisatie op Sumatra, in verband met toenemend verbruik van jenever en van opium onder de inlanders. *Econ.* 1859. 138.

6316. Tekst van het voorloopig Reglement van de Oost-Indische afdeeling der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank. *Tijds. Chr. Leven N. I.* 2e j. 1856. I. 237. — De Oost-Indische afdeeling der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank; door G. F. de Bruyn Kops. Historisch overzicht van hare inrig-

ting en werkzaamheden. 1854 –1856. *Ald.* 228.

6317. Jongste berigten van W. Ellis, rakende de Zuidzee-eilanden. Gebruik van sterke dranken, kindermoord. *Vad. Lett.* 1826. II. 537.

Opium.

6318. Opium; beschrijving van het opiumrooken of amfioen-schuiven en van zijne uitwerking. *Vad. Lett.* 1847. II. 527.

6319. Beschrijving der Theriakis of opiumgebruikers in Perzië, door Reinegg. *Vad. Lett.* 1787. II. 2. 552; 1797, 2. 274.

6320. Beschrijving van het amfioen-schuiven en de gevolgen daarvan in Ned. Oost-Indië. Door Leonardus. *Biang Lala.* 1e j. 1852. I.72.

6321. Verbod tegen het gebruik van amfioen; door Winter. Soerakarta 1840. Oorzaak van dit verbod door Pakoe Boewon II. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Bat. 1840. 588.

6322. Het betelkaauwen in Indië. *Philopaedion.* IV. 1825. 349.

6323. Wensch naar eene geregtelijke en geneeskundige statistiek van het gebruik en de uitwerking van den opium bij de bevolking in den Indischen Archipel. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II 199.

6324. Beoordeeling van het artikel „Opium" voorkomende in het Aardrijkskundig en Statistisch Woordenboek van Nd. Indië, dl. II. afl. 8. door J. K. Quarles van Ufford. *Econ. Bijbl.* 1863. 222, 224

HUWELIJK, ENZ.

6325. Bijzonderheden, rakende de huwelijksplegtigheden der Indianen (in Azië). Overgenomen uit „Suite du Voyage aux Indes-Orientales et à la Chine, fait par ordre de Louis XVI, depuis 1774 jusqu'en 1781, par M Sonnerat. *Vad. Lett.* 1808. 2. 464.

6326. Beschrijving van de keuze eener bruid, alsmede van de maaltijden in China. *Boeks.* Mei 1834. 631.

6327. Beschrijving van een bruiloft in Peking. *Vad. Lett.* 1838. II. 775.

6328. Behandeling der Chineesche vrouwen van de zijde harer mannen. Medegedeeld door een Zendeling in China. *Keur v. Meng.* 1856. 101.

6328. Tooneelen in Indië. De harem van den Mogolschen keizer Akbar, door Abul Fazel Mobazek. *Leeskab.* 1835 I. 193.

6329. Over de veelmannerij, of de gewoonte van vele mannen te hebben, onder de vrouwen in Tibet in gebruik. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803. 2 st. 288.

6330. De bewoners van Hindostan. Naar het Engelsch. Schets van hunne zeden en gebruiken, en wel *a.* de vrouwen; *b.* de huwelijksplegtigheden der Hindo's en Mohamedanen. *Globe* 1841. I. 224.

6331. Mededeeling van het opschrift op een der poorten van de stad Agra, inhoudende de aanleiding tot afschaffing en tot herstelling der echtscheidingen aldaar. *Keur v. Meng.* 1854. p. 320. — Anekdote door X. Mededeeling van hetzelfde opschrift. *Euph.* XV. 1828. 2e j. 283.

6332. Britsch Indië. Huwelijk van weduwen in Hindostan. *Ver. Chr. St.* XIV. 1860. 116.

6333. Vrouwenmarkt in Indië. Beschrijving van deze wijze van huwen. *Rec. o. d. Rec.* XX. 1827. Meng. p. 397.

6334. Verloting van zes jonge vrouwen te Calcutta, uit Europa aangekomen. Mededeeling der advertentie hierover in eene Calcuttasche courant. *Leeskab.* 1834. IV. 295.

6335. Bruiloftspartij bij eenen Indischen vorst. Beschrijving van zulk een gehouden in een der staten van Engelsch Oost-Indiën. *Alg. Lett. Maandschr.* XXVIII. 1844. Meng. 635.

6336. Bijzonderheden nopens de gouden bruiloft van Jan de Mey te Columbo op 17 November 1770. *N. Nederl. Jaarb.* VI. 1771. 1. 499.

6337. Hoe een meisje in Perzië uitgehuwelijkt wordt. Beschrijving van de polygamie in Perzië. *Vad. Lett.* 1862. N. S. II. 386.

6338. Perzische huwelijken. *Rec. o. d. Rec.* XXVII. 1834. Meng. 540.

6339. Huwelijksplegtigheden der Perzen. *Keur v. Meng.* 1854. 379.

6340. Huwelijksplegtigheden bij de Persia-

nen. Bijzonderheden nopens hunne tijdelijke huwelijken, en hunne buitengewone zedeloosheid. *Schouwb. v. in- en uit. Lett.* 1810. Meng. 8. 419.

6341. Bezwaren tegen de beweerde bemoeijelijking der huwelijken onder de Christenen in Nederl. Indië, door J. Hageman JCz. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 150.

6342. Wetenswaardige onderrigtingen, betreffende de inwoonders van Sumatra. Echtverbintenis en vrijerij. 't Getal der vrouwen. Hanen-gevechten. Behandeling der kinderen. Lijkplegtigheden. Het eten van menschenvleesch. Ontleend uit „The History of Sumatra, by Marsden." *Vad. Lett.* 1783. V. 2. 542.

6343. Zeden en gebruiken der Bataks op Sumatra: huwelijk, begravenis, voldoening van schuld. *Lett. Mag.* 1832. 2 st. 216.

6344. Afschaffing van de djoedjoer (bruidschat voor een man, die wenscht te trouwen) in Palembang; door „Een Palembanger ambtenaar" *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 225.

6345. Mededeelingen betreffende de huwelijksplegtigheden en het koppensnellen bij de Orang-Aboeng in de Lampongs op Sumatra. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Bat. 1842. 35.

6346. Een gebruik te Sambas, genaamd Karadjaan Berarak, bij huwelijk en besnijdenis van vorstelijke personen, door R. C. van Prehn. *Biang Lala.* 3e j. 1854. I. 155. — *Tijdschr. Ind. T. L. en V.-kunde* VII. 3 S. I. 1858. 5.

6347. Vraag van het K. Inst. T. L. en V. kunde v. N. I. over de verschillende gebruiken en feestelijkheden, die onder de inlandsche bevolking van het eiland Java bij besnijdenis, huwelijk, begrafenis en dergelijke, plaats hebben, en waarbij vooral het onderscheid der standen veel invloed uitoefent. *Bijdr. T. L. en V.-kunde. v. N.-I.* I. 1853. XI. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 76. — *Bijdr. T. L. V.-kunde N. I.* III. 1855. XXVI; IV. 1856. XXVI.

6348. Het bruidsvertrek eener jonge Javanerin. Ontleend aan „J. J. X. Pfijffer Skizzen von der Insel Java." *N. Keur v. Meng.* 1831. p. 369.

6349. Tekst en vertaling van het huwelijks-formulier bij de Badoeïnen in het zuiden van de residentie Bantam; door W. R. van Hoëvell, en D. H. Cannaarts. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 4e d. 396. 341.

6350. Plakkaten van den 11 December 1620, houdende verbod aan Christen-ingezetenen, om binnen de Republiek van Jaccatra eenige slaven of slavinnen als bijzit of bijzitten te mogen houden. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Bat. 1844. 181.

6351. Plakkaten van den 15 Januarij 1621, waarbij aan alle inwoners, vrije burgers, of in dienst, verboden wordt zich, of hunne vrouwen, kinderen, slaven en slavinnen te laten trouwen en doopen, anders dan met consent en advies van de overheid der stad Jaccatra. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia. 1844. 182.

6352. Opgaven der bepalingen vervat in het plakkaat van 20 Julij 1622, ter bevordering en bescherming van den huwelijksband binnen Batavia. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia. 1844. 204.

6353. Extract uit het dagregister des kasteels Batavia 16 November 1706, inhoudende de „Plegtlykheden" omtrent het huwelijk van den Gouv.-Gener. J. van Hoorn met J. M. van Riebeek. *Valentijn.* IV. St. 1. 336.

6354. Beschrijving van de luisterrijke plegtigheden der voltrekking van het huwelijk van P. C. van Hasselaer, benoemd President op Cheribon met jonkvrouwe G. M. Mossel, dochter van den Gouv.-Gen. van Ned. Indië, op 24 April 1757. *Ned. Jaarb.* XI. 1757. 2. 1114.

6355. Het hof te Sourakarta. Huwelijksplegtigheid van twee Prinsen van het Keizerlijke huis, met name Ariat Modjo en Noutonat Modjo, op 7 October 1838, door S. A. Buddingh. *Vad. Lett.* 1839. II. 585. — Ook geplaatst in het *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia. 1838. 410.

6356. Beschrijving der huwelijksplegtigheid van een Mahomedaanschen priester te Rembang in 1828. Uit de aanteekeningen van J. H. Janssen. *Oosterling.* I. 1835, 272.

6357. Brief, Batavia 8 Nov. 1859. No. 2560, van den 1e Gouv.-Secret., aanbiedende een rapport van den resident van Soerabaya betreffende de in de maanden Maart en April in zijne residentie menigvuldig gesloten huwelijken onder de inlanders. *Tijdschr. I. T. L. V.-kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 439. — Javaansche ligtgeloovigheid. Oorzaken van bovengenoemd verschijnsel. Tekst der missiven, 11 Augustus 1859, Lt. H, van den resident van Soerabaya, H. C. van der Wijck. *Ald.* X. 4. S. I. 1861. 161. 450.

44*

6358. Merkwaardig huwelijk van J. J. Riems met de Javaansche vrouw Moordia, op 31 Maart 1852 te Pasoeroewan, na hunne vijftigjarige vereeniging buiten echte, waarbij ook de bruiloft door hen gevierd. *Biang Lala*. 1e j. 1852. I. 98.

6359. Beschrijving van de gebruiken bij geboorten, huwelijken en begrafenissen bij de bevolking van het rijk van Tomboekoe op de oostkust van Celebes; door C. Bosscher en P. A. Matthijssen. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde*. II. 1854. 75. — Idem bij die van Banggaai. *Ald.* 97.

6360. Beschrijving door den zendeling A. P. Wilken van de plegtigheden der Alfoeren in de Minahassa bij huwelijk, echtscheiding, eerstgeboorte, begrafenis en eedaflegging. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 395.

6361. Huwelijksgebruiken op de Philippijnsche Eilanden, volgens F. Renouard de St. Croix, in zijne »Reizen naar de Oost-Indiën, de Philippijnsche Eilanden enz. in de jaren 1803 en volgg." *Boekz.* April. 1816. 459.

6362. Beschrijving van de gebruiken en gewoonten bij geboorten, huwelijken, sterfgevallen, begrafenissen, enz. onder de bevolking der Aroe-eilanden; door C. Bosscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 360.

6363. Iets over het huwelijk in Nieuw-Holland onder de inboorlingen, door A. A. M. K. volgens het verslag van Dumont-d'Urville. *Alg. Lett. Maandsch.* XXVII, 1843. Meng. p. 350.

6364. Aanmerkingen over de vrijerij, het huwelijk en de zeden der inboorlingen van Nieuw-Zuid-Wales, door D. Collins. *Vad. Lett.* 1807. 2. 587, 618.

6365. De Bruiloft. Beschrijving van die onder de Hollandsche Afrikanen. Uit de »Koloniale Schetsen en Typen van het Eastern Province Magazine, Cape Town. 1862" en overgenomen uit de *Kaapsche Courant. Leeskab.* 1862. IV. 151.

6366. Huwelijkspenningen in galvanoplastiek, gezonden door J. S. van Coevorden, ter gedachtenis van C. A. Lundberg Jacobson en J. J. Hamer, 1814; en van C. A. F. Loth en C. van Naerssen 1814, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 445.

6367. Gebruiken bij Javaansche Grooten; door S. A. Buddingh. Wanneer eene Javaansche vrouw voor het eerst zwanger is in de zevende maand en wanneer een kind zeven maanden oud is. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 239. — Idem, door P. A. Schill. Oorsprong en beteekenis dier plegtigheden. *Ald.* 466.

6368. Gebruiken bij en na de geboorte van eenen Pers; door F.... *Mimersbron.* I. 1834. 48.

6369. Vertaling door W. H. Medhurst uit een beroemd Chineesch leerboek van zedekunde, bevattende een nadrukkelijk vertoog tegen den moord van pas geboren meisjes door het geheele rijk van China. Medegedeeld door J. van der Vinne. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia. 1842. 323, 329.

6370. Kindermoord in China, in strijd met de wetten en zeden aldaar, aangetoond uit mededeelingen van Heine, Pater Hyacinthus (Jakinf), C. Scherzer, A. Tatarinoff. *Vad. Lett.* 1860. II. 313.

6371. Punjaub. Kindermoord. Maatregelen van het Britsch-Indisch Gouvernement tegen dit kwaad. *Ver. Chr. St.* IX. 1855. 38.

6372. Meisjesmoord op Guzuratte en elders. Uit een »Account of the abolition of female infanticide in Guzerat." Oorsprong dezer gewoonte, en de welgelukte pogingen tot hare afschaffing door kolonel Walker. *Rec. o. d. Rec.* X. 1817. Meng. 80.

6373. Kindermoord onder de Malagassen; oorzaak en verschillende wijzen. *Leeskab.* 1835. IV. 107.

6374. Het stelen en verkoopen van kinderen in Indië. *Vad. Lett.* 1838. II. 148.

6375. Zonderlinge gewoonten der bewoners van Nieuw-Zuid-Wallis omtrent hunne kinderen; door A. J. Vreem. Het uittrekken van een der voorste tanden en het afsnijden en in zee werpen van de twee voorste leden van den pink. *Philopaedion.* V. 1826. 117.

6376. Barbaarschheid der Zuid-Zee eilanders. Oorzaken en verschillende wijzen van kindermoord bij hen, volgens den zendeling W. Ellis. *Alg. Lett. Maandschr.* X. 1826. Meg. 634.

BEGRAFENIS, ENZ.

6377. De begrafenis van eenen rijken Japanees. Met plaat. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 1.

6378. Eene Chineesche lijkplegtigheid te Hongkong. *Vad. Lett.* 1860. II. 644.

6379. Begrafenis van een Hongkongsch koopman, King Qua. Uit het Engelsch. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. Meng. 47.

6380. Bijzonderheden rakende het begraven bij de Chinezen zoowel in China als in Malakka en den Indischen Archipel. *Vad. Lett.* 1827. II. 230.

6381. Behandeling der dooden, in gebruik bij de Siammers. Uit »De zending naar Siam en naar Hué, in de jaren 1821 en 1822. Uit het dagverhaal van wijlen G. Finlayson. Door T. S. Raffles. Dordr. 1827." *Rec. o. d. Rec.* XXI 1828. Meng 390.

6382. Mahomedaansche lijkplegtigheden. Volgens de twaalfjarige waarnemingen van eenen Engelschman bij een Muzelmansch huisgezin in Indië. *Vad. Lett.* 1832. II. 452.

6383. Mirza Mohammed Savand Sekundir Hasmut Bahadur. De begrafenisplegtigheden te Parijs van dezen prins van Oude. *N. Rec.* 1858. Meng. 206.

6384. Begrafenis van Sultan Rundschit-Singh van Lahore, overleden op 27 Junij 1829; volgens M. Honigberger, in het Zevenbergsche Weekblad. *Vad. Lett.* 1840. II. 261.

6385. Uittreksel van een brief inhoudende eene beschrijving der lijkstatie van den koning van Malabar Amboe *Eur. Mercurius.* XL. 1729. II. 108.

6386. Mededeelingen omtrent den grooten koepel op het graf van sultan Muhammed, te Beejapore, en eenige andere door J. Ferguson. Uit „Civil Engineer and Architect's Journal." Februarij 1855. 36. Medegedeeld door F. W. van Gendt, JGz. *Inst. van Ingenieurs.* Utr. 1855—1856. 53.

6387. Het Mausoleum te Lucknow. Met een plaat. *Amalg.* 1836. II. 528.

6388. De kostbare graftombe. Bijzonderheden, volgens Tavernier, van den bouw en de onkosten van het praalgraf door keizer Shah Jehan, den vader van Aurungzebe, als graftombe voor zijne vrouw opgericht in Indië. *Keur van Meng.* 1845. 128.

6389. »Relaas van de laatste eerbewijzen en statie, met welke het lijk van wijlen C. Bezuijer, directeur der O. I. C. in Guzeratte, Hindoestan, mitsgaders gezant aan het Hof van den grooten Mogol, op 20 October 1710 in Surath ter aarde is besteld." *Valentijn.* IV. St. II. 280.

6390. Zelfmoorden der zwangere weduwen in Indië. Volgens Forbes. *Leeskab.* 1822. I. 191.

6391. La Suttie (menschenoffer te Baroda); récit d'un témoin oculaire. Aankondiging en overzigt door E. de Waal van dit artikel in de Revue Britannique. Juin 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 7, 8, 9. 179.

6392. Lijkstatie, op 18 Junij 1723, van wijlen J. A. Rumpf, gouverneur van Ceilon enz. te Colombo. *Valentijn.* V. St. I. 359.

6393. Tekst van het ceremonieel der lijkstatie, gehouden op 19 Junij 1723, ter gelegenheid van de plegtige begrafenis van I A. Rumphf, gouverneur van Ceylon, enz. *Eur. Mercurius.* XXXV. 1714. II 95.

6394. Beschrijving van de lijkstatie van wijlen den opperkoopman en Dessaur van de Colombose landen, R. Cramer, op 23 October 1760 te Colombo overleden. *Maandel. Ned. Mercurius.* X. 1761. 209.

6395. Beschrijving van de »bijna vorstelijke statie, waarmede het lijk van den gouverneur directeur van Ceilon, L. J. van Eck, op 5 April 1765, te Colombo is begraven." *N. Nederl. Jaarb.* I. 1766. 488.

6396. Ceremonieel der lijkstatie gehouden den 10 Februarij 1785, ter gelegenheid van de plegtige begravenis van I. W. Falck, gouverneur en directeur van het eiland Ceylon enz. *Maandl. Ned. Mercurius.* LIX. 1785. 126.

6397. »Extract uyt 't verbael van India, noopens de staetelijke begravinge van P. Lucassen zaliger" 21 en 22 Maert 1630. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Zeeland,* 1855. 51.

6398. Ceremonieel gevolgd bij de »Lijkstatie van den gouverneur-generaal K. Speelman, 15 Januarij 1684." *Valentijn* IV. I 311. — Idem van den gouverneur-generaal A. van Riebeek. 20 Nov. 1713. *Ald.* I. 344.

6399. Beschrijving der lijkstatie van den gouverneur-generaal van N. Indië M. de Haan, op 4 Junij 1729. *Eur. Mercurius.* XLI. 1730. I. 45.

6400. Ceremoniën ter plegtiger uitvaart van G. W. van Imhoff, gouverneur-generaal van N. Indië op 5 Nov. 1750. *Eur. Mercurius*. LXII. 1751. II. 4.

6401. Beschrijving van de „luisterrijke" staatsie, waarmede het lijk van den gouverneur generaal J. Mossel, op 19 Mei 1761, is begraven. *Nederl. Jaarb.* XVI. 1762. I. 461. - Idem met afbeelding. *Maandel. Ned. Mercurius*. XIII. 1762. 38.

6402. Beschrijving van de lijkstatie te Batavia op 1 Julij 1761, van wijlen den extraordinaris raad van N. I., A. de Nijs. *Maandel. Ned. Mercurius* XII. 1762. 130.

6403. „Plan van de plegtige uitvaert van den gouverneur-generaal van Ned. Indië" J. van Riemsdijk, op 7 October 1777; volgens de schikking eener daartoe benoemde commissie, en overeenkomstig de uitdrukkelijke begeerte van den overledene. *N. Nederl. Jaarb.* XIII. 1778. I. 296.

6404. Voorheen en thans; luister en eenvoud; door N. P. Project tot de plegtige uytvaart van den gouverneur-generaal J. van Riemsdijk, 7 Oct. 1777. Gevolgd door opmerkingen over den eenvoud in acht genomen bij de begrafenis van de gouverneurs-generaal D. J. de Eerens in 1840 te Buitenzorg, en P. Merkus in 1844 te Soerabaya. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 123.

6405. Bijzonderheden nopens de plegtigheden bij het begraven te Batavia van V. J. Blondeel, geëligeerd raad extraordinaris van Ned. Indië op 20 Januarij 1781. *Maandel. Ned. Mercurius*. LIII 2782. 38.

6406. Beschrijving van de begravenis op 20 Januarij 1781 te Batavia van V. J. Blondeel, benoemd voorzitter van den raad van justitie te Batavia *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1284.

6407. Wijze van begraven te Batavia van vrouwe C. Tobtson, gemalin van den raad extraordin. D. J. Smith, op 25 April 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1286. — Idem van de gemalinne van den raad extraordinaris J. C. M. Rademacher, op 26 Dec. 1781. *Ald.* 1304.

6408. Overbrenging te Batavia van het lijk van A. W Feith, opperkoopman en opperhoofd van den Japanschen handel, Junij 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783 3. 2015.

6409. Wijze van begraven te Batavia op 9 Julij 1782 van vrouwe S. M. van Oordt, gemalinne van H. Breton. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2016. — Idem van vrouwe C. L. Gallas, gemalin van D. J. Smith, extraordin raad van Indië, op 17 Aug. 1782. *Ald.* 2018. — Idem van vrouwe J. W. Bake, gemalinne van den raad ordinair J. Vos, op 25 Sept. 1782. *Ald.* XIX. 1784. I. 1176. — Idem van vrouwe A. M. Franchimont, gemalinne van den raad extra ordin. J. H. Pook, op 8 Maart 1783. *Ald.* 1183. — Idem van vrouwe C. van Doorn, douarière wijlen J. A. Meijer, op 16 Febr. 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1813. *Maandel. Ned. Mercurius*. LVII. 1784. 209. — Idem van vrouwe A. S. Westpalm, douarière van wijlen den gouverneur-generaal R. de Klerk, op 1 Januarij 1786. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1655. — Idem van J. Vermeulen, raad extraordinair van Ned. Indië, op 26 Dec. 1787. *Ald.* XXIV. 1789. 1. 438.

6410. Tekst der ordonnantie van den Gouverneur-Generaal en de Raden van India, Batavia in het Kasteel den 30 Maert anno 1753, op het inrichten van de begravenisrollen en doodbriefjes, alsmede van de begravenissen der officiers van de Christene Inlandsche militie en burgerij, dienende tot ampliatie van het reglement op de lijkstaties, van den 23 Augustus des jaers 1743. *Nederl. Jaarb.* VIII. 1754. I. 525.

6411. Aanstelling tot doodgraver van het Binnen-Portugesche kerkhof te Batavia van den Burger J. Abrahams. Batavia, Januarij 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. I. 1181. — Idem voor het Buiten-Portugesche kerkhof van den adsistent J. Jansz. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1783 I. 1181.

6412. Aanstelling, Batavia 16 Maart 1773, tot bedienster der sterfhuizen en bezorgster der begrafenissen te Batavia. van S. van der Steen, Wed. van den koster van Maurik. *Maandel. Ned. Mercurius* XXXVI. 1774. 2.

6413. Aanstelling, Bat. 23 April 1773, van E. Kroef, Wed. de Vos, tot verhuurster van rouwmantels, aan de Oostzijde te Batavia. *Maandel. Ned. Mercurius*. XXXVI. 1774. 3. — Idem van A. Daniëls, Weduwe van den predikant J. Vos, Batavia December 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. I. 1180

6414. Ontslagen op haar verzoek W. C. Durant, als bezorgster der begravenissen, aan de Oostzijde te Batavia. Batavia Januarij 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. I. 1182.

6415. Aanstelling tot bedienster der sterf-

huizen en bezorgster der begravenissen van de Westzijde te Batavia van A. Brand, Wed. Nijland. Batavia Febr. 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784 2. 1813. — Idem van de Wed. Friesse. Bat. Junij 1788. *Ald.* XXIV. 1789. 1. 650.

6416. Een brief aan den Redakteur; door V o x. Aanmerkingen op het Reglement voor het beheer der begraafplaatsen voor lijken van Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen te Buitenzorg, voor zooveel betreft de bepalingen nopens de zamenstelling en benoeming der commissie met dat beheer belast; vastgesteld bij Indisch besluit van 29 Augustus 1859 N°. 4 en geplaatst in de Javasche Courant van 17 September 1859, N°. 75. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 383.

6417. Begrafenisring op den gouverneur-generaal D. J. de Eerens. Mededeeling van bijzonderheden wegens de begrafenisplegtigheid op 2 Junij 1840 te Buitenzorg, door F. N. N i e u w e n h u y z e n. *Tijds. Ind. T. L. V.-Kunde.* VII. 3. I. 1858. 528.

6418. Bijzonderheden nopens de begrafenisplegtigheden van den Siameschen groote Kan Soeta Warie in 1823, te Batavia. *T. v. N. I.* 4e j. Batavia 1842. 1e d. 189.

6419. Overlijden en begrafenis van den keizer van Soerakarta in 1820. Uit de Bat. Courant v. 25 Nov. 1820, N°. 48. door H. G. N a h u y s. *Ind.. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 1 en 2. 148.

6420. De rouw onder de Javanen, door S. K e y z e r. *Bijdr. Ind. T. L. V.-Kunde.* N. V. IV. 140.

6421. Begrafenis-plegtigheden bij de Maleische vorsten op Timor, door D. S l u i t e r, *Philopaedion.* II. 1 23. 128.

6422. Gewoonte op Celebes, om de afgestorvenen naar de plaatsen, waar ze overleden of begraven zijn, te noemen. Medegedeeld door S. A. B u d d i n g h. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Bat. 1843. 430 Noot

6423. De Tiwoekar of steenen graven in de Minahassa; door J. G. F. R i e d e l. Met een plaat. *Tijds. Ind. T. L. V.-Kunde.* XIV. 4 S. V. 1864 379.

6424. Extract uit de daagelijkze aanteekeninge gehouden ten kasteele Rotterdam, op Makassar, in de maand September den 10, 11 en 12 des jaars 1701 Inhoudende het gevolgd ceremonieel bij de begravenis van C. van Sypesteyn, huisvrouw van den gouverneur C. Beernink. *Valentijn.* III. st. II 191.

6425. Uittreksel uit eenen brief van Makassar, van 1 April 1825. Plegtigheid van rouwbeklag aan het hof van Goa, bij den dood des konings, afgelegd. *Rec. o. d. Rec.* XVIII. 1825. Meng. 489.

6426. Rouwplegtigheden en onthaal bij de Alfoeren op Ceram. *van Doren, Fragm.* I. 1854. 165.

6427. Extract uit het Ambonsch dagregister, betreffende het ceremonieel van begravenisse van Juffrouw de Haas, huisvrouw van den raad extraordinaris D. de Haas, 11 Julij 1589. *Valentijn* II. 2 St. 249.

6428. Extract uyt het Hilanees Dagregister wegens de lijkstatie van Hassan Soeleyman, Orangkaja Boelan, op den 6 Januari 1709 overleden en den 8sten daaraanvolgende ter aarde besteld. *Valentijn.* II. 2 St. 272.

6429. Formulier bij de begrafenis eens verloren drenkelings op de Z. W. Eilanden door G. H e ij m e r i n g. Lettineesche tekst, met woordelijke en zakelijke vertaling. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 3e d. 69. — Idem van een gesneuvelde. *Ald.* 67.

6430. Korte metten. De begrafenis van een der bewoners van de Fischi-eilanden. *Leeskab.* 1845. I. 94.

6431. Onfeilbaar geneesmiddel. Plegtigheid van het begraven der bewoners van de Fidschi-eilanden. *Iris.* XVII j. 1846. I. 163.

6432. De dood van Moomooe, koning van Tongotaboo, diens begrafenisse, en een daarop volgend feest. Uit „A missionary voyage to the Southern Pacific Ocean, 1796—1798." *Vad. Lett.* 1800. 2. 654.

6433. Bijzonderheden nopens het rouwbedrijf en de „staatsie en eerbewijzingen" bij de teraardebestelling op 17 Augustus 1771 van Rijk Tulbach, gouverneur van de Caep de Goede Hoop. *N. Nederl. Jaarb.* VIII. 1773. 1. 370.

6434. Berigt nopens de ter aarde bestelling van P van Rheede van Oudshoorn tot Nederhorst, benoemd gouverneur van de Kaap de Goede Hoop, op 12 April 1773 aldaar. *N. Nederl. Jaarb.* VIII. 1773. 2 860. 64. — Beschrijving der plegtigheden bij het aan land brengen en ter aarde bestellen, aan de Kaap de Goede Hoop van wijlen P. van Rheede van Oudshoorn tot Nederhorst, geëligeerd gouverneur van de Caap, 12—17 April 1773. Met afbeelding *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXV. 1773. 2. 32.

6435. Opgave van de kosten der begrafe-

nis van den koning van Madagascar Radama. *Nieuwsverz*. 1830. 21.

6436. De kostbare begrafenis. Opgaven nopens die van Radama, koning van Madagascar, in Julij 1828. *Leeskab*. 1840. II. 271.

VERMAAK.

Jagt.

6437. Bijzonderheden nopens de voorliefde der Japannezen voor honden, onder den keizer Trinajor, en na zijn dood voor katten volgens Kämpffer. *Keur van Meng*. 1827. 319.

6438. Kwartel- en krekel-gevechten bij de Sinezen. *Alg. Lett. Maandschr*. XVII. 1833. Meng. 637.

6439. De jagt in de Oost-Indië door de Engelschen beoefend. *Keur v. Meng*. 1e j. 1818. 337.

6440. Het jagtvermaak der Engelschen in Bengalen; door G. Ironside. *Vad. Lett*. 1803. 2. 257. — Idem in Indië. *Ald*. 1809. II. 298.

6441. Verslag van de jagtplaats van Tippoo, Sultan te Seringapatnam. Jagt op antelopen met Cheta's; door Sydenham. *Vad. Lett*. 1802. 2. 360 en 363 Noot.

6442. Een olifant- en een tijger-gevecht te Lucknow, in Indië. Uit de „Reizen van Valentia. London 1809." *Vad. Lett*. 1813. 2. 34.

6443. Spelen en volksvermaken der Javanen; door W. R. van Hoëvell. I. Het Tijgergevecht. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia. 1840. 298.

6444. Beschrijving door F. Junghuhn van tijgergevechten te Soerakarta, in September 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia. 1845. 2e d. 206. 213.

6445. Maatschappij tot uitroeijing der tijgers op Java; door B......g. Uit de Bat. Court. van 26 Febr. 1820. N. 9. *Ind. Mag*. II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 48.

Spel.

6446. Hue-Hue. Beschrijving van dit hazardspel bij de Chinezen. *N. Keur v. Meng*. 1838. 319.

6447. Plakkaten van 28 October 1620 tegen het dobbelen en spelen der Christenen, binnen Jaccatra. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batav. 1844. 180.

6448. „Ordre op 't spelen der Chineeschen geresolveert en goedgevonden in 't fort Jaccatra, den 1sten November 1620." *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia. 1842. 89 en 87 Noot.

6449. „Placcaat, Actum in 't fort Jaccatra, 14 November Ao. 1620," tegen het spelen der Chinezen. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia. 1842. 90 en 87 Noot.

6450. Plakkaten van den 14 November 1620, waarbij verboden wordt om eenig regt te doen op schulden of vorderingen uit spelen of dobbelen voortspruitende binnen Jaccatra. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia. 1844 181.

6451. Opgave van het plakkaat van 31 December 1778. Verbod tegen de ronging- en topping-spelen in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 269.

6452. Opgave van het plakkaat van 12 Junij 1807. Voorwaardelijk verbod tegen de ronging-spelen in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 269. Noot.

6453. Het hazardspel aan de Inlanders verboden; door B. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 358.

6454. Voorbeelden van de zucht tot het spel bij de Oost-Indische volken. *Vad. Bibl*. IV. 1792. 2 st. 189.

6455. Korte beschrijving van het Celebesche kaartspel genaamd Omi; door B. F. Matthes. *Tijds. I. T. L en V-kunde*. XI. 4. S. II. 1862. 525. — Nog iets over het Omi-spel, dat uit Italie afkomstig is; door F. C. Wilsen. *Ald*. XIII. 4 S. IV. 1864. 192. 542.

6456. Mededeelingen betreffende het Omie-spel op de eilanden Bonerate en Kalao; door J. A. Bakkers. 1860. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde*. XI. 4 S. II. 1862. 234.

Feesten.

6457. Verhaal van de groote pracht die daar geschiedt is, op den feeste gehouden in de stad van Meaco, alwaar den Dayro, zijn keijserlijcke Mayest. van Jappan quam besoecken, 20 October 1626. Beschreven

door C. Krammer. *Begin en voortgang.* 1646. II. *Reis. Hagenaar.* 189.

6458. De policie in Canton, in China. Publikatie geteekend door Tsjoh Tsjoh Roh, tegen het bijwonen door vrouwen van illuminatie en vreugdebedrijven. Uit het Chineesch vertaald. *Echo.* 1828. 100.

6459. Verhaal van de jaarlijksche feesten der Chineezen, ter eere van den landbouw. Uit het Engelsch. Door C—S. *Vad. Lett.* 1781. III. 2. 642. — Feest van den landbouw in China. *Lett. Meng.* 1821. 2. st. 320.

6460. Het feest ter eere van den landbouw bij de Chineezen; door L. *Oud en Nieuw.* I. 2. 1830. 106.

6461. Gewoonte der Chinezen bij eene zons- of maansverduistering. *Keurbl.* I. 1822. 78.

6462. Aardige gewoonte der Chinezen op den laatsten avond des jaars tot het betalen hunner schulden. *Paauw en Raaf.* 1815. 324.

6463. Het Chineesche feest Tshit-Njet-Pan, door J. J. Langenhoff. Met plaat. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 473.

6464. Eene merkwaardige Chineesche anecdote van den thans regeerenden keizer van China Kim Long. Beschrijving van het feest der oude lieden te Peking op 14 Febr. 1785. *N. Ned. Bibl.* VII. 1787. 2e st. 231.

6465. Eenige bijzonderheden omtrent de feesten in de Chinesche districten op Borneo's Westkust; door M. von Faber. 1861. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 476.

6466. Viering van het nieuwe jaar in Thibet. *Boekz.* Junij 1831. 697.

6467. Nieuwjaars-plegtigheden bij verschillende volken in Perzië, Thibet, China, Bengalen en op Sumatra. *H. Vad. Bibl.* 1806. 2 st. 725.

6468. Plegtigheid, waarmede de keizer van China zijne moeder op nieuwjaarsdag begroet; door F. N. Nieuwenhuijzen. *Philopaedion.* X. 1831. 542.

6469. De Nederlandsche „burgers" op Ceilon, hunne zeden en gewoonten, speciaal hunne viering van den nieuwjaarsdag in 1850, volgens J. Capper in zijne „Pictures from the East. London 1854." *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 373.

6470. De nieuwjaarsdag te Soerakarta, door T. C. T. Deeleman. *Bijdr. Ind. T. L. en V.-kunde.* N. V. II. 348.

6471. Het vuurfeest in Oost-Indië. Ontleend uit het Asiatic Journal. *Vad. Lett.* 1841. II. 659.

6472. Hindoesch feest te Calcutta aan Prins Hendrik gegeven in 1837, door P. Melvill van Carnbee. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Bat. 1840. 229.

Vermaken.

6473. Chinesche vliegers. *Leeskab.* 1865, IV. 159.

6474. Merkwaardig vuurwerk in het koningrijk Siam. Uit een „Berigt eener reis van twee monniken naar het koningrijk Siam," uitgegeven in 1684. *Lett. Mag.* 1834. 2 st. 475.

6475. Verlustiging der Hindoos, genaamd Hauli, door T. D. Broughton. *Vad. Lett.* 1818. 2. 575.

6476. Tooneelen in Indië. 3. Indische goochelaars. *Leeskab.* 1834. II. 24.

6477. De Egyptische Harsi's en Indische goochelaars. *Leeskab.* 1841. II. p. 43, 47.

6478. Iets over het beleezen of betooveren der slangen in het Oosten. Uit „de Grandpré's voyage dans l'Inde et au Bengale." *Vad. Lett.* 1803. 2. 518.

6479. Bijzonderheden nopens de vermaken en spelen van de Maleijers ter westkust van Borneo; door G. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 233.

6480. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I., over de volksvermakelijkheden der Javanen. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XII. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 76. — *Bijdr. T. L. en V.-kunde. N. I.* III. 1855. XXVI. IV. 1856. XXVI.

6481. Spelen en volksvermaken der Javanen: door S. A. Buddingh. Javaansche komedie. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Bat. 1842. 343. — Javaansch tornooispel met opgave van het ceremonieel door den Soesoehoenan van Karta Soero weleer voor de Bopattie's vastgesteld. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Bat. 1840. 246, 251.

6482. Beschrijving door L. C. D. van Dijk, van het Mirabolanenspel in 1623 aan het Mattaramsche hof in zwang. *van Dijk, Ned. Betrekk.* Amst. 1862. 183. Noot.

6483. Lijst of programma der verschillende dansen en spelen, welke in de afdeeling XIII en IX Kotta's van de residentie Padangsche Bovenlanden, als nationale of provinciale vermakelijkheden bekend en geliefd zijn, door J. A. W. van Ophuysen. 1856. *Buddingh, Ned. O.-Ind.* III. Rott. 1861. 224.

6484. Mededeelingen betreffende de feestelijkheden tijdens de in 1832 gehouden jaar- of beestenmarkt te Soerabaya; door B. J. A. W. Brilman. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Bat. 1842. 410.

6485. Over de plegtigheden, welke jaarlijks bij het begin der rijstteelt, te Pauw plaats vinden; door S. A. Müller. Vertaling uit het Maleisch van het oorspronkelijk verhaal van den fiskaal te Padang, Panghoeloe Katib Máhâradja. *Muller, Bijdr.* Leid. 1846. 159.

6486. Beschrijving der plegtigheden en feesten, welke voorafgaan aan den pluk der vogelnestklippen te Karang Bollong in de residentie Bagelen op Java. 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d 316.

6487. Beschrijving der fosso's of feesten van de Bantikkers in de Minahassa, welke ten doel hebben om hunne kinderen een tijdelijk geluk aan te brengen; door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 1e d. 29.

6488. Bloedige schouwspelen der Perziërs. Jaarlijksche opvoering der historische tragedie: »De dood van Hossein." *Rec. o. d. Rec.* XXVI. 1833. Meng. 180.

6489. Project ter oprigting te Batavia van een schouwburg, en van de conditiën, naar welke zoowel de acteurs als toezieners zich moeten gedragen. *Ned. Jaarb.* XII. 1758. 1. 526. — Mededeelingen betreffende de gegeven voorstellingen. *Nederl. Jaarb.* XII. 1758. 1. 530.

6490. Bijzonderheden nopens de vertoonplaats te Batavia van Europesche googchelaars, hunne kunsten, benevens de prijzen der plaatsen, volgens advertentie Batavia, October 1773. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXVI. 1774. 209.

6491. Resolutie der Indische Regeering, Batavia 18 Sept. 1781, tot tijdelijke sluiting van den schouwburg te Batavia. *N. Nederl. Jaarb.* XIII. 1782. 2e d. 1298.

6492. Berigt nopens de stichting van een schouwburg te Port-Nicholson op Nieuw-Zeeland in 1843 en van zijne verlichting met gas. Overgenomen uit het »Athenaeum" van 1844. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 10, 11 en 12. 33.

6493. Een concert op een eiland in de Zuidzee. Gegeven door de Alleghanians op Raratonga, in den Cooks of Manoa-Archipel. *Leeskab.* 1861. III. 152.

6494. Acht en negentig balken; door S. S. Walter. Aanvraag bij den Gouv.-Gener. uit Samarang, 1 Febr. 1835, door M. Clignett c. s, om hout voor een balzaal te Samarang. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 253.

6495 Javasche Schetsen. Batavia. De Harmonie. Het bal. *De Kopiist.* 1e j. 1e d. Bat. 1842. 15, 434, 532. — Idem, als societeit. *Ald.* 47.

6496. De problematische oprigting van een leesmuseum te Batavia, nog onder geene zinspreuk; door J. Munnich. *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1846. 2e d. 575.

Feestvieringen.

6497. Generale Resolutie door den Gouv.-Gener. en Raden te Batavia op 14 Mei 1748 genomen, tot vaststelling der vreugdebedrijven en het daarbij te volgen ceremonieel, bij de tijding der verheffing van den Prins van Oranje en Nassau tot Stadhouder over d'Unie in het Vaderland. *Eur. Mercurius.* LX. 1749. I. 240.

6498. Brief, Batavia 17 April 1749, inhoudende de beschrijving van de feestviering aldaar, van den eersten verjaardag van den Erf-Prins van Oranje, Willem V. *Eur. Mercurius.* LXI. 1750. I. 295.

6499. Verhaal, Batavia 12 November 1752, van al de omstandigheden, die in de maand November 1752, ter eere van de Prinses Gouvernante en van Willem V zijn voorgevallen in Oost-Indië. *Eur. Mercurius.* LXV. 1754. I. 2.

6500. Beschrijving van de »ongemeene vreugdebedrijven," gevierd te Batavia op 8 Maart 1766, wegens de meerderjarigheid van den Prins Erfstadhouder. *N. Ned. Jaarb.* I. 1766. 2. 1249. — Bijzonderheden. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXI. 1766. 162. XXIII. 1767. 32.

6501. Feestviering te Batavia op 24 Maart 1766, bij de tijding van het sluiten van den vrede met den koning van Candia. *N. Nederl.*

Jaarb. I. 1766. 2. 1256. — Bijzonderheden. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXI. 1766. 163.

6502. Bijzonderheden, Batavia 7 Junij 1773, nopens de voorgenomen viering te Batavia en op alle plaatsen in Ned. Oost-Indië, van den eersten verjaardag van den Erfstadhouderlijken Prins op 24 Augustus eerstkomende en van de wijze waarop zij heeft plaats gehad. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXVII. 1774. 3. 32. — Idem nopens de viering op 15 Februarij 1774, van de geboorteverjaring van den tweeden Stadhouderlijken Erfprins Willem George Frederik. *Ald.* XL. 1776. 2.

6503. Bijzonderheden nopens de viering te Batavia op 8 Maart 1774, van de verjaring van Z. D. H. den Erfstadhouder. *Maandel. Ned. Mercurius.* XL. 1776. 2. — Idem van die op 8 Maart 1778. *Ald.* XLVI. 1779. 177.

6504. Proclamatie, 22 Julij 1811, van den Gouv.-Gener. J. W. Janssens betreffende de viering op 15 Augustus van den naam- en geboortedag van keizer Napoleon in Indië. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 185.

6505. Beschrijving van de feestviering te Batavia, op 's Konings verjaardag op 24 Augustus 1823, van het vierde eeuwgetijde der boekdrukkunst door de geëmployeerden van de Landsdrukkerij te Batavia. *Letterb.* 1824. I. 81.

6506. Beschrijving van de viering te Palembang van den 6n December, den geboortedag van Neêrlands koning. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 4e d. 95.

6507 Beschrijving van de viering van 's konings verjaardag te Menado. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 141.

6508. Bijzonderheden nopens het feest der installatie te Batavia van den nieuwen Gouv.-Gener. A. J. Duijmaer van Twist. *Astrea.* I. 1851. 168.

6509. Gedachtenisviering als naar gewoonte te Batavia op 30 Mei 1781 van den 162 verjaardag van de overwinning van het koningrijk Jaccatra. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1287. — *Maandel. Nederl. Mercurius.* LIII. 1782. 40. — Idem van de 163ste verjaring. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2014. — Idem van de 164ste verjaring. *Ald.* XIX. 1784. 1. 1192.

6510. Beschrijving van de wijze, waarop vroeger te Batavia de verjaardag der inname van Jakatra gevierd werd op 30 Mei; gevolgd door eene lijst der voornaamste resolutiën van het kasteel Batavia betreffende deze viering. *v. d. Chijs, Jakatra.* Amst. 1860. 258.

6511. Bijzonderheden nopens het feest te Colombo bij de installatie aldaar op 4 December 1743 van den Gouv-Gener. G. W. van Imhoff. *Eur. Mercurius.* LV. 1744. II. 164.

6512. Bijzonderheden nopens de feestviering te Colombo op 8 Maart 1770, van den geboortedag van den Prins Erfstadhouder. *N. Nederl. Jaarb.* VI. 1771. I. 496.

6513. Bijzonderheden nopens de feestviering te Colombo op 12 Mei 1770, van den verjaardag der verovering van Colombo. *N. Nederl. Jaarb.* VI. 1771. I. 497.

6514. Bijzonderheden nopens de feestviering te Colombo op 7 Augustus 1770 van de geboorteverjaring van Mevrouw de Prinsesse van Oranje en Nassau. *N. Nederl. Jaarb.* VI. 1771. I. 498. — Idem van den verjaardag van zijne Hoog Edelheid, op 29 Sept. 1770. *Ald.* 499.

CEREMONIEEL, ENZ.

6515. Gehoorgevingen van den keizer van Japan. Ceremonieel gebruikelijk bij die achtereenvolgens gegeven aan de Hollanders sedert 1657. Uit »Neueste Gemälde von Japan und den Japannern." *Keur v. Meng.* 1822. 65.

6516. Geheugen der blinden. Het gebruik daarvan in Japan gemaakt, en de groote achting welke deze menschen daarvoor ondervinden. *Boekz.* April. 1828. 474.

6517. Beschrijving van het ceremonieel gevolgd bij de openbare intrede in Moscou, op 25 Januarij 1731, van de ambassade van den keizer van China. *Eur. Mercurius.* XLII. 1731. I. 149.

6518. Belangrijk verslag van den optocht des Britschen gezantschaps, uit de stad Tong-Tchew in China, naar het keizerlijk paleis van Yeu-Man-Man-Yeuman; uit: »A narrative

of the British embassy to China, in 1792—1794, by A. Anderson." *Vad. Lett.* 1796. 2. 314.

6519. De keizer van China. Beschrijving der wijze van eerbiedbetoon hem verschuldigd. *Boekz.* Junij 1821. 735.

6520. Iets over den keizer der Chinezen. Uit het Hoogduitsch, door J. Koster. Beschrijving der wijze waarop de Chinezen hunnen keizer vereeren. *Bijenk.* II. 1822. 512.

6521. Chinesche hoffelijkheid. Bijzonderheden nopens de wijze van conversatie, ontleend aan het werk over China van Medhurst. *Rec. o. d. Rec.* 1842. Meng. 45.

6522. Gewoonten in China; beschrijving van het groeten, de veelwijverij, enz. *Boekz.* April 1821. 481.

6523. Bijzonderheden nopens de Chinesche zedeleer, en nopens de beleefdheid bij de Chinezen. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Bat. 1838. 413. 415.

6524. Etiquette in China bij het toepassen eener ligchamelijke kastijding aan de schoondochter door haren schoonvader. *Rec. o. d. Rec.* 1845. Meng. 215.

6525. Begrip van de vaderlijke magt onder de Chinezen. Bijdrage tot de kennis der inlandsche huishouding in en nabij Batavia, ontleend aan de Policie-rol. *Regt N. I.* 1e j. II. 1850. 25.

6526. Chineesche visite-kaartjes. *Schouwb. v. in- en uitl. Lett.* 1808. Meng. 2. 88.

6527. Gehoor, in den jare 1825 door den koning van Siam verleend aan een gezantschap van den Gouverneur Generaal van Bengalen. Overgenomen uit: »De zending naar Siam en naar Huë, in 1821 en 1822. Uit het Dagboek van Finlayson. Door T. S. Raffles. Uit het Engelsch. Dordr. 1827." *Rec. o. d. Rec.* XXI. 1828. Meng. 443.

6528. Laagheid aan het hof van Siam in gebruik. Beschrijving van het huldebetoon van den mindere jegens zijn meerderen. Ontleend aan het Dagboek van Finlayson. *Boekz.* Julij 1827. 65.

6529. De witte olifanten. Uit het Dagboek van Finlayson. Beschrijving van de hooge achting voor deze dieren in Siam. *Boekz.* Julij 1827. 66.

6530. Zeldzaamheden, welke in het eigenlijke Indostan of het Rijk van den grooten Mogol gevonden worden. Beschrijving van den troon in het paleis van Agra. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803. 2 st. 41.

6531 Reize van eenen Engelschman, in het gevolg van den Dalay Lama. Bijzonderheden nopens de gebruiken en eerbewijzen gedurende de tien laatste dagen, 10 en 11 December 1789, van zijne reis naar Teschoo-Loomboo. Uit de Bombaische nieuwspapieren van den 9 Febr. 1791. *Vad. Bibl.* V. 1793. 2 st. 199.

6532. Beschrijving der plegtigheden in acht genomen aan het hof van den Schah van Carnatik, op 11 Maart 1771, ter gelegenheid dat de ridder Lindsay met de ridderorde van Bath bekleed werd. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXI. 1771. 119.

6533. Verhaal van de ontvangst en de installatie in September 1754 te Ougli van L. Taillefert, als directeur der Ned. O. I. Maatschappij in Bengalen. *Eur. Mercurius* LXVI. 1755. II. 77.

6534. Beschrijving van de statelijke intrede van J. J. Ketelaar, directeur van den handel in Suratte, naar het leger van den vorst Sjah Aalem Bhadur op 14 December 1711. *Valentijn* IV. st. II. 283.

6535. Oostersche staatie. Bijzonderheden wegens de verpligte staatie van den Gouverneur-Generaal Bentinck op zijne reizen in Britsch Indië. *Leeskab.* 1835. II. 200.

6536. Ceremonieel voor den afgaanden Gouverneur van Ceilon, 18 Maart 1757. *Hist. Gen. Kron.* XVI. 1860. 128.

6537. Beschrijving van het ceremonieel, gevolgd bij de intrede binnen Parijs en bij de audientie bij den koning van den Persischen ambassadeur, in Februarij 1715. *Eur. Mercurius.* XXVI. 1715. I. 136, 138, 140.

6538. Lands wijs, lands eer. Vorstelijk eerbetoon aan een dichter in Perzië. *Boekz.* Dec. 1829. 789.

6539. Beleefdheidsformulen bij de Perzianen. *Keur v. Meng.* 1e j. 1818. 64.

6540. Verhaal van de ontvangst van het gezantschap van den Sultan van Atchin door Prins Maurits voor Grave, 4—7 September 1602, volgens van Meteren. *Wap. Gezantsch.* in 1602 — Rott. 1862. 25.

6541. Brief van den kapitein kommandant der Nederlandsche troepen te Palembang, met beschrijving der plegtigheid op 25 Junij 1829 van de onderwerping der Inlandsche hoofden

aan het Nederlandsche gezag. *Nieuwsverz.* 1830. 25.

6542. Het eiland Linga. Verhaal van het bezoek aan den Sultan in 1818. Uit het Dagboek van den majoor Krieger, kommandant in Malacca. *v. Kampen, Mag.* IV. 1825. 241.

6543. Zonderling feest te Martapoera; plegtigheid vóór dat de afstammelingen van den regerenden vorst den grond betreden mogen; door M. H. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Bat. 1838. 84.

6544. Mededeeling van de plegtigheden in acht genomen bij de voorstelling van J. Mossel, als Gouverneur-Generaal van Neêrlands-Indië te Batavia, op 24 Julij 1752; alsmede de acte van authorisatie en het formulier van den eed van trouwe en obedientie. *Nederl. Jaarb.* VII. 1753. 1 550. 553. 555. — *Eur. Mercurius.* LXIV. 1753, I. 240. 242.— Idem van 29 September 1763. *Ned. Jaarb.* XXVIII 1764. 1. 377. 381. 383. — Bijzonderheden nopens deze plegtigheid en vreugdebedrijven. *Maandel. Ned. Mercurius.* XVI. 1764. 186, 215.

6545. Beschrijving van de plegtige installatie of voorstelling te Batavia, op 1 Mei 1767, van den Prins Erfstadhouder als Opper-Gouverneur-Generaal van Neêrlands Indië, enz. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXIV. 1768. 2. — *N. Ned Jaarb.* II. 1767. 2. 1460. — Idem te Colombo, op 15 October 1767. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXV. 1768. 2. — *N. Nedl. Jaarb.* III. 1768. 1. 562. — Idem te Soeracarta, of Karta Soera de Ningrat, op 1 Mei 1767. *N. Nederl. Jaarb.* 1768. 2. 759. — Bijzonderheden. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXIII. 1767. 55. XXV. 1768. 31.

6546. Bijzonderheden nopens het uitgeleide te Batavia, op 1 November 1764, van W. Hooreman, eerste raad en directeur generaal, mitsgaders admiraal van de retourvloot en commissaris van de Kaap de Goede Hoop. *Maandel. Ned. Mercurius.* XIX. 1765. 87.

6547. Bijzonderheden wegens de wijze van ontvangst te Batavia, op 31 Januarij 1773, van den raad extraordinair van Indië, resident van den raad van justitie, afgegaan Malacca's gouverneur, S. Schipper, bij zijne aankomst aldaar. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXVI. 1774. 1.

6548. Beschrijving van de „plegtige eerbewijzing" bij de overgifte van den brief voor den verkoren Bantamschen koning met de verdere Compagnies-papieren aan den benoemden afgezant naar het Bantamsche hof, H. Breton, alsmede van die bij zijn vertrek naar dat hof, beide te Batavia op 22 Augustus 1777. *N. Ned. Jaarb.* XIII. 1778. 1. 294. — Bijzonderheden. *Maandel. Ned. Mercurius.* XLIV. 1778. 213. XLV, 1778. 2. 31.

6549. Wijze van bekendmaking te Batavia van de verovering van Goa op 27 en 28 Junij 1778. *N. Ned. Jaarb.* XIV. 1779. 2. 723.

6550. Ceremonieel voor de inhuldiging te Batavia op 20 September 1780 van W. A. Alting, als Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch-Indië. *N. Ned. Jaarb.* XVII. 1782. 1 412. — *Maandel. Ned. Mercurius.* LII. 1782. 135 171.

6551. Bijzonderheden nopens het ceremonieel bij de ontvangst te Batavia en de introductie bij den raad van Indië van den aangekomen raad extraordinair A. Moens, op 10 en 12 Junij 1781. *Maandel. Ned. Mercurius.* LIII. 1782. 40. — *N. Ned Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1288.

6552. Bijzonderheden nopens de wijze van ontvangst te Batavia op 16 September 1782 van den koning van Bantam, en van het uitgeleide op 8 October 1782. *N. Ned. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1175, 1176.

6553. Beschrijving van de wijze van uitgeleide en van vertrek van Batavia naar Nederland, op 5 November 1783, van den Directeur-Generaal titulair van Ned.-Indië en geëligeerd admiraal en chef van de retourvloot H. Breton. *N. Ned. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1681. — Idem van den raad extraordinaris van Ned.-Indië en vice-admiraal der retourvloot J. C. M. Radermacher, op 17 November 1783. *Ald.* 1682. — *Maandel. Ned. Mercurius.* LVII. 1784. 89.

6554. Beschrijving van de ontvangst te Batavia, op 10 Maart 1784, van den zeekapitein en kommandant J. P. van Braam, en van zijn bezoek in de vergadering van den raad van Ned.-Indië. *N. Ned. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1815 — *Maandel. Ned. Mercurius.* LVII. 1784. 210. — Idem op 11 en 13 December 1785 *Maandel. Ned. Mercurius.* LXI. 1785. 123.

6555. Wijze van ontvangst te Batavia en van introductie in de vergadering van H.Edelheden op 8 Julij 1788 van den raad extraordinair van Indiën, A. de Bock. *N. Ned.*

Jaarb. XXIV. 1788. 1. 652. — Idem op 8 en 9 Augustus 1785 van den raad extraordinair van Indië, B van Pleuren. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXI. 1786 34. — Idem van de heeren van de militaire commissie Vaillant, Verheul en Grebenstein, op 17 Nov. 1790. *N. Ned. Jaarb.* XXVI. 1791. 2. 1756. — Idem van de commissie uit Nederland: S. C. Nederburgh en S. H. Frijkenius, den 29 Junij 1792. *N. Ned. Jaarb.* XXVIII. 1793. 2. 1192

6556. Tegenstelling van de eenvoudige ontvangst te Batavia van den schoutbijnacht van der Plaat in 1851 en van de plegtige receptie van den luitenant-generaal de Stuers, 25 April 1854. *Gids.* XVIII. N. S. 7e j. 1854. II. 67 Noot.

6557. Amazonen op Java. Mededeeling uit: »Reise nach Java, den übrigen Sunda-Inseln in den Jahren 1829—1838, von H. Schankweiler, Ludenscheid 1845," van het verhaal van Amazonen, die in het rijk van Bantam, tusschen Batavia en Samarang gelegen, de lijfwacht van den vorst uitmaken en aan de regering deelnemen. vergeleken met een dergelijk verhaal, geplaatst in de Revue de Paris van Februarij 1845 en overgenomen in de Arnh. Cour. van 14 Sept. 1845. N. 185. *Tijdsp.* 1850. I. 134.

6558. Bepalingen van het ceremonieel, op den 28 Julij 1808 door den Gouverneur-Generaal H. W. Daendels vastgesteld voor de »Ministers van wege den Koning van Holland" aan de hoven van Soerakarta en Djokjokarta. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3e d. 140.

6559. Beschrijving van de plegtigheden van het bezoek van den Gouverneur-Generaal v. N. Ind. D. J. de Eerens in Junij 1838 bij den soessohoenan van Soerakarta en sultan van Djokjokarta op Java. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 451, 457. — Idem in Augustus 1838 bij de sultans van Madura en Sumanap. *Ald.* 478. 481.

6560. Mededeeling omtrent het ceremonieel bij de sluiting van het contract met Soerakarta, op 23 Dec. 1811. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 4e d. 32.

6561. Tekst van een brief, Samarang 4 October 1788, inhoudende de beschrijving van het ceremonieel bij de krooning van den nieuwen keizer van Java, op 29 September 1788. *N. Ned. Jaarb.* XXIV. 1789 1. 803. — *Maandel. Ned. Mercurius.* LXVI. 1789. 206.

6562. Bijzonderheden nopens het ceremonieel van de voorstelling van P. G. van Overstraten, op 31 Augustus 1791 te Samarang, als Gouverneur en Directeur van Java's Noord-Oostkust *N. Ned. Jaarb.* XXVII. 1792. 2. 695.

6563. Verslag der krooning van een Sultan van 't Mattharijnsche rijk op Java. Haming Coeboeana de Tweede, Jenopatty in Galaga Abdul Ragman Saidin Panatagama, Halifakolach, door den Gouverneur en Directeur van Java's N. O. Kust, P. G. van Overstraten te d'Jokja Carta, op 2 April 1793. *N. Ned. Jaarb.* XXVIII. 1793. 2. 1208. — *Maandel. Ned Mercurius.* LXXIII. 1793. 345.

6564. Treffend bewijs van het prestige, hetwelk nog in 1862 de prinsen van Mataram aankleeft, naar aanleiding van een manuscript verhaal van den laatsten Javaschen oorlog (1825—1830, door den oud-regent van Poerworedjo. Medegedeeld door A. W. Kinder de Camarecq. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 509.

6565. Gastvrijheid van Z. H. den Sultan van Madura, zijne hofhouding en levenswijze. Uit de aanteekeningen van J. H. Jansen, *Oosterling.* II. 1836. 1 ged. 51.

6566. Beschrijving van de installatie van den Orang kaija op Oedjier, en van den Orang toeah van Wassier; door J. F. G. Brumund, 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2e d. 82, 87, 88.

6567. A. Campbell's afscheid van den koning der Sandwich-eilanden, nadat hij zich gedurende 13 maanden bij hem had opgehouden. Ontleend aan »Reize om de wereld in de jaren 1806—12. door A. Campbell, Amst." *Euph.* V. 1818. 3. 481.

6568. Bijzonderheden nopens het ceremonieel gevolgd bij de installatie van den Gouverneur-Generaal G. W. van Imhoff op 26 Januarij 1743, aan de Kaap de Goede Hoop. *Eur. Mercurius.* LIV. 1743. II. 75.

6569. Verhaal van het voorgevallene bij het plaatsen van het wapen van J. A. van Riebeeck in den gevel van het stadhuis aan de Kaapstad in 1804; uit de Kaapsche dagbladen van 7 en 14 Julij 1804, door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* VII. 1851. 455.

RANG, TITEL, ENZ.

6570. Japansche capitalisten. Plaatsing hunner namen in den Staats-Almanak, volgens mededeeling van Titsingh. *Oecon. Court.* IV. 180. 1. 330.

6571. Over de namen der Muzelmannen: geslachtsnaam, hoofdklassen der namen, naamsoorten. *Vad. Lett.* 1840. II. 412.

6572 »Translaet van de tytulen des coninkx van Siam, soo die Ao. 1633 in sijne missive aen den Prince van Orangie geschreven zijn. »Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 297.

6573. »Translaet des titels van den Oija Barcketangh (in Siam), gelyck die in de missive staen, A°. 1636, aen den Gouverneur-Generaal gesonden." Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 297.

6574. Artikels betreffende de hofgebruiken der Maleische vorsten van Lingga, Riouw en het Maleische schiereiland, die door den Sultan Mohammed Sjah zijn uitgevaardigd, volgens schriftelijke mededeeling door den Onderkoning van Riouw aan P. P. Roorda van Eysinga. Overgenomen uit de Inleiding van diens »Algemeen Nederlandsch- Maleisch Woordenboek. 's Hage 1855." *Astrea.* V. 1855. 5.

6575. Vorstelijke titels van den keizer der Birmanen, David, met aanmerkingen, medegedeeld door X, uit de Nederlandsche Staats-Courant van 6 Maart 1816. *Euph.* VI. 1819. 2. 252.

6576. Mededeelingen door W. L. Ritter betreffende de titulatuur, in 1644, van de civiele en militaire autoriteiten, ambtenaren, enz. in dienst der O. I. Comp. *T. v. N. I.* 6e j. Bat. 1844. 3e d. 64 Noot; 69 Noot.

6577. Bijzonderheden nopens de titulatuur en het ceremonieel van de dienaren der O. I. Comp. in Indië; door J. Hageman JCzn. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3e j. III. 1860. 404.

6578. Aan de schippers te Batavia hetzelfde honneur toegevoegd, als aan kapiteinen en ritmeesters der burgerije is geaccordeerd, mits zij hunne of 's Lands uniform aan hebben. Brieven uit Nederland van 10 Nov. 1780. *N. Ned. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1294.

6579. Brief van »Rotterdammer" ter veroordeeling der titulaturen, welke de Bewindhebbers en ambtenaren der O. I. Comp. elkander geven. *Domkop,* II. 1795. 104.

6580. Iets over titels van Inlandsche vorsten; door X. Veroordeeling van het bezigen van Europesche titulaturen in traktaten en andere gouvernementsstukken. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 378.

6581. Benaming der hoofden in het algemeen, zoowel in de Komering als in de overige divisien van de Palembangsche Bovenlanden; door C F. E. Praetorius, uit zijn verslag van 1832 over de residentie Palembang. *Ind. Bij.* I. 1843. 408.

6582. Titels der Lampongers van Menangkabouwschen oorsprong; en titels door de Bantamsche Sulthans gegeven aan de hoofden in de Lampongsche distrikten; door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 250.

6583. Beschrijving van de onderscheidingsteekenen bij de bevolking in de Lampongs; door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1857. I. 94.

6584. De titel Anom of Moeda van Indische vorsten; door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. Berigten XI.

6585. »Reglement op de titels, rangen, de staatsie en het gevolg der Inlandsche ambtenaren op het eiland Java, aan de regenten ondergeschikt zijnde." Gearresteerd 24 Februarij 1824. No. 3. (Ind. Stbld. No. 13.) Medegedeeld door S. van Deventer JSz. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 123.

6586. Javaansche titels. Javaansche tekst gevolgd door Nederduitsche vertaling van de: »Titels van Javaansche ambtenaren en van de zonen en dochters van een vorst, die uit eenen wettigen of onwettigen echt gesproten zijn." *T. v. N. I.* 8e j. Bat. 1856. 4e d. 253.

6587. Staat der Inlandsche hoofden, beambten en geestelijken, gevoegd bij de circulaire, Batavia 9 November 1860, No. 2527, van den eersten Gouvernements-Secretaris, A. J. B. Wattendorff, aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java en Madura. *Bijbl. Ind. Stbld.* IV. 1860. 451. No. 957. — Idem

bij de circulaire van 20 Maart 1861. No. 695. *Ald.* 1861. 138. No. 1008.

6588. Korte verhandeling of aanteekeningen omtrent den adelstand der Javanen; door H. Mac Gillavry, Soerakarta, December 1833. Beschrijving en verklaring der titels, gevolgd door een „Geslachtlijst van een Javaansch Vorst" tot inlichting *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1836. 29.

6589. Opgave der Inlandsche titels in de Jakatrasche Bovenlanden door J. C. M. Radermacher, Ao. 1777. *T. v. N. I.* 8e j. 1856. II. 178.

6590. Titels van Javaansche grooten te Soerakarta, met de daaraan verbonden voorregten, door C. F. Winter. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 559.

6591. Gouvt. besluiten, 11 September 1860 No. 17 en 24, om advies van het Bat. Gen. over het stellen van vaste regelen op het voeren of toekennen van adelijke titels onder de Javanen. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI 4e S. II. 1862. 418.

6592. Beteekenis en betrekkelijke waarde der op Celebes in gebruik zijnde Inlandsche Boeginesche en Makassaarsche titels. *Ind. Arch.* 2e j. III 1850. 488.

6593. Ranglijst der prinsen van Sambas, zoo als die door den Sultan Aboe Bakar Tadjoedin is opgegeven. Medegedeeld door R. C. van Prehn Wiese. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4e S. I. 1861. 138.

6594. Opgave van de kleuren van de pajongs der prinsen en hoofden te Sambas; door R. C. van Prehn Wiese. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* X. 4e S. I. 1861. 139.

6595. Het Taboe Herly. Verklaring eener instelling op Nieuw Zeeland. *Sloet, Tijds.* XIV. 469.

6596. Diploma eener Persische ridderorde. 7 December 1820. Vertaling door J. van Hammer ontvangen. *Vad. Lett.* 1821. 2. 719.

6597. Wie in N. Indië niet tot Ridders mogen worden voorgedragen; door O. Batavia 27 Julij 1849. Over de uitsluiting bij de voordragt van ridderorden van hen, die deel hebben genomen aan de demonstratie te Batavia op 22 Mei 1848. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 358.

6598. Wie weet, waarom de resident P. van Rees met de ridderorde is versierd? door J. W. V. *T. v. N. I.* 1850. I. 157.

6599. Over de inkorting door de vertegenwoordiging der som voor decoraties op het budget, in verband met de ruime uitreiking der Militaire Willemsorde in Indië door Prang. *Nieuwe Nederl. Spect.* 1861 No. 6.

6600. Oostersche beleedigingen. Opgave van die bij de Hindoos. *Bijenk.* II. 1822. 581

6601. Zonderlinge wijze van duël in Japan. *Rec. o. d. Rec.* XXVII. 1834. Meng. 364.

6602. Zonderlinge tweegevechten in Zuid-Afrika. *Echo.* 1828. 325.

6603. Het waterduël op Ceylon, volgens kolonel Campbell. *Boekz.* September. 1844. 360.

6604. Tekst van den eed, met mededeeling der bij het eedzweren gebruikelijke ceremoniën, bij de Wadjorezen. Medegedeeld door S. A. Buddingh. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Bat. 1843, 419. Noot.

6605. Beschrijving door J. F. G. Brumund, in 1843, van het eedzweren bij de Alfoeren op de Noordkust van Ceram. *T. v. N. I.* 7e j. Bat. 1845. 2 d. 68.

6606. De eedaflegging bij de Tooe-oemboeloe in de Minahasa, door J. G. F. Riedel. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIV. 4e S. V. 1864. 369.

6607. Persische zegels, en de geloofwaardigheid daarvan in den handel. *Vad. Lett.* 1817. II. 441.

III.

NIJVERHEID.

A. MIJNONTGINNING.

Algemeen.

6608. Mineralen. — Uit de nagelaten schriften van F. van Wurmb. 1784. — Beschrijving van de Borneosche en Sumatrasche mijnen, en de Ceylonsche en Malacsche ertzen. — *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 383.

6609. Bijzonderheden nopens de voorloopige werkzaamheden door de ingenieurs H. F. E. Runt en J. Motley ten behoeve van de mijn-exploitatie in de Z. en O Afd. van Borneo. Uit de Jav. Court. v. 6 Junij 1854. No. 45. — *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 338.

6610. Waarnemingen en opmerkingen betreffende den mineralogischen rijkdom en exploitatie van het eiland Batjan, door J. G. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3 S. II. 1856—1857. 48.

6611. De Maatschappij tot bevordering van mijnontginning in Nederlandsch Indië. Mededeeling van de werkzaamheden en goede werking van de onderneming op Borneo. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 312.

6612. Historisch overzigt van de wording en lotgevallen der Maatschappij tot bevordering van mijnontginning in Nederlandsch-Indië, te Batavia, 1854 tot 1864. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 100.

6613. Niet vervulde belofte van P. Mijer, betreffende wijzigingen in het K. B. van 24 October 1850 N. 45, regelende de concessiën tot ontginning. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 59.

6614. Rapporten betreffende de exploitatie der mijnen in Nederlandsch Indië door de Mijnkommissie van 1853. Over het dienstbaar maken der mineralogische rijkdommen van Ned. Indië aan de ontwikkeling der Nederlandsche nijverheid, en het K. B. van 24 October 1850 N. 45, regelende de concessie. *Nat. Tijds N. I.* 2e j. 1851. 73. *Gedr. Stukk.* 1850—1851. XLII. N. 3—6.

6615. Overzigt van de voornaamste proeven omtrent mijnontginning, sedert een tiental jaren (1850—1862) in Nederlandsch Indië genomen, met uitzondering van Bangka en Blitong, van de redenen waarom zij niet zijn doorgezet, en van de mijnontginningen van welke men voor de toekomst nog gunstige resultaten verwacht, door C. de Groot, Buitenzorg. 25 Febr. 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 72, 418.

6616. Bijzonderheden nopens de apostillaire dispositie van den Gouv. Gen. 12 Mei 1855 N. VI, om van de produkten van 's Gouv. ontginningen als tin en steenkool, enz. enz. gratis handelsmonsters te verstrekken aan de N. I. Maatschappij van Nijverheid. *Tijds. Nijv. N. I.* 1855. O. B. 212.

6617. Beschrijving van eenige voorwerpen der in 1853 gehouden Batavi sche Tentoonstelling, door P. J. Maier. (A. Mineraliën tot de metalloïden behoorende. I. Zwavel). *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 339.

6618. Aanbeveling eener zwavelontginning in Ned. Indië. *Sloet, Tijds.* XXVI. 309.

6619. De natuurlijke salpetergroeven op het eiland Ceylon; waarnemingen van J. Davy. *Rec o. d. Rec.* XIX. 1826. Meng. 270.

6620. Berigt van H. Schott over de exploitatie van het loogzout van Bombay. *Letterb.* I. 1789. 95.

6621. Opgave van de artikelen over de borax-productie door W. Blane en J. da Ravato, geplaatst in „Philosophical Transactions of the R. Soc. of Lond.. Vol LXXVII. 1787. part II." *Letterb.* I. 1788. 45.

6622. Nieuwe wijs om den borax te zuiveren, uitgevonden door den heelmeester Irwin

te Purnea in Oost-Indiën. Uit de Engelsche nieuwspapieren. *Letterb.* II 1782. 119.

Tin.

6623. Toestand der tinleverantiën aan het Ned. Ind. Gouv, medegedeeld door P. Bleeker uit het rapport d.d. Febr 1808 van den Commissaris W. C. van Braam. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 99.

6624. Opgave van den vermeerderden aanvoer in China van tin uit Engeland. *Letterb.* VII. 1791. 55.

6625. Mededeeling, met inlichting, door D. C. Steyn Parvé, van de Nota 5 November 1848, over den verkoop van tin in China door tusschenkomst van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij voor rekening van het Ind. Gouvernement, in 1846, 1847 en 1848. *Steyn Parvé, Rek. en Verantw.* Z. B. 1852. 61, 141.

6626. Beschrijving van de Malakse tinerts en derzelver mijnen, door M. Houttuyn, 14 Februarij 1786 toegezonden. *Verh. Z. Gen.* XI. 1786. 383.

6627. Beschrijving van het Malaksche tinerts. Uit de nagelaten Schriften van F. van Wurmb. 1784. *Verh. Bat. Gen.* N. S. IV. 2e dr. 1824. p. 391.

6628. De tinmijnen van Malaka. Uittreksel uit een Rapport van H. Croockewit Cz. in 1850. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 293, 300. — Herhaald met weglating van het eerste gedeelte, in *Croockewit, Banka,* 's Hage 1852. 69.

6629. Beschrijving van eenige Oost-Indische tinertsen van Sumatra, Palembang en Banka, door M. Houttuyn, en toegezonden door J. C. M. Radermacher. *Verh. Z. Gen.* IX. 1782. 337.

6630. Bijzonderheden nopens de exploitatie van tin op de Karimon-eilanden vóór en na 1826, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 178.

6631. Batoe tima (tinerts) van de Karimon-eilanden. Opgaven nopens de tingraving op Groot-Karimon in 1828—1831. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1855. *Oorspr. Bijdr.* 46.

6632. Mededeelingen betreffende de tin-exploitatie op de Karimon-eilanden, door den kapitein der Emoi-Chinezen te Rio, Oei Banhok, en hare resultaten gedurende 1828 tot 1831. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 71; 17e j. 1855. I. 238.

6633. Tin-exploitatie op de Karimon-eilanden. Over de voorgenomen onderneming van A. N. van den Bergh op Groot-Karimon, en de Engelsche tin-exploitatie op Singkep. *T. v N. I.* 15e j. 1853 I. 71.

6634. Tekst van het nieuw kontrakt, d.d. 15 Februarij 1853, tusschen den onderkoning van Rio en A. N. van den Berg, tot wijziging en uitbreiding van dat van 23 September 1852 voor de tin-exploitatie op de Karimon-eil. *T. v. N. I.* 17e j 1855. I. 239. — Brief, d.d. Rio 11 April 1853, van A. N. van den Berg aan den Resident van Rio, waarbij hem dit kontrakt ter goedkeuring door het Gouvernement wordt aangeboden. *Ald* 240. — De exploitatie van het eiland Karimon. Opmerkingen over de geweigerde goedkeuring door het Indisch Gouvernement op dit kontrakt. *Ald.* II. 279. — De tin-exploitatie op het eiland Groot-Karimon. Mededeelingen en opmerkingen nopens de voorwaardelijke goedkeuring van dit kontrakt bij Indisch besluit van 9 September 1856 N. 7, en betreffende de verleende bescherming van den ondernemer. *Ald.* 19e j. 1857. I. 83.

6635. De Minister van Koloniën over eene concessie in de Tweede Kamer. Zijnde een refutatie van hetgeen door C. F Pahud is gezegd in de Tweede Kamer op 31 Julij 1854 nopens de onbevoegdheid des onderkonings van Riouw, om zonder den Sultan van Lingga aan A. N. van den Berg concessie te verleenen tot tin-exploitatie op de Karimon-eilanden, en beschuldiging van tegenwerking der Regering. *T. v N. I.* 16e j 1854. II. 247. — Aan wien behooren de Karimon-eilanden, aan den Sultan van Lingga of den onderkoning van Rio? Refutatie van hetgeen door den Minister van Koloniën C. F. Pahud is gezegd in de Tweede Kamer in Dec 1854 nopens de onbevoegdheid des onderkonings van Riouw, en beweerde tegenwerking der Regering. *Ald.* 17e j. 1855. I. 56.

6636. De Karimon-eilanden. Met een plaat. Verhaal door A N. van den Berg van zijn togt in Julij 1154. tot onderzoek van hun tinrijkdom. — Verslag van G. J. Mulder te Utrecht nopens zijn onderzoek van het tinerts; gevolgd door mededeelingen en beschouwingen nopens de onderhandelingen van A. N. van den Berg voor zijne onderneming, en de regten van den onderkoning van Rio op die eilanden, beide in verband met de sustenuen van den Min. van Koloniën. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 146, 238.

6637. Beschrijving van den toestand der tin-exploitatie van A. N. van den Berg op de Karimon-eilanden, door E. Netscher, dd. Riouw 12 October 1861. *Tijds. v. I. T. L. en V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 376. — Overgenomen o. d. titel: Tin-ontginning op de Karimon-eilanden. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 69.

6638. Berigt omtrent de Karimon-Tinmijnen-Maatschappij, medegedeeld door de directie. Hare oprigting, voorloopige werkzaamheden en uitzigten. *Verslag* Amst. 1862. 243. — Overgenomen o. d. titel: De Tin-exploitatie op de Karimon-eilanden", d.d. Aug 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 187.

6639. De Tinmijnen van Sinkep. Ligging, bewerking en produktie. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. *Oorspr. bijdr.* 45.

6640. Bijzonderheden nopens de exploitatie der tinmijnen op Singkep in 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 416.

6641. Bijzonderheden nopens de exploitatie van tin op het eiland Singkep, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* II. 1854. 179.

6642. Beschrijving der tinexploitatie te Soengin Boeloe op het eiland Singkip voor rekening van den Sultan van Lingga en de min gunstige toestand, door E. Netscher. Riouw 12 October 1861. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 245.

6643. Bijzonderheden nopens de concessie in 1852 door den Sultan van Lingga verleend voor de tin-exploitatie op de Natuna-eilanden aan Read en Cursedjee, kooplieden te Singapore. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 58.

6644. Brief, d.d. Batavia 9 Julij 1857, van G. A. de Lange, inhoudende bijzonderheden ten opzigte van het voorkomen van tinsteen op Banka en de bemoeijingen in deze van den res. D. F. Schaap. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3e S. IV. 1857. 180.

6645. Scheikundig onderzoek van tinerts afkomstig van het eiland Banka, door J. H. Croockewit Hz. d.d. Buitenzorg 5 Maart 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 213.

6646. Bijdragen tot de kennis der Nijverheid in Nederlandsch Indië, door de Ingenieurs van het Mijnwezen in Nederlandsch Indië. I. Tin-slakken (tra) welke op Banka onbenuttigd worden weggeworpen, door C. de Groot, d.d. Buitenzorg 12 Mei 1855. *Tijd Nijv. N. I.* III. 1856. 28, 55.

6647. Extract uit het Rapport omtrent de tinmijnen van Banka, 1824, door den kol. resid. A de la Fontaine. *Ph. Fr. von Siebold, Nippon.* I. 13. *Ph. Fr. de Siebold, Voyage au Japon.* Edition française par A. de Montry, et E. Fraissinet, Tome I. Paris. 1838. p. 24.

6648. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat van de aanvoeren, verkoopen en voorraden van Banka-tin in elk der jaren 1830—1848. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel.* 's Hage 1850, tegenover 105.

6649. Beschrijving van de bewerking der tin-mijnen op het eiland Banka, en van de gebruiken der Mijnwerkers. Zamengesteld in 1837 door S. G. F. Fraenkel. *T. v. N. I.* 5e j. Bat. 1843. 392. — Aanvulling en verbetering. *Ald.* 6e j. 2e d. Bat. 1844. 49.

6650. Beschrijving van de tinmijnen en hare bewerking op Banka; door H. M. Lange. Voornamelijk ontleend aan *T. v. N. I.* 5e j. II. 392 en 6e j. II. 49. *Lange, Banka.* 's Bosch 1850. 96. — Opmerkingen over de verbetering van het bewerken van de tinmijnen. *Ald.* 142.

6651. De tegenwoordige staat en aan te brengen verbeteringen in de tinmijnen op het eiland Banka; door F. Epp. Bijzonderheden nopens de ondoelmatige tinexploitatie der Chinezen op Banka, en aanwijzing van den weg tot verbetering. *T. v. N. I.* 1850. I. 387.

6652. Zamenstelling der kommissie, benoemd tot onderzoek eener verpachting van de tinmijnen op Banka, en eener overgave van de mijnen in Ned. Indië in 't algemeen aan de particuliere industrie. *Tindal en Swart, Verh.* 1850. 260.

6653. Rapport, 11 April 1850, van J. H. Croockewit Hz., nopens den uitslag van het opgedragen onderzoek omtrent de werkwijze bij de verschillende tinmijnen op het eiland Banka, en de verbeteringen welke zouden kunnen worden daargesteld. *Croockewit, Banka,* enz. 's Hage 1852. 1.

6654. Over de wijze van uitsmelting van den tinerts door de Chinezen op het eiland Banka; door J. H. Croockewit Hz. Extract uit zijn verslag, dd. 11 April 1850, van eene reis over Banka in het belang der

tin-exploitatie aldaar, hem opgedragen. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 795. — Ook opgenomen in *Croockewit Hz., Banka* enz. 's Hage 1852. 38.

6655. Betoog voor een afstand der tinmijnen van Banka; door P. van Swieten. *v. Swieten Iets,* 's Hage 1849, 23. *Lange, Banka,* 's Bosch 1850. 175. —Opmerkingen door H. M. Lange over dit Betoog. *Lange, Banka,* 's Bosch 1850. 133.

6656. Wat was vóór 1850 over de Billitonsche tin-aangelegenheden bekend? door J. H. Croockewit Hz., te zamen gesteld uit al de officiele stukken over Billiton in 's Gouvernements Archief te Batavia voorhanden. 1820—1830. *Nat. Tijds. v. N. I.* 3e j. 1852, 392. *Croockewit Hz., Banka,* enz. 's Hage 1852, 127.

6657. Iets omtrent het voorkomen van tin op het eiland Billiton, door P. J. Maier en J. Loudon. Zijnde beschrijving en scheikundig onderzoek. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 339.

6658. Beschrijving en scheikundig onderzoek van de tinerts van Billiton. Overgenomen uit de Jav. court. v. 18 en 20 Mei 1854. *Nat. Tijd. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 367.

6659. Mededeeling door P. J. Maier uit een particulier schrijven van J. Loudon, van bijzonderheden nopens tinsteen, gevonden op Billiton. *Not. Nat. Vereen.* 17 April 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. VI. 1855. 144.

6660. Tinontginning op Billiton. Gunstige uitslag van het onderzoek naar den rijkdom aan tin, en de mogelijkheid van het welslagen eener exploitatie. Uit de Javasche Court. van 23 Julij 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2 j. 1851. 346.

6661. Uittreksel van het rapport eener reis over het eiland Billiton, 15 April 1851, van J. H. Croockewit Hz. Negatief verslag van het onderzoek naar tin hem opgedragen bij Ind. Besluit van 17 en 26 Sept. 1850 No. 3 en 10. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 355. — Tekst, als boven, doch met weglating van het eerste gedeelte, en bijvoeging van het „besluit." *Croockewit Hz., Banka* enz. 's Hage 1852. 99.

6662. De koncessie tot het ontginnen van tinmijnen op Billiton. Inhoud van het kontrakt en beschouwingen over het negatief onderzoek van J. H. Croockewit, Hz., op Billiton, en over een afstand van Banka aan de particuliere industrie. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 435. 15e j. 1853. II. 271.

6663. Het eiland Billiton, sedert 1851. 's Hage 1 Februarij 1853. — Verhaal van het verblijf en de werkzaamheden van de Gouv.-kommissie voor het onderzoek naar den mineralen rijkdom van Billiton: gevolgd door bijzonderheden nopens de regeling der concessie en het kontrakt gesloten op 23 Maart 1852, alsmede de aangevangen werkzaamheden ter exploitatie, loopende tot medio November 1852. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 21, 104.

6664. De onderneming op Billiton. Gunstige berigten nopens de exploitatie der tinmijnen, het aantal werklieden, en aanbreng te Batavia van het eerste produkt. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 228.

6665. Bijzonderheden nopens de nieuwe Billiton-Maatschappij. *Econ.* Bijbl. 1860. 449.

6666. Staat van de productie der tinexploitatie op Billiton in ieder jaar van 1853—1864. *Verslag* 1864, *Kamer K. N. Batavia* 107.

6667. De tin-exploitatie van Billiton en het Gouvernement. Mededeelingen en opmerkingen betreffende geschillen, welke zouden zijn ontstaan. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 339.

6668. Wat is waarheid? Klagt van tegenwerking der Regering ten aanzien der onderneming op Billiton, en onjuistheid der bewering van Mr. P. Mijer dat het Rijk de helft der kosten voor de militaire bezetting draagt. *T. v. N. I.* 18e j. 185 6 I. 452.

6669. Twijfel nopens een voldoende exploitatie der tinmijnen op Billiton, en beweren dat het Billitontin aan de markt gebragt eigenlijk afkomstig is van Banka door J. Ackersdijk, en bestrijding hiervan door W. A. E. Sloet tot Oldhuis. *Verslag XVIe Ned. Landhuish. Congres* 1861. 266. 247.

6670. Mededeelingen betreffende de zending in Gouvs.-kommissie naar Billiton van de mijningenieurs C. de Groot en W. O. P. Arntzenius, in Julij 1862. Uit de Jav. Cour. v. 13 Aug. 1862 N. 65 en 17 Sept. 1862. *N. Tijds. N. I* XXIV. 5. S. IV. 1862. 510. XXV. 5 S. V. 1863. 465.

6671. Verslag van den toestand der Billiton-Maatschappij in 1864. *Verslag* 1864 *kamer K. N. Batavia.* 106.

6672. Antimonium van Borneo voor de Europesche markt een belangrijk invoerartikel. Medegedeeld door S. Bleekrode. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. *Uitt.* 237.

Koper.

6673. Beschrijving der Japansche kopermijnen en de bereiding van het koper: door H. Burger, 1826. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVI. 1826. 1.

6674. Berigten nopens het onderzoek door den mijn-ingenieur R. Everwijn naar koper te Bang-Pinsang (Wan-phin-san), in het mijndistrict Mandor, Borneo's W Afd., sedert Aug. 1858. Concessie J. F. Loudon Overgenomen uit de Jav. Court. v. 9 Oct. en 11 Dec. 1858, No. 81 en 99. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4. S. III. 1858—1859. 267, 425. — Idem overgenomen uit de Jav Couranten v. 12 Jan, 9 Febr., en 13 April 1859, No. 4, 12 en 30. *Ald.* XVIII. 4. S. IV. 1859. 445, 448, 449. 450. — Idem overgenomen uit de Jav. Court. v. 18 Junij 1859, No. 49. *Ald.* XIX. 4 S. V. 1859. 4.9. — Tot October 1859, toen de onderzoekingen en voorloopige werkzaamheden zijn gestaakt. Overgenomen uit de Jav. Cour. v. 26 Oct., 5 Nov., 9 Nov., 12 Nov. 1859, N. 86, 89, 90, 91. *Ald.* XXI. 5 S. I. 1860. 407. — Zie ook XXIV. 5 S. IV. 1862. 406.

6675. Berigt nopens de ontdekking in 1848 van rijke kopermijnen op Timor, en verzoek om exploitatie aan het Gouvernement door een paar personen te Batavia. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 324 Noot.

6676. Toelichting van onderzoekingen in Neerlandsch Indië, door S. Bleekrode: De koperrijkdom van Timor en de heer A. G. Brouwer. *T. v. N. I.* 1850. II. 201, 202.

6677. Exploitatie van kopermijnen op Timor. Wensch, dat zich, na het overlijden van A. G. Brouwer, nieuwe ondernemers mogen opdoen voor deze exploitatie. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 196.

6678. Aansporing tot de koperexploitatie van Timor; ook door een particuliere maatschappij. *Sloet, Tijds.* XIII. 427. XVII. 108.

6679. Over den rijkdom van Ceram aan koper. *Sloet, Tijds.* XV. 135.

———

6680. Chineesch kwikzilver. Exploitatie in China en wijze van verzending. *Meded. Nat. Wet. en Kunst.* II. 1846. 16.

Goud.

6681. Mededeelingen door T. J. Willer betreffende de exploitatie van de goud- en loodmijnen in Mandheling 1845. *T. v. N. I.* 8e j. 1846. 2e d. 375, 377.

6682. Iets omtrent de exploitatie der goudmijnen in de afdeeling Mandaheling; door A. P. Godon, dd. Penjaboengan, 6 Dec. 1851. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 49.

6683. Eenige aanteekeningen betreffende de goudproductie in de Padangsche Bovenlanden, door P. Th. Couperus. De mijnen, hare exploitatie en productie, meer bepaald in de afdeeling XIII Kotta's. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* V. N. S. II. 1856 122.

6684. Uittreksels uit officiele bescheiden gemaakt door W. L. Ritter betreffende de exploitatie door de Ned. O. I. Comp. der goudmijnen op Selida 1670—1736. Medegedeeld door E. Francis. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* V. N. S. II. 1856. 21, 22, 23, 24, 28, 30, 32, 38, 40, 41, 42. *Francis, Levensloop* III, Bat. 1860. 106, 108, 109, 110, 114, 115, 117, 124, 125, 126, 127.

6685. Verhandeling over de bewerking en verkregen uitkomsten der goudmijnen in het gebergte beoosten Salida door S. Müller. Met kaart en plaat. Ontleend aan het officiëel verslag in 1761 van J. L. van Basel, 1670 —1737, en aan eigen aanteekeningen over de plaatselijke ligging en geognostische gesteldheid dier mijnen. *S. Müller, Bijdr.* Leid. 1846. p. 164.

6686. Mededeelingen door J. L. van Basel 13 April 1761, betreffende de exploitatie der goudmijnen van Silleda op Sumatra's Westkust, hunne baten en lasten enz. 1670—1759. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 28—78.

6687. Naamen der Maleitze goud-mijnen, boven in 't gebergte op Sumatra's Westkust gelegen en hunne exploitatie. *Valentijn,* V. St. I. 16.

6688. De goudhandel te Palembang. Beschrijving van de exploitatie der goudmijnen in de residentie Palembang, en de wijze waarop het goud in den handel komt. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 3 d. 336.

6689. Bijzonderheden nopens eene Europe-

sche goudexploitatie in de Lampongs in 1749. *Bijdr. Ind. T. L. en V. kunde.* N V. I. 328.

6690. Goudmijnen van Benkoelen. Uit de Bat. Cour. v. 28 Julij 1826 N. 63. Verslag (Benkoelen 1827) nopens de verrigte waarnemingen en proefnemingen betreffende de hoedanigheid eu exploitatie daarvan in de districten Soengey Lamonn en Anak Songey. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 5 en 6. p 141.

6691. Mededeelingen door J D. van den Dungen Gronovius dd. April 1848, betreffende de exploitatie der goudmijnen op Borneo's Noord-Oostkust. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 105.

6692. Opgave van het getal goudmijnen, hunne ligging en exploitatie in de rijken Sangouw, Sekadouw en Sintang op Borneo, volgens D. J. van den Dungen Gronovius 1821. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 348, 350, 353.

6693. Over de goudgraverijen in de afdeeling Sambas, dd. Sambas, Mei 1846. Met een kaart. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847, 2e d. 385. Verbeteringen door den vervaardiger van dit stuk G. M van de Graaff, dd. Sambas, 15 Febr. 1848. *Ald.* 4e d. l. 574.

6694. Mededeeling betreffende het vinden van platina in de goudmijnen van Sambas op Borneo's Westkust, dd. Sambas Mei 1846. *N. I.* 9e j Batavia 1847. 2 d. 398.

6695. Mededeeling met toelichting door J. Groll, van de opgaven nopens de ligging, het aantal, de bewerking, en de opbrengst in belasting van de goudwasscherijen in de landen van het stroomgebied der Kapoeas in 1847, door D. W. J. C. van Lijnden. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851, 614.

6696. Stofgoud van Borneo, en wel van Pontianak. Resultaten der chemische analyse van P. J. Maier. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 1e j. 1844. 486.

6697. Beschrijving van de goudmijn-exploitatie in de adst -residentie Montrado in 1861, door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde* XIII. 4 S. IV. 1864. 461.

6698. Verslag van de goudmijnen, in het westelijke gedeelte van Tanah Lawut (eiland Borneo), opgemaakt naar een rapport van H. von Gaffron. Ligging, exploitatie en productie in 1848. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 30.

6699. Mededeelingen betreffende de wijze van exploitatie door de Chinezen der goudmijnen ter Westkust van Borneo, met opgave van kosten en winsten, door E. Francis. 1832. *T. v. N. I.* 4e j. 2 d. Batavia 1842. 23.

6700. Beschrijving van de goudmijnen of goud-wasscherijen in het Zuid-Oostelijk gedeelte van Borneo, door L. Horner. Een gedeelte van zijn verslag van 28 Maart 1837. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 109.

6701. Over goud op Java, door J. Hageman JCzn., dd. Soerabaja 30 Maart 1851. Geschiedkundige aanteekeningen betreffende de exploitatie van mijnen, en de waarde van het goud 1522—1723. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 182.

6702. Over het ontdekken en de exploitatie van goud- en kopermijnen op Timor, en wel in en bij het Amanoebangsche Rijk; door J. D. van den Dungen Gronovius. *T. v. N. I.* 1849, 2 d. 65.

6703. Berigt aangaande de goudmijnen op de kust van Celebes, door G. F. Duhr, secretaris van Justitie te Ternate. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 105.

6704. Iets over de goudmijnen van de Noord-Oostkust van Celebes, en over het goud daaruit verkregen, door C. G. C. Reinwardt. Uit de Bat. Court. v. Nov. 1822. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 & 4. p. 41.

6705. Opgave van eenige soorten van goud van het eiland Celebes, en van den uitslag van eenige daarmede genomen proeven, door C. G. C. Reinwardt. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 & 4. p 51.

6706. Staat aantoonende den particulieren invoer op Java van stofgoud van Menado, van 1831 tot 1846, volgens de Handelsverslagen van Java en Madura. *T. v. N. I.* 1850. II. 265.

6707. Mededeelingen betreffende de goudgraverijen in de residentie Menado, door D. F. W. Pietermaat, gewezen resident van Menado, en L. J. de Vriese. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1 d. Batavia 1840. 142.

6708. Ontginning der goudmijnen op de N. Oostkust van Celebes. Mededeeling van de voorwaarden van de gevraagde concessie

door P. Melvill van Carnbee tot ontginning van gronden en exploitatie der goudmijnen in een gedeelte der residentie Menado, van de voorloopige beschikking hierop bij ministerieel besluit van 19 Sept. 1848, alsmede beoordeeling dezer voorgenomen onderneming. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 234.

6709. Iets over de goudgraverijen in de residentie Menado, zijnde overzigt der productie, en beoordeeling der genomen maatregelen tot hare vermeerdering sedert 1820—1846, met afkeuring der weigering van de concessie aan P. Melvill van Carnbee. *T. v. N. I.* 1850 II. 262. — Opmerkingen door J. P. Cornets de Groot over dat aanzoek. *Hand. Ind. Gen* 1857. 248.

6710. Uitstapje naar Kottaboena en beschrijving van de gouddelving aldaar door G. A. de Lange. Verhaal, gevoegd als bijlage, bij het rapport, dd. Menado 26 October 1852, No. 18, van den geographischen ingenieur S. H. de Lange over zijn verrigtingen in de residentie Menado. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 170.

6711. Uittreksel uit eene Memorie, anno 1733, van den Landvoogd te Makasser Josua van Arrewijne, over de goudmijnen van Celebes, en wel die betreffende Lamolo en Bantimoerong, alsmede die in Tanette en hunne exploitatie. *T. v. N. I* 16e j. 1854. II. 246.

6712. De goudmijnen op het eiland Celebes. Uit »Das Ausland". Exploitatie van de mijn van Papajato in Gorontalo door de inboorlingen; ontleend aan het rapport van een Nederlandsch ambtenaar. *Globe.* 1841. II. 136.

6713. Beschrijving der goudmijnen van Pagowat en Kotaboena in Gorontalo, 1821. Met platen. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 525.

6714. Aanteekeningen over de goudmijnen van Gorontalo op Celebes, door A. J. Bik. Beschrijving van de wijze van exploiteren. de leverantie aan het Gouv. en de gehalte van het goud. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2 d. 90.

6715. Beschrijving van de exploitatie der goudmijnen te Soemalatta. *v. Rosenberg, Gorontalo.* Amst. 1865. 91.

6716. Mededeeling door P. Bleeker der conferentiën te Ternate op 25, 26 en 27 September 1865 gehouden door den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist, den Gouv. der Molukko's C. F. Goldman, den resident van Ternate J. L. de Dieu Stierling, en den ads. resident ter beschikking C. Bosscher, over het verzoek van M. D. van Duivenbode om concessie tot exploitatie van goud- en kopergronden op Batjan. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. 2. 268.

6717. Beschrijving der goudwerken boven Soengiepoan, op het eiland Batjan, door J. G. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 326.

6718. Over den rijkdom van Ceram aan goud. *Sloet, Tijds.* XV. 125.

6719. Nieuw-Zeelands goudgrond. Met plaat. Bijzonderheden nopens de goudmijnen bij Auckland, hare ontdekking door de gebroeders King en de genomen maatregelen tot exploitatie door den Luit. Gouv. Wynyard. 1852 en 1853. *Leeskab.* 1854. I. 92.

Steenkolen.

6720. Gedeeltelijke mededeeling door E. de Waal, dd. Buitenzorg Mei 1844, van de »Notice sur les moyens de reconnaître l'existence de la houille dans un pays quelconque", door Bouresnel, ingenieur en chef der mijnen in het rijk der Nederlanden. *Ind. Mag.* 1. Tw. 1844. N. 4, 5 en 6. p. 241.

6721. Over het belang der Japansche steenkolen en het bedongen depot daarvan bij het Noord-Amerikaansch traktaat. *Econ.* 1854. 254.

6722. Over de steenkolen en goudmijnen in China. Beschrijving van hunne exploitatie. *Letterb.* 1853. I. 4.

6723. Steenkolen in Nederlandsch Indië, door E. de Waal, dd. Buitenzorg Mei 1844. Overzigt der onderzoekingen en proefnemingen sedert 1827—1844 met de steenkolen van Benkoelen, Bantam, Banjermassing en van het Gouv. van Makassar. Grootendeels getrokken uit eene Nota in 1839 op last der Indische Regering opgemaakt. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 4, 5 en 6. p. 231.

6724. Berigten uit Bengalen, 17 September 1789, nopens de ontdekking van steenkolen op den bodem der rivieren Mehadee en Sumabarai, door J. Elliot. *Letterb.* IV. 1790. 146.

6725. Mededeeling omtrent de nieuwe steenkolenlagen in Ned. Indië op de N. O.

kust van Sumatra bij Siak, met aanbeveling eener Nederlandsche vestiging en exploitatie. *Econ*. 1862. 446.

6716. Beschrijving der kolenlagen aan de Reteh-rivier op de Oostkust van Sumatra en hare geschiktheid tot exploitatie. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 331.

6727. Beschrijving der kolenlagen aan de Reteh-rivier op de Oostkust van Sumatra en hare geschiktheid tot exploitatie, door G. F. de Bruyn Kops. Uittreksel uit zijn dagboek gehouden op een togt in Januarij 1849. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. 1. 1853. 622.

6728. Mededeeling van den res. van Riouw E. Netscher betreffende de mislukte proeven van steenkolen-ontginning op Reteh, door den Sultan van Lingga. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 254.

6729. Steenkolen van Sumatra. Uit de Bat. Cour. v. 10 April 1827. Verslag nopens de ontdekking eener mijn nabij Benkoelen, aan de rivier van dien naam. *Ind. Mag.* IIe Tw. 1845. N. 5 en 6. p. 74.

6730. Mededeeling door E. de Waal, van het verslag dd. 1 Mei 1827 van den Inspecteur der kultures Diard, nopens het onderzoek door hem en den apotheker Perret verrigt van een monster Benkoelensche steenkolen. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. N. 4. 5 en 6. p. 232.

6731. Mededeelingen betreffende de werkzaamheden van den mijningenieur P. van Dijk ter voorbereiding eener toekomstige kolen-ontginning in de ads. res. Bengkoelen, sedert Mei 1862. Overgenomen uit de Jav. Cour. v. 13 Aug. 1862. N. 65; v. 17 Sept., 22 Oct., 12 Nov., 13 Dec. 1862; v. 10 Jan., 11 Febr. en 14 Maart 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 508; XXV. 5e S. V. 1864. 464 enz.

6732. Batoe Kielierg. Uit de Bat. Cour. v. 21 April 1827. N. 22. Verslag, dd. Batavia 13 April 1827, van J. E. de Sturler, nopens deze steenkoolachtige brandstof in Palembang voorkomende. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N. 5 en 6. p. 100.

6733. Bruinkolen van Palembang. Mededeelingen nopens het voorkomen in de divisie Banjoeassin. Uit de Javasche Courant van 6 Julij 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 416.

6734. Overzigt der steenkolen-exploitatie op Borneo. 1847—1859. *v. Doren, Bijdr.* I. 1860. 341.

6735. Iets omtrent de Borneosche steenkolen. Verslag der genomen proeven bij den constructiewinkel te Soerabaja, October 1849. Rapport van den Maj. C. G. v. Dentzsch op dit Verslag. Missive over de verkregen resultaten. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 157.

6736. Toelichtingen van onderzoekingen in Ned. Indië, door S. Bleekrode. De proeven met steenkool van Borneo te Soerabaya onvoldoende bevonden. *T. v. N. I.* 1850. II. 202.

6737. Steenkolenlagen op Laboean. Verslag der nasporingen van den lnit. Heath en Forbes. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. p. 124.

6738. Over het warmtevermogen van de steenkool. Uittreksel uit een Verslag van H. de la Beche en Lyon Playfair Over de steenkool van Laboean en van Borneo. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 296, 303.

6739 Mededeelingen omtrent Laboean-steenkolen. Engelsche tekst van *a.* het Rapport, d d. 24 November 1861, van J. Percy, de resultaten van zijn onderzoek, en van *b.* de »reports", betreffende haar gebruik in 1862 en 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 464.

6740. Voorkomen en onderzoek van steenkolen aan de Kapoeas, Westerafd. van Borneo, in de landschappen Salembouw, Djonkong en Boenoet. Uit de Javasche Courant van 11 Januarij 1854. N 3. Mededeelingen door den ingen. R. Everwijn. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 164.

6741. Bijzonderheden nopens het rapport over de steenkolen van Salembouw, door L. C. van de Watering. 15 Mei 1854. *Nat. Tijd. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 358.

6742. Steenkolen uit de binnenlanden van Pontianak, Westerafdeeling van Borneo. Verslag nopens de gunstige uitkomsten met deze steenkolen, afkomstig uit Boenoet. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 236.

6743. Rapporten betreffende de Pontianaksche steenkolen, door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 305.

6744. Vertrek van den mijningenieur H. F. E. Rant naar Koetei, om eene kolen ontginning te openen. Uit de Jav. Cour. v

4 Aug. 1860. N. 62. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. II. 1860. 491. — Mededeelingen betreffende de exploitatie der kolenmijn Pelarang, beneden Samarinda. Uit de Javasche Couranten. *Ald.* III. 1861. 536, 543, 545, 546, 548; XXIV. 5e S. IV. 1862. 496 enz.

6745. Mededeeling betreffende de onderhandelingen sedert Maart 1862, met de Maatschappij van mijnontginningen in Ned. Indië over het afstaan der in Koetei aangevangen gouvts.-kolen-ontginning. Uit de Jav. Court. v. 12 April en 10 Mei 1862. No. 30 en 38. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1852. 504, 505. — Mededeelingen betreffende de exploitatie van Junij tot Dec. 1862. Uit de Jav. Court. v. 22 Oct., 13 Dec. 1862, en 14 Maart 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 465 enz. — Historisch overzigt sedert 1855. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 110.

6746. Mededeeling door E. de Waal, van het Rapport dd. 4 April 1837 van Diard, over zijn onderzoek der steenkolen van Banjermassing. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 4, 5 en 6. p. 249.

6747. Mededeeling betrekkelijk proeven met steenkolen van de Zuid-Oostkust van Borneo en van Maros nabij Makasser 1840—1845. Door F. A. A. Gregory. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia. 1845. 3 d. 147.

6748. Mededeeling door E. de Waal, van de proeven met steenkolen van Banjermassing, 1843 en 1844. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. N. 4, 5 en 6. p. 225.

6749. Exploitatie der steenkolenmijnen op Borneo. Overzigt van die te Riam sedert 1845, en van die te Pengaron sedert 1848, met aanbeveling van de particuliere industrie. *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 271.

6750. Aanteekeningen betreffende de ligging, hoedanigheid en exploitatie der steenkolen van Batoe Belian, Z. O.-kust van Borneo; door C. A. L. M. Schwaner, in December 1846. Bewerkt door J. H. Croockewit Hz. Met profiel der lagen. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 683.

6751. Exploitatie der steenkolenmijnen op Borneo, in den berg Pengaron, door J. G. A. Gallois, met plaat, *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 336.

6752. Steenkolen van Borneo. De goede hoedanigheid der kolen van Pengaron, verbruikt in de gouvts.-fabrijk te Soerabaja, November 1849 tot Februarij 1850. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 238.

6753. Ontginning der mijnen te Pengaron. Brief uit Banjermassin over de steenkolenexploitatie en hare vooruitzigten *T. v. N. I.* 1850. II. 376.

6754. Een bezoek aan de steenkolenmijnen van Pangaron, door G. M. Bleckmann, in December 1850. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 319.

6755. Uitgestrektheid der kolenlagen van Riam en Pengaron (Oranje-Nassau). Ontleend aan een berigt van den res. J. G. A. Gallois. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 183.

6756. Rapport over de steenkolen uit de mijn Oranje-Nassau en uit het rijk van Barrow, gebruikt in Julij, Augustus en September 1852 in vergelijking met kolen van New-castle, door L. C. van de Watering. *Inst. v. Ingenieurs, Not.* 1852—1853. 124.

6757. Verslag van proeven met Indische steenkolen, genomen in 1852 door den Ing. Corns. de Groot, met kolen der mijn Oranje Nassau op Borneo en uit de mijn van Kantissan op de Wkust van Celebes, vergeleken met de Engelsche soort, zoo als die in Indie wordt verstrekt. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 341.

6758. Steenkolen in Oost-Indië; resultaten van het onderzoek naar de deugdelijkheid van die op Borneo. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI. 1852. 418.

6759. Scheikundig onderzoek van Engelsche steenkolen, in Indië verstrekt, en steenkolen uit de ontginbare lagen A. C. D. en F. der mijn Oranje-Nassau in de Z. & O. Afd. v. Borneo, door J. H. Croockewit. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 123.

6760. Staat aantoonende het personeel der mijn Oranje Nassau, de militairen niet medegerekend; door C. G. C. F. Greiner. *Gen. Tijds. N. I.* IV. 1855. 733.

6761. Bijzonderheden nopens de verrigtingen der mijningenieurs C. de Groot en J. P. Schlosser, tot hervatting der exploitatie van de mijn Oranje Nassau, in de Z. en O. Afd. van Borneo, Augustus en September 1859. Medegedeeld uit de Jav. Cour. van 9 Nov. 1859. N. 90. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5e S. I. 1860. 413. — Mededeelingen betreffende de exploitatie 1861—1862. Uit de Javasche Couranten. *Ald.* XXIII. 5e S. III. 1861. 545, 548, 550.

6762. Steenkolen, voorkomende op 3 palen zuidoostelijk van Banjoeirang, nabij de rivier

Maloeka, Z. en O. Afd. van Borneo), door P. J. Maier scheikundig onderzocht. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 637.

6763. Bijzonderheden nopens het aanzoek van R. J. W. P. Wijnmalen om concessie voor de exploitarie van steenkolen eu andere delfstoffen in Bandjermasing. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 296; II. 408.

6764. Mededeelingen betreffende de werkzaamheden van den mijningenieur S. Schreuder, voor de te openen gouvernements kolenmijn Delft in Borneo's Z. en O. Afd., gedurende Oct. en Nov. 1861. Uit de Javasche Cour. v. 11 Januarij 1862 N. 4. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 1862. 498. — Overzigt van het voorgevallene betreffende deze mijn sedert 1852. *Ald.* XXVI. 6e S. I. 1864. 107.

6765. De Maatschappij tot bevordering van mijnontginningen in Nederlandsch Indië. Verslag der Directie en gunstige vooruitzigten van het etablissement te Kalangan bij Banjoeirang in Bandjermasin, waaruit blijkt, dat de Sultan Moeda aandeelhouder wil worden. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 324.

6766. Onderzoekingen van steenkolen en ijzererts in de Z. en O. Afd. van Borneo, door H. F. C. Rant, naar aanleiding eener aanvraag tot exploitatie daarvan door J. C. Reynst. W. Coolman en Alex. Fraser. *Lion, Hoe Indië* enz. 's Hage 1861. 26, 28, 32.

6767. De bruinkool-exploitatie in Bandjermasin, Geschiedkundig overzigt sedert 1845. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 144.

6768. Berigten nopens het onderzoek door den ingenieur C. de Groot naar steenkolen op het eiland Poeloe-Laut in Borneo's Zuid- en Ooster-Afd. Nov. en Dec. 1860. Uit de Jav. Cour. v. 12 Dec. 1860. N. 69 en 9 Jan. 1861. N. 3. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5e S. III. 1861. 233. — Berigten nopens de werkzaamheden, door P. J. l'Hoir, Januarij tot Mei 1861. Uit de Jav. Cour v. 6 April, 10 Julij en 14 Aug. 1861. N. 28, 35 en 65. *Ald.* 237, 544, 547.

6769. Geschiedenis der steenkolen-exploitatie, op Poeloe Laut, door D. N. Buys. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 185.

6770. Steenkolen in Bantam. Uit de Batav. Cour. v. 22 Mei 1827. N. 35. Brief, dd. Lebak 16 Mei 1827, inhoudende bijzonderheden nopens de steenkolen, ontdekt door den ads. resident J. B. Spanoghe, alsmede beschrijving der plaats, waar deze gevonden worden. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N. 5 en 6. p. 107.

6771. Onderzoek der in Bantam en Benkoelen gevonden steenkolen, door H Macklot. Uit de Batav. Cour. v. 28 Junij 1827. N. 50. *Ind. Mag.* I. Tw. 1845. N. 5 en 6. p. 126.

6772. Mededeeling door E. de Waal, van het Verslag, dd. 's Hage 3 October 1828, van den kapitein Twent, nopens de bruikbaarheid der Bantamsche steenkolen, door den ads. resident der Zuiderafdeeling van Bantam J. B. Spanoghe ontdekt. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 4, 5 en 6, p. 236.

6773. Mededeeling door E. de Waal, van de chemische analyse der Bantamsche kolen, door L. A. van Meerten in 1828, alsmede uittreksel uit de Missive der Generale Directie van Financiën van 31 December 1828. N. 658, over de waarde dezer kolen voor gaz-verbruik. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 4, 5 en 6. p. 240, 248.

6774. Ontdekking in Bantam van steenkolenlagen in de nabijheid van de Meeuwenbaai, en gunstige beoordeeling dier steenkolensoort door de Natuurkundige Vereeniging te Batavia. *T. v. N. I.* 15e j. 1843. II. 270.

6775. Mededeelingen in de vergad. der Nat. Vereen. in N. I. van de correspondentie met den resident van Bantam over lagen steenkolen aan de Meeuwenbaai nabij Java's Zuidwesthoek; scheikundig onderzoek der kolen door P. J. Maier; geologisch onderzoek voor eene exploitatie door Aquasi Boachi. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 274, 353; VI. N. S. III. 1854. 16. — Vervolg door W. M. Smit. *Ald.* VI. N. S. III. 1854. 509. — Scheikundig onderzoek door J. P. Croockewit Hz. *Ald.* 85. — Idem door G. J. Mulder. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 343; zie ook 318.

6776. Toelichting van het artikel van A A. Boers, getiteld: „Bemerkingen op het onderzoek naar steenkolen in de Meeuwenbaai, Zuidwesthoek van Java", in de Javabode van 6 Mei 1854, N. 36, tot handhaving der eer van deze zijne ontdekking. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 362.

6777. De exploitatie van steenkolen in de residentie Bantam; het verzoek daartoe aan het Gouv. van eene firma te Batavia, en vrees voor weigering. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 295.

6778. Bijzonderheden nopens het aanwezen en de hoedanigheid van bruinkolen aan de grens van Batavia en Bantam, waaromtrent verdere nasporingen worden gedaan, door P. J. Maier. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 220. — Overgenomen o. d. titel: Bruinkolen aan de grens van Batavia en Bantam. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 337.

6779. Mededeeling door G. F. de Bruyn Kops van het onderzoek door J. P. Schlosser van steenkolen op het land Bolang in Buitenzorg. (Not. Maatsch. Nijv. 4 Mei 1859). *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 290.

6780. Berigt nopens de ontdekking van bruinkolen in de residentie Cheribon. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 2e j. 1845. 333.

6781. Mededeeling van den brief, d.d. 10 Junij 1847. N. 643, van den Gouverneur van Celebes en onderhoorigh. P. J. B. de Perez aan H. Zollinger, om zijn oordeel over de exploitatie der steenkolen van Maros; en van het verslag, d.d. Makassar 21 Junij 1847, van H. Zollinger in voldoening aan bovengenoemd verzoek. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIII. 1850. 6.

6782. Steenkolen van Batsjan. Genomen proefneming in 1852. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 204.

6783. Berigten nopens de aangevangen steenkolenexploitatie op het eiland Batjan. Overgenomen uit de Javasche Courant van 7 Januarij 1854. *Letterb.* 1854. 74.

6784. Ontginning sedert 1853 van steenkolen op Batjan. Uit de Javasche Couranten van 7 Januarij en 5 April 1854. N. 2 en 27. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 163.

6785. Bijzonderheden nopens de kolen van Batjan, ontleend aan een rapport van H. F. Valentini. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 355.

6786. Aantooning door P. J. Maier van de goede hoedanigheid der bruinkolen van Batjan. (Not. Nat. Ver. 17 Julij 1854.). *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 111.

6787. Bijzonderheden nopens de steenkolenexploitatie op het eiland Batjan voor de onderneming van Cores de Vries, onder opzigt van Dieudonné en Cornelissen. Uit de Jav. Cour. v. 13 en 30 Mei en 9 Dec. 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 366; VII N. S. IX. 1854. 488.

6788. Mededeelingen betreffende een geheele wijziging in de werkzaamheden der Gouvts. steenkolen-ontginning op Batjan. *T. v. N. I.* 17 j. 1855. II. 416.

6789. Bijzonderheden nopens de inpectie in April 1855, door den res. van Ternate C. F. Goldman, van de steenkolen-exploitatie op Batjan, alsmede van de proefneming met de ontginning van de goudgronden aldaar. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 203.

6790. De ontginning der steenkolen op Batjan. Gunstige berigten nopens deze Gouvernements onderneming. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 64. — Mededeelingen door J. F. G. Brumund nopens deze exploitatie. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 384.

6791. Beschrijving van het steenkolen-etablissement te Ajer-membia op het eiland Batjan, door J. G. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3e S. II. 1856—1857. 324.

6792. Over de productie der Australische Newcastle steenkolen en den uitvoer daarvan naar Ned. Indië. *Econ.* 1861. 254, 255.

6793. De bruinkool van Australië, uit de mijnen der Australian Agricultural Company te Newcastle in Nieuw Zuid Wales. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 248.

Diamanten.

6794. Diamantmijnen te Sumbhulpore bij de Mahameddin. Exploitatie en productie. *Boekz.* Januarij 1840. 75.

6795. Missive, d.d. Amsterdam 9 April 1782, van H.H. XVIIen op het request van J. v. d. Polder te Rotterdam, om sekuur en voor zijne rekening en risico zekere twee doosjes met ruwe diamanten, den suppliant toebehoorende, onder de kooplieden Lobé en Boom aan hem hier te lande te doen overkomen. *Res. Holl.* 24 April 1782. 1e dr. 303.

6796. Sur la présence de platine et de diamants dans l'île de Bornéo. Overzigt van dit artikel uit de Biblioth. Univ. de Genève. Janv. 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 7, 8 en 9. p. 255.

6797. Instructie voor den ambtenaar belast met den inkoop van diamanten voor rekening van het Gouvernement in het rijk Landakh, 15 Julij 1823. Meded. door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 420.

6798. Staat aantoonende het aantal diamantmijnen in Landakh in 1823 bewerkt wordende. Medegedeeld door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 430.

6799. Staat aantoonende het getal en de waarde der ingekochte ruwe diamanten in het rijk Landakh in elk der maanden van Julij 1823 tot April 1828, door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S II. 1861. 425.

6800. Staat aantoonende den verkoopprijs van de uitgeleverde en te Landakh ingekochte diamanten, te Pontianak en te Batavia in elk der maanden van Augustus 1823 tot December 1828, door J. J. Peeters. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 429.

6801. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, Anno 1822, betreffende de exploitatie der diamantmijnen in het rijk Sangouw op Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 348.

6802. Eenige mededeelingen omtrent de diamantgraverijen en de diamantnijverheid in de landschappen Landakh en Sangouw, Wester afdeeling van Borneo, door J. J. Peeters. Uittreksel uit zijn dagboek van 16 Januarij tot 8 Maart 1858; benevens historische bijzonderheden en statistische opgaven nopens den diamanthandel aldaar in 1823—1828 door het Ned. Gouv. gedreven. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 402.

6803. Diamantmijnen op Borneo's Zuid- en Oostkust. Uit de Jav. Cour. v. 59 October 1829. N. 127. *Ind. Mag.* I. Tw. 1845. N. 11 en 12. p. 65.

6804. Beschrijving van de diamantmijnen in het Zuidoostelijk gedeelte van Borneo, door L. Horner. Een gedeelte van zijn verslag, d d. 28 Maart 1837. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 112.

6805. De diamantgronden van Koesan, door J. H. Croockewit Hz. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 316.

6806. Diamantputten van Wauwaan, Zuid- en Oostkust van Borneo, door J. C. J. Smits. Fragment uit zijn journaal van 24 Julij 1852. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 340. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 119.

B. ZOUTAANMAAK.

6807. Brief d. d. Palembang 11 Oct. 1859, van den resident P. F. Couperus met bijzonderheden nopens een fabriek in het district Kikim, waarin zout vervaardigd wordt. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4. S. VI. 1859. 1860. 375.

6808. Opgave van het biljet van 5 Mei 1810, waarbij zijn gearresteerd verscheidene bepalingen tot het in stand houden van de zoutpannen te Pakkis, ass. res. Krawang, en om in het slijten van dat artikel een gepaste concurrentie te behouden. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 275.

6809. Beschrijving van den aanmaak van zout in het regentschap Poerworedjo, in de res. Bagelen; door A. van de Poel. *T. v. N. I.* 9 j. Batavia 1847, 1 d. 372.

6810. Mededeelingen betreffende den zoutaanmaak in de residentie Japara in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 43.

6811. Mededeelingen betreffende den zoutaanmaak te Koewoe, in het regentschap Grobogan van de res. Samarang; door P. Bleeker. 1847. *T. v. N. I.* 1850. I. 33.

6812. Mededeelingen betreffende den zoutaanmaak in de res. Soerabaja in 1841 tot 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 110.

6813. Staat aantoonende de hoeveelheden zout aangemaakt in Gresik en in Sumanap, 1841 tot en met 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 110.

6814. Opgave van den voorraad zout in de hoofd-depôts op Java en Madura onder ult. Dec. van elk der jaren 1834 tot 1846. Medegedeeld uit het rapport van 1847 van den directeur C. F. Pahud. *T. v. N. I.* 13 j. 1851. II. p. 111.

6815. Spillage. Klagt over de duurte en kwaliteit van het zout in Indië en de knoeijerijen, die het gevolg zouden zijn der opheffing van de vroeger toegestane spillage tot een maximum van 7 pct. *T. v. N. I.* 15 j. 1852. II. 422.

6816. Opmerkingen omtrent het zoutmonopolie op Java naar een rapport van 1847 van den dir. C. F. Pahud. *T. v. N. I.* 13 j. 1851. II. 100.

6817. Vermindering der prijzen van het zout. Opmerkingen betreffende het Indische besluit, dd. 5 November 1855 N. 30, tot deze vermindering. *T. v. N. I.* 18 j. 1856. I. 166.

6818. Onraadzaamheid der verhooging van den prijs van het zout als middel tot afschaffing van bazaarpachten. *T. v. N. I.* 1849. II. 365. — Wederlegging hiervan. *Ald.* 1850. I. 353.

6819. Bijzonderheden nopens de zout-consumptie in de ads. res. Mandaheling en Ankola, op Sumatra's Westkust van 1847—1857, door A. P. Godon. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. I. 38.

6820. Staat aantoonende de consumtie van zout op Java en Madura in 1830 en in 1849, volgens de residentiën en verkooppakhuizen, door den dir. P. B. J. de Veer, medegedeeld door W. Bosch. *T. v. N. I.* 14 j. 1852 I. 122.

6821. Opgave van het zoutverbruik op Java van 1846—1854, ter aantooning van het stationaire hiervan in tegenstelling van de toeneming der bevolking; door W. Bosch. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 354.

6822. Wederlegging van een artikel in Nummer 49 van de „Nederlandsch Indië," van 15 Februarij 1858, getiteld: „Het zoutmonopolie op Java" door W. Bosch. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 252.

6823. Eene bijdrage over de zoutkwestie, door „Een bestendig lezer". Het gebruik van zout, uit Prof. Thomassy: Salt historically, statistically and economically, medegedeeld in verband met het afnemend verbruik van zout op Java. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 383.

6824. Nog iets over de zoutkwestie op Java, door „Een bestendig lezer". Opmerking over de onthouding door de Javanen van zout volgens hunne godsdienstige voorschriften, in verband met het verminderd zoutverbruik op Java, Met Naschrift van de Redaktie. *T. v. N.* 20e j. 1858. II. 205.

6825. De zoutkwestie op Java nader toegelicht, door W. Bosch. Wederlegging van het voorgaande. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 168.

6826. Opbrengst van den zoutverkoop in 1845 in de residentie Bagelen, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 22.

6827. Gedetailleerde opgave van het bedrag van den verkoop van zout in de res. Banjoemas in 1846. *T. v. N. I.* X. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 212. — Idem in de res. Kadoe in 1846. *Ald.* 225. — Idem in de res. Bagelen *Ald.* 354. — Idem in de res. Japara in 1846. *Ald.* 476. — Idem in de res. Madioen; tienjarig overzigt van 1837 tot 1846. *Ald.* 1849. Gron. d. I. 183.

6828. Raming door P. Bleeker van de opbrengst van den verkoop van zout gedurende de laatste jaren tot 1845 in de res. Soerabaja. *T. v. N. I.* 1850. I. 112.

6829. Vergelijkend overzigt van de opbrengst van het debiet van zout in 1831—1843 in de afdeeling Ngrowo in de res. Kediri. Medegedeeld door H. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 58.

6830. Vergelijkend overzigt van de opbrengst van het verkoopen van zout in 1829 en in 1845 in de residentie Pasoeroean, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 29.

6831. Opgave van de productie der zoutpannen te Soemenep en van de consumtie in 1835, 1845, 1847, 1852 en 1856, door J. Hageman JCz. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 331, 335, 336. — Idem in Pamekasan in 1852 en 1856. *Ald* 339, 342.

6832. Mededeelingen betreffende de soorten van zout in de residentie Menado, en de consumptie aldaar van Java-zout, door D. F. W. Pietermaat. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 143.

6833. Opgave van den invoer van zout in het gouvernement van Sumatra's Westkust in 1857, 1858 en 1859, door A. P. Godon. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 41.

6834. Scheikundig onderzoek van gouvernements keukenzout uit Indisch water bereid, door P. J. Maier (in 1849). *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 133.

6835. Scheikundig onderzoek van zes monsters zout, door A. Scharlée en J. C. Bernelot Moens. Liverpool- en Siam-zout. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. 1. 1864. 17, 418.

6836. Scheikundig onderzoek van negen keukenzout bevattende minerale wateren in de resid. Soerabaja, door A. Scharlé en J. C. Bernelot Moens. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 347.

6837. Inlichtingen nopens de zoutbronnen van Goenong-Tjie-Tro en Tareban, in de res. Soerabaja, door J. W. Obdam. Mededeelingen nopens de zoutbronnen van Ajer-Soember, dessa Ketak, op Sekar Koerong, van Ajer-Soember-Leteng, dessa Mergonoto, en van Ajer-Soember. nabij de dessa Gembiang, allen in de res. Soerabaja, door P. Deketh. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 399.

6838. Ontkennende beantwoording der vraag, of het mogelijk zoude zijn, om de op Java aanwezige zoutbronnen productief te maken, ten einde te voorzien in de behoefte aan zout op Java. Uittreksel uit het rapport, d.d. 15 Julij 1863. N. 1731, van den dir. W. H du Cloux. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6e S. I. 399, 455.

C. JAGT EN VISSCHERIJ.

Jagt.

6839. Eene leeuwenjagt, bij Kaira, in Bombay. Uit de „Bombay Paper." *Vad. Lett.* 1814. II. 748.

6840. Een jagt-avontuur in Indië met eene leeuwin in Junij 1833. Getrokken uit eenen brief van luitenant Clarke, van het 26ste regement Cipayers. *Vad. Lett.* 1836. II. 567.

6841. Beschrijving der wijze hoe de Boschjesmannen leeuwen dooden. Overgenomen uit de te London uitgekomen Researches in South-Africa by J. Philip. *Boekz.* Oct. 1829. 515.

6842. Uitroeijing van tijgers door middel van de plant walikambing. Uit de Jav. court. v. 1858. N. 32. alsmede over het vangen daarmede van wilde varkens. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4e. S. I. 1858. 478.

6843. Le chasseur de tigres. Aankondiging door E. de Waal, van dit artikel, geplaatst in de Rev. Brit. Dec. 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. N. 7, 8 en 9, p. 198.

6844. Een tijgerjagt in Indië. door Denison gehouden. Uit de „Adventures of Naufrages." *Boekz.* Aug. 1828. 59, 208.

6845. De tijgerjagt; door P. V. D. S. Naar het Hoogduitsch volgens kapitein Mundy in zijne Indische schetsen. *Lett. Mag.* 1834. 2e st. 471.

6846. Oostersche jagttooneelen. De tijgerjagt met elefanten in Britsch Indië, volgens kapitein Mundy. *Vad. Lett.* 1835. II. 403, 407.

6847. Beschrijving van de tijgerjagt en de gevaren waarmede zij vergezeld gaat. Ontleend aan de Indische schetsen van kapt. Murray. *Leeskab.* 1836. III. 120.

6848 De tijgerjager. Naar het Engelsch. Verschillende wijzen van jagt op den tijger in Indië zoo door Europeanen als door Inlanders. *Rec. o. d. Rec.* 1844. Meng. 197.

6849. Verhaal van eene zeer gevaarlijke ontmoeting met eenen tijger door W. Harwood. Tijgerjagt op 15 Januarij 1776 te Dinagepore in Bengalen gehouden. *H. Vad. Bibl.* 1806. 2e st. 131.

6850. Het gevecht met den tijger van den luit. Collet, in den omtrek van Bombay. *Keur v. Meng.* 1821. 57.

6851. Tooneelen in Indië. 4. Wandiwash. Een tijger geveld. Een gevecht van een Hindoe met een tijger. *Leeskab.* 1834. II. 89.

6852. De tijgernood te Singapore; hun talrijkheid en wijze van vangst. Met plaat. *Leeskab.* 1865. IV. 183.

6853. De tijger van Sumatra. Bijzonderheden nopens de verschillende wijzen, waarop hij door de Inlanders wordt gevangen of gedood. *Rec. o. d. Rec.* 1849. Meng. 439.

6854. Verhaal van eene jagtpartij op tijgers op Java door den Gouv. Gen. gehouden in Januarij 1817. *Letterb.* 1817. II. 375.

6855. Tijgerjacht in Pasoeroewan door H. J. Domis. Uit de Jav. court. v. 20 Januarij 1829. N. 9. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845 N. 11 en 12 p. 27.

6856. Tijgerjacht gehouden in Lamadjang, res. Probolingo, op Java, op 27 Februarij 1843. *T. v. N. I.* 5 j. 1 d. Batav. 1843. 779.

6857. Redding van den zendeling Schmidt aan de Kaap de goede Hoop op eene tijgerjagt, door H. J. R. G. Theesing. *Philopaedion* X. 1831. 411.

6858. Zeldzame jacht op de hyena, uit een dagboek der jagt, gedurende een verblijf in de Indiën, door kap. Williams. *Vad. Lett.* 1820. 2. 551.

6859. Zeldzame jagt op hyëna's te Cawnpore uit het Indiaansch Dagboek van kap. Williams. *Boekz.* Sept. 1820 323. — Bijdrage tot de jagt der hyenaas in Oost-Indien, tot toelichting van bovengenoemde beschrijving, uit een schrijven van Mongez te Parijs. *Ald.* Oct. 1820. 482. — Nog iets over de jagt der hyëna's; wijze waarop deze levend gevangen worden. *Ald.* Febr. 1821. 207.

6860. Bericht aangaande de wijze, op welke de wilde elefanten in Indië gevangen worden. *N. Vad. Bibl.* V. 1801. 5e st. 33.

6861. Het vangen der olifanten, door P. V. D. S. Naar het Hoogduitsch, volgens Th. St. Raffles in zijne »Reis door het Zuidelijke Indië." *Lett. Mag.* 1833. 2e st. 422.

6862. Naauwkeurig berigt van 't vangen der oliphanten op Ceilon, door J. Ch. Wolfs. Uit zijne »Reize naar Ceilon, 's Hage 1783." *Vad. Lett.* 1784. VI. 1. 257.

6863. Beschrijving van de olyphanten-jagt op het eiland Ceylon. Uit het Engelsch. *Vad. Lett.* 1802. 2. 549.

6864. Olijfantenjagt op Ceilon, gehouden op 12 September 1820 te Vittrawille. *Rec o. d. Rec.* XXXIII. 1840. Meng. 238.

6865. Een olifantenjagt op Sumatra. Naar het Hoogduitsch. *Keur. v. Meng.* 1854. 145.

6866. De olifantenjagt op Sumatra, dd. Palembang 28 Mei 1846. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 97. Overgenomen in *Melvill, Monit.* II. 79.

6867. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de jagt op olifanten op de Noordoostkust van Borneo, tot het verkrijgen der tanden. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 107.

6868. De Antilopen-jagt in Guzarate. Overgenomen uit »Parsons Travels in Asia and Africa." *Letterb.* 1816. I. 6.

6869. Beschrijving eener hertenjagt te Makasser in 185., door Just. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 242.

6870. Tekst van een brief, dd. Pekalongan 18 November 1829, inhoudende beschrijving eener jagt op rhinocerossen en wilde stieren. *Nieuwsverz.* 1830. 23.

6871. Rhinoceros-jagt in Pekalongan door den Regent van Batang, Raden Adipattie Soero Adi Ningrat, uit de Jav. Cour. v. 28 Nov. 1829. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, N. 11 en 12. 72.

6872. Bericht van eene zonderlinge manier van wilde zwijnen te jagen in Siak op Sumatra, door eenen zendeling op Tranquebar. *N. Vad. Bibl.* VI. 1802. 2 st. 552. *Lett. Mag.* 1822. 2 st. 168.

6873. De Kanguruh-jagt aan de Botany-bay, volgens het verhaal van Quoy en Gaymard. *Boekz.* Julij 1826 60.

6874. Jagt op een reuzenslang (Boa Constrictor); uit het dagboek van een Engelsch officier op Java. *Amalg.* 1836. II. 169.

6875. Bijzonderheden nopens de jagt op slangen door de Toeradjezen op Celebes, medegedeeld door W. C. H. toe Water. *T. v. N. I.* 6 j. 1 d. Batav. 1844. 554, Noot.

6876. Twee uren met eene Boa Constrictor. Een jagt op deze slang op Manilla, overgenomen uit de »Gartenlaube". *Vad. Lett.* 1857. I. 696.

6877. Een gevecht met alligators; naar Basil Hall. Jagt op alligators of Indische kaimans door S. Hood in den omtrek van Trinconomale. op Ceilon gehouden. *Vad. Lett.* 1842. II. 611.

6878. De vangst van den alligator in 1831 op het eiland Luçon, een der Philippijnen. *Leeskab.* 1846. II. 178.

6879. Eene krokodillenjagt door L. Het dooden door een galvanisch ontploffingtoestel van krokodillen in den stroom Rohan in N. W.lijk Indië in 1846. *Biang Lala,* 2 j. 1853. I. 27.

6880. Beschrijving van een eendenjagt te Kamal in de res. Palembang. *T. v. N. I.* 6 j. Batav 1844. 3e d. 320.

6881. De kalai-lokvogel. Jagt op en met

deze vogels op de Vrienden-eilanden. *Philopaedion.* I. 1822. 123.

Vogelnesten.

6882. Vraag voor 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. over de eetbare vogelnestjes. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 26. — Bemoeijingen tot beantwoording dezer vraag. (Not. Nat. Ver. 29 April en 17 Julij 1854). *Ald.* 350; en VII. N. S. IV. 1854. 110. — Over den oorsprong der eetbare vogelnestjes, door J. J. Altheer; tot aanvankelijke beantwoording van bovengenoemde vraag. Zijnde zijn mededeeling omtrent het scheikundig en mikroskopisch onderzoek van die vogelnestjes. *Ald.* 490. — Vraag herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 18. — Voor 1856. *Ald.* XI. 3e S. I. 1856. 31. — Voor 1857. *Ald.* XIII. 3e S III. 1857. 37.

6883. Korte beschrijving der Oost-Indische vogelnestjes, die tot spijs gebruikt worden. *Vad. Bibl.* VIII. 1796. 2 st. 381.

6884. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, betreffende de inzameling van vogelnestjes op de Noord-Oostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 104.

6885. Eene zoo naauwkeurig mogelijk opgemaakte beschrijving van de wijze waarop de inzameling der vogelnestjes plaats vindt te Karang Bollong, in de res. Bagelen op Java. *T. v. N. I.* 8 j Batavia 1846. 1 d. 315.

6886. Beschrijving van de vogelnest klippen te Karang-Bollong, door G. J. P. Carlier. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* I. 1853. 304.

6887. Specifieke opgave van de in het district Karang-Bollong, afd. Ambal, verkregene hoeveelheid vogelnesten, met aantooning der klippen, van waar zij afkomstig zijn, zoo mede der kosten van administratie, en verdere uitgaven van 1846 tot 1851 gedurende ieder jaar, door den ads. res. G. J. P. Carlier. *Tijds. Ind. T. L. V.-Kunde* I. 1853, tegenover 322.

6888. Opgave van hetgeen voor personeel bij de vogelnestklippen te Karang-bollong zoo wel als voor andere uitgaven bij iedere plukking wordt uitgegeven; door G. J. P. Carlier. *Tijds. Ind. T. L. V.-Kunde.* I. 1853. 317.

6889. Bijzonderheden nopens de onderscheidene holen, waarin de vogelnesten gevonden worden in het distrikt Karang Bollong, res. Bagelen, volgens mededeeling in Junij 1853 van H. G. Sartorius, door J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N I.* VIII. N. S. V. 1855. 228.

6890. Eetbare zwaluwnesten op Java. Inzameling van die van Rongkop. Vrij gevolgd naar „Fr. Junghhuhn's, Reisen durch Java. Magdeburg 1845." *Rec. o. d. Rec.* 1847. Meng. 485.

Visscherij.

6891. Request, 6 April 1739 aan de Staten-Generaal gepresenteerd, door de gecommitteerden van de Groenlandsche visscherijen, houdende klagten over den invoer sedert 1733 van Japansche walvischbaarden met de Ned. O. I. Retourschepen. *Res. Holl.* 17 April 1739, 1 dr. 208. — Missive, dd. Amsterdam 4 September 1739, van H. H. XVIIen ter hunner verantwoording. *Ald.* 16 Sept. 1739, 1 dr. 589. Zie ook ald. 30 November 1740, 1 dr. 844. — Mededeeling van extracten uit: 1. de Missives door de vergadering van XVIIen geschreven aan den Gouverneur-Generaal en Raden van Indiën in dato 8 September 1733, 12 Maart 1734 en 11 Sept. 1734; 2. den brief door het opperhoofd en Raad in Japan aan Generaal en Raden geschreven, in dato 4 November 1735; 3. de Missives door den Gouverneur Generaal en de Raden van Nederlandsch Oost Indië aan de vergadering van XVIIen geschreven, in dato 30 November 1734, 31 Maart 1735 en 28 November 1737, dienende ter aantooning wat devoiren sedert 1733 zijn aangewend tot wering van den aanbreng van walvischbaarden uit Japan, en overgelegd bij de remonstrantie, d.d. 's Hage 24 Aug. 1740 van de O. I. Comp. *Res. Holl. Secr.* IX. 2. Augustus 1750. 610, 612.

6892. Aankondiging van C. Brandligts Geschiedkundige beschouwing van de walvischvisscherij. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 525. Zie ook *Ind. Mag,* 1e Twaalftal, III. 99.

6893. Over het denkbeeld om de walvischvangst te verbinden aan de kolonisatie van verscheidene punten van den Indischen archipel. *Sloet, Tijds.* III. 140.

6894. Walvischvangst der Solorezen. *T. v. N. I.* 1849. 2. d. 66.

6895. Berigten nopens de toeneming der Engelsche Zuidzee-walvischvangst. *Letterb.* VII. 1791. 103.

6896. Iets over de walvischvangst in de Zuidzee en den Indischen Oceaan. Geschiedkundig overzigt, gevolgd door de vragen, gedaan door W. Scoresby Jr. en beantwoord door Kapt. Day van Londen in 1820. *Hermes*, 2e j. 1827. No. 2. 44; No. 4. 20. — Aanvulling. *Ald.* 4e j. 1829. No. 1. 72.

6897. Iets over de walvischvangst in de Zuidzee, getrokken uit het rapport van A. du Petit Thouars, door J. J. van der Moore. *Pilaar en Obreen, Tijds.* III. 1843. 380.

6898. De robbenvangst, zoo in de Poolzeeën als langs onze kusten. *Sloet, Tijds.* VII. 195.

6899. Beschrijving van een gevecht ter reede van Madras van een inboorling met een haai. *Leeskab.* 1834. I. 191.

6900. Onderhandelingen met het hof van Jedo om vergunning aan ons tot uitoefening der visscherij in de baaijen van Japan. *Sloet, Tijds.* III. 141.

6901. Sineesche vischvangst met den vogel „Louwa", door de B. *Philopaedion*, VII. 1828. 258.

6902. Tot visschen afgerigte vogels in China. *Meded. Nat. Wet. en Kunst.* I. 1844. 9.

6903. Pisciculteur der Chinezen. Uit het wonderbare boek om rijk te worden, deel II, sectie 3, hoofdstuk 2, door G. Schlegel. *Tijds. Nijv. N I.* IX. N. S IV. 1863. 333.

6904. Vischvangst bij de Malabaren, door J. van Wijk Rz. *Euph.* IX. 1822. 2, 395.

6905. Eenige bijzonderheden omtrent de vischvangst in onze Oost-Indiën. *Sloet, Tijds.* XX. 38.

6906. Prijsvraag, dd. 1 Juni 1778, van het Bat. Gen. in N. I. getiteld: „Voor die, gedurende den geheelen westmousson, de meeste visch, versch of gedroogd, eene maand lang, op de bazaar te Batavia, zal hebben te koop gebragt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 17. — Verslag over een antwoord. *Ald.* p. VII.

6907. Mededeelingen en opmerkingen betreffende de vischvangst op Celebes, ontleend aan eene Memorie, Amst. 1838, betrekkelijk den landbouw en de veeteelt, benevens andere takken van nijverheid, op eenige voorname gedeelten van Celebes, door D. F. Liedermoy. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II 367.

6908. Uitvoerige beschrijving van de karet- en tripang-visscherij, alsook van de bereiding, sortering en handelswaarde dier artikelen, door J. N. Vosmaer, dd. Batavia 20 Junij 1835. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVII. 1839. 144, 148.

6909. De Tripang-visscherij, door H. J. Lion. Overzigt van hetgeen over deze vangst, bereiding en handel is medegedeeld door G. Windsor Earl in 1846, J. Crawfurd in 1820, en door C. Wilkes en Eagleston. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 1.

6910. Iets over de tripang-bereiding, met een lijst der soorten en van hunne verschillende waarde. Uit een nota bij monsters tripang van Ternate, ingezonden voor de tentoonstelling te Batavia in 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 75.

6911. Mededeeling door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de inzameling van tripang op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 106.

6912. Mededeeling door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de inzameling van karet op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 106, 107, 111.

6913. Mededeeling door G. A. de Lange, nopens de proeven genomen met de visscherij en bereiding van tripangs aan de Zuidkust der Preanger Regentschappen. (Not. Nat. Vereen. 27 Oct. 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 378. — Zakelijke inhoud van den brief van den res. C. van der Moore, betreffende bovengenoemde proeven, met eene beschrijving door J. van Vollenhoven. (Not. Nat. Vereen. 12 Januarij 1860). *Ald.* 472. — Toezending van tripangsoorten, afkomstig van de Zuidkust van Java. (Not. Nat. Vereen. 7 Maart 1860). *Ald.* XXI. 5e S. I. 1860. 438.

6914. Handleiding voor de teelt van zoetwatervisch, door K. F. Holle, gevolgd door een staat van de voornaamste zoetwatervisschen voor de bevolking van vijvers of rivieren al dan niet geschikt. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 278.

6915. Statistieke bijzonderheden betreffende de vischvijvers op Java over het jaar 1863. *v. Spall, Rapport vischvijvers*, Bat. 1864. Bijl A. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 83.

6916. Onderzoek omtrent het aanleggen van zout- en zoetwatervischvijvers op Java, door den Insp. P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 1.

6917. Tekst van het ontwerp eener instructie voor de hoofden over de vischvijvers (Mantrie's of Kapala's tambak op Java) *van Spall, Rapport vischvijvers.* Bat. 1864. 88. Bijl. H. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 88.

6918. Model proces-verbaal waarbij geconstateerd wordt de overgang van een vischvijver van den eenen eigendom op den anderen, op Java (Maleische tekst). *van Spall, Rapport vischvijvers.* Bat 1864. 85. Bijl. F. *Tijds. Nijv. N I.* XI. N. VI. 1865. 85.

6919. Model bewijs van eigendom, dat door den regent van Grissee, op Java, aan den nieuwen eigenaar van eenen vischvijver wordt afgegeven (Maleische tekst). *v. Spall, Rapport vischvijvers* Bat. 1864 87. Bijl. G. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 87.

6920. Verslag van de paarlvisscherij op het eiland Ceylon. Overgenomen uit Percival's Account of the island of Ceylon *Vad. Lett.* 1803. 2. 687.

6921. Over de parel-visscherij in de baai van Condatchy van het eiland Ceilon. *Schouwb. v. in- en uitl. Letterk.* 1806. Meng. 3. 173. — Beoordeeling van dit artikel. *Rec. o. d. Rec.* II. 1807. 154.

6922. De Parelvisschers van Ceylon. *T. v. N. I.* 4e j. 2 d. Batavia 1842. 385.

6923. Beschrijving der paarlvisscherij nabij het eiland Ceylon, door P. W. A. v. Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 29, 236. *v. Spall, Verslag Ceylon* Bat. 1863. 29, 236.

6924. Iets over de parelvisscherij in den Perzischen zeeboezem. *N. Keur v. Meng.* 1834. 314.

6925. Mededeeling door D. J. van den Dungen Gronovius, dd April 1848, betreffende de parelvisscherij op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I* 1849. Gron. 1 d. 104.

6926. Mededeeling door J. Hageman J Cz., betreffende parelvisscherijen in 1721 op de Zuidkust van Java in de Segara Anakan baai. *Nat. Tijds. N. I* 2e j. 1851. 183.

D. HOUTTEELT.

Houtsoorten.

6927. Vraag voor 1855 uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in N. Indië, over de houtsoorten van den Indischen Archipel, met de inlandsche namen. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 20. — Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3 S. II. 1856. 34. — Herhaald voor 1857. *Ald.* XIII. 3 S. III. 1857. 40. — Herhaald voor 1858. *Ald.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 164. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 42.

6928. Prijsvraag voor Sept. 1864 van de Nederl. Maatsch. ter bevord. van nijverheid, naar houtsoorten, die in onze O. I. Bezitt. voorkomen, met opgave der wetenschappelijke en inlandsche namen. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 420.

6929. Vraag ter overweging en beantwoording voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederl. Landhuishoudk. Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 117, over de meubelhouten uit onze Oost-Indische bezittingen en over die op de Westkust van Afrika. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 149. *Tijds. Nijv. N. I.* VI N. S. I. 1860. 403. — Verslag van het verhandelde hierover door P. van Rees, R. F. van Raders en B. W. A. E Sloet tot Oldhuis *Ald.* 418. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 260, 285.

6930. Over eenige O. I. houtsoorten, die geschikt voor den scheepsbouw zijn. *Tindal en Swart, Verh.* 1850. 775.

6931. Vervoer van hout uit Serawak naar Engeland voor de koninklijke scheepswerven aldaar. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 255.

6932. Bijzonderheden nopens de ontdekking bij Bombay van onmetelijke bosschen Theka- of Teakhout. *Oecon. Cour.* IV. 1101. 274.

6933. Iets over Teak en andere Indische houtsoorten, bepaald in Britsch Indië voorkomende. *Tindal en Swart, Verh.* 1848. 596.

6934. Onderzoekingen betrekkelijk buitenlandsche houtsoorten, door v. d. Speck-Obreen, waaronder speciaal het djati-hout. *Swart, Verh.* 1854. 2e afd. 221.

6935. De djati-bosschen op Java. Hun toestand en de gouvernements administratie daarvan sedert 1808—1858 *Handel. en Geschr. Ind. Gen.* 6e j. 1859. 18. — Toelichting door J. P. Cornets de Groot van deze bijdrage, met mededeeling dat hij de schrijver is. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 207.

6936. Uit een Notaboekje. Resultaten in de res. Rembang van het omkappen in de bosschen en het slepen van het djatiehout naar het strand door vrijwilligen arbeid. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 190.

6937. Over de voorziening in de behoefte aan masthout in Nederland uit Nederlandsch Ind. door djatiehout, door J. H. G. Jordens. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 385.

6938. Vraag ter overweging voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederl. Landhuishoudk. Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 116, over het in stand houden van de djatie-bosschen en de doelmatige regeling van den houtkap. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 149. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 403. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt, door P. van Rees. *Ald.* 417. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1869. 259.

6939. Vraag ter overweging voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 157, over den afvoer van hout uit de djatie-bosschen, te verbeteren door verlegbare rails. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVI. Dordr. 1861. 29, 270. — Beantwoording door J. E. Teysman, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 16. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVI. Dordr. 1861. 295. — Idem door G. Lebret te Pasoeroean. *Verslag.* 295.

6940. Vraag ter overweging voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No 86, over de exploitatie der gouvernementsbosschen, bepaaldelijk der djati-bosschen op Java. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVII. Middelburg 1862. 17. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII N. S. III. 1862. 168, 191. — Beantwoording door A. P. A. de Graaff te Soerabaja, dd. 24 Julij 1862. *Verslag.* 216. — Op nieuw voorgesteld als vraag No. 93, door het XVIIIe Congres te Leeuwarden van 23—26 Junij 1863. *Ald.* XVIII. Leeuw. 1863. 17, 230. *T. v. N. I.* 1862. II. 387.

6941. Aanteekeningen omtrent proeven in 1852 in den constructiewinkel te Soerabaja met djatiehout genomen. Vergadering van 12 Julij 1853 der afd. Oostelijk Java van het K. Instit. v. Ingenieurs, door C. G. van Deutzsch. *Tijds. Nijv. N. I.* Oorsp. Bijdr. II. 1855 1. — Overgenomen in *Instit. v. Ingenieurs, Verh.* 1854—55. 30. — Advies der Commissie over die proeven. *Ald.* 13. — Brief der afd. Oostelijk Java, Soerabaja 31 Dec. 1853. bij de Nota van C. G. v. Deutzsch omtrent die proeven. *Ald.* 13.

6942. Prijsvraag. dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. van N. I., over het zaaijen van djati-pitten of beplanten. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 14.

6943. Wenken en raadgevingen voor den aanleg van djati-bosschen op woeste gronden en hunne benuttiging, door H. W. van Waey: met aanmerkingen op het advies van C. G. C. Reinwardt indertijd daarover uitgebragt. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 1.

6944. Berigt door H. W. van Waey nopens den aanleg van djati-bosschen op het eiland Boeroe in 1820—1821. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 1.

6945. Scheikundig onderzoek naar de witte stof, welke zich in het hout van sommige djatiboomen afzet, waarom die boomen bij den inlander den naam van Djati-Kapor dragen, door D. Ples. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4 S. I. 1858. 345. — Brief, dd Buitenzorg 6 Maart 1858, No. 1, van P. H. F. Fromberg. *Ald.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 185.

6946. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., over de schadelijke eigenschap van verscheidene boomen, als Rangas, Camang en anderen, die de Javanen niet durven omhouwen, omdat zij alsdan door eene smartelijke huidziekte worden aangetast. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 13.

6947. Scheikundig onderzoek van het hout der Saprosma arborea, door de inlanders Kajoetan en door ons Stinkhout genoemd, door P. G. Wijers, dd. Simpang 26 Mei 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. Ser. IV. 1854. 222.

6948. Bijdrage tot de kennis van het echte

ijzerhout, Eusideroxylon Zwageri T. et B., door J. E. Teysmann en S. Binnendijk. Met platen. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 289.

Plaatsen der bosschen.

6949. Alphabetische opgave van de voornaamste houtsoorten in de residentie Palembang, door C. F. E. Praetorius. Getrokken uit zijn Verslag van 1832 over deze residentie. *Ind. Bij* I. 1843 449.

6950. Nominatieve staat van houtsoorten in de Lampongsche distrikten, door F. G. Steck. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 266.

6951. Mededeelingen betreffende de voortbrengselen der bosschen in de Lampongs, door J. A. du Bois. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 325.

6952. Iets over eenige houtsoorten van de Lampongsche distrikten, door J. H. R. Köhler. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. O. B. 257.

6953. Lijst der houtsoorten van Riouw, met aanwijzing van haar gebruik, door G. F. de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 53.

6954. Lijst van houtsoorten van Riouw, aangeboden door E. Netscher; en wensch naar eene meer wetenschappelijke kennis op dit stuk in Indië. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1852. 345.

6955. Opgave van de voornaamste houtsoorten op de Riouwsche en Linggasche eilanden, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* II. 1854. 118.

6956. Opgave van de voornaamste houtsoorten op de Mentawei-eilanden, door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* I. 1853. 436.

6957. Opgave van de voornaamste houtsoorten op de Poggi-eilanden, door P. A. M. Hinlopen en P. Severijn, in hun Verslag dd. September 1852. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* III. 1855. 332.

6958. Opgave van de voornaamste houtsoorten op het eiland Engano, door J. van der Straaten en P. Severijn, in hun Verslag dd. Padang 27 Julij 1854. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* III. 1855. 356.

6959. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de soorten van timmerhout op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 109, 111.

6960 Opgave der voor den handel geschikte houtsoorten in het landschap Palo, in de Westerafdeeling van Borneo, door R. C. van Prehn Wiese. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 131.

6961. Aanteekeningen omtrent proeven in 1852 en 1853 in den constructiewinkel te Soerabaja, met 14 op Java groeijende houtsoorten genomen. Medegedeeld in de vergadering der afd. Oostelijk Java van het K. Inst. van Ingenieurs, op den 14den Febr 1854, door C. G. van Deutzsch *Inst. v. Ingen. Verh.* 1854—1855. 88. — Zakelijke inhoud van het Verslag, door J. P. Delprat hierover uitgebragt, 10 April 1855 te Delft. *Ald. Not.* 1854—1855. 163.

6962. Aanbieding namens O. van Polanen Petel, res. van Bantam, van een verzameling monsters der verschillende houtsoorten, welke in dat gewest worden aangetroffen. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1864. 460.

6963. Opgave van het getal bosschen in elk der regentschappen van de residentie Japara in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 36.

6964. Overzigt van den toestand der houtbosschen in 1845 in de residentie Samarang. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 1 d. 9.

6965. Opgave door P. Bleeker van het getal houtbosschen, hunne uitgestrektheid, ligging en aankap in de residentie Soerabaja in 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1850. I. 104.

6966. Naamlijst van de houtsoorten, welke op Tagoelanda, Siaoe, Groot Sangir en de verdere kleine eilanden worden gezocht om hunne sterkte en duurzaamheid, door J. B. J. van Doren. *van Doren, Herinn.* I. 1857. 107.

6967. Verslag van den toestand der bosschen in de Minahasa van Menado, in 1853, door A. J. F. Jansen, resident, dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 252.

6968. Uitvoerige opgave van de bekende houtsoorten, welke in de Minahassa gevonden worden, en tot scheeps- en huisgebruik te bezigen zijn, door A. F. v. preeuwenberg (1842). *T. v. N. I.* Batavia 1845. 4 d. 198. — Idem in de afdeeli: Gorontalo, (1842). *Ald.* 207.

6969. Aanteekeningen over al de bekende houtsoorten in de Moluksche eilanden door W. L. Brocx. dd. Soerabaya, 20 Augustus, 1848. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 183.

6970. Alphabetische staat der bekende houtsoorten in de Moluksche Eilanden, daaronder begrepen het eiland Amboina, Afdeeling Saparoea, waaronder de eilanden Saparoea, Haroekoe en Noessalaut, Wahay op Ceram. Menado, Boeroe en Gorontalo; door W. L. Brocx, dd. Soerabaya 20 Augustus 1848. *Ind. Arch.* 2e j. III. 1850. 193.

6971. Verslag van den toestand en exploitatie der houtbosschen in de residentie Amboina in 1853, door C. M. Visser. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 55.

6972. Verslag over de houtbosschen op de Zuidkust van Ceram en over de geschiktheid van Amahey tot de oprigting van eene houtveiling en stapelplaats, dd. Saparoea 27 Augustus 1852, door J. H. J. Jordens, benevens het Indisch besluit dd. 24 September 1855 N 22, waarbij het gouv. heeft afgezien van een exploitatie dier bosschen voor eigen rekening. *Tijds. Nijv. N. I* III. 1856. 1.

6973. Over den rijkdom van Ceram aan zwart ebben- en wortelhout *Sloet, Tijds*. XV. 135.

6974. Lijst van de bekende houtsoorten op het eiland Boeroe. Opgemaakt in 1847 door de heeren de Fretes en Pikaolie. Medegedeeld door T. J. Willer. *Willer, Boeroe* Amst. 1858. tegenover 224.

6975. Arbres forestiers de l'Australie. Aankondiging en overzigt door E. de Waal van dit artikel, in de Revue Brit. Octobre 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844 N. 7, 8 en 9.

6976. Over eene soort van timmerhout uit Westelijk Australië, dat tegen de witte mieren en den paalworm bestand is, „mahogany" genaamd (haar oorspronkelijke naam is „jarrah") en de botanische benaming Eucalyptus Uit „The civil Engineer and Architect's journal," Augustus 1862, 248. *Inst. v. Ingenieurs.* Uittreksel 1853—1864.

6977. Brief, van J. Strootman, over het hout van den Eucalyptus, een in westelijk Australië groeienden eik, hetwelk evenmin door den zeeworm als door de witte mieren wordt aangetast, en over een vruchtelooze poging tot plaatselijk onderzoek. *Versl. Kon. Acad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 423.

6978. Bijzonderheden nopens de goede houtsoorten van Nieuw-Zeeland, meer bepaald nopens de Kauri-spar (Dammara australis). *Rec. o. d. Rec.* o. d. XXXII. 1839. Meng. 322.

Houtteelt enz.

6979. Chinesche wijze om boomen voort te planten. *Vriend Landman.* XXVI. 1862. 334.

6980. Plan tot oprichting eener houtvesterij op Java, medegedeeld door P. Bleeker, uit het rapport dd. Zwolle ult. Febr. 1808 van den Commissaris W. C. van Braam. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 98.

6981. Bijzonderheden nopens de aanstelling van landswege in 1856, van de vier voormalige leerlingen bij de Landhuishoudkundige school te Groningen: W. A. A. de Sturler, J. Beijerinck, R. Stuffken en C. M. C. Noodt, tot opzieners voor den boschbouw op Java. *Letterb.* 1857. 9.

6982. Tekst van het besluit dd. 10 Julij 1865, N. 48, houdende vaststelling der verordening op de benoembaarheid tot technische ambtenaren bij het boschwezen in Nederlandsch Indië. *Veth, Verzameling.* Leid. II. 84.

6983. Over den invloed door vermindering of uitroeijing van houtbosschen uitgeoefend op het klimaat met betrekking tot Java, door P. F. H. Fromberg. *Nat. Tijds. v. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 53. — Opmerkingen, gemaakt op eene reis door eenige bosschen in Duitschland, in verband met de bosschen en houtontginning op Java, door J. H. G. Jordens. *Swart., Verh. en Ber.* N. V. 1855. 2e Afd. 38. — Inhoud der beraadslaging op 26 Mei 1855, van de Akademie van Wetenschappen, Afd. Natuurkunde, over het doen van een voorstel aan de Regering omtrent de vernietiging der bosschen in Ned. Indië, naar aanleiding van bovengenoemd betoog en opmerkingen. *Letterb.* 1855. 173. *Versl. en Mededeel. K. Akad. v. Wet.* III. 1855. 386. — Briefwisseling tusschen W. C. H. Staring, C. L. Blume en F Junghuhn, over het doen van dit voorstel. Verg. 30 Junij 1855. *Versl. en Mededeel. K. Akad. v. Wet. Afd Nat.* IV. 1856. 4. — Korte mededeeling hiervan. *Letterb.* 1855. 225.

6984. Tekst der brieven, Tjikadjang 2 en 9 September 1860, van K. F. Holle, over

het beweerde nadeel van de vernietiging der houtbosschen op Java voor den landbouw aldaar. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 429.

6985. Considerans van het plakkaat van 23 April 1776 ter voorkoming van gebrek aan brandhout in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 258.

6986. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. van K. en W. om het toenemend houtgebrek, voor de suikermolens in de bovenlanden van Batavia spoedig en duurzaam te verhelpen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3 dr. 1825 Voorberigt 14. — Zakelijke inhoud van het verslag, dd. 15 Augustus 1779 van J. Hooyman en T. Bartlo, op het ingekomen antwoord, en bekrooning van den schrijver C. Jacobi. *Ald.* Naberigt p. IV. — Om het toenemend houtgebrek der suikermolens in de Bovenlanden spoedig en duurzaam te verhelpen. Bekroond antwoord van C. Jacobi. *Ald.* 1826. 333.

6987. Gebrek aan brandhout voor de suikermolens. door S., dd. Pekalongan 7 Aug. 1830. Uit de Jav. Cour. van 14 Augustus 1830. No. 95. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. p. 125.

6988. Gebrek aan hout en „houtkontrakten". Oorzaken van gebrek aan scheepstimmerhout op Java, zijnde een daarvan het wegschenken van houtkontrakten door het Gouv. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I 125.

6989. Houtkontrakten, door P. P. Residentie Kediri. De langdurige non-aktiviteit van een ambtenaar van Delft en het schenken van een houtkontrakt aan hem. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 390.

Paalworm en insecten.

6990. Brief, dd. Batavia 5 September 1857, 2e Bur. No. 2273, met bijlagen van Vice-admiraal J. F. D. Bouricius, betreffende paalwormen uit het drooge dok te Soerabaja, alsmede opmerkingen van P. Bleeker en J. A. Krajenbrink, naar aanleiding van dezen brief. Not. Nat. Vereen. 10 Sept. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 13.

6991. Mededeeling bij miss., dd. 2 Sept. 1862, No. 2083, door den Gouv. Sekretaris, van het onderzoek van Gouvts-wege ingesteld in Indië naar de verwoestingen door den paalworm aangerigt, en de middelen om zulks te verhoeden. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1893. 340.

6992. Missive, dd. 4 Febr. 1863. No. 35. van M. J. Schram, over het vernielen van houtwerken langs de zeehoofden in Indië, door een boorschelpdier (Tholas striata L.). *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 417. — Berigt van A. C. J. Edeling hierover. (Not. Nat. Vereen. 9 Mei 1863). *Ald.* 424.

6993. Verzoek door de Nat. Vereen. N. I. aan de marine-etablissementen te Onrust en te Soerabaja, om inlichtingen, ten behoeve der Kon. Akademie te Amsterdam, betreffende de verschillende in Indië aanwezige en tot haven- en zeewerken in aanmerking komende houtwerken, en meer bepaald die, welke niet door den zeeworm worden aangetast. (Not Nat. Vereen. 26 April 1862). *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 454. — Ontvangen antwoorden. *Ald.* 469, 486.

6994. Over eenige Oost-Indische houtsoorten, in verband met de verwoestingen door den paalworm of andere schelpdieren hier te lande en elders aangerigt, door C. L. Blume. Voorgedragen in de Kon. Akademie v. Wetenschappen te Amsterdam, 8 Januarij 1859. *Versl en Med. K. Akad. v. Wet. Afd. Natuurk.* IX. 1859. 25.

6995. Vraag ter overweging voorgesteld door het bestuur van het XVIIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, over Indische houtsoorten bestand tegen den paalworm *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 169. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* Middelburg XVII. 1862. 18. — Het verhandelde over dit vraagpunt in de IVe afdeeling van dat Congres op 18 Junij 1862. *Ald.* 192 — Beantwoording door A. P. A. de Graaff te Soerabaja, dd. 24 Julij 1862. *Ald.* 215. — Brief van den Minister van Koloniën, naar aanleiding van bovengenoemd vraagpunt, aan de Akademie van Wetenschappen. *Versl. Kon. Akad. v. Wet. Nat.* XV. 1863. 354; XVII. 1865. 92. — Rapport van den Ingenieur J. H. G. Jordens (behalve de inleiding en het slot). *Ald.* XVII 1865. 95 — Korte inhoud der stukken, handelende over de houtsoorten, die bestand zijn tegen den paalworm. *Ald.* 100.

6996. Vraag ter overweging voorgesteld door het bestuur van het XVIIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 23—27 Junij 1863 te Leeuwarden, over houtsoorten in de

Oost- en West-Indische bezittingen, die aan den paalworm weêrstand kunnen bieden. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 387. *Verslag Landhuishoudk. Congres,* XVIII. Leeuw. 1863. 17. — Beantwoording van dit punt, dat toen niet is behandeld, door Mevr. Storm v. d. Chijs. *Ald.* 238, 246.

6997. Vraag voor 1857 uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in N. Indië, over de diersoorten, welke in deze gewesten aan houtsoorten in en buiten water schadelijk zijn. *Nat Tijds. N. I* XIII. 3 S. III. 1857. 45. — Idem voor 1858. *Ald.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 168. — Idem voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 46.

6998. Het sublimaat corrosief, door J. de Waal. Mededeeling der verkregen resultaten op Java der genomen proeven met dit middel tot wering van insecten en bederf in het hout; voorafgegaan door een overzigt van het berigt van den Kol. W. A. Bake, over zijne waarnemingen op eene reis in Engeland en geplaatst in de Javasche Cour. van 7 April 1838, No. 28, benevens door de beschrijving van Kyan's procédé, zoo als die door F. v. Cats Smallenburg is gegeven. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. Na. 1, 2 en 3. p. 78.

E. LANDBOUW.

a. Landbezit en huur.

Particulier landbezit.

6999. Nederduitsche vertaling, door P. de Haan Pz., der Gouvernements publicatie, dd. Colombo 4 Dec. 1810, tot opheffing van alle bestaande bepalingen tegen het verkrijgen van landbezit door Europeanen op Ceylon; alsmede van het Gouvernements berigt, dd. Colombo 21 Julij 1812, tot bekendmaking der reglementen en voorwaarden, waarop de uitgiften van land ter bebouwing zullen verleend worden. *Hermes,* 3e j. 1828. No. 10, 55. 56.

7000. Staat aantoonende de uitgestrektheid der gronden (crownlands) van 1833—1860 in het centraal gedeelte van Ceylon, zoowel aan Europeanen als aan inlanders verkocht, en de daarvoor betaalde geldsommen, door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 242. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 242.

7001. Mededeeling door D. C. Steyn Parvé van de bepalingen van het Engelsche Gouvernement, dd. Aug. 1838 en 1841, omtrent den afstand van gronden in de Britsche koloniën (op Ceylon en van Australië) aan officieren der Engelsche zee- en landmagt. *Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 176.

7002. Mededeeling door Steyn Parvé der bepalingen, dd. Colombo 22 en 24 November 1845, 10 Junij en 2 Julij 1847, omtrent den verkoop van gronden op het eiland Ceilon. *Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 171.

7003. Het landrecht of voorwaarde waarop men land bezit onder de Bataks op Sumatra. *Lett. Mag.* 1832, 2 st. 220.

7004. Plannen van het K. Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned. Indië, tot vermeerdering der kennis van het landbezit op Java. *Bijdr. Ind. T. L. V. kunde.* N. V. VI. p. IX. Dl. VII. p. X, XI. — Uitvoering hiervan. Ald. N. V. VII. 144.

7005. Hypotheek op de territoriale bezittingen op Java. Overdracht gepasseerd voor het H. Gerechtshof van Ned. Indië, waarbij voor de schuld van 236 millioen gulden, alle territoriale en andere bezittingen van den Staat in Ned. Oost-Indië zijn verbonden, als implicite erkennende het souverein landbezit der Regeering. *T. v. N. I.* 1849, 2 d. 238.

7006. Geschiedkundig onderzoek naar den oorsprong en den aard van het particulier landbezit op Java. Eerste Artikel: mededeeling, met weglating, wijziging en aanvulling tot 1816, van de Verhandeling van H. Veeckens, Ao. 1815, getiteld: „Verhandeling over de Bataviasche Ommelanden", inhoudende zijn geschiedkundig onderzoek naar den voet waarop de particuliere landen worden in bezit gehouden. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 243. — Afstand van landen door de Indische regering in de eerste tijden. *Ald.* 244. — Afstand van het landgoed Buitenzorg. *Ald.* 247. — Europesche landbouwers. *Ald.* 248. — Landhuurders of leenmannen. *Ald.* 249. — Landeigenaren. *Ald.* 253. — Algemeene bepalingen omtrent

de particuliere landen en ter bevordering van den landbouw. *Ald.* 256. — Handelingen van den Gouv. Generaal H. W. Daendels ten opzigte van het particuliere landbezit. *Ald.* 270. — Tweede en derde Artikel. Mededeeling van het Rapport, dd. 15 Febr. 1835, van eene Gouv. Commissie aan de Indische Regering ingediend „over de wederkeerige regten en verpligtingen, welke er bestaan tusschen het Gouvernement en de bezitters van partikuliere gronden en landen in de Preanger-, Krawangsche, Buitenzorgsche en Bataviasche residentiën, alsmede tusschen deze bezitters en de opgezetenen van die gronden en landen." *Ald.* 14e j. Z. B. 1852. 2 d. 97, 161.

7007. Opgave van het plakkaat der Regering van 28 Mei 1654, waarbij de houders der uitgeleende landen op Java geïnsinueerd worden om te cultiveren, met bedreiging dat ze anders door de Compagnie zouden worden teruggenomen. *T. v. N. I.* 1849. 1 d. 252.

7008. Sententie definitief van het H. Geregtshof van Ned. Indië, dd. 16 Febr. 1850, betreffende de testamentaire beschikking, dd 13 Maart 1714, van C. Chastelein, waardoor het eigendom van de landen van Depok, geacht moet worden aan zijne vrijgegeven lijfeigenen te zijn gelegateerd. *Regt N. I.* 2e j. III. 1850. 202.

7009 Opgave der bepalingen ter aanmoediging van de Europesche landeigenaren op Java, bij Plakkaat van 6 April 1752 gearresteerd. *T. v. N. I.* 1849. 1 d. 256.

7010. Zakelijke inhoud van het plakkaat der Indische Regering van 6 April 1752, houdende eenige bepalingen omtrent de partikuliere landen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 338, 339,

7011. Zakelijke inhoud van het plakkaat der Indische Regering van 11 December 1778, waarbij verschillende bepalingen zijn gemaakt omtrent de landeigenaren en ingezetenen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 339.

7012. Opgave van het plakkaat van 27 September 1757, waarbij is geinterdiceerd het maken van fidei-commissaire dispositiën, ten voordeele van Chinezen, Inlanders en onchristenen, alsmede van vreemdelingen geene onderdanen zijnde van de Compagnie, en van vrijgegeven slaven. *T. v N. I.* 1849. Gron. 1 d. 258.

7013. Opgave van het plakkaat van 7 April 1761, waarbij het verbod bij plakkaat van 27 Sept. 1757 tegen de fideicommissaire vermaking gedaan, beperkt wordt tot vaste goederen alleen. — *T. v. N. I.* 1849, Gron. 1 d. 258.

7014. Considerans van het plakkaat van 5 October 1807, waarbij het leggen van alle fidei-commissaire verbanden op vastigheden wordt verboden. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 258, 272.

7015. Voorbeelden, dat het bewind in Nederland zich met den afstand van landen op Java onmiddellijk heeft ingelaten, sedert 1729 tot 1811. *T. v. N. I.* 1849, Gron. 1 d. 245, 246, 247.

7016. Tekst der Acten, dd. Batavia 16 Januarij 1811, waarbij door den gouv. gen. H. W. Daendels partikuliere landen op Java zijn verkocht, en wel van het Domeinland genaamd Waroe, aan N. Engelhard, P. Engelhard, Mr. W. A. Senn van Basel, W. J. Cranssen, en J. M. van Beusechem. *Krajenbrink, Regt van eigendom.* Tiel 1864. 21.

7017. Tekst van de bekendmaking aan het Engelsch Gouvernement dd. Batavia, 5 Nov. 1812, van de voorwaarden van verkoop van eenige landen in Batavia, Samarang en Soerabaja. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 32. *Krajenbrink, Regt v. eigendom.* Tiel 1864. 27.

7018. Engelsche tekst en Nederduitsche vertaling van de aanmerkingen op de conceptconditiën voor den verkoop der landen op Java, gemaakt door de kommissie tot den verkoop dier landen, Th. M. Quoid, van Lawick van Pabst, W. Offers en A. de Wilde, en aangeboden 1812. aan den Luit. Gouv. T. S. Raffles, *Oosterling* I. 1835. 306. 303.

7019. Vonnis in hooger beroep van het H. Geregtshof van Ned. Indie, dd. 18 December 1851, tot vrijstelling van koeliediensten der landen door het Britsch Tusschenbestuur verkocht, en zulks op grond der verkoopvoorwaarden, bekend gemaakt in de Java Government Gazette van 7 Nov. 1812, waarop het land Djager bij Soerabaja is verkocht. *Regt N. I.* 3e j. VI. 1851. 444.

70.0. Een onuitgegeven brief van G. K. v. Hogendorp, 's Hage 10 Aug. 1823, aan den Gouv. Gen. G. A. G. P. Baron van der Capellen, inhoudende zijn oordeel over de wijze van uitgifte in eigendom of in huur van land op Java aan Europeanen. Gevolgd door ophelderingen van de Redactie. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II 96.

7021. Toelichting, naar aanleiding der dissertatie van P. Mijer, Ao. 1833, 1o. van de verpligtingen, rustende op de particuliere landerijen op Java, 2o. van de geschillen met de eigenaars N. Engelhardt en A. de Wilde van het landgoed Soekaboemie of Goenong Parang in de Preangers, alsmede 3o. van den aankoop van dat landgoed door het Ind. Gouvernement *Oosterling*. I. 1835. 281.

7022. Tekst van het concept-besluit ter uitvoering van het beraamde plan tot afstand van gronden op Java, met toelichting den Koning aangeboden door den Min. van Mar. en Kol. C. T. Elout, bij voordragt dd. 12 Mei 1828, No. 113, naar aanleiding van het rapport van du Bus nopens de kolonisatie op Java. *Elout, Bijdr.* 1851. 189 en 147. — Mededeeling door D. C. Steyn Parvé van den bovengenoemden tekst. *Steyn Parvé, Kol. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 270 en 251.

7023. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer JSz., van den zakelijken inhoud van A. het Adres, dd. Enkhuizen 2 April 1831, van W. Scheffer aan de Tweede Kamer der Stat. Gen., inhoudende een voorstel tot verkoop van gronden op Java; B. het Rapport van den Direkteur v. d. Koloniën J. C. Baud, dd. 30 Mei 1831, No. 132, over dit voorstel; alsmede C. de beschikking van den Min. van Waterstaat, Nat. Nijverh. en Kol. G. G. Clifford, dd. 15 Junij 1831, No. 48*k*, hierop genomen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 440.

7024. Iets over het tegenwoordig stelsel van bestuur op Java, tot bladvulling, door C. L. Blume. Zijn Advies tegen het voorstel tot uitbreiding van den verkoop van Gouv. gronden op Java. *Ind. Bij.* I. 1843. 320. — Oordeel van E. de Waal hierover. *Ind. Mag* 1 Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. p. 146.

7025. Plan van den oud-Min. van Kol. Graaf J. van den Bosch, tot invoering van een afstand van gronden op Java op groote schaal. *Iets.* 's Hage 1840. 19. — Overgenomen, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé. *Steyn Parvé, Kol. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 91.

7026 Verklaring van P. Bleeker vóór den landverkoop aan Europeanen, althans in het Westelijk gedeelte van Java. *T. v. N. I.* 1850. II. 154. — Verklaring van J. H. Graaf van den Bosch en van M. Dassen HJz. er tegen. *Ald.* 371.

7027. Heeft Nederland het regt Oost-Indische domeinen te verkoopen en de opbrengst van dezen verkoop te storten in de Nederlandsche schatkist? Is zoodanige handeling in het belang van Nederland en van hare koloniën? door P. W. Alstorphius Grevelink. Bestrijding van het voorstel van B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis. *Tijds. Nijv.* XIII. 1849. 421.

7028. Het verkoopen van landen op Java, beoordeeld door eene Gouvernements-kommissie op Java. Beoordeeling, met aanteekeningen, van het Verslag, dd. Tjandjor 21 April 1848, Lr. A, van S. J. Overhand, res. der Preanger Regentschappen, en D. A Buyn, res. van Bantam, nopens hun onderzoek van de uitvoerbaarheid van verkoop of verpachting van domeinen op Java tot delging onzer staatsschuld, en hun advies zoo nopens die vraag, als ten aanzien van verkoop of verhuur van woeste gronden. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 373. — Opmerkingen van J. P Cornets de Groot hierover. *Hand. Ind. Gen.* III. 18, 56, 334. *Corn. de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 201.

7029. Adstructie door J. C. Baud van zijn afkeurend oordeel over den verkoop van landen op Java. *Melvill, Moniteur.* I. 2 part. 52, 56.

7030. De gevolgen van het verkoopen van domeinen op Java voor de zedelijke belangen der Javanen. Over den verkoop als aanbevelenswaardig, hoezeer niet uit het oogpunt van delging der staatsschuld; naar aanleiding der brochure van L. Steitz, en van het voorstel van B. W. A. E Sloet tot Oldhuis. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 226.

7031. Partikulier landbezit op Java. Naar aanleiding van: „Bedenkingen tegen de Nota van B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, over den verkoop van gronden op Java, door J. D. van Herwerden, Res. op Java Gron. 1849." *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 357.

7032. Partikulier landbezit op Java, door H. G. Nahuys van Burgst, dd Burgst 18 Januarij 1850. Aantooning van de wenschelijkheid van een verkoop van landerijen aan partikulieren uit hetgeen de ondervinding omtrent het reeds bestaande Europesche landbezit geleerd heeft. *T. v. N. I* 1850. I. 114.

7033. Verhandeling over het particulier landbezit op Java, door H. C. van der Wijck, oud ads. res van Buitenzorg. Gerigt tegen dit bezit en tegen de uitbreiding van dat stelsel. *Beschouw. Java.* Arnh. 1851. 1.

7034. Over het partikulier landbezit op Java, door G. de Serière. *Sloet, Tijds.* XI. 275.

7035. Landverkoop. Aanprijzing van het Europeesch landbezit op Java, met het oog op de knevelarij der inlandsche hoofden en de begeerlijkheid van Engeland. *T v N. I.* 14e j. 1852. I. 239. — Idem, met het oog op de resultaten in Buitenzorg, meer bepaald op Pondokh Gedeh van v. d. Bosch. *Ald.* II. 4.4.

7036. De liberale geest van 1848, door Een partikulier Oudgast. Betoog voor den afstand van gronden op Java, op den voet der landverhuring in de Vorstenlanden aan Europeanen, voor partikuliere kultuurondernemingen, als middel tot overgang van het kultuurstelsel tot den vrijen arbeid; en gerigt tegen de beweringen van J. D. van Herwerden in zijne brochure: „Indië gelijk het geworden is, en Nederland gelijk het dreigt te worden. 's Hage 1859." *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 145.

7037. Aanprijzing van den afstand van gronden aan partikuliere Europesche ondernemers op Java, met het oog op de resultaten der vrije koffijteelt op Ceilon, en op de thans reeds op Java verkregen resultaten. *Sloet, Tijds.* VI. 101; IX. 105.

7038. Iets over het tiendregt van Turkije, door B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis. Antwoord aan het dagblad „Nederlandsch Indië", in verband met de mate van geldigheid der Mohammedaansche instellingen en met den landverkoop op Java, zoo mede met de suikerkontrakten. *Sloet, Tijds.* XVII. 214.

7039. Het partikulier landbezit op Java, door P. Bleeker. Opmerkingen, met aantooning der wijze van uitbreiding aan dit landbezit te geven, naar aanleiding van: „J. A. Krajenbrink, het partikulier landbezit der Europeanen op Java, verdedigd tegen de beschuldigingen van den Heer P. Mijer, en vergeleken met het landrentenstelsel in de Gouvernements-residentiën, Tiel 1862." *Gids.* 1863. I. 19.

7040. Iets over de partikuliere landerijen op Java. Statistieke opgaven, ontleend aan de O. I. Regeringsverslagen over 1861 en 1862. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 226.

7041. Beoordeelend overzigt van de bezwaren en maatregelen ten opzigte van het landbezit der Chinezen op Java, sedert 1837, door J. F. W. van Nes. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 247, 293.

7042. De Chinezen in de Ommelanden van Batavia, door O. Z. Mededeelingen betreffende hunne pogingen om zich door allerlei middelen in het bezit te stellen van de sawahs der inlanders, waartegen geene voldoende bepalingen zouden bestaan. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 416.

7043. Twee merkwaardige circulaires van het Gouvernement in Indië aan de hoofdambtenaren op Java, ter toelichting van de hun gestelde vragen betreffende het belemmeren der verwerving van eigendom door vreemde Oosterlingen, speciaal Chinezen, ten einde de blijvende vestiging van Europeanen te bevorderen. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 323.

7044. Is op de partikuliere landen op Java de mededinging van Chinezen te vreezen? door W. J. Jus. Voorwaardelijke ontkenning dezer vraag, naar aanleiding van het beweren te dien opzigte door G. H. van Soest in de alg verg. van 21 Oct. 1863 van het Indisch Genootschap. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 380.

7045. De toepasselijk verklaring van de Europesche wetgeving op de zoogenaamde vreemde oosterlingen; door J. Munnich, Beschouwingen over de ordonnantiën, dd. Buitenzorg 8 December 1855 (Ind. St. blad No. 79), vooral met betrekking tot de vraag: „in hoe ver de uitsluitingen ter zake, met name van het versterfregt, nadeelig werken op het verkrijgen van landeigendom op Java door Chinezen", naar aanleiding der brochure: „Twee brieven over de Chinezen en hun landbezit op Java. Tiel 1861." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 227.

7046. Verslag onzer oudste reisverhalen naar Indië. Hierin o. a. hoe in Bantam, tijdens de komst der Hollanders aldaar, het particulier grondbezit gold en de vrije arbeid bestond. *Sloet, Tijds.* XXII. 129. 135.

7047. Medeeling door J. Tromp, dd. Batavia December 1857, van de voorwaarden, vastgesteld bij Indisch besluit van 4 Sept. 1810, waarop de gekonkwesteerde Bantamsche landen zullen worden verkocht. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 345.

7048. Voorwaarden, vastgesteld bij besluit der Indische Regering dd. 4 Sept. 1810,

waarop de gekonkwesteerde Bantamsche landen zijn verkocht. *T. v. N. I.* 1848. Gron. 1 d. 275.

7049. Aanbeveling door N. N. van den verkoop aan Europeanen van de ongekultiveerde landen in de residentiën Bantam en Preanger Regentschappen. *T. v. N. I.* 21j. 1859. II. 365. — Afkeuring door Valé van deze aanbeveling *Ald.* 22e j. 1860. II. 134.

7050. Rapport, dd. Batavia 17April 1827 No. 424*a*, van den prov. Direct. van 's Lands middelen en domeinen, J. D. Kruseman, aan den Kommissaris Generaal voor N. Indië du Bus, op eene missive van den resident van Bantam, A. Abrahami de Melverda, dd. 10 Feb. 1827. No. 2, daarbij zijne consideratiën aanbiedende op een request van Trail en Comp. en J. Deans, over den definitieven afstand van dat gedeelte van de Bantamsche landen genaamd Tjikandie. (Bijlage Y van het rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lett. P3*). *Gedr. Stukk.* 1850—1851. II. No. 114. p. 87. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 223.

7051. Mededeeling door J. Tromp, dd. Batavia Dec. 1857, van den zakelijken inhoud der Memorie, dd. 30 Junij 1745, van den extra-ordinaris Raad van Indië Jacob Mossel over de Jakatrasche landen, voor zooveel deze handelt over het landbezit aldaar. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 332.

7052. Opgave door J. Hageman J Cz. van de resolutiën der Indische Regering, dd. 10 Aug. 1745 tot 29 Sept. 1780, waarbij Buitenzorg als buitengoed werd afgestaan aan den Gouv. Gen. G. W van Imhoff en zijne opvolgers. *Tijds. Ind. T. L en V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 366. — Idem, betreffende den verkoop van onderperceelen sedert 1808. *Ald.* V. N. S. II. 1856. 233, 235.

7053. Opgave der landgoederen in de Ommelanden van Batavia, behoorende aan den Raad Extraordinair van Ned. Indië D. J Smith, en aan de Douairière van wijlen den Gouv. Gen. P. A. van der Parra. Bat. Nov. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1300.

7054. Het partikulier landbezit in de Bataviasche Ommelanden tot 1857, door J. Tromp, dd. Batavia Dec. 1857. Historische schets van het ontstaan en den aard hiervan sedert 1619. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 329.

7055. Opgave van het plakkaat van December 1778, regelende de renteheffingen der partikuliere landeigenaren in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 272.

7056. Overzigt van alle partikuliere landen in de Ommelanden van Batavia omstreeks 1790, met opgave der eigenaars, door J. Hageman J Cz. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 364.

7057. Mededeeling door J. Tromp, dd. Batavia Dec. 1857, van de voornaamste der gewaarborgde regten van den landeigenaar in de Bataviasche Ommelanden, bij de Ind. Plakkaten van 31 Dec 1798 en 25 Maart 1806, alsmede bij Ind. Publicatie van 30 Maart 1809. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 346, 343.

7058. Missive van den Gouv. Gen. H. W. Daendels aan den Raad van Indië, ter adstructie der daarop gevolgde Publicatie, dd Batavia 13 Maart 1809, waarbij in de Bataviasche Ommelanden het volle eigendomsregt in handen der landheeren is gevestigd; met tekst van die Publicatie. Bijlagen T en U van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lett. P3*. *Gedr. Stukk.* 1850—1851. II. No. 114. 76, 77. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 210, 211.

7059 Opgave der voorwaarden waarop in Mei 1809 het met de Ommelanden van Batavia vereenigde gedeelte van het regentschap Krawang is verkocht. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 274.

7060. De Javaan op vrije landen, door J. M dd, in de bovenlanden van Buitenzorg Sept. 1850. Over de welvaart der bevolking en haren toestand op de partikuliere landen in het Buitenzorgsche. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 82.

7061 Resolutie van den Gouv. Gen. G A. G P Baron van der Capellen, dd 14 Junij 1823, No. 4, beslissende in zekere gerezen geschillen tusschen den eigenaar van het land Campong Baroe, in de res. Buitenzorg, J. Doornik, en zijne ingezetenen. over de heffing van het hem competeerende contingent. Bijlage V van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827. Lett. P3*. *Gedr. Stukk.* 1850—1851. II. No. 114. 77. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 212.

7062. Aanprijzing van den verkoop van woeste gronden in de Preanger Regentschap-

pen, ook met het oog op de aanvragen van Loudon en W. van Prehn. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 433.

7063 De Heer L Weber en de Heer C. F. Pahud. Bijzonderheden nopens de handelingen van den Gouv. Gen. met L. Weber, huurder van het landgoed te Tjogrek, behoorende tot het domein Bloeboer, en afkeuring hiervan. *T. v N. I.* 19e j. 1857. I. 362.

7064. De tjoekee en de Heer C. F. Pahud. Vragen betreffende het bestuur van het domein Bloeboer onder den Gouv. Gen C. F. Pahud, vooral wat betreft de belasting op het padiegewas en het presteren van heerediensten. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 428.

7065. Het bezoldigen van inlandsche hoofden in sawah's der bevolking. Een bijdrage tot de kennis der wijze waarop de Heer C. F. Pahud het Regeringsreglement ten uitvoer legt. Afkeuring van zijne handhaving van dat stelsel als in strijd met het bepaalde bij Art. 55 van het R. R. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 286.

7066. Het belastingstelsel van Indramaijo en Kandanghauer, door X. Mededeeling van de wijze waarop de individuele heffing der landrenten op deze partikuliere landen (in de residentie Cheribon) geschiedt, en voor meer dan 30 jaren aldaar is ingevoerd door den mede-eigenaar en toenmaligen administrateur G. Vriese. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 70.

7067. Overzigt van de verwikkeling ontstaan tusschen den Regent van Brebes, Radhen Toemengoeng Aria Panata Joeda, mede-eigenaar voor de helft van het land Ketangoengan, en de Europeesche huurders van hetzelve, Modderman en van der Biesen, leden van de handelsfirma van dien naam te Batavia, en de eindschikking ten deze. *Verslag.* 1861. 7. *Gedr. Stukk.* 1863—1864. CXXII. No. 2. — Verzoek van de Tweede Kamer aan den Minister van Koloniën, J. Loudon, om inlichting nopens de weigering door den Gouv. Gen. van N. I, C. F. Pahud, aan genoemde landhuurders tot regtsvervolging tegen den regent ter zake van het gesloten kontrakt. *Ald.* 1860—1861. LXXV. No. 7. p. 5. — Verhaal door den Minister van het gebeurde in antwoord hierop. *Ald.* No. 8. p. 4. — Besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië C. F. Pahud, dd Batavia 11 Mei 1860, tot weigering van bovengenoemde regtsvervolging. *Ald.* No. 10. — Verzoek om aanvulling van bovengenoemd verhaal door de Tweede Kamer. *Ald.* 1861—1862 II. No 125. p. 5. — Mededeeling door den Minister van de verlangde aanvulling en van de eindschikking in deze. *Ald.* No. 139. p. 4.

7068. Een kurieuze gebeurtenis in Tagal, door Neutraal Verhaal van de handelingen van den Regent van Brebes, Radhen Toemengoeng Aria Panata Joeda, in December 1860 ten opzigte van Modderman en van den Biesen, handelaars te Batavia, ter zake van de uitvoering van een gesloten huurkontrakt van de helft van het land Ketangoengan; alsmede van de handelingen van den res. A. A. M. N. Keuchenius in deze. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 191. — De wanorde en schandalen in de res. Tagal, en het „prestige". Veroordeeling van de handelingen in bovengenoemde zaak van genoemden resident. *Ald.* 264.

7069. Opgave van den huurprijs, waarvoor het huurland Wonoredjo in het regentschap Djewana, res. Japara, is verhuurd, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 37.

7070. Overzigt van de Landen in Gresik, res. Soerabaja, tijdens het Engelsch tusschenbestuur afgestaan, met hunne namen, uitgestrektheid en produkten in 1846, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 97.

7071. Overzigt van de in erfpacht afgestane Landen in Modjokerto, res. Soerabaja, met hunne ligging, namen, uitgestrektheid, bevolking en pachtschat in 1845, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 111.

7072. De landen Djabanrangka, Karangkobar, Worro-Warie en Kalie Bebber, tusschen Samarang, Pekalongan en Kadoe. Uit de Bat. Cour. van 13 April 1825. Beschrijving dezer landen, met opmerkingen over hun afstand aan het Gouvernement in 1823, reeds bedoeld bij de cessie van Kadoe zelve. Tezamengesteld uit de aanteekeningen van dengeen, die met hunne opname is belast geweest. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 3 en 4. p. 122.

Landverhuur in de Vorstenlanden.

7073. Brief dd. Batavia 3 Maart 1821, No. 154 van den waarn. Hoofdinspecteur van Fin. H. J. van de Graaff aan den res. van Djokjokarta, H. G. Nahuys. en beantwoording der daarin gedane vragen, betreffende de ligging, uitgestrektheid, aard van kultuur,

huur of pachtvoorwaarden en verdere aangelegenheden van de landen in het bezit der Europeanen of Chinezen in de Vorstenlanden. *Nahuys. Verzam. Rapp.* I Dev. 1835, 281. — Brief. dd. Soerakarta 18 Mei 1821, No. 125, van genoemden resident, in antwoord daarop. *Ald.* 281. — Resolutie, dd. Batavia 30 Oct. 1821, No. 15, van den Gouv. Gen. in Rade, tot aanschrijving aan de residenten van Soerakarta en Djokjokarta om onverwijld te berigten van den aard, de uitgestrektheid en de aangelegenheden van de gronden, in de Vorstenlanden aan particulieren in huur of pacht afgestaan, ten einde daarop zoodanig te beslissen, als zal bevonden worden te behooren. *Ald.* 301. — Memorie, dd. Soerakarta, 2 Dec. 1821, van H. G. Nahuys, als resident van Djokjokarta en waarnemend resident van Soerakarta, dienende ter aanbeveling van de landverhuring aan Europeanen in de Vorstenlanden. *Ald.* 303.

7074. Twee brieven, dd. Kalitan 12 Jan. 1822, en dd. Soerakarta 20 April 1822, van H. G. Nahuys, over het particulier Europesche landbezit in de Vorstenlanden op Java, en wel tot verdediging van dat bezit, met het oog 1o op de daaraan verbonden welvaart van den Javaan, en 2o op de doelmatigheid van de vrije beschikking van der vorsten onderdanen over hunne landerijen; beide in tegenstelling met de gouvernementsbemoeijingen in deze op Java. *Nahuys, Verzam, Rapp.* I. Dev. 325, 335.

7075. Staatkundig-economische beschouwingen omtrent de landverhuringen in Soerakarta en Djokjokarta tot op den Javaschen oorlog, 1825—1830. Rapport dd. 's Hage 14 Nov. 1826 door den Min. van Mar. en Kol. C. T. Elout, naar aanleiding van adressen van in hunne belangen gekrenkte huurders, van verschillende depêches van den Gouv. Gen. en van een schrijven van den Kommis. Gen. L. P. J. du Bus, waarbij volgens den panembahan Boemie Noto, de onlusten worden toegeschreven aan de afschaffing der landverhuringen, *T. v, N. I.* 1864. N. S. 2e j. 1 d. p. 1.

7076. Mededeeling, met toelichting door D. C. Steyn Parvé van het rapport, dd. Batavia 4 Junij 1823, van den Gouv. Gen. G. A. G. P. van der Capellen aan den Min. voor Ond., Nat. Nijv. en Kol. A. R. Falck, waarbij de motiven worden ontvouwd van de intrekking der landverhuringen in de Vorstenlanden op Java, bij Publicatie van 6 Mei 1823 (Ind. Stbl. No. 17). *Steyn Parvé, Kol. Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B 1851. 48, 155. — Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van den brief. dd. 's Hage 27 Nov. 1826, No. 56 20, van den Min van Mar. en Kol. C. T. Elout, waarbij de Komm. Gen van N. Indië L. P. J. du Bus wordt gelast, om de landverhuringen in de rijken van Djokjokarta en Soerakarta op nieuw toe te laten, met intrekking der Publicatie van 6 Mei 1823 (Ind Stbl. No 17). *Ald.* 48, 160. — Gedeeltelijke mededeeling. met toelichting. *Steyn Parvé, Kol. Monopoliestelsel* 's Hage 1850. 144.

7077. Request van den Inspecteur der cultures Diard, om gronden te bekomen in het Krawangsche, ter proefneming met vreemde en op Java nog onbekende cultures, en zulks, hetzij voor eigen rekening, hetzij voor rekening van het Gouvernement, den Commissaris Generaal du Bus aangeboden, 4 April 1826, en aan de Ind. Regering verzonden om consideratiën en advies; en door haar in handen gesteld van den Directeur der land. inkomsten en dir. belast. G. F. Meylan (zijnde Bijlage A van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk.* 1850—1851. II. No. 114. p 7. *Steyn Parvé, Kol. Monopoliestelsel toegelicht.* Z B. 1851. 132. — Gemotiveerd advies tot afwijzing van dat request, door den Directeur G. F. Meylan, dd Batavia 10 Junij 1826, No. 29. aan den Luit. Gouv. Gen. H M. de Kock (zijnde Bijlage C van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald* 9. *Steyn Parvé, ald.* 134. — Consideratiën en advies der Indische Regering, dd. Batavia 22 Junij 1826, No. 623, op het Request van Diard, onder overlegging van het Advies van G. F. Meylan. en verklaring dat hij zich daarmede vereenigt (zijnde Bijlage D van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lett. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 18. *Steyn Parvé, ald.* 134. — Missive van den Komm. Gen. du Bus, dd. Buitenzorg 24 Junij 1826, No 23, aan den Luit. Gouv. Gen. H. M. de Kock, om zijne personele consideratiën en advies op bovengenoemde stukken (zijnde Bijl. E van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 19. *Steyn Parvé, ald.* 145. — Antwoord, dd. Djocjokarta 4 Julij 1826, No. 40, van den Luit. Gouv Gen. H. M. de Kock op deze Missive, zijne overwegingen aanbiedende omtrent de quaestie eener uitgifte van landerijen aan sommige Europeanen, zoo in de Vorstenlanden als op Gouvernementsgrond, dienende als advies tot voor-

waardelijke toestemming van het verzoek van Diard (zijnde Bijlage F van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 19. *Steyn Parvé, ald.* 145. — Missive, dd. Buitenzorg 14 Augustus 1826, No. 34, van den Commissaris Generaal du Bus aan de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, hare consideratiën en advies vragende op het Advies van G. F. Meylan, dd. Batavia 10 Junij 1826, No. 29. en op de Missive van den Luit. Gouv. Gen. H. M. de Kock. dd. Djokjokarta 4 Julij 1826, No. 40 (zijnde Bijlage P van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 53. *Steyn Parvé, ald.* 184. — Antwoord der Factorij, dd. Batavia 2 September 1826, belangrijke beschouwingen inhoudende over den staat van Java's industrie, productie en handel, en aandringende op de noodzakelijkheid om eene verlevendiging van landbouw en productie op Java te zoeken door middel van Europesche nijverheid en kapitaal (zijnde bijlage Q van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 54. *Steyn Parvé, ald.* 184.

7078. Missive der Indische Regering aan den Kommissaris Gen. du Bus, dd. Batavia 8 Junij 1826, No. 540, inhoudende de redenen van vertraging van het antwoord op een schrijven, dd. Buitenzorg 26 Mei 1826, No. 10, waarbij was aangedrongen om spoedig advies ten aanzien van sommige aanzoeken om landerijen op Java; van welken laatsten brief tevens de tekst wordt medegedeeld zijnde Bijlage G van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk.* 1850—1851. II No. 114. p. 21, 23. *Steyn Parvé. Kol. monopoliestelsel toegelicht.* Z B. 1851. 147, 149. — Missive, dd. Buitenzorg 16 Junij 1826, No. 18, van den Kommiss Gen. du Bus aan den Luit. Gouv. Gen. H. M. de Kock, als antwoord op bovengenoemden, reden vragende van de noodzakelijkheid van het langer aanwezen der Commissie belast met de verevening der zaken wegens de verhuurde landerijen in de Vorstenlanden, tevens der Indische Regering in overweging gevende de raadzaamheid om met de gewezen huurders in de Vorstenlanden in onderhandeling te treden wegens teruggave der landen, tegen afstand der toegezegde schadeloosstellingen (zijnde bijlage H van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 23. *Steyn Parvé, ald.* 149. — Berigt, consideratiën en advies dezer Commissie aan de Indische Regering op deze missive, ingediend Djokjokarta 21 Julij 1826, Lr N, inzonderheid uitweidende over het laatste punt en daarop ongunstig adviserende (zijnde Bijlage I van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 25. *Steyn Parvé, ald.* 151. — Consideratiën en advies van den fungerenden Directeur der landel ink. en dir. belast. en dien der ink. en uitg. regten J. D. Kruseman, der Indische Regering ingediend, dd. Batavia 25 Sept. 1826, No. 65, op bovengenoemde stukken; daarbij aandringende op de teruggave der landen (zijnde Bijlage K van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827. Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 28. *Steyn Parvé, ald.* 155. — Advies van den Raad van Indië H. W. Muntinghe, dd. Batavia 11 November 1826, Lr. M, omtrent het antwoord door de Indische Regering in te zenden op de missive, dd. Buitenzorg 25 Mei 1826, No. 14, van den Kommissaris Gen. du Bus, en strekkende ter aanprijzing eener uitgifte van landen aan vermogende kapitalisten, bij voorkeur Nederlanders, en onder voorbehoudende maatregelen tegen eene te groote indringing van vreemdelingen (zijnde Bijlage M van het Rapport van du Bus, dd. 1 Mei 1827, Lr. P3*). *Gedr. Stukk. ald.* 44. *Steyn Parvé. ald.* 175.

7079. Betoog van J. H. gerigt tegen den gedwongen afstand van land en den gedwongen arbeid in de Vorstenlanden, naar aanleiding van de voorgestelde uitbreiding der indigokultuur op Java Uit de Jav. Cour. v. 20 en 27 Maart 1828, No. 35 en 38. *Ind. Mag.* II Tw. 1845 No. 7 en 8 p. 134. — Landregt van Europeanen in de Vorstenlanden, door H. C. Nahuys, res. van Soerakarta, dd. Soerakarta 6 April 1828. Aanmerkingen op bovengenoemd betoog. Uit de Jav Cour. v 3 Mei 1828, No. 54. *ald.* No. 9 en 10. p. 1. *Nahuys, Verz Rapport.* 1. Dev. 1835. 349. — Antwoord van J. H. dd. Batavia 5 Mei 1828, op deze Aanmerkingen. Uit de Jav Cour. v. 8 Mei 1828, No. 56. *Ind. Mag. ald* 8. *Nahuys, ald* 351. — Toelichting, door H. G. Nahuys, dd Soerakarta 12 Mei 1828, van zijne Aanmerkingen. Uit de Jav. Cour. v. 22 Mei 1828, No 62. *Ind. Mag. ald* 12. *Nahuys, ald.* 356. — Brief, dd. Salatiga 13 Mei 1828, van Louis, gerigt tegen het Betoog van J. H., speciaal met het oog op de bewering dat het landbezit de oorzaak van den Javaschen oorlog zou zijn. Uit de Jav. Cour. v. 7 Junij 1828, No. 69. *Ind. Mag. ald.* 14.

7080. Resultaten van het onderzoek door C. (lees J.) F. Walraven van Nes, of de landverhuur op Java, en speciaal in

Djokjokarta, in strijd is met de opvoeding, gewoonten en gebruiken van den inlander. *T. v. N. I.* 6e j. Batavia 1844. 4e d. 134, 141; 1845. 1e d. 120.

7081. De bekende oppositie te Djokjokarta, toegelicht door den oud-Gouv. Gen. J. J. Rochussen. Aanstipping van eenige voorvallen onder zijn bestuur, en zijne handelingen tegen sommige landhuurders, met opzigt tot hunne oppositie tegen de residenten R. de Filliettaz Bousquet en A. H. W. de Kock, alsmede tegen den Sultan, 1845—1851. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 115. Zie hierover ook: *T. v. N. I.* 1849. II. 79; 1850. II. 135 1853. I. 275.

7082. Beschouwingen van den tegenwoordigen toestand van Java, door H. G. Nahuys van Burgst. Verdediging der landverhuringen in de Vorstenlanden. *T. v. N. I.* 1850. II. 119.

7083. Landverhuur in de Vorstenlanden en Javasche oorlog, door J. Steyn Parvé. Overzigt van den landverhuur ter bestrijding der stelling, dat deze landverhuur een der oorzaken zou zijn geweest van den Javaschen oorlog; bepaaldelijk gerigt tegen G. Groen van Prinsterer en J. F. W. van Nes. *T. v. N. I.* 1850. II. 23. — Landverhuur in de Vorstenlanden, door J. F. W. van Nes, in antwoord aan J. Steyn Parvé. Met Naschrift der Redactie. *Ald.* 206.

7084. Het oordeel van den heer Elout over de landverhuringen in de Vorstenlanden van Java. Missive door den Min. voor de Mar. en Kol. C. T. Elout, dd. 27 Nov. 1826, No. 5/20, aan den Commiss. Gen. L. du Bus de Gisignies. Medegedeeld naar aanleiding der oordeelvellingen over deze landverhuringen, in verband met den laatsten oorlog aldaar, van G. Groen van Prinsterer en kapitein W. J. Knoop. *T. v. N. I* 13e j. 1851. II. 43. — Zie over deze Ministr. aanschrijving: *D. C. Steyn Parvé, Koloniaal Monopoliestelsel.* 's Hage 1850. 144.

7085. Eene inspectie in de Vorstenlanden, die tot een zeer gunstig oordeel over de landverhuringen aldaar zou hebben geleid. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 87.

7086. Het verhuren van landerijen aan Europeanen in de Vorstenlanden van Soerakarta en Djokjokarta. I. Eenige opmerkingen omtrent het verhuren van landerijen in Soerakarta en Djokjokarta, naar aanleiding eener brochure van J. F. W. van Nes: „Over grondeigendom en landverkoop op Java. 's Hage 1849", door van Alphen, dd. Djokjokarta 24 October 1840 (verdediging). II. De landverhuringen in de Vorstenlanden verdedigd, door R. Swaving, dd. 's Gravenhage Januarij 1850 (tegen de brochure van J. F. W. van Nes). III. Provisioneel Reglement op de huur en verhuur van landen, in de rijken van Soerakarta en Djokjokarta, aan Europeanen en derzelver afstammelingen, ten gevolge van het besluit van den Komm. Gen. van Ned. Indië, dd. 17 Mei 1827 (Ind. St. No. 53), en behoorende bij het Besluit van den Gouv. Gen. dd. 4 Nov. 1839, No. 12. *T. v. N. I.* 1850. I. 274, 278, 288.

7087. De landverhuringen in de residentiën Soerakarta en Djokjokarta, door Een Zuid-Hollander, dd. Samarang 20 September 1851 Aanprijzing van de landhuur in de Vorstenlanden tegen B. B. C. (J. H. Tobias), doch eisch tot herziening van het Reglement daarop. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 437.

7088. Besluit van den Komm. Gen. van N. I. dd. Buitenzorg 17 Mei 1827 (Ind. Stbl. No. 53), tot regeling van de verhuring van landen in de Javasche Vorstenlanden; alsmede beoordeeling van dit Besluit door J. Steyn Parvé. *T. v. N. I.* 1850 II. 31.

7089. Reglement betreffende de huur en verhuur van gronden voor den landbouw in de rijken Soerakarta en Djokjokarta, vastgesteld bij Ordonnantie dd. Buitenzorg 21 December 1857. *Indisch Staatsblad,* 1857, No. 116.

7090. Ambtelijke voorschriften, vastgesteld bij besluit dd. 21 December 1857, No. 1, tot verzekering van de werking van het Reglement betreffende de huur en verhuur van gronden voor den landbouw in de rijken Soerakarta en Djokjokarta, afgekondigd bij Ordonnantie van 21 December 1857 (Ind. Stbl. No. 116) *Bijblad Ind. Staatsblad,* II. 1858. 1. No. 261. Ook opgenomen in *Bijbl.* 2e dr. Bat. 1865, II. 1065. — Besluit dd. Batavia 13 September 1859, No. 11, tot wijziging van bovengenoemde voorschriften. *Ald.* III. 1859. 450. No. 771. Ook opgenomen in *Bijblad,* 2e dr. Bat. 1865. II. 1070. — Toelichting van deze voorschriften, door S. C. H. Nederburgh en C. de Waal. *Bijblad,* 2e dr. II. 1027.

7091. De landverhuur in de rijken van Soerakarta en Djokjokarta. Aantooning van de regten en verpligtingen tusschen den eigenaar of huurder en den landbouwer; met

aanwijzing van leemten en onnaauwkeurigheden in het Reglement, vastgesteld bij Ordonnantie dd. Buitenzorg 21 December 1827 (Ind. Stbl. 1857, No. 116). *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 65.

7092. Brieven over de Vorstenlanden op Java, door Een Landhuurder. I. dd. Vorstenlanden 15 Dec. 1857, mededeelingen betreffende den onzekeren toestand der landhuurders in Soerakarta door de vertraging in de afkondiging van het nieuwe Reglement op de landverhuur, alsmede door de tegen hen vijandige houding van den res. H. F. Buschkens. II. en III. dd. Vorstenlanden 25 Aug. en 25 Oct. 1858, inhoudende zeer uitvoerige mededeelingen en beschouwingen betreffende de houding der res. van Solo en Djokjo, H. F. Buschkens en C. P. Brest van Kempen, in de uitvoering van het Reglement. *T. v N. I.* 21e j. 1859. I. 1.

7093. Wederspannige residenten. Mededeelingen uit Indië betreffende de houding der residenten van Solo en Djokjo, H. F. Buschkens en C. P. Brest van Kempen, in de uitvoering van het Reglement op de landverhuringen aldaar. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 350. Zie ook 21e j. 1859. I. 137.

7094. Klagten over de Publicatie, dd. Bat. 30 Aug. 1858 (Ind. Stbl. No. 97), inhoudende Voorschriften voor de verpligte vervaardiging van kadastrale kaarten door de landhuurders de door hen gehuurde landen in Soerakarta en Djokjokarta. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 16, 137.

7095. Aanteekeningen op het nieuwe Reglement op de landhuur in de Vorstenlanden, door X. dd. Vorstenlanden 15 Oct. 1858, ter aantooning van de noodzakelijkheid eener herziening. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 173

7096. Gunstige berigten nopens de verdere regeling der landverhuring in de res. Djokjokarta, door den res. C. P. Brest van Kempen. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 187.

7097. Laatste berigten uit de Vorstenlanden omtrent den staat van zaken aldaar. Gunstige vooruitzigten voor de landverhuurders wegens de overname van het bestuur van Soerakarta door den res. F. N. Nieuwenhuyzen; bijzonderheden nopens den afstand van Tagal Gondo door den Soesoehoenan aan den vorigen res. H. F. Buschkens, benevens de landhuurkontrakten tusschen Chinezen en inlanders in die residentie. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 135. Zie ook p. 9.

7098. Advies van den handel te Samarang in 1851 over het belang der continuatie en uitbreiding van de landverhuringen in de Vorstenlanden, die uiterlijk in 1859 zullen expireren. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 348.

7099. Nota, dd. Djokjokarta 4 Julij 1861, van den res. C. P. Brest van Kempen, betrekkelijk de landverhuur in zijne res.; de verhouding der bevolking en de bewerking van den grond voor de verschillende kulturen. Zijnde Bijlage Y van het R. Verslag O. I. over 1860. *Gedr. Stukk.* 1862—1863. LVII. No. 24. — Nota, dd. Soerakarta 12 Aug. 1861, Lr. GG, van den res. van Soerakarta F. N. Nieuwenhuyzen, betrekkelijk de landverhuur in zijne residentie. De aard van het landbezit en de exploitatie van den grond en productie. Zijnde Bijlage Z van het R. Verslag O. I. over 1860. *Ald.* No. 25. — Bijdrage tot de kennis van de landverhuur in de Vorstenlanden van Java. (Bestaande uit bovengenoemde Nota's.) *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 153.

7100. Landverhuur in de Vorstenlanden in 1863. Opgave der verleende vergunningen, medegedeeld volgens een naamlijst door de Indische Regering openbaar gemaakt. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 247.

Landbezit van Inlanders.

7101. Grondbezit op Malakka. Historisch overzigt met aanmerkingen over de regeringsbeginselen ten dezen aanzien in Ned. Indië gehandhaafd. *T. v. N. I.* 19e j. 1856. I. 65.

7102. Vraag ter overweging voorgesteld door het Bestuur van het XXe Ned. Landhuishoudk. Congres te Assen van 26—30 Junij 1865, No. 96, om het eigendomsregt, zoo als het bij de Nederlandsche wet is gewaarborgd, onder de inlanders te bevorderen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306. *Versl. Landhuishoudk. Congres.* XX. Assen 1865. 28. — Verslag van het verhandelde over deze vraag in de IIIe Afdeeling van het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 83, 159.

7103. Mededeelingen betreffende het Landbezit in het rijk van Indragiri op de Oostkust van Sumatra. *T. v. N. I.* 4e j. 1 ü. Batavia 1842. 546.

7104. Bijdrage tot de kennis van het grondbezit op Sumatra. Rapporten ingediend 1o. door den civ. en mil. gouverneur van Sumatra's Westkust A. V. Michiels, 31 Dec. 1845, 2o. door den res. van de Padangsche Bovenlanden C. P. C. Steinmetz, 29 Aug. 1845, en 3o. door den waarnemenden res. van Tapanoeli A. van der Hart, 10 Jun. 1845. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 109.

7105. Over het grondbezit ter Sumatra's Westkust. Beschrijving van den aard van dit bezit en de regten daaraan verbonden, met opmerkingen over de vorming van individueel grondbezit tegen vrijstelling van heerendiensten en heffing van grondlasten. Zijnde een gedeelte der Memorie van overgaaf, dd. Padang 26 Sept. 1858, van den afgetreden civ. en mil. gouverneur van Sumatra's Westkust den gener. maj. J. van Swieten en zijn opvolger den gen. maj. A. Meis, handelende over het bestuur van dat gewest van af 29 October 1849 tot en met 26 Sept 1858. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 300.

7106. Over het grondbezit en de onderscheiding der gronden in de XIII Kota's (Sumatra's Westkust). Verzameld en uit het Maleisch overgebragt door J. A. W. van Ophuysen, adsist. res. aldaar. Wettelijke bepalingen, artikelsgewijze medegedeeld. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* III. 1855 477.

7107. Het grondbezit in de res. Tapanoeli, door wijlen A. van der Hart. Beschrijving der Battasche en Maleische instellingen op dit stuk, meer bepaald in Mandheling. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VI. N. S. III 1857. 185.

7108. Het landbezit op Java, door J. F. G. Brumund. Historische beschrijving van den aard van het landbezit op Java, met aantooning dat de regten en verpligtingen te dien aanzien werkelijk zijn van Hindoeoorsprong, ofschoon tevens in aard en strekking overeenkomende met de eischen van den Islam. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 47, 87.

7109. Aantooning door P. J. Veth in een rede, gehouden in het K. Nederl. Instituut, dat de regten op den grond op Java niet moeten verklaard worden uit het Mohammedaansch regt, maar uit de Hindoeinstellingen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 362, noot.

7110. Iets over het tiendregt in Turkije, door B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis. Antwoord op een uitval van „De Nederlandsch Indië", in verband met de mate van geldigheid der Mohammedaansche instellingen, en met den landverkoop op Java, zoo mede met de suikercontracten. *Sloet, Tijds.* XVII. 214.

7111. Bijdragen tot de kennis der inlandsche huishouding op Java. I. Circulaire dd. 2 Febr. 1831, No. 219, kabinet, van den Gouv. Gen J. van den Bosch aan eenige residenten op Java, om berigten en inlichtingen: 1o. hoe het met de voormaals bestaan hebbende inrigting der sikeps gelegen is geweest; 2o. hoedanig de erfopvolging en de eigendomsovergang er waren geregeld; en 3o. op wat wijze thans de rijstvelden tusschen de gezamenlijke inwoners der dessa's worden verdeeld? II. Rapport, dd. Samarang 12 Mei 1831, hierover door den res. van Samarang P. le Clercq. Gevolgd door eenige opmerkingen van de Redaktie. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 73. — III. Rapport, dd. 31 Maart 1831, hierover door den res. van Djokjokarta tevens fung. res. van Kadoe F. G. Valck. Gevolgd door eenige opmerkingen van de Redaktie. *Ald.* 137.

7112. Betoog over den aard van het landbezit op Java *H. D. Levyssohn Norman, De Britsche heerschappij* enz. 's Hage 1857. 216. Beoordeeling van dit betoog, de wijze van behandeling, de zonderlinge stellingen en gevolgtrekkingen. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 173. — De Delftsche Professor in 't Mohammedaansch regt. Wederlegging van een beweren door S Keyzer in „De Nederlandsch Indië" nopens den aard van het landbezit op Java, naar aanleiding der bovengenoemde beoordeeling. *Ald.* 374 — Is dat eerlijk? Over de naauwkeurigheid der aanhalingen van S. Keyzer uit bovengenoemde wederlegging. *Ald.* II. 63.

7113. De officiële suikerrapporten over het individueel grondbezit op Java, dd. Mei 1863. Uittreksel uit de „Zamentrekking van de beantwoording der twaalf vraagpunten, vermeld bij de kabinets-missive van 14 Julij 1854, No. 113*b*, door de Indische Regering aan verschillende residenten op Java gesteld", medegedeeld ter aantooning van het bestaan van het individueel grondbezit op Midden-Java; gevolgd door opmerkingen over de wijze van beantwoording door de residenten. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 393.

7114. De Kommissaris-Generaal L. P. J. Burggraaf du Bus de Ghisignies, over het individueel landbezit op Java. Betoog voor de invoering, overgenomen uit zijn rapport. dd. Buitenzorg 1 Mei 1827, over het stelsel van kolonisatie, zijnde p. 50 van de Gedr. Stukk. 1850—1851. II. No 113. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 59.

7115. Denkbeelden van den Javaan omtrent het regt van eigendom op den grond volgens den stichter van het kultuurstelsel. Ontleend aan de Memorie, dd. Buitenzorg 25 Januarij 1834, van den Kommiss. Gen. over N. Indië J. van den Bosch. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 166.

7116. Memorie over den invloed en de gevolgen van het kultuurstelsel voor het individueel grondbezit op Java, door L. A. P. F. Buyn, en door hem medegedeeld in de alg. verg. op 13 Oct. 1865 van het Indisch Genootschap. *Ind. Gen. Versl.* 1861—1865. 283. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 524.

7117. Het individueel landbezit op Java en het landelijk stelsel. Beschouwingen over de voortreffelijkheid van het individuele boven het gemeente-grondbezit, met adhaesie aan de bewering van A. J. Duymaer van Twist over den tijd van invoering. *T. v N. I.* 21e j. 1859. I. 243.

7118. Vraag ter overweging voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederl Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No. 94, over de middelen, om tot het individueel landbezit op Java te geraken. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVII. Middelburg 1862. 19. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt in de IVe afdeeling van het Congres op 18 Junij 1862. *Ald.* 191. — Dit vraagpunt is als No. 101 op nieuw voorgesteld door het Bestuur van het XVIIIe Congres te Leeuwarden van 23—26 Junij 1863. *T. v. N. I.* 24e j. 1862 II 389, doch is niet in behandeling genomen, en er zijn geene antwoorden op ontvangen. *Versl. Landh. Congres* XVIII. Leeuw. 1863. 19, 230.

7119. Vertaling, met aanteekeningen, door S. van Deventer J. Sz. van het Extrakt (zijnde een overzigt van de verschillende denkbeelden, welke de Javanen hebben omtrent landbezit) uit het rapport van twee der Hollandsche leden van de Kommissie voor de Javasche zaken, van Lawick van Pabst en Rothenbuler, omtrent geheel Java, met uitzondering van Bantam, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles. in zijn Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 282. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J.Sz., Bijdragen.* I. 211.

7120. Stukken betreffende het onderzoek aangaande het landbezit op Java. De namens het Kon. Inst. voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned. Indië door S. Keyzer gestelde vragen in Javaanschen en Hollandschen tekst omtrent dit landbezit; voorafgegaan door een geleidebrief, dd. Delft Aug. 1863, waarin het standpunt wordt aangewezen, waarvan men in dezen is uitgegaan. *Bijdr. Kon Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I.* XI. N. V. VII. 145. Overgenomen, doch zonder den Javaanschen tekst. *T. v N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 421. — Weigering van den Min. v. Kolon. J. D. Fransen v. d. Putte van het verzoek door het Instituut gedaan tot verspreiding dier vragen op Java door het Indisch bestuur, en mededeeling der wijze waarop deze nu zal plaats hebben. *Not. Inst.* 17 Oct. 1863. Zie *Bijdr. Kon. Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I.* XI. N V. VII. 210. — Mededeeling, dd. 's Hage 27 Mei 1865, nopens de bekomen antwoorden, speciaal die van Lebret en van Mensing. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 167.

7121. Opmerkingen over de verdringing door het kultuurstelsel van den individuelen grondeigendom op Java, door A. W. Kinder de Camarecq, res. van Bagelen. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 290.

7122. De heer J. P. P. van Zuylen van Nyevelt en de heer J. C Baud. Tegenstelling van hunne denkbeelden over het individueel grondbezit op Java, uitgesproken in de Eerste Kamer op 30 Mei 1861 en in de Tweede Kamer op 9 Dec. 1851. *T. v. N. I.* 23e j 1861. II. 57.

7123. Indisch Genootschap. Algemeene vergadering van 25 Jan. 1864. Bespreking van het individueel grondbezit op Java, met het oog op: 1o. den tegenwoordigen toestand van dat bezit, 2o. de verbeteringen in dien toestand wenschelijk, en 3o. de middelen om tot die verbetering te geraken *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 222. — Het individueel grondbezit op Java. Kort verslag dezer discussiën. *Ald.* 180.

7124. Indisch Genootschap. Algemeene vergadering van 23 November 1864. Bespreking van de vraag: »Moet aan de Javanen, bij het verleenen van individueel eigendoms-

regt op den grond, vrijheid van vervreemding worden gelaten? (dienende tot vervolg op de discussiën van 25 Jan. 1864). *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 27.

7125. Engelsche tekst van twee acten van schenking van landen op Java aan Inlanders, dd. Batavia 26 Januarij 1816, en dd. Japara 22 Maart 1816. *Krajenbrink, Regt v. eigendom.* Tiel 1864. 30.

7126. Vertaling met aanteekeningen, door S. van Deventer J. Sz., van het uittreksel (voor zooveel betreft den aard van het landbezit) uit het rapport van Majoor Yule, over de res. Bantam, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles, in zijne Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 280. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J. Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 208.

7127. Beschouwingen en opmerkingen van den res. van Bantam D. A. Buyn, in 1846, over het geusurpeerde, doch stilzwijgend door het Ned. Gouv. erkende, individueel grondeigendomsregt in Bantam, als de oorzaak van de gestadige woelingen en van alle verkeerdheden en misbruiken aldaar; naar aanleiding van den opstand en moord te Tjikandi Oedik in 1845. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 164. — Tegenbedenkingen van L. Steits, dd. Batavia 19 Julij 1859, met aanteekening van de Redaktie. *Alt.* 22e j. 1860. I. 163.

7128. Het individueel sawahbezit in de residentie Bantam, door Een ambtenaar in de res. Bantam. Aantooning van de verderfelijke gevolgen er van, en van de wegneming van deze door invoering van het partikulier landbezit. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 401. — Mededeeling door W. R. van Hoëvell nopens de geloofwaardigheid van den schrijver van dit artikel. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. p. 363.

7129. Beschrijving van het individueel grondbezit in de res. Bantam, door C. A. Bensen. *Gen. Tijds. N. I.* V. 1857. 1021.

7130. Beschrijving van een Kaloerahan in de Noorder-afdeeling van het regentschap Tjiandjoer, res. Preanger Regentschappen, 1860, door H. W. van Marle, o. a. het individueel grondbezit en de onderscheiden aard daarvan en het regt der bevolking op de woeste gronden harer dessa. *Bijdr. Ind. T. L. en V.-kunde.* N. V. IV. 1, 13, 14, 8, 9.

7131. Vertaling door S. van Deventer J. Sz. van het uittreksel (voor zooveel betreft den toestand van den grondeigendom) uit het rapport van Crawfurd over de res. Cheribon, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles in zijne Memorie van 11 Febr. 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 272. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J. Sz., Bijdr.* I. Z. B. 1865. 200.

7132. Extract uit het rapport van den met de leiding der statistieke opname van Cheribon (1854—1859) belasten kontroleur J. K. H. Phitzinger, voor zooveel betreft de regten en verpligtingen van den grondbezitter, de volkshoofden en den souverein, zoowel met betrekking tot de belasting als tot de kultuur en heerediensten, volgens de verklaringen der inlandsche bevolking. *Gedr. Stukk.* 1862—63. XCIII No. 7. p. 7. — Overgenomen o. d. titel: Regten en verpligtingen van den grondbezitter, de volkshoofden en den souverein in Cheribon, volgens de verklaringen der inlandsche bevolking. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 145.

7133. Individueel grondbezit in de res. Cheribon. Mededeelingen en opmerkingen ten opzigte van de verdeeling der dessagronden in deze residentie, overgenomen uit het verslag dd. Sept. 1859 van den res. V. P. G. de Serière. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. 1. 168.

7134. Mededeeling door S. van Deventer J. Sz. van den zakelijken inhoud der Missive, dd. 9 Oct. 1830, No. 1200/1, van den res. van Japara W. de Vogel over het eigendom en bezitregt der sawa's in dat gewest. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 108. Noot.

7135. Vertaling door S. van Deventer J. Sz. van het uittreksel (voor zooveel betreft den aard van het landbezit) uit het rapport van kolonel Eales over de res. Samarang, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles in zijne Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 271. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J. Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 199.

7136. Vertaling door S. van Deventer J. Sz. van het extract uit het rapport van Knops, een der Hollandsche leden van de Kommissie voor de Javasche zaken, over het landbezit in het regentschap Samarang, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles in zijne Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 255. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J. Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 214.

7137. Een opstel over het landbezit, door den Wedana van het distrikt Bantjar, res. Rembang, onder den titel: »Opgave van de handelingen der menschen van den Javaanschen godsdienst in het distrikt Bantjar," zijnde eene verkorte vertaling van den oorspronkelijken Javaanschen tekst, met aanteekeningen door S. Keyzer. *Bijdr. Ind. T. L. en V.-kunde*. N. V. VI. 271.

7138. Vertaling, met aanteekeningen, door S. van Deventer J. Sz., van het uittreksel uit het Rapport van Crawfurd, omtrent het grondbezit in de Vorstenlanden op Java, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles in zijne Memorie van 11 Febr. 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 251. Ook geplaatst in *S v. Deventer J.Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 177.

7139. Mededeelingen betreffende den aard van het landbezit in het rijk van Soerakarta, door D. L. Mounier. *T. v. N. I.* 6e j. 1 d. Batavia 1844 343, 347.

7140. Vertaling door S. van Deventer J. S z. van het tweede extract (voor zooveel betreft den aard van het landbezit) uit het rapport van kolonel Adams over de res. Soerabaja, zoo als het is medegedeeld door Th. St. Raffles in zijne Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 275. Ook geplaatst in *S. v. Deventer J.Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 204.

7141. Mededeeling door S. van Deventer J. Sz. van de beschrijving van het bezitregt der sawa's van vroeger en later in de res. Pasoeroean, door den res. H. J. Domis, in zijne Nota, dd. 23 Februarij 1831. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 107. Noot.

7142. Beschrijving van den aard van het landbezit in Poeger en Loemadjang (res. Probolinggo en Bezoekie) op Java; door J. Hageman, J. Cz. *Tijdschr. v. Nijverh. en Landb. in N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 62. -- Landbezit in Poeger en Loemadjang, oost-Java. Uittreksel daaruit. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 313.

7143. Vertaling met aanteekeningen, door S. van Deventer, J. Sz., van het uittreksel uit het Rapport van Hopkins, omtrent het grondbezit in Bezoeki, Panaroekan en Probolingo, zooals het is medegedeeld door Th. St Raffles in zijne Memorie van 11 Februarij 1814. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 265. Ook geplaatst in *S. v. Deventer, J.Sz. Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 193.

7144. Vraag, dd. 8 Mei 1847, van he Bat. Gen. in N. I., getiteld: »op welk een wijze wordt, op de verschillende eilanden van den Archipel, buiten Java, het regt van eigendom van den grond beschouwd, en hoe worden de belastingen van dien grond geregeld en opgebragt?" *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXI. 1846—7. 1e ged. 36.

7145. Mededeeling van het verschil van grondbezit bij de Soendanezen en bij de Javanen; door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 4e j., 2 d. Batavia 1842. 138, 157.

7146. Beschrijving van het landbezit in de Oostelijke Soenda-landen; door A. W. Kinder de Camarecq, res. van Bagelen, voormalig ads. res. van Soemadang en Soekapoera. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 271.

7147. Mededeeling door J. Alting Siberg betreffende den aard van het bezit en de wijze van verdeeling der sawa-velden op het eiland Bawean. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846 1 d. 284.

7148. Beschrijving van het grondbezit in de rijken Tannette en Barroe (Celebes) door J. A. Bakkers, ads. res., in zijn rapport dd. Augustus 1861. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XII. 4 S. III. 1862. 262.

7149. Beschrijving van den aard van het landbezit onder den inlander in de Minahasa van Menado, door A. J. F. Jansen, res., dd. Menado, 23 Maart. 1854. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 237.

7150. Aanteekeningen omtrent het grondbezit op het Noorder-Schiereiland van Halmaheira, door T. J. Willer, dd. Ternate, October 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 363. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 48.

7151. Het landbezit in het zuidelijk gedeelte van den Molukschen Archipel, door C. F. Bosscher, ads. res. Beschrijving van dat op Ceram, Ceram-Laut, de Zuidwester-, de Zuidooster-, de Kei- en de Aroe-eilanden. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 197.

7152. Aanteekeningen omtrent het grondbezit op het eiland Boeroe, door T. J. Willer, dd. Ambon, April. 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 497. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 105.

Huur van woeste gronden.

7153. Resolutie dd. 7 Mei 1824 van den Gouv. Gen. van Britsch Indië in Rade, tot vaststelling der bepalingen voor het aangaan door E ropeanen in Britsch Indië toegelaten, van contracten met de Inlandsche ingezetenen in Bengalen, tot het in pacht of huur nemen hunner landerijen, speciaal voor de koffijkultuur; benevens tekst van de geleidende Missive dd. 28 Mei 1824 No. 1617 dezer resolutie. (zijnde Bijlagen AA. 1 en 2 van het rapport van Du Bus, dd. 1 Mei 1827 Lett. P3*). *Gedr. Stukk.* 1850—51. II. No. 114. 102. *Steijn Parvé, Kolon. monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 239.

7154. Opmerkingen door H. betreffende den maatregel van den landverkoop in Britsch Indië genomen, met aanbeveling van den afstand in huur van gronden op Java. *T. v. N. I.* 2e j. 1862. I. 107.

7155. Uittreksel eener akte van overdragt van gronden aan de Eng. Oost-Indische Compagnie op Malakka. A. 1828. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 73.

7156. Reglement voor de gronden op Malakka vastgesteld in de Raadsvergadering van 25 Junij 1828. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 74.

7157. Opgave van het plakaat der Indische Regering van 28 Mei 1654, waarbij de bezitters van de uitgegeven landen worden geinsinueerd ze te kultiveren. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 335. 331.

7158. Indisch Genootschap. Alg. Verg. van 28 October 1864. Afstand van woeste gronden in Indië. Discussien over hare wenschelijkheid en verschillende wijzen van afstand. *T. v. N. I.* 1864. N. I. 2e j. II. 428.

7159. Explicatie van Art. 62 van het Reg. Regl. van Ned. Indië (Zie Stblad. 1855 No. 2), voor zoo veel betreft de bepaling dat onder de te verhuren gronden niet begrepen mogen worden „de zoodanige, door de inlanders ontgonnen of als gemeene weiden of uit eenigen anderen hoofde tot de dorpen of dessa's behoorende." *Bijblad Ind. Stblad* II. 1858. 225. No. 377. — Mededeeling, met toelichting, door J. A. Krajenbrink. dd. Telokdjambi, Krawang, 10 October 1864, van den tekst van deze Explicatie. *Verslag* 1864 *Kamer Batavia*, Bat. 1865. 441. Overgenomen in *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 357.

7160. De algemeene verordening omtrent het verhuren van Gouvernements-gronden in Indië. Voorloopig oordeel over het Kon. Besluit van 3 Julij 1856, No. 93, houdende, overeenkomstig Art. 62 van het R. R., vaststelling van regels voor de uitgifte in huur binnen Ned. Indië van gronden voor den landbouw. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 181. — Huurcontracten van woeste gronden op Java. Beoordeeling van bovengenoemd Koninklijk Besluit. *Ald.* 386.

7161. Besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië L. A. J. W. Sloet v. d. Beele, dd 8 Junij 1862, No. 1, inhoudende voorschriften tot nadere verklaring van Art. 4 van het reglement op den verhuur van woeste gronden (Ind Stblad 1856, No 64). *Ind. Staatsblad* 1862. No. 56. — Aantooning door A. W. P. Verkerk Pistorius, dat door dit besluit de uitgifte dezer gronden niet wordt bevorderd. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 72.

7162. Memorie, dd. Telokdjambi, Krawang, 19 Oct. 1864, over den huur en verhuur van woeste gronden, door J. A. Krajenbrink, aan de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia aangeboden, ter advisering voor een afstand of bezit in vollen eigendom. *Verslag* 1864 *Kamer Batavia*. Bat. 1865. 423. — Overgenomen onder den titel: Over den afstand van woeste gronden op Java, door J. A. Krajenbrink. *T. v. N. I.* 1865. N. S 3e j. II 346. — Huur en verhuur van woeste Gouvernementsgronden. Overzigt der verrigtingen te dien opzigte door de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia. *Verslag* 1864 *Kamer Batavia*. Bat. 1865. 31. — Over den afstand van woeste gronden op Java. Uittreksel uit een partikuliere korrespondentie. Overzigt van bovengenoemde Memorie en van al hetgeen over dit onderwerp is verhandeld bij de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 253.

7163. Veroordeeling der bestaande bepalingen omtrent de uitgifte van huur van woeste gronden in Ned. Indië. *Sloet, Tijds.* XXIII. 401, 402.

7164. Akte, dd. 25 Jan. 1863, van afstand van gronden aan J. S. G. Gramberg, door den Sultan van Siak en onderhoorigheden. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 530, 525.

7165. Vonnis van den Raad van Justitie te Padang, dd. 29 Maart 1853, waarbij onbestaanbaar is geoordeeld de verpanding of vervreemding door de Inlandsche bevolking ter Westkust van Sumatra van de Soekoegronden, en waarbij niet verbindend is verklaard het besluit ter zake van den Gouvernements-kommissaris voor Sumatra, P. Merkus, dd. 7 Sept 1840 No. 358/588, (Ind. Stbld. 1853. No. 14a.) waarvan de tekst wordt medegedeeld. *Regt. N. I.* 4e j. VIII. 1853. 369.

7166. Bijzonderheden nopens den afstand door den onderkoning van Riouw van het eiland Loos aan den res. C. P. J. Elout, voor de kultuur van notenmuskaat, kaneel, suikerriet enz.; en door dezen weder, ten behoeve van het Rotterdamsche Zendeling-genootschap, aan den zendeling Wentinck, door G. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* II. 1854. 255.

7167. Zakelijke inhoud van het Plakaat der Indische Regering van 6 April 1752, inhoudende het reglement voor de gewone militairen en zeevarenden in Oost Indië, die op hun verzoek tot den landbouw op Java werden bestemd. *T. v. N. I.* 1865. N. I. 3e j. I. 332.

7168. Gedeeltelijke mededeeling van het rapport of advies, dd. 22 Maart 1822, van H. W. Muntinghe aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië, inhoudende zijn veranderd gevoelen met opzigt tot den afstand van gronden op Java aan Europeanen. *de Sturler, Vlugtige aant.* Gron. 1847. 16.

7169. Aanbeveling van den landverhuur op Java aan de Europeanen, door den Raad van Indië J. C. Goldman, zijnde extract uit zijn advies van 15 Dec 1826, dat voor eene kolonisatie in 't algemeen gunstig is. *D. C Steijn Parvé, Monopoliest. toegel.* Z. B. 1851. Bijl. 166. Overgenomen in het *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 151.

7170. Tekst van het Ontwerp-besluit door den Min van Mar. en Kol. C. T Elout, dd. 13 Mei 1828 No. 113, inhoudende bepalingen op de uitgifte in huur van gronden op Java. Ontworpen met medewerking van J. C. Baud. *Elout, Bijdragen.* 's Hage 1851. 189. Overgedrukt in *Hand. en Geschr. Ind. Gen.* 2e j. 1855. 300 Overgedrukt in *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 186, noot. — De tekst van het Rapport van 13 Mei 1828. No. 113 dat dit besluit vergezelt, is te vinden in *Elout, Bijdragen*, 's Hage 1851. 129, 147.

7171. Tekst van het algemeen huurkontrakt voor het afstaan van woeste gronden op Java, gearresteerd bij besluit van Gouv. Gen. van N. Indië D. J. de Eerens, 19. Sept. 1838. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 387.

7172. Het verhuren van woeste gronden op Java. De mislukking geweten aan de voorwaarden daarvoor, gestaafd door een voorbeeld, 1839—1844. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 28.

7173. De landverhuur aan Europeanen op Java, als middel van overgang van het kultuur- tot het vrije stelsel aanbevolen; door N. N. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 173.

7174. Brief aan de Redaktie, door ****. Afkeuring van het beweerd verbod der teelt van koffij en suiker op de in huur afgestane woeste of onbenutte gronden van de bevolking op Java. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 139. Zie ook p. 190.

7175. Woeste gronden op Java onder kultuur gebragt, door Een inlandsch kind, dd. Samarang September 1849. Aantooning der gunstige resultaten vooral door Inlandsche kinderen verkregen op aan hen afgestane woeste gronden. *T. v. N. I.* 1850. I. 86.

7176. Landverkoop en landverhuur op Java, door A., dd. Java 23 April 1851. Aanbeveling door een eigenaar en ontginner van woeste gronden op Java. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 288.

7177. Aanbeveling door N. N., dd. Java Mei 1853, om de woeste gronden op Java, in stede eener verhuring, te verkoopen. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 175.

7178. De statistiek de voorlichter van het productief vermogen van Java, dd. Java December 1863. Betoog voor de uitgifte van woeste gronden. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 249.

7179. Consideratiën en Advijs van den Luit. Gouv. Gen. Merkus de Kock, op een adres, ter bekoming der gewezen res. Krawang in huur of pacht. Mededeeling door A. W. P. Weitzel, dd. Delft 14 Julij 1850, van het gunstig advies van den Luit. Gouv. Gen., dd. Djokjokarta 1 of 2 Julij 1826, om aan Diard voor 99 jaren in pacht af te staan de bovendistricten van de vroe-

gere res. Krawang. *T. v. N. I.* 1850. II. 138.

7180. Besluit, dd. Buitenzorg 7 April 1809, houdende verdeeling der jonken rijstland onder de drie Sultans en verdere inlandsche hoofden der Cheribonsche Sultanslanden. *H. W. Daendels. Staat.* Bijl. II. 's Hage 1814. O. S. Cheribon. No. 8. Ook geplaatst in *T. v. N. I.* 1864 N. S. 2e j. I. 56 en in *S. v. Deventer J. Sz., Bijdragen.* I. Z. B. 1865. 46.

7181. Inhoudsopgave van een kontrakt, waarbij zijn verhuurd woeste gronden in de res. Tagal, alsmede bijzonderheden nopens de exploitatie in 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1 d. 102.

7182. Bijzonderheden nopens de uitgifte in huur van woeste gronden op het eiland Noesa-kambangan in 1832, door het Indische Gouvernement aan A. A. Gelpke. *T. v. N. I.* 1e j. 2 d. Batavia 1838. 68.

7183. Mededeeling door S. van Deventer J. Sz. van bijzonderheden nopens het kontrakt tot afstand en bebouwing van woesten grond op het eiland Noessa Kambangan, voornamelijk voor de koffijkultuur, gesloten door het Indische Gouvernement met A. A. Gelpke, off. v. gezondh., en goedgekeurd bij Indische resol. van 17 Maart 1833, No. 9. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 273.

7184. Inhoudsopgaven der kontrakten, waarbij zijn verhuurd woeste gronden in de res. Pekalongan, alsmede bijzonderheden nopens de exploitatie (1846). *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1 d. 116.

7185. Mededeeling met toelichting van den tekst van het geheele Besluit met zijn considerans, van den Gouv. Gen. van Ned. Indië, L. A. J. W. Sloet v. d. Beele, dd. Buitenzorg 6 April 1862, No. 3, houdende beschikking op de door den res. van Pekalongan, F. H. J. Netscher, ingebragte beschuldiging tegen den huurder van het perceel woeste gronden, bekend onder den naam van Simbang, J. E. Heiderschee, ter zake van knevelarij der bevolking, overtreding van art. 3, 12, 15 en 16 van het door hem met de Regering gesloten kontrakt, goedgekeurd bij Indisch besluit van 3 Mei 1845, No. 13 enz. *Netscher. Regt en onregt.* 's Hage 1864. 14.

7186. Bijzonderheden nopens de afgifte in huur en de exploitatie van woeste gronden in de res. Japara gedurende 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Bat. 1848. 1 d. 361, 367.

7187. Advertentie van den res. van Samarang, D. C. A. van Hogendorp, dd. Samarang 11 October 1858, betreffende de bestendiging en uitbreiding der kontrakten voor den verhuur van woeste gronden in deze residentie, en wel voor twintig jaren. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I, 146.

7188. Mededeeling door S. van Deventer, J. Sz. van bijzonderheden nopens het kontrakt krachtens Indische resolutie van 23 Januarij en 16 Maart 1833 No. 5 en 7 gesloten met den Javaan Astro di Poero, wegens den afstand in huur aan hem van woeste boschgronden in het regentschap Bangil van de res. Pasoeroean, uitsluitend voor koffijkultuur. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 274.

7189. Staat aantoonende de uitgestrektheid gronden in bouws, in de afdeeling Bondowoso, res. Bezoeki, sawah- en tagalvelden in ieder distrikt, door C. J. Bosch. in ieder jaar van 1824 tot 1848. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 498.

7190 Hervormingen in het bestuur van het eiland Madura. Aantooning van het nadeel der bestaande landverhuringen op Madura aan Chinezen, met aansporing tot hunne wering en tot bevordering der landverhuring aan Nederlanders, en met aanbeveling van een dergelijk stelsel als in de vorstenlanden bestaat. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 327.

7191. Staat, aantoonende de berekening der bebouwde landen, de statistiek en de vergelijking derzelve met de verschillende districten op één vierkante paal in het leenvorstendom Tanette (Celebes) in 1861, door J. A. Bakkers, ads. res. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XII. 4 S. III. 1862. 284. — Idem van het leenvorstendom Barroe. *Ald.* 350. — Idem van de afdeeling Sandin 1860. *Ald.* 372.

7192. Inhoud van het Berigtschrift, dd. 16 Mei 1621, tot magtiging eener vrije uitdeeling van landen op de Banda-Eilanden *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 345.

7193. Inhoud der magtiging van J. Pz. Koen, dd. 14 Mei 1621, aan den Gouverneur Sonck, tot voorwaardelijke uitgifte van landen op Banda-Neira. *T. v. N. I.* 6e j. 1e d. Batavia 1844. 193.

b. Landbouw en Kultures.

1. Verpligte kultures en kultures in vrijen arbeid.

Kultures in het algemeen.

7194. Iets over Nederland en Azië. Overzigt der voortbrengselen van den grond op Java, met aansporing tot eene betere benutting er van, en tot invoering van nieuwe takken van landbouw, bepaald met het oog op noodwendige handelsartikelen voor de markten in Europa, door P. van Grietbuizen. *N. Hermes.* 2e j. 1827. No. 7. p 63; No. 9. p. 31; No. 10. p. 36; No. 11. p. 52. — Omtrent eenige stukken over Indische zaken, voorkomende in het Tijdschrift „Hermes", door de Redactie der Javasche Courant: (G. de Serière). Uit de Jav. Cour. van 6, 22 Maart, 26 April, 1, 10, 15 Mei en 5 Junij 1828, No. 29, 36, 51, 53, 57, 59 en 68. *Ind Mag.* IIe Tw. 1845. N 7. en 8. p. 7. Toelichting en wederlegging van genoemd artikel. *Ald.* 40.

7195. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J. Sz., van de konklusie in de pro memorie van den dir. voor de zaken der kol., J. C. Baud, dd. 1 Junij 1829, op het rapport van den benoemden Gouv. Gen. J. van den Bosch, dd 6 Maart 1829, No. 1 A., over de geschiktste middelen, om aan het produktief vermogen van Java de meest mogelijke ontwikkeling te geven. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 435, 431 Noot.

7196 Memorie, dd. Julij 1830, van den Gouv. Gen. van Ned. Indië, J. van den Bosch, aan den Raad van Indië, ten betooge der noodzakelijkheid om op het eiland Java de kultures voor de markt van Europa geschikt, meer en meer uit te breiden, alsmede ter aanwijzing der middelen, welke daartoe kunnen leiden, zonder de billijke belangen der Indische bevolking voorbij te zien. *N. v. Elten D.Jz., Iets.* 's Hage 1835. 214. — Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J. Sz., van den zakelijken inhoud dezer Memorie, met aantooning der afwijkingen van den officieelen tekst door van Elten begaan. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 406, 411, 428. — Gedeeltelijke mededeeling, met toelichting door J P. Cornets de Groot, van den inhoud dezer Memorie. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 107.

7197. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J. Sz., van de voorstellen van den Gouv. Gen. J. van den Bosch, tot uitbreiding van het kultuurstelsel op Java, de gewisselde Nota's dien ten gevolge, en de beslissing in deze: zijnde A. Missive, 31 Aug. 1831, No. 1310, van den Gouv. Gen. aan de Regeringsleden, met bovengenoemde voorstellen. *T. v. N. I.* 1865. N. S 3e j. II. 171. — B. Zakelijke inhoud der Nota, dd. 15 Sept. 1831, van het Raadslid P. Merkus, met zijne bedenkingen tegen deze voorstellen. *Ald.* 193. — C. Idem van het antwoord van den Gouv. Gen. 7 Oct. 1831, No 1536 *Ald.* 194. — D. Idem der nadere Nota van P Merkus, dd. 16 Oct. 1831. *Ald* 195. — E. Idem van het nader antwoord van den Gouv. Gen. dd. 21 Oct. No. 1796. *Ald.* 195. — F. Tekst der Indische resolutie, dd. 30 Nov. No. 1, beslissende in deze geheel conform zijne voorstellen, naar den grondslag dat Java's bevolking aan produkten *f* 5. per hoofd voortbrenge. *Ald.* 196.

7198. Vier opmerkingen, tot bevordering der produktie op Java, door N. N.; o. a. eene meerdere verdeeling der kultuurwerkzaamheden onder de Javanen, en eene splitsing der kultures naar gelang van de geschiktheid der gronden in de verschillende landschappen. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 361. — De Heer Valé aan den Heer N. N. Afkeurende kritiek dezer Opmerkingen. *Ald.* 22e j. 1860. I. 132.

7199. Aanprijzing van het stelsel om den landbouw op Java uit te breiden door middel van Europesche ondernemers, met het oog op de gunstige resultaten der vrije koffijteelt op Ceilon. *Sloet, Tijds.* VI. 101.

7200. De Bataviasche Ommelanden in 1829. Uit de Jav. Cour van 11 April 1829. No. 44. Schets van den toestand en de verbetering der kultures aldaar, naar aanleiding der inspectiereis van den Gouv. Gen. du Bus. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 11 en 12. p. 37.

7201. Beschrijving van de cultuur der voortbrengselen, en van de gewigtige verbeteringen daarin te maken, in de Preanger Regentschappen op Java, door A. de Wilde, voormalig mede-eigenaar en administrateur van het landschap Soeka-Boemie aldaar. *N. Hermes.* 4e j. 1829. No. 6. p. 3, No. 7. p. 3 en No. 8. p. 3. — Beoordeeling door G. de Serière. Uit de Jav. Cour. v. 19 Dec. 1829. No. 149, Bijv. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12, p. 23.

7202. Gedachten omtrent de door den tijd noodzakelijk geworden verbeteringen in het stelsel van cultuur op Java, door C. F. E. Praetorius, laatst Directeur der kultures. Aantooning van de noodzakelijkheid van meer theoretische en praktische bekwaamheden voor den ambtenaar bij de kultures op Java, ter verkrijging eener verbeterde werkwijze en meerdere opbrengst. *Ind. Bij.* I. 1843. 78. — Uittreksels uit dit artikel. *Hand. Ind. Gen.* II. 1855. 57. — Overzigt en beoordeeling door E. de Waal. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. p 140.

7203. Voorgenomen zamenstelling door W. H. de Vriese eener Handleiding, handelende over de middelen, waardoor leeken de kennis der produkten van Nederlandsch-Indië zouden kunnen bevorderen. (Not. Nat. Vereen. 28 April 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 128.

7204. Gedeeltelijke mededeeling van het betoog, Ao. 1840, van C. L. Blume voor de oprigting eener „Maatschappij tot bevordering der kultuur in onze O. I. Bezittingen." *Ind. Bij.* I. 1843. 508.

7205. Voorwaarden van Concessie tot het exploiteren van gronden in de res. Wester Afdeeling van Borneo, vastgesteld bij K. besluit van 28 Dec. 1858 (Staatsbl. 1859 No. 2), en aangenomen bij eene overeenkomst gesloten op 5 Maart 1859, tusschen den Min. van kol. J. J. Rochussen en F. H. van Vlissingen. *J. J. Hasselman en F. H. van Vlissingen, Beschouw.* Amst. 1859. 87. — „Ontwerp-statuten voor de Maatschappij tot ontwikkeling van Borneo's Wester-Afdeeling." Ald 33. — Mededeeling in de algemeene vergadering van het Indisch Genootschap op 29 Dec. 1858 door den Voorzitter J. P. Cornets de Groot, alsmede door het Lid F. H. van Vlissingen van de aan laatstgenoemden verleende concessie, door een op te rigten Maatschappij, en van bijzonderheden nopens een dergelijke aanvraag in 1847 gedaan door J. D. Kruseman e. a. *Handel. en Geschr. Ind. Gen.* 5e j. 1860. 293. — Kultuur- en industrie ondernemingen op Borneo. Aanbeveling van voornoemde concessie; benevens inlichtingen en mededeelingen omtrent de daarstelling, alsmede betreffende de geschiktheid van Sambas, Pontianak, Mampawa en Pamangkat voor de suiker-kultuur, en voor de kultuur van rijst, tabak, koffij, katoen, enz. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 397. — Extract van deze inlichtingen en mededeelingen, met opgave dat de schrijver er van is W. E. Kroesen, laatst waarn. res. der W. Afd. van Borneo. *J. J. Hasselman en F. H. van Vlissingen, Beschouw.* enz. Amst. 1859. 9. — In hun geheel ook geplaatst in: *F. H. van Vlissingen, Kultuur ondern.* enz. Amst. 1859. 9. — Veroordeeling van den geringen ondernemingsgeest onzer kapitalisten, gebleken door de vervallen verklaring dezer concessie van F. H. van Vlissingen. *Sloet, Tijdschr.* XIX. 2e S. VII. 1860. 43. — Aanmerkingen door V. S. op de voorwaarden van deze concessie aan F. H. van Vlissingen. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 267. — Bijzonderheden nopens de aanvraag van 1847. *P. J. Veth, Borneo's W.-Afd.* II. Z. B. 1856. 650. Zie ook *Melvill, Moniteur.* 1846—47. rev. col. 23. *Tijdsp.* 1847. I. 479. — Colonisatie naar Borneo; door L van Vliet. Mededeeling, met opmerkingen, van de voorwaarden van concessie voor de oprigting eener Maatschappij ter bevordering van landverhuizing naar Borneo en colonisatie aldaar. *Volksb.* 1847. 214.

7206. Mededeeling van een plan in 1841 van J. F. W. van Nes tot oprigting, met F. H. C. Drieling en Rinia van Nauta, van eene „Maatschappij voor ontginningen op Java." *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 352. — Zelfverdediging van J. F. W. van Nes tegen F. H. C. Drieling, betreffende deze voorgenomen onderneming. — Zie *J. F. W. van Nes, over grondeigendom en landverkoop op Java,* 's Hage 1849. 56.

7207. De Preanger in 1829. Uit de Jav. Cour. v. 6 Junij 1829. No. 67. Verslag der inspectie reis van den Com. Gen. Du Bus, vooral ten opzigte der kultures. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845 No. 11 en 12 p. 46.

7208. Reis van Diard, lid van de Nat. Comm. in het belang der kultures op Java, en ondersteuning door het Indisch Gouver-

nement. *Kopiist* 1e j. 1 d. Batavia 1842. 681.

7209. Omschrijving van het doel der zending van P. F. H. Fromberg, als „Agricultuur-chemist ten dienste van het bestuur in Nederlandsch-Indië," krachtens Kon. besluit van 26 Julij 1847. No. 71. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1 d. 166.

7210. Brief, dd. 2 Junij 1862, van J. Hageman J.Czn. ter mededeeling o. a. van de moeijelijkheden door hem ondervonden op zijne wetenschappelijke reis over geheel Oostelijk Java, alwaar men hem aanzag voor eenen „vrijen arbeider," dien men niet tegengaan, doch ook niet ondersteunen mogt. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XII. 4e S. III. 1862. 575.

7211. Over de verwerping van den post op de Begrooting ten behoeve van wijlen W. H. de Vriese, als adviseur der kultures. *Sloet, Tijds.* XXII. 50, 51. — Antwoord hierop. *T. v. N. I.* 24e j. I. 263.

Statistieken en Verslagen.

7212. Het verbruik van koffij, thee, suiker en tabak in Nederland, alsmede de algemeene in- en uit-voer, door R. van Voorthuysen, alles gedurende 1846, 1847 tot 1855. *Sloet Tijds.* XVII. 146.

7213. Comparatieve staat van eenige koloniale handelsartikelen door den Heer Jacobson, te Rotterdam. *Econ.* 1861. 49.

7214. Toestand der kultures in Ned.-Indië in 1805 en 1806. Zijnde een gedeelte van den zakelijken inhoud medegedeeld door P. Bleeker, van het rapport Zwolle ult. Febr. 1808, van den Comm. W. C. van Braam. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 91.

7215. Staat aantoonende de hoeveelheid der producten: peper, kassia, gomelastiek, sago, rotan en rijst, van Sumatra's Westkust uitgevoerd in elk der jaren 1855—1861. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 166.

7216. Mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot van de „Productie van Java van 1829—1834, vergeleken met die van eenige latere jaren," 1836. 1839, 1840, 1844, 1850, 1855, 1858 en 1861. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 150.

7217. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van een staat, aantoonende den stand der in de onderscheiden residentiën op Java ingevoerde of bestaande kultures van producten voor de Europesche markt, in 1833. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 454, 465.

7218. Mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot van den zakelijken inhoud van het verslag van September 1834 van den Dir. der kult. B. J. Elias, nopens den stand der kultures op Java. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 128.

7219. Overzigt der producten van Java, ten behoeve der Regering en van particuliere ondernemers, in elk der jaren 1829—1861, met toelichtende aanteekeningen door J. P. Cornets de Groot. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 307.

7220. Statistieke uitkomsten van het kultuurstelsel, door W. Bosch. Overzigt van de hoeveelheid der produkten door het gouvernement in elk der jaren 1840—1854 van Java, ten gevolge der verpligte kultures ontvangen en van de geldelijke uitkomsten, door dat stelsel en het handelsmonopolie verkregen. *Staatk. en Staathuishoudk. Jaarb. voor* 1858. X j. 2e Ser. V j. Amst. 316. — Oordeel over deze proeve van W. Bosch. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 272.

7221. Teregtwijzing van W. Bosch. Opgave der verbetering door hem gemaakt in de cijfers betreffende de productie op Java in 1859, en voorkomende in zijne rede op 8 Maart 1860 in Felix Meritis gehouden over het kultuurstelsel en den vrijen loontrekkenden arbeid op Java, in verband met het batig slot. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 392.

7222. Staat aantoonende de productie van koffij, suiker, indigo op Java, en van tin, in elk der jaren 1848—1859. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 148.

7223. Staat ter aantooning van het verschil der inkoopskosten berekend in koper en in zilver van koffij, suiker en indigo op Java in elk der jaren 1833—1842, door den Dir. Gen. van Fin. J. D. Kruseman. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 422.

7224. Java en Cuba. Aantooning van het stationaire der productie van Java, in vergelijking met die van Cuba en La Réunion, naar aanleiding der discussiën hierover in de Tweede Kamer op 10—13 Dec. 1856 tusschen W. R. van Hoëvell, J. J. Rochussen, J. C. Baud en den Min. van Kol. P. Mijer. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 63. Zie de rede-

voeringen van van Hoëvell in: *W. R. v. Hoëvell, Parlem. Redev.* III. Z. B. 1864. 33.

7225. Over de nijverheid in Zuidoostelijk Java, door J. Hageman J. Cz. Overzigt van den vooruitgang in Poeger en Loemadjang, res. Probolinggo en Bezoeki, door partikuliere ondernemingen en ontginning van woeste gronden, van 1859—1862, met aanteekeningen over vroegere tijden sedert 1792. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S III. 1862. 27.

7226. Verhandeling over de oorzaken der ongunstige uitkomsten, welke de ontginningen van woeste gronden in de res. Samarang hebben opgeleverd, door H. C. van der Wijck, oud ads. res. van Buitenzorg. *Beschouw. Java.* Arnh. 1851. 31.

7227. Ondernemingen van ontginning van woeste gronden op Java, in den aanvang van 1863. Statistieke opgaven. *T. v. N. I.* 1863. N. S, 1e j. II. 249.

7228. Opgave van het „Placaat betreffende de producten, die de Jacatrasche en Preanger Regentschappen zouden kunnen leveren, 1754." *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 459.

7229. Staat aantoonende de uitgestrektheid der velden in bouws van 500 vierk. roeden, in elk der regentschappen van de res. Cheribon in 1858, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1863. N. S 1e j. II. 7.

7230. Staat aantoonende het aantal bouws als aandeel in de kultures voor de Europesche markt, gesplitst in die voor de indigo-, suiker- en koffij-kultuur, alsmede de gemiddelde opbrengst in geld dezer kultures, in elk der regentschappen van de res. Cheribon in 1858, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 8.

7231. Staat aantoonende het aantal bouws gewoonlijk met tweede gewassen beplant, in elk der regentschappen van de res. Cheribon in 1858, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 9.

7232. De landbouw op de huurlanden in Soerakarta en Djokjokarta. Overzigt van den toestand. Textueele overname uit het O. I Regeringsverslag over 1862, 21 Maart 1865 aan de Tweede Kamer aangeboden door den Min. van Kol. I. D. Fransen-van de Putte. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 214.

7233. Staat aantoonende de hoeveelheid produkten in de res. Bezoekie, over 1840—1845. (Padie, suiker, koffij, indigo, cochenille en pijpkaneel). Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v N. I.* 1849. 2 d 119.

7234. Aantooning der kultures in de geheele res. Ternate, in cijfers, in 1829, 1834, 1841, 1853, en in ieder jaar van 1856—1860. *v. d. Crab, Moluksche eil.* Bat. 1862. 306.

Kultuurstelsel en vrije arbeid.

7235. Kritisch-historisch resumé van den oorsprong, de invoering en de ontwikkeling van het kultuurstelsel, door J. Millard, gegeven in de alg. verg. van 13 Oct. 1865 van het Ind. Gen. *Ind. Gen. Verslag.* 1861—1865. 259.

7236. Indisch Genootschap. Alg. verg. van 13 Oct. 1865. Bespreking van het Gouvernements-kultuurstelsel op Java: 1o. oorsprong, invoering en ontwikkeling van het stelsel; 2o invloed en gevolgen van het stelsel betrekkelijk *a.* den arbeidszin der inlandsche bevolking; *b.* het individueel grondbezit; *c.* den vrijen landbouw en de nijverheid op Java; *d.* den handel en de scheepvaart van Nederland, en *e.* de financiën van moederland en koloniën; 3o. de tegenwoordige waarde van het stelsel en zijne toekomst, benevens de middelen tot vermeerdering der landbouwvoortbrengselen en handelsartikelen op Java. *T. v. N. I.* 1866. N. S. 3e j. II. 500.

7237. Zakelijke inhoud van den schriftelijken strijd tusschen J. van den Bosch en P. Merkus over het kultuurstelsel, geput uit officieele bronnen. *Bartholo, De wording* enz. 's Hage 1863. 28.

7238. Vergelijkende beoordeeling, toegelicht uit officieele bescheiden, door S. van Deventer J.Sz., van de beginselen van J. van den Bosch en J. C. Baud, nopens de wording en werking van het stelsel van kultuur. *T v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 494.

7239. Opmerkingen over de bemoeijingen met- en de inrigting nopens het kultuurstelsel van J. van den Bosch en van J. C. Baud, naar aanleiding van „De kultuurprocenten en het kultuurstelsel, door J. J. Hasselman. Zalt-Bommel 1862." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 254.

7240. Bijdragen tot de kennis van het landelijk stelsel op Java, door S. van Deventer J.Sz. Het kultuurstelsel in verband met het landelijk stelsel, 1830—1836 Eerste ged. 1830. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 485. — Tweede ged. Verschil van

gevoelen bij de Regeringsleden. *Ald.* II. 23. — Derde ged. Uitbreiding van het kultuurstelsel. Nadere bekrachtiging door het opperbestuur. *Ald.* 172. — Vierde ged. 1831, 1832 en de eerste helft van 1833. *Ald.* 230.

7241. Getuigenis omtrent het kultuurstelsel, door J. C. Baud, Vice-president der Indische regering, gegeven in zijn brief, dd. 23 Jan. 1833, aan den Gouv. Gen. J. v. d. Bosch. *v. d. Bosch, Kultures.* 's Hage 1851. 12. Noot. *Hasselman, Partic. Industrie.* Z. B. 1863. 28.

7242. Bijdragen tot de kennis van het landelijk stelsel op Java, door S. van Deventer J. Sz. De Komm. Gen. J. van den Bosch en de Gouv. Gen. ad interim J. C. Baud van Julij 1833 tot Febr. 1834. Overzigt uit officieele bescheiden tezamengesteld, van hetgeen door beiden is verrigt ten aanzien van het kultuurstelsel in verband met het landelijk stelsel. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 437.

7243. Iets betrekkelijk de invoering van het kultuurstelsel op Java, door X. Betoog over de gruwelen aan het kultuurstelsel verbonden sedert 1835. *T. v. N. I.* 1850. II. 214. — Antwoord aan: „Een vriend van waarheid." Repliek van „de Redaktie" op een ingezonden stuk in de N. Rott. Cour. van 24 Oct. 1850. No. 254, van: „Een vriend van waarheid," 15 Oct. 1850, inhoudende verdediging van J. C. Band, ook wegens hetgeen hij volgens opsomming, voor de inlandsche bevolking heeft gedaan; met den tekst van dat stuk. *Ald* 360.

7244. Mededeeling, met toelichting, door G. de Serière van de resolutie van den Gouv. Gen. a. i. J. C. Baud, in Rade, 14 Maart 1835. No. 5, tot intrekking van het Etablissement van Landbouw in de residentie Krawang. *G. de Serière, Mijn loopbaan,* Zwolle 1849. 126 en 28.

7245. Aantooning door L. Vitalis, Batavia, 16 April 1851, van de gebreken en de wijze waarop sedert de aftreding van J. C. Baud, in 1836, het kultuurstelsel heeft gewerkt. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 247.

7246. Extract uit een brief van J. C. Baud, 8 April 1851, inhoudende zijne begrippen over het kultuurstelsel. Medegedeeld door P. J. Elout van Soeterwoude, in de Tweede Kamer op 26 Nov. 1859. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 40. — *Elout, Bijdragen,* 's Hage 1861. Inleiding 1.

7247. Extracten uit de redevoering van J. C. Baud op 6 Dec. 1851 in de Tweede Kamer gehouden, waarin hij ontvouwt de redenen waarom het kultuurstelsel is ingevoerd, en waarom en op welke voorwaarden hij daaraan zijne ondersteuning en medewerking heeft geschonken; alsmede extracten uit zijne latere redevoeringen over dit onderwerp. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 41.

7248. Over het door J. C. Baud bij de staatsbegrooting van 1852 in de Tweede Kamer uitgesproken gevoelen, dat het kultuurstelsel in zijne grondslagen moet worden herzien. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 446.

7249. Twee redevoeringen van J. C. Baud, in de Tweede Kamer op 5 Aug. 1847 en op 28 Julij 1854. Tegenstelling tusschen zijne uitspraken over het kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 232.

7250. De uitbreiding van de dwangkultuur en de heer J. C. Baud. Mededeeling, met opmerkingen door „de Redactie," van zijne denkbeelden over de toepassing van Art. 56 van het Reg. Regl., uitgesproken in de Tweede Kamer op 12 Dec. 1856 bij zijne interpellatie van den Min. van kol. P. Mijer over de uitgifte van „klapperkontrakten." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 127.

7251. De nagedachtenis van J. C. Baud, verdedigd tegen zijne vrienden. Naar aanleiding der discussiën over het Koloniaal Batig slot over 1857 in de Tweede Kamer op 25 en 26 Nov. 1859, en meer bezonder hetgeen toen door F. A. van Hall en J. J. Rochussen is beweerd nopens zijne zienswijzen betreffende het kultuurstelsel en den vrijen arbeid. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 33.

7252. Dertienjarige beoordeeling van 't kultuurstelsel op Java. Antwoord van W. R. van Hoëvell aan den Min. van Kol. J. J. Rochussen, op diens aanhaling uit zijne „Reis over Java enz. in 1847. I. Amst. 1849. 55," uitgesproken in de Tweede Kamer op 16 Dec. 1860, dienende tot aantooning van hare onvolledigheid, en ten betooge zijner steeds volgehouden consequentie op dat punt, met uiteenzetting zijner zienswijze ten opzigte van het kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 39.

7253. Gunstelingen gaan boven 's lands belangen. Aantooning van de reactie van J. J. Rochussen als Min van Kol. sedert 1858, met betrekking tot den vrijen arbeid

bij de kultures, in tegenstelling van het stelsel van vrijwilligen arbeid bij alle Gouvernementswerken. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 212.

7254. Eenige opmerkingen over het kultuurstelsel. Ingezonden. Aantooning van de keerzijde van het stelsel door verwijzing tot de uitkomsten van de Gouvernements thee-, kaneel-, indigo- en tabaks-kultuur, volgens het verslag van 1857. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 307. — Idem volgens het verslag van 1858. *Ald.* 23e j. 1861. I. 165.

7255. Afkeurende kritiek van de brochure »L'avenir de l'industrie Neêrlandaise par la redaction du Journal d'Intelligence. Maastricht (1857?)" Betreft ook het kultuurstelsel op Java. *Sloet, Tijds.* XV. 314.

7256. Tien jaren van het kultuurstelsel, 1851—1862, door W. Bosch. Aantooning uit de Regeringsverslagen van Nederlandsch Indië van het vicieuse van dit stelsel. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 257.

7257. Aankondiging der brochure »Beschouwingen omtrent het kultuurstelsel, eenige andere Indische aangelegenheden en vrijen arbeid op Java, door J. J. Hasselman. Z. B. 1860." Met beschouwingen van Sloet over vrijen arbeid, landverkoop, verpachting van woeste gronden, kultuurstelsel, irrigatie enz. *Sloet, Tijds.* XX. 177, 226.

7258. Politieke mijmeringen over Java en Nederland, door D. Gewijd aan de kwestie over vrijwilligen of gedwongen arbeid. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 333.

7259. Het koloniale stelsel van C. van Foreest. Ironische beschouwing van zijne lofrede op den dwangarbeid, gehouden in de Tweede Kamer op 30 Dec. 1861. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 128.

7260. Opmerkingen over de vrije en dwangkultuur op Java, het batig slot, den verkoop van produkten in Indië en den partikulieren handel tegenover dien der Handelmaatschappij, alsmede over het bankwezen op Java. *Econ. Bijbl.* 1862. 391—399.

7261. De Heer J. W. B. Money voorstander van het kultuurstelsel, maar met eenige variatiën. Opmerkingen over de door hem genoemde »verwerpelijke elementen" in dat stelsel. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 254.

7262. Over een wijziging in de appreciatie van ons kultuurstelsel, door J. W. B. Money. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 15, 18.

7263. Overzigt van den landbouw op Java, Gouvernements kultures, door A. W. P. Verkerk Pistorius, landhuishoudkundige. Aantooning der gunstige uitkomsten, alsmede der overdrijving en misbruiken van het kultuurstelsel, hetwelk thans geen regt van bestaan meer heeft. *Tijds. Nijv.* XXVI. 3 R. IV. 1863. 213.

7264. Een koloniaal hervormer, door .... Beschouwingen over de opvolgende beginselen van kultuur in Ned. Indië, bepaaldelijk veroordeeling van het kultuurstelsel met zijn dwang, en aanbeveling daarentegen van de partikuliere industrie en den vrijen arbeid, naar aanleiding der »Parlementaire redevoeringen over koloniale belangen van W. R. van Hoëvell. Zalt-Bommel 1862." *Tijdsp.* 1863. I. 392, 466; II. 19; 1864. I. 505; II. 97, 278.

7265. »Ons koloniaal stelsel besproken in het Parlement. Il faut quitter ce système. Reproductie eener rede van C. van Heukelom, over het kultuurstelsel op Java, in de zitting van 20 Dec 1864 der Tweede Kamer, zijnde een gemotiveerde afkeuring van dit stelsel. *T. v. N. I.* 1865 N. S. 3e j. I. 139.

7266. De financieele resultaten van 's Gouvernements landbouw en handel. Naar aanleiding eener vraag van J. K. van Goltstein in de Tweede Kamer op 16 Nov. 1852, omtrent de uitkomsten van de kultuur en den handel der twee hoofdprodukten, koffij en suiker, en het antwoord daarop van den Min. van Kol. C. F. Pahud. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 1.

7267. Berekening der kosten van het kultuur- en handelstelsel. Over het verlangen der staats-commissie tot onderzoek der koloniale remise-rekening over 1856, naar een staat aantoonende de resultaten en de onkosten van het kultuur- en handelstelsel in Ned. Indië over 1846—1857; en het antwoord van den Min. van Kol J. J. Rochussen hierop, 26 Julij 1858. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 272.

7268. Bewering door A., Java 23 April 1851, dat men met cijfers zou kunnen aantoonen, dat het kultuurstelsel binnen 10 à 15 jaren noodzakelijk zichzelf zal vernietigen. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 288.

7269. Een woord aan den Min. van Kol. Ch. F. Pahud, door »Eene stem uit de binnenlanden van Java," Java Mei 1852. Bewering dat de overdrijving van het kul-

tuurstelsel werkelijk tot ellende onder de Javaansche bevolking heeft geleid. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 148.

7270. Tegenstrijdigheden en onbillijkheden, door Z. Het bestaande dwangstelsel zou leiden tot dezelfde knevelarij en misbruiken, als thans met ijver elders worden tegengegaan. *T. v. N.* I. 14e j. 1852. I. 302.

7271. Over het behoud van het tegenwoordig kultuurstelsel, doch gezuiverd van de vele gebreken en misbruiken, naar aanleiding der brochure van den oud-res. J. W. H. Smissaert, getiteld: „Een woord over de Nota van den Heer Sloet tot Oldhuis, enz. Leiden 1850," door W. R. van Hoëvell. *T. v. N. I.* 1850. I. 135, 158. Zie ook II. 364.

7272. De tegenwoordige toestand van het kultuurstelsel op Java. Aanwijzing der noodzakelijke verbeteringen. Met adhaesie daaraan door „de Redactie." *T. v. N. I.* 1850. II. 106. — Aanmerkingen hierop door „Een der suiker-kontraktanten in Madioen." *T. v. N. I.* 13e j. 1851. 1e d. 185.

7273. Heerscht het kultuurstelsel van den Graaf J. van den Bosch nog op Java? Aantooning van de afwijkingen daarin, en van de vereischte verbeteringen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 256.

7274. Inkrimping der gouvernements kultuur. Lof aan het bestuur van den Gouv. Gen. J. J. Rochussen ter zake zijner hiervoor genomen maatregelen, 1845—1851. Door ***. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 115, 116.

7275. De heeren J. C. Baud en J. J. Rochussen bittere vijanden van het kultuurstelsel! Aanmerkingen op de bewering dat zij door hunne handelingen den stilstand of den achteruitgang van dit stelsel hebben veroorzaakt. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. 1. 261. — Tekst van deze bewering. Zie *C. H. F. Riesz, Cultuurstelsel* enz. 's Hage 1860. 17.

7276. Aantooning door den oud-Gouv.-Gen. J. J. Rochussen, dat onder zijn bestuur het kultuurstelsel niet overdreven, maar meer in overeenstemming gebragt is met de behoeften en de welvaart der bevolking. *Rochussen, Toelichting,* 's Hage 1853. 118.

7277. Een bloedschuld. Tegen de uitbreiding van het kultuurstelsel en tegen de lage loonen bij den verpligten arbeid. *Tijdsp.* 1863. 1. 280.

7278. Mededeelingen in 1847 door L. Launy, Dir. der Midd. en Dom. op Java, betreffende de opdrijving van het kultuurstelsel, gevolgd door eenige toelichtingen. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 36, 65. — Toelichting door Z. *Aid.* 14e j. 1852. I. 41.

7279. Vermindering der bevolking in sommige residentiën op Java. Aantooning dat de oorzaak is gelegen in de verkeerde werking van het kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 1850. I. 383.

7280. Logenstraffing der bewering, dat het kultuurstelsel Java ontvolkt en verarmt, met verwijzing tot de resultaten daarvan in de afd. Modjokerto, res. Soerabaja, door J. F. G. Brumund. *Indiana,* II. 1854. 261.

7281. Aantooning door K. G. W. van Wassenaar van de voordeelen voor den Javaan van de partikuliere boven de Gouv. kultuur. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 246.

7282. Gunstige staat van zaken in Bantam, gedeeltelijk toegeschreven aan de staking van bijna alle kultures voor het Gouvernement. *T. v. N. I.* 1850. II. 210.

7283. Is er dwang noodig om de Javanen te doen produceren voor den Europeschen handel? Door „Eene stem uit de Binnenlanden." Ontkennende beantwoording dier vraag, en betoog, dat het vrije stelsel gunstiger resultaten heeft opgeleverd dan het dwang- of kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 368.

7284. Indrukken ontvangen op een togtje in de Bovenlanden van Buitenzorg in 1852, bijzonder betreffende de resultaten van de werking van het vrije stelsel tegenover die van het dwang- of kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 433.

7285. Zijn belastingen nuttig tot bevordering van de arbeidzaamheid? Bestrijding der uitspraak van J. C. Baud op 11 Junij 1855 in de Tweede Kamer, dat dwang overal en altijd de motor van den arbeid is, en dus ook belastingen den arbeid bevorderen. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 51.

7286. De vrije en gedwongen arbeid der Javanen feitelijk toegelicht, door W. Bosch, met een beroep op den Min. van Kol. J. J.

Rochussen. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 285.

7287. Het stelsel van handel, gedwongen arbeid en verpligte leverantie, vergeleken met dat eener vrije kultuur en regelmatige belasting, door H. Warner Muntinghe, Raad van Ned. Indië. Tekst van zijn Rapport dd. Batavia 19 Julij 1817. No. 65. *T. v. N. I.* 1850. II. 305. 13e j. 1851. I. 1 en 100. — De tekst van dit rapport ook medegedeeld door S. van Deventer J. Cz. Zie *S. v. Deventer J.Cz., Bijdragen* Z. B. 1865. 281. — Tekst van den brief, dd. 's Hage 10 Aug. 1823, van G. K. van Hogendorp aan den Gouv. Gen. G. A. G. P. van der Capellen, met zijn oordeel over het Rapport, gevolgd door ophelderingen van de Redaktie. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 99.

7288. Betoog voor de vrije kultuur van produkten in Britsch Indië door Engelsche kapitalen en industrie. Uittreksel, uit het Engelsch vertaald, door P. de Haan Pz. van een vertoog, ten opschrift hebbende „De tegenwoordige staat en de uitzigten in de toekomst van den vrijen handel en de kolonisatie in Indië. Londen 1828." *Hermes.* 3e j. 1828. No. 9 p. 21, 29; No. 10. p. 3, 12.

7289. Het budget van Britsch Indië onder een stelsel van partikuliere nijverheid ons vóórland. Mededeeling uit de Times van een brief uit Calcutta, over de gunstige finantieele aangelegenheden van Britsch Indië, dienende ter wederlegging der bewering te dien opzigte door J. Heemskerk Azn. in de Tweede Kamer op 18 Dec 1861 uitgesproken. *T. v. N. I.* 14e j. 1862. I. 397.

7290. Tekst van het adres van Graaf Shaftesbury c. s. aan Sir Charles Wood, ter verdediging der handelingen van het opperbestuur met opzigt tot de intrekking der wet op de verbreking in Britsch Indië door de ryots der kontrakten met de planters. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 186.

7291. De overgang van het kultuurstelsel in vrije ondernemingen, door A. Betoog der noodzakelijkheid hiervan in ons eigen belang, met het oog op de maatregelen in Britsch Indië genomen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 102.

7292. Een blik in het leven van den Javaan, door W. Q. De kultuurwet en de polemiek daarover, het belang en de vatbaarheid van den Javaan bij en voor den vrijen arbeid en de partikuliere industrie, naar aanleiding der brochure van B. R. P. Hasselman en R. A. F. de Vogel. *Econ. Bijbl.* 1862. 323.

7293. Merkwaardige woorden van den stichter van het kultuurstelsel. Betoog voor de kultures met vrijwilligen arbeid op Java. Overgenomen uit zijn werk „Nederl. bezitt. in Azië enz. 's Hage 1818." *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 58.

7294. De behoeften van de partikuliere nijverheid op Java, door G. H. van Soest. Aanwijzing van de te nemen maatregelen voor de bevordering van deze nijverheid, van de wijze van beschikking over de vereischte gronden, en van de wijze van belastingheffing op de ondernemers; naar aanleiding van de inzigten van den Min. van Kol. J. Loudon, omtrent vrijen arbeid en industrie, uitgesproken in de Tweede Kamer op 13 Mei 1861. *T. v. N. I.* 23e j 1861. II 219.

7295. Hervorming van het kultuurstelsel op Java in het welbegrepen belang van het Moederland en de koloniën, door F. H. van Vlissingen. Betoog voor de invoering der partikuliere industrie. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 37.

7296. Het stelsel van partikuliere industrie, in verband met de welvaart van den Javaanschen landbouwer, door N. N. Verwerping der door J. C. Cornets de Groot gewilde kultuur-ondernemingen door partikulieren, bij wijze van vrijwillige overeenkomsten met de bevolking buiten bemoeijenis van het Gouv.; doch aanbeveling om zich voor den overgang van het kultuurstelsel tot vrijen arbeid te bedienen van den landverhuur aan Europeanen, zoo als die in de Vorstenlanden bestaat. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 170.

7297. De Gouv. Generaal A. J. Duymaer van Twist zou het kultuurstelsel willen toepassen als een middel om tot vrijen arbeid en kultuur te geraken. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 84.

7298. Het kultuurstelsel beoordeeld in 1851 en 1858. Over de ten uitvoer legging van het kultuurstelsel in verband met een geleidelijken overgang van gedwongen tot vrijen arbeid, zooals die door de Tweede Kamer en speciaal door W. R. van Hoëvell is voorgestaan. *T. v. N. I.* 21e j 1859. I. 61.

7299. Is de Minister Oost-Indisch doof? Aanmerkingen op het zwijgen van den Min.

van Kol. J. J. Rochussen op de vraag van J. R. Thorbecke om mededeeling van een statistiek van den vrijen arbeid op Java, aan hem gedaan op 26 Nov. 1859. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 58.

7300. Onderzoek naar den vrijen arbeid, in verband met een onderzoek naar de mogelijkheid, om het kultuur- of dwangstelsel op Java door vrijen arbeid te vervangen, door H. J. Lion. Geschiedkundige ontwikkeling, met een inleiding over absenteïsme. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 1, 81.

7301. De Gouvernements-kultures op Java en de Javanen, door Fr. Aandrang om het tegenwoordig onderzoek der suikerkultuur ook tot andere kultures uit te strekken. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 138.

7302. Aantooning, met het oog op Pasoeroewan en Cheribon, van de wijze waarop men door het kultuurstelsel tot vrijen arbeid kan geraken. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 206.

7303. Financiën en kultuurstelsel. Verdediging van de partikuliere industrie en den vrijen arbeid tegen het kuulturstelsel, met het oog op de noodzakelijke hervorming van het finantieel beheer van Ned. Indië. Naar aanleiding van de »Bijdragen van Elout. 's Hage 1861." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 144.

7304. De ontwikkeling van Indië in 't belang van Nederland, dd. Soerabaja, Maart 1862. Over de bestaande stelselloosheid ten aanzien der vrije landbouwondernemingen op Java en de noodzakelijkheid der regeling daarvan bij de wet, alsmede der vervanging van de Gouvts. industrie door de partikuliere. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 360.

7305. Veroordeeling van het absenteïsme en het kontraktenstelsel op Java, en aanbeveling daarentegen van vrijen arbeid met landbezit en kolonisatie van Nederlanders. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 156.

7306. Wat is waarheid? Vrije arbeid blijkens officiëele stukken. Overzigt van hetgeen omtrent vrijen arbeid bij de kultures op Java in de regeringsverslagen van 1849—1857 voorkomt, meer bepaald met opzigt tot de beginselen, waarvan het Indisch bestuur als souvereine magt in deze is uitgegaan, in tegenstelling van de verklaring van den Min. van Kol. J. J. Rochussen in de Tweede Kamer op 13 Dec. 1859. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 215, 243. — Eenige uitkomsten van het tegenwoordige regeringsstelsel over het jaar 1858, blijkens officiëele bescheiden. Aanvulling van bovengenoemd artikel. *Ald.* 23e j. 1861. I. 157. — Een misstelling. Verbetering in dat artikel. *Ald.* 408.

7307. De tabakskultuur en de vrije arbeid. Aantooning uit de resultaten van de vrije tabakskultuur, der noodzakelijkheid eener vervanging van het kultuurstelsel op Java door vrijen arbeid. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 337.

7308. Waarom stelt men ons stelsel niet op de proef? door W. Bosch. Aantooning der verarming van de res. Kadoe door het dwangstelsel, en wensch naar eene proefneming met vrijen arbeid aldaar. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 6.

7309. Is de vrije arbeid vrij? door N. N. Over de tegenstrijdige adviezen van den resident L. op Java over den vrijen arbeid aldaar. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 195.

7310. Nota's van A. P. Godon en J. van Swieten, omtrent hetgeen o. a. dient in acht genomen te worden, ten einde te komen tot werkelijk vrijen arbeid op Java. *Suermondt, West Java K. K Maatsch.* Amst. 1865. 47. — Voorloopige wederlegging van bedenkingen geopperd naar aanleiding dezer Nota's. *Ald.* Supplement. 5.

7311. Vraag ter overweging voorgesteld door het bestuur van het te houden XXe Nederl Landhuishoudkundig Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen, over gedwongen arbeid. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306.

7312. Voorstel tot uitsluiting van de koffij en de suiker van de partikuliere teelt, naar aanleiding der voorgenomen regeling der kultuurondernemingen in Ned. Indië. *Kolon. Jaarb.* 2 j. 1862. 274.

7313. Tekst der circulaire, dd. Batavia 22 Febr. 1859, No. 700/12 *b* van den Dir. der kult. G. Umbgrobe van den res. van Cheribon, Tagal, Pekalongan, Samarang, Japara, Rembang, Soerabaja, Pasoeroean, Bezoekie, Probolingo, Kedirie, Madioen en Banjoemas, tot het instellen van een onderzoek naar de werking van den vrijen arbeid in hunne res. *Gedr. Stukk.* 1861—62. CVII. No. 7. — Tekst van het besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië C. F. Pahud, dd. 8 Maart 1860, No. 14, tot onthouding van de Europ. ambtenaren en Inl. hoofden op Java van inmenging in de aangelegenheid van vrijen arbeid, hetzij om dien te bevorderen, hetzij om dien tegen te gaan. *Ald.* 1860—61. II. No. 125i. Gedeeltelijk opgenomen in het *Bijblad Ind. Staatsbl.* IV. 1860. 157. No. 856.

7314. Indisch Genootschap. Alg. verg. van 28 Nov. 1862. Bespreking van den toestand der landbouwindustrie op Java, bepaaldelijk met het oog op de vraag: of landbouwondernemingen van partikulieren aard mogelijk zijn naast de kultuurondernemingen van het Gouvernement. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 38.

7315. De rapporten van P. W. A. van Spall over zijne zending naar Ceilon tot onderzoek der koffij- en kaneelkultuur aldaar zullen in druk worden uitgegeven, en mededeeling inmiddels al dadelijk van de slotsom zijner bevinding omtrent de koffijteelt. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 123—128.

7316. Het rijk Pasaman op Sumatra's Westkust, door E. S., dd. Padang 28 Aug. 1864. Overgenomen uit de Sumatra-Courant van 1 Oct. 1864, ter aanbeveling van Europesche kultuur- en industrie-ondernemingen in dat rijk. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 60.

7317. Over de landbouwprodukten der Lampongs. Beschrijving, cijfers en aanwijzing tot uitbreiding en verbetering van de verschillende kultures en productie, met bespreking der kwestie eener verpligte levering tegen vaste prijzen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 141.

7318. Beschrijving van de verpligte kultuurdiensten in de Oostelijke Soenda-landen, door A. W. Kinder de Camarecq, voormalig ads.-res. van Soemadang en Soekapoera. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 284.

7319. Wensch dat de Tijger-eilanden, Kalatoea enz. aan de partikuliere industrie ter ontginning worden overgegeven, door „Een oud opmerker." *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 263.

7320. Mededeelingen, door G. P. J. Mossel, betreffende de partikuliere onderneming in de Elpapoetiebaai aan de Zuidkust van Ceram, voor de kultuur van kakao en koffij, onder den bekwamen opziener Pieters. *Swart, Verh.* 1862. 1 afd. 428.

7321. De Fransche koloniën na de afschaffing der slavernij, door R. le Pelletier Saint-Remy. Uit „Revue des Deux Mondes". De toestand bij den vrijen arbeid met betoog, dat de Aziatische immigratie zal leiden tot een aanmerkelijke wijziging in de voorwaarden van den arbeid, meer bepaald op Réunion. *Wet. Blad.* 1858. II. 43.

7322. Productieve toestand van La Reunion. *Sloet, Tijds.* XVIII. 303.

Kultuurregeling.

7323. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van: A. het geheim rapport van 17 Maart 1831, No. 36*k*, van den Min. v. Waterstaat, Nijv. en Kol. a. i. G. G. Clifford aan den Koning, inhoudende de consideratiën tot goedkeuring door Z. M. van de algemeene beginselen van het op Java ingevoerde kultuurstelsel; en B. het Koninklijk besluit van 20 Maart 1831, No. 80, inhoudende de verlangde goedkeuring. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 428, 435. — Geheele mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot, van het geheim rapport, dat is gesteld door J. C. Baud. Zie *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 112, met gedeeltelijke mededeeling van het Kon. besluit.

7324. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Indische Resolutie, dd. 30 Nov. 1831, No. 1, tot oprigting der Directie van kultures, benoeming van J. J. van Sevenhoven tot eersten Directeur, en opgave van zijne Instructie, gearresteerd bij Ind. Resolutie, dd. 30 Maart 1832. No. 23 (Ind. Stbl. No. 15). *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 190, 198. — Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Voorschriften voor den Direkteur der kultures J. S. van Sevenhoven, om bij zijne aanstaande inspectiereis over Java te worden in acht genomen. Gearresteerd bij Ind. besluit van 8 Julij 1832, No. 1. *Ald.* 266. — Opgave, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Ind. Resol., dd. 31 Maart 1833, No. 1, waarbij de res. van Cheribon B. J. Elias wordt benoemd tot Directeur der kultures. *Ald.* 269.

7325. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Instructie voor den Inspecteur der kultures L. Vitalis, belast met de regeling der werkzaamheden van de suiker- en indigokultuur in de res. Tagal en Pekalongan. Gearresteerd bij besluit van den Komm. Gen. J. van den Bosch, dd. 24 Dec. 1833, No. 486. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 458.

7326. Tekst van dat gedeelte van Bijlage A van het Ind. besluit van 28 Maart 1834, No. 1 (Ind. Stbl. No. 22), dat den titel draagt: „Nieuw stelsel van kultures." *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 120, 103.

7327. Toelichting en aanvulling uit officiëele bescheiden, door S. van Deventer J.Sz. van het besluit, d.d. 28 Maart 1834, No. 1 (Ind. Stbl. No. 22), van den Gouv. Gen. a. i. J. C. Baud, tot het openbaarmaken van een kort en zakelijk overzigt van het stelsel van kultuur ten dienste van alle daarbij betrokken ambtenaren. Zijnde eenige noodzakelijke extracten uit een algemeen overzigt door Z. E. den Commissaris Gen. J. van den Bosch tezamengesteld, dd. 24 Jan. 1834, en andere bijlagen bij dat besluit geannexeerd. *T. v. N. I.* 1865. N.S. 3e j. II. 489, 491. — Tekst van dit besluit en bijlagen. *v. Elten, Iets.* 's Hage 1835. 161. — Hierin tekst der Missive, dd. 28 Maart 1834, No. 113, van J. C. Baud aan den Min. van Kol. A. Brocx, ter mededeeling der gronden welke hem tot het publiceeren dier bijlagen hebben bewogen. *T. v. N. I. ald.* 491.

7328. Publicatie van den G. G. v. N. I. van 22 Febr. 1838, van het Reglement van orde en ondergeschiktheid voor de etablissementen van landbouw op Java. *T. v. N. I.* 3e j. 1 d. Batavia 1840. 96, noot.

7329. Klagt over de tegenwoordige verwaarloozende directie van het stelsel van kultures en de gevolgen daarvan, door H. *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 56, noot.

7330. Geheele mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot, van den zakelijken inhoud der circulaire, dd. 9 Febr. 1832, No. 156, van den Dir. der kultures J. J. van Sevenhoven, aan de residenten op Java, ter aantooning van de beginselen, waarnaar gehandeld moet worden bij de aanmoediging en uitbreiding der verschillende kultures op Java. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 121. — Extracten uit dezelfde circulaire. *Gedr. Stukk.* 1862—63. LIX. No. 4.

7331. Geheele mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot, van den tekst van het geheim rapport, dd. Buitenzorg 10 Oct. 1830, Kabinet No. 628/26, van den Gouv. Gen. J. van den Bosch aan den Min. v. Kol. G. G. Clifford, ter mededeeling van de genomen maatregelen tot uitbreiding der teelt van handelsvoorwerpen op het eiland Java, en verzoekende de Koninklijke goedkeuring daarop. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 339.

7332. Mededeeling, door J. P. Cornets de Groot, van den tekst van zijn ontwerp van grondslagen voor de regeling der cultures op Java en de daarbij behoorende toelichtingen, voorafgegaan door de opgave der beginselen voor die regeling, zoo als zij gesteld zijn door den Min. van Kol. J. J. Rochussen, in zijne redevoering in de Tweede Kamer van 14 Dec. 1860. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 224.

7333. Aantooning der noodzakelijkheid eener regeling bij de wet van de uitgifte van kultuurkontrakten, door N. N., dd. Oosthoek van Java 1857. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 261. — Idem, door Een Suikerfabrijkant, dd. Patih 30 Mei 1857. *Ald.* 262.

7334. Regeling van de uitgifte der kultuurkontrakten bij de wet. Interpellatie van W. R. van Hoëvell, door G. H. van Soest. Geschiedkundig overzigt van het verhandelde tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging van Dec. 1852 tot Mei 1860. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 365.

7335. Interpellatie over de regeling der kultuurkontrakten op Java. Zitting van 10 en 11 Mei 1860. *W. R. v. Hoëvell, Parlem. Redev.* IV. Z. B. 1866. 72.

7336. Noodzakelijkheid der vervanging van den tegenwoordigen Direkteur der kultures G. Umbgrove, in het belang van de partikuliere ondernemingen en den vrijen arbeid op Java. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 195. — De tegenwoordige Direkteur van kultures G. Umbgrove moet vervangen worden. *Ald.* 24e j. 1862. I. 265. — Noodzakelijkheid der vervanging van den tegenwoordigen Direkteur der kultures G. Umbgrove. *Ald.* 337.

7337. Noodzakelijkheid eener wet, regelen stellende voor partikuliere ondernemingen, naar aanleiding van den toestand der ondernemers van eene vrije suikerkultuur in Cheribon. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 62.

7338. Ontwerp van wet betrekkelijk de cultuurondernemingen in Nederl. Indië, bij Koninkl. boodschap, dd. 's Hage 6 Julij 1862, der Tweede Kamer van de St. Gen. aangeboden en weder ingezonden 26 Sept. 1862. *Gedr. Stukk.* 1861—62. CIV. No. 2. *'s Jacob, Cultuurondern.* Amst. 1862. 36. — Memorie van toelichting, 8 Mei 1862, van den Min. van Kol. G. H. Uhlenbeck, hierbij gevoegd, weder ingediend 26 Sept. *Gedr. St.* No. 3. *'s Jacob.* 46. — Tekst van het voorloopig verslag, dd. 4 Febr. 1863, van de Commissie van rapporteurs in de Tweede Kamer. *Gedr. St.* 1862—63. XXII. No. 2.

7339. Het budget der „koloniaal-radikalen" en hunne beginselen volgens de geschiedenis, door W. Bosch. Schets van den strijd door de drukpers gevoerd over bovengenoemde aanhangige wet, benevens een historische terugblik op de handelingen en inzigten der voorname voorstanders eener liberale rigting in ons bestuur van Ned. Indiën, van D. en G. K. van Hogendorp tot J. van den Bosch en J. C. Baud, gevolgd door eene verdediging van de beginselen der kultuurwet, met eene wederlegging der argumenten daartegen en tegen eene geleidelijke opheffing van het kultuurstelsel ingebragt. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 257. — De Minister van Staat J. J. Rochussen als publicist in 1862 en als Gouverneur Generaal van Ned. Indië in 1845—1851, door W. Bosch. Een parallel tusschen de inzigten ontwikkeld in de brochure: „Het wetsontwerp op de partikuliere kultuurondernemingen in Ned. Indië, beoordeeld door den Minister van Staat J. J. Rochussen. 's Hage 1862," en tusschen hetgeen hij als Gouv. Gen. van Ned. Indië en als Min. van Kol. heeft gedaan of nagelaten. *Ald.* 321.

7340. Beoordeeling door B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis der brochure: „Het wetsontwerp op partikuliere kultuurondernemingen in Ned. Indië beoordeeld in verband met het Gouv. kultuurstelsel door den Min. van Staat J. J. Rochussen. 's Hage 1862." Afkeuring van dat wetsontwerp; programma van zijne inzigten omtrent de tegenwoordige eischen der koloniale politiek. *Sloet, Tijds.* XXII. 466.

7341. De Cultuurwet, door H. A. des Amorie van der Hoeven. Verdediging dezer wet naar aanleiding der brochures van E. H. 's Jacob, J. J. Rochussen en eenige anderen. *Gids.* XXVI j. N. S. 15e j. 1862. II. 841. — Oordeel over deze wet door de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam. *Verslag Amsterdam* 1862, 12, 13. Dat oordeel is overgenomen in *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 437 en in *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 185.

7342. Over de intrekking van het wetsontwerp op de kultuur-ondernemingen in Ned. Indië buiten overeenkomst met het Gouvernement. *Econ. Bijblad* 1863. 213.

7343. Voorstel om art. 56 van 't R. Reglement nu wat rust te gunnen. Met de uitlegging aan dit artikel gegeven door J. C. Baud, in tegenstelling met die door J. J. Rochussen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 125.

7344. Art. 56 van het Reglement op het beleid der Regering van Ned. Indië; door A. J. Duymaer van Twist, dd. Maart, 1863. Geschiedenis van dit artikel, voorafgegaan door een overzigt van het ontstaan, het gewijzigde karakter, de werking en de resultaten van het kultuurstelsel. *Bijdr. Bestuur Nederland,* IX. 1864. 1.

7345. Redevoering van Th. F. Schill, over de behoefte aan regeling van de kultuur-aangelegenheden in Nederl. Indië. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j II. 370. — Redevoering van G. H van Soest, over den aard der te maken kultuurregeling op Java. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 382. — Discussiën in de algemeene vergadering van het Indisch Genootschap naar aanleiding dezer aldaar gehouden redevoeringen, op 21 Oct. 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 387. — De kultuurregeling. Kort verslag dezer redevoeringen en discussiën. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 334.

7346. Ordonnantie van den Gouv. Gen. H. W. Daendels, dd. Soerabaja 14 Julij 1808, inh. Verbod tot het verhuren van negorijen en dessa's aan Chinezen en anderen, als ook tot het doen van voorschotten op het gewas op Java. *Daendels, Staat.* 's Hage 1814. Bijl. I. Java's N. O. Kust. No. 2. Overgenomen in: *Tollens, Verzameling* Batavia 1856. 3. *Bijblad Ind. Staatsblad,* II 1858. 320. *Bartholo, Wording* enz. 's Hage 1863, 79 Bijl. A. — Tekst van het Indisch besluit, Buitenzorg 20 Mei 1858 No. 44, tot toelichting van deze ordonnantie. *Bijbl. Ind. Staatsbl.* II. 1858. 319. No. 411. — Inconsequentie met voorschotten. Over de sedert gebleken inconsequentiën der Regering te dien opzigte. *T. v. N. I.* N. S. 23e j. 1861. II. 258.

7347. Is het geven van voorschotten onvoorwaardelijk af te keuren? Verdediging van voorschotten aan de Javaansche landbouwers, doch met aandrang op eene regeling hiervan. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 127.

7348. Het voorschotten - stelsel; door „Een Particulier". Zijnde eene verdediging van dat stelsel op Java. *T. v. N. I.* 23 j. 1861. II. 282.

7349. Denkbeeld in 1844 geöppenrd door den Min. van Kol. J. C. Baud, tot afschaffing der kultuurprocenten, met verhooging der traktementen van de daarbij betrokken ambtenaren. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 19.

7350. Afschaffing van de kultuurprocenten. Over de verklaring van den Min. van Kol. Loudon betreffende hare afschaffing, des noods met billijke verhooging der traktementen van de ambtenaren, die bij de afschaffing schade mogten lijden. *T. v. N. I.* 23 j. 1861. II. 395.

7351. Over den verkoop van het tweede gewas op Java, in verband met de vroegere geschiedenis der regeling van den verkoop hier te lande van het te veld staand gewas. *Sloet, Tijds.* XXIII. 36.

Arbeiders.

7352. Opgave van de op Ceylon aangekomen en van daar weder vertrokken arbeiders, afkomstig van de kust van Coromandel en Malabar, van 1851 tot 1860 verkregen van het tolkantoor (custom office) bij Colombo, medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX N. S. IV 1863. 222. *van Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 222.

7353. Bijzonderheden nopens het hooge dagloon van den Maleijer of Dajak in de Wester Afdeeling van Borneo, waardoor de inzameling van getah pertjah niet zoo voordeelig voor hem is als die van rottan, dammar, was enz. Medegedeeld door S. D. Schiff uit het verslag omtrent een onderzoek naar de Kankrid door G. P. te Winkel, te Soekadana. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 405.

7354. Mededeeling door S. van Deventer J. S. z. der verschillende wijzen, waarop in 1830 en 1831 getracht werd te voorzien in het gebrek aan arbeiders ten dienste van de suikermolens in de Ommelanden van Batavia en van het Etablissement van Landbouw te Krawang *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 187, noot.

7355. Toelichting van den genomen maatregel, vastgesteld bij Indische resolutie van 26 Julij 1831, No 1, Ind. Stbl. No. 39, om in het belang van den landbouw en vooral der particuliere suikerfabriekanten Chineesche werklieden naar Java te doen overkomen; door G. de Serière, oud Gouv. der Moluksche eilanden. *G. de Serière, Mijn loopbaan.* Zwolle 1849, 21.— Rapport, dd. Tjanjor, 17 Junij 1832, van het lid in het hoog geregtshof, fungeer. ommegaand regter in de Westerafd. J. H. Tobias, betreffende het hem opgedragen onderzoek nopens den opstand der Chineesche werklieden van het Etablissement van Landbouw te Tjilangkap, in de res. Krawang. *Ald.* 81. — Toelichting door G. de Serière, van deze gebeurtenis. *Ald.* 18, 122, 124. — Toelichting door S. van Deventer J. Sz. van deze gebeurtenis, met mededeeling van den zakelijken inhoud der Indische resolutie van 31 Julij 1832. No 1. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 328.

7356. Vergelijking door C. Vreede, tabakskontraktant, dd. Toeban 31 Aug. 1849, tusschen de verdiensten van den Javaan bij de tabaks- en bij de suikercultuur. *T. v. N. I.* 1850. I. 128.

7357. Mededeeling door S. van Deventer J. Sz. van de wijze, waarop de boedjangs van Cheribon uit hun geboorteland verplaatst werden naar ver gelegen gewesten, om dáár als werklieden op de velden of in de suikerfabrieken te arbeiden; en hoe zulks geschiedde, met goedkeuring en onder toezigt en kontrole van de Regering, 1821—1834. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 433.

2. Koffij.

Teelt en Bereiding.

7358. Oudste geschiedenis van den koffijboom. Chronologisch overzigt van de invoering der koffijteelt in de verschillende deelen der aarde sedert 1690—1768. *Rec. o. d. Rec.* XXVIII. 1835. Meng. 434.

7359. Plaat voorstellende de: „Koffiboom zoo als hij in het gelukkig Arabie naar het leven is geteekent." *Boekz.* II. 1716 tegenover 511.

7360. Verslag van het onderzoek omtrent de kultuur en bereiding van koffij op het eiland Ceylon, ingevolge Gouvts. besluit van 19 Aug. 1861, No. 23, door P. W. A. van Spall. Tekst met bijlagen. *Tijds. Nijv. N. I.* IX N. S. IV. 1863. 41, 237. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 41, 237.

7361. Beschrijving der wijze van aanplanten en bereiding der zoogenaamde plantation-coffee op Ceylon door Europesche ondernemers voor eigene rekening gecultiveerd en hetgeen verder daarop betrekking heeft,

door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 64. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 64. — Idem van de zoogenaamde native-coffee door de bevolking bereid. *Tijds Nijv. N. I.* 48. *v. Spall, Verslag Ceylon,* 48.

7362. Mededeeling betreffende eene ziekte der koffijboomen in Ceylon. Nederduitsche vertaling uit het Engelsche "Berigt over de bruine schubziekte (brown scale) of boomluis (coccus) in de koffij-plantsoenen op Ceylon, in eenen brief van G. Gardner, Dir. van den botanischen tuin te Peradenia, aan den kol. Secr. te Colombo." Medegedeeld op verlangen van den Min. van kol. J. J. Rochussen. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 107.

7363. Lijst van modellen, monsters, kaarten enz. betreffende de koffij-kultuur, door P. W. A. van Spall van Ceylon medegebragt en door de Regering ter bewaring afgestaan aan de N. I. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 254. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 254.

7364. Staat der werktuigen op het eiland Ceylon gebezigd tot het ontbolsteren der koffij van de roode schil, pulpers genaamd. Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 238. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 238.

7365. Namen der voornaamste koffij-bereiding-etablissementen te Colombo, en de hoeveelheid producten aldaar bereid wordende. Medegedeeld door P. W. A. v. Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 247. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 247.

7366. Zakelijk extract uit het verslag over de koffij- en kaneel-kultuur op Ceylon, in 1861 uitgebragt door P. W. A. van Spall, inspecteur der culturen op Java. (Voor zoo veel de koffij-kultuur betreft). *Suermondt, West Java KK. maatsch.* Amst. 1865, 68.

7367. De koffijteelt op Ceilon als resultaat der vrije nijverheid, beschouwd in tegenstelling met den achteruitgang der koffijteelt op Java. *Sloet. Tijds.* VI. 101.

7368. Koffij van Java en van Ceylon, een wenk in cijfers; door **. Vooruitgang van cultuur en produkt op Ceylon, in tegenstelling van die op Java, in 1845, 1852, 1855, 1857. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 172. — De koffijproduktie van Java vergeleken met die van Ceylon. Vergelijkend overzigt in elk der jaren 1850 tot 1862; met aantooning van de resultaten der geregelde plantaadjes en der gewone aanplantingen van de inboorlingen. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2 j. II. 43.

7369. Algemeene opmerkingen betrekkelijk de teelt en behandeling der koffij in Nederlandsch Indië, door W. L. de Sturler. Geschiedkundig overzigt van de werking van het koffijstelsel en de achtereenvolgens verkregen uitkomsten sedert 1795; gevolgd door beschouwingen over de kweeking, bereiding en berging van het produkt. *Tijds. Nijv.* XXIII. 3e R. I. 1860. 237.

7370. Wetenschap en praktijk, ook met betrekking tot de koffij-kultuur; door K. F. Holle, dd. Garoet 12 Nov. 1863. Aantooning van het nut der landbouw-wetenschap ook bij deze kultuur. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 221.

7371. Proefhandleiding voor de kultuur en gewone inlandsche bereiding van koffij; door K. F. Holle. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 285.

7372. Vraag ter beantwoording voorgesteld door het Bestuur van het te houden XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 138, betreffende het ontzien van den penwortel bij de uitpoting van koffijboompjes zoowel in Suriname als op Java. *Verslag Landhuishoudk Congres* XVI. Dord. 1861. 24. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 4. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 252. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Ald.* 252. — Mededeelingen van F. van der Oudermeulen betreffende genomen proeven. *Ald.* 250. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt, door R. F. van Raders, A. J. Zencker, en B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, in de vierde afdeeling van het congres op 20 Junij 1861. *Ald.* 250.

7373. Over het planten van koffij in het verband, door F. C. Valck. Met platen. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 185.

7374. Mededeeling, door D. W. Rost van Tonningen, betreffende de proefkultuur, en hare resultaten, met Mokka-koffijboompjes te Buitenzorg. Not. Nat. Vereen. 28 Julij 1859). *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4. S. VI 1859—1860. 197.

7375. Opmerkingen van J. E. Teysmann over de koffij-kultuur en bereiding in de Minahassa, gemaakt gedurende zijne reis in 1860, en voorkomende in het verslag dier reis, dd. Buitenzorg Nov. 1860. *Nat. Tijds. N.I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 346.

7376. Vraag ter overweging en beantwoording voorgesteld door het Bestuur van het te houden XVe Nederl. Landhuishoudkundig Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 111, over aanplanting van Mokka-koffij op rotsige en zonnige plaatsen op Java en in Menado. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 403. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt, door R. F. van Raders, P. van Rees, oud-resident van Batavia, en R. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, in de vierde afd. van het congres op 20 Junij 1860. *Ald.* 416. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 255, 282.

7377. Vraag ter overweging en beantwoording voorgesteld door het bestuur van het te houden XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No. 81, over den aanplant en het onderhoud der uitstekende koffijtuinen in de Minahassa van Menado, en toepassing op Java. *Verslag Landhuishoudk Congres* XVII Middelburg 1862. 17, 190. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III 1862. 167. — Niet beantwoord noch behandeld. Opnieuw voorgesteld onder No. 88, op het XVIIIe Congres te Leeuwarden, van 23—26 Junij 1864; doch zonder beter gevolg. *Ald.* Leeuw. 1863. 16, 230. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 387.

7378. Wenken en raadgevingen voor de koffij-kultuur op woeste boschgronden; door H. W. van Waay, dd. Samarang 10 Maart 1858. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II. 29.

7379. Opmerking omtrent de koffij-kultuur in hoog-gelegen streken; door C. W. A. Nagel, ads. res. van Bandong. Be reft de aanwending van den moerbezie- in plaats van dendadapboom bij deze kultuur. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 4, 5, 6. bl. 171.

7380. Mededeeling door E. de Waal van de beschrijving der bereiding van koffij op de West Indische wijze, zoo als zij gevolgd wordt in het district Antang, res. Pasoeroewan. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5, en 6. bl. 268.

7381. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.S.z., van den zakelijken inhoud der Missive, dd. 29 Sept. 1832, van den pres. van de faktorij der Nederl. Handelmaatschappij, A. J. L. Ram, aan de Indische Regering, over zijne bevinding van een monster koffij van Pasoeroean, bereid op de West-Indische wijze. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 254.

7382. De beste tijd en wijze om den koffijboom te snoeijen en te zuiveren. Uit de Jav. Court. van 9 Febr. 1828. No. 18. Handleiding getrokken uit eene verzameling van uitgezochte verhandelingen, betreffende den landbouw in de kol. Suriname. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 7 en 8. bl. 107 — Koffijkultuur op Java. Uit de Jav. Court. v. 11 Maart 1828. No. 31. Onuitvoerlijkheid op Java van de W. I. wijze, naar aanleiding van bovengenoemde handleiding. *Ald.* 111.

7383. De koffijluis. Vrees voor de verwoestingen door de koffijluis op Java te veroorzaken, welk insect reeds in Buitenzorg is waargenomen, alsmede bijzonderheden nopens het onderzoek door het Gouvernement bevolen. *T. v. N. I.* 22 j. 1860. I. 392.

7384. Zakelijke inhoud van den brief, dd. 24 Nov. 1860, No. 142, van de Directie der N. I. Maatsch. v. Nijv. aan het Bestuur der Kon. Nation. Vereen. van N. Indië, om inlichtingen betreffende de koffijluis, semoet gramang, op Java, welk insect reeds in Buitenzorg is waargenomen. *Nat. Tijds. N. I* XXIII. 5 S. III. 1861. 105. — Berigt toegezegd door C. A. M. M. von Ellenrieder, bij brief, dd. Lahat 4 Januarij 1861. *Ald.* 166.

7385. Uittreksel uit een verslag over de oorzaken der uitsterving van koffijboomen in de resid. Kadoe, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 13 October 1851. Beschrijving van de zamenstelling der koffijgronden in die residentie, alsmede van den staat van het gewas, zooals het zich in het laatst van 1849 bevond, benevens uitkomsten van het chemisch onderzoek van de gronden en van de koffijbladen en vruchten. *Nat. Tijds. N. I.* 3 j. 1852. 195.

7386. Vraag voor 1855 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I., naar scheikundige onderzoekingen van koffijbladen, op verschillende tijden en ouderdom verzameld, vergeleken met analysen van goede theesoorten. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI 1855. 22. —Herhaald voor 1856. *Ald.* XI. 3 S. I. 1856. 35. Voor 1857. *Ald.* XIII. 3 S. III. 1857. 41. Voor 1858. *Ald.* XVI. 4 S.

II. 1858—1859. 164. Voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 42.

7387. Koffijboon-pelmolen van F. H. Kleine, uit J. Heemskerk's Nota aan de Fransche Akademie, in Journ. des trav. de l'Acad. de l'industrie cet., 1844, Mars. *Med. Nat. Wet. en Kunst.* I. 1844. 288. — Molen om de vrucht van den koffijboom te pellen. *Tijds. v. Hand. en Nijv.* 1e. j 1844. II. 307.

7388. Over het verlies van gewigt van de koffij door het roosteren, door L. J. Lebreton, uit Polytechn. Journal. *Tijds. Nijv. N. I.* 1854. Uittr. 221.

7389. Over het watergehalte in 16 luchtdrooge Java-koffijsoorten en de daarvan afhangende hoedanigheden, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 16 Mei 1852. Met daaruit voortvloeijende praktische wenken voor de bereiding. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 497.

7390. Opmerkingen nopens de beschuldiging van de vervalsching van koffij door bijvoeging van water op Java, en de wederlegging hiervan door S. Bleekrode, beide voorkomende in de Ann. de l'agric. des col. etc. par P. Madinier I. Paris 1860. 127 en 241. *T. v. N. I.* 22e j. II. 275. — Een brief van een „Rotterdamschen Reeder" aan de Redactie. Aantooning van deze vervalsching, doch vooral op Sumatra. *Ald.* 275.

7391. Spillage en steentjes in de koffij. De afschaffing der vroeger toegestane spillage op den vervoer van koffij in Indië zou veel nadeel hebben, leidende tot de vermenging daarvan met steengruis en blootstelling aan den zwaren daauw, om het gewigt te vermeerderen, doch ten koste der kleur. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 423.

7392. Opmerkingen betrekkelijk qualiteit van verschillende koffijsoorten, in verband met eenige algemeene beschouwingen over de kweeking en behandeling van het product; gevolgd door algemeene opmerkingen aangaande eenige uit Rotterdam ontvangen koffijsoorten uit verschillende landen, beide door W. L. de Sturler. *Tijds. Nijv.* XXIII. 3 R. I. 1860. 284, 288.

7393. Iets over den achteruitgang der koffijproductie op Java, door J. A. Caspersz, dd. Madioen, Oct. 1849. *Ind. Arch.* 1e j. II. 1850. 241. — Nog iets over den achteruitgang der koffij-productie op Java. *Ald.* 2e j. IV. 1851. 62. — Nadeelen eener al te zorgvuldige bewerking der koffijtuinen; dd. Madioen, Febr. 1850. *Ald.* 2e j. III. 1850. 69.

7394. Vragen voorgesteld door het bestuur van het te houden XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 17—21 Junij 1862 te Middelburg, No 80: over verbetering van de gouvernements koffijkultuur op Java door bemesting, bereiding enz. No. 82, over het verhuren van gouvernements koffijtuinen. *Verslag XVIIe Landhuishoudk. Congres*, Middelburg 1862. 16. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 167, 168. — Beantwoording door J. J. Rochussen, H. van Alphen, G. Lebret en C. J. Hasselman op bovengenoemd Congres, op 17 en 18 Junij 1862. *Ald.* 180, 181, 189, 201. — Het gouvernements-koffijstelsel op Java. Overgenomen van de bovengenoemde beschouwingen van H. van Alphen. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 137. — Beantwoording dezer vraagpunten door A. P. A. de Graaff te Soerabaja, dd. 24 Julij 1862. *Verslag, ald.* 21. — Vraag No. 80 herhaald als No. 87 voor het Congres te Leeuwarden in 1863, doch niet behandeld. *Verslag XVIIIe Landhuishoudk. Congres* Leeuw. 1863. 16. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 386.

7395. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het te houden XVI Ned. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 137, over herstel der uitgeputte koffijtuinen in O. en W. Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVI. Dord. 1861. 23. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 2. *Verslag, ald.* 240. — Idem door G. Lebret, Pasoeroean. *Ald.* 247. — Verslag van het verhandelde, door B. W. A. S. Sloet tot Oldhuis, R. F. van Raders en K. G. W. van Wassenaar, op het congres. *Ald.* 244.

7396. Eerste verslag van de uitkomsten der bemesting van koffijboomen met guano en andere stoffen in den proeftuin te Gentang, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 15 April 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 298.

7397. Verklaring van P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 23 Mei 1850, dat de koffijkultuur op Java behoefte heeft aan spoedige verbetering. *T. v. N. I.* 1850. II, 129.

7398. Wenken ten opzigte van de koffijkultuur; door De Redaktie. Over het belang der zending van P. F. H. Fromberg, vooral voor de kwijnende koffijkultuur, en wensch, dat spoedig iets van zijn onderzoek blijke. *T. v. N. I.* 1850. I. 240.

7399. De zending van den hoogl. W. H. de Vriese; dd Leijden 24 Julij 1857. Afkeuring van deze zending ter verbetering der gouvernements koffijkultuur op Java. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 127.

Regeling.

7400. Nota omtrent de vraag: Wie regthebbende is op de koffij-aanplantingen, op Java gelegen, op gronden niet in bijzonderen eigendom noch in huur afgestaan; door G. Suermondt, H. Hope Loudon c. s. *Suermondt, West Java K. K. Maatsch.* Amst. 1865. 34. — Voorloopige wederlegging van bedenkingen naar aanleiding dezer Nota. *Ald.* Supplement, 5.

7401. Eigendom der koffijboomen op Java. *Sloet, Tijds.* XVI. 238.

7402. Koffij-aanplantingen in Nederlandsch Indië, door L. van Riet. Proeve van strafbepalingen tegen het willekeurig omtrekken of op andere wijze vernietigen en tegen het opzettelijk beschadigen van koffijboomen en andere aanplantingen van stapelprodukten, met toelichtenden brief. Beide geschreven naar aanleiding van het voorgevallene zoo op Java als in Nederland over het omhakken in de resid Bantam van op hooger last geplante koffijboomen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 156.

7403. Instructie voor de Gecommitteerden tot de opname der koffijtuinen op Java, en hunne verkiezing. Gearresteerd bij het besluit van 7 November 1817, No. 17. Ind. St. blad No. 55. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 275.

7404. Voorwaarden van de verhuring der koffijtuinen op Java. Gearresteerd bij het besluit van 7 November 1817. No. 17 (Ind. Stblad No. 55.) *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 276.

7405. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steijn Parvé, van de Publicatie, dd. Soerabaja 7 Nov. 1817, van Comm. over Ned. Indië, van de bepalingen door hen omtrent de koffijkultuur in werking gebragt. Bijlage C. van het besluit dd. 7 Nov. 1817 No. 17 (Ind. Stblad No. 55.) *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel toegelicht* 7. B. 1851. 36.

7406. Brief, dd. Samarang 14 Augustus 1842, van den waarn. Gouv. Gen. van N. I. P. Merkus, aan den Min. van Staat J. van den Bosch, inhoudende eene schets der voorstellen en maatregelen sedert 1817 betreffende de leverantie van het koffijprodukt op Java aan het gouvernement, en mededeeling zijner veranderde inzigten in deze, met adhaesie aan het stelsel van van den Bosch. *Bartholo, Wording kultuurst.* 's Hage 1843. 72. *v. d. Bosch, Onderzoek.* 's Hage 1843. 46. — Uittreksel uit dezen brief, met toelichting. *v. d. Bosch, Kultures.* 's Hage 1851. 9, noot.

7407. Mededeeling met toelichting van: A. Het koninklijk besluit van 11 Julij 1821, No. 61, houdende vaststelling van den voet, waarop de leverantie van koffij door de landeigenaren N. Engelhardt, A. de Wilde en Th. Mac. Quoid, van Soekaboemi, ook genaamd Goenong Parang, op Java, in de Preanger Regentschappen, aan het Indische Bestuur zal plaats hebben. *Oosterling.* I. 1834. 314. *A. de Wilde, Adres,* Amst. 1838. 63. — B. De Missive, dd. 's Hage 30 Sept 1821, van den Min. v. Onderwijs, Nijv. en Kol. aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië, G. A. G. P. van der Capellen, tot toelichting van bovengenoemd besluit. *Ald.* 66. — C. De geheele Resolutie, dd. Batavia 17 Julij 1822, No. 1, van den Gouv. Gen. G. A. G. P. van der Capellen in Rade, waarbij het Ind. gouvernement geen vrijheid vindt om het Kon. besluit in werking te brengen, totdat de daaromtrent nader gevraagde bevelen van Z. M. zouden ontvangen zijn. *Ald.* 69. — Zakelijke inhoud van deze resolutie. *Oosterling,* I. 1835. 322. — D. Protest, dd. Batavia 16 Aug 1822. *A. de Wilde, Adres.* 91. — E. Zakelijke inhoud der Ind. resolutie, dd 12. Nov. 1822 ,geh. *Oosterling, ald.* 338. — Zakelijke inhoud van het verslag der Commissie, dd. 19 Dec. 1822, betreffende hunne handelingen met de eigenaars. *Oosterling.* 339. — Request, dd. 10 Jan. 1838, van A. de Wilde aan Z. M. tot herstel der ondervondene verongelijking. *A. de Wilde, ald.* 1. — F. Memorie bij het voormeld Request gevoegd. *A. de Wilde, ald.* 9. — G. Dispositie, dd. 's Hage 15 Febr. 1838, van den Min. van Kol. J. v. d. Bosch, tot afwijzing van dat verzoek, met verwijzing naar de dispositie, dd. 21 October 1829, No. 75, door het Dep. van Mar. en Kol. in deze zaak genomen. *A. de Wilde, Ald.* 94.

7408. Overzigt der invoering en uitbreiding der koffijkultuur op Java. Ontleend aan Olivier, Reize. 1827. 79. *N. Hermes*. 3e j. 1828. No. 3. 94. — Beoordeeling door G. de Serière van dit overzigt. Uit de Jav. Cour. van Jan. 1829. *Ind. Mag*. II Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 21.

7409. De koffij- en andere culturen op Java. 1o. Brief, dd. Salatiga 24 Mei 1827, van Een Landbouwer, over de koffijteelt op Java, in verband met het belang der invoering van diverse kulturen, naar aanleiding van het besluit van den Comm. Gen. dd. 17 Mei 1827, No. 2 (Ind. Stbl. No. 53), ter voorloopige regeling van het stelsel van landbezit der Europeanen over geheel Java. Uit de Batav. Cour. van 2 Junij 1827, No. 40. 2o. Antwoord van den Red. G. de Serière aan den »Landbouwer" te Salatiga, 21 Junij. *Ind. Mag*. II Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 111, 115.

7410. Bijdragen tot de kennis van het landelijk stelsel op Java, door S. van Deventer J. Sz. XIX. De koffijteelt in verband met de stelsels van belasting, handel en kulturen. 1830—1833. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 250, 373 en 445. — Hierin mededeeling met toelichting van den tekst van: A De missive, dd. 's Hage 2 Julij 1830, No. 40/244, van den Min. v. d. Waterst., Nijv. en Kol. P. L. J. S. van Gobbelschroy aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië J. van den Bosch, doch geschreven door J. C. Baud, als Directeur voor de zaken der koloniën, ter mededeeling van zijne inzigten over het voorstel in Indië gedaan, om alle koffij op Java aan het Gouvernement te doen leveren, en behandeld bij missive, dd. 1 Dec. 1829, Lr. N. 6 X, van den Comm. Gen. L. P. J. du Bus de Gisignies. *Ald.* 375. — Toelichting van dit voorstel. *J. P. Cornets de Groot, Beheer*. 's Hage 1862. 82. — B. Het concept-voorstel aan Z. M., ontworpen door den Raad van Indië P. Merkus, overeenkomstig den last hem opgedragen bij Ind. resol. van 30 Maart 1832, No. 1, en den Gouv. Gen. aangeboden bij missive, dd. Batavia 16 Mei 1832, No. 106, waarbij als hoofdtrekken worden ontwikkeld: om de belasting van twee vijfden van den koffijoogst te verminderen op één vijfde, en over alle koffij uit te strekken; om de leverantie in natura van het aandeel van het Gouvernement te verzekeren, en om ook het overige koffijprodukt tegen billijke betaling aan het Gouvernement te brengen, met verpligting evenwel, in het belang van den algemeenen handel, om het publiek te verkoopen. *Ald.* 382, 400. — C. De nota, dd. Buitenzorg 25 Mei 1832, No. 953, van den Gouv. Gen. J. van den Bosch aan de Leden der Regering, met bedenkingen op bovengenoemd Concept-voorstel. *Ald.* 400. — D. De Ind. besluiten van 8 Aug. 1832, No. 35, tot voorloopige beslissing in deze (gedeeltelijk opgenomen in Ind. Stbl No. 35) *Ald.* 403. — E. Het extract uit de Missive, dd 's Hage 18 Febr. 1833, No. 19k E, geheim, van den Dir. ad interim van Nijv en Kol. G. G. Clifford, aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië J. van den Bosch, met de Kon. goedkeuring op de inzigten nopens voorschreven beslissing, alsmede hetgeen Clifford in zijn rapport dd. 6 Febr 1833, No 9k, geheim, ter aanprijzing van den maatregel heeft geschreven. *Ald.* 405. — Alsmede kort resumé met toelichting van: F. De geheime nota, dd. 9 Junij 1832, No. 109, van het Raadslid P. Merkus, over de twee wijzigingen door den Gouv. Gen. J. van den Bosch gebragt in zijn bovengenoemd concept-voorstel. *Ald.* 409. — G. De nota van den Gouv. Gen. J. van den Bosch, in antwoord op voren vermelde nota, gerigt aan de Regeringsleden, dd. 24 Junij 1832, No 1181. *Ald.* 412. — Tekst met toelichting van: H De verklaring van het Raadslid P. Merkus, bedoeld bij Art. 5 van meergenoemde Resolutie, dd 8 Aug. 1832, No. 35. *Ald.* 422. — I. Het antwoord hierop van den Gouv. Gen. J. v. d. Bosch, dd. 8 Aug. 1832 *Ald.* 422. — K. De Indische Resolutie dd 3 Febr 1833, No. 1, waarbij wordt gearresteerd de wijze waarop alle belastingschuldige koffij op Java aan het Gouvernement moet worden geleverd, alsmede de wijze waarop zullen worden geregeld de speciale bepalingen en lastgevingen voortvloeijende uit de verdere executie der Indische Resol. van 8 Aug. 1832, No. 35. *Ald.* 424.

7411. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van de Resolutie van den gouv. gen. J. van den Bosch in Rade, dd. 8 Aug. 1832. No. 35, tot uitsluitende levering in 's lands pakhuizen van alle koffij. Ind. Stbl. No 35. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht*. Z. B. 1851. 20.

7412. Zakelijk extract uit het Register der Resolutiën van den gouv. gen. van Ned. Indië in Rade, dd. Buitenzorg, den 8 Aug. 1832 No. 35, inhoudende het concept-voorstel van den Raad van Indië P. Merkus, dd.

16 Mei 1832 No. 106, aan Z. M. den koning, tot invoering der verpligte levering aan het gouvernement, tegen jaarlijks te bepalen prijs, van alle door den Inlander op Java geteelde koffij. *Beschouw. Kultuurstelsel.* 's Hage 1860. 95.

7413. Opheffing van een servituut. Lof aan de opheffing van het »koffij-servituut", rustende op de particuliere landen in de ads. resid. Buitenzorg *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 27C. – Afschaffing van het »koffij-servituut" op de Buitenzorgsche landen bij Indische ordonnantie van 22 Nov. 1855, Ind. Stbl. No. 75. Zijnde nadere bijzonderheden. *Ald.* 18e j. 1856. I. 166.

7414. Verhooging van den prijs der koffij aan de planters te betalen; door K. dd. Batavia, Maart 1858. Mededeeling van het Indisch besluit dd. 20 Febr. 1858, No. 4, Ind. Stbl. No. 20 ter bepaling der prijzen waarvoor de koffij moet worden geleverd; met aantooning dat hiermede niet is voldaan aan het voorschrift van art. 56, 59, R. R.; alsmede met aanbeveling eener verpachting der koffijtuinen aan partikulieren. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. I. 293.

7415. Over het invoeren en uitvoeren van nieuwe reglementen op Java; door Een Kontroleur. Veroordeeling van het nieuwe Reglement op de Gouvernements koffijkultuur, dat echter door de betrokken autoriteiten niet wordt uitgevoerd. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 375.

7416. Circulaire, dd. Batavia 23 Oct. 1826, No. 55, van den funger Direct. der land. inkomsten enz. J. D. Kruseman aan de onderscheiden residenten op Java, waarbij bedenkingen geopperd en inlichtingen gevraagd worden omtrent de voldoening der koffijtuinen huur in specie en in product, alsmede over de middelen tot het houden van periodieke verkoopingen van koffij op eene daartoe geschikte plaats in de residentie. Zijnde Bijlage S. van het rapport van Du Bus, dd. 1 Mei 1827 Lett. P3*. *Gedr. Stukk.* 1850—51. II. No. 114. 74.— Mededeeling door D C. Steyn Parvé van dit stuk. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 208.

7417. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Indische resolutie dd. 27 Junij 1832 No. 2, ter aanschrijving aan de residenten van Pasoeroean, Bezoekie en Banjoewangi om den opkoop van koffij in de Oostelijke Residentiën niet te bemoeijelijken, naar aanleiding van klagten hierover door de factorij der Nederl. Handelmaatschappij en door onderscheiden kooplieden te Batavia, Samarang en Soerabaja ingebragt. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 253.

7418. Aantooning van de resultaten der koffijkultuur op Java, van gouvernements wege en door de particuliere industrie verkregen, welke ten voordeele dezer laatste pleiten; door H. G. Nahuys, dd. Soerakarta 20 April 1822. *Nahuys, Offic. rap.* I. Dev. 1835. 337.

7419. Het vermogen der partikuliere kultuur door S. aangetoond, vooral met het oog op de koffijkultuur op Java. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 322.

7420. Losse opmerkingen over hervormingen op Java; door W van Prehn, dd. 's Hage. 1 Maart 1864. Betoog voor den verkoop van koffijtuinen op Java door het Gouvernement. *T. v. N I.* 1864. N. S. 2e j. I. 281.

7421. Opmerkingen omtrent gedane voorstellen tot verbetering der Finantiën door middel van uitbreiding der kultuur, enz. op Java. Ingezonden. Geschiedkundige aantooning der onuitvoerbaarheid van het plan van J. van den Bosch, tot conversie van een gedeelte der Nationale Schuld door verhuring van koffij-voortbrengende districten op Java aan particulieren, zoo als het nader is toegelicht door A. C. E. Tönsen in 1842. *Ind Bij,* I. 1843. 510. – Aankondiging en overzigt door E. de Waal van dit artikel Zie *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 10, 11 en 12, bl. 104.

7422. Vraag voorgesteld door het bestuur van het te houden XVIIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 23—27 Junij 1863 te Leeuwarden, over het verhuren van gouvernements koffijtuinen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 387.

7423. Nota over de wijze waarop. naar der ondergeteekenden (G Suermondt, H. Hope Loudon c s.) beschouwing, ten meesten voordeele van den staat en met inachtneming van Art. 56 van het Reg. Regl., de gouvernements koffijkultuur en handel aan de partikuliere industrie kan worden toevertrouwd. — *Suermondt, West Java k. k. Maatsch.* Amst 1865. 51. — Voorloopige wederlegging van bedenkingen geopperd naar aanleiding dezer nota. *Ald.* Supplement 5.

7424. Het ontwerp eener West-Java koffijkultuur-Maatschappij. Bedenkingen tegen dit programma, zoo als het is openbaar gemaakt in de brochure „West-Java-koffij-kultuur-Maatschappij. Toegelicht door G. Suermondt, H. Hope Loudon, c. s. Amsterdam 1865." *Economist.* 1865. 321. — De ontworpen West-Java-koffijkultuur-maatschappij. Adhaesie aan bovengenoemde bedenkingen, met uitzondering echter voor zooveel betreft de regten der Inlanders. *T. v. N. I.* 1865 N. S. 3e j. II. 365.

7425. Raming der uitkomsten voor den Staat, bij overgang der gouvernements-koffijcultuur in de res. Bantam, Krawang, Preanger Regentschappen en Cheribon aan de West-Java-koffijcultuur-maatschappij Tienjarig overzigt 1851—1860. *Suermondt, W. Java k. k. maatsch.* Amst. 1865. 66.

7426. De partikuliere koffij-aanplantingen in het distrikt Bodja, res. Samarang; door A. W. P. Verkerk Pistorius. Betoog voor de invoering of bevordering dezer wijze van kultuur over geheel Java. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 65.

7427. De dwangkultuur en het loon. Noodzakelijkheid der verhooging van het koffij-plantloon aan de Inlandsche bevolking op Java, vooral in het belang dier kultuur. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 119.

7428. Wat de Javaan van de koffijkultuur geniet; door V. P. De onvoldoende betaling bij die kultuur en aanbeveling van bespoediging van het aanhangig onderzoek. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 228.

7429. Raming der ontvangsten en uitgaven, verbonden aan de ontginning van woesten grond tot koffijland op Java, door A. W. P. Verkerk Pistorius. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 73.

7430. Mededeeling door P. Melvill van Carnbée, dd. 10 Maart 1845, betreffende den aanleg van koffij-tuinen op Singapore. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 225

7431. Uittreksel uit een brief van den controleur A. W. Henny, civiel gezaghebber van Ankola en Si-Pirok, van den 1sten Maart 1858, ter mededeeling van zijn plan en berekening eener koffijkultuur-onderneming aldaar; gevolgd door eene toelichting hierop van J. van Swieten, Gouverneur ter Weststuk van Sumatra. *J. J. Hasselman en F. H. van Vlissingen, Beschouw.* Amst. 1859, 19. *Hand. Ind. Gen.* V. 1858. 227

7432. Voorgenomen koffijteelt op de Batoe Eilanden, door J. H. Zorn, posthouder aldaar. Medegedeeld door L. Horner, Padang 20 Jan. 1838. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia. 1840. 332.

7433. Aanvraag in 1858 door W. L. Mesman, om den afstand van 60 bouws woeste gronden in de afdeeling Bonthain voor den aanplant van koffij. Medegedeeld uit het verslag over 1858 van het gouv. van Celebes en onderhoorigheden door J. A. van der Chijs. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 158.

7434. Geschiedenis en werking van het koffijstelsel in de ass. res. Mandaheling en Ankola, op Sumatra's Westkust, van 1840—1847, door A. P. Godon, oud-ass.-res. Medegedeeld door Th. van Stolk. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 9.

7435. Mededeelingen en opmerkingen betreffende de toepassing van het stelsel van vrijen arbeid op de koffij-kultuur op Sumatra's Westkust, naar aanleiding der circulaire dd. 28 Augustus 1854, van den Gouverneur J van Swieten. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 91.

7436. Het „verpligte overwigt" op de koffij op Sumatra's Westkust afgeschaft. In verband beschouwd met de lasten op de inlandsche bevolking rustend. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 210.

7437. Heeft men wel gedaan, door aan den planter op Sumatra eene kleine verhooging van prijs voor zijn koffij te geven? door Een ambtenaar bij het Binnenlandsch bestuur, dd. Sumatra's Westkust 25 Jan. 1850. Afkeuring van dezen maatregel. *T. v. N. I.* 20e. j. 1851. 353.

7438. Mededeeling in de algemeene vergadering, op 28 November 1862, van het Indisch Genootschap, door A. P. Godon, nopens den aard van de koffijkultuur in de Batta landen. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 47.

7439. Historische schets van de koffijkultuur ter Sumatra's Westkust en den Padangschen koffijhandel vóór 1848, alsmede van de invoering, werking en uitkomst van het thans aldaar bestaande koffij-stelsel, van 1847—1862, door C B. Uit de Sumatra-Ct.

van 23 Aug. 6, 13 en 20 Sept. 1862. *C. B. Koffijstelsel.* Padang 1862.

7440. De koffijkultuur in de Padangsche Bovenlanden Vooruitgang dezer kultuur, met cijfers der productie over 1853 en 1854, alsmede gunstige verwachting van de reis van den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 344.

7441. Beschrijving der koffijkultuur en productie in de res. Padangsche Bovenlanden, door P. Th. Couperus, res. aldaar. Fort de Kock, Nov. 1855. Hierin mededeeling betreffende het nadeel voor de kultuur van het gebruik door den Sumatraan van gedroogde koffijbladeren als thee. *Tijds Ind. T. L. V.-kunde* V. N. S. II. 1856. 297, 300.

7442. De handel op Padang. Geschiedenis en beoordeeling van het monopolie der verpligte koffij-levering op Sumatra's Westkust en van zijne gevolgen; wensch van opheffing tegen belastingheffing; zijnde dit monopolie in strijd met de aan de bevolking gedane toezeggingen bij Publicatie 25 October 1833, door de Commissarissen J. J. van Sevenhoven en J. C. Riesz, van welke de tekst wordt medegedeeld. 1847—1861. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 158.

7443. De invoering en werking van het koffijstelsel in het Gouvernement van Sumatra's Westkust, 1849—1858. Tekst van het overzigt hiervan, uitmakende een gedeelte van de Memorie van overgaaf, dd. Padang 26 Sept. 1858, van den afgetreden Gouverneur J. van Swieten aan zijn opvolger A. Meis. *T. v. N. I* 1863. N. S. 1e j. I. 203.

7444. Explicatie door C. A. de Brauw gegeven nopens de invoering van het tegenwoordige koffijstelsel ter Westkust van Sumatra. *Econ.* 1859. 172.

7445. Bijzonderheden nopens de koffijkultuur in de Lampongs, door J. A. du Bois ads.-res. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 325.

7446. Opmerkingen over de kwestie eener verpligte levering van koffij tegen vaste prijzen in de Lampongs, alsmede opgave van de voornaamste gebreken van de koffijkultuur aldaar. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 153.

7447. Over den wezenlijken oorsprong der koffijkultuur op Java. Extracten uit het oud Koloniaal archief te Amsterdam, medegedeeld door P. L. de Munnik. *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 765.

7448. Invoering der koffijkultuur op Java 1700—1750; door P. A. Leupe. Historisch overzigt met vele statistische opgaven. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde N. V.* II. 53.

7449. Verhandeling over de koffijkultuur op Java; door H. C. van der Wijck, oud-ads. resident van Buitenzorg. Voorstel tot wijzigingen. *Beschouw. Java*, Arnh. 1851, 65.

7450. Betoog voor de uitbreiding der koffijkultuur op Java; door P. van Grietthuizen. *Hermes.* 2e j. 1827. No. 7, 70.

7451. Iets over de eerste cultuur der Javasche koffij, voornamelijk in de vroeger onder dien naam bekende Jacatra- en Preanger-Landen. Uittreksels uit brieven, anno 1719,* 1720, 1723, 1725, 1730 en 1735 van Bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Indische Regering, inhoudende de redenen tot invoering dier kultuur op Java — de tekst van hunne instructie daarvoor, — de verkregen resultaten, — de kultuur op Ceylon en op Amboina. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batav. 1844. 86.

7452. Bijzonderheden nopens de plakaten der Indische regering dd. 6 April 17: 2 en 13 Dec. 1754, houdende poenaliteiten op de leverantie van koffij in de Preanger landen. *Tijds. Ind T. L. V.-kunde* III. 1855. 223.

7453. Aantoning van de bevolking der Jaccatrase en Preanger Regentschappen, zo Boemies als Manoempangers, met aanwijzing van de producten die uijt ider Regentschap gelevert worden, de staat van de coffij culture, mitsgaders het getal draagbeesten, dat tot transport van de coffij-vrugten aldaar voorhanden is — naar de opgaven, in 't jaar 1795, door de Europeesche opzigters gedaan. — Samentrekking van het gansche capitaal dat aan de Regenten van de Jaccatrase en Preanger landen voor het coffij product word afbetaald met aanwijzing voor hoeveel de betaling in contant en in papiere geld, item hoedanig de vooruitverstrekking op het gewas geschied, bereekend met de intressen. Bijlage bij de consideratiën, dd. Batavia 23 November 1796, van S. N Nederburgh. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855, tegenover 318.

7454. Rapport, dd. Sumedang 28 Nov. 1828, van den Oud-Insp.-Gen der koffijkultuur, C. v. Winckelman, aan den Kommiss. Gen. over N. I. betreffende zijne opname der koffijtuinen in de Preanger Regentschappen, hem opgedragen bij besluit van 14 Julij 1828 No. 25. *v. Elten, Iets.* 's Hage 1835. 203.

7455. Beschrijving der koffijkultuur en

leverantie in de Preanger landen op Java, voorafgegaan door historische bijzonderheden betreffende de eerste verplaatsing der koffij naar dat eiland. *Oosterling* I. 1835. 408.

7456. Beschrijving van de verpligte koffijkultuur in de Preanger Regentschappen en van de wijze der verpligte levering aan het gouvernement. *T. v. N. I.* 1861. II. 3.

7457. Zal men nu het stelsel, dat nog in de Preanger regentschappen heerscht, niet hervormen? Betoog tot afschaffing van de levering van koffij in deze res. en in Banjoewangie en Patjitan, even als die in Kedirie en Madioen, bij ordonnantie dd. Buitenzorg 8 April 1858, is afgekondigd. Ind. Stbl. No. 46. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 127.

7458. Aanprijzing van eene uitbreiding der koffijkultuur in de Preanger Regentschappen door particuliere nijverheid en kapitaal, met het oog op de inproduktief voor de kinakultuur aangewende krachten der bevolking. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 385.

7459. Beschrijving van de koffijteelt in de Preanger regentschappen met aantooning der daarin te brengen verbeteringen; door A. de Wilde, voormaals mede-eigenaar, en administrateur van een landschap aldaar. *Hermes* 4e j. 1829 No. 6. 29.

7460. Beschrijving van de koffijkultuur in de residentie Tagal in het plat Maleisch en Javaansch, door een javaansch Ambtenaar, met aanteekeningen en opmerkingen van den inzender G. T. H. Henny, van J. D van Herwerden en van T. Roorda. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* N. V. I. 235, 237.

7461. Bijzonderheden nopens de koffijtuinen op Nousa-kambangan, in 1833 door Gelpke aangelegd. *T. v. N. I.* le j. 2d. Batavia 1838. 68.

7462. Beschrijving van de koffijkultuur in de Oostelijke Soenda-landen, door A. W. Kinder de Camarecq, resident van Bagelen, voormalig ads. resident van Soemadang en Soekapoera. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X, 4 S. I. 1861. 284.

7463. Mededeeling door H. Zollinger der redenen van het verbod tegen de koffijkultuur op het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2d. 315.

7464. Bijzonderheden nopens de koffijkultuur op de Noordkust van Timor, en betreffende de kwaliteit der koffij, door D. dd. Dec. 1850. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 175.

7465. Mededeeling der aanvankelijke pogingen in het Portugeesch gedeelte van Timor tot invoering van een koffijstelsel, gegrond op gedwongen kultuur en verpligte levering aan het gouvernement, gevolgd door eene verdediging van dit stelsel; door den gouverneur Alfonso de Castro, dd. Dilly 28 Augustus 1860. *Tijds. Ind. T. L. V.- kunde* XII. 4j. II. 1862. 494.

7466. Mededeelingen betreffende de koffijteelt en leverantie in de res. Menado, door D. F. W. Pietermaat, gewezen res. van Menado, en door L. J. de Vriese. *T. v. N. I.* 3e j. 1 d. Batavia 1840. 138.

7467. Besluit 3 September 1850 No. 12, van den gouv. gen. J. J. Rochussen, tot regeling der koffijkultuur in de res. Menado. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage. 1853. 165.

7468. Het koffijmonopolie in het Rijk van Boni. Aantooning door J. A. Bakkers, dd. Makasser 10 Dec. 1863, dat de oorzaak der gebrekkige koffijkultuur in dat rijk is gelegen in dit monopolie aldaar. *Tijdschr. v. Ind. T. L. V.-kunde* XVI. 5e j. I. 1866. 32. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 547.

7469. Gunstige toestand van den aanplant van koffij in de afdeeling Saleijer. *Sloet, Tijds.* XXII. 181.

7470. Berigten nopens den gunstigen toestand der koffijkultuur op Amboina. *Letterb.* 1802. I. 75.

7471. Verslag van den toestand der koffijkultuur in de residentie Amboina in 1853, door C. M. Visser, gouv. der Molduksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* VIII. 3 S. II. 1859. 48.

7472. Koffij op Port-Natal. Uit Botan. Zeitung, 1854. 72. Berigten nopens de welgeslaagde verbouwing. *Tijds. Nijv.* XVIII 2 R. III. 1855. 74.

7473. Voorbeelden van vrije koffijteelt in Afrika, met aanbeveling om die ook in onze bezittingen ter kuste van Guinea door middel van premiën aan te moedigen. *Sloet, Tijds.* XXI. 156.

Statistiek.

7474. Voorraad van koffij in de zes groote stapelplaatsen van Europa op 1 Junij 1841, 1840 en 1839; met opgaven nopens de kultuur en produktie op Java en Sumatra in 1841. *Letterb.* 1841. II. 62.

7475. Aantooning der koffijproductie verkregen van de partikuliere ondernemingen, plantation coffee, en van de aanplantingen der bevolking, native coffee, van 1852 — 1861, op Ceylon. Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 240. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 240.

7476. Staat aantoonende de hoeveelheid koffij door het gouvernement outvangen, de kosten van de koffij aan het gouvernement, de netto opbrengst van de in Nederland geveilde koffij per pikol, totaal netto verkoopprijs, in elk der jaren 1840 — 1849. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 276.

7477. Vergelijkende staat van de opbrengst van goed ordinaire Java koffij in de veilingen der N. H. M. gedurende 29 jaren, d. i. 13 jaren voor 1848 en 15 jaren na 1848. Meteen overzigt der veilingen gedurende 1864 gehouden. *Econ. Bijbl.* 1865. 67, 68.

7478. Overzigt van 1842 tot 1859 der handelscijfers betreffende de Java koffij bij de N. Handelmaatschappij. *Econ.* 1860. 39.

7479. Cijfers der invoeren, veilingen en prijzen van koffij enz. in Nederland van 1847 — 1861. *Econ.* 1862. 52.

7480. Opgave van den koffijoogst in het gouvernement van Sumatra's Westkust in elk der jaren 1857 — 1860; door A. P. Godon oud ads. resident. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. I. 40.

7481. Staat aantoonende den uitvoer van Padang van koffij in elk der jaren 1837 — 1857, door J. van Swieten, dd Padang 26 Sept. 1858. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 206.

7482. Staat aantoonende de koffijprijzen te Padang alsmede die bij den uitvoer van Padang en het bedrag van het territoriaal regt, in elk der jaren 1837 — 1858; door J. van Swieten. dd Padang 26 Sept. 1858. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 19.

7483. Aantooning van de hoeveelheid en van de behaalde prijzen der aan het gouv. geleverde en te Padang geveilde koffij in elk der jaren 1847 tot en met 1861. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 158.

7484. Staat aantoonende de landen van bestemming der te Padang geveilde en uitgevoerde koffij in elk der jaren 1857 — 1861. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 166.

7485. Statistieke lijst der koffijboomen in de stad Benkoelen: alsmede van zes distrikten in de res. Benkoelen; door den ads. res. J. H Knoerle, Benkoelen 12 April 1832. *Oosterling* I. 1835, tegenover 98.

7486. Overzigt tot 1845, door T. J. Willer, van den toestand der koffijkultuur in 1841 in Mandheling ingevoerd. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2d. 382.

7487. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van een staat, aantoonende de hoeveelheid te planten koffijboomen, in geregelde tuinen, in bosschen en in paggers, in de verschillende residentiën op Java, gedurende den regentijd van 1833 op 1834. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 446.

7488. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der koffijkultuur op Java in 1840—1848. Overgenomen uit het Regeringsverslag O. I. over 1849. *Staatshuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 156. — Idem in 1843—1852 Overgenomen uit dat over 1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853 Overgenomen uit dat over 1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1854. Overgenomen uit dat over 1854 *Ald.* IX. 1857. 214.

7489. Overzigt der algemeene uitkomsten van de koffijkultuur op Java, in ieder jaar van 1845—1851. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage. 1853. 121.

7490. Staat aantoonende de verkregen hoeveelheid koffij op Java, den gemiddelden prijs, en de netto en bruto opbrengst, in elk der jaren 1840—1848. Overgenomen uit het Regeringsverslag van 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 4.

7491. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in 1846 in de resid. Buitenzorg. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. 1828. 1 d. 84; Preanger Regentschappen. *Ald.* 91; Tagal. *Ald.* 101; Banjoemas *Ald.* 204; Pekalongan. *Ald.* 115; Kadoe. *Ald.* 219; Japara. *Ald.* 359, 368; Madioen. *Ald.* 1849. 1 d 176.

7492. Mededeeling betreffende den toestand der koffijkultuur in de res. Bantam. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 403.

7493. Staat aantoonende de jaarlijksche ontvangsten en uitgaven verbonden aan de koffijkultuur en leverantie aan het gouv. op het landgoed Soekaboemie gedurende 1814—1821. *Oosterling* I. 1835. 327.

7494. Koffij-product der Preanger Regentschappen. Uit de Jav. Cour. van 23 Dec.

1828, No. 153. Cijfers over 1818—1828, ter rectificatie van de geruchten nopens een minder gunstigen pluk, medegedeeld in het eerste nummer van het Ned. Ind. Handelsblad van den 15n te voren. *Ind. Mag.* 2 Tw. 1845. No. 9 en 10, bl. 134. — Uitbreiding der teelt van paggerkoffij aldaar. Uit de Jav. Cour. van 6 Junij 1829, No. 67. *Ald.* II Tw. 1845, No. 11 en 12, bl. 47.

7495. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in 1845 in de res. Tegal. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 184. — Idem in de res. Pekalongan in 1846. *Ald.* 1849. 2e d. 263. — Idem in de res. Bagelen in 1845. *Ald.* 1850. II. 22. — Idem in de res. Banjoemaas. *Ald.* 1850. II 92. — Idem in de res. Bagelen in 1855 en 1858. *Ald.* 24e j. 1862. II. 136. — Idem in de res. Kadoe in 1845 en 1846. *Ald.* 1850. II. 222. – Idem in de res. Japara, in 1845. *Ald.* 1850. I. 36. — Idem in 1845 en 1846 in de res. Samarang. *Ald.* 1849 2e d. 3.

7496. Staat aantoonende de Gouvernements koffijkultuur in Samarang in 1845 en 1846, volgens de regentschappen, distrikten, huisgezinnen voor de kultuur afgezonderd, vruchtdragende boomen, pikols product verkregen, van hoeveel boomen een pikol; medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 1e d. 4. — Idem van de koffijkultuur op de verhuurde gronden, volgens de regentschappen, districten perceelen, bouws, beplante bouws, werklieden, opgebragten huurschat in pikols koffij in 1845, product in 1846. — *Ald.* 1850 1e d. 5.

7497. Overzigt van de koffijproductie in elk der districten van het regentschap Patjitan in 1845, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I* 1850. I. 413.

7498. Opgave van de koffijproducten in de res. Madioen van 1836 tot en met 1845, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 182.

7499. Tienjarig overzigt van de resultaten der koffijkultuur in de res. Madioen gedurende 1837—1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 176.

7500. Vijfjarig overzigt van de resultaten der koffijkultuur in de res. Rembang 1841 —1845. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 410.

7501. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in de res. Soerabaja van 1840 —1846, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 106.

7502. Staat inhoudende een overzigt der koffijkultuur in de res. Soerabaja in 1846, districten en huisgezinnen voor de kultuur afgezonderd, aantal vruchtdragende heesters, pikols product volgens Westindische en gewone bereiding, plantloon. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 106.

7503. Opgave van de waarde aan koffij te Soerabaja uitgevoerd, in 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 417.

7504. Driejarig overzigt van de resultaten der koffijkultuur in de afdeeling Modjokerto in de res. Soerabaja. 1844—1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 415.

7505. Opgave van de koffijproductie in de res. Kediri van 1833—1844. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 173.

7506. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in de res. Kediri in 1844. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 173.

7507. Staat aantoonende de koffijproductie in de afd. Ngrowo van de res. Kediri, van 1832—1844. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 58.

7508. Mededeelingen betreffende de produktie der koffijkultuur in 1830 en in 1845 in de res. Pasoeroean. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 2e d. 28.

7509. Extracten van verslagen over Nov. en Dec. 1824 alsmede over 1825 nopens de koffijkultuur in het Malangsche door den ads. res. J C. Hoffmann. Bijlagen X d—g van het Rapport van Du Bus dd. 1 Mei 1827 Lett. P. * *Gedr. Stukk.* 1850—51. II. N. 114. 82. — Mededeeling door D. C. Steyn Parvé van den bovengenoemden tekst. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 217.

7510. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in 1845 in het regentschap Probolinggo. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 123. — Idem in de res. Bazoekie. *Ald.* 120. — Idem in het regentschap Bazoekie. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 128.

7511. Staat aantoonende de aanwezige koffijboomen en het product in ieder district van de afd. Bondowoso, res. Bezoeki; door C. J. Bosch, in ieder jaar van 1824—1848. *Tijds Ind. T. L V.-kunde,* VI. N. S. III. 1857. 503.

7512. Mededeelingen betreffende den toestand der koffijkultuur in de ads. res. Ban-

joewangie, met opgave van haren opbrengst in 1820, 1836 en 1846; door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 253.

7513. Overzigt van den toestand der koffijkultuur in 1845 in het regentschap Banjoewangie. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 135.

7514. Staat aantoonende de hoeveelheid koffij geleverd in de Minahassa aan het Ned. Gouvernement in elk der jaren 1834—1844. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 30.

7515. Staat van af primo Jan. 1838 tot ult. Dec. 1842 geleverde koffij in de Minahassa; jaarlijksche en districtsgewijze opgave door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. tegenover 303.

7516. Staat aantoonende den stand der koffijkultuur in de Minahassa op ult. December 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 29.

7517. Verslag van den toestand der koffijkultuur en producten in de Minahasa van Menado, in 1853, door A. J. F Jansen, res. te Menado, 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4. I. 1861. 221.

7518. Staat aantoonende den toestand der koffijkultuur in de Minahassa in elk der jaren 1854—1860. Aantal ingedeelde huisgezinnen, aanweezige boomen in geregelde tuinen en verspreid, verkregen produkt en pikols, verkregen kato's per boom, verkregen betaling per huisgezin. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 8.

7519. Gedetailleerde staten aantoonende den toestand der koffijkultuur, hare productien en voordeelen voor de bevolking, in elk district en afdeeling van de Minahassa, gedurende ieder jaar van 1855 tot 1860. *v. d. Crab, Molukische Eil.* Bat. 1862, tegenover 358.

7520. Opgave van het aantal vruchtdragende en jonge koffijboomen in de geheele res. Ternate in 1829, 1834, 1841, 1853 en in ieder jaar van 1856 tot 1860. *v. d. Crab, Molukische Eil.* Bat. 1862. 306.

7521. Opgave van het aantal koffijboomen op het eiland Ratjan, in ieder jaar van 1853 tot 1860. *v. d. Crab, Molukische Eil.* Bat. 1862, 250.

7522. Opgave van het aantal koffijboomen op ult. Dec. 1860, aanwezig op ieder der eilanden van de res. Amboina. *v. d. Crab, Molukische Eil.* Bat. 1862. 206.

Prijzen, Veilingen.

7523. Staat der verkochte hoeveelheden en bedongen prijzen der in Nederland door de O. I. Comp te gelde gemaakte koffij gedurende 1747 tot en met 1794; met opgave der verschillende soorten. *Hermes,* 4 j. 1829, No. 4. 12.

7524. Opgave van den prijs der koffij van Java te Amsterdam op 28 Dec. 1778 en vervolgens tot 2 Dec. 1781 *Vl. Indic.* I 1779. Bijvoegsels van No. 2, 8, 14, 22, 23; II. 1779; Bijv. van No. 1, 4, 9, 16, 19, 25; III. 1779; Bijv. van No. 9, 14, 19, IV. 1780; Bijv. van No. 9, 14, 19; V. 1781; Bijv. van No. 5, 11, 25; VI. 1781; Bijv. van No. 5, 15, 25.

7525. Opgave van den prijs der koffij van Java te Amsterdam op 8 Julij 1799, 7 April 1800 en 12 Sept. 1803. *Oecon. Cour.* I. 1799. 363. III. 1800 189. VII. 1803. 56.

7526. Mededeeling met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat der koffij-veilingen; loop der prijzen en voorraden van koffij op ult. December van elk der jaren 1835—1848. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht.* 's Hage 1850. tegenover 105.

7527. De prijs der koffij op Sumatra; door J. C. dd. Padang Pandjang, 19 April 1855. Aanmerkingen op de koffijkultuur ter Westkust van Sumatra, en speciaal de te geringe betaling der bevolking, die bij deze kultures mest bezigt. *T. v. N. I* 17e j. 1855. II. 273.

7528. Prijzen te London, door de Ceylon plantation en native coffee gedurende het jaar 1861 behaald, berekend in pikols van 125 Amst. ponden, zoo mede de prijzen, welke voor Java-koffij aldaar gedurende hetzelfde jaar zijn besteed. Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 241. *v. Spall, Verslag Ceylon,* Bat. 1863. 241.

7529. Prijzen in Amsterdam gedurende het jaar 1861 behaald, zoowel door Java, als door de Ceylonsche plantation- en native-coffee. Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N I* IX. N. S. IV. 1863. 245. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 245.

7530. Extracten uit handelscirculairen betreffende de artikelen koffij en suiker. *Econ.* 1860. 359—361.

7531. De koffijveilingen te Padang door H. Muller Sz. en speciaal over het belang eener bestendiging daarvan in strijd

met het verlangen van den Bataviaschen handel. *Econ.* 1859. 19; 1860. 198. — Explicatiën, door C. A. de Brauw gegeven nopens de beproeving van het tegenwoordige koffijstelsel ter Westkust van Sumatra. *Ald.* 1859. 172.

7532. De koffijveilingen te Padang. Een pleidooi geleverd tegen de overbrenging daarvan naar Batavia. Ingezonden door „Eene bekwame hand". *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 217.

7533. Aanmerking op de officiëele cijfers van den koffijhandel te Padang, ontleend aan het Bataviasch Handelsblad. *Econ.* 1859. 444.

7534. Veroordeeling, dd. 15 Febr. 1802, der wijze van verkoop van een hoeveelheid Java-koffij. *H. Pol. Blixem.* I. 1802. 411.

7535. Over den uitslag der voorjaarskoffijveiling van 1858. *Econ. Bijblad.* 1858. 161.

7536. Extract uit de circulaire van de heeren Jacobson, naar aanleiding der koffijveiling van de Handelmaatschappij. *Econ. Bijblad.* 1858. 308.

7537 Aankondiging en beoordeeling der brochure van F. W. C. Blom, „Speculatie en Tweede hand" Over de koffijveilingen der Handelmaatschappij, met aandrang om de vermeerdering der veilingen te beproeven *Econ. Bijblad.* 1861. 134.

7538. De koffijveilingen der Nederlandsche Handelmaatschappij, door A F. Wenschelijkheid eener vermeerdering van het getal veilingen der Handelmaatschappij, en wel tot 5 of 6 tweemaandelijksche veilingen. *Econ.* 1862. 503.

7539. Verwijzing tot een aanstaande beslissing omtrent de koffijveilingen. *Econ.* 1863. 215.

7540. Dringend betoog in het belang eener wijziging van het stelsel der koffijveilingen van de Ned. Handelmaatschappij, met een kort woord omtrent den handel en de produktie van de koffij. *Econ. Bijblad.* 1863. 190—196.

7541. Beschouwingen van de koffijveilingen der Nederlandsche Handelmaatschappij in 1864, door F. W. C. Blom. Verdediging van het nieuw aangenomen stelsel omtrent de koffijveilingen der Handelmaatschappij op grond der in 1864 verkregen uitkomsten, als in het belang zoowel van den handel als van 's Rijks schatkist. *Econ.* 1865. 45.

7542. De maandelijksche koffijveilingen der Nederlandsche Handelmaatschappij, door A. F. *Econ.* 1864. 397.

7543. Bijzonderheden nopens het artikel Javakoffij op de markt van St. Petersburg. *Econ.* 1863. 251, 252.

7544. Over den stand der koffij als handelsartikel in verband met den Amerikaanschen oorlog, de productie en den aanvoer van dit artikel, en de te houden voorjaarsveiling der Ned. Handelmaatschappij. Naar aanleiding der circulaire van Leonard Jacobson en Zonen te Rotterdam, dd. 6 Maart 1863. *Econ.* 1863. 133—135.

3. Suiker.

Teelt en bereiding.

7545. Schets der geschiedenis van de suiker, in de vroegste tijden en in de middeleeuwen, door W. Falconer. Overgenomen uit „Memoirs of the Lit. and Philos. Soc. of Manchester. Vol. IV. Part. 2". *Vad. Lett.* 1796. 2. 536.

7546. Practische handleiding voor de suikerkultuur, door W. Lange, dd. Tjikandi Oedik 21 Dec. 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1 d. 63.

7547. Over de manier, waarop de suiker in de Oost-Indiën, geteeld wordt, door Botham. Beschrijving van de kultuur en fabrykaadje te Batavia. Getrokken uit het verslag der Engelsche Commissie van den Commercieraad nopens den Amerikaanschen slavenhandel. *Letterb.* IX. 1792. 207.

7548. Manier van het suikerriet te teelen te Batavia. Met eenige aanmerkingen over de verbetering, waarvoor die teelt vatbaar is in de West-Indische volkplantingen. Uit een brief van het genootschap „Vrienden der Zwarten" aan de schrijvers der Decade Philosophique. *Letterb.* X. 1798. 134.

7549. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 140, over de verwisseling der gronden voor de suikerteelt op Java. *Verslag Landhuish. Congres* XVI. Dordr. 1861. 24 — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861 *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 5. *Verslag, ald.* 258 — Idem door J. A. Krajenbrink, dd. Teloek-djambie, Krawang, 7 April 1861. *Tijds. ald* 21. *Verslag, ald.* 257. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Ald.* 255. — Verslag van het verhandelde op het Congres op 21 Junij 1861. *Ald.* 254.

7550. Mededeeling in de Verg. van 18 Junij 1862 van het XVIIe Ned. Landhuish. Congres te Middelburg, van de beschouwingen van C. J. Hasselman, over de wijze van kultuur en bewerking van het suikerriet op Java, gevolgd door den tekst zijner nota, getiteld „Gedachten over de suikerkultuur op Java," in 1854 geschreven en aangeboden aan een „ambtenaar, die op den gang van zaken op Java eenen grooten invloed had." Bestrijding der jaarlijksche verwisseling van gronden, met aanprijzing eener betere wijze van kultuur en verwerking. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg. 1862. 200, 202.

7551. Rapport over den rietborer. Hollandsche vertaling van het rapport dd. Port Louis 12 Dec. 1855 aan den gouv. van Mauritius en onderh. van eene commissie, benoemd tot onderzoek van een voor het suikerriet schadelijk insect; gevolgd door de opmerkingen daaromtrent van den agrikultuur-chemist P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 5 Mei 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 199, 181.

7552. Bijzonderheden omtrent de suikerkultuur op Java, naar statistieke opgaven, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 19 Mei 1853. Verslag betrekkelijk de uitkomsten der genomen proeven met verschillende wijzen van kultuur van eenige suikerriet-soorten. Rapport over de antwoorden ontvangen op de door het Indisch gouvernement gedane vragen aan de suikerfabrijkanten van Java, nopens tijd en wijze van planten, den invloed van oude of nieuwe suikergronden, en de hoeveelheid sap in verband met de omwentelingssnelheid der molens. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 97. Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 109.

7553. Verslag omtrent de suikerkultuur en fabrikatie, en het voorkomen van het suikerriet in de Wester-afdeeling van Borneo; door J. H. Croockewit Hz 1854. Betreft de kultuur door de Chinezen, de Inlanders en den Pangeran Bandahara. *Nat. Tijds. N. I.* N. S. VI. 1855. 203 en 138. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. II. 1855. Oorspr. Bijdr. 159.

7554. Verslag over den aanplant van suikerriet, door J. A. Krajenbrink onder medewerking der Kon. Natuurk. Vereeniging bewerkstelligd. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXIV. 5e S. IV. 355. — Staat van den proefaanplant der verschillende soorten van suikerriet te Teloek-Djambie, Krawang. *Ald.* 360.

7555. Bijzonderheden nopens de aankweeking in den Nationalen tuin te Parijs van suikerriet van Batavia en van Otaheite, gezonden door B. J. Martin. *Letterb.* 1801. I. 238.

7556. Verzoek bij brief dd. Langsei 24 Junij 1860, door H. Raat, om inlichting betreffende de vraag: of het suikerriet-zaad goede suikerhoudende rietstokken voorbrengt. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 400. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. 22 Augustus 1860, van D. W. Rost van Tonningen, bevattende het ontkennend berigt daarop. *Ald.* 413. — Brief dd. Teloek-djambie, Krawang, 16 Sept. 1860, van J. A. Krajenbrink, omtrent de resultaten zijner ervaring in antwoord op de missive, dd. 11 Sept. 1860 No. 116 van de Nat. Vereen. N. I. *Ald.* 425. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. 13 Oct. 1860, van J. E. Teysmann, over eene verlangde proefneming ter bekoming van suikerriet-zaad. *Ald.* XXIII. 5 S. III. 1861. 80. — Brief, dd. Kaliwoengoe, Samarang, 4 Dec. 1860, van D. F. van Alphen, alsmede Maleische tekst met Nederduitsche vertaling door E. Netscher, van den brief, dd. Kendal 25 Nov. 1860, van den Regent van Kendal, Noto Hami Prodjo, beide handelende over het verkrijgen van suikerriet, door middel van zaaijing. *Ald.* 146. — Brief, dd. Kaliwoengoe, 2 Febr. 1861, van D. F. van Alphen en Noto Hami Prodjo, nopens de verlangde toezending van suikerrietplantjes, door zaaijing verkregen, alsmede van eenige zaden afzonderlijk, met de noodige toelichting. *Ald.* 165. — Mededeeling door A. C. J. Edeling, dat het beweren nopens de zaaijing van suikerriet door Inlanders te Batavia, op een vergissing berust. Not. Nat. Vereen. 23 Febr. en 4 April 1861. *Ald.* 436, 166. — Maleische

tekst van den brief van D. F. van Alphen en Noto Hami Prodjo, Kendal Kaliwoengoe, 9 Januarij 1862, over een mislukte proefneming met de kultuur van suikerriet door middel van zaaijing. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 295. — Brief, dd. Kaliwoengoe 8 October 1862, van den kontroleur D. F. van Alphen, tot toezending van suikerrietzaad, met mededeeling van een gelukte proefneming. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 359. — Mededeeling door W. F. Versteeg, betreffende zijne waarnemingen in de ads. res. Buitenzorg, van suikerriet, van zaaijing afkomstig. (Not. Nat. Vereen. 25 Oct. 1862). *Ald.* 360.

7557. Zakelijke inhoud van den brief, dd. Toeloek-djambie, 30 Junij 1854, van J. A. Krajenbrink, handelende over een nader onderzoek der suikerrietsoorten en den aanleg voor een proeftuin daarvoor; en verzoek aan P. F. H. Fromberg om zijn advies (Not. Nat. Ver. 17 Julij 1854). *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 110. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. Buitenzorg 30 Julij 1854, van P. F. H. Fromberg, ter mededeeling van zijn gevoelen over de bestendigheid der soorten van suikerriet, en de voorgenomen proeven deswege, naar aanleiding van een brief dd. 30 Junij 1854 van J. A. Krajenbrink, handelende over een nader onderzoek der suikerrietsoorten en genomen maatregelen dien ten gevolge voor een proefaanplant door P. J. Maier op het landgoed Tjaggon. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 118, 215, 218, 472, 478.

7558. Verslag van de uitkomsten van eenige kultuurproeven met suikerriet, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg, 18 Aug. 1857, verrigt in 1855 en 1856, met eene vergelijking der uitkomsten van Buitenzorgsch riet met die van het riet uit de Oostelijke residentiën op Java. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4 S. I. 1858. 267. — Verslag over de hoedanigheid van het sap van die proeven. Aanhangsel op het bovengenoemde verslag, aantoonende, dat het Probolinggo-riet eene vaste voortreffelijkheid boven andere soorten bezit, en die erfelijk behoudt, zelfs bij herhaald kweeken in een veel minder gunstige streek. *Ald.* XVII. 4 S. III. 1858--1859. 1.

7559. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het te houden XVIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht, van 18—22 Junij 1861, N. 142: of er in de Overzeesche Bezittingen proeven genomen zijn met de teelt van het Chinesche suikerriet (sorghum saccharatum.) *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI Dordr. 1861. 25. — Beantwoording door J. E. Teysmann, Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 6. *Verslag ald.* 261. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Ald.* 261. — Verslag van het verhandelde op het congres op 21 Junij 1861 *Ald.* 261.

7560. Over het Chinesche suikerriet (sorghum saccharatum), als veevoeder. *Sloet, Tijds.* XV. 243.

7561. Chinesche suikerplant in Frankrijk. Uit „De Nijverheid" Februarij 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 14.

7562. Voorstel van J. A. Krajenbrink tot het aanleggen van een proeftuin van suikerriet-varieteiten, met verzoek om medewerking der Nat. Vereen. in N. I. (Not. Nat. Vereen. 9 Febr. 1860). *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 337. — Tekst der circulaire, dd. 10 Febr. 1860, met bijgevoegde Nota, getiteld. „Aanwijzing omtrent de beste manier van inpakking en verzending van bibiet van suikerriet," gezonden door de Nat. Vereen. N. I. aan de verschillende autoriteiten en suikerfabrikanten. *Ald.* 337. — Toezegging, door D. W. Rost van Tonningen, van zijne medewerking. (Not. Nat. Vereen. 8 Maart 1860.) *Ald.* 436 — Zakelijke inhoud van den brief dd. 2 Julij 1860 en 10 Aug. 1860, van J. A. Krajenbrink betreffende zijne verrigtingen in deze. *Ald.* XXII. 5 S. II. 1860. 393, 409. — Opgaven der verzending van bibiet van suikerriet. in voldoening aan bovengenoemde circulaire, door *a.* den resident van Madioen, Chs. Wiggers, dd. 16 Julij 1860, No. 1790. — *b.* den resident van Probolinggo, R. Scherius, dd. 22 Julij 1860 L. A. — *c* door H. Raat, dd. Langsei, 24 Junij 1860. *Ald.* XXII. 5. S. II. 1860. 400. — *d.* door den resident van Japara, C. Castens, 13 Augustus 1860, No. 1327. *Ald.* XXII. 5. S. II. 1860. 417. — *e.* door den resident van Madura, N. A. J. Arriens, dd. 1 Septemb. 1860, No. 520. — *f.* door den resident van Riouw, J. H. Tobias dd. 12 September 1860, No. 910. — *g.* door den resident van Tagal, H. D. Potter, dd. 6 en 11 Sept. 1860, No. 1213 en 1250. *Ald.* 423. — Mededeeling bij Missives dd. 13 Junij 1861 en later door J. A. Krajenbrink, van berigten omtrent den aangelegden proeftuin met honderd onderscheidene bezendingen van Java

Madoera, Makasser, Riouw, Liangga, Singapore en Malakka. (Not. Nat. Vereen. 4 Julij en 18 Sept. 1861.) *Ald.* XXIII. 5. S. III 1861 481, 541. — Mondelinge mededeelingen van Krajenbrink betreffende dezen proeftuin (Not. Nat. Vereen. 28 Dec. 1861 en 28 Febr. 1863). *Ald.* XXIV 5. S. IV. 1862. 286 & XXVI. 6. S. I. 1864. 407. — Verslag over den aanplant van suikerriet. De resultaten van bovengenoemden proeftuin. *Ald.* XXIV. 5. S IV. 1862. 355. — Bijzonderheden nopens de uitgave en verspreiding van de verslagen. (Not. Nat. Vereen. 4 Julij 1861 en 26 Sept. 1863.) *Ald.* XXIII. 5. S. III. 1861. 481; XXVI 6. S I. 1864. 476. — Tweede verslag over den proefaanplant van suikerriet, dd Teloek-Djambi 17 Sept. 1863. *Ald.* XXVII. 6. S II. 1864 1.

7563. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XIX Nederl. Landhuishoudk. Congres van 20—24 Junij 1864 te houden te Haarlem, omtrent de uitkomsten, met het sints eenigen tijd meer algemeen geworden zwarte suikerriet verkregen. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1 j. 431. — Beantwoording door J. A. Krajenbrink, particulier landhuurder in Krawang, dd. Teloek-djambie, Krawang. 10 Maart 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864, Haarl. 259. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N S. V 1864. 319. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia* 212. — Idem door S. J. Meijer. dd. Gondang Winangoen, 29 Febr. 1864. *Verslag Congres* 278. *Tijds. Nijv. N. I.* X N. S. V. 1864. 317. — Rapport, ter beantwoording van dit vraagpunt, door J. M. Gonsalves, dd. Cheribon 26 Febr. 1864. *Tijds. Nijv. ald.* 457. *Verslag ald.* 272. — Verslag van het verhandelde op het congres op 22 Junij 1864. *Ald.* 199.

7564. Waarnemingen over het Oost-Indisch en ander zuikerriet, ingevoerd in de Fransche Caraïbische eilanden, en onlangs op het eiland Antigua. door den admiraal J. Laforey, *Vad. Lett.* 1797. 2. 368.

7565. Physisch en chemisch onderzoek van de gronden der suikerfabriek Wonopringo in Pekalongan, uitgevoerd door D. W. Rost van Tonningen, ontleend aan zijn rapport, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 16 Julij 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3 S. II. 1856—1857. 145. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 423. — Chemisch en physisch onderzoek van een vijftigtal suikerrietgronden van de res. Pasoeroean, dd. Buitenzorg, Julij 1857. zijnde voortzetting op meer uitgebreide schaal van zijne analysen. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4. S. III. 1858—1859. 13.

7566. Verslag van de uitkomsten van een vergelijkend chemisch onderzoek van suikerriet-gronden, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 29 December 1857, t. w. van de van Telock- djambi, in Krawang, aangeboden door J. A. Krajenbrink. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4 S. III. 1858—1859. 388

7567. Over den invloed van verschillende soorten op den groei en de zamenstelling der beetwortels, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 6 April 185(, volgens G. Herth, ook met toepassing op de rietsuiker. *Nat. Tijds N. I.* XII. 3 S. II. 1856—1857, 129. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 305, 386.

7568. Verslag van de uitkomsten der kultuur van suikerriet, in het oostelijk gedeelte van Java geschied in den proeftuin te Gentong in 1852—1853, door P. F. H. Fromberg, benevens die te Buitenzorg. Tekst van dat in 1854 ingediend, betreffende de bemesting met guano. *Nat. Tijds N. I.* VII. N. S IV. 1854. 167. XII. 3 S. II. 1856 - 1857. 1.

7569 Invloed van guano-bemesting in de suikerriet-velden der fabriek Wonopringo in de res. Pekalongan in 1856 en 1857, met rapporten van P. F. H. Fromberg en D. W. Rost van Tonningen. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 33. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1859. 142.

7570. Verslag van een bemesting-proef van suikerriet in den laboratorium-tuin, door P. F. H. Fromberg, Buitenzorg, 15 April 1858. Genomen in 1856—1857, met aantooning dat de bemesting met guano alleen min gunstig werkt, doch voldoet bij vermenging daarvan met rietasch. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4 S. III. 1858—1859. 259.

7571. Uitkomsten van twee bemestings-proeven op suikerriet, verkregen in 1857 en 1859, door J. A. Krajenbrink, met asch, guanine, guano, oliekoeken en zand en kalk. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 165.

7572. Nota over het gebruik van guano, ter bemesting van suikerriet op het eiland Mauritius. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uitt. 314. — Aanteekeningen over de guano, aldaar gebruikt — *Ald.* III. 1856, 222. Opmerkingen over deze berigten door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 26 October 1855. *Ald.* 228, 103.

7573. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te houden te Dordrecht, van 18--22 Junij 1861, No. 141. over genomen proeven van bemesting van suikerriet. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 25. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1861. 5. — Idem door J. A. Krajenbrink, dd. Teloek-djambi, Krawang 7 April 1861, *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. 1862. 23. *Verslag ald.* 1861. 261. – Beantwoording door G. Lebret te Pasoeroean. *Verslag ald.* 260. — Verslag van het verhandelde op het congres op 21 Junij 1861, door B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis en F. C. Deking Dura. *Ald.* 259.

7574. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XIX Nederl. Landhuishoudk. Congres van 20—24 Junij 1864 te houden te Haarlem, over meerdere bemesting der velden voor het suikerriet vooral met guano. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1 j. II. 431 — Beantwoording door J. A. Krajenbrink, dd. Teloekdjambie, Krawang, 10 Maart 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864 Haarlem 258. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 355. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia* 210. — Idem door ?, dd. Java's Oosthoek. 20 Maart 1864. *Verslag Congres ald.* 264 – Verslag van het verhandelde op het congres op 22 Junij 1864. *Ald.* 197.

7575. Over de areng-suiker en den arengpalm, door C. G. C. Reinwardt. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 201.

7576. Beschrijving der bereiding van de aren suiker op Java; door J. E Teysmann, dd. Buitenzorg 2 Jan. 1844. *Ind. Mag.* 1844. Tw. No. 4, 5 en 6. bl. 13.

7577. Voorloopige mededeeling nopens een voordragt in de Vergad. van 25 April 1862, van A. H. van der Boon Mesch, over de palmsuiker in Ned. Indië en de wenschelijkheid eener proef met de bereiding daarvan voor de Europesche markt *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 462.

7578. Mededeeling door P. J. Maier van een opgave van J. A. Krajenbrink nopens de suiker verkregen uit den arenpalm. Not. Nat. Vereen. 28 April 1859. *Nat. Tijds N. I.* XX. 4 S. VI. 1859--1860. 137.

7579 Mishandeling van den aren-palm door K. F Holle, dd. Garoet, 20 Dec. 1863. Waarschuwing tegen het gebruik van jonge arenbladeren en het weghalen van het bij het begin der bladstelen zich bevindende zwam, kawoel, loengloem. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 234.

7580. Over den suikerboom en het gebruik daarvan op de Moluksche eilanden, door M. *Mag. Wis. Nat. Wet.* I. 1825. 20.

7581. Over de pompoen-suikerkultuur en fabricatie, volgens L. Hofman. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 228.

7582. Mededeeling over eene nieuwe suikerhoudende plant in Frankrijk, door P. Diard. Proeven met een soort van sorgho (eene soortgelijke als op Java algemeen bekend is als Djali Tjuntel en Djali Ketan). *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oors. Bijdr. 282.

7583. Over den invloed van het suikerrietsap op de hoedanigheid der suiker, door P. F. H Fromberg, dd. Buitenzorg 10 Dec. 1852 Interessante data nopens de resultaten der teelt en bereiding der suiker in verschillende gedeelten van Java, naar aanleiding van een artikel van Peligot in de „Comptes Rendus, XXXII, 421," en in „Erdmann's Journal, 1851 No. 10. 106." *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 179.

7584. Een woord aan de suikerfabriekanten op Java, over de verhouding tusschen de in het rietsap aanwezige en de daaruit werkelijk te verkrijgen kristalliseerbare suiker, door J. A. Krajenbrink, dd. 1860. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 209.

7585. Over de oorzaken dat hetzelfde gewigt aan suikerriet gemiddeld in 1861, 20 pct. minder bevatte dan in gewone jaren; door J. A. Krajenbrink. 5 Jan. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5. S. IV. 1862. 291.

7586. Uitkomsten van eene proef, tot oplossing van de verschillen in het suikergehalte en de opbrengst van onderscheidene suikerriet-soorten; door J. A. Krajenbrink. Teloek-djambie. Krawang, 9 Oct. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 11.

7587. Verslag van het onderzoek van een aantal monsters ampas van suikerriet door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 24 Oct. 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XIII. 3 S. III. 1857. 220. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 175. — Idem van twee suikerrietstokken en twee monsters ampas uit de W. Afdeeling van

Borneo; dd. Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 237, 138. — Idem van drie stokken suikerriet uit de vlakte van Pamangkat op Borneo, in Sept. 1854. *Ald.* 247. 138. — Idem van verschillende suikerrietsoorten van Java, alsmede van eenige monsters zoogenaamde ampas, 7 Nov. 1855. *Ald.* XII. 3 S. II. 1856—1857. 345; XIII. 3 S. III. 1857, 135, 189. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856, 503; IV. 1858. 1. 144. Hierin de beantwoording der vraag, of het sap dat in de ampas terugblijft, meer suikerhoudend is, dan hetgeen men door persing reeds heeft verwijderd.

7588. Aanbieding, bij miss. 18 Febr. 1862, door J. A. Krajenbrink te Teloek-djambi, van een concept-circulaire en staat, wier invulling van belang is en in direct verband staat met de door hem verrigte suikerrietproeven, met verzoek om goedkeuring en verspreiding er van door de Nat. Vereen. N. I. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 513. — Vermelding der missive, dd. 2 Julij 1862 van den resident van Cheribon, Chs. Wiggers, aanbiedende ingevulde staten van de in, zijne residentie aangeplante rietsoorten. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 317. — Idem der missives, dd. 25 en 29 April 1862, No. 997, 1258 en 1532 van de residenten van Probolinggo, Madioen en Bezoekie, R. Scherius, D. C. Noordziek, J. F. R. S. van den Bossche. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 459.

7589. Over den toenemenden teruggang der qualiteiten Java-suiker, met vermelding der vermoedelijke oorzaken. *Verslag Amsterdam* 1862. 135. 136. *Sloet, Tijds.* XXIV. 128.

7590. Verslag van eene reeks van proeven met suikerrietsap, in verband met de fabrikaadje, door P. F. H. Fromberg, Buitenzorg 23 Oct. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4 S. III. 1858—1859. 176.

7591. Het suikerrietsap; door H. Bernard, dd Bantam, 1845. Middelen ter afwering van alle verzuring van het rietsap. *T. v. N. I.* 7 j. Batav. 1845. 4d. 215.

7592. Iets aangaande de geschiedenis en de bereiding der suiker, o. a. beschrijving der wijze van bereiding in Oost-Indië. *N Vad. Bibl.* VIII. 1804. 2 st. 39.

7593. Iets over een vermeende manier om suiker wit te maken. Medegedeeld door P. Alma, chimist enz. te Amsterdam. *Vad. Lett.* 1807. 2. 522.

7594. Brief aan de Redactie van het T. v. N. I. door J. C. van Blommestein dd Pecalongan, Febr. 1842, waarin hij ontkent de uitvinder te zijn van het middel ter beziging van kalk in het suikersap. *T. v. N. I.* 4. j. 1 d. Batavia 1842. 580.

7595. Verzoek van H. Bernard, suikerfabriekant, dd. Bantam, Peteir, 28 Oct. 1843, aan H. van Blommestein om zijne wijze van suikerbereiding bekend te maken. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 489. — Antwoord van H. van Blommestein op dit verzoek, dd. Pekalongan 3 Jan. 1844. *Ald.* 674.

7596. Suikerfabriekaat door H. van Blommestein. Veroordeeling der defaecatie volgens Derosne. *Ind. Arch.* 1 j. I. 1849. 621.

7597. Iets over de aanwending van dubbel zwavelzure kalkaarde, bisulfite de chaux, bij de bereiding van suiker; door P. J. Maier, dd. 1 Januarij 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 1 j. 1850. 309.

7598. Nieuwe methode bij de fabrikatie van suiker uit beetwortels of andere suikerhoudende planten, van E. Pfeiffer. Aanwending van kalkmelk en zure phosphorzure kalk. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 360.

7599. Verslag van de Eerste klasse van het Kon Nederl. Instituut van Wet. Letter. en schoone kunsten, ingediend aan den Min., van kol., over het patent, verleend aan Dr. Scoffern voor een door hem uitgevonden procédé van suikerbereiding door middel van loodsuiker, door hare gecommitteerden A. H. van der Boon Mesch en G. J. Mulder, ingediend 24 Junij 1851, voorafgegaan door den brief dd. 's Hage 6 Nov. 1850, Lett. B, N 3, van den Minister *Inst. Tijds W. en N. Wet.* V. 1852. 1.

7600. Over het bereiden en raffineren van suiker, door J. Mayelston, gepatenteerd voor Engeland 3 Junij 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 151.

7601. Verslag der Eerste klasse van het Kon. Nederl. Instituut, over de bereiding van suiker, volgens de handelwijze van Melsens. Amst. 30 Jan. 1850, aan den Minister van Koloniën C. F. Pahud; voorafgegaan door diens brieven van 19 en 29 Nov.

1849. *Inst. Tijds. W. en N. Wet.* III. 1850. 203.

7602. Verslag van de uitkomsten der Melsensproeven, gedaan in de suikerfabriek Oedjong Roessi, in de res. Tagal, werkende met toestellen van Derosne en Cail, in 1850, door P. F. H. Fromberg, dd. Pangka, 6 Febr. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 3 j. 1852. 783.

7603. De methode van Melsens ter bereiding van suiker, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 8 April 1853. Gerigt tegen aanmerkingen daarop door Bleekrode gemaakt in zijn Jaarboekje 1851—1852, 819. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 193.

7604. Nieuwe wijze van bewerking om uit het suikerriet en de beetwortelen suiker te trekken; door Melsens. Uit het oorspronkelijk vertaald door J. E. Herderschee. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 170.

7605. Nieuwe manier van Melsens ter afscheiding van suiker uit suikerriet en de beetwortelen. Voordeelen van dat zuiveringsmiddel. *Tijds. Nijv.* XVIII. 2e R. III. 1855. 140.

7606. Ontkleuring van melasse, naar Dumont. Uit Polytechn. Centralbl. 1853. 128. *Tijds. Nijv. N. I.* 1854. Uittr. 2.

7607. Wijze van verkrijging en zuivering van suikersap van R. Galloway. Uit Le Technologiste, Dec. 1853. 134. *Tijds. Nijv N. I.* II. 1855. Uittr. 134.

7608. Over het winnen van suiker uit melasse door bariet en de afzondering van bariet uit koolzure bariet, door J. Nickles. Uit Chem. Gazette. Oct. 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* 1854. Uittr. 279.

7609. Verbeterde methode van E Rousseau te Parijs ter uittrekking en fabrikatie van suiker. Naar het Kunst- u. Gewerbblatt für Bayern, le Genie industriel, en het Polytechn. Centralbl. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854, Uittr. 47.

7610 Verbeterde suikerbereiding uit riet en beetwortelen, volgens Maumené. 1859. *Tijds. Nijv.* XXIII. 3e R. I. Bijblad 1.

7611. Brief over suikerbereiding van G. J. Mulder aan den Minister van Koloniën, dd. Utrecht 25 Maart 1861, betreffende de methode van E Rousseau. *Tijds. Nijv. N. I.* VII N. S II. 1861. 302.

7612. Le système de macération van J. M. A. Montclar. Toelichting van het medegedeelde door W. R. van Hoëvell op 17 Oct. 1860 in de Tweede Kamer, betreffende de wijze van proefneming op Java met dit „système", en nopens de uitgifte van een kontrakt voor deze nieuwe bewerking. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 127.

7613. Mededeeling door P. L. Onnen, van bijzonderheden nopens monsters suiker volgens de methode van Montclar vervaardigd. Not. Nat. Vereen 2 Aug. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 328.

7614. Verslag, dd. Samarang 3 Dec. 1864, van V. J. van Dolderen H. F. Morbotter, omtrent hunne bevindingen in de fabriek Poerwodadie van A. Sloet van Oldruitenburgh in de res. Madioen, betreffende de suikerbereiding onder de leiding van den heer Montclar, door hen onderzocht op verzoek van de Kamer van Koophandel en Nijverheid en de Handels-vereeniging van Samarang. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia.* 456.

7615. Mededeeling aan het Indisch Gouvernement, in antwoord op de missive dd. 13 Julij 1859 No. 2929 2 van den Directeur der kultures, G. Umbgrove, van het advies van P. J. Maier over de ontdekking van een vocht, hetwelk volgens W. F. de Graaff, een geheele omwenteling zou brengen in de tegenwoordig op Java gevolgde manier van suikerbereiding. Not. Nat. Vereen. 11 Aug. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 217.

7616. Zuivering van het suikerrietsap door het sap van den olmboom; door A. H. B. G. Overgenomen uit het Passoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 211.

7617. Verslag van het scheikundig onderzoek van suiker, bereid door de zuivering van het rietsap met zwaveligzuur gas, door S. dd. Soerabaja 21 Julij 1861. Betreft de manier van Rose, verrigt op de fabrijk Kremboong, res. Soerabaja. *Tijds. Nijv N. I.* VIII. N. S. III.

7618. Over de aanwending van de beenderkool of het beenzwart bij de suikerbereiding, door C. G. Müller en J. A. Krajenbrink. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 29, 30, 210.

7619. De verschillende bereidingswijzen van beenzwart. Uit Moniteur Industriel No. 1822. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uitt. 100.

7620. Iets over de bereiding van kunstzwart en van de daarmede genomen proeven te Boedoeren in 1842, door A. Pokrzywnicki, dd. Ketegen 20 Mei 1844. *T. v. N. I.* 6e j. 2 d. Batav. 1844. 95.

7621. Methode van Corenwinder. beenzwart te bestemmen, om de waarde van het Uit Compt. Rend. XXXVII. 609, 610. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 258, 276.

7622. Mededeeling door E. de Waal, van den hoofdinhoud van eenen brief van suikerfabrijkanten in Pasoeroewan, over een betere methode van revificatie van beenzwart dan de geoctroyeerde in Augustus 1842 van Van Goethem & Co. en die van Derosne & Cail. *Ind. Mag.* 1. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 282.

7623. Zakelijke inhoud van den brief, dd. Sumadang 19 Nov. 1864, van S. H. de Lange, aan de Natuurk. Vereeniging in N. I. voor een onderzoek der klei, gebezigd voor de kleijing van suiker, met het oog op het weder bruikbaar maken daarvan, op verzoek van den suikerfabrijkant D. L. van Hattum. Benevens oordeel van P. J. Maier en J. A. Krajenbrink hierover. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 477, 481. VIII. N. S. V. 1855. 188.

———

7624. Onderzoek van ontstroopte suiker, bereid volgens het procédé van de heeren Perier en Possoz, en volgens de gewone wijze. Officiëele bescheiden. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 283.

7625. Eenige scheikundige proeven, genomen in betrekking tot de suiker-fabrijkaadje op Java, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Buitenzorg 21 Dec. 1859. Onkristalliseerbare suiker, Borneo-riet, tot tjing verkookt sap, de faecatie, hoeveelheid van sap, verbastering van varieteiten. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5. S. I. 1860. 89.

7626. Bereiding van vochtige uit korrels bestaande suiker, door H. Bessemer, gepatenteerd voor Engeland den 19 Nov. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 131.

7627. Iets over suikerbereiding; door A. H. B. G.... Overgenomen uit het Pasoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. Het filtreren van rietsap, naar aanleiding van een artikel hierover van W. van Raalten in het Bataviasche Handelsblad van 5 Dec. 1860. No. 97, Bijv. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 221.

———

7628. Aanmerkingen van wijlen J. Mossel over de suikermolens, in den omtrek van Batavia, dd. 31 Dec. 1750. Medegedeeld door A. Teisseire, dd. 24 Aug. 1785. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2 dr. 1827 237.

7629. Requesten van R. L. Cresp, Burger van Amsterdam, aan H. Ed. Gr. Mog. en H. Hoog Mog., om octrooi op zijn nieuw geïnventeerde suiker-molens, tot gebruik in de Staats Coloniën. *Res. Holl.* 11 April 1775, 1 dr. 314.—Rapport van gecommitteerden tot de zaken van de nieuwe inventiën, op bovengenoemd request; resolutie waarbij hem octrooi wordt verleend, en besloten zijn voorstel voor gelijk octrooi ter generaliteit te ondersteunen *Ald.* 372.

7630. Plaat voorstellende een „suiker stamper." *Tijds Nijv. N. I.* V. 1859.

7631. Mededeeling omtrent cylinders C. A. voor suiker-molens; door G. de Raadt, dd. Padjarakan 8 Mei 1844. *T. v N. I.* 6 j. 1 d. Batav. 1844. 567. — Wederlegging van deze mededeelingen door H. J. Lion, dd. Wonoredjo, 29 Junij 1844. *Ald.* 2 d. 259. — Rectificatie van de oordeelvellingen van H. J. Lion; door Fraser, Eaton & Co. dd. Soerabaja den 1sten October 1844. *Ald.* 3 d. 346.

7632. Suiker-fabrikatie. — Uitpersing van suikerriet, toestel van H. Bessemer, door H. J. Lion, Zutphen 24 Febr. 1854. Met platen. *T. v. N. I.* 16 j. 1854. II. 824.

7633. Bessemer's patent-suikerrietpers. Beschrijving, met aanteekeningen van J. H. Croockewit. *Tijds. Nijv. N. I.* 1854. Uittr. 52.

7634. De toestel van Bessemer. Verklaring nopens de vertraging in de levering der platen. met aanbeveling aan de suikerfabrikanten op Java van een onderzoek naar de werking van dien toestel, met mededeeling van een brief, dd. Buitenzorg 1 Maart 1854, aan de Redactie van de Javabode door J. H. Croockewit Hz., inhoudende zijn oordeel over deze uitvinding. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 267.

7635. Over eene verbeterde wijze van uitpersing van suikerriet. 1 Brief dd Batavia 4 Jan. 1855, van A. Sloet van Old Ruitenborgh, eigenaar der suikerfabriek Poewodadie, res. Madioen, ter mededeeling zijner methode met herhaalde persing der ampas, na bevochtiging, en zijn voorstel tot een onderzoek van gouvts. wege hiervan. 2. Advies, dd. 24 Jan. 1855, van den agricultuur chemist P. F. H Fromberg hierover. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. O. B. 273.

7636. Een woord over de verbetering der suikerfabricatie op Java. Waarin de nieuwe bewerking zich van de tot hiertoe bestaan hebbende onderscheidt, met Naschrift van de Redactie, 1 April 1841. *T. v. N. I.* 3ej. 2d. Batavia 1841. 472.

7637. Iets over de suiker op Java; door W. de Vogel. Verslag van de verkregen uitkomsten der proeven tot verbetering der wijze van de suikervervaardiging, genomen in veertien groote suiker-fabrijken van de res. Pasoeroewan gedurende 1841. *T. v. N. I.* 4e j. 2d. Batavia 1842. 369.

7638. Kultuur en fabrikatie der suiker op Java; door S. A. Buddingh, dd. Batavia, Jan. 1842 Mededeelingen betreffende de methode van Ch. Derosne en Cail. *T. v. N. I.* 4ej. 1d. Batavia 1842. 462, 479. — Rectificatie door J. C. van Blommestein. Pekalongan, Febr. 1842 *Ald.* 580.

7639. Verbetering der bereiding van suiker in de Fransche koloniën Uit La France Industrielle No. 24. Invoering en verkregen resultaten, van 1838—1841, van de nieuwe wijze volgens Ch. Derosne en Cail op Bourbon, en mededeeling der bevolen invoering dezer methode op Java. *Tijds. Nijv.* VII. 1843. 462.

7640. Wederlegging door H. J. Lion suikerfabrijkant, Samarang, 7 Sept. 1845, van de denkbeelden en stellingen over den toestand der suikerfabrijkatie op Java, en vooral ten opzigte der appareils, door H. van Blommestein ontwikkeld in zijne „Verhandeling over het verbeterde suikerfabrijkaat op Java. Batavia 1843." *T. v N. I.* 8ej. Batavia 1846. 1d. 220. — Antwoord van H. van Blommestein, dd. Batang 30 April 1846. *Ald.* 2d. 438. — Teregtwijzing door Lucassen, dd. Kemanglen 20 Mei 1846. *Ald.* 591, 4d 57. — Resultaten verkregen bij de vier door stoom werkende fabrijken in de res. Tagal, met de toestellen van Derosne en Cail, door Lucassen, dd. Kemanglen den 29sten Aug. 1846. Vervolg op zijne „Teregtwijzing". *Ald.* 57. — Verbeteringen. *Ald.* 393. — Kritiek. De heeren H. van Blommestein en Lucassen en de suikerfabrijcatie, door H. J. Lion, dd. Batavia 27 Aug. 1846. *Ald.* 372, 373.

7641. Vermeerderde en verbeterde verhandeling over het suikerfabrijkaat, als mede eene beschrijving van een nieuw toestel tot suikerbereiding; door H. van Blommestein, Batang, 11 Maart 1846. Met afbeelding *T. v. N. I.* 8ej. Batavia 1846 1d 348; 2d., 99. — Aan de Redactie van het Tijdschrift voor Neerlands Indië; door H. J. Lion, Kaliwoengoe, den 6 Mei 1846, ter mededeeling van zijne voorgenomen wijze van beoordeeling dezer verhandeling. *Ald.* 130.

7642. Iets over de benoodigde brandstoffen voor de toekomstige suikerfabrijkatie op het eiland Java; door E. A. van Vloten. *E. A. v. Vloten, De mededinging,* enz. Utr. 1852. 155.

7643. Verbetering der vacuum-pannen tot verkoken van suiker-sap van Greenwood, gepatenteerd in Engeland den 12den April 1853. Uit Rep. of Pat. Inv. Dec. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 289.

7644. Toestellen ter verdamping van suikeroplossingen door middel van verwarmde lucht, van J. B. Moinier en Ch. C. Bontigny en van G. Dixon. Uit Rep. of Pat. Inv. Aug. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 230.

7645. Verbeterde suikerpotten van Derosne en Cail. Uit Le Génie Industriel. Dec. 1853. 314. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 143.

7646. Stampmolen tot het vullen der suikerknasters, door C. F. Deeleman Uitvinding van een zoogenaamd inlandsch kind, W. de Graaff. *Tijds Nijv. N I.* IV. 1858. 439.

Regeling.

7647. Mededeeling met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van de Indische Besluiten, dd. 13 Aug. 1830, No. 4, vaststellende de algemeene beginselen, volgens welke de suikerkultuur op Java zal worden

ingevoerd en uitgebreid. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 413.

7648. Nota, dd. Buitenzorg 23 Nov. 1833 No. 407, van den Com. Gen. voor Ned. Indië J. van den Bosch, aan zijn opvolger den Gouv. Gen. ad interim J. C. Baud, over de wijze van toepassing der voorschriften, bij de suiker-kultuur en fabricatie op Java in acht te nemen, en naar de plaatselijke omstandigheden te regelen. *Bartholo, Wording,* 's Hage 1863, 63.

7649. Toelichting door S. van Deventer J.S.z. van de »Beginselen. die, bij volgende invoeringen van de suikerkultuur, voor zoover de plaatselijke omstandigheden daarin geen wijzigingen vorderen, zullen worden gevolgd, en wanneer de reeds bestaande zullen worden gewijzigd," door den Com. Gen. J. van den Bosch vastgesteld op den 6 Dec. 1833. Bijlage B van het Ind. Besluit dd. 28 Maart 1834 No. 1 (Ind. Stblad 22.) *T. v. N. I.* 1865. N. S 3e j. II. 491. — Tekst van deze Bijlage B. *v. Ellen, Iets* 's Hage 1835. 196. *v Vloten, Mededinging.* 136. Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 243.

7650. Mededeeling dd. 's Hage 9 Junij 1860 van den Min. van Kol J. J. Rochussen van de »Algemeene grondslagen, naar welke de gouvernements-suikerkultuur, alsmede de fabricatie van suiker op Java wordt in stand gehouden, in verband met het voorschrift van Art. 56 van het R. R. van Nederlandsch Indië" (Zoo als deze zijn geplaatst in de Nederlandsche Staatscourant van 13 Junij 1860 No. 138.) *Gedr. Stukk.* 1859—60. LXXXVI, No. 2. 1. — Memorie van Toelichting op de algemeene grondslagen enz. *Ald.* 7. — Model suikercontract bij verlenging. *Ald.* 16. — Idem voor eene nieuwe onderneming. *Ald.* 22. — Eene onjuistheid in deze grondslagen. medegedeeld aan de Tweede Kamer 20 Julij 1860. *Ald.* No. 1. — Verslag der commissie van Rapporteurs, dd. 1 Aug. 1860, op bovengenoemde mededeeling. *Ald.* 1860—61, XXXIV. No 1. — Toelichting door W. R. van Hoëvell van de zamenstelling van dit verslag, naar aanleiding der brochure van H. F. Morbotter. »De regeling der gouvts. suikerkultuur enz. 's Hage 1860." *T. v N. I.* 23e j. 1861. I. 58. — Refutatie der hoofdpunten van de algemeene beschouwingen van bovengenoemd verslag. *H. F. Morbotter, de regeling der gouvts. suikerkultuur* enz. 's Hage 1860. — Zijn de »algemeene grondslagen" van den heer J. J. Rochussen in 't belang der suikercontracten? *T. v. N. I.* 22e j. 1860, II. 77. — De regeling der suikerkontrakten in verband met den vrijen arbeid; door X. *Ald.* 128. — Het kultuurstelsel en de verlenging van de suikerkontrakten door den Min. van Koloniën; door G. H. van Soest. Bezwaren tegen de jongste suikerregeling, noodzakelijkheid van eene regeling bij de wet. *Ald.* 81. — Idem. De suikerregeling nader toegelicht. Vervolg. *Ald.* 186. — Idem. Eenige denkbeelden over eene regeling der suikerkultuur. Opmerkingen over de hoofdpunten der jongste suikerregeling. *Ald.* 23e j. 1861. I. 19 — De heer J. J. Rochussen en de heer J. C. Baud over art. 56 van 't R. R. Aantooning uit de interpretatie van J. C. Baud van dit artikel, dat de jongste regeling der suikerkultuur hiermede in strijd is. *Ald.* 22e j. 1860 II. 142. — De oude partij en hare kracht; door T. T. Veroordeeling van de jongste regeling der suikerkontrakten, en de daaruit voortvloeijende vernietiging der particuliere industrie. *Ald.* 181. — Wederlegging door L. Vitalis, oud-inspecteur der kultures op Java, van de becijferingen betreffende de winsten der suiker-ondernemingen op Java, voorkomende in bovengenoemd artikel, van T. T.' *Vitalis, Opmerking suiker industrie,* 's Hage 1862. 47, 103. — Suikerkontrakten van meer dan *f* 100,000 inkomen; door T. T. dd. 19 September 1860. Antwoord aan »De 's Gravenhaagsche Nieuwsbode" van 16 Sept. 1860 No. 112, en zijn beroep op het Bataviaasch Handelsblad, naar aanleiding ook van bovengenoemd artikel, en ter aantooning van de waarde en de inkomsten der suikerkontrakten op Java in verband met de jongste suikerregeling. *T. v. N I* 22e j. 1860. II. 274. — De Indische millioenen en de heer F. A. van Hall. Vragen aan hem gedaan naar aanleiding zijner redevoering in de Tweede Kamer op 21 Sept. 1860 uitgesproken tot behoud van het batig slot, over het gebleken gunstbetoon bij de jongste suikerregeling, en de belemmering daarbij van den vrijen arbeid. *Ald.* 277. — De oorlog tegen de partikuliere industrie; door H. H dd. 12 Oct. 1860. Betoog, ontleend aan het Bataviaasch Handelsblad, dat de jongste suikerregeling aanleiding moet geven tot volksverloop en al de nadeelige gevolgen van dien. *Ald.* 337. — Eene ongegronde beschuldiging van den Min. van Kol. J. J. Rochussen tegen den heer W. R. van Hovell. Toelichting van zijne bestrijding van de jongste suikerregeling. *Ald.* 340. — Regeling van de Gouvernements suikerkultuur.

Zitting Tweede Kamer van 15 en 16 Oct. 1860. Verzoek om mededeeling der stukken. Verslag der Kommissie. Debeginselen van den heer F. A. van Hall in de suikerregeling opgenomen. Verdediging der voorgestelde conclusiën. De tegenwoordige verdedigers van het kultuurstelsel gaan verder dan de heer J. C. Baud. Aanplant en plantloon. Verdediging van het verslag. Het stelsel van gunst. Aanneming der conclusiën. *W. R. van Hoëvell. Parlem. Redev.* IV. Z B. 1866 107. — Een brief van den Heer H. J. Lion over de regeling bij de Wet van de suikerkultuur. Opgave der hoofdpunten door hem in die wet verlangd; naar aanleiding der aftreding van J. J. Rochussen als Min. van Kol. en zijn daardoor als vervallen te beschouwen suikerregelin , welke streng wordt veroordeeld. Gevolgd door het oordeel van de Redaktie over de beginselen van zoodanige wet. *T. v. N. I* 23e j. 1861. I. 61. — De nieuwe Min. van Kol. J. P. Cornets de Groot en de suikerregeling. Aansporing tot regeling der suikerkultuur bij de wet, zijnde aan de door den Minister J. J. Rochussen vastgestelde suikerregeling nog geen gevolg gegeven. *Ald.* 134.

7651. De dwang en Mr. P Mijer. Opmerking over zijn beweren op 16 Oct. 1860 in de Tweede Kamer uitgesproken, dat de suikerkultuur en bereiding niet afgescheiden behooren te worden van het dorpsbestuur, en alleen door dwang kunnen bestaan. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 340.

7652. Mededeeling in de Verg. van 18 Junij 1862 van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg, van de beschouwingen nopens de suikerkultuur op Java, ook met het oog op de suikerregeling van 1860, door J. J. Rochussen. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVII. Middelb. 1862. 197.

7653. Zullen de algemeene grondslagen der suikerkultuur althans eene goede uitwerking hebben? Opmerkingen over de beweerde noodzakelijkheid, door de nieuwe regeling ontstaan voor den fabrikant om zelf op zijn fabrijk te wonen. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 408.

7654. Missive, dd. Batavia 9 Nov 1861, No. 2830, van den Eersten Gouv. Secr. Wattendorff, aan eenige residenten om inlichtingen nopens het voorschrift, dat het transport van het suikerriet naar den molen en de afvoer van de suiker zonder eenige tusschenkomst van het bestuur zal moeten geschieden (§ 18 der algemeene grondslagen der suikerkultuur). *Bijbl. Ind. Staatsbl.* V. 1861. 423. No. 1107. — Eene heilzame bepaling ter regeling van de suikerkontrakten van den heer J. J. Rochussen totaal illusoir gemaakt. Veroordeeling van bovengenoemde missive. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I 336.

7655. Eene voorloopige bestendiging van den verpligten arbeid bij de teelt van het suikerriet, mits behoorlijk geregeld, heeft geen bezwaar. *Lion, Hoe Indië* enz. 's Hage 1861. 34.

7656. De suiker-wetgeving, door O. van Rees Hare ongerijmdheid, tevens veroo deeling van het protectiestelsel, met het oog op de Ned. Indische regeringssuiker, naar aanleiding van het Adres, dd 20 Nov. 1861, van Th. van Stolk en J. E. Banck te 's Gravenhage aan de Tweede Kamer der Staten Generaal. *Bijdr. Bestuur Nederland.* VII. 1862. 48. — De wetgeving op den suikeraccijns, door A. Uyttenhooven, dd. 's Hage 10 Maart 1862. Wederlegging van het vorige. *Ald.* 201. — De suikerwetgeving. Naschrift door O. van Rees. *Ald.* 3.5.

7657. Toestand der suikerkultuur op Java, met betrekking tot den nood der suikerfabrijkanten, naar aanleiding der debatten in de Tweede Kamer over de kredietwet voor het dep. van koloniën voor 1863. Betoog dat de oorzaken daarvan liggen in de suikerregeling van 1860, en de speculatiezucht der ondernemers; alsmede verdediging van de weigering der gevraagde hulp door het Gouv., doch aanbeveling van eene herziening dier regeling in den zin van levering van een fixum en van wijziging omtrent het plantloon. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 87.

7658. Koninklijk Besluit van 20 Julij 1863, Litt. H 3, betrekkelijk de regeling der gouvernements-suikerkultuur op Java. *Gedr. Stukk.* 1863—64. XVII. No. 3. — Nota van toelichting, dd. 24 Julij 1863, van den Min. van Kol. I. D. Fransen van de Putte. *Ald.* No. 2. Ook geplaatst in *Bijblad Ind Staatsblad.* VII. 1864. 275. No. 1495. — Rapport, dd. 25 April 1864, van de Comm. in de Tweede Kamer der St. Gen., benoemd om verslag uit te brengen over deze Nota van toel. *Ald.* No. 4. — Model-suikerkontrakt tot wijziging der bestaande overeenkomsten volgens de nieuwe voorwaarden, bedoeld bij bovengenoemd Koninklijk Besluit. *Bijblad Ind. Staatsblad* VII. 1864. 264. No. 1519. — Nota over de bovengenoemde gouvernements-sui-

kerregeling op Java, door J. Millard, met het oog op: 1e den dessa'sgewijzen aanplant, 2e de levering van een vast kwantum, en 3e het verbod tegen het vermalen van vrijgeteeld suikerriet. Zijnde eene verdediging dier regeling voorgelezen in de alg. verg. van het Indisch Genootschap op 21 Oct. 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 346. — Nota over de bovengenoemde Gouvernements-suikerregeling op Java, door W. H. von Oven, met het oog op den toestand der suikerkultuur in den oosthoek op Java, en de uitkomsten die aldaar van de nieuwe regeling zijn te wachten, ter uiteenzetting van de nadeelen aan de nieuwe regeling verbonden, voorgelezen in de alg. verg. van het Indisch Genootschap. *Ald.* 365. — De suikerregeling. Korte inhoud van beide bovengenoemde Nota's. *Id.* 334 — Indisch Genootschap. Alg. verg. van 20 Nov. 1863. Voortzetting der beraadslaging naar aanleiding van bovengenoemde Nota van J. Millard. *Ald.* 1864 N. S 2e j I. 65. — Het Indisch Genootschap over de gouvernements-suikerregeling op Java. Kort verslag van de alg. verg. van 20 Nov. 1863. *Ald.* 1863 N. S. 1e j. II 432.

7659. Verandering in de nieuwe suikerregeling; door H. C. Bekking. Beschrijving naar aanleiding van een artikel onder dezen titel door L. in het Bataviasch Handelsblad van 23 Maart 1864 No. 24, van de vrijstelling van heerendiensten der vrijwillige vaste arbeiders bij de suikerfabrijken op Java, vastgesteld bij Indisch Besluit van 8 Maart 1864 No. 30, en dienende tot aanvulling van art. 18 (vroeger art. 17) der nieuwe regeling *T. v. N. I.* 1864 N. S. 2e j. I. 452. — Officiëele tekst van het bovengenoemde Indisch Besluit van 8 Maart 1864 No. 30. Medegedeeld door J. Millard in de alg. verg. van 15 Junij 1864 van het Indisch Genootschap. *Ald.* 210. — Indisch Genootschap. Alg. verg. van 30 Mei 1864 Bespreking van de nieuwste wijziging der gouvernements-suikerregeling en meer bepaald over het voorstel van H. C. Bekking tot intrekking van bovengenoemd besluit. *Ald.* 193. — Vervolgd op 15 Junij 1864. *Ald.* 209.

7660. De suikerprotektie door Th van Stolk. Betoog van de wenschelijkheid dat de protektie aan de suiker-industrie verleend, worde ingetrokken. *Sloet, Tijds* XVIII. 393.

7661. Betoog voor de uitbreiding der suikerkultuur op Java, door P. van Griethuisen. *Hermes* 2e j. 1827. No. 9. bl. 31.

7662. Gedeeltelijke mededeeling, met toelichting, door J. C. Cornets de Groot, van het Advies van den Raad van Indië A. H. Wiese, 17 Aug. 1802, voor zoo veel betreft zijn oordeel over de bevordering en uitbreiding der suikerkultuur op Java, en over de bezwaren voor den inlander daaraan verbonden. *Cornets de Groot, Beheer.* s Hage 1862. 20.

7663. Uitbreiding en vermindering der suikerkultuur in Japara; door „Een suikerfabrijkant", Patih 30 Mei 1857. Willekeurige regeling sedert 1847. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 262

7664 400 bouws of 800 bouws? door O. Z. Betoog dat een suikerfabrijk op Java met een aanplant van 400 bouws niet het dubbele dier uitgestrektheid van grond vordert, en aan de Javaansche landbouwers onttrekt; zulks ter wederlegging van het beweerde door H. van Blommestein in de N. Rott. Courant van 28 Febr. 1854. *T v. N. I.* 16e j. 1854. I. 227. — 400 bouws of 800 bouws? door H. J. Lion. Teregtwijzing van het vorige. *Ald.* 290.

7665. Eene kommissie tot onderzoek van de suikerkultuur op Java. Bijzonderheden nopens en oordeel over de benoeming eener kommissie met G. Umbgrove aan het hoofd, tot onderzoek en hervorming van het kultuurstelsel, speciaal van de suiker-kultuur. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 227.

7666. Verslag, dd. Batavia 14 Sept. 1857, der verrigtingen van de Commissie bij besluit van den gouv. gen. v. N. Indië dd. 8 Dec. 1853 No. 10, benoemd voor de opname der verschillende suikerfabrijken op Java, en geteekend door den Hoofd-Inspecteur van Finantiën G. Umbgrove. *Gedr. Stukk.* 1862— 1863 II. No. 133, alsmede in het *Rapport suikercommissie,* 1853. — Het verslag van de gehouden enquête over de suikerkultuur. Opmerkingen over het drukken en uitgeven van bovengenoemd verslag in verband met de nieuwe regeling der gouvts. suikerkultuur en der verlenging van de suikerkontrakten van den Min J. J. Rochussen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 320.

7667. Een rapport waarmede men verlegen is, door A. dd. Batavia 11 Maart 1858. Over de traagheid in de afdoening van het volumineus rapport der Kommissie tot onderzoek der suikerkultuur op Java bij de

betrokken autoriteiten. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 319.

7668. Het voorschot aan de suikerfabrijkanten tegen 't algemeen belang. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 335.

7669. Opmerkingen door J. Hageman J.C.zn. over het karakter der Javaansche werklieden, de zoogenaamde vrije koelies, en de werking van het stelsel van voorschriften aan de vrije Javaansche arbeiders, speciaal ten aanzien der karrenvoerders voor de suikerfabrijken. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 143.

7670. Kultuurstelsel op Java. Suikerkultuur. Betoog voor een spoedigen overgang tot vrijen arbeid, ook bij den aanplant van het riet, en aanwijzingen nopens de daarbij aan te nemen grondslagen. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 375.

7671. De residenten op Java zouden de suikeraanplantingen op vrijwillige overeenkomst beletten, en gunstbetoon en intrigue heerschende zijn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 351.

7672. Ambtelijke stemmen over „vrijwilligen arbeid" op Java. Verklaringen van de betrokken residenten omtrent den staat van dien arbeid bij de suiker-ondernemingen, getrokken uit de „Overzigten van den staat der suikerkultuur in verband tot het voorkomende bij de monographiën der residentiën Cheribon, Pekalongan, Samarang, Rembang en Soerabaja". *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 62.

7673. Belemmering der partikuliere kultuurondernemingen op Java; door V. I. Afkeuring, naar aanleiding der mededeelingen hierover in de Tweede kamer op 20 Dec. 1864 door den Min van Kol. I. D. Fransen van de Putte, van zijne aanschrijving naar Indië bij zijne optreding in 1863 gedaan, inhoudende verbod tot uitgifte van nieuwe suikerondernemingen, of van het regt van opstal voor partikuliere ondernemingen op Java. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 155.

7674. Een fabrijkant, die met vrijwillige arbeiders verlangt te werken. Berigt nopens een aanbod gedaan, om eene suikeronderneming op Java met eigen middelen en vrijwillige arbeiders te drijven, mits de bevolking tegen eene billijke belasting van de heerendiensten wordt vrijgesteld. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 84.

7675. Vrije arbeid in de residentie Cheribon. Beschrijving van de invoering, op voorstel van den kontroleur J. A. Caspersz. door den res. T. Ament, op het voetspoor van hetgeen in Pasoeroewan bestaat, van den vrijen en individuelen arbeid bij het snijden en vervoeren van het suikerriet, en wel met gunstig gevolg. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 201. — Beantwoording van vragen; door J. A. Caspersz. dd. Cheribon, Mei 1853. Tot toelichting van bovengenoemde invoering. *Ald.* II. 141.

7676 Vergelijkende staat van hetgeen de planter ontvangt bij aanplant voor het gouvernement en voor den partikulieren fabrijkant bij de suikerkultuur in elk der afdeelingen van de res. Cheribon, in 1856, 1857 en 1858. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 356.

7677. De vrije arbeid bij de suikerkultuur in de res. Cheribon. Verdediging van dien arbeid, naar aanleiding van het onderzoek door de Indische regering ingesteld. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 352.

7678. Een onderzoek naar den vrijen arbeid in de res. Cheribon. Beschouwingen over de waarborgen voor de onpartijdigheid van dit onderzoek, door den Inspect. der kultures W. Cannemann. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 255. — Zie de aanleiding van zijne zending voor dit plaatselijk onderzoek in den brief, Batavia 11 Aug. 1859. No. 3410/12, van den Dir. der kultures G. Umbgrove aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië. *Gedr. Stukk.* 1861—62. CVII. No. 8. — Opmerkingen over den aard van dit onderzoek in Cheribon. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 354. — Verhaal van het voorgevallene bij de toepassing van het Indisch Besluit van 8 Maart 1860, No. 14, o. a. tot voorschrijving van neutraliteit van het bestuur bij de vrije suikerindustrie in de res. Cheribon; door G. H. van Soest. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 325.

7679. De vrijwillige suiker-kultuur in de res. Cheribon; door G. H. van Soest. Verhaal van de belemmering van het planten van suikerriet voor partikulieren en de verwoesting van beplante velden, in verband met de kwestie van vrijen arbeid en de handelingen van den res. V. G. P. de Serière, 1853—1860. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 92.

7680. In strijd met de aansporing van het Gouvt. zouden de hoofden met hunne bevolking in Cheribon zich hebben onttrokken aan de vernieuwing der overeenkomsten met

particuliere ondernemers voor den vrijen suikeraanplant en de voorkeur gegeven hebben aan den rijstbouw. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 251. — Nadere rectificatie van dat berigt. *Ald.* 252.

7681. De vrije suikerkultuur in Cheribon een weldaad voor de bevolking, dd. Batavia Aug. 1861. Aanbeveling tot aanneming door den Min. van Kol. J. Loudon van het door den Raad van Indië vastgesteld voorstel tot het verleenen van verlof aan de dessa's op Java om aan ondernemers gronden te verhuren voor de suikerkultuur. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. I. 62.

7682. Hoe de resident van Tagal het kultuurstelsel op de been houdt. Mededeelingen en beschouwingen over eene demonstratie in Junij 1861 van de inlandsche bevolking van het district Krangdon wegens beweerde verzwaring van den kultuurarbeid in de suikertuinen en tegenstelling van Cheribon met zijn vrijen arbeid. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 163.

7683. Bijzonderheden nopens de vrije inlandsche suikerkultuur in de res. Japara en Bagelen, alsmede in het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden. Ontleend aan de administratieve verslagen over 1858 van die gewesten, door J. A. van der Chijs, secr. der N. I. Maatsch. van Nijverh. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 140, 147, 157.

7684. Het stelsel van dwang en van vrijwillige overeenkomst. Gunstige tegenstelling van de suikerfabrijkaadje in Soerabaja en Pasoeroewan met de elders nog bestaande onvoldoende betaling en dwangarbeid. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 159.

7685. De resident van Probolinggo over de verhouding der inlandsche bevolking tot de suikerkultuur. Uittreksel uit zijne beantwoording der vraag betreffende de regeling van den arbeid bij de suikeraanplanting en bij de fabrijk. Overgenomen uit de Beantwoording der twaalf vraagpunten, vermeld bij de kabinets-missive van 14 Julij 1854, No. 113*b*. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 396. — Iets over: »vrije arbeid" in de res. Pasoeroean. Uittreksel als het voorgaande. *Ald.* 397.

7686. De toekomst der partikuliere suikerkultuur, door J. A. Krajenbrink, dd. Teloekdjambi (Krawang) Mei 1863. Vertaling van het artikel in de Overland Commercial Gazette van 6 Maart 1863, No. 513, verschijnende te Port Louis op Mauritius. Over de ontaarding van de suikerrietplant op dat eiland, gevolgd door aanwijzing der middelen om op Java de gevreesde uitputting van den grond te beletten. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 393.

7687. De suikerkultuur in 't Oosten en Westen van Java; door O. Vergelijking der verschillende residentiën, en betoog dat de bevolking in het westen wordt bezwaard door het gemis van vrijwillige koelies voor den fabrijkarbeid, en door mindere vruchtbaarheid der gronden. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 236.

7688. Indisch Besluit van 15 Oct. 1851 tot regeling van de uitbetaling der plantloonen voor de suikerrietplanters. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 183.

7689. Nota over den arbeid en het arbeidsloon met betrekking tot de suikerproduktie op Java; door E. A. van Vloten. *E. A. v. Vloten, de Mededinging,* Utr. 1852. 134. Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 242.

7690. Over de onvoldoende betaling der koelies bij de suikerondernemingen, als bezwaar tegen het bestaande dwangstelsel; door Z. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 302.

7691. Koelieloonen en koelie's bij de suikerfabrijkaadje door Z. Het verderfelijke der levering van fabrijk-koelies door het Gouvernement. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 241.

7692. Verhooging van arbeidsloonen op Java; door H. Over die der koelies bij de suikerfabrijken, in verband beschouwd met den vrijen arbeid; met aanteekening van »De Redaktie." *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 120.

7693. Vrije arbeid en verhoogde loonen. Afkeuring van de vaststelling van het minimum van het dagloon door de suikerfabrijkanten aan hunne vrije arbeiders uit te betalen; met aantooning der wijze waarop de vrije arbeid op Java moet worden ingevoerd. *T. v. N. I.* 20e j 1858. II. 271.

7694. Indisch Besluit, dd. Buitenzorg 12 Nov. 1861, No. 13, tot voorloopige vaststelling, voor elke residentie, der loonen voor de van bestuurswege aan de verschillende suikerfabrijken te verstrekken arbeiders, bedoeld bij § 18, Algemeene grondslagen suikerkultuur. *Bijbl. Ind. Staatsblad* V. 1861. 428, No. 1109.

7695. Mededeeling, met toelichting, van een

staat-rekening van eenen goeden en veel suiker gevenden molen omstreeks de stad Batavia; door A. Teisseire, dd 24 Aug. 1785. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 219. — Idem der ongelden van een suikermolen volgens de rekening van J. Hooyman, opgegeven in 1779; alsmede de ongelden van een suikermolen, zoo als dezelve in 1785 zijn. *Ald.* tegenover 248.

7696. Berekening der gewone baten en lasten eener suikeronderneming op Java, daarbij tot grondslag nemende de prijzen en voorwaarden der laatste contracten. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 70.

7697. Specificatie der uitgaven van eene fabriek op Java groot 400 bouws; oogst 1858. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 153.

7698. Approximatieve vergelijkende staat van de kosten van productie van beetwortelen en van suikerriet *E. A. v. Vloten. De mededinging* enz. Utr. 1852. 99.

7699. Iets over de mededinging tusschen de koloniale en beetwortel-suiker door E. van Voorthuijsen, dd. Novemb. 1853. Geschiedkundig overzigt der verschillende maatregelen, sedert 1814 in Nederland, Duitschland, Engeland en Frankrijk genomen voor de vereischte verbetering der kultuur en fabrijkaadje. *Tijds. Nijv.* XVII. 2e R. II. 1854 6. *Tijds Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 33.

7700. Over de suikerkultuur op Java, volgens E. A. van Vloten, met aantooning der afwijkingen daarin van de door J. van den Bosch gestelde beginselen en der vereischte verbeteringen, met het oog op de toenemende beetsuikerproduktie. *T. v. N. I* 14e j. 1852. II. 227, 255.

7701. Vraag voorgesteld door het XV. Nederl. Landhuishoudk. Congres te Amersfoort, van 19—23 Junij 1860, over den accijns van beetwortelsuiker, en de vrije mededinging met de rietsuikerfabrijken. Behandeld in de afdeeling koloniale landbouw van dat congres, door J. Ackersdijk e. a. *Hand. Ind. Gen* VII. 1860. 28·.

7702. Noodzakelijkheid van het houden eener enquête over de kosten van voortbrenging van de suiker in de koloniën en in Nederland. *Sloet Tijds.* XXIII. 312.

Contracten

7703. Bezuiniging. Aanprijzing van den publieken verkoop der uit te geven suikercontrakten op Java, die beweerd wordt nimmer te zijn beproefd. *T. v. N. I.* 1850. II. 285.

7704. Verdediging van het wegschenken van suikerkontrakten op Java, door P. Ariëns. *P. Arriëns, Dagboek.* 's Hage 1853. 241. – Mededeeling van deze verdediging, met aanbeveling van den verkoop aan den meestbiedende van deze kontrakten. *T. v. N. I.* 15 j. II. 1853. 135.

7705. De suikerkontrakten op Java. Betoog voor de uitbesteding der kontracten, en voor de spoedige beeindiging van het aanhangig onderzoek; alsmede overzigt van hetgeen over dit onderzoek is voorgevallen sedert 1852. *T. v. N. I.* 18, j. 1856. II. 315.

7706. De hervorming van het stelsel der suikerkontrakten. Over de meerdere geldelijke voordeelen, die het Gouvernement kan trekken uit een hervorming van dit stelsel. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II. 414.

7707. De suikerkontrakten en de konkurrentie, door v. V. Brieven van F. H. van Vlissingen, dd. Amsterdam 30 April, en 2 Mei 1857, aan Dr. W. R. van Hoëvell, ter bestrijding van het stelsel van uitgifte van suikerkontrakten bij publieke uitbesteding; gevolgd door opmerkingen van „De Redactie". *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 407.

7708. De eerste publieke uitbesteding van een suikerkontrakt. Over de resultaten van deze eerste uitbesteding in den oosthoek van Java. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II. 59.

7709. Een brief over de suikerkontrakten. Raadgevingen uit Indië nopens de wijze van verlenging der expirerende suikerkontracten op Java, ter bestrijding van hunne publieken uitbesteding. Gevolgd door eene opmerking van „De Redaktie" tot aanbeveling eener regeling bij de wet. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II. 204.

7710. De motie van W. Wintgens. Verdediging, met het oog op de suikerkontraktanten, van de aanneming in de Tweede Kamer op 15 Mei 1860 van deze motie tot regeling van de uitgifte der kultuurkontrakten bij de wet. *T. v. N. I.* 22 j. 1860. I. 387.

7711. Hoe lang heeft men gewacht en hoe lang zal men wachten? Over het uitstellen van de regeling der suikerkontracten door den Minister van Koloniën J. J. Rochussen, als wachtende op het adres van de suikerfabriekanten op Java, met het oog op zijne

belofte tot regeling bij besluit, toegezegd in de Tweede Kamer op 26 November 1859. *T. v. N. I.* 22 j. 1862. I. 322.

7712. Verbetering in de suikerkontrakten. Aanbeveling tot evenredige hoogere betaling der aan het Gouvt. te leveren suikersoorten. *T. v. N. I.* 16e j. 1853. II. 271.

7713. De veranderingen in de suikerkontrakten; door A. Z. Afkeuring eener wijziging waardoor van het Gouvt. een vast cijfer voor wisselvallige levering wordt bedongen. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 376.

7714. Model-suiker-kontrakt, bij Indisch Besluit van 4 Junij 1847 No. 1, gearresteerd, inhoudende de »Voorwaarden voor suikercontracten met gedeeltelijke vrije beschikking over het product en met bepaling dat de etablissementen met particuliere fondsen zullen worden daargesteld." *Gedr. Stukk.* 1849—50. XXXVI. 17. Mededeel. kolonien, Bijl. P.

7715. Ontwerp van een nieuw suikerkontrakt, met toelichting en beschouwingen over de suikerkultuur op Java, in verband met de mededinging der beetsuiker; door F. s' Jacob. gevolgd door Aanmerkingen van »De Redaktie." *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 38. — Antwoord hierop door F. s' Jacob dd. 10 Aug. 1854. *Ald.* 187. — Eenige bedenkingen op dit ontwerp door H. J. Lion, dd. 's Hage Aug. 1854. *Ald.* 195.

7716. Concept-contract voor de onderneming te .... . Voorwaarden voor suiker-contractanten met levering van een vast cijfer, volgens het beginsel in 1854 door het Indisch bestuur aangenomen. *Gedr. Stukk.* 1856—57. II. No. 137. b. — Toelichting. *Ald.* 4. — *Verslag O. I.* 1854. 117. — Concept-contract voor de onderneming de Goede Hoop (Pasoeroewan). Voorwaarden voor suikerkontrakten met levering van een vast cijfer, gedurende acht jaren. *Gedr. Stukk.* 1862—63. LIX. No. 5. Overgedrukt in *Rapport Suikercommissie* 1852. Bijlage C. — Concept-contract voor de onderneming.... Voorwaarden voor suikercontracten met levering van een vast cijfer. Memorie van toelichting ingediend door de Commissie voor de opname der suikerfabrieken op Java, bij haar Rapport dd. Batavia den 14 Sept. 1857, aan den Gouv. Gen. van Ned. Indië. *Gedr. Stukk.* 1862—63. LIX. No. 28 en 29. Ook gedrukt in: *Rapport Suikercommissie.* 1853. Bijlagen Z. en Z' — Opgave der hoofdpunten, waarbij nieuwe beginselen worden gehuldigd of van de bestaande bepalingen wordt afgeweken in dit Concept-contract der commissie. *Rapport Suikercommissie.* 1853. 41.

7717. Opgave van een model-suikerkontrakt, gearresteerd bij Gouvernements besluit van 16 Oct 1858 No. 3. *R. Verslag* 1861. 140. *Gedr. Stukk.* 1863—64. CXXII No. 2.

7718. Koncept-kontrakt, bevattende de voorwaarden voor de bereiding en levering van suiker, gesloten tusschen de Regering van Nederlandsch Indië ten eenre en den heer .... ter andere zijde, alsmede Memorie van Toelichting, dd. Batavia 1 Nov. 1858; door H. J. Lion. *Lion, Kultuurstelsel,* Batavia 1858. 72, 67.

7719. Concept-contract voor de onderneming N. N., Residentie N. N., op Java Voorwaarden voor suikercontracten met levering van vast cijfer. Beschouwing van elk der artikelen van een der tegenwoordige (Febr. 1860) contracten, ten betooge dat onder de tegenwoordige voorwaarden, het voortzetten der suikerindustrie, met eenige redelijke uitzigten, eene onmogelijkheid is geworden. *Memorie Suiker-contract.* Batavia 1860. 89

7720. Het Gouvernement en de suikerproduktie van Java. Overzigt van het verhandelde daarover sedert December 1853 tusschen de Tweede Kamer en de Regering, alsmede van de genomen maatregelen, met opmerkingen over den inhoud der tegenwoordige (1859) provisionele kontrakten, in verband met de vrije kultuur en het streven van het Gouvt. tot inkrimping der suikerkultuur op Java. *T v. N I.* 21 j. 1859. II. 31 — Nieuwe moeijelijkheden den suikerkontraktanten aangedaan. Opmerkingen nopens de voorwaarde tot verlenging van een suikerkontrakt gesteld, en wel den eisch van een borgtogt voor den aanplant, die nu zal plaats hebben. voor het geval dat men het over de voorwaarden van verlenging niet eens mogt worden. *T. v. N. I.* 21e j. 1859 II. 121.

7721. Lijst van suikerkontrakten op Java in 1854 en 1855 verlengd. met opgaven der data van de Indische Besluiten, en der residentie waarin zij zijn gelegen, volgens mededeeling van den Min. van Kol. P. Mijer in de Tweede Kamer op 11 Dec. 1856. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 28.

7722. Nieuwe bepalingen voor de continuatie

van suikerkontrakten. Nieuwe voorwaarden, vastgesteld bij Indisch Besluit van 3 April 1851, als leidende wel tot ontheffing der bevolking, maar tevens tot onevenredig bezwaar voor den kontraktant. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 358.

7723. De suikerfabrijk Pangka in de res. Tagal. De sluiting van een nieuw in stede van het vervallen kontrakt, en aanbeveling van publieke concurrentie daarvoor in stede van nepotisme *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 388; II. 320.

7724. Sedert wanneer is het Gouvernement zoo anti-chineesch geworden? Over de bedenkingen van den Min. van Kol. P. Mijer tegen de uitgifte van suikerkontrakten op Java aan Chinezen, uitgesproken in de Tweede Kamer op 12 Dec. 1856; alsmede aantooning hoezeer het Indisch gouvernement in strijd met die bedenkingen steeds heeft gehandeld. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 169.

7725. Besluit en considerans, dd. Buitenzorg 26 Nov. 1846, van den Min. van Staat, Gouv. Gen. van Ned. Indië, J. J. Rochussen, krachtens hetwelk J. D. Kruseman eigenaar werd van de suikerfabriek Waroe, in de res. Soerabaja, bezwaard ten behoeve van het gouvt. met de door hem gemaakte schuld, en het hem nader te geven voorschot. *Baud, Ontslag van Kruseman.* 's Hage 1848. 88.

7726. Suikerkontrakten en suikerfabrijkanten. Mededeelingen en opmerkingen nopens hunne verhouding tot het gouvernement en hun aanbod tot voorwaardelijke invoering van Bessemer's perstoestel. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 124.

7727. Kunnen de suikerkontraktanten aanspraak maken op den naam van industriëelen? Hunne verhouding tot het Indisch gouvernement, met mededeeling van het besluit van den Gouv. Gen. v. N. Indië A. J. Duymaer van Twist, dd. 12 Oct. 1851, No. 2, tot afwijzing van het rekest van L. J. Smulders, c. s., suikerfabrikanten in de res. Japara, onder aanbieding van eene Memorie van bezwaren tegen de handelingen van den res. C. F. Boudriot, om een onderzoek in deze. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 269.

7728. Gouvernements besluit nopens het overschrijven van suikerkontrakten. *Regt N. I.* 9e j. XVII. 109.

7729. Suiker-fabrijkanten met verlof. Aanmerkingen op de beperkende uitlegging door den Gouv. Gen. v. N. Indië, ten aanzien van één der suikerfabrijkanten uit het oostelijk gedeelte van Java, der voorwaarden, vastgesteld bij Indisch Besluit van 4 Junij 1847 No. 1, volgens welke de ondernemer zijn zaak zoo veel mogelijk zelf moet beheeren. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 277.

7730. Vonnissen betreffende den afstand van aandeelen in suikerkontrakten of in de winst daarvan, in de zaak van: 1°. E. L. Leyssius, te Kadipatten, regentschap Madjalengka, res. Cheribon. 21 Nov. 1851. *Regt. N. I.* 4e j. VII 1852. 270, 283, 303. — NB. Zie ook *Ald.* 1e j. II. 1850. 136, en 2e j. III. 1850. 436. — 2o. D. Verbeek contra J. D. Kruseman, suikerfabriek Waroe, in de res. Soerabaja, 27 Junij 1851. *Ald.* 4e j. VII. 1852. 309, 313. VIII. 1853. 287, 297. — 3o. J. G. Goldman contra de Erven J. H. Horst, suikerfabriek Gending, in de res. Bezoeki. 7 Febr. 1851. *Ald.* 4e j. VII. 1852. 346, 357.

7731. Regtelijke beslissing in de vraag of de suiker voor fabrijkanten op kontrakt met het gouvernement bereid, door derden kan worden in beslag genomen, dd. 4 Oct. 1843. *Regt N. I.* 1e j. I. 1849. 296, 301

7732. Mededeeling door S. van Deventer J. S.z. van de voornaamste bijzonderheden voorkomende in de suikerkontrakten op Java in Jan. 1831 tot Junij 1833 gesloten, met toelichting uit de Indische Besluiten, welke daarop betrekking hebben. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II 230, 270.

7733. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J. Sz., van de voorwaarden, waarop is gesloten door den res. van Cheribon, B J. Elias, een overeenkomst met de hoofden en oudsten van eenige dessa's in het distrikt Gebang. om eene in de nabijheid dier dessa's gelegen uitgestrektheid van zeshonderd bouws grond met suikerriet te beplanten. Bekrachtigd bij Indische Resolutie van 6 Sept. 1830, No. 5. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 3e j. I. 416.

7734. Mededeeling, door S. van Deventer J. Sz., van bijzonderheden nopens het kontrakt door den Resid. van Cheribon, B. J. Elias, gesloten met W. Dennison voor den aanmaak en de levering van suiker aan het gouvernement, definitief bekrachtigd bij Indische Resolutie van 6 Sept. 1830, No. 1. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 418.

7735. Tekst van het suikercontract Pangkah, gesloten te Buitenzorg den 9 April

1838, met de suikerfabrikanten B. F. W. Fischer en H. van den Bosch, wonende te Tagal, goedgekeurd bij besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië, D. J. de Eerens, dd. 18 Mei 1838, No. 15. *Pleitredenen, Hoevenaar.* Z. B. 1854. 181.

7736. Arrest van het Hoog Geregtshof van Ned. Indië, dd. 11 Sept. 1851, uitsprekende de ontbinding van het suikerkontrakt Pangka met E. A. van Vloten. *Regt N. I.* 3e j. VI. 1851. 171. — Conclusie van antwoord en van eisch in reconventie in deze zaak, door den adv. gen. bij genoemd Hof, L. W. C. Keuchenius, dd. Batavia 21 Julij 1852. *Ald.* 325. — Conclusie van dupliek in conventie, door den adv. gen. bij genoemd Hof, L. W. C. Keuchenius, dd. Batavia 3 Sept. 1850. *Ald.* 349.

7737. Conclusie van 8 Dec. 1854, door den procureur generaal van den H. Raad G. A. G. van Maanen, genomen in de zaak van H. P. Hoevenaar, administrateur van de suikerfabriek te Pangka, appellant, tegen de Regering van Ned. Indië, geïntimeerde. *Regt N. I.* 5e j. X. 1854. 968. — Arrest van den Hoogen Raad der Nederl. gepronuntieerd 13 April 1855, tot bekrachtiging van het Arrest van het Hoog Geregtshof van Ned. Indië op 11 Sept. 1851 gewezen. *Ald.* 6e j. XI. 1855. 164.

7738. Koninklijke gunstelingen en het suikerkontrakt Pangka. Mededeelingen en vragen uit Batavia over het geven van dit kontrakt aan J. G. A. Gallois en L. van Bronkhorst, alsmede over het rapport hierover van G. J. Mulder te Utrecht. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 426.

7739. Transaktie, dd. 's Hage 14 Mei 1860, tusschen den Min. van Kol. J. J. Rochussen en E. A. van Vloten, betreffende de suikerfabrijk Pangka, en de overdragt dier onderneming aan J. G. A. Gallois en L. van Bronkhorst. *Gedr. Stukk.* 1859—60. LXXXVI. No. 13. — Toelichting van deze transactie en overdragt door dezen Min. in zijn geleidenden brief, dd. 's Hage 20 Julij 1860, ter aanbieding van de betrekkelijke processtukken aan de Tweede Kamer. *Ald.* No. 1, bl. 3. — Alles tot aller genoegen geschikt; door V. D. E., dd. 's Hage 19 Junij 1860. Opmerkingen over deze transactie. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 79.

7740. Processtukken betreffende de suikerfabrijk Pangka in de residentie Tagal. *Regt N. I.* 7e j. XIV. 72, 364. 8e j. XVI, 216.

7741. Brief, dd. Amsterdam 1 Sept. 1862, van A. Brugmans aan J. J. Rochussen Min. van Staat enz. tot staving van zijn gevoelen dat de transactie met E. A. van Vloten gesloten, allezins voorzichtig en raadzaam was. *Rochussen, Particul. Kultuurcondern.* 's Hage 1862. 89.

7742. Mededeeling, met toelichting door S. van Deventer J Sz. van het suikerkontrakt in Pekalongan door den res. aldaar M. H. Halewijn gesloten met den kapitein-Chinees van Samarang Tan Hongyan en definitief bekrachtigd bij Indische Resolutie van 13 Aug. 1830, No. 6. *T. v. N. I.* 1865. N. S 3e j. I. 418. — Idem van dat voor den aanmaak en de levering van suiker aan het gouvernement, goedgekeurd bij Indisch Besluit van 5 Nov. 1830. No. 2. *Ald.* 421.— Idem van dat gesloten met hoofden en landbouwers in het distrikt Batang voor den aanplant en levering van suikerriet aan het gouvernement, definitief bekrachtigd bij Ind. Resolutie van 13 Aug. 1830 No. 6 *Ald.* 420.

7743. De suikerkontrakten in de res. Madioen; door „een der suikerkontraktanten in Madioen." Refutatie der bewering, dat de suikerfabrijkanten zich sedert 1839 alle voorwaarden laten welgevallen, mits slechts het voorschot hoog is. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 185.

7744. Mededeeling, met toelichting door S. van Deventer J.Sz., van de voorwaarden, vervat in de kabinetsmissive van den Gouv. Gen. van N. Indië, dd. 22 Julij 1830, No. 373, waarop is gesloten een kontrakt met T. B. Hofland te Pasoeroean, voor eene suikerfabrijk bij de dessa Bayoeman, in de afd. Probolingo der res. Bezoeki, en voor de levering van suiker aan het gouvernement, goedgekeurd bij Indische Resolutie van 18 Dec 1830, No. 43. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 421.

7745. Uitlegging van het kontrakt voor de bereiding en levering van suiker van de fabrijk „de Hoop" in de afd. Bangil, res. Pasoeroewan. *Regt N. I.* 6e j. XII. 428—452.

7746. Hoe het gouvernement de suikerfabrijkanten bejegent, die goed staan aangeteekend; door N. N. dd. Oosthoek van Java 1857. Voorbeeld van willekeurige regeling der verpligtingen van een suikerfabrijkant in Probolinggo. ten nadeele van het gouvernement en de bevolking. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 261.

7747. De gelukkige uitvinders van het procédé de macération, dd. Oosthoek van Java, Mei 1857. Over de middelen aangewend tot verkrijging en verlenging van een suikerkontrakt op Java, door P. en F. van den Broek te Parijs, en de willekeurige wijze waarop het gouvernement hierin heeft gehandeld. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 184.

7748. De heer J. J. Rochussen en de heer H. J. Lion. Aantooning door H. J. Lion. dd. Batavia, 27 Maart 1857, van de werkelijke toedragt der zaak nopens de aanvraag van M. A. F. H. Hoffman, c. s. van suikerkontrakten op Java, tot toelichting van het verhaal hiervan gedaan door J. J. Rochussen in de Tweede kamer op 12 Dec. 1856. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 49.

7749. Opmerkingen over het in 1847 door den Gouv. Gen. J. J. Rochussen verleende suikerkontrakt aan zijn neef 's Jacob, te Soerabaja: door »Eene stem uit de binnenlanden van Java" dd. Java. Mei 1852. *T. v. N. I.* 14e j. 1852 II. 149.

7750. Veroordeeling door K. van het aan den oud-Raad van Indië J. du Puy gegeven suikerkontrakt. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 158.

7751. Beschrijving van de suikerkultuur in de res. Padangsche bovenlanden door P. Th. Couperus, resident aldaar, dd. Fort de Kock, Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 309.

7752. Toestand der suikerkultuur in de Lampongs, uitsluitend voor inlandsche consumptie en handel. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 155.

7753. Geschiedenis van het suikerétablissement te Pontianak, laatstelijk onder de firma »de Linge, Ruhle & Co." 1837—1842; door P. J. Veth (overgenomen uit: *P. J. Veth Borneo's W. Afd.* II. Z. B. 1856. 554.) *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 73.

7754. Lijst der suikerfabrijken op Java, toebehoorende aan: 1o. Een of meer eigenaren, waarvan een ten minste op Java woonachtig; 2o. Erfgenamen, weduwen of weezen niet op Java woonachtig; 3o. Handelsligchamen; en 4o. Afwezige eigenaren, dd. Febr. 1860. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 150.

7755. Bijzonderheden nopens een staat houdende de namen der suikerfabrieken op Java, benevens de wijze van bewerking bij elk derzelve, aangeboden bij missive. dd. 31 Maart 1856. No. 94 6/2 door den Dir. der kultures. Not. Maatsch. Nijv. 20 April 1856. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 303.

7756. Mededeeling betreffende de mislukte suikerondernemingen in de res. Bantam. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 403.

7757. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J. Sz., van den zakelijken inhoud der kabinets-missive van 5 Nov. 1831, No. 1690, van den Gouv. Gen. J. van den Bosch aan de leden der Indische Regering, ter mededeeling van de resultaten zijner inspectie van de suikerkultuur in de res. Bantam. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 236.

7758. Beschrijving van de suikerkultuur door den Wadana van Sragi in Pekalongan, met commentaar tot vermeerdering en verbetering door den Mas Rangga Patih van Pamalang en den onderkollekteur van Pamalang, beide vroeger Wadana's in het suikerdistrikt Pangka; met aanteekeningen en opmerkingen van den inzender G. T. H Henny, van J. D. van Herwerden en T. Roorda. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde* N. S. I. 235, 251.

7759. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van de resolutie van den Gouv. Gen. a. i. J. C. Baud, dd. 28 Nov. 1833, No. 3, tot verbetering van den ongunstigen toestand der suiker-kultuur in de afd. Kendal der res. Samarang, en tot afkeuring van de handelingen en maatregelen in deze van de betrokken ambtenaren bij die kultuur. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 271.

7760. Verhaal te zamengesteld uit officiëele bescheiden door S. van Deventer J.Sz., van de onrustige bewegingen in Aug. 1833 onder de suikerplanters in de res. Pasoeroean, en van de maatregelen door den res. J. F. W. van Nes genomen; met mededeeling van het Besluit van den Com. gen. J. van den Bosch, dd. Buitenzorg 29 Dec. 1833, No. 493, waarmede deze zaak is geeindigd. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 465. — Tekst van dat Besluit ook geplaatst in: *v. Elten, Iets.* 's Hage 1835, 241.

7761. Vergadering te Pasoeroean over de suikerkultuur. Circulaire tot het houden eener alg. vergadering op 5 Julij 1857 te Pasoeroean van suikerfabrijkanten en andere des-

kundigen voor de belangen der suikerkultuur op Java. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 190 — Wat de resident van Pasoeroean, C. P. C. Steinmetz, niet al onder staatkundige vereeniging rangschikt? Missive bij gemelde circulaire aan den res. van Pasoeroean, en zijn verbod tot het houden dier vergadering; beschouwingen over den afloop van dit plan. *Ald.* 258.

7762. Een suiker-industrie-congres op Java. 1o. Circulaire dd. 16 Dec. 1858 van den res. van Soerabaja, H. C. van der Wijck, aan de suikerfabrijkanten dier residentie voor het houden eener bijeenkomst tot bespreking van de opvoering der suikerproduktiee; en 2o. Resultaten dezer bijeenkomst. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 256.

7763. Opgave der suikerfabrijken in de res. Soerabaja in 1857, door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 93.

7764. Bijzonderheden nopens de uitgestrektheid en produktie van de suikerfabrijk te Teedja in de afd. Pamakasan op Madura; door J. Hageman J.Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 337.

7765. Mededeeling door H. Zollinger betreffende de kultuur en fabrikatie van suiker op het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2d. 314.

7766. Berigten nopens den gunstigen toestand der suikerteelt op Amboina. *Letterb.* 1802. I. 75.

7767. Mededeeling van een planter op Isle de France, dd. 7 Oct. 1800, betreffende de toenemende produktie van de suikerteelt aldaar; doch klagten over de onvoldoende toestellen voor de suikerbereiding. *Letterb.* 1801. I. 285.

7768. Mededeeling, door D. R., van de oprigting eener suikerraffinaderij op Otaheite. Overgenomen uit de London Journal of Arts 1825. *Letterb.* 1826. II. 31.

Statistiek.

7769. Over de suikermolens in den omtrek van Batavia, Bantam, Cheribon, en langs Java. Historisch en statistisch overzigt, getrokken uit het verslag van J. Mossel, Gouv. Gen. van N. Indië, dd. 31 Dec. 1750; gevolgd door een opgave van de in Nederland door de O. I. Comp. verkochte hoeveelheden en bedongen prijzen der suiker gedurende 1747—1794. *Hermes*, 4e j. 1829. No. 4. bl. 3.

7770. Verhandeling over den tegenwoordigen staat van de suikermolens in de Ommelanden van Batavia; door J. Hooijman, predikant. Anno 1779. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 134. — Idem, aanmerkingen van een Chineesch Landbouwer op deze verhandeling. Anno 1780. *Ald.* II. 3e dr. 1826. 110.

7771. Verhandeling over den tegenwoordigen staat der suikermolens omstreeks de stad Batavia, benevens de middelen tot derzelver herstel, en eenige verdere daartoe betrekkelijke aanmerkingen, door A. Teisseire dd. 24 Aug. 1875. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 107.

7772. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat van de invoeren, verkoopen en voorraden suiker in Nederland, benevens de prijzen in elk der jaren 1827—1846. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel.* 's Hage 1850. tegenover 105.

7773. Staat aantoonende de hoeveelheid suiker door het gouvernement ontvangen. de gezamenlijke kosten van deze suiker, de netto opbrengst van de in Nederland geveilde suiker per pikol, en totaal netto verkoopprijs in elk der jaren 1840 tot 1849. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 276.

7774. Mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot, van de Particuliere productie van Java, daaronder begrepen de suiker, door de Regering geteeld, maar ter vrije beschikking der fabrijkanten gesteld, en waarvan de hoeveelheid onder elk jaar opgeteekend is, 1829—1861. *Cornets de Groot, Beheer*, 'sHage 1862. 151.

7775. Staat aantoonende den toestand en de resultaten der suikerkultuur op Java in 1840—1849. Uit het verslag O. I. *Staathuishoudk. Jaarb* IV. 1852. 156. — Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 214.

7776. Officiëele opgave van de suikerkultuur op Java gedurende de jaren 1841 en 1842. Staat aantoonende de productie in die jaren, het getal fabrijken in elke residentie, het aantal pikols, alsmede de hoogste en laagste prijzen behaald bij de najaarsveiling. *v. Doren. Fragm.* II. 1856. 364.

7777. Gedetailleerde staat betreffende de suikerproductie op Java, in elk jaar van 1840 tot en met 1855, volgens de Minis-

teriëele verslagen aan de 2e Kamer der Staten Generaal ingediend. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 148.

7778. Overzigt der algemeene uitkomsten van de suikerkultuur op Java, in ieder jaar van 1845—1850. *Rochussen, Toelichting,* 's Hage 1853. 123.

7779. Staat der suikerfabrijken op Java, met de namen der eigenaren, het aantal bouws en de productie in pikols voor tien jaren van 1846—1856. *Batav. Handelsblad* 24 April 1858, No. 33. Zie over het foutieve in dien staat *Ald.* 12 Junij 1858, No. 47.

7780. Staat betreffende de suikerproductie in en buiten Java, in elk der jaren 1851 tot 1854; zoowel riet- als beetwortelsuiker. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 158.

7781. Staten ter aantooning van de opbrengsten der suikerkultuur in ieder jaar van 1852 tot 1858, met opgave van de namen der fabrieken en het aantal bouws, in elk der residentiën: Banjoemas, Bezoeki, Cheribon, Japara, Kedirie, Madioen, Passaroean, Pekalongan, Probolingo, Rembang, Samarang, Soerabaya en Tagal. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 63, 70.

7782. De suikerproduktie op Java, Mauritius en Cuba, over 1860; een nieuwe wenk in cijfers, ter aantooning van den achterlijken toestand van Java in deze. *T. v. N. I.* 1865 N. S. 2e j. I. 174.

7783. Suikerfabrijken op Java in kontrakt met het gouvernement in 1863. Staat aantoonende de residentiën, fabrieken, bouws aanplantingen, gemiddeld aantal bouws per fabriek. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 248.

7784. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1846 in de ads. residentie Buitenzorg. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 85. — Idem in de res. Tagal. *Ald.* 102. — Idem in de res. Pekalongan. — *Ald.* 115. — Idem in de res. Banjoemas. *Ald.* 204. — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 217, 220. — Idem in de res. Japara. *Ald.* 362. — Idem in de res. Madioen. *Ald.* 1849, Gron. 1d. 178.

7785. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1845 in de res. Tagal. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 184.

7786. Opgave van de namen der suikerfabrijken in de res. Tagal en hare opbrengst in 1846, alsmede van de gemiddelde productie per bouw in 1841 tot 1846. *T. v. N. I.* X. j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 102.

7787. Staat der taxatie, verkregen sap en pikols suiker bij de fabrijken te Kemanglen en Doekoewringin in de res. Tagal, oogstjaar 1847; door Lucassen. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4d. tegenover 72. — Idem van 1845. *Ald.* tegenover 78. — Idem bij de fabrijk Kemanglen in 1845. *Ald.* tegenover 82.

7787. Extract uit de veilingslijst in Holland, dd. 30 April 1846, voor zoo ver men heeft kunnen nagaan, dat daarop voorkomt de suiker geleverd door de vier fabrijken, Kemanglen, Doekoewringin, Djatibarang en Adiewarna in de res. Tagal; door Lucassen. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4d. tegenover 89.

7788. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in de res. Banjoemaas in 1845 en 1846, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 93. — Idem van de res. Pekalongan in 1846. *Ald.* 1849. 2d. 263, 264. — Idem van de res. Kadoe in 1846. *Ald.* 1850. II. 222. — Idem van de res. Japara in 1845. *Ald.* I. 36.

7789. Mededeeling, met toelichting door S. van Deventer J.Sz., van den zakelijken inhoud van het verslag, dd. 4 Febr. 1832 No. 12, van den res. van Samarang, P. le Clercq, nopens de suikerkultuur in zijne residentie over 1831. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 238.

7790. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1845 en 1846, in de res. Samarang. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. Id. 5.

7791. Tienjarig overzigt van de resultaten der suikerkultuur in de residentie Madioen gedurende 1836 tot 1846, met opgave van den aanplant in bouws. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 178.

7792. Opgave van de suikerproduktie in de res. Madioen van 1836 tot 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 182.

7793. Vierjarig overzigt van de resultaten der suikerkultuur in de res. Rembang, 1841—1844. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 410.

7794. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1844 in de res. Rembang, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 47. — Idem van de res. Soerabaya van 1830 tot 1846. *Ald.* 105.

7795. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz., van een staat aantoonende de hoeveelheid suiker, welke in de res. Soerabaya in 1832 had moeten worden geleverd, benevens hetgeen was geleverd, het te kort aan suiker en aan voorschotten, met vermelding van de namen der fabrijkanten. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 438.

7796. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1845 in de res. Soerabaya, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 20. — Idem van 1846 naar regentschappen, distrikten, fabrijken, suikerrietplantende huisgezinnen, aantal bouws, produkt in pikols, soorten der verkregen suiker. *Ald.* 1850. I. 106.

7797. Opgave van de waarde aan suiker te Soerabaya uitgevoerd in 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. 1d. 417.

7798. Opgave van de produktie van suiker in elk der fabrieken en molens van de afd. Soerabaja in 1847, 1849, 1851, 1853, 1855 en 1856; met mededeeling van den landaard van den eigenaar; door J. Hageman J.Cz. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 163.

7798. Staat aantoonende het verkregen produkt suiker in pikols, in Soerabaya en in Modjokerto, gedurende de jaren 1840 tot en met 1846, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 105.

7799. Driejarig overzigt van de resultaten der suikerkultuur in de regentschappen Soerabaya en Modjokerto in de residentie Soerabaya. 1844—1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 415.

7800. Tienjarig overzigt van de suikerproduktie in de res. Kediri, van 1835 tot 1844, met opgave van het aantal bouws gecultiveerd, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 175.

7801. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1844 in de res. Kediri, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 174. — Idem van de res. Pasoeroean in 1845. *Ald.* 1849. 2d. 27.

7802. Suikerkultuur in Pasoeroean en Soerabaya. I. Aantooning van de resultaten van den suikeroogst van 1850 bij de onderscheidene fabrieken in de res. Pasoeroean, en II. Staat aantoonende de resultaten der suikerkultuur in de res. Soerabaya in 1850, medegedeeld doer het Indisch gouvt., en gevolgd door een terugblik op den vroegeren staat dier kultuur aldaar sedert 1829. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 354.

7803. Overzigt van den toestand der suikerkultuur in 1845 in het regentschap Probolinggo, medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 123. — Idem van de res. Bazoekie. *Ald.* 119, 123. — Idem van het regentschap Bazoekie. *Ald.* 128.

7804. Staat aantoonende den voorraad van suiker op 31 Oct. 1849, 1850 en 1851, in Engeland. *E. T. van Vloten. De mededinging* enz. Utr. 1852. 19.

7805. Opgave van de hoeveelheid suiker, melassi en rum, opgebragt van 1842 tot 31 Aug. 1844, op Poelo Pinang en Wellesley Province, medegedeeld door P. Melvill van Carnbee. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4d. 150.

Handel.

7806. Iets geschiedkundigs over het gebruik der suiker. *Letterb.* 1811. I. 166.

7807. Prijs van het pond poeder-suiker aan de Kaap de Goede Hoop uit de tweede hand verkocht in 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1320.

7808. Staat, aantoonende in welke evenredigheid de twintig bij den handel bekende standaard-nummers van Java-suiker opgenomen waren in de veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij gedurende het jaar 1859. *Memorie Suikerkontraktant.* Bat. 1860. 159.

7809. Dooreen-afloop voor goed tot fraai Java-suiker in de veilingen der N. H. M. gedurende 1860, 1861, 1862, 1863, 1864. *Econ. Bijbl.* 1865, 69.

7810. Over den toestand en de uitzigten van den suikerhandel en de produktie. *Econ.* 1861. 43, 44.

7811. Extracten uit circulaires betreffende den suikerhandel en de suiker-industrie hier te lande in 1861. *Econ.* 1862, 36. — Idem over 1862. Hierin over de slechte qualiteit der Java-suiker. *Ald.* 1863. 23, 27.

7812. Over de kwestie met Engeland over den voet van toelating aldaar onzer Java-suiker, 1846. *Melvill, Moniteur* I. 2. 106.

7813. De toenemende verdringing, vooral in Duitschland, van de koloniale door de beetsuiker. *Econ.* 1860. 50.

7814. Overzigt van de productie, het verbruik, den uitvoer enz. van beetwortelsuiker in Frankrijk. *Econ.* 1861. 384.

7815. Overzigt der Belgische consulaire berigten, 1865. Hierin opmerkingen over den suikerhandel te Triest en de suikerindustrie op Java en over de suiker-fabrijkage te Rijssel. *Sloet, Tijds.* XXVI. 182, 183, 187.

7816. Branderijen en suiker. Invloed van het Fransche besluit tot verbod van het distilleren uit graan op de suikermarkt. *Econ.* 1854, 334.

4. Indigo.

Teelt en Bereiding.

7817. Geschiedenis der indigo. Schets van den indigohandel, hare verspreiding en teelt. *Rec. d. Rec.* 1848. Meng. 299.

7818. De indigo en derzelver toebereiding, hare teelt, wijze van bereiding, verschillende soorten en handelswaarde *N. Vad. Bibl.* IV. 1800. 2st. 370.

7819. Indigo. Geschiedenis, kultuur en fabrikaat, door F. D. J. van der Pant, dd. Mandiradja, 9 Jan. 1855. Ook over den invloed dier kultuur op de vruchtbaarheid van den grond in de res. Banjoemas. *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 346. — Iets over de uitgave. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 481; VIII. N. S. V. 1855. 182, 187, 337.

7820. Iets over de aan den indigobouw schadelijke dieren, door C. L. Doleschhall, Djokjokarta, 21 Jan. 1856. Waarnemingen betreffende de Sawang, Oelat, Oeret, Koepoe-koepoe, en andere. *Nat. Tijds. N. I.* XII. 3 S. II. 1856—1857. 282.

7821. Verklaring van P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 23 Mei 1850, dat de indigokultuur op Java behoefte heeft aan spoedige verbetering. *T. v. N. I.* 1850. II. 129.

7822. Over den staat der indigoteelt op Java en de daarvoor gebezigde planten, in verband met de indigokultuur der Engelschen en die van onze voormalige O. I. Compagnie, door P. van Griethuizen, dd. Utrecht 17 Sept. 1827. Mededeeling met toelichting van de hierover ontvangen brieven: I. dd. Batavia 15 Maart 1826, No. 89 van den Secret. van het Batav. Gen. J. van der Vinne, en II. dd. Buitenzorg 17 Jan. 1827, No. 10, van den Dir. van 's Lands Plantentuin, enz. C. L. Blume. *N. Hermes.* 2e j. 1827. No 10. bl. 36. — Idem III. van den brief, dd. Batavia 14 Nov. 1827, van den secretaris van het Bat. Gen. J. v. d. Vinne; IV. van het rapport van den ads. res. A. J. Bik; V. van het rapport Wanayassa 6 Febr. 1826. No. 30, van den waarn. res. van Krawang, F. G. Valck; VI. van het rapport, dd. Banjarang Febr. 1826, No. 171/142 van den res. v. Tagal, P. van der Poel. *Ald.* 3e j. 1828 No. 8. bl. 3. — Inhoudsopgave dezer brieven en rapporten. *Vriend. Vad* III. 1829. 166. — Aanmerkingen van G. de Seriere op bovengenoemde toelichting, ter aantooning van de gunstige vooruitzigten dezer kultuur op Java. Uit de Jav. Court v. 26 April en 1 Mei 1828, No. 51 en 53. *Ind Mag.* II. Tw. 1845. No. 7 en 8. bl. 54.

7823. Verslag over de eerste kultuurproef met stek-indigo in den laboratoriumtuin te Buitenzorg, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 12 Junij 1856. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 404.

7824. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XVIII Nederl. Landhuishoudk. Congres van 23—27 Junij 1863 te Leeuwarden, over de stek-indigo op Java. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 387.

7825. Toelichting en voorstelling der vraag over zaai- en stek-indigo door H. D. Potter op het XIXe congres te Haarlem op 22 Junij 1864. *Verslag* XIXe *Congres* Haarlem 1865. 201. — Mededeeling der vraag van het Bestuur van het te Assen te houden XXe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 26—30 Junij 1865, No. 85. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 27. *T. v.* N. I. 1865. N. S. 3e j. I. 306. — Beoordeeling van dat vraagpunt, door H. J. Lion, dd. Djocjokarta 3 Mei 1865. Overgenomen uit het Bataviasche Handelsblad van 14 Mei 1865. *Ald.* 156, Noot. — Beantwoording van dit vraagpunt door H W. van Waeij, te Samarang. *Ald.* 213. — Verslag van het verhandelde op het congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 83, 1...

7826. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 144, over de indigoteelt en den afkeer der Javanen daarvan. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 25. -- Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 7. *Verslag ald.* 263. – Verslag van het verhandelde op het congres op 21 Junij 1861. *Ald.* 263.

7827. Vragen voorgesteld door het bestuur van het XVIIe Nederl Landhuishoudk. Congres van 17—21 Junij 1862 te Middelburg, No. 84, over uitputting van den grond door indigo-cultuur en No. 85, over verbastering van stek-indigo. *Verslag XVIIe Landhuishoudk. Congres* Middelburg 1862. 17. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 168. — Mededeeling der toegezonden opmerkingen van J. J. Rochussen, naar aanleiding van bovengenoemde vragen, die deze kultuur zeer schadelijk acht zoo wel voor de bevolking als voor het gouvernement. *Verslag ald.* 190. Gedeeltelijk overgenomen door *** *T. v. N. I* 1863, N. S. 1e j. I. 116. — Beantwoording dezer vraagpunten door A. P. A. de Graaff te Soerabaja, dd. 24 Julij 1862. *Verslag ald.* 215. — Herhaling dezer vragen als No. 91 en 92 op het XVIIIe Congres te Leeuwarden, 23—26 Junij 1863. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 387. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVIII. Leeuw. 1863. 17. — Beantwoording dezer vragen door J. Helmers, admin. op de partik. indigo-onderneming Patoekan, res. Djokjokarta, Febr. 1863. *Ald.* 230, 241.

7828. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XIXe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 20 - 24 Junij 1864 te Haarlem, over de oorzaken van den achteruitgang der indigo-kultuur. *T. v. N. I.* 1863. N. S 1e j. II. 432. — Beantwoording door J. A. Krajenbrink, particulieren landhuurder in Krawang, dd. 10 Maart 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 260. *Tijds. Nijv N. I.* X. N. S. V. 1864. 327. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 212. — Idem door W. van Raalten. *Verslag Congres.* 287. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 327. — Rapport ter beantwoording door D. van Duyvenbode Varkevisser en L. de Kock, dd. Soerakarta 10 Maart 1864. *Ald.* 320. Eensluidend met dat van de commissie voor de Indigokultuur, Varkevisser en L. de Vogel, dd. Soerakarta 11 Maart 1864. *Verslag Congres* 280. — Verslag van het verhandelde op het congres. *Ald.* 290.

7829. Mededeeling, dd. Buitenzorg 24 Aug. 1853, door P. F. H. Fromberg, van de uitkomsten van eenige door hem in 't klein genomen proeven op Java met guano op de teelt van indigo, in het jaar 1852—1853. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 84.

7830. Uitkomsten van de aanwending der guano bij de indigokultuur in de res. Pekalongan, in 1856; door P. F. H. Fromberg. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 326, 411.

7831. Over de beproeving van in den handel voorkomende indigo, volgens Schlumberger. Vergelijking van Java-indigo met die van andere landen, in Bullet. de la Soc. Industr. de Muhlhausen, No. 73, door E. de Waal. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 10, 11 en 12. bl. 123.

7832. Over de ontdekking door den Heer T. op Java van een plant, waaruit hij groene indigo trok. Mislukte zending naar Nederland. alsmede wensch tot onderzoek hiervan door W. H. de Vrieze. *Sloet, Tijds.* XVIII. 439.

7833 Jaarlijksch berigt over 1861, aangaande de op Java gekweekte groene indigo planten uit China, Rhamnus utilis en chlo roforus, aan den Gouv. Gen. v. N. I. door den Inspect. der kinakultuur op Java, F. Junghuhn, dd. Gedong-Banteng, 25 Maart 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 460. XXV. 5 S. V. 1863. 44. — Idem over 1862. *Ald* XXVI. 6 S. I 1864. 145, 436. — Idem over 1863. *Ald.* XXVII. 6 S. II. 1864. 370, 411.

7834. Opgave der voordeelen, verbonden aan de teelt en bereiding van Taroem-akar, eene indigo-plant in de res. Palembang, en voorgenomen proeven op Java, medegedeeld in het Tweede verslag der hoofdkommissie van Landbouw, dd. Batavia 4 Julij 1827, overgenomen uit de Bat. Court. v. 23 Aug. 1827. No. 74. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 5 en 6, bl. 145. — Taroem-akar. Uit de Bat. Court. v. 30 Aug. 1827, No. 77. Aantooning door S., dd. Buitenzorg 25 Augustus 1827, dat deze indigoplant ook op Java wordt geteeld en bereid, onder den naam van Taroem aroij. *Ald.* 166.

7835. Indigo van Tarom-kambang. Uit de Jav. Court. v. 27 Mei 1830, No 62 Advertentie van den Presid. van de Hoofdcommissie van Landbouw C. M. Baumhauer, tot het afraden dezer kultuur. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 11 en 12. bl. 122.

7836. Prijsuitschrijving, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. »voor die op een woest stuk land een vierde picol indigo teelt, in deugd gelijk aan die van Japara." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825, voorberigt 16.

7837. Over het voorkomen van indigo in eenige soorten van Angrek, door J. K. Hasskarl. Mededeeling der wijze, waarop C. Marquart de indigo uit deze planten heeft gewonnen. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 150.

7838. Roode of violette verwstof, vervaardigd van zwavelzure indigo, door Ch. Gros Renaud. Uit Bull. de la Soc. Industr. de Mulhouse, Juin 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 123.

7839. Bereiding van indigo, de sortering en afpakking. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 147, 201.

7840. De bereiding van de indigo; door H. W. van Waey. Waarnemingen, betreffende de deugdelijkheid der Djokjosche indigo, wegens helderder water. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 65.

7841. Berigt van de toebereiding en kultuur der indigo te Ambore; door C. Martin medegedeeld, dd. Ambore, 2 April 1791. Uit Transact. Asiat. Soc. vol. III. 475. *Letterb.* 1. 1794. 134. — Uittreksel eener verhandeling van Mr. de Cossigny; vergelijking van de bereiding door Europeanen met die door de inlanders in Indië. Uit Transact. Asiat. Soc. vol. III. 477. *Ald.* 135.

7842. Zuivering der Manilla-indigo, naar de methode van Peter. Uit Polyt. Journ. Bd. 137. S. 319. *Tijds. Nijv.* XXI. 2e R. VI. 1858. 382.

7843. Indigo-fabriek op Tjiledoek, van Oug Sioekoe. Uit de Jav. Court. van 28 Aug. 1828, No. 102. Rapport, dd. Batavia aan den Com. Genl. nopens hare resultaten. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No. 9 en 10, bl. 103.

7844. Indigokultuur en indigobereiding in de Russische bezittingen aan den Kaukasus. Uit Polyt. Journ. Bd. 126. Chem. Pharm. Centralbl. 1853. No. 2. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 10.

7845. Verhandeling over den tegenwoordigen staat van de indigokultuur en bereiding in de Ommelanden van Batavia, door J. Hooyman, Predikant, 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 297.

Regeling.

7846. Gedeeltelijke mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot, van het advies van den Raad van Indië, A. H. Wiese, dd. 17 Aug. 1802, over de indigokultuur en bereiding op Java, en de bezwaren voor den Inlander daaraan verbonden. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 22.

7847. Indigocultuur, vooral in Pekalongan. Inlandsche huishouding. Jav. Cour. v. 11 Maart 1828, No. 31. Mémoire sur les facilités et les avantages de cultiver l'indigo pour les marchés de la métropole dans plusieurs résidences et particulièrement dans celle de Pekalongang; par P. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 7. en 8, bl. 115 — Indigo en rijstkultuur. Regten van den Javaan; door J. H. Uit Jav. Court. van 20 en 27 Maart 1828. No. 35 en 38. Beoordeeling dezer Memorie, met het oog op de regten en gewoonten van den Javaan bij de rijstkultures. *Ald.* 133. — Bedenkingen door G. de Serière tegen deze »beoordeeling". Uit de Jav. Cour. v. 1 April 1828, No. 40. *Ald.* 146.

7848. Over den invloed van de indigokultuur op die der padi, door F. D. J. van der Pant. Scheikundige onderzoekingen ter aantooning van den nadeeligen invloed. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 37. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. 107. — De invloed van de indigo-kultuur op de padikultuur. Adhaesie aan deze veroordeeling. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 355. — Beweerde rectificatie door F. D. J. van der Pant van zijn bovengenoemd opstel. *Ald.* 21e j. 1859. I. p. 7. — Opmerkingen over den invloed dier kultuur op die der padi; door A. P. A. de Graaff, te Soerabaja, dd. 24 Julij 1862. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVII. Middelburg 1862. 215.

7849. Indigo-kultuur en vervaardiging. Uit de Jav. Court. v. 4 Aug. 1829, No. 91. Voorschriften, medegedeeld door J. E. de Sturler, dd. Pekalongan 9 Julij 1829. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12, bl. 55.

7850. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van den zakelijken inhoud der Ind. Besluiten in Jan. 1831 tot Junij 1833 genomen ten opzigte der indigocultuur op Java. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 243.

7851. Mededeeling door S. van Deventer J.Sz van den zakelijken inhoud van het rapport, verhandeld bij Ind. resolutie van 18 Oct. 1831 No. 1, en uitgebragt door den Gouv. Gen. J. van den Bosch, over zijne inspectie in Sept te voren van de indigokultuur in de Preanger Regentschappen en in Che

ribon en Tagal. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 245.

7852. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van de Ind. resolutie, dd. 13 Aug. 1830, No. 3, tot invoering der indigo-kultuur in de residentie Cheribon, overeenkomstig de voorstellen van den res. aldaar, B. J. Elias. *T. v. N. I.* 1865. N S. 3e j. I. 402.

7853. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van de Resolutie van den Gouv. Gen. in Rade. dd. 26 Julij 1831, No. 24, inhoudende de resultaten nopens het gehouden onderzoek naar de werking der ingevoerde indigo-kultuur in de res. Cheribon, en het oordeel der raadsleden hierover. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 128.

7854. Toelichting door S. van Deventer J.Sz. van de »Beschrijving van de inrigting en verdeeling der werkzaamheden bij de kleine indigo-fabrieken, het eerst in de res. Cheribon, en later op meerdere plaatsen, met goed gevolg ingevoerd, onder dagteekening van 26 Maart 1834, door den Dir. der kult. B. J. Elias, ontworpen." Zijnde Bijlage C. van het Indisch Besluit dd. 28 Maart 1834 No. 1. (Ind. Stblad 22). *T. v. N. I.* 1865 N. S. 3e j. II. 491. — Tekst van deze Bijlage C. *v. Elten, Iets.* 's Hage 1835. 199.

7855. Mededeeling van een extract uit een Rapport van 14 April 1835 van den Inspect. der kult. L. Vitalis over de indigokultuur in de Preanger-Regentschappen. *T. v. N. I.* 1850. II. 214. — Mededeeling, met Naschrift der »Redaktie", van een ingezonden stuk in de N. Rott. Cour. van 24 Oct. 1850. No. 254, van »Een vriend van waarheid", tot toelichting van de maatregelen ten gevolge van dit rapport genomen. *Ald.* 360.

7856. Tekst van het Indisch Besluit dd. 15 Oct. 1851, tot regeling van de uitbetaling der plantloonen voor de indigoplanters. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 183.

7857. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van de nadere voorstellen van den Gouv. Gen. J. van den Bosch tot uitbreiding der indigokultuur op Java, mitsgaders de verschillende nota's, welke dien ten gevolge zijn gewisseld: A. van den Gouv. Gen., dd. Buitenzorg 29 Jan. 1831 kabinet, aan de leden der Indische Regering, met bovengenoemde voorstellen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 40. — B. van de twee Raadsleden J. C. Goldman en J. Bousquet met bedenkingen op bovengenoemde Nota's. *Ald.* 42. — C. van het Raadslid P. Merkus, met zijn advies op genoemde voorstellen. 15 Febr. 1831. *Ald.* 44. — Zakelijk uittreksel van deze Nota in D. *Bartholo, Wording kultuurst.* 's Hage 1863. 28. — D. Tweede Nota, dd. Buitenzorg 8 Maart 1831, van den Gouv. Gen. in antwoord op bovengenoemde nota's. *Ald.* 51. — Zakelijk uittreksel van deze Nota van van den Bosch. *Bartholo, Wording kultuurst.* 's Hage 1863. 29. — E. Tweede Nota, dd. Batavia 20 Maart 1831, van het Raadslid J. C. Goldman, met voorwaardelijke adhaesie. *Ald.* 98. — F. Idem van het Raadslid J. Bousquet. *Ald.* 101. — G. Tweede Nota, dd. Batavia 30 Maart 1831, van het Raadslid P. Merkus, met de gronden ingebragt tegen bovengenoemd antwoord. *Ald.* 104. — H. Derde Nota, dd. Batavia 2 April 1831, van den Gouv. Gen. in antwoord op de Nota's van P. Merkus. en tot toelichting zijner genomen maatregelen. *Ald.* 116. — Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van een overzigt der geheime missive van den Gouv. Gen. dd. 4 Junij 1831 No. 725/14 aan den Min. van Waterstaat, Nat. Nijverh. en Kol. a. i. G. G. Clifford, over de tot dit onderwerp betrekkelijke bijzonderheden. *Ald.* 201. — Idem van het Koninklijk Besluit van 12 Jan. 1832 La. Y. geheim, tot onvoorwaardelijke goedkeuring van de door van den Bosch genomen maatregelen en gedane voorstellen. *Ald.* 206.

7858. Indisch Genootschap. Algemeene Vergadering van 24 Maart 1863. Beraadslaging over de wenschelijkheid tot uitbreiding of inkrimping der indigokultuur op Java naar aanleiding van het adres, dd. Amsterdam en Rotterdam 28 Febr. 1863 aan den Min. van Kol. I. D. Fransen van de Putte tot behoud en uitbreiding der Gouvernements indigoteelt op Java, ook in verband met den achteruitgang der partikuliere teelt in de Vorstenlanden, van hetwelk de tekst wordt medegedeeld. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 255. — Indigo-adressen. Tekst van het contra-adres van het Indisch Genootschap aan den Min. van Kol., vastgesteld in de Alg. Verg. van 20 April 1863. *Ald.* 314. — Indisch Genootschap. Algemeene Vergadering van 20 April 1863. Adres aan den Min. van Kol. over de indigokwestie. Discussiën over de vaststelling van het contra-adres, met mededeeling van den tekst der Ministeriële dispositie, dd. 31 Maart 1863 No. 29, op bovengenoemd adres van 28 Febr. 1863, voor zoo veel betreft de verlangde intrekking van het Indisch Besluit, dd. 29 Dec. 1862, No. 9, betreffende de vervanging van de

Gouvernem. indigokultuur in Banjoemas en Bagelen door partikuliere suikerteelt. *Ald.* 339, 348.

7859. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer J.Sz. van den zakelijken inhoud van het verslag, dd. 19 Julij 1830 La. A. A. van den prov. Inspect. over de Indigo-kultuur in de Preanger-Regentschappen, G. L. Teisseire, over zijne voorloopige verrigtingen ter uitbreiding dezer kultuur. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 400. — Idem van de Indische Resolutie van 31 Julij 1830 No. 1, ter goedkeuring van de verschillende door Teisseire in zijn bovengenoemd verslag voorgestelde maatregelen in het belang der indigokultuur, en tot magtiging hunner uitvoering. *Ald.* 398. — Deze resolutie gedeeltelijk opgenomen in *N. van Elten, Iets.* 's Hage 1835. 238. — Mededeeling door S. van Deventer J.Sz. van den zakelijken inhoud der Indische Resolutie dd. 9 Oct. 1830, No. 8, ter alteratie van bovengenoemde resolutie. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 404.

7860. Over eene eventuele intrekking der indigokultuur op Java. *Econ. Bijbl.* 1861. 387. — Over de daarop genomen besluiten door Q. Q. *Ald.* 1863. 218.

7861. Indisch besluit van 19 Dec. 1862 No. 9, tot intrekking der indigo-kultuur in Banjoemas en Bagelen, dáár waar die aan de partikuliere suikerteelt mogt in den weg staan. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 184.

7862. Rapport over de indigo fabrikatie in Djokdjokarta; door F. D. J. van der Pant, dd. Banjoemas, 17 Julij 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 291, 305.

7863. Verslag van een gehouden plaatselijk onderzoek omtrent de kultuur en bereiding van indigo door partikulieren in de res. Djokjokarta, door den controleur G. van Beest Holle, dd. Djokjokarta 30 Maart 1858. Met plaat. *Bijdr. T. L. en V.-Kunde. N. I.* VII. N. V. III. 1860. 98. — De indigo-teelt in de vorstenlanden van Java en daarbuiten, mededeeling, met kantteekeningen, door J. K. W. Quarles van Ufford, van eene Nota of Memorie, gevolgd door eene aanvulling in vragen, antwoorden en opmerkingen, beide van een gewezen landhuurder en handelende over de indigokultuur, ter verdediging van het stelsel in de Vorstenlanden tegenover de Gouvernements-kultuur. *Econ.* 1860. 305. — De indigokultuur van partikulieren en de officiëele kultuur. Zijnde bovengenoemd verslag van G. van Beest Holle, vergezeld met opmerkingen en gevolgtrekkingen, en uittreksels uit de mededeeling van J. K. W. Quarles van Ufford. Beide als aanbeveling om de indigo-kultuur op Java aan partikulieren over te laten. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 1. — De indigo-planter in Djokjokarta en in de Gouvernementslanden. Zijnde toelichting en uiteenzetting van sommige punten, voorkomende in het artikel van J. K. W. Quarles van Ufford. *Ald.* 23e j. 1861. I. 1.

Statistiek.

7864 Mededeeling, met toelichting door D. C. Steyn Parvé, van een staat aantoonende den invoer, loop der prijzen en voorraad van de Java-indigo in elk der jaren 1833—1848. *Steyn Parvé, Kolon. monopolie-stelsel.* 's Hage 1850, tegenover 105.

7865. Staat aantoonende de hoeveelheid indigo, de kosten van de indigo, de netto opbrengst van de in Nederland geveilde indigo per pond, totaal netto verkoopprijs, in elk der jaren 1840—1849. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 276.

7866. Statistiek der indigo-kultuur op Java, in elk der jaren 1840 tot en met 1862, door Th. F. Schill. Met toelichting. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 258, 290.

7867. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der indigo-kultuur op Java in 1840—1848. Uit het Verslag O. I. 1849. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 156. — Idem in 1843—1852. Uit Verslag O. I. 1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. Uit Verslag O. I. 1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1855. Uit Verslag O. I. 1854. *Ald.* IX. 1857 214.

7868. Overzigt der algemeene uitkomsten van de indigokultuur op Java, in ieder jaar van 1845—1850. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 125.

7869. Overzigt van den toestand der indigo-kultuur en bereiding in 1846, in de res. Preanger Regentschappen. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 92. — Idem in de res. Pekalongan. *Ald.* 115. — Idem in de res. Banjoemas. *Ald.* 204 — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 218. — Idem in de res. Madioen. *Ald.* 1849. Gron. 1d. 173 en 177.

7870. Staat aantoonende den toestand der indigokultuur in de Preanger Regentschappen

vóór Julij 1832 en de veranderingen daarin gemaakt bij Ind. resolutie van 1 Julij 1832 No. 4. Medegedeeld met toelichting door S. van Deventer J.Sz. Namen der fabrijken, getal stellen bakken, en aanplant in morgen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 249.

7871. Staat aantoonende den toestand der indigokultuur in de res. Preanger Regentschappen in de jaren 1839 tot 1846. Opgave van het getal bouws, de totale opbrengst per jaar en de gemiddelde opbrengst per bouw, en kosten. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 93.

7872. Opgave van het getal indigofabrijken, hare uitgestrektheid en ligging in het regentschap Soemedang in de res. Preanger Regentschappen in 1846. *T. v. N. I.* X j. 1e j. Batavia 1848. 1d. 92.

7873. Overzigt van den toestand der indigokultuur in de residentie Banjoemas in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 91. — Idem van de res. Pekalongan in 1846. *Ald.* 1849. 2d. 264.

7874. Opbrengst in 1845 van de indigokultuur in elk der regentschappen van de res. Bagelen. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 22.

7875. Overzigt van den toestand der indigo-kultuur in de res. Bagelen in 1855 en 1858. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 136.

7876. Overzigt van den toestand der indigo-kultuur in de res. Kadoe in 1845 en 1846. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N I.* 1850. II. 223.

7877. Gedetailleerde aantooning der lasten en baten van de indigo-kultuur in de res. Kadoe in 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848 1e d. 218.

7878. Opgave van de opbrengst der indigo-kultuur in de res. Madioen van 1836—1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1856. I. 152.

7879. Tienjarig overzigt van de resultaten der indigokultuur in de res. Madioen gedurende 1836—1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 177.

7880. Elfjarig overzigt van het product indigo in de verschillende regentschappen van de residentie Kediri van 1834—1844 verkregen. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 174. — Idem van 1844 *Ald.* 173.

7881. Mededeeling door H. van de gemiddelde indigo-produktie per jaar in de afd. Ngrowo van de res. Kediri, tot 1844. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 58.

7882. Overzigt van den toestand der indigokultuur in 1845 in de res. Bazoekie. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2de 120, 128.

7883. Kwantiteiten indigo en cochenille bij de N. H. M. geveild in de laatste 10 jaren. *Econ. Bijbl.* 1865. 72.

Handel.

7884. Iets over den Nederlandschen indigo-handel; door P. van Griethuizen. Geschiedkundig overzigt van dezen handel en teelt sedert 1604, tot aanbeveling van hare vermeerdering en uitbreiding in Ned. Oost-Indië. *N. Hermes.* 1e j. 1826. No 1. bl. 35. — Brief, dd. 15 Nov. 1826, van N. N. ter uitnoodiging aan P. van Griethuizen tot het mededeelen der middelen waardoor en der wijze waarop de tegenwoordige bewerking der indigo in de O. I. Bezittingen plaats heeft. *Ald.* No. 3. bl. 39. — Iets over de indigo; door P. van Griethuizen, dd. Utrecht, 11 Dec. 1826. Antwoord op bovengenoemd verzoek. *Ald.* 2e j. 1827. No. 1. bl. 3. — Beoordeeling door G. de Serière van dit „Iets." *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. 12. — Brief, dd. Amsterdam 22 Jan. 1827 van J. Bromet, tot dankbetuiging voor de beantwoording van zijn bovengenoemden brief, dd. 15 Nov. te voren, tevens ter aantooning van het aanmerkelijk onderscheid in de bereiding der indigo en in de verkregen resultaten in Oost- en in West-Indië. *N. Hermes.* 2e j. 1827. No. 2. bl. 66.

7885. Tekst der advertentie, dd. London 16 Jan. 1827, nopens de verkooping aan het hôtel der O. I. Comp. van indigo, de hoeveelheden en de reeds verkregen resultaten. Uit de Ned. Staatscourant van 23 Jan. 1827. *N. Hermes.* 2e j. 1827. No. 3. bl. 80.

7886. Opgave van den prijs der indigo van Java te Amsterdam op 14 Junij 1779. *Vl. Indic.* I. 1779. No. 25, bijv.

7887. Kwaliteit en opbrengst van indigo van Calcutta door de O. I. Comp. in Engeland verkocht. *Letterb.* III. 1798. 159.

7888. Bepaling van de handelswaarde van indigo. Uit The Artizan, Junij 1853. Voorschrift van Wettstein. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 94.

7889. Cijfers betreffende de indigo-uitvoer in Bengalen, en het verbruik van dat artikel in Europa en Noord Amerika. *Sloet, Tijds.* XXI. 157. 158.

5. THEE.

Teelt en Bereiding.

7890. Iets aangaande de historie van de thee, de uitvinding van dezen drank in China en Japan, en hare invoering in Holland en in de overige landen van Europa. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803. 2st. 609.

7891. Iets geschiedkundigs over het gebruik der thee. Overzigt der berigten nopens den aanvang en toeneming van het gebruik. *Letterb.* 1811. I. 166.

7892. Beschrijving van den theeboom, door Houttuijn. *Vad. Lett.* 1776. V. I. 74.

7893. Beschrijving van den theeboom, het bereiden der thee, de krachten van dit gewas, benevens eenige aanmerkingen over het algemeen gebruik daarvan, door Letstome. *Vad. Lett.* 1774. III. 2. 551.

7894. Iets over de thee. Beschrijving van de plant, de inzameling en het gebruik; alsmede onderscheidene benamingen der thee. *Vad. Lett.* 1808. 2. 631.

7895. Iets over de thee, uit onderscheidene goede berigten zamengesteld; door J. F. Bosdijk, te Goes. Schets van de kultuur, bereiding en het gebruik in China en Japan. *Philopaedion.* IX. 1830. 32.

7896. Natuurkundige beschrijving van de thee. Naar F. L. Langstedt. *Lett. Mag.* 1814. 2st. 18, 58, 112, 154.

7897. Korte geschiedkundige beschouwing van de thee. *Lett. Mag.* 1821. 2st. 167.

7898. Bijdrage tot de theekultuur; door J. I. L. L. Jacobson. Ter opheldering en aanvulling der beide door hem uitgegeven handboeken. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1d. 191.

7899. Bijzonderheden aangaande de thee en derzelver bereiding in China. Uit de Reisbeschrijving van Macartney. *Vad. Lett.* 1798. 2. 218.

7900. Bijzonderheden aangaande de thee en derzelver bereiding in China. *Zon.* 1826. 492.

7901. Thee-inzameling door apen in China. Uit de Javasche Courant van 1830, No. 119. *Vad. Lett.* 1832. II. 33.

7902. De thee en hare kultuur. Mededeeling der verkoopsvoorwaarden in gebruik te Amsterdam, Antwerpen, Hamburg, Bremen en Londen. *Tijds. v. Hand. en Nijv.* 4e j. 1847. 82.

7903. Kundigheden aangaande de Chineesche en Japansche soorten van thee. *Oecon. Court.* I. 1799. 182.

7904. Chineesche en Engelsch-Indische thee. Hare kultuur, bereiding en vervalsching volgens mededeelingen van R. Fortune, Sinibaldo de Mas en W. de Fonvielle. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3 R. V. 1864. Bijblad 3.

7905. Iets over den theeboom in Indië, door Dr. Wallick. Nopens de hoedanigheid en de bereiding der thee in Assam, aanbeveling van hare kultuur op het Himalaya gebergte, en de moeijelijkheid tot het verkrijgen van Chineesche theebereiders. Overgenomen uit het Asiat. Journal van Nov. 1836. *Rec. o. d. Rec.* XXX. 1837. Meng. 569.

7906. Assam-thee. Proefneming met de kultuur van de Chineesche theeplant in Assam. *Letterb.* 1840. II. 14.

7907. Sur la préparation du thé en Assam. Overzigt van dit artikel, geplaatst in de Bibl. Univ. de Genève, Mars 1843. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. bl. 256.

7908. Berigten nopens de theekultuur door de Assam-thee-maatschappij aan den voet van het Himalaya gebergte, van Assam tot Simla. *Sloet, Tijds.* XIII. 425.

7909. Thee-cultuur in Britsch Indië en op Java. Bereiden der zwarte thee te Suddeija, in Opper-Assam. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 423. — Een zamenspraak tusschen C. A. Bruce, Superintendent der theecultuur in Assam, en de Chineesche theemakers. *Ald.* 429. — Eenige aanmerkingen omtrent de theeplant in Assam. *Ald.* 433. — Korte vergelijking van het bovenstaande met

de resultaten der theecultuur op Java. *Ald.* 442.

7910. Mededeelingen en opmerkingen van G. de Serière, nopens den Japanschen theeboom, en de wijze waarop zijn kultuur op Java wordt beproefd. Uit de Bat. Court. van 7 en 31 Julij 1827. No. 54 en 64. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 119, 121.

7911. Korte vergelijking van de theecultuur in China met die op Java. Naar aanleiding van de berigten betreffende China van Rüsschenberger in zijn »Reis rondom de wereld, gedurende 1835, 1836 en 1837. Zutphen 1840." *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batavia 1844. 247.

7912. Analyse der thee. Overzigt der beoordeeling door E. de Waal en J. I. L. L. Jacobson van dit artikel, uit de Rev. Brit. en de Bibl. Univ. de Genève, beide Juillet 1843; gevolgd door de Bijdrage van G. Mulder over de bestanddeelen en de consumptie van thee, en eene vergelijking der Chinesche met de Javasche, in het Natuur- en Scheik. Archief. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. bl. 181, 187.

7913. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Ned. Landhuish. Congres te houden te Dordrecht, van 18—22 Junij 1861, over verbetering der Java-thee, No. 139. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 24. — Beantwoording door J. S. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 4. *Verslag Ald.* 254. — Verslag van het verhandelde op het congres. *Ald.* 253.

7914. Thee-cultuur op Java. Mededeeling van de pogingen, en de daarvan reeds verkregen resultaten, tot invoering op Java dezer kultuur door J. I. L. L. Jacobson, Inspect. over de theekult. op Java, en de erkenning zijner verdiensten in deze door het Ind. Gouvt. *Letterb.* 1834. I. 175.

7915. Brief van den Inspect. der thee-kult. J. I. L. L. Jacobson, dd. Thee-inrigting, den 20sten Maart 1840, aan den Directeur der kultures, inhoudende opmerkingen betreffende het plukken, de fabrijkatie, het sorteren en afpakken der thee; met aanbeveling van het aanleggen van theetuintjes tot waarneming in de verschillende residentiën op Java. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 38.

7916. Over de Java-thee, door A. Chatin, in Neues Repert. für Pharm. en Journal de Pharm. et de Chim. Juin 1853. 432, vertaald en met aanmerkingen voorzien door A. J. D. Heemstra Toussaint. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 289. *Tijds. Nijv. N. I.* Uittr. I. 1854. 290.

7917. Opmerkingen van F. A. W. Miquel, dd. Rotterdam Junij 1844, nopens hetgeen moet worden in acht genomen voor de uitbreiding en het wel slagen der thee-kultuur op Java. *Gids*, VIII. j. 1844. I. Boekb. 581.

7918. Bijzonderheden nopens een theefabrijk bij Tjimanok, in de res. Bantam, door J. F. G. Brumund, dd. 14 Julij 1841. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 695. Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II. 246.

7919. Eene wandeling in de Thee-inrigting nabij Batavia. De kulture en de bewerking der thee aldaar. *T. v. N. I.* 3e j. 1d. Batavia 1840. 25.

7920. Aantooning der eindwerkzaamheden voor de thee van 1840, welke plaats hadden gedurende de jongstverledene zes dagen, op de Thee-inrigting te Meester-Cornelis, Mei 1841. Door den Inspecteur der theekultuur J. I. L. L. Jacobson. *T. v. N. I.* 3e j. 2d. Batavia 1840 tegenover 708.

7921. Theekultuur in Ledok, res. Bagelen, door S. A. Buddingh, 1838. *T. v. N. I.* 2e j. 1d. Batavia 1839. 356. *Buddingh, Allerlei.* Bat. 1840.

7922. Over de thee en derzelver surrogaten, door C. L. Cadet. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2st. 735.

7923. Welke theesoort moet men drinken? De toebereiding en de vervalsching der thee in China, volgens Seemann te Canton. *Leeskab.* 1854. I. 76.

7924. Missive, dd. Amsterdam 12 September 1736, van Bewindhebbers der O. I. Comp. houdende hunne consideratiën en advies op het request van kooplieden en winkeliers te Amsterdam, om voorziening tegen het vervalschen van de thee. *Res. Hol.* 13 Sept. 1736, 1dr. 562. — Rapport op de Missive en request, en concept-plakaat der Staten van Holland en Westfriesland tegen het vervalschen van de thee. *Ald.* 16 Januarij 1737. 1 dr. 37; 23 Maart 1737. 1 dr. 168.

7925. De Chinesche thee door Duitsche vervangen, door G. *Vad. Lett.* 1813. II. 777.

7926. Thee van baksteenen. Uit G. Timkowsky's Reise nach China. Door de Chinezen gemaakt uit het overblijfsel der

thee en gebruik zoowel tot eten als tot drinken. *Vad. Lett.* 1826. II. 429.

7927. Over de in den handel voorkomende groene theesoorten, door R. Washington. Uit het Phil. Mag. suppl. Julij 1844. 507. Resultaten van zijn onderzoek van eenige soorten uit China in Engeland ingevoerd, hare vervalsching en wijze van bereiding. *Tijds. v. Hand. en Nijv.* 1e j. 1844. III. 192.

7928. De koffij-thee. Professor C. L. Blume te Leyden en J. Gardner, te Londen. Brief dd. Leyden 14 Maart 1840, van C. L. Blume aan den Min. a. i. van Kol. J. C. Baud, nopens de bereiding van thee uit koffijbladeren, met aanbeveling tot het nemen van proeven in het groot op Java zelf. Medegedeeld, met toelichting, tot handhaving van die uitvinding als de zijne tegen den Engelschman J. Gardner. *Astrea,* I. 1851. 285. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 121.

7929. Uitslag der poging in 1841 op Java, om eenige theesoorten uit koffijbladeren te verkrijgen, volgens P. van Hemert, Ads. bij de theekultuur aldaar. *Astrea,* I. 1851. 257.

7930. De koffij-thee. Professor C. L. Blume te Leyden en J. Gardner, te Londen. Mededeeling uit de „Versammlung Deutscher Naturforscher und Aertze. XXII. 2. Bremen 1845" van het verslag van C. L. Blume nopens de genomen proeven van tot drinkbare thee toebereide koffijbladen, door hem gedaan in de zitting op 23 Sept. 1844 te Bremen. *Astrea,* I. 1851. 256.

7931. Over het gebruik der koffijbladen op Sumatra. Mededeeling, met toelichting, van den brief, dd. Padang 15 Mei 1853, van N. M. Ward, over de bereiding en het gebruik als thee door de inboorlingen. Met opgave van het hierover voorkomende in de Singapore Free Press van 3 Jan. 1853 in het Pharm. Journal van Maart en Nov. 1853, en in Brandes Manual of Chemistry, London 1848. II, overgenomen uit Bonplandia, Zeitschrift für die gesammte Botanik, No. 2 Hannover 1 März 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 370. Vertaald door A. J. D. Steenstra Toussaint. *Not. Nat. Ver.* 13 Mei 1864.

7932. Koffij-thee. Aantooning van het gebruik als thee van de bladeren der koffijplant met mededeeling van het scheikundig onderzoek door Stenhouse, tot aanbeveling der invoering van dit nieuw artikel op de Europesche markten. *Econ.* 1854. 181. — Nog iets over de koffijbladeren en het gebruik als thee. Mededeelingen volgens J. F. W. Johnston, Mr. N. M. Ward en anderen. *Ald.* 247. — De koffijbladeren, dd. Batavia 31 Augustus 1854, van De C., ten betooge van het onraadzame en onuitvoerbare van de inzameling en den uitvoer in het groot van koffijbladeren in de Ned. O. I. Bezittingen naar de Europesche markten. *Ald.* 1855. 27. — Brief, dd. Batavia Dec. 1854 van De C., inhoudende de resultaten van zijn nader onderzoek naar het gebruik der koffijbladeren op Sumatra, en naar de mogelijkheid om die als artikel van uitvoer en handel in aanmerking te doen komen *Ald.* 1855. 90.

Regeling.

7933. Verhaal. toegelicht door den tekst van officiëele bescheiden, door G. de Serière, van den oorsprong der theekultuur op Java en hare aanvankelijke ontwikkeling, 1831—1833. *G de Serière, Mijn Loopbaan.* Zwolle 1849. 32.

7934. De invoering der theekultuur op Java. Aantooning uit officiëele stukken, dat de eer daarvan toekomt aan G. de Serière, in stede van wijlen J. I. L. L. Jacobson, zoo als gemeenlijk wordt aangenomen. *Kol. Jaarb.* 2e j. 1862. 100. — Toelichting door G. de Serière, Oud-Gouverneur der Moluksche Eil. van dit artikel, in de alg. vergad. van het Indisch Genootschap van 20 Nov. 1863. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. 85, 86.

7935. Overzigt van de invoering en uitbreiding der theekultuur op Java van 1826—1833. Uit officiëele bescheiden te zamen gesteld door S. van Deventer J.Sz. *T. v. N. I.* 1865 N. S. 3e j. I. 428. II. 174, 259 en 452.

7936. Mededeeling in de vergad. van 18 Junij 1862 van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg, van de opmerkingen van J. J. Rochussen over de theekultuur op Java, als niet meer geschikt voor Gouvt. kultuur, doch geheel voor de partikuliere industrie. *Verslag* XVIIe *Landhuishoudk. Congres* Middelburg 1862. 198. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 116.

7937. Vonnis in de zaak van van der Hucht tegen het Indisch Gouvt., betreffende diens theekontrakt. *Regt N. I.* 10e j. XX 129.

Statistiek.

7938. Notitie van de prijzen der thee,

van de Hollandsche O. I. Compagnies verkooping, van den jare 1766 tot 1785, voor ieder jaar en van iedere soort afzonderlijk. *Nederl. Jaarb.* XX. 1785. 2. 1774.

7939. Opgave van de hoeveelheid thee, en het getal Engelsche schepen waarmede die is uitgevoerd uit Canton in elk der jaren 1776 tot 1795, alsmede met Europesche en N. Amerikaansche schepen. *Letterb.* XII. 1799. 158.

7940. Opgave der hoeveelheden thee door de verschillende zeevarende natiën gedurende 1789 uit China in Europa gebragt. *Letterb.* V. 1790. 70.

7941. Opgave betreffende den uitvoer van thee uit China, van 1 Julij 1840 tot 15 Junij 1841, en van 1 Julij 1841 tot 11 Mei 1842. *De Kopiist*, 1e j. 1e d. Batavia 1842. 676.

7942. Staat aantoonende de soorten en hoeveelheden thee, die, sedert de theekultuur op Java bestaat, naar Nederland zijn gezonden; door J. I. L. L. Jacobson, 1833—1844. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 1e d. tegenover 217.

7943. Staat der theeproductie op Java van 1833 tot 1844. *Melvill, Moniteur.* II. 2e partie, 24.

7944. Staat gevende een overzigt van de Java-thee, verkocht door de Nederlandsche Handelmaatschappij Junij 1837 tot 1844, door F. A. W. Miquel, dd. Rotterdam Junij 1844. *Gids*, VIIIe j. 1844. I. Boekb. 578.

7945. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat van den invoer, verkoop en voorraad der thee in Nederland, in elk der jaren 1837—1846. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel.* 's Hage 1850, tegenover 105.

7946. Carga-lijst van eene partij Java-thee, gemerkt schip Generaal van den Bosch, geladen in het schip Hendrika, afkomstig van de Thee-inrigting nabij Batavia in Dec. 1838. *T. v N. I.* 1e j. 2d. Batavia 1838. 444. — Idem, gemerkt schip Nassau, geladen in het schip Holland, *Ald.* 443 — Idem gemerkt schip Sara Maria, geladen in het schip Sara Maria, bestemd naar Amsterdam in April 1840 *Ald.* 1e d. Batavia 1840. 66 — Idem gemerkt schip Catharina, geladen in het schip Catharina, bestemd naar Rotterdam. *Ald.* 65. — Idem gemerkt schip Ternate, geladen in het schip Ternate. bestemd naar Rotterdam, Mei 1841. *Ald.* 3e j. 2d. Batavia 1840. 709.

—

7947. Staat uit de Regeringsverslagen van 1849, 1852, 1853, 1854, aantoonende den toestand en de uitkomsten der theekultuur op Java in 1840—1848. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 157. – Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 214.

7948. Overzigt van den toestand der theekultuur in 1846, in de ads. res. Buitenzorg. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 85. — Idem in de res Preanger Regentschappen. *Ald.* 93. — Idem in de res. Tagal. *Ald.* 105. — Idem in de res. Pekalongan. *Ald.* 116. — Idem in de res. Banjoemas. *Ald.* 204. — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 209.

7949. Opgave van de namen der Gouvts. en partikuliere thee-aanplantingen in de ads. res. Buitenzorg en hare produktie gedurende 1846. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1848, 1d. 85.

7950. Staat aantoonende de partikuliere thee-etablissementen in de res. Preanger Regentschappen, hunne ligging en naam, uitgebreidheid der aanplantingen, en opbrengst der etablissementen in 1845 en 1846. *T. v. N. I.* X j. N. S. 1e j. Batavia 1843. 1d. 93.

7951. Overzigt van den toestand der theekultuur in de res. Banjoemas in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 92. — Idem van de res. Tegal. *Ald.* 1849. 2d. 184. — Idem in 1845 en 1846 in de res. Pekalongan. *Ald.* 264. — Idem in de res. Bagelen in 1845. *Ald.* 1850. II. 22. — Idem in de res. Bagelen in 1855 en 1858. *Ald.* 24e j. 1862. II. 137. — Idem in de res. Kadoe in 1845 en 1846. *Ald.* 1850. II. 223. — Idem in 1846 in de res. Samarang. *Ald.* 1d. 6. — Idem in de res. Soerabaja, van 1835—1846. *Ald.* I. 107.

7952. Driejarig overzigt van de resultaten der thee-kultuur in de afd. Modjokerto in de res. Soerabaja, 1844—1846. *T. v. N. I.* 1849, Gron. 1d 415.

Handel.

7953. Iets over den theehandel van de vroegste tijden af, met opgave van vele cij

fers, door P. van Griethuijzen. (Zie *Vriend Vad.* III. 1829. 4.) *N. Hermes.* 3e j. 1828, No. 1. bl. 34, No. 2. bl. 3. — Oordeel van G. de Serière over dit stuk. Uit de Jav. Court. v. 6, 8, 13, 22, 24 en 31 Januarij 1829 No. 3, 4, 6, 10, 11 en 14. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845 No. 11 en 12, bl 16.

7954. Missive, Amsterdam 2 October 1790, van H. H. XVII aan de Staten Generaal, inhoudende de verlangde consideratiën en advies op de vraag, of en in hoe ver het overeenkomstig zij met het belang van de O. I. Comp. en van de commercie dezer landen, om den invoer en verkoop van alle vreemde thee te verbieden, buiten die, welke door de O. I. Comp. dezer landen zal zijn ingevoerd. *Res. Holl.* 28 Januarij 1781. I. 1 dr. 261. — Rapport op 15 Febr. 1791 uitgebragt. *Ald.* 1e dr. 261. — Resolutie tot verzoek aan de Hollandsche gecommitteerden tot de zaken van de O. I. Comp. om van Bewindhebbers een verzekering te requireren nopens den aanbreng en qualiteit der thee in het vaderland. *Ald.* 28 April 1791. I. 1e dr. 628. — Missive, 's Hage 19 Mei 1791, van bovengenoemde gecommitteerden, inhoudende hun rapport betreffende bovengenoemde opdragt aan hen. *Ald.* 19 Mei 1791. I. 1e dr. 718. — Missive, Amsterdam 28 Mei 1791, van H. H. XVII aan bovengenoemde gecommitteerden, inhoudende de verlangde consideratiën en advies nopens den termijn of termijnen, waarop het verbod van den invoer der vreemde thee zou behooren te worden in werking gesteld. *Res. Hol.* Secr. XVII. 28 Mei 1791. 113. — Resolutie tot vaststelling der bovengenoemde termijnen. *Res. Holl.* 1 Julij 1791. I. 1e dr. 756.

7955. Tekst van het Placaat van de Staten Generaal tegen den invoer van vreemde thee, dd. 14 Julij 1791. *Gr. Placaatboek.* IX. Amst. 1796. fol. 1266. — Publicatiën der Nationale Vergadering tegen den invoer van vreemde thee. Gearresteerd den 2 Aug. 1797. *Public. Nat. Verg. en bestuur v. Holland.* VI. No. 247. *Jaarb. Bat. Rep.* 286. — Publicatie van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, tot renovatie der Publicatie van 2 Aug. 1797. Gearresteerd den 30sten Dec. 1799. *Public. Conv. Verg. Uitv. Bew. en Gewesten.* V. of verv. XII. No. CLV. — Idem, renoverende de Publicatie van 30 Dec. 1799. Gearresteerd den 31sten Dec. 1800. *Ald* VII of verv. XIV. No. CCXX.

7956. Theehandel der Europesche natiën in Canton. Historisch overzigt uit het Hoogduitsch. *Letterb.* XII. 1799. 156.

7957. Opgaven betreffende den toenemenden theehandel van Engeland met China sedert 1772, en vergelijkende aantooning van dien der andere Europesche natiën in 1776, 1782 en 1795. *Letterb.* XI. 1799. 15.

7958. Brief van Jan Weetlust, ter mededeeling van de oorzaken der geringe differentie van prijs te Amsterdam, van de thee bij de O. I. Comp. in Zweden ingekocht, met dien van de Deensche, Fransche en Nederlandsche O. I. Compagniën. *Koopman,* V. 1775. 108.

7959. Prijs van het pond thee aan de Kaap de Goede Hoop, uit de tweede hand verkocht in 1782. *N. Ned. Jaarb.* XVII. 1722. 2. 1320.

7960. Opgave van den verminderden aanvoer van thee uit Oost-Indië in Nederland in 1785. *Maandel. Ned. Mercurius.* LIX. 1785 170.

7961. Oorzaak van de daling der prijzen van de thee op de verkooping te Londen. *Letterb.* III. 1789. 206.

7962. Mededeelingen betreffende de buitengewone theeverkooping te Londen in Maart 1790 door de Eng. O. I. Comp. *Letterb.* IV. 1790. 55.

7963. Berigt nopens de stijging van den prijs der thee door de Zweedsche O. I. Comp. te Gothenburg (Stockholm) verkocht. *Letterb.* V. 1790. 159.

7964. Request dd. 27 Julij 1790 van Hope & Co., kooplieden te Amsterdam, aan de Staten Generaal, om verklaring dat hun Hoog Mog. Placaat van 21 Sept. 1717, nopens hunne voorgenomen verkooping van thee geen kracht hebbe, en om voorziening voor het toekomende. *Res. Holl.* 29 Julij 1790. 1 dr. 714. — Missive, dd. Amsterdam 5 Aug. 1790, van Bewindhebbers der O. I. Comp. ter praesidiale kamer Amsterdam, aan de Staten-Generaal op genoemd request. *Ald.* 12 Aug. 1790. 1e dr. 732, 753. — Resolutie om het plakaat van 21 Sept. 1717, betrekkelijk de vaart en handel op Oost-Indiën buiten werking te houden, in het geval gemeld in het request van Hope en Comp. en tot renovatie van een periode in hetzelve plakaat; alsmede tot een commissoriaal betrekkelijk den invoer en verkoop van vreemde thee. *Ald.* 13 Aug. 1790. 1e dr. 766.

7965. Advies, dd. Maart 1791, ter Generale Staten uitgebragt op het ingekomen rapport, dd. 15 Febr. te voren, over het verbod van den invoer of verkoop van vreemde thee, buiten die van de O. I. Compagnie. *N. Ned. Jaarb.* XXVI. 1791 1. 380. — Plakaat, dd. 14 Julij 1791, van H. H. Mog. de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, tot het verbod van alle invoer en verkoop van thee, buiten die, welke door de O. I. Comp. zal zijn of worden ingevoerd. *Ald.* 2. 829.

7966. Staat, aantoonende den uitslag van de thee-verkooping te Koppenhage, in Sept. 1792. *N. Ned. Jaarb.* XXVII. 1792. 2. 1436. — Idem van de verkooping op 12 en 14 Sept. 1792 van de Aziatische Compagnie. *Ald.* 1317. — Idem van de Zweedsche thee-verkooping in Oct. 1792 te Gothenburg. *Ald.* 1436.

7967. Verzameling der voornaamste gronden van het mondeling advies der H.H. Gecommitteerden tot de directie der verkoopingen, op de beide requesten van eenige commercierende ingezetenen der steden Amsterdam en Rotterdam, waarbij verzocht is, dat de thee-verkooping tot het jaar van 1793 zoude worden uitgesteld. (Gevoegd als bijlage bij de missive dd. 's Hage 1 Nov. 1792, van gecommitteerden tot de zaken van de O. I. Comp.) *Res. Holl.* 2 Nov. 1792. II. 954.

7968. Advertentie van de Bewindhebbers der Ned. Geoctr. O. I. Comp. ter directie der verkoopingen betreffende den verkoop van thee in Aug. 1794, met vermelding der dagen, voorwaarden, soorten, verdeeling en hoeveelheden. Amsterdam, Julij 1794. *N. Nederl. Jaarb.* XXIX. 1794. 2. 905.

7969. Verkooping van thee, bij het Committé tot den Oost-Indischen handel, op 30 Julij 1799. *Occon. Cour.* I. 1799. 327.

7970. Veroordeeling van een beweerde wijze van verkoop van een aanzienlijke hoeveelheid thee. *H. Pol. Blixem,* I. 1802. 411.

7971. China, handel en theehandel. Betoog voor de oprigting eener societeit, alleen bevoegd tot invoer van thee uit China in de havens van Nederland, naar aanleiding eener brochure hierover te Rotterdam verschenen. *Weegsch.* 1824. 110.

7972. Staat van den theehandel in het algemeen; die van de Amerikanen naar het vaste land van Europa; de consumtie van thee aldaar, en een vergelijkende staat der marktprijzen; eindelijk de inkoopprijzen te Canton, vergeleken met de verkoopprijzen in Frankrijk, Hamburg, Bremen en Holland. Uit The East India and China trade, in het Asiat. Journ. 1829, No. 164. *Hermes,* 4e j. 1829. No. 10. bl. 3. — Inhoudsopgave, met mededeeling dat dit stuk is bewerkt door P. de Haan Pz. *Letterb.* 1833. II. 181.

7973. Indisch Genootschap, algemeene vergadering van 20 Nov. 1863. Mededeeling omtrent de resultaten der jongste veilingen van Java-thee. Nota over de veiling op 1 Oct. 1863, ter aantooning van de verbeterde en gezochte kwaliteit dier thee in vergelijk met de Chinesche. Voorgelezen door G. de Serière, Oud-Gouverneur der Moluksche eilanden. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 86.

6. Tabak.

Teelt en Bereiding.

7974. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XVe Nederl. Landhuishoudkundig Congres in Junij 1860 te houden te Amersfoort, No 125, over de tabaksteelt in onze koloniën verschillende met die in Nederland. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 404. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 150. — Verslag van het verhandelde hierover op dit congres. *Ald.* 274.

7975. Mededeelingen, dd. Buitenzorg 24 August. 1853, door P. F. H. Fromberg, van de uitkomsten van eenige door hem in 't klein genomen proeven op Java met guano op de teelt van tabak in het jaar 1852—53. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 77.

7976. Beschrijving van de tabakskultuur in de res. Padangsche Bovenlanden door P. T. Couperus, Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde,* V. N. S. II. 1857. 305.

7977. Mededeelingen door H. Zollinger betreffende de kultuur en bereiding van tabak in de Lampongsche distrikten. Sept. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 29.

7978. Overzigt van de invoering der tabakskultuur op Java in 1830—1833 met Havanna-, Manilla- en Javaansch tabakszaad. Te zamengesteld uit het verhandelde hierover in

de Indische Resolutiën; door S. van Deventer J.Sz. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 174, 256 en 450.

7979. De Fransche régie en de tabakskultuur op Java. Het gebruik van Javatabak door de Fransche régie van 1840 tot 1849, en de oorzaken der staking daarvan. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 61.

7980. Instructie voor de kultuur en bereiding van Havannah-tabak op Java, door den res. van Krawang, G. de Serière. Uit de Jav. Court. v. 23 Maart 1833. N. 36. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. No 11 en 12, bl. 177.

7981. Mededeeling betreffende de mislukte tabaksonderneming in de resid. Bantam. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 403.

7982. Mededeelingen door P. Bleeker betreffende de sigaren-fabrijkaadje door de Javanen in de resid. Kadoe, 1845. *T. v. N. I.* 1850. II. 222.

7983. Mededeeling door P. Bleeker, betreffende de sigaren-fabrijk van de Penawangansche sigaren, behoorende bij de tabaksonderneming van den heer Klein, in de resid. Samarang, 1847. *T. v. N. I.* 1850. I. 28.

7984. Mededeelingen door A. F. van Spreeuwenberg betreffende de kultuur en bereiding van tabak in de Minahassa, 1842. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 302.

7985. Over de fabrijkatie van Manilla sigaren op Manilla en op Java, en wensch tot hun verbreiding op laatstgenoemd eiland, vooral als industrie voor den inlander. *Sloet, Tijds.* XIV. 123.

7986. Over de aanzienlijke teelt van tabak op de gebergten Arfak en Amberbakin op Nieuw Guinea, en over de onvoldoende middelen der Indische Regering om de Papoe's te bewegen die tabak ten behoeve der Europeesche markt af te leveren. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde.* N. V. V. 74.

7987. Zakelijke mededeeling der miss. dd. 25 Aug. 1862, van J. F. Schuurman Stekhoven, omtrent de plant, door de inlanders Kaling , genoemd, en dienende als middel tot wering van de groene rups van de tabaksplanten. *Nat. Tijds. N.* I. XXV 5. S. V. 1863. 347. — Idem, dd. 26 Nov. 1862, omtrent de plant en het gebruik, ook als geneesmiddel (?) voor mensch en vee. *Ald.* 387. — Missive, dd. Buitenzorg 24 Dec. 1862, van J. E. Teysmann, met zijn verslag nopens deze plant, waarvan de inlandsche naam moet zijn Galieng (cissus cinerea). *Ald.* 391.

Regeling.

7988. De tabakskultuur en het Regerings-Reglement, door T., Java 1856. De onvoldoende betaling bij de gedwongen kultuur in vergelijking met de vrije, in verband met de bescherming der inlandsche bevolking tegen willekeur. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 298.

7989. De voorschotten bij de tabakskultuur. Goed geregeld, en met bevoegdheid alleen voor Europeanen om te verleenen zijn zij nuttig te achten. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 156.

7990. Tekst van het Indisch Besluit van 15 Oct. 1851, tot regeling van de uitbetaling der plantloonen voor de tabaksplanters. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 183.

7991. De tabakskontrakten een middel tot ontwijking van nadeelige regtsgedingen. Opmerkingen nopens het voorgevallen met den tabakskontrakt van der Sluijs, en zijne beweerde pogingen om eenige tabakskontraktanten over te halen tot het indienen van een adres, waarin betoogd wordt, dat de vrije arbeid niet vrij is, en een Gouv. kontrakt verreweg de voorkeur verdient. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 64.

7992. De vrije tabakskultuur op Java. Opmerkingen van een „praktisch man" ten betooge, dat die kultuur veilig aan partikulieren kan worden overgelaten en reeds, niettegenstaande de tegenwerking van het gouvernement, grootendeels berust op vrijwilligen aanplant; met aanbeveling echter eener surveillance door het Gouvernement over die kultuur. Gevolgd door eenige opmerkingen van „De Redactie". *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 289.

7993. Mededeeling in de vergadering van 18 Junij 1862 van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. congres te Middelburg van de opmerkingen van J. J. Rochussen over de tabakskultuur op Java, als niet meer geschikt voor Gouvern. kultuur, doch geheel voor de partikuliere industrie. *Verslag XVIIe Landhuishoudk. Congres,* Middelburg 1862. 198. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 116.

7994. De tabakskultuur en de vrije arbeid, door K: Aanbeveling om die kultuur te drijven door vrijen arbeid, met vergelijkende opgave nopens het voordeelige van het planten van verschillende tweede gewassen voor de Ja-

vaansche bevolking. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 145.

7995. Aantooning van de gunstige resultaten van den vrijen arbeid bij de tabakskultuur op Java. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 337. — Voornamelijk in de resid. Kediri. *Ald.* 20e j. 1851. I. 125.

7996. Iets over de tabakskultuur op Java, door C. Vreede, tabakskontraktant te Rembang, dd Maibit, 15 Febr. 1847. Aantooning dat de kultuur van tabak op Java voor Europeesch gebruik het welzijn van de Javaansche bevolking bevordert, de bedoelingen van het gouv. vervult, en voordeelig werkt voor het gouv., den handel en de scheepvaart. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 213.

7997. Tabakskultuur op Java. Brief van C. Vreede, dd. res. Rembang (Maibit) den 19den April 1849, aantoonende hare resultaten en uitzigten. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 87.

7998. Tabakskultuur op Java, door C. Vreede, tabakskontraktant, dd. Toeban, den 31sten Aug. 1849. Afzonderlijke teregtwijzing van ieder der onjuistheden van het berigt omtrent den toestand der tabakskultuur in de res. Rembang, voorkomende in de „Reis over Java, Madura en Bali, in het midden van 1847 door W. R. van Hoëvell. I. Amst. 1849. 132." *T. v. N. I.* 1850. I. 122.

7999. Een brief van Java over een zeer gewigtig verschijnsel. Mededeelingen nopens de ontevredenheid der bevolking in de res. Rembang, wegens de onvoldoende betaling bij de gedwongen tabaks-kultuur; met bijzonderheden nopens het verzet van eenige Inlanders. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 337.

8000. Memorie, inhoudende de: Beantwoording der vragen, voorkomende in het Bijblad van de Nederl. Staatscourant, bevattende de beraadslagingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal in de zitting van den 24sten Febr. 1858. Nota van den Res. van Rembang H. J. W. van Lawick van Pabst, tot beantwoording der nevensgestelde vragen door H. Stolte, met betrekking tot den vrijwilligen tabaksaanplant in deze res.; zijnde op 21 Sept. 1858 overgelegd als bijlage bij de Memorie van beantwoording van den Min. van Kol. J. J. Rochussen. *Gedr. Stukken.* 1858—59. III. No. 43. — De vrije arbeid bij de tabakskultuur in Rembang, volgens H. J. W. van Lawick van Pabst en volgens J. J. Rochussen. Tekst van bovengenoemde Nota, van het berigt in de Ned. Staatscourant van 4 April 1857, van een uittreksel van het Reg. Verslag van 1854, alsmede van een partikulieren brief van een tabakskontraktant op Java, allen dienende ter wederlegging van de bewering van den Min. van Kol. dat die zoogenoemde vrije arbeid louter is eene utopie, uitgesproken in de Tweede Kamer op 13 Dec. 1859. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 92. — Zakelijke inhoud van deze vragen en hare beantwoording, met mededeeling dat deze Nota van H. J. W. van Lawick van Pabst is gedagteekend: 19 Julij 1858. No. 867. *Gedr. Stukk.* 1863—64. XCI. No. 8. 2.

8001. Verhaal door M., dd. Rembang 20 Dec. 1861, van de invoering en mislukking der tabakskontrakten en het ontstaan en de werking der tabaksteelt in vrijwilligen arbeid in de res. Rembang, alsmede de agitatie hiertegen, 1840—1861. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 181.

8002. Tekst van de lettre-circulaire, van H. J. W. van Lawick van Pabst, vroeger res. van Rembang, aan de tabaksondernemers in die res. en aan zijne Indische vrienden, ter mededeeling van zijne gesprekken met den Min. van Kol. J. J. Rochussen over het al of niet bestaan van den vrijen arbeid, speciaal bij de tabakskultuur in het Rembangsche. Overgenomen uit de Indiër van 15 Aug. 1860. No. 65. *Het Bankroet*, etc. Amst. 1861. 80.

8003. Tekst van het besluit van den Gouv. Gen. van Ned. Indië C. F. Pahud, dd. 8 Maart 1860. No. 14. aan de Europesche ambtenaren en Inlandsche hoofden in de res. Rembang, onthouding voorschrijvende van alle inmenging in zake vrijen arbeid, hetzij om dien te bevorderen, hetzij om dien tegen te gaan. *Gedr. Stukk.* 1860—61. II. No. 128*i*. — Ook in zijn geheel opgenomen in *Bekking, De ontwikkeling* enz. Rott. 1861. 109. — Gedeeltelijk opgenomen in het *Bijblad Ind. Staatsbl.* IV. 1860 157. No. 856. — Inhoud van het Besluit van den G. G. van Ned. Indië, dd. 11 Sept. 1860. No. 7, ter uitlegging van genoemd besluit, ten behoeve van den res. van Rembang. G. A. Boutmy. *Verslag* 1860. 128. (Zijnde *Gedr. Stukk.* 1862—63. LVII. No. 2). *Ald.* 1860—1861. II. No. 128. 7. — Tekst van dit Besluit. *Bijbl. Ind. Staatsbl.* V. 1861. 157. No. 1009. — De vrije arbeid in Rembang; door G. H. van Soest. Overzigt van zijne werking bij de tabakskultuur, met berigten en beschouwingen over den ongunstigen invloed van de voorgeschreven neutraliteit van het bestuur

in deze. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 62. — Een brief uit Rembang, dd. April 1860; door L. L. Klagten over de uitvoering van bovengenoemd besluit van 8 Maart 1860. No. 14, door den Res. G. A. Boutmy. *Ald.* 78. — Wat moet de Javaan wel van ons denken? door H. B., dd. Amsterdam 1 Junij 1860. Opmerkingen nopens het berigt van het verbod door den res. van Rembang, G. A. Boutmy, aan de Inlandsche hoofden in die res. om tabak te planten. *Ald.* 78. — De vrijwillige aanplant van tabak. Mededeeling uit een brief van Java, dd. Sept. 1860, van opmerkingen nopens het besef van den Javaan van zijn belang bij deze kultuur, naar aanleiding van de uitvoering van bovengenoemd besluit van 8 Maart 1860. No. 14, door de Inlandsche hoofden. *Ald.* 394. — Hoe volbrengt de Indische Regering Art. 60 van het Regerings-Reglement? Opmerkingen nopens de middelen tot belemmering van de vrije tabaksteelt in Rembang, door den res. G. A. Boutmy aangewend. *Ald.* 126. — De Min. van Kol. J. J. Rochussen en de Rotterd. adressanten. Afkeurende beschouwingen over de beschikking van dezen Minister, dd. 's Hage 9 Julij 1860, op het Adres, dd. Rotterdam Junij 1860 tot ondersteuning en aanmoediging van de vrije tabakskultuur op Java, naar aanleiding der neutraliteits-verklaring van het Indisch bestuur nopens den vrijen arbeid. *Ald.* 138.

8004. De kruistogt tegen de vrijwillige nijverheid op Java; door G. H. van Soest. O. a. verhaal van het voorgevallene bij de tabakskultuur in Rembang in 1859 en 1860, met bewering dat zou zijn opgeheven de verpligting tot het registreren der overeenkomsten met de Inlandsche bevolking, vastgesteld bij Publikatie, dd. Buitenzorg 25 Dec. 1839 (Ind. Stbl. No 50). *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 311, 316.

8005. Rapport van den Insp. der kult. in de 2e afd. op Java, W. Cannemann, dd. Pekalongan 7 Dec. 1859 No 162, in voldoening aan de lastgeving van den Direct. der kult. G. Umbgrove, bij missive dd. 20 Julij 1859 No. 2995/9, om na een naauwkeurig en streng onderzoek omtrent de zoogenaamde vrije tabakskultuur in de resid. Rembang te dienen van berigt. *Gedr. Stukk.* 1863—64. XCI. No 8. — Opmerkingen nopens dit onderzoek, met gedeeltelijke overneming uit het Zondagsblad van 8 Julij 1860 van het artikel „De vrije tabakskultuur op Java met den ondergang bedreigd door P. J. V." *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 126.

8006. Mededeeling van de brieven en rekwesten van de jaren 1856 en 1857 betreffende de uitvoering door den resid. van Rembang H. C. Bekking gegeven aan het kontraktuele regt op den aankoop van djatiehout van S. E. W. Roorda van Eysinga, als Administrateur van het door het gouvernement met J. de Mol van Otterloo gesloten kontrakt voor de tabaksonderneming Widang. *N. Bloemlezing*, 's Hage 1862. 5 en 12. — Brief, dd. Rembang 11 Nov. 1859 L. B. aan den Gouv. Gen. v. N. Indië, van den resid. van Rembang G. A. Boutmy ter mededeeling van de resultaten van zijn onderzoek omtrent de quaestie van den vrijen aanplant van tabak in zijne residentie, en van zijne voorstellen tot wijziging van den bestaanden toestand in deze. *Gedr. Stukk.* 1863—64, XCI. No. 7. — Verklaring, dd. Amsterdam 15 Julij 1860, van de tabakskontraktanten in Rembang J. Vreede, J. F. Farensbach, K. Veenstra en J. Douwes Dekker, dat tijdens het bestuur van den resid. H. C. Bekking nimmer is verlof gegeven tot den aankoop van djatiehout ten behoeve van de oprigting van ondernemingen tot bereiding van partikuliere tabak voor de Europeesche markt, en dat de aankoop van zoogenaamde wilde houtsoorten slechts is toegestaan onder behoorlijk toezigt. *Bekking, De ontwikkeling*, enz. Rott. 1861. 62. Noot. — Besluit van den Gouv. Gen. van Ned. Indië, dd. Buitenzorg 12 April 1861. No. 1, tot ontslag van H. C. Bekking en berisping van H. J. W. van Lawick van Pabst, wegens hunne handelingen ten aanzien der zoogenaamde vrije tabaksteelt in Rembang, als residenten aldaar. *Gedr. Stukk.* 1863—64. XCI. No. 9. — Idem, doch overgenomen uit de N. Rott. Cour. van 27 Mei 1861. *De Schuld van H. C. Bekking*, enz. 's Hage 1861. 89. — Verklaring, dd. 's Hage 6 Junij 1861, van de tabakskontractanten in Rembang, K. Veenstra en J. Douwes Dekker, dat tijdens het bestuur van den res. H. C. Bekking nimmer aan eenig hoofd eenige retributie voor vrijwillig geplante tabak is verleend. *H. C. Bekking, De ontwikkeling, enz.* Rott. 1861. 80. Noot. — Ook opgenomen in *De Schuld van H. C. Bekking, enz.* 's Hage 1861. 30. Noot. — Bescheiden, dd. Maart tot Julij 1862, betreffende de overdragt van een kwart aandeel in de tabaksonderneming Havana, in het distrikt Pelem, regents. Bodjonegoro, door E. A. Halewijn aan H. C. Bekking. Hierin speciaal: de acte op 13 Maart 1858 verleden, alsmede het advies, dd. Batavia 26 Julij 1862. No. 1064/361, van den Proc. Gen. bij het Hoog Geregtshof van Ned.

Indië W. Rappard, aan den Gouv. Gen. v. Ned. Indië, om geen acht te slaan op deze transactie. *Gedr. Stukk.* 1863—1864. XCI. No. 11. — Brief van den Gouv. Gen. van N. Indië, dd. Buitenzorg 9 Mei 1863 No. 187, Lit. V. 4, kabinet, aan den Min. van Kol., ten geleide van deze bescheiden. *Ald.* No. 10. — Rapport, dd. Soerabaja, 16 Febr. 1863. No 64, aan den Gouv. Gen. v. N. Indië van den res. van Soerabaja O. van Rees over den uitslag van het door hem ingesteld onderzoek in de zaak der Rembangsche tabaks-licentiën, ingevolge de bezwaren door H. C. Bekking en H. J. W. van Lawick van Pabst ingebragt tegen het besluit van den Gouv. Gen. v. N. Indië van 12 April 1861. No. 1. *Ald.* No. 5. — Besluit van den Gouv. Gen. van N. Indië, dd. Batavia 27 April 1863, No. 14, tot wijziging van dat van 12 April 1861. No. 1, en tot het alsnog verleenen aan den gewezen res. van Rembang H. C. Bekking, op zijn verzoek, van een eervol ontslag uit 's Lands dienst met behoud van regt op pensioen, en tot het weigeren aan H. J. W. van Lawick van Pabst van de door hem gevraagde voldoening. *Ald.* No. 3. — Memorie van toelichting behoorende bij het Indisch Besluit van 27 April 1863. No. 14, genomen in de zaak der Rembangsche tabakslicentiën. *Ald.* No. 4. — Brief van den Gouv. Gen. van N. Indië, dd. Batavia 27 April 1863. No. 348/14, aan den Min. van Kol., ten geleide van bovengenoemd Rapport, Besluit en memorie. *Ald.* No. 2.

8007. De vrije tabakskultuur en de heer H. C. Bekking. Overneming, met Naschrift van „De Redaktie," uit het Bataviaasche Handelsblad van 28 Nov. 1860 No 95, van de Repliek van S. E. W. Roorda van Eysinga op een artikel, dd. 's Hage 3 Sept. 1860, van C. H. F. Riesz en de Amsterdamsche Courant van 8 Sept. 1860 No 213, betreffende de werking van de vrije tabaksteelt in Rembang en de handelingen van den resid. H. C. Bekking. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 335.

8008. De reaktie en de vrije en gedwongen tabakskultuur in Rembang, door Phileponoponos, dd. Febr. 1864. Mededeeling der uitkomsten van het onderzoek van den resid. O. van Rees, omtrent de tabakskultuur in Rembang en de handelingen van den resid. H. C. Bekking. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 181.

8009. Schets van de vrije tabaksteelt in den oosthoek van Java, hare ontwikkeling en gunstige gevolgen; door J. Hageman J.Czn. 1859—1862. *Tijdsch. v. Nijverh. en Landb. in N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 36. — Iets over de vrije tabakskultuur in Oost-Java. Zakelijke inhoud van bovengenoemde schets. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 311.

8010. Overeenkomst gesloten voor den verkoop en levering van de te veld staande tabak over de jaren 1857 tot en met 1861, tusschen H. G. de Wildt, tabaksfabriekant ter eenre, en Wirosemito, Singo Mengollo, Tondrio, Tokromo, Sarie, Kromo Tilio, Iroterto, landbouwers van beroep, oudste en voornaamste ingezetenen der dessa Padangan, distrikt Sringat, afd. Blitar, op den voet van het bepaalde bij (Ind.) Staatsblad 1838 No 50, ter andere. Geregistreerd Afd. Blitar, dd. Kedirie 26 Julij 1857, en geteekend: „De resident, H. le Roux." *J. de Mol v. Otterloo, Vrije arbeid,* Utr. 1859. 8.

8011. Sententie definitief van het Hoog Geregtshof van Ned. Ind., dd. 18 Junij 1851, in de zaak van den gewezen tabakskontraktant B. J. A. W. Brilman tegen het Indisch gouvernement. *Regt N. I.* 3e j. VI. 1851. 14.

Statistiek en Handel.

8012. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der tabakskultuur op Java in 1840—1848. Uit de Verslagen O. I. 1849. 1852, 1853, 1854. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 158. — Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 214.

8013. Overzigt van den toestand van de tabakskultuur in 1846 in de ads. resid. Buitenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 85. — Idem in de resid. Preanger Regentschappen. *Ald.* 91. — Idem in de resid. Tagal. *Ald.* 105. — Idem in de resid. Banjoemas. *Ald.* 204. — Idem in de resid. Kadoe. *Ald.* 220. — Idem in de resid. Japara. *Ald.* 367.

8014. Overzigt van den toestand der tabakskultuur in 1845 in de res. Tegal door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 184. — Idem in de res. Banjoemaas. *Ald.* 1850. II. 91. — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 222. — Idem in de res. Samarang. *Ald.* 1e d. 7. — Idem in 1845 en 1846 in de res. Samarang. Medegedeeld door P. Bleeker. *Ald.* 1e d. 6.

8015. Vierjarig overzigt van de resultaten der tabakskultuur in de res. Rembang, 1841 —1844. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 410.

8016. Overzigt van den toestand der tabakskultuur in 1844, in de res. Rembang. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 47. — Idem in 1845. *Ald.* 1849. Gron. 1e d. 406.

8017. Opgave van de waarde aan tabak te Soerabaja uitgevoerd in 1844, 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 417.

8018. Driejarig overzigt van de resultaten der tabakskultuur in het Regentschap Soerabaja van de residentie van dien naam, 1844 —1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 415.

8019. Overzigt van den toestand der tabakskultuur in 1846 in de res. Soerabaja. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 107.

8020. Verslag van den toestand der tabakskultuur in de Minahasa van Menado in 1853, door A. J. F. Jansen, dd. Menado, 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4. S. I. 1861.

8021. Verslag van den toestand der tabakskultuur in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, Gouv. der Moluksche eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 53.

8022. Gemiddelde hoogste en laagste prijzen van de Java-tabak op de markt in Europa, in het tienjarig tijdvak van 1848 tot 1857. *De Schuld van H. C. Bekking, enz.* 's Hage 1861. 87.

8023. Mededeelingen door C. Vreede, tabakskontraktant, van de in 1849 voor de Java-tabak bedongen prijzen ter beurse in Nederland; met opgave van de hoofdmerken, het jaar van vestiging en de uitgestrektheid van de vier tabaks-ondernemingen in de afd. Toeban van de res. Rembang. *T. v. N. I.* 1850. I. 131.

8024. Staat, aantoonende de prijzen van de tabak in de afd. Bondowoso, res. Besoeki; door C. J. Bosch, in ieder jaar van 1818 tot 1847. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 502.

7. Cochenille.

8025. Iets over de natuurlijke historie van het kochenille-insect, welke de kostbare roode purperverw levert. *N. Vad. Bibl.* VII. 1803. 2e st. 61.

8026. Natuurlijke historie van de cochenille, doormengd met geschiedkundige bijzonderheden, uit Bancroft's Experimental Researches concerning the philosophy of permanent colours. *Vad. Lett.* 1797. 2. 59.

8027. De zoogenaamde witte stof, afgescheiden door het kochenille-insekt, scheikundig onderzocht door D. W. Rost van Tonningen, dd. Weltevreden 6 Febr. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 39.

8028. Bijdragen tot de kennis van de nopal-kultuur en de cochenille-teelt op Java; door L. Monod de Froideville, dd. Maart 1847. Met platen en schetsen. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 207.

8029. Handleiding voor het aankweeken van nopal en konzenilje. Uit de Jav Court. van 26 Junij en 1 Julij 1828. No. 76 en 78. Naar aanleiding der geslaagde proefneming op Java door J. C. Romswinckel, lid van de Hoofdcomm. van landb., op zijn landgoed Matraman. Mededeeling van de: Instructie wegens de teelt van de cochenille van Amerika, medegedeeld aan het K. Landhuishoudk. Genootschap te Redik, door den heer Cabrera, en door het opgemelde genootschap in het licht gegeven. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. bl. 57. — Entong-entong, Lidabadak, door H. J. Domis. Uit de Jav. Court. v. 11 Sept. 1828. No. 109. Aanteekeningen nopens de soort van vijg-planten op Java, naar aanleiding van bovengenoemde mededeeling. *Ald.* 116.

8030. Verzoek van den Direkt. der produkten T. Ament, bij brief dd. 17 Jan. 1856 aan de Direktie der Natuurk. Vereen. in Ned. Indië, om een beschrijving der bereidingswijze van de kleurstof der cochenille, door de faktory van den Nederl. handel in Japan te geven aan de Japansche regering, in antwoord op de gevraagde inlichtingen. Uitnoodiging aan J. J. Altheer tot het opmaken van zoodanige beschrijving. (Not. Nat. Vereen. van

19 Jan. 1856.) *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 443. — Dankbetuiging van dien Direkteur, bij brief dd. Batavia 13 Febr. 1856, voor de toegezonden beschrijving. *Ald.* 447.

8031. Wenken en raadgevingen voor de nopalkultuur en cochenilleteelt op woeste boschgronden, door H. W. van Waey, dd. Samarang 4 Sept. 1858. *T. v. N. I.* 21e j. 1849. I. 37.

8032. Aantooning van de in een onderneming van 300.000 nopals jaarlijks te bewerkstelligen bevolking der planten met het cochenille-insect; door L. Monod de Froideville, dd. Maart 1877. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia, 1847. 2e d. tegenover 262. — Idem van de gedurende 1844, 1845 en 1846 maandelijks bevolkte nopals en de daarvan verkregen oogsten, van eenen aanplant van 126000 nopals. *Ald.* tegenover 263.

8033. Prijsvraag van het Zeeuwsche Genootschap der wetenschappen te Vlissingen voor 1792. Of de heester „Gloege" of „Kloege" genaamd, in Europa bekend zijn? en eenige overeenkomst hebben met den heester nopal? *Verh. Z. Gen.* XV. 1792. voorberigt XXVI. — Op nieuw uitgeschreven. *N. Verh. Z. Gen.* I. 1801. voorberigt XL.

8034. Kort verslag der pogingen van J. Anderson, in de Indiën, ten nutte der Britsche katoen-fabrieken en verwerijen. Uit het Engelsch. Over de kweeking van het conchenielje insect aan de kust van Koromandel en de landen van Bengalen. *Letterb.* III. 1789. 142.

8035. Vertoog over de Bengaalsche conchenille. Door N. Tontano. Historisch overzigt van deze kultuur in Bengalen. *Vad. Lett.* 1801. 2. 284.

8036. Berigten, dd. Tranquebar, 20 Jan. 1790, nopens den aanleg door J Anderson van eene cochenille-kweekerij in Madras. *Letterb.* VI 1791. 49.

8037. Overzigt van de invoering en bevordering der nopalkultuur en kochenieljeteelt op Java in 1827—1832. Uit officiëele bescheiden te zamengesteld door S. van Deventer J. Sz. *T. v. N. I.* 1865 N. S. 3e j. II. 261. 453.

8038. Nopal-kultuur en cochenille-teelt op Java; door S. A. Buddingh, dd. Batavia, Junij 1842. Beschrijving, nagezien en vermeerderd door J. H. van den Bosch. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 362.

8039. Mededeeling, met toelichting, door G. de Serière, van het besluit van den gouv. gen. v. N. Indië in Rade, dd. Batavia 4 Oct. 1829 No 2, tot toekenning van den gouden eerepenning aan J. Bisch voor de cochenille, op de tentoonstelling te Batavia in 1828 geëxhibeerd, alsmede dankbetuiging aan G. de Serière voor zijn geslaagde pogingen tot behoud en bevordering van de cochenilleteelt op Java. *De Serière, Mijn loopbaan,* Zwolle 1849, 30.

8040. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat aantoonende den loop der prijzen en voorraden Java-cochenille in elk der jaren 1836—1848. *Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel.* 's Hage 1850. tegenover 105.

'8041. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der nopalkultuur en cochenilleteelt op Java in 1840—1848. Uit het Verslag O. I. 1849, 1852, 1853, 1854. *Staathuishoudk. Jaarb* IV, 1852. 157. — Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald.* VIII, 1856. 158. — Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 215.

8042. Gouvernements-kultuur op Java. Uitkomsten der nopalkultuur en cochenilleeelt in 1854. *Sloet, Tijds.* XV. 139, 140.

8043. Overzigt van den toestand der nopalkultuur en cochenilleteelt in 1846, in de ads. res. Buitenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848, 1e d. 84. — Idem in de res. Japara. *Ald.* 364. — Idem in 1845 in de res. Japara, door P. Bleeker. *Ald.* 1850. I. 36. — Idem in 1845 en 1846 in de res. Samarang. *Ald.* 1e d. 7.

8044. Staat aantoonende de hoeveelheid nopalplanten en het cochenilleproduct in de afd. Bondowoso, res. Bezoeki, door C. J. Bosch, in ieder jaar van 1838—1853. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 507.

8045. Overzigt van den toestand der kochenilleteelt in 1843 in de res. Bezoekie, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 120, 128. — Idem in het regentschap Banjoewangie. *Ald.* 135.

8046. Beschrijving der nopal-kultuurinrigting Soekaradja, in de ads. residentie Banjoewangie; door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 255.

8047. Eene landbouw-onderneming op het eiland Rotti. Mededeeling van de voorstellen tot invoering der cochenilleteelt op dat eiland door D. J. van den Dungen Gronovius, in 1842 het Indisch Gouvernement aangeboden, en van de daarop genomen beschikking. *T. v. N. I.* 20e j 1858. I. 65.

8048. De cochenille. Berigt nopens de welgeslaagde teelt aan de Kaap de Goede Hoop. *Rec. o. d. Rec.* XXVI. 1833. Meng. 548.

8049. Voorgenomen proefneming door Chapelier, met de kultuur der cochenille op Madagascar. *Letterb.* XI. 1799. 14.

8. Zijde.

8050. Korte geschiedenis der zijde-teelt, bewerking en gebruik, door A. C. Oudemans. *T. v. N. I.* 1e j. 1e. d. Batavia 1838. 198.

8051. Geschiedkundig verslag wegens het invoeren der zijdewormen in Europa. Overgenomen uit: An histor. disquisition concerning the knowledge, which the ancients had of India, by W. Robertson. 1791. *Vad. Lett.* 1792. 2. 26.

8052. Opmerking nopens de betrekkelijke voedzaamheid van het blad van den Philippijnschen moerbeziestruik voor de zijdewormen. Medegedeeld uit: Les muriers et les vers à soie en Suisse par Allemandi-Ehinger, Public. Annuell. N. I. 1837. *Tijds. Nijv.* V. 1839. 777.

8053. De teelt der zijderupsen in China. *Vriend Landman*, XXVII. 1863. 44.

8054. De zijdeworm, die op eikenboomen leeft, door B. Beschrijving van dit insect in de omstreken van Koui-Tcheou in China. *Tijds. Gen. Nijv.* III. 3e. st. 1844. 315.

8055. Nieuw soort van zijdewormen. Beschrijving van het insect en zijne teelt in China, volgens waarnemingen van den Franschen zendeling J. Bertrand. *Keur v. Meng.* 1846. 125.

8056. Yama-Mayu Kai-Foo Hi-Den of mededeeling aangaande de kweeking van den wilden zijdeworm in Japan, door Kitasawa Schoo uit Aso in het land Sinano. Uitgegeven te Jédo in het tiende jaar bunsei, 1827. Voor het eerst, ten behoeve van het Tijdschrift voor Nijverheid, uit het Japansch vertaald door Hoffmann. Met afbeeldingen. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3. R. V. 1864. 241. — Yama-Mayu-zijderups. Berigt van de verschijning eener fransche vertaling door F. Blekman, van dit verslag, geplaatst in het Bull. de la soc. imp. zoolog. d'acclim. à Paris. 1864. 523 en 593. *Ald.* XXVIII. 3. R. VI. 1865. bijblad 64.

8057. Beknopte handleiding voor de kultuur van den bombyx Morii of tammen zijdeworm van Siam, door J. E. Teysmann. *Weber, Handleiding.* Bat. 1863. 49.

8058. De invoering der volkszijdeteelt in Nederlandsch Indië, door P. Bleeker. Naar aanleiding van het door den zijdefabrijkant te Haarlem, F. ter Meer, gedane voorstel dienaangaande aan den Min. van Kol. J. P. Cornets de Groot. Korte inleiding gevolgd door mededeeling van den tekst der officiëele bescheiden hierover. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e. j. I. 11, 82, 127.

8059. Verzoek, bij brief, 's Hage 14 Aug. 1858, van T. J. Willer, aan de Nat. Vereen. N. I. tot het vinden eener Indische methode van zijdeteelt, steunende op wetenschappelijke proeven in Indië te nemen. Discussiën hierover in de bestuursverg. van 27 Jan. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 432.

8060. Hoofdinhoud, medegedeeld door T. J. Willer, dd. 's Hage 12 April 1857, van zijne vergelijkende nota, dd. 16 April 1846, over de Europeesche en Javaansche zijdeteelt, aan de Indische regering ingediend. *Willer en de Groot, Het eiland Boeroe.* Amst. 1858. 241. Zie ook *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e. j. I. 25 noot en 131.

8061. Nota over de zijdeteelt door T. J. Willer, dd. 's Hage 12 April 1857, ten betooge van hare uitvoerbaarheid zoo op Java als op Borneo, in Palembang en in de Molukken, met aantooning der oorzaken van vroegere mislukking. *Willer en de Groot, Het eiland Boeroe, enz.* Amst. 1858. 240.

8062. Bijzonderheden nopens de ontzagchelijke menigte zijdewormen op Sumatra. *Leeskab* 1841. II. p. 278.

8063. Zijdeteelt in Benkoelen. Uit de Jav. Cour. v. 9 Nov 1859. N. 90. *Nat. Tijds. N. I.* N. XXI. 5 S. I. 1860. 432.

8064. Mededeelingen nopens den toestand van de zijdeteelt in de Lampongs. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 155.

8065. De strijd over de Pahudiana en de invoering van de zijdekultuur op Java. Tegenstelling tusschen beide, overgenomen uit het Bataviasch Handelsblad van 12 Sept. 1862 mail-editie, gevolgd door opmerkingen over de verdiensten van J. E. Teysmann ten aanzien der zijdeteelt in Ned. Indië, daar hij den Siamschen zijdeworm, bombyx Mori, naar Java overbragt. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 319.

8066. Mededeeling betreffende de proeven op Java sedert 1718 met de zijdeteelt genomen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 245, noot.

8067. Inhoud van het rapport van de Raden van Indië, Coyet en G. W. Baron van Imhoff, over hun onderzoek naar den toestand en uitbreiding van de zijdeteelt op Java. Geïnsereerd in de resolutiën der Hooge Regering van 30 Maart 1736. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 246, noot.

8068. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., getiteld: „voor die een dotje zijde, het eerst te Batavia heeft aangewonnen." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I, 3e d. 1825. Voorberigt, 14. — Idem „voor die een vierde pikol zijde, zoo goed als de Chineesche of Bengaalsche, of dezelve bijna evenarende, het eerst te Batavia heeft aangewonnen." *Ald.* — Idem „voor die een getal van vijftig moerbeziënboomen, hetzij digt bij de stad Batavia, of wel in de bovenlanden, aanplant, na twee jaren." *Ald.* — Idem „voor die ze zes jaren lang, in eenen goeden staat, het best onderhouden heeft." *Ald.*

8069. Reis van Diard, lid der Natuurkundige commissie, in het belang der zijdeteelt op Java, en ondersteuning door het Indisch Gouvernement. — *De Kopiist,* 1e j. 1e d. Batav. 1842. 681.

8070. Mededeelingen en opmerkingen door G. de Serière, nopens de invoering en vooruitzigten der zijdewormenteelt op Java. Uit de Bat. Cour. v. 9 Aug. 1827, No. 68. *Ind. Mag.* II Tw 1845, No. 5 en 6. bl. 124.

8071. Overzigt van de invoering en uitbreiding der zijdeteelt op Java. Te zamengesteld uit het verhandelde hierover in de Indische Resolutiën van 1831—1833, door S. van Deventer J.Sz. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 257, 174, 269, 451.

8072. Mededeeling uit Batavia van de toeneming der zijdeteelt op Java, de verdiensten van Diard in deze, en zijne benoeming tot inspecteur der zijdeteelt. *Letterb.* 1834. I. 401.

8073. Mededeeling van de resultaten der proefneming in 1845 en 1846 met de zijdewormenteelt in de residentie Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 3. — Idem in de residentie Samarang. *Ald.* 1850. 1e d. 7.

8074. Overzigt van den toestand der zijdewormenteelt in de adsist. resid. Banjoewangie, van 1830—1838; met opgave der productie in 1831, 1832 en 1838, door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849 2e d. 253.

8075. Rapport van van Wimmenum over de Remonstrantie van de Meesters, manufacturen makende in de Provincie Holland, tegen den invoer van manufacturen uit Indië hier te lande; en verzoek om consideratie en advies aan H. H. XVII. *Res. Holl.* 19 Maart 1643. 2e dr. 92. — Resolutie tot vaststelling van het jaarlijksch bedrag waartoe zijden manufacturen uit Indië mogen worden ingevoerd. *Ald.* 19 Dec. 1643. 2e dr. 427. — Verklaring van de heeren van Haarlem en Leyden betreffende dezen invoer. *Ald.* 21 Dec. 1643. 2e dr. 433. — Verzoek aan de andere Provinciën om zich te conformeren met bovengenoemde resolutie. *Ald.* 22 Januarij 1644. 2e d. 447.

8076. Requesten van de zijdereeders, als mede van de koopluiden en manufacturiers binnen Haarlem aan de burgemeesteren en regeerders aldaar, ten einde in de vergadering der Staten van Holland het voorstel te brengen en te verdedigen van de prohibitie en weering van den invoer van de O. I. getwijnde zijde en van gemaakte zijden stoffen hier te lande, te bepalen bij de voorgenomen prolongatie van het octrooi der O. I. Comp. Verzoek om berigt aan de bewindhebbers der O. I. Comp. *Res. Holl.* 30 April 1694. 2e dr. 129. — Berigt of memorie, van wege de O. I. Comp. door den advocaat P. van Dam. *Ald.* 14 Mei 1694. 2e dr. 174. — Verzoek om consideratie en advies aan de gecommitteerden tot de zeezaken, op de propositie van gedeputeerden van Haarlem, mitsgaders op de remarques van de zijdereeders en manufacturiers door hen gemaakt op bovengenoemd

berigt der O. I. Comp. *Ald.* 21 Mei 1694. 2e dr. 189. — Zakelijke inhoud van het rapport of advies van bovengenoemde gecommitteerden en voorstel tot aanneming en recommandatie aan bewindhebbers der O. I. Comp., om acht te geven op het interest van voorschreven zijdereeders, koopluiden en manufacturiers, bij eene eventueele prolongatie van het octrooi. *Ald.* 27 Mei 1694. 2e dr. 219, en 6 Januarij 1696, 2e dr. 20. — Request of geschrift van de zijdereeders en manufacturiers der stad Haarlem aan de Staten van Holland en Westfriesland, inhoudende hunne bezwaren tegen de prolongatie van het octrooi der O. I. Comp. met het oog op hunne belangen. *Ald.* 25 Sept. 1694, 2e dr. 467.

8077. Request, aan de Staten-Generaal den 26 Februarij aangeboden door de voornaamste zijdereeders en fabriqueurs in Gouda, inhoudende klagten over de voor hen schadelijke ondernemingen der O. I. Comp. *Res. Holl.* 1 Maart 1740. 1e dr. 71. — Berigt, dd. Amsterdam 15 Maart 1740, van bewindhebbers der O. I. Comp. in de Hollandsche kameren, op bovengenoemd request. *Ald.* 23 Maart 1740. 1e dr. 194. — Mededeeling van extracten uit: A. den eisch van retouren uit Indië voor den jare 1737 wegens de koopmanschap in zijde; B. het verbaal gehouden bij de heeren commissarissen uit de respectieve kameren van de Comp. over de lecture der brieven en papieren in den voorleden jare uit Indië overgekomen, en aldaar onder de materie van Bengalen te vinden, onder dato 27 Mei 1740; C. de missive door de vergadering van XVII geschreven aan den gouv.-generaal en de raden van Indië, in dato 17 September 1737, almede het antwoord van gouv. gen. en raden omtrent de Javaansche cattoene garens; — dienende al deze bescheiden ter aantooning hoezeer de Comp. sedert 1732, ter requisitie van de zijde-manufacturiers hier te lande, alle mogelijke devoiren heeft aangewend ter reguard van de ruwe zijde, katoenen garens en zijden stoffen; en overgelegd als bijlagen bij de remonstrantie, dd. 's Hage 24 Aug. 1740, der O. I. Comp. *Res. Holl. Secr.* IX. 24 Aug. 1740. 606.

9. Katoen.

8078. Katoencultuur; door H. J. Domis, uit de Jav. Cour. van 27 Maart 1828, No. 38. Handleiding voor het planten, snoeijen en zuiveren. *Ind. Mag.* II Tw. 1845, No. 7 en 8, bl. 148.

8079. Handleiding voor de katoenkultuur in den Oost-Indischen Archipel; door J. E. Teysmann. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 322.

8080. De kultuur van katoen en verwerking door den inlander in de afdeeling Demak, door F. G. van Delden. Met platen. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 193.

8081. Mededeeling door G. F. de Bruyn Kops, omtrent insekten te Batavia op New-Orleans-katoenstruiken gevonden, volgens getuigenis van N. Trakranen. (Not. Nat. Vereen. 14 Dec. 1861). *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5. S. IV. 1862. 278. — Missive dd. Palimanang 29 Mei 1862, van C. A. M. M. M. von Ellenrieder, met de gevraagde inlichtingen nopens deze insekten. *Ald.* 479.

8082. Over de bereiding van eene soort van katoen uit den Pisang-boom, door J. H. Patingauw, Batavia 8 December 1778. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 57.

8083. Vraag over het benuttigen van het katoen van de kapok, voorgesteld door het bestuur van het XIV Nederl. Landhuishoudk. congres te Winschoten, van 21—25 Junij 1859. Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt door M. D. Teenstra en B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, op het congres. *Hand. Ind. Gen* VII. 1860. 146.

8084. Over de teelt van kapas in tegenstelling met die van katoen op Java. *Oosterling* I. 1835. 252.

8085. Opgaven van de hoeveelheid katoen gedurende 1789 uit Oost Indië en Groot Brittannië gevoerd. *Letterb.* V. 1790. 78.

8086. Opgave van de hoeveelheid en waarde aan katoen gedurende 1789 van Bombay naar China uitgevoerd. *Letterb.* IV. 1790. 142.

8087. Bijzonderheden nopens een staaltje wol van schitterend gouden kleur door J. Anderson van Madras naar Engeland overgezonden. *Letterb.* VIII. 1797. 207.

8088. Bijzonderheden nopens de invoering van de kultuur van Maranhao-katoen uit Brazilië in de Oost-Indiën. *Letterb.* 1815. I. 61.

8089. Iets over den katoenhandel. Hierin beschouwingen over het welslagen van de katoenkultuur in Britsch Indië en in Australië. *Vad. Lett.* 1862. N. S. II. 182.

8090. Vertaling uit den Londenschen Economist der artikelen van J. W. B. Money, over de kwestie der uitbreiding van de katoenproduktie in Engelsch Indië, den weg en de middelen daartoe, en de bemoeijenis van het gouv. in deze; alsmede de beoordeeling daarvan door de kamer van koophandel te Manchester, en door de redaktie van den Engelschen Economist; benevens het antwoord van Money. *Kol. Jaarb.* 2e j. 1862. 387.

8091. De aanvoer van katoen, thans en in de toekomst. Uit het Engelsch. Hierin over maatregelen en handelingen ter zake in Engeland en in Britsch Indië, over hetgeen elders is gedaan voor de bevordering der katoenteelt, en over de vereischte soorten van katoen onder verwijzing tot het verrigte ook op Java. *Econ. Bijblad,* 1862. 13, 23, 31, 35.

8092. Bijzonderheden en opmerkingen nopens de kultuur, produktie en marktprijs van het katoen in Britsch Indië, alsmede zijne ontwikkeling. Extract uit „Catalogue of the contributions from India to the London Exhibition of 1862 compiled by A. M. Dowleans Esq. Calcutta 1862, Section I, 125—131 and Supplement." Medegedeeld door W. L. *Econ.* 1862. 467, 468.

8093. Over den toestand en de uitzigten der katoenteelt in Britsch Indië, en maatregel tegen de vervalsching aldaar van het katoen. (Overgenomen uit de Shipp. and Merc. Gazette). *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 253.

8094. Over de pogingen der Engelschen tot vestiging en uitbreiding der katoenteelt in hunne koloniën, en het verzuim daarvan in onze overzeesche bezittingen, speciaal in Indië. *Sloet, Tijds.* VIII. 101.

8095. Money's plannen tot uitbreiding der katoenteelt in Britsch Indië door Herman. (Parallel tusschen den toestand aldaar en dien in Ned. Indië, met betrekking tot de partikuliere kultuurondernemingen bij de behoefte aan regeling dienaangaande). *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 10.

8096. Mededeeling door P. Melvill van Carnbée, dd. 10 Maart 1845, betreffende proefnemingen op Singapore met de katoenkultuur. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia, 1845. 3e d. 225.

8097. Iets over de katoenkultuur in de divisie Lematang-Ilier, res. Palembang, door G. J. Gersen, dd. Moeara-Enim. 25 Dec. 1860. Verslag blijkens hetwelk de uitkomsten zeer gunstig zijn, en een groote uitbreiding der kultuur mag worden verwacht, ofschoon door gebrek aan handen beperkt. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 375, 392, 435.

8098. Mededeeling door H. Zollinger, betreffende de katoenkultuur in de Lampongsche districten, dd. September 1845. *T. v. N. I.* Batavia, 1847. 1e d. 28.

8099. Verslag over de katoenkultuur in de Lampongsche distrikten, door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, 24 Maart 1858. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 161.

8100. Opmerkingen en mededeelingen betreffende de katoen-produktie in de Lampongs, den uitvoer naar Java, en de proefnemingen met vreemde katoen-zaden. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 155.

8101. Betoog voor de uitbreiding en verdeeling der katoenkultuur op Java, door P. van Griethuizen. *Hermes,* 2e j. 1827. N. 9. bl. 45.

8102. Mededeeling door S. van Deventer J.Sz. van den zakelijken inhoud der missive, dd. 27 Nov. 1832, N. 2708, van den dir. der kult. J. I. van Sevenhoven aan den gouv.-gen., tot het nemen van proeven met de kultuur van vreemde katoensoorten over geheel Java; alsmede van de Indische resolutie dd. 14 Dec. 1832, N. 7, dien overeenkomstig, doch tevens ook op Amboina en Menado. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 255.

8103. Inhoud eener circulaire van het Ned. Ind. Gouvernement aan de residenten op Java, ter opzending van mededeelingen betreffende de onderscheidene soorten van katoen op Java. *De Kopiist,* 1e j. 1e d. Batavia 1842. 691.

8104. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., „voor die, op een w est stuk land, een pikol capas teelt, in deugd en fijnheid gelijk aan de Javasche." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 16.

8105. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederl Landhuishoudk. Congres te Dordrecht te houden, van 18—22 Junij 1861, No. 145, om de katoenkultuur op Java en Palembang uit te breiden als gouvernements of partikuliere onderneming. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 16. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 9, 12. *Versl. Congr.* 268, 273. — Verslag door J. Ackersdijck, van het verhandelde over dit vraagpunt op het congres op 21 Junij 1861. *Ald.* 265.

8106. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te houden te Dordrecht, van 18 - 22 Junij 1861, N. 146, over de katoenteelt op Borneo. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVI. Dordr. 1861. 27. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 11. *Versl. Congr.* 268. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres op 21 Junij 1861. *Ald.* 265.

8107. Vraag ingezonden door J. J. Rochussen, voorgesteld door het bestuur van het XVII. Nederl. Landhuishoudk. Congres van 17—21 Junij 1862 te houden te Middelburg, N. 78, waar de katoenteelt in Nederlandsch Indië het best is in te voeren en uit te breiden. *Verslag Landhuishoudk. Congres.* XVII. Middelburg 1862. 16, 173 en in *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166. *Verslag Congres.* XIX. Haarlem 1864. 195. — Verslag van de bespreking dezer vraag in de vergadering van 17 Junij 1862. *Ald.* 172. Gedeeltelijk overgenomen in *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 115. — Deze vraag herhaald voor het XVIIIe Congres te Leeuwarden 22—26 Junij 1863. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 386. *Verslag Congres.* XVIII. Leeuwarden 1863. 15. — Niet beantwoord noch behandeld. *Ald.* 230. Zie ook *Verslag Congres.* XIX. 1864. Haarlem. 195.

8108. Verslag van den honorair Inspecteur van kultures, J. E. Teysmann, over zijne in 1860 gedane reize in de Molukken, dd. Buitenzorg Nov. 1860, hem met W. H. de Vriese, opgedragen bij gouvts. besluit, dd. 23 Oct. 1859, tot onderzoek der voortbrengselen van die gewesten, en voor zoo veel hem betreft, in verband met 's gouvts. besluit, dd. 27 Nov. 1858 N. 2 omtrent het toezigt over de katoen-kultuur op Java en de Buitenbezittingen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 290, 441.

8109. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XIX. Nederl. Landhuishoudk. Congres van 20—24 Junij 1864, te Haarlem te houden, over uitbreiding van de katoenteelt op Java en de Nederlandsch-Indische Katoenmaatschappij. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 431. — Beantwoording door J. A. Krajenbrink, particulier landhuurder in Krawang, dd. Teloek Jambie, Krawang, 10 Maart 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 258. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 354. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia* 210. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres op 22 Junij 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 194.

8110. Vraag voorgesteld door het bestuur van het XXe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen te houden, N. 93 over de hooge katoenprijzen en uitbreiding van de katoenteelt op Java. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306. *Verslag* XX *Congres* Assen 1865. 27. — Deze vraag is op nieuw aan de orde gesteld, op verlangen van J. J. Rochussen uitgesproken in de vergad. van 22 Junij 1864 van het XIXe Nederl. Landhuishoudkundig Congres te Haarlem. *Verslag* XIX *Congres.* Haarlem. 1865. 196. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 88, 159.

8111. Over het Java katoen. *Econ.* 1862. 43.

8112. Over den eersten aanvoer van Javakatoen op de Amsterdamsche markt. *Econ.* 1860. 48. — Bijzonderheden nopens den tweeden aanvoer. *Ald.* 1861. 46.

8113. Katoenberigt van A. Gildemeester, dd. 24 Dec. 1862. Overzigt van den katoenhandel gedurende 1862, met mededeeling dat geen enkele baal Javakatoen aan onze markt is gebragt gedurende 1862. *Econ.* 1862. 28, 30, 39.

8114. Verslag van de verrigtingen der Nederlandsch-Indische Katoenmaatschappij, door J. J. van Limburg Brouwer, Directeur, sedert de oprigting. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 292.

8115. Mededeelingen betreffende de Nederlandsch-Indische Katoenmaatschappij. *Kol.*

Jaarb. 3e j. 1863. 20, 21, 22. Zie ook *Verslag* XVII *Ned. Landhuishoudk. Congr.* 1862. 172, 173.

8116. Over den ongunstigen toestand der Nederlandsch-Indische Katoenmaatschappij in 1864. *Versl.* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 111.

8117. Zakelijke inhoud van vier in Nederlandsch Indië gedrukte rapporten van J. J. van Limburg Brouwer, getiteld: „de Nederlandsch-Indische Katoenmaatschapij" en gedagteekend: I van Batavia, April 1862; II van Samarang, Januarij 1863; III van Julij 1863; en IV van Palembang, December 1863. *Versl. Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem. 294.

8118. Oorzaken der minder bevredigende resultaten van de aangewende pogingen tot uitbreiding der katoenteelt, zoowel op Java als op de Buitenbezittingen. *Kol. Jaarb.* 13 j. 1868. 21, 22.

8119. De katoenfabrieken in Nederland en de zuider-districten der Preangerlanden. Beschouwingen over de geschiktheid dezer districten voor de katoenkultuur, met aanbeveling van de middelen ter verkrijging eener voldoende produktie. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 433.

8120. De katoenteelt van partikulieren op Java en de katoenteelt van het gouvernement, door Jan Katoen, dd. Batavia 13 Maart 1861. Bijzonderheden en opmerkingen nopens de door een' Amerikaan op de landen van den heer A. in Buitenzorg ondernomen katoenkultuur. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 335.

8121. Overzigt van den toestand der katoenkultuur in de residentie Japara in 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 367.

8122. Mededeelingen, door H. Zollinger, betreffende de katoenkultuur op het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 314.

8123. Opmerkingen van J. E. Teysmann, over de geschiktheid voor de katoenkultuur van de verschillende eilanden en plaatsen in de Molukken, gemaakt gedurende zijne reis in 1860, en voorkomende in het verslag dier reis, dd. Buitenzorg Nov. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. 1861. 291, enz.

8124. Opgave van het aantal vruchtdragende en jonge katoenheesters in de geheele residentie Ternate, in 1829, 1834, 1841, 1853, en in ieder jaar van 1856—1860. *v. d. Crab, Moluksche eilanden.* Bat. 1862. 306.

Katoenen goederen.

8125. Iets over de Chinesche en Oost-Indische katoenfabrijken. Opmerkingen over de voortreffelijkheid van het fabrikaat, en de mogelijkheid tot overbrenging dezer industrie in Nederland. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 9, bl. 3.

8126. Aanschrijving aan de praesidiale kamer van de O. I. Comp. te Amsterdam, tot het zenden van gecommitteerden om met commissarissen van H. Ed. Gr. Mog. te besoigneren over de remediën tegen het verval der inlandsche manufacturen. *Res. Holl.* 15 Julij 1676, 2e dr. 256.

8127. Beschouwingen over „het voorstel van gedeputeerden der stad Rotterdam, wegens verbod van invoer van Engelsche manufacturen," met het oog op de katoendrukkerijen hier te lande, in welke een overgroote menigte O. I. katoenen lijnwaden der Engelsche maatschappij gedrukt worden. Maart 1781. *N. Nederl. Jaarb* XVI. 1781. I. 681.

8128. Beschrijving van de O. I. katoenfabrijkaadje, met aantooning van het belang, om door middel van Nederlandsche fabrijken in de behoefte van Indië aan dat artikel te voorzien; door P. van Griethuizen. *Hermes* 3e j. 1828. No. 1. bl 3.

8129. Specificatiën der op Java en Madura ingevoerde katoenen goederen, gedurende de jaren 1839—1843. *Staatk. Beschouw.* 's Hage 1850. 22. — Idem van 1844—1848. *Ald.* 26.

8130. Staat der uitvoeren van hier naar Ned. Indië, zoo door partikulieren, als door de Handelmaatschappij, van eenige der voornaamste fabrijkaten van de inlandsche katoennijverheid over de eerste acht maanden van 1853—1857, met beschouwingen. *Econ.* 1857. 343.

8131. De Enschedesche Courant over Indië. Adhaesie aan een artikel in die Courant voorkomende, getiteld: „De verminderde uitzending van katoenen manufacturen naar Indië," met overneming van eenige gedeelten daaruit betreffende de middelen tot uitbreiding

dezer uitzending in verband met de verhouding, welke tusschen koloniën en het moederland moet bestaan. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 63.

8132. Statistiek van den invoer op Java en Madura van Europesche en Amerikaansche, ongebleekte en witte, geverwde en gedrukte manufacturen, en van gekleurde weefgoederen, in ieder jaar van 1825—1854. *H. Muller Sz. Katoennijverheid.* Rott. 1857. 45.

8133. Het verbruik van katoenen goederen op Java en Madura; door H. Muller Sz., dd. Rotterdam, April 1858. Statistische beschouwing over het tijdvak 1825—55, met het oog op de welvaart van den Javaan. *Staatk. en Staathuishoudk. Jaarb.* 1858. X j. 2e S. V j. 344. — De heer H. Muller Szn. over 't verbruik van katoenen goederen op Java. Opmerkingen over bovengenoemd artikel. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 124.

8134. Staat der op Java en Madura ingevoerde Europesche en Amerikaansche lijnwaden en katoenen goederen 1858—62. Zijnde bijlage No. 9 der Memorie van toelichting, dd. 23 Sept. 1864, van het ontwerp Tol-Tarief N. I. *Gedr. Stukk.* 1864—65. XLIII. N 9.

8135. Overzigt van den in- en uitvoer van lijnwaden op Madura van 1852 tot April 1862, door J. Hageman J.Czn., dd. Siendo Bondo, Junij 1862. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 295.

8136. Overzigt van het verbruik van lijnwaden op Madura van 1852 tot April 1862, door J. Hageman J.Czn., Siendo Bondo, Junij 1862. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 295.

8137. Voortgaande toeneming der uitvoeren van katoenen goederen uit Engeland naar Java. *Econ.* 1858. 30, 116 en volg.

8138. Opmerkelijke vermindering in den uitvoer van katoenen goederen uit Engeland naar Java. *Econ.* 1861. 210, 276, 337, 378, 428, 477, 523; 1862. 53, 153, 268, 372.

8139. Over katoen-industrie. Beschouwingen over onze katoen-industrie voor -, en onzen katoenhandel op Ned. Indië; alsmede over de uitzigten onzer Ned. Ind. Katoenmaatschappij. *Econ.* 1862. 120, 121, 127.

8140. Aantooning van het bedrag in geldswaarde van de lijnwaden ingevoerd in de havens van Menado en Kema, gedurende elk der jaren 1846—1854. *Aanteek. Molukk.* 'sHage 1856. 24.

8141. Aantooning van het bedrag in geldswaarde van lijnwaden, ingevoerd in de Minahassa gedurende 1846, 1850 en ieder jaar van 1854—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 373.

8142. Aantooning van het bedrag in geldswaarde van de Europeesche en Inlandsche lijnwaden, ingevoerd in de residentie Amboina in ieder jaar van 1851—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* 171.

8143. Onze katoen-industrie; speciaal met betrekking tot Ned. Indië, en naar aanleiding der maandelijksche staten van uitvoer derwaarts van de inheemsche katoenfabrijkaten. *Econ.* 1862. 217.

8144. Aankondiging van het werk van Muller over de Nederlandsche katoennijverheid en het stelsel van bescherming in Ned. Indië. *Econ. Bijblad* 1857. 33, 57.

10. Specerijen.

Algemeen.

8145. Opgave der productie van den specerijoogst op Ceylon en de waarde, welke den inboorlingen daarvoor betaald werd. *Oecon. Cour.* VI. 1803. 374.

8146. Staat, aantoonende de hoeveelheid notenmuskaat, foelie en kruidnagelen, uitgevoerd van Prince of Wales Eiland in 1832—1833, 1837—1838 en 1841—1842. Medegedeeld door P. Melvil van Carnbee. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1848. 4e d. 148.

8147. Pogingen van Smith tot aankweeking van muskaatnoten, nagelen en andere specerijen op Prince of Wales Eiland. *Oecon. Cour.* IV. 1801. 125.

8148. Overzigt van den toestand der aanplantingen van kaneel, notenmuskaat en kruidnagelen in 1846 in de ads. resid. Bui-

tenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Bat. 1848. 1e d. 85.

8149. Staat, aantoonende de jaarlijksche opbrengst in de specerijtuinen te Benkoelen van noten, foelie en nagelen, van 1820 tot en met 1829; tezamengesteld uit de papieren van den ontvanger der in- en uitgaande regten te Benkoelen, door E. Francis 1833. *T. v. N. I.* 4e j. 1 d. Batavia 1842. 450. Ook geplaatst in: *E. Francis, Levensloop.* II. Batavia 1856. 107.

8150. Mededeeling, betreffende de peper-, nagel- en notenmuskaatkultuur in Benkoelen; door E. Francis. 1833. *T. v. N. I.* 4e j. 1 d. Batavia 1842. 448. Ook geplaatst met bijvoeging wat de peper betreft in *E. Francis, Levensloop.* II. Batavia 1856. 106 en 108, noot.

8151. Bijdrage over de hulpbronnen voor nationale welvaart in den Molukschen Archipel, door E. de Serière. *Sloet, Tijds.* IV. 150.

8152. Overzigt der middelen, vroeger sedert 1625 door de Nederlanders aangewend om hun stelsel van extirpatie der specerijboomen in de Molukkos ten uitvoer te leggen. Gedeeltelijk ontleend uit de memoriën van de afgezonden gouverneurs van Amboina. *v. Doren, Fragm.* I, 1854, 355.

8153. Beschrijving van de middelen, gebezigd tot de uitroeijing van de specerijen in de Molukkos (voorhanden in het rapport van H. J. van de Graaff en G. I. Meylan, dd. 5 Junij 1821). *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 182.

8154. Opmerkingen van J. E. Teysmann, over de noten- en nagelkultuur in de Molukken, gemaakt gedurende zijne reis in 1860, en voorkomende in het verslag dier reis, dd. Buitenzorg, Nov. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 292, 298.

8155. Opgave van het aantal vruchtdragende en jonge notenmuskaatboomen, nagelboomen en peperranken in de geheele res. Ternate, in 1829, 1834, 1841, 1853, en in ieder jaar van 1856—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 306.

8156. Verslag van onze oudste reisverhalen in Indië. Hierin o. a. opmerkingen over den handel onzer eerste zeereizigers op Banda, in verband met den beweerden toestand der perkeniers en specerijkultuur op Banda. *Sloet, Tijds.* XXII. 185, 194.

8157. Opmerkingen nopens de uitvoering van het Indisch Besluit van 2 Julij 1859 tot het verleenen van rentelooze voorschotten aan de perkeniers op Banda; alsmede veroordeeling en aandrang tot opheffing van het monopoliestelsel. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 242.

8158. Oordeel, dd. Banda, 2 Mei 1824, van den gouv.-gen. van N. I. over de wijze waarop zou kunnen worden voorzien in de behoefte aan werklieden bij de specerij-perken op Banda. *T. v. N. I.* 17e j. II. 304.

8159. Waarnemingen betreffende den invoer van de kultuur van den nagel-, den notenmuskaat- en den kaneelboom op Isle de France en Bourbon, door G. A. Olivier. *Vad. Lett.* 1794. 2e j. 412.

8160. Waarnemingen over de specerijplanten op de Fransche eilanden Isle de France en Bourbon overgebragt; door G. A. Olivier. *Letterb.* II. 1794. 27.

8161. Waarnemingen over het verplanten der kruidnagel-, kaneel- en nootmuskaatboomen op de Fransche eilanden Isle de France, Bourbon, Isles de Sechelles. Ontleend aan „L. de Grandprés, Voyage dans l'Inde et au Bengale." *Vad. Lett.* 1803. 2. 353.

8162. Bedragen der specerij-verkoopingen in elk van de jaren 1769/70 tot 1792/3, (zijnde bijdrage No. 5 van het Bericht van XVII, dd. Amst. 15 Oct. 1795). *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8. 6438.

8163. Nota van de prijzen, waarvoor de specerijen, in de jaren van 1793 tot 1798 inclus, hier te lande, zijn verkocht. *Wiselius, Wederlegging.* Amst. 1803. 89.

8164. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat aantoonende den loop der prijzen en voorraden van specerijen over 1835—1848. *Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel* 's Hage 1850, tegenover 105.

8165. Tekst der uitspraak, dd. 7 Oct. 1603, van de Staten-Generaal in de quaestie tusschen

len der O. Indisch en Magellaansche compagniën over haar uitsluitend regt om op de Molukkos te varen, en aldaar alleen den inkoop van nagelen en andere specerijen te doen; alsmede beschikkingen in deze ten gunste van de O. I. Comp. *Hist. Verh. O. I.* I. 1768. 518. — Uitvoering van de beslissing in deze. *Res. Holl.* 4 Nov. 1613—23 Jan. 1614. 2e dr. 53.

8166. Placaet, dd. 24 Jan. 1617, van de Doorl. H. M. Heeren der Staten-Generael der Vereenichde Nederlanden, daerby verboden wort het brengen in de selve landen, van eenige poederen, van peper, noten, macis ofte van eenige andere specerijen. *Hist. Verh. O. I. C.* II. 1772. 282. *Gr. Placaetboek,* I. 's Hage 1658. fol. 562. *Staatk. Hist. Holl.* XXXVI, 1774, 1. — Placaet dd. 30 Nov. 1656, tegen het inbrengen van poeder, macis, peper etc. *Gr. Placaetboek,* II. 's Hage 1664. fol. 2464.

8167. Naerder Placaet, dd. 22 Nov. 1669, tegen het inbrengen van pernilje, peverel, stof van poeder, slechte peper etc. *Gr. Placaetboek,* III. 's Hage 1683. fol. 1309. — Remonstrantie van de O. I. Comp. aan H. H. Mog. gepresenteerd, houdende verzoek tot handhaving van het verbod tegen den invoer van paille, peverel en stof van peper, noten, macis of eenige andere specerijen. *Res. Holl.* 29 Nov. 1656, 2e dr. 932. — Missive der Staten-Generaal tot toezending van hun Placaet, dd 30 Nov. 1656, tegen dezen invoer; en resolutie tot het publiceren en affigeren van dit Placaet in de Provinciën. *Res. Holl.* 13 Dec. 1656, 2e dr. 963.

8168. Extract uit het geheim besluit van den Gouv. Gen. J. J. Rochussen, Buitenzorg, dd. 12 Dec. 1849, La. F., tot voorloopige bestendiging van het monopolie der specerijteelt; doch voorstellen tot verhooging van den leverantieprijs der kruidnagelen op Amboina en onderh. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 355

8169. Wensch tot algeheele opheffing van het monopoliestelsel in de Molukkos, naar aanleiding der benoeming van Jhr. C. Goldman tot gouverneur en de aanstaande reis van den Gouv. Gen. Mr. A. J. Duymaer van Twist derwaarts. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 53.

8170. Indische bijzonderheden. 4. Het kostbaar vuur, door J. C. M. Beschrijving van het verbranden buiten Batavia der overtollige specerijen. *Vad. Lett.* 1816. II. 619.

Peper.

8171. De peper. Schets van hare kultuur, productie, handel en consumptie, in het algemeen; met mededeeling van de hoeveelheid peper, verkocht in elk der jaren 1775—1779 door de Ned. O. I. Comp. *Lett. Mag.* 1818. 2 st. 63.

8172. Monographie der Oost-Indische pepersoorten; door C. L. Blume. Met platen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XI. 1826. 137.

8173. Het onderscheid der zwarte en witte peper, en afbeelding van 't gewas der staart-peper, door M. Houttuyn. Met platen. Beschrijving van die van Malabar, Java en Ceylon, volgens mededeeling van J. C. M. Radermacher. *Verh. Z. Gen.* X. 1784. 604.

8174. Placaet tegen het poeder van peper of peverel. *Res. St. Gen.* 13 Junij 1607. 23 Jan. 1627.

8175. Placaet van de Staten-Generael der Vereenighde Nederlanden, 16 Sept. 1667, houdende Verbodt tegen het inbrengen van slechte en verbrande peper uyt Engelandt en andere Landen, alsmede tegen het vermengen van deselve onder goede peper. *Gr. Placaetboek,* III. 's Hage 1683. fol. 1309.

8176. Verbruik van peper jaarlijks in Europa, voorafgegaan door de opgaven volgens J. Crawford van de gemiddelde jaarlijksche produktie van Sumatra, de andere eilanden van Polynesië, Siam, Cambodja, Malakka en Malabar. *Wet. Blad.* 1856. I. 38.

8177. Extract van de instructie van den Gouv. Gen. ende raeden van India, den commandeur Pieter Vlacq, raet van India, etc., met gegevens, waernaer haer de coopl. van het schip Nieuw Hoorn in het dirigeeren van den peperhandel zullen hebben te reguleeren, in dato 18 Oct. 1634. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 51.

8178. Bedenkingen tegen het consent aan Prins Maurits om alleen tusschen de Cape Verdi en de Cape Bone Esperance peper en gengber te mogen doen halen. *Res. Holl.* 15—22 Mei 1601. 2e dr. 237.

8179. Mededeelingen dd. Tranquebar, 20 Jan. 1790, betreffende den aanleg door Roxburgh eener peperkweekerij bij Coringo. *Letterb.* VI. 1791 40.

8180. Mededeeling door P. Melvill van Carnbee, van de geraamde opbrengst in 1836 van de Chineesche pepertuinen op Singapore. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 225.

8181. Staat aantoonende de opbrengst der in Nederland geveilde peper per pikol, in elk der jaren 1840—1858. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 341.

8182. Aanteekeningen betreffende de peperkultuur in de Padangsche Bovenlanden, door P. Th. Couperus. res. aldaar, dd. Fort de Kock, Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 311.

8183. Mededeelingen door H. Zollinger, betreffende de peperkultuur in de Lampongsche districten, dd. Sept. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. 24.

8184. Beschrijving van de peperkultuur in de Lampongs, alsmede opgaven nopens de productie, den uitvoer, de prijzen enz.; met beschouwingen over de kwestie eener verpligte levering tegen vaste prijzen. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 144.

8185. Beschrijving der peperkultuur op de Riouwsche Eilanden, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854. 177.

8186. Over de peperkultuur op Riouw en de bereiding *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854, Oorspr. Bijdr. 136. — Toevoeging van eenige bijzonderheden en opmerkingen aan deze beschrijving, door J. E Teysmann, dd. Buitenzorg 30 April 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 193.

8187. Opgave van den prijs der peper te Riouw, in ieder jaar van 1819—1852, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854, tegenover 178.

8188. Staat der uitgevoerde peper te Riouw, in ieder jaar van 1830—1851, met opgave der plaatsen van bestemming, door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V. Kunde.* II. 1854, tegenover 178.

8189. Opgave van de prijzen der peper in de residentie Rio, in elk der jaren 1840—1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 426.

8190. Staat van uitgevoerde peper te Rio, in elk der jaren 1840 tot 1849, met opgave der plaatsen van bestemming. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 418.

8191. Over de gouvernements-peperkultuur op Java; door L. Aanprijzing om die kultuur aan de partikuliere industrie over te laten. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 335.

8192. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N I., getiteld: „Voor die een onbebouwd stuk land met de peperranken bezet, na twee jaren." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt, 15. — Bekrooning van J. A. Hashmuth, oud predikant. *Ald.* 58.

8193. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., getiteld: „Voor die de grootste hoeveelheid peper, ten minste even zoo deugdzaam als de Bantamsche, in één jaar, te Batavia, zal hebben ingezameld." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1827. Voorberigt, 15.

8194. Staat, aantoonende de geleverde hoeveelheid pikols peper op Java, de gezamenlijke kosten der aan het Gouvernement geleverde peper, de netto-opbrengst in Nederland der aldaar geveilde peper, en de verkregen winst in elk der jaren 1840 tot 1859. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 336.

8195. Staat, aantoonende den toestand en de uitkomsten der peper-cultuur op Java, in 1840 – 1848. Uit het R. Verslag O. I. 1849 en vlgg. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 158.— Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald* VIII. 1856. 158.— Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 214.

8196. Staat, aantoonende het aanwezig getal peperranken, vruchtdragende en jonge, op Java, de geleverde hoeveelheid, de gezamenlijke kosten der aan het Gouvt. geleverde peper, en den gemiddelden prijs waarop de pikol peper aan het Gouvt. te staan komt, in elk der jaren 1840—1859. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 338.

8197. Staat van de peperkultuur op Java over 1854. *Sloet, Tijds.* XIV. 355.

8198. Bijzonderheden nopens de plakaten der Ind. Regeering, dd. 6 April 1752 en 13 Dec. 1754, houdende poenaliteiten op de leverantie van peper in de Preanger landen. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. 223.

8199. Opgaven van de opbrengst der peperkultuur in het regentschap Patjitan in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 413.

8200. Overzigt van den toestand der peperkultuur van 1837—1844 in de res. Kediri. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 174.

8201. Mededeeling door H. van de gemiddelde peperproduktie per jaar in afd. Ngrowo van de res. Kediri, tot 1844. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 58.

8202. Opgaven van de peperleverantie in Bantam in de jaren 1688 tot 1786, opgemaakt uit de papieren van Jhr. Jan de Rovere van Breugel. *Bijdr Ind. T. L. V.-kunde. N. I.* N. R. 1. 358, 362.

Notenmuskaat.

8203. Beschrijving van de notenmuskaat, hare kultuur, inzameling en bewaring, haar inpakken en verzending. Zijnde de zakelijke inhoud van een rapport, door C. G. C. Reinwardt ingediend. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 383.

8204. Aanmerkingen over de bloemen van den notenmuskaat-boom, door M. Houttuyn. Met plaat. Volgens de toezending van J. C. M. Radermacher. Benevens beschrijving der afbeeldingen op de plaat, door E. P. Swagerman. *Holl. Maats. d. Wet. Verh.* XXVI. 1789. 211.

8205. Berigt over een scheikundig onderzoek van muskaatnotenschillen, met het oog op hare bruikbaarheid, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 12 Nov. 1855. Naar aanleiding van een voorstel in 1852 gedaan door den resident van Banda, C. Sluyter. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3 S. I 1856. 207. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 157.

8206. Opgave, aantoonende het getal notenmuskaat-boomen en planten, groeijende in Prince of Wales eiland en Wellesley Province, de hoegrootheid en geschatte waarde der opbrengst en de uitgestrektheid gronds onder bebouwing. Overgenomen door P. Melvill van Carnbee van een staat, opgemaakt door de Pinangsche kamer van koophandel en landbouw, in Oct. 1843. *T. v. N. I.* 7j. Batavia 1845. 4d. 148.

8207. Staat, aantoonende de opbrengst in ieder jaar aan notenmuskaat en foelie, van 1818 tot en met 1852. Volgens mededeeling van A. L. Weddik, fungd. secr. gen. bij het Dept. van Kol. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 22.

8208. Sur la culture du muscadier à Singapore, par J. S. Travelli Overzigt van dit artikel, geplaatst in de Bibl. Univ. de Genève, Sept 1843. *Ind. Mag.* 1 Tw. 1844. No. 7. 8 en 9. bl. 261.

8209. Mededeeling door P. Melvill van Carnbee van het getal notenmuskaatboomen op Singapore en hun opbrengst in noten, beide in Nov. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3d. 224.

8210. Staat van de hoeveelheden noten en foelie geveild door de Nederl. Handel-Maatschappij, met de bestede prijzen als ook het beloop van den uitvoer, over de jaren 1830 tot en met 1852. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 23.

8211. De notenmuskaat-kultuur op Java. Handleiding voor de teelt en behandeling der muskaatnoot, door A. L. Weddik, adst. res. van Buitenzorg. Medegedeeld door den dir. der kult. *T. v. N. I.* 2e j. Batavia 1839. 2d. 589.

8212. Uitroeijing der notenmuskaatboomen in Bantam, doch geschiktheid van den grond voor die teelt. *Bijdr. Ind. T. L. V.-kunde* I. 141.

8213. Staat, aantoonende den stand der muskaatnotenteelt in de res. Menado, onder ult. Dec. 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 31.

8214. Verslag van den toestand der notenmuskaat-kultuur in de Minahassa van Menado, in 1853, door A. J. F. Jansen, res., dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 251.

8215. Opgaven van het aantal vruchtdragende en jonge notenmuskaat-boomen, nagelboomen en peperranken in de res. Ternate,

in 1829, 1834, 1841, 1853, 1856, 1858, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Batavia 1862. 274.

8216. Mededeeling door P. Bleeker van de conferentiën te Ternate op 25, 26 en 27 Sept. 1855, gehouden door den Gouv. Gen. van N. Indië A. J. Duymaer van Twist, den Gouverneur der Molukkos C. F. Goldman, den Res. van Ternate J. L. de Dieu Stierling en den ads. res. ter beschikking C. Bosscher, over het verzoek van M. D. van Duivenbode, om afstand in erfpacht van Obi en omliggende eilanden, speciaal voor de notenteelt aldaar. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 169.

8217. Opgave van het aantal peperranken, nagelboomen en notenmuskaatboomen op het eiland Batjan, in ieder jaar van 1853—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Batavia 1862. 250.

8218. Opgaven en berekeningen betreffende de kultuur der notenmuskaat in de res. Banda, 1665—1804, getrokken uit aanteekeningen van den gewezen Gouverneur der Molukken Cranssens, en den gewezen Dir. Gen. Siberg, voorkomende in het rapport, dd. 5 Junij 1821, van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 249.

8219. Staten, aantoonende de productie van noten en foelie in de res. Banda, in ieder jaar van 1830—1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage. 1856. 133.

8220. Overzigt van de opbrengst der notenperken aan noten en foelie in de res. Banda, van 1686—1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 271.

8221. Hoeveelheden foelie en notenmuskaat, welke gedurende de jaren 1841—1845 in 's lands pakhuizen te Banda-Neira afgeleverd zijn geworden. *v. Doren, Molukko's.* 's Hage 1852. *Bijl.* II.

8222. Staat, aantoonende het aantal notenboomen, in vergelijking met het aantal arbeiders en de behaalde produkten in elk der perken van de res. Banda, gedurende ieder jaar van 1854—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862, tegenover 31.

8223. Staat, aantoonende de zuivere winsten der perkeniers van ieder der perken in de res. Banda, in elk jaar van 1854—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 33.

8224. Staat, aantoonende de productie van notenmuskaat en foelie in de res. Banda, gedurende de jaren 1686, 1710—1793, 1776, 1795, 1816, 1817—1819, 1820—1829, alsmede gedurende elk der jaren 1830—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 29.

8225. Notenteelt op de Banda-eilanden en verbetering van het lot der perkeniers. Nota, met bijlage, dd. Amboina 29 Aug. 1855, van den gouverneur der Molukken C. F. Goldman, houdende een zakelijk overzigt en uittreksel van al de, in den laatsten tijd, omtrent notenteelt gewisselde schrifturen, waarbij de verschillende stelsels worden uiteengezet. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. II. 18.

8226. Mededeeling en beoordeeling van eenige ontwerpen van regeling der notenkultuur in de res. Banda 1854—1856, door P. Bleeker. *Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 312. Zie hierover *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 39.

8227. Historisch overzigt en tegenwoordige toestand der perkeniers en specerijteelt op Banda. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862, 17. Zie ook *Bleeker, Moluksche Arch.* II Bat. 1856. 270, 307.

8228. Overzigt der gemiddelde baten en lasten van ieder der notenperken in de res. Banda. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. 1856. 279.

8229. Gedetailleerd overzigt der muskaatnotenkultuur op Neira, Lonthoir en Ay in 1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 275.

8230. Over de mislukte proef met koelies van Java voor de notenteelt op Banda, door een te karig loon; lof aan den heer Brandes wegens zijne doeltreffende maatregelen in deze, met aantooning der middelen om de notenmuskaatteelt in de Molukken te doen herleven. *Sloet, Tijds.* XV. 134.

8231. Zijn de hongi-togten op de Banda-eilanden weder ingesteld? Mededeeling van J. Lans, overgenomen uit het Bataviaasch Handelsblad van 15 Jan. 1862, N. 5, dat in 1861 de bepaling omtrent de uitroeijing van den notenmuskaatboom op de onder de res. Banda sorterende landen nog van volle kracht is. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 197.

8232. Verslag van den toestand der notenmuskaatkultuur en productie in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, gouverneur der Moluksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde,* VIII. 3. S. II. 1859. 34.

8233. Aantooning van het getal notenmuskaatboomen in de res. Amboina in 1808 en 1819, uit het rapport dd. 5 Junij 1821 van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 248.

Kruidnagelen.

8234. Natuurlijke historie der kruidnagelen. *Oecon. Cour.* V. 1802. 250.

8235. Vraag voor 1856 uitgeschreven door de Natuurk. Vereen. in N. Indië, over eene ziekte in de nagelboomen in de Molukken. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3 S. I. 1856. 37. — Herhaald voor 1857. *Ald.* XIII. 1857. 42. — Herhaald voor 1858. *Ald* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 164. — Herhaald voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 43.

8236. Request van Bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Staten Generaal, houdende verzoek om bij placaat te verbieden den invoer en verkoop van zekere schors van boomen, onder den naam van nagelhout bekend, en dienende tot vervalsching der gestooten nagelen en der nagelolie; alsmede verzoek om consideratie en advies. *Res. Holl.* 13 April 1669. 2e dr. 134. — Rapport inhoudende de verzochte consideratien en het advies over het bovengenoemde request, en de finale resolutie uitgesteld tot nader deliberatie. *Ald.* 28 Mei 1669, 2e dr. 212.

8237. Aanschrijving aan H H. XVII op het stuk van de uitdeeling van de nagelen. *Res. Holl.* 13 Dec. 1622. 2e dr. 813.

8238. Staat van de geveilde hoeveelheden nagelen door de Ned. Handel Maatschappij, met de bestede prijzen, als ook het beloop van den uitvoer, over de jaren 1839 tot en met 1852. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 11.

8239. Opgave, aantoonende het getal kruidnagel-boomen en planten, groeijende in Prince of Wales eiland en Wellesley Province, de hoegrootheid en geschatte waarde der opbrengst en de uitgestrektheid gronds onder aanbouw. Overgenomen door P. Melvill van Carnbee van een staat opgemaakt door de Pinangsche kamer van koophandel en landbouw, in Oct. 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4d. 149.

8240. Mededeeling door P. Melvill van Carnbee, betreffende de vruchtelooze proefneming te Singapore met de nagelkultuur, dd. 10 Maart 1845. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3d. 224.

8241. Proeven over de teelt van den kruidnagel-boom op Java. Vervolg op de Handleiding voor de kultuur der notenmuskaat op Java; door A. L. Weddik. Buitenzorg, 25 Maart 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1d. Batavia 1840. 413.

8242. Nog iets over de nagelteelt op Java, door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, 23 Dec. 1843. Mededeeling van de oorzaken van het spoedig afsterven der boomen en van de middelen om deze kultuur beter te doen slagen. *T. v. N. I.* 5e j. 2d. Batavia 1843. 180.

8243. Aanprijzing der opheffing van het monopoliestelsel ten opzigte der nagelkultuur in de Molukkos, door P. Bleeker. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 127, 150. — Adhaesie, dd. Buitenzorg, Nov. 1860, van J. E. Teysmann hieraan; doch met aanbeveling daarenboven der toepassing van het kultuurstelsel, zoo als dit in de Minahassa werkt. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 302.

8244. Losse aanteekeningen over de nagelkultuur in de Molukko's, door A. de Stuers, dd. Batavia. 1842. *T. v. N. I.* 4e j. 2d. Bat. 1842. 458.

8245. Ordre en Instructiën, waar na haar de adsistenten Pieter Nuyts en Rijklof de Geus, staande tegenwoordig op haar vertrek na de comptoiren Honimoa, Haroeko, Hila en Larike, om aldaar als expresse gecommitteerden bij de ontfang en afbetalingen der nagelen, van en aan de inlanderen te wezen, hun gedurende haar uitwezen zullen hebben te reguleeren, dd. 22 Jan. 1691. *Valentijn,* III. St. I. 198.

8246. Instructie voor de gecommitteerden naar Larike, Johannes van Dam en Willem Chadborn, tot ontvang en betaling der nagelen, dd. Amboina aan het kasteel Victoria, Febr. 1693. *Valentijn,* III. St. I. 200.

8247. Aantooning van de leverantie van kruidnagelen te Amboina en onderh. in elk der tijdperken van 1675—99, 1700—24, 1725—49, 1750—74, 1775—99, 1800—20. Uit het rapport, dd. 5 Junij 1821, van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 246.

8248. Staat aantoonende het bedrag der nageloogsten in de res. Amboina, van af 1675—1824, bij reeksen van 25 jaren. Volgens mededeeling van A. L. Weddik, fung. secr. bij het Dep. van Kol. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 11.

8249. Aantooning der leverantie van kruidnagelen te Amboina en onderhoorigheden, van 1675—1840. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 32.

8250. Opgave der productie van de kruidnagelen in de res. Amboina, bij getallen van 25 jaren, van 1675—1850; alsmede in ieder jaar van 1851—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 128.

8251. Staat van de leverantie van kruidnagelen te Amboina en onderhoorigheden, in tijdvakken van 25 jaren, van 1676—1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 99.

8252. Opgave van de jaarlijksche opbrengst der nagelkultuur in de res. Amboina, van 1675—1855. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 120.

8253. Opgave van de opbrengst of de leverantie van kruidnagelen te Amboina en onderhoorigheden in 1818—1821, in 1709, 1710 en 1711, in 1812—1814. in 1769 en 1718; benevens de gemiddelde jaarlijksche produktie van 1675 af gerekend. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 467.

8254. Staat aantoonende de kultuur en opbrengst der kruidnagelen op Amboina en onderhoorigheden in 1794 en 1795. *Oecon. Cour.* V. 1802. 234.

8255. Afdeelingsgewijze aantooning van het getal kruidnagelboomen in de res. Amboina in 1795, 1803 en 1819. Uit het rapport, dd. 5 Junij 1821, van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 244.

8256. Overzigt van al de kruidnagelboomen in de res. Amboina; volgens de opneming gedaan in Dec. 1820. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 463.

8257. Nota der ontvangene garioffelnagelen van de negeriën, sorterende onder de afd Amboina, in elk der oogstjaren van 1820 tot en met 1842. Uit de tuinen en uit de doessoens. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 44.

8258. Staat aantoonende het bedrag van den nageloogst in de res. Amboina, in ieder jaar van 1825 tot en met 1831. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 11.

8259. Staat van de opbrengst en leverantie van kruidnagelen te Amboina en onderhoorigheden, in elk der jaren 1825—1854. *Aant. Moluk.* 's Hage 1856. 99.

8260. Staat van de opbrengst van nagelen in de afdeeling Amboina, uit de doessons en uit de tuinen, over de oogstjaren 1836/1837 tot en met 1842/1843. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 35.

8261. Bijdragen tot de kennis van den tegenwoordigen toestand der Molukken, door G. de Serière, (speciaal Amboina en het monopolie der nagelteelt) dd. 4 Nov. 1842, aan den Gouv. Gen van N. Indië ingediend. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 30.

8262. Staat der kosten, gevallen op den nageloogst in de res. Amboina, van het jaar 1846 en 1847, van en met het inzamelen tot en met de aankomst te Batavia. Volgens mededeeling van A. L. Weddik, fung. Secr. Gen. bij het Dep. van Kol. *v. Vliet, Proeve.* Amst. 1853. 10.

8263. Verslag van den toestand der nagelkultuur en produktie in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, Gouv. der Moluksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 19.

8264. Staat aantoonende den stand der kruidnagelenteelt in de res. Amboina, onder ult. Dec. 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856, 98.

8265. Staat aantoonende de wijze waarop de nagelkultuur onder de verschillende negorijen van het eiland Amboina was verdeeld in 1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 122.

8266. Overzigt van den vroegeren en tegenwoordigen staat der kruidnagelteelt op Ambon en de naburige eilanden. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 127. Zie ook *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 90, 145.

8267. Staat der aanwezige nagelboomen in ieder jaar van 1855—1860 in elk der nageltuinen en negorijen van de afd. Amboina, Hila en Saparoea. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 136.

8268. Aantooning der uiteenloopende productie der nageltuinen in elke der afd Amboina, Hila en Saparoea in 1857, 1858

en 1859. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 135.

8269. Staat van de opbrengst der nagelkultuur in de afd. Hila en Larieke, uit de bosschen en uit de tuinen over de oogstjaren 1836/37 tot en met 1842/43. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 36.

8270. Staat van de opbrengst der nagelkultuur in de afd. Saparoea en Haroekoe, uit de bosschen en uit de tuinen over de oogstjaren, 1836/37 tot en met 1842/43. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 35.

8271. Staat aantoonende den toestand der nagelkultuur in ieder der negorijen van Haroeko. op het einde van 1854. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 175. — Idem van Saparoea. *Ald.* 185. — Idem van Noessalaut. *Ald.* 195.

8272. De opheffing van de gedwongen nagelkultuur en van het nagelmonopolie. Ordonnantie dd. Buitenzorg 2 Dec. 1863 (Ind. Stbl. N. 169), tot opheffing der verpligte teelt en levering van kruidnagelen in de res. Amboina en onderhoorigheden, en tot invoering eener belasting per huisgezin van de negorij's bevolking aldaar. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 179.

8273. Berigten en beschouwingen over het overbrengen van de kruidnagelteelt van de Moluksche eilanden naar Isle de France, de Bourbon en de Sechelles. *N. Nederl. Jaarb.* XIV. 1779. 2. 723.

Kaneel.

8274. De kaneel; door J. C. van Heuven. Schets van de kultuur en handel. *Philopaedion,* VIII. 1829. 335.

8275. Wenken en raadgevingen voor de kaneelkultuur op woeste boschgronden; door H. W. van Waay, dd. Samarang, 10 Maart 1858. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 33.

8276. Beschrijving van de verschillende soorten van kaneel-boomen op Ceylon. Uit de Nouvelles Oecon. et Litt. *Vad. Lett.* 1763. III. 2. 251. — Bericht wegens de kaneel, opgemaakt uit de beschrijving gezonden door J. W. Falck, Gouv. van Ceylon. Dienende tot verbetering der onnaauwkeurigheden, voorkomende in bovengenoemde Beschrijving. *Holl. Maatsch. d. Wet. Verh.* XV. 1774. 278.

8277. Instructie voor den Capiteyn van de caneel, eertijds ter ordre van den Heer Superintendant, Rijklof van Goens, ontworpen en thans. met eenige verschikking en verandering, op nieuws afgegeven, om te strekken tot zijn naricht, zoo lang mijn Heeren van de Hooge Regering daaromtrent anders mogten komen te ordonneren, door C. J. Simons, Colombo, 27 April 1707. *Valentijn* V. St. I. Ceylon. 316.

8278. Verslag over de kultuur en bereiding van kaneel op Ceylon, in gevolge Gouvernements besluit van 19 Aug. 1861, N. 28; door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 173, 249 *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 173, 249.

8279. Aantooning der kaneelproductie op Ceylon van 1841 tot 1859 Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863, 252. *v. Spall. Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 252. — Idem. Namen der kaneelaanplantingen op Ceylon. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 251. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 251.

8280. Kaneeltuinen op Ceylon van Mevrouw Heber. Uit het dagboek harer reize door Ceylon. *Letterb.* 1835. II. 349.

8281. Aanmerkingen over de kaneel, op Ceylon gemaakt, door C. P. Thunberg. Vertaald en met eenige aanteekeningen vermeerderd, door M. Houttuyn. Beschrijving der soorten, kultuur, inzameling en verzending. *Verh. Z. Gen.* XII. 1e st. 1786. 296.

8282. Kaneelhandel. Uit Galignani's Messenger, N. 5494. Berigt dat de kultuur der kaneel op Ceylon en de handel in dit artikel met 10 Julij 1833 is vrijgelaten. *Rec. o. d. Rec.* XXVI. 1833. Meng. 268.

8283. Beschrijving van de kaneel- of kassia-kultuur in de res. Padangsche Bovenlanden, door P. Th. Couperus, res. aldaar. dd. Fort de Kock Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 310.

8284. Kaneelkultuur op Java, door A. Botter, dd. Poerwakarta 1839. Met platen. *T. v. N. I.* 2e j. 2d. Batavia 1839. 116.

8285. Overzigt der invoering en uitbreiding van de kaneelkultuur op Java in 1825—1833. Uit officieele bescheiden te zamengesteld door S. van Deventer J.S.z. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 264.

8286. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der kaneelkultuur op Java, in 1840—1848. Uit het R. Verslag O. I. 1849 en volg. jar. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 157. — Idem in 1843—1852. *Ald.* VII. 1855. 135. — Idem in 1844—1853. *Ald.* VIII. 1856. 158. — Idem in 1845—1854. *Ald.* IX. 1857. 214.

8287. Aantooning van de uitkomsten der kaneelkultuur op Java in het jaar 1854. *Sloet, Tijds.* XIV, tegenover 270.

8288. Verhaal, toegelicht met den tekst van officieele bescheiden, door G. de Serière, van de invoering en de uitbreiding der kultuur en behandeling van de kaneel op Ceilonsche wijze, sedert 1841, in de res. Krawang. *G. de Serière, Mijn loopbaan.* Zwolle 1849. 34, 73, 77, 149, 150, 155.

8289. De kaneelkultuur in Krawang, door Adriaans, dd. Poerwakarta 13 Julij 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 33.

8290. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in de res. Banjoemas in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 93.

8291. Opgave van den kaneeloogst in 1846, in de res. Banjoemas. *T. v. N. I.* X. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1d. 204.

8292. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in de res. Bagelen, in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 22.

8293. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in de res. Bagelen, in 1855 en 1858. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 137.

8294. Opgave van de opbrengst der kaneelkultuur in het regentschap Patjitan, in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 413. — Idem in de res. Madioen, van 1842—1845. *Ald.* 162.

8295. Vijfjarig overzigt van de resultaten der kaneelkultuur in de res. Madioen, gedurende 1842—1846. Met opgave van het getal boomen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 178.

8296. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in 1846, in de res. Madioen. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 178.

8297. Vierjarig overzigt van de resultaten der kaneelkultuur in de res. Rembang, van 1842—1845. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1d. 410.

8298. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in 1854 en 1845, in de res. Rembang. Medegedeeld door P. Bleeker *T. v. N. I.* 1850. I. 47. — Idem van 1838—1844, in de res. Kediri. *Ald.* 174.

8299. Mededeeling door H. van de gemiddelde kaneelproduktie per jaar in de afd. Ngrowo van de res. Kediri, tot 1844. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 58.

8300. Overzigt van den toestand der kaneelkultuur in 1845, in de res. Bazoeki. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 120.

8301. Over de kaneel-olie, door Leschenault de la Tour. Beschrijving der bereiding op Ceylon, waarde en uitvoer. *Schei- en Artsenijmengk. Bibl.* I. 1824. 70.

8302. Beschrijving der bereiding van kaneelolie in Krawang; alsmede der bereiding uit de kaneelbladen door J. C. Heyer, dd. Poerwakarta 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 40.

Vanille.

8303. Vanilline. Medegedeeld door P. J. Maier. Bereiding en zamenstelling, volgens Gobley, overgenomen uit „Journ. Pharm. XXXIV. 401." en „Jahresber. über die Fortschritte der Chemie enz. von Kopp u. Will. 1858. 535." *Tijds Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 188.

8304. Wenken en raadgevingen voor de vanille-kultuur op woeste boschgronden; door H. W. van Waey, dd. Samarang 4 Sept. 1858. Met beschrijving der kunstmatige bevruchting volgens mededeeling van E. B. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 44.

8305. Mededeeling, dd. Leyden 12 Julij 1852, nopens den toestand, de resultaten en uitbreiding van de kultuur der vanille op **Java** onder de leiding van den hortulanus **van** 's Lands plantentuin te Buitenzorg, J. E. Teysmann, tot April 1852; gevolgd door een overzigt van hetgeen sedert 1840 is verrigt tot hare invoering op Java. *Letterb.* 1852. II. 50.

8306. Kunstmatige bevruchting der vanille te Buitenzorg, door F. D. J. van der Pant, ads. bij het landb. laboratorium te Buitenzorg, op het landgoed Pondokh Gedeh, en door den hortulanus J. E. Teysmann in 's Lands plantentuin; alsmede bijzonderheden nopens deze kunstmatige bevruchting. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 484.

8307. Vanille-kultuur te Buitenzorg door J. E. Teysmann, dd. 's Lands plantentuin te Buitenzorg 23 Augustus 1863. Geschiedenis en resultaten sedert 1840. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 43.

8308. Bijzonderheden nopens vanilje van den Salak. Medegedeeld door P. J. Maier. Not. Nat. Vereen. 25 Nov. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 349.

8309. Berigten nopens vanilla planifolia op Amboina en Haroeko, en verzoek aan den gouverneur der Moluksche eilanden, C. F. Goldman, om inlichtingen. Not. Nat. Vereen. 28 Oct. 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 346. — Zakelijke inhoud van den brief van dien Gouverneur, in antwoord op het gedaan verzoek. Not. Nat. Vereen. 30 Maart 1859. *Ald.* XX. 4. S. VI. 1859 -1860. 100.

8310. Tekst der Missive, dd. 30 Nov. 1860, van D. S. Hoedt, over het voorkomen van wilde vanille in het gebergte van Leitimor op Amboina. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 134, 150. — Rapport, dd. 31 Jan. 1861, van J. E. Teysmann, hierover. *Ald.* 158.

11. Kina.

8311. Overzigt der pogingen in 1830—1832 aangewend tot invoering der kinakultuur op Java. Uit officiëele bescheiden te zamen gesteld door S. van Deventer J.Sz. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 263. — Idem door E. de Waal. *Ind. Mag.* I. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 143.

8312. Kinakultuur op Java. Brief, dd. Batavia 17 Aug. 1851, van G. Wassink, nopens de waarschijnlijk behouden aankomst op Java van door Prof. Miquel uit Nederland afgezonden kinaplantjes. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 353. — Idem. dd. Batavia 7 Junij 1852, nopens het mislukken dezer toezending en het welslagen van die uit Nederland gezonden door Prof. de Vriese. *Ald.* 3e j. 1852. 343. — Uitslag der pogingen tot kinateelt op Java en aandrang tot voortzetting er van. *Ald.* 852.

8313. Prijsvraag voor 1852 van de Holl. Maats. der Wetens. te Haarlem over de aankweeking der kinaboomen in onze koloniën. *Letterb.* 1850. II 302. — Herhaald voor 1854. *Ald.* 1852. II. 92. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1852. 865.

8314. Staat der kinaplantsoenen op de Z. Z. W. helling van den G. Malawar nabij Pengalengan, in Julij 1856 en volg. maanden. Opgemaakt door den Insp. der kinakultuur F. Junghuhn. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 168, 171, 175, 178, 181, 187.

8315. Overzigt van de ligging, den afstand, de hoogte, gemiddelde temperatuur, enz. der kinaplantsoenen op den G. Malawar, Julij 1856, door F. Junghuhn. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 167.

8316. Staat van het kinaplantsoen, gelegen op de helling van den G. Gedé, boven Tjipannas, ter hoogte van 4400 Parijsche voeten, op den 31 Aug. 1856, en de aldaar voorhanden levende boomen, door den Inspect. der kinakultuur, F. Junghuhn. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 172, 176, 179, 182, 186. — Idem van de te Tjibodas op den 20 Julij 1856 voorhanden levende planten. *Ald.* VI. 1857. 156.

8317. De uitkomsten der kinakultuur in Nederlandsch Indië, in 1856, door W. H. de Vriese, dd. Feb. 1857. Met plaat. Overzigt te zamengesteld uit de verslagen over den staat der plantsoenen, achtereenvolgens bij het Indisch bestuur ontvangen van J. K. Hasskarl en van F. Junghuhn. I. Aanplantingen te Tjipannas en Tjibodas; II. Plantsoen te Tjiniroeang. *Versl. K. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 129.

8318. Staat van de voorhanden levende, deels bewortelde kinastekken op den 31 Dec. 1856 in de beide kweekerijen te Tjibodas en te Tjiniroeang. Opgemaakt te Tjiniroeang den 4 Jan. 1857, door den Insp. der kinakultuur F. Junghuhn. *Versl. Kon. Akad. d. Wet Nat.* VI. 1857. 188.

8319. Overzigt der aangekweekte kinaboomen op het eiland Java, op 7° tot 8° Zuiderbreedte, op den 1 Julij 1857; door F. Junghuhn, Inspecteur der kinakultuur op Java. A. te Tjibodas op den G. Gedé; B. aan de zuidhelling van den G. Malawar, beide in de Preanger Regentschappen; en C. te Wonodjampi op het Ajang gebergte in Bezoeki. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4 S. I. 1858. 68.

8320. Kinakultuur op Java. Uit de Jav. Cour. van 8 Julij 1857 N. 54 Verslag der reis van den Gouv. Gen. naar de Preanger ter inspectie van de kina-aanplantingen in het Malawar-gebergte en te Tjibodas aan den bergrug van den Gedeh, van 28 Junij tot 4 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3 S. IV. 1857. 230. — Toestand der aangekweekte kinaboomen op het eiland Java tijdens het bezoek van Z. Exc. den Gouv. Gen. C. F. Pahud, in het laatst van Junij en het begin van Julij 1857, kort beschreven door F. Junghuhn, 10 Aug. 1857. Met een Bijvoegsel tot Kebon Kina-Pahud, gelegen op den G. Malawar, dd. Tjiniroean den 1 Nov. 1857, en een naschrift, benevens drukfouten en verbeteringen *Ald.* XV. 4 S. I. 1858. 23. — Uittreksel uit een brief van F Junghuhn aan de Redaktie, ten vervolge op de bovenstaande beschrijving. *Ald.* 134. — Bijdrage tot de geschiedenis der kinakultuur op Java, door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg 1861, ter rectificatie van de bovengenoemde beschrijving. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 470. XXV. 5 S. V. 1863. 47. — Brief, dd. Bandong 27 Julij 1862, van J. F. de Vrij, over eenige punten de kinakultuur betreffende, en ter mededeeling van zijn oordeel over F. Junghuhn en J. E. Teysmann, den laatsten met opzigt tot zijne bovengenoemde Bijdrage. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 321. — Brief dd. 5 Aug. 1862 N. 101, van de Natuurk. Vereen. aan de Vrij, over deze oordeelvellingen en mededeelingen. *Ald.* 322. — Zakelijke inhoud der Missive, dd. Bandong 21 Aug. 1862, waarbij J. E. de Vrij zijn ontslag neemt als adviserend lid der Nat. Vereen. *Ald.* 334. — Toezending door F. Junghuhn, van zijn openen brief, gedagteekend Gedong Bantong, 27 Aug. 1862, aan de Directeuren der Nat. Vereen. in N. I., ter refutatie van de bovengenoemde Bijdrage van Teysmann. Uit den Javabode van 6 en 10 Sept. 1862, No. 71 en 72. Not. Nat. Vereen. 11 Oct. 1862. *Ald.* 350 — Bijzonderheden nopens de plaatsing in den Javabode van 27 Sept. 1862, No. 77 van een repliek, dd. Batavia 25 Sept. 1862, van de Nat. Vereen., met geïnsereerden bovengenoemden brief, dd. 5 Aug. 1862, No. 101. Not. Nat. Vereen. 13 Sept. en 11 Oct. *Ald.* 344, 352. — Veroordeeling van de houding van J. E. de Vrij en F. Junghuhn in deze, 28 Feb. 1863. *Ald.* 441.

8321. Berigt over de waarde en het alkaloïd gehalte van Cinchona Pahudiana Howard, aan den Gouv. Gen. van N. Indië, door den Insp. der kinakultuur F. Junghuhn, dd. Lembang 10 Aug. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 34. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 460.

8322. Verdediging van F. Junghuhn en zijn kultuur van de kina op Java, speciaal van de Cinchona Pahudiana Howard. *Sloet, Tijds.* XXIII. 402.

8323. Opmerkingen over den strijd tusschen de Natuurk. Vereen. in Ned. Indië, J. E. de Vrij, F. Junghuhn en J. E. Teysmann, over de kinakultuur op Java, met betrekking tot de aankweeking der verschillende soorten van kinaboomen, speciaal de Pahudiana; — naar aanleiding van het „Algemeen overzigt", voorkomende in het Bataviaasch Handelsblad van 12 Sept. 1862, Mail Editie. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 319.

8324. De kinakultuur op Java, op het einde van het jaar 1859. Met platen. I. Berigt over den toestand der aangekweekte kinaboomen, uit een kruidkundig en kultuurgeschiedkundig oogpunt beschouwd, door F. Junghuhn, dd. Lembang den 28 Dec. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 179. — Beoordeeling door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg 1861. Ook wat betreft de waarde der Chinchona Pahudiana. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863 65. II. Scheikundige onderzoekingen en toelichtingen tot de kennis der organische bestanddeelen der op Java aangeplante kinaboomen, door J. E. de Vrij, dd. Bandong Nov. 1859. *Ald.* XXI. 5 S. 1. 1860. 250 — Bijzonderheden nopens de zamenstelling en uitgave. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 121.

8325. Kinine uit de kina-aanplantingen

op Java. Uit de Jav. Cour. van 9 April 1859, No. 29. Resultaten van het scheikundig onderzoek van J. E. de Vrij. *Nat. T. ds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1859. 453. *Gen. Tijds. N. I.* VII. N. S. II. 1859. 220.

8326. Jaarlijksch berigt over 1860 aangaande den toestand der kinakultuur op Java, aan den Gouv. Gen. v. N. Indië, opgemaakt door den Insp. belast met de kinakultuur op Java, F. Junghuhn. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 460; XXV. 5 S. V. 1863. 1. — Idem over 1861. *Ald.* XXIV. 5. S. IV. 1862. 460, 487; XXV. 5 S. V. 1863. 12, 320 — Idem over 1862. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 125, 436. — Idem over 1863. *Ald.* XXVII. 6 S. II. 1864. 341, 411.

8327. Kinaboomen op het vaste land van Oost-Indië. Toestand der kultuur op 1 Sept. 1862, volgens mededeeling van Markham. Overgenomen uit „Gardeners Chronicle" van 15 Nov. 1862 en uit de „Revue horticole" 1862. 461. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3 R. V. 1864, Bijblad 148.

8328. Is de kinakultuur in de Preanger Regentschappen eene weldaad voor de bevolking en in 't publiek belang? Betoog van het tegendeel, naar aanleiding van een voorafgaande medegedeelde beschrijving en lofspraak op de kina-aanplantingen aldaar onder de leiding van F. Junghuhn. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 383.

8329. De kinakultuur op Java beoordeeld in den vreemde. Eene vergelijking van deze kultuur en hare uitkomsten op Java en in Britsch-Indië. Ontleend aan „Travels in Peru and India while superintending the collection of chinchona plants and seeds in South America, and their introduction into China by R. Markham London. 1862" Gevolgd door Aanmerkingen van „De Redactie" op de wijze van aanplant door F. Junghuhn en den arbeid der bevolking aan die kultuur; alsmede veroordeeling der afwijzing door het Ned. Ind. Gouv. van het verzoek tot aanleg van partikuliere kinakultuur-ondernemingen op Java, in tegenstelling van hetgeen te dien opzigte in Britsch Indië plaats heeft. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 360.

8330. Staat der kinakultuur in Britsch Indië op 31 Dec. 1862. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 448.

8331. De kinakultuur op Java en in Britsch-Indië, door J. E. de Vrij, dd. 'sHage 12 Nov. 1864. Beoordeelend geschiedkundig overzigt, 1852—1863. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 1.

8332. Over de ondernomen kinakultuur in Britsch Indië. *Sloet, Tijds.* XXIII. 405.

8333. Rapport van het scheikundig onderzoek gedurende het jaar 1860, ten opzigte der kinakultuur, door den Insp. J. E. de Vrij, aan den G. G. v. N. I., dd. Bandong 28 Febr. 1862 *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5. S. IV. 1862. 460; XXV. 5 S. V. 1863. 7. — Idem over het jaar 1861. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 460; XXV. 5 S. V. 1863. 28. — Idem over 1862. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 134, 436. — Idem van Cinchona Pahudiana, 1 Aug. 1861. *Ald.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 460; XXV. 5 S. V. 1863. 41.

8334. Berigt omtrent het alkaloïd-gehalte van den bast en de bladeren der op Java gekultiveerde kinaboomen, door F. Junghuhn, 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1864. 317, 411.

8335. Bijdrage tot de kennis der kina-alkaloïden, door J. E. de Vrij, te Rotterd. Overgedrukt uit „Haaxman, Tijdschr. v. Wetensch. Pharm." 2e Ser., 4e jaarg. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 451.

8336. Mededeeling door G. A. de Lange van den gunstigen uitslag, welke bereids verkregen is bij de bereiding van chinine uit de Cinchona Pahudiana, en voorgenomen onderzoek door de Nat. Vereen., met het doel tot vergelijking der daaruit te trekken nevenproducten en der vroeger reeds uit inheemsche planten (Nauclea Orientalis) getrokken zuren. Not. Nat. Vereen. 7 Sept. en 4 Oct. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 523; XXIV. 5 S. IV. 1862. 222.

12. Landbouw en Rijstbouw.

Landbouw in het algemeen.

Plaatselijk.

8337. De landbouw der Japaneezen, door H. van Brakel. *Europa* 1861 N. 9. *Vriend Landman*. XXV. 1861. 356.

8338. De Landbouw in Japan, door H. Maron, lid der Pruissische Oost-Aziatische expeditie. Uit de „Ann. der preuss. Landwirthschaft 1862." *Vriend Landman*. XXVIII. 1864. 481. 534. — De landbouw in Japan. Uit hetzelfde tijdschr., gevolgd door beschouwingen over de gevolgen der openstelling van Japan. *Sloet, Tijds*. XXII. 257.

8339. Bijzonderheden nopens den Chineschen landbouw. *T. v. N. I.* 1e j. 1d. Batavia 1838. 414.

8340. De landbouw in China, door Rodigas. Uit „La feuille du cultivateur." *Vriend Landman*, XXIII. 1859. 214.

8341. De landbouw der Chinezen. *Sloet, Tijds*. XXI. 377.

8342. Bijzonderheden nopens den landbouw in China. Uit „v. Braam, Dagverhaal eener reis van China." *Sloet, Tijds*. XIV. 240.

8343. Vermelding van de redevoering: „Over de natuurlijke vruchtbaarheid van den grond der Oost-Indische eilanden, vooral van het eiland Java, en over de waarschijnlijke oorzaken van dezelve", door C. G. C. Reinwardt, uitgesproken op 12 Oct. 1827 in de eerste klasse van het Kon. Nederl. Instituut. *Letterb*. 1827. II. 242. — Tekst dezer redevoering. *Inst. Verslag*. I kl. VI. 1827. 38.

8344. Iets over den landbouw in de Nederl. O. I. Bezittingen over 1829. *Hermes*. 4e j. 1829, No. XI. 96.

8345. Schets van den toestand van den landbouw onder de Bataks op Sumatra; met opgave van hunne landbouwersgereedschappen. *Lett. Mag*. 1832. 2st. 219.

8346. Mededeelingen door T. J. Willer betreffende den landbouw bij de Battaks in Mandheling en Pertibie. 1845. *Tijds. v. N. I.* 8 j. Batavia 1846. 2d. 356, 368.

8347. Mededeelingen betreffende de vruchtbaarheid van den grond in de Lampongs, door J. A. du Bois, ads. res. *Tijds. v. N. I.* 14e j 1852. 1. 325.

8348. Denkbeeld om de Lampongs tot een landbouwende kolonie te vormen, door er den stroom van Chineesche aankomelingen heen te leiden. *Sloet, Tijds*. III. 539.

8349. De Lampongs kunnen alleen winstgevend gemaakt worden door de Chineesche landbouw-nijverheid. *Sloet, Tijds*. XVI. 94.

8350. Prijsvraag, dd. 27 April 1852, van het Bat. Gen. van N. I., over den vroegeren en tegenwoordigen toestand van den landbouw op Java en van de volksvlijt der Javanen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXIV. 1852. 34. *Letterb*. 1852. II. 66. *Astrea* II. 1852. 163.

8351. Verhandeling over den tegenwoordigen staat van den landbouw in de Ommelanden van Batavia, door J. Hooyman, predikant. Anno 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 123; III. 2e dr. 1824 297; II. 3e dr. 1826. 81.

8352. Iets over den eigenaardigen toestand van den landbouw op Java, uit eigen beweging door den Inlander gedreven; door A. W. P. Verkerk Pistorius. De oorzaken van zijn achterlijken toestand. *Tijds. Nijv*. XXVI. 3 R. IV. 1863 66.

8353. Klagten over de slechte regeling van den landbouw op Java, waartegen een opneming van bevolking en velden wordt aanbevolen, door de „Redaktie." *T. v. N. I.* 1850. 1. 81.

8354. Ontginning van woeste boschgronden tot bouwland. Wenken en raadgevingen voor aanstaande kolonisten in Indië voor elke kultuur in het bijzonder; door H. W. van Waey, dd. Samarang. *T. v N. I.* 1858. II. 26. — Idem. Bijdrage tot de kennis der kultuur van eenige handelsprodukten van Java, dd. 4 Sept. 1858. *Ald*. 21e j. 1859. I. 35. — Idem. Produkten van Java; vervolg. *Ald*. 22e j. 1860. I. 1.

8355. Beschrijving, door W. R. van Hoëvell in 1845, van den landbouw bij de Badoeïnen in het zuiden der res. Bantam *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4 d. 377.

8356. De rivier Bogowonto, door A. van der Poel, dd. Poeworedjo, res. Bagelen, den 8 Maart 1847. Over haren rijkdom voor den landbouw. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1 d. 367.

8357. Produkten van den landbouw in de res. Kediri, buiten bemoeijenis van het bestuur en niet voor de Europesche markt geteeld wordende. Zijnde opmerkingen nopens de wijze waarop de kultuur der tweede gewassen en in het bijzonder in die residentie plaats heeft, door een bewoner van Kediri. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. 1. 361.

8358. Aanteekingen over nijverheid en landbouw in Oostelijk Java, door J. Hageman J.Czn., dd. Kraksan Aug. 1862. Zijne kultuur en produktie, volgens eigen waarneming, in het gewest Padjarakkan en op de noordwestelijke helling van het Yang-gebergte, de tegenwoordige afd. Kraksan van de res. Probolingo. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 315, 318. vlgg. — Idem in het gewest Panaroekan, res. Bezoeki. *Ald.* IX. N. S. IV. 1863. 296 — Idem op het eiland Madoera, dd. Siendoe Bondo, Junij 1862. *Ald.* IX. N. S. IV. 1863. 272, 275 vlgg.

8359. Aanteekeningen van D. J. van den Dungen Gronovius nopens de voortbrengselen van het eiland Soemba of Sandelhout. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 300.

8360. Mededeeling der plannen van landbouw-onderneming in den Timor-Archipel in 't algemeen, en op Rotti in het bijzonder, door D. J. van den Dungen Gronovius in 1842 het Indisch Gouvernement aangeboden, en van den uitslag dier voorstellen. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 65.

8361. Mededeelingen betreffende den landbouw op Timor, volgens den res. Spanoghe. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 319.

8362. Mededeelingen en opmerkingen betreffende den landbouw op Celebes, ontleend aan eene „Memorie, Ao. 1838, betrekkelijk den landbouw en de veeteelt, benevens andere takken van nijverheid, op eenige voorname gedeelten van Celebes, door D. F. Liedermoy, fiskaal te Makassar.” *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 356.

8363. De landbouw in de Minahassa van Menado, in 1853, door A. J. F. Jansen, res., dd. Menado, 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 221.

8364. De Mapalus-Vereenigingen in de Minahassa. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde,* XIII. 4 S. IV. 1864. 190. — Overgenomen o. d. titel: De Mapalus-vereenigingen in Menado. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 251.

8365. Beschrijving van den landbouw op het noorder schiereiland van Halmahera, door T. J. Willer, dd. Ternate, Oct. 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 390. — Ook geplaatst in *Willer, Proeve.* Amst. 1858. 70.

8366. Aanbeveling van plannen tot landbouwondernemingen op Ceram, als een gevolg der vestiging van de berg-Alfoeren aan het strand. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 275.

8367. De landbouw in de residentie Amboina, in het jaar 1853, door C. M. Visser, Gouv. der Moluksche eilanden. Verslag met een kort historisch overzigt en vele cijfers en beschouwingen. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 19, 48.

8368. Landbouw in Australië. Uit „Rev. Brit.” 1862, No. 6. 421. Zijne ontwikkeling sedert 1835. *Tijds. Nijv.* XXVI. 3 S. IV. 1863. Bijblad. 159.

8369. Verordeningen van landbouw en nijverheid op van Diemensland. Uit de redevoering van den Gouv van van Diemensland bij de laatste opening van den Wetgevenden Raad. *Rec. o. d Rec.* XXVIII. 1835. Meng. 341.

8370. Toestand van den landbouw aan de Kaap de Goede Hoop, zoo als die wordt opgegeven in de „Officiëele opgave aan het Britsch Gouvernem. van de districten Swellendam, 31 Maart 1801; Graaf Reinet, 22 Dec. 1800; Kaap de Goede Hoop, 1800, en Stellenbosch en Drakenstein, 1798. *Letterb.* I. 1802. 220.

8371. Brief van B*. W**, Amsteldams handelaar, inhoudende wensch naar en voorschriften voor een vertoog over den Kaapschen landbouw en over den handel in zijne produkten te drijven. *Koopman* IV. 1773. 267.

8372. Ontginning van het eiland Ascension sedert 1825. *Boeks.* Aug. 1827. 211.

Verbetering.

8373. Een Congres voor den landbouw, de nijverheid en den handel van onze koloniën. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 279.

8374. Besluit van het XIIIe Nederl. landhuishoudkundig Congres te Nijmegen tot oprigting eener vierde afdeeling voor den kolonialen landbouw. *Sloet, Tijds.* XVII. 219.

8375. Uittreksel uit het Programma van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, gehouden te Amersfoort. Punten van behandeling in de vierde afd., koloniale landbouw, 19—23 Junij 1860. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 402. — Verslag van het verhandelde over deze vraagpunten, alsmede de mededeelingen op deze ontvangen. *Ald.* 405. — Koloniale landbouw. Zijnde verslag van het verhandelde over deze vraagpunten, in de vierde afdeeling van dit congres op 19 en 20 Junij 1860. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 244, 277.

8376. Vragen voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres, van 18—22 Junij 1861, te Dordrecht, in de vierde afd., koloniale landbouw, *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 23, 29. — Beantwoording dezer vragen door J. E. Teysmann, hon. Insp. der kultures, en J. A. Krajenbrink, huurder der Tegalwaroë landen. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 11. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Verslag, Ald.* 219.

8377. Vragen voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, van 17—21 Junij 1862, te Middelburg, in de vierde afd, koloniale landbouw, *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg 1862. 16, 19. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S III. 1862. 166. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Verslag, Ald.* 171.

8378. Vragen voorgesteld door het Bestuur van het XVIIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Leeuwarden, den 23—26 Junij 1863, in de derde afd, koloniale landbouw. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVIII. Leeuw. 1863. 15. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 386. — Verslag der mededeelingen en antwoorden. *Ald.* 230.

8379. Vragen voorgesteld door het Bestuur van het XIXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres gehouden te Haarlem, van 20—24 Junij 1864, in de vierde afd., koloniale landbouw. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. Haarlem 1864. 20. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 430. — Verslag van het verhandelde op het congres alsmede de ontvangen antwoorden en mededeelingen. *Verslag. Ald* 182. — Beantwoording der vragen. *Verslag. Ald.* 256. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 317. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia* 208.

8380. Vragen voorgesteld door het Bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres te Assen, van 26—30 Junij 1868, in de derde afd., koloniale landbouw. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 25. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 304. — Verslag der ontvangen mededeelingen en antwoorden, alsmede van het verhandelde op het congres. *Verslag, Ald.* 155, 208.

8381. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat Gen. in N. I. voor die het beste berigt ter verbetering van den landbouw op Java indient. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3dr. 1825, voorberigt 16. IV. 2dr. 1824, voorberigt 22:

8382. Geheele mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot van den brief, dd. Buitenzorg 2 April 1826, van den Comm. Gen. over N. Indië L. P. J. Du Bus de Ghisignies aan den Min. van Mar. en Kol. C. T. Elout, ter kennisgeving en toelichting van zijn genomen besluit, dd. 29 Maart 1826, N. 21 (Ind. Stbl N. 13), houdende bepalingen tot daarstelling van eene Hoofdcommissie en van Commissiën van landbouw op Java. *Cornets de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 71. — De landbouw op Java. Uit de Bat. Cour. v. 17 Jan. 1827. Gunstige beoordeeling der ingestelde Hoofdcommissie en Sub-commissiën van landbouw op Java. *Ind. Mag.* II Tw. 1845, N. 5 en 6, bl. 51. — Zamenstelling der Hoofdcommissie van landbouw op Java, op 15 Febr. 1827. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 14. — Eerste verrigtingen der Commissiën van landbouw. Nieuwe culturen op Java. Uit de Bat. Cour. v. 14 April 1827, N. 19. Verslag, dd. Batavia 9 April 1827, van de Hoofdcommissie, te zamengesteld uit de bij haar ontvangen verslagen omtrent de installatie der Subcommissiën in de onderscheidene residentiën en omtrent het verhandelde in de eerste zittingen dier Commissiën. *Ind. Mag.* II Tw. 1845

N. 5 en 7. 78. — Culturen op Java en Sumatra. Tweede verslag der Hoofdcommissie. Uit de Bat. Courant v. 23 Aug. 1827, N. 74. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N. 5 en 6, bl. 146. — Kort overzigt van dit verslag, zie *Hermes* 3e j. 1828. N. 3. 95. — Algemeen rapport van de Hoofdcomm. Uit de Jav. Cour. v 24, 26 en 29 April 1828, N. 50, 51 en 52. *Ind. Mag.* II Tw. 1845, N. 7 en 8. 168. — Kort overzigt van dit verslag, zie *Hermes* 4e j. 1829. N. 6. 69. — Algemeen verslag wegens den staat van den landbouw, over het jaar 1828, door de Hoofdcomm. Uit de Jav. Cour. van 12 Jan. 1830, N. 4. *Ned. Hermes*, V. j. 1830, N. 4. bijvoegsel. — Iets of niets. door P. van Griethuizen. Inhoudende dankbetuiging voor de plaatsing van dit verslag over 1828 in het Tijdschrift, gevolgd door mededeelingen en bedenkingen nopens het daarin voorkomende betreffende de vier voornaamste takken van landbouw van Java. *Ned. Hermes*, V j. 1830. N. 5. — Aanteekeningen op het verslag van den landbouw op Java over 1828 Uit de Jav. Cour. van 16 Sept. 1830, N. 109. Mededeeling met toelichting, dd. Batavia 15 Sept. 1830, van den tekst van bovengenoemd „Iets of Niets." *Ind. Mag.* II Tw. 1845, N. 11 en 12. 127.

8383. De landbouw van Nederlandsch Indië en de vergadering op het paleis „het Huis ten Bosch," dd 's Hage Mei 1854. Wensch dat de drie O. I. ambtenaren, die in April 1854 de vereeniging der Nederl. genootschappen van landbouw op het Huis ten Bosch hebben bijgewoond, iets over het daar verhandelde betreffende Indië openbaar maken. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 375. — Bijzonderheden nopens deze vergadering te houden op 20 April 1854. *Letterb.* 1854. 117.

8384. Over het belang der stichting op Java van een établissement ter praktische beoefening van den landbouw, zoowel voor Europeanen als Inlanders, door H. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 61.

8385. Uitvoerig verslag van de „lofwaardige" onderneming van A. de Wilde, tot uitbreiding en verbetering van landbouw en industrie op Java, volgens mededeeling van M. van Marum. Nov. 1821 — Febr. 1822. *Letterb.* 1823 I. 2. — Mededeeling door M. van Marum van een uittreksel van een brief, dd. Batavia 9 Julij 1822, van A. de Wilde, betreffende den voorloopigen uitslag van zijne „belangrijke" onderneming. *Ald.* 370.

8386. Besluit. dd. Buitenzorg 30 Aug. 1831, N. 1. van den Gouv. Gen. v N. I. J van den Bosch, in Rade, met zijn considerans en bijlage, tot uitbreiding van het Etablissement van landbouw en nijverheid in het Krawangsche, en tot organisatie van het personeel daarbij. *de Serière, Mijn loopbaan.* Zwolle 1849. 43.

8387. Aanteekeningen betreffende het établissement van landbouw te Soekaradja in de ads. res. Banjoewangie; door C. J. Bosch. *Regt N. I.* V. j. XV. 93, 287.

8388. Een museum van koloniale produkten. Over de voorgenomen oprigting van zoodanig een te Amsterdam, onder medewerking van de Ned. Ind. Maatschappij van Nijverheid; met mededeeling van 1. den tekst der Circulaire, dd. Batavia 20 Maart 1855 van die Maatschappij tot dat einde; 2. Handleiding voor het inzamelen en verzenden van voorwerpen voor dat op te rigten museum, en 3. Korte aanwijzing van eenige voorwerpen, die men, met hunne verscheidenheden, bepaaldelijk wenscht. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 136.

8389. Discussiën in de vergadering van 25 Junij 1863, van het XVIII Nederl. Landhuishoudk. Congres te Leeuwarden over het voorstel van G. N. de Stoppelaar. tot verzending van boeken over den landbouw naar de Indiën. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVIII. Leeuwarden 1863. 72, 76.

8390. Het nut der scheikunde voor den landbouw; door H. M. Hartog. Uit Tijds. Nijv. 2e R. Dl. II. Proefnemingen van Drappier volgens mededeeling van Girardin du Breuil. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 87.

8391. Aantooning door D. W. Rost van Tonningen, dd. Buitenzorg Julij 1857, van het gewigt van het schei- en natuurkundig onderzoek der bouwgronden op Java, met opgave der hoofdgrondregels waarnaar zich te rigten. *Nat. Tijds. N. I.* XVII. 4 S. III. 1858—1859. 14.

8392. Over de nieuwste vorderingen der landbouw-scheikunde, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Buitenzorg 27 Julij 1860. Beschouwingen gegrond op eenige proef- en waarnemingen verrigt op Java, over de stel-

lingen van J. Liebig te Munchen. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 262.

8393. Scheikundig onderzoek van modder, achtergebleven in de overstroomde vallei der hoofdplaats Banjoe-Mas in Febr. 1861, door P. J. Maier, dd. Batavia, April 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 217.

8394. Mededeeling met toelichting door J. E. Teysmann, van de resultaten van het scheikundig onderzoek der gronden van den Goenong Klabat, in de Minahassa, door R. W. van Gorkom, met het oog op hunne geschiktheid voor de koffij, de kakao, de suiker en de tabakskultuur, dd. Buitenzorg, Nov. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 360.

8395. Zakelijke inhoud van den brief, dd. 30 Sept. 1860, van D. W. Rost van Tonningen, betreffende de aanstaande opheffing van het Landbouw-Scheikundig-Laboratorium. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 72.

8396. Aanteekeningen door H., dd. Batavia Junij 1850, ten bewijze dat de Javaansche landbouwer bereid is verbeteringen over te nemen, verdediging van zijn niet diep ploegen, en gunstig resultaat van de bemesting der velden. *T. v. N. I.* 1850. II. 211.

Werktuigen.

8397. Beschrijving van eenige landbouwwerktuigen, in 1860 door het Gouvernement uit Nederland ontvangen, door F. A. Enklaar, tabaksfabriekant in Soerakarta, dd. Tandem, bij Klatten (Soerakarta) Julij 1863. Met houtsnêefiguren. Vermeerderde en verbeterde overdruk van zijne artikelen geplaatst in den Javabode van Maart 1861; gevolgd door opmerkingen over de bestemming in Indië aan deze werktuigen gegeven. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 415.

8398. Vraag, voorgesteld door het XVIIe Landhuishoudkundig Congres te Middelburg, van 17—21 Junij 1862, No. 93, over het plaatsen van praktisch gevormde jonge lieden bij den landbouw in Indië. *Verslag Landh. Congres.* XVII. Middelburg 1862. 19, 95, 191, 216. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 170. — Beantwoording dezer vraag door A. P. A. de Graaff, te Soerabaja dd. 24 Julij 1862, met mededeeling van het verrigte in deze door W. A. Baud op zijn theeplantage te Djatie Nangor in de Preanger Regentschappen. *Ald.* 215. — Als No. 100 op nieuw voorgesteld door het Bestuur van het XVIIIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Leeuwarden van 23—26 Junij 1863; doch niet behandeld noch beantwoord. *Ald.* XVIII Leeuw. 1863. 18, 230. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 388.

8399. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, over het gebruiken van onze meer volmaakte landbouwwerktuigen in Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 28. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 15. *Verslag, Ald.* 292. — Dit vraagpunt is niet behandeld op het Congres. *Ald.* 270. — Herhaald op het XVIIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald.* XVII. Middelburg, 1862. 16; *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

8400. Verslag der discussiën op het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht op 21 en 22 Junij 1861, over het voorstel van G. Lebret te Pasoeroean, tot benoeming eener Commissie voor verzending van landbouwwerktuigen naar Nederlandsch Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 113, 115, 255, 292. — Benoeming van zoodanige commissie. *Ald.* 269. Noot. — Mededeelingen door P. van Rees Moorrees van hare organisatie, reorganisatie en werkzaamheden. *Ald.* XVII. Middelburg 1862. 172, 58. *Ald.* XVIII. Leeuwarden 1863. 71, 81. — Mededeelingen door H. D. Potter van hare werkzaamheden. *Ald.* XX. Assen 1865. 75, 77, 158.

8401. Tekst van het rapport, dd. 's Gravenhage 15 April 1864, van de Commissie voor verzending van landbouwwerktuigen naar Oost-Indië, aan het Bestuur van het XIXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres te Haarlem. Oorsprong dezer commissie, hare denkbeelden, beschouwingen, handelingen en voorstellen; alsmede schets van den toestand des Javaanschen landbouws. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 304. — Verslag van het verhandelde over dit rapport op het Congres op 22 Junij 1864. *Ald.* 53, 184.

8402. Nota, dd. Ngareng (Rembang), 7 Oct. 1862, van R. Stuffken, ambtenaar bij het boschwezen op Java, over die landbouwkundige werktuigen, welke hij geschikt en nuttig voor Indië oordeelde. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 306.

8403. Opgaven nopens den uitvoer van patjols, parangs en joloks, alsmede van ploegen, ten behoeve van den landbouw en de kultures in de Lampongs gedurende 1858, in vergelijking met 1857. Ontleend aan het administratief verslag over 1858 van dat gewest door J. A. van der Chijs. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 152.

8404. Opgaven der leden en hunne kwaliteit, uitmakende de kommissie voor verzending van landbouwwerktuigen naar Oost-Indië, zoo als deze was zamengesteld op 15 April 1864 uit leden van het Landhuishoudkundig Congres. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 158. Noot. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 318.

8405. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I.: „Voor dengenen, die een beter soort van ploegen, dan die tot heden door de Javanen gebruikt worden, uitvindt en in gebruik brengt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 13; IV. 2e dr. 1824. Voorberigt 18.

8406. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XIXe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 20—24 Junij 1864 te Haarlem, over de invoering der stoomkultuur op Java. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 431. — Beantwoording door J. A. Krajenbrink, particulier landhuurder in Krawang, dd. Teloek Djambie, Krawang, 10 Maart 1864. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 256. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 356. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia.* 208. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Verslag ald.* 187. — Zakelijke inhoud, *a.* der circulaire, dd. 8 Maart 1864, van J. G. Heuveldop te Malang, gerigt aan de verschillende in de residentie Pasoeroewan gevestigde Europeanen, tot bevordering van de invoering der stoomkultuur op Java, alsmede *b.* van een begeleidend schrijven van B. S. uit die residentie dd. 25 Maart 1864; beide brieven geplaatst in de „Landbouw-Courant" van 29 Mei 1864, No. 20. *Verslag Landhuish. Congres* XIX. 1864. Haarlem 292.

8407. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen: over den „Stoomploeg in Indië." Over proeven met den stoomploeg enz. in Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 27. *T. v. N. I.* 1865. N S. 3e j. I. 306. — Beantwoordingen door H. W. van Waey, te Samarang, en door J. A. Wilkens, te Banaran. *Ald.* 225, 226. — Verslag van het verhandelde op het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 27, 158.

8408. Bijzonderheden nopens een proefneming met den stoomploeg op Java. Medegedeeld uit het Bataviaasch Handelsblad. *Econ.* 1859. 446.

8409. Bijzonderheden nopens het gebruik van stoomploegen in Britsch-Indië. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 447.

8410. Brief van Q. N. dd. 's Hage, Oct. 1863, aan N. N. op Java. Over den stoomploeg als min gunstig voor Java, met aanbeveling van andere landbouwwerktuigen. *Econ.* 1863. 408.

8411. Beschrijving van een pootwerktuig, te gebruiken bij padi- en katjang-aanplantingen, ter vervanging van den pootstok (asekan), door K. F. Holle. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 187.

Irrigatie.

8412. Nota omtrent den landbouw op Java, in verband met besproeijing en bemesting; door J. J. Hasselman, oud-res. van Djocdjokarta. *Hasselman, Partic. industrie,* Z. B. 1863. 47.

8413. Prijsvraag, dd. 1 Junij, van het Bat. Gen. in N. I. getiteld: „Voor die het bekwaamste werktuig uitvond, om een water-colom van acht duim, acht voet hoog op te halen, ten dienste van den landbouw; enz. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3dr. 1825. Voorberigt 19. — Verslag van het ingekomen antwoord. *Ald* I. 3dr. 1825, Naberigt IX. — Bekrooning van J. B. Pilon, Luit. Ingenieur. *Ald.* II. 3dr. 1826. 7.

8414. Proeve eener beschrijving van pomptoestellen ter besproeijing van landerijen, door W. van Raalten, dd. Delangoe, Soerakarta, 1862. Hierbij uit de „Monde Illustré" van 21 Dec. 1861, de beschrijving van een windmolen om water op te voeren, van M. Mahoudeau. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 258.

8415. Wijze om regenwater te verzamelen, ten dienste van den landbouw, door L. Weber, dd. Nieuw Peking, bij Buitenzorg, Julij 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. — Over vergaarbakken van regenwater op Java ten behoeve der kultures, door A. J. D. Steenstra Toussaint. Mededeeling, naar aanleiding van het bovenge-

noemde, van een' brief van R. Hollmann, over geregeld aangelegde vergaarbakken van regenwater ten behoeve der rijstkultuur, in het distrikt Goenoeng Kendeng, res. Soerabaja. *Ald.* III. 1854. 174. — Idem. Nog iets over vergaarbakken van regenwater op Java ten behoeve der kultuur. Nadere mededeeling van een schrijven van Hollmann. met overlegging van een staat der opdammingen van regenwater in het distrikt Goenoeng Kendeng en van een brief van het distrikthoofd aldaar. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 338.

Drainage.

8416. De goedkoopste drooglegging (drainage) van Barral. Uit „Der Fortschritt" 2 Mai 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 256.

8417. Het nut der droogmaking van gronden, ook in tropische landen; door P. F. H. Fromberg. Verklaring der beginselen waarop het stelsel berust, en van de uitwerkselen, die het te weeg brengt; benevens aanwijzing van plaatsen op Java, waar het met voordeel aan te wenden, en voor eene duurzame goede kultuur onmisbaar zijn zou. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851. 171. — Idem Over het stelsel van ondergronds-drooging (drainage) en zijne toepasselijkheid voor het eiland Java, dd. Buitenzorg 19 Nov. 1852. Ten vervolge op het voorgaande. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. 1. 1853. 517.

8418. Gevolgen van het droogleggen. Uit de „Volksvlijt" 1854. No. 3. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uitt. 251.

8419. Mededeeling door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 19 Nov. 1852, van het verslag van den res. van Cheribon, T. Ament, nopens de mislukking eener genomen proef van drainage in die residentie. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 558.

Bemesting.

8420. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 135, over de bemesting in Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 23. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 1. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 229. — Idem, door J. A. Krajenbrink, dd. Teloek djambie, Krawang 7 April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 17. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 226. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean, *Ald.* 223. — Verslag van het verhandelde op het Congres, en wel betreffende de wijze van bemesting op Java, en de voordeelen daarvan te verwachten voor de kultuur van rijst, koffij, suiker, indigo en tabak. *Ald.* 219.

8421. Vraag van het K. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I. over bemesting op Java, bij suiker- en koffijkultuur. *Bijdr. T. L. en V.-kunde N. I.* I. 1853, bl. XX. — Overgenomen in *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 81. *Bijdr. T. L. V.-kunde N. I.* III. 1855, bl. XXXV; IV. 1856, bl. XXXV.

8422. Over de bemesting der velden op Java en de wijs, hoe zulks doelmatig en goedkoop tot stand kan worden gebragt, reeds (1850) proefondervindelijk bewezen. (Op Pondok Gedé). *J. H. van den Bosch, Over het stelsel van kultures,* 's Hage 1851. 38.

8423. Zakelijke inhoud der Nota van den heer H. W. van Waey, oud-kap. der genie, dd. Samarang, Maart 1864, „over het verbeteren, herstellen enz. van uitgeputte tuin- en bouw-gronden" op Java. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 291.

8424. Over het stelsel van cultures, en de verbeteringen, welke thans in de uitvoering van hetzelve zouden kunnen worden gebragt. Betoog over de hooge nuttigheid en uitvoerbaarheid der bemesting, met beschrijving van hetgeen daarvan reeds (1850) bestaat op de landen Pondok Gedé en Tjiebinong. *J. H. van den Bosch, Over het betaalmiddel.* 's Hage 1850. 47. — Adhaesie hieraan door M. Dassen, H.Jz., dd. Hoogeveen 2 Nov. 1850. *T. v. N. I.* 1850. II. 872.

8425. Over het bestaan van vooroordeelen bij den Javaan tegen het vervoeren en verwerken van meststoffen; door A. J. Zenoker, J. A. Krajenbrink en B. W. A. Sloet tot Oldhuis. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 220, 226, 246.

8426. Brief van eenen landbouwer op Java (H. W. van Waey), dd. Djocjokarta, Januarij 1851, gevolgd door eene schets van zijne grondverbeteringen, mest en compost-bereidingen op Java. *Vriend Landman,* XV. 1851. 217.

8427. Het klei- of leembranden, tot grondbemesting, door H. C. van Hall. Uit Tijds. Nijv. 2 R. IIe Dl. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 74.

8428. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres in Junij 1860 te Amersfoort, getiteld: „No. 100, over de mergels, op verschillende punten van Nederlandsch-Indië voorkomende, voor den landbouw te gebruiken." *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 402. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres. *Ald.* 415. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 254, 281.

8429. Over de eigenschap van de houtskool om het ontkiemen der planten te bevorderen. Uit „Compt. Rendus, T. XXXVIII. p. 905." *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 257.

8430. Opgelost beenderenmeel als meststof. Uit „de Nijverheid" van Januarij 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 1.

8431. Gestorven vee als mest. Uit „Volksvlijt" 1859, 310. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 254.

8432. Chili-salpeter, eene uitmuntende meststof, volgens W. Hamm. Uit „De Nijverheid" van Maart 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 24.

8433. Over de guano, haar oorsprong, chemische zamenstelling en werkzaamheid als meststof, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 24 Aug. 1853. Omwerking van zijn verslag, dd. 26 Jan. 1852, aan het Indisch Gouv. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 63.

8434. Brief, dd. Teloekdjambie, 23 Junij 1862 van J. A. Krajenbrink, betreffende een onderzoek van guano, afkomstig van de Chinca-eilanden, benevens toezending van monsters aan de Nat. Vereen. N. I. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 490. — Rapport van J. C. Bernelot Moens, over bovengenoemde guanomonsters. Not. Nat. Vereen. 2 Aug. 1862. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 327.

8435. Kunst-guano (visch-guano) van E. Pettitt. Uit „Chem. Pharm. Centralblatt" 1854. No. 11. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 176. — Opmerkingen over de aanbeveling van L. Weber, bij zijn brief dd. Nieuw Peking, Junij 1855, van deze mestsoort voor Java, naar aanleiding van bovengenoemd artikel Not. Maats. Nijv. *Ald.* II. 1855. Oorspronk. Bijdr. 220 — Vervaardiging van ammoniak-zout en mest (visch-guano) uit visschen, van E. Pettitt. Uit „London Journal" 1853 352. *Ald.* Uittr. 175.

8436. Kunstmatige guano van Hillel. Uit „de Nijverheid" van Maart 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 23.

8437. Iets over guano. Uit de Jav. Court. van 1 Junij 1853, No. 44. De inzameling en aanwending; gevolgd door een opgave der middelen om goede en slechte guano te onderkennen, volgens Loppens, overgenomen uit „de Nijverheid", van 19 Maart 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 227.

8438. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 108, over guano op de eilanden in onze koloniën te zoeken. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 402. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Ald.* 407. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 245, 277. — Idem No. 109, over de guano van vledermuizen op Java. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 402. — Nota hierover van H. W. van Waey te Djokjokarta. Overgenomen uit den „Vriend van den Landman" XVe jaarg. 1851. 221. *Ald.* 409. — Nota over de vledermuizen-guano en hare ligplaatsen op Java en Madura, door F. H. W. Kuijpers te Zwolle. *Ald.* 410. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 249. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres. *Ald.* 408. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 248, 279. — Mededeelingen, omtrent de vledermuizen-guano in Nederlandsch Indië, verstrekt door de Dir. der Ned. Ind. Maatsch. van Nijverheid te Batavia, in hare missiven van 20 Nov. 1860 en 15 April 1861. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 329.

8439. Verslag over den aard en de bruikbaarheid der dierlijke meststof (guano) aanwezig in de grot Poetjakwangi in Grisee, door P. F. H. Fromberg. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 169. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 124.

8440. Scheikundig onderzoek van eene meststof (guano) afkomstig uit de afdeeling Grissee, door D. W. Rost van Tonningen. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 157.

Plantentuinen.

8441. Berigten, dd. Tranquebar, 20 Jan. 1790, nopens den aanleg door Anderson van eenen kruidtuin in Madras. *Letterb.* VI. 1791. 49.

8442. Over den Engelschen plantentuin in Kalkutta. Uit een brief van de Leschenault aan de Jussieu te Parijs. *Boekz.* Januarij, 1822. 62.

8443. Bijzonderheden nopens den aanleg van een plantentuin in het midden van Hindostan tusschen den Ganges en de Jumna; met mededeeling der planten daarin reeds overgebragt. *Letterb.* 1830. I. 307.

8444. Plantentuin te Buitenzorg, door den Dir. van landbouw, kunst. en wetens. op Java, C. G. C. Reinwardt. Uit de Batav. Cour. v. 23 Januarij 1819, bijv. *Ind. Mag.* II Tw. 1845. N. 1 en 2, bl. 34.

8445. Beschrijving van den plantentuin te Buitenzorg door C. G. C. Reinwardt opgerigt, met mededeeling van de reeds ondervonden medewerking van Wallich te Kalkutta en anderen, dd. Batavia 22 Jan. 1819. *Letterb.* 1819. II. 385. — Verzending van merkwaardige gewassen naar dezen tuin, dd. Batavia 5 Junij 1819. *Ald.* 405; 1820. I. 149.

8446. Benoeming van C. L. Blume tot Dir. van 's Lands plantentuin te Buitenzorg. *Letterb.* 1822. II. 337.

8447. Werkzaamheden van J. E. Teysmann en J. K. Hasskarl bij 's Lands plantentuin te Buitenzorg. *De Kopiist.* 1e j. 1d. Batavia 1842. 683.

8448. 's Lands plantentuin te Buitenzorg in 1850; door J. E. Teysmann. Verslag van den toestand sedert 1844. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 431.

8449. Tuin Du Bus. Uit de Jav. Cour. v. 18 April 1829, N. 47. Bekendmaking door de Hoofdkommissie van landbouw van het doel met den aanleg van den gouv. tuin te Weltevreden, en verzoek om medewerking. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845 N. 11 en 12, bl. 38.

8450. Tuin du Bus bij Weltevreden te Batavia. Bijzonderheden nopens zijne inrigting, wetenschappelijke waarde, oordeel van Diard, vergelijking met den plantentuin te Buitenzorg, aanbeveling van zijne herstelling. *De Kopiist.* 1e j. 1 d. Batavia 1842. 685.

8451. Botanische tuin te Weltevreden. Bijzonderheden nopens de oprigting bij het Militair hospitaal, door G. Wassink, dirig. off. van gez. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 91.

8452. Koloniale plantentuinen. Dienende tot aanbeveling van de oprigting daarvan in onze verschillende Koloniën, onder mededeeling van beschouwingen over hunne werking en hun onderling verkeer. *Sloet, Tijds.* XIX. 225

8453. Besluit van de Kon. Nederl. Maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw te Leiden, in hare vergad. van 14 Oct. 1847, tot bevordering van den tuinbouw en den plantenhandel door de invoering in Nederland van gewassen uit de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen, Japan en andere landen. *Letterb.* 1847. II. 290. — Bijzonderheden nopens de toezending van eene verzameling levende gewassen en zaden uit het Japansche Rijk. Ontleend aan het R. Verslag over 1852. *Ald.* 1854. 329.

8454. Mededeeling, dd. Amsterdam 17 Sept 1840, van bijzonderheden nopens de oprigting, door C. L. Blume en Ph. Fr. van Siebold, van eene »Maatschappij voor het aankweeken van Indische en vooral Japansche gewassen hier te lande". *Letterb.* 1840. II. 194.

8455. Opgave van het vertoog door Broussonnet aan het Nationaal Instituut te Parijs gezonden over de voordeelen, die Frankrijk zou kunnen trekken van een kruidtuin aan de Kaap de Goede Hoop. *Letterb.* 1802. II. 385.

8456. Bijzonderheden nopens de verzameling zaden van de Kaap de Goede Hoop gezonden aan van Hulthem voor den kruidtuin te Gent, door den Gouvern. Gen. van Ned. Ind. G. A. G. P. van der Capellen, bij brief van 28 Febr. 1816. *Letterb.* 1816. II. 49, 93. — Bijzonderheden nopens de toezending eener verzameling van planten van Java. *Ald.* 1817. II. 34.

Misgewas en hongersnood.

8457. Berigten nopens een hongersnood te Canton in China. *Letterb.* X. 1793. 182.

8458. Verhaal van een vreesselijken hon-

gersnood, door de Engelschen in Bengalen verwekt. Medegedeeld door J. Haafner. *Vad. Lett.* 1807. 2. 316.

8459. De groote hongersnood, door de Engelschen in Bengalen verwekt. Ontleend aan het met goud bekroonde antwoord van J. Haafner op de door Teylers godgeleerd genootschap in 1806 uitgeschreven prijsvraag. *Euph.* XIII. 1826. 4. 661.

8460. Berigten te Batavia op 5 Maart 1786, nopens den grooten hongersnood ten Comptoire Banjermassing. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1658.

8461. Berigten van Batavia, dd. 15 Jan. 1783 nopens de ongemeene duurte van de levensmiddelen aldaar. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1783. 2. 1404.

8462. De ongelukkige rijstoogst van dit jaar, en de hongersnood in 1846 en 1847; door "Een ooggetuige van de jammertooneelen in 1846 en 1847." Beschrijving van het gebrek, ten gevolge der mislukking van den rijstoogst, en een soortgelijke ramp in 1849 in Demak en Grobogan res. Samarang. *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 361.

8463. Berigten over de maatregelen door de Indische Regering genomen ten opzigte van den hongersnood op Java. 1°. Brief dd. Samarang, 24 Jan. 1850, van D. Scheltema, ter rectificatie van de beschrijving door "Een ooggetuige enz.", met toelichting van de Redaktie. 2°. Twee besluiten der Indische Regering, dd. 3 Jan. 1850, N. 2 en dd. 26 Jan. 1860, N. 10, beide ter goedkeuring van de genomen maatregelen door den res. van Samarang, A. A. Buyskes. *T. v. N. I.* 1850. I. 390, 393.

8464. Aantooning door L. Vitalis, dd. Batavia, 16 April 1851, dat de oorzaken van de rampen op Java in de laatste jaren ondervonden, zijn gelegen in de misbruiken bij de administratie op Java. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 246.

8465. Verklaring van den Heer J. C. Baud. Wensch dat de oorzaak van den, thans zelfs door J. C. Baud erkenden, hongersnood en ellende op Java, worde opgespoord *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 87.

8466. Zelfverdediging van den Heer S. Fraenkel, voormalig ads. res. van Demak en Grobogan, dd. Breda, 10 Jan. 1861, tegen de beschuldiging van Djojo in het Bataviaasch Handelsblad van 14 Oct. 1860, N. 19, wegens zijn volslagen onkunde omtrent de Javaansche huishouding en geaardheid, als een der oorzaken van den hongersnood in die ads. res. in 1849. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 125.

8467. De toestand van Pekalongan. Mededeelingen en opmerkingen over den mislukten rijstoogst in deze residentie en hare gevolgen, voornamelijk toegeschreven aan het dralen ten aanzien der keus van een Resident. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 187. — De statistieke berekeningen van W. Bosch en de tegenwoordige toestand van Pekalongan. Beschouwingen over bovengenoemde ramp; met opmerkingen over de zending van 20,000 pikols rijst door het Gouv. naar die residentie. *Ald.* 20e j. 1858. I. 114 — Hoe het Gouvernement voor vijf gulden de pikol rijst aan de bevolking van Pekalongan wilde verkoopen. Veroordeeling der wijze waarop die rijst ter beschikking der bevolking is gesteld, welke dan ook is opgekocht en uitgevoerd. *Ald.* 1858. II. 61.

8468. Tijdingen van de Kaap de Goede Hoop, dd. 1 Oct. 1782, betreffende de schaarschte der levensmiddelen aldaar, met opgave van hunne zeer hooge prijzen. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2221. — Bijzonderheden uit een brief dd. 2 Febr. 1782. *Post N. Rhijn.* II. 1782. 658.

8469. Extract uit een brief van Kaap de Goede Hoop, dd. 26 Junij 1786, betreffende de schaarschte van levensmiddelen aldaar. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXI. 1786. 166.

Rijstbouw.

Teelt, enz.

8470. Vertaling eener door den Hoofd-Panghoeloe van Limbangan, Raden Hadji Moehamed Moesa, in het Soendaasch vervaardigde handleiding voor de kultuur van padi op sawah's. *Holle, Ziekte padigewas.* Bat. 1863. 178. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 182.

8471. Opmerkingen over het aantal soorten van padi, welke op Java voorkomen, medegedeeld door M. J. R. Kollman, bij brief dd. Serang 20 Sept. 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 419.

8472. Kort verslag van de uitkomsten, verkregen met de uitplanting van eenige Java-padi-soorten, te Moeara-Enim, afd. Lematang-Ilier, res. Palembang; door G. J. Gersen, dd. Moeara-Enim, 10 Oct. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 443. — Bijzonderheden nopens de uitgave. *Ald.* 407.

8473. Opgave der verschillende padi-soorten geteeld wordende op het land Bloeboer, in de ads. res. Buitenzorg, met vermelding van den vereischten tijd van rijpwording voor elke soort. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 80.

8474. Opgave der padi of rijstsoorten, welke gevonden worden in de res. Tagal, en omschrijving van derzelver hoedanigheid en produktie. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 277.

8475. Scheikundig onderzoek van Java-rijst, afkomstig van het land Tjakong, nabij Batavia; benevens mededeeling van de uitkomsten van een dergelijk onderzoek, bewerkstelligd door Braconot en door H. Zedeler, van Carolina-rijst en van rijst van Piemont, door P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 195. — Bestanddeelen van de Java-rijst. Overneming der uitkomsten van bovengenoemd onderzoek. *Gen. Tijds. N. I.* 2e j. 1853. 429.

8476. Bijzonderheden over de kultuur der Carolina-rijst, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 23 Febr. 1857. Hierin eene vergelijkende beschouwing der kultuurwijze in Carolina en op Java. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 222.

8477. Uitslag eener proef met de aanplanting van Carolina-padi, door K. F. Holle, dd. Garoet 12 April 1864. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 358.

8478. Nota omtrent de padisoorten, welke in de distrikten der afd. Pandeglang, res. Bantam, worden aangetroffen, door M. J. H. Kolmann, gevoegd bij zijn brief, dd. Serang 11 Maart 1856. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3e S. I. 1856. 228.

8479. Voorgenomen proefneming door Chapelier met de kultuur van Chinesche kleine rijst op Madagascar. *Letterb.* XI. 1799. 14.

8480. Vraag, uitgeschreven door de Ned. Ind. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, naar een staat van verschillende padisoorten. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861.

8481. Vraag van het Ned. Inst. T. L. en V.-kunde v. N. I, over de rijstkultuur, de soorten, teelt enz. *Bijdr. T. L. V.-kunde v. N. I.* I. 1853. XIX; II. 1854, bl. XXVI; III. 1855, bl. XXXIII; IV. 1856, bl. XXXIII. — De rijstkultuur op Java vijftig jaren geleden; door ***, dd. Mei 1853. Bijdrage ter beantwoording van dit vraagpunt. *Ald.* II. 1854. 1.

8482. Mededeelingen omtrent den rijstbouw op Java, door K. F. Holle, dd. Garoet, 30 Mei 1862. Opsomming der redenen, welke tot mislukking van het gewas leiden. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 219. — Mededeeling met toelichting, dd. Garoet 26 Julij 1862, door K. F. Holle, ten vervolge op het bovengenoemde, van den Maleischen tekst van den brief, dd. Garoet Tangal 25 Julij 1862, van Raden Hadji Moehamad Moessa, Hoofdpanghoeloe van Limbangan, houdende berigt van den uitslag eener op aanraden van Holle plaats gehad hebbende bemesting van 10 bouws sawah. *Ald.* 256. — Mededeelingen omtrent den rijstbouw op Java, door K. F. Holle. Vervolg, zijnde 1°. rectificatie, dd. Garoet, 27 Sept. 1862, van een artikel over de bemesting der rijstvelden, geplaatst in het Bataviaasch Handelsblad van 20 September 1862, N. 76; 2°. brief, dd. Garoet 3 Maart 1863 N. 29, inhoudende den brief, dd. Garoet Tangal, Febr. 1863, van bovengenoemden Panghoeloe, betreffende den afloop eener bemestings-proef met ruim $2^1/_2$ bouw sawah; 3°. eene mededeeling omtrent den afloop eener bemestings-proef met twee bouws en 321 vierkante roeden sawah te Tjiledoek (Garoet.) *Ald.* IX. N. S. IV. 1863. 343.

8483. Onderzoek naar een misgewas in de padi in Tagal en Pekalongan. Vrije vertaling uit het Maleisch van het verslag, dd. Buitenzorg 30 April 1863, der commissie, bestaande uit mas Nata Pradja, gewezen Demang van Buitenzorg, en mas Doelasim, gewezen tjamat op het land Tjiawi, daartoe benoemd bij besluit dd. 23 Feb. 1863, N. 197 van den ads. res. van Buitenzorg, F. T. Pahud, in gevolge gouv. besluit van 14 Feb. 1863, N. 15. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 363.

8484. Rapport, betrekkelijk de ziekte in het padi-gewas in de res. Pekalongan, door W. H. de Vriese, dd. Samarang 21 Oct. 1859. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. 1. 1860. 125.

8485. Bijdragen tot de kennis der ziekten en plagen van het padi-gewas door K. F. Holle, tezamengesteld uit de officieele

rapporten door de gewestelijke autoriteiten in Nederlandsch Indië op last der Regering hierover uitgebragt. Met bijlagen. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 1. 217.

8486. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVIIIe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 23—27 Junij 1868 te Leeuwarden, over de schadelijke insecten in het rijstgewas. *T. v. N. I.* 24e j. 1862, II. 388.

8487. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen, getiteld: N. 84, over het weren in de ontbolsterde rijst van de insekten, de boeboeh en kapang, welke zich snel vermenigvuldigende, de rijst vernielen en bederven, *T. v N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 304. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 25. — Beantwoording door H. W. van Waey, te Samarang. *Ald.* 208. — Verslag van het verhandelde over dit vraagstuk op het Congres. *Ald.* 83, 155.

8488. Mededeeling betreffende de rijstkultuur door K. F. Holle, dd. Garoet 10 Mei 1864. Resultaten der gelukte proefneming door D. Ples met het afsnijden der planten, aangetast door ratten en muizen. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 365. — Mededeeling betreffende de hama tikoes, door D. Ples, dd. Soerabaja Nov. 1864. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 156.

8489. Bijdrage tot de kennis van den rijstbouw op Java, door P. C. E. Carolus, adsis. bij de Indigo-kultuur, dd. Tjiamies 25 Oct. 1851. Hoofdoorzaken van het algemeen gebrek aan goede zaadpadi, en voorschriften ter voorkoming van dit kwaad; waarbij is gevoegd een aanmerking door „De Redaktie" omtrent den nadeeligen invloed daarop van het kultuurstelsel. *T. v. N. I.* 14e j. 1852 I. 231.

8490. Zaad-padi, door K. F. Holle, dd. Garoet, 2 Januarij 1864. Beschrijving zijner wijze van zaaijing. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 249.

8491. Verslag omtrent proeven genomen met eene nieuwe wijze van padi te zaaijen en te planten, door F. C. Valck, dd. Dec. 1862—1864 in de res. Pasoeroean. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 166.

8492. Iets over padi-kweekbedden door D. Ples, dd. Soerabaja, Nov. 1864. Bemesting en wijze van beplanting. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 164,

8493. Planttijd en krachtverspilling. Eene bijdrage tot de kennis der padikultuur, door K. F. Holle, dd. Garoet, 1 Dec. 1864. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 153.

8494. Betoog tot aanbeveling van het bemesten der rijstvelden op Java. *W. J. H. van den Bosch, over het Betaalmiddel.* 's Hage 1850. 52. — Adhaesie aan dit betoog door M. Dassen H. Jz., dd. Hoogeveen 2 Nov. 1850. *T. v. N. I.* 1850. II. 372.

8495. Betoog tegen het bemesten der rijstvelden op Java. *T. v. N. I.* 1850. I. 160. — Bemesting der rijstvelden, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg, 23 Mei 1850. Over eene meer afdoende wijze dan de bestaande, naar aanleiding van en tegen dit „Betoog." *Ald.* 126.

8496. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres op 21 Juni 1861 te Dordrecht, N. 143, over de bemesting der rijstvelden. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dord. 1861. 25. — Beantwoording door J. F. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 6. *Verslag Ald.* 264. — Idem door J. A. Krajenbrink, dd. Teloek djambi, Krawang, 7 April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 24. *Verslag Ald.* 262. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Verslag Ald.* 262. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres. *Ald.* 262.

8497. Bemesting van sawah's in de Preanger Regentschappen, door C. van der Moore, dd. Tjiandjoer, 7 Mei 1864. Antwoord op de missive, dd. 23 Mei 1863, No. 60, van de Dir. der N. I. Maatschappij van Nijverh. en Landb., behelzende een staat van de in 1862—63 ter zake genomen proeven en hare resultaten. *Tijds. Nijv. N. I.* N. S , V. 1864. 367.

8498. Oude schoenen en nieuwe. Eene bijdrage tot de kennis der padikultuur, door K. F. Holle, dd. Garoet, 11 Nov. 1864. Aantooning van de te maken verbeteringen. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 140.

8499. Bijdragen tot de kennis der rijstkultuur door K. F. Holle, dd. Garoet, 3 Jan. 1863. Uitkomsten van eenige proefnemingen in 1861 en 1862, ter aantooning van

de noodzakelijkheid eener betere kultuur *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 336.

8500. Over de verbetering der rijstteelt op Java, door H. C. van der Wijck, oud-res. van Buitenzorg. Aanbeveling der maatregelen van bemesting en van uitgifte van zaadpadi. *Beschouw. Java.* Arnh. 1851. 42.

8501. Prijsvraag, dd. Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I, getiteld: „Voor hem, die een stuk lands, door een beter soort van ploegen. dan die tot heden door de Javanen gebruikt worden, beploegd, met pady-tipar bouwt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 13.

8502. De vermeerdering der rijstproduktie in de Vereenigde Staten. „Uit der Fortschritt" 23 Febr. 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 253.

8503. Iets over de hoeveelheid water benoodigd tot bevloeijing van velden, bestemd voor de verbouwing van rijst in de tropische gewesten, meer in het bijzonder op Java, door W. Kraft, ingen. van den waterst. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 373.

8504. Verslag omtrent het scheikundig onderzoek van negen en dertig watersoorten, die dienen om de sawah's in de res. Pekalongan te besproeijen, door A. Scharlée, dd. Batavia, 8 Aug. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5. S. V. 1863. 257, 362.

8505. Missive, dd. Batavia 15 April 1864 N. 126, van de Dir. der N. I. Maatschappij van Nijverh. en Landb., houdende verslag der proefneming met de methode van Hooibrink op Java, ten aanzien van padi. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 340. — Verslag van het verhandelde hierover op het Congres op 22 Junij 1864. *Ald.* 204 en 80.

8506. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres te Assen van 23—26 Junij 1865, getiteld: N. 92. Over den uitslag van de proefnemingen met Hooibriuk's methode, om granen kunstmatig te bevruchten. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306. *Verslag* (*Landhuishoudk. Congres* XX. Assen, 1865.) 27. — Beantwoording door H. W. van Waey, te Samarang. *Ald.* 227. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 83, 159.

8507. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. getiteld: „Voor die een pady-sawa of tipar, met de sikkel laat snijden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825 Voorberigt 13.

8508. Bewaring van granen in silo's. Uit „Der Fortschritt" 1854, N. 15. Aanbeveling dezer wijze in Indië voor rijst en andere granen. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 193.

8509. Vervaardigen van stijfsel van rijst van H. Ransford. Uit „Rep. of Pat. Inv. N. 1853." *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 130.

8510. Aanteekeningen omtrent de landbouwkundige nijverheid. Rijstkultuur in de res. Padangsche Bovenlanden, door den res. P. Th. Couperus, dd. Fort de Kock, Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 285.

8511. Beschrijving van den rijstbouw in de Lampongsche districten door H. Zollinger, dd. Sept. 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1 d. 20.

8512. Beschrijving van den rijstbouw in de Lampongs, door J. A. du Bois, ads. res. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 325.

8513. Verhandeling over den tegenwoordigen staat van de rijstkultuur en de rijstmolens in de Ommelanden van Batavia, door Jan Hooyman, predikant. (Anno 1780). *Verh. Bat. Gen.* N. I. III. 2 dr. 1824. 322.

8514. Rijstkultuur in de Ommelanden van Batavia, door S. A. Buddingh, dd. Batavia, Augustus 1842. *T. v. N. I.* 4e j. 2 d. Batavia 1842. 432.

8515. Beschrijving van de rijstteelt in de Preanger Regentschappen, door A. de Wilde, administr. van het landschap Soeka-Boemie, aldaar. *Hermes*, 4e j. 1829. N. 7. bl. 3.

8516. Beschrijving der rijstkultuur en der verschillende rijstsoorten in de Preanger landen op het eiland Java. *Oosterling*, I. 1835. 399.

8517. Het sawah-bezit en de verpligte koffijkultuur in de Preanger Regentschappen. Beschrijving van de soorten van sawah-velden en van de wijze van ontginning der velden tot sawahs. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 1.

8518. Nota over de rijstkultuur op Java,

door H. A. van der Poel, dd. Pasoeroean, 19 Julij 1864. Handleiding in 1861 voor de res. Pasoeroean ontworpen, voorafgegaan door een aantooning van den toestand dezer kultuur en van de oorzaken van haren achteruitgang op Java. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 97.

8519. Beschrijving van den rijstbouw op het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2d. 307.

8520. Mededeelingen betreffende de rijstkultuur en productie in de res. Menado; door D. F. W. Pietermaat, gewezen res. van Menado, en door den kapt. luit. L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1d. Batavia 1840. 137.

8521. Mededeelingen door A. F. van Spreeuwenberg, betreffende de kultuur, de leverantie en den prijs der rijst in de Minahassa. (1842). *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1846. 4d. 301.

Regeling.

8522. Rijstkultuur op Java; door L. Betoog dat eene betere voorziening in de voedingsmiddelen van den Javaan afhankelijk is van de loslating van het kultuurstelsel, en van den aanleg van spoorwegen; naar aanleiding der brochure: »Het partikulier landbezit der Europeanen op Java verdedigd tegen de beschuldigingen van den heer Mr. P. Mijer, en vergeleken met het landrentestelsel in de gouvernements-residentie door J. A. Krajenbrink, partik. landhuurder in Krawang. Tiel, 1862." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 301.

8523. Brief van H. D. Campagne, dd. 's Hage, 14 Febr. 1816, met toelichting van zijne beoordeeling der maatregelen van den gouv. gen. H. W. Daendels, omtrent de verpligte leverantie van rijst op Java alsmede omtrent het verbod van den uitvoer van dat artikel, met het oog op de verbetering van het lot van den Javaan. *Vad. Lett.* 1816. I. 179. Zie ook 38, 39.

8524. Wat de Javaansche maatschappij al niet verdragen kan. Een verhaal der onberaden handelingen van een ads. res. van Poerbolingo, vooral wat betreft zijne eigenmagtige verdeeling der sawah's ook onder de Menoempangs. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 287.

8525. Lof aan het Indisch besluit van 11 Aug. 1851, N. 1, inhoudende last tot stipte naleving der bepalingen op de billijke verdeeling der velden onder de bevolking der dessa's op Java. Welk besluit alleen echter niet voldoende wordt geoordeeld. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 362.

8526. De rijstoogst onder het kultuurstelsel, volgens den Heer J. J. Rochussen. Refutatie, met beroep op J. J. Rochussen, van de bewering van E. Jurien de la Gravière in de Revue d. Deux Mondes van Jan. 1853, dat de rijstoogst op Java, niettegenstaande de uitbreiding van het kultuurstelsel, gedurig vermeerderde. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 77.

8527. De heer Launy over den toestand van Java. Mededeeling van fragmenten uit 1o. het rapport van den Dir. der middelen en domeinen, L. Launy, dd. 21 Aug. 1846; 2o. het antwoord hierop van den Dir. der kultures, L. W. H. de Munnick, dd. 30 Sept. 1846 N. 2939/15, alsmede 3o. het rapport van L. Launy in wederantwoord dd. 17 April 1847, over den achteruitgang der rijstteelt op Java vooral in soort, en van de stijging der rijstprijzen, als een gevolg der opdrijving van het kultuurstelsel. Met Naschrift der Redaktie. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 35.

8628. Wat leert de statistiek omtrent de tegenwoordige welvaart van den Javaan? Aantooning door bijzonderheden en cijfers uit officiëele opgaven van de juistheid van het oordeel van L. Launy. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 64.

8529. Circulaire, dd. Buitenzorg 18 Junij 1847, van den gouv. gen. v. N. Indië J. J. Rochussen, dienende tot een beroep op de medewerking der ambtenaren in het belang van den bouw van rijst en van andere voedingsmiddelen. *Bartholo, de Ambtenaar.* 's Hage 1861. 45.

8530. Tekst van de Kabinetscirculaire aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java, Buitenzorg, den 18den Junij 1847, No. 188, tot verbetering en uitbreiding van de teelt van rijst en andere voedingsmiddelen. *v. d. Bosch, Cultures.* 's Hage 1851, 116. *Bijblad Ind. Staatsbl.* IV. 1860. 869. *Bestuur,* enz. Z. B. 1851. 49. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage, 1853. 128. Ook geplaatst in *W. R. v. Hoëvell, Reis.* IV. I. Amst. 1849. 223. Beoordeeling door W. R. van Hoëvell, van deze circulaire. *T. v. N. I.* 1850, I. 81.

8531. Opgave van de Kabinetscirculaire aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java, dd. 15 Sept. 1848, No. 251, tot verbetering en uitbreiding van de teelt van

rijst en andere voedingsmiddelen. *Bijblad Ind. Staatsbl.* IV. 1860. 197. — Tekst dezer Kabinetscirculaire. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 134.

8532. Toelichting door den oud-gouv. gen. J. J. Rochussen van zijn besluit, dd. 3 September 1850, No. 10, onder anderen tot het nemen van maatregelen tot aanmoediging der rijstkultuur in de res. Menado. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 163.

8533. Klagten over de zorgeloosheid van het Ned. Ind. Gouvernement ten aanzien der rijstcultuur, in tegenstelling met de maatregelen in 1849 door den gouverneur van Macao genomen bij gebrek aan rijst aldaar; door „Een ooggetuige van de jammertooneelen in 1846 en 1847." *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 361.

8534. De rijstpelmolen in Cheribon, door S. B., dd. Samarang, 4 Oct. 1849. Aantooning van de misbruiken bij die onderneming gepleegd jegens de bevolking. *T. v. N. I.* 1850. I. 83.

8535. Vonnis van den Raad van Justitie te Batavia, blijkens hetwelk een inlander op een land in de Ommelanden van Batavia een rijstpelmolen heeft opgerigt en zijne bevoegdheid daartoe is uitgemaakt. *Regt N. I.* 10 j. XX. 219.

8536. Mededeeling door A. P. Godon, oud ads. res., van de gunstige resultaten verkregen door de regeling in 1843 van de rijstkultuur in het Gouvernement Sumatra's Westkust. *T. v. N. I.* 24 j. 1862. I. 40.

8537. Over het verpanden voor een onbepaalden tijd op Sumatra's Westkust door Maleijers van hunne rijstteelt aan Europeanen, Chinezen en andere vreemdelingen. *Regt N. I.* 7 j. XIII. 460.

Statistiek.

8538. Aantooning van den jaarlijkschen rijstaanvoer van de oostkust van Coromandel en Malabar naar Ceylon van 1851 tot 1860. Medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 221. *v. Spall, Verslag Ceylon.* Bat. 1863. 221.

8539. Pogingen der Engelsche O. I. Comp. tot het uitvoeren uit Java van rijst naar Britsch Indië. *Oecon. Cour.* IV. 1801. 125.

8540. Statistieke lijsten van de rijstkultuur in de stad Benkoelen, alsmede van zes distrikten in de res. Benkoelen; door den adst. res J. H. Knoerle, dd. Benkoelen, 12 April 1832. *Oosterling*, I. 1835, tegenover 98.

8541. Voorstel van J. A. Krajenbrink ter bekoming van een volledig en naauwkeurig overzigt van de rijstkultuur op Java, en wel door toezending door de Regering aan de Kon. Natuurk. Vereeniging van Ned. Indië, van distriktsgewijze opgaven betreffende de bevolking, de uitgestrektheid der met rijst bebouwde velden, de hoeveelheid rijst daarvan verkregen, benevens het bedrag der betaalde landrenten. Verslag der discussiën en der genomen beslissing. Not Nat. Vereen. 12 Julij, 2 en 23 Aug., 13 Sept. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 317, 326, 334, 343.

8542. Staat aantoonende den toestand en de uitkomsten der rijstkultuur op Java in 1839—1849. Uit het R. Verslag O. I. 1849. *Staathuishoudk. Jaarb.* IV. 1852. 159.

8543. Statistiek overzigt der rijstkultuur op Java over het jaar 1841. *Krajenbrink, Partic. landbezit.* Tiel 1862. Bijlage III.

8544. Staat der verhoudingen tusschen het zielental, de oppervlakte en het gedeelte daarvan door de rijstcultuur ingenomen, voor Java, residentie's-gewijze over 1858. *Krajenbrink, Partic. landbezit.* Tiel 1862. Bijlage I.

8545. Vergelijkende statistiek der rijstcultuur in de Gouvernements-residentiën en op de voornaamste particuliere landen over het jaar 1858, op Java. *Krajenbrink, Partic. landbezit.* Tiel, 1862. Bijlage II.

8546. Overzigt van den toestand der rijstkultuur in 1846, in de ads. res. Buitenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1849. 1 d. 83. — Idem in de res. Preanger Regentschappen. *Ald.* 90. — Idem in de res. Tagal. *Ald.* 103. — Idem in de res. Pekalongan. *Ald.* 113. — Idem in de res. Banjoemas. *Ald.* 203. — Idem in de res. Kadoe. *Ald.* 217. — Idem in de res. Japara. *Ald.* 357. — Idem in de res. Madioen. *Ald.* 1849. Gron. 1 d. 174.

8547. Staat aantoonende de gemiddelde opbrengst in pikols padi, zonder eenige aftrekking van snijloon, djakat enz., gekonstateerd door onderscheidene proeven per bouw, alsmede de totale opbrengst in pikols padi der verschillende soorten van rijstvelden in elk der regentschappen van de residentie Cheri-

bon in 1858, door P. Bleeker, dd. Jan. 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 7.

8548. Productie van of overzicht van den toestand der rijstkultuur in de res. Tagal in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 184. — Idem in de res. Banjoemaas in 1845 en 1846. *Ald.* 1850. II. 91. — Idem in de res. Pekalongan in 1846. *Ald.* 1849. 2d. 263. — Idem in de res. Bagelen in 1855, 1857 en 1858. *Ald.* 24e j. 1862. II. 136. — Idem in de res. Kadoe in 1845 en 1846. *Ald.* 1850. II. 222. — Idem in 1845 in de res. Japara. *Ald.* I. 36. — Idem in 1845 en 1846 in de res. Samarang. *Ald.* 1850. I. 7. — Idem in het regentschap Demak van de res. Samarang, in 1845. *Ald.* 1850. I. 26. — Idem in elk der distrikten van het regentschap Patjitan in 1845. *Ald.* 413. — Idem in elk der regentschappen van de res. Madioen in 1845. *Ald.* 1850. I. 182. — Idem in 1844 en 1845 in de res. Rembang. *Ald.* 47. — Idem in 1845 en 1846 in het regentschap Sidajoe van de res. Soerabaja. *Ald.* 92. — Idem in 1845 en 1846 in het regentschap Lamongan van de res. Soerabaja. *Ald.* 95. — Idem in de verschillende regentschappen van de res. Pasoeroean in 1845. *Ald.* 1849. II. 28. — Idem in de verschillende aldeelingen van het regentschap Probolinggo in 1845. *Ald.* 123. — Idem in de verschillende afdeelingen van het regentschap Bazoekie in 1845. *Ald.* 253.

8549. Gemiddelde jaarlijksche productie der rijstkultuur in de ads. res. Banjoewangie, alsmede prijs der rijst, door F. Epp. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 253.

8550. Productie van de rijstkultuur in het regentschap Banjoewangie in 1845. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1849. 2d. 135.

8551. Staat van 1838—1842 geleverde rijst in de Minahassa; jaarlijksche en districtsgewijze opgave, door A. F. van Spreeuwenberg. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4d. tegenover 302.

8552. Verslag van den toestand der rijstkultuur en productie in de Minahassa van Menado, in 1853; door den res. A. J. F. Jansen, dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 232.

8553. Districtsgewijze aantooning der aangeplante hoeveelheid sawah's in de Minahassa in ieder jaar van 1856—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 361.

8554 Staat aantoonende de opbrengst der rijstkultuur op natte en op drooge velden in de Minahassa in ieder jaar van 1856—1860 en in 1853. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 361.

8555. Verslag van den toestand der rijstkultuur en tweede gewassen in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, gouverneur der Moluksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 48.

8556. Overzigt van den rijsthandel. *Econ.* 1861. 91.

8557. Staat aantoonende de prijzen van de padi en van de rijst in de afd. Bondowoso, res. Bezoeki; door C. J. Bosch, in ieder jaar van 1818 tot 1847, met bijvoeging door „de Redaktie" van de jaren 1848 tot 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 502.

8558. Gemiddelde prijs der rijst tot en met 1844, in de afd. Ngrowo, van de res. Kediri. Medegedeeld door H. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 58.

8559. Rijstkrisis op Java (1861) dd. Java 24 Dec. 1862. Aantooning der oorzaken. Zijnde zakelijke inhoud van een brief uit Java, door „een geachte hand." *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 229.

8560. Nota over de oorzaken der toenemende schaarschte en de hooge prijzen der rijst, alsmede over de middelen tot herstel. Voorgedragen in de algemeene vergadering der Maatschappij van Nijverheid en Landbouw in Nederlandsch Indië, den 27 Maart 1865, door J. A. Krajenbrink (met mededeeling der door die Maatschappij aangenomen motie over dit onderwerp). *Tijds. v. Nijverh. en Landb. in N. I.* XI. N. S. VI. 1865 258. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 145.

13. Verschillende Voortbrengselen van het Plantenrijk.

Algemeen.

8561. Beschrijving van de kultuurgewassen van Sumatra, door F. A. W. Miquel. *a.* voedselgewassen; *b.* gekweekte vruchtboomen; *c.* kultuurplanten in de afzonderlijke gewesten; *d.* voortbrengselen, verbouwde of natuurlijke, die in den handel worden gebragt; *e.* stoffen, die alleen tot inlandsch gebruik dienen. *Miquel, Flora N. I.* Ie Bijv. Amst. 1860. 42.

Voedingstoffen.

8562. Desiderata van de Nederl. Ind. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, betreffende opgaven of handleidingen tot de kennis van de teelt en den opbrengst der Indische landbouwgewassen, vooral der voedingsmiddelen. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III 1862. 197.

8563. Vraag voor het jaar 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. van N. I., over scheikundig onderzoek van plantaardige voedingsmiddelen bij de inlanders in gebruik. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III 1854. 26. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S VI. 1855. 18. — Voor 1856. *Ald.* XI. 3. S. I. 1856. 31. — Voor 1857. *Ald.* XIII. 3 S. III. 1857. 37. — Voor 1858. XVI. 4 S. II. 1858—1859. 163. — Voor 1859. *Ald.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 41.

8564. Opgave en beschrijving van de voedingsmiddelen der bevolking van Samarang, door M. J. E. Muller. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 348.

8565. Gedetailleerde opgave van de gemiddelde prijzen der levensmiddelen in 1847 in het regentschap Samarang, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 23.

8566. Plantengroei op Oahu, een der Sandwich-Eilanden. Aantooning der bijzondere vruchtbaarheid en van de menigte en verscheidenheid der voedingstoffen. Overgenomen uit „F. J. F. Meyer Reise um die Erde. II. 157, 158, 168." *Rec. o. d. Rec.* XXXIV. 1841. Meng. 311.

8567. De Tarro. Kultuur van dit voornaamste voedsel der Sandwich-Eilanders. *Rec. o. d. Rec.* XXXI. 1838. Meng. 239.

8568. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederl. Landhuishoudk. Congres, te Amersfoort van 19—23 Junij 1860, over groenten in Japan verbouwd, in ons land te acclimatiseren. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 149.

8569. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 114, over Europesche groenten naar Java te zenden, als geschikt voor het klimaat. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I 1860. 403. — Nota hierover van W. S. N. van Bockom Maas, tabaksplanter te Rembang. *Ald.* 417. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 258. — Verslag van het verhandelde, door H. van den Bosch, op het Congres op 20 Junij 1860. *Ald.* 417. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 259.

8570. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen, No. 89, over groentezaden naar Indië over te brengen. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 27. — Beantwoordingen dezer vraag door H. W. van Waey te Samarang, en door C. Beijam *Ald.* 224, 225. — Verslag van het verhandelde op het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 83, 157.

8571. Berigten nopens den welgeslaagden groentenbouw te Kampong Makassar, te Batavia, door de drie zendeling-werklieden. *Ver. Chr. St.* VI. 1852. 609, 676. — Idem door A. Mühlniekel, een der Gossnersche mannen, in zijn brief, dd. Bethesda 24 Febr. 1852. *Ald.* 743.

8572. Uitslag van proeven met verschillende vreemde gewassen, door K. F. Holle, dd. Garoet, 18 Dec. 1864. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 387.

8573. Scheikundig onderzoek der Radix tuberosa van Colocasia atro-sanguinea Hsk, bekend onder den Maleischen naam van Tallas Bantang, een der voedingsmiddelen van den Inlander op Java, door P. J. Maier. *Gen. Tijds. N. I.* 1e j. 1852. 142. — Bestanddeelen van den wortelknol van Colocasia atro-sanguinea Hask. Resultaten van

bovengenoemd onderzoek. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 668.

8574. Buitengewoon groote wortelknol van Dioscorea spiculata, eene Oebi-soort, geschikt tot voeding van den inlander, en over de gemakkelijke teelt daarvan. *Nat Tijds. N. I* 2e j. 1851. 526.

8575. Aanbeveling tot overbrenging naar onze koloniën van een monsterachtig knolgewas Ignama Gigantica, geschikt voor voeding, uit Brazilië; en last van den Min. van kol. tot overzending van eenige planten naar Nederland. *Sloet, Tijds.* XVII. 105, 106, 218.

8576. Aardappelenbouw in Oost-Indië. *Star.* VII 1825. 383.

8577. De Cassave en de Katella. (Ingezonden.) Ironische voorstelling der pogingen tot bevordering der teelt op Java van de W. I. Cassave, van ouds aanwezig en bekend onder den naam van Katella. *T. v. N. I.* 15e j 1853. II. 417. — De Cassave in Suriname en op Java, door R. F. van Raders. Teregtwijzing van het bovengenoemde. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 69.

8578. Over de wenschelijkheid van de kultuur der zoete en bittere Cassave op Java, vooral met het oog op mislukking der rijstkultuur, door J. F. Teysmann, dd. Buitenzorg, Maart 1851. *Nat. Tijds.* 2e j. 1851. 311. — De voedingsmiddelen van Java, scheikundig onderzocht door D. W. Rost van Tonningen, 1. Cassave-meel, dd. Weltevreden 29 Aug. 1852, naar aanleiding van het bovengenoemd artikel. *Ald.* 3e j. 1852. 613. — Scheikundig onderzoek van den wortel der Kassave-plant van Java, in verband met zijne voedselwaarde en kultuur; door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg, 22 Jan. 1853. Met beschrijving van de plant en van hare kultuur. *Ald.* V. N. S. II. 1853. 285. — Mededeeling door F. D. J. van der Pant, in de verg. der Nat. Vereeniging in N. I. op 19 Julij 1853, van de wijze waarop te ontdekken het blaauwzuur-gehalte van het Cassave-meel (van de obi dangdur), dienende ten betooge tegen dit meel als voedsel. *Ald.* IV. N. S. I. 1853 633.— Verslag over de West-Indische Kassave, gevolgd door een scheikundig onderzoek van drie Kassave-soorten, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Buitenzorg, 31 Julij 1854 — Algemeen overzigt van de berigten der verschillende residenten op Java en van Palembang, betreffende de verrigte proef- en waarnemingen; alsmede vergelijking, gegrond op scheikundig onderzoek. *Ald.* VII. N. S. IV. 1854. 271.

8579. Brief van den heer J. J. Heckler, betreffende de West-Indische Kassave, dd. Indramajoe 11 Dec. 1855. Mededeeling van zijne opmerkingen nopens een door hem verrigten aanplant in 1854 en 1855 te Indramajoe, en verkregen oogst, benevens over zijn Kassave-meel en brood. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 247. — Opmerkingen van H. Kleyn van de Poll, over den duur van den groeitijd of wasdom der Kassaveknol. (Not. Maatsch. Nijv. 26 Febr. 1856). *Ald.* 203. — Over de Kassave als voedingsmiddel op Java. Op Java bekend onder den naam van Ketella djendral. Extract uit het algemeen verslag der res. Tagal over het jaar 1854. Gunstige resultaten der uitbreiding van dezen aanplant, bevolen bij Missive, dd. 8 Maart 1853, No. 784/12 van den Dir. der kult. *Ald.* 249.

8580. Het teelen van aspersiën in Indië; door H. W. van Waey, dd. Samarang 5 April 1860. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 112.

8581. Prijsvraag voor 1780, van het Bat. Gen. in N. I., over de spijswortelen die de inlanders onzer Oostersche koloniën, inzonderheid de Javanen, tot hun gewoon voedsel gebruiken. *Verh. Bat Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 84; II. 3e dr. 1826. Voorberigt 11.

8582. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., over de beste en spoedigst voortkomende wortelen, om het behoeftig gemeen, bij misgewas van graan, te spijzigen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* 3e dr. 1825. Voorberigt 13. — Aanmerkingen op deze vraag. Mededeeling en beschrijving van een menigte van boomen, veld- en aardvruchten in N. Indië, 1781. *Ald.* III. 2e dr. 1824. 175.

8583. Iets over eene zeer groote Oebisoort, door J. R. P. F. Gonggryp. Beschrijving van de kultuur en het gebruik van dit voedingsmiddel, dd. Depok 11 Dec. 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 314.

8584. Mededeeling door E. de Waal, van de resultaten der proeven met de teelt der erwten en boonen, Kaapsche en Hollandsche soorten, op Java, in de Preanger Regentschappen en in Buitenzorg gedurende 1842,

1843 en 1844 genomen, ten behoeve der Marine in Indië. Ontleend aan het rapport van den Control. J. Obdam. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No· 4, 5 en 6. 270.

8585. Vergelijkend onderzoek van Preanger peulvruchten, door A. Scharlée, apoth. en J. Alken Jr. off. v. gez., dd. Batavia, April 1861. Scheikundig onderzoek, als voedingsmiddel voor het leger, van Katjang tjindeh, Kaapsche bruine boonen, rosé Kaapsche bruine boonen, en Kaapsche groene erwten. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 850.

8586. Mededeeling, bij brief dd. Anjer 6 Aug. 1858, door J. G. T. Bernelot Moens, betreffende boonen van Madagaskar als voedsel, en verzoek, bij brief dd. 21 Sept. 1858 van het Bestuur der Nat. Vereen. N. I. aan J. E. Teysmann, om hunne botanische bepaling. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 299. — Brief, dd. Buitenzorg 26 Aug. 1858, van Teysmann, o. a. ter voldoening aan dit verzoek, en mededeeling dat deze boonen ook op Java te huis behooren. *Ald.* 310.

8587. Iets over eene nieuwe peulvrucht, Canavalia ensiformis, door W. G. Bosch, ads. res. van Banjoewangie, dd. Banjoewangi 16 October 1855, No. 648. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 391. — Verslag van de uitkomsten der eerste kultuurproef met de Canavalia ensiformis, door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 17 Mei 1856. *Ald.* 387, 393. — Idem van de tweede kultuurproef. *Ald.* IV. 1858. 185. — Idem van het scheikundig onderzoek van de zaden, dd. Buitenzorg 12 Maart 1857. *Ald.* 250. *Nat. Tijds. N. I.* XIV .3 S. IV. 1857. 101. — Idem van de uitkomsten der kultuurproeven met Canavalia-zaden, uit verschillende streken afkomstig, dd. Buitenzorg 13 Jan. 1858. *Ald.* IV. 1858. 443.

8588. Verhandeling over den tegenwoordigen staat der katjang-tuinen in de Ommelanden van Batavia; door J. Hooyman (1780). *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1823. 95.

8589. Mededeeling door G. Wassink, betreffende de proefneming met de kultuur van katjang tjindeh, de Kaapsche roséboontjes en de Kaapsche groene erwten in de Preanger, vastgesteld bij Gouv. besluit van 5 Oct. 1861, No. 40, ten behoeve van het leger en de marine. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 860. Noot.

8590. Onderzoek van de katjang hidjoe (Phaseolus radiatus E.) als een geschikt voedsel voor paarden (bijzonder ook der kavallerie), gevolgd van de analysen van drie grassoorten, door F. D. van der Pant, dd. Batavia 23 Maart 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 581.

8591. Vraag, voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No. 87, over soorten van katjang, door de Inlanders in Oost-Indië geteeld, als handelsartikelen voor de Europeesche markt. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 168. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg. 1862. 18. — Dit vraagstuk is niet behandeld noch beantwoord. *Ald.* 191, 216.— Als No. 94 op nieuw voorgesteld door het XVIIIe Congres te Leeuwarden van 23-26 Junij 1863, doch zonder beter gevolg. *Ald.* XVIII. Leeuw. 1863. 17, 230. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 387.

8592. Over het slagen der kultuur van de Dolichos uniflorus L. (horsegrain, op Java, op Toeloong, bij Boyolali in de res. Soerakarta, door C. Swaving. Mededeeling van de geslaagde proefneming. Een voor menschen en paarden allerheilzaamst en smakelijk voedsel. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 311. — Chemisch onderzoek van de Dolichos uniflorus L., door D. W. Rost van Tonningen, dd. Weltevreden 9 Jan. 1851. *Ald.* 1e j. 1850. 373.

8593. Bevruchting van de Waloeh en andere tot de orde der Cucurbitaceae behoorende planten; door K. F. Holle, dd. Garoet, 20 Dec. 1863. Gevolgd door een aanbeveling van de kultuur der meloen op Java. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 236.

8594. Missive, dd. Mannheim 22 Nov. 1862, van P. J. Maier, tot bevordering van het voorgenomen scheikundig onderzoek door E. H. von Baumhauer, van de kala-kambing, eene paggerplant in de res. Madioen; benevens daarop genomen maatregelen. (Not. Nat. Vereen. 24 Jan. en 17 Oct. 1863 en 9 en 23 April 1864). *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 152, 441. 481; XXVII. 6 S. II. 1864. 424, 429.

8595. Berigt, dd. Batavia 10 Junij 1784, van J. Hooyman, aan het Genootschap, wegens tarwe, gezaaid en geoogst in zijn tuin op Jaccatra. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2 dr. 1827. 87.

8596. Berigt, dd. Batavia, 1 Maart 1790,

van A. Teisseire, aangaande het planten van tarwe zooals daarvan te Cheribon en te Batavia proeven genomen zijn. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827. 92.

8597. Mededeelingen door J. D. van der Dungen Gronovius, betreffende de kultuur van tarwe in het rijk van Amanoebang op Timor, alsmede nopens die kultuur op Portugeesch Timor. *T. v. N. I.* 1849. 2 dr. 64.

8598. Djagong, Turksche tarwe, of groote Maize, Eng. Indian Corn, door A. H. B. G. Overgenomen uit het Passoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 224.

8599. Bijdrage tot de kennis der maiskultuur; door K. F. Holle. Opmerkingen tot verbetering dier kultuur. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 350.

8600. Verslag van de uitkomsten der proeven met eenige variëteiten van Perumaïs, door P. F. H. Fromberg, dd. Genteng 24 Sept. 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856 238.

8601. Verslag over de kultuurproeven met Sidney-maïs; door P. F. H. Fromberg, dd. Buitenzorg 1 Oct. 1855. (In den proeftuin te Genteng). *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 141. — Idem der uitkomsten, dd. Buitenzorg 30 April 1856. *Ald.* 364. — Tweede verslag, dd. Genteng 5 Mei 1856. *Ald.* 376 — Idem der uitkomsten, dd. Buitenzorg, 3 Maart 1858. *Ald.* IV. 1858. 143.

8602. Rapport, dd. 26 Febr. 1860, No. 8. van den apoth. P. J. Maier, over het scheikundig onderzoek der cellen van de Turksche tarwe. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 652.

8603. Aantooning van de voordeelen van den Javaan bij het planten van djagong, ketèla, katjang en djarak; door K. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 149.

8604. Staat, aantoonende de prijzen van djagong in de afd. Bondowoso, res. Bezoeki, door C J. Bosch, in ieder jaar van 1818 tot 1847; met bijvoeging door de Redaktie over de jaren 1848—1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 502.

8605. Mededeelingen, betreffende de kultuur van maïs en katjang op het eiland Lombok, door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia. 1847. 2e d. 313.

8606. Mededeeling door A. F. van Spreeuwenberg, betreffende de kultuur en den prijs van de miloe of Turksche tarwe in de Minahassa 1842. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 302.

8607. Mededeelingen, betreffende de jagon (Turksche tarwe), en de cacao-teelt in de res. Menado; door D. F. W. Pietermaat, gewezen res., en door den kap. luit. t/z. L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1 d. Batavia 1840. 138, 139.

8608. Beschrijving en teekening van een djagong-peller; door C. F. Deeleman, dd. Batavia, 27 Junij 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 296.

8609. Keuring van meel. Zijnde het procesverbaal, dd. Batavia 25 Febr. 1857, uitgebragt door de heeren offic. v. gez. C. A. Bensen, en apoth. J. J. Altheer, benoemd tot keuring van 800 vaten meel, door het Marine-Depart. afgekeurd. Met bijvoegsel. *Gen. Tijds. N. I.* VI. N. S. I. 1859. 253.

8610. Overzeesche meelverzendingen. Bijzonderheden nopens den aanvoer op Singapore en Banka, van Gubener tarwemeel. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 2, bl. 67.

8611. Vertoog over het brood der verschillende volken. Beschrijving van verschillende gewassen waarvan het meel, de bast of de wortel bij wijze van brood in Indië worden gebruikt. Getrokken uit het Journaal van Duisburg. *Vad. Lett.* 1780 II. 2. 156.

8612. Manna-regen in Persiën in 1828 en in 1824. *Alg. Lett. Maandschr.* XIV. 1830. Meng. 650.

8613. Beschrijving van de Mellori of Nicobarsche broodvrugt, bij de inboorlingen van de Nicobarsche eilanden Larum of Leram geheeten, door N. Fontana, met aanteekening van W. Jones. *Vad. Lett.* 1795. 2. 61.

8614. Waarnemingen over den broodboom in de Oost-Indiën, door G. A. Olivier. *Vad. Lett.* 1794. 2. 411.

8615. De broodboom op de Philippijnsche eilanden. Uit het Fransch. *Vad. Lett.* 1772. I. 2. 205.

8616. De broodboom, beschrijving van de

bereiding dezer vrucht op de Philippijnen, de Molukken en de eilanden der Zuidzee. *N. Vad. Bibl.* VIII. 1804. 2e st. 57.

8617. Waarnemingen over den broodboom, op de Fransche eilanden Isle de France en Bourbon overgebragt; door G. A. Olivier. *Lett.* II. 1794. 27.

8618. Berigt van Chapelier, nopens de resultaten van de kultuur van den broodboom op Isle de France. *Letterb.* XI. 1799. 14.

8619. Nieuwe soort van broodvrucht op van Diemensland. Beschrijving van eene soort van aardvrucht, bij de volkplanters bekend onder den naam van native bread. *Leeskab.* 1835. II. 278.

8620. Eene nieuwe broodvrucht op van Diemensland. *N. Keur v. Meng.* 1835. 190.

8621. Bijzonderheden nopens den overvoer van den broodboom van Othaheite naar de West-Indië; door kap. Bligh. *Letterb.* X. 1793. 102, 158.

8622. Verslag van den Artocarpus incisus, of Otaheitesche broodvrugt, door A. Anderson, uit de „Transact. of the Soc. for the Encourag. of Arts, Manuf. and Comm." *Vad. Lett.* 1801. 2. 199.

8623. Prijsvraag, uitgeschreven voor 1859 door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te Haarlem, over gedroogde bananen of pisangs, uit onze overzeesche bezittingen aangevoerd. *Tijds. Nijv.* XVII. 2e R. II. 1854. No. 5 en 6. 9.

8624. De West-Indische banaan, Eng. Plantain, Sp. Platano, door A. H. B. G., uit het Passoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. Opmerkingen over het aanmerkelijk onderscheid in de oeconomische waarde van deze vrucht en die van de pisang. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 228.

8625. Over het aanplanten van den dadelboom in Indië; door K. F. Holle. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 337.

8626. Iets over de sago. Opgave der eilanden en plaatsen in Indiën, waar deze wordt verkregen. *Scheik. Artsenijmengk. Bibl.* IX. 1830. 223.

8627. Beantwoording door H. Huigen der vraag: „Wat is u bekend van den sagoboom?" *Tijds. aank. ond.* III. 1838. 358.

8628. Nota, betrekkelijk de monsters sagomeel, dd. Batavia 26 Mei 1862, afkomstig van Siak, aan de Directie der Nat. Vereen. N. I., aangeboden door A. R. J. Cramerus. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 245.

8629. Beschrijving van de bereiding der sago op de Mentawei-eilanden, door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853. 435.

8630. De sago-boom der Molukko's, door de Stuers. Batavia, 14 Januarij 1856. Met plaat. Beschrijving van de verschillende wijzen van bereiding der sago. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia. 1846. 1 d. 367.

8631. De sago. Beschrijving van de inzameling en bereiding op de Moluksche eilanden. *Schouwb. v. in- en uitl. Letterk.* 1807. Meng. 104.

8632. Beschrijving van de sagobereiding op Amboina, 1843. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia. 1845. 2 d. 113.

8633. Verslag van C. M. Visser, gouv. der Moluksche eilanden, van de sagoteelt en productie in 1853 in de res. Amboina, de opbrengst van het verpachte gedeelte der bosschen, en de aanmoediging door het Gouv. van de sagofabriek van G. A. Hoedt te Amboina. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 35.

8634. Beschrijving van de bereiding der sago in de res. Amboina. *Reinwardt's Reis.* Amst. 1858. 429.

8635. Opgave van het aantal sagoboomen der bevolking van de afdeelingen en eilanden der res. Amboina in 1858, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 204.

8636. Beschrijving der bewerking van sago uit den Arênboom, door J. E. Teysmann, hortulanus bij 's Lands plantentuin, dd. Buitenzorg 2 Januarij 1844. *Ind. Mag.* 1844. I Tw. No. 4, 5 en 6, bl. 17.

8637. Arrowroot uit Hindostan. Voortreffelijker dan die uit Amerika. *Scheik. Artsenijmengk. Bibl.* IX. 1830. 223.

8638. Arrow-root. Uit de Jav. Cour. v. 30 Dec. 1828, No. 155; van 11 en 28 April en 6 Junij 1829, No. 44, 51 en 67. „Concept-instructie voor de cultuur en bereiding van de arrow-roet" door de Hoofd-Comm. van Landbouw, alsmede het twistgeschrijf tusschen H. van Blommenstein, secr. der subcomm. te Samarang en N. N. over het

beweren dat de arrow-root een inheemsche plant is, op Java, bekend onder den naam Angkrek. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 6.

8639. Wijze van kultuur en bereiding der arrowroot te Depok. Uittreksel uit een Nota, gevoegd bij monsters arrowroot, ten toongesteld te Batavia in Oct. en Nov. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* 1854. Oorspr. Bijdr. 77.

8640. Arrowroot op Port Natal. Uit Bot. Zeitung, 1854. 72. *Tijds. Nijv.* XVIII. 1855. 2e R. III. 74.

8641. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de produktie, consumtie en den uitvoer van sago en kakao op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I.* Gron. 1 d. 109, 110

8642. Nota over de kultuur en de bereiding der kakao, door P. F. H. Fromberg, te zamengesteld op last van het Indisch Gouv. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 421.

8643. Handleiding voor de teelt en bereiding van de kakao. Ter plaatsing gezonden door den Dir. der kult., dd. Batavia 20 Sept. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 267, 308. — Oordeel van H W. van Waey, dd. Samarang Oct. 1860, over deze handleiding. *T. v N I.* 23e j. 1861. I. 109

8644. Wenken en raadgevingen voor de kakaokultuur op woeste boschgronden, door H. W. van Waey, dd. Samarang 4 Sept. 1858. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 35.

8645. De kakao-kultuur; door H. W. van Waey, dd. Samarang, October 1860. Uitvoerige beschrijving dezer kultuur, inhoudende eenige latere waarnemingen en overwegingen, tot aanvulling van bovengenoemde wenken en raadgevingen. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 104.

8646. Instructie voor de kakaokultuur; door J. E. Teysmann, medegedeeld bij brief, dd. Buitenzorg 12 Dec. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S IV. 1862 276.

8647. Kakao-kultuur. Beschrijving van de beste kakao-landen, de wijze van kakao te planten, te snoeijen, de vrucht te zweeten en verder te bereiden. (Surinaamsche behandeling). Uit de Jav. Cour. v. 18 Maart, 1828, N°. 34, bijvoegsel. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 7 en 8. bl. 125.

8648. Kakao-kultuur Uit de Jav. Cour. v. 29 Maart 1828, N°. 39. Mededeeling door W. L. de Sturler, dd. Batavia 7 Oct. 1827, van de ontvangen inlichtingen ter aantooning van de voordeelen aan deze kultuur op Java verbonden *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 7 en 8. bl 157.

8649. Prijsvragen, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I.: voor die de middelen aantoont, om de voortplanting der cacaö, in deugd die van de kust Caraques evenarende, te bevorderen; voor die op een woest stuk land de meeste cacaöboomen, tenminste vijftig, aanplant, na twee jaren. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825, Voorb. 16. — Voorwaardelijke bekrooning van D. du Fau de la Longue. *Ald.* 59. — Idem voor die een halve pickel goede vette cacaö, hetzij nabij de stad, of in de bovenlanden van Batavia, aanteelt. *Ald.* 16.

8650. Prijsvraag, opgegeven door het Batavia's Genootschap der kunsten en wetenschappen, over het kweeken van cacao in de Jacatrasche boven- en benedenlanden. *Verh. Bat. Gen. N. I.* V. 2e dr. 1827, Voorberigt 23. *N. Ned. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 2594. *Letterb.* VI. 1791. 1.

8651. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 9 Junij 1860 te Amersfoort, N°. 112, over de uitbreiding van de cacao-kultuur in Nederlandsch-Indië. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 403. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 148.

8652. Aanteekeningen betreffende de kakao-kultuur in de res. Manado. Ter plaatsing gezonden door den Dir. der kult. bij brief, dd. Batavia 20 Sept. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 289, 267. — Oordeel van H. W. van Waey, dd. Samarang Oct. 1860, over deze Aanteekeningen *T. v. N. I.* 23 j. 1861. I. 109.

8653. Zakelijke inhoud van het besluit, dd. 3 Sept. 1850, No. 13, van den Gouv. Gen. J. J. Rochussen, ter instandhouding en uitbreiding van de cacao-kultuur in de res. Menado. *Rochussen, Toelichting.* 's Hage 1853. 167.

8654. Staat aantoonende den toestand

van de kakao-kultuur in de res. Menado, onder ulto. 1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 30.

8655 Verslag van den toestand der kakao kultuur en productie in de Minahasa van Menado, in 1853, door den res. A. J. F. Jansen, dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S I. 1861. 239.

8656. Over den achteruitgang der kakao-kultuur op Menado, en het beweren der Ned. Handelmaatschappij dat de kakao geen coulant handelsartikel zou zijn; met aantooning van de noodzakelijkheid om de kakao-kultuur in Ned. Indië te bevorderen. *Sloet, Tijds.* XIV. 237; XV. 92.

8657. Staat aantoonende de hoegrootheid der aanplantingen, zoomede het verkregen product van kakaoboomen in elk der distrikten en afdeelingen van de Minahassa gedurende 1853, 1856, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 364.

8658. Opmerkingen van J. E. Teysmann over kakao-kultuur in de Minahassa, de insekten en de ziekte onder de boomen, met aanwijzing van middelen daartegen, gemaakt gedurende zijne reis in 1860, en voorkomende in het Verslag dier reis, dd. Buitenzorg Nov. 1860. Met platen. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 362.

8659. Brief, dd. Buitenzorg 12 Dec. 1861, van J. E. Teysmann, ter aanbieding van eene „Bijdrage tot de nadere kennis der ziekelijke verschijnselen van den kakao-boom (Theobroma cacao) in de afd. Menado, door den kontroleur J. G. F. Riedel," en ter mededeeling van zijn eigen zienswijze nopens de oorzaken der ziekte, tevens dienende ter rectificatie van de genoemde Bijdrage. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 275. — Opmerkingen van de bestuursleden der Nat. Vereen. N. I. over deze Bijdrage. Not. Nat. Vereen. 28 Dec. 1861. *Ald.* 285.

8660. Staat aantoonende den toestand der kakao-kultuur in Gorontalo, Limbotto, Bone en Bolango in 1860. *v. d. Crab. Molluksche Eil.* Bat. 1862. 380.

8661. Mededeeling, in de vergad. van 18 Junij 1862 van het XVIIe Ned. Landhuishoudk. Congres te Middelburg, van de beschouwingen van J. J. Rochussen over het belang der kakao-kultuur in Ned. Indië, en zijne verrigtingen als Min. van Kol. tot bevordering en uitbreiding dezer kultuur in de Molukkos. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg 1862. 199.

8662. De kakao-teelt in Venezuela door P. van Rees. Medegedeeld met het oog op de uitbreiding dier kultuur in de Molukken. *Sloet, Tijds.* XIX. 402.

8663. Verslag van den toestand der kakao-kultuur in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, gouv. der Moluksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 47.

8664. Staat aantoonende het aantal vruchtdragende en niet vruchtdragende kakaoboomen in de afdeelingen en eilanden van de res. Amboina in 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 201.

8665. Bijdrage tot de kennis der kakao-kultuur in de res. Amboina, door H. C. van Eybergen, dd. Amboina, Aug. 1864. Beschrijving der kultuur en bereiding, voorafgegaan door een historisch overzigt sedert 1830. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 119.

8666. Voortzetting der aanplantingen van kakao in Amboina. *Sloet, Tijds.* XXII. 181.

8667. Opgave van het aantal vruchtdragende en jonge kakao-boomen in de geheele residentie Ternate, in 1829, 1834, 1841, 1853 en in ieder jaar van 1856—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 306.

8668. Opgave van het aantal kakaoboomen in de res. Ternate, in 1829, 1834, 1841, 1856 en 1859. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 274.

8669. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 19 Junij 1860 te Amersfoort, No. 115, over de veredeling van de boomvruchten op Java. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 149. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1860. 403. — Verslag van het verhandelde, door H. van den Bosch, op het Congres op 20 Junij 1860. *Ald.* 417. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 259.

8670. De keizerlijke tuinen te Peking. Beschrijving van den tuinbouw bij de Chinezen. *Amalg* 1836. II. 351.

8671. Middel om aan jonge boomen de

gedaante te geven van oude, afgeleefde en verwaarloosde boomen. Opgave volgens John Livingtone van een zevental middelen in China in gebruik. *Buitenman*, III. 1824. 56.

8672. Mededeelingen betreffende »wonderbare inentingen" op boomen door de Chinezen. *Vl. Ind.* I. 1779. 251.

8673. Manier in China om de vruchtboomen te vermeerderen. *Letterb.* 1806. I. 142.

8674. Onaangewende gelegenheden, door M. C. de H. Naar het Fransch. Bijzonderheden nopens den aanplant van perzikboomen in Australië door Allan Cunningham. *Chr. Verz.* X. 1861. 165.

8675. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVe Ned. Landhuishoudk. Congres te Amersfoort van 19—23 Junij 1860, over het overbrengen van de Quercus Cuspidata en Quercus Glaber met eetbare eikels, uit Japan naar ons klimaat. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860 149. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Ald.* 286.

8676. Handleiding tot de teelt en verdere behandeling van den wijnstok. Een door Brilman uit het Fransch overgenomen handleiding tot de kultuur van den wijnstok, zooals die in Frankrijk gevolgd wordt, en zooals die welligt op Java, met een kleine wijziging, van toepassing zal kunnen zijn. Met voorafgaande geschiedkundige aanteekeningen betreffende de wering van den wijnbouw op Java door de O. I. Comp. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batav. 1843. 145.

8677. Toestand van den wijnbouw aan de Kaap de Goede Hoop, zooals die wordt opgegeven in de »Officiëele opgaven aan het Britsch Gouvernem. van de Districten Swellendam, Maart 31, 1801; Graaf Reinet, Dec. 22, 1800; Kaap de Goede Hoop, 1800; en Stellenbosch en Drakenstein, 1798." *Letterb.* 1802. I. 220.

8678. Aanmoediging door de Engelschen van de aankweeking van den wijngaard aan de Kaap de Goede Hoop, alsmede toenemende invoer van deze wijnsoort in Groot Brittannië. *Letterb.* 1824. I. 400.

8679. Iets wegens den Constantia-wijn van Kaap de Goede Hoop. *Vad. Lett.* 1826. II. 593.

8680. De Saguer en de Sosootwortel; door A. H. B. G. Overgenomen uit het Passoeroeaansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 211.

8681. Over de verschillende in den handel voorkomende opiumsoorten, en over derzelver gehalte aan organische bases; door E. Merck, apotheker te Darmstadt. Hierin vergelijking van het Indische opium met de andere soorten. *N. Schei- en Artsenijmengk. Bibl.* III. 1839. 45. — Nog iets over de in den handel voorkomende opiumsoorten; medegedeeld door B. Meylink. Zakelijke inhoud der wederlegging door Martius, apotheker te Erlangen, van bovengenoemd artikel. *Ald.* 102.

8682. Opiumgebruik in China. Zakelijke inhoud van een in het Pekinger Nieuwsblad van 25 Aug. 1830 geplaatste voordragt van den zede-regter Schaaw-Teking-Wu aan den keizer tot onderdrukking van den opiumbouw in China, en het keizerlijk bevel tot onderzoek. Overgenomen uit Das Ausland van 1 Julij 1831. Gevolgd door de mededeeling volgens H. Gutzlaff van het keizerlijke verbod tegen den handel in opium, overgenomen uit Le Semeur No. 48. Aout. 1832. 884. *Boekz.* April 1833. 486.

8683. Beschrijving van de verschillende soorten van opium, van hare kultuur in Britsch Indië, en van hare bereiding op Singapore volgens R. Little, alsmede van die op Java. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 183, 186.

8684. Over de bereiding en het gebruik van opium in Engelsch-Oost-Indië, China enz. door Dr. Henkel. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3 R. V. 1864. 266.

8685. Over de cultuur en de bereiding van het opium in Britsch-Indië. Mededeeling van den zakelijken inhoud van eenige »belangrijke opstellen over dit onderwerp," door Dr. Eatwell in de Pharmac. Journ. and Transact. geleverd. *Ned. Weekblad Gen.* III. 1853. 265. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 26.

8686. Oost Indisch heulsap. Uit Brandes, Archiv. Bd. XXVIII. H. 3. Voortreffelijkheid boven het Turksche opium, volgens het onderzoek van Dr. Abel, bepaald van dat uit

Bengalen). *Schei- en Artsenijmengk. Bibl* VIII. 1829. 112.

8687. Beschrijving van den opiumhandel der Engelschen op China, 1816—1840, volgens A. de Jancigny, overgenomen uit de Revue des Deux Mondes, 1841. *De Kopiist,* 1e j. 71—84.

8688. Opium op Java geteeld. Mededeeling: 1o. uit de Bat. Court. v. 14 April 1827, No. 19, van het rapport, dd. Batavia, 14 Maart 1827, van J. E. Doornik over zijn onderzoek naar de hoedanigheden van opium geteeld en verzameld op het landgoed Kopping, bij Samarang, behoorende aan den res. H. J. Domis. 2o. uit dez. court. v. 21 April 1827, No. 22, van het rapport, dd Buitenzorg, 28 Februarij 1827, van G. J. A. Kollmann, met zijne geneeskundige waarnemingen, over het opium, door W. Kent in de Preanger regentschappen gecultiveerd. 3o. uit dez. courant, van het rapport van C. A. Perret, inhoudende de resultaten van zijn scheikundig onderzoek der 3 soorten van opium door W. Kent gecultiveerd en aangeboden. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 84, 90 en 93.

8689. Bijzonderheden nopens de nassaai, de bast van een soort van Laurierboomen, in de binnenlanden van Nieuw Guinea, dat een koortswerend middel zou zijn. *Sloet, Tijds.* XV. 303.

8690. Over de verschillende soorten van Kardamom uit den handel en over het Amomum Danielli; volgens Hooker door Th. Martius. Uit Oesterr. Zeitschr. für Pharmacie. No. 5, 1853 *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 171.

8691. Brief, dd. Soekadana 6 Nov. 1860. L. Az., van den kontroleur in de afd. Sekampong, A. L. H. A. Nagel over Cardamomum of Kapoer laga, in de Lampongs. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 109. — Rapport, dd Buitenzorg 25 Jan. 1861, van J. E. Teysmann hierover. *Ald.* 136.

8692. Aanmerkingen nopens de niet genoeg bekende Chineesche Rhabarber-plant en het Tartaarsche gewas, door J G. Kalenberg. *Vad. Lett* 1777. VI. 2. 93. — Idem. Berigt wegens de Chineesche Rhabarber-plant. Mededeeling van een' brief van den opper-chirurgijn H. Teessen over deze plant. *Ald.* 1778. VII. 2 491.

8693. Onderzoek wegens de Radix Colombo door M. Josse, Pharm. du Collège de Paris. Medegedeeld door M. Andry, uit Histoire de la Société Royale de Medicine. Anno 1779. *Vad Lett.* 1784. VI. 2. 9.

8694. Het aloe-hout (lignum aloes) of paradijshout, ook genoemd Calambac, door A. H. B. G. Uit het Passoeroeaansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 216.

8695. Ricinus-olie uit den plantentuin van het Groot Mil. Hospitaal te Weltevreden, door P. J. Maier, dd. Weltevreden 20 Aug. 1851. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851. 352.

8696. Bericht aangaande de echte oleum Cajupoeti, inzonderheid betreffende derzelver afkomst, en hoe zij onlangs alhier van folia Cajupoeti is gestookt, beschreven door M. Houttuyn. *Vad. Lett.* 1774. III. 2. 104.

Was, Vet, Olie, enz.

8697. Verzoek van den Direkteur der producten enz. T. Ament, bij brief. dd. Batavia 6 Feb. 1856, No. 731, om de beschrijving van een doelmatige pers tot het afscheiden van olie of was uit den Javaanschen wasboom, tevens toezendende vruchten van dien boom. Uitnoodiging aan J. Groll voor de verlangde beschrijving, en aan J. J. Altheer om de botanische bepaling van den boom. Not Nat. Vereen. v. 23 Februarij 1856. *Nat. Tijds. N. I.* X. N.S. VII. 1856. 447. — Mededeeling door Altheer betreffende dezen boom, zijnde Rhus succedaneum, bij de Japanezen bekend onder den naam van fasi noki en raunoki of wasboom. Not. Nat. Vereen. 10 April 1856 *Ald.* XI. 3 S I. 1856. 234. — Herinnering door den Dir. bij brief dd. Batavia 15 Mei 1856, aan zijn gedaan verzoek; Nota van J. Groll en bemoeijingen van J. J. Altheer. Not. Nat. Vereen. 11 Junij en 26 Junij 1856. *Ald.* 467, 473.

8698. Chineesch insektenwas. Uit Pharm. Journ. and Transact. April 1853, ook genaamd Chinnyphila, Pihla of Pela, Japansche was, Chineesch plantenwas, spermaceti vegetabile; zijn geschiedenis, voortbrenging, verzamelplaatsen, scheikundige karakters en zamenstelling, handel en gebruik. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 260.

8699. Pela, eene wassoort in China. *Ned. Weekblad. Gen.* III. 1853. 83.

8700. Over het insekten-was in het binnenland van China. *Sloet, Tijds.* XX. 49.

8701. De talkboom. Beschrijving van de inzameling, bereiding en deugdzaamheid dezer plantaardige talk, op het eiland Tschusaw, aan de Oostkust van China; benevens mededeeling nopens de welgeslaagde invoering van dezen boom in Bengalen. *Rec. o. d. Rec.* 1844. *Meng.* 171.

8702. Verkrijgen van vetstof voor kaarsen uit plantentalk van Borneo en muskaatboter, van G. F. Wilson. Uit Le Technologiste, Avril 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 179.

8703. Kaarsen van de zaden der Tjampaka Sellong. Beschrijving van verkrijging der vetstof door van Hemert. Ontleend aan zijn Nota, gevoegd bij kaarsen tentoongesteld te Batavia in 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. 79.

8704. Verslag over de uitkomsten van een scheikundig onderzoek der vruchten van Tangkallak, zijnde een vetgevende vrucht, waarvan kaarsen worden gemaakt, door H. W. van Gorkom, dd. Buitenzorg 16 Junij 1858. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1859. 410.

8705. Mededeelingen van J. Wolff, betreffende Minjak tingkawang, op Borneo als een vetstof tegen het roesten, bij brief dd. Samarinda 2 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI 4 S. II 1858—1859. 69. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. Batavia 1 Dec. 1857, No. 2458, van den Chef der geneesk. dienst, G. Wassink, betreffende deze vetstof *Ald.* 76. — Verzoek aan J. Wolff te Koetei en aan C. C. Hardenberg te Sambas om uitvoerige mededeelingen. Not. Nat. Vereen. 11 Dec 1857. *Ald.* 77. — Brief, dd. Batavia 8 April 1858, No. 627, van G. Wassink, betreffende de proeven genomen met dit roestwerend middel. *Ald.* 212. — Mededeeling door M. Th. Reiche van zijne proeven. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Ald.* 213. — Toezending met toelichting door C. C. Hardenberg van een voorraad minjak tingkawan, bij brief, dd. Sambas 9 April 1858; benevens verzoek aan J. E. Teysmann om een botanische bepaling der vruchten en bladen van den boom, waaruit deze planten-talk bereid wordt. Not. Nat. Vereen. 25 April 1858. *Ald.* 213. — Tekst van den brief, dd. Buitenzorg 26 Augustus 1858, van Teysmann, inhoudende de verlangde toelichtingen betreffende soorten van minjak tingkawan. *Ald.* 309.

8706. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No. 88, over eene klimop-plant op Ternate, Pao-Pao genaamd, die de inlanders gebruiken om te wasschen. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg 1862. 18, 25, 191, 216. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 169. *T. N. I.* 24e j. 1862. II. 387. — Dit vraagpunt, niet beantwoord noch behandeld, is als No. 95 op nieuw voorgesteld door het Bestuur van het XVIIIe Congres te Leeuwarden van 23—26 Junij 1863; doch met geen beter gevolg. *Verslag Congres* XVIII. Leeuw. 1863. 17. 230.

8707. Verslag van de verrigtingen der kommissie, ingesteld bij gouv. besluit dd. 1 Feb. 1856, No. 3, tot het nemen van lichtproeven en het constateeren van de eigenschappen van inlandsche lampolie (en wel van verschillende soorten van klapper-, katjang- en vette kaneelolie, benevens van kamirie-, spermacetie-, kanarie-, Makjansche-, castor-, djarak-, thee-, widjen-, olijf-, amandel-, en kapas-olie) door P. J. Maier. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 381. 509, 513

8708 Verslag van P. J. Maier over eenige grondstoffen, en de daaruit getrokken producten voor de industrie, als: kaneelvet, karoeïn-balsem, kamirie-, kjarak-, en dapok-olie. Not. Nat. Vereen. 7 Maart 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 173.

8709. Rapport aan den Min. van Kol. omtrent kaneelvet en karoeinbalsem, door G. J. Mulder, dd. Utrecht 3 Jan. 1864. Betreft de scheikundige analyse van P. J. Maier. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1864. 268, 433.

8710. Iets over de Behen-olie; door X. Over het belang der benuttiging van den Kellor-boom op Java voor de bereiding dezer olie. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 464.

8711. Mededeelingen door G. F. de Bruyn Kops, namens J. H. Walbeehm, betreffende Boea-Pra, dienende tot spijs en bereiding van olie in den Riouw-Archipel. Not. Nat. Vereen. 27 Sept. 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. V. 1863. 348. — Zakelijke mededeeling dier miss. dd. 6 Oct. 1862 van J. E. Teysmann, betreffende de hem gezondene Boea-Pra. *Ald.* 351.

8712. Iets over de kadam door J. F. R. S. van den Bossche. Kultuur en bereiding dier olie in de Padangsche bovenlanden. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 366.

8713. Iets over Arachis hypogaea, door J. J. Altheer. Met afbeeldingen. (Katjang tanah der Maleijers, opleverende de katjang-olie; kruidkundige beschrijving, voorafgegaan door die van Poiteau; *Nat. Tijds. N. I.* VIII. N. S. V. 1855. 127.

8714. Over de katjang-olie van Gossmann. Uit Annal. d. Chemie u. Pharm. Januar. 1854. 1. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 145.

8715. Mededeeling door J. Tromp betreffende zijne proefnemingen met gezuiverde katjang-olie, geschikt voor alle wijzen van verlichting. Not. Maatsch. Nijv. 21 Junij 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorsp. Bijdr. 221; III. 1856. 126. — Mededeelingen van W. Poolman betreffende deze gezuiverde olie. Not. Maats. Nijv. 20 April en 5 Aug. 1856. *Ald.* III. 1856. 303, 389.

8716. Katjang-, arachiden- en aardnotenolie, door S. Bleekrode. Geschiedkundig overzigt van de kultuur, opbrengst, bestanddeelen en handel. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 347.

8717. Mededeeling, door D. W. Rost van Tonningen, betreffende de wijze en de resultaten van een verlichting door katjang-olie te Buitenzorg. Not. Nat. Vereen. 14 Julij 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 188.

8718. Pogingen door de Nat. Vereen. in N. I. tot het verkrijgen van een volledig herbarium van de boomen of planten, welke de karoein- en lagam-olie opleveren. Not. Nat. Vereen. 6 Junij 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 471.

8719. Over het veelvuldig gebruik van den kokosboom. Uit de verhandelingen van het Weener genootschap der Nat. Hist., door D. Buddingh. *Mentor Z. en D.* 1827. 277, 285.

8720. Wenken en raadgevingen voor de kokos-kultuur op woeste boschgronden, door H. W. van Waey, dd. Samarang, 4 Sept. 1858. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 40.

8721. Mishandeling van den klapper-palm, door K. F. Holle, dd. Garoet 20 Dec. 1863. Waarschuwing tegen het gebruik der jonge klapper-bladeren. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 234.

8722. De kultuur van den klapper- (kokos-) boom in den Indischen Archipel, door H. J. Lion, dd. 's Hage Oct. 1855. Mededeelingen en opmerkingen, gevolgd door eene beschrijving van eene klapper-plantage op Ceilon. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 316.

8723. Mededeeling door W. Poolman, betreffende eene bewerking waardoor op Ceilon de kokosolie door middel van kalk voor de verzending in vasten toestand gebragt wordt. Not. Maatsch. Nijv. 31 Julij 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorsp. Bijdr. 301. — Rapport aan de Direktie van de Ned. Ind. Maatschappij van Nijverheid omtrent eenen nieuwen vorm waarin kokosnotenolie kan verzonden worden, door J. J. Altheer, dd. 22 Oct. 1855, en gedaan naar aanleiding van bovengenoemde mededeeling. *Ald.* III. 1856. 115. — Bijzonderheden nopens de uitgave en eene proefneming met zoodanige wijze van verzending naar Nederland. *Ald.* 100 en 488 — Oordeel van S. Bleekrode hierover. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 347.

8724. Over den toenemenden uitvoer van kokos- of klapperolie van Ceilon, en aansporing tot betere bereiding van die olie in Ned. Indië. *Sloet, Tijds.* XIII. 428.

8725. Vraag ter beantwoording gesteld voor het Derde Nederlandsche Nijverheids-Congres vanwegen de Nederl. Maatschappij ter bevord. van Nijverheid te houden te Amsterdam den 14 Julij 1859, getiteld: Over de kokosolie, en daarvoor in onze O. I. Bezittingen op te rigten fabrijken. *Tijds. Nijv.* XXII. 2 R. VII. 1859. 5e st. 15. — Verslag van het verhandelde over deze vraag. *Ald.* 43.

8726. Vraag voorgesteld door het Bestuur

van het XIXe Nederlandsch Landhuishoudk. congres van 20–24 Junij 1864 te Haarlem, over »de oorzaak dat de produkten van den klapperboom, zoowel de olie-soorten als de kopperahs, op Java niet, even als op het eiland Ceylon, het voorwerp van geregelden en winstgevenden uitvoer zijn." *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 432. — Beantwoording dezer vraag door J. A. Krajenbrink, partic. landhuurder in Krawang, dd. Teloek Jambie, Krawang, 10 Maart 1864. *Ald.* X. N. S. V. 1864. 331. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XIX. 1864. Haarlem 262. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 214. — Idem door W. van Raalten, dd. Kramat 4 Maart 1864. *Verslag Congres* 288. *Tijds. Nijv. N. I.* X N. S. V. 1864. 330 — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Verslag Congres.* 202.

8727. Kokosolie-fabrieken op Borneo; door V. W., dd. Samarang Sept. 1859. Gunstige resultaten te verkrijgen door het in werking brengen van eene kokosolie-fabriek of molen te Pontianak; doch afkeuring van zulk eene onderneming op Java. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 129.

8728. Eene concessie van woeste gronden op Java. Bijzonderheden nopens de concessie verleend aan H. Zollinger voor een onderneming op Java tot het planten van kokosboomen en het bereiden van kokosolie, met ondersteuning van eenige kapitalisten, waaronder J. J. Rochussen. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 448.

8729. Staat aantoonende de vruchtboomen, waaronder in het bijzonder de klapperboomen, in elk der regentschappen van de res. Cheribon in 1858, door P. Bleeker, dd. Jan. 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 6.

8730. Aansporing der bevolking in de afd. Makasser en Noorderdistricten ter uitbreiding van de klapperteelt. *Stoet, Tijds.* XXII. 181.

8731. Opgave van het aantal klapperboomen in elke afdeeling en in elk district van de Minahassa gedurende 1853, 1856, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 367.

8732. Verslag van den toestand der klapper-kultuur en fabrikatie van olie in de Minahasa van Menado in 1853; door A. J. F. Jansen, resident, dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. T. L. V.-kunde* X. 4 S. I. 1861. 251.

8733. Iets over de uitbreiding der klapper-kultuur in de res. Manado. Zijnde het advies van den res. van Menado, A. J. F. Jansen, omtrent het daarover bij de Indische Regering gerezen denkbeeld. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 43, 114.

8734. Staat aantoonende het aantal vruchtdragende en niet-vruchtdragende klapperboomen op elk der Banda-eilanden in ieder jaar van 1857—1860. *v. d. Crab, Molduksche Eil.* Batavia 1862. 46.

8735. Beschrijving van den toestand der klapperteelt, productie en fabrikaat van olie in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, in leven gouv. der Molduksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* VIII. 3 S. II. 1859. 43.

8736. Staat aantoonende het aantal klapperboomen in de afd. en eilanden van de res. Amboina in ieder jaar van 1857—1860. *v. d. Crab, Molduksche Eil.* Bat. 1862. 203.

8737. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen, over het rans worden der klapperolie. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 306.

8738. Onderzoek naar de vaste vetzuren van de kokosolie, door A. C. Oudemans Jr. Overgedrukt uit: G. J. Mulder, Scheik. verhand. en onderzoek III. 1e stuk. Rott. 1860. 84. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 501; XXIV. 5 S. IV. 1862. 116.

8739. Iets over de verzending van gedroogde kokosnotenkern naar Nederland. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 231.

8740. De Lagam-olie van Sumatra; door P. J. Maier, dd. Weltevreden, 4 Maart 1852. Scheikundig onderzoek van de olie gelijkende op den Amerikaanschen kopaiva balsem, verzameld door L. van der Vinne, ads. res. van Ayer-bangies en Rau en onderhoorige eilanden. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 487.

8741. Gebruik van de olie en gom van den Mahwahboom, door C. Hamilton. *Vad. Lett.* 1792. 2. 197.

8742. Gebruik van de bloemen van den

Mahwah-boom, door C. Hamilton. *Vad. Lett.* 1792. 2. 197.

8743. Aanbieding door G. F. de Bruyn Kops, namens J. H. Walbeehm te Riouw, van een takje met blad en vrucht van den Kajoe-Bengkoe-boom, waaruit de inlanders eene eetbare olie trekken, welke bij het bereiden van spijzen wordt gebezigd. Not. Nat. Vereen. 20 Nov. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 261. — Brief, dd. Buitenzorg 27 Nov. 1861, van J. E. Teysmann, inhoudende zijne opmerkingen over Kajoe-Bengkoe, Bidara-Laoet, Bidara-Gajong, Bidara-Goenong, Bidara-Pahit en Kajoe-Oelar. *Ald.* 272. — Tekst der Nota omtrent eenige produkten van Riouw, door J. H Walbeehm. Deze betreft Kroeing-Laban Sawang, ook wel genaamd Laban-Dawon Lebar, en Laban-Djangoet of anders Laban-Dawon Haloes. Not. Nat. Vereen. 14 Dec. 1861. *Ald.* 273. — Bijzonderheden nopens de toezending door C. W. Walbeehm, te Riouw, van planten en flesschen olie van de Minjak-Bengkoe, -Sawang,- Kroeing en -Ladang-Djangoek. Not. Nat. Vereen. 22 Febr., 26 April, 24 Mei 1862. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 453, 471, 512. — Verslag van J. C. Bernelot Moens, met scheikundig onderzoek van Minjak bengkoe van Riouw. Not. Nat. Vereen. 13 Junij 1862. *Ald.* 481. — Brief, dd. 15 Julij 1862, van J. H. Walbeehm te Riouw, betreffende de productie, inzameling en handelsprijs dezer olie. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 314. — Nota, betreffende den groei van den Bengkoe-boom en de bereiding van de olie uit de vrucht, alsmede van die van den Koemenian-boom, door J. H. Walbeehm te Riouw. Medegedeeld door G. F. de Bruyn Kops. Not. Nat. Vereen. 23 Aug. 1862. *Ald.* 336.— Toezending door J. H. Walbeehm te Riouw van balen met Bengkoe-pitten aan de Nat. Vereen. N. I.; Not. Nat. Vereen. 9 Mei 1863. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 429.

8744. Mededeeling door S. A. Bleekrode Jr. van bijzonderheden nopens Bengkoe-olie. Not. Nat Vereen. 23 Julij 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 451.

8745. Zakelijke inhoud der miss. dd. 29 Oct. 1862, van J. Hubeck te Kendangan, over minjak sindor en de wijze waarop deze olie verkregen wordt in de Z. en O. Afd. van Borneo, alsmede over een andere olie aldaar, genaamd minjak kroein. *Nat. Tijds. N. I.* XXV. 5 S. 1863. 375.

8746. Scheikundig onderzoek van minjak sindor, minjak kroeïn en minjak tampoeran, afkomstig van Amoenthai (Borneo), door J. W. Gunning. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 310.

8747. Inlichting omtrent het voorkomen en de verzameling van minjak tamparantoe in het rijk van Sambas; door A. J. Andresen, milit. kommandant v. Westelijk Borneo. Not. Nat. Ver. 22 Junij 1854. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 520.

8748. Neroli door D. Ples. Beschrijving der bereiding uit djeroek besar. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 367.

8749. Olijfcultuur op Java. Uit de Jav. Cour. v. 26 Maart 1829, No. 37. Instructie door de Hoofdcommissie van Landbouw gegeven. *Ind. Mag* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 35.

8750. Eigenschappen der palmolie, door Grasman, te. Petersburg. Uit Buchner's Repertorium. B. XXX. H. 1. *Schei- en Artsenijmengk. Bibl.* VIII. 1829. 222.

8751. De oliepalm van Guinea, Elaeis Guineënsis, door J. S. G. Gramberg, dd. Palembang 20 Oct. 1863. Beschrijving van den boom en zijn kultuur en de bereiding der olie, voorafgegaan door een overzigt van de geschiedenis van den proefaanplant van den oliepalm in Nederlandsch Indië, meer bepaald in de res. Palembang sedert 1859. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 238.

8752. Mededeelingen door P. J. Maier, betreffende vet, in Buitenzorg bereid, uit de pitten van de vruchten der Ramboetan poelassan, (Nephelium glabrum Nor.) Not Nat. Vereen. 20 Maart 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 227.

8753. Scheikundige ontleeding der vruchten van den Rarak-boom, Sapindus Saponaria van Linnaeus, door Thomas Horsfield. *Verh. Bat. Gen. N. I.* VII. 1814. No. VII.

8754. De Indische boomboter; door A. H. B. G. Overgenomen uit het Passoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 218.

8755. Nota omtrent eenige uit Bankasche

vruchten getrokken oliën, door H. L. van Bloemen Waanders. Not. Nat. Ver. 6 Sept. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 419.

8756. Beschrijving van de bereiding van boom-olie op de Mentawei eilanden, door H. von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853. 435.

8757. Iets over de cultuur van het Chineesch raapzaad. *Vad. Lett.* 1803. 2. 686.

8758. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres in 1860 te Amersfoort, No. 123, over de Sesamum oleïferum van Nederlandsch Guyana, dezelfde als die, welke in de Levant en in de Lampongs op Sumatra voorkomt. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1850. 403. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860 149. — Verslag van het verhandelde hierover. *Ald.* 267, 286.

8759. Over de Wiedjien of Sesamum olie, door H. W. van Gorkum, dd. Buitenzorg 8 Jan. 1859. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 188, 209. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 343.

8760. Katoenzaad-olie. Uit „de Nijverheid" Februarij 1854. Hare aanwending, en de oprigting eener fabrijk ter vervaardiging dezer olie te New Orleans. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 13.

8761. Harsolie tegen wrijving in machines. Uit Polytechn. Centralblatt. 1853. No. 12. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855 Uittr. 117.

8762. Request, dd. Jan. 1784, van J. Tersteeg en Zoon cum suis, allen stokers van oliën en die traficq exercerende te Amsterdam, aan de Staten-Generaal, om bij interpretatie van het octrooi aan de O. I. Comp. Ao. 1602 en opvolgende prolongatiën te verklaren, dat de Compagnie onbevoegd is hier te lande oliën uit specerijen te doen stoken of fabriceren, of in Indiën of elders gestookt, hier te lande te debiteren of te verkoopen. *Res. Holl.* 14 Julij. 1784. II. 1e dr. 1420. *Ald. Stuk.* 1784. III. 14 Julij. — Missive, dd. Amsterdam 23 Maart 1784, van Bewindhebbers der O. I. Comp. ter kamer Amsterdam, houdende hun berigt hierop. *Res. Holl.* 14 Julij 1784. II. 1e dr. 1416. *Ald. Stuk.* 1784. III. 14 Julij.

8763. Vraag gesteld door het Derde Nederlandsche Nijverheids Congres van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te houden te Amsterdam den 14 Julij 1859, over de kostbare reukoliën uit Indië te krijgen. *Tijds. Nijv.* XXII. 2e R. VII. 1859. 5e st. 19. — De behandeling der vraag uitgesteld tot 1860 *Ald.* 77.

8764. Over de onbekendheid der aetherische oliën der Molukken in de Engelsche parfumerie-nijverheid. *Sloet, Tijds.* XV. 243.

8765. Vraag voor 1854 uitgeschreven door de Nat. Vereen. in N. I. over etherische oliën op de Molukken verkregen. *Nat. Tijds. N. I* VI. N. S. III. 1854. 26. — Herhaald voor 1855. *Ald.* IX. N. S. VI. 1855. 18. — Voor 1856. *Ald.* XI. 3 S. I. 1856. 31. — Voor 1857. *Ald.* XIII. 3 S. III 1857. 37. — Voor 1858. *Ald.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 163. — Voor 1859. *Ald.* VI. 1859—1860. 42.

8766. Nootmuskaat-zeep en nootmuskaatolie, door Brilman, dd. Batavia, 22 December 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 318.

8767. Mededeeling door A. Botter, dd. Poerwakarta 1839, betreffende een proefneming op Java met het stoken van kaneelolie. *T. v. N. I.* 2e j. 2e d. Batavia 1839. 135.

8768. Kamferolie, een voordeelig handelsartikel van Serawak. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 255.

8769. Manier waarop men in de Oost-Indiën de oly van rosen bereidt, gemeen gemaakt door Donald Monro. *Letterb.* VIII. 1792 15.

8770. De rozenolie in Indië, attar geheeten, te Gasipore bij Benares; de rozenteelt, de bereiding der olie, handelswaarde en verkoop in 1839, volgens Dr. Jackson. *Vad. Lett.* 1843. II. 197.

8771. De Koesambie of Makassarolie; door A. H. B G Overgenomen uit het Pasoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. Beantwoording der vraag van W. H. de Vriese, getiteld: „welke plant levert de Makassarolie?" *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 215.

8772. Thee-olie. Mededeeling betreffende de bereiding en het gebruik in China, alsmede de handelswaarde, volgens Thompson. *Letterb.* 1838. II. 240.

8773. Berigt van de Nardus Indica, of Oost-Indische Nardus, door G. Blane *Vad. Lett.* 1792. 2. 13.

8774. Patchouli. Overgenomen uit het Pharmac journal and transact. 1841. Vol. IV. p. 80. Bijzonderheden nopens deze aromatische plant in Bengalen. Isle de France en China, en haar invoer en waarde in Engeland in 1844. *Tijds. v. Hand. en Nijv.* IIe j. 1845. I. 391.

Gutta Percha, Gom, Hars, Kamfer.

8775. Zakelijke inhoud van den brief, dd. Batavia 18 Maart 1863, van J. P. G. Gramberg, ter aanbieding van monsters van produkten uit het rijk van Siak, voornamelijk bestaande uit soorten van getah, damar en minjakh. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 414. — Rapport van J. C. Bernelot Moens over deze monsters naturaliën van Siak. Not. Nat. Vereen. 9 Mei 1863. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI 6 S. I. 1864. 426.

8776. Over eenige voortbrengselen van het plantenrijk uit de Westerafdeeling van Borneo, welke voor den handel in Nederland aanbeveling verdienen; door W. H. de Vriese. Medegedeeld in de verg. van 26 Oct. 1861, meer bepaald Dammar mata koetjing, Minjak tangkawang, en gutta percha. *Verslag Kon. Akad. d. Wet. Nat.* XIII. 1862. 72.

8777. Aankondiging van het werk over de minjak tangkawang en andere voortbrengselen van Borneo's Westerafdeeling door W. H. de Vriese. Over de oorzaken der onbekendheid van een zeer belangrijk product onzer eigen koloniën, als de Minjak tangkawang. *Sloet, Tijds.* XXII. 49.

8778. Handleiding tot het verzamelen van kaoutchouk of elastieke gom. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 29.

8779. Mededeeling van de resultaten van het onderzoek eener van gouvernementswege ingestelde commissie naar de wijze van inzameling en de productie van de kaoutschouk in Assam; door W. Griffith. *Letterb.* 1840. I. 173.

8780. Over het gewas der elastieke gom op het Prins van Wallis-eiland, een melkachtig sap van hetzelve, benevens proeven over deszelfs nuttigheid, door J. Howison. Uit Asiatic Researches, Vol. V. 117. *Oecon. Courr.* V. 1802. 99, 108, 121.

8781. Toezending bij brief dd. 25 Maart 1862, door den res. van Palembang J. A. W. van Ophuysen, van een stuk Karet, Akar-karet, Getah karet, (caoutchouc) uit het rijk Djambi afkomstig. Verzoek om inlichtingen omtrent de wijze van winning, den voorraad, de plant waarvan zij afkomstig is, den prijs en de kosten van vervoer. Not. Nat. Vereen 12 April 1862. *Nat Tijds. N. I.* XXIV 5 S. IV. 1862. 445. — Brief, dd. 7 Oct. 1862, No. 2840, van den res. van Ophuijsen, alsmede brief, dd. Djambi 15 Junij 1862, van den politieken agent te Djambi, K. F. Schultze, in antwoord hierop. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 355. – Brief, dd. Buitenzorg 10 Mei 1862, van J. E. Teysmann, inhoudende de resultaten van zijn onderzoek, benevens zijn advies. *Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 358. — Zakelijke mededeeling der missive dd. 31 Maart 1863, No. 10, van de N. I. Maatsch. v. Nijv. en Landbouw betreffende haar voornemen, om dit produkt in den handel bekend te maken. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 419. — Brief, dd. 10 Jan. 1863, No. 60, van den res. van Palembang, P. L. van Bloemen Waanders, houdende inlichtingen omtrent de bewerking, inzameling, productie en handelsprijs van Akar-karet en de daaruit verkregen gom-elastiek. *Ald.* XXVI. 6 S. I. 1864. 151. — Missive, dd. 7 Feb. 1863, van J. E. Teysmann, ter bestemming dezer plant, en andere gom-elastiek soorten. *Ald.* 158.

8782. Mededeelingen betreffende den gom-elastiekboom, pohon kekaret en pohon boenoet, in de Lampongsche distrikten. Zijnde tekst van de brieven. *a.*, dd. Telok Betong, 1 Junij 1860, van den res. R. Wijnen; *b.*, dd. Koeroenganfsawa, 27 Mei 1860, van den kontr. van Telok Betong, G. A. van Delden. *c.*, dd Soekadana, 28 Mei 1860, van den kontr. in de afd. Sekampong, A. L. H. A. Nagel. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5 S. II. 1860. 380. — Verzoek aan D. W. Rost van Tonningen en J. E. Teysmann om hun advies in deze. Not. Nat. Vereen. 16 Aug. 1860. *Ald.* 407. — Brief, dd. Buitenzorg 30 Sept. 1860, van Rost van Tonningen, inhoudende zijn advies en dat van Teysmann. *Ald.* XXIII. 5 S. III. 1861. 73.

8783. Zakelijke inhoud van den brief, dd. 28 Oct. 1862 La. A., van den kontr. in de afd. Sekampong, A. L. H. A Nagel, over het sap van den tahooi in de Lampongs. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 110. - Rapport van J. C. Bernelot Moens, hierover; dit sap bevat een aanzienlijke hoe-

veelheid caoutchouc. Not. Nat. Vereen. 16 Jan. 1861. *Ald.* 149 — Toezending, bij brief, dd. Soekadana 10 Febr. 1861, No. 6, door A. Nagel, van getah-tahooi, en verdere berigten hierover. *Ald.* 220 435, 441, 456.

8784. Bijzonderheden nopens het rapport van Rost van Tonningen, inhoudende onderzoek van een monster gomelastiek en getahpertja, ingezonden van de Westerafd. van Borneo voor de Bataviasche tentoonstelling van 1853; als ook nopens de over deze zaak handelende missives, dd. 5 Dec. 1852, No. 26 van den kommies gedetacheerd tot de waarneming van het civiel gezag te Nieuw Brussel, P. C. van Eck; dd. 11 Junij 1853, van het bestuur der Handelsvereeniging te Batavia; dd. 30 Junij 1853 en No. 1477 en 1587, van den algemeenen Secretaris. Not. Maatsch. Nijv. 15 Nov. en 29 Dec. 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 96, 104. — Iets over kaoetsjoek en geta pertja, door D. W. Rost van Tonningen. Tekst van het bovengenoemde rapport. *Ald.* 215.

8785. Brief, dd. Telok-betong 16 Mei 1860, van den resident der Lampongsche distrikten, R. Wijnen, over het voorkomen van minjak kro-eng in de bosschen dier residentie, dienende tot het vrijhouden der praauwen van het indringen van water. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 5. S. II. 1860. 356.

8786. Gomelastiek van Borneo en Java. Uit de Javasche Cour. v. 15 Julij 1854 No. 56. Beschrijving der inzameling, met bijzonderheden nopens de soorten genaamd getah gangrit te Soekadana, getah njantaän te Sambas, en karet of kohlehlet op Java, naar aanleiding der toezending van een monster voor de Bataviasche tentoonstelling door P. C. van Eck, waarnemend posthouder te Soekadana. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 345. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 312

8787. Gom-elastiek op Java. Uit de Jav. Court. v. 12 Aug. 1828, No. 96. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. bl. 102.

8788. Productie van gom-elastiek (kollelet) in Tjiriengin, res. Bantam. Mededeelingen door den ads. res. van Tjiriengin, A. A. de Nijs, nopens de wijze van inzameling door de inlandsche bevolking, en den toenemenden handel in dit artikel sedert 1851. *Nat. Tijds. N. I.* III. 1852. 643. — Mededeeling, dd. Batavia 20 Dec. 1853, door P. J. Maier, betreffende de productie en handelswaarde van dit artikel in de res. Bantam in Nov. 1853. *Ald.* V. N. S. II. 1853. 354.

8789. Over de bereiding van voorwerpen uit kaoetsjoek door F. Sollier te Surène bij Parijs. Uit Bullet. de la Soc. d'encourag. Aug. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 282.

8790. Opgave van de verschillende einden, waartoe de kaoutchouk of elastieke gom gebruikt wordt; hare behandeling en toebereiding, en de uitvindingen daarin tot verbetering gedaan. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2d. 34–41.

8791. Over eenige planten uit den Indischen Archipel, welke gezegd worden getah op te leveren, door J. E. Teysmann en S. Binnendijk, dd. Buitenzorg, Nov. 1853. Verslag betreffende zestien soorten toegezonden van Riouw, Padang, Koetei en Soekadana. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 535, 541; VI. N. S. III 1854. 115.

8792. Getah pertja en andere getah-soorten, in 's Lands plantentuin te Buitenzorg. Mededeelingen van J. E. Teysmann. *Nat. Tijds. N. I.* I. 1850. 476.

8793. Gutta percha. Ontdekking, inzameling, eigenschappen en bereiding. *Keur v. Meng.* 1850. 372.

8794. Over de gutta percha, door Th. Oxley, chirurgijn op Prins van Wallis eiland, Singapore en Malacca De verdiensten van W. Montgomerie en Dr D'Almeida nopens de ontdekking en overzending in 1843 uit Singapore etc.; de wijze van inzameling, de hoedanigheid en het gebruik, ook in de aanwending bij chirurgicale operatiën enz. *Letterb.* 1848. I. 243, 258.

8795. Le getah-percha. Brief van G. A. Brouwer over de getah-pertja; overgenomen uit de Javasche Cour. *Melvill, Moniteur* III. 2. 108.

8796. Zakelijke inhoud der redevoering, gehouden ter gelegenheid van de Bataviasche tentoonstelling, uitgesproken in de vergadering der Natuurkundige Vereeniging in N. I. op 9 November 1853, door D. W. Rost van Tonningen, over de eigenschappen van de getah-pertja en hare veelsoortige bruikbaarheid. *Nat. Tijds. N. I.* V. N. S. II. 1853. 262.

8797. Bijzonderheden nopens het onder-

zoek naar het voorkomen enz van de getah pertja in den Indischen Archipel, ingesteld op uitnoodiging van het Ned. Ind. Gouvernement. Not. 14 Sept. 1852. *Nat. Tijds. N. I.* III. 1852. 635.

8798. Nadere berigten omtrent het voorkomen en den aard der getah pertjah van den Nederlandsch Indischen Archipel. Mededeeling met toelichting door S. D. Schiff, van de missiven, dd. 27 April en 6 Julij 1856, van den Hoogleeraar W. H. de Vriese, van die, dd. 19 Januarij 1856, No. 56, van den waarn. res der W. Afd. v. Borneo, A. J. Andresen; van het verslag omtrent een onderzoek naar de krangkrid door den 1en Luit. te Soekadana G. P. Te Winkel, en van het advies, dd. 6 Nov. 1856 van den Hortulanus J. E. Teysmann. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 317, 397. V. 1859. 96.

8799. Mededeeling bij brief, dd. 19 Junij 1855, door J. K. Hasskarl van zijne kruidkundige bepaling van een getah-pertjah-boom, onder den naam van kakosnanthus macrophyllus, en van den Balam tandoek onder dien van keratophorus Leerii. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 510.

8800. Tekst der Nota, dd Sintang 30 Januarij 1858, door H. von Gaffron, omtrent den getah-pertja-boom. De soort en hoedanigheid der getah-pertja op Borneo en hare bewerking, met opgave der inlandsche benamingen, die er in den handel voor gebezigd worden. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 224.

8801. De Engelschen zouden voor hunne rekening den door ons verzuimden rijkdom van het eiland Lingga aan gutta percha hebben geëxploiteerd. Mededeeling van „Een oude opmerker". *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 264.

8802. Beschrijving door J. M. van Leer, off. v. gez. te Palembang, van de soorten van getah pertja in die residentie, en van de wijze van winning en bereiding door den inlander aldaar. Medegedeeld volgens de inlichtingen van D. Fisher. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 116

8803. Getah pertjah in Palembang, als artikel van industrie. Tekst van het extract uit het rapport van den luit. kol. A. Meis, dd. Palembang 24 Oct. 1850 La. A., over de pogingen tot het winnen daarvan, en de proeven tot bereiding aldaar van veldflesschen uit deze stof. *Nat. Tijds. N. I.* II. 1851. 184.

8804. Aanteekeningen betreffende getah-pertja-boomen (Sapoteën), en getah-pertja van Zuid Oostelijk Borneo, naar aanleiding van ontdekkingen van J. Motley. Medegedeeld door W. H. de Vriese, Soerabaja den 14 December 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 299.

8805. Bijzonderheden nopens de getah pertja van Borneo, door van Prehn, medegedeeld in zijn brief dd. Sambas 19 Jan. 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Oorspr. Bijdr. 199.

8806. Getah pertjah in de Wester Afdeeling van Borneo. Berigten afkomstig van den res. dier afdeeling T. J. Willer en door hem ingewonnen van den gewezen waarnemenden gezaghebber te Soekadana P. C. van Eck en den Pangeran bandahara te Pontianak. Overgenomen uit de Javasche Courant van 6 Julij 1853. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S I. 1853. 420.

8807. Getah pertja van Borneo. Bijzonderheden nopens de proefneming bij den konstruktie-winkel te Soerabaja, met de soorten ontvangen van den Pangeran bandahara in de Wester Afdeeling; alsmede nopens de belangrijke inzamelingen in Matan, en uitvoer van het eilandje Temadjoe, vóór Soengei Doeri, naar Singapore. Overgenomen uit de Javasche courant van 25 Febr. 1854, No. 16. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 170. *Tijds Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 6. — Getah pertja van Borneo, ten vervolge van het bovenstaande. Bijzonderheden nopens de wijze van inzameling en productie, meer bepaald in Pontianak, Soekadana, Mampawa en Sambas, benevens resultaten van het onderzoek van die van 't eiland Temadjoe Overgenomen uit de Jav. Cour. van 15 Julij 1854, No 56. *Nat. Tijds. N. I.* VII. N. S. IV. 1854. 342. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 3.0.

8808. Mededeeling bij brief, dd. 19 Junij 1855, door J. K. Hasskarl nopens zijn poging en die van den res. der Preanger Regentschap H. C. van der Wijck, tot het opsporen in die res. van getah-pertja soorten. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 510.

8809. Over de gutta-percha. Beschrijving der bereiding in Engelsch Indië, alsmede bijzonderheden nopens de pogingen van Dr. Montgomerie tot bevordering van het gebruik tot verschillende doeleinden. *Tijds. Handw. Fabr.* II. 1852. 219.

8810 De bewerking der getah-pertja, door

D. Grothe. Overgenomen uit „de Volksvlijt” 1859, bl. 30. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 221.

8811. Over het gebruik der gutta percha, door M. Faraday. *Letterb.* 1848. I. 262.

8812. Zakelijke inhoud van den brief, dd. 14 Dec. 1861, van E. Netscher te Riouw, betreffende getah-soentei, in Siak gevonden wordende, benevens hare handelswaarde en uitvoer. Voorgenomen onderzoek door P. J. Maier en J. A. Krajenbrink van deze vetstof. Not. Nat. Vereen. 28 Dec. 1861. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 285. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. 5 Jan. 1862, van J. A. Krajenbrink betreffende bovengenoemd onderzoek. *Ald.* 291.

8813. Over gutta taban; door C. Aanteekeningen van B. Seemann en van Dr. Oxley nopens het uitwendig aanzien en de eigenschappen dezer gutta, benevens de productie en uitvoer op Singapore in elk der jaren 1844—1848. *Ned. Weekblad Gen.* II. 1852 531.

8814. Proeven met de gom van den Pohon-Upas op Java, door N. P. Foersch. *Vad. Lett.* 1784 VI. 2. 293. — Bestrijding hiervan door J. M. van Rhijn, medegedeeld door L. Nolst. *Vad. Lett.* 1789. IV 2. 155, 157.

8815. Overzigt der pogingen in 1830—1832 aangewend tot invoering der teelt van Arabische gomboomen op Java. Uit officiële bescheiden te zamen gesteld door S. van Deventer JSz. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 263. — Mededeeling door E. de Waal van hetgeen vroeger, 1830 en volgende jaren, omtrent de zoogenaamde Arabische gom bij het Indische bestuur is verhandeld. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6, bl. 131, 143.

8816. Aankweeking van nieuwe gewassen in onze Overzeesche Bezittingen, ter aanbeveling met name van de Mimosa, die Arabische gom levert, en den Sheaboom, die eene soort van boter geeft. *Sloet, Tijds.* I. 4e st. 1842. 87. — Overzigt van dit artikel; met beoordeeling en toelichting door E. de Waal. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6, bl. 126.

8817. Lijst van Dammar-soorten in de Lampongsche districten van J. E. H. Juch, waarn. gezaghebber, medegedeeld door H. Zollinger, September 1845. *T. v. N. I.* 9. Batavia 1847. Ie d. 31.

8818. Scheikundig onderzoek door S. A. Bleekrode, dd. Batavia 14 Oct. 1862, van eenige damar-soorten verzameld door den luit. Muller, in de Parmasan Amandit, afd. Amandit, res. Z. & O. Afd. v. Borneo. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N S. IV. 1863. 371.

8819. Staat aantoonende de prijzen van Djarak, in de afd. Bondowoso, res. Bezoeki, door C. J. Bosch, in ieder jaar van 1818 tot 1847. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 502.

8820. Brief, dd. Sambas 20 Julij 1857, van C. C. Hardenberg, inhoudende eene beschrijving van de harssoorten, dammer dagien kie-njang en dammar mata koetjing, alsmede van een getah-soort van Borneo. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4. S. II. 1858—1859. 5. — Rapport van P. F. H. Fromberg over deze hars-soorten. Not. Nat. Vereen. 19 Januarij 1858. *Ald.* 96. — Opmerkingen van W. H. de Vriese naar aanleiding van dit rapport. Not. Nat. Vereen. 19 Januarij 1858. *Ald.* 99.

8821. Scheikundig onderzoek van de gomhars der Hymenaea verrucosa, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Weltevreden, 15 Mei 1851. Geschiktheid voor vernissen, alsmede overige eigenschappen van de resina anime, toegezonden door J. E. Teysmann te Buitenzorg. *Nat. Tijds. N. I.* II. 1851. 351.

8822. Scheikundig onderzoek van de Resina carannae; een hars-soort, door P. G. Wijers, dd. Weltevreden 16 April 1855. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. I. VI. 1855. 116.

8823. Toezending, bij brief dd. Serang 23 Dec 1858, van acht monsters harssoorten uit de res. Bantam, door Raden Toemenggong Ario Tjondro Negoro, regent van Serang. *Nat Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 405.

8824. Zakelijke inhoud van den brief van den res van Riouw J. H. Tobias, ter aanbieding van hars-soorten, gewonnen uit den Tjingal-boom, zijnde Dammar daging van Borneo, en van den Ambaloe-boom uit Riouw. Not. Nat. Vereen. 12 Mei 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 144. — Mededeeling door P. J. Maier, der uitkomsten van het onderzoek door

J. C. Bernelot Moens, en van hare waarde voor handel en industrie. *Ald.* 178, 180.

8825. Scheikundig onderzoek van de gomhars der Garcinia mangostana, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Weltevreden 10 Maart 1851. Eene soort van guttegom, doch als kleurstof van mindere hoedanigheid, toegezonden door J. E. Teysmann te Buitenzorg. *Nat. Tijds. N. I.* II. 1851. 188.

8826. Scheikundig onderzoek van de hars der Garcinia mangostana, door N. Rietler. Uit de Ann. der Chem. und Pharmacie, door H. L. Jansen. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 93, 96, 119. XXI. 5 S. I. 1860. 13.

8827. Scheikundig onderzoek van gom van de Calotropis gigantea. R Br. door P. G. Wijers, dd. Pontjol April 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XV. 4 S. I. 1858. 188.

8828. Brief, dd. Teloek Djambi, 2 Oct. 1861, van J. A. Krajenbrink, ter aanbieding van een zaadbuisje van den Kroeing-boom, op Banka voorkomende, tevens inhoudende opmerkingen omtrent de systematische bepaling der plant, hare verschillende soorten in den Indischen Archipel, en het gebruik harer gomhars bij 't kalefaten. *Nat. Tijds. N. I.* XXIV. 5 S. IV. 1862. 237, 241. — Brief, dd. Buitenzorg 24 October 1861, van J. E. Teysmann, inhoudende zijn advies hierover. *Ald.* 244.

8829. Beschrijving van den echten Benzoin-boom en kamfer-boom van Sumatra, door M. Houttuyn. *Holl. Maats. v. Wet.* XXI. 1784. Zie *Vad. Lett.* 1785. VII. I. 431.

8830. De Kamfer-boom op Sumatra. Beschrijving der inzameling van de kamfer te Tappanooly, hare produktie en handelswaarde. *Boeks.* Julij 1823. 71.

8831. Mededeeling betreffende den kamfer-boom in Mandheling en beschrijving van de inzameling en sortering der kamfer en kamferolie, alsmede beider handelswaarde; door T. J. Willer 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 377.

8832. De bereiding van kamfer in Japan; door P. J. Maier. Met afbeeldingen. Zijnde letterlijke mededeeling der beschrijving gegeven door den Japanschen scheikundige O. W. Keijemon, in antwoord op de gevraagde inlichtingen bij de beantwoording van diens eersten brief. *Nat. Tijds. N. I.* III. 1852. 631.

8833 Mededeelingen door J. D. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de inzameling van kamfer, amber de gris, drakenbloed en anime, op de Noordoostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 105, 106, 107 en 110.

Verfstoffen.

8834. Verhandeling over de ambergrijs of grijze amber, door A. Abeleven en Doctor Feldmann. Rapport van A. Abeleven, oud-gouverneur van Ternate medegedeeld door Dr. Feldmann aan de Acad. Royale des Sciences et belles Lettres te Berlijn. *Vad. Lett.* 1771. V. 2. 67.

8835. Scheikundige verhandeling over de ambergrijs der Moluksche eilanden. Door S. Kriele. Hoofdzakelijk door Dr. Feldmann medegedeeld aan de Academie Royale des Sciences et belles Lettres te Berlijn. *Vad. Lett.* 1771. V. 2. 70.

8836. Ambregris van Makasser door J. W. Gunning Resultaten van zijn onderzoek. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 308.

8837. Opgaven van hetgeen de kooplieden te Bordeaux voor Oost-Indische amber verkoopen. *Letterb.* IV. 1790. 178.

8838. Over eene Japansche kleurstof, die gebleken is afkomstig te zijn uit de Saffloer, Carthamus Tinctorius L., door A. H. van der Boon Mesch. *Tijds. Nijv.* XXVI. 3 R. IV. 1863. 201. — Voorloopige mededeeling door v. d. Boon Mesch in de verg. van 27 Dec. 1862, 31 Jan. en 28 Maart 1863. *Versl. Kon. Acad. d. Wet. Nat.* XV. 1863. 226, 286, 359.

8839. Over eene nieuwe Chinesche verwstof, door Prof. Stein, te Dresden. Mededeeling van zijn scheikundig onderzoek der Chinesche gele bessen, gevolgd door zijn aantooning van het gebruik, dat in de ververijen kan worden gemaakt van rutinezuur en van de Chinesche gele bessen. *Tijds. Handw. Fabr.* III. 1853. 391, 397.

8840. Over een gewone kleurstof, afkom-

stig uit China; door Persoz. *Tijds. Handw. Fabr.* III. 1853. 82.

8841. De deugdelijkheid van Chinesche galnoten. Uit Polyt. Journ. B. 114. S. 434. *Tijds. Nijv.* XVIII. 2e R. III. 1855. 126.

8842. Mededeeling door H. M. E. C. v. B, betreffende de kwaliteit en de uitvoer van eene soort van geelhout uit Siam. Overgenomen uit de Singapore Chronicle v. 3 Febr. en Asiat. Journal, Sept. 1825. *Letterb.* 1826. I. 381.

8843. Berigt over twee planten, welke de gele verwstof en het vernis opleveren, waarvan voor theekisten gebruik wordt gemaakt. Mededeeling door E. de Waal van de Nota, dd. Buitenzorg, 11 Junij 1844, van J. E. Teysmann, over de wongtsi en tangjouplanten; voorafgegaan door het begeleidend schrijven van C. Visscher. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. bl. 214.

8844. Eenige verwstoffen op Java en Sumatra; door de Sturler. Uit de Jav. Cour. v. 22 April 1828, No 49. Aanbeveling van proefnemingen met Kasoemba Java, akar bingkoedoe, akar mangkoedoe, en rottan djerenang; voorafgegaan door een handleiding voor de bereiding der verwstof uit de bixa orillana, genaamd in het fransch roucou maleisch galienggam, kasoemba klieng of galoegoe; beide naar aanleiding van het besluit van den commissaris gen. tot het planten van dezen boom langs de wegen op Java. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 7 en 8. bl. 162.

8845. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres van 26—30 Junij 1865, te Assen, over de „Koedoe-heester, Morinda Citrifolia op Java aan te planten voor verfstof. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I *Verslag Landhuishoudk. Congres* XX. Assen 1865. 27. — Tekst der Memorie hierover van D. W. Schiff. *Ald.* 214. — Verslag van het verhandelde op het Congres. *Ald.* 83, 156.

8846. Onderzoek van eene verwstof voorkomende en gebezigd wordende in de Padangsche Bovenlanden, door G. Wassink, dd. Batavia 20 Mei 1864. Deze is afkomstig van een boom, in Padang genoemd Oebar en op Java bekend als Kimandjil ook wel mandjil. Hierin mededeeling van het scheikundig onderzoek door den apoth. P. G. Wijers. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 434.

8847. Over het gitzwarte vernis, „Rak" genaamd in Siam, over den vervoer daarvan naar Nederland, over de belangrijkheid van een overplanting op Java van deze verwhoudende plant. *Sloet, Tijds.* XIII. 425.

8848. Opmerkingen van P. Bleeker over het gebruik in de Bovenlanden van Batavia om katoen te verwen met dawoen bitjetah, ook dawoen djirak, en djirak burrum, Dicalyx tinctorius Lour. genoemd. Not. Nat. Vereen. N. I. 28 Jan. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 105.

8849. De Soe-gha van den Indischen Archipel; door A. H. G. B. Overgenomen uit het Passoeroeaansch Nieuws- en Advertentieblad. Bereiding en aanwending van deze kleurstof. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 226.

8850. Woerroes, een kleurstof der Rottlera tinctoria. Beschrijving van den boom, de vrucht en de wijze van inzameling in Britsch Indië, benevens van het gebruik door de Hindoesche verwers. *Tijds. Nijv N. I.* I. 1854. Uittr. 148.

8851. Zakelijke inhoud van den brief, dd. 29 Nov. 1860, van J. E. Teysmann, over twee soorten van chlorophyllum, bladgroen, afkomstig van J. G. F. Riedel te Menado, en J. E. H. Teysmann te Japara. Verzoek aan P. J. Maier om zijn advies hierover. Not. Nat. Vereen. 6 Dec. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 104. — Rapport, dd. Batavia 27 Dec 1860, van Maier, *Ald.* 131.

8852. Wongski, verfstof van de Gardenia grandiflora Lour., door J. van Heyningen, dd. Batavia 31 Oct. 1850. Bijzonderheden naar aanleiding eener beschrijving en scheikundig onderzoek van W. Stein, in het Chem. Pharm. Centralbl. Jahrg. 1850. No. 9. *Nat Tijds. N. I.* I. 1850. 159.

8853. Scheikundig onderzoek van een soort van soda, welke uit den Fucus buccinalis in de nabijheid van de Kaap de Goede Hoop wordt bereid, door J. C. Driessen. *Inst. Verh* I. Kl. VI. 1823. 233.

Gambier.

8854. Nieuwe wijze van snellooijerij door middel van gambier. Uit Repertory of Pa-

tent Inventions. Dec. 1853. 443. Methode van A. Serruys. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 129.

8855. De gambier en eenige andere looistoffen van den Nederlandsch Indischen Archipel, in hunne toepassing op de nijverheid beschouwd door H. W. van Gorkum, dd. Buitenzorg 22 Mei 1859. Uitvoerige beschrijving van de kultuur der gambierstruik en de fabriekmatige bereiding der gambier, gevolgd door een beschouwing van andere looistoffen welke in den N. I. Archipel voorkomen. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 325. — Idem, scheikundig onderzoek der gambier, en wel van die afkomstig uit de fabrijk van L. Weber, te Tjogreg, bij Buitenzorg, alsmede van de fabrijken op Riouw, Lingga en Djohor; tevens dienende tot aanprijzing der gambier als looistof *Weber, Handleiding*. Batavia 1863. 26.

8856. Berigt aangaande de gambier, derzelver planting en bewerking op Malacca, door A. Couperus, dd. 9 Februarij 1780. *Verh. Bat. Gen.* N. I. II. 3e dr. 1826. 217.

8857. Bijzonderheden nopens de bereiding en uitvoer van gambier op Singapore door J. S. Travelli. Uit de Bibl. Univers. de Genève. *Ind. Mag* I. Tw. 1844. No. 7, 8 en 9. bl. 263.

8858. Beschrijving van de gambier-kultuur in de res. Padangsche bovenlanden door den res. P. Th. Couperus, dd. Fort de Kock, Nov. 1855. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* V. N. S. II. 1856. 307.

8859. Schets van de bereiding der gambier te Paja Komba, Padangsche Bovenlanden. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 21.

8860. Beschrijving van de kultuur en bereiding van gambier in Palembang. *de Sturler, Palembang*. Gron. 1843. 128.

8861. Brief van J. A. W. van Ophuysen betreffende eene wilde gambiersoort in Benkoelen, bij den inlander bekend onder den naam van Sempelot. Not. Nat. Vereen 18 Oct. 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5 S. III. 1861. 79. — Brief, dd. Buitenzorg 8 Nov. 1860, van D. W. Rost van Tonningen inhoudende zijn advies hierover. *Ald.* 97. — Opmerkingen van J. E. Teysmann over deze gambiersoort. Not. Nat. Vereen 23 Febr. 1861. *Ald.* 166.

8862. Gambier-kultuur en fabricatie, zoo als die op Riouw in het jaar 1834 bekend was; door L. Weber. *Weber, Handleiding*, Batavia 1863. 8.

8863. De gambier-kultuur en fabrikatie in de res. Rio; door D. L. Baumgardt. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 64.

8864. Iets over de gambierkultuur, door H. D. A. Smits. Mededeeling der beschrijving van deze kultuur en fabrikatie in de res. Rio, door J. H. Walbeehm, te Riouw; voorafgegaan door eene aanbeveling van de uitbreiding dier kultuur op Java. *Nat. Tijds. N. I.* III. 1852. 485.

8865. Mededeeling door G. F. de Bruyn Kops van bijzonderheden nopens de aanplanting, bereiding en handel van gambier in den Riouw-Lingga Archipel. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 306.

8866. Over de gambierkultuur op Riouw. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorsp. Bijdr. 136. — Bijzonderheden en opmerkingen op deze beschrijving, door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, 30 April 1862. *Nat. Tijds. N. I. Ald.* XXV. 5 S. V. 1863. 193.

8867. Beschrijving van de kultuur en bereiding van gambir, in de res. Riouw; door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* II. 1854. 167. — Idem, opgave van den prijs der gambir te Riouw in ieder jaar van 1819—1852. *Ald.* tegenover 175. — Idem, staat van uitgevoerde gambir te Riouw in ieder jaar van 1830—1852, met opgave van de plaatsen van bestemming; door E. Netscher. *Ald.* tegenover 176.

8868. Opgave van de prijzen van de gambier in de res. Rio, in elk der jaren 1840 t/m 1849. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 426.

8869. Staat van uitgevoerde gambier te Rio in elk der jaren 1844—1849, met opgave der plaatsen van bestemming. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 420.

8870. Opgave van het getal gambir-bangsals of fabryken in elk der soengeis of distrikten van de Riouwsche eilanden; door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde* II. 1854 175.

8871. Nota betrekkelijk de monsters garoehout en gambier, dd. Batavia 26 Mei 1862, afkomstig van Siak en ter fine van consideratie aan de Dir. der Nat. Vereen. N. I. aangeboden door A. R. J. Cramerus, bij missive dd. 17 April 1862. Tekst

van dit Rapport. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 245.

Vezelstoffen voor linnen, touw, papier, enz.

8872. Vraag van het Kon. Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I. over de in den Indischen Archipel voorkomende planten, die vezelstof opleveren, geschikt tot het weven van stoffen of tot het vervaardigen van touwwerk. *Bijdr. T. L. V.-kunde N. I.* III. 1855. XXXV; IV. 1856. XXXV.

8873. De vezelplanten van Indië. Eene voorlezing van J. Forbes Watson in de Society of Arts te London, bijgewerkt met betrekking tot Ned. Ind. door Bleekrode. *Nieuw Tijdschrift voor volksvlijt* 1860. afl. VIII. 49, afl. IX en X. 113. Zie *Economist* 1860. 368.

8874. Brief van J. A. W. van Ophuysen, betreffende ontdekte vezelstoffen in het bosch van Minoela in Benkoelen. Not. Nat. Vereen. 18 October 1860. *Nat. Tijds. N. I.* 5. S. III. 1861. 79. — Brief, dd. Buitenzorg 8 Nov. 1860, van D. W. Rost van Tonningen, met zijn advies hierover. *Ald.* 97. — Opmerkingen van J. E. Teysmann over deze vezelstoffen. Not. Nat. Vereen. 23 Febr. 1861. *Ald.* 166.

8875. Over eenige nieuwe Oost Indische varens, door W. H. de Vriese. *Instituut*, V. 1845. 206.

8876. Mededeeling door C. F. Deeleman nopens Indische vezelstoffen, voornamelijk tot het kalfaten of het breeuwen van vaartuigen, volgens een brief, dd. Batavia 20 Oct. 1857 van H. F. de Graaff. Not. Maats. Nijv. 19 Nov. 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 97. — Zakelijke inhoud van het advies hierover van G. F. de Bruyn Kops. Not. Maats. Nijv. 26 Maart 1858. *Ald.* 100.

8877. Kultuur der Ramé, Koffo en hennep, door L. Weber. Aanbeveling als volkskultuur op Java, alsmede beschrijving der bereiding van het Ramé-vlas. *Weber, Handleiding*. Bat. 1863. 76.

8878. Prijsvraag voor 1844 uitgeschreven door de Nederl. Maats. ter bevord. van Nijverh. No. 4, betreffende de aankweeking in de Oost- of West-Indische bezittingen van Agave Americana (Aloë) en het zoogenaamde Nieuw-Zeelandsch Vlas (Phormium tenax). *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 335. *Tijds. Nijv.* VI. 1842. 398. VIII. 1844. 695. — Toekenning aan J. E. Teysmann, hortulanus aan 's Lands plantentuin, van de gouden medaille op zijne ingezondene monsters vezelstof van de Agave Rumphii, met toezegging van de premie van *f* 500, zoo hij tevens inzendt de verlangde hoeveelheid vezelstof van de Agave Americana. *Tijds. Nijv.* VIII. 1844. 678. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 333. — Verhandeling over de vezelstof der Agave door J. E. Teysmann. De bovengenoemde inzending van de Agave Rumphii Hasskarl. *Tijds. Nijv.* IX. 1845. 244. — Bijvoegsel tot de verhandeling over de vezelstof der Agave met bijlagen, inhoudende de beoordeeling dezer zaak. *Ald.* IX. 1845. 255. — Verslag nopens de toezending door J. E. Teysmann van eene geringe hoeveelheid vezelstof van de Agave Americana. *Ald.* XI. St. 2. 1846. 28.

8879. Prijsvraag voor 1852 uitgeschreven door de Nederl. Maatschappij ter bevord. van Nijverheid, betreffende aankweeking in de Nederlandsche Oost- en West-Indische bezittingen van een Agavesoort, van welke de vezel in sterkte ten minste met die van hennep gelijk staat. *Letterb.* 1847. II. 255. *Tijds. Nijv.* XII 1e St. 1847. 118, 365. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 335.

8880. Ananas-vezels. Bijzonderheden nopens de bereiding der ananas-draden, alsmede nopens den uitvoer van deze grondstof van de eilanden rondom Singapore naar China. *Rec. o. d. Rec.* 1853 Meng. 134.

8881. Mededeelingen door J. Tromp betreffende monsters garen, koord en touwwerk, vervaardigd uit vezels van ananasbladen. Not. Maats. Nijv. 25 Sept. 1856. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1855. 489.

8882. De Arênboom; door J. E. Teysmann, hortulanus, dd. Buitenzorg 2 Jan. 1844. Beschrijving van zijne voortbrengselen en hunne bereiding. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 4, 5 en 6. bl. 1.

8883. Mededeeling bij brief, door H. A. F. de Vogel, betreffende eene proef-aanplanting van de Asclepias gigantea te Bodjonegoro; benevens verzoek aan D. W. Rost van Tonningen om zijn advies nopens deze vezelstof. Not. Nat. Vereen. 10 Maart

66

1859. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4 S. VI. 1859—1860. 90. — Zakelijke inhoud van den brief, van Rost van Tonningen, ter mededeeling der resultaten van zijn onderzoek van de toepasselijkheid dezer vezelstof voor de industrie. Not. Nat. Vereen. 9 Junij 1859. *Ald.* 161.

8884. Bidoeri-wol; door J. van Heyningen. Productie en bewerking van het zaadpluis der Calotropis gigantea R. Br., hetwelk door de Timorezen tot het maken van touw gebezigd wordt. *Nat. Tijds. N. I.* 1e j. 1850. 158.

8885. Tekst der missive, dd. 19 Mei en 16 Junij 1863, van H. Staverman te Kedirie, omtrent den Djoho-boom en zijne vruchten, Terminalia laurinoides. *Nat. Tijds. N. I.* XXVI. 6 S. I. 1864. 435, 441.

8886. Mededeelingen betreffende de Goemoetoe, in de res. Menado; door D. F. W. Pietermaat, gewezen res. van Menado, en door den kapit. luit. t./z. L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 139.

8887. Aansporing tot proefneming met de Gossypium herbaceum (boomwol met plantaardigen stengel) uit Magelan in Ned. Indië. *Sloet, Tijds.* XIV. 182, 183.

8888. Bericht wegens de Chineesche hennip, door B. Faujas-St. Fond. Proeven met de kultuur in het zuiden van Frankrijk. *Vad. Lett.* 1798. 2. 255.

8889. Vertrek naar Bengalen van zes hennipbouwkundigen voor den aanleg aldaar van hennipplantingen, ten behoeve van de Engelsche marine; benevens beschouwingen over de te verwachten uitkomsten. *Letterb.* 1801. I. 312.

8890. Bijzonderheden nopens de ontdekking van een nieuwe soort van hennip, zonhennip, genaamd in Bengalen, en de bruikbaarheid voor het takelwerk der schepen. *Oecon. Cour.* IV. 1801. 338. — Zonne-hennip. Uit Oeconomische Hefte, 1800. Dec. 554. *Ald.* 374.

8891. Hennip op Java; door H. J. Domis. Uit de Jav. Cour. van 3 Mei 1828. No. 54. Kultuur en bereiding der Crotolaria Juncea in de Mysoro, Canara, en Malabar, voor den aanmaak van goenie-zakken; met opgave der hennipsoorten op Java, evenzeer geschikt voor dezen aanmaak. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. bl. 16.

8892. Manilla-hennip. Bijzonderheden nopens deze grondstof, bereid uit den stam van eene soort van Musa (Banaan of Pisang) op het eiland Luçon. *Rec. o. d. Rec.* XXXIV. 1841. Meng. 500.

8893. Manilla-hennip. Bijzonderheden nopens de inzameling en bereiding van deze grondstof, afkomstig van eene soort van banaan of pisang (Musa textilis) op de Philippijnsche Eilanden. Overgenomen uit The London Journal of Botany, 1848. No. 77. *Rec. o. d. Rec.* 1849. Meng. 39.

8894. Bijzonderheden nopens de groote bruikbaarheid en waarde van het hennip van Nieuw-Holland. *Oecon. Cour.* V. 1802. 366.

8895. Iets over Nederlandsch Indische Jute; door A. Roquette. Brief aan de Nederl. Handelmaatschappij ter aantooning der wijze van verpakking bij den aanvoer uit Ned. Indië. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 297.

8896. Over het verzenden naar Nederland van Jute-vlas en Japansche hennip. Brief van de Nederl. Handelmaatschappij aan den Min. van Kol. 19 Jan. 1861, No. 44. Uitslag der proeven genomen met die van Java, aangebragt met het schip Ida Elisabeth. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 291.

8897. De Jute; producten, industrie en handel. *Sloet, Tijds.* XXI. 95.

8898. Over een gewenschten aanplant op Borneo van Jute, zijnde een vezelstof dienstig voor koffijzakken. *Sloet, Tijds.* XV. 517.

8899. Toezending door E. W. A. Ludeking aan de Nat. Vereeniging van N. I. van een monster Kapok mejrah uit de Padangsche Bovenlanden; en verzoek der Nat. Vereen. aan hem om inlichtingen omtrent den rooden Kapok, zijn afkomst, mate van voorkomen, enz. Not. 8 Oct. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 28.

8900. Bijzonderheden nopens de inzame-

ling en het gebruik door de Maleijers op Sumatra's Westkust van kapok mejrah of loemoet koening, afkomstig van een varen aldaar pakoe kidjang genoemd. Medegedeeld door E. W. A. Ludeking bij brief, dd. Fort de Kock, 27 Nov. 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVI. 4 S. II. 1858—1859. 78.

8901. Bijzonderheden nopens een te Bijleveld bloeijende fabrijk van watten uit kapok, en aansporing tot proefnemingen met de kapok uit den Ned. Ind. Archipel. *Sloet. Tijds.* XV. 514.

8902. Bijzonderheden nopens de kultuur en bereiding van koffo in de res. Menado, volgens mededeeling van den resident A. F. J. Jansen, bij Missive, dd. 5 April 1855, No. 511. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. O. B. 213. — Koffo-kultuur. Beschrijving, ook van de bereiding, te zamengesteld uit de rapporten van den geogr. ingen. S. H. de Lange en van den res. van Menado A. F. J. Jansen; gevolgd door den Brief, dd. Buitenzorg 5 Febr. 1855, van J. E. Teysmann, houdende verslag zijner waarnemingen betreffende deze plant, en van zijne proefnemingen met de bereiding van deze vezelstof, benevens opmerkingen over andere pisangsoorten. *Ald.* 264.

8903. Verslag van den toestand en productie van de koffo-kultuur in de Minahasa van Menado, in 1853; door den res. A. J. F. Jansen, dd. Menado 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* X. 4 S. I. 1861. 244.

8904. Staat aantoonende de hoegrootheid der koffo-aanplantingen, zoomede het verkregen product in elk der afdeelingen en districten van de Minahassa gedurende 1853, 1856, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Molueksche Eil.* Bat. 1862. 366.

8905. Staat aantoonende den stand der koffo-kultuur in elk der afdeelingen van de res. Menado, onder ult. December 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 13.

8906. Over de voortplanting van koffo door zaad. Uit de Jav. Cour. 5 April 1854. No. 27. Mededeelingen betreffende geslaagde proefnemingen in de res. Menado. *Nat. Tijds. N. I.* VI. N. S. III. 1854. 171, 370. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 7.

8907. Nota betrekkelijk de monsters getah soentei, garen van koffo-hennip, dd. Batavia 26 Mei 1862, afkomstig van Siak en ter fine van rapport aan de Dir. der Nat. Vereen. N. I. aangeboden door A. R. J. Cramerus, bij missive, dd. 17 April 1862. Zijnde tekst van dit gevraagde rapport. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 245.

8908. Mededeelingen betreffende het touwwerk in Britsch-Indië vervaardigd van de lange draden of haren, welke aan de schillen der kokosnoten hangen. *Letterb.* 1801. II. 205.

8909. Voortbrengselen der natuur in Nieuw-Zeeland. Bijzonderheden nopens de soorten van varens, en de voortreffelijkheid van het „Vlas van Nieuw-Zeeland" (Phormium tenax). *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. Meng. 322.

8910. De Nieuw-Zeelandsche vlasplant en hare bereiding. *N. Vad. Bibl.* VI. 1802. 2 st. 665.

8911. Over de verspreiding van Phormium tenax. door W. H. de Vriese, en de geslaagde invoer dezer cultuur op Java, volgens brief, dd. Pondok Gede 16 Nov. 1844 van J. H. van den Bosch, Dir. der cochenille-cult. op Java. *Instituut.* V. 1845. 204.

8912. Vervaardiging van kabels uit Phormium tenax en opgeloste caoutchouk; door M. B. Mededeeling van twee vergelijkingsproeven genomen in de fabrijken van Enderby met touwwerk vervaardigd van beste Russische hennip en van Nieuw-Zeelandsch vlas. *Soetens, Wet. Maands.* 3e j. 18345. 373.

8913. Prijsvraag uitgeschreven voor 1845. door de Nederl. Maatschappij ter bevord. van Nijverheid, over de verwerking van de Agave of Phormium tenax. *Tijds. Nijv.* VI. 1842. 399. — Bekrooning van J. Cazaux, te Valkenburg, voor monsters van uit Nieuw-Zeelandsch vlas, Phormium tenax, bewerkte fabrijkaten. *Ald.* IX. 1845. 720. XI. 2e st. 1846. 40. — Mededeeling, met toelichting, door C. L. Blume, van het „Extract uit het bij het Leydsche Dep. der Nederl. Maatschappij ter bevord. van Nijverheid uitgebragt verslag, 18 Nov. 1843, over de Agavevezels, ingezonden door J. Cazaux, voor zoover betreft de Ramé. *Ind. Bij.* I. 1843. 485. — Over de Phormium tenax of het Nieuw-Zeelandsch vlas, door J. Cazaux. *Tijds.*

Nijv. X. 1846. 526. — Aanhangsel tot dit Verslag dd. 11 April 1846. Aantooning van het onvoldoende der proefnemingen van De Labillardiere, zooals hij deze heeft voorgedragen in zijne Memorie aan het Fransch Instituut. *Ald.* X. 1846. 558. — Nog iets over het Nieuw-Zeelandsch vlas; door V. E. Groei, bereiding en toepassingen van deze plant, dienende ter aanvulling van het verslag van J. Cazaux. *Ald.* XXVII. 3 R. V. 1864. 61.

8914. Pisang-wol; door J. K. Hasskarl. Bereiding, volgens den botanist Meijer, van die in fijnheid met de fijnste merino. gelijkstaande wol, *T. v. N. I.* 4e j. 1 d. Batavia 1842. 315.

8915. Iets over het nut der Pisang-Alas. Over de fijnheid en deugdelijkheid dezer vezelstof, en aanprijzing tot exploitatie der pisang-bosschen in de res. Bezoekie, op Java. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 3 d. 375.

8916. Over eenige Oost-Indische planten, welke eene uitmuntende vezelstof opleveren, en gedachten over het nut van dergelijke kulturen tot opbeuring van de buiten Java gelegene etablissementen door C. L. Blume. Betoog voor de belangrijkheid en uitvoerbaarheid van de kultuur en bereiding van Ramé en van Pisang, in hare verschillende soorten. *Ind. Bij.* I 1843. 481. — Aankondiging en overzigt door E. de Waal van dit artikel. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No 10, 11 en 12. bl. 99.

8917. Mededeeling, met toelichting, door C. L. Blume, van het rapport dd. Batavia 10 Dec. 1817, door President en Raden van Finantiën ingezonden met de verlangde consideratiën nopens de vervaardiging van zeildoek uit de Ramé ten behoeve van Z. M. schepen. *Ind. Bij.* I. 1843. 489. — Gedeeltelijke mededeeling door E. de Waal. *Ind. Mag.* I, Tw. 1844. No. 10, 11 en 12. bl. 100.

8918. Decaisne, over eene nieuwe spinbare plant, Ramie (Urtica Boehmeria utilis Bl.) Uit Dingler's Polyt. Journ. B. XCVII. H. I, uit Echo du monde savant 1845. No. 34. *Meded. Nat. Wet. en Kunst* II. 1846. 107.

8919. Over eene nieuwe tot spinnen geschikte plant, Ramie, Urtica Boehmeria utilis Bl. Door Decaisne. *Tijds. Nijv. N. I.* XV. 1852. 62.

8920. Quelques mots sur la Chanvre de Ramé. *Melvill, Moniteur* III. 14.

8921. Overzigt van den toestand der ramee-kultuur in 1846 in de res. Japara. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1 d. 366.

8922. De heer L. Weber bekroond op de wereld-tentoonstelling te Londen, door R. L. W. dd. Batavia Dec. 1851. Aanbeveling tot voortzetting der teelt van rameh-vlas. *T. v. N. I.* 14 j. 1852. II. 90.

8923. Ramée, eene nieuwe spinplant; door Prof. Fraas. *Vriend Landman.* XVIII. 1854. 634.

8924. Over de Ramee, als vezelstof voor gesponnen en geweefde goederen. Uit Journal of Industrial Progress, Mai 1854. Overzigt der bewerking en proefnemingen in Nederlandsch en Britsch Indië; alsmede aantooning der geschiktheid van andere Indische vezelstoffen, ook voor papierbereiding enz. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 118.

8925. Beschrijving van eene bewerking van het vlas der Kloei of Rameh (Boehmeria utilis) in de Palembangsche binnenlanden; door J. E. Teysmann, dd. 1 Julij 1857. *Nat. Tijds. N. I.* XVIII. 4 S. IV. 1859. 57.

8926. Cultuur en bereiding van rahme; door J. Dixon, dd. Samarang 26 Oct. 1862. Met plaat. Mededeelingen betreffende het verrigte in deze door L. Weber. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 253.

8927. Rameh uit de Preanger-Regentschappen, door J. R. Scholten en Zoon, makelaars te Amsterdam. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 307.

8928. Opgave van de prijsvraag voor 1848, van de Nederl. Maatschappij ter bevord. van Nijverheid, over de cultuur en bereiding van een soort van brandnetel, bekend onder den Maleischen naam van Ramee of Ramie (Urtica albicans Blume) waaruit eene vezelachtige stof gewonnen wordt, welke zich, door duurzaamheid en fraaiheid van voorkomen, aanbeveelt voor alle zoodanige fabrijkaten, waarvan hennip en vlas de grondstof uitmaken. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 344. *Tijds. Nijv.* VIII. 1844. 689. IX. 1846. 738. *Letterb.* 1844. II. 319. — Besluit van de Nederl. Maatschappij van Nijverheid,

18 Julij 1848, tot eene voorloopige eervolle vermelding, met voorbehoud van een latere grootere onderscheiding, aan den inzender van een rol zeildoek. vervaardigd uit de vezelstof van de Ramée of Javasche brandnetel (door hem genoemd Boemheria Sanguinea), waarop de toestemming van den inzender wordt tegemoet gezien. *Ald.* 1848. II. 221. *Tijds. Nijv.* XIV. 2e st. 1850. 384. — Toekenning en uitreiking van de gouden medaille aan S. A. Meerburg te Leiden voor zijn nieuw fabrijkaat van geweven doek uit de Oost-Indische Ramée. *Ald.* XIII. 4e st. 1849. 266; XIV. 3e st. 1850. 352. — Herhaald voor 1852. *Ald.* XIV. 3e st. 1850. 420. — Voor 1856 *Ald.* XVI. 2e R. I. 1853. 5e st. 14; *Letterb.* 1853 II 302. — Voor 1860. *Tijds. Nijv.* XX. 2e R. V. 1857. 5e st. 25, 69; *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 420. — Brief dd. Haarlem 21 Sept. 1861 van de Ned. Maatsch. ter bevordering van Nijverheid aan de Ned. Ind Maatsch. van Nijverheid en Landbouw, inhoudende bovengenoemde prijsvraag, om te beantwoorden vóór 30 Sept. 1865. *Ald.* VIII. N. S. III. 1862. 172.

8929. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XXe Ned. Landhuishoudk. Congres te Assen, van 26—30 Junij 1865, No 87, over de nog niet op Java of op de Buitenbezittingen beproefde kultuur en bereiding van het rameh-vlas. *Verslag Landhuishoudk Congr.* XX. Assen, 1865. 27. — Memorie hierover van D. W. Schiff, met de geinsereerde circulaire aanschrijving, dd. 23 Dec. 1857, No. 5008/12, van den Dir der kult. S. D. Schiff, tot bevordering dier kultuur. *Ald.* 222. — Verslag van het verhandelde op het Congres op 28 en 30 Junij 1865. *Ald.* 157. 83.

8930. Bijzonderheden nopens de missive, dd. 22 Oct. 1859, No. 4347/12, van den Dir. der kult. G. Umbgrove, om het advies der dir. van de Ned. Ind. Maatsch. van Nijverheid, betreffende de van gouvernementswege uit te schrijven prijsvraag betreffende eene doeltige machine tot zuivering van het ramehvlas. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 514. — Zakelijke inhoud van het gevraagde advies (Not. Maatsch. Nijv. 1 Dec. 1859). *Ald.* 519.

8931. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederlandsch Landhuishoudk. Congres te Dordrecht, 15—22 Junij 1861, No. 158, over verbetering der werktuigen bij de bereiding der rameh in Nederlandsch Indië. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 29. — Niet beantwoord noch behandeld op dit Congres. *Ald.* 270, 295. — Herhaald voor het XVIIe Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald.* XVII. Middelburg 1862. 16; *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

8932. Aanbieding bij miss. dd. 26 Junij 1864, door A. N. Dom te Djokjokarta, van vlas bereid uit de stengels van eene plant, door de inlanders genaamd Sido-Goerie. *Nat. Tijds. N. I.* XXVII. 6 S. II. 1864. 453.

8933. Mededeelingen door Florian Massezzi, uit Boulogne, dd. 10 Maart 1786, nopens de bruikbaarheid als vlas van de Oost-Indische plant Urtica nivea, door de Chinezen Co genoemd. *Letterb.* II. 1789. 198.

8934. Vlasteelt in Engelsch Indië. Bijzonderheden nopens hare invoering, en reeds verkregen resultaten van Belgische landbouwers. Overgenomen uit Beyer's Allgemeine Zeitung, 1843. 307. *Tijds. Nijv.* VIII. 1844. 305.

8935. Zakelijke inhoud van de missive dd. 1 Nov. 1859, 2e bureau, No. 3467, van den schout-bij-nacht G. Vogelpoot, om inlichting betreffende de vervanging van het gedroogde zeewier, in Nederland gebezigd als tusschenprop bij de lading der vuurmonden. *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4e S. VI. 1859—1860. 388. — Verslag van G. F. de Bruyn Kops, over zelfstandigheden in Nederlandsch Indië, geschik tvoor tusschenproppen. Not. Nat. Vereen. 8 Dec. 1859. *Ald.* 405, 458.

8936. Brief, dd. 's Hage 17 April 1857, 5e Afd. No. 127, van den Minister van Binnenl. Zaken, om onderzoek naar geschikte materialen uit de Overzeesche Bezittingen, voor het vervaardigen van papier. *Versl. d. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* VI. 1857. 230. — Verslag, dd. 16 Junij 1857, met daarin vervat voorstel van A. H. van der Boon Mesch en F. A. W. Miquel, op bovengenoemden brief, 27 Junij 1857. *Ald* VII. 158. 19. — Brieven, dd. 's Hage 26 Junij 1857, 5e Afd. No. 152, en dd. 's Hage 2 September 1857, 5e Afd., Lett. A, van den Minist. van Binnenl. Zaken, alsmede, dd. 's Hage 18 Aug. 1857, Lett. H, No. 12, van den Minister van Koloniën over hetzelfde onderwerp. *Ald.* VII. 1858. 66. — Verslag van A. H. van der Boon Mesch en C. L. Blume betreffende dezelfde aangelegenheden, dd. 26 Maart 1859. *Ald.* IX. 1859. 153. — Brief, dd. Leiden 26 Mei 1859 van C. Leemans, ter

mededeeling van de geschiedenis eener proeve, voor een twaalftal jaren genomen, met het bereiden van papier uit kapokvezelen of kapokpluis. *Ald.* 268. — Verslag van A. H. van der Boon Mesch en C. L. Blume hierop, dd. 25 Junij 1859. *Ald.* 447. — Brief, dd. 's Hage 12 Julij 1859, Lett. A., No. 16 van den Minister van Koloniën, ter rectificatie van den brief van C. Leemans, als zijnde het oorspronkelijk denkbeeld der vermelde proef uitgegaan van H. Hope Loudon. *Ald.* X. 1860. 51.

8937. Over de bereiding van papier uit eenige grondstoffen van den O. I. Archipel, door L. Weber. — Rapport over zijn genomen proeven en verkregen resultaten bij de behandeling van bamboe en van padiestroo, en de verwerking daarvan als grondstof voor papier. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 170. — Nota over de papierbereiding op Java, door H. M. van Dorp, naar aanleiding van bovengenoemd rapport, gevende een beschrijving van de in China gevolgde wijze om papier van bamboe te vervaardigen, alsmede van de inrigting, met raming der onkosten en winsten eener papierfabriek op Java. *Ald.* 174.

8938. Extracten uit het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer over de begrooting voor de Landsdrukkerij van 1855, en uit het antwoord van den Minister van Binnenlandsche Zaken daarop, voor zoo veel zij betreffen de wenschelijkheid van de aanwending van vezelachtige planten in Nederlandsch Indië voor de papierbereiding. *Letterb.* 1854. 365. — Mededeeling, in de vergadering van 24 April 1857 der afdeeling Natuurkunde van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, van een brief van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 's Hage 17 April 1857, tot voorlichting der afdeeling omtrent bovengenoemde aanwending *Ald.* 1857. 141.

8939. Over vier rood gekleurde Japansche papiersoorten, door A. H. van der Boon Mesch. Scheikundig onderzoek der kleurstof, gevolgd door de verkregen inlichting van J. Hoffmann. *Tijds. N. I.* XXVI 3 R. IV. 1863. 374.

8940. Bereidingswijs van de vezel van de Chamaerops humilis of dwergpalm voor het vervaardigen van papier, touwwerk. enz. door E. L. Foley, te Algiers. Uit het Journal of Industrial Progress, June 1854 en Génie Industriël, Février 1854 *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 223.

8941. Rapport over de aanwezigheid van grondstoffen in den Nederlandsch Indischen Archipel, geschikt tot bereiding van papier, door D. W. Rost van Tonningen, Buitenzorg 10 Maart 1856; 1o. van de grondstoffen, volgens de residentiën en gouvernementen, waaruit zij zijn gezonden, en 2o. van de proefnemingen en hare resultaten, gevolgd door een aantooning van het belang van de toepassing dezer proeven voor de papierfabrijkaadje. *Nat. Tijds. N. I.* XIX. 4 S. V. 1859. 281.

8942. Aanbieding, bij brief, dd. Soerabaja 5 Julij 1857, door J. Hageman Jr. van „het papierachtig vlies uit de bamboe," of zoogenaamd „kartas bamboe," alsmede van widoeri vezels, als grondstof voor papierbereiding, enz. *Nat. Tijds. N. I.* XIV. 3 S. IV. 1857. 187. — Rapport, dd. Buitenzorg 20 November 1857, No. 1, van P. F. H. Fromberg, betreffende de geschiktheid dezer vezelstoffen. *Ald.* XVI. 4 St. II. 1858—1859. 61.

8943. Nota over de papierbereiding op Java, door H. M. van Dorp. Beschrijving van de in China gevolgde wijze om papier van bamboe te vervaardigen, gevolgd door een beschrijving van de wijze, hoe men zulk een fabrijk op Java zou moeten inrigten. *Weber, Handleiding.* Bat. 1863. 66.

8944. Over de bereiding van papier uit eenige grondstoffen van den O. I. Archipel door L. Weber. Beschrijving van uit bamboe, paddie-stroo, saaij, koffo, ananas en waroe-bast. *Weber, Handl.* Bat. 1863. 62.

8945. De papierplant op Java. Hare kultuur. *Tijds. v N. I.* 20e j. 1858. II 175.

8946. Brief, dd. Padang, 29 Aug. 1856, No. 2925, van den gouv. ter westkust van Sumatra, J. van Swieten, over de geschiktheid van de pinang-doppen of het bekleedsel van de pinang-noot, als grondstof ter papierbereiding. *Nat. Tijds. N. I* XII. 3 S. II. 1856—1857. 249. — Brief, dd. Buitenzorg 30 October 1856, van P. F. H. Fromberg, inhoudende de negatieve resultaten van zijn onderzoek der bovengenoemde vezelen. *Ald.* 479.

8947. Toezending van plantenvezels, geschikt voor papierbereiding, enz. uit Sambas, door C. C. Hardenberg, bij brief, dd. Sambas 26 December 1855. *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 442. — Over eenige planten van westelijk Borneo met betrekking tot de papierbereiding, door C. C. Hardenberg en P. F. H. Fromberg. Tekst e.

van bovengenoemden brief, en b. van het verslag dd. Buitenzorg 21 April 1856 van Fromberg, van zijn onderzoek met betrekking tot hunne waarde als grondstoffen voor die bereiding. *Ald.* XI. 3 S. I. 1856. 239, 295. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 352.

8948. Lijst van soorten van rottan in de Lampongsche districten. Medegedeeld door H. Zollinger, September 1845. *T. v. N. I.* 9e j. Bantam 1847, 1 d. 29.

8949. Wenken en raadgevingen voor het planten van bamboe op woeste boschgronden, alsmede voor de benuttiging van eenige bamboesoorten en van de alang-alang en nipa, de beide laatste voor dakbedekking; door H. W. van Waey. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 4, 8, 10.

8950. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de inzameling en het gebruik van rottan, agar-agar, en gemoetie op de Noordkust van Borneo. *T. v N. I.* 1849. Gron. 1 d. 109 en 110.

8951. Vragen omtrent het bamboeriet, door „Een Baar." Uit de Bat. Courant van 19 Aug. 1820, No. 34. Opgave van bamboesoorten, met het oog op de bruikbaarheid als bouwmateriaal ter vervanging van hout. *Ind. Mag.* II. 1845, No. 1 en 2. bl. 107.

8952. Over de bruikbaarheid van de agar-agar uit de Nederl. Ind. Arch. voor de Europesche Nijverheid. *Sloet, Tijds.* XIX. 104.

8953. Voorgenomen proefneming door Chapelier met de kultuur van Indisch riet (rotting) op Madagascar. *Letterb.* XI. 1799. 14.

F. VEETEELT.

8954. Grondregels van veefokken. Uit Volksvlijt 1859. bl. 90. *Tijds. Nijv. N. I.* 1860. 343.

8955. Desiderata van de Ned. Ind. Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, betreffende opgaven of handleidingen tot de kennis van de teelt van vee en daaronder ook pluimvee. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 198.

8956. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling van vee en pluimgedierte te Batavia op 21 Julij 1864 *Verslag* 1864 *Kamer K. N. te Batavia*, 130.

8957. Verbetering van den veestapel, door P. Zwager, dd. Watoe Penganten, Junij 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 458.

8958. Eene korte beschouwing omtrent maatregelen te nemen tot verbetering van den veestapel op Java, door H. A. F. de Vogel. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 330.

8959. Opgave van het plakkaat van 23 April 1776, inhoudende verbod tegen het slagten van wijfjesbuffels op Java, die nog tot de voortteling bekwaam zijn. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 258.

8960. Prijsuitloving, uitgeschreven voor 1783 door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen aan dengeen, welke in de Ommelanden der stad Batavia van het jaar 1780—1782, het grootste aantal buffels, niet minder dan twee honderd stuks, zal hebben aangeteeld en opgekweekt, zoodanig, dat die overwinst ten genoege van het Genootschap blijken zal. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826, voorberigt 15.

8961. Aansporing van het Indisch bestuur tot oprigting van veefokkerijen in den Ned. Ind. Archipel, om niet door de Engelschen daarin te worden voorkomen. *Sloet, Tijds.* XVI. 108, 109.

8962. Hoe men in de Ommelanden van Batavia karbouwen steelt, door K. K. K., dd. Batavia 1859. Over den schadelijken invloed der uitbesteding door het Indisch gouvernement van de levering van karbouwen-vleesch voor de inlandsche soldaten tegen hooge prijzen in de Ommelanden van Batavia, en over de karbouwen-dieverijen, met mededeeling van bijzonderheden nopens de verschillende wijzen, waarop die aldaar plaats hebben. *T. v. N. I*, 22e j. 1860. I. 197.

8963. Beschouwingen over de uitbreiding der veeteelt in onze koloniën, en speciaal op Java. *Sloet, Tijds.* XX. 52.

8964. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVIII Nederlandsch Landhuishoudk. Congres van 23—27 Junij 1863 te Leeuwarden, over het aanfokken van wilde stieren om het runderras te verbeteren op Java. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 388.

8965. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres in Junij 1860 te Amersfoort, No. 113, over de mindere ontwikkeling van de veeteelt op Java dan de landbouw. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. 1. 1860. 403. *Hand. Ind. ·en.* VII. 1860. 148. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt op het Congres. *Ald.* 257, 283. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 405. — Zakelijke inhoud der Nota, dd. Pasoeroean September 1861, van A. H. Bisschop Grevelink, o. a. over genoemd vraagpunt, wiens beantwoording is geplaatst in het Pasoeroeansche Nieuws- en Advertentieblad van 20 Maart 1861. *Versl. Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelb. 1862. 214.

8966. Vraag, voorgesteld door het bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudkundig Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 149, over het aanleggen van vloeiweiden ter verbetering van den veestapel op Java. *Versl. Landhuishoudk. Congres.* XVI. Dordr. 1861. 28. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg, April 1861, *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 12. *Versl. Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 281. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Ald.* 281. — Dit vraagpunt kwam niet in behandeling op het Congres. *Ald.* 270. — Idem op het XVIIe Congres te Middelburg. 1862. *Ald.* XVII. Middelb. 1862. 166.

8967. Oprichting door L. de Wilde van eene inrigting voor een veestapel in Cheribon. *Sloet, Tijds.* XXII. 181.

Statistiek.

8968. Aantooning van de hoeveelheid vee en de waarde daarvan, ingevoerd op Ceylon van de vaste kust van Indië, van 1846 tot en met 1859. medegedeeld door P. W. A. van Spall. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 246. *v. Spall, Versl. Ceylon.* Bat. 1863. 246.

8969. Statistieke lijst der beesten: buffels, geiten, paarden en koebeesten in de stad Benkoelen, alsmede van zes districten in de adsistent-residentie Benkoelen (volgens de passar's of kampongs), door den adsistent resident J. H. Knoerle, dd. Benkoelen, 12 April 1832. *Oosterling.* I. 1835, tegenov. 98.

8970. Toestand van den veestapel (paarden, buffels, koeijen, geiten en schapen), in de residentie Tapanoeli, in 1852, medegedeeld door P. Th. Couperus, gew. resident. *Tijds Ind. T. L. en V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 243.

8971. Mededeelingen betreffende den toestand van den veestapel in de adsist.-resid. Montrado in 1860 en 1861, door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 489, 490.

8972. Overzigt van den toestand van den veestapel in 1846 in de adsistent-residentie Buitenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 85. — Idem in de residentie Preanger Regentschappen. *Ald.* 94. — Idem in de residentie Tagal. *Ald.* 106. — Idem in de resid. Pekalongan. *Ald.* 117. — Idem in de resid. Banjoemas. *Ald.* 204. — Idem in de resid. Kadoe. *Ald.* 230. — Idem in de resid. Japara. *Ald.* 368.

8973. Staat van den veestapel in de 1e en 3e afdeeling op Java. Buffels, runderen en paarden, geiten en schapen. Toestand in 1855, gebreken en middelen tot verbetering, door de veeartsen P. Noordijk en J. van der Weyde. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 167.

8974. Staat, aantoonende het getal buffels, runderen en paarden in iedere residentie van de derde afdeeling op Java in 1855, door J. van der Weyde. *Tijds Nijv. N. I.* III. 1856. 201.

8975. Staat, aantoonende den toestand van den veestapel in de adsistent-residentie Buitenzorg, op het einde van 1846. *T. v. N. I.* X. N. S. I. Batavia 1848. 1e d. 85. — Idem in de residentie Preanger Regentschappen. *Ald.* 94.

8976. Staat, aantoonende den veestapel in de residentie Cheribon in elk der regentschappen in 1858, verdeeld in buffels, koeijen en ossen en paarden, jonge en volwassene, door P. Bleeker, dd. Januarij 1863. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 6. — Idem in het regentschap Tagal. in 1844, 1845 en 1846, *Ald.* 1849. 2e d. 186. — Idem in het regentschap Pamalang in 1844, 1845 en 1846. *Ald.* 190. — Idem van de verschillende districten van het regentschap Brebes in 1846. *Ald.* 180.

8977. Mededeeling door P. Bleeker van het getal buffels, runderen en paarden in de residentie Tagal in 1844 en 1846. *T. v. N. I.* 1849, 2e d. 183. — Idem op 1 Januarij en 31 December 1846, volgens de regentschappen en districten. *Ald.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d 106.

8978. Staat van den veestapel in Banjoemaas in 1845 (buffels koeijen en paarden) volgens de regentschappen, door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. II. 93. — Idem in de res. Pekalongan in 1846. *Ald.* 1849. 2e d. 263. — Idem in Bagelen, in 1843. Volgens de regentschappen en distrikten. *Ald.* 1850. II. 21. — Idem in de res. Bagelen in 1847, 1855 en 1858. *Ald.* 24e j. 1862. II. 138.

8979. Staat van den veestapel in Kadoe op ult. Dec. 1845. Volgens de regentschappen en distrikten, door P. Bleeker *T. v. N. I.* 1850. II. 224. — Idem in de res. Kadoe in 1845 en 1846. *Ald.* 223. — Idem in de res. Kadoe op ult. Dec. 1845 en 1846. *Ald.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 270. — Idem in elk der regentschappen van de res. Japara in 1845. *Ald.* 1850. I. 36. — Idem op ult. Dec. 1846. *Ald.* Xe j. N. S. 1e j. Batav. 1848. 1e d. 368.

8980. Staat aantoonende het getal buffels, koeijen en paarden op 1 Jan. 1846 en 1847 in de verschillende distrikten en regentschappen van de res. Samarang. *T. v. N. I.* 1850. 1e d. 10. — Idem door P. Bleeker in 1845. *Ald.* — Idem van de geboren en gestorven buffels, koeijen en paarden in 1846. *Ald.* — Idem dessa'sgewijze opgaaf van het getal buffels, koeijen en paarden in het district Ambarawa in 1847. *Ald.* 252. — Idem van het getal geslagte buffels en koeijen in 1846. *Ald.* 10. — Idem van het getal buffels, koeijen en paarden gedurende 1846 in- en uitgevoerd. *Ald.* — Idem dessa'sgewijze opgaaf van het getal buffels, koeijen en paarden in het district Tengaron in 1847. *Ald.* 311. — Idem dessa's gewijze opgaaf van het getal buffels, koeijen en paarden in het district Ngoengroengan (Oenarang) in de res. Samarang in 1847. *Ald.* 249. — Idem dessa'sgewijze opgaaf van het getal buffels, koeijen en paarden in het district Salatiga, in de res. Samarang in 1847. *Ald.* 272. — Idem van het getal buffels, koeijen en paarden in elk der distrikten van het regentschap Patjitan in 1845. *Ald.* 413.

8981. Elfjarig overzigt van het getal buffels, runderen en paarden in de res. Madioen gedurende 1836—1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 179. — Idem in 1838, door P. Bleeker. *Ald.* 1850. I. 183. — Idem in elk der regentschappen en distrikten in 1845. *Ald.* 184.

8982. Opgave van het getal buffels, koeijen en paarden in de res. Rembang in 1845; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850 I 47. — Idem in 1845. *Ald.* 1849. Gron. 1e d. 410.

8983. Opgave door P. Bleeker van het getal buffels, koeijen en paarden, waarmede de veestapel in de res. Soerabaja van 1842 tot 1847. is vermeerderd. *T. v. N. I.* 1850. I. 110. — Idem van het getal buffels, runderen en paarden in Soerabaja op ult. 1845 en 1846. *Ald.* 1849. Gron. 1e d. 415. — Idem van het getal buffels, koeijen en paarden in 1846 ingevoerd, uitgevoerd, geboren, gestorven en geslagt. *Ald.* 1850. I. 10). — Idem van het vee op 1 Jan. 1847. Volgens de regentschappen en distrikten. *Ald.* — Idem in 1847. *Ald.*

8984. Opgave van het getal buffels, runderen, paarden, schapen en geiten in het landschap Soerabaja in elk der jaren 1850 tot 1857; door J. Hageman JCzn. *T. v. N. I.* 1859. II. 162.

8985. Opgave door P. Bleeker van het getal buffels, koeijen en paarden in 1845 en 1847 in het regentschap Sedajoe, van de res Soerabaja. *T. v. N. I.* 1850. I. 92. — Idem in het regentschap Lamongan van de res. Soerabaja. *Ald.* 95.

8986. Opgave door H. van het getal buffels, runderen en paarden in de afd. Ngrowo van de res. Kediri in 1844. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 58.

8987. Mededeeling door P. Bleeker van het getal buffels, koeijen en paarden in het regentschap Probolinggo in 1845. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 123.

8988. Mededeeling door P. Bleeker van het getal buffels, koeijen en paarden in de verschillende afdeelingen van het regentschap Bazoekie in 1845. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 127

8989. Staat aantoonende de prijzen van het vee in de afd. Bondowoso, res. Bezoeki, in ieder jaar van 1818 tot 1847, door C. J. Bosch *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 502. — Idem van het beestiaal in ieder jaar van 1837 tot 1847. *Ald.* 496.

8990. Mededeeling door P. Bleeker van het getal buffels, koeijen en paarden in het regentschap Banjoewangie in 1845. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 135.

8991. Staat van het vee en de kultures op Madura in 1815; door P. Bleeker. Volgens de regentschappen en afdeelingen. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1842. 281.

8992. Opgave van het getal paarden, runderen en buffels op het eiland Madura in 1851 en 1852; door J. Hageman J Czn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 350. — Idem in de afdeeling Soemenep op Madura in 1851 en 1852. *Ald.* 331, 336. — Idem in de afd. Pamakasan in 1856. *Ald.* 339. — Idem in de afd. Bankalan in 1856. *Ald.* 347.

8993. Mededeeling door H. Zollinger betreffende den toestand van den veestapel op het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 318.

8994. Opgave volgens D. J. van den Dungen Gronovius betreffende de veeteelt en handel in paarden op het eiland Soemba of Sandelhout. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 305.

8995. Mededeelingen en opmerkingen betreffende de veeteelt op Celebes, ontleend aan eene Memorie Ao. 1838 betrekkelijk den landbouw en de veeteelt, benevens andere takken van nijverheid, op eenige voorname gedeelten van Celebes; door D. F. Liedermoy, fiskaal te Makasser. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 345.

8996. Mededeelingen betreffende den veestapel en de veeteelt, en de paarden van de res. Menado; door D. F. W. Pietermaat, gewezen res. en door den kap. luit. t z. L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 141.

8997. Mededeelingen betreffende de veeteelt en paardenfokkerij in de Minahassa op Celebes; door A. F. van Spreeuwenberg (1842). *T v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 193, 194.

8998. Verslag van den toestand van den veestapel en de veeteelt in elke der afdeelingen van de Minahassa van Menado, in 1853; door A. J. F. Jansen, dd. Menado, 23 Maart 1854. *Tijds. Ind. T., L. V. kunde.* X. 4 S. I. 1861. 253.

8999. Staat aantoonende den toestand van den veestapel in de Minahassa op ult. 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 32. — Idem in elke der afdeelingen van de Minahassa in 1853, 1856, 1859 en 1860. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 370.

9000. Staat aantoonende het getal paarden en buffels in elk der kampongs in het leenvorstendom Tanette op Celebes in 1861; door J. A. Bakkers, ads. res. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4 S. III. 1862. 274, 270, 283. — Idem in het vorstendom Barroe op Celebes in 1861. *Ald.* 350, 270. — Idem in elk der kampongs in de afd. Sandjai op Celebes in 1860. *Ald.* XI. 4 S. II. 300, 359, 295.

9001. Staat aantoonende den toestand van den veestapel in de rijken Gorontalo, Limbotto, Bone en Bolango op ult. 1860. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 381.

9002. Opgave van het getal paarden en buffels in elk der kampongs op de eilanden Bonerata en Kalao in 1860 door J. A Bakkers, ads. res. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 252, 245.

9003. Staat aantoonende den toestand van den veestapel in de residentie Ternate in 1841, 1853, en in ieder jaar van 1855 tot 1860, paarden, runderen, kalveren, schapen, geiten en varkens. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 277.

9004. Staat aantoonende den toestand van den veestapel op ieder der Banda-eilanden in 1854. *Bleeker, Molluksche Arch.* II. Batavia 1856. 286.

9005. Staat aantoonende den toestand van den veestapel in de res. Banda in ieder jaar van 1856—1860. *v. d Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 48.

9006. Opgave van het aantal runderen op ult. 1860 in ieder der afdeelingen en eilanden van de res. Amboina. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 207.

9007. Verslag van den toestand van den veestapel en de veeteelt in de res. Amboina in 1853, door C. M. Visser, gouv. der Molluksche Eilanden. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 59.

9008. Staat aantoonende den toestand van den veestapel op ieder der Zuidwester Eilanden in 1859. *v. d. Crab, Molluksche Eil.* Bat. 1862. 103.

9009. Staat aantoonende het getal paarden, hoornvee, schapen en varkens, voorkomende in de „officiëele opgave aan het Britsch Gouvernemt. van de Districten Swellendam. Maart 31, 1801; Graaf Reinet. Dec. 22, 1800; Kaap de Goede Hoop, 1800; en

Stellenbosch en Drakenstein, 1798." *Letterb.* 1802. I. 220.

9010. Het Paradijs der Ossen. Behandeling en afrigting door den kaffer van de ossen in Zuid Afrika. *Leeskab.* 1835. I. 277.

9011. Australië, door E. C. Enklaar. Toestand van den veestapel en vergelijking met Nederlandsch Indië. *Vriend. Landman.* XXIX. 1865. 175.

9012. Voortteling van dieren in Nieuw Zuid-Wallis. Overzigt van den aanwas van den veestapel van M' Arthur van 1803—1811. *Letterb.* 1812. I. 223.

9013. Berigten nopens den gunstigen toestand van den veestapel aan de Botany-Bay, volgens mededeeling van den kapt. Baudin, Port Jackson, Nieuw-Holland, den 20 Brumaire XIe jaar. *Letterb.* 1803. II. 249.

*9014. Opgaven nopens den toestand van den veestapel in de Australische koloniën op 7 April 1861. Uit A. Petermann's Mittheilungen. 1862. 36. Sloet, Tijds. XXII. 350.

Veeziekte.

9015. Het Baniaansche hospitaal te Suratte ter verpleging van ziekelijke dieren. Uit Forbes' Oriental Memoirs. *Vad. Lett.* 1814. II. 558.

9016. Omtrent het voorkomen van dysenteria tropica bij dieren, door J. M. C. E. Le Rütte, off. v. gez., dd. Amoenthay Z. en O. Afd. van Borneo, 11 Jan. 1860. *Gen. Tijds. N. I.* IX. N. S. IV. 1862. 801.

9017. Epidemie onder buffels. Uit de Bat. Court. v. 10 Jan. 1824. Verslag van den komm. van den burgerl. geneesk. dienst in N. Indië, C. L. Blume, nopens zijn onderzoek en waarnemingen omtrent deze ziekte op Java. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4. bl. 91.

9018 Rapport omtrent eene epizoötie onder de buffels te Krawang door Crinee le Roy, adj. paardenarts. *Gen. Tijds. N. I.* II. 1853. 207.

9019. Ziekten der karbouwen en de middelen daartegen. Medegedeeld door P. J. Overhand, res. der Preanger Reg. *Ind. Arch.* 2e j. IV. 1851. 71.

9020. De typheuse koorts, febris typhoïdea, onder de paarden te Buitenzorg gedurende de maanden April, Mei en Junij 1846; door C. Swaving. *Nat. Gen. Arch. N. I.* 4e j. 1847. 41.

9021. Recept voor zieke paarden. *Biang Lala* 2e j. 1853. II. 98.

9022. Beschrijving eener op Borneo bij honden waargenomen ziekte, door J. H. A. B. Sonnemann Rebentisch, off. v. gez. dd. Singkawang, 8 Junij 1860. Met aanteekening van G. Wassink. *Gen. Tijds. N. I.* VIII. N. S. III. 1860. 499.

Veevoeder.

9023. Mededeelingen betreffende de proefneming in 1846 in de res. Japara met den aanplant van Bengaalsche boonen, bestemd voor paardenvoeder. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1846. 1e d. 367.

9024. Scheikundig onderzoek van grassoorten, granen, peulvruchten, in betrekking tot hare aanwending als paardenvoedsel in Indië, door A. Scharlée en J. C. Bernelot Moens. Betreffende gras, padie, gaba, rijst, ketang, stroo, zemelen, suikerriet, turksche tarwe en peulvruchten. *Gen. Tijds. N. I.* XI. N. S. VI. 1864. 373.

9025. Scheikundig onderzoek van het groene gras, Rompot Bengala (Paspalum Mollicomum Kth) in verband tot zijne voedselwaarde voor het vee, door D. W. Rost van Tonningen, dd. Buitenzorg 27 September 1855. *Nat. Tijds. N. I.* XI. 3 S. I. 1856. 257.

9026. Mededeeling door H. A. F. de Vogel, van bijzonderheden nopens eene Holcussoort, en het nut daarvan als veevoeder. Not. Nat. Vereen. 10 Mei 1860. *Nat. Tijds. N. I.* XXII. 3 S. II 1860. 105. — Toezending, bij brief, dd. 22 Junij 1860, door H. A. F. de Vogel, van eene beschrijving van het nut en de kultuur, van het door hem genoemde gewas Holcus Sorghum leucocarpum. *Ald.* 374 — Bijzonderheden nopens den brief, dd. 6 Julij 1860, van J. E. Teysmann over deze beschrijving. *Ald.* 392. — Dankbetuiging bij brief, dd. 12 Julij 1860, No. 24 en dd. 18 Sept. 1860, No 87. van de Dir. der Maatsch. van Nijverheid voor de toezending van bovengenoemde beschrijving en advies. *Ald.* 394, 406, 432.

Tijds. Nijv. N. I. VI. N. S. I. 1860. 319, 322.

9027. Over het gebruik op Java van de Katjang tanah (Arachis hypogea, Aardnoot) als meststof en als veevoeder; door J. A. Krajenbrink, dd. Teloekdjambi, Krawang, 7 April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III 1862. 19. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 227, 259.

9028. Katoenzaad als veevoeder door J. van der Weyde, dd. Soerabaja Maart 1862 Gebruik in Noord-Amerika en in Engeland. Overgenomen uit den Vriend van den Landman 1860, met het oog op de toenemende katoenteelt in Ned. Indië. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 163.

9029. Iets voor Nederlandsch Oost-Indië. Aanteekening omtrent eene onharige padiesoort, Djempo genaamd, hare geschiktheid en behandeling als voeder voor paarden; gevolgd door een Nota, dd Salatiga (eil. Java) 1847, betreffende het weeken der padie. Kavalieristische opmerkingen door den ritmeester F. C. Greibel. *Milit. Spect.* 2 S. II. 1850. 327.

Melkkoeijen.

9030. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 153, over den invloed van het klimaat in de koloniën op de geschiktheid tot het melkgeven der koeijen. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 28. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Ald.* 284. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S III. 1862. 14. — Dit vraagpunt niet behandeld op het Congres. *Verslag Ald.* 270. — Idem op het XVII Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald.* XVII Middelburg 1862. 16. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

9031. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 154, om onze Hollandsche zuivelproducten geschikt te maken voor Java. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr 1861. 28. — Beantwoord door J. E. Teysmann dd. Buitenzorg April 1861. *Ald.* 28. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S III. 1862. 28. — Dit vraagpunt is niet behandeld op het Congres. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 270. — Idem op het XVIIe Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald.* XVII. Middelburg 1862. 16. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S III. 1862. 166.

9032. Vraag voorgesteld door het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 152, over de zuivelbereiding in de koloniën. *Verslag Londhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 28. — Beantwoording door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Ald.* 284 *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 14. — Idem door G. Lebret, te Pasoeroean. *Versl. Ald.* 284. — Dit vraagpunt is niet behandeld op het Congres. *Ald.* 270. — Idem op het XVIIe Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald* XVII. Middelburg 1862. 166. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

9033. Scheikundig onderzoek van Grimmade's patent desiccated milk, door S. A Bleekrode, dd. Batavia, 20 Febr. 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* X. N. S. V. 1864. 279.

9034. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 151, over den uitvoer van kaas en boter uit Nederland naar de koloniën, vooral naar de Oost-Indiën. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861 28. — Niet beantwoord noch behandeld. *Ald.* 270, 282. — Idem op het XVIIe Congres te Middelburg 1862. *Ald.* XVII. Middelburg 1862. 16. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

9035. Het castreren van melkkoeijen. Uit Volksvlijt 1859. 93. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 344.

Schapen.

9036. Chinesche schapen, die tweemaal 's jaars jongen geven. Met afbeelding. *Vriend Landbouw*, XXVIII. 1864. 238, 321.

9037. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. getiteld: „Voor die eenige Kiermansche schapen, ten minste vier in getal, uit Perzië op Java brengt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I 3e dr. 1825. Voorberigt. 15. — Idem „voor die van Kiermansche schapen, uit Perzië op Java aangebragt, na een behoorlijk onderhoud van twee jaren, lammeren wint." *Ald.* — Idem „voor die aantoont, waarom de schapen op Java zoo spoedig ontaarden; waarom hare vachten

harig worden, en hoe dit zou kunnen voorgekomen worden." *Ald.*

9038. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Dordrecht van 18—22 Junij 1861, No. 150, over de invoering van het Merinos schaap op Java voor de wol, het vleesch en mest voor de koffijboomen. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 28. — Beantwoord door J. E. Teysmann, dd. Buitenzorg April 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 13. — *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVI. Dordr. 1861. 281. — Dit vraagpunt is niet behandeld op het Congres. *Ald.* 270. — Idem op het XVIIe Congres te Middelburg in Junij 1862. *Ald.* XVII. Middelburg 1862. 16. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 166.

9039. Berigt nopens de schapenteelt in Port Jackson (Botany-Bay), de verschillende landen waaruit zij afkomstig zijn, en de verbetering van het ras; volgens mededeeling van den mineralogist Bailly, die den kapitein Baudin vergezelde op zijn togt om de wereld. *Letterb.* 1803. II. 146.

9040. Iets over Nieuw-Holland. De toeneming der schapenteelt aldaar sedert 1788, en de belangrijkheid van den uitvoer der wol naar Engeland. *Boekz.* Junij 1824. 704.

9041. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. getiteld: „Voor die een katje wol, zoo goed, of bijna zoo goed, als de Kiermansche, te Batavia heeft aangewonnen, en vertoont." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 15.

9042. Vroege ontwikkeling en vruchtbaarheid der Chineesche varkens; door E. de Posson. Uit Journ. de la Soc. centr. d'Agric. *Vriend Landman.* XXVIII. 1864. 42.

Paarden.

9043. Paarden op het Himalaya-gebergte. Waarneming van J. G. Gerard. *Letterb.* 1831. I. 271.

9044. De paarden in Nederlandsch Oost-Indië; door den luit. S. von Stampa, dd. Batavia, Maart 1845. Beschrijving van het Indisch ras in het algemeen en van zeven onderdeelen van dat ras. Met afbeeldingen. *Milit. Spect.* XIV. 1846. 167.

9045. Iets over de op Java voorkomende paarden, door J. van der Weyde, veearts, dd Soerabaja, Aug. 1859. Overgenomen uit Boerengoudmijn, Jan. 1860. Beschrijving van het Java-, Sandelhoutsche, Soembawasche en Bimanesche, en Makassaarsche paard. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 388.

9046. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVIIe Nederl. Landhuishoudk. Congres te Middelburg van 17—21 Junij 1862, No 90, over den achteruitgang van het paardenras op het eiland Java. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg 1862. 18. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 169. — Beantwoord door C. J. Hasselman, te Zoelen bij Tiel. *Verslag Landhuishoudk. Congres* XVII. Middelburg 1862. 202. — Dit vraagpunt is niet in behandeling genomen op het Congres. *Ald.* 95, 191, 216. — Als No. 97 op nieuw voorgesteld door het Bestuur van het XVIIIe Congres te Leeuwarden van 23—26 Junij 1863, doch niet behandeld en niet beantwoord. *Ald.* XVIII. Leeuw. 1863. 17. 230.

9047. Achteruitgang en herstelling van het Javaansche paardenras; door H. W. van Waay, dd. Djokjokarta, Januarij 1851. Schets van zijne wijze van verbetering of veredeling van dit ras. *Vriend Landman,* XV. 1851. 224.

9048. Doel van de paarden-stoeterij in de nabijheid van Tjanjor, te Passer Ajam in de Preanger Regentschappen gevestigd en toestand in 1822. *T. v. N. I.* 4e j. Batavia 1842. 1e d. 193.

9049. Staat aantoonende het getal hengsten en merriën op ult. Dec. 1857 in elk der residentiën Banjoewangi, Bezoeki, Probolingo, Pasoeroean, Soerabaja, Kedirie, Patjitan, Madioen en Rembang. Medegedeeld door J. van der Weyde, veearts. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 388.

9050. Nota in Nov. 1846 den Min. van Kol. J. C. Baud aangeboden, over de middelen tot verbetering van het paardenras op Java. *de Stuers, Vestiging.* II. Amst. 1850. 69. Noot.

9051. Stoeterijen in het regentschap Pati. Uit de Bat. Court v. 30 Aug. 1827. No. 77. Berigt dd. Japara, 18 Aug. 1827, van den fung.

Secretaris der Res. Japara en Joana, C. Scheltema, inhoudende bijzonderheden nopens die van den res. D. W. Pinket van Haak, alsmede statuten van die, opgerigt door de districtshoofden onder bescherming van den regent Raden Adipatti Tjondro Negoro en van den opziener der landelijke inkomsten G. P. Servatius. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 164.

9052. Wat de paarden-fokker bij het kiezen der fok-dieren in acht moet nemen, door J. van der Weyde, dd. Soerabaja Junij 1863. *Tijds. Nijv. N. I.* IX. N. S. IV. 1863. 380.

9053. Mededeelingen door H. Zollinger betreffende den handel in paarden op Lombok, met opgave der kosten en winsten per stuk. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 315.

9054. Hoe moet het paard gevoederd worden, om voor de dienst geschikt en gezond te blijven, door J. van der Weyde, veearts, dd. Soerabaja, Nov. 1860. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 190.

9055. Opgave van den uitvoer van paarden van Soemba in 1841—1845. Medegedeeld door den res. v. Timor C. Sluyter in 1845. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 50.

9056. Opgave, volgens D. J. van den Dungen Gronovius van het getal paarden, met vermelding der schepen waarin, uitgevoerd van Soemba of Sandelhout gedurende elk der jaren 1841—1847. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 305.

9057. Opgave van het getal paarden te Koepang uitgevoerd in elk der jaren 1828 tot en met 1833. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 322.

9058. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XXe Nederl. Landhuishoudk. Congres van 26—30 Junij 1865 te Assen, over Amerikaansche paarden en muilezels op Java ingevoerd. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. 1e d. 306.

9059. Mededeeling door E. de Waal van de reeds verkregen resultaten van den invoer uit Nederland van ezels op Java. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 267.

G. FABRIEK- EN HANDWERKSNIJVERHEID.

Algemeen.

9060. Aanmerkingen over den invloed van willekeurige Regeeringen op de handwerken in China, Hindostan en Perzië. *Vad. Lett.* 1773. II. 2. 182.

9061. Kunstvaardigheid der Chinezen. Aantooning van den hoogen graad van volkomenheid in alle handwerkskunsten. *Vad. Lett.* 1845. II. 402.

9062. Kunsten en handwerken der Chinezen; letterdruk, buskruid, kompas, door J. Olivier Jz. dd. Batavia, 7 Augustus 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 285.

9063. Kunsten en handwerken der Chinezen; Bouw- en tuinier-kunst; metaalgieterijen; lakwerken; porcelein-fabrijken; weverijen, door J. Olivier Jzn. dd. 30 September 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 428.

9064. Onderwijs tot het handwerken der Chinezen door J. H. Tobias, laatstelijk resident van Riouw. *Sloet, Tijds.* XXII. 313.

9065. Vroege Oostersche uitvinding van sommige Europesche inrigtingen, door H. W. Betreft China, en wel het kompas, de artillerie, de houtgravure en het papieren geld, zijnde een uittreksel uit een verhandeling van A. Remusat te Parijs uit het Journ. Asiat. T. I. Sept. 1822. *Letterb.* 1824. I. 309.

9066. Iets over de uitvinding van het kompas, de drukkunst en het buskruid, door de Chinezen; door J. v. d. Bel Jr. *Tijds. Aank. Ond.* XIII. 1848. 135.

9067. De Chinesche barbiers. Wijze van uitoefening. *Leeskab.* 1834. III. 272.

9068. Indische goochelaars. Beschrijving van hunne behendigheid. *Waakz.* v. 12 Maart 1816. No. 61.

9069. De slangenbezweerders in Oost-Indiën. Beschrijving van hun vermogen op

de slangen door de toonen eener fluit. *Boekz.* Mei 1819. 577.

9070. Perzische wijze van broodbakken. Beschrijving. *Boekz.* Aug. 1828. 210.

9071. Mededeeling door P. Melvill van Carnbee betreffende de verdiensten per maand te Singapore van een Chineesch timmerman, een Klingalees en een Maleijer, 10 Maart 1845. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3 d. 220.

9072. Mededeelingen, dd. Palembang, Junij 1863, door J. S. G. Gramberg, betreffende de houtzagerijen van vreemdelingen op de Karimon-Eilanden, en de verwerking der granietsoorten aldaar, welke te Singapore worden gebruikt, en van daar ook uitgevoerd naar Batavia en Siak. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4e S. IV. 1864. 501. — De exploitatie der Karimon-eilanden; door V. Zijnde overneming van bovengenoemde mededeelingen. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 384.

9073. Verzoek, dd. 8 Mei 1847, van het Bat. Gen. in N. I. om aan de Directie in te zenden: 1o. Ethnologische voorwerpen der volkeren, in den Ned. Ind. Archipel, waaronder de inzenders wonen, in natura. 2o. Afbeeldingen van dergelijke voorwerpen, met opgave van de verschillende dimensiën, die zij in natura bezitten, de stof, waaruit zij vervaardigd zijn, enz. 3o Beschrijvingen van de in te zenden voorwerpen, van de stof, waaruit, en de wijze, waarop zij worden gemaakt, van het gebruik dat de inboorlingen er van maken, en dergelijken. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXI. 1846—47. 1e ged. 34.

9074. Overzigt van de nijverheid in Nederlandsch Indië in het jaar 1858, volgens de administratieve verslagen der verschillende gewesten zamengesteld door J. A. van der Chijs, secret. der N. I. Maats. van Nijv. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 125.

9075. Partikuliere industrie in Nederlandsch Indië; door „de Redaktie." Over het beginsel tot dienstbaarmaking van den partikulieren ondernemingsgeest aan de ontwikkeling, en zoodoende aan de bevestiging van ons gezag in Nederlandsch-Indië. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 427.

9076. Dringende aanbeveling door den Min. van Kol. C. F. Pahud, aan den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist, van de belangen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, gevoegd bij het Advies van het Hoofdbestuur dier Maatschappij om medewerking en ondersteuning voor hare uitbreiding in Ned. Indië. *Tijds. Nijv.* XVI. 2e R. I. 1853. 5e st. 133. — Pogingen later in het werk gesteld. *Ald.* XVII. 2e R. II. 1854. 5 en 6 st. 313; XVIII. 2e R. III. 1855. 422.

9077. Lot aan de Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid, die men verbonden zou wenschen te zien met het Indisch Genootschap te 's Hage. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 322, 324.

9078. Vraag uitgeschreven door de Nederlandsch Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, over een scheikundig onderzoek van aan haar te zenden monsters van voor vervalsching vatbare handelsartikelen. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861.

9079. Mededeelingen door T. J. Willer betreffende de nijverheid en de handwerken der Battahs in Mandheling en Pertibie. 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 2e d. 354, 359, 384.

9080. Toestand van de nijverheid in de hoofdplaats en in de bovenlanden van Palembang, betreffende zoowel de mannelijke ambachtslieden als de vrouwelijke kostwinningen; door C. F. E Praetorius, Ned O. I. hoofdambtenaar, laatst Directeur der cultures, getrokken uit zijn verslag van 1832 over de residentie Palembang. *Ind. Bij.* I. 1843. 383.

9081. Opgave van de bedrijven te Palembang uitgeoefend in 1854. Uit authentieke stukken medegedeeld door F. J. B. Storm van 's Gravesande. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* V. N. S. II. 1856. 466.

9082. Bantam in 1829. Uit de Jav. Cour. v. 18 Julij 1829 No. 84. Verslag der inspectie-reis van den Gouv. Gen. Du Bus, voor zooveel betreft de nijverheid in die residentie. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 53.

9083. Ambachtslieden en industriëlen te Batavia. Wenschelijkheid, dat Nederlanders zich in Ned. O. Indië vestigen als ambachtslieden, zijnde dezen thans vreemdelingen, vooral Franschen, die het zeer goed gaat.

T. v. N. I. 1849. Gron. 1e d. 165; 1850. II. 154.

9084. Nederlandsche industriëlen te Batavia, door „Een inwoner van Batavia." Met Naschrift van de „Redaktie". Klagten over de belemmering in het toelaten van Nederlanders. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 186.

9085. Iets over de Bataviasche nijverheid. Uit de Bat. Cour. v. 26 Aug., 2 Sept. en 9 Sept. 1820. Aantooning van het gemis er van. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 1 en 2. 109.

9086. Toestand van de nijverheid der Javasche bevolking van de hoofdplaats Soerakarta. *T. v. N. I.* 5e j. 2e d. Batavia 1843. 466.

9087. Overzigt van den toestand van de nijverheid in de res. Rembang in 1846; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 46.

9088. Opmerkingen betreffende de volksvlijt en nijverheid der Banjerezen, door M. H. *T. v. N. I.* 1e j. 2e d. Batavia 1838. 21.

9089. Aanteekeningen nopens de industrie, handel en nijverheid van Soerabaja, door J. Hageman JCzn. Betreft den toestand in 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 137. — Aanvulling over de jaren 1817—1858 door J. Hageman JCzn., dd. Soerabaja 2 Julij 1859. *Ald.* 359.

9090. Verslag omtrent de nijverheid te Soerabaja gedurende 1859, door J. Hageman JCzn. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 139.

9091. Mededeelingen op nijverheids-gebied, door A. H. B. G. Overgenomen uit het Passoeroeansch Nieuws- en Advertentieblad. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 211.

9092. Opgave door H. Zollinger van de takken van industrie op het eiland Lombok. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 330.

9093. Aanteekeningen van D. J. van den Dungen Gronovius betreffende de takken van bedrijf en nijverheid der bevolking op het eiland Soemba of Sandelhout. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 296.

9094. De nijverheid op Celebes. Zijnde mededeelingen en opmerkingen speciaal betreffende de manufacturen, den scheepsbouw enz., ontleend aan eene memorie Ao. 1838. betrekkelijk den landbouw en de veeteelt, benevens andere takken van nijverheid, op eenige voorname gedeelten van Celebes; door D. F. Liedermoy, fiskaal te Makasser. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 345, 360.

9095. Voortbrengselen, die door de inboorlingen bewerkt worden in de residentie Menado. Medegedeeld door D. F. W. Pietermaat, gewezen resident van Menado, en door den kapitein luit. ter zee L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 143.

9096. Beschrijving der nijverheid van de bevolking op het Noorder Schiereiland van Halmahêra, door T. J. Willer, dd. Ternate, October 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 390, 396. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe,* Amst. 1858. 70, 75.

9097. Opgave van de neringen en bedrijven der mannelijke bevolking van de Banda-eilanden gedurende het jaar 1858. Ontleend aan het administratief verslag over 1858 van de residentie Banda, door J. A. van der Chijs. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 160.

9098. Beschrijving van de nijverheid der Christengemeente te Kajelie op het eiland Boeroe; door T. J. Willer, dd. Ambon, April 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 511. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 117.

9099. Beschrijving van de nijverheid der Mahomedanen te Kajelie op het eiland Boeroe; door T. J. Willer, dd. Ambon, April 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 537. Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 135.

Tentoonstellingen.

9100. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling van voortbrengselen van volksvlijt en landbouw uit Ned. Indië te Weltevreden in het Paleis van het Gouvernement, van 22 Junij tot 6 Julij 1829. *Letterb.* 1830. II. 110.

9101. Bijzonderheden nopens de voortbrengselen van volksvlijt en landbouw uit Ned. Indië op de Algemeene Tentoonstelling der volksvlijt te Brussel, 15 Julij—10 Sept. 1830. *Letterb.* 1830. II. 110.

9102. Rapport van M. H. de Graaff over de in 1846 te Parijs gehoudene tentoonstelling der voorwerpen van Chinesche nijverheid, Parijs 1846. *Vad. Lett.* 1847. II. 49.

9103. Opgave van de gezamenlijke bekroonde inzenders van de wereldtentoonstelling te Londen in 1851, met betrekking tot de Indische gewesten. *Astrea*, II. 1852. 95.

9104. De tentoonstellingen en het Gouvernement van Nederlandsch Indië. Beschuldiging tegen het Gouvernement wegens nalatigheid ten aanzien der gehouden tentoonstellingen te Londen en Arnhem. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 255.

9105. Berigt nopens de tentoonstelling van voortbrengselen van nationale nijverheid voor Nederland en zijne overzeesche bezittingen te Arnhem in Julij 1857 te houden. *Astrea*, I. 1851. 316.

9106. De Bataviasche tentoonstelling; door A..... s. Opmerkingen over de geprojecteerde tentoonstelling van voorwerpen van industrie en volksvlijt uit den Indischen Archipel, te Batavia in Sept. 1853 te houden; benevens betoog voor de behoefte aan voorlichting in deze. *Biang Lala*, 1e j. 1852. I. 305.

9107. De tentoonstelling van nijverheid te Batavia, in verband beschouwd met de vigerende regeringsbeginselen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 454.

9108. Bijzonderheden nopens de benoeming door de Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië van eene Commissie voor het tot stand brengen te Batavia van eene tentoonstelling van produkten der natuur en der industrie van den Indischen Archipel, in Sept. 1853 te houden. *Nat. Tijds. N. I.* III. 1852. 8. — Benoeming der leden van de Commissie en Subcommissiën. *Ald.* 351, 647, 871; IV. N. S. I. 207, 429. — Catalogus en inzending, door den secret. L. H. Deeleman. *Ald.* IV. 430, 432, 645. — Ondersteuning van het Gouvernement en verdere circulaires. *Ald.* III. 126, 131. — Het programma en de vertalingen daarvan. *Ald.* III. 648, 871. — Het gebouw. *Ald.* III. 871; IV. N. S. I. 10, 431. — De opening op 10 Oct. 1853. *Ald.* 645. — Geschiedenis der tentoonstelling, door P. Bleeker, medegedeeld in de vergad. der Natuurk. Vereenig. op 9 Nov. 1853. *Ald.* V. N. S. II. 1853. 250. — Redevoering door S. H. de Lange toen uitgesproken. *Ald.* 276.

9109. De te Batavia te houden tentoonstelling. Brief, dd. 15 Maart 1852, van L. W. inhoudende voorstel tot inrigting, bij die tentoonstelling, eener loterij van dameshandwerken met een liefdadig doel. *Biang Lala.* 1e j. 1852. I. 97.

9110. Vreemdelingen over 't specerij-monopolie in den Ind. Archipel. Mededeelingen de ironische aanmerking op het gemis van notenmuskaat en foelie van Banda op de Bataviasche tentoonstelling, door Jonathan Rigg gemaakt in „The journal of the Indian Archipelago and Eastern Asia." Vol. VII. 1853. 299. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 75.

9111. Een bezoek op de Bataviasche tentoonstelling, door L. D. op 10 Oct. 1853 geopend. Overzigt. *Gids*, XVIIIe j. N. S. 7e j. 1854. I. 213.

9112. Over de tentoonstelling te Batavia. Klagten over het niet toekennen van onderscheidingen deswege door het Gouvernement. Ontleend uit een brief, dd. Batavia 29 Julij 1855. *T. v. N. I.* 7e j. 1855. II. 350.

9113. Toegelicht voorstel, in 1852 door den res. van Djokjokarta, J. J. Hasselman, gedaan, om na afloop der tentoonstelling te Batavia in Sept. 1853, dezelfde tentoonstelling ook te Samarang te houden. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 3.3.

9114. Opmerkingen over het vooruitzigt, dat na afloop der expositie te Batavia, de belangrijkste voorwerpen naar Nederland zullen worden gezonden, om aldaar andermaal ten toon gesteld te worden. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 209.

9115. Bijzonderheden nopens het Gouv. Besluit van 25 Maart 1854, No. 5 en van den brief van den Chef van den waterstaat van 1 April 1854, No. 440/640, betreffende de regeling van het verzenden naar Nederland der door het Gouv. overgenomen goederen der tentoonstelling te Batavia in Oct. en Nov. 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 84.

9116. Aanbieding bij Indisch Besluit, dd. 27 Mei 1854, No. 3, aan de Ned. Ind. Maatsch. v. Nijv. van voorwerpen afkomstig van de tentoonstelling gehouden te Batavia in 1853, en door het Gouv. ingekocht voor de tentoonstelling te Arnhem, doch daarvoor ongeschikt of overbodig bevonden. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 94.

9117. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling van voortbrengselen van volksvlijt en landbouw uit Ned. Indië, te Batavia

op 10 Oct. 1853 geopend. De leden van het besturend Comité, hare belangrijkheid, aankoopen voor de tentoonstelling te Arnhem en te Parijs in 1854 en 1855. *Letterb.* 1856. 45; 1857. 2.

9118. Algemeen reglement voor de Wereld-tentoonstelling te Parijs in 1855. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Uittr. 151.

9119. Bijzonderheden nopens de wijze van volvoering van het plan om de voortbrengselen der Ned. O. I. Bezitt. gezamenlijk en als het ware met één oogopslag aanschouwelijk ten toon te stellen op de tentoonstelling te Parijs in 1855. *Tijds. Nijv.* XVIII. 2e R. III. 1855. 5e St. 412.

9120. Bijzonderheden nopens den brief door C. A. Granpré Molière, J. Groll en E. Netscher aan de Indische regering ten opzigte van het samenstellen eener kommissie ter bevordering van het zenden van voorwerpen uit Ned. Indië naar de Parijsche tentoonstelling in 1855. (Not. Maatsch. Nijv. 13 April 1854). *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 87. — Erkenning en ondersteuning door het Ind. Gouv. dezer kommissie. (Not. Maatsch. Nijv. 11 Mei 1854). *Ald.* 91. Zie ook Uittr. 169. — Bijzonderheden nopens de bronzen eeremedaille, door deze kommissie verworven. (Not. Maatsch. Nijv. 5 Aug. 1856). *Ald.* III. 1856. 387. — Dankbetuiging des konings aan deze kommissie, bij missive dd. 14 April 1857, No. 254, van den Minister van Binnenl. Zaken. *Ald.* V. 1859. 100.

9121. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling van schilderijen te Melbourne. *Letterb.* 1857. 71.

9122. Aanbieding bij Missive, dd. 13 Dec. 1860, No. 2889*a*, door den 1en Gouv. Secretaris, aan de Kon. Natuurk. Vereeniging in Ned. Indië, van exemplaren van het Programma der in 1861 te houden nationale tentoonstelling voor nijverheid te Haarlem. *Nat. Tijds. N. I.* XXIII. 5e S. III. 1861. 111. — Idem als boven, aan het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4e S. II 1862. 408. — Zakelijke inhoud van het antwoord van het Bestuur der Vereeniging; zijnde het te laat bevonden voor medewerking. (Not. Nat. Vereen. 3 Januarij 1861). *Ald.* 138.

9123. Opgave der inzenders uit Nederl. Indië, die op de Internationale Tentoonstelling te Londen in 1862 bekroond en eervol vermeld zijn. *Tijds. Nijv.* XXVI. 3e R. IV. 1863. 673, 676.

9124. Opmerking over de vertegenwoordiging onzer koloniën op de Londensche tentoonstelling. *Econ.* 1862. 400.

9125. Tekst van het Programma der van 17 Aug.—4 Sept. 1863 te houden tentoonstelling te 's Gravenhage van in Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen uit metalen bewerkte voorwerpen. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 117.

9126. Tentoonstelling van grondstoffen en nijverheids-voortbrengselen te Batavia in 1865: *a.* de bekendmaking van het Besturend Comité, en *b.* het programma. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3e R. V. 1864. Bijbl. 171. — Tentoonstelling van nijverheid te Batavia, in 1865. Berigten nopens ondervonden medewerking. *Ald.* XXVIII. 3e R VI. 1865. Bijblad 28.

9127. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling te Serang in Bantam, in Julij 1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 130.

9128. Bijzonderheden nopens de tentoonstelling in September 1865 te Batavia te houden. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 129.

9129. Nijverheids-tentoonstelling te Dunedin (Otago), Nieuw Zeeland. Jan. 1865. Mededeeling van het programma. *Tijds. Nijv.* XXVII. 3e R. V. 1864. 283.

Werktuigen.

9130. Statistiek van het stoomwezen in Nederlandsch Indië met uitzondering van de stoomwerktuigen aan boord van Z. M. schepen van oorlog, opgemaakt volgens officiëele bescheiden door J. A. van der Chijs, Secret. der N. I. Maatsch. van Nijv. Toeneming der industriëele ondernemingen van 1853—1859. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 422. — Industrie. Stoomwezen in Nederl. Indië. Zakelijke inhoud van bovengenoemde statistiek. *Econ.* 1861. 483.

9131. De Chinesche en Europesche landbezitters op Java in hunne onderlinge konkurrentie. Over de behoefte aan bekwame machinisten voor de bewerking van suiker, rijst, koffij, enz. op Java, en bepaaldelijk in Buitenzorg. Medegedeeld uit een brief van

een landbezitter in die ads. res. *T. v. N. I.* 24e j. 1862. II. 256.

9132. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. „Voor die een nuttig berigt over de werktuigkunde, met bijzondere toepassing op den staat dezer volkplanting op Java aan het Genootschap overlevert." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 21.

9133. Mededeeling door F. C. Deeleman, betreffende zekere uitvinding of toepassing van een nieuwe beweegkracht, de zamenstelling en werking van dit werktuig. Not. Maats. Nijv. 5 Aug. en 25 Sept. 1856. *Tijds. Nijv.* III. 1856. 389, 488.

9134. Prijsvraag, dd. Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. „Voor die de beste en bekwaamste vaartuigen en verdere gereedschappen, opgeeft, om de stadsgrachten te Batavia uit te diepen." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 21. — Verslag nopens het ingekomen antwoord. *Ald.* Naberigt VIII.

9135. Mededeeling betreffende een plaatijzeren buis-duikerklok en toebehooren bestemd voor de dienst in Oost Indië, door A. E. Tromp en J. Strootman, dd. Amsterdam 25 Sept. 1863. Met platen. *Inst. v. Ingenieurs,* Verh. 1863—1864. 77.

9136. Bijzonderheden nopens de uitvinding van J. L. C. N. Massart, van een radwagen en rails, waarvan een model door hem aan den res. van Cheribon is gezonden, bij brief dd. Balarioek 26 Julij 1854. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 96, 161 II. 1855. Oorspr. Bijdr. 98, 103, 106.

9137. Toegelicht voorstel van H. Kleyn van de Poll, bij zijn brief dd. 18 Mei 1856, tot het opnemen in het Tijds. der Maats. van eene teekening en beschrijving van bovengenoemde uitvinding, en besluit dienovereenkomstig met opdragt der taak aan F. C. Deeleman. Not. Maatsch. Nijv. 5 Aug. 1856. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 385. — Railwagen door water bewogen; door F. C. Deeleman. Met plaat. *Ald.* IV. 1858. 308.

9138. Beschrijving van eene soort van spoorweg, gemaakt van eenen zeer harden steen, op welken de wielen moeten loopen, voorzien van opstaande houten klossen over den ganschen omtrek hunner velgen; door P. Diard, Hon. Insp. van de kult. op Java. Met figuren. *Tijds. Nijv.* XVI. 2e R. I. 1853. 703. *Ald.* XVII. 2e R. II. 1854. 5e en 6e stuk, 234.

9139. Mededeeling door E. de Waal omtrent de bruikbaarheid van een toestel door C. J. van Oeckelen te Batavia uitgedacht tot begieting der wegen. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 4, 5 en 6, bl. 265.

9140. Oostindische zagen. Het verschil met die in Europa gebruikt worden. *Tijds. Nijv.* III. 1836. 245.

Steen- en porcelein fabrieken.

9141. Beschrijving van eene manier om verschillende aardsoorten te bereiden, op Java, waardoor alle, naar gelang van ieders bijzonderen aard, bij uitstek geschikt worden voor de vervaardiging van metselsteenen, dakpannen, estrikken, van vuurbestandige steenen, en van alle soorten van aardewerk en porselein, door P. Diard, Insp. van de kult. *Tijds. Nijv.* XVI. 2e R. I. 1853. 678; XVII. 2e R. II. 1854. 5 en 6e stuk, 234.

9142. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. „Voor die betere vloersteenen, dan tot heden te Batavia gebakken zijn, uitvindt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 18.

9143. Beschrijving van eenen nieuwen toestel en van eene wijziging van de gewone vormen, met behulp waarvan men zeer regelmatige dakpannen kan maken op Java enz; door P. Diard, Insp. van de kult. Met figuren. *Tijds. Nijv.* XVI. 2e R. I. 1853. 695; XVII. 2e R. II. 1854. 5e en 6e stuk, 234.

9144. Platte pannen voor dakbedekking, door C. F. Deeleman. Met plaat. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 499.

9145. Over de kunst van steenbakken bij de Chinezen, door J. Main, dd. Chelsea, 8 Maart 1834. *Ned. Bouwk. Mag.* I. 1839. 165.

9146. Beschrijving van zekere verbeteringen aangebragt aan eene soort van ovens, waarvan de Sinezen zich in het algemeen bedienen tot het bakken van metselsteenen en tegels, door P. Diard, Insp. van de kult. Met figuren *Tijds. Nijv.* XVI. 2e R. I. 1853. 685. XVII. 2e R II. 1854. 5e en 6e stuk, 234.

9147. Vervaardiging van vuurvaste stee-

nen en cement in de res. Soerabaja. Platte grond der fabriek en oven te Kebraon. *Inst. v. Ingenieurs*, Verh. 1860—1861. Plaat 1 en 2.

9148. Verslag van de vervaardiging van 50.000 vuurvaste steenen en 50 mudden vuurvast cement te Kebraon in de res. Soerabaja, door den Majoor P. F. C. Vreede. 30 Maart 1858. Met platen. *Inst. v. Ingenieurs*, Verh. 1860—1861. 1. — Oordeel over dit rapport, en uitspraak dat de vuurvaste steenen met aanzienlijk minder kosten uit Europa kunnen ontboden worden, naar aanleiding der aanbieding voor de uitgave aan de N. I. Maatsch. v. Nijv., bij Missive 1e gouv. secretaris dd. 14 Dec. 1858 No. 3204. Not. Maatsch. Nijv. 30 Dec. 1858. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859 199.

9149. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I. „Voor die grof porselein, ten dienste van den gemeenen man, in deugd en prijs gelijk aan hetgeen door de Chinezen wordt aangevoerd, te Batavia fabriceert." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Voorberigt 17. — Idem voor die grof aardewerk, in deugd en prijs gelijk aan het Bantamsche, te Batavia toestelt. *Ald.* 18.

9150. Onderzoek wat de stoffe zij, daar het Oost-Indisch porselein van gemaakt wordt, door H. Th. Scheffer. Uit der Kon. Schwed. Akademie der Wissens. Abhandl. 1753. XV. 223. *Uitgez. Verh.* II. 1757. 227.

9151. Bijzonderheden nopens de inleiding tot een wetenschappelijke en uitvoerige geschiedenis van het Sineesch porselein, geleverd door Stanislas Julien, in een zitting van de Acad. des Inscript. et Belles Lettres. *Letterb.* 1854. 237; 1866. 139.

9152. Australisch zand. Mededeeling nopens de overzending eener soort van dit zand, door King; de welgeslaagde proefnemingen hiermede in de glasfabrijk van Pellat te Londen, en verdere bezendingen voor de Londensche glasfabrijken. *Letterb.* 1839. I. 415.

Metaalbewerking.

9153. Mededeeling van F. Junghuhn betreffende het gebruik door de Javaansche goudsmeden van aluinaarde. *T. v. N. I.* 5e j. 1e d. Batavia 1843. 258. Noot.

9154. Mededeelingen door A. J. Bik van de wijze van bewerking van het goud door den Inlandschen goudsmid in Gorontalo op Celebes. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 102—104.

9154. Nieuwe metaalleegering, welke in Engelsch Oost-Indië wordt vervaardigd, en aldaar bekend is onder de benaming van Bideri. Volgens Dr. Heine en Dr. Hamilton. *Tijds. Handw. Fabrijkw.* III. 1853. 104.

9156. Over het Chineesch wit koper, en de door den „Verein zur Beförderung des Gewerbfleisses in Preussen" genomen proeven om hetzelve daar te stellen, door Dr. Schubarth. Medegedeeld door A. H. van der Boon Mesch. *Tijds. Nijv.* IV. 1837. 87.

9157. Over eene nieuwe soort van galvanische indompelingsbatterij door J. R. van den Broek, voorgedragen in de bestuursvergadering der Ned. Ind. Maats. van Nijv. gehouden den 2en Maart 1859. Beschrijving van een constant werkende batterij. Met plaat. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 371.

9158. Chineesch ijzer, een mystificatie, door S. Bleekrode. Mededeeling der hoedanigheid van het stafijzer, genaamd „China iron," afkomstig van de Indian Iron and Steel C. nabij Porto novo aan de kust van Coromandel. *Tijds. Nijv.* XIV. 1851. 251.

9159. Mededeeling door den Ingenieur der mijnen in Ned. Oost-Indië, Corn. de Groot, over ijzerdraad-kabels en koord. Uitkomsten van proeven, genomen ter bepaling van hun draagvermogen. *Inst. van Ingenieurs*, Not. 1849—1850. 73.

9160. Iets over de wapens in de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen en derzelver vervaardiging op Borneo, door ****. N. *Milit. Spect.* XIV. 1846. 23.

9161. Nota van de prijzen der op Borneo vervaardigde wapens, door A. Hendriks. *Milit. Spect.* XIV. 1846. 35. Noot.

9162. Iets over de wapenfabricatie op Borneo. Beschrijving, ontleend aan een rapport van den kapt. der infanterie A. Hendriks over zijne inspectie van deze fabricatie

op last van den kommandant van het Ned. Indische leger verrigt. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XVIII. 1842. 1.

9163. Des armes dans les Indes orientales Neerlandaises et de leur fabrication à Borneo. Extrait du memoire »Iets over de wapens in de Nederl. O. I. Bezitt. en derzelver vervaardiging op Borneo" par M. le generalmajor C. A. Geisweit van der Netten. Bepaaldelijk in het rijk van Banjermassing *Melvill Moniteur,* 1846—47. Overgenomen uit de *Militaire Spectator* XIV. Aug. 1845.

9164. Opgaven van de wijze, waarop de Javanen hunne wapenen, zooals pieken, krissen, enz. schoon maken. Uit het Javaansch vertaald dd. Pakoe-alaman, 23 Junij 186'. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XII. 4 S. III. 1862. 592.

9165. Geschiedkundige aanteekeningen betreffende het geschut en het gietwezen der Oost-Indische Compagnie, door F. H. W. Kuypers. 1616-1806. *Milit. Spect.* 3 S. I. 1856. 277.

9166. Tekst van het besluit, actum in 't Casteel Batavia, 7 Aug. 1654, tot het vervaardigen van ligt geschut in de gieterij te Batavia. *Milit. Spect.* 3 S. I. 1856. 278.

9167. Verslag van den artillerie-konstruktiewinkel over het jaar 1859. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 275. — Idem over het jaar 1860, door den Dir. P. F. C. Vreede, dd. Soerabaja 18 April 1861. Met bijlagen. *Ald.* VII. N. S. II. 1861. 375. — Idem over het jaar 1861, door den Dir. Lintwurm, dd. Soerabaja 10 Maart 1862. Met bijlagen. *Ald.* VIII. N. S. III. 1862. 215.

9168. Beknopte specifieke opgave der door den artillerie-konstruktiewinkel te Soerabaja verrigte werkzaamheden gedurende het jaar 1860. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 396. — Idem over 1861. *Ald.* VIII. N. S. III. 1862. 228.

9169. Artillerie-konstruktiewinkel te Soerabaja. Opgave van het getal arbeidend personeel in de verschillende werkplaatsen gedurende het jaar 1860. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 400. — Idem gedurende 1861. *Ald.* VIII. N. S. III. 1862. 232.

9170. Mededeelingen door H. Zollinger in 1845 over geweerboorderijen en een lansenfabrijk op Balie. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 14, 35.

9171. Op zijn verzoek behoudens qualiteit en gage naar Nederland verlost de opziener van de koperslagers te Batavia, J. Multhooven. Batavia Dec. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 2, 1686.

Kruidfabrieken.

9172. Proeve van een geschiedkundig onderzoek naar den voormaligen en tegenwoordigen staat der buskruidfabrikatie in Nederlandsch Indië; door F. H. W. Kuypers, dd. Samarang, December 1854. I. Bataviaasche molens 1652-1811. *Milit. Spect.* 2 S. VIII. 1856. 49. — Idem. II. De Buskruidmolen nabij Samarang. Met eene afbeelding. 1782—1854. *Ald.* 3 S. I. 1856. 513, 551; II. 1857. 13, 63. — Idem. III. Onderzoek naar het salpeter, gebezigd tot het vervaardigen van buskruid in Indië. 1656—1841. *Ald.* II. 1857. 275, 381, 380.

9173. Berigten te Batavia op 24 Mei 1782 nopens het in de lucht springen van een kruid-magazijn op Bancka hoelo. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2014.

9174. Overzigt van het vervaardigde buskruid en der kosten van vervaardiging gedurende elk der jaren 1817—1854 in het buskruid-molen-etablissement te Bodjong nabij Samarang, door F. H. W. Kuypers. *Milit. Spect.* 3 S. II. 1857. 67.

9175. Bijzonderheden nopens den brief, dd. Samarang 24 Februarij 1855, van J. Kuypers, tot het doen eener kwalitatieve ontleding van verschillende houtsoorten, welke tot het maken om kool, voor buskruidbereiding, worden aangewend, als ook nopens de pogingen om aan dit verzoek te voldoen. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 134. 138.

9176. Reglement voor de kruidmolens te Batavia, gearresteerd bij besluit dd. Batavia 1 Dec. 1809. *Daendels, Staat,* 1814. Bijl. III. No. 51. Overgenomen in *Milit. Spect.* 2 S. VIII. 1856. 59. — Idem tot het reduceeren der zes kruidmolens te Batavia op drie, en het amoveren van een kruidstoof, en de afbraak te bezigen voor de op te rigten twee kruidmolens te Soerabaja. *Daendels, Staat,* 1814. Bijl. III. No. 52.

9177. Reglement voor den kruidmolen

te Samarang, gearresteerd bij besluit dd. Buitenzorg 11 Jan. 1810. *Daendels, Staat,* 1814. Bijl. III, No. 53.

9178. Verzameling van eenige proeven genomen met buskruid op verschillende wijze vervaardigd in het buskruid-molen-etablissement te Bodjong nabij Samarang, door F. H. W. Kuypers. *Milit. Spect.* 3 S. II. 1857. 68.

9179. Beknopte specifieke opgave der op de pyrotechnische werkplaats te Soerabaja verrigte werkzaamheden, gedurende 1861. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 243. — Idem van het arbeidend personeel. *Ald.* 244.

9180. Verslag der inspektie, gehouden over de pyrotechnische werkplaats, en zulks in verband met art 21 van het regl. voor de dienst bij den artil. konstr. winkel te Soerabaja, door den Majoor G. T. Hoedt, dd. Soerabaja 10 April 1862. Met bijlagen. *Tijds. Nijv. N. I.* VIII. N. S. III. 1862. 234.

Gasfabrieken.

9181. Gasverlichting in China. Beschrijving van deze wijze van verlichting. *Rec. o. d. Rec.* XXII. 1829. Meng. 309.

9182. Oprigting in Engeland eener maatschappij voor gasverlichting te Singapore. *Econ.* 1862. 273.

9183. Verslag van het antwoord, ingekomen op de Prijsvraag door het Bat. Gen. v. K. en W. in N. I. in 1779, „Over het bij nacht verlichten der stad Batavia." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. Naberigt VIII; II. 3e dr. 1826. Voorberigt 10.

9184. Zakelijke mededeeling van den brief, dd. Langsee nabij Patti 29 Nov. 1855, van J. Millard betreffende zijne pogingen totgasbereiding en verzoek om aanwijzing van een betere methode. Not. Nat. Vereen. 1 Dec. 1855 *Nat. Tijds. N. I.* X. N. S. VII. 1856. 425, 439. — De algemeene beginselen der gasbereiding, toegepast op de bereiding van lichtgas uit hout, door J. J. Altheer, dd. Batavia 5 Jan. 1856. Antwoord op dien brief. *Tijds. Nijv. N. I.* III. 1856. 251. — Idem. Nog iets over lichtgas uit hout, dd. Muntok 23 Julij 1858. Korte zamenstelling van het bovengenoemde met mededeeling van het artikel: „Ueber Bereitung des Holzleuchtgases von Dr. Max Pettenkofer in München", Chem.-Central-Blatt No. 38, dd. 19 Aug. 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 153, 114.

9185. Berigt omtrent de aanwending van het waterstofgas (gaz à l'eau, de platine, gaz hydrogène) als middel voor eene gasverlichting te Batavia; door A. Scharlee, dd. Batavia, 11 Febr. 1859. Tekst van zijn rapport aan de Indische Regering, met het oog op de bestaande plannen, en naar aanleiding der brochure getiteld: „B. Verver, L'éclairage au gaz à l'eau à Narbonne et *l'éclairage* au gaz Leprince. Leide 1858." Hierbij een vergelijking met het steenkolengas. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 241. — Idem omtrent het gewone steenkolengas (gaz de houille ordinaire) en het gemengde steenkolengas (gaz Leprince) met betrekking tot hunne aanwending voor eene gasverlichting te Batavia, dd. Batavia 24 Oct 1859. Rapport aan de Indische Regeering naar aanleiding der tweede uitgave van bovengenoemde brochure. *Ald.* VI. N. S. I. 1860. 1.

9186. Uit de Correspondentie van Schalkie. II. Bataviasche gasverlichting. Beweerde onuitvoerbaarheid. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 403.

9187. Gasverlichting op Java, door „Een inwoner van Soerabaja." Voorgenomen oprigting te Soerabaja en te Pasoeroewan van gasfabrijken tot straat- en huisverlichting, en klagten over het gebrek aan medewerking van de zijde der Regering. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 128.

9188. Verslag van den toestand en werkzaamheden der Nederlandsch-Indische gasmaatschappij in 1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 109.

9189. Wederlegging van het min gunstig oordeel van Rochussen over den partikulieren ondernemingsgeest in Indië, onder verwijzing o. a. tot het voorgevallene met de gasverlichting van Batavia, ook als bijdrage tot de wijze van aanmoediging der partikuliere industrie in Indië, de beschikking over de Indische fondsen, en het verkeerd ingrijpen van het opperbestuur. *Lion, Hoe Indie.* 's Hage 1861. 78—88.

IJsfabrieken.

9190. Wat is ijs, en door welke middelen kan men hetzelve langen tijd bewaren? Op natuurkundige gronden aangetoond, door G. Buys. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846. 4e d. 217.

9191. Brief van R. Barker, over het maken van ijs in de Oost-Indiën. Uit de Philos. Transact. *Vad. Lett.* 1776. V. 2. 196.

9192. Verslag van de wijze, op welke men ijs maakt te Benares; in twee brieven van J. Lloyd Williams, dd. Benares, 25 Maart. 1792. *Vad. Lett.* 1793. 2. 444.

9193. Het vervaardigen van kunstijs. Overgenomen uit N. Tijdschrift van S. Bleekrode, afl. II. 1861. Beschrijving van de ijsfabrieken van J. Harrison te Geelong, (Victoria in Australië); en van die van Carré te Parijs. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 242.

9194. IJs-vervoer van Amerika naar Indië. Bijzonderheden nopens de verzending naar Calcutta. *Letterb.* 1834. II. 429.

9195. Invoer van ijs te Calcutta uit Amerika met het Noord-Amerikaansch schip the Tuscany. Mededeelingen volgens het Asiat. Journ. *Leeskab.* 1834. IV. 293.

9196. Het ijs-monopolie in Nederlandsch Oost-Indië; door L. van Vliet. Beoordeeling van het verleenen van dit monopolie voor tien jaren aan de Gebr. Roselje & Co. te Batavia, bij besluit van 10 April 1846, No. 15, van den gouv.-gen. J. J. Rochussen. *Volksb.* 1847. 279.

9197. Aansporing van de Handelmaatschappij ter voorziening van Ned. Indië van ijs. *Sloet, Tijds.* XIII. 427.

Distilleerderijen.

9198. Voorschriften en inlichtingen omtrent rum-fabrikaadje. Naar het Engelsch van C J. Hering te Suriname, getiteld: „Rum-distillers Manual", door P. F. H. Fromberg, Buitenzorg 14 Junij 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 326, 347.

9199. Waarnemingen over de arak. (o. a. Beschrijving van het stoken van arak te Goa uit het sap van den kokosboom.) *Vad. Lett.* 1763. III. 2. 502.

9200. Prijsvraag uitgeschreven voor 1784 door het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam, uit naam van het Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te Batavia, voor verbetering in het arakbrouwen. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 849; XVIII. 1783. 2. 1432. XXIV. 1789. 2. 1025. *Letterb.* IV. 1789. 76. — Later herhaald. *Verh. Bat. Gen.* IX. Rott. 1790. *Vad. Lett.* 1791. I. 385. *Letterb.* III. 1789. 76.

9201. Toestand van de arakstokerijen en van de salpeterfabrijk op Java, medegedeeld door P. Bleeker, uit het Rapport d.d. Zwolle ult. Febr. 1808, van den commissaris W. C. van Braam. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 93.

9202. Tableau van den uitslag van eenige verzendingen van arak, eerste soort, naar Holland, in de jaren 1816 en 1817, door L. W. Meijer, d.d. Rustenburg 19 Maart 1822. Uit de Bat. Court. v. 23 Maart 1822, ter aantooning van het verlies op deze speculatie. *Ind. Mag.* II. *Tw.* 1845. N. 3 en 4, bl. 36.

9203. Beschrijving der bereiding van toeak of sagueer, door J. E. Teysmann, hortulanus, dd. 2 Jan. 1844. *Ind. Mag.* 1844. I. Tw. No. 4, 5 en 6, bl. 10, 14.

9204. De Gemoetoe-boom der Molukko's, door de Stuers, Batavia, 15 Jan. 1846. Beschrijving van de inzameling en bereiding van den drank, genaamd saguweer of saguero. *T. v. N. I.* 8e j., Batavia 1846. 1 d. 375. — Idem van de inzameling en distillatie uit den klapperboom in de Molukkos van eene soort van geestrijken drank, genaamd „koolwater". Met plaat. *Ald.* 378.

9205. Bereiding van de sacki, door I. Titsingh, opperkoopman en opperhoofd van Japan, dd. 24 Dec. 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2 dr. 1824. 153. — Idem van de soya. *Ald.* 159.

9206. Over de drooge destillatie en de voornaamste daarop berustende takken van nijverheid, door C. G. Müller. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 1.

9207. Prijsvraag voor 1781 van het Bat. Genootschap van K. en Wet., over het gebruik van het roet van turf, hout en kolen, voor landbouw, fabrieken of het vervaardigen van ammoniac-zout. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2dr. 1824, Voorberigt 9.

9208. Verhandeling over den tegenwoordigen staat der aschbranderijen in de Ommelanden van Batavia door J. Hooyman, 1780. *Verh. Bat. Gen. N. I.* II. 3e dr. 1826. 81.

9209. Brief over de voortbrenging en bewerking van den borax, van W. Blaze. *Vad. Lett.* 1789. IV. 2. 198.

9210. Brief over het winnen van den borax, van J. Da Rovato. *Vad. Lett.* 1791. 2. 279.

9211. Bijzonderheden nopens de vervaardiging aan de Kaap de Goede Hoop, door den Amerikaanschen kapt. Vivier, van vast plantaardig loogzout (soda genaamd) uit verbrande zoogenaamde zeebamboezen. *Letterb.* 1820. I. 369.

9212. Indisch besluit, dd. 17 April 1855, No. 1, om consideratie en advies van de Natuurk. Vereeniging in N. I. en van de N. I. Maatschappij van Nijverheid, betreffende de plaats en wijze van aanmaak van ruwe soda in de nabijheid van Java of Banka, ten behoeve eener nieuwe methode van tinsmelting op Banka; benevens verzoek aan P. J. Maier tot voorlichting in deze. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 147. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. 212. — Zakelijke inhoud van den brief, dd. Batavia 1 Junij 1855 van P. J. Maier hierover, waarmede zich de Directeur vereenigt en advies in dien zin aan het Gouv. (Not. Nat. Vereen 14 Junij 1855). *Nat. Tijd.* IX. 321. — Idem met de discussie. hierover in de verg. van 21 Junij 1855 der N. I. Maatsch. v. Nijv. benevens antwoord. *Tijds. Nijv.* II. 1855. Oorsp. Bijdr. 221. *Nat. Tijds. N. I.* IX. N. S. VI. 1855. 321.

9213. Rapport, dd. 12 Febr. 1818, No. 152, over de salpetermakerij te Soetji bij Grissee op Java, aan het Indisch Gouvernement ingediend door C. G. C. Reinwardt, Dir. van Landbouw, Kunsten en Wetens. *Reinwardt's reis.* Amst. 1858. 181.

9214. Iets over het vervaardigen van salpeter op Java. *Milit. Spect.* 2 Ser. III. 1851. 81.

9215. Mededeelingen van J. H. Tobias omtrent het aanwezen van aardolie op Madura, de wijze van verzamelen en het verbruik. *Sloet, Tijds.* XXIII. 70—75.

9216. Steenkolen-teer. Uit de Jav. Cour. van 22 October 1829, No. 124. Aansporing tot het vervaardigen van teer uit de Indische steenkolen, met opgave der wijze waarop zulks kan geschieden, door C Perret. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 & 12, bl. 61.

9217. Beschrijving der kunstmatige wijze van oliebereiding uit de cocosnoten op de Batoe Eilanden; door L. Horner, Padang, 20 Januarij 1838. *T. v. N. I.* 3. j. 1 d. Batavia. 1840. 331.

9218. Aard en bereiding van het Oost-Indisch witte vuur. Bijzonderheden nopens dit poeder, medegedeeld door von Zach, in zijne „Sterre- en aardrijkskundige Correspondentiën." *Vad. Lett.* 1812. 2. 378.

9219. Verhaal van de wijze. op welke het vergif uit den Bohon-Upas gehaald wordt (op Java), door N. P. Foersch. *Vad. Lett.* 1784. VI. 2. 288. — Aanmerkingen hierop, door J. M. van Rhijn, medegedeeld door L. Nolst. *Vad. Lett.* 1789. VI. 2. 153.

Verwerijen, enz.

9220. Bijzonderheden nopens het verwen door de Chinezen van zijden stoffen. Volgens den Russischen reiziger Dobell. *Vad. Lett.* 1831 II. 29.

9221. Over het Chinesche groen (Lo-Rao), uit het werk van Rondot. getiteld: „Notice du vert de Chine". *Sloet, Tijds.* XVIII. 120.

9222. Oorsprong van het zegellak. Bijzonderheden nopens de inzameling in Indië en op de eilanden van den Oost Indischen Archipel van lak. *Rec. o. d. Rec.* XXXII. 1839. Meng. 325.

9223. Over het stoklak, deszelfs kleurstof en verschillend gebruik zoowel in Oost-Indië als in Europa, door A. H. van der Boon Mesch. *Tijds. Nijv.* II. 1834. 211, 347.

9224. Berigt van d'Incarville wegens het vernis daar de Chineesen mede verlakken. Uit de Mémoires de Mathém. et de Phys. prés. à l'Acad. Roy. des sciences, Tom. III". *Vad. Lett.* 1764. IV. 2. 76.

9225. Chineesch vernis; door Civati. Beschrijving van de zamenstelling en behan-

deling in China, van dat, hetwelk tegen kokend water bestand is *Soetens, Wet. Maands.* 3e j., 1834/5. 275.

9226. 't Geheim van 't maken des Oost-Indischen inkts ontdekt. Uit Lewis's Philos. Commerce of Arts. *Vad. Lett.* 1767. VII. 2. 319.

9227. Verbod van de ed. heeren van den Gerechte te Amsterdam, op 5 Maart 1749, tegen het maken en verkoopen van valsche Oost-Indische Malaksche tinnen inktkokers en blokjes of zeugen. *Nederl. Jaarb.* III. 1749. 1. 258.

Weverijen enz.

9228. Berigt omtrent het katoen-spinnen en weven onder de Javanen en Chinezen, benevens eenige andere merkwaardigheden hiertoe betrekkelijk, door J. Hooyman. Anno 1780. *Verh. Bat. Gen.* N. I. II. 3e dr. 1826. 257.

9229. Eenvoudig werktuig der Chinezen om katoen en zijde te twijnen. *Vl. Indic.* VIII. 1782. 292.

9230. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen in N. I., „Voor die linnen in deugd en soort, gelijk aan het Cantonsche of zoogenaamd Chineesch linnen, te Batavia laat weven; zullende, buiten de premie, het geheel product dier fabrijk, de twee eerste jaren, tien procent hooger dan de markt van het ingevoerde Chinesche door het Genootschap worden aangenomen". *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825, Voorberigt 18.

9231. De Perziaansche shawls; vervaardiging, waarde, uitvoer. *Boekz.* Aug. 1817. 200.

9232. De Indische shawls. *Letterb.* 1817. I. 380.

9233. Iets over de sjaal- (shawl-) weverijen te Kasjmier. Naar aanleiding van mededeelingen van den Baron Hügel, 1836; door Graaf van Bentheim. *De Kopiist,* 1e j. 2 d. Batavia 1842. 453.

9234. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Bat. Gen. in N. I., getiteld: „Voor die, in het ligst uit te voeren ontwerp, toont, hoedanig de kinderen der gemeene lieden, thans nutteloos langs de straten zwervende, ten meesten dienst van het algemeen kunnen worden aangekweekt." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825, Voorberigt 19. — Idem. „Voor de schoolmeesters, die het spinnen en kousen breijen, in hunne scholen, den kinderen aanleeren". *Ald.* 19. — Idem. „Voor die op zijn landgoed het spinnen onder de meisjes laat aanleeren, en katoenen garen van L. A. en B., ten minste tien pond van de te Batavia gegroeide capas, vertoont". *Ald.* 18. — Idem. „Voor die kleedjes, in deugd en fijnheid gelijk aan de Makassaarsche middelsoort, van Inlandsch gewonnen en gesponnen capas, op zijn landgoed, ten minste tot een half korsje, heeft laten weven. *Ald.* 18.

9235. Toestand en resultaten van de gouvernements touwslagerij of lijnbaan te Amoerang, in de Minahassa, in 1854. *Aanteek. Moluk.* 's Hage 1856. 28.

9236. Over de natuur en den aard van het looijen en van het leder door F. Knapp. Uit Tijdschrift ter bev. van Nijv. 1859. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 428.

9237. Nota over de bereiding van huiden te Samarang, door P. C. van Oosterzee. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 315.

9238. Vraag voorgesteld door het Bestuur van het XVe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, in Junij 1860 te Amersfoort: „No. 115, over het gebruik van de buffel- en koe-hoeven op Java en elders in Nederlandsch-Indië tot eenig industriëel doel. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 149. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 403. — Verslag van het verhandelde over dit vraagpunt, door B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, op het congres op 20 Junij 1860. *Ald.* 419. *Hand. Ind. Gen.* VII. 1860. 262.

9239. Barbaarsche wijze van het verkrijgen van het schildpad in de Oost-Indiën volgens „The Singapore Chronicle". *Letterb.* 1828. II. 317.

Papierfabrieken.

9240. Bijzonderheden nopens de papierfabrijkaadje in China. *Sloet. Tijds.* XIII. 426.

9241. Chineesch papier. Bijzonderheden nopens het fabriceeren van papier in China uit verschillende grondstoffen, en de pogingen in Frankrijk tot namaak. *Leeskab.* 1841. IV. 270.

9242. Proeven ter vervaardiging van Chineesch papier. Handelwijze van Delapierre, bekroond door de Fransche Maatschappij tot aanmoediging van volksvlijt. *Tijds. Nijv.* I. 1833. 303. — Berigten nopens de gewenschte uitkomsten dezer handelwijze. *Ald.* III. 1836. 244.

9243. Nagemaakt Chineesch papier. Voorloopige beschrijving van de vervaardiging in Frankrijk. *Soelens, Wet. Maands.* 2. j. 1833/4. 531.

9244. De papierplant en het bereiden van papier op Java. Beschrijving van de wijze van bereiden, met aanbeveling van den vrijen arbeid ter verbetering en uitbreiding dezer industrie onder den Javaan. *T. v. N. I.* 20 j. 1858. II. 175.

9245. De wijze om Javaansch papier te maken. De papierboom, Morus papyrifera Jap. Kaadsie, in het Javaansch Cloegoe en Gondong genaamd, dd. Soerabaja 23 December 1832, ontleend aan een oud werk. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 364.

9246. Javaansch papier; door D. Uit de Jav. Court. v. 19 Januarij 1833 No. 9. Beschrijving der wijze van bereiding uit den papierboom, Javaansch Gloegoe en Gondong. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 & 12, bl. 174.

9247. Beschrijving van de papierbereiding te Ponorogo in de res. Madioen op Java. 1842. *T. v. N. I.* 7 j. Batavia, 1845. 2d. 127.

9248. Verdediging van het Indisch besluit omtrent het Pro Patria papier. *Econ.* 1862. 207. Bijbl. 1862. 298. (Het Indisch besluit dd. 25 Dec. 1861 No. 9. is te vinden in het Bijblad op het Indisch Staatsblad VI. pag. 4, No. 1130.)

9249. Bewaren van boeken onder de keerkringen, volgens een brief van den conservateur der bibl. te Pondichery. Recept van Dupuy. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 48. — Mededeeling door H. D. A. Smits van dit recept. *Nat. Tijds. N. I.* 1 j. 1850. 91.

Verschillende Bedrijven.

9250. Schets van den toestand der Photografie te Batavia in 1864. *Versl.* 1864. *Kamer K. N. Batavia,* 135.

9251. Opmerkingen nopens den aanmerkelijken vooruitgang der Lithographie in Nederlandsch Indië, door H. D. A. Smits. *Nat. Tijds. N. I.* 3. j. 1852. 19.

9252. Iets over de opleiding van inlandsche jongelieden in het vak der boekdrukkerij bij de HH. Lange & Co. te Batavia. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854. Oorspr. Bijdr. 70.

9253. Pligten van den zegelsnijder in Perzië. *Vad. Lett.* 1817. 2. 441.

9254. Teekening en verklaring, door J. J. Peeters, van een toestel voor het slijpen der diamanten te Pontianak, West. Afd. van Borneo. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 408.

9255. Bijzonderheden nopens een Japansch kunstskelet van een phantasiedier. (Not. Nat. Vereen. 12 Januarij, 1860) *Nat. Tijds. N. I.* XX. 4. S. VI. 1859—1860. 470.

9256. De Javaan Kadjo Wirjo Kromo te Brussel; door J. P. Cornets de Groot en W. R. van Hoëvell. Mededeeling, na een bezoek, van bijzonderheden nopens den aanleg van dezen Javaan van Soerakarta voor nijverheid en kunsten, alsmede nopens zijne vorderingen in het vak van horologiewerken te Brussel. *T. v. N. I.* 21. j. 1859, II. 119.

9257. Kadjo Wirjo Kromo, Javaansch uurwerkmaker te Brussel. *Hand. en Gesch. Ind. Gen.* 6. j. 1859. 379.

9258. Bijzonderheden nopens de fabriek van gong-gongs te Grissee, Soerabaya. *v. Doren, Molukko's* 's Hage, 1852. 23.

9259. Iets over de kiekenbroeijerijen der Egyptenaren en Chineezen. *Vad. Lett.* 1805. 2. 382.

9260. Mededeeling, door H. J. Domis, dd. 12 Nov. 1828, nopens de hoedanigheid, inzameling, bewaring en uitvoer der Gratieeijeren in het regentschap Passaroeang Uit de Jav. Court. v. 27 Nov. 1828, No 142. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, No 9 en 10, bl. 125.

9261. Schets van een geregeld aangelegden vischvijver in de afdeeling Grissee op Java, met plaat. *v. Spall, Rapport Vischvijvers,* Bat. 1864. 94. Bijl. C. *Tijds. Nijv. N. I.* XI. N. S. VI. 1865. 94. Bijl. C. — Idem van een ongeregeld aangelegden vischvijver in het district Bengawan djero, regentschap Grissee, op Java, met plaat. *v. Spall, Ald.* Bijl. D. *Tijds. Nijv. Ald.* Bijl. D. — Idem van sluisjes, fuiken, enz. bij de vischvijvers op Java in gebruik, met plaat. *v. Spall, Ald.* 95. Bijl. E. *Tijds. Nijv. Ald.* Bijl. E.

IV.

HANDEL.

A. BANKEN EN MAATSCHAPPIJEN.

1. Banken en Vennootschappen.

9262. Over het belang van naamlooze maatschappijen tot ontwikkeling der nijverheid, speciaal in koloniën, met veroordeeling van ons stelsel te dien aanzien. *Sloet, Tijds.* VI. 263.

9263. Grondtrekken der staathuishoudkunde. Over het bankwezen en over de onderscheidene soorten van banken. *Sloet, Tijds.* IX. 341. X. 1.

9264. De werkkring der Nederlandsche Bank door M........e. Een repliek tegen een artikel in het weekblad „De Nederlandsche Industrieel" van 23 Nov. 1862, No. 39, waarin opmerkingen nopens de Javasche Bank bij de tegenwoordige geldcrisis op Java. *Econ.* 1863. 8.

9265. Open brief, dd. Leiden 6 Nov. 1863, aan den heer W. O. van Rees, over de bankkwestie door Mr. S. Vissering, hoogleeraar te Leiden. Aan het slot staat diens gevoelen over de aanhangige bankwet. *Econ.* 1863. 373. — Antwoord, dd. Utrecht, 26 Nov. 1863 aan den heer Mr. S. Vissering, over de bankkwestie van W. O. van Rees. *Ald.* 448.

9266. Afstand van scheepsaandeelen. Heeft betrekking tot de te Batavia opgeworpen kwestie over de verzekering der uitgeschoten gelden door de scheepsagenten in Indië, wanneer de afstand dier aandeelen geschiedt om zich aan verdere bijbetaling te onttrekken. *Econ.* 1861. 108.

9267. Bijzonderheden nopens het bankwezen in China. *Sloet, Tijds.* XV. 309.

9268. Prospectus der Nederlandsch-Indische Handelsbank, gevestigd te Amsterdam, waarvan de statuten zijn goedgekeurd bij Z. M. Besluit van 13 Junij 1863. Hierbij in een noot de benoeming van N. P. van den Berg, als agent der Bank te Batavia. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 439.

9269. Tekst van het nieuw octrooi en reglement voor de Javasche Bank, gearresteerd bij besluit van den gouv.-gen. v. N. Indië, dd. 17 Julij 1837, No. 1. *v. Vliet, Autocratie.* Rott. 1846. 38.

9270. De heer C. J. Smulders. Lof wegens de decorering van dezen oud-President van de Directie der Javasche Bank. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 307.

9271. Tekst van het ontwerp om de Javasche Bank in eene handelsbank te veranderen, en memorie van toelichting, door L. van Vliet, dd. Batavia 26 April 1845. *v. Vliet, Autocratie.* Rott. 1846. 41.

9272. Het nieuwe octrooi der Bank. Mededeeling, met adhaesie daaraan, van de afkeurende beschouwingen van het Bataviaasch Handelsblad van 9 Maart 1860 over het nieuw octrooi der Javasche Bank. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 324.

9273. Zonderlinge redeneering van de Directie der Javasche Bank. Aantooning hiervan in haar Verslag over het XXXIIIe boekjaar Batavia 1861, betreffende het uitstel der oprigting van nieuwe agentschappen. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 124.

9274. Opmerkingen nopens het bankwezen op Java. *Econ.* Bijbl. 1862. 395.

9275. De Javasche Bank op het einde van 1862 en in het begin van 1863; door G. A. de Lange, dd. Batavia Mei 1863. Over eenige dwalingen, die in Indië omtrent het kredietstelsel zouden bestaan, en de misgrepen dientengevolge door de Javasche Bank begaan. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 337.

9276. Huishoudelijk reglement der Javasche Bank; alsmede Reglementen voor de agentschappen der Javasche Bank te Soerabaja en te Samarang. *Verslag Javasche bank*, 34e boekjaar, 1861/62. 13, 17, 21.

9277. Verhooging van het kapitaal der Javasche Bank met twee millioen gulden. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 59.

9278. Bijzonderheden nopens de uitbreiding van den werkkring der Javasche Bank. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 443.

9279. Antwoord van E. Francis, pres. der Javasche Bank, op de aanmerkingen der commissie voor de opneming der balans over het 35e boekjaar, 1862/3, van de Bank. *Francis, Diensttijd.* Leid. 1864. 143.

9280. Nota, dd. Batavia 14 Febr. 1863, over het crediet- en bankwezen op Java, door E. Francis, pres. der Javasche Bank, ingediend aan den gouv. commissaris voor de zaken der Javasche Bank, J. W. C. Diepenheim. *Francis, Diensttijd.* 115.

9281. Beantwoording, dd. 27 Junij 1863, door E. Francis, pres. der Javasche Bank, van de opmerkingen door den Min. van Koloniën op de aangelegenheden der Javasche Bank gemaakt in zijn missive, dd. 16 Mei 1862, La. Q2. P. Kabinet, aan den gouv. gen. van N. Indië. *Francis, Diensttijd.* 129.

9282. Afscheidsrede door E. Francis, pres. gehouden in de algemeene vergadering van aandeelhouders in de Javasche Bank, dd. 27 Junij 1863, aanwijzende den tegenwoordigen toestand van de Bank. *Francis, Diensttijd.* 126.

9283. Verslag van het 36e boekjaar, 1 April 1863 tot 31 Maart 1864, der Javasche Bank, uitgebragt in de alg. vergadering den 8 Junij 1864. *Versl.* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 493.

9284. Overzigt van de dividenden door de Javasche Bank, vanaf hare oprichting, den aandeelhouders uitgekeerd. 1829—1864. *Versl.* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 148.

9285. Verdediging, door S. Vissering, van het beheer der Javasche Bank tegen de jongste aanvallen daarop in Indië gedaan door H. A. des Amorie van der Hoeven en G. A. de Lange. *Gids*, XXIX. 3 S. 3e j. 1865. IV. 184.

9286. Adres van den directeur der Beurs te Batavia, Januarij 1827, aan den komm. gen. van Ned. Indië L. P. J. du Bus de Gisignies, o. a. tot oprigting eener depositobank van koper te Batavia. *Hermes*, 2e j. 1827. No. 7. bl. 7. — Missive van den komm. gen. dd. Buitenzorg 23 Jan. 1827, No. 61. in antwoord hierop, tot voorwaardelijke vergunning om een nader voorstel in te dienen. *Ald.* 8. — Missive van den directeur der Beurs, afziende van een tweede voorstel tot oprigting der bank. *Ald.* 20. — Missive van den komm. gen. 1 Febr. 1827. No. 43, waarbij hij met deze kennisgeving genoegen neemt, en mededeelt dat de oprigting eener bank te Batavia bij den koning in ernstige overweging gehouden wordt. *Ald.* 25.

9287. Verslag over het 7e boekjaar (1864) der Ned. Ind. Escompto-maatschappij, aangeboden aan hare deelhebbers in de jaarlijksche alg. vergadering, 3 Febr. 1865. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 508.

9288. Verslag nopens de Spaarbank te Batavia, over het achtste, onder ultimo Dec. 1864 gesloten boekjaar. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 526.

9289. Opgaven omtrent de Spaarbank te Batavia en opmerkingen hierover. *Sloet, Tijds.* XXII. 178.

9290. Over de berekening van het kapitaal met vooruitzigt op goeden interest in eenige onderneming te steken, door P. van Dijk, adsp. mijn-ingenieur, dd. Buitenzorg 7 Oct. 1857. *Tijds. Nijv. N. I.* IV. 1858. 371; V. 1859. 96.

9291. Toestand in 1864 van de: „Nederlandsche Lloyd", opgerigt in 1853. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 176.

9292. Programma voor eene op te rigten Britsch-Indische Katoen-maatschappij. *Vad. Lett.* 1862. N. S. II. 186.

9293. Toestand in 1864 van de „Oost-Indische zee- en brand-assurantiemaatschappij" opgerigt in 1832. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 174.

9294. Toestand in 1864 van de „Bataviasche zee- en brand-assurantiemaatschappij", opgerigt in 1843. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 175.

9295. Toestand in 1864 van de „Eerste Nederlandsch-Indische zee- en brand-assurantiemaatschappij", opgerigt in 1851. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 175.

9296. Toestand in 1864 van de „Tweede Nederlandsch-Indische zee- en brand-assurantiemaatschappij", opgerigt in 1861. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 177.

9297. Toestand in 1864 van de „Koloniale zee- en brand-assurantiemaatschappij", opgerigt in 1861. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 178.

9298. Toestand in 1864 van de „Javasche zee- en brand-assurantiemaatschappij", opgerigt in 1861. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 177.

9299. Toestand in 1864 van de brandwaarborgmaatschappij „Nederlandsch-Indië", opgerigt in 1863. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 178.

9300. Bijzonderheden nopens de oorzaak en de schade van den brand te Batavia op 12 Julij 1786. *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 1. 847.

9301. Brand te Batavia in Maart 1823. Uit de Bat. Court. v. 5 April 1823. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 3 en 4, bl. 83.

9302. Groote branden op Java in 1827. Uit de Bat. Court. van 2, 6 en 20 Oct., en van 1 en 8 Nov. 1827. Bijzonderheden nopens die te Buitenzorg, te Tjeringin en te Serang in de res. Bantam, en te Malang in de res. Pasoeroean. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6, bl. 180.

9303. Brand te Menado. Uit de Jav. Court. v. 21 Dec. 1833. Berigt nopens de schade veroorzaakt door dien in Aug. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12, bl. 206.

9304. Geschiedenis van het ontstaan en de lotgevallen van de „Nederlandsch-Indische Levensverzekering en lijfrente-maatschappij". 1859—1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 182.

9305. Verslag betreffende de berekening der tabellen voor de Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en lijfrentemaatschappij, door J. A. C. Oudemans (dd. Batavia, Maart 1860). Naschrift, dd. 21 Mei 1863. Aanmerkingen, dd. 17 Sept. 1863. *Nat. Tijds. v. N. I.* XXVI. 6e S. I. 163, 199, 203.

2. Oost-Indische Compagniën.

Algemeen.

9306. Beknopt geschiedkundig verslag nopens de Oost-Indische handels-compagniën in Europa sedert de XVIe eeuw, volgens het Fransch van Anquetil Duperron. *Oecon. Cour.* I. 1799. 265.

9307. Het voor en tegen der uitsluitende Oost-Indische handelsmaatschappijen. Volgens het Fransch van Anquetil Duperron. *Oecon. Cour.* I. 1799. 305.

9308. Tekst van het placaat der Staten-Generaal, dd. den Haag 24 September 1732, inhoudende verbod tot deelneming in eenige vreemde compagniën, tot de vaart en handel op Oost-Indië. *Eur. Mercurius.* XLIII. 1732. II. 189.

Hollandsche O. I. Compagniën.

9309. Verhaal der oprigting van de „Maatschappij van verre landen", in 1593/4. *Staatk. Hist. Holl.* XXIV. 1768. 171; XXV. 1768. 78.

9310. De eerste uitrusting naar Oost-Indië, met toelichting van den tekst van het verzoekschrift, door de eerste reeders op Oost-Indië te Amsterdam aan de Staten van Holland en aan Graaf Maurits gerigt, waarin zij verslag geven van de beweegredenen waarom en de middelen, waarmede zij van voornemen zijn, de eerste reis naar Indië langs de Kaap te doen ondernemen, en waarin zij tevens ondersteuning vragen in het wapenen hunner schepen. Geappointeerd door de Staten op 9 Sept. 1594. *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 200.

9311. Tekst van het verzoekschrift van de Zeeuwsche compagnie van Balthazar de Moucheron, c. s. 1597, met de apostille, dd. 's Hage 24 Dec. 1597. *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 221.

9312. Tekst van het verzoekschrift van de tweede compagnie handelende op Oost-Indië, opgerigt te Amsterdam 1598, met de apostille, dd. 16 Jan. 1598. *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 216.

9313. Tekst der „rondgaande missive", dd. 19 Jan. 1598, van de Staten-Generaal aan de compagniën voor den Oost-Indischen handel, tot vermaning, dat zij hare zaken „wijselijck willen beleyden en zij malcanderen opte voyagie ende doende hare traficque willen bejegenen in aller vruntschap, eenichheyt ende correspondentie". *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 245.

9314. Tekst van de „resolutiën der Staten-Generaal, genomen op het verzoekschrift van de derde Amsterdamsche of nieuwe Brabantsche compagnie, handelende op China, en op een gelijk verzoekschrift van de twee eerste Amsterdamsche compagniën", dd. 28 en 31 Aug. 1599. *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 217.

9315. Benoeming van gedeputeerden tot het hooren der wederzijdsche klagten van de Magellaansche en O. I. Compagniën. *Res. Holl.* 18 Julij 1612. 754. — Eindbeslissing in deze. *Ald.* 4 Nov. 1613—23 Jan. 1614. 53. — Het rapport van gecommitteerden over de zaak der Australsche compagnie in nader advies gehouden. *Ald.* 13 Febr. 1618. 534. — Resolutie tot het hooren der Oost-Indische en Australsche compagniën over hunne quaestie. *Ald.* 17 Maart. 562. — Gehoord de bewindhebbers der beide compagniën. *Ald.* 22 Maart 567. — De deductiën en nadere deductiën der beide partijen. *Ald.* 2 en 27 Aug. 712. — Verzoek van gedeputeerden van de O. I. compagnie ten haren behoeve in de quaestie met de Australsche compagnie, zijnde eene accomodatie niet mogelijk. *Ald.* 28 Aug. 750. — Verzoek van de gedeputeerden van de Australische compagnie om met hare zaak en differenten met de O. I. comp. aan de Justitie te mogen worden gerenvoyeerd. *Ald.* 28 Aug. 750. — Resolutie tot het ten einde brengen van de zaak questieus tusschen de beide compagniën. *Ald.* 30 Aug. 756. — Argumenten voor het besloten uitstel. *Ald.* 31 Aug. 759. — Rapport van den pensionaris Pauw. *Ald.* 19 Sept. 777. — Resolutie op het request differentiaal tusschen die van de geoctroijeerde Oost-Indische compagnie contra de Australsche compagnie. *Ald.* 20 Sept. 781. — Request van die van de Australsche compagnie aan de Staten Generaal over deze zaak. *Ald.* 23 Julij 1620. 168. — Resolutie op het rapport van gecommitteerden betreffende hun onderzoek der stukken van de Australsche compagnie en de regten haar verleend op 17 Maart 1614, met het oog op de pretensiën der West Indische compagnie. *Ald.* 1 October 1625. 559. — Benoeming eener commissie om advies op het request van de Magellanische compagnie, dat aan de O. I. Comp. niet worde toegestaan appel tegen de sententie bij de gedelegeerde regters in de zaak gewezen. *Ald.* 18 Maart 1627. 69. — Request van de O. I. comp. verzoekende provisie van appel van een sententie, gewezen bij de gedelegeerde regters, ten voordeele van de Australsche compagnie, alsmede tekst der provisie, dd. 25 Maart 1627, te dien einde verleend. *Ald.* 25 Maart. 78. — Advies gevraagd aan de regters in deze quaestie, over een request der O. I. comp. om meer surséance in de zaak van revisie, alsmede over de twee contra-requesten van de Magallanische compagnie. *Ald.* 17 Maart 1628. 401. — Het gevraagde advies, en resolutie dien overeenkomstig. *Ald.* 22 Maart. — Nader advies gevraagd aan gecommitteerden op hun rapport betreffende de remonstrantie van de Australsche compagnie. *Ald.* 23 Julij 1638. 138. — Resolutie tot het laten aan de Justitie va n de voorzegde zaak. *Ald.* 3 Aug. 156. —

Consideratie en advies gevraagd aan de gedelegeerde regters in het proces tusschen de Oost Indische en Magellanische compagniën. *Ald.* 14 Maart en 8 April 1634. 571. — Missive van de gedelegeerde regters en adjuncten in deze; alsmede tekst der actie dd. 11 Mei 1634, waarbij aan de O. I. comp. wordt verleend provisie van revisie jegens de sententie enz ... *Ald.* 4—20 Mei. 595 — Resolutie betreffende de delegatie van regters uit den Hoogen en Provincialen Rade, in deze procedure. *Ald.* 22 en 23 Mei 1635. 123.

9316. Brief, dd. 27 Januarij 1643, van de Gedeputeerde Staten van Vriesland tot bevordering der nieuwe compagnie op Oost-Indiën, opgerigt in die Provincie; — verzoek om consideratie en advies. *Res. Holl.* 26 Febr. 1643. 45. — Rapport hierop, en resolutie om dezen brief eerst te beantwoorden bij de vaststelling van de prolongatie der Ned. O. I. Comp. *Ald.* 19 Maart. 92. — Verzoek van twee Gecommitteerden van de Staten om hen te seconderen in de erectie eener compagnie op Oost Indië in hunne provincie, gesteld in handen der comm. voor de prolongatie der N. O. I. C. *Ald.* 7 Mei. 179. — Consideratie van H. H. XVII tegen deze oprigting in Vriesland en resolutie hierop. *Ald.* 30 Sept. 336.

9317. Tekst van het „verzoekschrift aan de Staten Generaal, van de gemeene kooplieden in het Noorder-kwartier, aangenomen hebbende te handelen op Oost Indiën". *de Jonge, Opkomst.* I. 1862. 218.

9318. Brief van B* W**, Amsteldams handelaar, inhoudende een voorstel voor de oprigting eener reguliere vaart en van een Nederlandsche Navigatie en Commercie Compagnie op Kaap de Goede Hoop. *Koopman,* V. 1773. 268.

9319. Tekst der Publicatie der Staten Generaal, dd. 12 Dec. 1776, inhoudende de Verlenging van 't Octrooy der O. I. comp. voor 20 jaren. *N. Nederl. Jaarb.* XI. 1776. 2. 1367.

9320. Vergelijking, door de Staten van Gelderland, van den toestand der O. I comp. in 1664 met dien in 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 18.

9321. Mededeelingen betreffende den tegenwoordigen toestand der O. I. comp., hare winsten, groote kosten te maken wegens den oorlog, uitstel van schulddelging, verzoek om onderstand en leening. Mei. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1788. 2. 1102.

9322. Uitschrijving eener voorloopige algemeene vergadering van de Oost-Ind. Maatschappij op 17 Febr. 1781 te 's Hage. *N. Nederl. Jaarb.* 1. 153. — Verslag der gehouden vergadering. *Ald.* 437.

9323. Beschouwingen en opmerkingen betreffende den toestand der O. I. comp. en het gewigt dezer maatschappij voor den lande, Junij 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 676.

9324. Beschouwingen over het verval der O. I. maatschappij, en over den maatregel door de maatschappij genomen tot redres, door het verkrijgen van eerlijke en bekwame lieden in haar dienst, Febr. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 1. 257.

9325. De commissie van bewindhebberen van de O. I. Comp. is, door de gezamenlijke volmagten van het kwartier Stellingwerf West-Einde, gesteld ter dispositie van Mr. J. Meerman, Maart 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XX. 1785, 1. 557.

9326. Betoog over het belang van den staat bij de bewaring en bloei der O. I. maatschappij, vooral tegenover Engeland. Dec. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2092.

9327. Besluit van de Staten van Zeeland tot het doen van een onderzoek naar de huishouding en het bestuur der Oost-Indische maatschappij, ter kamer Zeeland, en benoeming eener Commissie daarvoor. Middelburg Dec. 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1938. — Rapport van de Staten van Zeeland op het plan tot verbetering in de besturing van gemelde compagnie, den 30 Dec., door de heeren Staten van Holland en West-Friesland, ter vergadering van hunne hoog mogenden geëxhibeerd, en op de verdere middelen van redres, die zouden geoordeeld worden tot welzijn van de compagnie te kunnen worden ingevoerd. Middelburg, Mei 1785. *Ald.* XX. 1785. 1. 771.

9328. Tekst van de „voordragt", dd. 19 Dec. 1785, der Staten van Holland en West-Friesland ter vergadering der Algemeene Staten, tot het instellen van een nader onderzoek van de door hen voorgestelde poincten tot verbetering van het huishoudelijk bestuur der O. I. comp. *N. Nederl. Jaarb.* 2. 1647. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 72.

9329. Tekst van het „Nader Plan, dd. 11 Febr. 1786, tot verbetering van de Directie bij de Oost-Indische compagnie en zulks, om te vervangen het plan bij haar edele grootmogenden bij resolutie van den 30 Dec. 1784 vastgesteld". Instelling van een Ve Dept. of Dept. tot de Ind. zaken. *Maandel. Ned. Mercurius*, LX. 1786. 73, 103; LXII. 1787. 155, 181. — Bijzonderheden nopens het nieuwe plan van redres, dd. 11 Febr. 1786, van de personeele commissie tot de zaken van de O.-Ind. compagnie, inhoudende de oprigting van een vijfde departement van vijf bewindhebberen, alsmede nopens het genomen besluit hierop. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 1. 125. — Tekst der missive geschreven aan de Staten-Gen. door de bewindhebberen van de O. I. Comp. ter kamer Zeeland, in dato 27 Febr. 1786, inhoudende hunne bezwaren tegen het plan van redres en tegen de genomen resolutie hierop, dd. 17 Febr. 1786. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 127, 184, 215; LXI. 1786. 92. — Tekst der resolutie, dd. 2 Maart 1786, van de Staten-Gen. op de missive dd. Middelburg 27 Febr. 1786 van de bewindhebberen der O. I. Comp. ter kamer Zeeland, inhoudende hunne bezwaren tegen dit plan en tegen de genomen resolutie hierop, dd. 17 Febr. 1786. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 178. — Het door H. H. Mog. gecommitteerde vijfde departement van de O. I. maatschappij, 's Gravenhage, April 1786. *Ald.* XXI. 1786. 1. 414, 461, 519. — Hunne eedaflegging op 5 Mei 1786. *Ald.* 461. 519. — Bijzonderheden nopens hunne in functie treding als zoodanig. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 170. — Tekst van den brief, dd. 8 Mei 1786, van de Staten van Zeeland aan de bondgenooten, inhoudende hun breedvoerig en beredeneerd besluit, ten betooge van hun regt, en de wederregtelijke invoering van een nieuw plan van bestier, en een nieuw vijfde departement in de O.-Ind. maatschappij. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 1. 468. — Tekst van het besluit dd 8 Mei 1786 van de Staten van Zeeland, inhoudende hun consent in den Staat van oorlog, onder voorwaarde van intrekking van de nieuw geïntroduceerde directie in de O. I. Comp. *Ald.* 462, 470. — Tekst van het besluit der Staten van Friesland, dd. 11 Mei 1786, ter approbatie van het protest van gecommitteerden wegens Friesland ter generaliteit tegen de oprigting van een vijfde departement van de O. I. compagnie. *Ald.* 495. — Overzigt, dd. 's Gravenhage Nov. 1876, van de correspondentie over de weigering der bewindhebberen ter kamer Zeeland tot het bijwonen der vergadering van XVIIn met het Ve departement der O. I. comp *Ald.* 2. 1441. — Vergadering van XVIIn, zonder de gecommitteerden van de kamer van Zeeland, op 13 Nov. 1786 te Amsterdam. *Ald.* — Inhoud van het rapport door het personeel Besoigne tot de zaken van de O. I. comp. uitgebragt over de missive der Staten van Zeeland tegen de oprigting van het Ve dept. der O I. comp., en verzoek geene gelden voor de kamer van Zeeland naar de Indiën te zenden, welk rapport in een resolutie is veranderd. 's Hage Dec. 1786. *Ald.* 1508. — Eindbeslissing door H. H. Mog. in de zaak der O. I. comp. omtrent het oprigten van een vijfde dept. 's Gravenhage April 1787. *Ald.* XXII. 1787. 1. 658. — Het „vijfde departement" wordt thans het „departement van praeparatoire besoignes" genaamd. Amsterdam Mei 1790. *Ald.* XXV. 1790. 1. 1011; en 3. 2204.

9330. De najaarsvergadering van H. H. XVIIn zal beginnen op 6 Nov. 1786 ter praesidiale kamer van Amsterdam. *Maandel. Ned. Mercurius*, LXI. 1786. 167. — Idem op 3 Dec. 1787. *Ald.* LXIII. 1787. 200.

9331. Mededeeling uit de Opregte Nederlandsche Courant Ao. 1787, No. 105 van het berigt, gedagteekend Batavia den 24 Oct. 1786, aantoonende de oorzaken van verval der O. I. comp. in Indiën. *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 4. 4323

9332. Besluit van bewindhebberen van de generale O. I. comp tot het houden hunner gewone voorjaars-vergadering van de XVIIn te beginnen op 14 Mei 1787, ter voorzittende kamer Amsterdam, April 1787. *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 1. 773. — De vergadering voor tien dagen op reces gescheiden is den 11 Junij weder begonnen. *Ald.* 2. 1335.

9333. Commissie, te 's Gravenhage, afgevaardigd door de vergadering van XVIIn der geoctroijeerde O I. comp. tot het doen van het jaarlijksch verslag van den staat der zaken van de comp. aan H. H. Mog. 's Hage Mei 1787, *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 2. 925.

9334. Opgave van de Leden der Comm. benoemd door Gecommitteerde Bewindhebbers ter Vergadering van XVIIn, ten einde zich naar 's Hage te begeven, om met zijne doorl. hoogh. en andere staatslieden te raadplegen, wegens den brief door Z. D. H. aan de

presidiale kamer geschreven. Amsterdam, Dec. 1787. *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 7. 5944 — Hunne aankomst te 's Hage. *Ald.* 6001.

9335. Bijzonderheden nopens het verslag gedaan op 13 Junij 1788, ter vergadering van de Staten Generaal, van den staat van zaken in de Oost Indiën. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 1. 988.

9336. Betoog tot instandhouding der O. I. Maatschappij. 's Gravenhage, Sept. 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 2. 1310.

9337. Besluit van Bewindhebberen van de gener. O. I. Comp. tot het houden hunner gewone najaarsvergadering van de XVIIn, te beginnen op 24 November 1788, ter presidiale kamer Amsterdam. October 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 2. 1530.

9338. Bijzonderheden nopens het verslag gedaan op 7 Mei 1789 ter vergadering van H. H. Mog., van den staat van zaken in de Oost-Indiën. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 1. 558. — Idem nopens het verslag gedaan op 15 Junij 1791. *Ald.* XXVI. 1791. 1. 622.

9339. Bekendmaking door de Bewindhebbers der Ned. O. I. Comp. dat hunne najaarsvergadering van XVIIn zal beginnen op 29 Nov. 1790 ter praesidiale kamer Amsterdam. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 2405. — Idem op 14 Nov. 1791. *Ald.* XXVI. 1791. 2. 1755. — Idem van de gewone voorjaarsvergadering op 13 Mei 1793 te Middelburg. *Ald.* XXVIII. 1793. 1. 716. — Idem van de gewone najaarsvergadering op 18 Nov. 1793 te Middelburg. *Ald.* 2. 1727.

9340. Bijzonderheden nopens het verslag gedaan op 22 Mei 1794 ter vergadering van H. H. Mog. van den staat der zaken in Nederl. Indiën. *N. Nederl. Jaarb.* XXIX. 1794. 1. 656.

9341. Besluit van de Bewindhebbers van de geoctroyeerde Nederl. O. I. Comp. tot het beginnen hunner gewone voorjaarsvergadering van XVIIn op 26 Mei 1794 te Amsterdam. *N. Nederl. Jaarb.* XXIX. 1794. 1. 674.

9342. Missive, dd. den Haag den 29 Julij 1802, van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek aan het Wetgevend Ligchaam van het Bataafsch Gemeenebest, voordragende om bij wijze van schadevergoeding voor de actie-houders der voormalige O. I. Comp. aan te bieden een octrooi voor den tijd van 25 jaren voor den handel op China en den invoer van thee, benevens zes millioen gulden, om gemelden handel te beginnen. *Maandl. Ned. Mercurius,* LXXXII. 1802. 417. — Zakelijke inhoud van het Rapport, dd. Aug. 1802, hierop uitgebragt, en de afwijzende conclusie. *Ald.* LXXXII. 1802. 416.

9343. Tekst van het ontwerp „Octroy voor een Asiatische en voor den Chineeschen theehandel geoctroyeerde Compagnie" (zooals het is medegedeeld als Bijlage E. behoorende tot het Rapport der Commissie tot de Oost-Indische zaken, vervat in hare Missive aan het Staatsbewind van den 31 Augustus 1803). *P. Mijer, Verzameling.* Bat. 1848. 328

Buitenlandsche Compagniën.

9344. Tekst van het Keyzerlijk octrooi van de Oost Indische compagnie te Weenen, den 17 Mei 1719 uitgegeven en den 29 December daaropvolgende bevestigd. *Blankenheym, Comp. Ostende.* Leiden 1861. 28 en Bijl. I.

9345. Geruchten nopens den zakelijken inhoud van het octrooi, verleend aan de Oost-Indische Compagnie te Ostende, benevens opgave van de namen der Bewindhebbers, en hunne beeediging. *Eur. Mercurius,* XXXIV. 1723. I. 158, 218.

9346. Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de commercie op de Missiven, dd. Brussel 14 Sept. 1722, 11 Febr. 1723, 1 Maart 1723, 8 Maart 1723 van den Nederl. Resident aan dat Hof, Pesters, inhoudende mededeelingen van het octrooi verleend aan de O. I. Comp. te Ostende, benevens bijzonderheden nopens den zevenden Bewindhebber dier Comp. zijnde de Engelschman Coolbroek. *Res. Holl.* 15 Sept. 1722. 401; 19 Febr. 1723. 129; 10 Maart. *Ald.* 13 Maart 213, 254. — Rapport en resolutie hierop. *Ald.* 19 Maart 1723. 2. 276. — Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de Zee en Commercie op de Missiven, dd. Weenen 16 en 19 Sept. 1722, over bovengenoemd octrooi, van den Nederl. extra ord. Envoyé Hamel Bruyninx. *Ald.* 14 en 15 Oct. 1722. 421, 426. — Voorstel ter generaliteit te doen tot aanschrijving aan den Ned. Envoyé aan het hof te Weenen Hamel Bruyninx, den Ned. resident aan het hof te Brussel Pesters, den Ned. ambassadeur aan het hof van Frankrijk Hop, en den Ned. Envoyé aan het Engelsche hof de l'Hermitage, ter hunner instructie in deze quaestie. *Ald.* 19 Maart 1723. 276. Vgl. 8 Julij 1723. 524. — Missive, dd. Londen 5

Maart 1723, van den Nederl. correspondent l'Hermitage, wegens de instantiën van het hof van Engeland om de Ostendische Compagnie op Indiën tegen te gaan, en over de houding in deze aangenomen door de Staten Gen. en de Ned. O. I. Comp. *Res. Holl. Secr.* VII. 11 Maart 1723. 535. — Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de Zee en Manufacturen, over de middelen tegen het herideren van Nederlandsche onderdanen in de Indische compagnie van Ostende. *Res. Holl.* 23 Maart 282.

9347. Extract uit de brieven van den Nederlandschen Envoyé aan het Engelsche Hof de l'Hermitage, van welke de laatsten gedateerd zijn te Londen 13 April 1723; benevens zakelijke inhoud zijner Memorie aan den Koning, gerigt tegen de oprigting van genoemde Compagnie *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. I. 216, 220. — Memorie van Hamel Bruyninx, tot intrekking van het octrooi aan bovengenoemde Compagnie verleend. *Ald.* 221. — Zakelijke inhoud der demonstratie tegen deze Compagnie, door den Nederl. Ambassadeur aan het Fransche hof Hop aan den Kardinaal Du Bois. *Ald.* 223.

9348. Tekst van het concept-placaat tegen het herideren enz. der Comp. van Ostende. *Res. Holl.* 29 Mei 1723. 405; 8 Julij. 523. — Missive, dd. Weenen 2 Junij 1723, van Hamel Bruyninx, houdende relaas van de ernstige representatie van den franschen Minister te Weenen du Bourg tegen de instandhouding der opgerigte O. I. Comp. te Ostende. *Res. Holl.* 15 Junij 1723. 486. — Missive, dd. Brussel 5, 8, 12 en 15 Julij 1723, van den Ned. resident Pesters, alsmede Missive, dd. Weenen 30 Junij 1723, van den Ned. extra ordinair Envoyé Hamel Bruyninx, inhoudende zakelijken inhoud van het octrooi voor de O. I. Comp. te Ostende, met de veranderingen daarin laatstelijk gemaakt. *Ald.* 8 Julij 1723. 523; 14 Julij. 532; 17 Julij. 555. — Tekst der resolutie om ter generaliteit te proponeren om Pesters te deputeren bij het Hof van Groot Brittannie, ter zake van de Compagnie van Ostende, zijne instructie, met aanschrijving dien aangaande aan Hop en aan J. J. Hamel Bruyninx. *Res. Holl. Secr.* VII. 21, 24 Julij 1723. 544, 545. — Tekst van het rapport van haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden op eenige van bovengenoemde missives, alsmede op de Remonstrantiën, dd. 29 Julij en 9 Aug. 1723 van de Nederl. O. I. Comp. *Res. Holl. Secr.* VII. 10 Sept 1723, 545. — Resolutie hierop, benevens zakelijke inhoud der instructiën in deze voor Pesters en Hop. *Ald.* 22 Sept. 548; 13 Oct. 550. — Tekst van het „zeer omstandig Rapport" van het gepasseerde ter generaliteit op eenige van bovengenoemde missives, meer bepaald die van Hop. *Ald.* 551.

9349 Rapport, inhoudende de consideratiën en advies van Haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden op de Missiven dd. 29 Mei en 5 Junij en 25 Julij 1724 van den Ned. Ambassadeur bij het Hof van Spanje van der Meer, over de interest en het regt van Spanje in het weeren van de vaart van Ostende op de Indiën. *Res. Holl. Secr.* VII. 8 Julij 1724. 568. — Resolutie op dit rapport genomen, alsmede tekst van het Billet, dd. Madrid 11 Julij 1724, van wege het Hof van Spanje aan van der Meer aangeboden ter verzekering van medewerking met de andere Hoven in deze. *Ald.* VII. 19 Aug. 571.

9350. Tekst van een artikel, geplaatst in de Weener Italiaansche Courant van 14 Aug. 1723, dienende tot kunstmatige opdrijving der actiën van de Compagnie van Ostende. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 114. — Opgave der resultaten van de inschrijving der actiën in deze Compagnie, en de belangrijke deelneming daarin door Brabandsche grooten. *Ald.* 149.

9351. Memorie, dd. Sept. 1723 van H. H. Bewindhebbers der Ned. O. I. Comp. aan de Staten Generaal, gerigt tegen de O. I. Comp. van Ostende. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 149. — Overzigt der conferentiën van den Nederlandschen extra ord. Minister Pesters met de Engelsche en Fransche Ministers te Hannover op 19 Aug. 1723 aangevangen, ten opzigte van de compagnie van Ostende in de Indiën ondernomen. *Ald.* 146. — Missiven, dd. Hannover 20, 24, 27 en 31 Aug., 3 Sept. 1723, van Pesters over deze conferentiën. *Res. Holl.* 1 Sept. 1723. 611; 8 Sept. 643; 9 Sept. 645; 15 Sept. 659.

9352. Uittreksel van de Latijnsche dissertatie door de Bewindhebbers van de geoctroyeerde Oost-Indische Compagnie der Vereenigde Nederlandsche Provintien aan de Heeren Staaten Generaal gepresenteert, om het regt van die Compagnie tot den koophandel en navigatie in Oost Indiën tegen de inwoonders der Spaansche, tegenwoordig Oostenrijksche Nederlanden genaamd, te verdedigen. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 181.

9353. Overzigt van het verhandelde op de eerste algemeene vergadering van de Oost Indische Compagnie te Ostende, op 6 en 7 October 1723. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. I. 195.

9354. **Missiven over hetgeen is gedaan en voorgevallen aan de hoven van den Keizer, van Groot Brittannie en van Frankrijk in de zaak van de vaart van Ostende op de Indiën, van 20 Aug. 1723 tot Aug. 1724.** *Res. Holl. Secr.* VII. 545, 548, 551, 571. *Res. Holl.* 1723. 744, 799, 804, 844, 902, 908; 1724. 71, 113, 293, 476, 631, 675, 733, 756.

9355. Declaratie des Konings van Frankrijk van 16 Aug. 1723, op 20 Aug. in het Parlement geregistreerd, verbiedende aan al zijne onderdanen interest te nemen in de Compagnie van Koophandel, onlangs te Ostende opgerigt. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 84.

9356. Memorien door de Heeren Bewindhebberen van de geoctroyeerde Oost Indische Compagnie dezer landen, tegen de vaart van die van Ostende op de Indiën, aan de Heeren Staten Generaal gepresenteerd; — *a.* Zakelijke inhoud van die van 29 Febr. 1720, gepresenteerd 16 April. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 96. — Tekst van deze remonstrantie. *Res. Holl.* 19 Julij 1720. 357. *b.* Idem van die van 24 Julij 1721. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. 98. *c.* Idem van die van 31 Julij 1722 *Ald. d.* Idem van die van 15 Maart 1723. *Ald.* Tekst van deze Memorie. *Res. Holl.* 16 Maart 1723. 256. *e.* Idem van die van 29 Julij 1723. *Ald.* 8 Sept. 1723. 643. *Eur. Mercurius, Ald.* 100. *f.* Idem van de Zesde Memorie *Ald.* 109. *g.* Idem van de Zevende Memorie, van 9 Aug. 1723. *Ald.* 112. *Res. Holl.* 8 Sept. 1723. 643.

9357. Tekst van het Keizerlijk Octrooi, dd. Weenen 19 December 1722, wegens het oprigten van een Oost-Indische Compagnie in de Oostenrijksche Nederlanden. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 64. *Blankenheym, Comp. Ostende*, Leijden 1861. 41 en Bijlage II.

9358. Tekst van het Placaat, dd. 19 Junij 1723, van de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, tegen het deelnemen in de Oost Indische Compagnie te Ostende *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 19. *Gr. Placaatboek* VI. 's Hage 1746. 1390.

9359. Zakelijke inhoud van de „Wederlegging van de argumenten, opgesteld van wegen de Heeren Bewindhebberen van de Oost- en West-Indische Compagnien der Vereenigde Provintien, tegens de vrijheit van Commercie van de inwoonders der Nederlanden, onderdanen van zijn Keizerlijke en Catholijke Majesteit, op ver afgelegen plaatzen, op praetext van het 5 en 6 Artikel van het Tractaat van Munster." Opgesteld door P. Mac Neny, Raad en Fiscaal Ordinaris van de Domeinen en Finantien van Z. M. *Eur. Mercurius*, XXXIV. 1723. II. 269.

9360. Missive, dd. Lissabon 5 October 1723, van den Nederl. Resident aan het Hof van Portugal Houwens, over de onderhandelingen van den Keizer met dat Hof over een commercie-tractaat, speciaal tot bevordering der vaart op de Indiën van de Compagnie te Ostende. *Res. Holl.* 13 Nov. 1723 800.

9361. Tekst van den „Brief van een' Burger van Amsterdam (R***), om tot antwoord te strekken op de Redenen, door den Heere Neny omtrent den koophandel op de Indiën, bijgebragt in zijn „Wederlegging". Uit het Fransch vertaalt. *Eur. Mercurius*, XXXV. 1724, I. 145. *Blankenheym, Comp. Ostende*, Leijden 1861. 60 Noot. — Tekst van den „Brief aan een Vriend in Holland over de nieuwe Compagnie der Indiën, die de Keizer in de Oostenrijksche Nederlanden heeft opgeregt en van welke men verzekert de Grave van Starenberg de opsteller te zijn, dd. Ostende 15 Maart, 1724. Betoog ten gunste dezer Compagnie, gerigt tegen de Memorien tegen hare oprigting ingebragt. *Ald.* 261.

9362. Tekst van het: „Tweede vertoog van het recht, 't welk de Vereenigde Nederlandsche Oost-Indische Maatschappij heeft op de vaart en den koophandel in Oost-Indiën, tegen de inwoonders van de Spaansche, nu de Oostenrijksche Nederlanden, dienende tot antwoord op de tegenwerpingen van den Heere P. Mac Neny. Op order der Ed. Achtb. Bewindhebberen opgesteld door Mr. A. Westerveen, Eerste Advokaat van de voorsz. Maatschappije. *Eur. Mercurius*. XXXV. 1724. I. 212. *Blankenheym, Comp. Ostende*, Leijden 1861. 57. — Tekst der vertaling uit het Fransch van het „Antwoord, op de Redevoering, onder het gemeen verstrooit, genaamt verhandeling over het regt, dat de geoctroyeerde Oost Indische Compagnie van de Vereenigde Nederlanden, tot de scheepvaart en handel op Oost-Indiën heeft, tegen de inwoonders van de Spaansche, tegenwoordig de Oostenrijksche Nederlanden. *Ald.* II. 99.

9363. **Beschrijving van den gouden leeuw, door de Directeuren der Oost Indische Maatschappij van Ostende aan Zijne Keizerlijke Majesteit te Weenen gepresenteerd.** *Eur. Mercurius*, XXXV. 1724. II. 178.

9364. Missive, dd. Brussel 29 Febr. en 29 Mei 1724, van den Nederl. resident aan dat Hof, Pesters, over de Representatie of Remonstratie van de Staten van Braband aan den Keizer tot handhaving der Compagnie van Ostende. *Res. Holl.* 14 April 1724. 222; 2 Junij 1724. 303.— Idem van 8 Mei 1724, over de zending van den keizerlijken Commissaris Cobbé naar de kusten van Bengalen tot oprigting eener loge aldaar voor de Comp. te Ostende. *Ald.* 17 Mei 1724. 255, 23 Nov. 939.

9365. Zakelijke inhoud der Memorie, dd. . . Julij 1724, van den Marquis de Pozzo Bueno, Spaanschen Ambassadeur aan het Groot Brittannische Hof, ten betooge van de regtmatigheid der eischen van de Hollanders ten opzigte van de O. I. Compagnie te Ostende. *Eur. Mercurius,* XXXV. 1724. II. 98.

9366. Conferentie van Gecommitteerde bewindhebbers van de O. I. Comp. ter Generaliteit gehouden over de middelen tot haar maintien en tegen de vaart van Ostende, en voorgenomen rapport hierover door Bewindhebbers. *Res. Holl.* 16, 22 Sept. 1724. 734, 757. *Res. Holl. Secr.* VII. 16 Sept. 1724. 573. — Missive, dd. Brussel, 20 Nov. 1724, van Pesters, ter mededeeling van de geruchten nopens de bestemming van een schip te Ostende geëquipeerd, en toebehoorende aan de Indische Compagnie aldaar. *Res. Holl.* 23. Nov. 1724. 939. — Missiven over het verzoek van de Geinteresseerden in de vaart van Ostende om brieven van represaille, in geval iets feitelijks tegen de Compagnie werd ondernomen, van den Envoyé Hamel Bruyninx, dd. 30 Dec. 1724 en 13 Jan. 1725, en van den resident Pesters, dd. 11 Jan. 1725. *Ald.* 20, 26 Jan. 1725. 1872.

9367. Tekst der Memorie, dd. 12 Sept. 1725, van Bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Staten Generaal, wegens het commercie-tractaat tusschen Oostenrijk en Spanje, voor zoo veel betreft de handhaving der O. I. Comp. te Ostende. *Eur. Mercurius,* XXXV. 1725. II. 249. *Res. Holl.* 19 Sept. 1725. 726. 21 Sept. 1725. 765; 10 Oct. 1725. 785.

9368. Tekst der gecommuniceerde substantie van een Secreete advertentie ter generaliteit opgesteld, houdende elucidatie door Haar Hoog Mog. Gedeputeerden aan de Ministers van Frankrijk, Groot Brittannie en Pruissen gevraagd, of onder de guarantie, in het Tractaat van Hannover vervat, begrepen wordt de wering van de vaart van Ostende op de Indiën, met het antwoord van die Ministers daarop. *Res. Holl. Secr.* VII. 16. Aug. 1725. 589. — Rapport van Haar Hoog Mog. Gedeputeerden tot de Buitenlandsche zaken op 15 Oct. 1725 ter generaliteit uitgebragt, houdende eenige elucidatiën door de Ministers van Frankrijk, Groot Brittannie en Pruissen, nopens het tractaat, op 3 Sept. 1723 te Hannover gesloten, ook voor zoo veel betreft de quaestie van de vaart van Ostende op de Indiën. *Ald.* 16 Oct. 597. — Rapport van Haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden, inhoudende hunne consideratiën en advies over de accessie tot dat Tractaat, bepaald met oog op de wering van de Ostendische Compagnie. *Ald.* 24 Oct. 600. — Resolutie, dd. 8 Dec. 1725, van de Staten van Vriesland in gelijken zin. *Ald.* 13 Dec. 623. — Resolutiën hierop genomen, en wel bepaald tot dempinge van de compagnie van Ostende in de Indiën bij de accessie aan het Tractaat van Hannover. *Ald.* 15 en 31 Dec. 625, 627. — Tekst der Concept-Acte van accessie, of concept-conventie te dien opzigte; en tekst der resolutie hierop. *Ald.* 3 Jan. en 8 Febr. 1726. 629, 634. — Rapport door Haar Hoog Mog. Gedeputeerden tot de Buitenlandsche zaken ter generaliteit uitgebragt op 17 Junij 1726, over de gehouden conferentiën met de Ministers van Frankrijk, Groot Brittannien en Pruissen, over bovengenoemde accessie, alsmede tekst der daarbij vastgestelde „Projet d'un Article séparé touchant le commerce des Païs-Bas Autrichiens aux Indes". *Ald.* 19 Junij. 655, 661. — Advies van H. Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden op bovengenoemd rapport van de Conferentie over de accessie. *Ald.* 21 Junij 671. — Resolutien tot approbatie, alsmede die der Staten Generaal, op 8 Aug. 1726. *Ald.* 5 Julij, 8, 9 Aug. 673, 675. — Tekst van het gesloten en geteekende „Article séparé touchant le commerce des Païs-Bas Autrichiens aux Indes". La Haye le 9 Aout. 1726. *Ald.* 28 Aug. 692. — Tekst der resolutie tot ratificatie. *Ald.* 696.

9369. Tekst der Propositie van den Raadpensionaris over den toestand van zaken met opzigt tot de Ostendische Compagnie, en over de vruchtelooze pogingen om die Compagnie buiten staat te stellen om haar dessein te kunnen vervolgen. *Res. Holl. Secr.* VII. 14 Sept. 1726. 709. — Rapport van Haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden op deze propositie, alsmede over het doen van zeer serieuse representatiën bij den Keizer en bij Spanje tegen de vaart van Ostende op de Indiën, en te dien einde Bewindhebbers van

de O. I. Comp. onder de hand aanleiding te geven tot het doen van een nader verzoek tot maintien tegen de vaart van Ostende. *Ald.* 20 Sept. 710. — Rapport van de gehouden conferentiën ter generaliteit met de Fransche en Engelsche Ministers over de mesures daar omtrent te nemen; met een ampel advies van den Raad van Staten hierop. *Res. St. Gen.* 22, 27, 30, Nov. en 11 Dec. 1726. *Res. Holl. Secr.* VII. 12 Dec. 1726. 711. — Resolutie, in wat voege met de gemelde Ministers te concerteren de noodige mesures, om te doen cesseren de vaart van Ostende op de Indiën. *Ald.* 2 Jan. 1727. 730.

9370. Overzigt van den gunstigen financiëelen toestand der Oost-Indische Compagnie van Ostende. *Eur. Mercurius*, XXXVI. 1725. II. 311; XXXVII. 1726. I. 89; II. 164.

9371. Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag 8 Maart 1726, van den Spaanschen Ambassadeur Marquis de St. Philippe, aan de Staten Generaal, offrerende de mediatie van Z. M. tot accommodement van de quaestie over de vaart van Ostende naar de Indiën. *Res. Holl.* 8 Maart 1726. 204.

9372. Bijzonderheden nopens het Project tot vereeniging der Compagnie van Triest met die van Ostende. *Eur. Mercurius*, XXXVII. 1726. II. 195.

9373. Gerucht nopens de neutraliteit van Rusland met opzigt tot de Oost-Indische Compagnie van Ostende. *Eur. Mercurius*, XXXVII. 1726. II. 154.

9374. Zakelijke inhoud van het bevel tot opschorting van het octrooi der Oost-Indische Compagnie van Ostende voor den tijd van zeven jaren. *Eur. Mercurius*, XXXVIII. 1727. II. 280.

9375. Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag 31 Dec. 1726, van de Fransche en Engelsche Ministers, aan de Staten Generaal, inhoudende hunne intentiën om zonder uitstel te formeren een plan van mesures, en tekst der resolutie, dd. 2 Jan. 1727 der Staten Generaal hierop. *Res. Holl. Secr.* 3 Jan. 1727. 731. — Missive, dd. 18 Jan. 1727, van de Staten Generaal aan de Staten van Holland en Westfriesland, met drie bijlagen, van welke de tekst tevens wordt medegedeeld, rakende de opening door den Nuncius van den Paus te Weenen aan de Ministers van Frankrijk en van den Staat aldaar gedaan van de dispositie van den Keizer tot accommodement van de Ostendische Compagnië, en op wat voet. *Ald.* VII. 6 Febr. 734. — *a.* Missive, dd. Weenen 31 December 1726 van J. J. Hamel Bruyninx; Déclaration formelle de la disposition de la Cour impériale, par rapport à l'octroi d'Ostende, faite au Nonce du Pape Grimaldi, à Vienne, et par celui-ci au Nonce à Paris, pour en faire son usage par la France auprès des Alliez d'Hanovre; Antwoord op deze Declaration formelle. — *b.* Missive, dd. 3 Febr. 1727, van de Staten Generaal aan de Staten van Holland en Westfriesland, met het rapport door Haar Hoog Mogende Gedeputeerden tot de Buitenlansche zaken van dezelfde dagteekening over de exploitatie op het subject van den Minister van Frankrijk op orde van zijn Hof, van hetwelk de tekst tevens wordt medegedeeld. *Ald.* 741. *Res. St. Gen.* 3 Febr. 1727. — *c.* Idem met bijlagen, behelzende het verbandelde in eenige gehouden conferentiën met de Ministers van Frankrijk en Engeland over het concerteren van gemeene mesures en het formeren van een plan der operatiën; alsmede resolutie ten opzigt van het antwoord te geven op de gedane openingen van den Keizer tot accommodement. *Res. Holl. Secr.* VII. 6 Febr. 1727. 743. *Res. St. Gen.* 3 Febr. 1727. — Bijlage No. 1. Memorie van hetgeene door de Heeren van Lijnden, en andere Haar Hoog Mogenden Gedeputeerden tot de Buitenlandsche zaken, aan den Heer Marquis de Fenelon, Ambassadeur van Frankrijk, en aan den Heere Finch, extra ordinaris Envoyé van Groot Brittannien, in een conferentie voorgedragen zal worden. *Res. Holl. Secr.* VII. 6 Febr. 1727. 747. — No. 2 en 3. Twee Memoriën van den Marquis de Fenelon, Ambassadeur van Frankrijk den 27 en 28 Jan. 1727 overgegeven. *Ald.* 753, 757. — No. 4. Antwoord op deze Memoriën. *Ald.* 760. — No. 5. Résultat des conférences tenues au sujet de la formation d'un Plan de mesures communes. *Ald.* 763.

9376. Tekst der Missive, dd. 26 Febr. 1727, van de Staten Generaal aan de Staten van Holland en Westfriesland, alsmede tekst der resolutie door hen genomen op 14 Feb. 1727, inhoudende de gezonden ordres dienaangaande aan J. J. Hamel Bruyninx. *Res. Holl. Secr.* VII. 26 Febr. 1726. 765. — Missive, dd. 4 Maart 1727, van de Staten Generaal aan de Staten van Holland en Westfriesland, alsmede tekst der daarbij behoorende bijlagen, zijnde A. Rapport door H. Hoog Mog. Gedeputeerden van dezelfde dagteekening, van het gepasseerde omtrent nieuwe propositiën van accommodement wegens den Keizer aan het Hof van Frankrijk gedaan. *Ald.* 7 Maart

761. B. Copie d'une lettre du Nonce du Pape à Vienne au Nonce en France du 2 Fevrier 1727. *Ald.* 773. C. Copie d'une seconde lettre du Nonce du Pape à Vienne au Nonce en France du ·· Fevrier. *Ald.* 776. D. Memorie of Propositie, dd. den Haag 24 Febr. 1727, door den Marquis de Fenelon op dit subject van H. Hoog Mog. Gedeputeerden in een conferentie met hen en den Engelschen Minister Finch, gedaan en overgegeven. *Ald.* 776. E. Antwoord door H. H. M. Gedeputeerden in een nadere conferentie aan den Ambassadeur de Fenelon overgegeven. *Ald.* 780. F. Rapport door H. Hoog Mog. Gedeputeerden van 4 Maart 1727, van het geen de Ambassadeur van Frankrijk nader had voorgedragen op het subject van het plan van mesures, met hetgeen door hem daarop was geantwoord. *Ald.* 783. G. Contenu de ce que M. le Marquis de Fenelon a eu ordre par une depèche de sa Cour du 17 Fevrier 1727, de faire connaitre ici a Messieurs les Commissaires des Etats Generaux. *Ald.* 783.

9377. Tekst der Memorien, beide dd. den Haag, 13 Maart 1727, van de Ministers van Frankrijk en Engeland, alsmede tekst van het daarbij gevoegde „Project de la réponse à donner à la cour de Vienne par Mons. le Duc de Richelieu, Mons. St. Saphorin et Mons. Bruyninx", op de voorz. nieuwe propositiën van accommodement aan den Keizer te geven, houdende mede contra-propositiën van accommodement; tevens verzoek dat Haar Ed. Gr. Mog zich daarmede willen conformeeren. *Res. Holl. Secr.* VII. 14 Maart 1727. 786, 791. — Tekst van het rapport van het gebruik, dat ter generaliteit was gemaakt van de Remarques, welke de leden van Haar Ed. Gr. Mog. aan den Raadpensionaris hadden gesuppediteerd op het bovengenoemde geconcipieerde antwoord, en van de resolutie dien conform ter generaliteit genomen, benevens approbatoire resolutie. *Ald.* 19 Maart. 792. — Missive der Staten Generaal met het gearresteerde antwoord. *Ald.* 22 Maart. 794. — Communicatie van een contra-project van praeliminaires tot accommodement door den Keizer overgegeven, en dat daarover met de Fransche en Engelsche Ministers in conferentie zal worden getreden. *Ald.* 24 April. 794.

9378. Tekst der missive, dd. den Haag 7 Mei 1727, van de Staten Generaal aan de Staten van Holland en Westfriesland, alsmede tekst der daarbij gevoegde bijlagen, inhoudende antwoord en nader ultimatum door het Hof van Frankrijk op bovengenoemd contra-project aan het hof van Weenen gezonden, hetwelk door Engeland en Haar H. Mog. was geapprobeerd. Deze bijlagen zijn: A. Missive, dd. Parijs 3 Mei 1727, van W. Boreel, Nederlandsch Ambassadeur aan het Hof van Frankrijk. B. Projet de la réponse à donner à la Cour de Vienne par Mons. le Duc de Richelieu. C. Resolutie, dd. 6 Mei 1727, der Staten Generaal tot approbatie. D. Missive, dd. Londen 3 Mei 1727, van H. Hop, ter mededeeling van de approbatie van Engeland. *Res. Holl. Secr.* VII. 15 Mei 1727. 795.

9379. Advies tot het geven van ordres aan den Schout bij Nacht Spiering om zich met zijn esquader te voegen bij dat der Engelschen voor Ostende, om alle schepen van de Ostendische Compagnie van en naar Indiën komende of gaande, aan te houden. *Res. Holl. Secr.* VII. 27 Mei 1727. 809.

9380. Tekst der Missive, dd. den Haag 4 Junij 1727, en der bijlagen, van de Staten Generaal aan de Provinciën om ratificatie van de gesloten praeliminaire articulen tusschen den Keizer, Frankrijk, Groot-Brittannien en de Staten Generaal, geteekend te Parijs op 31 Mei 1727, onder anderen betreffende de cessatie van de vaart en commercie uit de Oostenrijksche Nederlanden op Indiën voor den tijd van zeven jaren. *Res. Holl.* 5 Junij 1727. 645. — Consent van de Staten in de ratificatie. *Res. Holl.* 11 Julij 1727. 727. *Res. Holl. Secr.* VII. 11 Julij 1727. 820; 1 Oct. 847.

9381. Tekst der Memorie van den Keiz. Min., Graaf van Konigsegg-Erps, dd. den Haag 14 Jan. 1728, aan de Staten Generaal, om tot wegneming van de nog openstaande differenten wegens de schepen voor de Ostendische Compagnie in Oost Indiën ingekocht, nog twee schepen te mogen zenden van Ostende naar Oost Indië. *Res. Holl. Secr.* VIII. 15 Jan. 1728. 3. — Resolutie op deze Memorie, inhoudende bezwaren tegen het verzoek. *Ald.* 17 Jan. 1728. 6.

9382. Missive, dd. Brussel 15 Maart 1728, van D. W. Travest, Amanuensis van den resident Pesters, houdende rapport van hetgeen voorgevallen is in de laatste generale vergadering van de geïnteresseerden in de Ostendische Compagnie, gehouden te Antwerpen. *Res. Holl.* 19 Maart 1728. 302.

9383. Tekst der Instructie of ordres voor de Ned. Plenipotentiarissen C. Hop en S. van Goslinga op het Congres te Soissons, om

te contenderen tot finale cessatie van de vaart van Ostende op Oost-Indiën, en op welke gronden. *Res. Holl. Secr.* VIII. 21 April 1728. 23.

9384. Tekst van het rapport ter generaliteit uitgebragt op een Missive, dd. 15 Junij 1728, van het collegie ter Admiraliteit op de Maze rakende het inbrengen van Oost-Indische waren van Ostende met de Zeeuwsche beurtschippers. *Res. Holl.* 23 Junij 1728. I. 575. *Res. St. Gen.* 19 Junij 1728. - Tekst der Memorie, dd. 25 Junij 1728, van den Commies generaal Johan van Hoorn, rakende eenige O. I. goederen, gekomen van Ostende, aan de Staten Generaal. *Res. Holl.* 25 Junij 1728. I. 590. — Tekst der Missive, dd. Middelburg 5 Julij 1728, en der daarbij medegedeelde bijlagen, van het Collegie ter Admiraliteit in Zeeland aan de Staten Generaal, wegens de benadering te Middelburg door den Commies generaal Johan van Hoorn gedaan van Oost Indische goederen uit Ostende in het poonschip de St. Joris, schipper Jan Struyk, overgebragt, en behoorende aan den koopman C. Ribaut. *Ald.* 14 Julij 675.

9385 Communicatie van hetgeen de Engelsche Minister ter Generaliteit heeft voorgedragen, rakende drie schepen, welke te Ostende zouden worden uitgerust naar Oost-Indiën, en wat de cardinaal Fleury meende dat daaromtrent behoorde te worden gedaan. *Res. Holl. Secr.* VIII. 16 Oct. 1728. 112. *Res. St. Gen.* 14 Oct. 1728. — Resolutie hierop, houdende om met Groot Brittannien aan de beide Oost Indische compagnien authorisatie te geven, tot het nemen aan gene zijde van de linie van alle schepen die tegen de praeliminaire artikelen, dd. Parijs 31 Mei 1727, varen naar Indiën, hetzij direct van Ostende, of bij collusie met de compagnie van Altona, en om daaromtrent met Frankrijk en Groot Brittannie de concert te gaan. *Res. Holl. Secr.* VIII. 19 Oct. 1728. 113. — Rapport van het gepasseerde ter generaliteit, specialijk van de ingekomen berigten, over het equiperen te Ostende van drie schepen, met bestemming naar Oost-Indië, tegen de intentie van den Keizer. *Res. Holl.* 13 Oct. 1728. II. 966.

9386. Resolutie houdende nadere ordres voor de Plenipotentiarissen betreffende den termijn van prolongatie van de cessatie der Ostendische Compagnie tot 12 à 15 jaren, en zoo deze wordt genomen, te vergunnen een klein scheepje naar Indië te zenden tot afhaling der factoriën en bedienden dier Compagnie. *Res. Holl. Secr.* VIII. 19 Oct. 1728. 114.

9387. Missive, dd. Brussel 26 Dec. 1728, van den Nederl. Secretaris Travest, rakende den verkoop door de Directeurs van de O. I. Comp. te Ostende van zeven schepen, apparentenlijk gedestineerd naar Oost-Indië. *Res. Holl.* 8 Jan. 1729. 10.

9388. Zakelijke inhoud der Missive, dd. Compiegne 31 Mei 1728, van de Plenipotentiarissen, met bijlage, rakende zeker voorstel door den kardinaal de Fleury gedaan om te komen tot een finale afkomst van de differenten over de Compagnie van Ostende; alsmede tekst der Resolutie hierop. *Res. Holl. Secr.* VIII. 4 Junij 1729. 146. — Tekst van het rapport van Haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden, omtrent de handelingen op het Congres, onder anderen zoo veel de compagnie van Ostende aangaat. *Ald.* 11 Junij 149. — Tekst der resolutie hierop. *Ald.* 15 Junij. 151. — Tekst van: A. »Précis des propositions faites verbalement par Mrs. de Kinsky et Fonseca de la part de l'Empereur". B. »Réponse concertée par les Ministres de France, d'Angleterre et des Etats Generaux, à faire verbalement à M. de Kinsky et Fonseca sur les propositions faites de la part de l'Empereur". C. Der Resolutie hierop. *Ald.* 12 Oct. 16 Nov. 165, 168.

9389. Overzigt van hetgeen met relatie tot de abolitie van de vaart van Ostende op de Indiën geconvenieerd is bij het Tractaat van Seville, dd. 9 Nov. 1724. *Res. Holl. Secr.* VIII. 9, 16 Dec. 1729. 175, 184. *Res. St. Gen.* 23, 28 Julij, 25 Oct. 30 Nov. 14 Dec. 1729. — Tekst der: »Propositions faites par Messieurs les Ministres Imperiaux du mois de Decembre 1729 aux Alliez de Hannover par forme d'explication de leurs propositions précédentes et de replique aux reponses qu' on y avait fait, sauf l'approbation de l'Empereur, en cas que les négociations de Seville l'ayent fait changer de sentiment"; alsmede tekst der Resolutie Secreet van 24 Dec. 1729 der Staten Generaal hierop. *Res. Holl.* VIII. 4 Jan. 1730. 218.

9390. Missive, dd. Brussel 30 Jan. 1730, van den Nederl. resident van Assendelft, rakende zeker schip geëquipeerd wordende te Ostende, met bestemming naar Oost-Indië. *Res Holl.* 3 Febr. 1730. 79. — Idem dd. Londen 28 April, van den Ned. extra ord. Envoyé Hop, betreffende de komst op de reede van Bengalen van twee Ostendische schepen, voe-

rende Poolsche vlaggen, alsmede betreffende de verrigtingen in deze van den gouverneur der Engelsche forten op die kust. *Ald.* 10 Mei 340. — Idem dd. 12 Sept. van Hop betreffende het nemen van een van de twee Ostendische schepen op de rivier van Bengalen en het gedrag van den kapitein of schipper van een Fransch Oost Indisch schip bij die gelegenheid gehouden. *Ald.* 16 Sept. 805. — Idem dd. 2 Febr. 1731, van Hop, met het schriftelijk Berigt, als bijlage, door de Directeurs van de Eng. O. I. Comp. overgegeven aan Lord Harrington op de klagten van den koning van Polen over het nemen van een schip, met Poolsche vlaggen en paspoorten voorzien, op de rivier van Bengalen. *Ald.* 14 Febr. 1731. 66. — Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag 5 Febr. 1731, van den Poolschen extra ord. Envoyé de Debrose, aan de Staten Generaal, inhoudende klagten over het wegnemen van een schip met Poolsche vlaggen op de rivier van Bengalen, alsmede Rapport en resolutie hierop. *Ald.* 16 Febr. 70. — Missive, dd. Londen 15 Junij 1731, van Hop, met de copy der nadere Memorie, dd. 13 Junij 1731, van den Poolschen extra ord. Envoyé aan het Hof van Groot Brittannien, Graaf van Watzdorp, inhoudende repliek op het antwoord op zijne eerste Memorie betreffende het bovengenoemde schip. *Ald.* 19 Junij. 334. — Idem dd. Dresden 16 Junij, van den Ned. Minister aan het Hof van Poolen, Rumpf, waarbij hij rapport doet van zijne conversatie met den Marquis de Fleury over de bovengenoemde nadere Memorie van den Graaf van Watzdorp. *Ald.* 30 Junij. 370 — Idem, dd. Londen 6 Julij, van Hop, met copy der Missive van de Directeurs der Engelsche O. I. Comp, waarbij zij verzoeken om te mogen weten de consideratie der Ned. O. I. Comp. over de nadere Memorie van den Graaf van Watzdorp. *Ald.* 18 Julij. 582. — Idem, dd. 8 Febr. 1732, van Hop, met de Memorie door den Graaf van Watzdorff overgegeven aangaande de schepen het Zeepaard. en de Neptunus, waarvan een door de Engelsche Comp. is genomen op de rivier van Bengalen, alsmede Advies van de Directeurs der Eng. O. I. Comp. op deze Memorie. *Ald.* 1732. 53.

9391. Missive, dd. 21 Maart 1730, van den Nederl. Consul te Cadix, Borgers, betreffende de aankomsten aldaar van drie schepen van Ostende, waarvan een en misschien twee gedestineerd zouden zijn naar Oost Indiën. *Res. Holl.* 18 April 1730. 292. — Idem dd. Grenada 26 Mei 1730, van den Ned. Ambassadeur bij het Hof van Spanje, van der Meer, tot advertentie dat geen Ostendische schepen met Spaansche passen uit Cadix zijn vertrokken naar Oost-Indiën. *Ald.* 28 Junij. 449.

9392. Missive, dd. Brussel 10 Sept. 1731, van den Ned. Resident van Assendelft, wegens twee schepen te Ostende geëquipeerd wordende naar Oost-Indiën. *Res. Holl.* 13 Sept. 1731. 736. — Idem, dd. Londen 4 Dec. 1731, van Hop, betreffende het verzoek van den Keizerlijken Minister aan het Hof van Groot-Brittannie, Graaf van Kinsky, om securiteit en assistentie voor de twee schepen te Ostende geëquipeerd wordende naar Oost-Indiën; alsmede tekst van het rapport en resolutie hierop. *Ald.* 13 Dec. 977; 26 Febr. 1732. 72. *Res. Holl. Sec.* VIII. 19 Dec. 1731. 469. — Idem, dd. Brussel, 25 Febr. 1732, van den Nederl. resident van Assendelft, rakende een Decreet van den Keizer tot vernietiging van het Octrooi verleend aan de Oost-Indische Compagnie te Ostende. *Res. Holl.* 26 Febr. 1732. 72. — Tekst van het rapport op de Missive, dd. Londen 19 Febr. 1732, van Hop, alsmede op die, dd. Brussel 25 Febr. 1732, van van Assendelft, met mededeeling van den tekst van het Project van de Paspoorten in Engeland opgesteld voor de twee schepen, die van Ostende nog naar Oost-Indiën zullen gaan. *Res. Holl. Secr.* VIII. 26, 28 Febr. 1732. 531, 533.

9393. Missive, dd. Weenen, 7 Maart 1732, van Hamel Bruyninx, betreffende een Memorie door den Engelschen Minister te Weenen gepresenteerd, ter gelegenheid van de bovengenoemde verzochte paspoorten, om den Keizer te bewegen van niet te conniveren de collusie van de Ostendische Compagnie met die van Hamburg. *Res. Holl. Secr.* VIII. 18 Maart 1732. 541. — Idem dd. 26 Maart, met Bijlagen, van den Nederl. extra ord. envoyé Hamel Bruyninx; alsmede Missiven, dd. Londen 1 en 4 April 1732, met bijlagen van den Ned. extra ord. envoyé Hop, allen rakende de absolute dissolutie van de O. I. Comp. van Ostende, en de conduite van den Magistraat van Hamburg in deze. *Res. Holl.* 23 April 1732. 198. — Rapport op een Missive, dd. ? van den Ned. extra ord. envoyé Hamel Bruyninx, met het antwoord door den Keizerlijken Hof-Cancelier gegeven op de Memorie van den Engelschen Minister; alsmede op een Missive van Hop; benevens tekst der resolutie wat aan Groot Brittannie voor te stellen om allen indirecten handel in strijd met de Tractaten tegen te gaan, en dat geen misbruik worde gemaakt van de

logien en comptoiren van de Ostendische Compagnie in Indiën; en wat te doen ten opzigte van de verongelijking door den Magistraat van Hamburg aan de Engelsche en Nederlandsche O. I. Comp. aangedaan. *Res. Holl. Sec.* VIII. 2 Mei 1732. 550.

9394. Missive, dd. Hamburg 25 Dec. 1731, van den Ned. resident Mauricius, houdende zijne consideratiën over het schip de Meermin, hetwelk gewacht wordt op de Elve of eenige havens in de Oostzee. *Res. Holl.* 9 Jan. 1732. 10. — Idem, dd. Cadix 6 Aug. 1732, van den Ned. Vice Consul Borgers, over het arrivement aldaar uit Oost-Indië van een schip met keizerlijke vlaggen, genaamd de Meermin, en voor dezen le Duc de Boufiers, Capitein Perenot, komende van Bengalen. *Ald.* 3 Sept. 572. — Idem, dd. Hamburg 9 Sept. 1732, van den Ned. resident Mauricius, wegens het arrivement op de Elve van een Fransch schip komende van Cadix en geladen met Oost-Indische waren. *Ald.* 19 Sept. 645. — Idem van 12 en 16 Sept. houdende nadere advertentie van het arrivement op de Elve van het Fransche schip de Marie Armande, met een gedeelte van de lading van het schip de Meermin, te Cadix gearriveerd uit Oost-Indiën, apparentelijk toebehoorende aan de Comp. van Ostende. *Ald.* 1 Oct. 659. — Idem, dd. Londen 21 Nov., van den Ned. Envoyé aan het Hof van Groot Brittannie Hop over de goederen met bovengenoemd schip medegebragt en den opgehouden verkoop van deze O. I. waren. *Ald.* 27 Nov. 755. — Missive, dd. Weenen 18 Feb. 1733, van den Ned. extra ord. Envoyé Hamel Bruyninx; alsmede Missive, dd. Hamburg 10 Maart 1733, van den Ned. resident Mauricius, beide over de keizerlijke orders gezonden aan den keizerlijken Resident te Hamburg wegens den clandestinen handel der Ostendenaars op de Indiën over Hamburg. *Ald.* 19 Maart 1733. I. 442. — Missive, dd. Hamburg 24 April 1733, van Mauricius, met een Extractus Protocolli van den Magistraat van Hamburg over het Declaratoir van dezelve gerequireerd tot wering van den clandestinen handel der Ostendenaars en anderen van de Indiën op Hamburg, alsmede Memorie, dd. 16 April 1733 van H. H. XVIIn op dat subject, benevens secrete resolutie dd. 11 April 1733 van de Staten Generaal. *Res. Holl. Sec.* VIII. 1 Mei 1733. 599. — Missive, dd. Hamburg 1 Mei 1733, van Mauricius, houdende advertentie van hetgeen hem is voorgekomen op het subject van de gesequestreerde goederen van het schip de Maria Armande. *Res. Holl.* 16 Mei 1733. I. 510. — Idem, dd. 31 Julij en 18 Aug., 8 Sept., 19 Oct. 1733, van den Ned. Minister Mauricius, met copy van het Antwoord van den Magistraat van Hamburg aan den keizerlijken Minister wegens de verkooping der goederen gekomen met het schip de Maria Armande, mitsgaders copy van een Extractus Protocolli hetzelve subject rakende; benevens verhaal van het voorgevallene. *Ald.* 7, 27 Aug., 16 Sept. en 29 Oct. 1733. II. 865, 895, 952, 1005. — Idem, dd. 21 Julij van Mauricius, rakende de resolutie van de Burgerij te Hamburg om de verkooping der lading van de Maria Armande te laten voortgaan. *Ald.* 28 Julij. 821. — Idem, dd. Brussel 12 April 1736, van den Nederl resident van Assendelft wegens dè verkooping van Oost-Indische goederen te Ostende. *Ald.* 26 April. 287. — Idem dd. Hamburg 24 en 28 Julij 1733, van Mauricius, met verscheidene bijlagen rakende de opheffing van de sequestratie van de goederen van de Maria Armande, met bijvoeging zijner consideratiën daaromtrent. *Ald.* 4 Aug. 1733. II. 854.

9395. Missive, dd. Londen 6 Julij 1731, van den Nederl. extra ord. Envoyé Hop, ter mededeeling van de tijdingen, bij de Engelsche O. I. Comp. rakende het schip de Apollo, onder Pruissische vlaggen gehandeld hebbende op China, welk schip door de Engelschen, Hollanders en Franschen werd aangezien voor een schip toebehoorende aan de Ostendische Compagnie. *Res. Holl.* 18 Julij 1731. 582. — Idem dd. Hamburg 10 Aug. 1731, van den Ned. resident Mauricius, ter mededeeling der geruchten nopens de verwachte komst aldaar van een schip, met Pruissische vlaggen, komende uit de Indiën. *Ald.* 23 Aug. 697. — Idem van 18 Sept. concernerende het schip de Apollo, met zijne lading uit China gekomen op de Elve. *Ald.* 10 Oct. 794. — Idem van 9 Oct. rakende een schip van Fiume uitgevaren naar Oost Indiën, dat gelijktijdig met de Apollo in lading zou gelegen hebben in China, en hetwelk mede te Hamburg verwacht wordt. *Ald.* 17 Oct. 808. — Idem van 6 Nov. houdende advertentie van eenige omstandigheden rakende het schip de Apollo, en nog een ander schip, genaamd de Meermin, hetwelk mede te Hamburg verwacht wordt. *Ald* 15 Nov. 896. — Fransche tekst van het „Projet d'un Mémoire à présenter aux Magistrats de Hambourg" door den Nederl. resident Mr. J. J. Mauricius benevens den Engelschen Minister te presenteren aan den Magistraat van Hamburg over het schip genaamd „de Apollo", en tekst der resolutie hierop. *Res. Holl. Sec.* VIII. 19 Nov. 1731. 435. *Res. St. Gen.* 13 Nov. — Missive

van 10 Nov. 1731 van Mauricius, hebbende tot bijlage een kort detail van hetgeen hij heeft kunnen nasporen op het subject van het schip de Apollo, met zijne consideratiën. *Res. Holl.* 22 Nov. 1731. 917. — Missive, dd. Londen 4 Dec. 1731, van Hop, inhoudende verslag van de gedachten van de Ministers van den Koning van Groot Brittannie op het subject van het schip de Apollo. *Ald.* 13 Dec. 977. — Idem dd. Hamburg 14 Dec. 1731, van Mauricius, alsmede tekst van het daarbij gevraagde antwoord, dd. 12 Dec. 1731 van den Magistraat van Hamburg op de Memorie door den Engelschen Minister en door hem overgegeven op het subject van het schip de Apollo. *Res. Holl. Sec.* VIII. 18 Dec. 1731. 565. — Tekst van het rapport hierop, en resolutie. *Ald.* 19 Dec. 470. — Missive, dd. Londen 1 en 4 Jan. 1732, met bijlagen, dienende tot antwoord op H. Hoog Mog. Resolutie van 22 Dec. 1731, betreffende het antwoord van den Magistraat van Hamburg over het schip de Apollo. *Res. Holl.* 10 Jan. 1732. 14. — Tekst van rapport en resolutie op deze Missive van 1 en 4 Jan. 1732. *Res. Holl. Sec.* VIII. 18 Jan. 1732. 482. — Missive, dd. Londen 11 Jan. 1732, van Hop, houdende advertentie van het antwoord aan hem gegeven door Lord Harrington op het subject van het schip de Apollo, hebbende voorts tot bijlage copy van het paspoort, dd. 1 Mei 1729 van den Koning van Pruissen voor dat schip. *Res. Holl.* 23. Jan. 1732. 25. — Idem, dd. Hamburg 11 Jan. 1732, van Mauricius, hebbende tot bijlage copy van een brief door den Magistraat van Hamburg geschreven aan Z. Keiz. Maj. over de Memorie door den Minister van Groot-Brittannie en door hem Resident gepresenteerd aan denzelven Magistraat over het schip de Apollo. *Ald.* 14 Febr. 37. — Idem, dd. Londen 8 Febr. 1732, van Hop, hebbende tot bijlage een antwoord op de twee laatste memoriën door hem overgegeven concernerende het schip de Apollo. *Ald.* 16 Febr. 53. — Idem van 12 Febr. houdende verslag van de conferentie met Lord Harrington en met de Directeurs der Engelsche O. I. Comp. over de bescheiden hem toegezonden door de Nederl. O. I. Comp., om te bewijzen dat het schip de Apollo is uitgevaren voor rekening van die van Ostende. *Ald.* — Idem dd. Hamburg 26 Febr. 1740, van den Ned. Minister bij den Neder-Saxischen Kreytz, Mauricius, met een berigt, als bijlage, rakende het voor dezen gepasseerde omtrent het schip de Apollo. *Ald.* 4 Maart 1740. 107.

9396. Missive, dd. Weenen 13 Junij 1733, van den Ned. extra ord. Envoyé aan het Hof van den Keizer Hamel Bruyninx, rakende de verklaring gevorderd tot wering van allen clandestinen handel van de Ostendenaars en anderen op de Indiën; alsmede Memorie van H. H. XVIIn den 1 Julij 1733 ter Generaliteit overgegeven, houdende hunne consideratiën en advies op het voorz. subject. *Res. Holl* 9 Julij 1733. II. 797. — Rapport en resolutie op bovengenoemde Missive van 13 Junij 1733 en op de Memorie van 1 Julij 1733. *Res. Holl. Sec.* VIII. 16 Julij 1733. 628. — Missive, dd. Londen 31 Julij 1733, van Hop, wegens het antwoord aan hem gegeven door Lord Harrington op de Memorie, dd. 1 Julij 1733, van H. H. XVIIn. rakende het weren van den clandestinen handel uit de Indiën op Hamburg. *Ald.* 5 Aug. 640. — Idem, dd. Hamburg 4 en 18 Aug. 1733, van den Ned. Minister Mauricius, houdende beide zijne consideratiën over de negociatie met den Magistraat der Stad Hamburg over den clandestinen handel op Oost-Indiën. *Res. Holl.* 27 Aug. 1733. II. 894. — Tekst van het rapport en van de resolutie op verscheidene Missiven van Hop en van Mauricius, op het subject van den O. I. handel te Hamburg, en de te nemen maatregelen tot wering van den sluikhandel op Oost Indiën. *Res. Holl. Sec.* VIII. 17 Sept. 1733. 661.

9397. Missive, dd. Hamburg 11 Maart 1735, van den Ned. resident Mauricius, met translaat van het Project van een Compagnie d'Avanturiers om van de Elve te varen op de Indiën, onder Octrooi en Paspoort van den Koning van Pruissen, — en op den naam van Frères Slicher te Lentsen, in het Brandenburgsche. *Res. Holl.* 23 Maart 1735. 264. — Idem van 12 en 15 Jan. 1740, over dat project met afschrift van het Octrooi; benevens aanschrijving aan den Ned. Minister bij het hof van Pruissen van Ginkel ter zijner informatie. *Res. Holl. Sec.* IX. 22 Jan. 1740. 569. — Idem van 29 Jan. 9, 12, 16, 23 en 26 Febr. 1740, alsmede Missive, dd. Berlijn 20 Febr. 1740, van den Ned. Minister aan het Hof van Pruissen, van Ginkel, met hunne verrigtingen en consideratiën in deze. *Res. Holl.* 1 en 4 Maart 1740. 71, 107. — Idem dd. Berlijn, 1 en 2 Maart 1740, van van Ginkel; alsmede Missive, dd. Hamburg, 4 en 15 Maart 1740, van Mauricius; benevens Declaratoir van den Heer van Raesfeld, uit naam van den Koning van Pruissen, tot ontkenning van het beweerd verleenen van Octrooi en Paspoorten. *Ald.* 23 Maart 193. — Idem van 19 Maart en 16 April, 22 en 29 Maart en 1 April. *Ald.* 27 April 251. —

Tekst der Conventie tusschen den Keizer en Groot Brittannie over de abolitie van de Oost-Indische Compagnie, vervat in het vijfde articul van het Tractaat van Weenen, dd. 16 Maart 1731, alsmede de resolutie hierop. *Res. Holl. Sec.* VIII, 14 en 27 April 1731. 344, 354, 362. — Rapport van Haar Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden tot de Buitenlandsche zaken, houdende hunne consideratie en advies over het voorsz. articul. *Ald.* 2 Mei, 366. — Resolutie om in conferentie te treden met de keizerlijke en Groot Brittannische Min. om de voorsz. remarques te applaneren. *Ald.* 29 Mei. 389. — Concept dienaangaande, vervat in het vierde articul van de project-conventie, waarbij de Staat zou treden tot het Tractaat van Weenen. *Ald.* 3 Julij, 405. — Resolutie dienaangaande. *Ald.* 4 Aug. 413. — Rapport door H. Hoog Mog. Gedeputeerden tot de Buitenlandsche zaken ter Generaliteit uitgebracht, op 2 Nov. 1731, alsmede tekst der daarbij behoorende bijlagen, 1o. van verscheidene conferentiën met den Keizerlijken Min. gehouden, onder anderen over de geschillen over het voorsz. vierde articul, 2o. van een concept van een ander articul, in plaats van het voorsz. vierde articul te substitueren, 3o. om in zekere Acte met Groot Brittannie aan te gaan mede accessie tot gerustheid van den Staat nopens de vaart van de onderdanen van den keizer op Oost- en West Indië bij te voegen. *Ald.* 17 Nov. 437. — Fransche tekst der Acte met den Min. van Groot Brittannie deswege geconcipieerd. *Ald.* 20 Nov. 462. — Tekst der twee rapporten op 9 Jan. 1732 ter Generaliteit uitgebragt, met daarbij behoorende bijlagen; het een van een gehouden conferentie met den Keizerlijken Min., onder anderen ook over de abolitie van de Ostendische Compagnie; en het andere over de Acte met Engeland te passeren over de executie en waren zin van het vijfde articul van het Tractaat van Weenen. *Ald.* 10 Jan. 1732. 471. — Rapport van het gepasseerde in een conversatie die de Raadpensionaris over het werk van de Ostendische Compagnie heeft gehad met den Keizerlijken Min.; alsmede tekst van de „copie de la lettre de M. le Chancelier Comte de Sintsendorf à M. Robinson, dd. Vienne le 31 Dec. 1731". *Ald.* 22 Jan. 484. — Nadere resolutie om deze zaak te ajusteren onder beneficie van de voorgemelde Acte met Engeland te passeren. *Ald.* 25 Jan. 487. — Resolutie wat dezen aangaande aan het Hof van Engeland voor te dragen. *Ald.* 488 — Antwoord, dd. St. James 18 Febr. 1732, van den Koning van Groot Brittannie. *Ald.* 12 Maart. 535. — Missive, dd. den Haag 20 Febr. 1732, van de Staten Generaal, en bijlagen, waaronder de geteekende Acte van accessie van den Staat, dd. den Haag 20 Febr. 1732, aan het Tractaat van Weenen, en de separate articulen en verdere acten daartoe behoorende, om te ratificeeren. *Ald.* 23 Febr. 489. — Resolutie tot consent in de ratificatie. *Ald.* 12 Maart. 540. — Missive, dd. den Haag 20 Febr. 1732, van de Staten Generaal, alsmede tekst van de separate Acte, dd. den Haag 20 Febr., geteekend tusschen Groot Brittannie en den Staat over den waren zin van het vijfde articul van het Weener Tractaat, om te ratificeeren. *Ald.* 23 Febr. 526. — Tekst der resolutie tot consent in de ratificatie. *Ald.* 12 Maart, 541.

9398. Resolutie op de Missive, dd. Londen 4 Aug. 1733, over het equiperen van een schip te Ostende, dat gedestineerd zou zijn om te varen naar China of naar Oost Indië. *Res. Holl. Sec.* VIII. 8 Aug. 1733. 644.

9399. Missive, dd. Brussel 26. Sept. en 3 Oct. 1735, van den Ned. resident van Assendelff, over het gerucht te Brussel betreffende het voornemen tot het hervatten van de vaart van Ostende op de Indiën, alsmede tekst der missive, dd. Brussel 30 Sept. 1735, van den Graaf F. von Harrach, om dat absoluut tegen te spreken. *Res. Holl. Sec.* VIII. 5 Oct. 1735. 71. — Idem van 1 Dec. dat men meer en meer van het hervatten van de voorsz. vaart begon te spreken. *Ald.* 7 Dec. 85. — Idem van 29 April 1737, over eene verkooping van Oost-Indische koopmanschappen te Ostende, en op wat voet de Ostendische Compagnie nog op Indië zou negotieren door middel van de schepen in het Noorden. *Ald.* 9 Mei 1737. 166.

9400. Tekst van een „Mémoire remis à M. d'Assendelf, Resident des Provinces Unies à la cour de Bruxelles, le 2 Avril 1738, et exécution des ordres de l'Archi-Duchesse Gouvernante, au sujet des Factoreries et Etablissements, tant au Royaume de Bengale, que sur les côtes de Coromandel aux Indes, dont Sa Majesté a fait l'acquisition, par la cession de la ci-devant Compagnie d'Ostende, et que Sa Majesté a resolu de céder et vendre aux Etats Generaux. *Res. Holl. Sec.* VIII. 11 April 1738. 277. — Rapport van Haar Hoog Mog. Gedeputeerden op 4 Sept. 1738 uitgebragt, inhoudende de consideratiën van Bewindhebberen der Ned. O I. Comp. op het overnemen der Comptoiren van de gewezen Ostendische Compagnie. *Ald.* 15 Oct. 369. — Resolutie hierop, om aan

het Hof van Engeland voor te stellen om tot wegneming van alle inconvenienten de voorsz. Comptoires gezamenlijk over te nemen. *Ald.* 23 Oct. 377. — Memorie, dd. den Haag 11 Dec. N. S. 1738, van den Engelschen Min. R. Trevor, aan de Staten Generaal, in antwoord op bovengenoemd voorstel; en resolutie om af te wachten het Berig van de O. I. Compagnie. *Ald.* 16 Dec. 389.

9401. Missive, dd. Stokholm 25 Aug. 1775, van den Nederl. extra ord. Envoyé aan het Hof van Zweden, van Haaften, ter mededeeling van de geruchten betreffende de voorgenomen herstelling van de Oost-Indische Compagnie te Ostende. *Res. Holl.* 4 Oct. 1775. 777.

9402. Tekst van het „Papier remis par M. le Baron de Reischach au Griffier Fagel le 1 de Sept. 1776", over de desseinen van het gouvernement der Oostenrijksche Nederlanden omtrent de voortzetting der commercie en tot vernieuwing der Compagnie van Ostende. *Res. Holl. Sec.* XIII. 4 Oct. 1776. 401.

9403. Gerucht nopens de voorgenomen herstelling der O. I. Comp. van Ostende. *Vl. Indic.* II. 1779. 240. — Betoog, dd. Ostende 10 Jan. 1780, voor deze herstelling. *Ald.* III. 1780. 47.

9404. Aantooning der gevolgen van de vernietiging der O. I. Compagnie te Ostende. dd. Ostende 10 Jan. 1780. *Vl. Indic.* III. 1780. 47. — Idem, vervolg, dd. Ostende 17 Jan. *Ald.* 63.

9405. Ontwerp, dd.? door Josias van Asperen aan den Koning van Pruissen aangeboden, tot oprigting van eene Koninklijke geoctroyeerde Compagnie van Pruissen, te Stettin, om op de Oost Indiën te handelen. *Eur. Mercurius,* XL. 1729. I. 305.

9406. Missive, dd. Hamburg 10 Junij 1729, van den Ned. resident Mauricius, benevens daarbij gevoegd Plan, dd. 1 Junij 1729, tot oprigting van een Oost-Indische Compagnie te Stettin. *Res. Holl.* 17 Junij 1729. 448.

9407. Missive, dd. Berlijn 17 Junij 1749, van den Secretaris van den Ned. extra ord. Envoyé aan het Hof van Pruissen, Graaf van Gronsveld, over een dessein, dat zou worden geformeerd om uit de Landen van den Koning van Pruissen een directe vaart op de Indiën en de Levant op te rigten. *Res. Holl.* 26 Junij 1 Julij 1749. I. 456, 474.

9408. Zakelijke inhoud van het octrooi, dd. 3 Aug. 1750 door den Koning van Pruissen verleend aan Th. Stuart voor de oprigting eener „Asiatise Compagnie" te Embden, bepaald op Canton in China. *Eur. Mercurius,* LXI. 1750. II. 248. — „Breedvoerig Relaas" van de oprigting dezer Comp. te Embden. *Ald.* LXII. 1751. I. 116. — Publicatie, dd. Jan. 1751, deswege. *Ald.* 130. — Later berigt betreffende de termijnen van betalen der actiën. *Ald.* LXIII. 1752. I. 235.

9409. Bijzonderheden nopens de oprigting door den Koning van Pruissen van eene „Kon. Pruissische Oostindische en Afrikaansche Compagnie" te Embden, volgens het ontwerp en onder de Directie van den Ridder de la Touche. *Eur. Mercurius,* LXI. 1750. II. 205. — Zakelijke inhoud van elk der artikelen van het octrooi, dd. 1 Sept. 1750, aan deze Compagnie verleend, alsmede van het Associatie-Project voor de geïnteresseerden", en de „articulen van die conventie". *Ald.* 247. — Missive, dd. Berlijn 18 Aug. 1750, van den Secret. van den Nederl. extra ord. Envoyé aan het Hof van Pruissen, Graaf van Gronsveld, over de geruchten over een octrooi door den Koning te verleenen aan eenige kooplieden van Embden om te varen op Oost Indiën, en over de projecten betreffende dit subject van den heer de la Touche, officier ter zee in Fransche dienst. *Res. Holl.* 4 Sept. 1750. 657. — Idem, dd Hamburg 25 Aug. 1750, van den Ned. Min. bij de Neder-Saxische Creitz, Buys, betreffende een Project tot oprigting te Embden eener Pruissische O. I. Compagnie, en over zekeren van Bender werkende voor deze Comp. *Ald.* 5 Sept. 663. — Idem Berlijn 8, 12, 19 en 22 Sept. 1750, van den Secr. van van Gronsveld met het Project dier Comp., en het octrooi door den Koning van Pruissen daartoe verleend. *Ald.* 3 Oct. 703. — Idem, dd. Hamburg 11 en 25 Sept. 1750, van Buys ter mededeeling van hetgeen hem ter kennis is gekomen over de voorzegde O. I. Comp. *Ald.* Rapport van Gecommitteerden op bovengenoemde Missive, alsmede resolutie hierop. *Ald.* 9 Oct. 716. — Missive, dd. Berlijn 25 Aug. 1750, van den Secr. van van Gronsveld over een Project tot oprigting te Embden van een Oost-Indische Compagnie, in het bijzon-

der op China. *Ald.* 5 Sept. 663. — Idem van 28 Aug. van den Ned. Minister Buys, met het octrooi, dd. 4 Aug. 1750 door den Koning van Pruissen verleend aan Th. Stuart voor de oprigting eener „Handeling-Compagnie" te Embden, bepaald op Canton in China, alsmede copy van het Paspoort voor een schip met bestemming naar Canton. *Ald.* — Rapport van Gecommitteerden hierop met resolutie. *Ald.* 9 Oct. 716. — Missiven, dd. Berlijn 6, 10 en 24 Oct. 1750, van den Secr. van van Gronsveld, ter mededeeling van hetgeen hem ter kennis is gekomen betreffende bovengenoemde Compagnie. *Ald.* 21 Nov. 899. — Idem van 20 Juli 1751, over de geruchten betreffende de intrekking van het octrooi aan Stuart verleend. *Ald.* 17 Aug. 1751. II. 725. — Missive, dd. Hamburg 26 Jan. 1751, van den Ned. Min. bij de Neder-Saxische Creits, over de oprigting eener Pruissische Aziatische Compagnie te Embden en het zenden door deze van schepen naar Canton in China. *Ald.* 12 Maart 1751. I. 224. — Idem, dd. Berlijn 19 Junij, van den Secr. van van Gronsveld, ter mededeeling van hetgeen hem is ter kennis gekomen van de Aziatische Compagnie te Embden. *Ald.* 9 Julij 559. — Idem, dd. 20 en 24 Julij, met een nieuw plan, volgens het ontwerp van de la Touche, eener Aziatische Compagnie te Embden. *Ald.* 17 Aug. II. 725. — Idem van den Ned. Amanuensis te Keulen, Hofman, op 5 Aug. 1751 ter Generaliteit ingekomen, over de voordeelen, door den Koning van Pruissen toegestaan aan de Aziatische Compagnie te Embden. *Ald.* 28 Aug. 811. — Idem, dd. Berlijn 18 Sept. van den Secr. van van Gronsveld, over het zenden nog in dit jaar van twee schepen naar Oost Indië. *Ald.* 20 Oct. 994. — Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag, 4 Nov. van den Pruissischen Chargé d'Affaires, de Hellen, aan de Staten Generaal, ter kennisgeving van de oprigting der geoctroyeerde Asiatische Commercie Compagnie te Embden, met verzoek dat hare schepen in voorvallende gelegenheden door de onderdanen dezer landen vriendelijk mogen worden bejegend. *Ald.* 2 Dec. 1071. — Missiven, dd. Amsterdam 14 Febr. 1752, van de O. I. Comp. aan de Staten Generaal, houdende hare consideratien over bovengenoemde Memorie. *Ald.* 11 Maart 1752. I. 528. — Resolutie ter generaliteit genomen. *Ald.* 29 April. 717.

9410. Advertissement dd. Julij 1753 van de Asiatische Compagnie te Embden, aangaande de verkooping van hare goederen, met het schip den Koning van Pruissen, van Canton aangebragt. *Eur. Mercurius*, LXIV. 1753. II. 103. — Bijzonderheden nopens een gehouden vergadering dezer comp. in Junij 1754 benevens van het advertissement eener te houden verkooping. *Ald.* LXV. 1754. II. 96.

9411. Bijzonderheden nopens het octrooi door den Koning van Pruissen verleend aan eene Tweede Compagnie te Embden, om op de Oost-Indiën en bepaald op Bengalen te handelen. *Eur. Mercurius*, LXIV. 1753. I. 237.

9412. Missive, dd. Brussel 2 April 1753, van den Ned. gedeputeerde van Haren met het nieuwe octrooi door den Koning van Pruissen verleend tot het oprigten van eene nieuwe Compagnie te Embden tot de vaart op Bengalen. *Res. Holl.* 10 April 1753. I. 335. — Missive, dd. Berlijn 5 Jan. 1754, van Graaf van Gronsveld, over het voorgevallene in een algemeene vergadering van de Directeurs van de Compagnie op Bengalen te Embden, op 25 Dec. 1753 gehouden, alsmede over de zending naar Bengalen van het schip Hendrik Prins van Pruissen. *Ald.* 18 Jan. en 12 Febr. 1754. I. 136. 157.

9413. Missive, dd. Berlijn 2 Aug. 1755, van Graaf van Gronsveld, over een verbod van invoer in de landen van den Koning van Pruissen, van andere thee, Oost-Indisch porselein en Oost-Indische zijden stoffen, dan die met schepen van de Embdische Compagnie aangebragt *Res. Holl.* 26 Aug., 4 Oct. 1755. II. 990, 1232.

9414. Missive, dd. Hamburg 5 April 1763, van den Nederl. Min. J. J. Mauricius, aan de Staten Generaal, betreffende het dessein van den Koning van Pruissen tot voortzetting der Compagnie van Embden. *Res. Holl.* 15 April 1763. I. 461. — Idem van 22 Julij en 5 Aug. 1766, met de vertaling van het project tot oprigting eener Oost-Indische Compagnie te Embden *Ald.* 6 Sept. 1766. 644.

9415. Missive, dd. Berlijn 14 Maart 1769, van den Nederl. extra ord. Envoyé en Plenipotentiaris aan het Hof van Pruissen, Verelst, over een contract te sluiten met een Compagnie Fransche Kooplieden, onder den naam van Pruissisch Oost Indische Compagnie, welke te Embden zou resideren. *Res. Holl.* 14 April 1769. I. 574.

9416. Missive, dd. Koppenhage 31 Jan.

1671, van den Ned. Resident in Denemarken J. le Maire, betreffende de erectie van een nieuwe O. I. Compagnie aldaar. *Res. Holl.* 11 Febr. 1671. 57.

9417. Tekst van het Plan, dd. Dec.? 1727, van eene subscriptie in de Deensche Oost-Indische Compagnie, tot hare uitbreiding. *Eur. Mercurius*, XXXIX. 1728. I. 87. — Tekst van de conditiën. *Ald.* 153. — Resultaten van deze nieuwe inschrijving. *Ald.* 303. — Zakelijke inhoud van een brief geschreven door een Koopman te Amsterdam aan Josias van Asperen, een der Directeurs van de nieuwe Deensche O. I. Compagnie te Altona, behelzende eenige redeneringen en tegenwerpingen der Engelschen en Hollanders over hare uitbreiding. *Ald.* 229. — Tekst der indaging, dd. Mei 1728, van Josias van Asperen, te Amsterdam, inhoudende zijne beschuldiging; benevens zakelijke inhoud van zijne verdediging, wegens zijn vertrek naar Altona en zijn deelneming in de Deensche O. I. Comp. *Ald.* 304. *Res. Holl.* 10 Maart 1728. 257.

9418. Tekst van het Octrooi en Privilegiën van de Koninklijk Deensche Geoctroyeerde Oost-Indische ompagnie, dd. Koppenhage 6 Febr. 1728. *Eur. Mercurius*, XXXIX. 1728. II. 28.

9419. Brieven, allen rakende het oprigten van eene nieuwe O. I. Comp. te Altona, van den Ned. Resident aan het Hof van Denemarken van Assendelft, en van den Ned. Resident Mauricius te Hamburg, ingekomen ter vergadering der Staten Generaal den 23 Febr. 1728 en later. *Res. Holl.* 10 Maart. 1728. I. 256, 272, 303, 328, 361, 423, 522, 539, 544, 553, 591, 700, 745; 17 Oct. 569. — Missiven, dd. 's Hage 20 April 1728, van bewindhebbers der O. I. Comp. van de kameren residerende in de Provincie Holland, wegens de nieuw geërigeerde O. I. Comp. te Altona. *Ald.* 21 April 361.

9420. Missive, dd.? van den Ned. resident Mauricius, ingekomen op 16 Febr. 1728 ter Generaliteit, met een Plan van een Oost-Indische Compagnie, op te rigten te Altona op de Elve, met octrooi en privilegie van den Koning van Denemarken; alsmede tekst der resolutie om daarover in te winnen de consideratie van de Ned. O. I. Comp. *Res. Holl. Sec.* VIII. 17 Febr. 1728. 14. — Missive, dd. 's Hage 20 April 1728, van Gecommitteerde Bewindhebbers uit de Hollandsche kameren der O. I. Comp. aan de Staten van Holland en Westfriesland, inhoudende de bovengenoemde verlangde consideratie; alsmede rapport en resolutie hierop, om den voortgang er van tegen te gaan. *Ald.* 29 April. 34. — Tekst der Secrete resolutien ter Generaliteit genomen op 28 Aug. en 9 Sept. 1728, om met den Minister van Groot Brittannie te overleggen, wat devoiren gezamenderhand aan te wenden tot stuiten van den voortgang van de voorsz. Compagnie. *Ald.* 15 Sept. 102.

9421. Tekst van het Plakaat, dd.? van den Koning van Engeland in Duitschland, inhoudende verbod om deel te nemen in de Deensche O. I. Comp. te Altona. *Eur. Mercurius*, XXXIX. 1728. II. 27.

9422. Declaratie, door welke Z. M. van Denemarken aan de Directeurs en Participanten van de Compagnie der Indiën nog twee maanden tijd toestond voor een besluit te nemen over hunne verklaring wegens het octrooi. 24 Maart 1728. *Eur. Mercurius*, XL. 1729. I. 149. — Ordonnantie van den Koning van Denemarken aan de Directeurs van de Deensche Oost-Indische Comp. tot opgave der middelen voor haar redres. *Ald.* 48. — Bijzonderheden nopens de zaken der Deensche Aziatische Compagnie. *Ald.* LXIV. 1753. II. 3; LXV. 1754. II. 161.

9423. Tekst der Privilegiën, welke de Koning van Denemarken wil toestaan aan eene nieuwe Oost-Indische Compagnie. *Eur. Mercurius*, XL. 1729. II. 215.

9424. Missive, dd. Hamburg 2 Sept. 1729, van den Nederl. resident Mauricius, ter aantooning van de overeenkomst en het verschil van het oude en nieuwe octrooi der Deensche O. I. Comp. *Res. Holl.* 14 Sept. 1729. 751. — Idem van 29 Sept. 1730, met zijne consideratiën over deze O. I. Comp. *Ald.* 26 Oct. 1730. 868.

9425. Missive, dd. Koppenhagen 29 Nov. 1729, van den Ned. resident Coymans, alsmede tekst van het daarbij gevoegde Plan, dd. Koppenhagen 1 Oct. 1729, voor de vaart van Denemarken op China. *Res. Holl.* 16 Dec. 1729. 940.

9426. Missive, dd. Koppenhagen 5 Sept. 1752, van den Ned. resident Coymans, met een extensie van het octrooi verleend aan de Aziatische Compagnie in Denemarken. *Res. Holl.* 29 Sept. 1752. II. 1377.

9427. Zakelijke inhoud der missive, dd.

Koppenhagen 13 Jan. 1778, van den Nederl. extra ord. Envoyé aan het Hof van Denemarken, Bosc de la Calmette, betreffende het Project van Cochrane voor de vaart en handel eener Deensche O. I. Comp. tusschen Tranquebar, de Deensche eilanden in America en Koppenhagen. *Res. Holl.* 23 Jan. 1778. I. 123.

9428. Missive, dd. Koppenhagen 1 Junij 1782, van den Ned. extra ord. Envoyé aan het Hof van Denemarken, van Rechteren tot Borgbeuningen, alsmede tekst van het ootrooi van de Koninklijke Deensche-, Noordsche-, Sleeswijksche- en Holsteinsche Handels- en Canaal Compagnie ook op Oost-Indiën, enz. gedurende veertig jaren, uitgegeven 10 Mei 1782. *Res. Holl.* 13 Junij 1782. 408.

9429. Mededeeling der voorwaarden waarop de Deensche Regering aan de Deensche Aziatische Maatschappij heeft aangeboden haar het regt te verleenen tot invoer van goederen uit Oost-Indiën en Bengalen, met particuliere schepen. *Letterb.* VI. 1796. 136. — Weigering van dit aanbod door die Maatschappij. *Ald.* 151.

9430. Aantooning van den voordeeligen staat der Deensche Aziatische Compagnie, uit haar balans van 1797, in het licht gegeven. *Letterb.* X. 1798. 183. — Aantooning van hare winsten over 1798/9. *Ald.* XII. 1799. 127.

9431. Missive, dd. Stokholm 14 Jan. 1731, van den Nederl. extra ord. Envoyé Rumpf, met een Plan, als bijlaag, tot het etablisseren van een vaart van Zweden op China. *Res. Holl.* 15 Maart 1731. 167.

9432. Zakelijke inhoud van elk der artikelen van het octrooi dd. 14 Junij 1731, O. S., tot oprigting van eene Oost-Indische Compagnie in Zweden, volgens het ontwerp van J. van Asperen. *Eur. Mercurius,* XLII. 1731. II. 82.

9433. Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag 18 Julij 1731, van den Zweedschen extra ord. Envoyé J. J. Preis, aan de Staten Generaal, ter kennisgeving van het octrooi door den Koning van Zweden verleend aan eene Compagnie tot den handel op de Indiën. *Res. Holl.* 21 Julij 1731. 599. — Missive, dd. Stokholm 12 Julij 1731, van den Nederl. extra ord. Envoyé Rumpf, alsmede Fransche tekst van het bijgevoegde octrooi door den Koning van Zweden verleend aan een Compagnie tot den handel op de Indiën, dd. Stokholm 4 Junij 1731. *Ald.* 24 Julij. 647. — Idem van 11 Julij, met de Publicatie te Stokholm gedaan van wege de Directeurs van de nieuwe Indische Compagnie. *Ald.* 25 Julij. 660. — Fransche tekst der Memorie, dd. 's Hage 31 Oct. 1731, van den Zweedschen extra ord. Envoyé J. J. Preis aan de Staten Generaal, ten einde assistentie te mogen erlangen in cas van nood voor de schepen van de Zweedsche Oost-Indische Compagnie. *Ald.* 15 Nov. 894. — Missive, dd. Londen 7 Dec. 1731, van den Nederl. extra ord. Envoyé Hop, rakende onder anderen de conferentie te Londen van de Commissarissen aldaar met de Directeurs van de Engelsche O. I. Comp. op het subject van de nieuwe Zweedsche O. I. Compagnie. *Ald.* 13 Dec. 978. -- Idem van 1, 4 en 11 Jan. en 8 Febr. 1732, van Hop, over de nieuwe Zweedsche O. I. Comp. *Ald.* 10, 23 Jan. en 16 Febr. 14, 25, 53. — Tekst der rapporten en resolutiën op bovengenoemde missiven van Hop. *Res. Holl. Sec.* VIII. 19 Dec. 1731. 468; v. 18 Jan. 1732. 481; 23 Febr. 1732. 539; v. 26 Febr. 1732. 531.

9434. Edict des Konings van Zweden, dd. Stokholm, den 14 Jan. 1746, tot vergunning aan rijke Joodsche familiën van de Portugesche Natie, onder anderen tot deelneming in de Oost- en West-Indische Compagniën. *Nederl. Jaarb.* Jan. — Julij 1746. 117.

9435. Zakelijke inhoud van elk der artikelen van het vernieuwde octrooi door den Koning van Zweden, den 17 Junij 1746 verleend aan de Oost-Indische Compagnie in zijn rijk, te Gottenburg. *Eur. Mercurius,* LVII. 1746. II. 60.

9436. Missive, dd. Stokholm 5 Julij 1746, van den Nederl. extra ord. Envoyé Rumpf, over het geresolveerde in den Zweedschen Senaat omtrent de nieuwe geprojecteerde Oost-Indische Compagnie te Gottenburg. *Res. Holl.* 27 Julij 1746, 439. — Idem van 12 Julij met het Translaat, van een nieuw octrooi, door den Koning van Zweden verleend aan de Oost-Indische Compagnie te Gottenburg. *Ald.* 29 Julij. 448.

9437. Tekst der bekendmaking, dd. Gottenburg 10 Mei 1753, voor de Zweedsche O. I. Compagnie, van de stipulatie van haar Fonds en de wijze van inschrijving der ac-

tiën. *Eur. Mercurius*, LXIV. 1753. II. 96. — Bijzonderheden nopens den verkoop door deze Comp. van eenige ladingen. *Ald.* LXV. 1754. II. 160.

9438. Mededeeling betreffende de uitbreiding van de handelsbetrekkingen van de Zweedsche O. I. Comp. ook tot het vaste land van Indië. *Letterb.* III. 1795. 125.

9439. Mededeelingen, dd. Stockholm, 10 Nov. 1795, betreffende de Aziatische Compagnie te Gothenburg opgerigt, alsmede hare verpligtingen. *Letterb.* IV. 1795. 175.

9440. Tekst der Ukase of ordonnantie, gegeven te St. Petersburg, 31 Aug. 1741, O. St., tot oprigting eener Commercie-Compagnie op China. *Eur. Mercurius*, LII. 1741. II. 259.

9441. Tekst van het Edikt, dd. 17 Junij 1719, tot vereeniging der Oost- en West-Indische Compagniën in Frankrijk. *Eur. Mercurius*, XXX. 1719. I. 273. — Gunsten door den Koning verleend aan deze compagnie. *Ald.* II. 3, 71, 73, 120; XXXI. 1720. I. 124, 125. II. 73. — Gunstige finantieële toestand dezer compagnie. *Eur. Mercurius*, XXXI. 1720. I. 7. — Verslag der gehouden vergaderingen te Parijs op 30 Dec. 1719 en 22 Febr. 1720 van de Indische Compagnie, over de middelen tot handhaving van den hoogen prijs der actiën. *Ald.* 42. 122. — Arresten van des Konings Raad van Staat, dd. Mei, Junij en Aug. 1720, betreffende de vermindering der prijzen van de actiën van de compagnie der Indiën. *Ald.* 229; II. 71, 73, 78, 117. — Zakelijke inhoud van het request van de Bewindhebbers der Indische Compagnie in Frankrijk, en het daarop gevolgd arrest, betreffende de handeligen met hunne actiën. *Ald.* XXXII. 1721. I. 210. — Zakelijke inhoud van elk der artikels van het arrest des Konings van Frankrijk dd. (?) Sept. 1723, regulerende op wat wijze de Compagnie der Indiën voortaan geadministreerd zal worden. *Ald.* XXXIV. 1723. II. 120. — Bijzonderheden nopens de vereffening en sluiting der rekening tusschen de Indische Compagnie en den Koning, ofte wel het Rijk, in de Rekenkamer te Parijs, op 16 Nov. 1723. *Ald.* 253. — Arrest van den Koning, 20 Junij, ten behoeve van de Compagnie der Indiën. *Ald.* XXXV. 1724. II. 45. — Idem dd. Maart 1726, inhoudende verbod aan particulieren, om handel te drijven op plaatsen onder het District van de Compagnie der Indiën. *Ald.* XXXVII. 1726. I. 187.

9442. Bijzonderheden nopens den ongunstigen financiëlen toestand der Fransche Compagnie der Indiën, en de genomen maatregelen tot redres. *Eur. Mercurius*, LVI. 1745. I. 284, 105 — Relaas van het verhandelde in de vergadering, op 23 Junij 1745, van deze Compagnie, betreffende de schikkingen gemaakt ter voorkoming van het dalen der actiën. *Ald.* II. 24. — Arrest des Konings van 5 Aug. 1749, behelzende een reglement nopens het vernieuwen der actiën van de Compagnie der Indiën. *Ald.* LX. 1749. II. 143.

9443. Historisch overzigt van de Fransche Compagnie der Indiën sedert hare oprigting in 1719 tot 1750. *Eur. Mercurius*, LXII. 1751. I. 243. noot.

9444. Missive, dd. Parijs 17 Junij 1764, van den Nederl. ord. Ambassadeur Lestevenon van Berkenrode, over eene eventuele verbetering in den ongunstigen toestand van de zaken der Fransche Oost-Indische Compagnie. *Res. Holl.* 22 Junij 1764. 618.

9445. De Nationale Vergadering vernietigt het uitsluitend Privilegie der Fransche O. I. Comp. van den koophandel op de Oost-Indiën voorbij de Kaap de Goede Hoop, April 1790. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. I. 385.

9446. Mededeeling betreffende de voorwaardelijke verlenging van de Oost-Indische Compagnie in Frankrijk voor den tijd van negen jaren. *Letterb.* VII. 1791. 175.

9447. Verhandeling van de oprigting, het vestigen, de huishouding en de geschiedenissen van de Engelsche O. I. Compagnie en van derzelver actiën. — Tegen elkander stelling van de Hollandsche, Engelsche en Fransche O. I. Maatschappijen. *Koopman.* III. 1771. 98.

9448. Handel-Maatschappijen. — Geschiedkundig overzigt van de Eng. O. I. Comp., alsmede van die der Maatschappij te Ostende van den Oost-Indischen handel. Uit echte bescheiden getrokken. *Weegsch.* 1824. 93.

9449. Aanteekening omtrent de Engelsche Oost-Indische Compagnie en hare tegenwoordige gesteldheid, door v. Wijk Rz. *Amst. Lett. Maandschr.* V. 1821. 481.

9450. Tekst van het reglement der nieuwe Engelsche O. I. Compagnie, October 1657. *Holl. Mercurius,* VIII. 1657. 101.

9451. Tekst van „een Acte van inleiding om onderteekend te worden door alle personen, die participanten zullen worden in een nationaal vereenigd capitaal voor den handel in Oost-Indiën, dienende tot oprigting van een Nieuwe Engelsche Oost-Indische Compagnie, (bij acte des Parlements te bevestigen.) *Eur. Mercurius,* I. 1690. I. 90.

9452. Tekst der Notificatie, Londen 28 Nov. 1693, van de wijze waarop men participant kan worden in het kapitaal, dienende tot uitbreiding van dat der Eng. O. I. Comp., volgens het octrooi, dd. 21 te voren haar daartoe verleend. *Eur. Mercurius,* IV. 1693. II. 312.

9453. Zakelijke inhoud der voornaamste artikelen van het ontwerp wegens de oprigting van een Nieuwe Engelsche Oost-Indische Compagnie, zooals het is aangeboden aan het Parlement. *Eur. Mercurius,* IV. 1693. I. 62.

9454. Tekst van het Request of „Ootmoedig verzoek, dd. 2 Junij 1698, van den Gouverneur en de Compagnie der kooplieden van Londen, handelende op Oost-Indiën, aan de honorabele ridders, poorters, en burgers, in 't Parlement vergadert", om handhaving van hunne regten en bezittingen, door afwijzing van het gedaan voorstel tot oprigting eener Nieuwe Engelsche O. I. Comp. *Eur. Mercurius,* IX. 1698. II. 54 — Bijzonderheden nopens de verrigtingen der oude O. I. Comp. na de oprigting der nieuwe, in hare vergadering op 29 Julij 1698. *Ald.* 71.

9455. Bijzonderheden nopens de behandeling in het Engelsch Parlement van de bill tot oprigting van een Nieuwe Engelsche O. I. Comp. door middel van inschrijving voor twee millioen, in Junij en Julij 1698. *Eur. Mercurius,* IX. 1698. II. 55—59. — Idem der oprigting dezer Nieuwe Compagnie, en de volteekening van haar kapitaal, Julij 1698. *Ald.* 71.

9456. Mededeeling der Acte om de oude Engelsche O. I. Compagnie als eene corporatie te doen continueren. *Eur. Mercurius,* XI. 1700. I. 234.

9457. Verzoek om consideratie en advies aan den President en Raden van den Hove van Holland, Zeeland en Vriesland, wegens den handel hier te lande in de Actiën van de Engelsche Oost-Indische Compagnie, ter occasie van een proces over het herideren in deze Comp. *Res. Holl.* 13 April 1726. 238. — Missive. dd. den Haag 26 Julij 1726, met de gevraagde consideratiën. *Ald.* 9 Aug. 493.

9458. Verhaal van de handelingen van eene vergadering van de geïnteresseerden in de Oost-Indische Compagnie te Londen, dd. in 't Oost-Indischehuis in Fenchurchstraat, 20 Dec. 1726. Deze betreffen den verkoop der goederen. *Eur. Mercurius,* XXXVIII. 1727. I. 32.

9459. Zakelijke inhoud der resolutiën genomen in de laatste vergadering te Antwerpen der geïnteresseerden in de Engelsche Oost-Indische Compagnie. *Eur. Mercurius,* XXXVIII. 1727. I. 85.

9460. Ontwerp om drie millioen 200,000 ponden sterlings te lichten voor den dienst van de Regering, tot redimering van het fonds en van den handel, welke de Engelsche Oost-Indische Compagnie nu geniet, en tot spaaring voor het gemeen van eene jaarlijksche rente van 96.000 ponden, ter dispositie van 't Parlement, gevraagd bij het Request den 9 Maart 1730 aan het Huis der Gemeenten in Engeland aangeboden tot vernietiging der O. I. Comp. en tot openstelling van den handel op Indië voor alle onderdanen van Groot Brittannien. *Eur. Mercurius,* XLI. 1730. I. 110.

9461. Iets over den staat van de financiën, den koophandel, enz. der Engelsche Oost Indische Compagnie, en over den vrijen handel op de Indiën. Overgenomen uit: the Edinburgh Review, Maart 1827. Historisch overzigt, naar aanleiding van het vervallen in 1833 van het charter der O. I. Comp.. *Hermes,* 2 j. 1827. No. 9. 62; No. 10, 63; No. 11, 71. — Fragment eener Redevoering door Mr. Shuttleworth, te Manchester gehouden, in eene vergadering, bijeengeroepen om de belangen van den vrijen handel tegen het verlengen van het Charter van de Oost-Ind. Comp. te handhaven. Overgenomen uit Oriental Herald Junij 1829. 523. *Ald.* 4 j 1829. No. 11. 5 — Scheepvaart en handel op India en China. Vertaling van een vertoog getiteld „The East

India and China trade" geplaatst in: Asiatic Journal, Junij 1829. 686, ter verdediging van de O. I. Comp. en ter wederlegging der tegen haar ingebragte beschuldigingen. *Ald.* 4 j. 1829. No. 12. 3.

9462. Tekst van de „Open brieven of Octroy, onder 't groot zegel van Schotland voor een Compagnie om op Africa en de Indiën koophandel te drijven. Door een Acte van 't Parlement des zelven Rijks, dd. Edenburgh 26 Junij 1695." *Eur. Mercurius*, X. 1699. I. 53. — Idem „Ordonnantiën der Compagnie van Schotland, handelende op Africa en de Indiën." *Ald.* 63.

9463. Missiven, dd. Seville 14 en 21 Maart 1732, van den Ned. Ambassadeur aan het Hof van Spanje, van der Meer, rakende een project van een Compagnie te Cadix op Oost-Indiën, en particulierlijk op de Philippijnsche eilanden. *Res. Holl.* 25 April 1732. 225. — Idem, dd. Londen 25 April 1732, van den Ned. extra ord. envoyé aan het Hof van Groot Brittannie, Hop, ter mededeeling van het voorgevallen aldaar over het bovengenoemde project. *Ald.* 30 April. 238. – Rapport op deze missiven van 14 en 21 Maart en 25 April 1732, en resolutie om met het Hof van Engeland te concerteren over het doen van representatiën aan het Hof van Spanje tegen de geprojecteerde Compagnie. *Res. Holl. Sec.* VIII. 2 Mei 1732. 549. — Missiven, dd. Seville 26 April en 2 Mei 1732 van F. van der Meer, rakende zijne devoiren tot revocatie van de Declaratie van den Marquis de Castellar, en rakende de vaart op de Philippijnsche Eilanden. *Ald.* VIII. 3 Junij 553. — Idem van 23 Mei, met bijlagen, waaronder het octrooi door den Koning van Spanje verleend aan Manuel de Arriaga en consorten tot het oprigten eener Compagnie om van Cadix te varen op de Philippijnsche Eilanden. *Res. Holl.* 20 Junij, 18 Julij 1732. 392, 517. — Tekst der beide Missiven. *Res. Holl. Sec.* VIII. 23 en 30 Mei, 14 en 21 Junij 1732. 555, 557. — Missive, dd. Parijs, 22 Aug. 1732, van den Nederl. Ambassadeur aan het Hof van Frankrijk, van Hoey, ter mededeeling zijner conferentie met den cardinaal de Fleury, op het subject van bovengenoemde Oost-Indische Compagnie te Cadix opgerigt. *Res. Holl.* 26 Aug. 1732. 555. — Rapport op de bovengenoemde missives van van der Meer, en resolutie wat te doen om den voortgang van de Compagnie tegen te gaan. *Res. Holl. Sec.* VIII. 25 Junij 1732. 558. — Idem ter Generaliteit dd. 28 Junij 1732. *Ald.* XV. 19 Jan. 1787. 634. — Missiven, dd. Seville 18 Aug. 1732, van van der Meer, met een Memorie door hem en den Engelschen Min. Keene daarover gepresenteerd. *Ald.* VIII. 5 Sept. 1732. 565. — Idem van 25 Aug. over de weinige apparentie dat bovengenoemde Compagnie voortgang zal hebben. *Res. Holl.* 19 Sept. 1732. 645. — Idem van 6 Sept., alsmede Missive dd. Londen 18 Nov. 1732 van Hop, waarbij het antwoord van den Marquis de la Paz. *Ald.* 1 Oct., 27 Nov. 1732. 661, 755. — Tekst der resolutie, hoedanige ordres aan den Heer Hop in Engeland toe te zenden, omtrent het gedrag bij Spanje ten opzigte van de voorsz. Compagnie gehouden wordende. *Res. Holl. Sec.* VIII. 16 Oct. 1732. 568. — Missive, dd. Seville 3 Oct. 1732, van van der Meer, met de copy van een brief door hem uit Cadix ontvangen, rakende de Compagnie van de Philippines. *Res. Holl.* 29 Oct. 1732. 702. — Rapport op het bekomen antwoord uit Engeland, en resolutie welke ordres te zenden aan van der Meer. *Res. Holl. Sec.* VIII. 29 Nov. 1732. 574. — Missive van Hop, betreffende de Instructie door het Engelsche Hof gezonden aan zijn Minister in Spanje op het subject van de Compagnie van Cadix. *Res. Holl.* 7 Jan. 1733. I. 33.

9464. Translaat uit het Spaansch van het octrooi door den koning van Spanje den 23 Maart 1733 gegeven voor een Compagnie om te varen van Cadix op de Philippijnsche Eilanden, overgezonden dd. 24 April 1733 door van der Meer. *Res. Holl.* 4 Junij, 1733. II. 1e dr. 714.

9465. Missive, dd. London 25 Aug. 1733, van Hop, inhoudende bijzonderheden nopens de pogingen door de Cadixsche Compagnie op de Philippines in Engeland gedaan om twee schepen te mogen koopen. *Res. Holl.* 29 Aug. 1733. II. 1e dr. 922.

9466. Missive, dd. Cadix 28 Julij 1733, van den gewezen consul Hameke, over het verzoek door Jan Eyle, een der Directeurs van de gewezen Ostendische Compagnie gedaan, om ampliatie van het octrooi van de Philippijnsche Compagnie. *Res. Holl.* 17 Sept. 1733. II. 1e dr. 957.

9467. Tekst van elk der artikelen en conditiën van het octrooi, dd. Seville 26 April

1732 door den koning van Spanje verleend tot oprigting van eene Compagnie te Kadix tot de vaart en handel op de Philippijnsche eilanden. *Eur. Mercurius,* XLIII. 1732. II. 20. — Tekst van het nader octrooi, dd. Seville 20 Maart 1733. *Ald.* XLIV. 1733. I. 232.

9468. Missive, dd. Madrid 15 Febr. 1768, van den Nederl. extra-ord. Envoyé aan het hof van Spanje Doublet van Groenevelt aan de Staten-Generaal, inhoudende verslag van zijn onderzoek naar hetgeen in der tijd zou zijn ingebragt tegen bovengenoemde oprigting. *Res. Holl.* 12 Maart 1768. 1e dr. 206.

9469. Tekst der Memorie, dd. 's Hage 9 Mei 1732, van bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Staten-Generaal, houdende hunne bezwaren tegen de vaart en handel der Compagnie te Cadix op de Philippijnsche Eilanden via de Kaap de Goede Hoop. *Res. Holl. Sec.* XV. 19 Jan. 1787. 624.

9470. Missive, dd. London 23 Mei 1732, van den Ned. Envoyé H. Hop, alsmede tekst van het daarbij gezonden berigt of de consideratiën dd. 10 Mei 1732 door directeuren der Engelsche O. I. Comp. overgeleverd aan den hertog van New Castle, over de nadeelen voor deze Comp. van de vaart en handel der Spaansche Comp. te Cadix op de Philippijnsche Eilanden via de Kaap de Goede Hoop. *Res. Holl. Sec.* XV. 19 Jan. 1787. 630. — Idem van 13 Junij, over zijn gehouden conferentie met de ministers in Engeland betreffende de groote en nadeelige gevolgen voor de Ned. en Eng. O. I. Comp. van de Spaansche ompagnie te Cadix op de Manillas of Philippijnsche Eilanden. *Ald.* 633.

9471. Tekst der „mémoire dd. Seville 16 Aout 1732, au Marquis de la Paz, par Mr. Keene et Mr. van der Meer au sujet de la Compagnie des Philippines." *Res. Holl. Sec.* XV. 19 Jan. 1787. 636.

9472. Resolutie tot het doen van representatiën aan het hof van Spanje over de faciliteit die in Spanje wordt verleend aan de sluikhandelaars op Oost-Indie. *Res. Holl. Sec.* VIII. 16 Julij 1733. 628. — Missive, dd. London 28 Julij 1733, van den Ned. extra-ord. Envoyé Hop, wegens het sentiment van de Engelsche Ministers daaromtrent. *Ald.* 1 Aug. 1733. 639. — Tekst der resolutie wat daarop te antwoorden. *Ald.* 17 Sept. 1733. 661, 663.

9473. Missiven, dd. Madrid 25 Febr. en 4 Maart 1743, van den Nederl. ambassadeur van der Meer, over hetgeen hem voorgekomen is omtrent het formeren door Tandval en consorten, van een Compagnie van commercie op Oost-Indiën, met een octrooi van Spanje. *Res. Holl.* 28 Maart 1743. 170.

9474. Missive, dd. Madrid 10 Dec. 1761, van den Nederl. ambassadeur van Wassenaer, houdende informatie, dat eigenlijk in Spanje geen generale Oost- of West-Indische Compagnie was op den voet van andere landen, en voorts aanwijzende op hoedanige wijs differente kleine compagniën op de Indiën handelen. *Res. Holl.* 2 Jan. 1762. I. 1e dr. 10.

9475. Missive, dd. Madrid 15 Febr. 1768 van den Ned. extra-ord. Envoyé Doublet van Groeneveld, houdende verslag zijner recherche nopens de repraesentatiën in 1732 gedaan bij het hof van Spanje ter zake van de Comp. der Philippijnen; alsmede zijne inlichtingen betreffende het Spaansche oorlogschip El Buen Consego, kapitein Don Juan de Casens, den 15 Maart 1765 van Cadix, via de Kaap de Goede Hoop, in Julij 1766 in straat Sunda verschenen en gedestineerd naar de Philippijnsche eilanden. *Res. Holl. Sec.* XV. 19 Jan. 1787. 635. — Tekst der nota, dd. 28 April 1768 van den Spaanschen Minister Marquis de Puente Fuerta, aan de Staten-Generaal over het bovengenoemde voorval met het Spaansche oorlogschip El Buen Consego; alsmede resolutie, dd. 28 April 1768 der Staten-Generaal hierop. *Ald.* 639. — Memorie, dd. Middelburg 26 Mei 1768, van H.H. XVIIn aan de Staten-Generaal, ten betooge, met verwijzing tot hunne memorie van 9 Mei 1732, van de ongeoorloofde vaart en handel van de Spaansche Compagnie te Cadix naar de Philippijnsche eilanden op de Oost-Indiën via de Kaap de Goede Hoop, zulks naar aanleiding der verboden reis van het Spaansche oorlogschip El Buen Consego. *Ald.* 5 April 1786. 106. — Tekst der missive, dd. London 16 Aug. 1768, van den Nederl. extra-ord. Envoyé J. W. Graaf van Welderen, alsmede tekst der daarbij gezonden missive, dd. Whitehall 16 Aug. 1768, van den Graaf Melburne aan den Ridder James Gray, tot het doen in overleg met Doublet van Groeneveld, van representatie bij het hof van Spanje tegen de vaart en handel der Compagnie te Cadix op de Philippijnsche eilanden via de Kaap. *Ald.* 19 Jan. 1787. 641. — Idem, dd. Escuriaal 21

Nov. 1768, van den Ned. Envoyé Doublet van Groeneveld, alsmede tekst der daarbij gezonden memorie, dd. Escuriaal 16 Nov. 1768, door hem en den Engelschen ambassadeur J. Gray aan het hof van Spanje gepresenteerd, over het zenden van schepen naar de Philippines via de Kaap de Goede Hoop, en zulks naar aanleiding van het gebeurde met het Spaansche oorlogschip El Buen Consego. *Ald.* 643.

9476. Vier missives, dd. 16 Julij, October 1784, 11 April en 23 Mei 1785, van den Ned. ambassadeur aan het hof van Spanje, van Rechteren, met het koninklijk octrooi ter oprichting van de Compagnie der Philippijnsche Eilanden, in dato 10 Maart 1785; en »het tafereel of zakelijke inhoud van dit octrooi." *Res. Holl.* 16 Junij 1785. II. 1750. 1754. *Ald.* Stukk. 1785. III. 1050. — Missive, dd. Middelburg 21 Nov. 1785, van H.H. XVIIn aan de Staten-Generaal houdende hunne bezwaren over dat Spaansch octrooi. *Ald.* 17 Dec. 1785. V. 5226. — Rapport van H H. M.M. Gedeputeerden tot de zaken van de O. I. Comp. op 30 Jan. 1786 uitgebragt op bovengenoemde missive van H.H. XVIIn. *Ald.* 16 Febr. 1786. I. 757. *Res. Holl. Sec.* XV. 5 April 1686. 111. — Tekst der resolutie op den voet der conclusie van het Generaliteits rapport over het bezwaar der O. I. Comp. over de opgerigte compagnie te Madrid. *Res. Holl.* 30 Junij 1786. III. 2642.

9477. Missive, dd. Amsterdam 30 Maart 1786, van bewindhebberen der O. I. Comp. ter kamer Amsterdam, over de nadeelen voor de O. I. Comp. uit de Spaansche Koninklijke Compagnie der Philippijnsche Eilanden, en de middelen daartegen. *Res. Holl. Sec.* XV. 3 April 1786. 103. — Idem van 23 Oct. aan de Staten Generaal, alsmede over de middelen om deze tegen te gaan, en resolutie dd. 24 Oct. 1786 der Staten Generaal hierop. *Ald.* XV. 1 Nov. 1786. 597; 19 Jan. 1787. 645. — Rapport door H. H. Moogende Gedeputeerden tot de zaken van de zee op 22 Dec. 1786 ter Generaliteit uitgebragt op bovengenoemde Missive, dd. 23 Oct. 1786, over de middelen ter voorkoming van het nadeel der Spaansche Compagnie op de Philippijnsche Eilanden. *Ald.* 621.

9478. Missive, dd. Madrid 20 Maart 1786, van van Rechteren, over de tijding van het zenden van twee schepen naar de Zuidzee door de Philippijnsche Compagnie, en het arrivement van een rijk geladen schip op Manilla. *Res. Holl.* 28 April 1786. II. 1796. — Missive, dd. St. Ildefonso 28 Aug. 1786, van den Graaf van Rechteren aan de Staten Generaal, alsmede Fransche tekst van zijn daarbij gevoegde Memorie, dd. 23 Aug. aan den Graaf de Florida Blanca, rakende het octrooi der Spanjaarden aan de Philippijnsche Compagnie verleend om over de Kaap de Goede Hoop naar de Oost te varen en te retourneren; benevens zijne Missive, dd. 4 Sept., inhoudende het gepasseerde daaromtrent in eene conferentie met gemelden graaf de Florida Blanca. *Ald.* 29 Sept. 1786. IV. 3497, 3501. — Idem van 27 Nov., benevens tekst van de daarbij gevoegde vertaling der Memorie, dd. St. Lorenzo 26 Oct. 1786, van den Graaf de Florida Blanca in antwoord. *Ald.* 21 Dec. 1786. V. 1e dr. 5279. *Res. Holl. Sec.* XV. 19 Jan. 1787. 654. — Idem van 4 Dec. 1786, met Memorie van reflexiën van den Graaf de Florida Blanca, van 31 Oct. over het goed regt der Spanjaarden tot de betwiste vaart en handel. *Ald.* XV. 19 Jan. 1787. 657, 676. — Resolutie op de twee Spaansche memoriën. *Res. Holl.* 16 Febr. 1787. 803. — Missive, dd. Amsterdam 16 Junij 1787, van H.H. XVIIn aan de Staten Generaal, inhoudende de verlangde consideratiën en advies op de twee voorgaande missives. *Ald.* 18 Julij 1787. V. 1e dr. 4165.

9479. Tekst van het plakaat, dd. den Haag 20 Julij 1786, van de Staten Generaal tegen het gaan in dienst van vreemde Compagniën op de Indiën, en het part en deel nemen in dezelve, speciaal relatief tot de Spaansche Compagnie op de Philippijnsche Eilanden. *Res. Holl.* 4 Aug. 1786. III. 1e dr. 2811.

9480. Brief, dd. Gibraltar 18 Oct. 1786, van den Nederl. consul Thomas Gavino, benevens tekst van den daarbij gevoegden brief, dd. Carthagena 7 Oct. 1786, over het gereed maken aldaar van een snelzeilend schip naar Amerika en naar de Kaap de Goede Hoop. *Res. Holl.* 21 Dec. 1786. V. 1e dr. 5282.

9481. Resolutie op het Generaliteits rapport van den 22 Dec. 1786, over de vaart der Spanjaarden naar de Philippijnsche Eilanden. *Res. Holl.* 16 Febr. 1787. I. 1e dr. 802.

9482. Missive, dd. Madrid 8 Jan. 1787, van van Rechteren, houdende dat de Philippijnsche Compagnie een schip naar China over de Kaap de Goede Hoop had uitgerust. *Res. Holl.* 1 Febr. 1787. I. 1e dr. 577.

9483. Missiven, dd. Madrid 15 Sept. en 1 Oct. 1787, en bijlagen van den Ned. Secretaris Aubert, over twee Oost-Indische retourschepen van de Philippijnsche Compagnie en derzelver ladingen. *Res. Holl.* 31 Oct. 1787. VII. 1e dr. 6309.

9484. Missive, dd. Lissabon 1 Febr. 1724, van den Ned. resident Houwens aan de Staten Generaal, over het octrooi of privilegie, dd. 23 Jan. 1724 verleend aan L. Maciel voor de navigatie en handel op Macao, en de kusten van Bengalen en Coromandel. *Res. Holl.* 15 Maart 1724. 167.

9485. Octrooi, dd. 3 Junij 1741, van den Koning van Portugal aan de Compagnie der Indiën, te Lissabon, voor de vaart en handel op Macao en China. *Eur. Mercurius*, LII. 1741. 1. 224. — Reglement van deze Compagnie, dd. 17 Mei 1741. *Ald.* 227.

9486. Missive, dd. Lissabon 28 Sept. 1753, van den Nederl. Min. aan het hof van Portugal, Bosc de la Calmette, houdende advertentie van het octrooi, dd. 16 Maart 1753 door den Koning verleend aan Feliciano Velho tot oprigting eener Oost-Indische Compagnie. *Res. Holl.* 8 November 1753. II. 1551. — Idem van 11 Dec. 1753, van den Nederl. consul Gildemeester, met bovengenoemd octrooi en de ampliatiën daarop gevolgd. *Ald.* 16 Febr. 1754. I. 190. — Idem van 7 Jan. 1754, van Bosc de la Calmette, hebbende tot bijlage de conditiën tot deelneming in gemelde Oost-Ind. Compagnie. *Ald.* 190.

9487. Bijzonderheden nopens het octrooi in het laatst van 1753 door den Koning van Portugal verleend aan Oldenberg tot oprigting te Lissabon eener Compagnie van commercie op China. *Eur. Mercurius*, LXV. 1754. 1. 42.

9488. Zakelijke inhoud der Missive, dd. Lissabon 23 Sept. 1766, van den Nederl. Min. aan het Hof van Portugal, van Haeften, omtrent het uitrusten van een fregat door den consul Gildemeester, gedestineerd naar Bengalen en Coromandel. *Res. Holl.* 11 Nov. 1766. 1059. — Resolutie hierop. *Ald.* 18 Dec. 1766. — Idem, dd. 22 December, der Staten Generaal hierop. *Ald.* 30 Jan. 1767. I. 115. — Antwoord hierop, dd. Lissabon 20 Jan. 1767, van Gildemeester. *Ald.* 28 Febr. 138.

9489. Missiven, dd. Napels 3 Nov. 1739 en 19 Jan. 1740, van den Ned. extra ord. Envoyé aan het Hof van den koning der beide Siciliën, van Egmond van der Nijenburg, wegens het voornemen om te Napels op te rigten een commercie Compagnie, om ook te varen op Oost-Indiën op den voet van de Compagnie van Ostende; alsmede rapporten en resolutiën hierop. *Res. Holl. Sec.* IX. 27 Nov. 1739. 545; 24 Mei 1640. 571, 574; 16 Junij 1740. 576, 579.

9490. Missive, dd. 6 Febr. 1740, van den Ned. extra ord. Envoyé aan het Hof van den Keizer, van Burmania, met een Bijlage, houdende berigt van de gelegenheid van de Orientaalsche Compagnie, en van de privilegiën aan dezelve vergund. *Res. Holl.* 2 Maart 1740. 75.

9491. Missiven, dd. Brussel 27 Jan. en 3 Febr. 1754, van van Haren, betreffende de reis naar Weenen van zekeren Truselier, en zijne projecten betreffende den handel op Oost-Indiën en particulier op Bengalen. *Res. Holl.* 12 Febr. 1754. I. 157.

9492. Tekst van het „Ontwerp, in der tijd overhandigd aan Z. Keiz. M. Kon. in Hungarijen en Bohemen, op welke wijze Z. H. K. M. den zeehandel en scheepvaart in Hoogstdess. Rijk en in zijne Erfstaaten de Nederlanden, best en fundamenteel zoude kunnen stabileren; ja zoo verre uitbreiden, Zuid- en Oostwaarts tot in het rijke Azië en het handelbekwame Africa". Waarin Remarques voorkomen welke zich onze Republiek ook ten nutte kan maken; alles nader opgehelderd in verscheiden nota's over de Aziatische commercie Compagnie te Triest; en berigt wegens de Compagnie van Ostende en haar verval. *Koopman.* V. 1775. 33, 42.

9493. Missive, dd. Weenen 17 Jan. 1776, van den Nederl. extra ord. Envoyé aan het K. K Hof, F. C. van Degenfeld Schonburg, over een project negotie naar de Oost over Suez door Graaf Proli van Antwerpen en anderen. *Res. Holl.* 6 Febr. 1776. I. 63. — Idem, dd. 12 Febr. 1780, over de pogingen van Graaf Proli van Antwerpen te Weenen om een octrooi tot het oprigten eener Oost-Indische Compagnie. *Ald.* 10 Maart 1780. I. 141. — Zakelijke inhoud der drie missives, dd. Weenen 2 en 5 Aug. en 7 Oct. 1780, van van Degenfeld, over het octrooi aan Graaf Proli tot een nieuwe Oost-Indische Commercie Compagnie, alsmede over de uitrusting en lading van het schip de Prins Kaunitz. *Ald.* 2 Nov. 1780. II. 1072. — Missiven, dd. Weenen 23 Febr., 16 Maart, 3 April en 8 Mei 1776, van den Envoyé van Degenfeld, dd. Lissabon 2 en 9 April en 4 Junij 1776, van den Nederl. Minister bij het Hof van Portugal, Saurin, en dd. London 26 April 1776, van den Ned. Envoyé te Londen van Welderen, betreffende het project van een Oost-Indische Compagnie te Triest, benevens over de uitrusting en het vertrek naar Oost-Indië van het schip Joseph en Theresia. *Res. Holl. Sec.* XIII. 18 Mei en 27 Julij 1776. 399, 400.

9494. Missive, dd. Pera van Constantinopolen 3 Febr. 1780, van den Nederl. Ambassadeur aan het Hof van den Turkschen Keizer, van Haeften, over het voornemen van het Weener Hof tot oprigting te Triest eener Oost-Indische Compagnie, via het Kanaal van de Porte, met een établissement te Suratte. *Res. Holl.* 15 Maart 1780. I. 1e dr. 155.

9495. Aantooning van de onvermijdelijke vernietiging van de op te rigten O. I. Compagnie te Triest, met het oog op het lot van die van Embden. *Staatsman,* III. 1780. 1e st. 235.

9496. Mededeelingen betreffende de belangrijkheid van de „O. I. Maatschappij te Triest". Febr. 1785. *N. Nederl. Jaarb.* XX. 1785. I. 173.

9497. Bijzonderheden nopens het faillissement van de Aziatische of Oost-Indische Maatschappij te Triest. Aug. 1785. *N. Nederl. Jaarb.* XX. 1785. 2. 989.

Actiën van O. I. Compagniën.

9498. Prijzen of cours van de volgende obligatiën en andere effecten op den 9 Oct. 1747 te Amsterdam. Hierin die der Hollandsche O. I. Comp. en die der Engelsche Geunieerde Oost-Ind. Comp. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 2. 1508.

9499. Cours van de actiën van de Hollandsche O. I. Compagnie te Amsterdam. 1779. *Vl. Indic.* 1779. Bijvoegsel van I, No. 5, 11, 14, 16, 17. — Prijzen of cours van de actiën van de Hollandsche O. I. Compagnie te Amsterdam. 1779—1780. *Oecon. Cour.* I. 1799. 15, 30, 54, 95, 142, 206, 271, 318, 382; II. 1800. 78, 143, 223, 286, 350; III. 63, 143, 207, 286, 351.

9500. Prijzen der Engelsche effecten (waaronder die der O. I. Comp.) te Londen in 1779—1782. *Vl. Indic.* 1779. Bijvoegsel van I. No. 8, 10, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 25, 26; II, No. 1, 2, 4, 6, 12, 13—17, 22, 24, 26; 1780. III, No. 1—4, 6, 7, 9—12, 14—24, 26; IV, No. 1, 2, 5, 19, 22, 25; 1781; V. No. 22; 1782; VIII, No. 12—14, 16—18, 20, 22—25, 27.

9501. Cours van de Fransche effecten, waarbij de Oost-Indische actiën, te Parijs in 1779. *Vl. Indic.* 1779. Bijvoegsel van I. No. 2—5.

9502. Prijscourant van obligatiën, actien en andere effecten op Dingsdag 30 Sept. 1788 te Amsterdam. Hierin die der Hollandsche O. I Compagnie, die der O. I. Comp. in Engeland, enz. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 2. 1509.

9503. Prijzen of cours van de Fransche effecten, waarin de Oost-Indische actiën, Nieuwe O. I. actiën, enz. te Parijs, 1792—1793. *N. Nederl. Jaarb.* 1792. 603, 1022; 1793. 89, 305, 1041.

9504. Prijzen of cours der Engelsche effecten, waaronder die der Engelsche O. I. Compagnie te Londen en Amsterdam in 1792—1794. *N. Nederl. Jaarb.* 1792. 603, 1375, 1440, 1546; 1793. 88, 305, 477, 723, 848, 1939, 1180, 1447, 1588, 1744, 1845, 1954; 1794. 79, 174, 286, 573, 682, 787, 917, 1047, 1207, 1362, 1623, 1767.

9505. Prijscourant van obligatiën, actiën, en andere effecten, op Woensdag den 3 April 1793, (hierin die van de Ned. O. I. Comp., Amphioen Societeit te Batavia, Engelsche Comp. enz., Fransche Comp. enz.) *N. Nederl. Jaarb.* XXVIII. 1793. 1. 646.

9506. Prijzen of cours van de actiën der Hollandsche O. I. Compagnie te Amsterdam 1792—1794. *N. Nederl. Jaarb.* 1792. 1375, 1546; 1793. 477, 723, 842, 1040, 1181, 1448, 1589, 1744, 1844, 1846, 1955; 1794. 79, 174, 285, 573, 682, 786, 917, 1046, 1206, 1368, 1623, 1767.

9507. Prijzen der in- en uitlandsche effecten. *Letterb.* I. 1788. 183, en zoo verder in het eerste nummer van iedere maand.

9508. Prijscourant der effecten, waarvan volgens Art. 4 van de Ordonnantie op het regt van successie, in dato 4 Oct. 1805, het regt van successie verschuldigd is; — hierin de acties der Ned. en vreemde O. I. Comp. 9 Dec. 1807 — April 1808. — *Mag. Alg. Bel.* I. 1808. 31, 87, 145, 216, 275.

9509. Hoogste en laagste prijzen der actiën van de Oost-Indische Compagnie van 1750 tot 1794. *Nederl. Jaarb.* 1750. 1541; 1751, 1297; 1752, 1365; 1753, 1226; 1754, 1414; 1755, 1209; 1756, 1223; 1757, 1137; 1758, 1267; 1759, 1164; 1760, 1117; 1761, 1260; 1762, 1389; 1763, 972; 1764, 1011; 1765, 758; 1766, 1273; 1767, 1481; 1768, 1343; 1769, 1482; 1770, 1470; 1771, 1462; 1772, 1190; 1773, 1422; 1774, 1305; 1775, 1429; 1776, 1455; 1777, 1489; 1778, 1493; 1779, 1498; 1780, 1178; 1781, 2313; 1782, 1714; 1783, 2221; 1784, 2013; 1786, 1694; 1787, 6185; 1788, 1969; 1789, 2107; 1790, 2677; 1791, 2106; 1792, 1662; 1793, 2043; 1794, 1882.

9510. Tekst van het „Project of voorslag, om te negotieren drie millioenen guldens, die ter zake van het verleenen van het octrooi aan de Oost-Indische Compagnie, zouden moeten worden betaald." *Res. Holl.* 6 Jan. 1696, 14.

9511. Resolutie tot qualificatie op Hun Edele Groot. Mog. Secretaris tot redres van een abuis in een octrooi ten opzigt van een actie in de O. I. Kamer Hoorn, door H. Verlaan en W. Jellesz, te Broek in Waterland qq. verzocht. *Res. Holl.* 6 Maart 1787. II. 1077.

9512. Examinatie van het concept placaat op de ordre te houden in het transporteren van de actiën in de Oost-Indische Compagnie. *Res. Holl.* 28 Julij 1607. 250. — Gearresteerd het Placaat op dit stuk. *Ald.* 3 Maart 1609. 834.

9513. Verzoek aan den Hoogen en Provincialen Rade om advies nopens de regtmatigheid van het verkoopen van de actiën in de Oost-Indische Compagnie, naar aanleiding der remonstrantiën van de Bewindhebbers dier Compagnie en van diverse kooplieden dienaangaande. *Res. Holl.* 24 Nov. — 23 Dec., 19 Dec. 1609. 1116, 1098.

9514. Tekst van het: „Placaat, dd. 27 Febr. 1610, tegens het verkoopen ende transporteren der actiën in de Oost-Indische Compagnie". *Groot Placaatb.* I. 554. — Resolutie tot het doen publiceeren van dit placaat. *Res. Holl.* 4 Maart 1610. 107. — Tekst van het: „Placaat, dd. 15 Julij 1621, van de H. H. Staten Generaal, op 't stuk van het verkoopen en het transporteeren van actiën in de Oost- en West-Indische Compagniën, daar bij een ieder gheïnterdiceert ende verboden werdt in de zelve compagnien egeene actiën te mogen verkoopen, ten waren syluyden deselve zijn heriderende, enz." *Gr. Placaatb.* I. 662. *Hist. Verh. O. I. C.* II. 1772. 321. —Tekst van het: „Naarder ende Strickter Placaet, dd. 3 Junij 1623 op 't selve subject. *Gr. Placaatb.* I. 555. *Hist. Verh. O. I. C.* II. 1772, 350. — Tekst van het „Noch naerder Placaet raeckende het verkoopen van Oost-Indische actiën. In dato 16 Sept. 1677". *Gr. Placaatb.* III. 1307. — Tekst van de resolutie en van het placaat. *Res. Holl.* 16 Sept. 1677. 446. — Request van eenige Participanten, verzoekende elucidatie op bovengenoemd Placaat; en consideratie en advies hierop gevraagd. *Ald.* 21 Oct. 1672. 587.

9515. Deliberatie over het verzoek van de dolerende Participanten in de O. I. Comp. in Zeeland, om redres, renovatie en publicatie van het Placaat, geëmaneerd op het verkoopen van de actiën in deze Compagnie. *Res. Holl.* 30 Maart 1623, 42.

9516. Verzoek om consideratie en advies aan gecommitteerden op de noodzakelijkheid tot vernieuwing der plakaten tegen de wind-

verkooperijen van actiën der O. I. Comp. *Res. Holl.* 20 Aug. 1688. 554.

9517. Opgave der nommers van obligatiën 2½ en 3 pCt. zoo ten laste van de Generale Nederlandsche Oost-Indische Compagnie als der respective kamers, uitgeloot dd. 1 Februarij 1787. *Maandel. Ned. Mercurius*, LXII 1787. 46. — Idem der obligatiën à 3 pCt. ten laste van de Holl. Kameren der Nederl. Oost-Ind. Compagnie, welke op 11 Febr. 1789 zijn uitgetrokken. *Letterb.* II. 1780, 64. — Idem van die op 10 Febr. 1790 zijn uitgetrokken. *Ald.* IV. 1790. 62.

9518. Lijst der nommers van obligatiën à 2½ en 3 pCt. zoo ten laste van de Generale Oost-Ind. Compagnie, als der respective Kameren, welke in de 4e Loterij, op 20 en 21 Jan. 1789 gedaan, tot aflossing zijn uitgetrokken. *Letterb.* II. 1789. 39. — Idem van die ten laste van de Generale Oost-Ind. Comp., welke op 10, 11 en 12 Nov. 1790 ter aflossing zijn uitgetrokken. *Ald.* V. 1790. 174.

9519. Aantooning dat de actiën of obligatiën der Nederl. O. I. Comp. een „gerust en goed fonds" is. *Koopman.* III. 1771. 74; V. 1775. 242.

Dividenden der O. I. Compagniën.

9520. Zakelijke inhoud der Deductie, (dd. London 1732, bij wijze van brief aan de geïnteresseerden der O. I. Compagnie, ter aantooning van de reductie der jaarlijksche uitdeeling tot 7 ten honderd in plaats van tot 6. *Eur. Mercurius*, XLIV. 1733. I. 11.

9521. Uitdeeling van 15 pCt. aan de geïnteresseerden bij besluit van H H. XVIIn te Amsterdam dd. 3 Maart 1739, te doen op 11 Mei 1739. *Eur. Mercurius*, L. 1739. I. 202.

9522. Mededeeling van extracten uit de Missives door de Vergadering van XVIIn aan den Gouv.-Gen. en Raden van Indië geschreven, in dato 17 Julij 1722, 16 Oct. 1724 en 17 Aug. 1728, ter aantooning dat in Indiën van Comps. wege geen hooger interest wordt betaald, dan 4½ tot 5 pCt. voor opgenomen gelden aldaar. *Res. Holl. Sec.* IX. 24 Aug. 1740. 605.

9523. Besluit van H.H. XVIIn ter Kamer Amsterdam tot het doen eener uitdeeling op 8 Mei 1741 van 12½ pCt. *Eur. Mercurius*, LII. 1741. I. 205. — Idem op 13 Mei 1743, van 10 pCt. *Ald.* LIV. 1743. I. 230. — Idem op 4 Mei 1744 van 15 pCt. *Ald.* LV, 1744. I. 207. — Idem op 10 Mei 1745 van 15 pCt. *Ald.* LVI. 1745. I. 220. — Idem op 9 Mei 1746 van 20 pCt. *Ald.* LVII. 1746. I. 220. — Idem op 17 Mei 1748 van 20 pCt. *Ald.* LIX. 1748. I. 239. — Idem op 21 Mei 1749 van 25 pCt. *Ald.* LX. 1749. I. 276. — Idem op 11 Mei 1750 van 25 pCt. *Ald.* LXI. 1750. I. 211.

9524. Vaststelling door Heeren Bewindhebberen van de O. I. Comp. ter Vergadering van XVIIn te Amsterdam eener uitdeeling van 20 pCt. tegen 9 Mei 1746. *Nederl. Jaarb.* Jan—Julij 1746. 119. — Idem van 20 pCt. tegen 15 Mei 1747. *Ald.* I. 1747. 1. 171. — Idem van 25 pCt. tegen 3 Mei 1751. *Ald.* V. 1751. 1. 247. —Idem van 25 pCt. tegen 15 Mei 1752. *Ald.* VI. 1752. 1. 326. — Idem van 15 pCt. tegen 14 Mei 1759. *Ald.* XIII. 1759. 1. 392.

9525. Besluit, dd. Amsterdam 9 Mei 1774, van de Bewindhebberen der O. I. Comp. ter Vergadering van XVIIn, tot het doen eener uitdeeling van 12 pCt. *Maandel. Ned. Mercurius*, XXXVI. 1774. 183. — Idem, dd. Middelburg Maart 1776, van 12½ pCt. *Ald.* XL. 1776. 1̇55.

9526. Er is in overweging of dit jaar door de Oost-Indische Maatschappij eene uitdeeling aan de Deelgenooten zal gedaan worden. Febr. 1782 en April 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. I. 166, 500.

9527. Besluit van Bewindhebberen der O. I. Maatschappij ter Vergadering van XVIIn. tot het doen eener uitdeeling van 12½ pCt. op 22 Mei 1786. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. I 350. *Maandel. Ned. Mercurius*, LX. 1786. 167.

9528. Request van de Parnassim der Portugesche Joodsche Natie te Amsterdam, tot appuy van hun verzoek aan H.H. M.M. om schikkingen en convenabele middelen tot uitdeeling van de Oost-Indische actiën. *Res. Holl.* 13 Jan. en 7 Mei 1785. I. 112, 1241. — Resolutie hierop. *Ald.* 7 April 1786. II. 1457.

9529. Tekst der missive, dd. Amsterdam 2 Oct. 1789, van Bewindhebbers der O. I.

Comp. ter praesidiale Kamer Amsterdam, op het verzoek van Parnassims der Portugesche Joodsche Natie te Amsterdam, om een convenable uitdeeling aan participanten en eigenaars der actiën in de O. I. Comp. *Res. Holl.* 9 Oct. 1789. II. 852.

9530. Vaststelling door Heeren Bewindhebberen van de O. I. Comp. ter vergadering van XVIIn. te Amsterdam eener uitdeeling van 2½ pCt. tegen 28 Julij 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 1. 835.

9531. Missive, dd. Amsterdam 31 Dec. 1789, van Bewindhebberen der O. I. Comp. ter Kamer Amsterdam, inhoudende verzoek om te worden in staat gesteld tot het doen eener uitdeeling op de actiën in de O. I. Comp. *Res. Holl.* 30. Jan. 1790. 128.

9532. Vergelijking van de betaalde interessen bij al de Kamers van de Oost-Indische Compagnie, in de tijdperken van 1769/70 tot 1780/1, en van 1781/2 tot 1792/3. Bijlage No. 19 van het Berigt van XVIIn. dd. Amsterdam 13 Oct. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8. 6445.

9533. Bedrag van de winst voor elke actie der Deensche Aziatische Compagnie over 1798/99. *Letterb.* XII. 1799. 127.

3. Nederlandsche Handelmaatschappij.

9534. Koninklijk besluit, dd. 29 Maart 1824, No. 163, houdende instelling eener Nederlandsche Handelmaatschappij. *De Waal, Ned. Ind. in de Staten Generaal,* I. 's Hage 1860. 104. *Luttenberg's Chron. Verzam.* 1824. Zwolle 1850.

9535. Nederlandsche Handelmaatschappij. Koninklijk besluit van 29 Maart 1824; ontwikkeling der wettelijke bepalingen, welke aan alle Naamlooze Maatschappijen gemeen zijn, ter aantooning van de voortreffelijkheid der wijze van oprigting dezer Maatschappij. *Weegsch.* 1824. 137.

9536. Artikelen van overeenkomst voor de Ned. Handelmaatschappij, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 18 Aug. 1824, No. 138. *De Waal, Ned. Ind. in de Staten Gen.* I. 's Hage 1860. 108. *Luttenberg's Chron. Verzam.* 1824. Zwolle 1850.

9537. Over de „Ernstige beschouwing van de mogelijke gevolgen der Ned. Handelmaatschappij." Wederlegging der bedenkingen tegen hare oprigting gemaakt in eene brochure onder bovengenoemden titel te Leyden uitgegeven. *Weegsch.* 1824. 257.

9538. Weder iets over de Handel-Maatschappij. Mededeeling, van een brief dd. Heerenveen 11 Oct. 1824, van J. D., over den twist tusschen Antwerpen, Rotterdam en Amsterdam over sommige punten de Maatschappij betreffende; over de plaatsing der Hoofd-Directie in den Haag; en over de wijze van stemming in vergaderingen van aandeelhouders. *Weegsch.* 1824. 445.

9539. Handelmaatschappij. Bevoorregte Makelaars. Brief van J. B. inhoudende klagten over de begunstiging bij de benoeming van makelaars, in veiling van 3100 balen Braziliaansche koffij, in Oct. 1825 aangeslagen. *Weegsch.* 1825. 529.

9540. Mededeeling door D. C. Steyn Parvé, van een uit officiele bronnen geput verhaal van den indruk op Java teweeg gebragt door het berigt aldaar van de oprigting der Ned. Handelmaatschappij. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel,* 's Hage, 1850. 158.

9541. Brief, den tegenwoordigen staat van zaken op Java betreffende, geschreven te Batavia den 30 Julij 1825. Vertaald uit: „The Oriental Herald", Vol. VIII. No. 26, Febr. 1826. p. 319 en met toelichting medegedeeld. Handelt over de geruchten op Java betreffende de wijze van oprigting der Handelmaatschappij, en de te verwachten gevolgen, alsmede over de leening van die Maatschappij, ten behoeve der Indische Regering, door het Ministerie van Koloniën, in verband met den staat der geldmiddelen op Java, van welke eene schets wordt gegeven. *Weegsch.* 1826. 277.

9542. Mededeeling door J. R. Thorbecke van het afkeurend oordeel van den Hoogleeraar G. Wttewaal over de oprigting der Ned. Handelmaatschappij, in vorm en in strekking. *Letterb.* 1838. II. 439.

9543. Belangen der Handelmaatschappij; door Q. N., dd. Amsterdam 10 Julij 1826. Aantooning van de oorzaken der daling van

de prijzen der aandeelen. *Weegsch*. 1826. 343.

9544. Uittreksel uit een rapport aan Z. M. van den Min. van Mar. en Kol. C. T. Elout, dd. 20 Mei 1829, ter bestrijding van het voorstel van J. van den Bosch, om in den kolonialen handel eenige wijzigingen te brengen, met het doel, om, bij eene overeenkomst met de Handelmaatschappij, aan dit ligchaam bijzondere voorregten toe te kennen. *Elout, Bijdr*. 1851. 211. — Gedeeltelijke mededeeling, met toelichting door D. C. Steyn Parvé van bovengenoemd uittreksel. *Steyn Parvé, Konol. Monopoliestelsel toegelicht*. Z. B. 1851. 81. — Uittreksel uit een schrijven, dd. 's Hage 20 Mei 1829, van den Min. van Mar. en Kol. C. T. Elout aan den Gouv. Gener. J. van den Bosch, inhoudende zijn oordeel over bovengenoemd voorstel. *Elout, Bijdr*. 1851. 220. *Bartholo, Wording kultuurst*. 's Hage 1863. 90. — Tekst van het schrijven, dd. 's Hage 15 Junij 1829. van J. van den Bosch aan C. T. Elout ter verdediging en toelichting van zijn voorstel. *Elout, Bijdr*. 1851. 224. *Bartholo, Ald* 93.

9545. Mededeeling door S. van Deventer J. Sz. van den zakelijken inhoud der overeenkomst met de factorij der Ned. Handelmaatschappij voor de aflevering van indigo en suiker, vastgesteld bij Indische resolutie van 13 Aug. 1830, No. 30. *T. v. N. I.* 1865 *N. S.* 3 j. I. 403.

9546. Overzigt der verrigtingen van de Ned. Handelmaatschappij te Pontianak en Sambas, 1839—1844. *Veth, Borneo's W. Afd.* II. Z. B. 1856. 601.

9547. Wensch naar aanleiding van een wensch van J. K. W. Quarles van Ufford. Een woord van W. R. van Hoëvell over beweerde geldverspilling ter zake van schadevergoeding voor de opbreking in Junij 1844 van het in April 1839 op Bali gevestigde agentschap van de Ned. Handelmaatschappij. *T. v. N. I.* 17. 1855. II. 143.

9548. Overeenkomst, dd. Amsterdam 25 Maart 1841 en 's Hage 31 Maart 1841, tusschen den Min. van Mar. en Kol. J. C. Baud en de N. H. M. tot wijziging van het op 23—25 Julij 1840 tusschen partijen gesloten kapitalisatie-kontrakt. *De Waal, Ned. Ind. in de Stat. Gen.* III. 's Hage 1861. 117. — Idem van het op 6/7 Aug. 1840 tusschen partijen gesloten konsignatie-kontrakt. *Ald.* 119.

9549. Aantooning, dd. 10 Junij 1842, van den oorsprong der schuld aan de Ned. Handelmaatschappij van 39 millioen. Volgens mededeeling van het Ministerie van Koloniën. *De Waal, Ned. Ind. in de Stat. Gen.* III. 's Hage 1861. 809.

9550. Overeenkomst, dd. Amsterdam 2 Julij en 's Hage 3 Julij 1849, tusschen den Min. van Kol. en de Ned. Handelmaatschappij, tot regeling der bestaande schuld, tot vaststelling der onderlinge betrekkingen en tot bepaling der door de Maatschappij te genieten provisiën. *Cornets de Groot, Aanmerk.* 's Hage 1853. 107. — Antwoord der Regering op het verslag der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, betreffende het ontwerp van wet tot bekrachtiging der met de Ned. Handelmaatschappij gesloten overeenkomst, 1849. *Ald.* 104.

9551. Tekst der nieuwe overeenkomst met de Ned. Handelmaatschappij. *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 827.

9552. Klagten over de winsten van de Ned. Handelmaatschappij. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 280, noot.

9553. De heer Rochussen en het kontrakt met de Ned. Handelmaatschappij. Veroordeeling van den band, welke tusschen de Regering en de Ned. Handelm. bestaat, volgens mededeeling van J. J. Rochussen, in zijne brochure van 1853, met het oog op den publieken verkoop van de Menado-koffij daar ter plaatse of elders in Ned. Indië. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 268.

9554. Nederlands handel en scheepvaart in verband met onze O. I. Bezittingen, den werkkring der Handelmaatschappij, vracht en assurantie der gouvernements produkten, en verkoop daarvan op Java. *Econ.* 1853. 72.

9555. Afkeurende kritiek van de brochure getiteld: „l'Avenir de l'industrie Neérlandaise par la rédaction du journal l'Intelligent Maastricht (1857)". Ook betreffende de Ned. Handelmaatschappij, het kultuurstelsel op Java, enz. *Sloet, Tijds.* XV. 314.

9556. Nota van M. A. M. 's Gravesande Guicherit, lid en secr. der Staatscommissie, belast met een onderzoek naar de gevolgen der doorgraving van de landengte van Suez. dd. Delft 28 Febr. 1859. Dient tot betoog voor „het handhaven der Nederlandsche

markt, door vast te houden aan het beginsel van het ten verkoop overvoeren naar Nederland der Indische producten, waarover de Staat als eigenaar te beschikken heeft". *Verslag Suez Commissie* 1856. 's Hage 1859. 241. — Voorstel van de Commissie (handhaving der Ned. markt) *Ald.* 111. — Bijzondere beschouwingen van het Lid der Comm. den Heer S. Vissering. Bestrijding van bovengenoemd voorstel. *Ald.* 219. — Schrijven van het Lid der Comm., A. van Rijckevorsel Hz., dd. Rotterdam 5 Febr. 1859, aan den Min. van Binnenl. Zaken (tot adhaesie aan voornoemde beschouwingen). *Ald.* 255.

9557. Wanneer zal de heer J. Loudon gevolg geven aan zijne belofte, om meer produkten op Java te verkoopen? Opmerkingen over deze belofte, in verband met het handelsberigt uit Melbourne, ook betreffende de handelsbetrekkingen en de daarstelling eener geregelde verbinding tusschen Java en Australië. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 188.

9558. Over de wenschelijkheid eener beperking van den werkkring der Ned. Handelmaatschappij uitsluitend tot het Gouvts. consignatiestelsel, door H. Muller Szn. *Econ.* 1859. 358, 361.

9559. Verdediging der laatste vrachtvermindering voor de Gouvts. ladingen der Handelmaatschappij, alsmede over de herziening der oude bepalingen van de chartpartijen der Handelmaatschappij. *Econ.* 1861. 265

9560. Over bescherming en de bevrachtingen der Handelmaatschappij. *Econ.* 1861. 191, *Bijbl.* 381.

9561. Beschouwingen over den handel van Nederland. Hierin over den particulieren handel der Handelmaatschappij. *Econ. Bijblad*, 1862. 265, 268.

9562. Berekeningen nopens de verrigtingen en winsten der Handelmaatschappij, met veroordeeling van het gemis aan voldoende openbaarheid van de zijde der Maatschappij. *Econ. Bijblad*, 1862. 290.

9563. Beschouwingen over den Ned. handel, en speciaal ook over den handel en het consignatiestelsel in Oost Indië. *Econ. Bijblad*, 1862. 128.

9564. Het konsignatie-stelsel, door H. A. Wijnne, dd. Groningen 23 Maart 1864. Betoog, op oeconomische gronden, van het irrationele van dit stelsel. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 389.

9565. Noodzakelijkheid van het bestaan der Nederlandsche Handelmaatschappij als handelsligchaam. *Sloet, Tijds.* XXIII. 297.

9566. Over de massale veilingen der Nederlandsche Handelmaatschappij. *Econ. Bijblad*, 1861. 253, 388.

9567. Overzigt der tin-veilingen der N. H. M. in de laatste 25 jaren. *Econ. Bijblad*, 1865. 71.

9568. Overzigt der najaarsveilingen van de Nederlandsche Handelmaatschappij. *Econ. Bijblad*, 1860. 378.

9569. Aanteekeningen nopens de voorjaarsveilingen der Handelmaatschappij in 1860. *Econ.* 1860. 157.

9570. Veroordeeling der kolossale veilingen van Banka-tin. *Econ. Bijblad*, 1861. 388.

9571. Overzigt van den handel van Nederland in 1861. Aan het slot wordt gehandeld over den verkoop van produkten op Java, de Handelmaatschappij, vracht-verminderingen enz. *Econ. Bijblad*, 1861. 249.

9572. Overzigt der veilingen van de Nederlandsche Handelmaatschappij van het jaar 1862. *Econ. Bijblad*, 1862. 366.

B. MATEN EN GEWIGTEN. MUNTEN EN GELDCIRCULATIE.

Maten en gewichten.

9573. Bijdrage tot bevordering der invoering van het stelsel der nieuwe maten en gewigten, in verband met de Publicatie van 1 Jan. 1838. *T. v. N. I.* 1e j. 1e d. Batavia 1838. 282.

9574. Besluit van de Akad. van Wetenschappen van 30 Dec. 1854 tot het voorstellen aan den Min. van Kol. om te doen vervaardigen authentieke kopijen der prototypen van meter en kilogramme ten behoeve van Oost- en West-Indië. *Letterb.* 1855. 5. — Brief van den Min. van Kol. dd. 'sHage 20 Jan. 1855., Lett. A. No. 5, tot vervaardiging dier kopijen. *Ald.* 38. — Mededeeling in de vergad. van 30 Mei 1857 nopens de ontvangst van het te Leiden aanwezige kilogramme tot vervaardigen der kopijen. *Ald.* 1857. 189.

9575. Over het doen vervaardigen van authentieke kopijen der prototypen van meter en kilogramme ten behoeve van Oost- en West-Indië, voorstel van F. J. Stamkart. *Versl. Kon. Akad. d. Wet. Nat.* III. 1855. 96. — Brief van den Min. van Kol., dd. 'sHage 20 Jan. 1855, Lett. A. No. 5. *Ald.* 167. — Verrigtingen van R. van Rees in deze. *Ald.* III. 1855. 168; V. 1857. 242. — Voorstel aan den Min. van Kol. over de wijze van overbrenging naar de overzeesche Bezittingen, 27 Junij 1857. *Ald.* VII. 1858. 36.

9576. Mededeeling der maten en gewigten in de Lampongsche districten, door H. Zollinger, 1845. *T. v. N. I.* 9e. j. Bat. 1847. 309.

9577. Beschrijving der maten en gewigten bij de Javanen gebruikelijk. Uittreksel uit het verslag in 1822 door den res. van Grissee, A.D. Cornets de Groot, van zijne residentie ververvaardigd, en medegedeeld door F. G. Valck, res. van Djokjokarta. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 279.

9578. Beschrijving der Javaansche landmaat bij de rijstkultuur in de res. Tagal en hare herleiding tot het Nederlandsch tiendeelig stelsel. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Bat. 1848. 103.

9579. Chinesche maten en gewigten, naar den abt Grosier. Medegedeeld door R. P. van de Kasteele. *Letterb.* 1823. I. 117.

9580. Tafel der Bataviasche munten, maten en gewigten in den jare 1776. *J. C. Metzler, Bedestonden. gehouden te Batavia,* Tweede stukje, Utrecht 1788. Bijlage. *Vad. Lett.* 1789. IV. 276.

9581. Algemeen overzigt van de munten, maten en gewigten te Batavia in gebruik in 1779; door J. C. M. Rademacher en W. van Hogendorp. *Verh. Bat. Gen. N. I.* I. 3e dr. 1825. 45.

9582. Verhandeling der munten, maten en gewigten van Neerlandsch Indië 1784. Beschrijving, benevens hun intrinsique en relatieve waarde. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IV. 2e dr. 1824. 281.

9583. Opgave door J. Hageman JCzn. van de munten, maten en gewigten, ter Noordoostkust van Java in gebruik, op het laatst van den Comps. tijd. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 335.

9584. Mededeeling der munten, maten en gewigten op het eiland Lombok; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Bat. 1847. 322.

Munten.

9585. Onderzoek van eene verzameling Oostersche munten, door H. C. Millies. Met plaat. Hierin beschrijving van eenige van Perzië, Indië, Ceylon, China, Kust van Choromandel en Japan, en afkeuring van onze nieuwe Indische koperen pasmunt. *Versl. Kon. Akad. Wet. Lett.* V. 1860. 313, 388, 398.

9586. Naauwkeurige beschrijving der Japansche munten; door J. C. M. Rademacher, 1781. Aanvulling en verbetering van E. Kaempfer en Charlevoix. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. 138.

9587. Scheikundig onderzoek van eenige Japansche muntsoorten door P. J. Maier, dd. Batavia Febr. 1859. *Nat. Tijds. N. I.* XXI. 5 S. I. 1860. 143. *Tijds. Nijv. N. I.* V. 1859. 281, 366.

9588. Vertoog over den rijkdom van Japan, bijzonder de munten, geschreven in 1708 door Arrai, vorst van Tjikoego, naar de Fransche overzetting van M. Klaproth met diens Nota, opgenomen in het Nouv. Journal Asiatique van Julij 1828. *Sloet, Tijds.* XI. 323.

9589. Brief, dd. Muntok 26 Oct. 1860, van J. F. R. S. van den Bossche, aanbiedende Chinesche, Bankasche en Cochin-Chinesche munten, met eene beschrijving door den Chineschen tolk J. E. Albrecht. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 404.

9590. Munten der Chinezen in Sambas, door E. Netscher. Mededeeling der verklaring van de opschriften van twee tinnen en drie geelkoperen, zooals deze in het Engelsch is gegeven door A. P. Happer, Amerikaansch Presbyteriaansch zendeling in China. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* III. 1855. *Berigten* XXIV.

9591. Afbeelding van de munten der Engelschen op Tanah Malâjoe 1831/2 V. tot 1834/5. *Millies, Munten.* Amst 1852. Plaat II.

9592. Afbeelding van de munten der Engelschen op Poelo Pinang, 1788 tot 1810. *Millies, Munten.* Amst. 1852. Plaat II.

9593. Beschrijving door P. O. van der Chijs, dd. Leiden, Maart 1851, van Anamsche piasters, benevens opgaven hierover van Dr. Hoffmann. *Letterb.* 1851. I. 221.

9594. Bijzonderheden nopens de werkzaamheden van den Ridder W. Ousely te Londen tot het geven van ophelderingen nopens de oude Persiaansche munten, tot aanvulling van het werk van Silvestre de Sacy. *Letterb.* 1801. II. 15; 1802. I. 82.

9595. Oude munten uit den Ned. Indischen Archipel, door E. Netscher. Mededeeling en ondersteuning van het verzoek van H. C. Millies ten behoeve van een door hem uit te geven numismatisch werk over de munten van Nederlandsch Indië. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* III. 1855. *Berigten* X. — Opgaven van hetgeen verrigt is, ter voldoening aan dit verzoek. *Ald.* IV. N. S. I. 1855. 281; V. N. S. II. 1856. 313 en VI. N. S. III. 1857. 102.

9596. Verzoek, dd. 8 Mei 1847, van het Bat. Gen. in N. I., om aan de Directie in te zenden: 1o. Munten, in 't bezit van particulieren of die nog gevonden worden, met opgave der plaats, waar zij zijn aangetroffen op Java of in den Indischen Archipel. 2o. Naauwkeurige afbeeldingen van dergelijke munten, met opgave der substantie, waaruit zij vervaardigd zijn. 3o. Verklaringen der daarop voorkomende zinnebeeldige voorstellingen en vertalingen der inscripties, door kundige inboorlingen. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XXI. 1846–47. 1e ged. 28.

9597. Beschrijving met afbeelding der gouden, zilveren en koperen munten van de Staten des Grooten Mogols en van de vorsten aan hem cijnsbaar, benevens die van Achem, Makassar, Camboya, Quede en Pera, Asam, Tipoura, Arrakan, Pegu, Tonkin, China en Japan; alsmede van die, door de Portugezen, Engelschen en Hollanders in Oost-Indië geslagen. *Hist. Beschr. Reiz.* XVI. 1757. 333; XVII. 1758, tegenover 156.

9598. Opgave door E. Netscher, in de verg. van 16 Sept. 1858, van het aantal soorten van Indische munten en penningen bewaard in 's Genootschaps munt- en penningkabinet. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VIII. 3 S. II. 1859. 295.

9599. Beschrijving, door J. S. van Coevorden, van Nederlandsch-Indische munten, behoorende tot zijne muntverzameling en bestaande in *a:* die van koper, zilver en goud, geslagen door Europeanen 1578–1855 en *b:* die van koper, tin en lood, geslagen door Inlanders, Chinezen en andere, dd. Soerabaja 20 Nov. 1856. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 105, 332.

9600. Katalogus eener verzameling van munten voor Nederlandsch Indië, door J. S. van Coevorden. Koperen zijnde: halve duiten 1749—1826; heele duiten 1700—1840; kobang of dubbele duiten 1810—1840; een- en twee-stuiverstukken, bonken of bengals 1799—1818, en dubbele kobangs à een st. 1810—1815. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 280.

9601. Zeldzame Ned. Indische munten; door E. Netscher. Beschrijving van die toegezonden door C. Kater, kontroleur te Landak, en door Oei Tik Sing, kapitein der Emoeyer Chinezen te Riuw, zijnde zilveren halve ropijen van 1795, 1765, 1766 en 1796; zilveren ropijen van 1805 en 1808; en een kwart ropij van 1806. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VII. 3 S. I. 1858. 344.

9602. Opgave van het Plakaat van 27 Augustus 1700, ter bepaling van het gewigt voor de gangbare koebangs. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 327. Noot.

9603. De verscheiden soorten van munten in Oost-Indië gebruikelijk en gangbaar, 1724. *Valentijn,* IV. St. I. 356.

9604. Afbeeldingen, vertoonende de Oost-Indische Compagnie's nieuwe, te Enkhuizen gemunte, heele, halve, quart, agtste en sestiende guldens. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXXIII. 1803. 200.

9605. Ned. Indische munt van 1644, door E. Netscher. Mededeeling der beschrijving door J. S. van Coevorden, van een koperen halve stuiver-stuk, gevolgd door opmerkingen betreffende exemplaren, ontvangen van G. H. B. L. Rudolph en H von Rosenberg. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 461.

9606. Zeldzame muntstukken van Nederl. Indië, door E. Netscher. Koperen stuiverstuk van 1800, koperen tweestuiver-stuk van 1818. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* III. 1855 Berigten. XIX.

9607. Oude munten, gevonden in de Preanger Regentschappen, door E Netscher. Koperen Chineesche duiten, opgegraven bij de kampong Pagar Maneh, in het district Lembang. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 466.

9608. Beschrijving van een koperen duit van 1790 te Utrecht geslagen. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* XII. 4 S. III. 1862. 211.

9609. Zeldzame munt in Nederl. Indië, door E. Netscher. Rood koperen één-duitstuk van 1791. en gissingen over zijn Engelschen oorsprong, in verband met het Britsche voornemen, om ook langs den weg der muntcirculatie den Engelschen invloed uit te breiden. *Tijds. Ind. T.L. V. kunde.* IV. N. S. I. 1855. 108.

9610. Beweerd verschil in zwaarte tusschen de Comp. duiten en de Nederlandsche. *Tijds. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 189. Noot.

9611. Brief, dd. Batavia 12 Mei 1834, van den Dir. Gen. van Fin., J. C. Reynst, aan den Gouv. Gen. van Ned. Ind. a. i. J. C. Baud, ter aantooning of, en in hoeverre, de aanmunting in Indië van duiten van Japansch koper voordeelig is, in vergelijk van een ontbieding van duiten uit Nederland. *Steyn Parvé, Munt en Bankw.* Z. B. 1852. Bijl.

9612. Bijzonderheden nopens eene eventuele leverantie door Enthoven en Co., van duiten voor rekening der Ned. Handelm. en ten dienste van Oost-Indië, alsmede nopens de hoedanigheid van het koper tot slaan dezer muntsoort, zooals deze worden medegedeeld in het vonnis van het Provinciaal Geregtshof van Utrecht, gewezen in de zitting van 3, 10 en 17 Junij, 1839. *Themis,* van 15 Julij 1839, No. 8. 57.

9613. De fabrikatie van koperen pasmunt voor Nederl. Indië; door P. J. Veth, dd. 5 Aug. 1858. Historisch overzigt 1854—1858. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. II. 129.

9614. Hindoe munten of penningen. door E. Netscher Bijzonderheden nopens vijf exemplaren, gezonden door J. P. Zoetelief, adsist. resid te Djokjokarta. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VII. 3e S. I. 1858. 177.

9615. Gouden Hindoe munt van Sumatra, door E. Netscher Beschrijving van die gevonden bij Baros in de res. Tapanoeli. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* V. N. S. II. 1856. 485.

9616. Afbeelding van de munten der Engelschen op Sumatra, 1783 —1835/6. *Millies, Munten,* Amst. 1852, Plaat I en II.

9617. Engelsche munten van Ned. Indië: door E. Netscher. Beschrijving van eenige koperen voor Sumatra geslagen, van 1786, 1787, 1798, 1804, 1831/2 en 1835/6. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 100.

9618. Opgave van de verschillende duiten, waaruit het kopergeld bestond in 1827 op Sumatra's westkust. *De Stuers, Sumatra,* I. Amst. 1849, 120. Noot.

9619. Munt van Atjeh, door E. Netscher. Eene inheemsche munt van tin, geslagen in 1844. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* V. N. S. II. 1856. 313.

9620. Gouden munt van Atjeh; door E. Netscher. Beschrijving van exemplaren, van een gouden derham. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 463.

9621. Inlichting omtrent het Mandhelingsch goud gewigt, voornamelijk op de „Tafel der beboetingen", door J. J. Willer. *T. v. N. I.* 8e j. 1846. 2e d., tegenover 248.

9622. Oorspronkelijke munten uit Palembang, door E. Netscher. Beschrijving eener verzameling munten, die in Palembang geslagen werden, toen dat rijk nog onder zijne eigene vorsten stond, toegezonden door F. J. P. Storm van 's Gravesande, assist. resid. te Palembang. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* IV. N. S. I. 1855. 275. — Idem van de oostkust van Sumatra. Munten van Djambi en Menangkabau, toegezonden door denzelfden. *Ald.* VI. N. S. III. 1857. 461.

9623. Oude munt uit Palembang, door E. Netscher *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* III. 1855. Berigten XIII.

9624. Opgave der muntspeciën op het eiland Nias gewild, alsmede der waardebepaling van ieder handelsartikel op dit eiland, volgens de beschrijving van L. F. Donleben, 1846. *T. v. N. I.* Xe j N. S. 1e j. Batavia 1848. 181.

9625 Oude Javaansche gouden en zilveren munten, door E. Netscher, gevonden op het land Getas, nabij Salatiga, in de res. Samarang. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* V. N. S. II. 1856 314.

9626. Afbeelding van de munten der Engelschen op Java. 1812—1816. *Millies, Munten,* Amst. 1852, Plaat III.

9627. Oude munten van Bantam, door E. Netscher. Eenige koperen en tinnen, door de Sultans aldaar geslagen. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* VI. N. S. III. 1857. 102.

9628. Indische munten, door E. Netscher. Opgave van een aantal, ook vreemde munten, vroeger in Cheribon gangbaar, waaronder de tinnen pitjes, door de Sultans aldaar geslagen, benevens beschrijving van koperen stuiverstukken van 1800 en 1801, en van een gouden ropij van 1814, onder het Engelsch bewind op Java geslagen, toegezonden door J. C. Schmidt. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* V. N. S. II, 1856. 484. — Idem. Oorspronkelijke munt van Cheribon. Beschrijving van de bovengenoemde pitjes, en mededeeling, volgens F. C. Wilsen, van hare tegenwoordige waarde. *Ald.* 485.

9629. Munten (koperen en tinnen), met Chineesche stempels uit Cheribon, door C. F. M. de Grijs. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde.* V. N. S. II. 1856. 487.

9630. Zilveren munten uit de residentie Banjoemas, door E. Netscher. Mededeelingen naar aanleiding van die, opgenomen in het distrikt Karta-Nagara, afd. Poerbolinggo. *Tijds. Ind. T. L. en V. kunde,* II. 1854. Berigten V. — Idem. Zilveren munten, opgedolven in Cheribon. Geheel en al gelijk aan bovengenoemde, volgens mededeeling van F. C. Wilsen. *Ald.* V. N. S. II 1856. 150.

9631. De haan op de Maleische munten, door C. Explicatie nopens deze afbeelding, naar aanleiding van eene opmerking hierover door H. C. Millies in zijne „Munten der Engelschen voor den O. I. Archipel. Amst. 1852." *Letterb.* 1854. 44.

9632. Aanteekening, betreffende de munt op Bali algemeen in omloop, door P. W. H. Medhurst. 1829. *Tijds. v. N. I.* 2e j. 1858. I. 216

9633. Mededeelingen door H. Zollinger, betreffende de muntspeciën op Bali, 1845. *T. v. N. I.* 7e j., Batavia 1845. 4e d. 8.

9634. Vraag van het K. Inst. van T. L. en V. kunde v. N. I., naar „een beredeneerd vertoog over het algemeen ruilmiddel onder de volkeren der eilanden buiten Java, met opgave der uitgestrektheid van het gebruik, de waarde vergeleken tot eenig algemeen voorwerp, b. v. tot de rijst, of het algemeen voedingsmiddel, en van de verhouding tot de in omloop zijnde Nederlandsche en andere munten." *Bijdr. T. L. en V. kunde v. N. I.* I. 1853. bl. XV; III. 1855. bl. XXIX; IV. 1856. bl. XXIX. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 78.

9635. Muntwezen op Celebes. Voorstelling van zijn ongunstigen toestand. Overgenomen uit het Makassaarsch Handels- en Advertentieblad van 29 Februarij 1864, No. 18. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia*, 216.

9636. De porceleinhorens (cauris) als ruilmiddel van Azië en Afrika. *Sloet, Tijds.* XI. 45.

9637. Mededeeling betreffende het maken en uitgeven te Batavia van valsche duiten door Chinezen in 1755, van valsche dukatonnen door een Javaan in 1751 en door Chinezen in 1753; alsmede betreffende de straffen op hun misdrijf. *Nederl. Jaarb.* X. 1756. 2. 849.

9638. Bijzonderheden, dd. Caap de Goede Hoop 19 April 1786, nopens het namaken en in omloop brengen van het aldaar in gebruik zijnde gemunt papieren geld. *Maandel. Ned. Mercurius*, LXI. 1786. 91.

9639. Bestraffing van misdrijven ten aanzien van Indische muntspeciën gepleegd, door M. H. Godefroi, dd. Junij 1854. Aantooning van het belang en de strekking van art. 21 der wet van 1 Mei 1854 tot regeling van het muntwezen in Ned. Indië, Staatsbl. No. 75. *N. Bijdr. R. W.* IV. 1854. 155.

9640. Vonnis van het Hoog Geregtshof van N. I., dd. 4 Junij 1851, tot vrijspraak wegens uitgave der etiquette van een wijnflesch voor een recepis tusschen Javanen. *Regt N. I.* 3e j. VI. 1851. 35.

Het munten voor de O. I. Comp.

9641. Octrooi voor de bewindhebbers van de O. I. C. tot Amsterdam, om te mogen doen munten tot Dordrecht op des Lands Munte, silveren stukken op de grootte, gewigt en allooi van een Reaal van achten, ook halve en vierendeelen van dien, om gebruikt te worden tot den handel en traficque op O. I., zonder in deze Landen cours of gang te hebben. *Res. Holl.* 1 Maart 1601. 56. — Idem van zekere penningen om te gebruiken tot hare handelingen en traficque in O. I., zonder in deze landen cours of gang te hebben. *Ald.* 23 Maart en 4 April 1601. 105, 114.

9642. Toegestaan het verzoek van de O. I. Comp. om op beide de munten der Provincie Holland te doen munten voor *f* 6000 aan koperen duiten, zonder in deze landen gangbaar te zijn. *Res. Holl.* 20 Dec. 1624, 2e dr. 407.

9643. Magtiging van den muntmeester te Dordrecht, om, ten behoeve der O. I. Comp. ter Kamer van Amsterdam, te mogen slaan eene som van *f* 60.000 in schellingen, en daarna nog *f* 20.000 in dubbelde stuivers, in voldoening van haar verzoek gedaan bij missive dd. 27 Maart 1680, onder bepaling dat de voorsz. payementen hier te lande niet mogen worden gedebiteerd. *Res. Holl.* 29 Maart 1680. 176.

9644. Verzoek om consideratie en advies aan de gecommitteerden tot de zaken van den munt, enz., op twee remonstrantiën van de generaal-meesters van den munt aan de Staten-Generaal, rakende het slaan van dubbelde stuivers in de Provincie van Zeeland voor de O. I. Comp., mitsgaders over de uitgifte van deze stuivers hier te lande. *Res. Holl.* 13 Sept. 1697, 2e dr. 651. — Idem op de missive, dd. Arnhem 1 Oct. 1698, van de Raden des Furstendoms Gelre en Graafschaps Zutphen aan de Staten-Generaal, rakende het slaan van dubbelde stuivers door de muntmeesters van de munten in Zuid-Holland en West-Friesland ten behoeve der O. I. Comp. *Ald.* 22 Oct. 1698. 501; 24 Oct. 1699. 1258. — Zakelijke inhoud van het rapport van Gecommitteerden hierop. *Ald.* 24 Oct. 1698. 504.

9645. Zakelijke inhoud van het request van M. Sonnemans, muntmeester te Dordrecht, aan de Staten van Holland, om voor de O. I. Comp. eenige quantiteit payementen te mogen slaan, om als penningen van negotie naar O. I. te worden vervoerd, even gelijk den muntmeester van Zeeland door de Staten van die provincie is geaccordeerd; — vier resolutiën in dien zin. *Res. Holl.* 29 Jan. 1699. 48 *Res. Holl. Secr.* VI. 13 Maart 1699. 67; 23 Maart 1699. 89.

9646. Vergunning aan den muntmeester in West-Friesland en den Noorder-Quartiere, om ten behoeve der O. I. Comp. ter Kamer van Hoorn en Enkhuizen te mogen munten eene som van *f* 40.000 aan schellingen en dubbeltjes, om als penningen van negotie naar Indiën gezonden te worden *Res. Holl.* 29 Oct. 1700. 523.

9647. Verzoek om consideratie en advies aan de gecommitteerden tot de zaken van de munt, op de klachten van de gedeputeerden der provincie van Utrecht om de resolutiën

door de bewindhebbers der O. I. Comp. genomen, om geen payementen te laten slaan, dan op de munten van Holland, West-Friesland en van Zeeland. *Res. Holl.* 31 Dec. 1707. 627. — Idem op de propositie door de gedeputeerden van de provincie van Vriesland ter vergadering der Staten Generaal op 9 Nov 1722 gedaan, houdende klachten dat de muntmeester van die provincie niet wordt geëmployeerd in het slaan van payementen voor de O. I. Comp. *Ald.* 16 Dec. 1722. 556. — Rapport en resolutie hierop. *Ald.* 16 Maart 1723. 268. — Tekst der resolutie in deze, dd. 24 Maart 1723, van de Staten van Vriesland. *Ald.* 24 Maart 1723. 283.

9648. Missive, dd. Utrecht 23 Maart 1723, van de Staten van den Lande van Utrecht aan de Staten Generaal, inhoudende klagten, dat hun muntmeester niet vergund wordt het slaan van payementen voor de O. I. Comp. *Res. Holl.* 25 Maart 1723. 302.

9649. Remonstrantie, dd. 31 Mei 1726, van de raden en generaalmeesters van de munt der Vereenigde Nederlanden, aan de Staten Generaal, tegen het munten ten behoeve van de O. I. Comp. van den generaliteits zilveren rijder of ducaton met een anderen stempel, dan daartoe is geordonneerd. *Res. Holl.* 1 Junij 1726. 336. — Zakelijke inhoud van een tweede remonstrantie als boven, doch meer bepaald op de authorisatie daartoe verleend in Holland en Westvriesland, alsmede in Zeeland, met beschrijving van dien „anderen stempel." *Ald.* 17, 18 en 19 Julij 1726. 473, 476 en 481. — Verklaring van den muntmeester van West-Vriesland, dat geen zoodanige penning door hem is geslagen of zoodanige stempel gemaakt. *Ald.* 7 Aug. 1726. 491.

9650. Resolutie, dd. 7 Oct. 1727, waarbij aan de O. I. Comp. wordt gepermitteerd, om op de munten dezer Landen te doen slaan een penning van negotie, zoo in gewigt als allooi en figuur 't eenemaal overeenkomende met den Nederlandschen zilveren rijder of ducaton; met eenige bepalingen. *Gr. Placaatboek* VI. 's Hage. 1746. fol. 833.

9651. Zakelijke inhoud der propositie van gedeputeerden van Gelderland op 14 Maart 1731 ter Generaliteit, met klagten, dat de Bewindhebbers van de O. I. Comp. niet employeren de muntmeesters van hunne provinciën. *Res. Holl.* 14 Maart 1731. 163.

9652. Propositie van gedeputeerden van Gelderland ter Generaliteit op 20 Maart 1733 gedaan, ten einde Bewindhebberen der O. I. Comp. worde aangeschreven, den muntmeester te Harderwijk te employeren. *Res. Holl.* 3 April 1733. 476.

9653. Resolutie van de Staten Generaal, dd. 4 Jan. 1743, o. a. regelende den muntslag van de penningen voor de O. I. Compagnie. *Gr. Placaatboek* VII. 's Hage, 1770. fol. 1562.

9654. Missive, dd. Amsterdam 14 Dec. 1748, van H. H. XVIIn aan de Staten Generaal, houdende hun berigt op de propositie van Gelderland, Utrecht en Overijssel, betreffende het munten van het zilver, hetwelk naar Indië wordt verzonden. *Res. Holl.* 22 Januarij 1749. I. 31.

9655. Propositie op 9 Sept. 1754 ter Generaliteit door gedeputeerden van de provincie van Gelderland, om voor den muntmeester te Harderwijk, zoo niet voor het geheel, ten minste pro portione te hebben de commissie van het munten der duiten, welke de O. I. Comp. zal laten slaan. *Res. Holl.* 5 October 1754. II. 939.

9656. Tekst der bekendmaking. dd. Batavia 29 Julij 1757, inhoudende verbod wegens het verwisselen van koperen duiten tegen groot geld. *Nederl. Jaarb.* XII. 1758. 1. 530.

9657. Publicatie, dd. Batavia 20 Sept. 1784, van de voorwaarden waarop in 's Compagnie's kas worden geaccepteerd rijksdaalders tot een som van *f* 700.000.— op te verleenen assignatiën op de H.H. XVIIn. *Maandel. Ned. Mercurius*, LIX. 1785. 126.

9658. Bijzonderheden nopens het slaan in Denemarken van ducaten van het goud, uit China te Koppenhagen aangebragt. *Eur. Mercurius*, LVIII. 1747. I. 146.

Muntregeling, Geldcirculatie.

9659. Publicatie van 14 Jan. 1817 (Ind. Stblad N°. 4), inhoudende de maatregelen door kommissarissen generaal genomen met betrekking tot de klinkende en papieren munt en de regelmatige circulatie daarvan. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 278.

9660. Aanmerkingen op de emissiën van de koperen munt op Java in 1826, en veroordeeling van de nominale waarde boven de werkelijke aan die munt gegeven. *Hermes*, 2e j. 1827. N°. 12 bl. 34. De schrijver dezer aanmerkingen is P. de Haan Pz. *Letterb.* 1833. II. 180.

9661. Nederlandsch Oost-Indië. Mededeeling van de authentieke briefwisseling in 1827 tusschen den Kommis. Gener. van N. Indië, L. P. J. du Bus de Ghisignies en »De Directie der Beurs te Batavia," bestaande uit de heeren W. F. Paine, C. M. Roberts, C. ten Brink. J. J. Nolthenius, J. Davidson en W. A. Keuchenius, ter tegemoetkoming in de steeds toenemende belemmeringen van het muntstelsel, meer bepaald de circulatie van het kopergeld en de inwisseling der promessen; waarbij is gevoegd eene Memorie, naar aanleiding van deze correspondentie, hoofdzakelijk ingerigt tot aantooning van de ondoelmatigheid der handelingen van den Kommiss. Gener. du Bus, inhoudende beschouwingen over het vereffenen van den Indischen gulden met den Hollandschen, en betoog dat de koperen munt zich niet boven de innerlijke waarde kan staande houden. *Hermes*, 2e j. 1827. N°. 7. bl. 3. — (De mededeeling van deze authentieke stukken alsmede de vervaardiging van de daaraan toegevoegde Memorie is geschied door P. de Haan Pz. *Letterb.* 1833. II. 180.)

9662. Stukken over Indische zaken, inzonderheid betrekkelijk den handel, voorkomende in het Tijdschrift Hermes; door de Redactie (G. de Serière). Overgen. uit de Bat. Court. van 20 en 27 Dec. 1827, N°. 125 en 127, en uit de Jav. Court. v. 19 en 24 Januarij 1828, N°. 9 en 11, ter refutatie van bovengenoemde Memorie. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. N°. 7 en 8. bl. 7. — Mededeeling door T., dd. 12 Julij 1827, van het Extract uit een' brief, dd. Batavia 20 Feb. 1827, waarin boven omschreven staat van zaken op Java nader wordt uiteengezet, en de middelen aangetoond om de nijpende verlegenheid te doen ophouden. *N. Hermes*, 2e j. 1827. N°. 8. bl. 74, 84. — Brief van B. C., tot adhaesie aan de beschouwingen in bovengenoemde Memorie. *Ald.* N°. 9. bl. 23. — Beoordeeling door B. T. M. van bovengenoemden brief, dd. Batavia 20 Febr. 1827. *Ald.* N°. 10. bl. 3. — Omtrent eenige stukken enz. door G. de Serière. Uit de Jav. Court. van 9, 16, 23 en 28 Febr. 1828, N°. 18, 21, 24 en 26, en v. 19 April 1828, N°. 48 ter wederlegging van bovengenoemde brieven. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845, N°. 7 en 8. bl. 24, 47.

9663. Publieke verkoop van koperen munt te Batavia, in Julij 1828. Berekening uit de Jav. Court. van 19, 26 en 29 Julij en 7 Aug. 1828, No. 86, 89, 90 en 94, overgenomen door »Een vriend van de kleintjes:" aantoonende het verminderen van het agio op het zilver, naar aanleiding van deze vendutie, benevens de antwoorden en wederantwoorden ter wederlegging van B, H. en Jan Percent. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. bl. 89.

9664. Besluit, dd. Buitenzorg 4 Jan. 1834. No. 4, van den Komm. Gen. van N. I., J. van den Bosch, betreffende de faculteit der Indische Regering tot het doen van alle betalingen, naar goedvinden, in zilver- of kopergeld, naar den maatstaf van vijf gulden zilver voor zes gulden koper. *Steyn Parvé, Munt- en Bankw.* Z. B. 1852, bijl.

9665. Koninklijk besluit, dd. 's Hage 12 Junij 1839, tot bepaling van den standpenning van Nederlandsch Indië. *v. Vliet, Autocratie*, Rott. 1846. 58.

9666. Mededeeling van S. A. Buddingh, betreffende de waarde en de circulatie van de gouden Maasen in het Gouvernement van Makasser. *T. v. N. I.* 5e j. 1 d. Batavia 1843. 435. Noot.

9667. Opmerking van G. W. Vreede, dat het muntstelsel in de koloniën moet worden geregeld bij de wet, volgens verklaring van J. R. Thorbecke in zijn »Aanteekening op de Grondwet II. Amst. 1843." *Bijdr. Ned. en Vr. kolon.* 1844. 77. Opgave van deze opmerking door E. de Waal. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 10, 11 en 12, bl. 120.

9668. Grondtrekken der staathuishoudkunde. De koloniale markt in verband met de geldcirculatie en het monopolie-stelsel. Over den omloop van het geld. *Sloet, Tijds.* V. 379; VIII. 345.

9669. Het circulatiemiddel, naar aanleiding der geschriften van Wilson en Vrolik. *Sloet, Tijds.* IV. 422.

9670. Uitvoerig overzigt van de voorstellen in 1844 door den Gouv. Gen. van Ned. Indië, P. Merkus, tot verbetering van het muntwezen in Ned. Indië gedaan, alsmede van de bedenkingen en aanmerkingen

daarover van de verschillende autoriteiten. *D. C. Steyn Parvé, Geschiedenis v. h. Munt- en Bankwezen v. N. I.* Zalt Bommel. 1852. 144—212.

9671. Muntwezen in Nederlandsch Indië. Mededeeling van de voorstellen in 1844 door den G. G. v. N. I., P. Merkus, tot verbetering daarvan gedaan, en van de toelichtende bijbehoorende stukken. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 316, 387; 14e j. 1852. I. 22, 89 en 161. — Tekst van: I. De voorstellen van den Gouv. Gen. aan den Min. van Kol. J. C. Baud, geheime kabinetsmissive 1 April 1844, inhoudende zijn verslag. *Ald.* 317. *Kruseman, Vrijm. gedachten* II. 's Hage 1848. 53. — Overzigt van dit verslag. *D. C. Steyn Parvé, Geschiedenis van het Munt- en Bankwezen v. N. I.* Zalt Bommel. 1852. 193. — II. De Memorie van den Dir. Gen. van Financiën, J. D. Kruseman, dd. Batavia, 8 Februarij 1843. No. 28. Over den toestand van het geldwezen in Ned. Indië, inzonderheid met betrekking tot de betalingsmiddelen, en over de maatregelen waardoor die toestand kan worden verbeterd. *Ald.* 387. — Overzigt van deze Memorie. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 144. — Toelichting van deze Memorie door J. D. Kruseman. *Kruseman V. G.* 55. — III. Het gecombineerd advies van de direktie der Javasche bank, en van de faktorie der Nederlandsche Handelmaatschappij te Batavia, dd. Batavia, 2 Mei 1843. No. 21. *T. N. I.* 14e j. 1852. I. 22. — Overzigt van dit advies. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 160. — IV. Het afzonderlijk advies van de faktorie der Nederlandsche Handelmaatschappij te Batavia, dd. Batavia 24 Mei 1843. No. 278 geheim. *T. N. I.* 24. — Overzigt van dit advies. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 162. — V. De Direkteur van 's Lands produkten en civiele magazijnen, J. P. C. Ruloffs, over de herstelling van het muntwezen. Memorie, dd. Batavia 23 Mei 1843. *T. v. N. I. Ald.* 89. —Overzigt van deze Memorie. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 176. — VI. Antwoord van den Dir. Gen. van Finantiën, J. D. Kruseman, op de Nota van J. P. C. Ruloffs. *Ald.* 93. — VII. De Directeur der Middelen en Domeinen J. van der Vinne over de herstelling van het muntwezen. Memorie, dd. 18 Julij 1843. *Ald.* 94. — Overzigt dezer Memorie. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 178. — VIII. Antwoord van J. D. Kruseman, op de vorige Nota. *T. v. N. I.* 100. — Overzigt van dit antwoord. *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 182. — IX. De Directeur der kultures, G. L. Baud, over de herstelling van het muntwezen. Memorie dd. Buitenzorg, 10 Julij 1843, zeer geheim, voor het behoud van het kopergeld en tegen een zuivere zilver-circulatie. *T. v. N. I. Ald.* 103. — De tekst van deze Memorie, zooals die voorkomt in het Handelsblad van 7 Jan. 1850, 2e editie. *Ald.* 23e j. 1861. II. 357, en in *v. Vliet, Ind. belang,* III. 's Hage. 1850. 109. Ook geplaatst in *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 184. — X. Antwoord van J. D. Kruseman, op de vorige Nota. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 105. — Ook geplaatst in *D. C. Steyn Parvé, Gesch.* 188. — XI. Beschouwingen van den Gouv. Gen. P. Merkus. *T. v. N. I. Ald.* 161. — XII. Aanmerkingen van J. D. Kruseman op de vorige beschouwingen. *Ald.* 177. — XIII. Antwoord op de vorige aanmerkingen, door den Gouv. Gen. P. Merkus. *Ald.* 190. — XIV. Wederantwoord. *Ald.* 192. — Tekst van het geheim besluit dd. 1 April 1844. Lr. K. a. van den gouv. gen. v. N. I. ter zake genomen. *Kruseman, Vrijm. gedachten* II. 's Hage 1848. 71.

9672. Muntwezen in de Nederlandsch O. I. Bezitt. *Sloet, Tijds.* III. 90, 231.

9673. Mededeeling van de plannen in 1846 tot invoering van een verbeterd muntstelsel in Ned. Indië, en van de resultaten van het onderzoek door eene Commissie op Java daartoe benoemd. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 237. — Rectificatie. *Ald.* 299.

9674. Eene stem uit Indië over het Indisch muntwezen, gedagteekend Batavia Sept. 1848. *Sloet, Tijds.* IV. 465. — Vlugtige opmerkingen bij het lezen van: „Eene stem uit Indië over het Indische muntwezen." *Ald.* V. 36.

9675. Aanbeveling tot daarstelling eener goede muntinrigting op Java, en adstructie daarvan. *Sloet, Tijds.* IX. 124.

9676. Proeve eener regeling van het Indische muntwezen, gevolgd door een wetsontwerp; door W. C. Mees. *Mees, Muntwezen.* Amst. 1851. 94, 105.

9677. Mededeeling van het advies van den handel te Samarang in 1851, o. a. nopens het herstel van het muntwezen, en het brengen van de munt op eene reële en vaste basis. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 343.

9678. De val van het wetsontwerp tot regeling van het muntwezen in Indië. Beschouwing over die verwerping, speciaal toegeschreven aan de overtuiging dat de kos-

ten van het herstel niet ten laste der kolonie mogen komen. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 95.

9679. Nieuwe verwikkelingen van het muntstelsel in Indië. Klagten over de achterlijkheid in de regeling van het Indische muntwezen in verband met de, bij Indisch Besluit van 30 Junij 1853, gebragte wijziging in de wisseltrekking, en in verband met het adres daartegen van den handelstand te Batavia, dd. 5 Julij 1853. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 198.

9680. Het oordeel van J. J. Rochussen over het muntstelsel. Over den door hem in de Tweede Kamer op 13 Aug. 1853 beweerden nadeeligen invloed van het gemis eener zilvercirculatie op onze Indische vrijhavens, bijzonder op Makasser. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 201.

9681. Uitvoer van gemunt goud uit Java naar Australië. Aanbeveling tot daarstelling eener goede muntinrigting op Java, met het oog op de behoeften van Australië, en het voordeel daaruit. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 266.

9682. De nalatigheid van den Min. van Kol. C. F. Pahud in de regeling van het Indische muntwezen, met verdediging van den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist; naar aanleiding van de discussie in de Tweede Kamer. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 269.

9683. De achteruitgang van Makasser ten gevolge van het muntstelsel. Mededeeling van de berigten, voorkomende in „De Oostpost" van 11 en 18 Mei 1853, No. 20 en 21, betreffende de ondervonden belemmeringen in den handel te Makasser wegens het gemis eener zilvercirculatie aldaar. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. II. 202.

9684. Ledige vaten in plaats van kopergeld. Communiqué; bijzonderheden nopens een te kort op het kopergeld, dat in de Gouvts. pakhuizen te Batavia ligt opgeslagen, met opmerkingen over de sedert 1843 gehouden inspektiën van de koperkas. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 333.

9685. Bijzonderheden nopens de circulatie der Chinesche munt in den Ned. Ind. Archipel, gevolgd door wenken ter verbetering van het muntstelsel aldaar; door J. P. Freys, dd. Febr. 1854. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 281.

9686. „Verslag omtrent de uitvoering der wet tot regeling van het Muntwezen in Ned. Indië over 1855" aan de Tweede Kamer ingediend, dd. 12 Febr. 1856. *Gedr. Stuk.* 1855/6. LXIV. 2. — Het zilvergeld in Indië vloeit weder weg. Opmerkingen naar aanleiding van bovengenoemd verslag, nopens de wegvloeijing van het zilvergeld op Java, in verband met medegedeelde berigten nopens het agio en de wisseltrekking aldaar. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 224.

9687. Een Spaansche matten speculatie van het Gouvernement. Beweerde onbillijke bedoelingen van het Indisch Gouv. met den openbaren verkoop van Mexikaansche dollars. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 71.

9688. De uitvoering der muntwet in Nederlandsch Indië. Een aantooning van de ondoordachte maatregelen van het gouvernement in deze. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 304.

9689. De discussiën in de Tweede Kamer over het plan van H. J. Lion, om den koers der duiten te verminderen. Kritisch overzigt van deze discussiën op 10 Dec. 1857. *T. v. N.* I. 20e j. 1858. I, 15.

9690. Met hoeveel ijver en zorg de muntwet in Ned. Indië wordt ten uitvoer gelegd. Over de oorzaken van het oponthoud in de verzending van het nieuwe kopergeld naar de Buitenbezittingen. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 318.

9691. De uitvoering, die men aan de wet tot herstel van het muntwezen geeft. Aantooning der oorzaken van de heerschende verwarring ter Westkust van Sumatra in de circuleerende koperen specie, sedert de invoering van het nieuwe muntstelsel aldaar. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 122.

9692. Bijzonderheden nopens den toestand van het muntwezen op Sumatra's-Westkust en den invloed daarvan op den handel in de eerste helft der achttiende eeuw; over den te grooten invoer van duiten aldaar, benevens opgave van de spetie en verdere zaken uit Batavia in 1769 derwaarts afgezonden. *Sloet, Tijds.* XIII. 449.

9693. Mededeeling door J. N. Vosmaer, Ao 1860, nopens de uitsluitende gangbaarheid der oude dubbeltjes op de Noordkust van Flores. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 153.

9694. De munt op Java; door N. N. Mededeeling van de klagten, voorkomende in het Bataviaasch Handelsblad van 9 Maart 1860, over den gebrekkigen geldsomloop en het verdwijnen der munt; met lofspraak op het doorzigt, ook in dit opzigt door de koloniale oppositie betoond bij het verwerpen der muntwet. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 324.

9695. Aantooning van den prijs die voor sommige muntspeciën te Batavia betaald werd gedurende 1860. Bijlage A. van het Muntverslag d.d. 28 Mei 1861. *Gedr. Stukken,* 1860—61. LXXXVII. No. 3. *Lion, Geldsomloop.* Bat. 1861. 55.

9696. Brief, dd. 7 Febr. 1860, No. 1258, van den Dir. van finantiën, betreffende het verrigt onderzoek naar het aanmunten en de circulatie van den Indischen gulden en driegulden, bedoeld bij Ind. Stblad van 1815, No. 4 en van 1821, No. 48, alsmede nopens de aanmunting sedert 1818 van tinnen dubbele duiten. *Tijds. Ind. T. L. V. kunde.* X. 4 S. I. 1861. 21.

9697. Verslag, dd. 's Hage 28 Mei 1861, van den Min. van Kol., J. Loudon, omtrent de uitvoering der wet tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië over 1860. Met bijlagen. *Gedr. Stukken,* 1860—61. LXXXVII. No. 2. *Lion, Geldsomloop.* Bat. 1861. 48.

9698. Rekening van ontvangsten en uitgaven tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië, loopende over 1860. Bijlage C. van het Muntverslag, dd. 28 Mei 1861. *Gedr. Stukk.* 1860—61. LXXXVII. No. 5. *Lion, Geldsomloop.* Bat. 1861. 57.

9699. Toepassing der staathuishoudkunde in Nederlandsch Indië. Geld en wisselkoers; door H. J. Lion. Over den uitvoer van zilvermunt uit Ned. Indië, de schade daardoor aan de Regering en het handeldrijvend publiek berokkend, en de middelen om die schade voor den vervolge te voorkomen. Zijnde de artikelen geplaatst in het Bataviasch Handelsblad van 4, 8, 11, 15 en 18 Febr. 1860, No. 10, 11, 12, 13 en 14. *Lion, Geldsomloop.* Bat. 1861. 34.

9700. Het Indische finantie-wezen. Over de tot standkoming en uitvoering der Indische muntwet van 1854, de werking dier wet, vooral met het oog op het wegvloeijen van het zilvergeld, en de daarover door de Indische drukpers ontwikkelde zienswijze; terwijl in de daarstelling eener munt en den verkoop van produkten op Java de ware voorziening moet worden gezocht; alsmede veroordeeling der handelingen van den Dir. van Fin. J. W. C. Diepenheim, betreffende de wisseltrekking, spetie-remise en geldcirculatie. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 231.

9701. Aanbeveling tot oprigting eener munt op Java en tot meerder verkoop van produkten aldaar, zonder erkenning der noodzakelijkheid eener muntverzwakking; naar aanleiding der brochure: „De Geldsomloop in Nederlandsch Indië door H. J. Lion. Batavia 1861." *T. v. N. I.* 24e j. 1862. I. 120.

9702. Over de tegenwoordige geldcrisis op Java. *Econ. Bijblad.* 1862. 402; 1863. 216.

9703. Geldkrisis en rijstkrisis op Java, dd. Java 24 Dec. 1862. Inhoud van een brief uit Java, door „Een geachte hand." *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 225.

9704. Oordeel van de Kamer van koophandel en fabrijken te Amsterdam over de wijze waarop Ned. Indië als het ware van kapitaal en kredietmiddelen van regeeringswege wordt voorzien. *Verslag Amsterdam.* 1862. 13, 14. — Overgenomen in de *Koloniale Jaarboeken.* 3e j. 1863. 438 en in *T. v. N. I.* N. S. 1e j. II. 186.

9705. Geldsomloop en munt in Ned. Indië; door S., dd. Mei 1863. Naar aanleiding van N. P. v. d. Berg's: „Beschouwingen over den geldsomloop in Ned. Indië, Batavia 1862" en „Bedenkingen tegen de aanmerkingen op de brochure, getiteld: Beschouwingen enz." Strekt ter bestrijding van diens meening, dat een munt op Java niet raadzaam is, en de oorzaak der wegvloeijing aldaar van het zilver ligt in de ruime specie-aanvoeren van het Gouv.; met betoog voor een normalen stand der wisselkoers, en over den verkoop van gouv. produkten in Indië. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. I. 319.

9706. De kwestie van den geldsomloop in Nederlandsch Indië, door S. Vissering

dd. Julij 1863, naar aanleiding der brochure „De kwestie over den geldsomloop in Ned. Indie door N. P. van den Berg. Batavia 1863. Gerigt tegen de stellingen van H. J. Lion, en gevolgd door opmerkingen over de oorzaken van den onregelmatigen geldsomloop en de middelen van herstel. *T. v. N. I.* 1863. N. S. 1e j. II. 129. — Brief aan de Redaktie, door S., dd. 's Hage 8 Oct. 1863, met zijn artikel geplaatst in de Arnhemsche Courant van den 7 te voren en getiteld: „Nog iets over den geldsomloop in Nederlandsch Indië; door T. F. S., dd. 's Hage Sept. 1863." Strekt tot toelichting van zijn artikel over dit onderwerp dd. Mei 1863, gerigt tegen de N. Rott. Cour. van 26 Sept. 1863. *Ald.* 328. — De Heer S. Vissering over den geldsomloop in N. Indië; door H. J. Lion. Ook geplaatst in het Bataviaasch Handelsblad, Mail Editie van 29 Oct. 1893, No. 22, tot antwoord op bovengenoemde beoordeeling. *Ald.* 1864. N. S. 2e j. I. 88. — Antwoord aan den heer Lion door S. Vissering, dd. Leiden 1863. *Ald.* 93.

9707. Waar blijft het Ned. Indische geld? door H. E. Moltzer, dd. Amsterdam Feb. 1863. Beantwoording dezer vraag naar aanleiding van en met doorgaande adhaesie aan de brochuren van N. P. van den Berg, getiteld: „Beschouwingen over den geldsomloop in Nederlandsch Indië, Batavia 1862," en „Bedenkingen tegen de aanmerkingen op de brochure, getiteld: Beschouwingen enz." gevolgd door een bestrijding der meening van het Bat. Handelsblad van 26 en 29 Nov. 1862, No. 95 en 96, dat de oorzaak der geldcrisis op Java zou liggen in het consignatie-stelsel. *Econ.* 1863. 137. — De geldcrisis in Indië. Opmerkingen over hare oorzaken, met eene verwijzing naar bovengenoemde beantwoording, in de Koloniale Kronijk; dd. April 1863. *Ald. Bijblad,* 1863. 216.

9708. Nog iets over het N. Indische geld; door H. E. Moltzer, dd. Amsterdam, Julij 1863. Bestrijding, naar aanleiding der brochure: „De kwestie van den geldsomloop in Ned. Indië, door N. P. van den Berg, Batavia 1863", van de stellingen van H. J. Lion, in zijn artikel: „Eene Munt in Indië," geplaatst in het Batav. Handelsblad, Editie voor Nederland van 14 en 28 Febr. 1863, No. 3 en 4, betreffende specie-invoer, wisseltrekking en opheffing van consignatie-stelsel. *Ald.* 1863. 306.

Papierengeld.

9709. Oude muntbilletten; door de Redactie. Opgave van die van 1784—1815, aan het Bat. Gen. aangeboden door H. W. Huffenreuter, te Batavia. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VIII. 3e S. II. 1859. 76.

9710. Mededeeling met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van het besluit, dd. Salatiga 3 Nov. 1827, No. 2 (Ind. St.blad No. 102), tot creatie van obligatiën ten laste der Indische kas, waarvan de opbrengst moet dienen tot inwisseling van het in omloop zijnde papierengeld, en die tevens weder bij 's Lands kas ontvangbaar worden gesteld voor den verkoopprijs van gronden, die door het Gouvern. zullen worden uitgegeven. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel.* 's Hage 1850. 171.

9711. Rapport, dd. 's Hage 2 Jan. 1832, aan den Koning, van den Min. a. i. van Nijv. en Kol., G. G. Clifford, inhoudende zijne consideratiën en advies op het voorstel dd. 3 Junij 1831, No. 724. 13 kabt. van den Gouv.-Gen. van Ned. Indië, J. van den Bosch, tot de uitgifte van bankpapier. koper representerende. *Steyn Parvé, Munt- en Bankw.* Z. B. 1852. Bijl.

9712. Explicatiën van den Oud-Gouv. Gen. v. N. I. J. J. Rochussen, nopens zijne maatregelen ter invoering van het recepissenstelsel sedert 1845, waardoor aan eene groote ongelegenheid van het oogenblik een einde gemaakt, een gunstige en welberekende overgangs-toestand daargesteld, en een grondig herstel voor de toekomst voorbereid is. *J. J. Rochussen, Toelichting enz.* 's Hage 1853. 171. — Aanmerkingen van H. J. Lion, dd. Zutphen 6 Jan. 1854, op deze Explicatiën. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 57.

9713. Het recepissen-stelsel in Indië. Bezwaren in 1846 geopperd tegen den maatregel om, bij eene tijdelijke emissie van recepissen, den gulden van 120 op 160 duiten te brengen, en dat papier daarna gedeeltelijk tegen die waarde weder in te trekken. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 299.

9714. Bijzonderheden nopens de invoering in 1846 in de res. Japara van de recepissen als hoofdmunt. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 369.

9715. Verdediging door J. C. Baud in de

Tweede Kamer der Staten-Gen. van de uitkomsten van het recepissen-stelsel. *Melvill, Moniteur*. II. 2e part. 54.

9716. Het geld in de Oost; door K., dd. Batavia, Febr. 1847. Toelichting van de invoering van het recepissen-stelsel in Nederl. Indië in 1845 en zijne gevolgen. *Leeskab*. 1847, IV. 93.

9717. Vonnissen van het Hoog Geregtshof van N. I., dd. 25 Julij 1848 en 14 Aug. 1851, beslissende dat een schuld ontvangen in zilver, met belofte van restitutie in dezelfde munt, na de publicatie van 26 Maart 1846, kan worden voldaan in recepissen. *Regt N. I.* 3e j. I. 1849. 75; VI. 1851. 99.

9718. Regterlijke beslissing, dat betalingen volgens kontrakt verschuldigd, of in zilveren munt, of in zilver vertegenwoordigend papier met bijpassing van agio, kunnen worden gekweten in Javasche bankbilletten, verwisselbaar in recepissen zonder bijpassing van agio. *a*. Vonnis van den Raad van Justitie te Batavia, dd. 14/28 Mei 1846; *b*. Sententie van het Hoog geregtshof van Ned. Indië, dd. 23/27 Jan. 1847. *Regt N. I.* 4e j. VII. 1852. 453.

9719. Nieuwe uitgifte eener som van twee millioen aan recepissen. Over de vermeerderde uitgifte bij Indisch besluit van 24 Dec. 1849, No. 1, en over het in strijd met de Indische publicatie van 6 Febr. 1846 in betaling nemen door de pachters van meer dan 600 duiten, als bewijzen van den voortdurenden sluikschen invoer van duiten. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 66.

9720. Over de weigering van het Indisch Gouv., om van recepissen, wier ééne helft op de post op Java was verloren gegaan, de wederhelft in te wisselen, en over de slijtage der recepissen; door R. T., dd. Java, Febr. 1855. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 372.

9721. De Gouv. Gen. C. F. Pahud, de Min. van Kol. P. Mijer en de heer J. C. Baud allen radeloos op den 1n Sept. 1857 over de niet-inwisseling der recepissen op dezen datum, de discussiën in de Tweede Kamer hierover, en de houding van den Gouv. Gen. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 388. — Redevoeringen over dit onderwerp in de Tweede Kamer op 21 Julij 1857, door W. R. van Höevell. *W. R. v. Höevell Parlem. Redev.* III. Z. B. 1864. 105.

9722. Uitgifte van muntbilletten, volgens de heeren A. J. Duymaer van Twist, F. A. van Hall, J. J. Rochussen en de Directie der Javasche Bank. Over de noodzakelijkheid hiervan, naar aanleiding der gevoerde discussiën in de Tweede Kamer op 26 Nov. 1859, en het verslag van genoemde Directie van 27 April 1860. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. II. 213.

9723. Publicatie, dd. Batavia 29 Maart 1845, van den waarn. Gouv. Gen. v. N. Indië, J. C. Reynst, houdende verbod aan de Javasche Bank om haar papier tegen specie in te wisselen, en verbod aan de Indische regtelijke magt om van daartoe strekkende regtsvorderingen kennis te nemen. *v. Vliet, Autocratie*. Rott. 1846. 9.

9724. De hooge rentestand; door A. A., dd. Batavia Julij 1854. Aanmerkingen op den door de Bataviasche Weeskamer genomen maatregel tot verhooging der rente op hare uitstaande kapitalen. *T. v. N.* I. 16e j. 1854. II. 280.

9725. Verhandeling over de vorming en plaatsing van kapitalen in Ned. Indië, vooral in partikuliere ondernemingen van handel, landbouw en nijverheid, en de omstandigheden, die daarop van invloed zijn; door J. P. Cornets de Groot, voorgedragen in de alg. verg. op 29 Sept. 1856 van het Indisch Genootschap. *Handel. en Geschr. Ind. Gen.* 3e j. 1856. 243. — Toelichting van deze zijne verhandeling. *Cornets de Groot, Beheer*, 's Hage 1862. 202.

Geldverzendnig, Wissel.

9726. Koophandel van China. Mededeelingen betreffende den uitvoer uit China sedert 1811 van goud en zilver, zoo gemunt als in staven, en den invloed daarvan in de Oost-Indiën, bijzonder te Calcutta. *Letterb.* 1812. I. 415.

9727. Waar blijft het geld, dat naar China gaat? Overgenomen uit het Système colonial, enz. van v. Hogendorp. NB. In de smeltkroes, tot vervaardiging van ornamenten bij de lijk- en rouwplegtigheden der Chinezen. *Rec. o. d. Rec.* XI. 1818. Meng. 322.

9728. Permissie aan Bewindhebbers der O. I. Comp. tot den uitvoer naar Indië van Mexicanen of Spaansche realen van achten. *Res. St. Gen.* 6 Sept. 1692. 594; 28 April 1694. 308.

9729. Resolutie, dd. 10 April 1702, waarbij aan de O. I. Comp. wordt toegestaan eenige gelden tot den inkoop van waren naar Oost-Indië te zenden. *Gr. Placaatbock.* V. 's Hage 1725. fol. 1532.

9730. Vergelijking van het betaalde bij de respective Kamers van de O. I. Comp. voor verzondene contanten naar Indiën, in de twee tijdperken van 1769/70 tot 1780/1, en van 1781/2 tot 1792/3. Zijnde Bijlage No. 7 van het Berigt van XVIIn dd. Amst. 15 Oct. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8. 6441.

9731. Missive, dd. Amsterdam 3 Dec. 1788, van Bewindhebbers der Hollandsche Kamer van de O. I. Comp. om authorisatie op gecommitteerde Raden wegens het niet assureren van eenige penningen bij de verzending naar Indië. *Res. Holl.* 3 Dec. 1788. III. 2042. — Resolutie op de assurantie van penningen aan de O. I. C. gefourneerd. *Ald.* 6 Dec. 1788. III. I. 2098.

9732. Rapport van Gecommitteerden tot de zaken van de munt, tot het effectueren van het conceptrenovatie- en ampliatie-placaat tegen den uitvoer van standpenningen; en op hoedanigen voet hetzelve te werken onder het ressort der O. I. Comp.; en onder welke bepaling dien uitvoer en het doen slaan van pijlstuivers aan dezelve O. I. C. te permitteren. *Res. Holl.* 10 November 1785. V. 3814. — Resolutie op bovengenoemd rapport, tot permissie om de zilveren standpenningen in 1785 gemunt naar Indiën uit te voeren, en voor het vervolg slechts met een kennelijk teeken der Maatschappij in den stempel; met vrijlating van pijlstuivers met H. H. M. permissie te mogen slaan. *Ald.* 17 Dec. 1785. V. 5229.

9733. Verzending door de Eng. O. I. Comp. gedurende 1789 van Spaansch en Fransch geld naar de Oost-Indiën. *Letterb.* III. 1789. 206.

9734. Over den invloed van het zenden van gereed geld door de O. I. Comp. naar hare Bezittingen, en van de Regering in Indië op den cours van het bankgeld, Amsterdam Aug. 1790. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 1912, 1914. — Aantooning der dwaling hiervan. *Vad. Staatsb.* IV. st. 6. bl. 624.

9735. Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de munt, enz. op de remonstrantie van de Generaalmeesters van de munten aan de Staten Generaal, wegens het ligten van de periode concernerende de wisselbanken en de O. I. Comp., uit het concept-placaat, tot weering der transgressiën van den prijs van het munt-materiaal. *Res. Holl.* 14 Januarij 1698. 2. 16.

9736. Missive, dd. Amsterdam 2 Mei 1742, van Bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Staten Generaal, over zekere procedures tegen haar geëntameerd door P. van der Giezen, Heer van Schooter Vlieland, als houder van een considerabele partij wisselbrieven, van den gewezen Gouv. Gen. A. Valkenier ten laste van dezelfde Compagnie. *Res. Holl.* 4 Mei 1742. 297. — Request van P. van der Giezen, zich beklagende over bovengenoemde missive. *Ald.* 11 Mei 1742. 314. — Missive, dd. den Haag 8 Junij 1742, van de Eerste en andere Raden van den Hove, inhoudende hunne consideratiën en advies op bovengenoemde missive. *Ald.* 14 Junij 1742. 350. — Rapport van gecommitteerden over deze missive en request. *Ald.* 22 Sept. 1742. 728. — Resolutie hierop. *Ald.* 12 October 1742. 755.

9737. Billet, dd. Batavia in 't Casteel den 10 Jan. 1785, betreffende het uitsluitend accepteren in 's Compagnie's kas van den Nederlandschen ducaton bij het deponeren van geld voor assignatiën op de Heeren Meesters. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 212.

9738. Vergelijking van de assignatiën en wissels, uit Indiën getrokken, alsmede van de van hier derwaarts bij contracten overgemaakte gelden, in elk der jaren van de twee tijdperken van 1769 tot 1781, en van 1782 tot 1793. Bijlage No. 8 van het Berigt van XVIIn, dd. Amsterdam 15 Oct. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8. 6442.

9739. Billet, dd. Batavia in 't Casteel den 8 Maart 1785, betreffende de wijze van uitbetaling in Nederland der gelden, per Compagnie's Cassa naar Nederland geremitteerd wordende. *Maandel. Ned. Mercurius.* LX. 1786. 212.

9740. Resolutie tot qualificatie van ge-

committeerde Raden om den ontvanger van des gemeenelands middelen te Amsterdam aan te schrijven uit zijne kas te betalen *f* 7400 als restant van coupons van wissels, die Bewindhebberen der O. I. Comp. aan hem niet konden beschikken. *Res. Holl.* 14 Jan. 1795. 24.

9741. Opgave van den gemiddelden wisselkoers te Batavia gedurende 1819. Medegedeeld door P. Mijer. *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 535.

9742. Wisselkoers; door Kabarau, te Buitenzorg. Opmerking, dat C. F. Pahud zich de wisseltrekking uit Indië heeft doen toestaan tegen 104 pCt., terwijl hij die aan den Gouv. Gen. A. J. Duymaer van Twist slechts tegen 103 vergunde. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 408.

9743. Het partikulier belang tegenover het publiek belang. Opmerking door J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer gemaakt in de Tweede Kamer op 26 Nov. 1859, over de hoogst schadelijke operatie in Ned. Indië met opzigt tot de afgifte van wissels aldaar; met lofspraken op den maatregel dientengevolge door den Min. van Kol. J. J. Rochussen genomen. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 325.

9744. Aantooning van den wisselkoers te Batavia op Amsterdam, op London, op Calcutta, op China en op Singapore, en van den koers te Singapore op London, gedurende het jaar 1860. Bijlage B. van het Muntverslag, dd. 28 Mei 1861. *Gedr. Stukk.* 1860—61. LXXXVII. No. 4. *Lion, Geldsomloop.* Bat. 1861. 56.

9745. Bedrag der getrokken gouvernementswissels in de Minahassa in ieder jaar van 1854 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 374. — Idem in de residentie Amboina. *Ald.* 171.

9746. Vergelijkende staat van de in- en uitvoeren van specie, den stand der wisselkoersen te Batavia en Singapore en van den prijs van het Hollandsch geld ter laatstgemelde plaats, in 1863 en 1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* tegenover 165.

9747. Staat van invoer en van uitvoer van muntspecie en papieren geld te Rio, in elk der jaren 1840 tot 1849. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 419.

9748. Mededeeling, dd. Parijs 7 Febr. 1783, van den zakelijken inhoud van een ontwerp ter aanlegging van een Disconteerkas op Isle de France. *Maandel. Ned. Mercurius,* LIV. 1783. 110.

9749. Adres, dd. Batavia Nov. 1862, van den handelstand te Batavia, aan den Gouv. Gen. van N. Indië, om middelen van voorziening in de hoogst gebrekkige wijze van Koopmans-boekhouding onder de vreemde Oostersche handelaren. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 271. — Koopmans-boekhouden; door Mercator. Aantooning der misbruiken en kwade praktijken, voor de krediteuren voortvloeijende uit de hoogst gebrekkige wijze van boekhouding, in zwang onder de Chinesche, Arabische en andere vreemde Oostersche handelaren in Ned. Indië; aanbeveling van de verpligting tot het aanhouden dier boeken in het Maleisch met Hollandsch karakter. Overgenomen uit het Batav. Handelsblad van 31 Aug. 1864, No. 91. *Ald.* 279. — De ordonnantie van 8 December 1855, Ind. Staatsblad No. 79, houdende toepasselijk verklaring van de Europesche wetgeving op de vreemde Oosterlingen. Regtskundige beschouwing over bovengenoemd onderwerp. Overgenomen uit het Indisch Weekblad van het Regt van 30 Jan. en 13 Febr. 1864, No. 31 en 33. *Ald.* 282.

C. COMMUNICATIE- EN TRANSPORTMIDDELEN.

Pakket- en Stoomvaart op Indië.

9750. Besluit van de bewindhebberen der O. I. Comp. ter kamer Amsterdam tot oprigting eener driemaandelijksche pakketvaart naar de Kaap de Goede Hoop, en naar Indië, Amsterdam, Julij 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXXIII. 1788. 2. 1141; *Letterb.* I. 1788. 24.

9751. Berigten van vertrek en aankomst van de pakketschepen. *N. Nederl. Jaarb.* 1788. 1257; 1789. 584, 992; 1790. 135, 237; 1791, 791, 1755; 1792. 495; 1793, 716, 1575, 1952, 1958; 1794, 71, 72, 570, 572, 771, 773. — Overgenomen in *Letterb.* I. 1788. 24, *Ned. Mercurius,* LXV. 1788. 17, 80; LXVIII. 1790. 47, 74.

9752. Mededeeling van de genomen maatregelen voor een accurate verzending en bezorging der brieven en papieren van en naar al de comptoiren van de O. I. Comp. in geheel Indië en de Kaap de Goede Hoop. Amsterdam Aug. 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXIII. 1788. 2. 1257. — Resolutie van de vergadering van XVIIn op 2 Jan. 1789 genomen tot bevordering van genoemde verzending. *Ald.* XXIV. 1789. 1. 815.

9753. Advertentie van wege de O. I. Maatschappij, betreffende het verzenden van brieven en paketten met de O. I. Comp. pakketboot op 1 Junij 1789 en volg. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 584, 992; 1790. 135, 237; 1791. 791; 1755. 1792. 505. 1435; 1793. 831, 1439, 1841; 1794. 170, 1041. — Overgenomen in *Letterb.* II. 1789. 158; V. 1790. 70, 759; VI. 1791. 69; VIII. 1792. 62; X. 1793. 46.

9754. Geschiedkundig overzigt van de stoomvaart op den oceaan, naar aanleiding van het vertrek van het schroefstoomschip Bosphorus, met de brievenmaal uit Engeland naar de Kaap de Goede Hoop. *Tindal & Swart, Verh.* 1851. 471.

9755. Stoombooten tusschen London en Calcutta. Overzigt tot het plan van vestiging eener zeer snelle gemeenschap tusschen London en Calcutta, door middel van stoombooten die van Engeland naar Egypte en van Egypte naar Indië zullen varen. *Letterb.* 1823. I. 334. — Verdere berigten over de zamenstelling eener maatschappij, hare fondsen en ontvangen bijdragen uit Calcutta, vastgestelde stations, duur van den overtogt. *Ald.* 1824. I. 65.

9756. Plan eener linie van stoomschepen van Engeland naar China en Nieuw-Holland, via Saldanha-baai aan de Kaap de Goede Hoop, door R. Wise van Allonby gerigt aan den vice-admiraal E. Tucker. Uit het Colon. Magazine. Jan. 1843. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 160.

9757. Vrede met China. Uit het Colonial Magazine voor Jan. 1843. — Uitzigt op een verbeterden handel met China. Stoomvaart tusschen Engeland en China, alsmede tusschen Engeland en Nieuw-Holland, via Kaap de Goede Hoop, en de voordeelen, welke waarschijnlijk voor beide rijken daaruit zullen voortvloeijen, tengevolge der verandering hunner beiderzijdsche gesteldheid. Gerigt aan den vice-admiraal E. Tucker, door R. Wise van Allonby. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 145. — Overzigt door E. de Waal van dit artikel. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5, 6. bl. 124.

9758. Programma en voorwaarden der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company voor den vervoer naar Oost-Indië en China. *Melvill, Moniteur.* I. 2e partie. 66, 87. — Wijzigingen daarin. *Ald.* II. 2e partie. 17.

9759. Stoomvaart op Oost-Indië. Overzigt der Britsche ondernemingen van dien aard op Indië en Australië en de uitkomsten daarvan, in verband met de tegenwoordige Nederlandsche plannen. *Econ.* 1857. 146.

9760. Opgaven betreffende de communicatiemiddelen met Indië. *Econ. Bijbl.* 1863. 129, 130.

9761. Beschrijving der ijzeren stoomboot, bestemd om op de rivier de Ganges tot het voortslepen van vaartuigen te dienen. Overgenomen uit de Ned. Staats Courant van 4 Aug. 1832. No. 185. *Tromp en Verveer, Tijds.* III. 1832, 2e afd. 78.

9762. Stoomvaart naar Indië; door J. B. Historisch overzigt der pogingen tot daarstelling eener geregelde stoomcommunicatie naar Ned. Indië, met klagten over de werkeloosheid en zucht tot uitstel der regeering, in tegenstelling met hetgeen de Engelschen voor hunne stoomcommunicatie met hunne koloniën hebben gedaan. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 193.

9763. Stoompakketvaart. Mededeeling der verschillende lijnen, met aantooning der voordeelen aan deze vaart boven anderen verbonden, met het oog op Indië, bepaald op Java. *Pilaar en Obreen, Tijds.* XI. 1852. 449.

9764. De versnelde en geregelde gemeenschap met de Nederlandsche bezittingen in Oost- en West-Indië; door F. C. Tromp, inspecteur van Veritas, dd. Amsterdam, Dec. 1854. Mededeeling van de wijze waarop men getracht heeft in 1852 de zaak tot stand te brengen, en aantooning der voordeelen, welke door de mislukking zijn verloren gegaan. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 35.

9765. Opmerkingen over passagiersbooten

naar Indië langs de Kaap de Goede Hoop, door een passagier op een der schepen van de General Screw Steamship Company. Uit het Engelsch. *Swart, Verh.* 1858. 1e afd. 71.

9766. De stoomvaart op Oost-Indië. Ingezonden. Overzigt van het gebeurde met de daarstelling der geregelde stoomvaart in Ned. Indië van Cores de Vries sedert 1847; en geschiedenis der pogingen en van het verhandelde over de oprigting eener stoompakketvaart tusschen Nederland en Indië sedert 1824. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 118.

Over land naar Indië.

9767. Historische herinneringen betreffende de verschillende handelswegen naar Indië, naar aanleiding der voorgenomen doorgraving van de landengte van Suez. *Vad. Lett.* 1857. II. 298.

9768. Over Suez naar Indië. Aard en aanleiding van het verbod door de Turken in 1774 uitgevaardigd tegen het nemen van dezen weg door de Europeanen in het algemeen en de Britten in het bijzonder. Overgenomen uit het British Magazine and Review, Nov. 1783, en ontleend aan de „Observations on the passage to India through Egypt and across the great desert, by J. Capper, Colonel of the East India Comp. London 1783." *Leesk.* 1859. II. 108.

9769. Aanmerkingen over Egypte, Syrie en de magt der Engelschen in de Indiën. Uit het Fransch, naar aanleiding der overlandreis in 1778 van Kolonel J. Capper. Over het belang van dezen weg voor de Engelschen. *Letterb.* X. 1798. 114, 122.

9770. Belangrijk verslag eens nieuwen wegs naar de Oost-Indiën, over Aleppo en Bagdad, enz. Ontleend uit „Donald Campbell's Journey over land to India." *Vad. Lett.* 1797. 2. 33, 37, 120.

9771. Opgaven van de kosten, verbonden aan een reis over land van London naar Bombay in 1839; met mededeeling van het tarief der kosten op de stations, door Hill en Comp. te Cairo vastgesteld voor de reizigers, die de landengte van Suez doortrekken. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 221.

9772. Overzigt der kosten van eene reis met de Engelsche landmail in 1848; door F. Junghuhn, dd. Leiden. Jan. 1851. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 211. *Junghuhn, Terugreis van Java naar Europa.* Zalt-Bommel 1851. 19.

9773. De overlandpost naar Indië. *Leesk.* 1851. IV. 221.

9774. De spoorweg van Alexandrië naar Suez. *Leesk.* 1852. III. 119.

9775. Nieuwe Fransche maildienst op Indië. *Econ. Bijbl.* 1861. 242.

9776. Een kapittel uit een onuitgegeven dagboek. De bezwaren tegen de mailreis; door H. J. Lion. Aanbeveling om die reis te nemen via Bombay. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 234.

9777. Officiëele kennisgeving in de Staats Courant betreffende de hervatting der tweede halfmaandelijksche mail op Indië. *Econ.* 1861. 386.

9778. Doorgraving van de landengte van Suez, en resultaten der hervorming van den toestand der fellahs in Egypte. *Econ. Bijbl.* 1863. 124.

9779. Correspondentie op Oost-Indië met de mail. Berigt van den Min. van Kol. ter mededeeling van bijzonderheden, alsmede van het tarief. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 397. — Correspondentie op Oost-Indië. Advertentie van den Min. van Fin. betreffende de dagen der expeditie met de mail. *Ald.* V. 1845. 226.

9780. Brief, dd. Batavia 14 Oct. 1846, door P. Bleeker aan de Redactie van het T. v. N. I., inhoudende klagten over de hooge frankeering van gedrukte stukken van Java naar Nederland per Over-landmail te verzenden, in tegenstelling met Engelsch Indië, alsmede naschrift van de Redactie. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia 1846, 4e d. 114.

9781. Brief aan de Redactie, door N. N. Over de nalatigheid der post-administratie in Nederland in het bezorgen der Indische mailbrieven, en over de frankeering dier brieven met postzegels. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 381.

Stoomvaart in Indië.

9782. Stoomvaart in Neêrl. Indië, door den Luit. t/z. P. A. J. Blois van Treslong Prins, dd. Dec. 1842. Schets sedert 1824. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844.

243 — Idem in Oost-Indië. Historisch overzigt van 1824 tot 1843, gevolgd door eene opgave der tijden, waarin Z. M. stoomschepen bepaalde afstanden in Indië gemiddeld afleggen. *Ald.* V. 1845. 89.

9783. Mededeelingen en beschouwingen betreffende een geregelde stoomcommunicatie tusschen Engeland en Singapore, te beginnen op 1 Jan. 1846; alsmede aanbeveling eener stoombootdienst tusschen Batavia en Singapore, door P. Melvill van Carnbee, Luit. t/z. dd. 10 Maart 1845. *T v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 212, 4e d. 127—129.

9784. Inrigting der geregelde stoombootdienst tusschen Batavia en Singapore, en tarieven voor personen en goederen. *Melvill, Moniteur.* II. 2e partie. 33.

9785. Mededeelingen betreffende de voorgenomen onderneming, door W. Cores de Vries, tot vestiging eener vermeerderde en versnelde stoomcommunicatie in den Ned. Indischen Archipel, alsmede betreffende de bevordering en ondersteuning daarvan door het Gouvernement. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 167.

9786. Betoog tot aanbeveling van het plan van W. Cores de Vries tot het daarstellen eener geregelde stoomvaart in den Ned. O. I. Archipel. *P. van Swieten, Kolon. Aangelegenh.* 's Hage 1849. 35. — Wederlegging van dit betoog. *M. H. Jansen, Nadenken. Ald.* 32.

9787. Inhoud van het kontrakt in 1850 aangegaan met W. Cores de Vries tot daarstelling eener geregelde stoomvaart in Ned. Indië. *Versl. O. I.* 1850. 50.

9788. Wensch dat te Banjoewangie een gouvernem. stoomboot worde gestationeerd, om hulp te bieden aan de scheepvaart van straat Bali. *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 226.

9789. Aantooning der behoefte aan eene stoomcommunicatie in den Ned. Ind. Archipel door particuliere ondernemers; alsmede overzigt der pogingen van W Cores de Vries tot oprigting eener maatschappij voor zoodanige communicatie. *T. v. N. I.* 1850. I. 443.

9790. Opgave van de voornaamste bepalingen van de overeenkomst in 1854 aangegaan met W. Cores de Vries tot het onderhouden eener geregelde pakketvaart door middel van stoomschepen in den Ned. O. I. Archipel. *Versl. O. I.* 1854. 101.

9791. Opgave van de voornaamste bepalingen van de overeenkomst in 1854 aangegaan met de Nederl. Indische Stoomboot-Maatschappij tot het verrigten van den mailpakketdienst tusschen Batavia en Singapore. *Versl. O. I.* 1854. 100.

9792. Stoomboot-korrespondentie van Borneo's Westkust. Lof aan het voornemen van het Indische Gouvernement om de stoombootdienst van W. Cores de Vries ook tot de Westkust van Borneo uit te strekken. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 280.

9793. Opmerking betreffende het Indisch besluit van 30 Julij 1855 No. 1, tot het aanleggen van steenkolen-depôts door den geheelen Indischen Archipel, meer bepaald met het oog op het tegengaan van zeerooverij. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* VI. N. S. III. 1857. 155.

9794. Over de onbeloonde verdiensten van W. Cores de Vries wegens de daarstelling eener versnelde communicatie in Ned. Indië, en de moeijelijkheden door het Gouvernement hem in den weg gelegd ter verkrijging van het benoodigde hout voor den aanbouw zijner schepen. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 27.

9795. De onderneming van W. Cores de Vries. Aanmerkingen over het gerezen verschil met het Gouvernement betreffende zijne stoombooten. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 189.

9796. Stoomvaart in Indië. Prospectus van H. J. Lion voor eene stoomvaart tusschen Batavia, Samarang, Soerabaya en tusschenliggende plaatsen in korrespondentie met een stoombootdienst tusschen Soerabaya, Bezoeki en tusschenliggende plaatsen aan de eene, en tusschen Batavia en Singapoera aan de andere zijde; alsmede beschouwingen hierover. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 250.

9797. Berigt nopens de dagelijksche dienst in 1859 van de stoomboot Bennet tusschen Onrust en de reede van Batavia. *A. W. P. Weitzel, Batavia.* Gorinchem 1860. 5, Noot. Overgenomen in het *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 313, Noot.

9798. Beschouwingen over de stoompakketvaart in Ned. Indië, naar aanleiding der in de Staats-Courant van 25 Maart 1859, No. 72, publiek gemaakte voorwaarden daarvoor. *Sloet, Tijds.* XVII. 478.

9799. Wederlegging van het min gunstig

oordeel over den particulieren ondernemingsgeest in Indië van den heer Rochussen, onder verwijzing naar het voorgevallene met de stoompakketvaart van W. Cores de Vries, en den afvoer van producten, ook als bijdrage tot de wijze van aanmoediging der particuliere industrie in Indië, de beschikking over de Indische fondsen en het verkeerd ingrijpen van het Opperbestuur. *Lion, Hoe Indië.* 's Hage 1861. 71—80 en Bijl.

9800. Gunstig oordeel over de voorwaarden voor de uitbesteding der stoompakketvaart in West-Indië, beginnende met 1 Jan. 1866. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 184.

9801. Staat, gevende een overzigt van de stoomschepen van W. F. A. Cores de Vries in Ned. Indië, en van de verrigte diensten. 1864. *Verslag* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 80.

9802. Tekst der verschillende tarieven voor passagiers en vrachtgoederen, in 1864 van kracht voor de stoomschepen van W. F. A. Cores de Vries, en van de dienstregeling voor 1865 in Ned. Indië. *Versl.* 1864. *Kamer K. N. Batavia.* 83, 92, 87.

9803. Over het vooruitzigt dat de mail van China op Australië over Ternate zal loopen. *T. v. N. I.* 17e j. 1865. I. 64.

9804. Over het belang der daarstelling eener stoomvaart tusschen Australië en Tjilatjap of een der nieuw opengestelde havens op de Zuidkust van Java. *Sloet, Tijds.* XVII. 477.

9805. Een nieuwe weg naar Australië. Opgave der lijnen tot vermindering van den afstand van Engeland. *Leesk.* 1862. IV. 229.

9806. Stoomgemeenschap van Java met de Australische kolonien. Mededeeling van den inhoud van het request dd. 24 April 1865, en daarbij gevoegde Nota van de ontwerpers A. van Hoboken en Zonen te Rotterdam en de firma Reynst en Vinju te Batavia, ter erlanging van eene concessie met geldelijke ondersteuning voor den aanleg van een stoomvaartonderneming tusschen Batavia via Timor-Koepang en Kaap York, naar Brisbane en Sydney, alsmede van den inhoud van het hierop uitgebragt Advies, dd. 28 April 1866, No. 77, van de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia aan de Indische regering. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 220.

9807. Stoomgemeenschap tusschen Singapoer en Australië over Batavia of Makassar. Overneming uit de „Singapore Free Press" van de mededeelingen en beschouwingen over het plan van Earl tot daarstelling eener directe communicatie tusschen Singapore en Noord-Australië over zee, en van daar over land met Adelaïde per paardenpost. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. I. 307.

9808. Over eene subsidie onzerzijds van eene stoombootdienst tusschen Australië en Java, door W. Quarles van Ufford. *Econ.* 1866. *Bijbl.* 321—323.

9809. Bijzonderheden nopens de daarstelling door het Gouvernem. van New-South-Wales op Boobay of Post-eiland, bij het westelijk inkomen der Torres-straat, van een depot van levensmiddelen, en het gebruik daarvan te maken. *Swart, Verh.* 1857. 1 afd. 292.

9810. De handel op de Westkust van Amerika en de Oostkust van Azië. Extract uit een rapport van de financiën der Vereenigde Staten; met aantooning, in verband met een spoorweg over de landengte van Panama, wat door ons voor den handel van Java zou moeten worden gedaan, ook met het oog op China en Japan. *Sloet, Tijds.* V. 141.

9811. Over de uitzigten eener verbinding van het Oosten met het Westen over de landengte van Panama, in verband met den handel op de Westkust van Amerika en het Oosten van Azië, en over den spoorweg op die landengte, ook over de Memorie van Aron Palmer hierover. *Tijds. v. N. I.* 1849. II. 369. — Zie ook daarover en vooral nopens de stoom vaart op Australië: *Tindal en Swart,* 1849. 358.

Brievenpost in Indië.

9812. Besluit van den Gouverneur en Raden van Java, dd. 26 Aug. 1746, tot oprigting te Batavia van een Brief-comptoir; alsmede inhoud der ordonnantie op dit stuk. *Nederl. Jaarb.* I. 1747. 1. 422.

9813. De posterijen op Java en de postbeambten. Over de gebrekkige inrigting van de dienst der brievenpost op Java en de daarbij bestaande misbruiken. *T. v. N. I.* 1850. II. 78.

9814. Misbruiken en gebreken in het postwezen op Java, door X., dd. Samarang,

20 Julij 1851. Klagten over het ontvreemden van waarden uit brieven. Met Naschrift van „de Redactie". *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 290.

9815. Klagt over spionnering bij de brievenposterij in Ned. Indië, en wel speciaal op Sumatra. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 266.

9816. Brievenposterij op Java, door V. R., dd. Banjoewangi Mei 1857. Klagten over de voortdurende achterlijkheid der brievenposterij in Ned. Indië, niettegenstaande de uitzending van J. J. Theben Terville en zijne voorstellen tot hervorming. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 118.

9817. Over den hoogst gebrekkigen toestand van de brievenposterijen in Ned. Indië en de handelingen van het Gouvernement in deze ter verbetering. *Sloet, Tijds.* XV. 136.

9818. Zonderlinge adviezen omtrent het postwezen op Sumatra, dd. Batavia, 6 Sept. 1859. Aanmerkingen op de adviezen door de plaatselijke autoriteiten op Sumatra's Westkust gegeven omtrent de reorganisatie van het postwezen aldaar. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 55.

9819. Schets der bestaande inrigting en van hare gebreken, met aanwijzing van vereischte verbeteringen en afkeuring van de langdurige vertraging der reorganisatie van het postwezen in Indië. *Lion, Hoe Indië.* 's Hage 1861. 10—23.

9820. Vraag aan den Min. van Kolon. G. H. Uhlenbeck, of een regeling van het postwezen in Ned. Indië spoedig kan worden tegemoet gezien, gedaan door de Comm. van Rapport. in de Tweede Kamer, dd. 5 Mei 1862. *Gedr. Stukk* 1861—62. XLIV. No. 4, bl. 7. — Toestemmend antwoord hierop. *Ald.* No. 5, bl. 7. — De regeling van het postwezen in Ned. Indië. Opmerkingen over bovengenoemde toezegging *T. v. N. I.* 24e j. 1862 I. 392.

9821. In werking treding van het Reglement op de brievenpost in Ned Indië, goedgekeurd en bekrachtigd bij Kon. Besl. van 22 Junij 1862. No. 81. *Econ.* 1862. 284.

9822. Posterijen in de res. Menado. Mededeeling door D. F. W. Pietermaat, gewezen res. aldaar, en door den kap.-luit. ter zee L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840 *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 116.

9823. De eerste telegraaf op Java. Berigt nopens een ondervonden moeijelijkheid bij de lijn van Batavia naar Buitenzorg. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. I. 84.

Paardenposterij in Indië.

9824. Duffin, over de boodschaploopers in Oost-Indië. Beschrijving van het beroep der Pattamars. *H. Vad. Bibl.* 1810. 2 st. 373.

9825. Klagten van J. F. G. Brumund over de postpaarden op Java, dd. 14 Julij 1841. *T. v. N. I.* 3e j. 2e d. Batavia 1840. 686, 697. Overgenomen in de *Vad. Lett.* 1842. II. 240, 247.

9826. Klagten van F. Junghuhn over de paardenposterij op Java. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 1e d. 125, 126; 2e d. 27, 35 Noot, 224.

9827. De paarden- en brievenpost op Java; door R. T., dd. Java. Febr. 1854. Klagten over hare inrigting en werking. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 370.

9828. Circulaire van den res. van Tagal, dd. Jan. 1849, No. 265, aan de ambtenaren en ingezetenen der residentie, ter kennisgeving dat is toegestaan het kosteloos gebruik van paarden voor de reis naar de vendutie in het residentiehuis te Pekalongan van den inboedel van S. D. Schiff, benoemd directeur der kulturen. *T. v. N. I.* 1850. II. 137

Transport in Indië.

9829. Wagens met zeilen in China. *Letterb.* IX. 1798. 130.

9830. De olifanten op Sumatra. Aansporing om deze dieren als transportmiddel te gebruiken, en eerst mislukte proefneming in Benkoelen. *T. v. N. I.* 2e j. II. 291. — Zie hierover *Sloet, Tijds.* XV. 515.

9831. Mededeeling van het advies van den handel te Samarang in 1851, o. a. nopens de verbetering in de communicatie met de reede en de binnenlanden. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 344.

9832. Bijzonderheden nopens de hooge vervoerloonen in de ads.-res. Montrado in 1861. Medegedeeld door M. von Faber. *Tijds. I. T. L. en V.kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 488.

9833. Mededeelingen en opmerkingen door E. de Waal, over de verbetering der middelen van vervoer op Java *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No 4, 5 en 6. bl. 266.

9834. Prijsvraag, dd. 1 Junij 1778, van het Batav. Gen. in Ned. Indië: „Voor die een beter voertuig dan de buffelkarren der Javanen uitvindt, hetgeen minder log, doch even sterk zijnde, meerder zwaarte kan vervoeren." *Verh. Bat. Gen. N. I.* I 3e dr. 1826, voorberigt. 20. — Idem: „Voor die zoodanige buffelkarren laten maken, als minder log, even sterk, en voor het vervoer van meerder zwaarte dan die der Javanen, en bij zijn landvolk ten minste vier daarvan in gebruik brengt. *Ald.* — Idem: „Voor die aantoont, hoedanig, door een werktuig, het groot timmerhout, over ongelijke gronden, met meerder gemak en minder kosten, spoediger dan nu geschiedt, uit de binnenlanden van Java naar het strand of de rivieren vervoerd kan worden, en ligter voort te trekken zij. *Ald.* — Verslag nopens het ingekomen antwoord. *Ald.* Naberigt VII; II. 3e dr. 1826. 7.

9835. Over het slepen van houtvlotten op de Noordkust van Java, van den Hoek van Sidajoe naar Batavia. Met afbeeldingen. Door J. Büchler. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IX. 1849. 45.

9836. Aanteekeningen door H., dd. Batavia, Junij 1850, betreffende het ondoelmatig vervoer der balken in de Preanger Regentschappen. *T. v. N. I.* 1850. II. 212.

9837. De locomotief voor het transport van suikerriet en suiker van den heer S. J. Crawfurd. Mededeelingen en opmerkingen over deze uitvinding op Java. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. II. 207.

9838. De vergeten laadbooten voor Banka, door N. N., dd. Batavia, 2 Sept. 1854. Berigt dat bij eene inschrijving voor de levering van laadbooten ten dienste van Banka gebleken is, dat de vroeger geleverde nog ongebruikt doch vervallen voorhanden waren. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 340.

9839. Bijzonderheden nopens het transportwezen in de Minahassa, betreffende o. a. de in 1857 en 1858 uit Nederland gezonden ijzeren assen en wielen. Uit het administratief verslag over 1858 van de res. Menado, door J. A. van der Chys. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 161.

9840. Opheffing van de monopoliseerende inrigting van de praauwenveren te Batavia, Samarang en Soerabaya, en daarstelling door partikuliere associatiën van een praauwenveer te Batavia en te Soerabaya. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 33.

Uitbesteding van transport enz.

9841. Advertentie van den Dir. van 's lands produkten en civiele magazijnen, voor het eerst geplaatst in de Javasche Courant van 12 Junij 1828, mededeelende de resultaten van gehouden uit- en aanbestedingen ten dienste van den lande, en wel die betreffende den overvoer van zout van de hoofddepôts naar de verkooppakhuizen van Java. *T. v. N. I.* 1849. 2 d. 235.

9842. Waarom rijzen de transportkosten van het zout zoo aanzienlijk? Aanwijzing van gebreken in den voet van overvoer van het zout uit de plaatsen van aanmaak naar de verschillende oorden van Ned. Indië. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 61.

9843. Een brief van Tjilatjap over een transportcontract, door N. N., dd. Tjilatjap, 10 Junij 1860. Mededeeling van bijzonderheden en beschouwingen over een onderhandsch contract sedert 1846 gegeven aan de firma Paine, Stricker en Co., voor het transport van zout naar de Zuidkust van Java en den terugvoer van producten naar de Noordkust. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 191.

9844 Brief van den scheepskapitein Eschauzier aan den Direct. der producten en civiele magazijnen P. B. J. de Veer, dd. Batavia . . Jan. 1852, inhoudende zijn aanklagt dat aan hem willekeurig is onthouden de vracht voor overgevoerde koffij van Menado. Overgenomen uit de „Straits-times and Singapore Journal of Commerce" van 10 Febr. 1852, No. 570. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 84. — De regtvaardiging van een verongelijkte. Lof aan het Hoog Geregtshof van Ned. Indië, wegens zijn onpartijdige uitspraak over den scheepskapitein Eschauzier; met mededeeling van het vonnis, dd. 26 Aug. 1852. *Ald.* 391.

9845. Reglement op het houden van uitbestedingen in Ned. Indië van 17 Junij 1829, Ind. Staatsblad 1829, No. 67. — Over het verbindende voor het Indisch Gouvernement der bepalingen van het reglement, meer speciaal in de wijze van uitbesteding van het

vervoer van 's lands producten en civiele goederen voor de jaren 1860, 1861 en 1862, door den res. van Samarang in 1859. Arrest H. R. van 18 Maart 1864, No. 1022*. *v. d. Honert, Verz. gemengde zaken*, XXI. 1866. 325.

9846. Noodzakelijkheid der spoedige invoering eener gematigde vrijheid van drukpers in Indië, door een voorbeeld aangetoond, door O., dd. Soerabaya Mei 1851. Verhaal van de uitbesteding van 's Gouvernementswege in 1848 voor den overvoer binnen boord van eenige houtwerken van Oedjong-Pangka bij Grissee naar Batavia. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. II. 145.

9847. Missive, dd. Amsterdam 24 April 1786, van H. H. XVIIn aan de Staten-Generaal, tot een verandering van hun Hoog. Mog. resolutie van 4 Jan. 1743 omtrent de bepaling der goederen, die bij publieke uitbesteding aan den minst aannemende, door de O. I. Comp. mogen ingeslagen worden. *Res. Holl.* 17 Mei 1786. II. 1e dr. 2030 — Resolutie hierop. *Ald.* 1 Junij 1786. III 1e dr. 2413.

9848. Aanmerkingen over de leverantie in Nederland van de behoeften voor de Indische administratie door middel der Nederlandsche Handelmaatschappij naar Indië te zenden, en aanprijzing van de leverantie in Indië door plaatselijke mededinging. *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 31.

9849. De overvoer van Harderwijk van troepen bestemd voor Indië. Beweerde schandelijke wijze van overvoer der naar O. I. bestemde troepen van Harderwijk naar de plaats van inscheping. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. II. 388.

9850. Kurieuze wijze van uitbesteden, door Z. K., dd. Java. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. I. 369.

9851. Brief aan „de Redactie" door P. C., dd. Soerabaya, Sept. 1857. Over de afwijking van het beginsel omtrent uitbestedingen te Batavia, en over de buitengewone bevoordeeling door het Indisch Gouvernement van de Engelsche firma John Pryce en Co. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 58.

9852. Twee brieven over eene uitbesteding en geen uitbesteding. Tekst van beide ter mededeeling van de zonderlinge handelwijze van het Indisch Gouvernement, ten aanzien eener gehouden uitbesteding in 1854 der leverantie van rijst en olie voor Banka aan G. L. J. van der Hucht voor de firma John Pryce en Co. *T. v. N. I.* 16e j. 1854. II. 334. — Het contract van levering voor Banka. Over de verlenging voor een jaar van bovenomschreven contract. *Ald.* 17e j. 1855. II. 416. — Het Banka-contract; door L., dd. Batavia, 9 Sept. 1856. Mededeeling van den afloop van de uitbesteding in 1856 der leverantie van rijst en olie voor Banka aan G. L. J. van der Hucht, voor de firma John Pryce en Co., gevolgd door eenige opmerkingen. *Ald.* 18e j. 1856. II. 410. — De leverantie van rijst en olie voor Banka. Mededeeling van de oorzaken, waardoor de uitbesteding in 1856 zonder concurrentie heeft plaats gehad. *Ald.* 19e j. 1857. I. 85. — De verpachting van het contract voor Banka. Onstelselmatigheid der uitbesteding in 1856. *Ald.* 230. — Dat noemt men uitbesteding! dd. Batavia, Febr. 1857. Toelichting van bovengenoemde aantooning. *Ald.* 356. — De uitbesteding der leverantie van rijst voor Banka, dd. Batavia, Mei 1857. Berigten nopens deze te Batavia en te Soerabaya gehouden uitbesteding op 5 Mei 1857; met aantooning van de verkregen voordeelige resultaten in tegenstelling met die van het vorige jaar. *Ald.* II. 126. — Relaas, dd. 's Hage 25 Oct. 1862, van het gebeurde te Batavia in 1854 met de aanschaffing der voor het Gouvernement benoodigde rijst op het eiland Banka, te zamengesteld door E. de Waal, en dienende tot zelfverdediging ter zake zijner bemoeijingen, als fung. algemeen secretaris der Indische regeering, met deze leverantie, zonder uitbesteding, onder het bestuur van A. J. Duymaer van Twist, wiens redeneering als lid der Tweede Kamer op 25 Febr. 1859 tot opheldering van deze zaak teveus wordt medegedeeld; met de adhaesie hieraan van den Min. van Kol. J. J. Rochussen. *De Waal, Oude zaak*, 's Hage 1862. — Nog eenige mysteriën in de zaak der leverantie voor Banka; door Y. R., dd. Soerabaya 30 Sept. 1857. Bijzonderheden omtrent de in 1856 plaats gehad hebbende uitbesteding der leverantie van rijst en olie, benoodigd voor Banka en onderhoorigheden; dienende tot opheldering van al hetgeen reeds hierover is publiek gemaakt. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 53.

9853. Een paar vragen, waarvan de beantwoording niet onbelangrijk zou zijn; door X. Y. Z. Betreffen den hoogen en uiteenloopenden prijs der levering van voeding aan de gevangenen te Tangarang en te Bekassie, en aanprijzing eener publieke uitbesteding daarvan. *T. v. N. I.* 22e j. 1860. I. 199.

D. HANDEL EN SCHEEPVAART.

1. Handel in het algemeen.

9854. De Handelsvoordeelen van de reizen ter ontdekking ondernomen; door Douglas. *Vad. Lett.* 1787. II. 2. 30.

9855. De handel van Rome met Oost-Indië in ouden tijd. *Boekz.* Julij 1849. 75.

9856. De handelsbetrekkingen van Europa met Oost-Indië over Egypte, in vroeger en later tijd; door M. A. M. 's Gravesande Guicherit, dd. Delft 1 Sept. 1859. Geschiedkundig overzigt. *Tijdsp.* 1859. II. 305, 362.

9857. Prijsvraag van de Geschiedk. Klasse der K. Maatsch. te Göttingen voor 1807, over den aard en uitgebreidheid van den handel van Konstantinopel ten tijde van de kruisvaarten. *Letterb.* 1806. I. 49.

9858. Beantwoording door M., van de vraag: „Hoe kwamen de Oost-Indische waren vóór Vasco de Gama in Europa?" *Tijds. aank. ond.* XI. 1846. 377.

9859. Oost-Indische handel der Venetianen vóór de ontdekking van de Kaap. *Letterb.* X. 1798. 95.

2. Handel op verschillende landen.

Japan.

9860. Rapporten van den ed. praesident N. Couckebacker, betreffende den handel in Japan, Tonquyn metten aencleven van dien. Anno 1635. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 279. — Zie ook VIII. 1852. 271.

9861. Het oordeel van den Gouv.-Gen. van Imhoff over den handel met Japan, in 1744, dd. Batavia 26 Junij 1744. *T. v. N. I.* 16e j. 1853. I. 317. — Resultaat der beraadslagingen naar aanleiding dezer memorie in rade van Indië gehouden, in 1744. *Verh. Bat. Gen. N. I.* XIV. 1833. 165.

9862. Naar Japan aangelegd de schepen Comp. Welvaren en Gynwensch, dd. Batavia 23 April 1773. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXVI. 1724. 3.

9863. Essai historique, statistique et politique sur le commerce du Japon par Ph. F. de Siebold. *Melvill, Moniteur.* 1846/47. 29, 111; 1847/48. 247, 333.

9864. Brief, dd. 27 Febr. 1858, van den Min. van Kol. aan de Kamer van koophandel te Amsterdam over den handel op Japan. *Swart, Verh.* 1858. 1e afd. 130.

9865. Iets over onze handelsbetrekkingen met Japan. *Sloet, Tijds.* XVIII. 36.

9866. Handel der Nederlanders op Japan, door den Franschen korvet-kapitein Favin Lévêque. *Tindal en Swart, Verh.* V. 63.

9867. Over den handel met Japan en de retourvracht van daar zoo niet voor de Europesche dan voor de Oostersche markt. *Sloet, Tijds.* XVIII. 310.

9868. De handel op Japan, de Japansche muntkwestie, door J. K. W. Quarles van Ufford. *Econ. Bijblad.* 1860. 67.

9869. De schorsing van den Japanschen handel, door J. K. W. Quarles van Ufford. *Econ.* 1860. 141.

9870. Wensch tot oprigting te Nagasaki van een magazijn van Nederduitsche boeken, in verband met de toezegging der Regering aan Zwolsche boekhandelaars om bij de onderhandelingen met Japan bedacht te zijn op de bevordering van den invoer aldaar van Nederduitsche boek- en plaatwerken. *Sloet, Tijds.* XIII. 110.

9871. Over de noodzakelijkheid van de inrigting van entrepôts in de opengestelde havens van Japan, en de stappen hiertoe gedaan; benevens opgave der meest gewilde handelsartikelen in dat rijk. *Verslag Amsterdam.* 1862. 14, 15, 95. Zie hierover *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 438; *Sloet, Tijds.* XXIV. 128.

9872. Gesteldheid en uitzigten in Japan. Medegedeeld door J. K. W. Quarles van Ufford. *Econ. Bijblad.* 1863. 225, 226.

9873. Traktaat van vriendschap en koophandel gesloten tusschen de Nederlandsche Regering en de Regering der Lioe Kioe eilanden. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 3.

China, enz.

9874. Missive, dd. 's Hage 20 April 1728, van bewindhebberen der O. I. Comp. van de Kameren residerende in de Provincie Holland, wegens den staat van de navigatie en handel van de Ned. O. I. Comp. op China. *Res. Holl.* 21 April 1728. I. 361.

9875. Considerans van het besluit, dd. Batavia 25 Mei 1773, tot het provisioneel aanleggen van het schip de Jonge Hellingman naar China. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXVII. 1774. 2. — Zijn vertrek naar China, dd. Batavia 7 Junij 1773. *Ald.* 3.

9876. Iets over den Engelschen handel op China, zijne belangrijkheid ook in vergelijking met dien van andere Europesche natiën, van 1772–95. Uit het Hoogduitsch. *Letterb.* XI. 1799. 14.

9877. Missive, dd. Londen 16 Sept. 1785 van den Nederl. Extra ord. Envoyé aan het hof van Groot Brittannië, van Lynden, nopens de vermeerdering van het getal der schepen door de Engelsche O. I. Comp. naar China te zenden. *Res. Holl.* 17 Dec. 1785. V. 5215.

9878. Opgave van het getal schepen gedurende 1787 te Canton in China aan- en afgevaren. *Letterb.* I. 1788. 166.

9879. Over den nieuwen handel op China met zee-ottervellen en andere visch-bontwerk, van de Amerikaansche kusten. Getrokken uit Dixon's Reize rondom de wereld. Londen 1789. Verslag sedert zijn begin in 1785. *Letterb.* III. 1789. 38. — Verdere mededeelingen over deze onderneming. *Ald.* V. 1790. 39, 45.

9880. Opgave van het getal schepen der verschillende Europesche natiën gedurende 1789 te Canton aangekomen. *Letterb.* VII. 1791. 55.

9881. Mededeelingen betreffende het herstel van den handel tusschen Rusland en China. *Letterb.* VIII. 1792. 84.

9882. Schepen door bewindhebberen der O. I. Comp. ter Kamer Amsterdam in dienst gesteld, om over Batavia naar China te stevenen. Amsterdam Sept. 1794. *N. Nederl. Jaarb.* XXIX. 1794. 2. 1205, 1211.

9883. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van een staat, aantoonende het getal Nederlandsche schepen, die te Canton zijn aangekomen en van de waarde der invoeren en uitvoeren, die aldaar onder Nederlandsche vlag hebben plaats gehad, berekend in Spaansche daalders of piasters en in guldens, in elk der jaren 1825 tot 1847. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel.* 's Hage 1850. 265.

9884. Overzigt van den Nederlandschen handel op China gedurende de jaren 1825—1847. *Tindal en Swart, Verh.* 1848. 439.

9885. Vergelijking van de uitvoeren uit Groot Brittannië naar China in 1827 en thans. *Sloet, Tijds.* XIX. 105, 106.

9886. Verslagen omtrent den handel van Nederland met China. *Tindal en Swart, Verh.* VII. 440.

9887. Onze Naburen. II. Sjina. Staten der artikelen van in- en uitvoer van China, en het bedrag daarvan, met toelichtingen, benevens opgave der scheepvaart- en handel-usantiën aldaar; door Tonco Modderman Jr. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 7, 8 en 9, tegenover 200, en vlgg.

9888. Twee edicten van den Hoppo belast met het oppertoezigt over den zeehandel te Canton aan de Hong-kooplieden, waarvan de kopij ontvangen is bij de Engelsche factory, op den 20 Oct. 1825. Uit het Chineesch in het Engelsch vertaald door J. F. Davis. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 5. bl. 3.

9889. Uittreksel uit het Canton Register, 4 Febr. 1828. Overzigt van den handel aldaar gedurende het geeindigd saisoen. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 10. bl. 62.

9890. Uitzigten op een verbeterden handel met China en op een direkte stoomvaart naar China, ten gevolge van den gesloten vrede. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 145.

9891. Commerce de l'Europe avec la Chine en 1846. Een beschouwing over het Britsch handelstraktaat aldaar. *Melvill, Moniteur.* II. 2 partie, 6.

9892. Cijfers nopens de scheepvaart en

de haven van Shanghai gedurende de laatste zes maanden van 1854. *Sloet, Tijds.* XIII. 424.

9893. Overzigt van handel en scheepvaart te Kanagawa gedurende 1860, ontleend aan „the North China Herald." Hierin is aangetoond het opmerkelijk verschil in de betaling van regten aldaar tusschen Amerikaansche en Nederlandsche schepen. *Econ.* 1861. 421.

9894. Staat van uitvoer van Kanagawa of Yokohama in 1861. *Econ.* 1862. 263.

9895. Over het belang van een handel- en scheepvaart-verdrag met China. *Verslag Amst.* 1862. 15. — Overgenomen in *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 438.

9896. Marktberigten te Kanagawa van de firma de Cooningh, Carst en Lels; alsmede handelsberigten uit Japan. *Econ. Bijblad.* 1860. 815, 326, 431.

9897. Het belang van het Amur-gebied voor onzen Indischen handel. *Sloet, Tijds.* XVII. 220; XXIII. 88.

9898. Opgave der voornaamste waren van uitvoer en van invoer, tijdens de Ned. O. I. Comp. in Siam handel dreef. Zijnde Bijlage 9 der Memorie, dd. 25 Febr. 1858, van J. K. J. de Jonge. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 456.

9899. Korte beschrijving van Siam en zijn handel met aansporing aan het Nederlandsch Gouv. om nieuwe handelsbetrekkingen met dat rijk aan te knoopen. Mededeelingen nopens den handel op Siam. *Sloet, Tijds.* XIII. 417; XX. 170.

9900. Over de belangrijkheid van Cochin-China voor den Nederlandsch-Indischen handel. *Sloet, Tijds.* XIX. 105.

Perzië.

9901. Stukken betreffende den handel van Perzië en de Golf van Bengalen, 1633. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* X. 1854. 76. — Zie ook VIII. 1852. 336. — Verslag van Prof. P. J. Veth over de belangrijkheid dezer stukken. *Ald.* VIII. 1852. 450.

9902. Stukken over den handel van Perzië en de Golf van Bengalen, 1634 Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* X. 1854. 164. — Zie ook VIII. 1852. 336.

9903. Voorbeeld van Abbas, den koning van Persiën, tot verbetering van den koophandel. *Vad. Bibl.* V. 1793. 2 st. 561.

9904. Traktaat van koophandel en zeevaart tusschen Nederland en Persië. *Swart, Verh.* 1858. 2e afd. 149.

3. Handel van verschillende volken.

Amerikanen.

9905. Aantooning door „een Aardrijkskenner" van de bezwaren, verbonden aan de vaart en handel der Noord-Amerikanen in de Oost-Indiën. Sept. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 1576.

9906. Missive, dd. Amsterdam 29 Nov. 1786, van H. H. XVIIn aan de Staten Generaal inhoudende het verlangde berigt op de Missive, dd. New York 6 Juni 1786, van den Nederl. Min. Plenipot. bij de Vereenigde Staten van America, van Berckel, over de te nemen maatregelen tegen de vaart der Noord-Americanen op de Kaap de Goede Hoop. *Res. Holl.* 20 Dec. 1786. V. 1e dr. 5255. — Idem dd. 3 Julij 1787, kennis gevende, dat een der schepen uit America naar Oost-Indiën bestemd, naar Batavia was uitgeklaard, en gedestineerd om alle zoowel Engelsche als Hollandsche comptoiren aan te doen *Ald.* 16 Aug. 1787. VI. 5173.

9907. Bijzonderheden nopens den handel en de scheepvaart van New-York en Philadelphia op de Oost-Indiën, Madras en Mauritius. *Letterb.* I. 1788. 24.

9908. Bijzonderheden nopens den toenemenden handel en scheepvaart van Philadelphia op Oost-Indië en China *Letterb.* II. 1789. 48, 55.

9909. Mededeelingen betreffende de eerste handelsreis van Nieuw York op Bengalen met den Amerikaanschen Oost-Indievaarder Chesapeak. *Letterb.* III. 1789. 134.

9901. Missive, dd. Philadelphia 5 Julij 1790, van den Nederl. Consul Heineken

concernerende de vaart en handel der Amerikanen op de Oost. *Res. Holl.* 24 Sept. 1790. 844.

9911. Mededeelingen betreffende den toenemenden handel der Vereenigde Staten van Noord Amerika op Indië en China. *Letterb.* VIII. 1792. 121, 119.

9912. Bijzonderheden nopens de oorzaken van den regtstreekschen pelterijhandel van Noord-Amerika op China. *Letterb.* 1802. I. 219.

9913. De handelsbetrekkingen der Amerikanen met China. 1800—1828. Overgenomen uit het „Asiat. Journal" No. 175. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 12. bl. 34.

9914. De pelterij-handel tusschen de Noordwestkust van Amerika en China, uit het Colon. Mag. voor Jan. 1843. Geschiedkundig overzigt ten betooge van het regt van eerste inbezitneming door het Engelsche gouvernement van het de meest winstopleverende gedeelte der pelterijkust van N. Amerika, tegenover de handelingen in deze van Rusland en de Vereenigde Staten. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 109.

9915. Overzigt en beoordeeling door E. de Waal van het voorgaand artikel over de pelterijhandel tusschen den N.-W.-kust van Amerika en China. *Ind. Mag.* I Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 122.

9916. De handel op de Westkust van Amerika, en de Oostelijke kusten en eilanden van Azië. Brief van J. M. Clayton met een memorie betreffende de onafhankelijke Oostersche volken, en bevattende een ontwerp om den Amerikaanschen handel in het Oosten enz. te openen, uit te breiden en te beschermen, aangeboden aan den president en het kabinet, door Aron Haight Palmer, raadsheer in het Hoog Geregtshof der Vereenigde Staten, dd. Washington 14 April 1849. *T. v. N. I.* 1849. 2e d. 369.

9917. De handel op de Westkust van Amerika en de Oostkust van Azië. Mededeeling van een Extract uit het Rapport op 9 Dec. 1848 door de Secretarissen der Schatkist aan het Congres van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika aangeboden en gevolgd door een aantooning, in verband met een spoorweg over de landengte van Panama, wat door Nederland voor den handel van Java zou moeten worden gedaan ook met het oog op China en Japan. *Sloet, Tijds.* V. 1850. 141.

Engelschen.

9918. Redenen voor onsen trafiek in Indiën. Memorie, A°. 1604 door de Oost-Indische Compagnie van Londen aangeboden aan de Engelsche Regering tot uiteenzetting van de redenen en de noodzakelijkheid van den Britschen handel op Oost-Indiën, onder bovenstaanden titel in de Nederlandsche taal overgebragt. Met toelichting. *De Jonge, Opkomst.* I. 1862. 283.

9919. Request, dd. Mei 1682, van eenige koopliedén te London aan den Koning, om vergunning of van een aandeel in de O. I. Comp., of tot oprigting van een afzonderlijk fonds voor den handel op Oost-Indië; alsmede afwijzing van het tweeledig verzoek. *Holl. Mercurius.* XXXIII. 1682. 175.

9920. Brief, dd. London Sept. 1751, van een koopman aan de participanten der Engelsche O. I. Comp. tot het nemen van maatregelen tegen progressen der Franschen op de kust van Coromandel, door bevordering van eigen vaart en handel op die kust. *Eur. Mercurius.* LXII. 1751. II. 245.

9921. Schets van den handel der Engelschen op Oost-Indiën. *Koopman.* III. 1771. 98.

9922. Jaarlijksche uitvoer van opium uit Bengalen. *Vad. Lett.* 1787. II. 2. 551. Noot.

9923. Opgave der waarde aan goederen uit Oost-Indië, sedert 1 Jan. 1788 aangebragt in de magazijnen van de Engelsche O. I. Comp. in Engeland. *Letterb.* I. 1788. 95.

9924. Sterkte der Oost-Indische vloot in Engeland, gedurende 1789 uitgerust voor Oost-Indië en China. *Letterb.* II. 1789. 55.

9925. Opgave van het getal schepen door de Eng. O. I. Comp. naar Oost-Indië in commissie gesteld, de plaatsen hunner bestemming en tonneninhoud, voor 1790. *Letterb.* III. 1789. 101.

9926. Berigten, dd. Calcutta 14 Aug. 1790, nopens het verval van den handel bij alle Europesche etablissementen aan de kust van Koromandel. *Letterb.* VI. 1791. 70.

9927. Raming van de uitgebreidheid van

den handel der Engelsche O. I. Comp. op Indië en China. *Letterb.* VII. 1791. 103.

9928. Vergelijking van de grootste takken des Britschen handels; nam. die op de Oost- en West-Indiën. *Letterb.* III. 1795. 7.

9929. Over den handel op de kust van Coromandel, historische schets van dien der Engelschen, Hollanders, Franschen, Deenen en Portugezen. *Oecon. Court.* V. 1802. 147, 154, 161, 169.

9930. Advertentie, dd. Londen 4 Maart 1803, van de carga van hun schepen van Bengalen en van twee van China, zoowel voor rekening van de Engelsche O. I. Comp. als voor gepriviligeerden. *Oecon. Court.* VI. 1803. 270. – Idem, dd. 15 April 1803, van de Notitie der met verscheidene O I. schepen alhier gearriveerde goederen en specerijen. *Ald.* 310. — Idem, dd. 22 April 1803, van de carga van het schip Anna van Bengalen. *Ald.* 317.

9931. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé van de resolutiën genomen in de „Algemeene Raadsvergadering van de Vereenigde Compagnie van kooplieden van Engeland, handelende op de Oost-Indiën, den 26 Jan. 1813"; inhoudende de bezwaren en beweringen tegen de openstelling des handels op Indiën. *Steyn Parvé, Kolon. Monopoliestelsel.* 's Hage 1850. 45, 270.

9932. Waarde der in- en uitvoeren in Britsch Indiën van 1816 tot 1825, en van 1826 tot 1835. *De Kopiïst.* 1e j. 2e d. Batavia 1842. 85.

9933. Verslag, bij het Engelsche Hoogerhuis uitgebragt, omtrent den vreemden Indischen handel. Uit the Courier van 7 Mei 1820. Resultaat van het onderzoek naar den tegenwoordigen staat en de vooruitzigten van een vrijen handel op Indië en China, met het oog op de belangen der O. I. Comp. en den toenemenden handel van N. America. *Star.* III. 1821. 467.

9934. Engelands handel met Oost-Indiën; door J. R. Vergelijkend overzigt over 1823 en 1827, van het getal schepen, tonneninhoud, waarde van den invoer en uitvoer, getal ponden in- en uitgevoerde kaneel, koffij, boomwol, peper; alsmede het getal ponden ingevoerde suiker, thee, indigo, zijde uit Indië en uit China. *Letterb.* 1829. II. 108.

9935. Iets over de uitbreiding van een meer gematigd stelsel, in de Engelsche Navigatie-wetten. Handel en vaart op de Oost-Indiën. Debatten in het Engelsch Parlement op 15 Mei 1827, voorafgegaan door aanmerkingen over dit onderwerp, getrokken uit The Times. *Hermes.* 2e j. 1827. No. 9. bl. 3.

9936. Een uittreksel uit het Engelsch vertaald van een vertoog, ten opschrift hebbende: De tegenwoordige staat en de uitzigten in de toekomst van den vrijen handel en de colonisatie in Indië. Londen 1828; door P. de Haan Pz. Aantooning van de uitwerkselen, welke op eenige producten van Indië door Engelsche kapitalen en industrie verkregen zijn, in tegenoverstelling van andere producten op welke die invloed niet is toegelaten. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 9. bl. 3; No. 10. bl. 3, 12. — Inhoudsopgave van dit artikel. *Letterb.* 1833. II. 180.

9937. Fragment eener redevoering, door Mr. Shuttleworth te Manchester gehouden, in eene vergadering, bijeengeroepen, om de belangen van den vrijen handel tegen het verlengen van het charter der Oost-Ind. Comp. te handhaven. Aantooning der grieven tegen het monopolie van de Eng. O. I. Comp, ontleend uit de Oriental Herald van Junij 1829. 523. Vertaald door ***. *Hermes,* 4e j. 1829, No. 11. bl. 3, 5. — Scheepvaart en handel op Indië en China. Vertaling van een vertoog, getiteld: „The East India and China trade" geplaatst in het Asiatic Journal van Junij 1829, 686, ter verdediging van het monopolie der Eng. O. I. Comp. en ter wederlegging der tegen haar ingebragte beschuldiging. *Ald.* No. 12. bl. 3. — Mededeeling dat de vertaling van deze twee Memoriën is geschied door P. de Haan Pz. *Letterb.* 1833. II. 181.

9938. Waarde van den in- en uitvoer in Bengalen, in 1834—35, 1835—36, en 1836—37. *De Kopiïst.* 1e j. 2e d. Batavia 1842. 85.

9939. De handel van Britsch Indië, door J. T. Buys. Statistisch overzigt van de handelsbeweging van Engelsch Indië langs de zeezijde met alle deelen der wereld in 1841, 1842 en 1843, als ook in 1851, 1852 en 1853. Ontleend aan Tabellen van 1841—1853, door de Board of trade bekend gemaakt. *Wet. Blad.* 1857. III. Bijblad 27.

9940. Opgave van de voornaamste voorwerpen, die de artikelen van handel uitmaakten tusschen Ceylon en den Indischen Archipel; door Jonathan Rigg. Batavia

26 Febr. 1844. *T. v. N. I.* 6e j. 2e d. Batavia 1844. 244.

9941. Over de handelswetgeving der Engelsche Koloniën en de ontwikkeling van Britsch Indië en Ceilon. *Lion, Hoe Indië* enz. 's Hage 1861. 25, 26.

Zweden.

9942. Opgave, dd. Amst. 9 Julij 1781, van de carga van het Zweedsche O. I. Comp. schip den 23 Junij 1781 van Canton in China te Gothenburg gearriveerd, welke den 10 Sept. aanstaande verkocht zal worden *Vl. Indic.* VI. 1781. No. 2. bijv.

9943. De Zweedsche Oost-Ind. Comp. zendt gedurende 1789 geene schepen naar China. *Letterb.* II. 1789. 48.

9944. Zending in 1790 van het schip Gustavus de Derde naar China door de Zweedsche O. I. Comp. *Letterb.* V. 1790. 159.

9945. Prijzen der goederen bij de Zweedsche O. I. Compagnie binnen Gothenburg op 8 Dec. 1800 verkocht. *Oecon. Court.* IV. 1801. 274.

Deenen.

9946. Carga van het Deensche schip van Ceylon in Julij 1622 in Denemarken gearriveerd, benevens bijzonderheden nopens den verkoop, enz. *Wassenaer, Hist. Verh.* III. 1623. 66.

9947 Bijzonderheden nopens den goeden staat van de negotie des Doorl. Conincx van Denemarken in Oost-Indiën, en hoe verre de handel hem daar strekt in 1624. *Wassenaer, Hist. Verh.* VII. 1625. 97. — Idem in 1625. *Ald.* IX. 1625. 7.

9948. Missive, dd. Hamburg 29 Sept. 1730, van den Ned. Res. Mauricius, inhoudende zijne consideratiën over het stellen van nadere orders, om de Engelsche en Nederlandsche onderdanen te beletten portie te nemen in vreemde O. I. Compagniën, of hare schepen te assureren, met het oog op den handel der Deensche O. I. Comp. *Res. Holl.* 26 October 1730. 868.

9949. Aantooning van den aangroei en het gewigt des Deenschen Aziatischen Handels gedurende de tijdvakken 1775—77, 1778—82, en 1783—86. *Letterb.* I. 1788. 160.

9950. Advertentie der Bewindhebbers van de Deensche O. I. Comp. van den verkoop te Kopenhagen op 27 Jan. 1779 der ladingen van hare schepen Kasteel van Dansburg en Tranquebar, met opgave van hetgeen waaruit zij bestaan. *Vl. Indic.* I. 1779. No. 3, bijv.

9951. Berigten nopens den handel der Deenen aan de Kaap de Goede Hoop in 1781 en 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1320.

9952. Inhoud van het besluit der Deensche Regering tot voorwaardelijke vergunning aan vreemde schepen van den invoer van Oost-Indische goederen. *Letterb.* VI. 1796. 135.

9953. Bijzonderheden nopens den sluikhandel van Londonsche firma's met Deensche schepen op en van Oost-Indië, ontleend aan de brieven en berigten aan de leden der O. I. Comp. rondgedeeld. *Oecon. Court.* I. 1799 207.

9954. Advertenties van de carga van Deensche schepen, van de verkoopingen te Kopenhagen, en prijzen der verkochte goederen. 1800—1803. *Oecon. Court.* III. 1800. 134; V. 1802. 236, 246, 279, 292, 323, 343, 366, 412, 413; VI. 1803. 38, 39, 92, 100, 309, 310. VII. 1803. 124, 126.

Duitschers.

9955. Tekst der secreete resolutie op 2 Junij 1728, ter Generaliteit genomen op de Missive, dd. London 28 Mei 1728, van de Nederl. extra ord. Ambassadeurs Graaf van Welderen en Sylvius, over een schip te Hamburg uitgerust naar China; alsmede aanschrijving aan den Ned. resident aldaar Mr. J. J. Mauricius om deze zaak te onderzoeken. *Res. Holl. Sec.* VIII. 3 Junij 1728. 82.

9956. Missive, dd. Hamburg 8 Junij 1728, van den Ned. Res. aldaar, Mauricius, ingekomen ter Generaliteit, inhoudende het negatief resultaat van zijn onderzoek naar het equiperen te Hamburg van een schip

naar China. *Res. Holl.* 26 Junij 1728. I. 591.

9957. Missive, dd. Berlijn 21 Junij 1749, van den Secr. van den Nederl. extra ord. Envoyé aan het Hof van Pruissen, Graaf van Gronsveld, betreffende het vertrek uit Stettin van een schip naar Oost-Indië. *Res. Holl.* 1 Julij 1749. I. 474.

9958. Aankomst te Batavia van een Pruissisch schip, Mei 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1185, 1488.

9959. Verzoek om consideratie en advies aan de gecommitteerden tot de zaken van de zee, enz. op de missive, dd. Brussel 6 Junij 1718, van den Nederl. Res. aan dat Hof, Pesters, over het vertrek uit Ostende naar Oost-Indië van een schip, genaamd de Keizer, en van de aankomst aldaar van een schip uit Oost-Indië, beide op den 2n en 4n te voren. *Res. Holl.* 15 Junij 1718. 373.

9960. Request, dd. 24 Nov. 1783, van Guaita en Co., kooplieden te Amsterdam, om verklaring dat een bij hun ontvangen commissie om te Amsterdam en Rotterdam assurantie te effectueren voor een gedeelte der lading en vracht van het Oostenrijksch schip van Marseille tot Oost-Indiën, niet valt in H. H. M. M. Plakaat van den 19 Junij 1723, tegen de vaart uit de Oostenrijksche Nederlanden op Indiën geëmaneerd; of anders dispensatie van hetzelve, en wel zonder resumtie, om de bepaalde commissie. *Res. Holl.* 26 Nov. 1783. II. le dr. 1346.

9961. Missive, dd. Livorno 30 Sept. 1776, van den Adj.-Consul Kerfbijl, over het vertrek van een keizerlijk schip naar de kust van Coromandel. *Res. Holl.* 11 December 1776. II. 1508.

9962. Missive, dd. Weenen 17 Mei 1780, van den Nederl. extra ord. Envoyé en Plenipot. aan het keiz. en kon. Hof, F. C. van Degenfeld Schonburg, over de aankomst in Spanje van het Oostenrijksche Oost-Indische retourschip Joseph en Theresia, te Triest te huis behoorende. *Res. Holl.* 30 Junij 1780. I. 571.

9963. Eene prinselijke rede; door S. Vissering, dd. Zeist, 18 Julij 1860. Opmerkingen o. a. nopens het voorstel van den Hertog van Brabant tot de leiding van den ondernemingsgeest in België naar China, Japan, Oost-Indië en Australië, naar aanleiding van „Een zitting van den Belgischen Senaat. Redevoering van Z. K. H. den Hertog van Brabant (op 17 Febr. 1860). 's Hage, 1860." *Gids*, XXIVe j. N. S. 13e j. 1860. II. 161.

Franschen.

9964. Arrest, dd. Versailles 2 Februarij 1783, tot vaststelling van een fonds voor een commercie-expeditie voor China, onder directie van Grandclos-Meslé. *Maandel. Ned. Mercurius.* LIV. 1783. 109.

9965. Opgave der schepen en hun inhoud in 1788 in Frankrijk uitgerust naar Oost-Indiën, China, Isle de France en Bourbon zoo door de Compagnie als particulieren. *Letterb.* I. 1794. 150.

9966. Verslag nopens de ingekomen antwoorden bij de Maatschappij van Wetenschappen en Kunsten te Bordeaux, dd. 21 April 1801, op de door haar uitgeschreven prijsvraag, of de haven van Bourdeaux afzonderlijke voordeelen aanbiedt voor het drijven van handel op Indië, boven de andere Fransche havens. *Letterb.* 1801. I. 333.

Portugeezen.

9967. Toestand van den Oost-Indischen handel der negotianten in Portugal; benevens carga van een O. I. kraecke binnen Lissabon gekomen in October 1622. *Wassenaer, Hist. Verh.* IV. 1623. 21.

9968. Memorie van de goederen door de Portugesche galioten in den jare 1637 in Japan gebracht. *Begin en voortgang* 1646. II. *Reis W. Schram.* 84.

9969. Bijzonderheden nopens het Decreet, dd. 8 April 1739, van den koning van Portugal, inhoudende verbod tot den invoer van Oost-Indische waren in zijne landen met vreemde schepen. *Eur. Mercurius*, L. 1739. I. 257, 316.

9970. Missive, dd. Lissabon 14 April 1739, van den Nederl. Res. van Til, heb-

bende tot Bijlage, een nieuw decreet, dd. 8 April 1739, van den Koning van Portugal, tegen den invoer van Oost-Indische waren met vreemde schepen. *Res. Holl.* 22 Mei 1739. 258. — Idem van 23 Julij 1743, met drie bijlagen, rakende de klagten van de kooplieden aldaar over de harde executie van bovengenoemd decreet, dd. 8 April 1739. *Ald.* 27 Augustus 1743. 379.

9971. Decreet, dd. Aug. (?) 1751, van den Koning van Portugal tot herroeping van het verbod tot den invoer der Oost-Indische koopgoederen in zijne landen met vreemde schepen. *Eur. Mercurius.* LXII. 1751. II. 136.

Spanjaarden.

9972. Missive, dd. Madrid 4 Julij 1768, en 23 Jan. 1769, van den Ned. extra ord. Envoyé en Plenipot. aan het Hof van Spanje, Doublet van Groenevelt, omtrent het equiperen te Cadix van het Spaansche schip Venus, met bestemming naar de Philippines, via de Kaap de Goede Hoop. *Res. Holl.* 6 Augustus 1768. 717; 15 April 1769. I. 686.

9973. Missive, dd. Madrid 4 en 15 Febr. 1768, van den Ned. extra ord. Envoyé en Plenipot. Doublet van Groenevelt aan de Staten Generaal, over het expedieren uit Cadix van het Spaansche schip „El buen Consego", kapitein Juan de Casens, via de Caap de Goede Hoop naar Manilla, om op de Oost in kaneel te handelen. *Res. Holl.* 12 Maart 1768. 1e dr. 206. — Missive, dd. Madrid 18 Nov. 1771, van den Ned. extra ord. Envoyé en Plenipot. aan het Hof van Spanje, van Heeckeren, aan de Staten Generaal, betreffende het retour van het Spaansche schip El buen Consego, via de Kaap de Goede Hoop naar Manilla. *Ald.* 14 Dec. 1771. II. 1279.

9974. Staat des Spaanschen handels op de Indiën in 1788. *Letterb.* IV. 1790. 111.

Italianen.

9975. Opgave van de lading van twee Toskaansche schepen uit Bengalen te Livorno aangekomen. *Letterb.* II. 1789. 40.

4. Handel der Hollanders op Oost-Indië.

Algemeen.

9976. Extrait de l'histoire philosophique et politique des établissements des Européens dans les Indes par Raynal. Edition de Genève. 1781. Voor zooveel betreft den handel en scheepvaart van Holland. *Eph. de l'opinion,* II. 42.

9977. Schets van den handel die Europa met de Oost-Indiën voor den laatsten oorlog had; door B. van der Oudermeulen, dd. 10 Nov. 1785. *van Hogendorp, Stukken.* 's Hage 1801. 338.

9978. Gewichtige waarheden Oost-Indiën en den handel met hetzelve betreffende. Overgenomen uit Anquetil Duperron's Oost-Indiën met betrekking tot Europa. *Oecon. Court.* I. 1799. 17.

9979. Prijsvraag door de Derde klasse van het kon. Ned. Instituut in 1843 uitgeschreven, over „Een geschiedkundig overzigt van de handelstelsels, welke de volken van Europa, bijzonder de Nederlanders, ten aanzien hunner volkplantingen en bezittingen in andere werelddeelen hebben gevolgd, benevens eene beoordeelende beschouwing van de beginselen te dezen opzigte thans aangenomen." *Ned. Jaarb. R. W.* VI. 1844. 368. *Letterb.* 1844. I 13. — Herhaald voor 1847. *Ald.* 1847. II. 61. *Ned. Jaarb. R. W.* VII. 1845. 368. *Jaarb. Kon. Instituut* 1847. 147.

9980. Etablissementen der Nederlanders in den Oost-Indischen Archipel, door Jacob Swart vertaald overgenomen uit de Annal. Marit. et Colon. par Baget et Poirré, Aug. 1843, getrokken uit het Journaal van Dubouget, korvets-kapitein. Geschiedkundig overzigt van de vestiging en de gevolgde staatkunde der Nederlanders in O.-Indië. *Tindal en Swart, Verh.* IV. 693.

9981. Nederlandsche etablissementen in de Oost-Indiën en Japan. Vertaald overgenomen en met aanmerkingen voorzien door Jacob Swart uit de Annal. Marit. et Colon. van 1844; en aldaar getrokken uit een rapport van den kommandant Favin Lévêque, dd. 17 Junij 1843. Zijnde beschouwingen en cijfers betreffende de productie en den handel aldaar. *Tindal en Swart, Verh.* V. 50.

9982. Verhandeling over den invloed van koloniën op het Moederland, door P. Simons. *Rec. o. d. Rec.* XXII. 1829. Meng. 45.

9983. Turgot's bewijs, dat de koloniën het Moederland zoo voordeelig niet zijn, als men meestal meent. Uit de „Politique de tous les Cabinets de l'Europe pendant les règnes de Louis XV et XVI. Hamb. 1794." Betoog voor de volkomen vrijheid van handel en scheepvaart. *Vad. Bibl.* VII. 1795. 2 st 134.

9984. Prijsvraag voor 1812 van het Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, naar den invloed van de vaart en koophandel op Oost- en West-Indiën op het vermogen en de bevolking van de Vereenigde Nederlanden, zoo als ook op de levenswijze en de zeden der ingezetenen. *Letterb.* 1810. I. 410. — Herhaald voor 1815. *Ald.* 1814. II. 137; 1815. II. 267. — Idem voor 1817. *Ald.* 1817. II. 21.

Begin en Inrichting.

9985. Eerste poging tot de vaart en den handel op de Oost-Indiën door Nederlanders; door S. Uittreksel, dd. 21 Januarius 1522 (1523), uit de Chronyck van Antwerpen van 1500 tot 1574 door F. G. V. Frans van Mieris, Leyden 1743." *Letterb.* 1827. II. 115.

9986. Schets van den Hollandschen handel en scheepvaart op de Oost-Indiën. Historie van derzelver oorsprong en vorderingen. *Koopman* II. 1770. 17.

9987. Artikelbrief door Graaf Maurits aan de bevelhebbers van de vier eerste schepen naar Oost-Indië uitgereikt op 16 Jan. 1595; alsmede de instructie, door de reeders aan den scheepsraad van de vloot medegegeven, dd. Amsterdam 17 Maart 1595. *de Jonge, Opkomst.* I. 1862. 204, 212.

9988. Aanstelling, dd. 's Hage, 12 Mei 1598, door Prins Maurits, van Jacob Jansz. Huydencooper tot capiteyn op de schepen genaamt de Hope, behoorende tot de expeditie onder Olivier van Noort. *v. d. Chys, O. I. Comp.* Leyden 1857. 189.

9989. Ontwerp-commissie en ontwerp-instructie, voor de coopvaarders gedestineert naar Oost- en West-Indië ter coopvaardije, op 17 Dec. 1599 ingeleverd aan de Staten Generaal door de admiraliteiten, en op 22 daaraanvolgende vastgesteld. *de Jonge, Opkomst.* I. 1862 247.

9990. Memorie door Jacob van Heemskerk opgesteld over de wijze waarop, naar zijne bevinding op de kustplaatsen van Java en in de Molukken, de handel moet gedreven worden. (Anno 1600?) *de Jonge, Opkomst.* II. 1864. 448.

9991. Brief geschreven uit Banda, door Adriaen van Veen, aan zijnen vice-adm. Jacob van Heemskerck in Amsterdam, dd. 15 Sept. 1600, inhoudende berigt van hetgeen hem en zijne medgezellen in den Banda-Archipel is wedervaren. *de Jonge, Opkomst.* II. 1864, 465.

9992. Articulen ende ordonnantien dwelke zijne Princelicke Excell. Mauritius, geboren Prince van Orangen, Grave van Nassau, res. Stadhouder van Hollandt ende Zeelandt, ende Admirael van der Zee, ordonneert ende beveelt, dat opde acht schepen varende nade landen ende eylanden van Oost-Indien, ende andere plaetzen oostelycker gelegen, gedurende deselve voyagie onderhouden ende waargenomen sullen worden, onder den Admiraal Jacob van Heemskerck in 1601. *v. d. Chys, O. I. Comp.* Leyden 1857. 175.

9993. Ordre, op verzoek van de Eerste O. I. Comp. te Amsterdam, aan de Nieuwe Compagnie aldaar, om den stuurman Reijer Cornelisz. niet in haren dienst mede te nemen. *Res. Holl.* 1 December 1600. 2e dr. 437.

9994. Bedenkingen tegen de brieven van den koning van Frankrijk aan Prins Maurits op het stuk van de navigatie en negotie op Oost-Indië ten faveure van den Nederlandschen koopman Pieter Lijntgens. *Resol. Holl.* 12 Januarij 1605. 2e dr. 384; 11 April 1606. 2e dr. 855.

9995. Acte, voor de Oost-Indische Compagnie, daar bij verboden werdt buyten de Compagnie niet te handelen op Oost-Indiën, in dato den 1 Julij 1606. *Gr. Placaatboek.* II. 's Hage 1664. fol. 1323. *Hist. Verh. O. I. C.* I. 1768. 523.

9996. Placaet, dat geen ingezetenen buyten dienst van de Oost-Indische Compagnie, sich vervorderen te varen voorbij de Cape de bone Esperance, ofte door de Strate van Magellanus, in dato den 9 September

1606. *Resol. Holl.* 10 Sept. 1606. 2e dr. 1001. *Gr. Placaatboek.* I. 's Hage 1658. fol. 547. *Hist. Verh. O. I. C.* I. 1768. 525. — Resolutie tot uitvaardiging van dit plakaat *Resol. Holl.* 24 Aug. 1606. 2e dr. 980.

9997. Verklaring van Jan Janss. de Vries van Alkmaar, dat hij niet meer contrarie het Placaat en octrooi der Ned. O. I. Comp. zal varen, zoo als hij heeft gedaan om de Cape de bonne Espérance naar Mauritius om ebbenhout voor zijn reeder Jan Heuft te Dordrecht, en zooals hem wederom is verzocht. *Res. Holl.* 5 October 1606. 2e dr. 1010.

9998. Discours ghestelt bij den Admiraal C. Matelief op den staet en de handel van Indië. 1607. *Begin en Voortgang* 1646. II. *Reis C. Matelief.* 72.

9999. Resolutie perpetueel op het maintineren van de vrije zeevaart op Indië tegenover de eischen van Spanje. *Res. Holl.* 15 Maart 1608. 2e dr. 510. — Vertoog van de Bewindhebberen der O. I. Comp. op het stuk van de continuatie van de trafique in Indië, te handhaven bij de vredesonderhandelingen met Spanje. *Ald.* 5 November 1608. 2e dr. 736. — Middelen beraamd tot handhaving der vrije vaart tegenover Spanje. *Ald.* 6 November 1608. 2e dr. 738 en 5 Junij 1609 2e dr. 940.

10000. De vaart door de straat van Magellanus en in de Zuidzee gehouden ter beschikking van de Heeren Staten Generaal. *Res. Holl.* 4 Nov. 1613 tot 23 Januarij 1614. 2e dr. 53.

10001. Lijste van de schepen de welcken in de Indiën op verscheyden plaatsen waren in de maent van Julio 1616 tot den eynden des zelven jaers. *Begin en Voortgang* 1646. II. *Reis Verhoef* 129.

10002. Commissie of acte van aanstelling. dd. 5 Maart 1617 door J. P. Coen, van Pieter van den Broecke tot President en Commandeur der schepen Middelburgh en de Duyve, met bestemming naar Madagaskar en Suratte. *Begin en Voortgang* 1846. II. *Reis v. d. Broecke* 67.

10003. Stukken betrekkelijk den handel enz. in Indië, door J. P. Koen, 1622—1623. Medegedeeld door P. A. Leupe, o. a. tekst van het »Cort verhael van 't proffijt, dienst ende nutticheyt dat de heeren bewinthebberen der generale vereenichde Nederlandsche Compagnye in Japan souden mogen genieten, by soo verre haar edele de Chinese handel bequame, volgens den voorslach van den edelen heer gouv. gen. Jan Pieterss. Coen. Actum opt compt. Firando dezen 25 Sept. Anno 1622." *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 58. Zie ook VIII. 1852. 269.

10004. Kort verhaal, in 't welke voor oogen gesteld en nagespoord werd, of de onkosten, die de E. Maatschappij tot vervolg van den Tsjineeschen en Japanschen handel te lijden heeft, ook zoodanige winsten konnen opbrengen, dat de lasten daaruit niet alleen goed gemaakt, maar dat ook daarenboven een goede somma jaarlijks kan overgelegd, dan of wel de contanten, daartoe noodig, met meer winst op andere plaatsen zouden kunnen besteed. en aangelegd werden, ten einde dit aan de Heeren Bewindhebberen der Vereenigde Oost-Indische Maatschappij, mitsgaders aan den Gouverneur Generaal, en de Ed. Raden van Indiën, mogt werden vertoond: door Pieter Nuyts, Actum in de stad Zeelandia, op Formosa. 10 Febr. 1629. *Valentijn* IV. St. II. c. 63.

Monopolie en Particuliere handel.

10005. Placaten van den 13 Mey 1634, 26 Junij 1635, en 13 Mei 1642, waerbij verboden wert aan boort van de Oost-Indische Retourschepen met eenich vaartuijch zonder consent van de Bewindhebbers te comen. *Gr. Placaatboek.* I. 's Hage 1658. fol. 554. *Hist. Verh. O. I.* II. 1772. 388. — Remonstrantie der O. I. Comp. tot handhaving dezer placaten. *Res. Holl.* 28 Nov. 1657. 2e dr. 1558.

10006. Instructie voor de schepen Egmont ende 't Seepaert, gaende met den anderen in Compagnye nae de golff van Persia, om aldaer 't haere verrigt hebbende, te vertrecken, namentlijck Egmont nae de Cabo de Bona Esperance, ende 't Zeepaert naer het vaerwaeter tusschen Mascatte ende Enseada Percelada, in dato 27 Nov. 1634, gegeven door Pieter Vlack, Raad van Indië. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 45.

10007. Instructie dienende tot de zeylagie ende courswijsinge van de schepen Uytrecht, 's Gravenhage, Swoll, Herderwijck, Egmont, Middelburgh, Aemilia, Vlissingen,

Veere, 't Zeepaert ende 't Hoff van Hollant, mitsgaders de jachten Cleen Hollandia, Rotterdam, Voorburgh, vertreckende van Batavia nae de custe van India, Suratte ende Persie. — Actum in 't Casteel Batavia, den 25 Aug. 1636, door Anthony van Diemen. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 303.

10008. Instructie voor de opperhoofden van 't fluit-schip Oost-Capel, om te zeilen van de reede Batavia, na de rivier van Cambodia, en wijders na Tayouan, gegeven door Antonie van Diemen en Cornelis van der Lijn, in 't Kasteel Batavia, desen 13 May Ao. 1641. *Valentijn.* III. St. c. II. 37.

10009. Aanbod in 1644 van kooplieden te Amsterdam van honderdvijftig tonnen gouds, zoo men hun wilde geven een octrooi op Oost-Indië. *Aitzema.* II. 1010. *N Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 2117.

10010. Placaat, dd. 30 Nov. 1656, inhoudende verbod van den particulieren handel op Oost-Indië. *Gr. Placaatboek.* II. 's Hage 1664. fol. 2464.

10011. Placaat, dd. 29 Nov. 1657, verbiedende te varen met eenich vaartuygh aan boort van de O. I. Retourschepen zonder Consent van de Bewinthebbers. *Gr. Placaatboek.* II. 's Hage 1664. fol. 2188. — Resolutie tot het publiceren en affigeren van het placaat, in de Provincie Holland. *Res. Holl.* 7 en 8 Dec. 1657. 2e dr. 579. — Tekst van het „Naerder Placaat, dd. 24 Sept. 1671, op 't selve subject." *Gr Placaatboek.* III. 's Hage 1683. fol. 1306. — Resolutie tot het publiceren en affigeren van dit placaat in de Provincie Holland. *Res Holl.* 2 en 3 Oct. 1671. 2e dr. 592. — Deliberatiën tot het nemen van dit placaat. Zie *Res. Holl.* 22 Julij 1671. 2e dr. 366. v. 15 Julij 1671. 2e dr. 337. — Tekst van het concept-placaat. *Ald.* 22 Sept. 1671. 2e dr. 574.

10012. Publicatie, dd. 11 Aug. 1698, o. a. tot verbod aan een yegelycken, van niet te mogen varen of handelen binnen de limiten van de O. I. Comp. *Gr. Placaatboek.* IV. 's Hage 1705. fol. 1326.

10013. Verzoek om consideratie en advies aan Gecommitteerden tot de zeezaken, op de remonstrantie van wege de O. I. Comp. aan de Staten Generaal, om ampliatie van het placaat, dd. 11 Aug. 1698, rakende den handel op en bij Oost-Indië door particulieren gedreven wordende. *Res. Holl.* 31 Maart 1700. 272; 29 April 1701. 211. — Idem verzoekende authorisatie tot het verleenen van Acte van impuniteit tot ontdekking van het drijven van partikulieren handel op Oost-Indië. *Ald.* 28 April 1701. 197.

10014. Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de O. I. Comp. op de Remonstrantie van wege de O. I. Comp. aan de Staten Generaal, om renovatie en ampliatie van het plakaat, dd. 11 Aug. 1698, tot beter ontdekking en weering van verboden handel en van buitenlandsche reederijen en handel op Indiën onder commissie van vreemde prijzen, en van den invoer hier te lande van vreemde O. I. waren, die nog nergens ingebragt of verkocht zijn geweest. Met den tekst der gevraagde renovatie en ampliatie. *Res. Holl.* 21 April 1717. 146. — Rapport hierop. *Ald.* 22 April 1717. 151. — Voorstel ter Generaliteit te doen. *Ald.* 2 Julij 1717. 275.

10015. Placaat, dd. 21 Sept. 1717, inhoudende verbod van den partikulieren handel op Oost-Indiën. *Gr. Placaatboek.* V. 's Hage 1725. fol. 1534. *Eur. Mercurius.* XXVIII. 1717. II. 205.

10016. Resolutie, dd. 1 Nov. 1725, om de Collegiën ter Admiraliteit aan te schrijven, de goederen van de O. I. Comp. in Zeeland ingekocht, en van daar vervoerd wordende, niet te belemmeren. *Gr. Placaatboek.* VI. 's Hage 1746. fol. 1392.

10017. Resolutie door H. H. XVIIn te Middelburg op 30 Aug. 1736 genomen, tot vaststelling der voorschriften voor de verstrekking van equipagiegoederen in Indië aan schepen van gelijke charters, alsmede voor de verantwoording door de scheepsofficieren te doen zoo in Indiën als bij het arrivement van de schepen hier te lande. *Res. Holl.* 29 Maart 1741. 284.

10018. Missive, dd. Brussel 7 Febr. 1737, van den Nederl. Resident van Assendelft, met de copy, als bijlage, van een placaat aldaar geëmaneerd op 8 Oct. 1736, wegens het transit van Oost-Indische koopmanschappen door de Oostenrijksche Nederlanden passerende. *Res. Holl.* 21 Febr. 1737. 103. — Rapport over de gedane instantiën ter Generaliteit door gedeputeerden van Zeeland tegen genoemd plakaat. *Ald.*

22 Maart 1737. 177. — Missiven, ingekomen ter Generaliteit, den 6 April, 4 en 7 Mei 1737, van de collegiën ter admiraliteit op de Maaze, te Amsterdam, in Zeeland, en in Vriesland, inhoudende hunne gevraagde consideratiën en advies. *Ald.* 11 Mei 1737. 221. — Idem, dd. Hoorn 9 Junij, van dat in Westvriesland and het Noorderkwartier. *Ald.* 13 Junij 1737. 272. — Consideratiën en het advies van Gecommitteerden tot het werk van de Middelen te water, en resolutie hierop. *Ald.* 20 Junij 1737. 305. – Fransche tekst der Memorie, dd. den Haag 11 Sept. 1737, van den extra ord. Envoyé en Plenipotent. Graaf van Ulfeld, houdende antwoord op H. Hoog Mog. resolutiën van 28 Maart en 28 Junij te voren, rakende bovengenoemd plakaat. *Ald.* 17 September 1737. 539. — Missive, dd. Middelburg 21 Oct. 1737, van het Collegie ter Admiraliteit in Zeeland, inhoudende de gevraagde consideratiën. *Ald.* 20 Nov. 1737. 652. — Idem van 5 Dec. 1737, van dat op de Maaze. *Ald.* 12 December 1737. 671. — Idem van 13 Dec. 1737, van dat te Amsterdam. *Ald.* 18 December 1737. 722. — Idem van 18 Dec. 1737, van dat in Westvriesland en het Noorderkwartier. *Ald.* 17 Januarij 1738. 20. — Idem van 24 Febr. 1738 van dat in Vriesland. *Ald.* 22 Maart 1738. 195. — Idem van 11 Maart 1738, van dat op de Maaze, inhoudende de gevraagde consideratiën en advies op de Memorie door den Secr. Nenny aan den Ned. res. van Assendelft gegeven, betreffende bovengenoemd plakaat, dd. Brussel 8 Oct. 1736. *Ald.* 22 Maart, 1738. 196. — Idem van 27 Maart, en 10 en 12 April 1738, van de Collegiën ter Admiraliteit te Amsterdam, in West-Vriesland en het Noorder Quartier, in Zeeland en in Vriesland. *Ald.* 16 April 1738. 259. — Rapport der Gecommitteerden tot de zaken van de Commercie op bovengenoemde Memoriën en uitgebragte adviezen, alsmede tekst der resolutie. *Ald.* 17 Mei 1738. 295.

10019. Publicatie van de Staten Generaal, dd. 7 Jan. 1743, o. a. tegen allen verboden en ongeoorloofden partikulieren handel. *Gr. Placaatboek.* VII. 's Hage 1770. fol. 1562. *Res. Holl.* 9 Januarij 1743. 1e dr. 9.

10020. Kort overzigt der plaatsen op Sumatra, waar wij handel dreven tot den jare 1748, naar een oud handschrift. Medegedeeld door B. W. Wttewaal. *Sket, Tijds.* XIII. 453.

10021. Extract uit het Register der Resolutiën van de Hoog Mog. Heeren Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, dd. 27 Aug. 1751, tot het drukken en rondzenden aan de betrokken autoriteiten van de „verhandeling over den koophandel van de Republicq der Vereenigde Nederlanden" door den Stadhouder Willem IV ingeleverd, met bijlagen. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 6. bl. 3. — Tekst van deze verhandeling met de bijlagen. *Ald.* 8, 76, 84, 102, 104. — De mededeeling van dit stuk is geschied door P. de Haan Pz. *Letterb.* 1833. II. 180.

10022. Extract uit het Register der Resolutiën van de Heeren Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, dd. 27 Aug. 1751. Tekst der verhandeling over den koophandel van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, met voorstel tot daarstelling van een porto franco, en verligting van den handel; door den Prins van Oranje in 1751 ingeleverd. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 6.

10023. Tekst van het plakaat door den Gouv. Gen. en de Raden van Nederlandsch Indië den 29 Maart 1754 gearresteerd, ter bepalinge van de particuliere vaert en handel, die, ten nadeele van de Oost-Indische Compagnie, eenige jaren was toegestaan, en weeringe van allen verboden handel. *Nederl. Jaarb.* IX. 1755. 2. 803. *Eur. Mercurius.* LXVI. 1755. II. 79.

10024. Resolutie van Bewindhebbers der O. I. Comp. ter vergadering van XVIIn, dd. 7 Oct. 1754, ter weeringe van den morshandel, die met de gepermitteerde recognitiekassen gepleegd en ontdekt is. *Nederl. Jaarb.* VIII. 1754. 5. 1211. *Eur. Mercurius.* LXV. 1754. II. 258.

10025. Waaren welke de onderscheide Comptoiren der Ned. O. I. Maatschappij leveren. *Hist. Beschr. Reiz.* XII. 1755. 543.

10026. Plakaat door den Gouv. Gen. en de Raden van Indië den 26 Aug. 1757 vastgesteld, tegen het misbruik dat gemaakt wordt omtrent de kisten, die de naer 't vaderland terugkeerende persoonen mogen medenemen. *Nederl. Jaarb.* XII. 1758. 1. 531. — Resolutie van Heeren Bewindhebberen, ter vergadering van XVIIn te Amsterdam den 7 Oct. 1756, hieromtrent vastgesteld. *Ald.* XII. 1758. 1. 532. Noot.

10027. Opgave van den Komp. handel

betrekkelijk Java, den aan- en uitvoer, de waarde der artikelen, volgens den Bataviaschen boekstandaard in ronde, harde, Spaansche realen berekend, over 22 jaren tijdsverloop. Medegedeeld door J. Hageman JCzn (1771—1792). *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 417.

10028. Beantwoording der vragen: Of de verbindtenis der Oost-Indische Maatschappij in het algemeen den Lande nadeelig is? En of het openstellen dier vaart voor een ieder dienstig zijn zoude? ten betooge dat de verbindtenis eener Maatschappij en een bepaalde vaart op de Indiën dienstig is om het Land dien tak van koophandel te doen behouden. *Koopman.* II. 1770. 22.

10029. Propositie van gedeputeerden der stad Rotterdam tot verbod van invoer van Oost- en West-Indische waren uit de Engelsche Koloniën en etablissementen aldaar. *Res. Holl.* 28 Febr. 1781 I. 1e dr. 265. — Rapport van de Gecommitteerden tot de zaken van de commercie en navigatie hierop. *Ald.* 16 Maart 1781. I. 1e dr. 325.

10030. Waarschuwing van de Regeering van Middelburg, dd. 11 Julij 1781, tegen het varen van vracht, onder anderen ook door de schepen der O. I. Comp. tusschen de steden Middelburg, Dort en Rotterdam. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1583.

10031. Voornemen der Regering tot het doen overbrengen van rijst van Batavia naar Banda door middel van partikulieren. Batavia Sept. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1299.

10032. Beschouwingen over een vrije vaart in de Ned. O. I. Zeëen, zooals Engeland die verlangt, Augustus 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 2. 1377.

10033. Afbeelding van het Trekken der Loterije van de O. I. Comp. op de zaal boven de Manege te Amsterdam, 1785. B. Maurik excudit. *Maandel. Ned. Mercurius.* LVIII. 1785. tegenover 188.

10034. Tekst der Resolutie op vier Missives, dd. Alexandrië 25 Junij en Julij 1785, van den Nederl. Consul Vaslin te Alexandrië over de vrije vaart der Fransche schepen te Suez, en het transport der Indische waren naar Caïro, alsmede nopens het aanstellen van een tolk van het Consulaat, voor zooveel betreft de belangen der O. I. Comp. *Res. Holl.* 31 Mei 1786. II. 1e dr. 2411.

10035. Advertissement, dd. Batavia 13 Sept. 1784, inhoudende de voorwaardelijke vergunning voor partikulieren tot verzending naar Nederland met de retourschepen van lijwaten en thee, mitsgaders van diamanten en andere edelgesteenten. *Maandel. Ned. Mercurius.* LIX. 1785. 125. — Idem van 18 April 1785, inhoudende vrachtberekening voor het vervoer van thee naar Nederland. *Ald.* LX. 1786. 212.

10036. Uittreksel uit den generalen brief der vergadering van XVIIn aan den Gouv. Gen. en de Raden van Indiën van 18 Nov. 1784, voor zooveel betreft de voorwaardelijke vergunning tot de vrije vaart aan de ingezetenen van 's Compagnies Bezittingen in Indië. *Res. Holl.* 9 Febr. 1785. I. 1e dr. 590, 592. *Vad. Staatsb.* III. 495.

10037. Relaas omtrent de verbeurdverklaring in 1789 in Bengalen van het schip Antoinetta en hare lading behoorende aan Robert Charnock, zijnde de reis ondernomen tegen het octrooi der Ned. O. I. Comp. en het verbod der Staten Generaal van niet te mogen varen beoosten de Kaap de Goede Hoop en door de Straat van Magellaan. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 3. 2094. — Verslag van het request dd. Junij 1790 door R. Charnock aan de Staten Generaal ingediend. *Ald.* 2097. — Verslag van de Memorie, dd. Junij 1790, door Mr. E. Luzac, Advokaat te Leiden, tot ondersteuning van dit request. *Ald.* 2097—2136. — Memorie van den Raad en Advokaat-Fiskaal van den zee-raad te Amsterdam, Mr. J. C. van der Hoop, ter verdediging van het geven van een paspoort aan schepen, ten handel op Bengalen varende. *Ald.* XXVII. 1792. 1. 257. — Berigt van de Bewindhebberen van de O. I. Comp. ter praesidiale Kamer Amsterdam, dd. 12. Dec 1791, op die stukken. *Ald.* 259, 265. — Resolutie dd. 15 Dec. 1791 van de Staten Generaal op dit Berigt. *Ald.* 298. — Request aan de Staten Generaal namens R. Charnock door Mr. E. Luzac en J. W. van Alphen. *Ald.* 2. 777. — Ampliatie-Memorie aan H. H. M. de Staten Generaal, door R. Voute, als procuratie hebbende van R. Charnock, burger van Vlissingen, zoo voor zich zelven als voor zijn huis van Negotie, cauterende en gaande onder de firma van Robert Charnock en Comp., tot nader appui van genoemd verzoek. *Ald.* 780, 805.

10038. Besluit dd. 3 April 1790 van de Fransche Nationale Vergadering, dat de Indische handel voorbij de Kaap de Goede Hoop vrij zal zijn voor een ieder. *Letterb.* IV. 1790. 142.

10039. „Conditiën, volgens welke de O. I. Comp. dezer landen, ingevolge de Resolutie der Vergadering van XVIIn, in dato 29 Maart 1791 en vervolgens, aan alle partikulieren accordeert, om voor rekening in 's Comp. schepen te laden allerlei goederen, uitgezonderd contrabande, naar Batavia, Ceylon, Cormandel, Bengalen, en Cabo de Goede Hoop. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 533. *Letterb.* VII. 1791. 5. — Idem „in schepen van de Compagnie van Batavia, Ceilon, Bengalen en Cormandel, ook van Cabo de Goede Hoop, naar de respective kameren in Nederland, van die goederen, welke de Compagnie aan zichzelve reserveerd." *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 540. *Letterb.* VII. 1791. 13. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 5. bl. 37. — Lijst der retourvragten van Ceylon, Cormandel. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 546. *Letterb.* VII. 1791. 1. 15. — Idem der retouren van Cabo de Goede Hoop naar Nederland. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 1. 547. *Letterb.* VII. 1791. 15. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 5. bl. 43.

10040. Besluit van Bewindhebbberen der O. I. Comp. ter vergadering van XVIIn tot het verzenden door partikulieren van allerlei Europesche handelwaren met 's Comp. schepen naar Indië en de Kaap de Goede Hoop Amsterdam April 1791. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791 1. 442. — *Letterb.* IV. 1791. 142. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXX. 1791. 162.

10041. Conditiën, volgens welke de O. I. C. dezer landen, ingevolge de resolutiën der Vergadering van Zeventienen, in dato 29 Maart 1791, 30 Nov. en 5 Dec. 1792, aan alle particulieren accordeert, in 's Comp. schepen te laden allerlei goederen, uitgezonderd contrabande, na Batavia, Ceilon, Coromandel, Bengalen en Cabo de Goede Hoop, onder betaling der vrachten hieronder vastgesteld. *Hermes.* 4e j. 1829. No. 5. bl. 28.

10042. Advertentie van Bewindhebberen van de O. I. Comp. ter Kamer Zeeland, dd. Julij 1792, betreffende de gelegenheid en voorwaarden voor partikulieren tot inlading van goederen en koopmansgoederen in het schip Delft, kapt. Joh. van der Plas, naar Cabo de Goede Hoop en Batavia. *N. Nederl. Jaarb.* XXVII. 1792. 2. 691.

10043. Adres, dd.? van verscheidene Zeeuwsche ingezetenen, aan het Staatsbewind der Bat. Rep., ter reclame van het één vierde aandeel in den handel der O. I. Comp., aan Zeelands ingezetenen, en resolutie van H. H. M. in dato 24 Dec. 1795 onwederroepelijk toegekend. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXXII. 1802. 44.

10044. Publicatie van het Staats-Bewind der Bataafsche Republiek, houdende vrijverklaring der vaart en handel op de Oost-Indiën, onder zekere bepalingen. Gearresteerd den 1 Maart 1803. *Lauts, Geschiedenis. N. I.* V. 1860. 426. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXXIII. 1803. 88.

O. I. Retourvloot, enz.

10045. Lijst der Oost-Indische retourvloten der Nederlanders, in het breede, met uitdrukking van de namen der schepen en zeevoogden mitsgaders de netto inkoop van ieder schip, en elk voor zijn Kamer in 't bijzonder aangewezen, voor zoover dat blijkt of opgegeven is, (1597—1612). *Valentijn.* I. 1724. 214.

10046. Lijst van de Oost-Indische retourvlooten der Nederlanders, bevattende de meeste namen van de oppergebieders derzelve, benevens 't getal der schepen, de nette jaren, op welke zij in Holland of Zeeland binnengekomen zijn, mitsgaders den inkoop van ieder vloot. 1597—1722. *Valentijn.* I. 1724. 211.

10047. Specificatie van alle de retouren, die sedert den jaare 1613 uit Indiën naar Nederland aan de generale Geoctroyeerde O. I. Compagnie gezonden, en in de jaren, hier uitgedrukt, binnen gekomen zijn tot 1724. *Valentijn.* I. 1724. 216.

10048. Commissie of acte van aanstelling, gegeven in 't Casteel Batavia, dd 15 Dec. 1629, door den Gouv. Gen. Jacques Speck, van Pieter van den Broecke tot Commandeur van de retourvloot. *Begin en Voortgang.* 1646. II, *Reis v. d. Broecke.* 108.

10049 Lijst van goederen, als bagagie, aan ieder, die naar het vaderland vertrekt, toegestaan bij besluiten van H. H. XVIIn,

dd. 24 Julij 1698 en dd. 30 Oct. 1711. *Valentijn*. IV. St. I. 341, 343.

10050. Extract uyt den brieff door d'heer Pieter Nuyts geschreven, over het langh ophouden der vaderlandsche retourschepen, Anno 1631. Medegedeeld door P. A. Leupe. *Hist. Gen. Kron.* IX. 1853. 184.

10051. De inrigting en reistijd van de O. I. retourvloten der Ned. O. I. Comp. in 1666—1676 *Hermes*. 3e j. 1828. No. 3. bl. 97. — Versnelde reistijd der schepen. Overdruk van het bovengenoemde. *Staathuish. Jaarb.* VII. 1855. 310.

10052. Bijzonderheden en berichten omtrent schepen door de verschillende Kamers der O. I. C. uitgerust, hun vertrek naar Indië, aankomst aldaar, hun binnenkomen aan de Kaap de Goede Hoop en elders, en verdere gegevens omtrent de retourvloot van 1746—1794. *Nederl. Jaarb.* 1746. 119, 124; 1747. 43, 95, 110, 161, 171, 184, 198, 257, 262, 676, 681, 758, 878, 942, 944, 953; 1748. 191; 1750. 727, 805; 1751. 417, 659, 930; 1759. 1138, 1156; 1781. 265, 1230, 1241; 1782. 420, 1229, 1285, 1287, 1291, 1295, 1297—1299, 1304, 1319; 1783. 89, 442, 479, 924, 1405, 2011 vlgg., 2220; 1784. 1176, 1180, 1181—1183, 1185, 1187, 1190, 1195, 1197, 1326, 1393, 1500, 1682 vlgg., 1765, 1815, 1939; 1785. 859, 1662; 1786. 144, 223, 226, 350, 655, 1098, 1581, 1655—1659; 1787. 74, 272, 528, 807; 1788. 1383; 1789. 271, 323—325, 437 vlgg., 522, 647—656; 1790. 385, 2595; 1791. 790, 821, 1259; 1792. 130, 494; 1793. 474, 716, 1166, 1189, 1575, 1836, 1838, 1841, 1951—1953; 1794. 71, 85, 169, 572, 577, 671—673, 772—774, 801, 911, 1042, 1359, 1620, 1631.

10053. Korte opgaven van schepen door de verschillende Kamers van de O. I. C. in dienst gesteld, uitgezeild, aan de Kaap de Goede Hoop of elders binnengekomen, en als retourvloot teruggevaren. *Maandel. Ned. Mercurius.* 1761. X. 140. XI. 33; 1771. XXX. 49. XXXI. 2; 1774. XXXVI. 1, 2, 3, 19, 117, 118, 130. XXXVII. 1, 2, 3, 4, 5; 1776. XL. 81, 104; 1781. L. 247; 1783. LIV. 233; LV. 201; 1784. LVI. 14. LVII. 168, 220; 1785. LVIII. 155, 156, 222; LIX. 80; 1786. LXI. 134, 165; 1787. LXII. 12, 169; LXIII. 39.

10054. Opgave van het getal O. I. C. schepen zoo van de Kaap als uit de Oost-Indiën gedurende 1789 in Texel en het Vlie binnengekomen. *Letterb.* IV. 1789. 101.

10055. Carga van O. I. Comp. schepen uit Oost-Indië in de Geunieerde Provinciën gearriveerd in 1621 tot 1625. *Wassenaer. Hist. Verh.* I. 1622. 22; II. 1622, 81; IV. 1623, 17, 19; V. 1624. 55, 172; VI. 1624. 37; VII. 1625. 147, 153; IX. 1625, 55.

10056. Carga van te huis komende O. I. Comp. schepen, 1747 en volg. jaren. *Nederl. Jaarb.* 1747. 421, 495, 753, 755, 943; 1748. 1233; 1749. 1267; 1750. 1539; 1751. 1295; 1752, 141, 1363; 1753. 1123. — Opmerking over de betrekkelijke echtheid dezer cargalijsten. *Ald.* 1754. 1409.

10057. Staat van verscheidene takken des koophandels in ons vaderland. Getal en namen der geretourneerde schepen der O. I. C., lijsten der geveilde goederen, van 1754 tot 1794. *Nederl. Jaarb.* 1754. 1410; 1755. 1203, 1206; 1756. 1215, 1220; 1757. 1132, 1135; 1758. 1260, 1262; 1759. 1155, 1160; 1760. 1111. 1114; 1761. 1251, 1254, 1256, 1259; 1762. 1383, 1386; 1763. 951, 967; 1764. 1001, 1003; 1765. 747, 750; 1766. 1263, 1267, 1269; 1767. 1471, 1476, 1478; 1768. 1335, 1338, 1340; 1769. 1475, 1478; 1770. 1461, 1464, 1470; 1771. 1453, 1456. 1459; 1772. 1181, 1184, 1186; 1773. 1413, 1416, 1418; 1774. 1295, 1298, 1303; 1775. 1419, 1422, 1425; 1776. 1446, 1448, 1455; 1777. 1479, 1482, 1487, 1488; 1778. 1478, 1481, 1483, 1488; 1779. 1488, 1492, 1496; 1780. 1170, 1172, 1174; 1781. 2310, 2312; 1782. 1709, 1710, 1712; 1783. 2210, 2212, 2214, 2218, 2219; 1784. 2001, 2003, 2005, 2007, 2009; 1785. 1762, 1766, 1768, 1770; 1786. 1684, 1687, 1690, 1693; 1787. 6173, 6176, 6180; 1788. 1957, 1960, 1964, 1968; 1789. 2087, 2089, 2093, 2099, 2101; 1790. 2609, 2614, 2629, 2632, 2644, 2656; 1791. 2061, 2067, 2074, 2084, 2104; 1792. 1627, 1631, 1637, 1642, 1655; 1793. 2009, 2014, 2016, 2019, 2034; 1794. 1849, 1853, 1857, 1863, 1878.

10058. Opgave van de carga van O. I. Comp. schepen voor rekening van verschillende Kamers geretourneerd. *Vl. Indic.* I. 1779. No. 19, bijv.; III. 1780. No. 19. bijv.; No. 24, bijv.; No. 25 bijv.

10059. Tekst der opene brieven, dd. Batavia 14 Nov. 1783, betreffende de be-

noeming van Mr. J. C. M. Radermacher tot vice-admiraal en secunde-bevelhebber der retourvloot. *Hand. Ind. Gen.* II. 1855. 360.

10060. Berekening van de verzendbare retourgoederen, welke men kan stellen, dat na de afzending der retourschepen naar Nederland voor 1795 nog te Batavia zijn restant gebleven. Bijlage No. 13 van het Berigt van XVIIn dd. Amst. 15 Oct. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8, tegenover 6451.

Verkoop der O. I. goederen.

10061. Remonstratie van de Gecommitteerden der Bewindhebberen van de O. I. Comp. rakende de contracten van verkoop van goederen en koopmanschappen, contra de Hoofd-Participanten. *Res. Holl.* 4 Dec. 1629. 844. — Rapport van van Noordwijk over het different ter zake van de contractatie door de Bewindhebbers gepleegd, en benoeming eener commissie om consideratie en advies. *Ald.* 6 Junij 1630. 949. — Rapport dezer commissie, en resolutie conform het advies. *Ald.* 14 Junij 1630. 957. — Deductie van Vosbergen, namens gecommitteerde Raden van Zeeland, dat de Bewindhebbers van de O. I. Comp. gelast mogen worden zich te onthouden van de contractatiën van de O. I. waaren; en advies gevraagd aan bovengemelde commissie. *Ald.* 9 Julij 1630. 967. — De stukken van de Bewindhebberen en van de Hoofdparticipanten om consideratie en advies gesteld in handen van bovengenoemde commissie. *Ald.* 10 Julij 1630. 968. — Verzoek van de Hoofdparticipanten der O. I. Comp. om expeditie en resolutie op haar gedane propositie nopens de contractatiën. *Ald.* 11 Julij 1630. 970. — Verzoek van de Gecommitteerden ter Generaliteit van wege de Provincie Zeeland, overeenkomstig de deductie van Vosbergen. *Ald.* 16 Julij 1630. 979.

10062. Staat aantoonende de sommen van de verhandelde goederen in Nederland door de Ned. O. I. Comp. van 1638 tot 1779. Getrokken uit 's Comp. boeken, en medegedeeld door B. van der Oudermeulen. *v. Hogendorp, Stukken.* 's Hage. 1801. 301.

10063. Staten aantoonende de prijzen van diverse Indische pondgoederen, verkogt in den jare 1650, 1651 enz. tot 1780, getrokken uit de Negotieboeken der Oost-Ind. Comp. ter Kamer Amsterdam. Medegedeeld door B. van der Oudermeulen. *v. Hogendorp, Stukken.* 's Hage. 1801. 306.

10064. Ladingen der Nederlandsche Oost Indische retour-vlooten; opgave van ieder jaar over 1652 tot 1676. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 4. bl. 47.

10065. Relaas der kunstenarijen in het verkoopen der Oost-Indische goederen in Engeland, in 't Oost-Indisch Huis in Fenchurchstreet te Londen, den 20 Dec. 1726. Overgenomen uit de Whitehal Avondpost. *Eur. Mercurius.* XXXVIII. 1727. I. 32.

10066. Brief van B*. W**. Amsteldams handelaar, inhoudende wensch naar en voorschrift voor een vertoog tegen het monopolie der makelaren bij de Ned. O. I. Maatschappij. *Koopman.* IV. 1773. 269.

10067. Geraamde winsten van de Ned. O. I. Maatschappij op de koffij en de specerijen te verkrijgen. Mei 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 2. 1102.

10068. Missive, dd. Middelburg 25 Aug. 1791, van de Staten van Zeeland, over hunne resolutie conform die van Hun Ed. Groot Mog., nopens de zamenstelling en magt en benoeming eener permanente Commissie tot de directie en administratie van de verkoopingen der jaarlijksche retouren der O. I. Comp. *Res. Holl.* 2 Sept. 1791. II. 1030.

10069. Acte van Qualificatie, dd. Amsterdam 16 Sept. 1791, door de kooplieden van Brienen en Zoonen, en anderen gerigt tegen de wijze van verkoop en daarbij genomen reserve van de O. I. Comp. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 2. 1842. — Inhoud en tekst van hun request dd. 20 Oct. aan de Staten Generaal. *Ald.* 1750, 1849. *Maandel. Ned. Mercurius.* LXXI. 1791. 184. — Verzoek om consideratiën en advies aan Bewindhebberen der O. I. Comp. belast met de verkoopingen. *N. Nederl. Jaarb.* XXVI. 1791. 2. 1794. — Berigt, dd. Amsterdam 2 Dec. 1791, der vergadering van XVIIn op dit request. *Ald.* 1962. — Resolutie dd. 5 Dec. 1791, door Hun Hoog Mogende op dit request. *Ald.* 1983. — Nader request van genoemde kooplieden dd. 21 Dec. 1791 aan de Staten Generaal. *Ald.* 1985, 1988. — Bijlage zijnde Tafel der Re-

serves door de O. I. C. zedert 1780 gemaakt, omtrent den beloofden stilstand der verkooping van hetzelve soort haarer goederen. *Ald.* tegenover 2017. — Resolutie dd. 21 Dec. 1791, door H. Hoog Mogenden. *Ald.* 2017. — Derde request nopens de wijze van verkoop der O. I. C., dd. Febr. 1792 aan de Staten Generaal. *Ald.* XXVII. 1792. 1. 211. — Resolutie dd. 17 Febr. 1792, hierop. *Ald.* 219. — Resolutie op 26 Julij 1792 genomen door de Staten van Holland en Westfriesland, inhoudende het Rapport omtrend de verkoopingen der O. I. Comp. en de poincten daarbij in acht te nemen. *Ald.* 2. 678. — Idem van 12 Oct. vaststellende de wijze van verkoop der O. I. Comp. *Ald.* 1522.

10070. Request van W. van Brienen en Zoonen, cum suis, tot appui van hun adres aan Hun Hoog Mog. om voorziening in een reserve en nieuwigheid in de Directie der O. I. Comp., om ten allen tijde de opgehouden waren harer verkoopingen te kunnen verkrijgen. *Res. Holl.* 20 October 1791. II. 1253. — Missive van H. H. XVIIn aan de Staten Generaal, met de verlangde consideratie en advies op het bovengenoemd request. *Ald.* 16 December 1791. II. 1e dr. 1515. — Missive, dd. 16 Dec. 1791, van gecommitteerden tot de zaken van de O. I. Comp., inhoudende de verlangde consideratie en advies op bovengenoemd request. *Ald.* 1509. — Rapport op de bezwaren van W. van Brienen c. s. over de conditiën der jongst aangeboden veilingen van de retouren der O. I. Comp., en de rescontre derzelve door de vergadering van XVIIn. *Ald.* 26 Julij 1792. I. 1e dr. 535. — Resolutie van de vroedschap der stad Rotterdam, van 2 Oct. 1792, betreffende bovengenoemde bezwaren. *Ald.* 12 October 1792. II. 1e dr. 915. — Resolutie van de Staten van Holland en West-Friesland hierop. *Ald.* 913.

10071. Bericht voor de commercie. Advertentie van „Het committé tot den Oost-Indischen Handel en Bezittingen", inhoudende de hoeveelheden en soorten alsmede de voorwaarden van verkoop op 26 Nov. 1799 te Amsterdam van koloniale waren. *Oecon. Court.* II. 1800. 189. — Idem op 6 Mei 1800. *Ald.* III. 134, 158. — Idem van 16 Maart 1812 van den Raad der Aziatische Bezittingen en Etablissementen. *Ald.* V. 1802. 230.

10072. Vaststelling van verkoopingen door de Bewindhebbers der O. I. Comp. ter vergadering van XVIIn. October 1747, November 1747. *Nederl. Jaarb.* I. 1747. 2 754, 861.

10073. Advertentie van Heeren Bewindhebberen der O. I. Maatschappij betreffende de te verwachten aankomst van 's Compagnie's schepen en hunne ladingen en nopens de te verkrijgen informatie aan het Departement van het pakhuis ter Kamer Amsterdam, April 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 1. 561.

10074. Zakelijke inhoud van het besluit van Bewindhebbers der gen. Ned. O. I. Comp. ter vergadering van XVIIn betreffende de te houden najaarsverkooping in de respectieve Kameren in October en November 1783, alsmede in Dec. 1783. *Maandel. Ned. Mercurius,* LV. 1783. 105, 201.

10075. Opgave der verkoopingen in de respectieve Kamers der O. I. Comp. te houden in 1784–1788. *Maandel. Ned. Mercurius.* 1784. 82; 1785. 74, 110; 1786. 48, 113, 134; 1787. 47, 169; 1788. 15, 52, 167.

10076. Advertentie inhoudende de dagen der voorjaarsverkoopingen Anno 1790 van specerijen en koffij, met opgave der hoeveelheid, bij de Ned O. I. Comp. *Letterb.* IV. 1790. 70. — Idem der najaarsverkooping Anno 1790. *Ald.* V. 1790. 125.

10077. Advertenties van de Bewindhebberen der O. I. Comp. betreffende de dagen en voorwaarden van de voor- en najaarsverkoopingen in 1787—1794. *N. Nederl. Jaarb.* 1787. 5396; 1791. 401, 563, 1754; 1792. 1316; 1793. 91, 734, 1727; 1794. 171.

10078. Lijst der prijzen van de koopmanschappen, verkocht door de Bewindhebberen van de O. I. Comp., ter Kamer Amsterdam, op Maandag den 3 Aug. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 7. 5238. — Idem tot de zaken van de O. I. Handel en Bezittingen op 13 Dec. Amsterdam. *Ald.* XXXI. 1796. III. 2782.

10079. Veroordeeling, dd. 15 Febr. 1802, van de wijze van verkoop der Oost-Indische retouren. *H. Pol. Blixem,* I. 1802. 411.

10080. Advertenties van de verkoopingen en van de prijzen van de koopmanschappen verkocht door den Raad der Aziatische

Bezittingen en Etablissementen in 1803. *Oecon. Court.* VI. 1803. 310, 318, 376; VII. 1803. 22, 55, 102, 149.

10081. Advertenties van de verkoopingen en van de prijzen van de goederen te Londen door de Engelsche O. I. Comp. verkocht, in 1803. *Oecon. Cour.* VI. 1803. 189, 190, 220, 244, 253, 300, 318, 325, 333, 358, 374; VII. 1803. 22, 30.

Markten in Indië.

10082. De Tirhette bazar te Calcutta. *Keur v. Meng.* 1842. 220.

10083 Lijst der marktprijzen op de passer te Montrado in 1861. Medegedeeld door M. von Faber. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 488.

10084. Beschrijving van een bazaar te Batavia, in den tijd van Cornelis Speelman. *Sloet, Tijds.* XV. 304, 305.

10085. Berigt van de markten en waaren te Bantam en in andere deelen van Oost-Indiën, van October 1605 tot October 1609, door J. Saris. *Hist. Beschr. Reis.* II. 1747. 387.

10086. Opgave van het plakkaat van 6 April 1752 ter bepaling van de geregtigheden, te heffen op de bazaars op de particuliere landen op Java, in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 258. — Idem van dat van 17 Junij 1763. *Ald.* — Idem van dat van 23 April 1776. *Ald.*

10087. Markten op de particuliere landen in de Ommelanden van Batavia. Bepalingen vastgesteld sedert 1778 tot 1803. *T. v. N. I.* Gron. 1e d. 263.

10088. Opgave van het plakkaat van 8 Dec. 1801, nadere en meer uitgebreide bepalingen nopens de markten op de partikuliere landen op Java, in de Ommelanden van Batavia. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 256, 259.

10089. Opgave der bepalingen voor de markten in de Ommelanden van Batavia, gearresteerd bij plakkaat van 8 Dec. 1801. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 268.

10090. De Kali bezaar te Batavia. Beschrijving van eenige takken van den handel aldaar, vooral administratie, assurantie en bankwezen; alsmede over de verhouding van den handel of het kapitaal tot den landbouw, over verkoop van producten in Indië, stelling der Chinezen en den manufacturen-handel, over belegging van kapitaal in Indië. *Econ. Bijblad.* 1862. 153.

10091. Beschrijving der bazars in de res. Japara door B. R. P. Hasselman. Overgenomen uit zijn boekwerk: „Mijne ervaring enz. 's Hage 1862." *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 377.

10092. Opgave door P. Bleeker van het getal bazaars in de verschillende districten van het regentschap Samarang in 1847. *T. v. N. I.* 1850. I. 23. — Idem in het regentschap Demak. *Ald.* 26. — Idem van het getal bazaars en warongs in elk der districten van het regentschap Patjitan in 1845. *Ald.* 412. — Idem in elk der regentschappen van de res. Rembang in 1845. *Ald.* 1849. I. 409; 1850. I. 46.

10093. Staat aantoonende de plaatsen, alwaar in de afdeeling Sandjai (Celebes) passer gehouden wordt in 1860, door J. A. Bakkers. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 371. — Idem, waar bazaar gehouden worden in het Leenvorstendom Tanette (Celebes), in 1861. *Ald.* XII, 4 S. III. 1862. 290. — Idem, waar in Barroe (Celebes) passer gehouden wordt in 1861. *Ald.* 353.

10094. Mededeeling, met toelichting, door S. van Deventer JSz. van den zakelijken inhoud van het besluit 7 Dec. 1833 No. 437, van den kommissaris-gen. J. van den Bosch, tot afschaffing der vee- en paardenmarkten op Java en Madura. *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3 j. II. 455.

10095. De eerste veemarkt te Batavia. Bijzonderheden uit het verslag van de veemarkt en tentoonstelling van vee te Batavia, den 5 Sept. voor het eerst gehouden; met beschouwingen over de middelen tot wegneming der vooroordeelen *T. v. N. I.* 24 j. 1862. II. 317.

10096. Opgave van de kommissarissen of marktmeesters ter regeling van de jaar- of beesten-markt te Soerabaya in 1832 gehouden. Medegedeeld, door B. J. A. W. Brilman, gewezen secretaris van de res. Soerabaya. *T. v. N. I.* 4 j. 1e d. Batavia 1842. 410.

10097. Aanstelling tot opziener van de rijstmarkt te Batavia van den boekhouder J. van Stek. Batavia April 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2012.

Kamer van Koophandel.

10098. Missive, dd. Buitenzorg 23 Jan. 1827, No. 61, van den komm. gen. van N. Indië, L. P. J. du Bus de Gisignies, aan de Directie der Beurs te Batavia, waarbij hij herinnert aan zijne Missive van 14 Junij 1826, No. 10, ter uitnoodiging van de kooplieden te Batavia tot vestiging eener Kamer van koophandel aldaar. *Hermes.* 2 j. 1827. No. 7. bl. 9. — Consideraties van de Directie der Beurs, dd. Batavia 29 Jan. 1827. *Ald.* 21.

10099. Indisch besluit, dd. Batavia 29 Oct. 1863, No. 18, tot opriting en zamenstelling van Kamers van koophandel en nijverheid te Batavia, Samarang, Soerabaya, Padang en Makassar. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 195. — Reglement, bevattende algemeene bepalingen betreffende die Kamers. *Ald.* 196. — Indisch besluit, dd. Batavia 15 Dec. 1863, No. 1, tot in werking treding der Kamers. *Ald.* 199.

10100. Reglement van orde voor de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia, vastgesteld op 25 Jan. 1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia.* 201. — Instructie voor den Secretaris *Ald.* 205.

10101. Lijst der benoemde leden van de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia, alsmede zamenstelling der kamer onder ult°. Dec. 1864. *Verslag* 1864 *Kamer K. N. Batavia,* 199.

10102. Reproduktie van een artikel uit het Batav. Handelsblad over de bemoeijenis der Ned. Ind. Maatschappij van Nijverheid tot constateering der vervalsching van handelsartikelen. *Econ.* 1860. 468, 469.

Handelspolitiek na 1815.

10103. Economie politique. Colonies. — Navigation Nationale. — Verdediging van het handelstelsel der Nederlandsche Regering met opzigt tot de O. I. Bezittingen. *Eph. de l'opinion.* II. 462. (1817?)

10104. Mededeeling met toelichting, door D. C. Steyn Parvé, van de publicatie, dd. 9 Jan. 1821 (Ind. Stbld. No. 5) van den Gouv. Gen. G. A. G. P. van der Capellen, van het verbod omtrent het oprigten van particuliere pakhuizen, buiten de verblijfplaatsen der residenten op het eiland Java. *Steyn Parvé, Monopoliestelsel toegelicht.* Z. B. 1851. 44.

10105. Hollandsche kolonien. — Engeland. — Zakelijke inhoud van een betoog, over den handel op China en den Indischen Archipel. met aanmerkingen over de onveiligheid van Engelschen handel en scheepvaart in die gewesten, door Charles Assey, secr. van het Engelsch gouv. op Java; voorafgegaan door een aantooning van de tegenwoordige oorzaken van verval van Nederland's handel en scheepvaart. Gerigt tegen het Nederlandsche systema van uitsluiting. *Weegsch.* 1822. 297.

10106. Rapport, dd. Groningen 21 Febr. 1824, van H. W. Muntinghe over den Nederlandschen handel, bepaald op Indië. Verslag zijner gesprekken op een reis door Holland en België met de voornaamste kooplieden, over den waren actuelen toestand van den Indischen handel, en de middelen tot herstel, met advies tot vereeniging van dien handel onder eene algemeene Maatschappij, zonder monopolie of eenigen invloed op het politiek bestuur. *Elout, Bijdr.* 1863. 284.

10107. Grondtrekken der staathuishoudkunde. — De Koloniale markt of de gevolgen van het monopoliestelsel in verband met geldcirculatie. Over gepriviligeerde handelscompagniën, alsmede over circulatie. *Sloet, Tijds.* V. 379. VI. 149. VII. 290.

10108. Klagten over de bevoorregting van den Nederlandschen handel boven dien der vreemden te Batavia. *N. Hermes.* 3 j. 1828. No. 2. bl. 67 — Beoordeeling door G. de Serière van die klagten. — Uit de Jav. Court. v. Jan. 1829. *Ind. Mag.* II. Tw. 1859. No. 11 en 12. bl. 16.

10109. De Zwarte Zee en de Indische Zee. — Veroordeelende beschouwingen over onze algemeene staatkunde, en bijzonder onze handelspolitiek in den Indischen Archipel, speciaal tegenover Engeland en het traktaat van 1824. *Sloet, Tijds.* X. 293. Zie ook hierover en speciaal over de vrijhavens: *T. N. I.* 17e j. II. 351.

10110. Over de Britsche reclame om ge-

lijkstelling volgens het Londonsch traktaat van 1824 met België, aan hetwelk bij het traktaat van 1846 bijzondere voordeelen in den handel op Ned. Indië zijn toegekend, waartegen onzerzijds eene soortgelijke vordering is overgesteld. *Melvill, Moniteur*. II. 2e partie, 42. — Explicatie van J. C. Baud daarvan in de Tweede Kamer. *Ald.* 57.

10111. Verhandeling over den vroegeren toestand van onzen handel, vergeleken met dien in onze dagen, door Jordens; ook met het oog op onze koloniën. *Sloet, Tijds.* VII. 432.

10112. Rapport des délégués Français sur les étoffes de laine pour la consommation Européenne et Indigène de Java, Madura, Bali et Celebes, 1847. *Melvill, Moniteur.* II. 369.

110113. Over de Nederlandsche belangen bijzonder van den handel voor Nederl. Indië, naar aanleiding van: »Memorie over den Indischen Archipel, nagelaten door J. van Sevenhoven. Amst. 1852". *T. v. N. I.* 14e j. 1822. II. 152.

10114. Het internationaal Congres voor den vrijen handel te Brussel door S. Vissering, dd. Leyden 30 Junij 1856. Doel van het Congres en aanbeveling tot bijwoning. *Economist,* 1856. 214. — Het vrijhandelscongres te Brussel, overzigt van het verhandelde, ook betreffende het koloniale Nederlandsche stelsel. *Ald.* 331. — Redevoeringen van het vrije-handelscongres te Brussel van A. Elink Sterk Jr., Matthyssens, en Reepmaker. *Ald.* 341.

10115. Het vrijhandel-congres te Brussel 22, 23, 24 en 25 Sept. 1856, door P. N. Muller. Verslag van het verhandelde, ook betreffende het koloniale Nederlandsche stelsel. *Gids,* XXe j. N. S. 9e j. 1856. II. 620, 718.

10116. Vragen van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Nijverheid gesteld voor het Tweede Nederlandsche Nijverheidscongres, te houden te Utrecht den 22e Julij 1858; 1o Welke zouden voor onzen handel en scheepvaart de gevolgen zijn van den verkoop der stapelproducten in onze Oost-Indische Bezittingen. 2o. Is de verkoop van een gedeelte der stapel-producten in onze Oost-Indische Bezittingen aan te bevelen? 3o Welke zouden de gevolgen zijn voor handel en scheepvaart, indien de koloniale producten, welke ten verkoop naar Nederland worden gevoerd, niet meer werden geassureerd? *Tijds. Nijv.* XXI. 2e R. VI. 1858. 5 st. 20. — Verslag nopens het verhandelde over deze vragen. *Ald.* 64, 65.

10117. Het regt van de vlag in betrekking tot onzen scheepsbouw en handel. Betoog ter aantooning van de wenschelijkheid om dit voortaan aan alle vaartuigen, in Nederland of zijne koloniën gebouwd, te verleenen, onverschillig of deze geheel of gedeeltelijk voor buitenlandsche rekening gebruikt zijn, en aan Nederlanders toebehooren. *Sloet, Tijds.* XIV. 1.

10118. De handel en scheepvaart in Ned. Indië. Schets van de gunstige ligging van onzen Indischen Archipel voor de wereldmarkt, met aantooning wat zij worden kan. *Sloet, Tijds.* XIV. 275, 385. — NB. dit artikel is vervolgd onder het opschrift »De handelswetgeving in Ned. Indië" zijnde een schets hiervan met beschouwingen over de wijze van hare verbetering.

10119. Over de regten, welke voor onzen handel uit het handelstraktaat tusschen Groot Brittannië en Frankrijk voortvloeijen. *Sloet, Tijds.* XIX. 107.

10120. Mededeelingen aangaande den handel van de Nederlandsche O. I. Bezittingen, in verband met de Fransche scheepvaart, door den korvet-kapitein Favin Leveque, — en de resultaten van het Fransch-Nederl. traktaat van 1840; alsmede bijzonderheden nopens onzen handel op Japan. *Tindal en Swart, Verh.* V. 50.

10121. Beschouwingen over een nieuw Fransch Nederlandsch handelstraktaat. *Sloet, Tijds.* XXI. 324/5.

10122. Eene verdediging van Neerlands handelspolitiek; door P. N. Muller. Beoordeeling, o a. ook van onze O. I. handelspolitiek, naar aanleiding van: »J. C. H. Bley, Beitrag zur Handelspolitik der Niederlände und die Behandlung Deutscher Schiffe in Holländischen Häfen. Bremen. 1860". *Gids* XXIVe j. N. S. 13e j. 1860. II. 741.

10123. Adres van Previnaire en Co. te Haarlem betreffende de stelling van den Nederlandschen fabriekant op de Engelsche en Nederl. Indische markten, in verband met onze

tarieven hier te lande en in Indië. *Econ.* 1861. 165.

10124. Over den Indischen handel in 't algemeen, de katoennijverheid in Twenthe, het aanhangige ontwerptarief voor Ned. Indië, de vrachtvermindering en de geleidelijke opheffing van bevoorregting en bescherming. *Econ. Bijblad,* 1861. 381—383.

10125. Mededeeling, met toelichting, door J. P. Cornets de Groot van zijn brief, dd. 7 Febr. 1861, als Min. van kol. geschreven aan den Gouv. Gen. v. N. Indië, tot het geven van uitbreiding aan de leveringen in Indië van behoeften voor het Gouvernement, die tot dusver geleverd werden in Nederland. *Cornets. de Groot, Beheer.* 's Hage 1862. 270.

10126. Wijzigingen der Fransche koloniale handelswetgeving in vrijgevigen zin. *Econ. Bijblad,* 1861. 242, 243.

10127. De uitbreiding onzer markt. Hierin beschouwing over de achterlijkheid en belemmering van onzen handel, onze vaart en de partikuliere industrie van Ned. Indië in den O. I. Archipel, en vooral op Nieuw Guinea en de Papoesche Eilanden. *Sloet, Tijds.* XXI. 185.

10128. Beschouwingen over den handel van Nederland. Over den partikulieren handel der Handelmaatschappij; over de koloniale politiek, onzen Indischen handel en den scheepsbouw. *Econ. Bijblad.* 1862. 265, 268, 272.

10129. Opmerkingen betreffende de vrije en dwang-kultuur op Java, het batig slot, den verkoop van produkten in Indië, en den partikulieren handel tegenover dien der Ned. Handelmaatschappij. *Econ. Bijblad.* 1862. 391—397.

10130. Oordeel van de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam over de handelstraktaten, welke Frankrijk allerwege tracht te sluiten. *Verslag Amst.* 1862. 14 Overgenomen in de *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 438.

10131. De Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam over de belangen van en den handel op Nederlandsch Indië. Getrokken uit haar verslag van den handel, scheepvaart en nijverheid van Amsterdam over 1862. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 1e j. II. 185.

10132. Over de jongste crisis en het karakter van onzen handel op Java. *Econ. Bijblad.* 1863. 188.

10133. Afkeurend oordeel der Kamer van koophandel te Singapore over het ontwerp van wet tot heffing van havengeld in de Engelsche bezittingen in de Straat van Malakka. *Kol. Jaarb.* 3e j. 1863. 255.

10134. Over den gepriviligieerden handel en scheepvaart tusschen Nederland en zijne Bezittingen, door P. N. Muller, naar aanleiding van het „Verslag van den handel, de nijverheid en de scheepvaart van Amsterdam, 1864, opgemaakt door de Kamer van koophandel en fabrieken aldaar." *Gids* XXIXe j. 3 S. 1865. II. 599. 602.

10135. Beweerde misbaarheid van ons protektie-tarief op Java. *Econ.* 1862. 144

10136. Vrijhavens in Indië. Ingezonden. Betoog tot wegneming van alle formaliteiten en belemmeringen voor den handel in die havens; met aanwijzing van de verschillende wijze waarop is geantwoord op de vraag: waarom Rio, als vrijhaven niet heeft kunnen mededingen met Singapore? *T. v. N. I.* 1855. II. 351.

10137. Adhaesie van H. Muller Szn. aan den jongsten maatregel ten aanzien der nieuw opengestelde havens van Ned. Indië. *Econ.* 1859. 358—361. — Zie *Econ. Bijblad,* 1859. 28, 95, 348; 1860. 393.

10138. Rapport, dd. 's Hage 21 Januarij 1859, No. 18, aan den koning door den Min. van Kol. J. J. Rochussen, naar aanleiding der adressen van een aantal handelshuizen te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht over de kwestie der openstelling van de negentien nieuwe havens in Ned. Indië. *Mijer, Havens N. I.* 's Hage 1859. 65. — Missive, dd. 's Gravenhage 19 Jan. 1859. No. 15, van den Min. van Kol. J. J. Rochussen aan die kamers, om hunne adviezen. *Ald.* 66. — Idem van 20 Jan. 1859, No. 18, aan die van Rotterdam tot verdediging zijner gedragslijn. Betreft de toepassing op de bovengenoemde negentien havens, van het Ind. besluit van 23 Dec. 1841 (Ind. Stbld. No. 46), krachtens hetwelk aldaar geen invoer van Nederlandsche katoenen en wollen

goederen tegen een minder differentieel regt op certificaten van oorsprong zou kunnen plaats hebben. *Ald.* 70.

10139. De verwarring in de zaak der 19 havens wordt hoe langer hoe grooter. Veroordeeling der ordonnantie van den Gouv. Gen. van N. Indië, dd. Buitenzorg 23 Maart 1859 (Ind. Stbld. No. 13), dat in de havens opengesteld bij ordonnantie van 31 Mei 1858 (Ind. Stbld. 65) de invoer van katoenen en wollen goederen van buiten Ned. Indië voorloopig is verboden. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 509.

10140. Eensgezindheid tusschen de Tweede Kamer en den Min. van Kol. J. J. Rochussen. Opmerkingen over het voorgevallene in de Tweede Kamer over den aard der medegedeelde stukken betreffende de openstelling der havens. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. I. 440.

10141. Zakelijke inhoud van het kon. besluit, dd. 10 April 1828, tot verklaring van Rio tot een vrijhaven. Overgenomen uit de Staatscour. v. 21 April 1828. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 5. bl. 60.

10142. Waarom heeft Rio als vrijhaven niet met Singapoera kunnen mededingen? Mededeeling van de gronden waarop de Min. van Marine en Kol. C. F. Elout in 1827 de vestiging van Rio als een vrijhaven voorstond; alsmede aantooning der begane verkeerdheden sedert 1829. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 411.

10143. Beantwoording der vraag: „Waarom Rio, als vrijhaven, niet heeft kunnen mededingen met Singapore?" *Bijdrage, Amst.* 1841. 100. — Oordeel over deze beantwoording. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. II. 351.

10144. Tegenstelling van Riouw als mededingster van Singapore met Siam en Bengkalis op de oostkust van Sumatra; alsmede van het belang van Singapore in het erkennen van het Nederlandsch gezag in Siak c. a.; door J. S. G. Gramberg. dd. Palembang Junij 1863. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 500, 526.

10145. Bevoegdheid van den res. der Preanger Regentschappen, om de aan een Europeaan verleende vergunning tot het drijven van handel aldaar in te trekken. *Regt Ned. Indië.* 9e j. XVII. 62.

10146. Aankondiging door „De Redaktie" eener aanstaande openstelling der Molukkos voor den algemeenen handel. *T. v. N. I.* 1850. I. 239.

10147. Extract uit het geheim besluit van den Gouv. Gen. J. J. Rochussen, dd. Buitenzorg 12 Dec. 1849 L. F., inhoudende voorstellen tot bespoedigde openzetting der havens van Amboina, Banda en Ternate tot vrijhavens. *T. v. N. I.* 15e j. 1853. I. 353.

10148. Opgave door J. F. G. Brumund van de besluiten van de Hooge Regering in Indië, Ao. 1648, 1681 en 1691, betreffende het toestaan aan Banda van den uitsluitenden handel op de Aroe eilanden. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 77.

5. Handelscijfers.

Indische Archipel.

10149. Beschouwing der consulaire berigten, ook betreffende den handel van Britsch Indië, Java, China en Japan. *Sloet, Tijds.* XX. 435, 436, 440.

10150. Over de voordeelen eener deelneming door Nederlanders in den Archipelagischen handel, waardoor o. a. de zeeroof zou ophouden te bestaan. *Sloet, Tijds.* XXII. 180.

10151. De kustvaart in Nederlandsch Indië. Overgenomen uit de N. Rott. Cour. van 28 April 1847 No. 101. Overzigt en beoordeeling van de sedert 1825 door de Indische Regering genomen maatregelen tot hare bevordering, en van de verkregen resultaten. *Cornets de Groot, Aanmerk.* 's Hage 1853. 88.

10152. Commerce de la Neerlande avec ses Colonies pendant 1846, d'après les relevés publiés par le Departement des Finances. *Melvill, Moniteur.* III. 357. — Idem van Engeland met zijne koloniën. *Ald.* II 2e part. 7.

10153. Staat der uitvoeren van hier naar Ned. Indië, zoo door partikulieren als door de Handelmaatschappij van eenige der

voornaamste inlandsche katoenfabrikaten over de eerste acht maanden van 1853—1857, met beschouwingen daarover. *Econ.* 1857. 202.

10154. Uitvoer van inlandsche lijnwaden naar Ned. Indië, door H. Muller Szn. Cijfers en beschouwingen dien aangaande, in verband met de kwestie van bescherming. *Econ.* 1859. 84.

10155. Comparatieve staat van eenige koloniale handelsartikelen, door den heer L. Jacobson te Rotterdam, dd. 31 December 1860. *Econ.* 1861. 49.

10156. In- en uitvoer in 1862 van Ned. Indië van en naar vreemde havens. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 442.

Eilandengroep van Malakka.

10157. Vergelijkende staat van de waarde in sicca ropijen van den in- en uitvoer, van Pinang gedurende 1830—31, 1833—34 en 1836—37. Medegedeeld door P. Melvill van Carnbee. *T. v. N.* I. 7e j. Batavia 1845. 4e d. 151.

10158. Opgave door P. Melvill van Carnbee van het ruwe bedrag van de waarde van den in- en uitvoer te Malakka gedurende 1825—26, 1830—31 en 1834—35, *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 4e d. 137.

10159. Algemeene aanmerkingen over den handel van Malakka, Singapore, Prins Wales eiland, provincie Wellesley, enz. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 4e d. 244.

10160. Waarde in Sp. matten van den in- en uitvoer te Singapore gedurende de jaren 1823, 1824, 1825 en 1826, volgens J. Crawfurd. *Vad. Lett.* 1847. II. 317.

10161. Staat gevende een overzigt van de vermeerdering van den handel te Singapore in 1822, 1825, 1828—29, 1831—32 en 1834—35. Medegedeeld door P. Melvill van Carnbee. Getal en inhoud der zeeschepen en inlandsche vaartuigen. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 234.

10162. Schets van den toestand van den handel van Singapore gedurende 1826. *Hermes.* 3e j. 1828. No. 2. bl. 66.

10163. Overzigt door P. Melvill van Carnbee, dd. 10 Maart 1845, van den handel van Singapore, en meer bepaald van de voornaamste havens waarmede gehandeld wordt, en van de artikelen van invoer 1835—1836. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 3e d. 228. — Idem van de totale waarde van den in- en uitvoer in 1836—37. *Ald.* 236.

10164. Handelsbeweging van Singapore in 1844/1846, 1845/46 en 1846/47. *Melvill, Moniteur.* I. 2e part. 127; III. 2e part. 28. — Bevolking en handel van Singapore in 1826. *N. Hermes.* 1828. No. 2. bl. 66.

10165. Staten van den invoer en van den uitvoer op Singapore, gedurende 1847—48 en 1848—49. *Staatk. Beschouw.* 's Hage 1850. 53.

Eilandengroep van Sumatra.

10166. Staat van in- en uitvoer te Bengkalis, Siak en Boekit Batoe, over het jaar 1862. Medegedeeld door J. S. G. Gramberg, dd. Palembang Junij 1863. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* XIII. 4 S. IV. 1864. 528, 511.

10167. Staat van in- en uitvoer te Rio in elk der jaren 1840—1849. *T. v. N. I.* 1852. I. 418, 419.

10168. Wegens de handelsbetrekkingen tusschen Singapore en het rijk van Atjeh hebben de Engelschen ons belet daarin vasten voet te krijgen, en ons gedwongen om Indragiri te verlaten. *Sloet, Tijds.* XIV. 386.

10169. De kust van Pedir. Uit de Bat. Cour. v. 28 Maart. 1827. Overgenomen uit „The Malacca Observer." Schets van den handel te Telok Semaweh, onder Atjin, met opgave der redenen van voorkeur gegeven door de inlanders aan de Chinezen boven de Europeanen. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 68.

10170. Overzigt van den handel ter Westkust van Sumatra, met name van de Atjinesche peperhavens. Uit de Jav. Cour. v. 5 Nov. 1829 No. 130 en v. 14 Jan. 1830 No. 5. Mededeeling dd. Batavia 31 Oct. 1829, van een beschrijving, ontleend aan een officieel verslag dier residentie. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. 78.

10171. Beschrijving van den handel op de Noord-westkust van Sumatra van Atjin

tot de Baai van Tappanolie; door W. L. Ritter, in 1837. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 67.

10172. Vergelijkend overzigt van den Padangschen handel onder het beheer der voormalige O. I. Comp. en na het Britsch tusschenbestuur, van April 1795 tot Mei 1819, toen Padang wederom onder het Nederlandsch gezag is gekomen (van 1739—1845). *Michiels, Sumatra's Westkust.* 's Bosch 1851 tegenover 35.

10173. Overzigt van den handel van Padang, op de Westkust van Sumatra; gedurende het eerste halfjaar 1827. Beredeneerde statistiek. *N. Hermes.* 3e j. 1828. No. 2, tegenover 56. — Oordeel van G. de Serière over dit overzigt. Uit de Jav. Cour. van Jan. 1829. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12, bl. 16.

10174. Beknopt overzigt van den handel en scheepvaart te Padang, gedurende het jaar 1841; door J. van der Vinne, Dir. der Middelen en Domeinen, dd. Batavia, Mei 1842. *T. v. N. I.* 4e j. 2e d. Batavia 1842. 373.

10175. De regeringsstatistiek over den handel ter W. kust van Sumatra, door H. Muller Szn. *Econ.* 1860. 198.

10176. Mededeelingen door T. J. Willer betreffende den handel van Mandheling en Pertibie. 1845. *T. v. N. I.* 8e j. Batavia, 1846. 2e d. 361, 385.

10177. Gewone marktprijzen der producten van den grond en van nijverheid te Palembang, in 1822. Medegedeeld door J. J. van Sevenhoven, Commissaris van het Nederl. Gouv. aldaar in 1822 en 1823. *Verh. Bat. Gen. N. I.* IX. 1823. 123. — Idem der levensmiddelen. *Ald.* 117.

10178. Vergelijkende staat van de geldswaarde der in de jaren 1821—1832 te Palembang in- en uitgevoerde goederen; door C. F. E. Praetorius, Directeur der cultures. Getrokken uit zijn verslag van 1832 over deze residentie. *Ind. Bij.* I. 1843. 446.

10179. Beschrijving van den handel in de Binnenlanden van Palembang. *T. v. N. I.* 14e j. 1853. II. 460.

10180. Beschrijving van den handel der Lampongsche distrikten; door J. A. du Bois, Adst. Res. (1819—1833). *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 327.

10181. Staat aantoonende den uitvoer uit de Lampongsche districten in het jaar 1843. Medegedeeld door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 1e d. tegenover 32.

10182. Gedetailleerde opgaven nopens den uitvoer uit de Lampougs in 1857 en 1858, ontleend aan het administratief verslag over 1858 van dat gewest, door J. A. van der Chys. *Tijds. Nijv. N. I.* VII. N. S. II. 1861. 152.

10183. Berigten en beschouwingen over den handel der Boeginezen in de Lampongs, en over de aanzienlijke door hen behaalde handelsvoordeelen. *Sloet, Tijds.* XXII. 178.

10184. De vrijhaven van Riouw in 1833. Nota door het Indisch gouvernement medegedeeld, en houdende een geschiedkundig overzigt van de vrijverklaring dezer haven en haar nut, zoo met opzigt tot handel en scheepvaart als tot 's Gouvernements inkomsten. 1826—1833. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* III. 1855. 48.

10185. Handel op Riouw in 1830, 1831 en 1832. Uit de Jav. Cour. v. 11 en 18 Sept. 1833. No. 93 en 100. Statistiek overzigt. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 196.

10186. Staat van de te Riouw aangekomen en vertrokken, op Europesche en inlandsche wijze, getuigde vaartuigen, in ieder jaar van 1830 tot 1851; door E. Netscher. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* II. 1854, tegenover 167. — Idem van in- en van uitvoer van 1830 tot 1852. *Ald.*

10187. Staat der te Riou aangekomen en vertrokken vaartuigen, op de Europesche en inlandsche wijze getuigd, gedurende elk der jaren 1842—1851. Medegedeeld door G. F de Bruyn Kops. *Nat. Tijds. N. I.* IV. N. S. I. 1853. 384, 365.

10188. Aanteekeningen omtrent den handel van het eiland Billiton, door J. H. Croockewit Hz. Staten en cijfers betreffende 1850. *Tijds. Ind. T. L. en V.-kunde.* I. 1853. 81.

10189. Staat aantoonende de calculatieve waarde van den jaarlijkschen uit- en invoer van het eiland Nias, volgens de distrikten, artikelen, hoeveelheid, berekening, gansche waarde. Medegedeeld door John Christie, gecommitteerde voor de Eilanden ten Westen van Sumatra, dd. 20 Jan. 1826. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 190.

Eilandengroep van Borneo.

10190. Mededeelingen door D. J. van den Dungen Gronovius, dd. April 1848, betreffende de artikelen van handel en voornamelijk van uitvoer op de Noord-Oostkust van Borneo. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 104.

10191. Belangrijke handel op de rivieren in Serawak. *Kolon. Jaarb.* 3e j. 1863. 255.

10192. Staat van de te Pontianak aangekomen en vertrokken, op de Europesche en Inlandsche wijze getuigde vaartuigen, gedurende 1843—1847; door D. W. J. C. Baron van Lijnden, aangevuld tot 1850 door J. Groll. *Nat. Tijds. N. I.* 2e j. 1851, tegenover 624. — Idem van 1843—1850 naar verschillende plaatsen op de Westkust van Borneo en de Bovenlanden van de Kapoeas. *Ald.* tegenover 623.

10193. Soekadana, Matan en Simpang. Opgave der in- en uitvoerartikelen gedurende de jaren 1854 en 1855. Medegedeeld door H. von Dewall. *Tijds. Ind. T L. V.-kunde.* XI. 4 S. II. 1862. 142, 145.

10194. Staat aantoonende den in- en uitvoer in het rijk van Koetei in 1846 (?) door H. von Dewall. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849, tegenover 160.

10195. Aanteekeningen omtrent de vaart en den handel van Java op Banjermassin, en de produkten van het laatste gewest. *Tindal en Swart, Verh.* N. V. V. 68.

Eilandengroep van Java.

10196. Mededeeling, met toelichting, door D. C. Steyn Parvé van een overzigt van den in- en uitvoer van en naar Java en Madura van 1822—1848 (in Ned. guldens). *Steyn Parvé, Kolon. monopoliestelsel.* 's Hage 1850. 82.

10197. Aantooning der waarde van den jaarlijkschen in- en uitvoer aan voortbrengselen van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop op Java en Madura, in de jaren 1823 tot 1832; zamengesteld uit de jaarlijksche verslagen van den handel, door de Direktie van 's Lands Middelen en Domeinen te Batavia. *Oosterling.* I. 1835, tegenover 236.

10198. Statistiek van den algemeenen invoer van koopmanschappen en speciën op Java en Madura, in ieder jaar van 1825—1854. *Muller Szn., Katoennijverheid.* Rott. 1857. 16. — Idem van den invoer, door den handel op Java en Madura, van voortbrengselen van Europa en Amerika. *Ald* 26. — Idem van voortbrengselen van landen bewesten de Kaap de Goede Hoop. *Ald.* 83. — Idem van andere koopmanschappen dan katoenen goederen, voortgebragt in landen bewesten de Kaap de Goede Hoop. *Ald.* 179.

10199. Aankondiging door H. Muller Szn. der „Statistiek van den handel van Java en Madura uitgegeven door de Bruyn Kops", met lof aan het Indische bestuur voor de publiekmaking dier statistieken sedert 1825. *Econ. Bijblad,* 1858. 113.

10200. Koophandel en nationale nijverheid. Tekst van den geleidbrief, dd. Leiden 1 Sept. 1835, met opstel en diagram, ter aantooning van de fluctuatie in den invoer van Europesche koopwaren en die van het aandeel, hetwelk onze handel en onze fabrieken hebben gehad in dezen invoer op Java en Madura gedurende elk der jaren 1826 tot en met 1833. *Letterb.* 1835. II. 245.

10201. Statistiek van de voor rekening van het gouvernement op Java en Madura van Nederland ingevoerde goederen, in ieder jaar van 1836—1854. *Muller Szn., Katoennijverheid.* Rott. 1857. 20.

10202. Recapitulatie van den uitvoer der voornaamste producten van Java en Madura gedurende het jaar 1843. Uit de Ned. Staatscour. v. 1 Aug. 1844. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 344.

10203. Staat van den handel en de scheepvaart op Java en Madura in 1843. Uit het Handelsblad v. 20, 22 en 26 Nov. 1844. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 397. — Idem over 1844 uit de Ned. Staatsc. v. 19

Aug. 1845. *Ald.* 1846. 108. — Idem in 1844. Uit het Handelsblad van 30 Jan. en 11 Febr. 1846. *Ald.* 201. — Idem in 1845. Uit het Handelsverslag van Java en Madura. *Ald.* 1847. 232, 248. Noot.

10204. Staat van op Java en Madura aangekomen en van daar vertrokken Europesche en Inlandsche vaartuigen, in elk der jaren 1844—1848. *Staatk. Beschouw.* 's Hage 1850. 38.

10205. Overzigt van den handel van Java en Madura over 1846 vergeleken met dien van vroegere perioden. *Melvill, Moniteur.* II. 351. 2e part. 38.

10206. Staten van den handel op Java en Madura. *Tindal en Swart, Verh.* VII. 432.

10207. Staat van den invoer op Java en Madura, 1858—1862. Bijlage No. 1 der Mem. van toel., dd. 23 Sept. 1864, van het ontwerp Tol-Tarief N. I. *Gedr. Stukk.* 1864—1865. XLIII. No. 4. — Idem van den uitvoer. Als boven. Bijlage No. 2. *Ald.* No. 5. — Idem der voor gouvernements rekening uit Nederland ingevoerde goederen. Bijlage No. 3. *Ald.* No 6. — Idem van door partikulieren ingevoerde voortbrengselen van Europa, Amerika en de Kaap de Goede Hoop. Bijlage No. 4. *Ald.* No. 7. — Idem der met certifikaat van Nederlandschen oorsprong of bewerking ingevoerde goederen. *Ald.* No. 8. — Idem der voornaamste van Java en Madura uitgevoerde producten. Bijlage No. 7. *Ald.* No. 10.

10208. Aantooning der waarde van den invoer op Java gedurende 1819, met opgave der schepen en vlag. Medegedeeld door P. Mijer. *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 532.

10209. Lijnwaden. Uit de Jav. Cour. v. 23 Dec. 1828, No. 153. Aantooning der oorzaken van den geringen aanvoer op Java van Nederlandsch fabriekaat. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 9 en 10. bl. 136.

10210. Overzeesche meelverzendingen uit Nederland naar Oost-Indië. Opmerkingen nopens de mededinging der Noord-Amerikanen in dit artikel. *N. Hermes*, 3e j. 1828. No. 3. 67. — Beoordeeling door G. de Serière van deze opmerkingen. Uit de Jav. Cour. v. Jan. 1829 *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 17.

10211. Javaansche Handel. Staat aantoonende den toenemenden uitvoer van Java gedurende elk der jaren 1830, 1831 en 1832. Ontleend uit een der tijdschriften van Singapore. *Letterb.* 1834. I. 174.

10212. Voornaamste uitvoeren van Java in 1823 tot 1832. Uit de Jav. Cour. van 10 en 14 Aug. 1833, No. 89 en No. 90. Gedetailleerde staat. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 189

10213. Staat aantoonende den omvang der handelsbetrekkingen van Java in 1847, in- en uitvoer met opgave der landen van herkomst en bestemming. *Sloet, Tijds.* V. 1850. 151, 152.

10214. Tarief, om te dienen als maatstaf voor te berekenen commissiepenningen voor den handel te Batavia. Overeengekomen en opgemaakt te Batavia, 15 Maart 1848, door B. Kopersmit en Co. en tien andere firma's. *Regt N. I.* 3e j. V. 1851. 294.

10215. Overzigt van den Javahandel in 1858. Opgave nopens de voorname artikelen van in- en uitvoer over dat jaar, vergeleken met de beide vorige jaren. *Econ.* 1859. 219.

10216. Opgave nopens de uitvoeren van katoen, garens en manufacturen uit Engeland naar Java. *Econ.* 1858. 22. *Econ. Bijbl.* 1858. 82.

10217. Overzigt van den Javahandel in 1858 en volgende jaren. *Econ.* 1859 en volgende jaargangen.

10218. Belgisch consulair rapport over den Javahandel. *Econ.* 1860. 467.

10219. Overzigt van den Javahandel in 1860, vergeleken met de vier voorafgaande jaren door J. B. *Econ.* 1861. 238. — Aanmerkingen hierop, alsmede wederantwoord van J. B. *Ald.* 349, 351.

10220. Opmerkelijke vermindering van den uitvoer van katoenen goederen uit Engeland naar Java. *Econ.* 1861. 210, 276, 337, 378, 428, 477, 523; 1862. 53, 372.

10221. Over onze tegenwoordige kennis van de Java-markt, door P. N. Muller,

in zijn artikel over Nijverheidstentoonstellingen. *Gids*. XXV. N. S. 14e j. 1861. II. 489.

10222. Over den partikulieren handel tusschen Java en Amsterdam. *Verslag Amsterdam*. 1862. 20, 141. — Overgenomen in *T. v. N. I.* N. S. 1e j. II. 186.

10223. Over de voordeelen der verzending van huiden van rhinocerossen en geiten uit Indië naar Nederland. *Sloet, Tijds.* XXII. 180, 181. — Idem der buffel- en koe-hoorns en hoeven. *Ald.* XXIII. 263.

10224. Over het belang der tijger- en pantervellen als artikel van uitvoer op Java, ook in verband met den wensch tot toelating van Hollandsche handelshuizen in de Javasche Binnenlanden. *Sloet, Tijds.* IX. 105.

10225. Staat aantoonende den toestand van den handel en de scheepvaart, in- en uitvoer, op het eiland Madura in 1856, alsmede van 1851—1856; door J. Hageman JCzn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 350, 352.

10226. Aantooning van den in- en uitvoer, benevens de scheepvaart te Soemanap op Madura in 1856 en 1845, door J. Hageman, JCzn. *T. v. N. I.* 20e j. 1858. I. 330, 335, 336. — Idem in de havens van Pamekasan in 1856 en 1852. *Ald.* 339, 342. — Idem in de afd. Bangkalan in 1856 door D... *Ald.* 346.

10227. Opgave der waarde aan lijnwaden van buiten te Batavia ingevoerd in 1820. Medegedeeld door P. Mijer. *T. v. N. I.* 3e j. Batavia 1840. 2e d. 634.

10228. Staat des handels te Batavia. Uit de Batav. Cour. van 31 Mei 1827. Weerlegging der beweringen ten opzigte van zijn ongunstigen toestand, voorkomende in de „Singapore Chronicle" van 12 April 1827. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 5 en 6. bl. 108.

10229. Calculatieve opgave van de handelsartikelen en de waarde daarin omgezet gedurende 1846 in de ads. res. Buitenzorg. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 63.

10230. Staat aantoonende de calculatieve waarde der goederen, die gedurende 1845 en 1846 uit de res. Pekalongan uitgevoerd zijn, en van de zoodanige waarvoor regten en waarvoor geen regten geheven zijn. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 119.

10231. Opgave der waarde van de in 1846 in de residentie Pekalongan in- en uitgevoerde artikelen op en buiten Java. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 118.

10232. Opgave van de prijzen der voornaamste artikelen in de res. Pekalongan in 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 112. — Idem in de residentie Kadoe in 1846. *Ald.* 216.

10233. Staat aantoonende de uitgevoerde voorwerpen van nijverheid uit de res. Bagelen, met opgave van het geldelijk bedrag, gedurende het jaar 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 351.

10234. Gedetailleerde aantooning van den uitvoer van kleine houtwerken te Joana in de res. Japara gedurende 1846. *T. v. N. I.* Xe j. N. S. 1e j. Batavia 1848. 1e d. 370.

10235. De toestand en vooruitzigten van den handel te Samarang, voornamelijk in het jaar 1850. Mededeeling van een brief, door eenige der aanzienlijkste handelshuizen te Samarang in het begin van 1851 hierover geschreven aan den resid. H. D. Potter, met aanwijzing der te nemen maatregelen tot verbetering. *T. v. N. I.* 14e j. 1852. I. 334.

10236. Partikulier handelsberigt uit Samarang, dd. 7 Mei 1858. *Econ. Bijbl.* 1858. 275.

10237. Driejarig overzigt van de hoeveelheid lijnwaden in Batavia en in Samarang ingevoerd in 1844, 1845, en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 417.

10238. Opgave van de schepen en van de scheepsruimte der handelsmarine in 1846, in de res. Rembang; door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. 2. 46.

10239. Opgave van de waarde van koopmanschappen gedurende 1844, 1845 en 1846 in- en uitgevoerd te Soerabaya, Grissee, Sumanap en Pamakassan. *T. v. N. I.* 1849. 1e d. 418.

10240. Driejarig overzigt van de waarde aan lijnwaden, zoo Nederlandsche als vreemde, te Soerabaya ingevoerd in 1844, 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1 d. 416. — Idem der in entrepot opgeslagen goederen. *Ald.* 418. — Idem van den invoer voor het entrepot. *Ald.* — Idem van den uitvoer uit het entrepot. *Ald.*

10241. Staat aantoonende de prijzen der verschillende levensmiddelen in elk der afdeelingen van de residentie Soerabaya in 1844 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 414.

Kleine Soenda-eilanden.

10242. Staat van handel en scheepvaart tusschen Java en Balie, over de jaren 1837—1846. *Lauts, Balie.* Amst. 1848. 253.

10243. De handel met Bali. Inlichtingen, dd. 21 Sept. 1851, van een Engelsch handelshuis te Soerabaya, nopens hetgeen door het gouvernement zou kunnen worden gedaan tot verbetering van het handelsverkeer met Bali, Lombok en Sumbawa; gevolgd door klagten over het ongebruikt laten van deze voorstellen. *T. v. N. I.* 17e j. 1855. I. 131.

10244. Aanteekeningen over den handel en voornamelijk over den invoer van Lombok; door H. Zollinger. *T. v. N. I.* 9e j. Batavia 1847. 2e d. 824.

10245. Mededeelingen van J. P. Freyss, nopens zijne handelsoperatiën met Mangarai en Lombok in 1854—1856. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* IX. 3 S. III. 1860. 445, 472.

10246. Schets van den handel van Sumbawa, door J. P. Freyss, dd. Februarij 1854. Benevens klagten over ondervonden gemis van medewerking van het Ned. Ind. Gouv. in zijne etablissementen te Bima op Sumbawa en te Piedjoe op Lombok. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 268.

10247. Beschrijving van den kusthandel en van den binnen- en buitenlandschen handel van Timor. *T. v. N. I.* 1849. 2e d 317, 322, 323.

10248. Beknopt overzigt van den handel en de scheepvaart te Timor-Koepang gedurende het jaar 1853. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* III. 1855. 38.

Eilandengroep van Celebes.

10249. Mededeelingen betreffende den handel en de scheepvaart van de res. Menado; door D. F. W. Pietermaat, en L. J. de Vriese, dd. 6 Julij 1840. *T. v. N. I.* 3e j. 1e d. Batavia 1840. 144.

10250. Staat aantoonende het bedrag van den in- en uitvoer aan geldswaarde in de havens van Menado en Kema in ieder jaar van 1846—1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 23. — Idem der geldswaarde uitgevoerd aan kakao, rijst, goud, tripang, was en karet. *Ald.* 24.

10251. Staat aantoonende het aantal en den inhoud van de Eur. getuigde en van de Inl. vaartuigen, welke de havens van Kema en Menado hebben bezocht gedurende elk der jaren 1851—1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 25.

10252. Staat aantoonende de geldswaarde van den invoer in de Minahassa in 1846, 1850, en in ieder jaar van 1854 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 373.

10253. Staat der uitgevoerde producten uit de Minahassa in 1846—1850, 1854—1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 374.

10254. Staat aantoonende het getal aangekomen en vertrokken schepen in de Minahassa in 1850 en ieder jaar van 1854 tot 1860, zoo Europeesch als Inlandsch getuigd, en laadruimte in lasten. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 375.

10255. Vraag van het Inst. v. T. L. en V.-kunde v. N. I., naar een zooveel mogelijk juiste beschrijving van den handel, die plaats vindt voor Palo, aan de Westkust van Celebes, en Parigi, in de baai van Tomini. *T. v. N. I.* 14e j. 18 2. II. 79. *Bijdr. T. L. en V.-kunde v. N. I.* I. 1853. bl. XVI; III. 1855. bl. XXX; IV. 1856. bl. XXX.

10256. Staat aantoonende het bedrag van den in- en uitvoer aan geldswaarde te Gorontalo in ieder jaar van 1847—1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 24.

10257. Handel op Makassar in 1830, 1831 en 1832. Uit de Jav. Cour. van 24 en 28 Aug. 1833, No. 93 en 94. Statistisch overzigt. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 191.

10258. Staten van den invoer en van den uitvoer op Makasser; gedurende de jaren 1846, 1847 en 1848. *Staatk. Beschouw.* 's Hage 1850. 40.

Philippijnsche Eilanden.

10259. Bedenkingen omtrent den Philippijnschen handel door de Spaansche Regering gemaakt, tot wederinvoering van haar monopolie. *Eur. Mercurius.* LXVI. II. 42,

10260. Voorwaardelijke verklaring door den koning van Spanje van de haven van Manilla voor een vrije haven. Amsterdam Sept. 1789. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 2. 1075; *Letterb.* III. 1789. 101.

Molukken.

10261. De handel uit Nederland op de Molukken, en de hulpbronnen aldaar, in verband met de openstelling der Molukkos. *Sloet, Tijds.* IX. 169.

10262. Algemeen overzigt van den eersten handel der Nederlanders in de Molukkos. Overgenomen uit het Rapport van H. J. van de Graaff en G. J. Meylan, dd. 5 Junij 1821. *T. v. N. I.* 18e j. 1856. I. 172.

10263. Bijzonderheden nopens den clandestinen handel der Engelschen in den Molukschen Archipel, en speciaal te Kema. Medegedeeld door E. Francis, in zijn brief, dd. Batavia 30 Sept. 1830. *Francis, Levensloop.* III. 1860. 413.

10264. De Moluksche handel. Geschreven naar aanleiding van een stukje van J. Kögel in Das Ausland, en met eenige slotbeschouwingen van den Redakteur, vooral tot aanbeveling der zending derwaarts van een buitengewonen kommissaris. *Sloet, Tijds.* XIX. 292.

10265. Staat aantoonende het getal aangekomen en vertrokken schepen in de res. Ternate, in 1845, 1850 en in ieder jaar van 1855 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 282. — Idem van de geldswaarde van den invoer en uitvoer. *Ald.* 278.

10266. Staat aantoonende het bedrag, van den in- en uitvoer aan geldswaarde te Ternate in ieder jaar van 1850—1855. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 68.

10267. Opgave der producten en het bedrag hunner geldswaarde, welke van Ternate, Almaheira en Nieuw Guinea zijn uitgevoerd in 1845, 1850, en in ieder jaar van 1855 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 280.

Eilandengroep van Ceram, enz.

10268. Verslag onzer oudste reisverhalen naar Indië. Hierin o. a. opmerkingen over den handel onzer eerste zeereizigers op Banda, in verband met den beweerden oorsprong van het tegenwoordig monopolie aldaar. *Sloet, Tijds.* XXII. 185, 193.

10269. Staat aantoonende het getal aangekomen en vertrokken schepen in de res. Banda in ieder jaar van 1849 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 52.

10270. Staat aantoonende het bedrag der in- en uitvoeren van Banda en onderhoorigheden in 1852, 1853 en 1854. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 136.

10271. Staat der in- en uitvoerwaarde op de Banda eilanden, in ieder jaar van 1850 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil. Bat.* 1862. 51.

10272. Algemeene prijscourant van Kajelie op Boeroe in Febr. 1847; door T. J. Willer, dd. Ambon April 1847. *Willer, Boeroe,* Amst. 1868, tegenover 135.

10273. Staat aantoonende den aanvoer van Boeroe op Ambon in 1846, door T. J. Willer, dd. Ambon April 1847. *Ind. Arch.* 1e j. I. 1849. 576. — Ook geplaatst in *Willer, Boeroe.* Amst. 1858. 168.

10274. Overzigt van de invoer- en uitvoerwaarden in de haven van Amboina, in 1816, 1823 en in ieder jaar van 1850—1855. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 130.

10275. Opgave van het aantal Europeesch en Inlandsch getuigde vaartuigen, welke Amboina hebben bezocht, in ieder jaar van 1827 tot 1842 en van 1851 tot 1855. *Bleeker, Moluksche Arch.* II. Bat. 1856. 132.

10276. Opgave van de te Amboina, sedert Januarij 1827 tot en met ultimo Maart 1843, aangekomen schepen en vaartuigen. Medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 41.

10277. Staat der uitgevoerde goederen van Amboina sedert het jaar 1827 tot 1842; medegedeeld door G. de Serière. *T. v. N. I.* 13e j. 1851. I. 42.

10278. Handel op Amboina, in 1830, 1831 en 1832. Uit de Jav. Court. v. 21 en 28 Sept. 1833, No. 101 en 104. Statistisch overzigt. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 202.

10279. Staat der in- en uitvoerwaarde in de residentie Amboina in ieder jaar van 1840 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 170.

10280. Staat aantoonende de uitvoeren van landsproducten, buiten de door het gouvernement uitgevoerd wordende nagelen, uit de residentie Amboina, in ieder jaar van 1851 tot 1860. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat. 1862. 172.

10281. Staat aantoonende het getal aangekomen en vertrokken schepen in de residentie Amboina, in ieder jaar van 1851 tot 1860. *v. d. Crab, Molaksche Eil.* Bat. 1862. 172.

10282. Staat aantoonende de waarde van den in- en uitvoer te Amboina, in de jaren 1853, 1854 en 1355. *Aanteek. Molukk.* 's Hage 1856. 100. — Idem der uitgevoerde producten en hunne geldswaarde, van Amboina en onderhoorigheden. *Ald.* — Idem der aangekomen en vertrokken Europesche en Inlandsch getuigde schepen, van Amboina. *Ald.* 101.

10283. Mededeelingen door J. F. G. Brumund in 1843, betreffende de handelsbetrekkingen der Engelschen met de Aroe Eilanden. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 79.

10284. Staat van den in- en uitvoer op de Aroe-eilanden, gedurende het jaar 1849, door C. Bosscher, gecommitteerden ambtenaar voor de Aroe-Eilanden, Seirah, enz. *Tijds. Ind. T. L. V.-kunde.* I. 1853. 327. — Idem gedurende de jaren 1849, 1850 en 1851. *Ald.* II. 1854. 367, 374.

10285. Overzigt van den handel en de scheepvaart op de Aroe-eilanden gedurende 1858 en 1859. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 14.

10286. Staat van den uitvoer in 1859 van was, tripang en schildpad van ieder der Zuid-Wester Eilanden. *v. d. Crab, Moluksche Eil.* Bat 1862. 102.

10287. Prijsvraag voor 1854 door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem uitgeschreven, over de veranderingen, de staatkundige gesteldheid en de handelsbetrekkingen der aan de Stille Zuidzee aangrenzende landen en daarin gelegen eilanden, met het oog op den handel van het oostelijk gedeelte van den aan Nederland verbonden Oost-Indischen Archipel. *Letterb.* 1852. II. 111. *Nat. Tijds. N. I.* 3e j. 1852. 869.

10288. Over den handel van Ceram met de W.-kust van Nieuw Guinea, en aansporing tot vorming te Batavia van eene Maatschappij voor eenen geregelden kusthandel op Nieuw Guinea. *Sloet, Tijds.* XV. 302.

10289. Wensch tot onttrekking van de Papoesche kust op Nieuw Guinea aan het Ternataansch gezag, met het oog op den handel aldaar. *Sloet, Tijds.* XIV. 387, 388. XV. 394.

Australië.

10290. Berigten van onzen vice-consul te Sidney over den handel op Nieuw Zuid-Wallis, ook voor Ned. Indië. Ontleend aan het Bataviasche Handelsblad. *Swart, Verh.* 1861. 1e afd. 308; *Econ.* 1862. 252.

10291. Opgaven van onzen consul te Melbourne betreffende den handel en de scheepvaart tusschen die plaats en Java. *Econ.* 1862. 476, 477.

10292. Rapport omtrent den handel van Australië in 1863, opgemaakt door den kap. luit. ter zee P. A. van Rees. Overzigt van den zakelijken inhoud zijner berigten van consuls en handelaren in Australië, benevens van de inlichtingen hem gegeven door handelaren te Batavia. *Econ.* 1864. 189.

10293. Mededeeling der resultaten van het onderzoek door de Kamer van koophandel en nijverheid te Batavia in 1864, naar de vraag, waaraan het moet toegeschreven worden, dat Ned. Indië zulk een luttel aandeel heeft in de kolossale handelsbeweging van het naburig Australië? *Verslag* 1864 *Kamer Batavia,* Bat. 1865. 20. — Overgenomen onder den titel van: Handel van Java

op en met Australië in *T. v. N. I.* 1865. N. S. 3e j. II. 366. — Brief, dd. Batavia 7 Dec. 1864. No. 140 van deze Kamer aan den Gouv. Gen. ter aantooning der oorzaak van bovengenoemd verschijnsel, gelegen in de „algeheele ontstentenis van direkt stoomverkeer." *Verslag* 1864 *Kamer Batavia.* 1865. 340.

Afrika.

10294. Overzigt van den handel in de Roode Zee en de schalen van Egypte. *Sloet, Tijds.* XVII. 411.

10295. Nederlandsch handelshuis te Suez. *Sloet, Tijds.* XVI. 238.

10296. Over de belangrijkheid van den handel op de Z. O. Kust van Afrika. *Sloet, Tijds.* XV. 308.

10297. Over den handel aan de Kaap de Goede Hoop, gedurende den tijd waarin dezelve in handen der Engelschen was, 1799—1802. Verslag getrokken uit „Barrow's Travels into the interior of Southern Africa." *Letterb.* 1805. I. 42. 58.

10298. Berigt wegens handelsondernemingen van Trabyang en Co. op Madagascar en de Comoro eilanden. *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 297.

6. Scheepvaart.

Gewapende Vaart.

10299. Brief, dd. 9 December 1621, van de Admiraliteit te Hoorn, over het uitloopen zonder convooi van schepen uit Texel naar Oost-Indiën, en afkeuring dezer handelwijze *Res. Holl.* 10 Dec. 1621. 2e dr. 593.

10300. Remonstrantie van de O. I. Comp. ter Generaliteit, houdende verzoeken om vier harer schepen, voor Oost-Indië uitgerust, te laten uitloopen, en resolutie tot uitstel van dat vertrek. *Res. Holl.* 5 en 6 Maart 1653. 2e dr. 106. — Aanschrijving aan de O. I. Comp. om zich te verantwoorden wegens het uitloopen der schepen hieronder vermeld. *Ald.* 28 Aug. 1653. 2e dr. 508, en 2 Sept. 1653. 2e dr. 520. — Schriftelijke deductie van Bewindhebbers tot justificatie. *Ald.* 6 Sept. 1653. 2e dr. 529. — Resolutie tot afkeuring der serieuse vermaning. *Ald.* 9 Sept. 1653. 2e dr. 533.

10301. Praemien voor de liberateurs van de genomen schepen en de goederen met de distinctie van de tijd wanneer zij hernomen zijn. Instructie tegen de Oostendische Commissievaarders. *Res. Stat Gen. Secr.* 18 Februarij 1676.

10302. Opgave door F. A. van Rappard, dd. 's Hage 16 April 1839, der stukken, dd. 12 Julij 1723 tot 2 Maart 1725, betreffende de onderhandelingen tusschen de W. en O. I. Comp. tot schadeloosstelling voor de confiscatie te Batavia van de schepen den Arent en Tienhoven. *Letterb.* 1839. I. 259. — De beëindiging van den twist tusschen de Oost- en West-Indische Compagniën betrekkelijk de schepen, die onder Jacob Roggeveen om den aardbol zijn gezeild; medegedeeld door J. Swart, dd. Amsterdam, den 21 Mei 1839. Tekst der Extracten uit de Notulen van de vergadering van XVIIn in Amsterdam, dd. 13 en 15 Julij en 22 Sept. 1723, van 24 Febr. en 22 Junij 1724, en 2 Maart. 1725. *Ald.* 1839 II. 50, 67.

10303. Resolutien, tot bevordering ter Generaliteit, dat aan de uitgaande Nederl. O. I. schepen de noodige paspoorten worden gegeven, conform de conventie tusschen den Dey van Algiers en den Capitein Schrijver, dd 8 Sept. 1726, en de ampliatie dd. 24 Julij 1731. *Res. Holl.* 27 Maart 1732. 1e dr. 190. – NB. Zie *Ald.* 28 Junij 1753. I. 1e dr. 600, 503. — Verandering in de Instructie van Capitein Schrijver, gaande naar Algiers, met betrekking tot de paspoorten voor de Oost-Indische retourschepen. *Ald.* 27 April 1731. 1e dr. 207. — Missive, dd. Algiers 29 Junij 1730, van den Capitein Schrijver, commanderende 's Lands schepen van oorlog gedestineerd naar Algiers, over het nemen van twee O. I. schepen onder pretext van niet voorzien te zijn van Turksche paspoorten, alsmede over hunne teruggave; benevens Missive, dd. Algiers 29 Junij 1730, van den Consul Hameken, rakende hetzelfde subject. *Ald.* 21 Julij 1730. 1e dr. 662.

10304. Tekst van de resolutie, dd. 13 Sept. 1730, rakende het ontslag van het volk van twee O. I. schepen (Purmerlust en ter Horst), te Algiers opgebragt. *Gr. Placaatboek* VI. 's Hage 1746. fol. 1394. — Missiven, ingekomen ter generaliteit op 30 Aug. en 8 Sept. 1731, van Bewindhebbers der O. I. Comp. inhoudende het verlangde berigt op de requesten van de schippers en stuurlieden

van de twee O. I. Comp. schepen opgebragt te Algiers, om weder te mogen geadmitteerd worden tot de dienst der O. I. Comp. *Res. Holl.* 13 Sept. 1731. 1e dr. 737. — Voorstel ter generaliteit te doen om bovengenoemd verzoek te consenteren, met uitzondering van den schipper Hendrik Cloek. *Ald.* 16 Nov. 1731. 1 dr. 898.

10305. Rapport en tekst der resolutie op twee missiven, dd. Algiers 8 en 29 April 1753, van den Nederlandschen consul Paravicini, betreffende een requisitie van den Dey van Algiers om verandering te maken in de Turksche paspoorten, ook van die voor de schepen der Nederl. O. I. Comp. *Res. Holl.* 28 Junij 1753. 1. 1e dr. 496.

10306. Verandering te Middelburg van een O. I. Comp. schip in een oorlogschip. April 1747. *Nederl. Jaarb.* I. 1747. I. 265.

10307. Maatregelen door de Ned, O. I. Maatschappij genomen, om zoo mogelijk de terugkomende O. I. schepen van den oorlog te verwittigen en de eerste haven te doen inloopen. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. I. 437; 3. 1402.

10308. Besluit van de H. M. Heeren Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden, betreffende de bevoegdheid van de O. I. Maatschappij tot het wapenen van hare schepen en het bevechten en veroveren van de schepen van de vijanden van den Staat, welke zij op de heen- en terugreis mogten ontmoeten. Augustus 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1469.

10309. Verscheidene O. I. Comp. schepen worden te Batavia ten oorlog uitgerust. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 421.

10310. Uitzeiling van het schip der Oost-Ind. Maatschappij „de Vrouw Catharina Wilhelmina", onder bevel van den schipper P. van Proijen, voor de Kamer Rotterdam naar Batavia. Dec. 1780. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 1. 236. — Door de Engelschen genomen, en het geld ter somma van honderd duizend rijksdaalders, in het schip gevonden, naar de Bank te Londen gebragt. Jan. 1781. *Ald.* 239.

10311. Uitrusting door de Ned. O. I. Maatschappij van acht schepen, om half te laden en sterk te wapenen. Mei en Aug. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 2. 1102; 3. 1550. — Uitzeiling en terugkeer. *Ald.* 3. 1751.

10312. Mededeeling betreffende de uitrusting en wapening van de schepen der Ned. O. I. Maatschappij, Aug. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1550.

10313. Verslag wegens de aankomst van een keizerlijk O. I. schip van China aan de Kaap de Goede Hoop, zijne pogingen tot ontduiking der regten aldaar, en zijn opbrengen te Port Maurice door een Fransch gewapend schip. Aug. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1558.

10314. Mededeelingen betreffende het nemen door de Engelschen van O. I. Comp. schepen. Julij—Oct. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1402; 4. 1987, 1990, 2255.

10315. Tekst van den brief, dd. 21 Aug. 1781, van den Engelschen Commandeur Johnstone aan het Engelsche Ministerie, wegens het nemen van vijf Ned. O. I. schepen in de Saldanha-baai, aan de Kaap de Goede Hoop. *N. Ned. Jaarb.* XVI. 1781. 4. 1987, 1990, 2256.

10316. Verovering op de Engelschen van een door hen genomen Fransch Oost-Indisch schip, door den kaper De Vlissinger, onder bevel van den kapitein Pierre le Turcq, December 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 4. 2274.

10317. Aankomst te Batavia op 16 Maart 1782 van den Portugeschen kapitein A. A. Spade, die met het schip St. Maria Major, van Macao komende, door een Engelschen kaper, gevoerd bij kapitein Macklery, bij Lucipara was aangerand, en wien schip en lading zijn genomen. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 3. 2012.

10318. Uitrusting voor Oost-Indië van schepen te Brest, zoo voor Hollandsche als Fransche rekening; — negen van deze schepen door de Engelschen genomen, alsmede mededeeling van het rapport, dd. 28 April 1782, van den vice-admiraal Milbank, over het nemen van het rijks schip l'Actionnaire. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782 1. 673 en 674. — Aankomst aan de Kaap de Goede Hoop van de overige schepen. *Ald.* 2. 1017, 1018.

10319. Lijst der gewapende O. I. schepen, in Julij 1782 uitgezeild, met opgave van hunne kapiteins, het getal stukken en van de Kamers waarvoor. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 742, 743.

10320. Carga van de door de Engelschen

bevelhebber Johnstone genomen Nederland-O. I. Comp. retourschepen uit China: De Paarl en Hoogkarspel. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 834. — Berigten nopens den verkoop in Engeland van de lading dezer schepen. *Ald.* 835.

10321. Bijzonderheden nopens de aankomst, het verblijf en vertrek van het O. I. Comp. schip Barbesteyn, kapitein C. van Vlaanderen, in Engeland, en der genomen beschikkingen betreffende dit schip, Nov. en Dec. 1786 en Jan. 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1462, 1519, 1520, 1564; XXIII. 1788. 1. 106.

10322. Bij besluit van Febr. 1795 is door de Provisionele Representanten van het volk van Holland in advies gehouden een brief van Bewindhebberen der O. I. Comp. ter Kamer Amsterdam, met berigt buiten staat te zijn, om de redenen op te geven, waarom de uitgaande O. I. schepen in Engeland binnengekomen, en aldaar zoo lang gebleven zijn, ook niet te weten, of een of meer schepen zich nog in Engeland bevinden; hetgeen van hun gerequireerd was op te geven. *Hist. Dagbl.* v. 2 Maart 1795. 3.

10323. Request, dd. 1 Februarij 1793, van Hope en Comp. te Amsterdam aan de Staten Generaal om de lading van het Amerikaansche schip „the Illustrious President", in Texel gearriveerd, en komende van Mauritius, provisioneel te mogen opslaan. *N. Nederl. Jaarb.* XXVIII. 1793. 1. 993. — Resolutie der Staten Generaal dd. 1 Febr. 1793, inhoudende voorwaardelijke toestemming van dit verzoek. *Ald.* 995. — Tweede request, dd. 18 Febr. 1793, aan de Staten Generaal, om over deze lading te mogen disponeren en ze te verkoopen. *Ald.* 997. — Resolutie, dd. 18 Febr. 1793, van de Staten Generaal, om berigt van Bewindhebberen der O. I. Comp. ter Kamer Amsterdam hierop. *Ald.* 1007. — Resolutie, dd. 26 Febr. 1793, van de Staten Generaal, houdende goedkeuring van het voornemen om het verzoek te brengen in eene bijeenkomst te 's Hage van Gedeputeerden uit alle de Kameren der O. I. Comp. *Ald.* 1008. — Missive van Bewindhebberen aan de HH. Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, in dato den 8 Maart 1793, op het verzoek van Hope en Comp. *Ald.* 1010. *Res. Holl.* 21. Maart 1793. I. 327. — Resolutie van de Staten van Holland en West-Friesland, dd. 10 October 1793, inhoudende het rapport van Gecommitteerden tot het groot besoigne en tot de zaken der O. I. Comp. met advies tot het toestaan van het verkoopen der lading. *Ald.* 10 Oct. 1793. II. 1124; 19 Dec. II. 1334. *N. Nederl. Jaarb.* XXVIII. 1793. II. 1946. — Resolutie der Staten Generaal, dd. 24 Dec. 1793, waarbij Hope en Comp. met hun verzoek worden verwezen tot de Kamer van XVIIn, te Middelburg vergaderd. *Ald.* 1950. — Request van Hope en Comp., dd. 4 Jan. 1794, aan de Heeren Bewindhebberen van de Generale Geoctroijeerde Oost-Indische Compagnie dezer Landen, ter Kamer van Zeventienen. *Ald.* XXIX. 1794. I. 443. — Extract uit de Resolutiën door de Heeren Bewindhebberen van de O. I. C., ter Kamer Amsterdam genomen den 3 Maart 1794, inhoudende de conditiën, waarop de verkoop wordt toegestaan. *Ald* 444. — Brief „Aan de E. G. A. Heeren Bewindhebberen van de O. I. C., dd. Amsterdam 3 April 1794, van Hope en Comp., inhoudende hunne weigering tot het aannemen der gestelde voorwaarden. *Ald.* 445. — Nader Request, dd. April 1794, aan de Staten Generaal, van Hope en Comp., en verzoek om de lading naar elders ten verkoop te transporteren, en om de restitutie der betaalde regten. *Ald.* 446. — Memorie, dd. April 1794, aan H. H. M. de Staten Generaal, door ofte van wege Hope en Comp., om te dienen tot eene complete verificatie van de voordragt, door dezelve bij twee requesten gedaan nopens het arrivement van het Amerikaansch fregatschip „The Illustrious President," binnen Texel; en nopens de redenen, welke het gemeld schip van Duins naar Texel hebben doen stevenen, door Mr. Elias Luzac. *Ald.* 463. — Bijlage A. tot I. betreffende de reis, bestemming en lading van „The Illustrious President." *Ald.* 544—562. — Bijlage K. „Opgaaf van schepen, geladen met O Indische koopmanschappen, welke na het arrivement van „the Illustrious President" binnen Texel, te Koppenhagen, Hamburg en Ostende gekomen zijn of nog verwacht worden." *Ald.* 564. — Bijlage L. „Calculatieve berekening der kosten en lasten, welke bij verkoop en levering der lading van „the Illustrious President" zullen betaald moeten worden." *Ald.* 565. — „Opgaaf der uitgave, door Hope en Comp., gedaan, wegens het inkomen van „the Illustrious President", en het opslaan der lading." „Item wegens het uitgaan." *Ald.* 566, 567. — Resolutie der Staten Generaal, dd. 29 April 1794, tot inwilliging van de gevraagde restitutie van betaalde regten, en

van het transport der lading naar elders ten verkoop. *Ald.* 567.

10324. Advies, dd. 30 Jan. 1795, van de Gedeputeerden tot de zaken van de zee op het geproponeerde door de Gecommitteerden van Holland omtrent het retour van de schepen der O. I. M. in Engeland liggende. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 2. 565. — Besluit van de Provisionele Representanten van het volk van Holland, dd 2 Febr 1795 hierop. *Ald.* 567. — Idem, dd. 4 Febr. 1795, betreffende de maatregelen tot het zenden van een cartel-schip naar Engeland met een der suppoosten van de O. I. Comp. *Ald.* 589, 590. — Idem, dd. 5 Febr. 1795, tot het zenden naar Engeland van Jan Havart, van wege Holland, nevens den aan te wijzen suppoost van de O. I. Comp. *Ald.* 615. — Idem, tot aanschrijving aan de Praesidiale Kamer van de O. I. Comp. te Amsterdam, om de reden op te geven van het lange verblijf der O. I. Comp. retourschepen in Engeland. *Ald.* 595. — Idem, dd. 13 Febr. 1795, genomen op den ingekomen brief tot antwoord van de O. I. Comp., tot nader onderzoek. *Ald.* 671. — Nadere missive dd. 18 Febr. 1795 van de Bewindhebberen der O. I. Comp. ter Kamer Amsterdam in antwoord op de gedane vraag dd. 5 Febr. 1795. *Ald.* 702. — Mededeelingen betreffende de waarde dier schepen. *Ald.* 8. 6105.

10325. Tegenwoordigheid van geest van den Kapitein Luit. t/z. Musquetier. Verhaal der redding door hem in 1805 van eene rijke lading uit Japan uit handen van een Engelsch fregat. Overgenomen uit „Voyage aux Indes Orientales pendant les années 1802, 1803, 1804, 1805 et 1806, par Ch. F. Tombe, Paris 1810". *Biang Lala.* 1e j. 1852. I. 186

Versnelde Vaart.

10326. Aanwijzer van de snelheid der schepen van J. Z. A. Wagner, te Philadelphia. Uit Tijdschr. v. h. K. Inst. v. Ing. 1853—1854, No. 3. *Tijds. Nijv. N. I.* II. 1855. Uittr. 247.

10327 Bijzonderheden nopens de korte reis gemaakt door O. I. Comp. schepen uit Holland naar Oost-Indiën in 1621 en 1623. *Wassenaer, Hist. Verh.* III. 1623. 58; VII. 1625. 64.

10328. Bijzonderheden nopens den korteren weg naar China en Japan, door Engelschen en Russen voorgesteld. *Eur. Mercurius,* LX. 1749. II. 2

10329. Mededeeling door P. Precys van een zaamenspraak tusschen een Hollandsch en Engelsch schipper op Oost-Indiën, nopens de waare reeden, dat de Engelsche Oost-Indische scheepen, door den bank hunne reizen in zoo veel korter tijd afleggen als de Hollandsche O. I. Compagnieschepen. *Koopman.* VI. 1776. 361.

10330. Prijsvraag voor 1820 van het Depart. van Koophandel, Zeevaart, ez. der Maatschappij Felix Meritis, over het nut door de nieuwere ontdekkingen, omtrent de gesteldheid der zeeën, winden en stroomen, aan de verkorte vaart naar de Oost- en West-Indiën aangebragt, voor den Nederlandschen koophandel. *Letterb.* 1819. I. 419.

10331. Iets over de zeevaart. De te nemen maatregelen tot het bevorderen van korte zeereizen van en naar Oost-Indië. *Hermes.* 1e j. 1826. No. 3. bl. 3.

10332. Korte reizen uit Oost-Indië naar Nederland, sedert 1834. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII. 1847. 218.

10333. Verslag van het onderzoek naar den vermoedelijken duur der Oost-Indische reizen van zeilschepen met en zonder hulp stoomvermogen, zoowel langs de Kaap de Goede Hoop als langs Suez. Opgemaakt door het Ned. Meteorologisch Instituut; met kaart, door J. van Gogh, dd. Utrecht 20 Nov. 1856. *Verslag Suez-Commissie* 1856. 's Hage 1859. 155. — Oordeel hierover. *Ald.* 26.

10334. Vergelijkend onderzoek aangaande den duur der reizen van stoomschepen met vol vermogen naar Java en naar Ceylon, door de Roode zee of om de Kaap de Goede Hoop, met bijbehoorende kaart; door J. van Gogh, dd. Utrecht 1 Junij 1858. *Verslag Suez-Commissie* 1856. 's Hage 1859. 208.

Scheepsrampen.

10335. Publicatie en waarschouwing tegen het nemen van eenige goederen uit het gestrande O. I. retourschip Amstelland. *Res. Holl.* 31 Oct. 1665. 2e dr. 782.

10336. Verhaal der stoute daad door Jochem Willemszoon van Amsterdam, quar-

tiermeester op het schip Spierdijk, uitgevoerd in het redden der schipbreukelingen van het schip Hoogergeest aan de Kaap de Goede Hoop; met plaat. *Eur. Mercurius*, Stuk III. 1692. IV. 94; Stuk IV. 1693. I. 121, 124.

10337. Verhaal van het droevig ongeluk, 't geen het Oost Indisch schip de Koning William is overgekomen. *Eur. Mercurius*, VII. 1696. I. 212.

10338. Extract van twee brieven van Pieter Heutte France, missionaris apost. in Cochin China, dd. 11 en 23 Jan. 1715, medegedeeld door C. A. Rethaan Macaré. Zijnde bijzonderheden omtrent de schipbreuk van het schip de Arion, met Gerard Voogd en het opperhoofd van den Nederl. handel te Decima, Cornelis Lardijn. *Hist. Gen. Kron.* XI. 1855. 104.

10339. Missive, dd. Hamburg 7 Decemb. 1731, van den Ned. res. Mauricius, houdende advertentie van de aanmoediging van de vreemde vaart op Oost-Indiën door de faciliteit der assurantiën in Engeland en misschien ook in Holland. *Res. Holl.* 14 Dec. 1731. 1e dr. 998.

10340. Missive, dd. London 28 Febr. en 2 Maart 1736, van den Nederl. extra ord. envoyé Hop, wegens de Ned. O. I. schepen Meermont en Loosdregt op Goodwindsand gebleven. *Res. Holl.* 7 Maart 1736. 1e dr. 103. — Rapport en resolutie hierop. *Ald.* 23 Augustus 1736. 1e dr. 486.

10341. Bijzonderheden nopens den brand op het O. I. Comp. schip de Brouwer, voor de werf te Enkhuizen, November 1751. *Nederl. Jaarb.* V. 1751. 2. 1059.

10342. Verhaal wegens het verongelukken van 't O. I. Comp. schip het Wapen van Hoorn, in 1751 van Batavia voor de Kamer Zeeland repatrierende. Febr. 1752. *Nederl. Jaarb.* VI. 1752. 1. 140.

103 3. Dagverhaal van hetgene voorgevallen is bij en na het verongelukken van het Oost-Indische Comp. schip Elswout, op deszelfs reize van Batavia naar Siam, aan het eiland Ceilon gestrand, door een der officieren, 8 Jan. tot 9 Febr. 1756. *Nederl. Jaarb.* XI 1757. 2. 748.

10344. Relaas, dd. Battikaloa 14 Jan. 1756, door Dirk Stijne en zijne mede-schipbreukelingen, over het stranden op de kusten van Ceylon van het O. I. Comp. schip Elswout. *Maandel. Ned. Mercurius.* III. 1757. 121.

10345. Verhaal van het in de lucht springen van het O. I. Comp. retourschip Nieuw-Vijvervreugd, gevoerd bij Marinus de Jong, Julij 1756. *Nederl. Jaarb.* X. 1756. 2. 85. 1218.

10346. Droevig verhaal wegens het verongelukte O. I. Comp. retourschip Nieuw-Vijvervreugd in 1756. *Eur. Mercurius.* LXVII 1756. II. 97

10347. Verhaal van het droevig ongeluk, dat 't O. I. retourschip Nieuw-Vijvervreugd, gevoerd door capitein Marten de Jongh, voor de Kamer Zeeland, komende van Batavia, bij Hitland is overgekomen, in 1756, met een bijzonder verhaal van een geborgen officier. *Maandel. Ned. Mercurius.* I. 1756. 77.

10348. Vermoedelijke schipbreuk van het O. I. Comp schip, voor de Kamer Rotterdam, „de Bevalligheid". December 1759. *Nederl. Jaarb.* XIII. 1759. 2. 1156.

10349. Schipbreuk van het O. I. Comp. schip „de drie Heuvelen", van Banda naar Batavia stevenende. *Nederl. Jaarb.* XIII. 1759. 2. 1158. — Idem van „de Oost-Kapelle," op de Noordkust van Koromandel. *Ald.* 1158.

10350. Bijzonderheden nopens het overzeilen van het schip van Jonas Moberg door het O. I. Comp. schip 't Huis ten Donk, schipper Pieter Alberts, Jan. 1761. *Nederl. Jaarb.* XV. 1761. 1. 114. — Idem, nopens het springen van de Peilswaerd, bij Batavia, Febr. 1765. *Ald.* XIX. 1765. 2. 748; *N. Nederl. Jaarb.* I. 1766. 2. 1264.

10351. Schipbreuk van de O. I. Comp. schepen Slooterdijk en Radermacher. *N. Nederl. Jaarb.* I. 1766. 2. 1264.

10352. Bijzonderheden nopens de rampspoedige reis naar Batavia van het O. I. Comp. schip de Erfprins, 1766. *N. Nederl. Jaarb.* I. 1766. 2. 1266.

10353. Bijzonderheden nopens het verbranden en in de lucht springen van het O. I. Comp. schip Lindenhoff, in Straat Sunda, Mei 1766. *N. Nederl. Jaarb.* II. 1767. 2. 1472.

10354. Schipbreuk van het O. I. Comp. schip Giessenburg op de reis naar Banda, 1766. *N. Nederl. Jaarb.* II. 1767. 2. 1475. — Idem van de Lieftallige op de reis naar Amboina, 1766. *Ald.* 1475. — Idem van het retour- en naschip de Elisabeth Dorothea, 1767. *Ald.*

10355. Bijzonderheden nopens de schipbreuk van het O. I. Comp. schip Asia, April 1768. *N. Nederl. Jaarb.* III. 1768. 2. 1336.

10356. Vergelijking van de verlorene schepen en hunne waarde, in de twee tijdvakken van 1768/9 tot 1779/80 en van 1780/81 tot 1791/2. Bijlage No. 4 van het Berigt van XVIIn dd. Amst. 15 Oct. 1795. *N. Nederl. Jaarb.* XXX. 1795. 8. 6436

10357. Berigt, dd. 7 Oct. 1773, betreffende de reis van het O. I. Comp. schip 's Lands welvaren, schipper Frederik Kelger, naar Bengalen. *Maandel. Ned. Mercurius,* XXXVI. 1774. 129. 2.

10358. Berigt, dd. 7 Oct. 1773, betreffende de reis en vermoedelijke schipbreuk van het schip de Margaretha Maria, schipper George Steendekker, van Batavia over Bengalen naar het vaderland bestemd. *Maandel. Mercurius,* XLVII. 1774. 130.

10359. Verhaal van het verongelukken van 't O. I. Comp. retourschip Woestduyn in Julij 1779. Met afbeelding. *Maandel. Ned. Mercurius.* XLVII. 1779. 42.

10360. Bijzonderheden dd. 1 Nov. 1780, nopens de schipbreuk van het O. I. Comp. schip de Jonge Hellingman in de rivier van Bengalen, en de collecte aldaar gedaan ten behoeve der schipbreukelingen. *Maandel. Ned. Mercurius.* LII. 1782. 137.

10361. Bijzonderheden nopens de schipbreukelingen van het schip l'Utile in 1761 op de kust van Isle de Sable of Zandeiland bij Madagascar verongelukt, en hunne redding in 1777, door het schip La Dauphine. Medegedeeld door Morel te Port Louis, op Isle de France. *Vad. Lett.* 1779. I. 2. 400.

10362. Lotgevallen van Luit. Edw. Riouw met zijn schip de Gardiäan, op zijne reis naar Botany-Bay, in 1780. Verhaal van zijne schipbreuk. *H. Vad. Bibl.* 1805. 2e st. 84.

10363. Verslag nopens het stranden bij Noordwijk van het Engelsch O. I. retourschip de Generaal Barker, gevoerd door Kap. Todd; nopens de redding en bejegening van de schipbreukelingen; alsmede opgave van de lading en de berging er van. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. I. 438, 659, en XVI. 1781. 2. 986. — Bekendmaking van den verkoop der lading. *Ald.* 2089. — Dankbetuiging en geschenk vanwege de Engelsche O. I. Maatschappij aan Ds. Abraham van Roijen, voor zijne betoonde menschlievendheid. *Ald.* XVI. 1. 667. — Oordeel hierover. *Post N. Rhijn,* I. 1781. 97.

10364. Wedervaren van het hospitaalschip van de Ned. O. I. Maatschappij „de Hulk," aankomst in Engeland, en schipbreuk bij zijn terugkeer, op de Oost-Friesche kust, Febr. 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 1. 222.

10365. Tijdingen aan de Kaap de Goede Hoop van het verongelukken van het Engelsche O. I. schip Grosvenor in Aug. 1782, op den Oosthoek van Afrika. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1187.

10366. Berigt te Batavia in Sept. 1782 van het verongelukken van het O. I. Comp. schip Hoog Carspel, kapt. O. Andringa, op de reis van Persië naar Batavia. *N. Nederl. Jaarb.* XVIII. 1783. 2. 1405.

10367. Vermoeden aan de Kaap de Goede Hoop van het verongelukken van het schip de Indiaan op de reis naar Mauritius, Dec. 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1187.

10368. Bijzonderheden nopens de schipbreuk van het O. I. Comp. schip Oostereems, gevoerd door schipper Axelland, en gedestineerd over Batavia naar China, Batavia Aug. 1783. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1198.

10369. Tijding te Batavia op 21 Jan. 1784, dat het Comp. schip Botland ter reede van Colombo verongelukt, doch de equipage geborgen was. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 2. 1690.

10370. Bijzonderheden nopens de schipbreuk in de Bogt van Boulogne van het rijk geladen O. I. Comp. schip Breslouw, onder bevel van kap. Roos, voor de Kamer Middelburg uit China te huis komende, Nov 1784. *N. Nederl. Jaarb.* XIX 1784. 2. 1765, 2013.

10371. Bijzonderheden nopens de schipbreuk bij Sumanap van het schip de Patriot, Batavia Jan. 1786. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1656.

10372. Bijzonderheden nopens het omslaan ter reede Batavia op 4 Febr. 1786 van het partikulier scheepje de Patriot. *N. Nederl. Jaarb.* XXI. 1786. 2. 1656.

10373. Bijzonderheden nopens de schipbreuk van het schip Trompenburg, van Japara, tusschen Tidarie en Pamanoekan, Batavia Aug. 1788. *N. Nederl. Jaarb.* XXIV. 1789. 1. 654.

10374. Welk deel had Koenraad Cornelisse, voorheen schipper op de galjoot Den Bode, in dienst der O. I. C., Kamer Zeeland, in het redden van het schip Zuiderburg? Beantwoord uit zijn journaal van 9 Dec. 1788 tot 14 Maart 1789, door J. de Kanter, Phil. z. *Vad. Lett.* 1820. 2. 737. — Aanmerkingen hierop van van den Bosch. *Ald.* 1821. 2. 308. — Beantwoording dezer aanmerkingen door J. de Kanter, Phil. z. *Ald.* 469. — Zie ook 1822. 1. 219.

10375. Brief uit Bengalen, dd. Nov. 1789, nopens de schipbreuk van het O. I. Comp. schip Beeckvliet op de Aracaansche kust. *N. Nederl. Jaarb.* XXV. 1790. 1. 385.

10376. Getrouw verslag betreffende het door brand vergaan van het schip De Zeeploeg, gecommandeerd door kap. Schindehutte, in den nacht van den 10 op den 11 Sept. 1815, in de Chinesche Zee; door M. D. Burkens, geneesheer op Weltevreden, dd. Zutphen Dec. 1839. *Vad. Lett.* 1840. II. 122.

10377. Echt en naauwkeurig verhaal van het gebeurde met het Nederlandsch koningsschip Amsterdam van 80 stukken, gecommandeerd door den kolonel H. Hofmeyr, op deszelfs terugreize uit Oost-Indië, in het laatst des jaars 1817. Medegedeeld door L. *Vad. Lett.* 1818. 2. 457, 504.

10378. Schipbreuk der Mysore, gevoerd door kap. Dobie; in Dec. 1818. *Vad. Lett.* 1820. 2. 71

10379. De vermoedelijke oorzaken, waardoor het schip „De Arinus Marinus", kap. A. Langeveld, den 7 Febr. 1821, op de hoogte van het Christmas-Eiland, eene noodlottige prooi der golven is geworden; door „Een Oud-Officier bij de Koloniale Marine", dd. Mei 1827. Mededeeling uit de Rott. Cour. van 14 Aug. 1821. *Hermes.* 2e j. 1827. No. 6. bl. 3.

10380. Verhaal van het ongelukkig stranden van het Nederlandsch fregatschip Johanna, kap. J. Cremer, in 1822, met bestemming naar Java; door Chr. de Wilde. *Alg. Letterl. Maandschr.* XI. 1827. Meng. 280.

10381. Schipbreuk van het Engelsche schip King George IV, aan de Zuid-Afrikaansche kust, in de maand Julij 1824, door M. P. Carnot, Chirurgijn-Majoor. *Bloemk.* 1826. I. 145.

10382. Verhaal van het verbranden van het Engelsche O. I. Comp. schip „the Kent" in 1825, door den Majoor Mac Gregor, ooggetuige. *Bloemk.* 1826. II. 15 — Eerste berigt van het verlies van het Engelsch O. I. Comp. schip Kent, onder kap. Hendrik Cobb, naar Bengalen en China bestemd; volgens den ooggetuige den Majoor Mac Gregor in Maart 1825. *Boekz.* Aug 1826. 183.

10383. Redding van de Mijnderts Klippen. Uit de Javasche Courant van 17 Mei 1834 No. 40, medegedeeld door P. Melvill van Carnbee. Verhaal der redding van den schoener Diana, gezagvoerder H. W. W. Lawe, door den komm. van Boudijk Bastiaanse en de equipagie van Z. M schoener Pylades. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VII. 1847. 213.

10384. Bijzonderheden, dd. Batavia 3 en 25 Aug. 1837, nopens de schipbreuk van de Stoomboot Willem I op de Lucipara's, en de redding der schipbreukelingen door het schip de Nautilus. *Boekz.* Jan. 1838. 121, 122.

10385. Het verongelukken van Zr. Ms. schoener Castor in 1840. Medegedeeld door den adelb. W. H. van Oven. *Pilaar en Obreen, Tijds.* II. 1842. 259.

10386. Lijst van schepen en vaartuigen, die verbrand en vernield zijn, en van andere welke in brand geraakt doch gelukkig behouden zijn, gedurende de laatste acht jaren, opgemaakt door C. Bidez, Direct. van de werf te Madras, dd. Madras 13 Aug. 1847. Uit Nautical Magazine 1847. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 126, 190, 241.

10387. Het recht van assurantie, speciaal

met het oog op de scheepvaart, en de gebreken onzer inrigting ten deze; met eene lijst der in 1852 en in 1853 verongelukte Nederlandsche zeeschepen. *Tindal en Swart, Verh.* 1851. 136, 453, 749; 1852. 332; 1853. 1e afd. 20; 1854. 1e afd. 105.

10388. Beknopte beschrijving der Maatschappij Veritas voor de verificatie der handelschepen, haar doel en tegenwoordig standpunt. *Tindal en Swart, Verh.* 1855. 1e afd. 425.

10389. Lijst der in 1854 verongelukte of afgekeurde Nederlandsche schepen. Staat der Nederlandsche Koopvaardijvloot en der daarvoor in aanbouw gevonden schepen op 1 Jan. 1855, der verleende zeebrieven, en opgave der in- en uitklaring hier te lande in 1849 t./m. 1854. *Tindal en Swart, Verh.* 1855. 1e afd. 209, 222, 223 t./m. 227.

10390. Waarnemingen van den luit. May in 1755, aan boord van 's Lands oorlogschip de Phoenix, betreffende het golvenstillend vermogen der olie; met opgave der waarnemingen ook van Allamand, van Engelen, Franklin en F. van Lelyveld. *N. Ned. Jaarb.* X. 1775. 1. 246. — Prijsvraag hierover uitgeschreven door F. van Lelyveld. *Ald.* 249; XI. 1776. 1. 372.

10391. Resolutie van de vergadering van XVIIn der O. I. Comp., dd. 10 April 1775, tot het nemen van proeven op de schepen van het golvenstillend vermogen der olie. *N. Nederl. Jaarb.* X. 1775. 1. 250.

10392. Resolutie van Ed. H. Bewindhebberen van de O. I. C. in de vergadering van zeventienen op 10 April 1775, tot het nemen van nadere proeven van het storten van olie ter voorkoming of mindering van zeegevaren, naar aanleiding van het werkje van F. van Lelyveld, getiteld: Berigten en Prijsvragen over het storten van olie, traan, enz. in zeegevaren. Leyden 1775." *Vad. Lett.* 1775. IV. 1. 218. Noot.

10393. De nuttigheid van het storten van oly of traan, bij eene verbolgen zee, door nieuwere en ontegenzeggelijke proeven, nader bewezen. Met mededeeling van de opmerkingen hierover van den kap. Dirk Varkevisser in 1788 en 1789 op zijne Indische reizen. *Letterb.* V. 1790. 132.

10394. Mededeeling door A. van Beek, over het storten van olie in stormen, van 1o. „Extract uit het Journaal van het Comp. schip Roozenburg, op 't Riff van Anguilhas, in Dec. 1789, door Dirk Varkevisser Dz." 2o. Idem, in den storm op den 22, 23, 24, dd. den 29 Mei 1788 met het schip Regt door zee; behelzende eene vroegere ondervinding van denzelfden kap., welke aanleiding zoude gegeven hebben tot het besluit der Hooge Regering van Nederl. Indië, om alle de repatrierende schepen van stortolie te doen voorzien. 3o. Aanmerkingen van den kap. Dirk Varkevisser, Dz., over het storten van olie, bijleggende, en ter lens loopende. *Letterb.* 1843. I. 149.

10395. Merkwaardige stukken betrekkelijk het golvenstillend vermogen der olie, door A. van Beek, dd. Utrecht Dec. 1843. Mededeeling van den tekst van stukken in de oude Koloniale Archieven. 1. Extract uit de Resolutiën der Heeren Seventienen, dd. 10 April 1775, tot het nemen van nadere proeven. *Letterb.* 1844. I. 35. — 2. Verslag van den kap. C. Beem, voerende het Comp. schip Groenendaal, in dato 25 Febr. 1781, wegens den uitslag van herhaalde oliestortingen in stormweder. *Ald.* 36. — 3. Verslag van den Schout bij Nacht J. D. Schrijver, dd. Batavia 19 Maart 1781, inhoudende zijn consideratiën op genoemd Verslag. *Ald.* 50. — 4. Extract uit de Resolutiën door Heeren Bewindhebberen der O. I. Comp. dd. 27 Nov. 1783, tot het medegeven van deze twee Verslagen aan de uit Nederland vertrekkende schepen. *Ald.* 55. — 5. Relaas van den 9 Jan. 1777 van D. Schoon, voerende het schip Het Compagnies Welvaren, over de proefnemingen aangaande de oliestorting. *Ald.* 66. — 6. Informatiën omtrent het storten van olij en deszelfs goede uitwerking op zee, door den kap. C. van Deventer, met het schip Dordwijk van Batavia geretourneerd, Rotterdam 1790. *Ald.* 82. — Brief van kap. J. G. Veening, voerende het koopvaardijschip Prins Hendrik, dd. Amsterdam 30 Mei 1843. *Ald.* 86.

Scheepsvolk.

10396. De jongens-weezen in de Godshuizen binnen Amsterdam vertrekken veelmaal met de schepen naar Oost-Indiën. *Nederl. Jaarb.* Jan.—Julij 1746. 115 Noot.

10397. Authorisatie van de O. I. Comp.

om aan het bootsvolk meer gagie te mogen beloven, en iets op de hand te geven, en resolutiën daarop betrekkelijk. *Res. Holl.* 29 April 1665. 2e dr. 295; 1 Mei 1665. 2e dr. 304; 1 Augustus 1665. 2e dr. 541.

10398. Resolutie op het vertoog der O. I. Compagnie, inhoudende klagten over het bootsvolk uit het schip Hollandia, uit Oost-Indië gearriveerd, van dat zij op het eiland Mauritius niet hadden willen ontladen noch verdubbelen, gelijk de ordre daartoe was gegeven. *Res. Holl.* 19 Julij 1612. 2e dr. 755.

10399. Placaet, verbiedende in vreemde Potentatendienst naer Oost-Indiën te varen. Den 3 Dec 1616. *Gr. Placaetboek,* I. 's Hage 1658. 550. *Hist. Verh. O. I. C.* I. 1772. 279.

10400. Placaet, van geen volck in vreemde Heerendienst aen te nemen, noch na Oost-Indiën te varen buyten de Geoctroyeerde Oost-Indische Compagnie. Den 14 Dec. 1617. 't Selve is sonder verandering gerenoveert den 4 Mey 1632. *Gr. Placaetboek,* I. 's Hage 1658. 551. *Hist. Verh. O. I. C.* II. 1772. 284. — Resolutie tot het publiceren en affigeren van dit Placaet. *Res. Holl.* 20 Jan. 1618. 510. — Resolutie tot handhaving van dit Placaet. *Ald.* 18 Junij 1618. 2e dr. 646. 18 Febr. 1628. 2e dr. 357. — Consideratiën gevraagd van HH. XVIIn. over het verzoek om dispensatie ten behoeve van Portugal. *Ald.* 1 Dec. 1643. 2e dr. 405.

10401. Concept Placaet, dd. Oct. 1663, der Staten Generael teegens diegeenen, die haer in dienst van uitheemsche Koningen, Republicquen, Princen of Potentaeten, of op derselver scheepen, of op die van particulieren naar Oost-Indiën begeven. *Res. Holl.* 5 Oct. 1663. 2e dr. 511.

10402. Remonstrantie van wege Bewindhebberen der O. I. Comp. door den Advocaet P. van Dam, houdende verzoek tot ampliatie van art. 29 van den Artikulbrief der O. I. Comp. tot verbod aan de ingezetenen deser landen om zich in dienst te begeven van andere natiën en in hunne schepen naar Oost-Indië te varen. *Res. Holl.* 15 Julij 1671. 2e dr. 337. — Deliberatiën, en verzoek om consideratie en advies. *Ald.* 22 Julij 1671. 2e dr. 366.

10403. Zakelijke inhoud van het request van Bewindhebberen der O. I. Comp. om te renoveren de placaten, interdicerende alle ingezetenen in dienst van vreemde vorsten om naar Indië te gaan; hunne toepassing al dadelijk op E. van Hogenhoeck, die in dienst van Denemarken naar O. I. zal vertrekken, alsmede verzoek om hem daarvan te detourneren. Resolutie in dien zin. *Res. Holl.* 9 Aug. 1674. 2e dr. 476.

10404. Tekst van het Ontwerp-Placaet, tot het renoveren der placaten, verbiedende alle ingezetenen in vreemde dienst naar Oost Indiën te gaan; ter Generaliteit voor te stellen te arresteren. *Res. Holl.* 26 Sept. 1680. 2e dr. 610.

10405. Placaet, dd. 13 Aug. 1674, van de Heeren Staten Generaal, waarbij de ingezetenen dezer landen wert verboden haer te begeven in den dienst van Koningen, Prinsen ende Heeren, als oock van eenige particulieren, in dese ofte andere landen, buyten de geoctroyeerde O. I. C., om naar Oost-Indië te varen. *Gr. Placaetboek,* III. 's Hage 1683. 244.

10406. Verzoek om consideratie en advies aan de Gecommitteerden tot de zaken van de zee, op de propositie van Gedeputeerden der stad Amsterdam, rakende de herziening en vernieuwing der Placaten, geemaneerd tegen diegene, die zich in vreemden dienst naar Indië of elders verhuren; van welke de zakelijke inhoud wordt medegedeeld. *Res. Holl.* 31 Julij 1698. 2e dr. 382. — Zakelijke inhoud van het rapport van bovengenoemde Gecommitteerden, en advies in bovenbedoelden zin. *Ald.* 2 Aug. 1698. 2e dr. 386.

10407. Concept-plakaat van Hun Hoog Mog. tegen het gaan in dienst van vreemde Compagniën handelende op de Indiën, of het part en deel nemen in dezelve; alsmede resolutie tot het houden in advies. *Res. Holl.* 9 Julij 1732. 1e dr. 492; 18 Julij 1732. 1e dr. 517. — Idem zoo als het is geformeerd door de Ed. Gr. Mog. Gecommitteerden. *Ald.* 23 Aug. 1732. 1e dr. 548. — Idem zoo als het ter Generaliteit zal worden voorgesteld. *Ald.* 20 Sept. 1732. 1e dr. 616. — Missive dd. den Haag 24 Sept. 1732, van H. Hoog Mog. ter mededeeling van het gearresteerde plakaat; alsmede resolutie tot de publicatie er van. *Ald.* 1 Oct. 1732. 1e dr. 658.

10408. Plakaat of waarschouwing voor

Indiën, en alle scheepsoverheeden en gemeenen, in den dienst van de Compagnie navigeerende, gedaan, geresolveerd en gearresteerd ter vergadering van XVIIn binnen Middelburg den 11 Maart 1737 tegen den partikulieren handel. *Res. Holl.* 29 Maart 1741. 1e dr. 282. *Res. Holl. Sec.* IX. 24 Aug. 1740. 603.

10409. Qualificatie op Gedeputeerden der Provincie Holland ter Generaliteit om aldaar te helpen accorderen het verzoek van Jan Stuart (van Embden) om declaratoir dat H. H. M. M. plakaten omtrent het dienstnemen in en bij vreemde Compagniën op hem niet zijn applicabel. *Res. Holl.* 24 Oct. 1759. II. 1e dr. 1139. — Resolutie op 25 Oct. 1759 ter Generaliteit genomen overeenkomstig het verzoek van den adressant. *Ald.* 27 Oct. 1759. II. 1e dr. 1157.

10410. Ordonnantie ende Articulbrief bij Sijn Excell. als Adm. Gen. der geunieerde Nederlandsche Provincien gemaakt ende gearresteert, waar na alle 't scheeps-volck, soo wel officie-luyden als bootsgezellen ende passagiers, in dienst van den lande aengenomen ende toegelaten op 't schip genaemt N., bij de Gecommitteerde Raden van de Admiraliteyt tot N. residerende toegerust, hen in haren dienst ende reyze bij Noorden Ruslandt, Moscoviën en Tartariën na het koninghrijck van China en Japan gedestineert, sullen hebben te reguleren, dd. 13 Junij 1595. *v. d. Chijs, O. I. Comp.* Leyden 1857. 167.

10411. Reglement waarnaar alle end een iegelijk, zich in den dienst van d'O. I. C. begevende ofte begeven hebbende, in 't uitvaren of t'huis komen, in 't medenemen of herwaarts brengen van goederen of bagagie 't zij op recognitie of anderzints, zullen moeten reguleren; gearresteerd ter vergadering van XVIIn binnen Amsterdam den 26 Julij 1742. *Eur. Mercurius*, LIII. 1742. II. 147.

10412. Vaststelling van de Ordre en Reglement aan de schippers, stuurluiden, commisen en andere dienaren, in dienst van de oude O. I. Compagnie zijnde. *Res. Holl.* 8 Nov. 1600. 2e druk, 399.

10413. Reglement voor de huishouding op de gewapende schepen der O. I. Maatschappij, Sept. 1781. *N. Nederl. Jaarb.* XVI. 1781. 3. 1757.

Muitelingen.

10414. Verhaal van het afloopen in Junij 1763 van het O. I. Comp. schip Nijenburg, gevoerd door Jakob Ketel, en teregtstelling der schuldigen. *Nederl. Jaarb.* XVII. 1763. 2. 954; XVIII. 1764. 1. 299, 403, en 448; 2. 690. — Tekst der verklaring van de vrijgesprokenen wegens de muiterij en het afloopen van het O. I. Compagnieschip Nijenburg, dd. April 1764. *Ald.* VIII. 1764. 1. 419. — Vonnissen dd. 5 Mei, 27 en 28 Aug. 1764, van de matrozen, wegens muiterij, enz. op het O. I. schip Nijenburg gepleegd. *Ald.* 450. 2. 696, 702 en 706. — Zakelijke inhoud van een omstandig verhaal nopens den opstand en het afloopen van het O. I. Comp. schip Nijenburg. *Maandel. Nederl. Mercurius.* XVI. 1764. 12. 198. — Zakelijke inhoud der proceduren, gehouden op den rheede van Texel, tegen de muitelingen, en bijzonderheden wegens hunne executie. *Ald.* XVII. 1764. 17, 42. 80, 141, 219. — Vonnissen van ieder dezer muitelingen. *Ald.* XVIII. 1765. 86, 111, 177, 199, 229; XIX. 1765. 17, 35, 75, 106, 134, 162, 190, 222; XX. 1765 10, 80, 106, 195, 222.

10415 Zakelijke inhoud der missive, dd. Lissabon 10 Jan 1764, van den Nederl. Minister aan het Hof van Portugal, van Haeften, rakende de te Lissabon gedetineerde criminelen van het O. I. schip Nijenburg. *Res. Holl.* 9 Februarij 1764. 1e dr. 100. — Resolutie op deze Missive genomen. *Ald.* 11 Februarij 1764. 1e dr. 132. — Missive, dd. Amsterdam 28 Maart 1764, van XVIIn om ontheven te worden van de kosten, te vallen op het te regt stellen van de gemutineerden op het schip Nijenburg. *Ald.* 26 April 1764, 1e dr. 363. — Authorisatie op gedeputeerden van Holland en Westvriesland ter generaliteit om, onverminderd nadere resolutie op de Missive van H. H. XVIIn bij het overbrengen der muitelingen van het O. I. schip Nijenburg in Texel een hoogen krijgsraad aldaar op den vorigen voet van 13 Febr. te beschrijven. *Ald.* 12 Mei 1764 1e dr. 551. — Resolutie op 4 Junij 1764 hierop. *Ald.* 23 Junij 1764. 635. — Rapport van Gecommitteerden tot de zaken van de Commercie en Navigatie, op bovengenoemde Missive van H. H. XVIIn, dd. 28 Maart 1764. *Ald.* 21 Junij 1764. 1e dr. 616. — Resolutie, op bovengenoemde Missive van H. H. XVIIn. *Ald.*

26 Julij 1764. 1e dr. 723. — Resolutie, op 6 Nov. 1764, door de Staten Generaal genomen, inhoudende het rapport omtrent de overdiensten van 's Lands zeekapiteinen Hartog en Zoutman, ter zake van den Hoogen Krijgsraad in Texel over de gevangenen van het Oost-Indische schip Nijenburg, en betreffende de fondsen waaruit te vinden. *Ald.* 7 November 1764. 1e dr. 1028. — Verhaal van den Luit. Adm. Schrijver rakende ontstane differenten met Gecommitteerde Raden in het Noorder Quartier over het prepareren der geregtsplaats tot executie van die misdadigers. *Ald.* 25 April 1765. 1e dr. 363. — Berigt, dd. Hoorn 6 Junij 1765, van Gecommitteerde Raden in het Noorderquartier op bovengenoemd partikulier verbaal van den Luit. Adm. Schrijver. *Ald.* 28 Junij 1765. 1e dr. 563.

10416. Berigten nopens het afloopen in Junij 1763 van het O. I. Comp. schip Nijenburg, gevoerd door Jacob Ketel, voor de Kamer Hoorn naar Batavia gedestineerd. *Ned. Meng. Nieuws.* I. Julij 1762—Julij 1764. 296, 506. — Zakelijke inhoud van het „Echt Dagverhaal" en van de „Verklaring" der officieren van het O. I. Comp. schip Nijenburg. *Ald.* 380, 403, 506, 525. — Lijst der personen, met hunne namen en de karakters, die zij zich bij hunne rebellie op het schip hebben aangematigd, zijnde die van het tweede transport in Texel aangebragt. *Ald.* 533. — Zakelijke inhoud der „Criminele Procedures." *Ald.* 549. — Bijzonderheden nopens de teregtstelling. *Ald.* II. Julij 1764—Julij 1765. 174.

10417. Platen I: „De ligchamen der muitelingen van 't Oost Ind. Comp. schip Nijenburg tentoongesteld, op de zeeduinen, bezuiden Kijkduin. S. Fokke del. et sc. F. Houttuijn excudit." II: „Afbeelding der Beugels of Harnassen S. F. sc." — III: „Afbeelding der Palen of Raderen. S. F. sc." *Nederl. Jaarb.* XVIII. 1764. 2. tegenover 710.

10418. Bijzonderheden nopens de muiters op het O. I. Comp. schip Duinenburg, kapt. L. Helmstroom, en het vonnis van den Raad van Justitie op de Kaap de Goede Hoop over de muitelingen. 1766. *N. Nederl. Jaarb.* II. 1767. I. 564. 2. 1476. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXIII. 1767. 15, 45, 77, 100, 137, 165, 221 en XXIV. 1768. 13.

10419. Berigt wegens het gevangennemen van verscheidene personen, gevlugt van het O. I. Comp. schip „de Gerechtigheid." *N. Nederl. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1011.

10420. Mededeelingen betreffende het lot van het schip „de Mercuur" en betreffende de handelingen van het schip van oorlog „Compagnies Welvaren" tegenover de moordenaars op dat schip. Batavia Sept. 1782. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 1175.

10421. Mededeelingen betreffende den opstand in Dec. 1783 van de Chinesche equipage op het t'huis komend O. I. Comp. en Vice-Admiraal-schip Java. *N. Nederl. Jaarb.* XIX. 1784. 1. 995.

10422. Resolutie dd. 16 April 1787, van de Staten van Zeeland, waarbij zij verzoeken, dat de muitelingen van het O. I. Comp. schip Barbestein buiten hunne provincie gevoerd, en teregt gesteld worden. *Res. Holl.*. 19 April 1787. II. 1e dr. 2044. Resolutie hierop. *Ald.* 20 April 1787. II. 1e dr. 2048. — Rapport dd. 14 April 1788 ter generaliteit van H. Hoog Mog. gedeputeerden tot de zaken van de zee, op de Missive dd. Rotterdam 1 April 1788, van het Collegie ter Admiraliteit op de Maas, nopens de betaling der kosten voor de geexecuteerde muitelingen op het O. I. Comp. schip Barbestein. *Ald.* 19 April 1788. II. 1e dr. 855. — Missive, dd. Amst. 2 Jan. 1789, van H. H. XVIIn aan de Staten van Holland en Westvriesland, verzoekende het appui op hunne daarbij gevoegde adressen van dezelfde dagteekening aan de Staten Generaal nopens hunne ongehoudenheid tot het betalen der kosten op het confinement der geconfineerden onder de muitelingen van het schip Barbestein voor de Kamer Zeeland uitgevaren: van welke beide adressen tevens de tekst wordt medegedeeld. *Ald.* 21 Jan. 1789. I. 1e dr. 80.

10423. Verslag van het afloopen in 1817 van den partikulieren schoener „Geen moed verloren," gezaghebber Schadee, van Makasser naar Java bestemd. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. I. 284.

10424. Memorie aangeboden aan den Gouverneur Generaal van Nederl. Indië over de wettelijke bepalingen omtrent de handhaving der orde en tucht aan boord der koopvaardijschepen binnen Ned. Indië, dd

Aug. 1865. *Mag. Handelsregt.* VII. 1865. Meng. 196.

10425. De wet op de huishouding en tucht op koopvaardijschepen in Frankrijk, door J. A. Molster. *Tindal en Swart, Verh.* 1855. 1e afd. 230.

Sterfte van het scheepsvolk.

10426. Notitie der manschappen, waarmede de te Batavia sedert het begin van Febr. 1772 uit het vaderland gearriveerde schepen uitgevaren, en met wat minder getal derzelve te Batavia gekomen zijn. *Maandel. Ned. Mercurius.* XXXIV. 1773. 184.

10427. Prijsvraag van het Bat. Genootschap der Proefond. Wijsbeg. te Rotterdam, voor 1775: „Over de oorzaken, waarom er op de uitgaande schepen der Nederl. O. I. Maatschappij, vooral van hier tot de Kaap de Goede Hoop, thans meerder volk sterft dan voorheen, en meer dan, zoo als uit de berigten schijnt, bij andere natien? en welke zijn, behalven de reeds bekende, de beste behoedmiddelen om zulks te voorkomen?" *Vad. Lett.* 1774. III, 2. 409. — Verslag der antwoorden op deze prijsvraag ingekomen, die voor 1776 herhaald wordt. *Ald.* 1775. IV. 2. 433, 434. *N. Ned. Jaarb.* X. 1775. 2. 918 en XI. 1776. 2. 883.

10428. Prijsvraag van het Zeeuwsche Genootschap der Wetensch. te Vlissingen, voor 1776, over de kenmerken van de besmettelijke rotkoorts (febris maligna putrida), welke thans zoo algemeen bespeurd wordt op de uitgaande O. I. schepen; door welke oorzaken wordt deze koorts voortgebragt, en welke zijn de middelen om dezelve te behandelen. *N. Ned. Jaarb.* X. 1775. 2. 782 — Verslag der antwoorden op deze prijsvraag ingekomen. *Ald.* XI. 1776. 2. 901. *Alg. Bibl.* I. 1777. 622 en II. 1778. 54. — Het antwoord op deze prijsvraag door Dr. Joh. Harger, bekroond. Aug. 1782. *N. Ned. Jaarb.* 1782. 2. 1239. — Tekst van het bekroonde antwoord. Zie *Verh. Z. Gen.* X. 1784. 313.

10429. Brief van J. B. M. G*, waarin o. a. een gissing wordt gewaagd over de menigvuldige sterften op de schepen der Ned. O. I. Maatsch. *Koopman*, IV. 1773. 109.

10430. Prijsvraag voor 1797, uitgeschreven door de Holl. Maatschappij der Wetensch. te Haarlem, over de ventilators op onze oorlog-, Oost-Indische en andere schepen, ter bewaring van de gezondheid en ter herstelling der ziekten der zeevarende lieden. *N. Ned. Jaarb.* XXX. 1795. 4. 5134.

10431. Verslag van de Plaatselijke Comm. van Geneeskund. Toevoorzigt te Amsterdam aan den Min. van Kol. en van Binnenl. Zaken, inhoudende het verhaal van de hevige ziekten onder de equipage van het schip Jan van Brakel, kapitein A. van der Bent, door de Handelmaatschappij bevracht, gedurende heen- en terugreis naar en van Java, van 1 Aug. 1850 — 21 Mei 1851; tevens dienende ten betooge van het nadeel van het gemis van geneeskundigen aan boord der koopvaardijschepen bij lange reizen. *Letterb.* 1851. II. 69.

Voedsel van het scheepsvolk.

10432. Geargumenteerde weigering van het verzoek van Bewindhebberen der O. I. Comp om het noodige brood voor de schepen ook te doen bakken buiten de plaatsen harer equipage; alsmede over de handhaving hiervan. *Res. Holl.* 9 Maart 1617. 2e dr. 272, en 24 Sept. 1681. 2e dr. 515.

10433. Request van Bewindhebberen der O. I. Comp. aan de Staten-Generaal tot opheffing van het verbod tegen den invoer en het gebruik van brandewijn van wijn gestookt, ten behoeve van de schepen der O. I. Comp. en voor de verzending naar Oost-Indië; verzending van het request aan de Gecommitteerden tot de zaken van de zee en manufacturen om consideratie en advies. *Res. Holl.* 15 Julij 1671. 2e dr. 306. — Rapport der Commissie, alsmede de precautien te stellen in deze tegen fraude. *Ald.* 25 Julij 1671. 2e dr. 378. — Nader rapport der Commissie alsmede haar advies tot voorwaardelijke toestemming van het verzoek en uitstel der finale resolutie tot nader deliberatie. *Ald.* 7 Oct. 1671. 2e dr. 622.

10434. Missive, dd. den Haag 2 Junij 1784, van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en Westvriesland, tot authorisatie om aan Bewindhebberen der O. I. Comp. ter kamer Amsterdam te mogen permitteren het bereiden van versch gijlend bier tot een proef op twee schepen. *Res. Holl.* 9 Junij 1784. II. 1e dr. 1116. *Ald.* Stuk 1784. II. 329. — Resolutie tot authorisatie hierboven verzocht. *Ald.* 2 Julij 1784. II. 1e dr. 1368.

10435. Brief, dd. 25 Oct 1783, van de Kaap de Goede Hoop. inhoudende bijzonderheden nopens de schaarschte en duurte der levensmiddelen aldaar. *Maandel. Ned. Mercurius*, LVI. 1784. 61. — Idem, dd. 2 en 3 Dec. 1783, inhoudende opgave van de aangekomen en vertrokken schepen aldaar. *Ald.* 81. — Idem, dd. 18 Nov. 1783. *Ald.* 106.

10436. Reglement voor de waterschippers op het eiland Marken, waarnaar zij zich in het onderhouden van hunne schepen en het bedienen der oorlog-, compagnie- en koopvaardijschepen zullen moeten reguleeren, en om een collegie van superintendentie daartoe in te rigten. Gearresteerd in den Haag den 7 Sept 1792. *N. Ned. Jaarb.* XXVII. 1792. 2. 1537.

10437. Extract uit het Register der Resolutien van de Edele Mogende Heeren Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland en West-Friesland, in West-Friesland en den Noorder-Kwartiere, genomen op den 5 Junij 1793, tot verandering en vermeerdering van het 9 en 13 Artikel van het Reglement voor de Waterschippers. *N. Ned. Jaarb.* XXVIII. 1793. 1. 1020.

10438. Over een werktuig door Lord Macartney, op zijn togt naar China in 1792, gebruikt om bedorven water goed en drinkbaar te maken. *Macartney, Reis naar China,* deel I. 264, 265. *Vad. Lett.* 1799. 2. 436.

10439. Hoe bedorven water weder drinkbaar te maken, door B. Hussem, dd. Amsterdam 9 Julij 1799. Geslaagde proefnemingen door den kapt. Boot op 's lands schip Utrecht, alsmede door den chirurgijn-majoor van der Port op 's lands schip de Castor, beide in 1793. *N. Vad. Bibl.* III. 1799. 2e st. 439.

10440. Brief van Directeuren van het Bataafsch Genootschap der Proefond. Wijsbeg. te Rotterdam, aan de schrijvers der N. Vad. Biblioth. te Amsterdam, dd. 21 Sept. 1799, en geteekend door den Direct. en Eersten Secretaris O. C. Eickma, ten geleide van het rapport, dd. Rotterd. Nov. 1798, Ao. IV. L. B. over de Memorie van den dirigerenden chirurgijn B. Hussem, om bedorven water weder drinkbaar te maken. *N. Vad. Bibl.* III. 1799. 2 st. 619.

10441. Bijzonderheden betreffende een gemakkelijk middel, om bedorven water wederom drinkbaar te maken. aan boord van een schip in heete gewesten, door La Billardière. *Vad. Lett.* 1800. 2. 439.

10442. Beproefd middel om het water op de schepen gedurende een lange reis goed en zuiver te houden. Brief aan het Akademielid Schubert, geschreven in de baai van Kamschatka, 25 Junij 1805, door den kap. von Krusenstern, inhoudende verslag van zijne proefnemingen. *Letterb.* 1806. II. 45.

10443. Om het water op eene langdurige zeereize goed te houden. Proefneming met ongebluschte kalk in de watervaten op het schip Le Genoy, kap. Jeauffrets, in 1807 aan de Kaap de Goede Hoop. *Lett. Mag.* 1817. 2 st. 617.

10444. Verslag der proefnemingen op last van 't Fransch Gouvernement, gedaan te Brest, Toulon en Rochefort op gedistilleerd zeewater, als drank en ter bereiding van voedsel gebruikt. *Letterb.* 1811. I. 34, 51.

10445. Verhandeling over de destillatie van het zeewater en de voordeelen, die daaruit voor de zeevaart ontspruiten, door kap. L. de Freycinet en Clement. *Letterb.* 1817. II. 163, 182, 199.

10446. Een brief aan de Redaktie van Tikoes, dd. Batavia, 7 Mei 1857. Lofspraak op den Minist. van Kol. P. Mijer wegens zijne bijzondere zorg voor het uitroeijen van ongedierte op de schepen, in de pakhuizen en gouvernementsgebouwen en werkplaatsen *T. v. N. I.* 19e j. 1857. II. 118.

10447. Brief van „Een uit Delft," over het blazen van Wilhelmus, enz. op 's Compagnies jagt, bij gelegenheid, dat zich volk naar boord van het O. I. Comp. schip begaf; en antwoord op denzelven. *Pol. Kruyer.* VII. 1786. 415.

10448. Resolutie, dd. 16 October 1727, dat de schepen van de O. I. Comp. vrij zijn van het overgeven van generale verklaringen. *Gr. Placaatboek,* VI. 's Hage 1746. fol. 1329.

Scheepsbouw.

10449. Request der scheepstimmerlieden binnen Amsterdam aan Zijne Doorl. Hoogheid om verhooging van dagloon, eene betere directie in de betaling hunner soldij, en het bezorgen van hunnen drank. *Nederl. Jaarb.* III. 1749. 2. 1219. — Dispositie op dit request, Leeuwarden den 6 Dec. 1749. *Ald.* 1228.

10450. Bijzonderheden nopens een optogt van de scheeps-timmerlieden der O. I. Maatschappij op de werven te Amsterdam en hunne verdeeling in Compagniën of Vaandels. *N. Nederl. Jaarb.* XXII. 1787. 7. 5953, 5956. — Idem nopens een gehouden op 7 Maart 1788, te Amsterdam. *Ald.* XXIII. 1788. 1. 486. — Idem nopens een, gehouden op 8 Maart 1788, te Enkhuizen. *Ald.* 542.

10451. Opgaven van schepen op stapel gezet, afgeloopen of zich bevindende op de werven der O. I. C. *Nederl. Jaarb.* 1746. 117, 125, 150, 154; 1747. 47, 96, 196, 198; 1749. 923; 1775. 1121; 1781. 37, 57, 2162; 1782. 1219. 1397; 1784. 1186; 1786. 1556; 1787. 5454.

10452. Prijsvraag uitgeschreven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Vlissingen voor 1779, op verzoek en op kosten van het Bat. Gen., over de schepen behoorende aan de Nederl. O. I. C. van 140, 150 en 155 voeten lang, met een open, of gedekten kuil, die in allen deele de bekwaamste zijn zoo tusschen Europa en India varende, als in de Indische Zeeën. *N. Nederl. Jaarb.* XII. 1777. 2. 1007. — *Vl. Indic.* I. 1779 226. — Verslag der antwoorden, en bekrooning met goud van dat van E. Lombard, opperchirurgijn in dienst van de O. I. Comp. *N. Nederl. Jaarb.* XIV. 1779. 2. 803. *Vl. Indic.* II. 1779. 227. — Antwoord op die vraag door E. Lombard opperchirurgijn *Verh. Z. Gen.* VII. 1780. 203. — Idem van W. Udemans, meester timmerman der O. I. C. te Middelburg, met de zilveren eerepenning bekroond. *Ald.* 300. — Bijlagen, dienende tot de antwoorden over de O. I. schepen; medegedeeld door D. Radermacher. *Ald.* 361.

10453. Prijsvraag uitgeschreven voor 1782 door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Vlissingen, op verzoek en op kosten van het Batav. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, over de bouwing der schepen, met betrekking tot de gezondheid en het goed der zeevarenden. *N. Nederl. Jaarb.* XIV. 1779. 2. 807; XVI. 178. 3. 1590. *Vl. Indic.* II. 1779. 229. en VI. 1781. 205. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2de 1824, Voorberigt 10.

10454. Prijsvraag voor 1783 van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Vlissingen, voor rekening van het Batav. Genootschap, over de afmetingen van het voorschip, hoe groot moet de cirkelboog zijn van het voorschip, of de zoogenaamde boeg, indien dezelve zal geschikt zijn, om het water zacht te klieven, tot bevordering van eenen vaardigen voortgang, en teffens bestand te wezen, om het te diep inzinken der zwaarte van schip en lading, door de drukkende kracht der bijstaande zeilen, voor te komen"? Ten tweeden: "Hoe groot moet de boeg van het geheele ligchaam zijn, op de lijn van het neêrgelaten schip, ter bevordering van het spoedig wenden, zoowel voor den wind, als door den wind? *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824, Voorberigt. 11. *N. Ned. Jaarb.* XVII. 1782. 2. 1243. — Toewijzing van den gouden eerepenning aan Garnier de St. Julien te Bayonne. *Ald.* XVIII. 1783. 3 1984. — Fransche tekst van het bekroonde antwoord van Garnier de St. Julien. *Verh. Z. Gen.* XI. 1786. 3.

10455. Prijsvraag uitgeschreven door het Zeeuwsch Genootschap te Vlissingen, voor rekening van het Bat. Genootschap v. Wet., over de afmeting van het geheele scheepsligchaam. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. Voorberigt 12.

10456. Prijsvraag voor 1782 van het Bat. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, over andere middelen als teer, waardoor men het hout der schepen even goed kan bewaren. *Verh. Bat. Gen. N. I.* III. 2e dr. 1824. Voorberigt 10.

10457. Rapport, dd. 1 Oct. 1830, aan den Dir. Gen. voor de Mar., wegens eenige mengsels, waarvan in Oost-Indiën gebruik wordt gemaakt, bij het breeuwen en smeren van schepen, door den kapt. ter zee J. C. Rijk. *Tromp en Verveer, Tijds*, II. 1832. 48.

10458. Iets over de zeevaart in den Indischen Archipel door G. F. de Bruyn Kops.

Beschrijving der verschillende soorten van handels-, visschers-. strijd- of roovers-praauwen, alsmede van de inlandsche vaartuigen voor personenvervoer. Naar aanleiding van de modellen op de Tentoonstelling te Batavia in 1853. *Tijds. Nijv. N. I.* I. 1854, *Oorspr. Bijdr.* 21, 97.

10459. Scheepsbouw der Chinezen. Beschrijving met aanbeveling van hunne wijze van zamenstelling voor onze schepen. *Rec. o. d. Rec.* 1843. Meng. 86.

10460. De Chinesche jonk Keying. *Pilaar en Obreen, Tijds.* VIII. 1848. 48.

10461. Berigten nopens de vorderingen in den scheepsbouw te Cochin. *Letterb.* IX. 1792. 30.

10462. Iets over den scheepsbouw op Java; door J. Oorlam. Uit de Jav. Court v. 6 April 1830, No. 40. Voorschriften voor de behandeling van het jatiehout. *Ind. Mag.* II. Tw. 1845. No. 11 en 12. bl. 116.

10463. Het kielen van het eerste stoomschip in Neerlands Indië, door den Luit. P. A. J. Blois van Treslong Prins, dd. Dec. 1842. Beschrijving. *Pilaar en Obreen, Tijds.* IV. 1844. 243.

10464. Overzigt van den toestand van den scheepsbouw in de res. Soerabaya in 1844, 1845 en 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e dr. 416.

10465. Mededeelingen betreffende de oprigting, werking en uitbreiding van de stoomfabriek van T. J. H. Baijer te Soerabaya; alsmede nopens de vooruitzigten dezer onderneming in 1846. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e dr. 416.

10466. Uittreksel van het verslag over de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaya in 1858, en mededeelingen over hun oorsprong en inrigting, door den Dir. D. L. Wolfson, dd. Soerabaya 1859. *Verh. en Ber. van Jb. Swart.* 1861. IIe Afd. 3. *Tijds. Nijv. N. I.* VI. N. S. I. 1860. 71. — Beoordeeling van dit verslag. *T. v. N. I.* 23e j. 1861. II. 24.

10467. Een nieuw stoomschip te Soerabaja gebouwd door Z., dd. Soerabaja, 18 Mei 1859. Bijzonderheden nopens de slechte inrigting van dit ijzeren stoomschip voor de civiele marine bestemd. *T. v. N. I.* 21e j. 1859. II. 126.

10468. Tekst van de inlichtingen van G. R. J. Broekhoff, oud scheepsbouwmeester op Java en van H. C. Bekking, oud-res. van Rembang, in de vergadering der Commiss. tot enquête omtrent de zeemagt, op 7 April 1862, over het bouwen van schepen in Ned. Indië, enz. *Gedr. Stuk.* 1861—62. LXI. No. 2. 193, 203.

10469. Mededeelingen betreffende de verkregen gunstige resultaten op de partikuliere werf te Dassoon, in verband met de plannen van aanbouw van ligte stoomvaartuigen voor de Indische dienst in de Koloniën zelven. *Swart, Verh.* 1862. 2e afd. 330.

10470. Bepalingen omtrent het vertuijen en open kluizen houden der schepen te Soerabaya. Indisch Staatsblad 1862. No. 37. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 264.

10471. Het voor- of nadeel van ijzeren of houten schepen ook met het oog op de vaart op Indië. *Swart, Verh.* 1862. 1e afd. 249.

10472. Losse gedachten aangaande de schroefstoomboot. *Swart, Verh.* 1854. 2e afd. 23.

10473. Brief van Kemper aan de Redactie der Verhandelingen enz. betr. het zeewezen, dd. Batavia 9 Sept. 1856, inhoudende mededeelingen betreffende het drijvend droogdok te Onrust. *Swart, Verh.* 1856. 1e afd. 478.

10474. Berigt betrekkelijk het aandoen in 1842 van de Kokoseilanden, en opmerkingen ten aanzien dier eilanden als eene noodhaven en tot herstelling van schade, door J. J. Duintjer. Medegedeeld met toelichtende opmerkingen nopens deze eilanden, door Jacob Swart. *Verh. en Ber. v. Tindal en Swart.* IV. 1844. 126. — Overzigt van dit artikel. *Ind. Mag.* I. Tw. 1844. No. 4, 5 en 6. bl. 123.

Vlaggen.

10475. Brief, dd. Batavia 1 Dec. 1859. 2e bur. No. 4241, van den kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indië, inlichting verzoekende ten aanzien van de bij de verschillende volken van den Indischen Archipel in gebruik zijnde oorlogs- en handelsvlaggen van steden,

welke in deze gewesten mogten bestaan; alsmede antwoord hierop. *Tijds. Ind. Taal- Land- en V.-kunde.* X. 4e S. I. 1861. 9.

10476. Beschrijving der vlag van Atjin, door W. L. Ritter. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 9. *Ritter, Ind. Herinn.* Amst. 1843. 241.

10477. Beschrijving der vlag van Taroemon, die ook te Sinkel gevoerd wordt, door W. L. Ritter. *T. v. N. I.* 2e j. 1e d. Batavia 1839. 8. *Ritter, Ind. Herinn.* Amst. 1843. 241.

10478. Beschrijving der verschillende vlaggen van het rijk van Indragirie, op de Oostkust van Sumatra. *T. v. N. I.* 4e j. 1e d. Batavia 1842. 545 en 546.

10479. Beschrijving der vlaggen, door den sultan van Lingga, den onderkoning van Riouw en de princen van den bloede aangenomen, in voldoening aan artikel 11 van het kontrakt van 26 November 1818. *Tijds. Ind. Taal- Land- en V.-kunde.* I. 1854. 241.

10480. Beschrijving der vlag van Sambilioeng, op de N. O. kust van Borneo, door J. Hageman J. Cz. *Tijds. Ind. Taal- Land- en V.-kunde.* IV. N. S. I. 1855. 100. — Idem van die van Goenong Teboer, op de N. O. kust van Borneo. *Ald.* 96. — Idem van die van Boeloengan op de N.O.kust van Borneo. *Ald.* 79.

10481. Beschrijving der vlaggen van de sultans van Goenong Teboer Tandjong. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1847. 83, 86.

10482. Beschrijving van de vlag van het eiland Soeloe, volgens D. J. van den Dungen Gronovius, 1848. *T. v. N. I.* 1850. II. 61.

10483. Beschrijving door F. A. A. Gregory, Luit. ter zee, van de vlag van het eiland Soolo, 1844. *T. v. N. I.* 7e j. Batavia 1845. 2e d. 333.

10484. Missive dd. Amboina 24 Oct. 1861, van P. van der Crab, daarbij aanbiedende de gekleurde teekeningen van 15 vlaggen, door hem gezien op eene onlangs volbragte reis naar Goram. *Tijds. Ind. Taal- Land- en V.-kunde.* XII. N. S. III. 1862. 213.

10465. Birma, de nationale vlag der Karenen. Beschrijving van die der Christenen. *Ver. Chr. St.* XV. 1861. 868.

Statistiek.

10488. Opgave van het getal schepen gedurende 1816 uit Oost-Indië te Hamburg aangekomen. *Letterb.* 1817. I. 89.

10487. Lijst van koopvaardijschepen in Junij 1824 varende of in de vaart geweest zijnde op de Oost-Indische bezittingen van Nederland. *Hermes,* 3. 1828. No. 9. bl. 66.

10488. Getal uit zee aangekomen schepen in 1828 en 1827, met opgave van die uit Oost-Indië te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Vlissingen en Hamburg. *Letterb.* 1829. I. 60.

10489. Scheepvaart van en naar Batavia in 1828. *Letterb.* 1829. II. 287.

10490. Scheepvaart tusschen Nederland en Oost-Indien gedurende 1832 tot 1841, aantoonende het getal schepen en hun tonneninhoud. *Bijdr. N. Vr. Kol.* 1844. 272.

10491. De Nederlandsch-Indische handelsvloot in 1843 en 1863. Statistische opgaven. *T. v. N. I.* 1864. N. S. 2e j. I. 164. — Nog iets over de handelsvloot van Java. Statistieke opgaven betreffende 1816, 1824, 1843 en 1863. *Ald.* II. 245.

10492. Opgave van de scheepsruimte der aangekomen schepen van buiten Java in 1844, 1845 en 1846 te Soerabaja, Grissee, Sumanap en Pamakassan. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 419.

10493. Opgave van de scheepsruimte der vertrokken schepen in 1844, 1845 en 1846 te Soerabaja, Grissee, Sumanap en Pamakassan. *T. v. N. I.* 1849. Gron. 1e d. 419.

10494. Staat aantoonende de zamenstelling der Javasche handelsmarine van 1848, met uitzondering van de inlandsche handelspraauwen. Medegedeeld door P. Bleeker. *T. v. N. I.* 1850. I. 103.

10495. Opgave door P. Bleeker, van de schepen waaruit de handelsmarine te Gresik en Soerabaja bestond in 1848 en 36. *T. v. N. I.* 1850. I. 94.

10496. Vergelijkende staat van schepen en vaartuigen, te huis behoorende in Nederlandsch Indiën in 1847 en in ieder jaar van 1857—1865. *Verslag* 1864 *kamer K. N. Batavia* 95.

10497. Staat der in- en uitklaring hier te lande van 1831 tot 1859. *Tindal en Swart, Verh.* 1851. 879.

10498. Staat der Nederlandsche koopvaardijvloot en scheepvaart in 1848. *Tindal en Swart, Verh.* 1849. 386. — Idem in 1850. *Ald.* 1850. 8, 10. — Idem der schepen in 1848 en 1849. *Ald.* 80. — Idem in de volgende jaren. *Ald.* 1852. 414; 1853 1e afd. 193; 1854. 1e afd. 133.

10499. Nederland's handel en scheepvaart in verband met onze O. I. kolonien, vracht en assurantiën der gouv. produkten en verkoop op Java. *Econ.* 1853. 72.

10500. Korte inhoud van het verslag der kommissie voor het zeewezen van 1852 onder Prins Hendrik, speciaal ook met het oog op het Dep. van Kolonien en de behoefte onzer overzeesche Bezittingen *Swart, Verh.* 1852. 903.

NB. Met vel 68 versprong de paginatuur van 522 op 541, de doorloopende nummerreeks der artikelen toont aan, dat daar evenwel niets ontbreekt.